POVEȘTILE FRAȚILOR GRIMM

POLIROM

Ediția integrală a poveștilor
Fraților Grimm,
în traducerea Vioricăi S. Constantinescu

Ilustrații de Ludwig Richter

POLIROM
2013

Grimms Märchen

© 1998, 2000, 2007, 2013 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-4378-3
ISBN PDF: 978-973-46-4379-0
ISBN print: 978-973-46-4299-1

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

Introducere
Märchen sau ştirea despre lume

1. Jacob Grimm (1785-1863) şi fratele său, Wilhelm Grimm (1786-1859) au publicat între anii 1812-1815, înainte deci de a fi devenit „întemeietorii filologiei germane” (cum au fost numiţi), o culegere de *Märchen*, adică poveşti (gen ale cărui conotaţii sunt teoretizate de specialişti pentru a-l deosebi de basm, povestire, legendă), intitulate, în spiritul unei atmosfere germanice şi burgheze în acelaşi timp, *Kinder und Hausmärchen*[1]. Poveştile le-au adus o celebritate universală pe care studiile de germanistică şi dicţionarele publicate de ei nu le-ar fi putut-o nici pe departe asigura. Şi aceasta chiar în timpul vieţii lor.

Apărute în plină epocă de evaziune romantică, epocă în care fantezia nu uită însă că există realitatea iar realitatea nu ignoră imaginarul, poveştile tranzitează cu brio din registrul oral-anonim în acela al scrisului şi autorului. Astfel ei au pus bazele unui gen universal – povestea, *story, Märchen, mine-chien ku-ahile*, un gen care permite migraţia motivelor, subiectelor, personajelor, prelucrarea, adaptarea, autohtonizarea lor, dar care are o structură bine definită. Romantismul poveştilor rămâne ceva tipic pentru ceea ce s-a numit doar aparent paradoxal „clasicismul romanticilor”.

Studiile celui mai avizat „grimmolog” – l-am numit pe profesorul Heinz Rölleke[2] de la Universitatea din Göttingen – ne pun în faţa unui adevăr de istorie literară care în fapt dovedeşte apetitul secolului pentru poveste. Aceste *fabulae nutricum*, cum au fost numite, încă din Antichitate, nu sunt „poveşti de adormit copiii”, ci, mai curând, de „trezit”

la realitate. De aceea nu au lipsit din nici o casă, ca şi *Biblia*. Aşa se şi explică numeroasele ediţii semnalate de Rölleke (pe unele le republică în forma în care au apărut la vremea lor). Le menţionăm şi noi pe cele complete din 1819, 1837, 1840, 1843, 1850, la care se adaugă numeroase ediţii parţiale din 1833, 1836, 1844, 1847, 1853, 1858 etc. Cu alte cuvinte, prima jumătate a „secolului romantic" a fost dominată, la nivel de public majoritar, dar şi elitar, de poveştile Fraţilor Grimm. Ele pregătesc, într-un fel, solul roditor al creaţiilor şi orizontul de aşteptare al publicului celeilalte jumătăţi de secol romantic.

Romanticii Goethe, Novalis, Tieck, Wieland, August Wilhelm Schlegel sunt de fapt şi cei care impun cuvântul *Märchen*, cu sensul de poveste. Pentru că *Märchen* este în realitate un diminutiv al cuvântului *Mähre* care înseamnă solie, ştire despre un lucru petrecut. Prin diminutivarea *Märchen*, se diminuează componenta *realitate* a cuvântului şi se alunecă spre *irealitate*, incredibil. În germana veche nici nu există substantivul *Mähre*, ci doar adjectivul *mar* care înseamnă cunoscut, renumit. De altfel, acest adjectiv este întâlnit în diverse nume de persoane precum Dagmar, Dietmar, Waldemar, introducând ideea de renume a lui Dag, Dieter, Walde etc. Apare apoi forma *Mähren* (ştire despre un lucru cunoscut, tradiţie orală). Când capătă sufixe diminutivale: *Mährlein*, *Märchen*, *Märken*, una dintre conotaţii vizează scurtimea poveştii. Ca şi în limba română, când spunem *basm* ne gândim la o... poveste mai lungă.

Fraţii Grimm şi romanticii pe care i-am citat s-au oprit la *Märchen*, desigur oscilând mai întâi între diverse cuvinte compuse, tipice pentru limba germană ca: *Märchendichtungen*, *Ammenmärchen* (*fabulae nutricum* – poveşti de adormit copiii), *Feenmärchen* ş.a.m.d., care toate înseamnă *poveste*, în principiu.

Cu atât mai excepţional pare destinul operei Fraţilor Grimm în secolul 19 cu cât Europa nu ducea lipsă de poveşti, nici la nivelul consumatorilor de folclor, nici la cel al claselor şcolite. Continentul nu se afla în faţa unui

eveniment nici în materie de poveşti culte, create sau culese de oameni cultivaţi.

Istoria poveştii scrise începe cu *Amor şi Psyché* a lui Apuleius. În Evul Mediu, genul poveştii se integrează în *epica magna* a timpului, reprezentată de jongleri care nu erau simpli povestitori populari, ci cultivaţi în sensul „culturii meseriei". Prima culegere de poveşti apare în Italia, în 1525, sub titlul *Il Novellino – Le ciento Novelle Antike*. Între 1550-1559, Giovani Francesco Straparola publică şaptezeci şi patru de poveşti cu titlul *Le piacevoli notti*. Ca şi Jacobus de Voragine cu ale sale legende evanghelice şi vieţi ale sfinţilor, cuprinse în *Legenda aurea* (sec.13), sau ca Boccaccio în *Decameronul* său, Straparola în *Le piacevoli notti* adună poveşti din tradiţia orală pe care le prelucrează foarte discret.

Influenţa lui Straparola apare prin circulaţie orală în Germania, deja după 1699, înainte ca romanticul Clemens Brentano să publice în traducere fragmente din *Le piacevoli...* şi din care să le trimită Fraţilor Grimm primele şase poveşti. Între 1634-36 mai circula în Italia *Lo cunto de li cunti uouero la trattenemiento de' peccerille* (*Povestea poveştilor sau amuzament pentru copii*) a lui Giannbatistae Basile, publicată în limba napolitană mai întâi şi apoi sub titlul – inspirat din *Decameronul* lui Boccaccio –, *Pentamerone* (1674). În 1774, *Lo cunto de li cunti uouero la trattenemiento de' peccerille* apare şi în limba franceză, iar în 1846, la Breslau, în Germania, cu un cuvânt înainte de... Fraţii Grimm. Liniei italiene de circulaţie a poveştii scrise i se interferează, în spaţiul germanic, dar şi în alte spaţii europene, cea franceză.

În secolul 18 francez, se afirmă cu precădere autori de culegeri de poveşti, mai mult sau mai puţin prelucrate. Gustul pentru povestea „de autor", cu alte cuvinte cultivată, clasică, academică, fusese deja format de volumul lui Charles Perrault din 1697 *Contes de ma mère l'oye*, unde „academicianul" (membru al Academiei Franceze de curând înfiinţate, participant activ la celebra „Ceartă dintre vechi şi moderni", apărător

fervent al regulilor) evadează în imaginarul poveştilor populare şi rămâne, ca şi Fraţii Grimm, celebru prin culegerea sa de poveşti şi nu prin epopeea *Saint Paulus* sau operele sale ştiinţifice. Multe dintre poveştile culese, prelucrate şi publicate de el sub numele fiului său (sic!) (de unde se vede că avea oarecare jenă să se coboare la nivelul gustului vulgului) circulă în spaţiul germanic şi în cel european şi stimulează ideea adunării, scrierii, rescrierii poveştilor sau chiar creării de poveşti în spiritul celor populare. Secolul 18 este foarte generos în sensul promovării poveştii şi, depăşind reglementările academice ale secolului precedent (secol dominat de spiritul francez), povestea este mai puţin prelucrată pentru a corespunde „convenienţelor”, dar şi artelor poetice ale vremii, chiar dacă regulile nu vizau povestea, ci genurile „nobile”. Antoine d’Hamilton în 1765 şi Madame de Villeneuve în 1777 publică poveşti traduse şi în limba germană. Dar cele mai multe poveşti franţuzeşti apar între 1781-85 în cele patruzeci şi unu de volume sub titlul *Cabinet des fées* în care sunt cuprinse fabule, poveşti din *1001 de nopţi*, poveşti indiene precum şi cele din fondul oral comun european. Uşor prelucrate în sensul germanizării, unsprezece dintre cele patruzeci şi unu de volume sunt traduse în limba germană, la Weimar, sub titlul *Blaue des Bibliothek aller Nationen* (1790-97). Aceeaşi culegere de poveşti, *Cabinet des fées*, este tradusă şi publicată şi la Nürnberg la scurt timp după volumul lui Friedrich Justus Bertuch de la Weimar. Mai circulau în epocă, tot prin filieră franceză, celebrele *1001 de nopţi*, poveşti traduse după un manuscris arab din secolul 14, de Antoine Galland în 1717. Opt dintre poveştile Fraţilor Grimm sunt clar inspirate din versiunea franceză a poveştilor arabe (printre care *Pescarul şi nevasta lui*, *Hoţul şi maestrul lui*, *Cei şase care au plecat să înfrunte lumea*, *Apa vieţii*, *Spiriduşul*).

Nu trebuie subestimată, atunci când vorbim de originalitatea şi germanitatea poveştilor, acel fenomen de vagabondare orală a numeroase

motive, chiar poveşti, care pătrunseseră din culegerile deja amintite în întreg spaţiul european.

Revenind la conjunctura romantică, favorabilă poveştii, favorabilă întreprinderii Fraţilor Grimm, reamintim interesul epocii pentru tot ce ţinea de cultura populară: cântece, poveşti, balade. *Des Knaben Wunderhorn* (*Cornul fermecat al băiatului*) a lui Clemens Brentano, o culegere de poezii populare publicată în trei volume, între 1805-1808, pune la punct tehnica germană a antologării, nu în sensul preciziei, ci în acela al armonizării unor opere diverse, culte şi populare, unite sub tonalitatea romantică ce aparţinea lui Clemens Brentano. Multe dintre poveştile publicate de Clemens Brentano şi Achim von Arnim în diverse publicaţii ale epocii vor figura printre cele ale Fraţilor Grimm. Cu puţin timp înainte de apariţia volumului *Kinder und Hausmärchen*, la Leipzig este editată o culegere de poveşti a lui Johann Gustav Büsching, intitulată *Volkssagen, Märchen und Legenden*. Aici se găsesc *Cenuşăreasa*, *Albă-ca-Zăpada*, *Scufiţa roşie* (care de la Charles Perrault nu mai lipsea din nici o culegere de poveşti), *Pune-te-masă*. Cu alte cuvinte, volumul Grimmilor reprezintă culmea unei tradiţii ce se constituise treptat, într-o anume atmosferă (clasic-romantică, romantic-clasică) pentru un public pregătit să dorească, să aştepte şi să citească astfel de opere.

Aşa cum Charles Perrault nu se putea detaşa de estetica clasicismului Academiei Franceze, nici Fraţii Grimm nu pot ignora linia clasicizantă a conaţionalului lor Gottsched[3] şi evaziunea lor în imaginar nu afectează grija pentru structura poveştii.

2. În cea de a treia ediţie a *Poveştilor...*, ediţie datată 1837, povestea pe care Fraţii Grimm o puseseră în fruntea volumului încă din 1812 nu mai începe cu formula consacrată „Es war einmal” (era odată), aşa cum încep mai toate poveştile, inclusiv povestea primă din ediţiile dintre 1812-1819, ci cu altă formulă, oarecum deosebită şi nerepetată de ei la vreo altă poveste din volum: „In den alten Zeiten wo das Wünschen noch geholfen

hat”, în traducere literală: „în acele timpuri stăvechi când a-ţi dori ceva ajuta încă”, formulă reluată în ediţia din 1859 şi apoi în toate celelalte, dar numai la prima poveste: *Regele broască sau Heinrich cel cu inima ferecată*.

Într-un studiu ce se ocupă de semnificaţiile posibile ale neconsacratei formule, Beatrix Burghoff[4] susţine că aceasta a fost luată de la povestea 127 şi trecută la prima pentru a reuni tot volumul sub o singură, nerepetabilă şi de aceea mai evidentă formulă. Să fi avut această intenţie doar o motivaţie stilistică?

A-ţi dori ceva şi a crede în realizarea dorinţei înseamnă deja a-ţi mobiliza nişte resurse energetice, spun psihoterapeuţii, or, această mobilizare duce ades la „minunea” împlinirii dorinţei, „ajută”, „foloseşte” aşadar. Uneori nici nu mai este important dacă lucrul dorit este obţinut, importantă este schimbarea, în sensul pozitiv, a stării, dispoziţiei, perspectivei celui care doreşte. „Doreşte, şi vei avea”, spun mulţi psihologi de astăzi, mai aproape de orizonturile parapsihologiei, în fond aproape de înţelepciunea biblică: „cere şi ţi se va da, bate şi ţi se va deschide”. Şi dacă maturul pune la îndoială forţa magică, mobilizatoare de energii a lui „das Wünschen” şi nu doreşte prea des ceea ce raţiunea îi spune „nu, nu se poate”, copilul are libertatea de a-şi dori orice şi se bucură şi trăieşte ca şi cum „doritul” este şi „împlinitul” lui.

Forţa terapeutică a poveştii mai are o faţetă; povestea cultivă gândirea şi simţirea pozitivă: speranţă, încredere, iubire, binele victorios, sentimentul că lumea este reglată de undeva, are un sens, o logică. Înţelepciunea, bunul-simţ natural nu sunt, în poveste, contrazise de realitate. Firescul, normalitatea, netrişarea adevărului domină lumea poveştilor, o lume ce funcţionează după legi nescrise, dar a căror nerespectare aduce nefericire chiar şi animalelor, plantelor. Să nu urăşti – spun aceste legi –, să nu ucizi, să nu minţi, să nu faci rău nimănui, să-ţi ţii cuvântul dat, să fii generos şi milos cu cei slabi, să ai încredere în forţele

tale chiar dacă eşti mic cât un degeţel, prost, urât, să ai un cuvânt bun pentru oricine, să nu fii lacom, să-ţi pui frână dorinţelor nesăbuite ş.a.m.d., şi atunci balaurul, vrăjitoarea, mama vitregă, lacomul, mincinosul, şarlatanul care strică armonia acestei lumi vor fi pedepsiţi. Şi cu această şansă de a se reintra în normalitatea naturii se simt bine nu doar copiii, ci şi adulţii.

3. „Două cărţi m-au însoţit până acum: *Poveştile* Fraţilor Grimm şi *Biblia*. Încă înainte de a şti să scriu şi să citesc, am cunoscut ambele cărţi: mama îmi spunea poveşti, tata îmi citea *Biblia*... De aceea cartea poveştilor era cartea mamei, *Biblia*, a tatălui. Şi aşa a rămas până astăzi. Şi aşa cum mama şi tata îmi aparţin deopotrivă, aşa îmi aparţin *Poveştile* şi *Biblia* împreună. Este acelaşi adevăr pe care l-am întâlnit în ambele cărţi, chiar dacă reprezentarea lui este deosebită" (Arnold Bittlinger)[5].

„*Poveştile* Fraţilor Grimm, alături de *Biblie*, este cea mai tradusă şi citită literatură din lume" (Yosiko Noguchi)"[6].

S-a spus ades despre poveştile acestea că sunt pline de întâmplări îngrozitoare care-i sperie şi pe cei mari, cu atât mai mult pe copii. Şi totuşi ele sunt ascultate şi căutate de copiii din toată lumea (studii recente atestă răspândirea lor şi în China şi Japonia). Pentru că după tensiunea provocată de spaimă, urmează destinderea, bucuria că răul (balaurul, vrăjitoarea, mama vitregă, bogatul nemilos, lupul lacom, vulpea şireată, moartea cu chip de om) este înfrânt, aşa cum, după un drum prin pădurea întunecată, copilul, prinţul, fata cea cuminte şi harnică ajung la o căsuţă, un palat, în sfârşit la un adăpost. Este ca şi cum ai asculta mesajul psalmistului care ne spune: „Iar cei fără de lege vor pieri de odată şi urmaşii necredincioşilor vor fi stârpiţi. Iar mântuirea drepţilor de la Domnul, că apărătorul lor este în vreme de necaz" (Ps. 36, 39).

Dumnezeu nu apare în poveşti ca personaj (cum nici în *Biblie*, de altfel), decât rareori, în formula devenită *topos*: însoţit de Sfântul Petru sau plimbându-se ca în *Cartea Genezei* prin grădina Raiului. Prezenţa lui

este de altă factură, spirituală; Dumnezeu este forţa care face ca lumea să nu pară o corabie fără cârmaci, un haos fără sens, ci un cosmos în care domnesc legile. Ca şi în *Vechiul Testament*, necazurile omului încep de obicei cu încălcarea legii, a interdicţiei. Ca şi în *Noul Testament*, omul este judecat, iertat, mântuit sau condamnat şi în funcţie de felul în care a respectat poruncile Mântuitorului. Dumnezeu există prin credinţa omului că *este* şi că, odată invocat, îl ajută pe cel necăjit. Hänsel şi Gretel sunt convinşi că: „Dumnezeu nu ne va părăsi" ca şi psalmistul care spune: „Şi mă cheamă pe Mine în ziua necazului tău" (Ps. 49,16), sau ca Apostolul Pavel care scrie în *Epistola către Corinteni*: „Binecuvântat este Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor şi Dumnezeul a toată mângâierea, Cel ce ne mângâie pe noi toţi, în tot necazul nostru, ca să putem şi noi să mângâiem pe cei ce se află în tot necazul" (II, *Corinteni* 1, 3-4).

Cei prea mândri de puterea lor, fie că este vorba de uriaşi, prinţese mofturoase, fraţi mai mari înfumuraţi, hangii lacomi, animale de pradă, sunt de obicei, la sfârşitul poveştii, înfrânţi, în timp ce smeriţii, cei modeşti, ies victorioşi. Căci scrie Apostolul Petru: „Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har" (*Petru* 5, 5).

Salvatorul unei cetăţi, comunităţi, familii nu este un erou clasic, ci mezinul sau Hans cel considerat prost, soldatul lăsat la vatră, cu alte cuvinte nu cel care intră în cetate călare pe un armăsar, ci... pe un biet măgar, ca odinioară Mesia, aşa cum proorocise profetul Isaia: „Dispreţuit era şi cel din urmă dintre oameni; om al durerilor şi cunoscător al suferinţei, dispreţuit şi nebăgat în seamă" (*Isaia* 53, 3).

Universul poveştilor nu este însă cel al *Evangheliilor* împărţit între o imanenţă condamnată şi o transcendenţă judecătoare. Oamenii, animalele, plantele, obiectele formează un *tot* ce se comportă după legi comune. Idealul romantic al reîntoarcerii omului într-o natură armonioasă pare împlinit. Poveştile ţin parcă mai curând de evangheliile aprocrife decât de

cele sinoptice. Într-una dintre aceste apocrife apare un Iisus mai mult esenian decât iudeu, aproape budist în dragostea lui pentru natură, un fel de Sfânt Francisc din Assisi. Iată ce scrie în *Evanghelia păcii* publicată între cele două războaie mondiale de filologul maghiar El. Bordeaux Szekeley: „Şi Iisus s-a aşezat în mijlocul lor şi a spus: «Adevăr zic vouă, nimeni nu poate fi fericit dacă nu respectă legea». Şi altul a zis: «Noi respectăm tot ce scrie în legile lui Moise, cel care ne-a dat legile, aşa cum scrie *Cartea Sfântă*». Iar Iisus i-a răspuns: «Nu căuta legea în cele scrise, *pentru că legea este viaţa* (s.n.), în timp ce ceea ce este scris este mort... În tot ce trăieşte este lege. O găsiţi în iarbă, în copaci, în râu, în munte... Dumnezeu îşi scrie legile lui nu prin litere, ci în inimile şi spiritul vostru. Ele se află în răsuflarea, sângele, oasele, carnea, măruntaiele, ochii, urechile, în fiecare bucăţică din corpul vostru. Ele sunt în acelaşi timp în aer, apă, pământ, plante, razele soarelui, în adânc şi sus»...”[7] Şi, mai departe, un alt aspect, ce nu poate să nu ne ducă cu gândul la respectul pe care eroul multor poveşti îl are faţă de animalele ce devin ajutoarele lui în încercările prin care trebuie să treacă. „Şi Iisus a ajuns într-un sat şi acolo a văzut o pisică jigărită, fără păr, suferind de foame şi mieunând. El a luat-o în braţe, a băgat-o sub veşmânt şi a lăsat-o să se odihnească la sânul lui... Şi unii ziceau: Omul acesta se îngrijeşte de animale. Sunt fraţii şi surorile lui de le iubeşte aşa? Iar el a zis: «Adevărat, acestea sunt fraţii voştri din marea casă a lui Dumnezeu, fraţii şi surorile voastre...»”[8]. Cine, citind fragmentul acesta fără să ştie de unde provine, nu s-ar gândi că ar putea fi şi din poveştile Fraţilor Grimm sau din operele inspirate din ele sau din cele din care ei s-au inspirat? Cine nu s-ar gândi la Harap-Alb? „Aproapele” pe care trebuie să-l iubeşti, ne spun poveştile şi unele texte biblice apocrife, nu este doar omul, ci tot ce se află în jurul nostru, pentru că totul este creaţia lui Dumnezeu.

Dincolo de mesajul lor ce se înscrie într-o hristologie populară (amestec de evanghelii folclorizate şi tradiţii „păgâne”), poveştile ne pun

în faţa unei lumi diverse şi complete ca aceea a *Bibliei*: omul care-l ucide pe fratele său precum Cain pe Abel, tatăl care-şi pune fiica gaj ca să câştige o bătălie, ca Ieftae, corespondentul biblic al lui Agamemnon, cel care o jertfeşte pe Ifigenia, ba chiar şi pe Lilit[9] sub forma ştimei lacului, nevasta pescarului ca o altă Evă etc. Şi apoi o lume diversă de negustori, meseriaşi, ţărani, regi, prinţese, oameni simpli, săraci, bogaţi mişună prin sate, târguri, păduri, pustiu, ca şi în *Cartea Cărţilor,* cum este numită *Biblia*: „deoarece nu vorbesc despre Dumnezeu, poveştile despre Dumnezeu vorbesc” scrie Arnold Bittlinger[10].

Credem că în cazul poveştilor există o hristologie a copiilor înrudită cu cea populară, hristologie în centrul căreia, ca şi în cea evanghelică, se află iubirea: de părinţi faţă de copii, a fraţilor între ei, a oamenilor faţă de animale, a animalelor faţă de oameni, o iubire universală ce menţine lumea în jurul lui Dumnezeu, „cel cu faţa ascunsă” dar mereu existent. O iubire miraculoasă care poate face ca Cenuşăreasa să devină prinţesă, lupul să fie pedepsit, săracul răsplătit, cel din urmă să devină cel dintâi. „Poveştile sunt poezia iubirii de la A la Z şi pentru noi cei maturi”, scrie teologul psihoterapeut Eugen Drewermann[11].

În amintirile lui, Herman Friedrich Grimm, fiul lui Wilhelm Grimm, scrie despre tatăl şi unchiul lui: „Liniştea era elementul specific al Fraţilor”[12]. Un neamţ emigrat în America înainte de cel de al doilea război mondial mărturisea că, zguduit de cele ce auzea că se întâmplă în ţara sa şi în Europa, lua seara *Poveştile* Fraţilor Grimm şi citea din ele. Aşa îşi redobândea echilibrul şi liniştea. Şi nu mai era de mult copil...

Viorica Constantinescu

Note

1. Tradus literal, textul ar fi „Poveşti pentru copii şi de spus acasă”. L-am putea traduce şi „Poveşti pentru copii şi de spus la gura sobei”, întrucât acest „(pentru) acasă” nu spune nimic cititorului român, noţiunea fiind legată de un timp şi o realitate germanică. Cum însă peste tot, cel puţin în Europa, familia avea un timp (seara de obicei) şi un loc unde se aduna şi spunea glume, poveşti, legende sau citea din *Biblie* (mai ales familiile burgheze şi de intelectuali), am putea opta pentru „la gura sobei” gândindu-ne la cămin sau chiar la sobă, adică în jurul focului, depărtându-ne cu bună ştiinţă de conotaţia germană a titlului. Menţionăm însă că opinia noastră este vulnerabilă cel puţin într-un sens: avizatul cercetător al poveştilor Grimmilor, Heinz Rölleke, într-un studiu al său, *Die Märchen der Briider Grimm* (Bauvier Verlag, Bonn, Berlin, 1992, pp. 24-25), explică succesul extraordinar al poveştilor publicate de cei doi fraţi prin aceea că în secolul 19, în cadrul familiei burgheze, copiii au deja camera lor, acea „Die Kinderstube”, unde se puteau citi poveşti şi erau educaţi de către părinţi (sau se educau singuri), pe când în familiile nobililor această sarcină cădea în grija unui institutor plătit. Dar nici titlul „Poveşti pentru copii şi de citit în camera copiilor” nu ar suna după opinia noastră prea fericit. *Haus* înseamnă şi cercul familiei şi nu ni se pare potrivit să-l punem pe acelaşi plan cu *Kinderstube*. Aceasta însă nu exclude varianta „Poveşti pentru copii şi familie”.
2. Heinz Rölleke, profesor la Universitatea din Göttingen, autor al numeroaselor reeditări şi studii despre *Poveştile* Fraţilor Grimm: *Die Märchen der Briider Grimm* 1992, *Die älteste Märchensammlung der Briider Grimm, hrsg. von Heinz Rölleke*, Cologny-Geneve, 1975. El retipăreşte ediţiile din 1812-1815 (Göttingen, 1986), din 1819 (München 1919), 1837 (Frankfurt a.M.1985), 1957 (Stuttgart, 1980).

În explicarea impunerii denumirii *Märchen* ne-am bazat pe studiul lui Rölleke.

3. Johann Christoph Gottsched (1700-1766). Teoretician, critic şi reformator, în sensul clasic-francez, al literaturii germane. Admirator mai ales al normelor poeticii lui Boileau: claritatea stilului, puritatea genurilor, gust, spirit, imitaţia naturii, raţionalismul, moralitatea, regula celor trei unităţi în dramă. Opere cunoscute în acest sens: *Redekunst* (*Retorica*), 1728, *Versuch einer Critischen Dichtkunst (Încercare a unei arte poetice critice*), 1730.
4. În volumul editat de Heinz Rölleke: *Redensarten des Volks, auf die ich immer horche* (*Expresii populare de care ţin seama*), Peter Lang Verlag, Frankfurt a.M. – New York, Paris, 1988. Beatrix Burghoff publică studiul său în acest volum. Titlul: *In den alten Zeiten, wo das Wünschen noch geholfen hat*, pp. 27-61.
5. Arnold Bittlinger: *Es war einmal. Grimms Märchen im Lichte von Tiefenpsychologie und Bibel* (*A fost odată. Poveştile Fraţilor Grimm în lumina psihologiei abisale şi a Bibliei*), Esoteric, Knaur, 1994.
6. Yosiko Noguchi: *Rezeption der Kinder und Hausmärchen der Brüder Grimm in Japan* (*Receptarea Poveştilor... în Japonia*). Disertaţie prezentată la Universitatea din Marburg în 1977. *Apud* Heinz Rölleke, *Die Märchen...* p. 82.
7. *Apud* Ulrich Holst, *Jesus der Esoteriker*, „Esotera”, nr. 8, 1990, p. 63. Această *Evanghelie a păcii*, aparţinând esenienilor, descoperită de filologul maghiar într-o arhivă la Roma, a apărut la Frankfurt a.M. în 1974 sub titlul *Das Friedensevangelium der Essener* (*Evanghelia păcii a esenienilor*).
8. *Idem.*
9. Bittlinger o aseamănă pe ştima lacurilor cu Loreley, personaj cunoscut din mitologia germanică. În povestea respectivă, această „Nixe”, ondină, ştimă, cere însă jertfirea copilului. Se ştie că în tradiţia

apocrifică a *Bibliei* există un personaj demonic, fosta soţie a lui Adam, Lilit, pe care acesta ar fi alungat-o pentru că nu putea avea copii. Ca să se răzbune pe copiii Evei, Lilit, devenită un fel de demon, ucide mai ales copii. Despre Lilit s-au scris numeroase cărţi, cea mai recentă, cunoscută nouă, fiind aceea a Barbarei Black Koltuv, *The Book of Lilith* (*Cartea lui Lilit*) Nicolay-Hays, Inc. U.S.A., 1986.

10. *Op. cit.*, p. 19

11. *Lieb Schwesterlein, lass-mich herein. Grimms Märchen tiefenpsychologisch gedeute* (*Dragă surioară, deschide-mi uşa. Povestiri interpretate din perspectiva psihologiei abisale*), GMbH München, 1992.

12. *Apud* Walter Nissen: *Die Brüder Grimm und ihre Märchen*, Vandenhoeck et Ruprecht, Göttingen, 1984, p. 12.

Regele-broască sau Heinrich cel cu inima ferecată

emult, tare demult, pe vremea când dorinţele oamenilor se împlineau îndată ce şi le puneau, trăia un rege care avea trei fete frumoase. Mezina însă era aşa de frumoasă, că şi soarele care văzuse atât de multe se minuna de câte ori îi lumina faţa.

În preajma palatului se afla o pădure întunecoasă, iar în pădure, sub un tei bătrân, o fântână. Vara, în zilele foarte călduroase, mezina se ducea adesea ca să se răcorească în pădure şi stătea pe marginea fântânii. Când se plictisea, începea să se joace cu o biluţă de aur, jucăria ei cea mai dragă, pe care o arunca în aer şi apoi o prindea din nou.

Într-o zi însă, s-a întâmplat că, aruncând ea biluţa în sus, n-a putut s-o mai prindă în palmele-i delicate; biluţa a căzut pe pământ, a început să se rostogolească şi a nimerit în apa fântânii. Mica prinţesă a urmărit-o dispărând în apă, dar n-a putut face nimic, pentru că apa era aşa de adâncă, încât nu i se zărea fundul. Disperată, a început să plângă. Plângea din ce în ce mai tare, de părea că nimic n-ar fi putut s-o domolească. Şi cum plângea ea aşa, a auzit deodată o voce care-i spunea:

– Ce-ai păţit, prinţesă? De ce plângi aşa de tare că le e milă pietrelor de tine când te aud cum te văicăreşti?

Prinţesa privi în jur să vadă de unde putea să vină vocea şi zări un broscoi ce-şi scosese capul mare şi urât din apă.

– A, tu erai, bătrâne Pui-de-baltă! spuse ea. Plâng pentru că mi-a căzut în fântână biluţa de aur.

– Liniştеşte-te şi nu mai plânge, i-a zis broscoiul, eu pot să-ţi aduc jucăria din adâncul apei. Dar tu ce-mi dai în schimb?

– Ce vrei, broscuţo dragă, i-a răspuns ea, hainele mele, perlele şi pietrele preţioase, chiar şi coroana de aur pe care o port pe cap.

– Nu mă interesează nici hainele, nici perlele şi pietrele tale preţioase, şi nici coroana ta de aur; dacă tu te învoieşti să mă iubeşti, să mă faci prietenul tău de joacă, să mă primeşti la masă alături de tine, să mă laşi să mănânc din farfurioara ta de aur, să beau din cupa din care bei şi tu, să dorm împreună cu tine în pătuţul tău, dacă promiţi toate astea, atunci eu voi coborî în adâncul apei ca să-ţi aduc înapoi biluţa de aur.

– Cum să nu, îţi promit că voi face tot ce-mi ceri, numai să-mi aduci biluţa înapoi. Dar în sinea ei îşi zicea: „Ce tot pălăvrăgeşte broscoiul ăsta prost, doar el stă în apă şi orăcăieşte cu ai lui, cum ar putea să fie el tovarăşul meu de joacă?”

Broscoiul şi-a ţinut făgăduiala, a băgat de îndată capul sub apă, s-a scufundat în adânc şi, cât ai clipi din ochi, s-a întors cu biluţa de aur în gură, a înotat spre marginea fântânii şi a aruncat-o în iarbă. Foarte bucuroasă că şi-a recăpătat jucăria îndrăgită, prinţesa a luat-o repede şi a început să fugă spre palat.

– Hei, aşteaptă-mă şi pe mine, i-a strigat broscoiul, eu nu pot fugi atât de iute ca tine!

Dar, deşi orăcăia cât putea de tare, asta nu-i ajuta la nimic. Prinţesa fugea spre casă şi nu-l mai auzea. Uitase deja de bietul broscoi. Acesta, trist, se întoarse în apă.

A doua zi, pe când prinţesa stătea la masă împreună cu regele şi curtenii lui, dintr-o dată auzi un zgomot ciudat pe treptele de marmoră ale palatului: plici, plici, plici, plici! Apoi cineva bătu la uşă şi strigă:

– Prinţesă mezină, deschide-mi!

Ea alergă spre uşă să vadă ce se întâmplă şi, când deschise, dădu cu ochii de broscoi. Atunci trânti furioasă uşa şi se aşeză din nou la masă,

tremurând de frică. Regele observă că mezinei îi bătea inima să-i sară din piept şi-i spuse:

– Copila mea, de ce ţi-e aşa de frică, să fie vreun zmeu la uşă, care vrea să te fure?

– Ah, nu, răspunse ea, nu-i nici un zmeu, ci un broscoi urâcios.

– Şi ce vrea broscoiul ăsta de la tine?

– Ah, dragă tată, ştii, ieri, când am fost în pădure la fântână, mi-a căzut biluţa de aur în apă. Eu am început să plâng foarte tare şi broscoiul acesta mi-a adus-o înapoi din adâncul apei, dar mi-a cerut în schimb să-i promit că-l voi face tovarăşul meu de joacă. Eu i-am promis tot ce mi-a cerut pentru că nu m-am gândit nici o clipă că el ar putea părăsi fântâna. Acum este la uşă şi vrea să intre înăuntru.

Atunci s-a auzit din nou o bătaie în uşă, apoi un glas care striga:

Fiică de rege, mezină,
Deschide-mi! sunt eu
Ai uitat ce
Mi-ai promis ieri
Lângă fântâna răcoroasă?
Fiică de rege, mezină.
Deschide-mi! sunt eu.

Auzindu-i glasul, regele zise:

– Dacă ai promis, trebuie să te ţii de cuvânt. Du-te şi deschide-i uşa!

Prinţesa n-a avut încotro, s-a dus şi a deschis uşa, broscoiul a sărit înăuntru, a urmărit-o pas cu pas până lângă jilţul ei şi i-a spus:

– Ridică-mă lângă tine.

Prinţesa a şovăit, dar regele i-a poruncit să-l ridice de jos. De îndată ce s-a aflat pe jilţul ei, broscoiul i-a cerut să fie pus la masă, iar după ce s-a văzut pe masă a zis:

– Şi acum împinge farfurioara ta de aur mai către mine, ca să putem mânca împreună.

Asta a şi făcut prinţesa, deşi se vedea cât de colo că nu-i venea la socoteală. Şi, în timp ce broscoiul se ospăta cu plăcere, ei i se oprea în gât fiecare îmbucătură. În sfârşit, el i-a mai spus:

– Acum, că m-am săturat, te rog să mă duci în odaia ta şi să pregăteşti pătucul tău ca să dormim împreună, pentru că sunt obosit.

Prinţesa începu să plângă pentru că şi aşa se temea de broasca rece pe care nu se încumeta nici s-o atingă, darămite să mai şi doarmă cu ea în pătuţul ei cel curat! Regele însă, înfuriat, îi spuse:

– Pe cel care te-a ajutat când ai fost la necaz nu trebuie să-l dispreţuieşti după aceea.

Mezina a apucat broscoiul cu două degete, l-a dus în camera ei şi l-a pus într-un colţ. Dar nici nu s-a aşezat bine în pat, că acesta s-a şi strecurat, târându-se, spre ea şi i-a spus:

– Sunt obosit şi vreau să dorm la fel de bine ca tine; ridică-mă în pat sau te spun tatălui tău.

Atunci ea s-a înfuriat îngrozitor, l-a luat de jos şi l-a izbit de perete, strigând:

– Acum poate ai să te linişteşti, broscoi scârbos ce eşti!

Dar când a căzut jos, broscoiul s-a prefăcut dintr-o dată într-un prinţ, ce privea prietenos, cu ochii lui frumoşi, la mezină.

Apoi, cu învoirea regelui, tânărul i-a devenit prinţesei soţ. După ce le-a povestit cum o vrăjitoare rea îl prefăcuse în broască şi-l blestemase ca nimeni, afară de fiica cea mai mică a regelui, să nu-l poată izbăvi de blestem ca să devină din nou prinţ, soţii au mers la culcare, urmând ca a doua zi dis-de-dimineaţă s-o pornească spre regatul lui.

Când razele soarelui i-au trezit, au văzut în faţa palatului o caleaşcă minunată la care erau înhămaţi opt cai albi cu pene de struţ pe cap şi hamuri bătute în aur. În spatele caleştii stătea servitorul tânărului rege,

credinciosul Heinrich. Acesta fusese atât de îndurerat când vrăjitoarea îl transformase pe stăpânul său în broască, încât şi-a pus în jurul inimii cercuri de fier ca să nu-i crape de necaz. Servitorul cel credincios i-a ajutat pe tineri să urce în caleaşcă, apoi şi-a luat locul în spate, bucuros că nenorocirea stăpânului său luase sfârşit. Dar, după o bucată de drum, tânărul rege auzi un pocnet ca şi cum ceva s-ar fi rupt în bucăţi. Atunci s-a întors către servitorul lui şi i-a strigat:

– Heinrich, careta se strică!
– Nu, stăpâne, careta nu are nimic,
ci doar un cerc din jurul inimii mele,
cuprinsă de suferinţă
pe când stăteai în apa cea adâncă,
s-a făcut acum bucăţele.

Încă o dată şi încă o dată a auzit tânărul rege aceeaşi pocnitură şi mereu se temea că s-a stricat caleaşca. Dar caleaşca nu se strica, ci doar cercurile cu care-şi ferecase credinciosul Heinrich inima ca să nu-i crape de supărare săreau unul câte unul, căci ea creştea de bucurie când acesta îşi vedea stăpânul salvat şi atât de fericit.

Şoarecele şi pisica

Odată, o pisică a făcut cunoştinţă cu un şoarece căruia i-a spus câte în lună şi-n stele despre iubirea şi prietenia pe care ar nutri-o faţă de el, încât şoarecele a sfârşit prin a se învoi să locuiască în aceeaşi casă cu ea şi să pornească împreună niscaiva afaceri. Într-o zi, pisica i-a spus şoarecelui:

– Ştii, ar cam trebui să ne aprovizionăm pentru iarnă cu de-ale gurii, altfel vom flămânzi amândoi. Mai ales tu, şoricelule, dacă ai să umbli peste tot după mâncare, poţi nimeri într-o capcană.

Şoarecele s-a învoit să urmeze sfatul cel bun al pisicii şi au cumpărat împreună o oală cu untură. Dar unde s-o pună? În cele din urmă, după ce au cumpănit bine lucrurile, pisica i-a spus tovarăşului ei:

– Locul cel mai bun unde am putea pune oala noastră este biserica, de acolo nimeni nu se gândeşte să fure ceva. O punem chiar sub altar şi nu ne vom atinge de ea decât la mare nevoie.

Zis şi făcut, oala a fost pusă în cel mai sigur loc cu putinţă.

N-a trecut însă mult timp şi pisicii a început să-i fie poftă de untură. Într-o zi, i-a spus şoricelului:

– Tocmai voiam să-ţi spun, dragă şoricelule, că o verişoară de-a mea a născut de curând un motănel alb cu pete negre şi ar vrea ca eu să-i fiu nănaşă. Aşa că plec azi şi te las pe tine să ai grijă de casă.

– Cum să nu, a răspuns şoarecele, mergi cu Dumnezeu, iar dacă va fi ceva bun de mâncare, gândeşte-te şi la mine. Şi din vinul dulce de la cumetrie aş vrea să-mi aduci un pic.

Nimic nu era adevărat însă din ceea ce-i spusese pisica: nu avea nici o verişoară şi nici nu fusese rugată să-i boteze odrasla. De fapt, ea s-a dus

direct la biserică, s-a furişat lângă oala cu untură de sub altar şi a început să lipăie cu lăcomie pojghiţa de deasupra. Apoi a făcut o plimbare pe acoperişul câtorva case din oraş, şi-a ales un loc potrivit, s-a întins la soare şi, de câte ori îşi aducea aminte de untura din oală, se lingea satisfăcută pe mustăţi. Abia la căderea serii s-a întors acasă.

– Bine-ai venit, a spus şoarecele, sper că ai avut o zi frumoasă.

– A fost plăcut, a răspuns scurt pisica.

– Şi ce nume i-aţi dat motănelului? a mai întrebat şoarecele.

– Linge-pojghiţă, îi replică ea sec.

– Linge-pojghiţă, a strigat şoarecele, bravo, îmi pare un nume deosebit. E obişnuit în familia voastră?

– Tot ce pot să-ţi spun este că nu-i mai rău decât Hoţ-de-firimituri, cum cred că-i cheamă pe finii tăi.

Nu la mult timp după aceea, pisicii i s-a făcut din nou poftă de untură.

– Rogu-te, fii bun, i-a zis ea şoricelului, şi ai grijă de casă, pentru că am fost iarăşi rugată să botez un motănel cu un cerculeţ alb în jurul gâtului şi nu pot cu nici un chip să refuz.

Cumsecade ca şi data trecută, şoarecele s-a învoit din nou să rămână acasă. Pisica însă a luat-o de-a dreptul pe zidul oraşului spre biserică şi acolo a înfulecat o jumătate din untura din oală. „Nimic nu-i mai gustos decât ceea ce mănânci de unul singur”, îşi spunea în sinea ei, sătulă şi mulţumită de isprava din ziua aceea. Când veni acasă, şoarecele o întrebă:

– Ce nume de botez i-aţi dat motănelului?

– Jumătate-s-a-dus!

– Ce spui? N-am auzit în viaţa mea de un nume ca ăsta; pariez că nici în calendar nu-i de găsit, zise şoarecele cu mirare, fără a primi însă alt răspuns...

Nu după multă vreme pisicii iar îi lăsa gura apă când se gândea la oala de sub altar.

– Lucrurile bune sunt întotdeauna trei, i-a spus ea şoarecelui, de aceea trebuie să fiu din nou nănaşă, de data asta la un motănel în întregime negru şi cu lăbuţe albe. În rest, nu are nici un fir de păr alb pe tot corpul, ăsta-i mare lucru la noi, aşa ceva se naşte numai la trei ani o dată. Mă laşi să plec, nu-i aşa?

– Linge-pojghiţă, Jumătate-s-a-dus, răspunse şoarecele, sunt nume ciudate care mă fac tot mai bănuitor.

– Să stai acasă, tu, cu pielea ta gri-închis şi cu codiţa păroasă, şi să-ţi faci în voie toanele, fără griji, ce plăcere mai mare vrei? îi replică pisica şi plecă.

În lipsa ei, şoarecele a pus casa la punct, în timp ce tovarăşa lui cea lacomă mânca din oală tot, fără să lase nici urmă de untură. „Abia când termini totul de mâncat te linişteşti”, îşi spunea pisica în gând şi, sătulă şi grasă, se întoarse noaptea acasă. Şoarecele o întrebă de îndată, ca de obicei, despre numele motănelului nou-născut:

– Nu cred că are să-ţi placă, e Mâncat-cu-totul.

– Mâncat-cu-totul? se miră şoarecele, apoi ăsta chiar că-mi pare un nume suspect, zău că nu mi l-aş fi putut imagina. Ce poate să însemne asta? Apoi, clătinând din cap, se cuibări la locul lui şi se culcă.

De aici încolo nimeni n-a mai invitat pisica să boteze. Apoi a venit iarna şi, cum pe afară nu mai era nimic de găsit, şoarecele şi-a amintit de oala cu untură şi i-a spus pisicii:

– Ia hai, dragă pisică, să mergem la oala noastră cu grăsime pe care am pus-o la păstrare, că tare bine ne mai prinde acum.

– Fără doar şi poate, a răspuns pisica, o să-ţi pară şi mai gustoasă când o să-ţi scoţi afară limbuţa şi o să vezi ce ger e.

Au plecat împreună şi au ajuns la locul unde era oala, dar au găsit-o goală.

– Ah, a strigat şoarecele, acum pricep eu ce s-a întâmplat. Acum abia mă dumiresc ce fel de tovarăş îmi eşti. Ai înfulecat singură toată untura

când te tot cumetreai, mai întâi pojghiţa, apoi jumătate, apoi...

– Dacă nu taci, acuşi te mănânc şi pe tine cu totul, s-a răstit tovarăşa lui.

Bietul şoricel a dat să fugă speriat, dar pisica a făcut un salt spre el, l-a prins în gheare şi apoi l-a înghiţit.

– Ce să-i faci, a mai spus ea, asta-i viaţa!

Pruncul Maicii Domnului

Trăiau odată, la marginea unei păduri, un tăietor de lemne şi nevasta lui. Ei aveau un singur copil, o fetiţă de trei ani. Erau însă aşa de săraci, că nici măcar pâinea cea de toate zilele n-o puteau agonisi şi nu aveau ce să-i dea fetiţei de mâncare. Într-o dimineaţă, trist şi copleşit de griji, tăietorul de lemne s-a dus ca de obicei la lucru în pădure. Dar, în timp ce tăia lemne, i-a apărut deodată în faţă o femeie foarte frumoasă, cu o coroană de stele strălucitoare în jurul capului, care i-a spus:

– Eu sunt Maica Domnului, mama pruncului Iisus. Tu eşti sărac şi neajutorat, dă-mi mie fetiţa ta, s-o iau la mine, să-i port de grijă şi să-i fiu ca o mamă.

Auzind acestea, tăietorul de lemne a luat fetiţa şi i-a dat-o Maicii Domnului, care a luat-o cu ea în cer. Acolo fetiţa o ducea foarte bine, mânca turtă dulce şi bea lapte în fiecare zi, se îmbrăca în haine ţesute din fir de aur şi cânta împreună cu îngerii. Când a împlinit paisprezece ani, Maica Domnului a luat-o deoparte şi i-a spus:

– Copila mea, eu am să plec într-o lungă călătorie. Îţi las în păstrare cheile celor treisprezece încăperi din Palatul Cerului. Douăsprezece dintre aceste încăperi poţi să le vizitezi şi să vezi toate minunăţiile care se află în ele, dar în a treisprezecea, care se deschide cu cheia aceasta, îţi interzic să intri. Fereşte-te s-o deschizi pentru că, dacă o vei face, tare nefericită vei fi.

Fetiţa a promis că va da ascultare sfaturilor şi, după plecarea Maicii Domnului, a început să viziteze încăperile Palatului Cerului. Zilnic deschidea câte o uşă. În fiecare încăpere se afla câte un Apostol înconjurat

de o lumină strălucitoare şi de îngeri, iar ea se bucura împreună cu Apostolii de frumuseţea şi bogăţiile dinăuntru. Aşa a ajuns şi la încăperea a cărei uşă nu avea voie s-o deschidă. Fetiţa murea însă de curiozitate să ştie ce se află acolo, aşa că le-a spus îngerilor:

– N-aş vrea să dau în lături uşa şi nici să intru înăuntru, ci numai s-o întredeschid, să văd ce-i dincolo de ea.

– Vai de mine, i-au răspuns ei, asta nu se poate, ar fi un mare păcat. Maica Domnului ţi-a interzis-o şi, dacă o vei face, vei fi, nefericită pentru totdeauna.

Atunci ea tăcu, resemnată, dar curiozitatea şi dorinţa nu-i dădeau pace nici o clipă. Într-o zi, când îngerii erau plecaţi, s-a gândit: „acum, că tot sunt singură, aş putea să mă uit puţin înăuntru fără ca nimeni să afle că am făcut-o!” A scotocit prin buzunare până a găsit cheia de la cea de-a treisprezecea odaie, a băgat-o în broasca uşii şi a învârtit-o. Deodată, uşa s-a dat în lături şi ea a văzut acolo Sfânta Treime înconjurată de limbi de foc strălucitoare. Cuprinsă de spaimă, a trântit uşa şi a fugit cât mai departe de locul unde se afla încăperea interzisă. Dar frica n-o slăbea deloc, inima îi bătea fără încetare şi nu se putea linişti. Pe degete îi rămăseseră pete de aur care nu voiau să se ducă, oricât le spăla şi încerca să le răzuiască.

Nu după multă vreme, Maica Domnului s-a întors din călătorie. A chemat-o la ea pe fetiţa tăietorului de lemne şi i-a cerut cheile de la uşile din Palatul Cerului. Când să ia cheile, a privit-o cu băgare de seamă şi a întrebat-o:

– Ai deschis cumva şi uşa a treisprezecea?

– Nu, a răspuns fetiţa.

Maica Domnului însă i-a pus mâna pe inimă şi, văzând cât de tare îi bătea, şi-a dat seama că a încălcat porunca şi a deschis uşa interzisă. Atunci a întrebat-o din nou:

– Sigur nu ai făcut asta?

– Nu, a răspuns ea din nou.

Maica Domnului i-a privit degetele pline de pete de aur din cauză că atinsese limbile focului sfânt şi, pe deplin convinsă că fetiţa a păcătuit, a întrebat-o pentru a treia oară:

– N-ai încălcat porunca mea?

– Nu, a răspuns vinovata pentru a treia oară.

Atunci Maica Domnului i-a spus:

– Tu nu m-ai ascultat şi m-ai minţit, de aceea nu meriţi să mai locuieşti în cer.

Fetiţa a căzut într-un somn adânc şi, când s-a trezit, zăcea întinsă pe pământ într-un loc pustiu şi sălbatic. Ar fi vrut să strige, dar nu mai putea scoate nici un sunet. Atunci s-a ridicat în picioare dând să fugă de acolo, dar locul era înconjurat de tufe dese de mărăcini printre care nu se putea trece.

În pustiul acela unde era acum prizonieră, se afla doar un copac cu o scorbură mare care avea să-i devină casă. La căderea serii, se băga în scorbură ca să doarmă, şi tot acolo se adăpostea când era ploaie şi furtună. Viaţa devenise pentru ea un adevărat chin, iar când îşi amintea cât de frumos fusese în cer, unde se juca şi cânta împreună cu îngerii, o cuprindea o jale fără margini şi plângea amarnic. După lungi căutări, găsea fructe de pădure şi rădăcini de copac, le mânca şi-şi potolea foamea. Toamna aduna de pe jos nuci şi frunze căzute din copaci; nucile îi serveau drept hrană în timpul iernii, iar frunzele drept aşternut. Când dădea gerul, se ghemuia ca un mic animal în scorbură, sub frunze, ca să nu îngheţe de frig. De la un timp, hainele de pe ea se prefăcuseră în zdrenţe şi-i căzuseau, bucăţică cu bucăţică, de pe trup. Apoi, când începea să simtă căldura razelor de soare, ieşea afară din scorbură şi se aşeza sub copac, învelindu-se în părul ce-i ajungea până la călcâie, ca într-o mantie. Anii treceau şi ea creştea şi simţea tot mai mult, pe propria-i piele, suferinţa şi nefericirea care stăpânesc lumea pe pământ.

Într-o primăvară, tocmai când pădurea înverzise din nou, regele acelei ţări ieşi la vânătoare şi, urmărind o căprioară, ajunse chiar la mărăcinişul ce înconjura poiana în care se aflau copacul cu scorbură şi fata. Tânărul rege sări de pe cal şi începu să taie cu sabia mărăcinii în dreapta şi în stânga, făcându-şi drum până în poiană. Acolo, sub copac, văzu o copilă neasemuit de frumoasă, înveşmântată în părul de aur ce-i ajungea până la călcâie. El stătu mai întâi nemişcat şi o privi cu uimire, apoi începu să-i vorbească:

– Cine eşti tu şi de ce stai în pustietatea asta?

Dar nu primi nici un răspuns, pentru că fata nu putea decât să-şi mişte buzele. Atunci regele îi vorbi din nou:

– Vrei să vii cu mine la palat?

Ea a clătinat uşor din cap, iar regele a luat-o în braţe, a pus-o pe calul lui şi a dus-o la palat. Acolo a îmbrăcat-o în haine scumpe şi i-a dat o sumedenie de podoabe care de care mai frumoase. Şi, deşi nu putea vorbi, fata era atât de fermecătoare şi de iubitoare, că nu a durat multă vreme şi i-a câştigat inima regelui care i-a cerut mâna.

La un an de la nuntă, tânăra regină a adus pe lume un fiu. Dar, într-o noapte, pe când dormea singură în patul ei, i-a apărut Maica Domnului în faţă şi i-a spus:

– Dacă vrei să spui adevărul şi să mărturiseşti că ai deschis uşa a treisprezecea, atunci îţi voi reda graiul; dacă stărui însă în păcat şi minţi cu încăpăţânare, îţi iau fiul abia născut cu mine.

Tânăra regină, căreia Maica Domnului îi dezlegase limba numai ca să poată răspunde, spuse:

– Nu, n-am deschis uşa aceea.

Maica Domnului i-a luat copilul din braţe şi a dispărut cu el în cer. A doua zi, când curtenii au văzut că pruncul dispăruse, au început să umble zvonuri cum că regina ar fi canibală şi că şi-ar fi mâncat propriul copil. Ea auzea toate acestea, dar nu putea vorbi ca să se dezvinovăţească. Regele o

iubea foarte mult şi nu voia să dea crezare zvonurilor cumplite care circulau pe seama soţiei lui. După încă un an, regina a mai născut un fiu. Noaptea însă a apărut din nou Maica Domnului lângă patul ei şi i-a spus:

– Dacă recunoşti că ai deschis uşa interzisă, îţi voi reda graiul şi-ţi voi lăsa copilul; dacă însă te încăpăţânezi să minţi şi să păcătuieşti, atunci voi lua cu mine şi pe acest nou născut.

Dar regina, care iar putea vorbi, a spus:

– Nu, n-am deschis uşa interzisă.

Maica Domnului i-a luat copilul din braţe şi a dispărut cu el în cer. Dimineaţa, când s-a aflat printre curteni că a dispărut micul prinţ, aceştia au început să spună pe faţă, cu glas tare, ce credeau despre regină, anume că ea l-ar fi mâncat, şi au cerut învoire de la rege să o ducă în faţa judecăţii. Regele însă o iubea atât de mult încât nu voia să creadă nimic din cele ce se spuneau despre dânsa, aşa că le-a interzis curtenilor să mai vorbească despre soţia sa, ameninţându-i cu pedeapsa.

În anul următor, regina a născut iarăşi un copil, de data aceasta o fetiţă foarte frumoasă. Într-o noapte apăru iar Maica Domnului lângă patul ei şi-i spuse:

– Urmează-mă!

A luat-o de mână şi a condus-o în cer unde i-a arătat pe ceilalţi doi copii care râdeau şi se jucau cu globul pământesc. În timp ce regina privea bucuroasă spre ei, Maica Domnului i-a spus:

– Tot nu ţi se înmoaie inima? Dacă recunoşti că ai deschis uşa interzisă, atunci vei avea copiii înapoi. Dar regina a răspuns pentru a treia oară:

– Nu, nu am deschis uşa interzisă.

Atunci Maica Domnului a lăsat-o să coboare pe pământ şi i-a luat şi al treilea copil. A doua zi, când regele s-a întors dintr-o călătorie, a auzit curtenii strigând: „Regina este o mâncătoare de copii, trebuie judecată şi pedepsită”. Şi regele nu a mai putut convinge Sfatul ţării că soţia lui este

nevinovată. În faţa judecătorilor regina nu se putea apăra, pentru că nu putea vorbi. Astfel a fost condamnată la moarte prin ardere pe rug. După ce s-au adus lemnele, regina a fost legată de un stâlp, apoi s-a dat foc lemnelor şi flăcările au început să-i atingă trupul.

Atunci trufia ei de gheaţă a început să se topească şi inima i s-a umplut de căinţă. „Aş putea recunoaşte măcar înainte de moarte că am deschis uşa”, se gândi. Dintr-o dată, i-a revenit vocea şi a strigat:

– Da, Sfântă Marie, am deschis uşa interzisă!

Şi îndată a început să plouă, flăcările focului s-au stins şi deasupra ei a apărut o lumină strălucitoare, iar Maica Domnului a coborât din cer ţinând pe braţe copiii, băieţii de o parte şi fetiţa de cealaltă. Şi i-a vorbit cu blândeţe, spunând:

– Cine recunoaşte păcatul şi se căieşte, acela este iertat.

Apoi i-a dat înapoi copiii, i-a dezlegat limba, iar regina a trăit fericită mulţi ani împreună cu regele şi copiii ei.

Lupul şi cei şapte iezi

Era odată o capră bătrână care avea şapte iezi şi-i iubea aşa cum orice mamă îşi iubeşte copiii. Într-o zi, vrând ea să plece în pădure să le aducă de-ale gurii, i-a chemat pe toţi şapte la ea şi le-a spus:

– Dragii mamei copilaşi, eu plec în pădure, fiţi cu băgare de seamă dacă vine lupul, nu cumva să-i daţi drumul în casă, că vă mănâncă pe toţi, cu piele şi păr cu tot. Ticălosul se preface adesea, dar îl puteţi lesne recunoaşte după vocea lui răguşită şi după picioarele negre.

Iezii i-au spus în cor:

– Mămucă, vom fi foarte atenţi, mergi fără frică.

Bătrâna capră a mai behăit ceva şi a plecat în pădure, încurajată de promisiunile iezilor.

N-a trecut mult timp şi cineva a sosit la uşa casei şi a zis:

– Deschideţi, iezişorii mei, că a venit mama voastră cu ceva bun pentru fiecare dintre voi.

Dar iezii au recunoscut de îndată vocea răguşită a lupului.

– Nu deschidem, au strigat cu toţii, tu nu eşti mama noastră, eşti lupul!

Atunci lupul s-a dus la un băcan şi a cumpărat o bucată de cretă, a mâncat-o şi dintr-o dată vocea i s-a subţiat. Apoi s-a întors la casa caprei, a bătut la uşă şi a spus:

– Deschideţi, dragii mei iezişori, a venit mama voastră cu ceva bun pentru fiecare dintre voi.

Lupul îşi pusese pe fereastră labele negre, aşa încât iezii l-au văzut şi au strigat:

– Nu deschidem, mama noastră nu are picioare negre ca tine, tu eşti lupul!

Atunci lupul s-a dus la un brutar şi i-a spus:

– M-am lovit la picioare, pune-mi puţin aluat deasupra.

Şi, după ce brutarul i-a acoperit picioarele cu aluat, lupul s-a dus la morar şi i-a zis:

– Presară-mi puţină făină pe labe.

Morarul s-a gândit: „Lupul vrea să înşele pe cineva” şi l-a refuzat. Dar lupul a urlat la el:

– Dacă nu faci cum ţi-am spus, te mănânc.

Morarul s-a speriat şi i-a făcut labele albe. Apoi ticălosul s-a dus pentru a treia oară la casa caprei, a bătut la uşă şi a spus:

– Deschideţi, iezişorii mei, a venit mama voastră cu ceva bun pentru fiecare dintre voi.

Iezii au strigat:

– Arată-ne mai întâi labele ca să ştim dacă eşti cu adevărat mama noastră.

Lupul a pus labele pe fereastră, ei au văzut că erau albe, l-au crezut şi i-au deschis uşa. Când au văzut că lupul a intrat în casă, iezii s-au speriat

foarte tare şi au încercat să se ascundă care încotro. Unul a fugit sub masă, al doilea s-a ascuns în pat, al treilea în cuptor, al patrulea în bucătărie, al cincilea în dulap, al şaselea într-un lighean, iar al şaptelea în cutia pendulei. Lupul însă i-a găsit şi i-a mâncat fără multe mofturi; unul după altul au trecut prin gâtlejul lui. Numai pe cel mic, ascuns în cutia pendulei, nu l-a descoperit. După ce şi-a îndeplinit pofta, a plecat repede de la casa caprei şi s-a aşezat sub un copac dintr-o poiană ca să tragă un pui de somn, că se simţea obosit.

Nu la mult timp după aceste întâmplări, s-a întors şi capra acasă. Dar vai, ce i-a fost dat să vadă! Uşa era larg deschisă, din lighean rămăseseră doar cioburile, plăpumile şi pernele erau aruncate de pe pat. Capra a început să-şi caute copiii, dar ei, nicăieri! I-a strigat pe fiecare după nume, însă nimeni nu i-a răspuns. În sfârşit, a auzit un glas subţire:

– Mămucă, eu sunt în pendulă!

Capra l-a scos pe iedul cel mic de acolo şi el i-a povestit cum a venit lupul şi i-a mâncat pe toţi frăţiorii lui. Biata capră s-a pus pe plâns, apoi, după ce a jelit ea cât a jelit, a ieşit din casă împreună cu mezinul. Când au ajuns în poiană, l-au găsit pe lup sforăind sub copac de se cutremurau crengile. L-au privit îndelung şi au observat că ceva se zvârcolea în pântecul lui umflat. „O, Doamne, s-a gândit capra, ăştia trebuie să fie copilaşii mei pe care i-a mâncat, s-ar părea că mai sunt încă în viaţă”. S-a repezit îndată acasă, a luat un foarfece, ac şi aţă, apoi a venit şi a tăiat pântecele lupului; abia începuse să taie, că a şi ieşit un ied, apoi, pe măsură ce tot tăia, altul şi tot aşa, până la al şaselea, toţi vii şi nevătămaţi, fiindcă fiara lacomă îi înghiţise fără să-i mestece. Ce bucurie a fost! Cum o mângâiau pe mama lor şi săreau veseli „ca la nuntă”, cum se zicea prin partea locului! Într-un târziu, mama capră le-a spus:

– Acum mergeţi şi căutaţi nişte bolovani ca să umplem pântecele acestui netrebnic fără nici un Dumnezeu, cât timp mai doarme încă.

Iezii au cărat repede pietroaiele, cât de multe au putut, şi le-au băgat în burta lupului. Apoi capra a cusut la loc tăietura în aşa fel ca el să nu observe ce i s-a întâmplat decât dacă s-ar fi mişcat. Când, în sfârşit, s-a trezit, lupul s-a ridicat în patru labe şi, cum era foarte însetat, s-a gândind să se ducă la o fântână să bea apă. Dar când a încercat să meargă şi să se mişte încoace şi încolo, bolovanii din pântecele lui au început să se lovească cu zgomot unii de alţii. Lupul porni să se vaiete:

Oare ce se tot mişcă
În ăst pântece-al meu?
Credeam că-s cei şase iezi
Şi sunt bolovani, văleu, văleu!

La fântână, dând să se aplece ca să bea apă, bolovanii grei l-au tras în jos şi el a alunecat peste ghizd în apă. Iar iezii, văzând ce s-a întâmplat, au înconjurat de îndată fântâna începând să ţopăie de bucurie şi să strige împreună cu mama lor: „Lupul a murit! Lupul a murit! Lupul a murit!”

Povestea celui care a plecat în lume ca să înveţe ce-i frica

Un tată avea doi fii. Cel mare era deştept şi ştia să se descurce în orice împrejurare, cel mic însă era prost, nu învăţa nimic, nu înţelegea nimic şi toţi oamenii care-l vedeau ziceau: „Cu ăsta nu-i va fi prea uşor lui taică-său”. Când era ceva de făcut, cel mare trebuia să rezolve treaba. Însă dacă tatăl îl ruga să-i aducă ceva, de undeva, noaptea târziu şi drumul trecea pe lângă cimitir sau prin pădure, fiul cel deştept spunea mereu:

– Ah, nu, tată, nu merg acolo pentru că mi-e frică.

La fel seara, când se depănau poveşti în jurul focului cu întâmplări înfricoşătoare de ţi se face părul măciucă, fiul cel mare zicea ca şi ceilalţi ascultători: „Ah, ce frică îmi e”.

Mezinul, însă, stătea într-un colţ, asculta şi se tot întreba: „Ce-o fi asta? Toţi zic mereu: «mi-e frică, mi-e frică». Mie nu mi-e frică de nimic. Să fie asta vreo meserie pe care eu n-o ştiu?”

Într-una din zile, tatăl său îi spuse:

– Ia ascultă, tu ăla din colţ, eşti deja mare şi puternic, ar trebui să faci şi tu ceva ca să-ţi câştigi pâinea. Vezi, fratele tău se străduieşte şi munceşte, tu, însă, nu-ţi meriţi mâncarea!

– Ei tată, a răspuns cel mic, tare aş vrea şi eu să învăţ ceva; dacă aş putea, aş vrea să învăţ ce-i frica pentru că despre ea nu ştiu absolut nimic.

Când a auzit aşa ceva, fiul cel mare a râs şi şi-a spus în sinea lui: „Doamne, ce prostovan mai e şi fratele ăsta al meu, din ce vrea el să-şi câştige pâinea cea de toate zilele! De ce să devină el tăietor de lemne, de pildă, ca să se încovoaie?”

Tatăl a oftat şi-a spus:

– Frica zici tu că vrei s-o înveţi? Păi din asta n-ai cum să-ţi câştigi pâinea, băiete!

Nu mult după asta, veni la ei în vizită paraclisierul de la biserica din cimitir. Tatăl i s-a plâns şi i-a povestit cum fiul lui cel mic nu-i bun de nimic, nu ştie nimic şi nu vrea să înveţe nimic.

– Închipuie-ţi, când l-am întrebat cum vrea să-şi câştige pâinea, mi-a spus că vrea să înveţe ce-i frica.

– Dacă nu are altceva în gând, spuse paraclisierul, trimite-l la mine! Sau, şi mai bine, aş putea să-l iau chiar acum, dacă n-ai nimic împotrivă.

Tatăl a fost foarte mulţumit şi s-a gândit în sinea lui: „Băiatul meu va fi ajutat să înveţe o meserie”.

Paraclisierul l-a luat pe mezin acasă şi i-a spus că treaba ce-o are de făcut este să tragă clopotele. La câteva zile după ce-l luase la el, l-a trezit în miez de noapte şi i-a spus să se scoale, să urce în turnul bisericii şi să tragă clopotele. „Ai să înveţi tu acum ce-i frica”, şi-a zis în sinea lui paraclisierul şi a ieşit afară pe furiş. Pe când băiatul se tot sucea încoace şi încolo ca să prindă în mâini frânghiile de la clopote, a văzut deodată pe trepte, la gura clopotniţei, o arătare albă stând în faţa lui.

– Cine-i acolo? a strigat el, dar arătarea n-a scos nici un cuvânt şi a rămas nemişcată.

– Răspunde sau piei din faţa mea! Ce cauţi în clopotniţă la miezul nopţii? a strigat mezinul din nou. Stafia (care nu era altul decât paraclisierul înfăşurat într-un cearceaf alb) nu s-a clintit din loc. Tânărul i-a strigat din nou:

– Ce cauţi aici? Dacă eşti om cinstit, răspunde, dacă nu, îţi fac vânt pe scări.

Paraclisierul a rămas stană de piatră, gândind în sinea lui: „Asta-i culmea, nu s-a speriat deloc!”.

Băiatul a strigat a treia oară, dar în zadar, nu primi nici un răspuns. Atunci s-a repezit pe scări şi i-a dat un brânci stafiei care s-a rostogolit pe trepte până jos unde a rămas nemişcată, într-un colţ. Tânărul a tras clopotele, a mers în casă şi s-a culcat în patul lui fără să scoată o vorbă, apoi a adormit. Nevasta paraclisierului a aşteptat o bună bucată de vreme să-i vină soţul, dar el tot nu venea. Atunci, cuprinsă de frică, l-a trezit pe băiat şi l-a întrebat:

– Nu ştii cumva unde a rămas bărbatul meu? A urcat înaintea ta în turn.

– Nu, a răspuns tânărul, dar era o arătare la gura clopotniţei şi, fiindcă n-a răspuns când am strigat la ea şi nici n-a vrut să plece, am luat-o drept un pungaş şi i-am făcut vânt pe scări. Haideţi cu mine s-o vedeţi, mi-ar părea rău să fi fost soţul dumneavoastră.

Femeia a alergat la turnul clopotniţei şi şi-a găsit acolo bărbatul zăcând într-un colţ şi gemând de durere pentru că avea un picior rupt. L-a scos cu greu din locul acela, apoi, ţipând cât o ţinea gura, a alergat la casa tatălui băiatului.

– Fiul tău, strigă ea, mi-a adus ghinion în casă, soţul meu a alunecat pe treptele clopotniţei şi şi-a rupt un picior. Afară cu secătura de fiu-tău din casa mea!

Tatăl băiatului s-a speriat, a alergat la casa paraclisierului şi l-a trezit pe băiat din somn:

– Ce-ai făcut, vagabond păcătos ce eşti, de se pune pe seama ta necazul omului?

– Tată, sunt nevinovat, a răspuns băiatul, ascultă-mă, te rog. El s-a urcat în timpul nopţii în turn ca un hoţ. Eu n-am ştiut cine este şi ce vrea şi

i-am spus de trei ori să coboare şi să plece, dar n-a vrut.

– Ah, a răspuns tatăl mâhnit, numai necazuri îmi faci, piei din ochii mei, nu vreau să te mai văd.

– Da, tată, chiar aşa, ai dreptate, aşteaptă însă numai să se facă ziuă şi voi pleca în lume ca să învăţ ce-i frica, căci oricum nu ştiu nici o meserie din care să-mi câştig pâinea.

– Învaţă ce vrei, i-a răspuns tatăl, nu-mi pasă. Iată, îţi dau cincizeci de taleri şi mergi în lumea largă, dar să nu spui la nimeni de unde vii şi al cui fiu eşti, că mă faci de ruşine.

– Fie cum vrei tu, tată, dacă asta-mi ceri, mi-e uşor să-ţi îndeplinesc dorinţa.

Cum s-a crăpat de ziuă, băiatul şi-a băgat în buzunar cei cincizeci de taleri, a părăsit uliţa principală a satului, a luat-o pe un drumeag, zicând mereu, aşa, ca pentru sine: „Ah, dacă mi-ar fi frică, dacă mi-ar fi frică!” Atunci a apărut un om care l-a auzit şi, după ce au mers o bucată de drum împreună, au zărit o spânzurătoare. Omul de lângă el i-a spus:

– Vezi copacul acela şi cei şapte oameni spânzuraţi de el? Rămâi sub copac, aşteaptă căderea nopţii şi ai să înveţi ce-i frica.

– Dacă asta-i tot, nu mi-e greu s-o fac; iar dacă mai reuşesc să învăţ şi ce-i frica, îţi voi da cincizeci de taleri. Vino mâine dimineaţă din nou la mine.

Apoi mezinul se aşează sub spânzurătoare şi aşteptă căderea nopţii. Şi, cum îi era cam frig, făcu un foc să se încălzească. Pe la miezul nopţii, s-a

pornit un vânt aşa de rece, că nici focul nu-i mai era de-ajuns ca să se încălzească. Şi, când spânzuraţii au început să se lovească unii de alţii din cauza vântului, tânărul s-a gândit: „Tu tremuri de frig lângă foc, dar cum or fi tremurând sărmanii de sus de se bălăngănesc aşa!” Şi pentru că era foarte milos din fire, a pus o scară lângă copac, s-a urcat, i-a dezlegat unul câte unul pe cei şapte spânzuraţi şi i-a aşezat lângă foc. Apoi a aţâţat focul suflând în el ca să se încălzească şi ei cât de cât. Dar, deşi focul le cuprindea hainele, ei stăteau şi nu mişcau deloc. Atunci tânărul le-a spus:

– Aveţi grijă de haine, altfel vă spânzur din nou! Morţii însă nu spuneau nimic, de parcă n-ar fi auzit, tăceau şi lăsau zdrenţele să le ardă mai departe. Mezinul s-a înfuriat pe ei şi le-a zis:

– Dacă nu vă purtaţi de grijă singuri, eu nu vă pot ajuta şi nici nu vreau să ard împreună cu voi. I-a luat pe câte unul şi i-a spânzurat din nou la locurile lor, apoi s-a aşezat lângă foc şi a adormit. Dimineaţa, când tovarăşul de drum a venit la el să-şi ia cei cincizeci de taleri, l-a întrebat:

– Ei, acum ştii ce-i frica?

Tânărul i-a răspuns:

– Nu, de unde să ştiu? Cei de colo, de sus, n-au scos o vorbă şi au fost aşa de proşti că au lăsat să le ardă până şi ultimele zdrenţe care le mai aveau pe ei.

Văzând că nu era chip să primească cei cincizeci de taleri, omul a plecat, bombănind: „Asta-i culmea, nu-mi vine să cred!”.

Tânărul şi-a urmat drumul şi a început din nou să vorbească aşa, ca pentru sine: „Ah, dacă m-aş speria de ceva! Ah, dacă m-aş speria de ceva!” În urma lui mergea un căruţaş care l-a auzit şi l-a întrebat:

– Da' cine eşti dumneata?

– Nu ştiu, a răspuns băiatul.

Căruţaşul a întrebat din nou:

– Da' de unde vii?

– Nu ştiu, a răspuns la rândul lui băiatul.

– Da' cine-i tatăl tău? a continuat căruţaşul.

– Asta nu pot spune.

– Şi ce tot mormăi în barbă?

– Ei, a răspuns tânărul, eu aş vrea să învăţ ce-i frica, dar nimeni nu vrea să mă ajute.

– Lasă pălăvrăgeala asta prostească, i-a zis căruţaşul. Vino cu mine, şi am să fac ceva pentru tine.

Tânărul s-a pornit la drum cu căruţaşul şi spre seară au ajuns la un han unde voiau să înnopteze. Cum a intrat în cârciumă, el a şi spus cu glas tare: „Numai de mi-ar fi frică, numai de mi-ar fi frică!”

Hangiul, auzindu-l, a râs şi a spus:

– Dacă ai chef de aşa ceva, aici vei avea din plin prilejul să-ţi faci pofta.

– Ia mai taci din gură, i-a replicat hangiţa, cu prostii din astea numai necazuri aduci! Ar fi păcat de ochii lui frumoşi să-i faci să se închidă pentru vecie!

Tânărul însă le-a spus:

– Chiar dacă ar fi ceva foarte greu, eu aş încerca, doar de asta am plecat în lume.

Şi nu l-a lăsat în pace pe hangiu până când omul nu i-a povestit că, nu departe de han, se află un palat pustiu unde ar putea învăţa cu vârf şi îndesat ce-i frica, dacă ar accepta să stea de veghe trei nopţi acolo. Ba mai mult, regele i-ar da celui care s-ar învoi la treaba asta pe fiica lui de soţie, o fată frumoasă cum nu este alta sub soare, şi o dată cu ea, toate comorile păzite de duhurile rele care l-ar face foarte bogat. Mulţi şi-au încercat norocul la palat, mai spuse hangiul, însă niciunul nu s-a mai întors de acolo.

Tânărul s-a dus a doua zi la rege şi i-a spus:

– Măria Ta, dacă-mi dai voie, aş vrea şi eu să veghez trei nopţi în palatul vrăjit.

Regele s-a uitat la el şi, pentru că i-a făcut o impresie bună, i-a spus:

– Bine. Cere-mi şi-ţi voi da trei lucruri pe care ai voie să le iei cu tine în palat.

– Vreau lemne, un strung şi o masă de dulgherie.

A doua zi, regele l-a lăsat să ducă la palat lucrurile cerute. La căderea nopţii, tânărul a intrat în palat şi a făcut într-una din camere un foc mare, a întins masa de dulgherie şi s-a aşezat pe un scaun rotativ. „Ah, numai de m-aş teme, îşi repeta mereu, dar parcă văd că nici aici n-am să învăţ ce-i frica!”

Către miezul nopţii, când voia să sufle în foc ca să-l înteţească, dintr-un colţ al încăperii s-a auzit un miorlăit:

– Miau!!! Ce frig mi-e!

– Ei, nebunule, ce strigi aşa! Dacă ţi-e frig, vino lângă foc şi încălzeşte-te! spuse tânărul.

Şi, de cum zise asta, două pisici mari apărură dintr-un salt, lângă foc, se aşezară de-o parte şi de alta şi începură să-l privească sălbatic, cu ochi strălucitori. După ce se încălziră, îl îmbiară:

– Ce-ai zice de un joc de cărţi, amice?

– De ce nu? răspunse tânărul, dar ia arătaţi-mi labele! Pisicile îşi scoaseră ghearele.

– Aoleu, se minună el, ce unghii aveţi! Aşteptaţi un pic şi vi le tai eu îndată.

Atunci le-a luat pe câte una de guler, le-a ridicat pe masa de dulgherie şi le-a prins labele în menghină, apoi le-a omorât şi le-a aruncat afară într-un lac de lângă palat.

– Cum v-am văzut labele, a spus el, mi-a trecut cheful de jucat cărţi.

Dar, tocmai când voia să se aşeze liniştit din nou lângă foc, au început să vină din toate colţurile camerei pisici şi câini negri, din ce în ce mai mulţi, încât el nu mai avea nici loc unde să se mişte. Animalele, care urlau groaznic, au sărit peste foc şi au început să se sfâşie între ele. Tânărul, după ce mai întâi a privit la ele în linişte, s-a mâniat, a luat un cuţit în mână şi a strigat:

– Afară, vagabonzilor! Apoi, cum prindea câte un câine sau o pisică, le spinteca. Unele animale au sărit pe geam, pe altele le-a ucis şi le-a aruncat în lac. Când a terminat treaba, a suflat din nou în foc să-l înteţească, apoi s-a aşezat să se încălzească. După un timp, a început să picotească de somn. Într-un colţ al camerei a zărit un pat mare şi şi-a zis: „Asta-i taman ce-mi trebuie”, şi s-a aşezat în el. Dar, tocmai când era gata să închidă ochii, patul a început să meargă singur şi să cutreiere întreg palatul. „Bun şi aşa”, şi-a zis băiatul, „e din ce în ce mai bine”. Iar patul alerga, de parcă era o trăsură cu şase cai, peste praguri, peste trepte, în sus şi în jos, hop, hop, răsturnând totul în cale. Tânărul, care abia se mai zărea de sub grămada de cearceafuri şi perne ce stăteau ca un munte deasupra lui, sări din pat şi strigă:

– Ei, de-acum plimbă-se cine are chef! Apoi se aşează lângă foc şi adormi.

Dimineaţa, când a venit regele şi l-a văzut întins pe podea, s-a gândit că stafiile l-au ucis şi a zis:

– Păcat de frumuseţea asta de băiat!

Tânărul l-a auzit, s-a ridicat în picioare şi i-a spus:

– Ei, nici chiar aşa!

Atunci regele s-a minunat şi s-a bucurat mult, apoi l-a întrebat cum îi merge.

– Foarte bine, a răspuns el, o noapte am trecut-o, mai am două.

Când a ajuns la hangiu, acesta a făcut ochii mari şi a zis:

– N-am crezut că am să te mai văd viu. Ai învăţat măcar ce-i frica?

– Nu, totu-i în zadar. Dacă aş găsi pe cineva să-mi arate ce-i! a oftat el.

În noaptea următoare, se duse din nou la palat, se aşează lângă foc şi începu iar să se tânguie: „De mi-ar fi şi mie frică!” Către miezul nopţii, a auzit strigăte şi zgomote, la început uşoare, apoi din ce în ce mai puternice, apoi s-a făcut linişte, iar din hornul cuptorului a coborât o jumătate de om care a căzut în faţa lui.

– Hei, a strigat jumătatea, mai trebuie o jumătate, altfel n-ajunge.

Vacarmul se porni din nou, se auzeau urlete şi bubuituri, iar la urmă se făcu linişte şi căzu şi cealaltă jumătate. Tânărul spuse:

– Aşteptaţi puţin, să aţâţ mai întâi focul.

După ce-a aţâţat focul, s-a uitat în jur şi a zărit cele două jumătăţi care între timp se lipiseră şi formaseră împreună un hornar ce stătea pe locul lui lângă foc.

– A, păi nu aşa ne-a fost vorba, spuse mezinul, laviţa de lângă foc e-a mea.

Hornarul s-a făcut că nu aude, dar tânărul nu s-a lăsat, l-a împins cu forţa, l-a dat jos şi s-a aşezat din nou pe locul lui. Atunci au început să apară pe horn, unul câte unul, o mulţime de oameni care ţineau în mână oase şi cranii şi s-au pornit să joace cu ele popice. Tânărului i-a venit şi lui chef să joace şi i-a întrebat:

– Pot să joc şi eu?

– Dacă ai bani, de ce nu?

– Bani am de-ajuns, dar bilele nu sunt bine rotunjite. Şi a luat capetele de mort şi a început să le rotunjească la strung.

– Aşa, acum voi da brânci mai bine oaselor, a mai zis el. Hai să ne distrăm.

Şi a jucat cu ei şi a pierdut ceva bani, dar, când să lovească a douăsprezecea oară, toţi au dispărut ca prin minune. S-a culcat liniştit şi îndată a şi adormit.

În dimineaţa următoare a venit regele şi l-a întrebat:

– Ei, cum a fost de data asta?

– Am jucat popice cu nişte inşi, a răspuns tânărul, şi am pierdut câţiva bănuţi.

– Şi nu ţi-a fost frică?

– Da' de unde, am petrecut! Ah, dacă aş afla ce-i frica!

În a treia noapte, se aşează din nou pe laviţă posac şi-şi tot spunea: „Numai de mi-ar fi frică!”. Când s-a făcut întuneric, au apărut şase uriaşi care purtau un sicriu pe umeri şi i-au strigat:

– Vino, vere, ia vino încoace!

Au pus sicriul pe podea, iar el s-a dus şi a ridicat capacul. Înăuntru stătea întins un mort. Era chiar vărul lui. I-a pipăit chiar faţa rece ca gheaţa.

– Aşteaptă, vere, a zis tânărul, am să te încălzesc un pic! Şi s-a dus lângă foc, şi-a încălzit mâinile şi i le-a pus pe faţă, dar mortul a rămas rece. Atunci l-a scos din sicriu, l-a aşezat lângă foc şi a început să-l frece ca să-i pună sângele în mişcare. Cum nici asta nu-l ajuta, i-a venit o nouă idee: „când doi stau în acelaşi pat, se încălzesc unul de altul”. L-a dus în pat, l-a acoperit şi s-a aşezat lângă el. De la un timp, mortul s-a încălzit şi a început să mişte.

– Vezi, vericule, mai bine nu te încălzeam!

Mortul însă i-a strigat:

– Acum am să te sugrum.

– Ce? a răspuns tânărul, treci îndată înapoi în sicriu!

L-a ridicat, l-a aruncat în sicriu şi a trântit capacul deasupra. Cei şase oameni au apărut din nou şi au luat sicriul cu ei. „N-au putut să mă sperie”, îşi zicea tânărul, „aici stau degeaba, nu învăţ nimic”.

Atunci a intrat înăuntru un lungan, care arăta groaznic: era un moşneag urât cu o barbă lungă, albă.

– Hei, tu, creatură, i-a strigat el tânărului, am să te învăţ eu ce-i frica, pentru că ţi-a sosit ceasul morţii!

– N-o lua aşa repede, a răspuns tânărul, că, dacă trebuie să mor, apoi trebuie să fiu şi eu de acord.

– Ba am să te înhaţ îndată! a urlat arătarea.

– Nu mai spune, ia nu te mai da aşa mare, că sunt la fel de puternic, dacă nu cumva chiar mai puternic decât tine!

– Asta rămâne de văzut! Dacă eşti într-adevăr mai puternic decât mine, eu am s-o şterg. Vino deci să ne încercăm puterile!

Apoi l-a luat şi l-a dus pe tânăr printr-un coridor întunecos într-o fierărie, a luat un ciocan şi a trântit la pământ o nicovală dintr-o singură lovitură.

– Asta pot s-o fac şi eu, fără greutate, a spus tânărul şi s-a îndreptat spre o altă nicovală. Bătrânul, cu barba albă atârnându-i, stătea deoparte

curios să vadă ce-o să se-ntâmple. Tânărul a apucat ciocanul, a crăpat nicovala dintr-o lovitură, apoi a prins în crăpătură barba bătrânului.

– Te am la mână, a zis tânărul, acum ai să mori tu, nu eu! Şi a luat o rangă de fier şi l-a bătut, că moşneagul era să-şi dea duhul. A început să se vaiete, să-i ceară iertare şi să-i promită fel de fel de averi. Tânărul a încetat să-l bată şi i-a eliberat barba din nicovală. Bătrânul l-a dus din nou în palat şi i-a arătat într-o pivniţă trei lăzi pline cu aur.

– Aici o treime este pentru săraci, una pentru rege şi una pentru tine.

Între timp, a bătut miezul nopţii şi fantoma a dispărut, încât tânărul s-a dus la fereastra pivniţei: „Aş vrea să plec de aici”, şi-a spus el, şi a ieşit din pivniţă, s-a dus în camera lui şi s-a culcat lângă foc. A doua zi a venit regele şi i-a zis:

– Acum sper să fi învăţat ce-i frica!

– Nu, a răspuns tânărul. Vărul meu mort a fost pe aici, apoi un bărbos care mi-a arătat o grămadă de bani, dar ce-i frica tot nu ştiu.

Atunci regele i-a spus:

– Tu ai salvat palatul, ţi-o dau de soţie pe fata mea.

– Asta-i foarte bine, a răspuns tânărul, numai că eu tot nu am învăţat ce-i frica.

A fost adus tot aurul din pivniţă, apoi s-a făcut nuntă mare. Tânărul rege îşi iubea foarte mult soţia, însă îi repeta mereu: „Dacă aş afla ce-i frica!” Asta a cam supărat-o pe fiica regelui, care i-a spus cameristei ce zice soţul ei, iar camerista i-a promis că-l va învăţa ea ceea ce vrea el să ştie. S-a dus la râul care curgea prin grădina palatului, a luat o găleată de plevuşcă, iar noaptea, când tânărul dormea, regina s-a furişat afară din aşternut şi a răsturnat căldarea cu apă şi plevuşcă în pat. Peştişorii s-au împrăştiat peste tot, iar tânărul rege s-a trezit, a sărit din pat şi a strigat:

– Aoleu, ce-i asta, mi-e frică, mi-e frică! Scumpa mea soţie, iaca acum ştiu şi eu ce-i frica!

O afacere bună

Odată, un ţăran şi-a dus vaca la târg şi a vândut-o pe şapte taleri. În drumul spre casă era un heleşteu şi, încă de departe, ţăranul a auzit cum orăcăiau broaştele: oac, oac, oac, oac! „Iaca”, şi-a spus în sinea lui, „ce tămbălău fac, nu cred, după mintea lor cea proastă, că am luat şapte taleri şi nu opt, pe vaca mea”. Ajuns lângă apă, a strigat spre ele:

– Neroadelor, altceva mai bun decât să orăcăiţi nu ştiţi? Şapte taleri am luat, nu opt.

Broaştele însă au continuat să orăcăie.

– Păi, dacă nu vreţi să mă credeţi, am să-i număr în faţa voastră.

Şi a scos banii din pungă începând să numere tot câte douăzeci şi patru de groşeni pentru fiecare taler. Broaştele însă nu dădeau nici o atenţie socotelii lui şi orăcăiau mai departe: oac, oac, oac, oac!

– Ei, a strigat ţăranul mânios, dacă vreţi să vă convingeţi, număraţi-i şi singure!

Şi a aruncat toţi banii în heleşteu, unul câte unul. Apoi s-a aşezat şi a început să aştepte ca ele să termine de numărat şi să-i dea banii înapoi. Dar broaştele, neclintite, orăcăiau mai departe: oac, oac, oac, oac! şi nici gând nu aveau să arunce banii pe mal. Ţăranul a mai aşteptat un timp, până la căderea nopţii, când trebuia să plece acasă. Atunci s-a înfuriat pe broaşte şi a început să le certe:

– Proastelor! Holbatelor ce sunteţi, numai gura mare cu care strigaţi de spargeţi urechile omului e de voi, altfel nici şapte taleri nu sunteţi în stare să număraţi. Cât credeţi că am să mai aştept?

Şi, zicându-le astfel, a plecat spre casă plin de silă, în timp ce broaştele continuau să strige: oac, oac, oac, oac!

La scurt timp după întâmplarea asta, a făcut rost de o altă vacă pe care a tăiat-o gândind că, dacă o vinde tăiată, va primi pe ea mai mulţi bani, în plus şi pielea îi va aduce niscaiva venit.

Ajuns la zidul ce înconjura oraşul, la poarta de intrare, iată că o haită de câini, printre care se afla şi un ogar, a sărit asupra sacului cu carne, l-a adulmecat şi toţi au început să latre: ham, ham, ham, ham! Văzând că nu încetează cu lătratul, ţăranul i-a spus ogarului:

– Da, ai înţeles bine, am carne, dar trebuie să fiu şi eu de acord cu ham- ham-ul!

Ogarul i-a răspuns la rândul lui „ham, ham”, iar ţăranul i-a spus din nou:

– Dacă tu nu vrei, poate că tovarăşii tăi ar vrea să le dau ceva de înfulecat.

– Ham, ham! răspundea ogarul.

Ţăranul îi vorbi din nou:

– Dacă mă refuzi cu încăpăţânare, atunci îţi las ţie marfa, doar te cunosc bine, ştiu cine ţi-e stăpânul. Însă îţi spun clar, în trei zile vreau banii, altfel va fi rău de tine. Poţi să mi-i aduci aici, la poartă.

Acestea fiind zise, a lăsat carnea şi s-a întors acasă. Câinii s-au repezit spre ea şi au început să latre: ham, ham, ham, ham! Ţăranul, care auzea de departe lătratul, îşi spunea: „Acum toţi vor câte-o bucată”.

Peste trei zile, s-a gândit: „Ei, în seara asta voi avea bani” şi nu mai putea de bucurie. Dar nu voia să mai ia pe cineva cu el, căci îşi zicea: „Azi nu mai poţi să ai încredere în nimeni”. Plin de nerăbdare, se duse în oraş direct la măcelar ca să-şi încaseze banii. Măcelarul a crezut la început că glumeşte, dar ţăranul i-a spus:

– Lasă gluma deoparte, eu vreau banii mei. Nu ţi-a adus ogarul tău acum trei zile o vacă tăiată în bucăţi?

Măcelarul s-a înfuriat, a luat o mătură şi l-a gonit afară.

– Aşteaptă, a spus ţăranul, mai există şi judecată pe lume!

Ţăranul s-a dus la palat şi a cerut audienţă la rege. A fost condus în faţa regelui şi-a prinţesei. Regele l-a întrebat ce necazuri are.

– Ah, a răspuns el, broaştele şi câinii mi-au luat tot ce aveam, iar măcelarul mi-a plătit carnea cu câteva cozi de mătură pe spinare. Apoi i-a povestit amănunţit cum se petrecuseră lucrurile.

Auzind ce povesteşte ţăranul, fiica regelui a început să râdă în hohote, iar regele i-a spus:

– Nu pot să-ţi dau dreptate, dar îţi dau de soţie pe fata mea. În toată viaţa ei nu a râs cât a râs azi datorită ţie. De mult am promis mâna ei celui care o va face să râdă. Mulţumeşte-i lui Dumnezeu pentru norocul ce-a dat peste tine.

– Ah, zise ţăranul, dar eu n-o vreau deloc pe fiica Măriei Tale de soţie, pentru că am acasă una şi mi-e destul. Dacă mă întorc, altceva mai bun nu mă aşteaptă decât să mă ascund în vreun colţ al casei ca să scap de gura ei.

– Bădăranule! strigă regele.

– Iertate fie-mi vorbele, Măria Ta, dar ce se poate aştepta de la un bou decât coarne de vită, zice o vorbă din popor.

– Aşteaptă, s-a răzgândit regele, trebuie să primeşti totuşi o răsplată. Acum poţi să pleci, dar peste trei zile vino din nou la palat şi ţi se vor plăti cinci sute de taleri în monezi.

Când a ajuns la ieşirea din palat, un străjer i-a spus:

– Tu ai făcut pe fiica regelui să râdă, trebuie să fi primit ceva bani pentru asta, nu-i aşa?

– Cam aşa-i, mi s-au promis cinci sute de taleri.

– Şi ce-o să faci cu atâta bănet?

– Păi, ştii ceva, a zis ţăranul, pentru că tot eşti aici, mergi tu la rege peste trei zile, ia banii, opreşte-ţi două sute de taleri şi restul mi-i dai mie.

Un negustor, care se afla prin apropiere şi trăgea cu urechea la discuţia dintre ţăran şi străjer, s-a luat după ţăran, l-a tras de mânecă şi i-a spus:

– Minune dumnezeiască, ce om norocos eşti! Aş vrea să-mi schimb tot mărunţişul în monezi. De altfel, la ce-ţi trebuie ţie talerii?

– Negustorule, i-a răspuns ţăranul, dacă vrei, poţi să iei trei sute şi să-mi dai mărunţiş. Dă-mi azi bănuţii şi peste trei zile vei primi talerii de la rege.

Negustorul s-a bucurat de afacerea lui şi i-a adus ţăranului groşi falşi, în care trei aveau valoarea cât doi adevăraţi. După trei zile, ţăranul s-a înfiinţat la curte, iar regele a strigat:

– Dezbracă hainele astea! Doar acum ai bani, cinci sute de taleri, şi nu mai trebuie să umbli în zdrenţe.

– Ah, zise ţăranul, eu banii nu-i mai am, două sute i-am promis străjerului de la palat şi trei sute mi i-a schimbat negustorul în mărunţiş, fără să-mi pretindă vreo taxă, ce-i drept.

Chiar atunci negustorul şi străjerul au venit înăuntru şi şi-au cerut de la ţăran dreptul susţinând că învoiala lor era corectă. Străjerul aştepta răbdător, căci simţea cum stau lucrurile, negustorul însă se jeluia necontenit:

– Vai de mine şi de mine, striga el, unde-s talerii mei?

Regele a râs de păţania ţăranului, a lăsat mânia deoparte şi i-a spus:

– Pentru că din nou ţi-ai pierdut răsplata, înainte chiar de a o fi avut, vreau să-ţi dau ceva în loc. Mergi la vistiernicul meu şi ia-ţi de acolo câţi bani vrei.

Ţăranul n-a aşteptat să i se spună de două ori, a mers la vistierie şi şi-a burduşit punga cu monezi. Apoi s-a dus la un han şi a început să-şi numere avutul. Negustorul, care se strecurase după el, îl auzea cum număra şi bodogănea nemulţumit: „Acum m-a încurcat şi mai rău netrebnicul de vistiernic. Dacă nu m-ar fi lăsat să-mi iau singur banii, aş fi ştiut cât am. Ce bine ar fi fost să fi luat doar atât cât mi se cuvenea”.

„Doamne ajută şi păzeşte, şi-a zis negustorul, omul ăsta îl vorbeşte de rău chiar pe regele nostru. Mă duc să-l pârăsc şi voi primi o răsplată bună, în timp ce el chiar va fi pedepsit”.

Când a aflat regele ce spunea ţăranul, s-a înfuriat din cale afară şi i-a poruncit negustorului să-l aducă pe vinovat la el.

Negustorul a alergat la ţăran şi i-a spus:

– Trebuie să te înfăţişezi neîntârziat la rege, mort-copt, cum vei putea, că-i rău de tine.

– Ştiu eu mai bine ce am de făcut, i-a răspuns ţăranul. Mai întâi trebuie să-mi cumpăr veşminte noi. Crezi că un om care are aşa mulţi bani în pungă se poate arăta în zdrenţe la rege?

Când văzu că ţăranul nu se dădea dus fără haine noi, fiindu-i teamă că mânia regelui va spori şi că astfel răsplata ce i se cuvenea va fi în pericol, negustorul îi zise:

– Pot să-ţi împrumut eu pentru scurt timp nişte haine fără să-ţi cer nimic, aşa, din prietenie şi dragoste.

Ţăranul n-a mai stat mult pe gânduri şi s-a învoit. A îmbrăcat costumul dat de negustor şi a alergat la palat. Acolo, regele l-a învinuit pentru cuvintele cu care-l ponegrise când număra banii la han şi pe care le aflase de la negustor.

– Ah, s-a supărat ţăranul, ce spune un negustor este totdeauna neadevărat, unuia ca el nu-i ies din gură decât minciuni. Individul ăsta ar putea jura că până şi haina de pe el i-am luat-o şi am îmbrăcat-o.

– Cum aşa, a sărit negustorul, nu-i costumul meu pe tine? Nu ţi l-am împrumutat eu din prietenie, fără nici un interes, ca să te prezinţi la rege?

Când a auzit asta, regele a spus:

– Pe cineva sigur a minţit negustorul, ori pe mine, ori pe ţăran.

Şi a poruncit să i se mai dea câţiva taleri ţăranului. Omul a plecat acasă bucuros, bine îmbrăcat şi cu banii în pungă, zicându-şi în sinea lui: „De data asta am nimerit-o!”.

Un muzicant ciudat

Era odată un muzicant care se plimba mereu prin pădure singur şi se gândea la fel de fel de lucruri. Uneori, îşi spunea: „Mă plictisesc de moarte aici în pădure, şi vreau să-mi iau un învăţăcel pe lângă mine!”. Atunci îşi da jos scripca de pe spate şi începea să cânte aşa frumos, de crăpa coaja copacilor.

La scurtă vreme după ce începuse să cânte, ieşi un lup dintr-un tufiş, atras de muzică. „Aoleu, şi-a zis muzicantul, iaca un lup, numai el mai lipsea”. Lupul se apropie şi-i spuse:

– Ei, dragă muzicantule, ce frumos cânţi. Aş vrea şi eu să învăţ să cânt ca tine.

– Bate laba, treaba-i ca şi gata, răspunse muzicantul, nu trebuie decât să faci ce ţi-oi spune.

– O, muzicantule, te voi asculta cum ascultă un ucenic pe maestrul său, îi răspunse lupul.

Muzicantul îl invită să meargă cu el şi, după o bucată de drum, ajunseră la un stejar bătrân care avea în mijloc o crăpătură.

– Uite, dacă vrei să înveţi să cânţi, bagă-ţi în crăpătura asta labele din faţă, i-a spus muzicantul lupului.

Lupul făcu întocmai, iar muzicantul luă un pietroi şi-i prinse labele aşa de strâns, că lupul rămase acolo prizonier.

– Aşteaptă până mă întorc! îi mai strigă muzicantul şi-şi văzu mai departe de drum.

După un timp, şi-a spus iar ca pentru sine: „Mă plictisesc de moarte, aici, în pădure, vreau să-mi aduc un învăţăcel pe lângă mine”. Apoi îşi luă

din nou scripca de pe spate şi începu să cânte de se auzea până departe, în inima pădurii. N-a trecut mult şi-a apărut, strecurându-se printre copaci, o vulpe care, apropiindu-se de el, i-a zis:

– Ei, dragă muzicantule, ce frumos cânţi tu din arcuş, tare aş vrea să-nvăţ şi eu.

– Treaba-i ca şi gata, răspunse muzicantul, nu trebuie decât să faci ce ţi-oi spune.

– O, muzicantule, am să te ascult întocmai, ca un ucenic pe maestrul său.

– Urmează-mă, i-a zis muzicantul.

După ce au mers împreună o bună bucată de drum, ajunseră la o cărăruie străjuită de o parte şi de alta de fel de fel de arbuşti. Muzicantul se opri, luă o creangă de alun, o îndoi spre pământ şi-i prinse vârful cu piciorul, apoi îndoi o altă creangă de alun, de pe partea cealaltă a cărării, şi-i strigă vulpii:

– Curaj, vulpiţo, dacă vrei să înveţi ceva, atunci dă-mi, te rog, laba stângă. Vulpea l-a ascultat, iar el i-a legat laba de creanga alunului din partea stângă.

– Acum, vulpiţo, dă-mi şi laba dreaptă.

Şi vulpea l-a ascultat, iar el i-a legat-o de creanga de alun de pe partea dreaptă a drumului. După ce controlă dacă nodurile sunt bine strânse, lăsă libere cele două crengi care se ridicară cu vulpea zvârcolindu-se în aer.

– Aşteaptă până mă întorc, i-a mai spus, apoi plecă şi-şi văzu mai departe de drum prin pădure.

După un timp, iar şi-a zis în gândul lui: „Ah, mă plictisesc de moarte, aici în pădure, vreau să-mi aduc un învăţăcel pe lângă mine!”. A luat din nou scripca şi a început să cânte de se auzea în toată pădurea. Dintr-un tufiş sări un iepuraş. „Na, iaca un iepuraş acum. Ăsta chiar că nu-mi trebuie”.

– Ei, tu, muzicantule, strigă iepuraşul plin de curaj, cânţi foarte frumos, aş vrea să cânt şi eu ca tine.

– Treaba-i ca şi gata, i-a răspuns şi lui muzicantul, să faci numai ce-ţi spun eu.

– O, muzicantule, am să te ascult ca un ucenic pe maestrul său.

Apoi merseră o bucată de drum împreună, până ce au ajuns într-o poiană unde era un plop. Muzicantul îl legă pe iepuraş cu o funie în jurul gâtului, apoi luă capătul celălalt şi înconjură cu el plopul.

– Curaj, curaj, iepuraşule, acum sări de douăzeci de ori şi dă ocol copacului. Iepuraşul ascultă, sări de douăzeci de ori în jurul copacului până ce funia se înfăşură toată, iar el rămase prizonier lângă plop încât, când voia să se mişte, simţea cum funia îi taie gâtul.

– Aşteaptă până mă întorc, i-a zis şi lui muzicantul, după care îşi văzu de drum.

Între timp, lupul s-a smucit, s-a tras încolo şi încoace şi, după multă trudă, a reuşit să-şi scoată labele din crăpătura copacului. Mânios, alergă după muzicant să-l sfâşie. În drum, văzu mai întâi vulpea legănându-se în aer, care-i strigă:

– Ajută-mă, te rog, muzicantul şi-a bătut joc de mine, m-a păcălit.

Lupul trase în jos crengile alunului, roase nodurile şi eliberă vulpea, apoi plecară împreună cu gând să se răzbune. În drum au găsit şi iepuraşul legat de plop, îl eliberară şi pe el şi tustrei alergară după muzicant. Acesta, după ce mai cântase de câteva ori, avusese norocul să-şi găsească învăţăcelul potrivit. Cântecul lui ajunsese la urechile unui tăietor de lemne care-şi lăsă munca şi, cu toporul în mână, alergă la el să-i asculte muzica. „Iată, în sfârşit, ucenicul care-mi trebuia”, îşi spuse muzicantul când îl văzu, „căci eu căutam un om, nu un animal”. Şi începu să cânte aşa de frumos, că bietul tăietor de lemne asculta ca vrăjit şi se bucura din toată inima. Dar, cum stăteau ei acolo, au apărut lupul, vulpea şi iepuraşul şi se

vedea că au de gând să se răzbune crunt pe muzicant. Tăietorul de lemne a ridicat toporul, s-a aşezat în faţa muzicantului şi a strigat:

– Cine se leagă de el, va avea de-a face cu mine.

Animalele au început să tremure de frică şi au fugit repede în pădure, iar muzicantul i-a mai cântat o vreme tăietorului de lemne, apoi şi-a văzut din nou de drum şi s-a afundat în pădure.

Cei doisprezece fraţi

A fost odată un împărat şi o împărătească care trăiau fericiţi, numai că aveau doisprezece băieţi foarte gălăgioşi. Într-o zi împăratul i-a spus împărătesei:

– Dacă mi-ai aduce pe lume un al treisprezecelea copil şi acesta ar fi o fată, i-aş omorî pe cei doisprezece băieţi, pentru ca împărăţia întreagă să-i rămână ei.

Apoi dădu poruncă să se facă douăsprezece sicrie pe care le umplu cu talaş, în fiecare puse câte o pernă, şi le ascunse într-o cămară încuiată a cărei cheie o dădu împărătesei rugând-o să păstreze secretul asupra acestor lucruri. Împărăteasa însă era toată ziua aşa de tristă, încât fiul ei cel mic, ce stătea mai mult pe lângă ea şi căruia îi pusese numele Beniamin, după *Biblie*, adică „fiul durerii mele”, o întreba ades:

– Dragă mamă, de ce eşti mereu tristă?

– Iubitul meu copilaş, îi răspundea ea, nu pot să-ţi spun.

Beniamin însă nu-i dădu pace, până când într-o zi ea îl duse în cămară, descuie uşa şi-i arătă cele douăsprezece sicrie umplute cu talaş.

– Dragul meu Beniamin, i-a spus ea, aceste sicrie le-a pregătit tatăl tău pentru tine şi pentru ceilalţi unsprezece fraţi ai tăi. Dacă eu voi aduce pe lume o fetiţă, ea va trebui să rămână singură, iar voi toţi veţi fi omorâţi şi îngropaţi în aceste sicrie.

Şi, cum ea plângea în timp ce vorbea, băiatul o încurajă şi-i spuse:

– Nu mai plânge, mamă dragă, noi te vom scuti de supărare şi vom pleca foarte curând.

Împărăteasa îl sfătui:

– Mergi cu cei unsprezece fraţi ai tăi în pădure şi unul dintre voi să se urce în cel mai înalt copac pe care-l veţi găsi şi de acolo să vegheze tot timpul cu ochii ţintă la turnul palatului. Dacă voi naşte un băieţel, am să pun un steag alb şi astfel veţi şti că vă puteţi întoarce la palat. Dacă voi naşte o fetiţă, voi pune un steag roşu şi atunci să fugiţi cât mai departe şi Dumnezeu să vă aibă în pază. Noapte de noapte am să mă trezesc şi am să mă rog pentru voi, iarna să găsiţi un loc unde să vă adăpostiţi de frig, vara să nu suferiţi de căldură.

Apoi, după ce împărăteasa şi-a binecuvântat fiii, aceştia au plecat în pădure. Pe rând, fiecare dintre ei a început să vegheze într-un stejar înalt, privind spre turnul palatului. În a douăsprezecea zi, când a venit rândul lui Beniamin, el a văzut un steag înfipt în turn. Nu era unul alb, ci unul roşu ca sângele, ceea ce însemna că toţi trebuiau, potrivit intenţiei împăratului, să moară. Când fraţii săi au aflat vestea, s-au umplut de mânie şi au zis:

– Din cauza unei fete trebuie noi să suferim. Jurăm să ne răzbunăm; oriunde vom găsi o fată, o vom ucide şi sângele ei va curge fără să ne fie milă.

Şi s-au afundat în întunecimea pădurii unde au găsit o căsuţă părăsită.

– Aici vom locui de acum încolo, au zis ei, iar tu, Beniamin, pentru că eşti cel mai mic dintre noi şi mai slab, vei rămâne acasă şi te vei îngriji de gospodărie, în timp ce noi vom merge să facem rost de mâncare.

Apoi au plecat în pădure, au împuşcat iepuri, capre sălbatice, vrăbii şi porumbei şi tot ce se putea mânca. Aduceau vânatul lui Beniamin, care-l pregătea cum se cuvine, ca să potolească foamea fraţilor lui. În căsuţa aceasta au trăit ei mulţumiţi zece ani fără să aibă timp să se plictisească.

Fetiţa pe care o născuse împărăteasa creştea şi ea; era bună la suflet, frumoasă, în frunte cu o stea de aur.

Într-o zi, copila a găsit douăsprezece cămăşi bărbăteşti în cămara unde se aflau rufele şi a întrebat-o pe mama ei:

– Ale cui sunt aceste cămăşi? Ale tatei nu, căci i-ar fi prea mici.

Împărăteasa i-a răspuns cu inima sfâşiată de durere:

– Draga mea fetiţă, cămăşile sunt ale celor doisprezece fraţi ai tăi.

– Dar unde sunt fraţii mei, a întrebat fetiţa, n-am auzit niciodată vorbindu-se de ei!

Împărăteasa a oftat:

– Dumnezeu ştie unde vor fi fiind. Rătăcesc prin lume, de-a lungul şi de-a latul.

Apoi şi-a luat copila de mână, a deschis cămara şi i-a arătat cele douăsprezece sicrie pline cu talaş, fiecare având perna morţilor în el.

– Aceste sicrie, a zis ea, erau pregătite pentru fraţii tăi, dar ei au plecat, fără ca nimeni să ştie, când te-ai născut tu.

Şi i-a povestit necazurile pe care le avusese.

Atunci fetiţa a spus:

– Dragă mamă, nu mai plânge, mă duc în lume să-mi caut fraţii.

A luat cele douăsprezece cămăşi şi s-a dus în pădure. După o zi şi o noapte de mers, a ajuns la casa părăsită. A intrat înăuntru şi a dat peste un tânăr care a întrebat-o:

– Cum de-ai ajuns aici şi ce vrei?

Băiatul era uimit de frumuseţea fetei îmbrăcate în haine împărăteşti şi cu stea în frunte.

– Sunt fiică de împărat, a răspuns ea, şi îi caut pe cei doisprezece fraţi ai mei. Am de gând să merg oricât de departe, până-i voi găsi. Apoi i-a arătat tânărului cele douăsprezece cămăşi.

Beniamin şi-a dat numaidecât seama că era sora lor şi i-a spus:

– Eu sunt Beniamin, fratele tău cel mic.

Amândoi au început să plângă atunci de bucurie şi se sărutau şi iar plângeau. Într-un târziu, fratele i-a zis surorii lui:

– Dragă surioară, există între noi, fraţii tăi, o înţelegere veche: am hotărât că orice fată vom întâlni va trebui să moară pentru că din cauza unei fete am fost nevoiţi să părăsim palatul tatălui nostru.

– Eu mor cu dragă inimă, a răspuns sora lui, dacă în felul ăsta voi vă veţi redobândi drepturile.

– Nu, tu nu trebuie să mori! Ascunde-te sub găleata de colo până vin fraţii noştri şi eu o să-i lămuresc despre ce este vorba.

Zis şi făcut. La căderea nopţii, când fraţii s-au întors de la vânătoare, cina era pregătită. Şi, cum stăteau ei la masă şi mâncau, au întrebat:

– Ei, ce mai e nou?

Beniamin a răspuns:

– Ei, cum, nu ştiţi nimic?

– Nu, au răspuns ei.

Beniamin a continuat să se mire.

– Voi aţi fost în pădure, iar eu, care am rămas acasă, ştiu mai multe decât voi?

– Dar povesteşte-ne şi nouă, ce mai aştepţi! au strigat fraţii.

– Îmi promiteţi că nu o veţi ucide pe prima fată pe care o veţi întâlni?

– Da, au strigat ei în cor, va fi iertată, numai povesteşte-ne ce ai aflat.

– Sora noastră este aici, a adăugat Beniamin şi a ridicat căldarea.

Prinţesa a apărut în faţa lor, îmbrăcată în straiele ei împărăteşti, împodobită cu stea în frunte şi aşa de frumoasă şi gingaşă, că i-a uimit pe toţi. Fraţii ei s-au bucurat mult, au îmbrăţişat-o şi au sărutat-o şi toţi au îndrăgit-o pe dată din toată inima.

De a doua zi, ea a rămas cu Beniamin acasă ca să-l ajute la treabă. Ceilalţi unsprezece plecau în pădure să vâneze capre, păsări, porumbei, ca să aibă ce să mănânce cu toţii, iar Beniamin cu sora lui pregăteau mâncarea. Ea aduna vreascuri şi ierburi pentru foc, apoi puneau oala cu mâncare la fiert şi totdeauna, când ceilalţi unsprezece fraţi soseau, cina era gata. Tot ea făcea curăţenie în casă, schimba aşternutul, şi de aceea fraţii erau foarte mulţumiţi de ea.

Într-o zi, prinţesa şi Beniamin, rămaşi singuri acasă, mâncau ceva bun şi se distrau spunând fel de fel de glume. Lângă casa în care locuiau se

afla o grădiniţă în care creşteau doisprezece crini. Vrând să le facă fraţilor o plăcere, fata a rupt crinii gândindu-se ca să dăruiască fiecăruia la cină câte o floare. Dar în clipa în care crinii au fost rupţi, Beniamin şi cei unsprezece fraţi s-au transformat în doisprezece vulturi care au zburat deasupra pădurii. Cum stătea şi privea disperată în jur, i-a apărut o bătrânică în faţă şi i-a spus:

– Ce-ai făcut, copila mea? De ce ai rupt crinii? Erau chiar fraţii tăi. De-acum încolo, vor rămâne transformaţi în vulturi.

Fata a întrebat-o printre lacrimi:

– Şi nu există nici un mijloc să-i salvez?

– Nu, a răpuns bătrânica, nu-i nimic de făcut, dacă vrei să-i salvezi, decât să te învoieşti ca şapte ani de acum încolo să nu mai vorbeşti. Dacă vei rosti un singur cuvânt ăst timp, totul va fi pierdut, cuvântul tău îi va ucide.

Fata şi-a spus în sinea ei: „Sunt sigură că-i voi salva pe fraţii mei”. A mers în pădure, a căutat un copac înalt, s-a urcat în el şi stătea acolo fără să scoată un cuvânt sau să râdă.

În vremea aceasta, un prinţ vâna în pădure şi câinele lui de vânătoare a ajuns la copacul în care era fata. Prinţul a văzut-o pe fiica de împărat îmbrăcată în straiele ei minunate şi cu stea în frunte şi i-a plăcut aşa de mult, că a şi dorit să-i fie soţie. Când a întrebat-o dacă primeşte, ea n-a spus nici un cuvânt, a clătinat doar uşor din cap. Atunci el s-a urcat în copac, a luat-o jos, a pus-o pe cal şi a dus-o la palat. Acolo au făcut nuntă mare. Mireasa însă nu vorbea şi nu zâmbea. Mama prinţului, o femeie foarte rea, a început să-l certe, nemulţumită de alegerea lui.

– Mi-ai adus în casă o cerşetoare, nu vorbeşte, nu zâmbeşte, cine ştie ce blestemăţii pune la cale. Dacă nici la nunta ei nu râde şi nu vorbeşte, înseamnă că are ceva pe suflet.

Anii au trecut. La început, prinţul nu asculta ce-i spunea maică-sa, dar treptat, nemulţumit de soţia lui, s-a lăsat convins să fie condamnată la

moarte.

În curtea palatului s-a pregătit un foc mare în care ar fi trebuit să fie arsă prinţesa. De la fereastra palatului prinţul privea cu lacrimi în ochi toate pregătirile, pentru că el o iubea încă foarte mult. Dar tocmai când a fost legată de un stâlp şi flăcările începuseră să-i cuprindă rochia, s-au sfârşit cei şapte ani de tăcere. Atunci s-a auzit în aer un vuiet mare şi doisprezece vulturi au apărut şi au început să se rotească deasupra focului, apoi au coborât pe pământ şi, când l-au atins, s-au transformat în doisprezece tineri care nu erau alţii decât cei doisprezece fraţi salvaţi de blestem de către sora lor. Îndată au împrăştiat focul, l-au stins şi au dezlegat-o pe sora lor de pe stâlp. Fericiţi, s-au îmbrăţişat şi s-au sărutat.

Şi, pentru că acum avea voie să vorbească, i-a povestit soţului ei de ce nu putuse vorbi şi râde până atunci. Prinţul s-a bucurat auzind că era nevinovată şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi. Iar soacra cea rea a fost judecată şi pusă apoi într-un butoi cu ulei fierbând şi şerpi veninoşi şi a murit în chinuri groaznice.

Iohan cel credincios

A fost odată un rege bătrân şi bolnav care zăcea pe patul de moarte şi se gândea: „Sfârşitul îmi este aproape”.

Într-o zi, l-a chemat la el pe cel mai credincios dintre servitori, unul care-i fusese toată viaţa fidel.

– Tu, cel mai credincios dintre servitorii mei, simt că am să mor curând şi nu am altă grijă decât ce se va întâmpla cu fiul meu. El este încă prea tânăr şi nu ştie ce-i judecata înţeleaptă. Dacă îmi promiţi că-l vei învăţa ce trebuie să ştie şi că te vei purta cu el grijuliu ca un tată, eu voi putea închide ochii în linişte.

Atunci Iohan cel credincios i-a spus regelui:

– Nu-l voi părăsi şi-l voi sluji cu credinţă, chiar dacă o voi face cu preţul vieţii.

– Am să mor mângâiat şi împăcat, a mai zis regele, şi a adăugat: după moartea mea poţi să-i arăţi fiului meu tot palatul, toate comorile, toate sălile şi coridoarele, tezaurele mele toate. Numai în ultima cameră din capătul coridorului nu are voie să intre, pentru că acolo se află portretul prinţesei de sub cupola de aur. Dacă fiul meu îi va privi chipul, se va îndrăgosti de ea şi va deveni slab şi neputincios în faţa primejdiilor care-l aşteaptă.

După ce credinciosul Iohan l-a asigurat că va face întocmai, bătrânul rege şi-a dat liniştit sufletul.

Apoi a fost îngropat şi Iohan i-a spus tânărului rege:

– Eu i-am fost credincios tatălui tău şi-ţi voi fi şi ţie, chiar cu preţul vieţii mele.

Doliul a trecut. Iohan cel credincios i-a spus regelui:

– Acum este timpul să-ţi cunoşti moştenirea, de aceea te invit să-ţi arăt palatul regal. L-a condus peste tot, încolo şi încoace, şi i-a arătat camerele, coridoarele şi toate bogăţiile, numai o cameră n-a deschis-o, aceea în care se afla portretul prinţesei. Dar portretul era astfel pus că, îndată ce deschideai uşa, se şi vedea, şi era aşa de bine executat, încât, privindu-l, aveai impresia că ai în faţă o fiinţă vie, cea mai frumoasă şi mai drăgălaşă din câte ar putea exista pe lume. Tânărul rege a observat că Iohan trece mereu pe lângă o uşă pe care nu vrea s-o deschidă.

– De ce nu deschizi şi uşa aceasta?

– Pentru că înăuntru este ceva care te-ar speria foarte tare.

Dar tânărul a stăruit:

– Am văzut tot palatul, vreau să văd şi încăperea asta şi ceea ce se află înăuntru.

Şi a încercat să forţeze uşa. Atunci Iohan cel credincios l-a tras înapoi şi i-a zis:

– Eu i-am promis tatălui tău, înainte de a muri, că tu n-o să vezi ce-i aici; dacă nu-mi voi ţine promisiunea, asta ne va aduce şi mie, şi ţie mare ghinion.

– Ba nu, a răspuns regele, dacă nu intru, n-o să am linişte nici zi, nici noapte, până n-oi vedea ce-i acolo. Aşadar, nu plec până nu-mi deschizi.

Văzând că nu are încotro, Iohan cel credincios a scos cheia din legătură şi oftând adânc cuprins de întristare, a deschis uşa încăperii interzise. A intrat mai întâi el, cu gând să acopere la repezeală portretul, înainte ca tânărul rege să-l vadă, dar nu i-a fost de folos. Regele a intrat şi el în vârful picioarelor şi a privit peste umărul lui Iohan direct spre portret. Şi, când a văzut minunatul chip strălucind de aur şi pietre preţioase, dintr-o dată s-a prăbuşit la pământ fără putere. Iohan cel credincios l-a ridicat şi l-a dus în patul său, gândindu-se plin de îngrijorare: „Nenorocirea s-a întâmplat, Doamne, oare ce va urma de-acum încolo?” Apoi i-a dat puţin

vin ca să-l întremeze şi l-a pus din nou pe picioare. Primele cuvinte pe care le-a rostit tânărul rege au fost:

– Al cui e chipul acela minunat de sub cupola de aur?

– Al unei fiice de împărat, a răspuns Iohan cel credincios.

– M-am îndrăgostit de ea aşa de tare, spuse regele, că, dacă frunzele copacilor ar vorbi, ar da în vileag toată dragostea mea. Viaţa-mi nu mai are alt sens decât acela de a ajunge la această prinţesă.

Credinciosul Iohan s-a gândit mult ce să facă, cum să-l ajute. În cele din urmă, i-a zis tânărului rege:

– Uite, tot ce ai în jurul tău este din aur: mese, scaune, fotolii, pocale, farfurii şi toate câte sunt în palat. În vistierie se află cinci tone de aur. Dă tot aurul unui maestru aurar din regat şi porunceşte-i să facă din el felurite podoabe, vase, dar mai ales păsări şi animale sălbatice şi domestice care ar putea să-i placă prinţesei; să ne încercăm norocul, poate reuşim s-o atragem şi s-o aducem aici.

Regele i-a chemat la el pe toţi aurarii, poruncindu-le să lucreze fără preget zi şi noapte ca să termine cât mai repede cele cerute. Când meşterii au sfârşit treaba, podoabele au fost încărcate pe o corabie, Iohan a îmbrăcat haine de negustor, la fel şi regele, ca nu cumva să fie recunoscuţi, şi au plecat pe mare. Au mers zile şi nopţi în şir până când au dat de cetatea unde locuia prinţesa de sub cupola de aur.

Iohan cel credincios a dat să coboare şi l-a sfătuit pe rege să rămână pe corabie până ce el se va întoarce.

– Poate, a mai zis Iohan, o aduc pe fiica de împărat, de aceea ai grijă să fie totul bine rânduit, scoate aurăriile şi decorează corabia cu ele.

Apoi a luat cu sine câteva obiecte, a sărit pe mal şi s-a dus direct spre palatul prinţesei. Când a intrat în curtea palatului, lângă fântână stătea o fată frumoasă care avea în mână două găleţi din aur şi scotea apă cu ele. Şi, tocmai când voia să le tragă afară, l-a văzut pe Iohan şi l-a întrebat cine este.

– Sunt negustor, a răspuns el, şi a desfăcut şorţul arătându-i aurăriile.

– Vai, ce frumoase sunt! se minună fata. Puse găleţile jos şi începu să cerceteze amănunţit lucrurile, unul câte unul. Apoi a zis:

– Astea trebuie să le vadă şi prinţesa, ei îi plac mult obiectele din aur. Cu siguranţă că le va cumpăra pe toate.

L-a luat pe Iohan de mână şi l-a dus în palat, căci fata era chiar camerista fiicei de împărat. Aceasta, văzând păsările şi celelalte podoabe din aur, s-a arătat foarte impresionată şi i-a spus lui Iohan:

– Sunt aşa de frumoase că ţi le voi cumpăra pe toate.

Iohan i-a răspuns:

– Eu sunt numai slujitorul unui om bogat. Ce am eu aici e nimic faţă de ce are stăpânul meu pe corabie. Şi toate sunt obiecte preţioase, numai din aur.

Prinţesa s-a arătat numaidecât doritoare să le aibă pe toate. Iohan i-a zis atunci:

– Pentru ca să le vedeţi, aţi avea nevoie de multe zile şi multe săli în care să le punem pe toate la vedere, iar palatul ăsta nu e destul de încăpător.

Auzind asemenea vorbe, curiozitatea şi dorinţa ei au crescut şi mai mult, aşa că a poruncit:

– Du-mă pe corabie, vreau să văd eu însămi comorile stăpânului tău.

Iohan cel credincios a condus-o bucuros la corabie, iar regele, zărind-o, şi-a dat seama de departe că era cu mult mai frumoasă decât în portret şi şi-a pierdut de tot capul, ascultând numai de glasul inimii. De îndată ce prinţesa a urcat pe corabie, regele a dus-o înăuntru, iar Iohan cel credincios a rămas lângă cârmaci, poruncindu-i să pornească neîntârziat corabia.

– Întinde toate pânzele ca să plutim ca o pasăre în zbor, i-a poruncit el cârmaciului.

În acest timp, regele îi arăta prinţesei, bucată cu bucată, tacâmurile, farfuriile, cupele, amforele, păsările, animalele domestice, animalele sălbatice, toate lucrate din aur. Multe ore au petrecut cercetând aceste obiecte înşirate prin cămările corăbiei, aşa încât, bucuroasă de ceea ce vedea, prinţesa n-a băgat de seamă cum corabia se depărta cu repeziciune de ţărm. După ce a văzut şi ultimele podoabe, i-a mulţumit negustorului că i le-a arătat şi a dat să plece acasă. Dar pe punte a văzut cât de departe era de ţărm. Era în mijlocul mării, pe corabia care, cu toate pânzele ridicate, parcă zbura, nu plutea.

– Ah, strigă ea înspăimântată, am fost păcălită, m-a răpit negustorul, prefer să mor decât să rămân aici.

Negustorul o luă de mână şi-i spuse;

– Eu nu sunt negustor, sunt rege, cu nimic mai prejos de tine ca rang. Dacă te-am furat folosindu-mă de minciună, am făcut-o pentru că te iubesc nespus. Când ţi-am văzut portretul prima oară, am căzut, sleit de puteri, la pământ.

Auzind toate acestea, prinţesa l-a crezut şi a acceptat cu mare bucurie să-i devină soţie. Dar, în timp ce corabia naviga în mijlocul mării, Iohan cel credincios, care stătea pe punte şi cânta să-i treacă de urât, a văzut trei corbi poposind pe corabie. Atunci a tăcut şi-a început să tragă cu urechea la cele ce-şi spuneau corbii între ei. Unul croncănea astfel:

– Iacă, aţi văzut, o duce pe prinţesă la el în palat.

– Da, croncăni al doilea, dar nu-i încă sigur.

– Ea se află totuşi pe corabia regelui, spuse al treilea.

Primul corb croncăni din nou:

– Ei şi? Când ajung la ţărm, o să le apară în cale un cal roşcat ca o vulpe pe care el va dori să încalece; calul o să se înalţe cu el în văzduh, aşa că niciodată n-o să-şi mai vadă soţia.

– Şi nu-i nici o cale de scăpare? croncăni al doilea corb.

– O, ba există, dacă apare alt cal cu un ins ce va purta o flintă sub şa şi va trage cu ea în calul roşcat. Astfel tânărul rege va fi salvat. Numai că nimeni nu ştie asta. Iar dacă ar fi unul care ar şti şi i-ar spune, acela s-ar preface în stană de piatră de la tălpi până la genunchi.

Atunci al doilea corb croncăni iar:

– Eu mai ştiu ceva: chiar dacă va fi omorât calul, tânărul rege tot nu-şi va putea păstra mireasa. Când vor intra împreună în palat, acolo vor găsi într-un cufăraş o rochie care arată ca şi cum ar fi lucrată în fir de argint şi aur; în realitate, rochia este din pucioasă şi păcură. Când prinţesa o va îmbrăca, îi va arde carnea şi oasele până la măduvă.

Al treilea corb croncăni şi el:

– Şi nu există cale de scăpare?

– O, ba da, croncăni al doilea, dacă ar lua cineva cu nişte mănuşi rochia, ar arunca-o în foc şi ea ar arde, prinţesa ar fi salvată, dar salvatorul s-ar preface în stană de piatră de la genunchi până în dreptul inimii.

Al treilea corb croncăni din nou:

– Eu ştiu încă şi mai mult: chiar dacă va fi arsă rochia miresei, tânărul rege tot nu va putea să-şi păstreze soţia. Când în timpul nunţii va începe dansul şi ei doi vor dansa, ea se va îngălbeni şi va cădea la pământ ca moartă; dacă n-o va ridica nimeni de jos şi nu-i va lua câteva picături de sânge din sânul drept, va muri. Cel care ar şti şi ar trăda acest secret s-ar preface în piatră de la picioare până în creştetul capului.

După ce corbii au terminat de croncănit, şi-au luat zborul de pe corabie şi s-au pierdut în depărtare. Iohan cel credincios, care înţelesese totul, deveni din ziua aceea tăcut şi trist, căci dacă nu tăinuia cele ce ştia, s-ar fi prefăcut în stană de piatră. Totuşi s-a hotărât să-şi salveze stăpânul cu preţul vieţii lui.

Cum au ajuns la ţărm, lucrurile au început să se petreacă întocmai cum croncăniseră corbii: un cal minunat de culoare roşcată le-a apărut în cale. Regele strigă:

– Curaj, ăsta mă va duce la palat! Şi a dat să se urce în şa, dar Iohan, pe alt cal, a venit repede către el, l-a tras deoparte, a scos flinta de sub şa şi, dintr-un singur foc, a doborât calul cel roşcat la pământ. Atunci unii dintre servitorii regelui, care nu-l prea aveau la inimă pe Iohan, au început să strige:

– Ce ruşine să ucizi un aşa dobitoc, tocmai calul care trebuia să-l ducă pe regele nostru la palat!

Dar regele spuse:

– Tăceţi şi lăsaţi-l în pace. Iohan este cel mai credincios servitor al meu, ştie el mai bine de ce a făcut-o.

Apoi au plecat cu toţii la palat şi acolo, în sala cea mare, au găsit un cufăraş în care era o rochie de mireasă ţesută din fir de aur şi argint. Tânărul rege s-a apropiat de cufăraş vrând să ia rochia, dar Iohan l-a dat deoparte, a luat rochia cu mănuşi pe mână, a dus-o în foc şi a lăsat-o să ardă. Ceilalţi servitori au început din nou să murmure şi să zică:

– Poftim, arde chiar rochia miresei.

Dar tânărul rege le-a spus din nou:

– Cine ştie dacă n-a făcut bine că a aruncat-o, lăsaţi-l în pace, el este slujitorul meu cel mai credincios.

A urmat apoi nunta. S-a pornit dansul şi mirii au înaintat spre mijlocul sălii. Dintr-o dată, mireasa s-a îngălbenit şi a căzut, ca moartă, la pământ. Iohan, care o privea cu atenţie, a sărit lângă ea, i-a luat trei picături de sânge din sânul drept şi le-a aruncat. Curând, regina a început din nou să respire şi şi-a revenit. Tânărul rege, care văzuse totul, nu pricepea de ce face Iohan asta şi a început să strige mânios:

– Aruncaţi-l în închisoare!

A doua zi, Iohan cel credincios a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare. Când era deja sus, gata să fie atârnat în ştreang, a zis:

– Orice om, când trebuie să moară, are dreptul ca, înainte de a-şi da obştescul sfârşit, să mărturisească. Ar trebui să am şi eu acest drept.

– Da, a poruncit regele, să i se dea dreptul să vorbească.

Atunci Iohan a spus:

– Eu sunt condamnat pe nedrept, deşi ţi-am fost totdeauna credincios.

Apoi a povestit ce croncăniseră cei trei corbi pe care îi ascultase când călătoreau pe mare şi cum, ca să-şi salveze stăpânul, făcuse tot ceea ce făcuse.

Regele a strigat:

– O, credinciosul meu Iohan, eşti iertat, eşti iertat! Daţi-l jos!

Dar în acest timp, după ce rostise ultimul cuvânt, Iohan cel credincios se prefăcuse deja în stană de piatră, prăbuşindu-se ca un bolovan la pământ.

Tare s-au mai necăjit regele şi regina din cauza nerecunoştinţei lor faţă de cel care le salvase viaţa. „Ah, cum l-am răsplătit eu pe credinciosul meu servitor!” îşi spunea regele. A luat statuia şi a pus-o în camera sa, lângă pat. De câte ori se uita la ea, plângea şi zicea: „Ah, dacă ţi-aş putea reda viaţa, credinciosul meu Iohan!”

Statuia a început să vorbească şi i-a spus:

– Da, stăpâne, mă poţi învia în schimbul a ceea ce ai mai scump pe lume.

– Aş da tot ce am mai scump pe lume dacă aş putea să te readuc la viaţă.

Statuia i-a zis din nou:

– Dacă tu cu mâna ta tai capetele celor doi copii ai tăi şi mă ungi cu sângele lor, atunci eu voi învia.

Regele s-a înspăimântat când a auzit că ar trebui să-şi ucidă copiii, dar şi-a amintit de credinţa lui Iohan care murise pentru el. A scos numaidecât sabia şi a tăiat capetele copiilor. După ce a uns cu sângele lor statuia, Iohan a înviat, sănătos şi plin de vigoare în faţa stăpânului său. Apoi i-a spus regelui:

– Stăpâne, ce ai făcut pentru mine nu va rămâne nerăsplătit.

A luat capetele copiilor, le-a pus la loc şi le-a uns cu sângele lor. Copiii au prins viaţă şi au redevenit veseli şi sănătoşi, au început să sară şi să se joace ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Regele nu mai putea de bucurie. Când a văzut că vine regina, i-a ascuns într-un dulap pe toţi trei şi şi-a întrebat soţia:

– Te-ai rugat la biserică?

– Da, a răspuns ea. Aproape tot timpul m-am gândit la Iohan cel credincios, ce ghinion a avut el să moară ca să ne salveze pe noi!

Atunci regele i-a spus:

– Draga mea soţie, noi putem să-i redăm viaţa, dar asta ne costă viaţa copiilor noştri pe care trebuie să-i jertfim.

– Noi suntem vinovaţi, aşa că trebuie s-o facem.

Regele s-a bucurat că soţia lui gândeşte la fel cu el, a deschis dulapul şi i-a scos de acolo pe Iohan şi pe copii, veseli şi nevătămaţi.

– Domnul fie lăudat, a spus regele, Iohan şi copiii noştri trăiesc. Apoi i-a povestit reginei tot ce făcuse.

Şi au trăit fericiţi până la sfârşitul vieţii.

Şarlatanii

Odată, un cocoşel i-a spus unei găinuşe:

– Acum e timpul când se coc nucile, ia hai să mergem şi noi pe deal şi să mâncăm pe săturate, înainte ca veveriţa să le adune pe toate.

– Cum nu, a răspuns găinuşa, ce plăcere să mâncăm noi doi nuci pe deal!

Zis şi făcut. Într-o zi însorită de toamnă, cocoşelul şi găinuşa au plecat împreună pe deal şi au mâncat nuci până către seară. Acu', sincer să fiu, nu ştiu dacă au mâncat prea mult şi s-au îngreunat sau au devenit peste măsură de ţanţoşi, fapt este că nu au vrut să se mai întoarcă pe jos înapoi acasă. Aşa că a trebuit ca, din coajă de nuc, cocoşelul să facă o trăsură. După ce a terminat-o, i-a spus găinuşei.

– Eu voi sta pe capră, iar tu te vei înhăma la trăsură.

– Asta s-o crezi tu, i-a zis găinuşa, mai bine mă întorc pe jos acasă decât să mă înham eu la trăsură. Nu, nu aşa ne-a fost vorba. Eu vreau să fiu birjar şi să stau pe capra trăsurii, dar s-o trag, asta niciodată.

Cum se certau aşa, a venit către ei o raţă măcăind:

– Hoţilor, cine v-a dat voie să veniţi pe dealul meu cu nuci? Aşteptaţi că vă arăt eu vouă! Şi s-a năpustit cu ciocul deschis spre cocoş.

Dar nici cocoşul nu s-a lăsat mai prejos: a înhăţat raţa şi a început s-o calce cu pintenii până când biata de ea a cerut îndurare şi s-a învoit să se înhame la trăsură.

Cocoşul s-a aşezat pe capră ca birjar şi o gonea strigând:

– Aleargă, raţă, cât poţi de repede!

Au mers ei ce-au mers şi le-a ieşit în cale un ac cu gămălie şi un ac de cusut care au strigat:

– Opriţi, opriţi!, după care le-au spus că, îndată ce se va înnopta, nu vor mai putea merge înainte întrucât nu vor mai vedea nimic, calea devenind tot mai noroioasă. Şi, întrucât ar fi vrut să ajungă în oraş ca să bea câte o bere, au rugat să fie lăsaţi să se urce şi ei în trăsură ca să ajungă acasă.

Cum erau doi inşi foarte subţiri şi nu ocupau mult loc, cocoşelul i-a lăsat pe amândoi să urce în trăsură, obligându-i să promită că nu-i va călca, pe el şi pe găinuşă, pe picioare.

Târziu, la căderea nopţii, ajunseră la un han şi, pentru că erau osteniţi şi nu voiau să călătorească noaptea, iar răţuşca abia se mai ţinea pe picioare clătinându-se într-o parte şi alta de obosită ce era, au hotărât să se oprească. Hangiul a făcut la început nazuri, cum că hanul ar fi deja ocupat, că ei n-ar fi persoane distinse, în sfârşit, după mai multe discuţii şi vorbe mieroase din partea călătorilor, a acceptat să-i primească în schimbul oului pe care răţuşca îl ouase pe drum, ea fiind obişnuită să facă în fiecare zi câte un ou. După ce le-a venit inima la loc, cocoşelul, găinuşa şi raţa, acul cu gămălie şi acul de cusut s-au pus pe chefuit. Dimineaţa, în zorii zilei, când toţi cei din han mai dormeau, cocoşelul şi găinuşa s-au trezit, au luat oul, l-au ciocnit şi i-au sorbit pe rând conţinutul. Apoi au aruncat cojile în cuptor. Acul cu gămălie şi acul de cusut încă dormeau. Atunci cocoşelul şi găinuşa au luat acul de cusut şi l-au înfipt în fotoliul hangiului, iar acul cu gămălie în şervetul lui, după aceea au zburat amândoi, fără să mai lungească vorba, pe deasupra crângului şi au dispărut. Raţa, care dormise fără grijă sub cerul liber, în curte, a rupt şi ea aţa cu care era legată, şi-a făcut curaj şi a sărit în lacul din apropiere, unde, luându-şi viteza pe care o avea când trăgea trăsura, a dispărut fără urmă.

Câteva ore mai târziu s-a sculat şi hangiul de sub chilota lui, s-a spălat şi a vrut să se şteargă pe faţă cu prosopul, dar acul cu gămălie l-a zgâriat de la o ureche la alta lăsându-i o dâră roşie.

Ducând-se la cuptor şi vrând să-şi aprindă pipa, a suflat în cărbuni şi cojile de ou i-au sărit în ochi.

– În dimineaţa asta toate îmi merg rău... şi s-a lăsat în fotoliul pe care-l avea moştenire de la tatăl lui.

Dar cum s-a aşezat, a şi sărit în sus strigând: aoleu, aoleu! Acul cu gămălie îl înţepase, de data asta nu în cap, ci... în partea opusă.

Mânios, hangiul a început să-i bănuiască pe oaspeţii care veniseră noaptea la han. Dar, când s-a dus să-i caute, a constatat că erau de mult plecaţi. Atunci s-a jurat că în viaţa lui nu va mai primi aşa neamuri proaste, şarlatani care beau şi mănâncă şi, în loc să plătească, îi pun la cale farse de prost gust. Asta drept mulţumire celui care i-a omenit.

Cei trei pitici din pădure

Trăiau odată, undeva, un bărbat căruia îi murise nevasta şi o femeie căreia îi murise bărbatul. Bărbatul avea o fiică, femeia avea şi ea una. Cele două fete se cunoşteau bine şi uneori se plimbau împreună, apoi se întorceau acasă la văduvă. Într-o zi, aceasta i-a zis fetei bărbatului văduv:

– Ascultă, spune-i tatălui tău că vreau să mă căsătoresc cu el. Dacă va accepta, atunci tu te vei spăla în fiecare zi cu lapte şi vei bea vin, iar fiica mea se va spăla cu apă şi va bea apă.

Fata s-a dus acasă şi i-a relatat tatălui ei vorbele femeii.

– Nu ştiu ce să fac, i-a răspuns tatăl, căsătoria este în acelaşi timp bucurie şi suferinţă.

În cele din urmă, cum nu putea să se decidă în vreun fel, şi-a scos cizmele din picioare şi a îndemnat-o:

– Ia cizmele astea care au o gaură în talpă şi du-le în pod, agaţă-le într-un cui şi toarnă în ele apă. Dacă vor păstra apa, atunci am să mă însor, dacă apa va curge, nu mă voi mai însura niciodată.

Fata a făcut ce i-a spus tatăl ei. Când a turnat apa în cizme, gaura parcă s-a închis, iar cizmele s-au umplut până sus cu apă. L-a anunţat pe tatăl ei ce s-a întâmplat, acesta s-a urcat în pod şi, când a văzut că fata spune adevărul, s-a dus în peţit la văduvă şi curând s-au căsătorit.

A doua zi după nuntă, când cele două fete s-au sculat, în faţa fiicei bărbatului era lapte pentru spălat şi vin pentru băut, în faţa fiicei femeii numai apă de spălat şi de băut. Ziua următoare la fel. În ziua a treia însă, în faţa fiicei femeii era lapte de spălat şi vin de băut, în timp ce în faţa fiicei bărbatului doar apă.

Şi din acea zi aşa au rămas lucrurile. Femeia o ura de moarte pe fiica ei vitregă şi nu ştia cum să-i facă mai amară viaţa de zi cu zi. Ba mai mult, era invidioasă pentru că fata era frumoasă şi bună la suflet, în timp ce fiica ei era urâtă şi afurisită.

Într-o iarnă, când totul îngheţase iar muntele şi valea dormeau sub zăpadă, femeia a făcut o rochie din hârtie, a strigat-o pe fiica ei vitregă şi i-a spus:

– Îmbracă rochia asta şi mergi în pădure ca să-mi aduci un coşuleţ cu fragi că mor de poftă.

– Doamne fereşte, a răspuns fata, dar iarna nu sunt fragi, pământul e îngheţat şi zăpada a acoperit totul. Şi de ce să mă duc în rochie de hârtie? Afară-i aşa de frig, că-mi îngheaţă răsuflarea, vântul mi-ar spulbera-o, iar scaieţii mi-ar sfâşia-o.

– Pe mine să nu mă contrazici, i-a strigat mama vitregă, pleacă încotro vezi cu ochii şi să nu te întorci acasă fără coşuleţul cu fragi.

Apoi i-a dat o bucată de pâine uscată şi i-a mai spus:

– Asta îţi ajunge de mâncare pentru toată ziua!

În sinea ei se gândea: „Poate are să flămânzească şi are să îngheţe şi n-am s-o mai văd în ochi”.

Fata s-a supus, a îmbrăcat rochia de hârtie şi a plecat cu coşuleţul spre pădure. Peste tot, pământul era acoperit cu zăpadă şi nici un firicel de iarbă nu se zărea.

Când a ajuns în pădure, a găsit o căsuţă la fereastra căreia stăteau trei pitici vorbind între ei. Ea le-a dat bună ziua şi a bătut sfioasă la uşă. Piticii au invitat-o înăuntru, fata a intrat în căsuţă şi s-a aşezat lângă cuptor ca să se încălzească. Apoi a început să mănânce din pâinea uscată. Piticii i-au zis:

– Dă-ne şi nouă din mâncarea ta.

– Cu plăcere, le-a răspuns fata, şi a împărţit bucăţica ei de pâine în două jumătăţi, una a păstrat-o pentru ea, iar cealaltă le-a dat-o lor. Piticii

au întrebat-o:

– Ce cauţi tu în pădure pe aşa o vreme friguroasă, îmbrăcată într-o rochie de hârtie?

– Ah, a răspuns fata, trebuie să găsesc un coşuleţ de fragi, altfel nu mă mai pot întoarce acasă.

După ce piticii au mâncat pâinea, i-au dat o mătură şi i-au zis:

– Mătură cu ea zăpada din faţa uşii de la intrare.

În timp ce ea era afară şi mătura, piticii au început să vorbească între ei:

– Ce-am putea să-i dăruim acestei fete, care e aşa de cuminte şi de bună la suflet, că a împărţit cu noi chiar bucăţica de pâine ce o avea?

Atunci a vorbit primul pitic:

– Darul meu este acela ca ea să devină din zi în zi tot mai frumoasă.

– Darul meu este acela ca din gura ei să iasă câte o monedă de aur de câte ori va spune un cuvânt, a spus al doilea pitic.

– Darul meu este acela ca într-o zi ea să devină soţia regelui, a glăsuit al treilea.

Fata a făcut ce i-au spus piticii, a măturat zăpada din faţa uşii şi ce credeţi că a găsit la un moment dat? Fragi copţi, de culoare roşu-închis, apăruţi de sub zăpadă. A umplut coşuleţul, a mulţumit piticilor pentru găzduire, a dat mâna cu fiecare dintre ei şi a alergat spre casă ca să-i ducă mamei vitrege fragii de care-i era poftă. Cum a intrat în casă şi a spus bună seara, din gură i-a căzut o monedă de aur. Apoi a povestit ce i se întâmplase în pădure şi la fiecare cuvânt pe care îl spunea, îi cădea câte o monedă din gură încât, în curând toată casa era plină de monezi de aur.

– Ce aroganţă la unii, a spus sora ei vitregă, să împrăştie aurul!

De fapt, era invidioasă şi voia să se ducă şi ea în pădure după fragi. Însă mamă-sa i-a spus:

– Nu, scumpa mea fetiţă, e prea frig, ai putea să răceşti.

Dar cum fiică-sa nu mai avea linişte, i-a dat voie, i-a cusut o rochie din blăniţă şi i-a pus ca merinde pentru drum pâine cu unt şi prăjituri.

Fata s-a dus în pădure direct la casa piticilor. I-a văzut şi ea la fereastră pe cei trei omuleţi care o priveau şi vorbeau între ei, dar nu le-a dat bună ziua! A intrat în casă fără să le spună o vorbă, s-a aşezat lângă foc şi a început să mănânce din pâinea cu unt şi din prăjiturile ce le avea la ea.

– Dă-ne şi nouă ceva din mâncarea ta! au spus piticii, la care ea le-a răspuns:

– Abia de-mi ajunge mie, cum să mai dau şi la alţii?!

A terminat de mâncat, iar piticii i-au spus:

– Ia mătura de colo şi mătură puţin zăpada din faţa uşii.

– Măturaţi-vă singuri, a răspuns ea, doar nu-s servitoarea voastră! Şi a ieşit afară din casă.

Cei trei pitici au început să poarte sfat între ei:

– Ce să-i dăruim acestei fete aşa de obraznice şi rele la suflet, că niciodată nu s-ar bucura de binele altcuiva?

Primul a zis:

– Îi doresc să devină de la o zi la alta mai urâtă.

– Îi doresc ca la fiecare cuvânt ce-l rosteşte să-i iasă din gură o broască râioasă, a spus al doilea.

– Îi doresc să moară în chinuri groaznice, a adăugat al treilea.

Fata a căutat fragi sub zăpadă, dar nu a găsit nici unul şi a plecat posomorâtă acasă. Acolo, cum a deschis gura să povestească ce i se întâmplase în pădure, au început, la fiecare cuvânt, să-i iasă atâtea broaşte râioase din gură, încât în curând casa a devenit un loc înfricoşător. Mama ei a prins o şi mai mare ciudă pe fiica vitregă şi se gândea cum să-i facă viaţa mai amară, mai ales că pe zi ce trecea fata se făcea mai frumoasă.

Într-o zi, a luat ceaunul şi a pus în el cânepă la fiert. După ce a fiert, i-a atârnat-o fetei pe umeri, i-a dat un topor şi a trimis-o la râu să facă o

copcă în gheaţă şi să bage cânepa în apă, apoi s-o tragă afară pe gheaţă. Fata a ascultat, a luat cânepa, s-a dus la râu şi a început să lovească gheaţa cu toporul ca să facă o copcă. Tocmai atunci a apărut o caleaşcă tare arătoasă în care era un rege tânăr. Acesta a oprit caleaşca şi a întrebat-o:

– Copila mea, cine eşti şi ce faci aici?

– Sunt o fată sărmană şi mă opintesc să trag cânepa afară, pe gheaţă.

Mai întâi regelui i s-a făcut milă de ea, apoi, când a văzut cât este de frumoasă, i-a spus:

– Nu vrei să mergi cu mine la palat?

– A, cum să nu, cu toată inima! a răspuns fata, bucuroasă mai ales la gândul că nu trebuia să le mai vadă pe mamă-sa vitregă şi pe fiica ei. A urcat în trăsură, a ajuns la palat şi acolo a fost nuntă mare, aşa cum îi prezisese piticul.

La un an după nuntă, născu un băieţel. Când maştera a aflat ce noroc a dat peste ea, a venit cu fiica ei la palat, chipurile s-o viziteze. Cum regele era plecat, cele două au profitat că nu era nimeni în apropiere, au luat-o una de cap şi alta de picioare şi au aruncat-o pe tânăra regină pe fereastră, în apa unui râu ce curgea prin apropiere. În locul ei s-a aşezat în pat sora vitregă pe care mama ei a acoperit-o până peste cap cu plapuma. Când regele s-a întors şi a vrut să-i vorbească soţiei lui, mama vitregă i-a spus:

– Sst! linişte, nu acum, e tare slăbită şi trebuie lăsată să se odihnească.

Regele nu s-a gândit la nimic rău şi a plecat. A doua zi dimineaţa, întorcându-se în camera soţiei, a început să vorbească, dar de câte ori cea ascunsă sub plapumă scotea câte un cuvânt, îi sărea o broască râioasă din gură. Uimit, regele a întrebat-o pe mama ei ce-i asta, iar ea i-a răspuns că din cauza transpiraţiei au apărut broaştele şi că ele vor dispărea în curând.

Noaptea însă, un băiat care avea treabă la bucătărie a văzut cum a venit pe canal o răţuşcă ce spunea:

„Rege, ce faci,
Dormi sau eşti treaz?”

Cum nu primea nici un răspuns, continua să întrebe;

„Şi ce fac oaspeţii mei?”

Atunci băiatul de la bucătărie i-a răspuns:

„Ei dorm buştean.”

Răţuşca a mai întrebat:

„Şi ce face copilaşul meu?”

Băiatul i-a răspuns:

„El doarme în leagăn uşor.”

Apoi răţuşca s-a prefăcut într-o stafie, s-a dus în camera în care dormea regina cea falsă, i-a zgâlţâit patul, i-a dat să bea şi a snopit-o în bătaie, după care a plecat, dispărând din nou pe canal sub formă de răţuşcă.

A doua noapte lucrurile s-au petrecut la fel, iar în a treia i-a spus tânărului de la bucătărie:

– Du-te şi spune-i regelui să-şi ia sabia şi s-o învârtească de trei ori pe pragul camerei deasupra mea.

Bucătarul a alergat la rege şi i-a spus toate astea. Regele a luat sabia şi a învârtit-o de trei ori deasupra stafiei; la a treia învârtitură i-a apărut în faţă adevărata lui soţie, tânără, frumoasă şi plină de viaţă.

Regele s-a bucurat foarte mult. Apoi a ascuns-o într-o cameră până duminica următoare, când tocmai era botezul copilului. Şi în timpul botezului regele a întrebat-o pe maşteră:

– Ce i se cuvine celui care a luat pe cineva din pat şi l-a aruncat în râu?

– Pedeapsă, a răspuns bătrâna, mizerabila făptură care a făcut aşa ceva să fie pusă într-un butoi cu capacul bătut în cuie şi să i se dea drumul să lunece de pe vârful muntelui la vale.

Atunci regele a zis:

– Ţi-ai pronunţat singură sentinţa.

Apoi a adus un butoi, le-a pus înăuntru pe mamă şi pe fiică, i-a bătut capacul în cuie şi l-a lăsat să se rostogolească din vârful muntelui la vale, până a ajuns în râu.

Cele trei torcătoare

Era odată o fată leneşă care nu voia să toarcă şi degeaba o tot îndemna mama ei, căci nu voia să lucreze nici în ruptul capului. Într-o zi, mama şi-a ieşit din fire şi i-a tras o bătaie soră cu moartea, iar fata a început să plângă amarnic. Tocmai atunci trecea prin partea locului regina care, auzindu-i plânsul, s-a oprit, a intrat în casă şi a întrebat-o pe mamă de ce-şi bate fiica aşa de cumplit, încât se aud ţipete până în stradă. Femeia s-a ruşinat să-i spună reginei că avea o fiică leneşă şi i-a zis:

– Nu pot s-o iau de lângă furcă, vrea să toarcă întruna, iar eu sunt o femeie săracă şi nu am de unde să-i dau in mereu.

Atunci regina i-a spus:

– Nimic nu-mi place mai mult să ascult decât zbârnâitul fusului. Dă-mi-o pe fiica ta la palat, acolo am destul in, poate să toarcă cât i-o plăcea.

Mama era în sinea ei foarte mulţumită că regina a luat-o pe fată la palat. Când a ajuns acolo, regina i-a arătat leneşei o cămară plină cu in, de jos până în tavan, şi i-a spus:

– Ai de tors inul ăsta, când vei termina, vei deveni soţia fiului meu. Ştiu că eşti săracă, dar hărnicia ta îmi este de-ajuns.

Când a văzut inul, fata s-a speriat: ca să-l termine de tors, i-ar fi trebuit trei sute de ani de muncă, de dimineaţă până seara. Cum a rămas singură, a început să plângă şi trei zile nu s-a atins de in. A treia zi a venit regina şi, când a văzut că nu torsese nimic, tare s-a mai mirat. Fata s-a scuzat spunând că din cauza dorului de casă şi de mamă nu putea să toarcă. Regina a crezut-o, dar i-a spus:

– Mâine trebuie să începi munca, altfel...

Rămasă singură, fata, deznădăjduită, nu ştia ce să facă, cui să ceară ajutor. S-a aşezat tristă lângă fereastră şi a început să privească afară. La un moment dat, a văzut trei femei venind spre ea: una avea laba piciorului lată, alta buza de jos atât de mare, încât atârna în jos, iar a treia avea degetul cel mare de la mână foarte lat. Cele trei femei ciudate s-au oprit sub fereastra fetei şi au întrebat-o dacă are nevoie de ceva. Atunci ea le-a povestit necazul, iar ele s-au oferit s-o ajute:

– Dacă promiţi că ne vei invita la nunta ta fără să te ruşinezi cu noi şi vom sta la masă împreună cu tine, îţi toarcem tot inul cât de repede putem.

– Cu cea mai mare plăcere, a spus fata, veniţi înăuntru şi începeţi de îndată treaba.

Tustrele au intrat în cămara cu in şi s-au pus pe treabă. Au aranjat furca, apoi una trăgea din furcă firul, alta îl uda, iar alta îl bătea pe o masă şi, cu cât îl bătea mai repede, cu atât firul tors care cădea pe pământ era mai subţire.

Regina nu ştia nimic despre cele trei torcătoare, care se ascundeau atunci când venea ea, şi, văzând cum creşte grămada de fire toarse, nu contenea cu laudele la adresa fetei. Când au terminat de tors tot inul, torcătoarele şi-au luat rămas bun de la fată şi i-au spus:

– Nu uita ce-ai promis. Norocul tău bate la uşă.

Fata i-a arătat reginei mormanul de fir tors, iar regina s-a ţinut de cuvânt şi au început pregătirile de nuntă. Tânărul prinţ se bucura şi el la gândul că va avea o soţie harnică şi pricepută şi o lăuda foarte tare. Fata însă le-a spus lui şi reginei:

– Eu am trei verişoare care-mi sunt foarte dragi şi de aceea aş dori să le invit la nuntă ca să se bucure împreună cu mine de norocul meu. Vă rog să mă lăsaţi să le invit şi să le aşez cu mine la masă.

Regina şi mirele au fost de acord.

– De ce să nu-ţi îndeplinim dorinţa? au zis ei.

Cum s-a pornit nunta, cele trei torcătoare au venit tare frumos îmbrăcate, iar mireasa le-a poftit la masă, spunându-le:

– Bine aţi venit, dragele mele verişoare!

Atunci mirele a întrebat-o cam supărat:

– Dar cum poţi fi atât de prietenoasă cu asemenea urâţenii?

Apoi s-a îndreptat spre ele şi a început să le întrebe:

– De ce ai laba de la picior aşa lată?

– Din cauza bătătoritului, a răspuns prima torcătoare.

– De ce îţi atârnă buza de jos aşa? a întrebat-o pe a doua torcătoare.

– De la lins, a răspuns ea, de la udat firul de in.

– De ce ai degetul aşa de lat? a întrebat-o pe cea de-a treia.

– De la trasul firului, a răspuns ea.

Fiul regelui s-a speriat îngrozitor şi a spus:

– Niciodată n-am s-o mai las pe frumoasa mea mireasă să se apropie de furcă.

Şi aşa a scăpat fata căreia nu-i plăcea să toarcă de furca de tors.

Cele trei frunze ale şarpelui

Era odată un om aşa de sărac încât nu-şi putea hrăni nici măcar unicul fiu pe care-l avea.

Într-o zi, băiatul i-a spus:

– Dragă tată, văd că o duceţi foarte greu, iar eu vă sunt o povară în plus. Aş vrea mai curând să plec în lume şi să încerc să-mi câştig singur pâinea, decât să mai stau pe capul vostru.

Atunci tatăl i-a dat fiului binecuvântarea şi, mâhnit în adâncul sufletului, şi-a luat rămas bun de la băiat.

În vremea aceasta, regele unui regat puternic purta un război greu cu un duşman de-al său. Tânărul intră în slujba regelui şi-l urmă pe câmpul de luptă. Curând, armatele regelui au dat piept cu ale duşmanului şi lupta a devenit crâncenă, gloanţele plouau pe deasupra capetelor ostaşilor, iar tovarăşii lui de luptă cădeau ca seceraţi pretutindeni. Atunci conducătorul oastei împreună cu cei rămaşi în viaţă voiră s-o ia la goană, însă tânărul nostru le-a ieşit înainte şi le-a strigat, încurajîndu-i:

– Nu putem lăsa ca ţara să ne fie distrusă! Şi s-au năpustit cu toţii asupra duşmanului şi l-au alungat.

Când regele află cui îi datora victoria, l-a înălţat în grad şi a făcut din el primul om din regat.

Regele nostru avea o fiică foarte frumoasă, dar cam ciudată. Ea jurase că nu se va mărita decât cu acel bărbat care-i va promite că, în caz că ea ar muri înaintea lui, se va lăsa îngropat, de viu, în mormânt împreună cu ea. „Dacă mă va iubi cu adevărat”, zicea prinţesa, „la ce i-ar mai folosi viaţa

fără mine?” Şi la fel ar fi făcut şi ea în caz că soţul ar fi murit înainte, ar fi intrat de vie în mormânt o dată cu el.

Acest legământ curios îi speriase pe toţi peţitorii. Însă tânărul cel viteaz era aşa de robit de frumuseţea ei, încât n-a mai ţinut seama de nimic şi s-a înfăţişat la rege să-i ceară mâna prinţesei.

– Ţu ştii, desigur, i-a spus regele, ce trebuie să promiţi.

– Da, mă învoiesc s-o urmez în mormânt dacă se va întâmpla ca ea să moară înaintea mea, o iubesc atât de mult, că nu-mi pasă de nimic altceva pe lume.

Atunci regele a acceptat să i-o dea de soţie şi s-a făcut nuntă mare şi cu mult fast.

Aşa au trăit ei o vreme fericiţi, bucurându-se unul de celălalt. Dar n-a durat mult şi prinţesa s-a îmbolnăvit atât de grav, că nici un doctor n-a reuşit să-i dea de leac şi a murit. Privind-o cum zăcea fără suflare, tânărul şi-a amintit de legământul de dinaintea căsătoriei şi s-a îngrozit la gândul că trebuia să fie îngropat de viu alături de soţia sa moartă. Dar speranţă să-şi salveze viaţa nu avea. Bătrânul rege întărise cu pază puternică toate ieşirile din palat, încât el nu putea fugi şi trebuia să-şi accepte soarta.

În ziua înmormântării, în cavoul în care era depus corpul neînsufleţit al prinţesei fu condus şi tânărul rege, apoi uşa cavoului a fost închisă şi pecetluită cu un zăvor puternic.

Lângă sicriu se afla o masă pe care erau aşezate patru lumânări, patru pâini şi patru sticle cu vin. Îndată ce proviziile aveau să se termine, soţul trebuia să moară de foame şi de sete. Deşi mânca în fiecare zi doar câte o fărâmă de pâine şi bea doar o gură de vin, vedea cum proviziile scădeau de la o zi la alta, iar sfârşitul îi era tot mai aproape.

Într-o zi, pe când stătea trist şi se gândea, văzu cum dintr-un ungher al cavoului un şarpe se târa încet spre sicriul prinţesei. Crezând că voia să-l muşte, regele trase paloşul din cingătoare şi strigă:

– Câtă vreme mai trăiesc eu, de trupul acesta nu te vei atinge! Şi-l tăie în trei bucăţi.

Nu mult după asta, văzu un alt şarpe ieşind din pământ şi târându-se spre cel tăiat în bucăţi; apoi dispăru şi se întoarse ţinând în gură trei frunze; adună cele trei bucăţi ale şarpelui tăiat una lângă alta şi puse câte o frunză pe fiecare rană. Dintr-o dată, bucăţile se lipiră la loc, şarpele învie, apoi dispăru în grabă împreună cu celălalt. Frunzele însă rămaseră pe pământ şi nefericitului rege, care văzuse totul, îi veni ideea să folosească însuşirea lor miraculoasă ca s-o învie pe soţia sa. Le ridică de jos şi le puse una pe gura moartei, iar celelalte două pe ochii ei. Îndată ce făcu aceasta, sângele începu să circule din nou prin trupul prinţesei, obrajii ei palizi se înroşiră, şi începu să respire, deschise ochii şi spuse:

– O, doamne, oare unde mă aflu?

– Eşti lângă mine, iubita mea soţie, i-a răspuns tânărul rege, povestindu-i apoi tot ce s-a petrecut şi cum a readus-o la viaţă.

După aceea, ca să prindă puteri, i-a dat să mănânce puţină pâine şi să bea o gură de vin, căci mai rămăsese, apoi s-au dus la uşa cavoului şi au început să bată puternic şi să strige ca să li se deschidă. Speriat, paznicul s-a dus să-i spună regelui, iar acesta a venit el însuşi de le-a deschis uşa. Când a dat cu ochii de ei şi i-a văzut veseli şi fericiţi, regele s-a bucurat peste măsură, nevenindu-i să creadă că nenorocirea trecuse. Tânărul rege n-a uitat să ia cu sine cele trei frunze ale şarpelui pe care le-a dat apoi unui slujitor credincios, spunându-i:

– Păstrează-le cu mare grijă şi poartă-le cu tine tot timpul, nu se ştie când ne-ar putea fi din nou de folos.

Soţia lui însă, după ce înviase, nu mai era cea dinainte, ci se purta ca şi cum din inimă îi pierise orice urmă de iubire faţă de soţul ei.

După mai multă vreme, tânărului rege i s-a făcut dor de tatăl său şi s-a hotărât să plece în călătorie pe mare, ca să ajungă în ţara de unde venise. S-au îmbarcat pe o corabie el, soţia lui şi slujitorul şi au plecat. Prinţesa uită repede că-i datora soţului ei chiar viaţa; se îndrăgosti de cârmaciul corăbiei şi împreună cu acesta hotărî să-şi ucidă bărbatul ca să scape de el.

Pe când tânărul rege dormea, prinţesa l-a chemat pe cârmaci, l-au luat de cap şi de picioare şi l-au aruncat în mare. După ce au dus la bun sfârşit îngrozitoarea faptă, femeia i-a spus corăbierului:

– Acum hai acasă la mine şi-i vom spune tatei că soţul meu a murit în drum. Eu am să te laud cu cele mai frumoase cuvinte, iar el ne va da consimţământul să ne căsătorim, şi tu vei deveni moştenitorul tronului.

Slujitorul tânărului rege însă văzuse tot ce se petrecuse pe corabie. În mare taină a luat o barcă de la corabie, s-a urcat în ea şi a plecat în căutarea stăpânului său, lăsând corabia să se depărteze. După ce a reuşit să-i pescuiască trupul neînsufleţit, i-a pus pe gură şi pe ochi, frunzele şarpelui, pe care le avea la el, şi a reuşit astfel să-l readucă la viaţă. Amândoi au vâslit zi şi noapte din toate puterile, încât mica luntre parcă zbura, ajungând la rege înaintea celorlalţi.

Bătrânul s-a mirat când l-a văzut singur şi l-a întrebat ce i s-a întâmplat. Aflând de nelegiuirea săvârşită de fiica lui, a spus mâhnit:

– Nu-mi vine să cred că fata mea s-a purtat atât de murdar, dar adevărul va ieşi la iveală.

Apoi le-a poruncit celor doi să se ascundă într-o încăpere tăinuită şi a făcut în aşa fel ca nimeni să nu ştie de ei.

Curând sosi şi corabia la ţărm, iar femeia cea haină veni în faţa tatălui său şi, când fu întrebată unde-i este soţul, răspunse cu o figură prefăcută:

– Ah, dragă tată, m-am întors acasă cu inima zdrobită de durere, pentru că soţul meu iubit s-a îmbolnăvit în timpul călătoriei pe mare şi a murit. Noroc de corăbierul acesta, că de n-ar fi fost el să mă ajute, nu ştiu cum aş fi putut să îndur nenorocirea ce s-a abătut asupra mea. El a fost de faţă la moartea soţului şi poate povesti totul.

Regele însă i-a spus:

– Eu vreau ca soţul tău să fie readus la viaţă!

Apoi deschise uşa de taină a camerei unde se afla tânărul rege şi-l chemă. Când femeia dădu cu ochii de el, rămase ca lovită de trăsnet, căzu

în genunchi şi începu să ceară îndurare. Regele însă îi spuse:

– Pentru fapta ta nu există îndurare: soţul tău şi-a ţinut legământul şi a acceptat să moară o dată cu tine, apoi tot el ţi-a redat viaţa, iar tu, drept răsplată, l-ai ucis în timp ce dormea. Vei fi pedepsită.

Aşa că au fost îmbarcaţi amândoi pe o corabie găurită şi lăsaţi să plutească pe mare. Curând s-au scufundat cu tot cu corabie în valurile învolburate şi nimeni n-a mai auzit vreodată de ei.

Şarpele alb

Demult, foarte demult, trăia un rege renumit în ţară pentru înţelepciunea sa. Ştia totul, ca şi cum cineva i-ar fi adus prin aer cele mai tainice veşti. Acest rege avea însă un obicei foarte ciudat: la prânz, după ce mesenii terminau masa şi se retrăgeau, un slujitor de încredere îi aducea un castron bine acoperit cu un capac, în aşa fel încât să nu se ştie ce se afla înăuntru. Regele nu lua capacul de pe castron şi nu mânca decât după ce rămânea singur.

A trecut aşa vreme îndelungată, până când, într-o zi, slujitorul, mânat de curiozitate, luă castronul şi se încuie cu el în camera lui, apoi ridică uşor capacul, şi ce-i văzură ochii? un şarpe alb. Îl apucă îndată o poftă nebună să guste din şarpele aflat în castron. Tăie aşadar o bucată şi o băgă în gură. Dar abia o puse pe limbă, că şi auzi la fereastra camerei un glas frumos care parcă-i şoptea ceva. Se apropie de fereastră şi văzu două vrăbiuţe care vorbeau între ele şi-şi povesteau fel de fel de lucruri ce le văzuseră pe câmp şi în pădure. Atunci îşi dădu el seama că bucăţica de şarpe pe care o mâncase îl făcuse să priceapă graiul păsărilor şi al animalelor.

A doua zi se zvoni în tot regatul că reginei îi dispăruse cel mai frumos inel pe care îl avea şi că bănuiala căzuse pe slujitorul cel mai apropiat al regelui, căci el avea cale liberă peste tot în palat.

Regele îl chemă pe slujitor şi-l dojeni aspru, apoi îi spuse că, dacă până a doua zi nu găseşte făptaşul, va fi chiar el declarat vinovat şi condamnat la moarte. În zadar a încercat să se dezvinovăţească bietul slujitor, nimic nu i-a ajutat.

Neliniştit şi înfricoşat, plecă de la curte tot gândind cum să iasă din nenorocirea care se abătuse asupra lui. Ajuns la râul din apropierea palatului, văzu două răţuşte care stăteau pe mal şi-şi curăţau penele cu ciocul, sporovăind ba de una, ba de alta. Slujitorul s-a oprit în dreptul lor şi a început să tragă cu urechea: tocmai vorbeau despre ce mâncaseră în dimineaţa aceea, iar una dintre ele spunea morocănoasă:

– Eu simt ceva greu în stomac, am un inel pe care l-am găsit sub fereastra reginei şi pe care l-am înghiţit în grabă, fără să vreau.

Slujitorul a prins-o îndată, a dus-o în bucătăria palatului şi l-a rugat pe bucătar:

– Ia taie raţa asta dolofană!

– Da, zise bucătarul, în timp ce o cântărea trecând-o dintr-o mână în cealaltă, pare bine îndopată, cred că de mult aşteaptă să ajungă în tigaie.

Îi tăie capul, apoi burta şi printre măruntaie găsi inelul reginei. Aşa că slujitorul putu acum să-şi dovedească nevinovăţia în faţa regelui, iar acesta, ca să-şi repare greşeala de a-l fi bănuit pe nedrept, îi promise cea mai înaltă funcţie pe care şi-ar fi dorit-o la curte. Slujitorul, după ce a cumpănit bine lucrurile, a cerut un cal şi ceva bani de călătorie, căci avea chef să vadă lumea şi să hoinărească o vreme. Dorinţa i-a fost îndeplinită şi el a plecat la drum. Într-una din zile ajunse lângă un heleşteu unde a observat cum trei peşti, încurcaţi în păpuriş, se zbăteau să scape de acolo. Deşi se spune că peştii nu vorbesc, slujitorul le-a priceput necazul, înţelegând că erau în primejdie de moarte. Cum avea o inimă bună, a coborât de pe cal şi i-a eliberat pe cei trei prizonieri, dându-le drumul în apă. Bucuroşi, peştii i-au strigat:

– Hei, tinere, am vrea şi noi să-ţi mulţumim pentru că ne-ai salvat viaţa. Poate va veni o vreme când te vom putea răsplăti pentru fapta ta bună.

Slujitorul însă s-a urcat din nou pe cal şi a plecat mai departe. Dar, nu la mult timp după aceea, i s-a părut că, undeva la picioarele calului, o

voce ieşea din nisip. A ascultat atent şi l-a auzit pe regele furnicilor văicărindu-se:

– Oh, dacă am muri numai din cauza jivinelor de tot felul şi a oamenilor răi! Dar iată că acum a mai apărut şi un cal care-mi va nimici, cu copitele lui, toţi supuşii.

Slujitorul a ocolit muşuroiul cu grijă, iar regele i-a strigat fericit:

– Vreau să-ţi mulţumesc, tinere. Într-o zi am să te răsplătesc pentru fapta bună ce-ai făcut-o cruţându-mi supuşii.

Drumul ducea spre pădure şi acolo tânărul văzu un corb cu nevasta lui care-şi aruncau puii din cuib, strigându-le:

– Plecaţi de aici, nesătuilor, sunteţi destul de mari, noi nu vă mai putem hrăni!

Bieţii puişori se zbăteau neputincioşi pe pământ, bătând din aripioare şi strigând:

– Vai de noi, suntem nişte copii abandonaţi ce trebuie să ne agonisim hrana deşi nu putem nici să zburăm încă. Ce ne-a mai rămas oare de făcut decât să murim de foame?

Atunci tânărul cel cu inima bună a coborât de pe cal, şi-a ucis calul cu spada şi l-a lăsat puilor ca să se hrănească din carnea lui.

– Omule, îţi mulţumim din suflet că ne-ai salvat viaţa şi poate într-o zi te vom răsplăti pentru fapta ta cea bună.

De aici înainte, slujitorul trebuia să meargă pe jos şi, după ce străbătu un drum lung, ajunse într-un oraş mare. Acolo văzu multă lume adunată, îmbulzindu-se în jurul unui călăreţ care striga:

– Fiica regelui caută un soţ care însă va trebui să fie pus la o mare încercare şi, dacă va reuşi cu bine, va deveni rege, dacă nu, va plăti cu capul îndrăzneala lui. Mulţi tineri şi-au încercat norocul, dar şi-au riscat viaţa în zadar!

Tânărul s-a dus la palat şi, când a văzut-o pe prinţesă, orbit de frumuseţea ei, s-a îndrăgostit până peste cap şi nu s-a mai gândit la nici o

primejdie; s-a înfăţişat la rege şi i-a anunţat intenţia lui de a-şi încerca norocul.

Îndată regele a ieşit în largul mării, şi-a aruncat inelul în valuri, apoi i-a poruncit tânărului să-l aducă înapoi de pe fundul apei, spunându-i:

– Dacă te întorci fără el, vei fi aruncat în mare şi acolo vei pieri.

Toţi cei de faţă deplângeau soarta bietului tânăr. Aşezându-se pe mal, el a început să se gândească ce să facă. Atunci i-au apărut trei peşti înotând spre el, nu alţii decât cei pe care îi salvase din păpuriş. Cel din mijloc ţinea în gură o scoică pe care o depuse pe mal, la picioarele lui, şi când peţitorul a ridicat-o şi a desfăcut-o, a găsit în ea inelul de aur al regelui.

Bucuros nevoie-mare, s-a dus la rege şi aştepta ca acesta să-l răsplătească aşa cum a promis, dându-i de soţie pe frumoasa lui fiică. Prinţesa însă nu prea era bucuroasă să se mărite cu un tânăr care nu era dintr-o familie regală, aşa că-l refuză cu dispreţ, iar tatăl îl puse la o nouă încercare, gândind că peţitorul îşi va pierde în cele din urmă capul. Regele s-a dus în grădina palatului şi a presărat meiul din zece saci pe jos poruncindu-i.

– Până mâine în zori să aduni tot meiul ăsta, bob cu bob, şi să-l pui din nou în saci!

Tânărul şedea în grădină şi se tot gândea ce să facă, căci îşi dădea seama că îi era peste poate să adune boabele de mei; trist, aştepta revărsatul zorilor, când urma să fie condamnat la moarte.

Însă, o dată cu apariţia primelor raze de soare, văzu că cei zece saci erau plini şi nici un bob nu lipsea din ei. Regele furnicilor venise împreună cu supuşii săi în timpul nopţii şi micile vieţuitoare, recunoscătoare faţă de cel care le cruţase viaţa, adunaseră bob cu bob meiul punându-l la loc în saci.

Prinţesa a venit ea însăşi în grădină şi tare s-a minunat când a văzut că tânărul reuşise şi de data asta. Dar, cum era trufaşă peste măsură, nu voia

să-şi ţină cuvântul şi să se mărite cu el.

– E adevărat, zicea ea, peţitorul meu a trecut cu bine până acum toate încercările la care a fost supus, dar tot nu mă voi mărita cu el până ce nu-mi va aduce un măr din copacul vieţii.

Tânărul nu ştia, bietul de el, unde putea fi acest copac de care nici nu auzise. Plecă la drum şi merse încotro îl duceau picioarele, fără speranţă că l-ar putea găsi. Când tocmai sfârşise de cutreierat trei regate, într-o seară a intrat într-o pădure şi s-a aşezat sub un copac, pregătindu-se de culcare. Deodată, a auzit în copac un zgomot ciudat şi s-a pomenit cu un măr de aur în braţe. Trei corbi au zburat spre el, i s-au aşezat pe genunchi şi i-au spus:

– Noi suntem cei trei pui de corb pe care tu, i-ai salvat de la moarte prin înfometare sacrificându-ţi propriul cal. Când am aflat că eşti în căutarea mărului de aur, am zburat peste mări şi ţări, până la capătul pământului, unde creşte pomul vieţii, şi ţi-am adus mărul.

Bucuros nevoie-mare, tânărul nostru s-a întors la palat şi i-a oferit prinţesei mofturoase mărul, iar ea n-a mai putut spune nimic. Aşa că au tăiat în două mărul de aur şi l-au mâncat împreună. Atunci inima ei s-a umplut de iubire pentru slujitorul cel viteaz, l-a luat de bărbat şi au trăit fericiţi mulţi ani, până la adânci bătrâneţi. Iar dacă între timp n-or fi murit, înseamnă că mai trăiesc şi azi.

Paiul, cărbunele şi boaba de fasole

Într-un sat, trăia odată o femeie bătrână şi săracă. Cu greu reuşise să adune o mână de fasole ca să-şi pregătească ceva de-ale gurii. Făcu ea un foc, cum trebuia, în sobă şi, ca să ardă mai repede, adăugă şi o mână de paie. Apoi vărsă fasolea într-o oală, turnă apă şi puse oala la fiert. Fără ca ea să observe, din oală sări o boabă de fasole, iar din sobă săriră un cărbune aprins şi apoi un fir de pai. Atunci paiul începu să vorbească boabei de fasole şi cărbunelui, zicând:

– Dragii mei prieteni, de unde aţi venit voi aici?

Cărbunele îi răspunse:

– Din fericire, eu am sărit din foc şi, dacă n-aş fi avut putere s-o fac, cu siguranţă că mă prefăceam în cenuşă.

Fasolea zise şi ea:

– Şi eu abia de mi-am salvat pielea; dacă nu săream din oală, mă prefăceam în terci ca şi suratele mele.

– Dar eu, se băgă în vorbă şi paiul, aş fi avut oare o soartă mai bună dacă ardeam cum au ars fraţii mei? Am scăpat ca prin minune.

Cărbunele luă din nou cuvântul:

– Ce credeţi că ar trebui să facem acum?

– Eu cred, spuse boaba de fasole, că ar trebui să devenim prieteni, mai ales că toţi am avut norocul să scăpăm cu viaţă. Şi, ca să nu mai fim urmăriţi de ghinion, haideţi să plecăm cât mai repede în alt ţinut.

Propunerea ei plăcu paiului şi cărbunelui, încât toţi trei plecară la drum.

Curând au ajuns la un pârâu peste care nu era nici o punte, astfel că nu ştiau cum să treacă pe malul celălalt. Atunci paiul se aşează de-a curmezişul pârâului, de la un mal la celălalt, iar cărbunele, care mai ardea încă, s-a grăbit, fudul cum era, să treacă primul. Cum păşea încet, pe puntea improvizată, când ajunse pe la mijlocul ei, auzind zgomotul apei, începu să-i fie frică şi se opri. Atunci paiul a luat foc şi s-a rupt în două, iar cărbunele a căzut în apă unde şi-a dat şi el obştescul sfârşit.

Rămăsă pe mal, fasolea începu să râdă în hohote şi râse până când plesni. Şi ar fi avut aceeaşi soartă ca prietenii ei, paiul şi cărbunele, dacă n-ar fi trecut pe lângă ea un croitor care tocmai ieşise la plimbare pe malul pârâului. Cum avea o inimă bună, scoase un ac cu aţă şi cusu la loc pielea fasolei. Aceasta îi mulţumi frumos dar, din cauză că o cususe cu aţă neagră, de atunci toate fasolele au pe o parte o dungă neagră, ca o cusătură.

Pescarul şi nevasta lui

Trăiau odată, într-o colibă sărăcăcioasă, un pescar şi nevasta lui. Coliba era aşezată pe malul unui lac şi pescarul mergea zilnic la pescuit, căci el şi nevasta lui se hrăneau din ceea ce pescuia. Stătea şi stătea cu undiţa în mână şi privea în apă.

Odată, aruncând-o mai în adânc, scoase o plătică ce începu să vorbească, zicându-i:

– Ascultă, pescarule, cruţă-mi viaţa căci eu nu sunt, aşa cum s-ar crede, o simplă plătică, ci sunt un prinţ vrăjit. La ce ţi-ar ajuta dacă m-ai ucide? Oricum gustul meu nu ţi-ar fi pe plac. Dă-mi drumul înapoi şi lasă-mă să înot.

– Păi, îi zise pescarul, nu-i nevoie de prea multă vorbă, căci oricum aş lăsa liberă o plătică vorbitoare.

Acestea fiind zise, îi dădu drumul în apă, iar plătica se duse la fund, lăsând în urma ei o dâră de sânge. Pescarul s-a ridicat de pe mal şi s-a dus la coliba lui unde-l aştepta nevasta.

– Omule, zise femeia, da' n-ai prins nimic azi?

– Nu, răspunse pescarul. Am prins eu o plătică, dar mi-a spus că-i un prinţ vrăjit şi i-am dat drumul în apă.

– Şi nu i-ai cerut nimic în schimb? zise femeia mânioasă.

– Nu, ce-ar fi trebuit să-i cer? răspunse pescarul.

– Ah, nătărău ce eşti, oare nu-i destul cât am locuit în coliba asta mizerabilă? Ai fi putut să-i ceri măcar o căsuţă mai ca lumea. Du-te înapoi şi strig-o. Spune-i că am vrea să avem o căsuţă şi sigur va face ceva pentru noi.

– Ah, zise bărbatul, chiar trebuie să mă duc să-i cer ceva?

– Neapărat, zise femeia arţăgoasă. Ai prins-o şi apoi i-ai dat drumul, aşa că ea trebuie să te răsplătească.

Pescarului nu-i prea venea la socoteală, dar nici s-o contrazică pe nevastă-sa nu avea curaj, aşa că se duse din nou pe malul lacului.

Când ajunse acolo, apa era de culoare verde-galben, nu limpede ca mai înainte. Se aşeză pe mal, în acelaşi loc, şi începu să cânte încetişor:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Atunci plătica veni înotând spre el şi-l întrebă:

– Ia spune, omule, ce vrea nevasta asta a ta?

– Ah, zise pescarul, ce să vrea? O casă. Zice că dacă te-am prins şi ţi-am dat drumul, trebuie să-i îndeplineşti o dorinţă. Că nu mai poate suporta să locuiască într-o colibă sărăcăcioasă.

– Du-te liniştit acasă, i-a răspuns plătica, are deja casa pe care şi-a dorit-o.

Atunci pescarul se duse acasă şi de departe îşi văzu nevasta care nu mai stătea în coliba lor sărăcăcioasă, ci era pe o bancă în faţa porţii unei case arătoase. Ea îl luă de mână şi-i zise:

– Vino înăuntru să vezi, acolo e şi mai şi. Când a intrat pescarul în casă, a văzut o tindă mare, o cameră de primire spaţioasă şi luminoasă şi o odăiţă cu câte un pat pentru fiecare dintre ei, o sufragerie şi o bucătărie cu oale şi tigăi agăţate pe pereţi, toate din alamă şi cositor, strălucind de-ţi luau ochii de curate şi lustruite ce erau. În spatele casei se afla o curte mică în care erau păsări, găini şi raţe, apoi o grădiniţă de zarzavaturi şi legume şi, mai departe, o livadă cu tot felul de pomi roditori.

– Priveşte, zise femeia, ce zici, nu-i aşa că-i frumos?

– Da, răspunse la rândul lui pescarul, avem tot ce ne trebuie ca să putem, să ne bucurăm din plin de viaţă de-acum încolo.

– Ei, vom mai vedea noi ce vom face, zise femeia cu tâlc. Apoi s-au dus amândoi la culcare.

Aşa trecură vreo opt-zece zile, când deodată femeia zise:

– Ascultă, măi omule, căsuţa asta e totuşi prea mică pentru noi doi, ţarcul de păsări, grădina de zarzavaturi, livada nu-s destul de mari. Plătica ar fi putut foarte bine să ne fi dăruit o casă mai ca lumea. Eu una vreau neapărat să locuiesc într-un palat din piatră. Du-te degrabă şi cere-i un palat din piatră.

– Vai de mine, femeie, zise pescarul, dar casa asta e destul de mare pentru noi doi. La ce ne trebuie nouă, doi bieţi pescari, un palat ca să locuim în el?

– Ba ne trebuie. Du-te la plătică şi cere-i ce ţi-am spus, căci poate să ne dea un palat dacă vrea.

– Nu, nu pot, abia ne-a dat casa asta mare şi frumoasă, nu pot să mă duc să-i cer iar ceva, plătica s-ar putea supăra.

– Mergi aşa cum îţi spun, plătica o să te asculte bucuroasă pentru că îţi datorează viaţa. Numai du-te odată, ce mai aştepţi?

Omul plecă cu inima grea. El era mulţumit cu ce primise, nu voia nimic în plus şi-şi tot zicea în sinea lui: „nu-i drept, nu-i drept”. Dar n-avea încotro, de gura nevestei se temea mai mult decât de orice pe lume.

Ajunse la malul lacului şi văzu că apa era când violetă, când albastră, când gri, nu verde sau galbenă ca data trecută, însă părea liniştită. Se aşeză pe mal şi începu să cânte:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica a apărut ca şi data trecută şi l-a întrebat:

– Ei, ce mai vrea nevastă-ta?

– Ah, răspunse omul mohorât, ce să vrea? Vrea să locuiască într-un palat de piatră.

– Du-te acasă, că stă deja în faţa porţii palatului, zise plătica şi dispăru în apă.

Pescarul se duse acasă şi, când ajunse acolo, văzu în locul casei un palat mare, din piatră, iar în capul scării de la intrare stătea nevasta lui care-l luă de mână şi-i zise:

– Vino înăuntru!

Au intrat împreună şi acolo era un hol mare pardosit cu marmoră, o mulţime de slujitori mişunau pretutindeni deschizând şi închizând tot felul de uşi grele, pereţii albi erau ornaţi cu ghirlande şi picturi de tot felul, în sala de primire erau scaune din aur, iar din tavan atârnau policandre încărcate de mărgele şi cristaluri şi pretutindeni se vedeau cele mai frumoase covoare din lume. Pe masă abureau mâncăruri alese şi străluceau clondire cu cele mai bune vinuri, că bietul pescar, flămând cum era, abia de s-a abţinut să nu dea năvală la bunătăţi. În spatele palatului

răsăriseră o curte mare cu staule de vite şi grajduri de cai, o trăsură elegantă, o grădină cu cele mai frumoase flori văzute vreodată, pomi cu fructe parfumate şi un parc lung de o jumătate de milă, în care zburdau cerbi, căprioare şi vânat de tot felul.

– Ei, zise femeia, aşa-i că-i frumos?

– Da, răspunse bărbatul, aşa-i cum spui tu. Acum că locuim într-un palat atât de minunat, ar fi timpul să ne bucurăm şi noi de zilele ce ne-au mai rămas de trăit.

– Om mai vedea noi ce-om face, zise femeia iar cu tâlc, apoi s-au dus să mănânce şi să se culce.

După o vreme, într-o dimineaţă, ea se trezi cu noaptea în cap; abia seluminase de ziuă, dar din pat se vedea pe fereastră întreg ţinutul, până departe.Bărbatu-său încă dormea, aşa că începu să-l îmboldească cu coatele şi să-i zică:

– Ia scoală-te, măi omule, şi priveşte pe fereastră. Ce zici, n-ar fi bine să fim noi regi în ţara asta? Mergi la plătica ta, că vreau să fim regi.

– Vai de mine, femeie, zise bărbatul pe jumătate adormit, dar de ce trebuie să fim regi?

– Ştii ce, dacă tu nu vrei să fii rege, eu vreau să fiu regină. Du-te la plătică şi spune-i că vreau să fiu regină.

– Femeie, de ce să fii tu regină? Mi-e foarte greu să-i cer aşa ceva.

– De ce nu? Mergi cum îţi zic, vreau să fiu regină.

Bietul pescar se duse la locul ştiut, tare îngrijorat că nevasta lui voia acum să fie regină. „Asta chiar nu i se potriveşte deloc”, îşi zicea în sinea lui amărât. Mai că voia să se răzgândească, dar totuşi se duse la lac. Şi când ajunse acolo, apa era de culoare cenuşiu-închis şi mirosea foarte urât. S-a aşezat pe mal şi a început să îngâne cântecelul lui:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,

Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica a apărut numaidecât şi l-a întrebat:

– Ei, ce mai vrea nevastă-ta?

– Ah, răspunse omul ruşinat, vrea să devină regină.

– Mergi la palat, zise plătica, că deja este regină.

Când a ajuns acasă, palatul devenise de două ori mai mare, avea un turn măreţ, ornat cu tot felul de podoabe minunate, un străjer păzea la intrare cu o mulţime de soldaţi cu tobe şi trompete în jur. Înăuntru, totul era din marmura cea mai scumpă şi aurul cel mai pur, iar cuverturile erau din catifea cu ciucuri din fir de aur. Când uşa sălii mari a palatului s-a dat în lături, o văzu, uimit, pe nevasta lui cum stătea în fruntea sfatului ţării, urcată pe un tron din aur şi diamante, purtând pe cap o coroană din aur şi ţinând în mână un sceptru tot din aur şi pietre preţioase. De o parte şi de alta a tronului, erau câte şase fecioare înşirate după înălţime, una cu un cap mai jos decât cealaltă.

Pescarul se opri în faţa tronului şi zise:

– Ei, femeie, acum, că eşti regină, sper că eşti mulţumită?

– Da, zise ea, sunt regină.

El o privi îndelung şi-i spuse:

– E frumos că eşti regină, dar de acum încolo nu trebuie să ne mai dorim nimic.

– Ba de ce nu, să ştii că deja m-am plictisit să fiu regină şi vreau să fiu împărătească.

– Doamne fereşte, femeie, ce-ţi trebuie să fii tu împărătească?

– Bărbate, îi porunci ea, du-te la plătică şi spune-i că vreau să fiu împărătească.

– Dar, femeie, împărătească nu te poate face ea, nu pot să-i mai spun şi asta. Împăratul este unul singur într-un imperiu, cum să-i cer aşa ceva?

– Ce! a strigat ea mânioasă, eu sunt regină şi tu nu eşti decât bărbatul meu. Îţi poruncesc să mergi la plătică îndată şi să-i spui ce doresc. Dacă poate face regine, de ce adică să nu poată face şi împărătese?

Pescarul a trebuit să plece. Dar începuse să-i fie tare frică şi-şi zicea în sinea lui: „N-are cum să se sfârşească bine, împărătească, este de-a dreptul o neruşinare, plătica se va simţi jignită cu siguranţă”. Între timp, ajunse la lac. Apa era tulbure şi în adânc valurile se zvârcoleau şi aruncau bulboane la suprafaţă; în jurul pescarului parcă se învârtea aerul ca un vârtej. Speriat, el începu să-şi îngâne cântecul:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Îndată apăru plătica deasupra apei şi-i zise:

– Ei, ce mai vrea nevastă-ta?

– Ah, plătică, răspunse pescarul, nevasta mea vrea să fie împărătească.

– Mergi liniştit acasă, este deja împărătească, îi răspunse plătica.

Când ajunse omul acasă, găsi un palat măreţ din marmură, poleit cu aur, împodobit cu statui de alabastru. În faţa porţii mărşăluiau o sumedenie de soldaţi care băteau din tobe şi suflau în trompete; înăuntru se plimbau baroni, conţi, grafi şi se purtau ca şi cum ar fi fost nişte simpli slujitori şi, când intră în sala de primire, sus, pe un tron foarte înalt, lucrat în aur şi pietre preţioase, stătea nevasta lui: purta o coroană mare de aur, înaltă de trei coţi, împodobită cu briliante şi granate ce străluceau de-ţi luau ochii. Într-o mână ţinea sceptrul imperial, în cealaltă globul pământesc. De o parte şi de cealaltă a tronului stăteau dorobanţii aliniaţi pe două rânduri, în ordinea înălţimii, de la cei uriaşi până la cei pitici, înalţi cât un deget. Iar prin faţa ei se perindau prinţese, ducese şi baronese.

Pescarul îşi făcu cu greu loc prin mulţime până ajunse la tron.

– Femeie, a strigat el, iaca, te-ai ajuns şi împărătească!

– Da, răspunse ea, sunt împărătească.

Omul, după ce a stat şi şi-a mai revenit din uimire, a adăugat:

– Da, e frumos să fii împărătească.

– E frumos, răspunse ea, numai că eu vreau altceva: să fiu papă!

– Femeie, cum să fii papă, papa-i bărbat şi unul singur pentru toată creştinătatea. În nici un caz plătica nu te poate face papă.

– Bărbate, nu te pune cu mine, eu vreau să fiu papă, mă auzi, şi asta chiar azi!

– Ba nu, femeie, asta nu-i pot spune, i-aş cere prea mult, plătica nu te poate face papă.

– Ce tot îndrugi la prostii acolo? Dacă poate plătica ta să facă regi şi împăraţi, înseamnă că poate face şi papi. Mergi îndată, eşti doar soţul meu, nu mă poţi refuza. Te duci, nu-i aşa, dragul meu?

Omul a prins ceva curaj şi s-a dus. Se simţea slăbit, genunchii îi tremurau, îi era frică. Pe deasupra bătea şi un vânt puternic, nori ameninţători alergau pe cer, se întunecase ca şi cum ar fi fost seară, iar apa lacului bolborosea de parcă ar fi fiert într-un cazan; vântul bătea, frunzele copacilor erau smulse de pe crengi, în depărtare se vedeau corăbii care făceau semne că se află în primejdie. Cerul era în mijloc albastru, pe margine însă era roşu ca focul, ceea ce prevestea furtună.

Speriat şi descurajat, pescarul se duse la locul lui şi începu să-şi cânte cântecul:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare
Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica veni şi-l întrebă:

– Ei, bine, ce mai vrea nevasta asta a ta?

– Ah, răspunse pescarul, vrea să devină papă.

– Du-te acasă, ea este deja papă, îi răspunse plătica şi dispăru în apa învolburată.

Pescarul plecă şi, când ajunse acasă, văzu o biserică mare înconjurată de numeroase palate. Şi-a făcut cu greu loc prin mulţimea care se îmbulzea; înăuntru mii de lumânări aprinse luminau încăperea, totul era uimitor de frumos, iar femeia lui stătea pe un tron de aur, avea pe cap trei coroane puse una peste alta, iar împrejurul ei mişunau o mulţime de prelaţi; de o parte şi de alta erau două rânduri de lumânări, unele înalte cât nişte turnuri, altele mici ca acele cu care se luminează în bucătărie, aranjate toate în ordinea înălţimii. Şi toţi cei care se perindau prin faţa tronului, regi, regine, prelaţi îi sărutau vârful pantofului.

– Femeie, strigă pescarul grosolan, iaca, eşti şi papă!

– Da, sunt papă, răspunse ea pusă pe harţă.

Apoi el se duse către tron, o privi cu atenţie şi i se păru că este înconjurată de raze luminoase. După un timp, îi zise:

– Ah, nevastă, ce bine îţi şade papă!

Ea însă stătea ţeapănă pe tron, fără pic de emoţie că-şi vedea bărbatul. Atunci el îi spuse:

– Acum că ai devenit şi papă, sper să fii mulţumită, mai mult decât atâta nu poţi fi.

– Vom vedea, zise ea, am să mă mai gândesc.

Şi s-au dus amândoi la culcare. Dar ea tot nu era mulţumită şi orgoliul nu-i dădea pace să doarmă. Se gândea mereu ce-ar mai putea deveni.

Omul dormea adânc, căci toată ziua alergase încoace şi încolo; ea însă se întorcea când pe o parte, când pe cealaltă. Se zvârcoli chinuită de gânduri până se crăpă de ziuă. Atunci, privind pe fereastră, văzu soarele

care tocmai răsărea. „Ha, am găsit, ce bine ar fi să pot face să răsară soarele când vreau eu!”

– Bărbate, bărbate, îl înghionti ea, scoală-te, am găsit! Du-te degrabă şi spune-i plăticii tale că vreau să fiu ca Bunul Dumnezeu.

Omul, pe jumătate adormit, auzind aceste vorbe, sări speriat de moarte, mai să cadă din pat. Se frecă la ochi, crezând că n-a auzit bine, şi spuse:

– Ce zici, femeie?

– Bărbate, dacă eu nu pot face să răsară soarele şi luna, mă prăpădesc de nelinişte, mor. Mai mult, îl privea aşa de furioasă, că l-a îngrozit pe pescar.

– Du-te îndată, vreau să fiu asemenea lui Dumnezeu.

– Vai de mine, femeie, îi spuse omul căzându-i la picioare, asta nu poate să facă plătica. Regină, împărătească, chiar şi papă te-a făcut, dar ca Dumnezeu în nici un caz; vino-ţi, te rog, în fire şi rămâi papă, că-ţi ajunge.

Atunci ea s-a înfuriat aşa de tare, că i s-a ridicat părul măciucă în cap.

– Nu voi suporta şi nu voi tolera să mă contrazici. Du-te imediat!

Omul îşi trase în grabă pantalonii pe el şi plecă năucit spre lac. Afară se stârnise o furtună aşa de puternică, încât abia se mai putea ţine pe picioare. Casele erau dărâmate, copacii fuseseră răsturnaţi, munţii se cutremurau, bucăţi mari de pământ alunecau în lac, cerul era negru ca smoala, tuna şi fulgera, iar valurile lacului se ridicau în sus cât turnurile bisericilor, purtând pe coama lor o spumă albă, înfricoşătoare.

Pescarul începu să-şi strige cântecul, dar nici un cuvânt nu se auzea în vacarmul din jurul lui:

Omuleţule, omuleţule, prostuţule,
Plătică, plătică din lac,
Nevasta mea, Ilsebille,
Mă pune la grea încercare

Şi nu ştiu ce să mă fac!

Plătica veni şi zise:
– Ei, ce mai vrea?
– Vrea să fie asemeni lui Dumnezeu, Doamne fereşte.
– Du-te acasă, deja stă în faţa colibei sărăcăcioase de dinainte.
Şi acolo stă nevasta pescarului până astăzi.

Frăţiorul şi surioara

Frăţiorul şi-a luat surioara de mână şi i-a spus:

– De când a murit mama noastră nu mai avem zi bună. Maştera asta strigă mereu la noi, ne bate zilnic şi, când ne apropiem de ea, ne dă şi câte un picior în spate. De mâncare, coaja de pâine ce rămâne de la masă, că mai bine o duce căţelul. El măcar capătă câte o îmbucătură mai ca lumea. Ei, dacă ar şti mama noastră cum suntem batjocoriţi! Ştii ce, hai să plecăm în lume!

Şi au plecat. Au străbătut o zi întreagă poieni, câmpii, s-au căţărat pe stânci abrupte, iar când a început să plouă, băiatul i-a zis surioarei:

– Domnul plânge împreună cu inimile noastre. Domnul este de partea noastră.

Seara au ajuns într-o pădure mare şi, cum erau foarte flămânzi şi istoviţi de atâta drum, se băgară în scorbura unui copac şi pe dată adormiră.

Dimineaţa, când se treziră, soarele era de mult sus pe cer şi-şi trimitea razele călduţe şi luminoase în scorbură.

Atunci frăţiorul îi spuse surioarei:

– Surioară, mi-e sete, dacă aş şti unde este un izvoraş, m-aş duce să iau măcar o gură de apă. Mi se pare că aud un susur prin apropiere! Şi o luă de mână pe fată şi începură să caute împreună izvoraşul.

Mama vitregă era însă vrăjitoare şi vedea totul. Îndată după fuga copiilor în lume, ea se furişase în toate fântânile şi izvoarele şi le vrăjise. Când copiii găsiră izvorul care se auzea susurând în apropiere, ţâşnind

dintre pietre şi aruncând stropi strălucitori de apă, frăţiorul se repezi să bea. Surioara însă auzi cum apa spunea:

– Cine va bea din mine se va preface în tigru.

Atunci ea strigă:

– Te rog, frăţioare, nu bea, că dacă bei din apa asta, te vei preface într-un tigru fioros şi mă vei sfâşia.

Deşi murea de sete, frăţiorul n-a băut din apa vrăjită şi i-a răspuns surioarei:

– Bine, am să aştept până vom ajunge la alt izvor.

Dar, când ajunseră la următorul izvor, surioara auzi apa spunând:

– Cine va bea din mine se va preface în lup.

Atunci ea strigă din nou:

– Te rog, frăţioare, nu bea, că dacă bei din apa asta, te vei preface în lup şi mă vei sfâşia. Frăţiorul nu mai putea de sete, dar n-a băut nici de data asta şi i-a răspuns:

– Bine, am să aştept până vom ajunge la un alt izvor, dar acolo voi bea, orice ai zice tu. Nu mai pot răbda, setea mă doboară.

Când însă au ajuns la următorul izvor, surioara auzi apa spunând:

– Cine va bea din mine se va preface în căprioară.

Atunci fata i-a strigat frăţiorului:

– Te rog, frăţioare, nu bea, altfel te vei preface în căprioară şi vei pleca departe de mine, iar eu voi rămâne singură în pădure.

Frăţiorul însă n-a mai ascultat-o, a îngenuncheat lângă izvor, a băut apă şi, îndată ce a înghiţit primele picături, s-a şi transformat într-un pui de căprioară.

Surioara a început să plângă, puiul de căprioară plângea şi el, dar nu mai era nimic de făcut. În cele din urmă, fata spuse:

– Fii liniştită, dragă căprioară, eu n-am să te părăsesc niciodată.

Apoi îşi scoase jartiera de aur de la ciorap şi o puse, ca o zgărdiţă, în jurul gâtului căprioarei. Smulse un mănunchi de papură şi împleti o funie

subţire pe care o legă de jartieră şi plecă urmată de căprioară în pădure. Au mers ce-au mers, până ajunseră la o căsuţă părăsită. Fata se uită înăuntru, văzu că era goală şi se gândi: „Aici putem rămâne şi locui”.

Căută apoi frunziş şi muşchi ca să-i facă un culcuş moale căprioarei. În fiecare dimineaţă ieşea în pădure, aducea rădăcini, mure, alune, iar pentru căprioară aducea iarbă proaspătă. Aceasta sărea în jurul ei bucuroasă şi-i mânca iarba din mână. Seara, obosită, fata îşi spunea rugăciunea, apoi îşi punea capul pe trupul căprioarei care-i servea de pernă. Şi era mulţumită, iar dacă frăţiorul ei n-ar fi avut chip de căprioară, ci de om, viaţa lor ar fi fost chiar minunată. Şi aşa au trăit ei amândoi multă vreme în pustietate.

Într-o zi, s-a întâmplat că regele acelei ţări vâna chiar în pădurea în care erau ei. Cornurile sunau, câinii lătrau, vânătorii strigau. Căprioara auzi zgomotele şi tare ar fi vrut să fie în apropierea vânătorilor.

– Surioară, zise ea, lasă-mă la vânătoare, nu mai pot îndura să stau legată aici. Şi atât s-a rugat de ea, încât până la urmă fata s-a învoit şi i-a zis:

– Bine, te las, dar diseară să vii înapoi acasă, eu voi încuia uşa, că mă tem de vânătorii ăştia care urlă ca nişte sălbatici, şi, ca să te recunosc, bate la uşă şi spune: „Surioară, dă-mi drumul în casă”.

Apoi căprioara, fericită că era liberă, fugi în pădure şi se apropie de ceata de vânători. Regele şi însoţitorii lui zăriră animalul acela deosebit de frumos şi se luară îndată după el, dar îi pierdură curând urmele. La căderea nopţii, căprioara s-a apropiat de căsuţa din pădure, a bătut la uşă şi a spus:

– Dragă surioară, dă-mi drumul în casă!

Fata a deschis uşa, căprioara a sărit înăuntru, s-a aşezat în culcuşul ei şi a dormit toată noaptea.

A doua zi, regele şi curtenii au început din nou vânătoarea şi, când căprioara auzi strigătele gonacilor, sunetul cornului, lătratul câinilor, din

nou nu-şi mai află liniştea şi începu s-o roage pe surioară să-i dea drumul afară. Fata îi deschise uşa şi-i spuse:

– Bine, te las, dar diseară să vii înapoi acasă, să baţi la uşă şi să rosteşti vorba noastră.

Când regele şi curtenii au zărit din nou animalul cel frumos cu zgărdiţa de aur în jurul gâtului, s-au luat iar după el, însă căprioara era mai sprintenă şi le scăpa mereu. După o zi de alergătură, către seară, vânătorii au împresurat căprioara, rănind-o uşor la un picior. Şchiopătând, ea ajunse cu greu la căsuţă, dar un vânător o urmărea, nescăpând-o din ochi.

– Dragă surioară, dă-mi drumul în casă! s-a rugat căprioara, iar urmăritorul ei a văzut cum uşa s-a deschis, apoi s-a închis repede la loc. S-a dus la rege, i-a spus tot ce văzuse şi regele a hotărât:

– Mâine trebuie neapărat s-o prindem.

Când a văzut în ce hal arăta frăţiorul ei, cu piciorul rănit, surioara s-a speriat îngrozitor; i-a spălat sângele de pe rană, i-a pus fel de fel de ierburi tămăduitoare, apoi i-a spus:

– Acum du-te în culcuşul tău, ai să te faci din nou sănătoasă, căprioara mea dragă.

Rana însă nu fusese gravă, aşa încât a doua zi dimineaţă căprioara nu mai şchiopăta; când a auzit chiotele vânătorilor, a rugat-o iar pe surioară s-o lase afară.

– Nu pot să stau aici, a zis ea, vreau să mă duc la ei, nu-ţi fă griji, nu vor pune mâna pe mine chiar aşa uşor. Surioara începu să plângă şi-i zise:

– Te vor ucide cu siguranţă şi eu am să rămân singură aici în pădure. Nu, de data asta n-ai să mai pleci.

– Atunci, răspunse frăţiorul, am să mă prăpădesc de tristeţe.

Surioara n-a mai avut încotro şi, cu inima grea, i-a deschis uşa; căprioara a ţâşnit bucuroasă afară şi s-a afundat în pădure. Când a zărit-o, regele le-a spus vânătorilor:

– Goniţi-o toată ziua, dar nu cumva să-i faceţi vreun rău.

Către asfinţit, regele îi porunci vânătorului care o urmărise:

– Du-mă acum la căsuţa din pădure.

Ajuns acolo, a bătut la uşă şi s-a rugat:

– Dragă surioară, dă-mi drumul în casă.

Uşa s-a deschis, regele a intrat înăuntru şi acolo a dat de o fată aşa de frumoasă, cum nu mai văzuse niciodată până atunci. Fata s-a speriat când şi-a dat seama că, în locul frăţiorului pe care-l aştepta, intrase un străin cu o coroană de aur pe cap. Regele însă a privit-o prietenos, apoi a luat-o de mână şi i-a spus:

– Primeşte să vii cu mine la palat şi să devii soţia mea!

– Primesc, i-a răspuns fata, dar trebuie să iau căprioara cu mine, nu vreau s-o părăsesc.

Regele îi zise:

– Căprioara poate să rămână cu tine cât va trăi şi nimic nu-i va lipsi.

Între timp, apăru şi frăţiorul; surioara îi legă funia de zgărdiţă şi împreună cu regele au părăsit căsuţa din pădure. Regele a urcat fata lângă el pe cal, a dus-o la palat şi acolo au făcut nuntă mare, cum nu se mai pomenise prin împrejurimi. Surioara deveni regină, era fericită, iar căprioara, bine îngrijită, sărea veselă cât era ziua de mare prin grădina palatului.

Mama cea vitregă, din pricina căreia copiii fugiseră de acasă, crezuse că fata fusese sfâşiată de fiarele pădurii şi că frăţiorul ei, transformat în căprioară, fusese împuşcat de vânători. Când auzi că trăiau fericiţi şi le mergea aşa de bine, în inima ei se trezi o aşa invidie, că nu mai avea o clipă de linişte şi nu se gândea decât cum să-i lovească iar.

Fiica ei dreaptă, care era urâtă ca noaptea şi-i mai lipsea şi un ochi pe deasupra, îi făcea mereu reproşuri:

– Să fii regină! asta-i fericirea pe care aş merita-o eu.

– Ai răbdare, o lua bătrâna cu vorba, la timpul potrivit voi face tot ce trebuie.

Când veni vremea şi regina născu un băieţel, regele era plecat la vânătoare. Atunci bătrâna vrăjitoare luă chipul cameristei, intră în camera unde stătea regina care abia născuse şi-i spuse:

– Veniţi, v-am pregătit baia. O baie bună o să vă facă bine, o să vă recăpătaţi puterile. Grăbiţi-vă, să nu se răcească apa!

Fiica maşterei era cu ea şi amândouă au dus-o pe regină, slăbită după naştere, şi au aşezat-o în cadă; apoi au încuiat uşa şi au plecat de acolo. În baie aprinseră un foc puternic, aşteptând ca regina să se sufoce de căldură.

După ce-şi terminară treaba, bătrâna o luă pe fiică-sa, îi puse o bonetă pe cap şi o aşează în pat, în locul reginei. Ba, mai mult, cu vrăjile ei o făcu să semene bine cu regina, numai ochiul ce-i lipsea nu i l-a putut pune la loc. De aceea, pentru ca regele să nu observe, i-a spus să stea culcată pe partea cu ochiul lipsă.

Seara, când regele sosi la palat şi auzi că i s-a născut un fiu, se bucură tare mult şi se grăbi la patul soţiei s-o vadă. Dar vrăjitoarea, prefăcută în cameristă, s-a repezit la el şi i-a strigat:

– Să nu tragi perdelele patului, regina e slăbită şi are nevoie de linişte.

Regele, care nu ştia că în pat se află fiica maşterei, i-a ascultat sfatul şi s-a retras în camera lui.

Spre miezul nopţii, când toţi dormeau, doica, ce stătea lângă leagăn în camera copilului şi-l veghea, a văzut uşa deschizându-se şi apărând regina cea adevărată. Aceasta a luat copilul din leagăn, l-a pus la sân şi i-a dat să sugă. Apoi l-a legănat, l-a culcat la loc şi l-a acoperit cu plăpumioara. Căprioara, care zburda prin grădina palatului ziua, era şi ea acolo; făptura misterioasă a mângâiat-o pe spate, apoi a ieşit din camera copilului şi s-a făcut nevăzută. A doua zi, când doica l-a întrebat pe străjer dacă văzuse pe cineva intrând noaptea în palat, acesta îi răspunse că nu văzuse pe nimeni.

Şi povestea asta s-a repetat noapte de noapte, dar, deşi toţi şuşoteau, nimeni nu spunea o vorbă clară despre cele ce se petreceau în camera copilului.

Într-o noapte, regina cea adevărată a apărut din nou şi a început să vorbească:

„Ce face copilul meu? Ce face căprioara mea?
Mai vin de două ori şi apoi niciodată.”

Doica nu i-a spus nici un cuvânt, dar, după ce a dispărut, s-a dus la rege şi i-a povestit totul.

Regele a spus:

– Doamne, ce să fie asta? Noaptea următoare vreau să veghez eu copilul.

De cu seară, s-a dus în camera copilului, iar la miezul nopţii a apărut regina care a spus din nou:

„Ce face copilul meu? Ce face căprioara mea?
Mai vin o dată şi apoi niciodată.”

L-a luat în braţe pe copil, l-a legănat, l-a pus la sân şi i-a dat să sugă, l-a învelit cu plăpumioara şi a plecat.

Regele, care amuţise de mirare şi spaimă, nu a avut curajul să-i spună nimic, dar în noaptea următoare s-a aşezat din nou la pândă.

Regina a venit, a luat copilul în braţe, l-a legănat, i-a dat să sugă, l-a pus în pătuţ, l-a acoperit cu plăpumioara, apoi a spus:

„Ce face copilul meu? Ce face căprioara mea?
Asta-i ultima oară când vin.”

Atunci regele nu s-a mai putut stăpâni, a sărit în sus şi a strigat:

– Tu nu poţi fi altcineva decât soţia mea!

Iar surioara a răspuns:

– Da, eu sunt soţia ta. Şi, dintr-o dată, ca prin minune, şi-a recăpătat vlaga, a devenit vioaie, roşie în obraz şi sănătoasă. Apoi i-a povestit

soţului ei tot ce i se întâmplase, toate nelegiuirile maşterei şi ale fiicei ei.

Regele le-a dus pe vinovate în faţa judecătorilor curţii şi aceştia le-au condamnat: fiica trebuia să fie lăsată singură în pădure ca s-o sfâşie fiarele, iar maştera să fie arsă pe rug. Şi când s-a terminat de ars şi s-a prefăcut în cenuşă, căprioara s-a transformat într-un tânăr chipeş şi frumos cum nu mai era altul pe lume.

Şi uite aşa, regele şi regina, fiul lor şi frăţiorul au trăit cu toţii fericiţi până la adânci bătrâneţi şi, dacă n-au murit încă, înseamnă că mai trăiesc şi astăzi.

Croitoraşul cel viteaz

Într-o dimineaţă însorită, un croitoraş stătea vesel lângă fereastră, la masa lui de lucru şi cosea de zor. Tocmai atunci pe stradă cobora o ţărancă ce începu să strige cât o ţinea gura:

– Magiun de vânzare! Magiun de vânzare!

Croitoraşului îi sună bine în urechi ce striga ţăranca, scoase capul pe fereastră şi-i spuse femeii:

– Vino aici, dragă, vino la mine să-ţi vinzi marfa!

Femeia urcă treptele casei croitoraşului, abia trăgând după ea coşurile grele, şi trebui să desfacă toate oalele în faţa lui. El le privi pe rând, le ridică în sus, le mirosi, apoi spuse:

– Magiunul îmi pare bun, cântăreşte-mi patru jumătăţi de uncii, poate să fie chiar o jumătate de pfund*, nu contează.

Femeia, care sperase să facă o vânzare bună, îi dete cât ceru, apoi plecă bombănind înfuriată şi nemulţumită:

„Parcă Dumnezeu mi-a trimis magiunul ăsta”, îşi zise croitoraşul în sinea lui, „ca să-mi dea forţă şi putere să pot lucra”. Apoi luă o pâine din dulap, tăie o felie şi întinse magiunul pe deasupra. „N-are să se acrească până termin haina asta de cusut, apoi am să-l mănânc”. Puse felia lângă el şi începu să coase iar, făcând tot mai multe împunsături. În acest timp mirosul de magiun dulce inundă odaia unde erau o mulţime de muşte pe pereţi, care, ademenite de parfumul plăcut, veniseră lângă croitoraş.

– Ei, cine v-a chemat aici? zise acesta şi începu să le alunge.

Muştele însă nu înţelegeau o iotă din cele spuse de croitoraş, şi nu numai că nu plecau, dar chiar se adunau tot mai multe. Atunci, sărindu-i

ţandăra, croitoraşul luă un ştergar şi strigă:

– Las’ că v-arăt eu vouă! şi începu să le lovească fără milă. Când trase ştergarul şi le numără, nu mai puţin de şapte stăteau cu picioarele întinse în faţa lui, moarte.

„Ce băiat grozav eşti tu”, îşi zise, „păi o astfel de ispravă ar trebui s-o afle tot târgul!” Şi în pripă îşi croi un brâu pe care cusu cu litere mari: „Şapte dintr-o lovitură”.

„Dar ce zic eu târg”, s-a mai gândit el, „toată lumea trebuie să afle ce faptă de vitejie am făcut”. Şi inima începu să-i ticăie de bucurie.

Îşi puse brâul în jurul mijlocului şi hotărî să plece în lumea largă, atelierul şi târguşorul lui fiind prea mici pentru gloria sa. Înainte de a pleca, începu să caute prin casă ca să ia ceva cu el la drum, dar nu găsi decât o bucată de brânză, pe care o băgă în buzunar. În faţa uşii observă cum o vrăbiuţă se prinsese într-un tufiş şi nu putea ieşi de acolo, aşa că o luă şi o băgă în buzunar lângă brânză. Apoi porni curajos la drum şi, cum era subţirel şi sprinten, nu simţea nici o oboseală. Drumul l-a condus spre un munte şi, când a ajuns sus, pe creastă, a dat de un uriaş care privea împrejurul lui plin de sine. Croitoraşul se îndreptă inimos spre el şi începu să-i vorbească:

– Bună ziua, colega! E frumos, nu-i aşa, să stai şi să priveşti de sus întreaga lume? Eu de asta am plecat la drum, vreau să cunosc lumea. N-ai avea chef să mergi cu mine?

Uriaşul l-a privit dispreţuitor şi i-a spus plictisit:

– Neam prost, mizerabil ce eşti!

– Aşa să fie? i-a răspuns croitoraşul. Apoi şi-a descheiat haina şi i-a arătat uriaşului brâul.

– Ia citeşte aici ca să vezi cine sunt eu.

Uriaşul a citit: „şapte dintr-o lovitură” şi crezu că aceştia, pe care i-a bătut croitoraşul, vor fi fost oameni, aşa că deveni oarecum respectos faţă de făptura ce-i stătea înainte. Totuşi se gândi ca, mai înainte de a-i acorda

atenţie, să-l pună la încercare. Luă o piatră, o strânse în mână şi din ea ţâşni apă.

– Fă şi tu asta dacă într-adevăr eşti puternic!

– Nimic mai simplu, e joacă de copii, răspunse croitoraşul, apoi băgă mâna în buzunar, scoase de acolo brânza moale, o strânse în pumn şi din ea ţâşni zărul.

– Aşa-i că-i chiar mai bine decât ai crezut? zise flăcăul ţanţoş.

Uriaşului îi pieri graiul de uimire când văzu ce-a putut să facă omuleţul din faţa lui. Atunci a luat o piatră şi a aruncat-o în sus, cu atâta forţă, încât abia se mai putea zări.

– Ei, acu', fă şi tu, răţoiule, la fel!

– Bine aruncat, răspunse croitoraşul, iar când piatra a căzut pe pământ, a băgat mâna în buzunar, a luat vrăbiuţa şi i-a dat drumul; bucuroasă, pasărea a zburat liberă, s-a ridicat în înaltul cerului şi nu s-a mai întors pe pământ.

– Ei, colega, zise croitoraşul, ce zici de trebuşoara asta? Bună, nu?

– Mda, să arunci te pricepi, a spus uriaşul cu oarecare invidie, dar ia să încercăm noi o treabă mai serioasă. L-a condus apoi pe croitoraş la un stejar puternic ce se prăbuşise la pământ şi i-a zis:

– Dacă eşti destul de puternic, ajută-mă să car stejarul ăsta.

– Cu plăcere, a răspuns croitoraşul, tu ia tulpina pe umeri, iar eu voi ridica crăcile cu ramuri şi le voi duce, asta-i doar partea cea mai grea.

Zis şi făcut. Uriaşul luă tulpina pe umeri, iar croitoraşul se aşează comod pe o cracă, aşa încât uriaşul, neputând să vadă ce-i în spatele lui, căra şi stejarul, şi pe croitoraş. Acesta, vesel, fluiera un cântec: „Trei croitori au plecat călare afară pe poartă” şi se purta ca şi cum a duce un stejar era un joc de copii, în timp ce uriaşul transpira şi icnea sub greutatea copacului.

După o vreme, uriaşul nu mai putu şi zise:

– Trebuie să las copacul ăsta jos, am obosit îngrozitor.

Croitoraşul sări iute de pe cracă, prinse coroana în braţe ca şi cum aşa ar fi dus-o până atunci şi-i spuse uriaşului:

– Halal flăcău, nu poţi duce nici măcar un copac în spate!

Apoi plecară împreună mai departe şi, trecând pe lângă un cireş încărcat cu cireşe coapte, uriaşul aplecă o creangă, i-o dete croitoraşului s-o ţină şi-i spuse:

– Ia şi mănâncă.

Croitoraşul însă era prea slab ca s-o poată ţine şi, când uriaşul a luat mâna de pe cracă, aceasta s-a înălţat în sus cu croitoraş cu tot. Când flăcăul căzu pe pământ, uriaşul îi spuse:

– Ce s-a întâmplat, fârtate, nu ai putere nici măcar să ţii în mână o creangă de cireş?

– Nu puterea îmi lipseşte mie, care am omorât şapte dintr-o lovitură! Am sărit în vârful cireşului din cauza unui vânător care se află ascuns în tufiş şi a tras cu puşca în mine. N-ar fi rău, dacă vrei să scapi cu viaţă, să sari şi tu ca mine.

Uriaşul încercă să sară şi el în vârful cireşului, dar rămase agăţat între ramuri, aşa că, şi de data asta, învingător ieşi tot croitoraşul cel isteţ.

Uriaşul îi spuse atunci:

– Pentru că eşti un flăcău aşa de curajos, hai să înnoptezi în peş- tera mea.

Croitoraşul primi cu plăcere invitaţia şi-l urmă pe uriaş. Când ajunseră în peşteră, văzu şi alţi uriaşi care stăteau în jurul unui foc, fiecare cu câte o oaie în mână, din care mâncau. Croitoraşul privi în jurul lui şi-şi spuse: „Peştera asta-i mult mai mare decât atelierul meu”. Uriaşul îi arătă un pat şi-i spuse să se aşeze şi să doarmă. Patul însă era prea mare pentru el, aşa că se aşeză într-un colţ retras al peşterii. La miezul nopţii, crezând că musafirul doarme în patul pe care i-l arătase, uriaşul se sculă, luă o rangă de fier şi începu să lovească în pat ca să-i dea lăcustei aceleia înfumurate lovitura de graţie.

Dis-de-dimineaţă, uriaşii s-au dus în pădure uitând de croitoraş, iar acesta, voios că a scăpat cu viaţă, s-a luat după ei. Şi ce văzu? Uriaşii ucideau şi băgau spaima în tot ce întâlneau în cale, prădau şi apoi fugeau. Croitoraşul însă nu-i scăpa din ochi, se ţinea după ei ca şi cum le-ar fi mirosit urmele.

Într-un târziu, ajunseră la curtea regelui. Cum era foarte obosit de atâta hoinăreală, croitoraşul se culcă în iarbă. În timp ce dormea, în jurul lui se adună o mulţime de oameni care începură să-l cerceteze pe toate părţile, şi aşa, tot întorcându-l, au dat de brâul pe care scria „şapte dintr-o lovitură”. „Ah”, şi-au zis ei, „ce caută acest erou aici oare, că doar la noi e pace. Trebuie să fie un prinţ mare şi puternic”. Apoi s-au dus la rege şi i-au povestit amănunţit ce au văzut, prevenindu-l că ar putea să fie nevoit să înceapă război şi că acest viteaz i-ar fi de mare ajutor, aşa că nu trebuia cu nici un chip lăsat să plece.

Regelui îi plăcu sfatul curtenilor, trimise câţiva oameni de-ai lui să-l aducă pe croitoraş şi să-l roage ca să primească o slujbă înaltă în armata

regală.

Solul regal a aşteptat cuviincios până ce s-a trezit croitoraşul, iar când acesta a făcut ochi şi începu să se întindă, i-a transmis mesajul regal.

– Chiar de aceea am şi venit aici, răspunse croitoraşul, sunt gata să intru în slujba regelui.

Apoi fu primit la curte cu mari onoruri şi i se dădu o casă tare frumoasă. Celelalte căpetenii ale armatei regale nu-l prea aveau la inimă şi l-ar fi dorit cât mai departe de ei. „Ce s-ar întâmpla, îşi ziceau ei, dacă ne-am lua din te miri ce la harţă şi el ar omorî şapte dintr-o lovitură? Unuia ca ăsta nu-i rezistă nici unul dintre noi”. Aşa că s-au dus la rege şi i-au spus:

– Noi nu suntem aşa de puternici încât să luptăm lângă unul care ucide şapte dintr-o lovitură.

Regele se mâhni foarte tare la gândul că de dragul unuia trebuia să-i piardă pe toţi ceilalţi generali ai lui, slujitori credincioşi, încercaţi în lupte. Dar nu îndrăznea nici să-l alunge pe croitoraşul cel viteaz, de teamă ca acesta, din răzbunare, să nu-i bată cumva oştenii şi să-l înlăture chiar şi pe el de pe tron. A stat el multă vreme şi a chibzuit, până când a găsit o soluţie: a trimis un sol la croitoraş cu mesajul că, dacă-i aşa mare viteaz cum se aude, vrea să-i facă o propunere: în pădurea de pe domeniul lui erau doi uriaşi care se ţineau numai de furtişaguri, omoruri, pârjoliri de case, aducând mari necazuri supuşilor săi şi nimeni nu se putea apropia de ei fără să-şi rişte viaţa. Dacă i-ar înfrânge pe căpcăunii aceştia, el i-ar da de soţie pe unica lui fiică şi jumătate din regat ca zestre. „Ei, asta-i ceva pentru un bărbat adevărat ca mine”, şi-a zis croitoraşul în sinea lui, „o frumoasă fiică de rege şi o jumătate de regat nu ţi se oferă în fiecare zi”.

– Da, cum să nu, i-a răspuns el mândru regelui, îi voi înfrânge pe uriaşi fără ajutorul călăreţilor regatului. Cine dărâmă şapte dintr-o lovitură nu se teme de doi căpcăuni.

Şi croitoraşul plecă în căutarea uriaşilor, iar călăreţii îl urmară în ciuda dorinţei lui de a-şi face singur treaba. Când ajunse la marginea pădurii însă, le spuse:

– Rămâneţi aici şi mă aşteptaţi, vreau să mă răfuiesc singur cu uriaşii.

Apoi dispăru în pădure şi începu să privească în dreapta şi în stânga. N-a trecut multă vreme şi i-a zărit pe cei doi căpcăuni care stăteau întinşi la umbra unui copac şi dormeau adânc, sforăind de se cutremurau crengile. Croitoraşul îşi umplu buzunarele cu pietre şi se urcă în copac. Când era pe la mijloc, se târî pe o creangă până ajunse exact deasupra celor care dormeau şi lăsă să cadă pietrele peste ei, una câte una, nimerindu-i chiar în piept.

Multă vreme căpcăunii n-au simţit nimic, apoi unul se trezi, îşi înghionti tovarăşul şi-i spuse arţăgos:

– De ce mă baţi, mă?

– Visezi, eu nu te-am bătut.

Şi se aşează din nou să doarmă, iar croitoraşul începu iarăşi să arunce cu pietre în celălalt.

– Ce-i asta, de ce arunci cu pietre în mine? răcni acesta.

– Eu? Eu nu arunc în tine cu nimic, bombăni primul căpcăun.

S-au mai certat o vreme între ei, apoi, cum erau foarte obosiţi, se culcară şi închiseră din nou ochii. Croitoraşul însă îşi reîncepu jocul. De data aceasta scoase din buzunar piatra cea mai mare şi o aruncă direct în pieptul primului uriaş.

– Ei, asta-i culmea! strigă el şi sări în sus furios, apoi îl apucă pe tovarăşul său şi dădu cu el de pământ aşa de tare, încât copacul se clătină. Celălalt nu se lăsă mai prejos şi-i plăti cu aceeaşi monedă.

Până la urmă s-au înfuriat atât de cumplit, că au început să smulgă copacii din rădăcină şi să se bată cu ei până ce au căzut amândoi morţi la pământ.

Atunci croitoraşul sări sprinten din copacul în care era urcat şi-şi zise bucuros în sinea lui: „Noroc că n-au smuls şi copacul în care eram eu, altfel ar fi trebuit să sar în alt copac, ca o veveriţă. Dar nu era mare lucru, alde noi suntem foarte iuţi!”. Şi-a tras sabia din teacă şi le-a făcut câteva tăieturi celor doi căpcăuni, apoi se duse la călăreţii care-l aşteptau la marginea pădurii şi le spuse:

– Treaba-i gata, le-am dat lovitura de graţie, s-au apărat straşnic, ce-i drept, dar cu unul ca mine, care doboară şapte dintr-o lovitură, puterea nu le-a ajutat la nimic.

– Nu sunteţi rănit? a întrebat unul dintre călăreţi.

– Eu, rănit! Nu mi-au atins un fir de păr, nemernicii!

Călăreţii nu-l crezură şi se duseră în pădure să vadă cu ochii lor minunea. Acolo i-au găsit pe cei doi uriaşi înotând în propriul sânge, iar împrejurul lor o mulţime de copaci smulşi din rădăcini.

Ajuns la curte, croitoraşul i-a cerut regelui răsplata promisă, dar acestuia îi părea cam rău că promisese să-i dea fiica lui de nevastă şi

jumătate din regat, aşa că-l puse la o nouă încercare, cu gând că va scăpa de el.

– Te vei căsători cu fiica mea şi vei primi jumătate din regat, numai după ce vei face o nouă faptă eroică. În pădure este un inorog ce ne face numai pagube. Încearcă să-l prinzi.

– De un inorog mă tem oricum mai puţin decât de doi căpcăuni. „Şapte dintr-o lovitură”, asta-i deviza mea.

Luă cu el un topor şi o frânghie şi îi lăsă din nou pe călăreţii care-l urmau să-l aştepte la marginea pădurii.

Nu i-a trebuit mult să-l caute, căci inorogul i-a sărit drept în faţă, gata să-l împungă cu cornul.

– Ia-o mai domol, nu te grăbi, frate, îi zise, apoi l-a aşteptat până s-a apropiat şi, când a ajuns în dreptul unui copac, a sărit sprinten în spatele lui: inorogul a intrat aşa de puternic cu cornul în tulpină, încât nu l-a mai putut scoate afară, căzând astfel prizonier.

„Ei, şi-a zis croitoraşul, acum am păsărica în laţ”. Ieşi de după copac, legă inorogul de gât, luă animalul de laţ şi-l duse la rege.

Regele însă din nou nu s-a ţinut de promisiune şi l-a pus la o nouă încercare. În pădure era un mistreţ care făcea numai pagube. Vânătorii s-au oferit iar să-i dea ajutor.

– Cu plăcere, zise croitoraşul, pentru mine asta-i o joacă de copii.

Pe vânători i-a lăsat la marginea pădurii, foarte mulţumiţi, pentru că întâlniseră mistreţul de atâtea ori, că nu aveau nici un chef să-l mai şi urmărească.

Când porcul l-a zărit pe croitor, a alergat spumegând spre el, cu colţii fioroşi, gata să-l sfârtece. Eroul nostru însă, sprinten, sări şi se ascunse într-o colibă din apropiere, apoi, prin fereastra din spate, ieşi din nou afară. Porcul intră după el, dar croitoraşul dădu ocol colibei şi închise uşa, aşa că animalul cel furios fu prins prizonier şi, cum era mare, nu a mai putut să iasă pe fereastră. Croitoraşul îi strigă pe vânători să-l vadă cu proprii lor ochi. Apoi se duse la rege şi-i spuse că trebuie să-şi ţină promisiunea. De-ar fi ştiut regele că cel căruia îi dădea pe fiica lui de soţie şi jumătate din regat nu era un erou, ci un biet croitor, ar fi plesnit de ciudă. Nunta s-a făcut cu mare pompă şi, uite-aşa, croitoraşul nostru ajunse rege.

De la un timp însă, începu să vorbească prin somn şi să zică: „Tinere, fă-mi o tunică şi pune-mi un petec la pantaloni, că de nu, îţi dau două labe peste urechi!” Într-o noapte, nevasta lui, care nu dormea, îl auzi şi îşi dădu seama din ce „casă regală” provenea eroul ei. Aşa că s-a dus şi s-a plâns tatălui ei care i-a spus:

– Lasă la noapte uşa de la dormitor deschisă, slujitorii mei vor sta afară şi, când croitorul va adormi, îl vor lua, îl vor lega şi-l vor pune pe o corabie ca să-l ducă în lumea largă.

Femeia fu mulţumită, dar scutierul tânărului rege, care auzise ce se punea la cale, îi povesti stăpânului cele auzite.

„Ei lasă, că le vin eu de hac”, zise croitoraşul.

Seara se culcă împreună cu soţia, ca de obicei. Când ea crezu că soţul ei adormise, se sculă din pat, deschise uşa, apoi se culcă din nou lângă el. Croitoraşul, care numai se prefăcuse că doarme, începu să strige cu o voce clară: „Tinere, fă-mi jacheta şi peticeşte-mi pantalonii că, de nu, îţi dau două labe peste urechi. Eu am trântit şapte dintr-o lovitură, am ucis doi căpcăuni, am alungat un inorog, am prins un porc mistreţ şi să mă tem acum de un fitecine care stă la uşa camerei mele?”

Când auziră vorbele croitoraşului, slujitorii fură cuprinşi de frică, încât au luat-o la fugă ca şi cum ar fi fost urmăriţi de o armată de sălbatici şi nu au mai cutezat să se apropie de el.

Şi aşa a rămas croitoraşul rege până la sfârşitul vieţii.

* Echivalentul unui sfert de Kg (n.tr.).

Ghicitoarea

A fost odată un fiu de rege căruia, într-o zi, i-a venit cheful să cutreiere lumea în lung şi-n lat şi nu a luat cu el decât un slujitor pe care-l credea mai credincios. Într-o seară, ajungând ei într-o pădure nu găseau loc de adăpost peste noapte. Tot uitându-se încoace şi încolo şi neştiind încotro s-o apuce, tânărul prinţ văzu o fată foarte frumoasă care tocmai intra într-o căsuţă şi i-a spus:

– Copilă dragă, aş putea ca eu şi slujitorul meu să rămânem peste noapte în căsuţa ta?

– Desigur, a răspuns fata cu o voce plină de tristeţe; puteţi rămâne, dar eu nu v-aş sfătui să intraţi înăuntru.

– Şi de ce nu? a întrebat prinţul mirat.

Fata a oftat şi-a spus:

– Mama mea vitregă se îndeletniceşte cu tot felul de lucruri necurate şi mai ales cu străinii are ea ce are şi nu le vrea deloc binele.

Atunci tânărul observă şi el că în căsuţă tocmai intra o vrăjitoare. Dar, cum era deja întuneric şi nu putea pleca mai departe şi cum nici prea fricos nu era din fire, intră înăuntru. Bătrâna şedea într-un jilţ lângă foc şi-i privea cu nişte ochi roşii pe noii veniţi.

– Bună seara, a hârâit către ei, prefăcându-se prietenoasă. Luaţi loc şi odihniţi-vă!

Apoi începu să sufle în cărbunii pe care fierbea o oală mică cu ceva într-însa. Fata i-a prevenit pe cei doi musafiri să nu cumva să mănânce din fiertura babei şi nici să nu bea nimic, pentru că bătrâna prepară băuturi vătămătoare.

Cei doi musafiri au dormit liniştiţi până a doua zi dis-de-dimineaţă. Când tocmai erau gata de plecare şi prinţul se urcase deja pe cal, bătrâna îi spuse:

– Aşteaptă o clipă! Vreau ca la despărţire să-ţi ofer ceva de băut. Şi, în timp ce ea s-a dus să aducă băutura, prinţul a luat-o la galop, dar slujitorul, care tocmai se muncea să-şi fixeze şaua pe cal, mai era încă acolo când bătrâna se întoarse.

– Du asta stăpânului tău, zise ea, dar nici nu termină bine de spus, că şi scăpă din mână vasul cu otravă; acesta se sparse, iar otrava stropi calul care muri pe dată, prăbuşindu-se la pământ. Slujitorul alergă după stăpânul său şi-i povesti cele întâmplate dar, cum nu voia să lase şaua la casa vrăjitoarei, se întoarse s-o ia. Când ajunse lângă calul mort, văzu deja un corb care începuse să-i sfârtece trupul. „Cine ştie dacă vom găsi ceva mai bun de mâncare azi”, îşi zise, aşa că ucise corbul şi-l luă cu el.

Merseră ei ce merseră, zi de vară până-n seară, tot prin pădure, dar nu reuşeau să-i mai dea de capăt. La căderea nopţii se opriră la un han şi slujitorul îi dădu hangiului corbul ca să-l pregătească pentru cină. De fapt, cei doi călători nimeriseră într-o peşteră a morţii şi, pe la miezul nopţii, veniră acolo doisprezece tâlhari care ucideau pe străini şi-i prădau. Dar mai înainte de a-i omorî pe oaspeţi, hoţii se aşezară la masă împreună cu hangiul şi cu vrăjitoarea care apăruse şi ea acolo şi începură să mănânce dintr-un castron cu supă şi bucăţi de carne din corbul tăiat. Numai că abia înghiţiră câteva îmbucături, că şi căzură la pământ, morţi, căci carnea corbului avea în ea otravă de la calul din care ciugulise. În hanul hoţilor nu mai rămăsese decât fiica hangiului, o fată cuminte şi cinstită care nu luase parte niciodată la nelegiuirile celorlalţi. Ea le deschise oaspeţilor o mulţime de uşi şi aceştia văzură adunate acolo bogăţii nemaipomenite. Dar prinţul i-a spus fetei să-şi păstreze bogăţiile, că el nu vrea nimic, şi apoi a plecat mai departe împreună cu slujitorul lui.

Au cutreierat mult timp prin lumea largă şi, într-o zi, au ajuns într-un oraş unde trăia o prinţesă pe cât de frumoasă, pe atât de semeaţă. Ea dăduse sfoară în ţară că acela care-i va spune o ghicitoare pe care ea să n-o poată dezlega va deveni soţul ei, dar dacă o va putea dezlega, i se va tăia pretendentului capul. Şi se mai spunea că cere trei zile de gândire. Numai că era aşa deşteaptă, că mereu ghicea ghicitoarea mai înainte de a se termina cele trei zile. Deja nouă tineri pieriseră, pierzându-şi capul, când în oraş sosi prinţul nostru. De îndată el fu robit de frumuseţea ei şi nu pregetă să-şi pună viaţa în joc ca să-i câştige mâna. Aşa că se înfăţişă dinaintea prinţesei şi-i spuse următoarea ghicitoare:

– Ce-i aceea care ucigând pe unul a ucis doisprezece?

Prinţesa s-a gândit, s-a tot gândit, dar până la urmă n-a ştiut să spună ce poate fi aceea care ucigând unul a ucis doisprezece. A deschis cartea ei de ghicitori, dar nici acolo n-a găsit nimic, pe scurt, părea că isteţimii ei i se venise de hac. Neştiind ce să mai facă, îi porunci slujnicei să intre pe furiş în camera de dormit a prinţului, poate că bombănea ceva prin somn în legătură cu ghicitoarea. Numai că slujitorul se culcase el în patul stăpânului şi, când veni slujitoarea, o prinse de mantia în care era înfăşurată şi apoi, cu o vargă, o bătu şi o alungă afară. A doua noapte, prinţesa trimise camerista ei cu gând că aceasta va avea mai mult noroc la tras cu urechea. Dar slujitorul i-a luat şi ei mantia şi a alungat-o, cu varga, afară. În a treia noapte, prinţul, gândindu-se că nu-l va mai deranja nimeni, se culcă în patul lui. Atunci sosi chiar prinţesa, înfăşurată în mantia ei, şi se aşeză lângă el. Când crezu ea că tânărul a adormit, începu să-i vorbească, sperând că el îi va răspunde prin vis, aşa cum se întâmplă adesea. Numai că el era treaz şi cu mintea limpede şi auzea totul foarte bine. Atunci ea îl întrebă:

– „Unul a ucis pe unul”, ce înseamnă asta?

– Un corb a mâncat dintr-un cal otrăvit şi din asta i s-a tras moartea.

Mai departe ea întrebă:

– „Şi a ucis doisprezece” asta ce mai înseamnă?

– Aceştia sunt doisprezece tâlhari care s-au ospătat din corbul otrăvit şi de aceea au murit.

Cum a aflat înţelesul ghicitorii, prinţesa a dat să plece, dar tânărul a apucat-o aşa temeinic de mantie, încât ea a trebuit să fugă fără mantie.

A doua zi, prinţesa anunţă că a ghicit ghicitoarea şi i-a chemat pe cei doisprezece judecători ai curţii ca să-l condamne la moarte pe pretendentul la mâna ei. Prinţul însă ceru îngăduinţa de a fi ascultat şi zise:

– În timpul nopţii, prinţesa s-a furişat în camera mea şi m-a întrebat răspunsul, altfel n-ar fi dezlegat ghicitoarea.

Judecătorii au spus:

– Dă-ne o dovadă ca să vedem de-i adevărat ce zici.

Slujitorul aduse atunci cele trei mantii, a slujnicei, a cameristei şi a prinţesei şi, când judecătorii văzură mantia cenuşie pe care prinţesa obişnuia s-o poarte, ziseră:

– Lasă, prinţesă, mantia să fie brodată cu aur şi argint şi fă-o rochie de mireasă pentru nunta voastră!

Şoricelul, păsăruica şi cârnăciorul

Odată, un şoricel, o păsăruică şi un cârnăcior ajunseră să trăiască laolaltă. Se gospodăreau împreună şi trăiau de mult timp fericiţi mărindu-şi averea în chip miraculos de la o zi la alta. Treaba păsăruicii era să zboare în fiecare zi în pădure şi să aducă găteje pentru foc, a şoricelului să care apă, să facă focul şi să aşeze masa, iar a cârnăciorului să gătească.

Dar, când te saturi de prea mult bine, începi să vrei altceva!

Aşa se întâmplă într-o zi şi cu păsăruica noastră care se întâlni cu o altă păsăruică pe drum şi aceasta i-a povestit ce viaţă minunată duce ea, lăudându-se cât o ţinea gura. Ba îi mai spuse că acasă la ea munca ei era făcută de nişte blegi cu care locuia.

Atunci păsăruica se gândi că, dacă şoricelul cară apă şi face focul iar cârnăciorul găteşte, n-ar fi rău ca ea să se retragă în camera ei şi să se odihnească până ce masa era gata.

Cârnăciorul rămăsese lângă oală aşteptând să fiarbă mâncarea şi, când se apropie ora mesei, se vârî în oală şi se răsuci de câteva ori în terciul din ea ca să fie mai gustoasă mâncarea. Tocmai atunci sosi şi păsăruica cu legătura de găteje din pădure, o puse jos, se aşezară toţi trei la masă şi mâncară pe săturate. Apoi se culcară toţi şi dormiră până a doua zi dimineaţa.

Viaţa părea minunată numai că, a doua zi, păsăruica nu vru să se mai ducă în pădure după găteje, urmând sfatul păsăruicii întâlnite pe drum cu o zi înainte, şi spuse că s-a săturat să-i slugărească pe cei doi, şoricelul şi cârnăciorul, că ar fi nebună de legat ca să mai facă ce-a făcut până atunci,

că ar fi bine să-şi mai schimbe sarcinile şi fiecare dintre ei să încerce să mai facă şi altceva.

Păsăruica era maestră în a vorbi convingător şi obţinea totdeauna ce-şi dorea. Trebuia oricum să ai mult curaj să-l convingi pe cârnăcior să aducă el lemne, pe şoricel să gătească, ei rămânându-i căratul apei.

Şi ce s-a întâmplat mai departe?

Cârnăciorul s-a dus după lemne, păsăruica a aprins focul, şoricelul a pus oala la fiert şi aşteptau numai să vină cârnăciorul ca să aducă lemne pentru zilele următoare. Dar cârnăciorul a întârziat aşa de mult pe drum, că cei doi rămaşi acasă au intrat la bănuială şi păsăruica a ieşit afară să ia o gură de aer. Nu departe de casă văzu un câine care-i spuse că-l întâlnise pe bietul cârnăcior prădat, mototolit, ce mai, vai de capul lui. Păsăruica începu să-l învinovăţească pe câine cum că el ar fi hoţul care-l prădase pe cârnăcior, dar toată sfada nu-i ajută la nimic; până la urmă câinele îi spuse că găsise la cârnăcior documente false şi de aceea, fiind vinovat, îşi pierduse de fapt viaţa. Tristă, păsăruica luă gătejele, zbură acasă şi-i povesti şoricelului ce-a aflat. Amândoi erau acum foarte mâhniţi, dar şi-au păstrat cumpătul şi au început să se sfătuiască ce să facă mai departe ca să trăiască împreună şi să se gospodărească.

Din ziua aceea, păsăruica ar fi trebuit să aranjeze masa, iar şoricelul să pregătească mâncarea. Îi veni însă ideea să se învârtească şi el de câteva ori printre legumele ce fierbeau în oală, să le ungă puţin, aşa cum făcea cârnăciorul. Dar nu apucă să ajungă bine în mijlocul oalei, că-şi pierdu pielea, părul şi, opărit, muri. Când păsăruica veni să se aşeze la masă, nu mai văzu bucătarul lângă foc. Îngrozită, începu să ţipe, să arunce gătejele încoace şi încolo, dar tot nu găsi şoricelul. Ba mai mult, din neatenţia ei, gătejele ajunseră în foc şi se stârni un incendiu care mistui întreaga casă. Păsăruica fugi după apă, găleata îi căzu însă în fântână şi ea, vrând s-o scoată, alunecă şi se înecă.

Muzicanţii din Bremen

Un om avea, odată, un măgar care de mulţi ani ducea răbdător sacii la moară, dar care ajunsese la capătul puterilor de cât de mult fusese pus la treabă. Atunci stăpânul lui se gândi să-l scoată din porţie, să nu-i mai dea, adică, de mâncare. Măgarul simţi dincotro bate vântul şi i-o luă înainte stăpânului, plecând de acasă şi luând drumul Bremenului. Aici, gândea el, ar putea deveni un muzicant celebru în orchestra oraşului.

Nu merse mult şi întâlni un câine de vânătoare care stătea în drum gâfâind de oboseală ca şi cum ar fi alergat foarte mult.

– De ce gâfâi aşa, copoiule? l-a întrebat măgarul.

– Ah, răspunse câinele, de ce, pentru că sunt bătrân şi din zi în zi mă simt tot mai slab şi, cum nu mai pot alerga după vânat, stăpânul mi-a tras o mamă de bătaie soră cu moartea, aşa că am şters-o de acasă. Iar acum stau şi mă întreb, bine, bine, dar cum am să-mi câştig eu de aici încolo bucata de pâine zilnică?

– Ştii ceva, îi zise măgarul, uite, eu merg la Bremen şi vreau să devin acolo muzicant al oraşului, hai cu mine şi apucă-te şi tu de cântat. Eu voi cânta la lăută, iar tu vei bate în timpane.

Câinele se arătă mulţumit de propunere şi amândoi, el şi măgarul, plecară mai departe spre oraş.

N-a trecut multă vreme şi în drum le apăru o pisică ce arăta de parcă ar fi fost plouată de trei zile.

– Da' cine te-a necăjit aşa de rău, bătrâne Curăţă-barbă? zise măgarul.

– Cui oare îi mai arde de râs când viaţa îi este în joc? răspunse pisica. Vezi bine că am şi eu un număr cam mare de ani şi dinţii mei au devenit

ca nişte cioate şi aş sta şi eu să torc liniştită decât să tot alerg încoace şi încolo după şoareci; dar stăpâna mea, văzându-mă neputincioasă, a vrut să mă înece şi de aceea am fugit de acasă. Mi-e tare greu şi nu ştiu încotro s-o apuc.

– Hai cu noi la Bremen, tu te pricepi oarecum la serenade, aşa că poţi deveni muzicant.

Pisica găsi bună propunerea măgarului şi plecă împreună cu el şi cu câinele.

Pe nesimţite, cei trei fugari ajunseră într-o curte unde, la poartă, stătea un cocoş care striga din răsputeri, de-ţi spărgea urechile.

– De ce strigi? întrebă măgarul.

– Ei, uite aşa am prezis eu vremea, răspunse cocoşul, şi când Maica Domnului a spălat cămăşuţele micului Iisus şi voia să le usuce. Acum însă, nemiloasa mea stăpână i-a spus bucătăresei să-mi taie capul şi să mă facă supă pentru că mâine are musafiri la masă. Aşa că strig şi eu din rărunchi, cât pot de tare.

– Ei, tu, Cap-roşu, zise măgarul, lasă cântatul, vino mai bine cu noi, mergem la Bremen; oricum, acolo vei găsi ceva mai bun decât moartea. Tu ai o voce bună şi, dacă vom cânta împreună, ar ieşi ceva care ţi-ar conveni şi ţie.

Cocoşului îi surâse propunerea măgarului şi plecă împreună cu ei.

Dar oraşul Bremen era departe şi ei n-au putut ajunge acolo în acea zi; pentru că deja se înserase şi se aflau în pădure, începură să caute un loc unde să înnopteze. Măgarul şi câinele s-au întins sub un copac mare, pisica şi cocoşul s-au căţărat pe ramurile lui, cocoşul chiar în vârf, unde i se păruse că-i locul cel mai sigur şi mai potrivit pentru el. Înainte însă de a adormi, el se roti încă o dată jur-împrejur şi privi în cele patru puncte cardinale; la un moment dat, i se păru că vede în depărtare o lumină şi atunci îşi strigă tovarăşii de drum şi le spuse că nu departe de locul unde se pregăteau să înnopteze e o casă. Măgarul îi zise:

– Păi, să ne sculăm şi să mergem într-acolo, aici nu-i un adăpost de noi.

Câinele îşi dădu şi el cu părerea:

– Câteva oscioare şi poate ceva carne nu mi-ar prinde rău deloc.

Aşa că s-au pornit iar la drum spre locul de unde se zărea luminiţa şi, pe măsură ce se apropiau, aceasta se făcea tot mai mare, până când ajunseră în apropierea unei case care nu era altceva decât o casă de hoţi bine luminată. Măgarul, fiind cel mai mare, se apropie de fereastră şi privi înăuntru.

– Ei, ce vezi acolo, tu, Cal-sur? îl întrebă cocoşul.

– Ce văd? răspunse măgarul, văd o masă plină cu bucate şi băuturi din cele mai alese şi o bandă de hoţi care chefuiesc.

– Aşa ceva nu ne-ar strica nici nouă, mai zise cocoşul.

– Ehe, de-am fi noi acolo, mai adăugă măgarul!

Cei patru prieteni se sfătuiră cum să facă să-i alunge pe tâlhari şi, după multe discuţii, găsiră o cale: măgarul trebuia să se urce cu picioarele din faţă pe fereastră, câinele să sară pe spinarea măgarului, pisica să se caţere pe câine şi, în sfârşit, cocoşul să zboare şi să se aşeze pe capul pisicii. Apoi, aşa aranjaţi, dădură o probă muzicală: măgarul răgea, câinele lătra, pisica mieuna iar cocoşul cânta cum cântă cocoşii în zorii zilei. După aceea, au dat buzna în casă spărgând geamul şi făcând un zăngănit îngrozitor. La auzul larmei, a „muzicii” şi a zăngănitului, hoţii se speriară foarte tare, crezând că a venit o stafie. Înnebuniţi de frică, fugiră care-încotro, părăsind bucatele de pe masă. Cei patru artişti, măgarul, câinele, pisica şi cocoşul se aşezară liniştiţi la masă şi se ospătară după pofta inimii.

După ce au terminat de mâncat, îşi căutară câte un culcuş cât mai comod, fiecare după obişnuinţele lui: măgarul, pe o grămadă de gunoi, câinele, după uşă, pisica, pe cuptor lângă spuza caldă, iar cocoşul, pe o

grindă; şi, cum erau foarte obosiţi după drumul lung pe care-l străbătuseră în ziua aceea, adormiră îndată.

După ce trecu de miezul nopţii şi hoţii văzură din depărtare că în casă nu mai ardea nici-o lumină şi totul părea să se fi liniştit, şeful lor le spuse:

– Nu trebuie să ne lăsăm înfricoşaţi, fârtaţilor! Şi porunci să facă drumul înapoi.

Mai întâi trimise un cercetaş la casa părăsită. Acesta văzu că-i linişte peste tot, intră în bucătărie şi, când zări în spuza cuptorului ochii strălucitori ai pisicii, luă un chibrit şi vru să-i aprindă, crezând că sunt cărbuni. Cum pisica nu ştia de glumă, îi sări drept în faţă, îl scuipă şi-l zgârie peste tot. Hoţul s-a speriat, a luat-o la fugă, dar, când vru să iasă afară, de după uşă i-a sărit câinele în spate şi l-a muşcat de picior, apoi, trecând prin curte pe lângă grămada de gunoi, măgarul îi aplică şi el, cu copita din spate, o lovitură de maestru; cocoşul se trezi şi el şi începu, foarte vioi, să strige de pe grindă: cucurigu! cucurigu! Speriat de moarte, hoţul a luat-o la fugă şi când ajunse la căpitanul bandei, abia trăgându-şi sufletul, îi spuse:

– Şefule, în casă este o vrăjitoare cumplită, care m-a scuipat în faţă şi m-a zgâriat cu ghearele; în dosul uşii este un tip cu un cuţit pe care mi l-a băgat în picior; pe sobă este o altă creatură, neagră, ce mi-a aruncat cărbuni aprinşi în ochi, iar sus pe grindă un judecător strigă mereu: „Aduceţi aici pişicherul, să-l judec eu cum se cuvine”! Aşa că am făcut cum am putut ca să dispar cât mai repede.

Cum, după această întâmplare, tâlharii n-au mai avut curaj să se întoarcă în casa din pădure iar cântăreţii noştri se simţeau foarte bine acolo, ei nu se mai duseră la Bremen să devină muzicanţi, ci rămaseră să locuiască împreună şi nu mai părăsiră niciodată casa.

Fluieraşul de os

Era odată, într-o ţară depărtată, un porc mistreţ care ucidea vitele şi-i sfârteca cu colţii lui fioroşi pe oamenii care se apropiau de el. Ce mai încoace şi-ncolo, făcea ravagii prin gospodăriile ţăranilor. Aceştia s-au plâns regelui de necazul lor şi regele promise celui care va scăpa ţara de fioroasa dihanie o răsplată pe cinste. Numai că mistreţul era aşa de mare şi puternic, încât nimeni nu îndrăznea nici măcar să se apropie de pădurea unde sălăşluia el, darămite să-l mai şi ucidă. În cele din urmă, regele promise că, celui care va prinde sau va omorî mistreţul, îi va da de soţie pe fiica lui.

În ţara aceea trăiau şi doi fraţi, fiii unui om sărac. Ei îl anunţară pe rege că vor să-şi încerce norocul. Cel mare, deştept şi viclean, a făcut propunerea din aroganţă, cel mic, naiv şi cam prostuţ, din inimă, dorind să salveze pe oameni de la nenorocire. Regele le-a spus:

– Ca să găsiţi dihania asta, nu trebuie să vă duceţi împreună şi în acelaşi timp în pădure, şi nici în aceeaşi direcţie, ci să veniţi din marginile opuse ale pădurii.

Aşa că fratele cel mare se duse seara, iar cel mic dimineaţa, unul la un capăt, altul la celălalt capăt al pădurii.

Nu la multă vreme de când fratele cel mic intrase în pădure, îi apăru în faţă un omuleţ care avea în mână o suliţă neagră şi care-i zise:

– Îţi dau ţie suliţa aceasta pentru că ai o inimă bună; cu ea poţi merge fără frică să ucizi mistreţul, nimic nu ţi se va întâmpla.

Băiatul mulţumi piticului, luă suliţa, o puse pe umăr şi plecă, fără frică, mai departe. Nu mult după aceea, zări animalul fioros care alerga

spre el, gata să-l sfâşie. Tânărul însă îndreptă suliţa spre mistreţ şi, în mânia ei oarbă, fiara intră din plin în ascuţişul care-i spintecă inima în două. Dihania moartă a fost aruncată pe umăr şi viteazul a plecat cu gând să se înfăţişeze la rege şi să-şi primească răsplata.

Când ajunse la marginea cealaltă a pădurii, văzu, chiar la intrarea în pădure, o casă mare în care nişte oameni beau vin, dansau şi se veseleau. Socotind că mistreţul ar putea fi prin apropiere, fratele lui mai mare intrase acolo de cum se apropiase de pădure, cu gândul să bea ceva ca să prindă curaj. Când îl văzu pe mezin apărând cu prada pe umăr, se făcu vânăt de invidie şi-i puse gând rău.

– Vino înăuntru, frate dragă – îi strigă mezinului –, şi odihneşte-te puţin, bea un păhărel cu noi ca să mai prinzi ceva putere.

Cum nu bănuia ce-i în sufletul fratelui său, băiatul intră înăuntru şi începu să povestească despre piticul cel bun care-i dăduse suliţa şi cum omorâse el mistreţul. Fratele cel mare l-a ţinut de vorbă până la căderea

nopţii, apoi au plecat împreună spre palatul regelui. Se întunecase de-a binelea când ajunseră la un pod; cel mare îl lăsă pe mezin să treacă înainte şi, la mijlocul podului, i-a dat o lovitură puternică pe la spate: acesta a căzut, mort, în apă. Cel mare l-a îngropat sub pod, a luat apoi mistreţul şi l-a dus la rege, pretinzând că el l-a ucis, drept pentru care i se cuvenea răsplata, adică să devină soţul prinţesei. Despre fratele mai mic spuse doar că mistreţul îl sfâşiase. Şi toţi l-au crezut. Numai că Dumnezeu, care pe toate le vede şi le judecă, nu lăsă ca fapta nelegiuită să rămână ascunsă.

După mulţi ani de la această întâmplare, un cioban îşi ducea turma la păscut peste pod şi privea la nisipul de pe fundul apei limpezi. Acolo văzu un oscior alb ca zăpada şi se gândi că ar fi bun să-şi facă din el un fluieraş. A coborât sub pod, a luat osciorul şi a cioplit din el un cap de fluier. Când a suflat prima dată în fluier, osciorul, spre mirarea ciobanului, a început să cânte singur:

Ah, iubite ciobănel,
Ce sufli în osciorul meu,
Frate-meu m-a omorât
Şi sub pod m-a îngropat,
Ca să ducă el mistreţul
De la rege să ia preţul.

„Ia te uită ce fluier nemaipomenit”, îşi zise ciobanul în sinea lui, „cântă singur, trebuie neapărat să-l duc regelui”.

Când ajunse cu fluierul la rege, începu din nou să cânte şi din nou fluieraşul povesti întâmplarea. Regele pricepu de îndată despre ce era vorba, porunci să se facă săpături sub pod şi scheletul fratelui mai mic ucis de cel mare fu dezgropat.

Fratele ucigaş n-a putut tăgădui fapta, aşa că fu pus într-un sac cusut la gură şi aruncat în râu unde s-a înecat. Iar oasele celui ucis au fost duse în

cimitirul de lângă palat şi puse într-un cavou unde se odihnesc şi azi în pace.

Diavolul cu trei fire de păr de aur

Era odată o femeie sărmană care născuse un copil cu căiţa pe cap, asta însemnând că era un copil cu noroc. I s-a prezis nu numai mult noroc în viaţă, dar şi că va lua de soţie chiar pe fiica regelui, şi asta chiar la vârsta de paisprezece ani.

Pe vremea aceea, exista obiceiul ca regele să cutreiere pe ascuns ţara, să vadă cum trăiesc supuşii lui. Ajunse şi în satul băiatului cel norocos şi nimeni nu-l recunoscu. Îi întrebă pe oameni ce mai este nou pe la ei, iar oamenii i-au povestit cum, la ei în sat, s-a născut un copil cu căiţa pe cap, ba, mai mult, că i s-a prezis acestui copil că la paisprezece ani se va căsători cu fiica regelui.

Cum era foarte mândru şi om rău la inimă, regele se înfurie îngrozitor auzind prezicerea. Se duse la părinţii băiatului şi, arătându-se foarte prietenos, le spuse:

– Voi sunteţi nişte oameni sărmani, daţi-mi mie băieţelul vostru, să-i port cum se cuvine de grijă.

La început, părinţii l-au refuzat pe străin. Dar, cum acesta le oferea o grămadă de aur în schimbul copilului, s-au gândit: „Este un copil norocos, s-a născut cu căiţa pe cap, trebuie să facem şi noi ceva pentru el”, şi s-au învoit să-l dea.

Regele l-a luat, l-a pus într-o lădiţă, a plecat mai departe şi, când a ajuns la un râu mare, a dat drumul lădiţei pe apă, zicându-şi în sinea lui: „Mi-am salvat fiica de peţitorul nedorit”.

Lădiţa în care era copilul nu s-a dus însă la fund, ci plutea la suprafaţă ca o corăbioară şi nici un strop de apă nu pătrunse înăuntru. Aşa a plutit ea

cam la două mile depărtare de curtea regală şi a ajuns la o moară în al cărei stăvilar s-a agăţat. Un slujitor, care, din fericire, tocmai se afla în apropiere, a văzut lădiţa, a tras-o cu o cange la mal, sperând că în ea vor fi fiind niscaiva comori; când colo, era un copilaş sănătos şi vioi. L-a dus stăpânilor morii şi, cum aceştia nu aveau copii, s-au bucurat mult şi au zis: „Dumnezeu ni l-a dăruit”. Aşa că l-au îngrijit şi l-au crescut cum au putut mai bine, iar băiatul se dovedea a fi plin de calităţi, ceea ce-i bucura mult pe părinţii lui adoptivi.

Într-o noapte, când tocmai se stârnise o furtună mare, regele, care cutreiera ca şi mai înainte ţara, a cerut adăpost morarului. Văzându-l pe băiat, l-a întrebat dacă este fiul lui.

– Nu, a răspuns morarul, este un copil găsit acum paisprezece ani într-o lădiţă care a venit pe apă şi s-a oprit în stăvilarul morii, iar băiatul care macină l-a scos din apă.

Atunci regele şi-a dat seama că nu era altul decât copilul cu noroc pe care-l pusese el în lădiţă şi-l aruncase în râu.

– Oameni buni, le zise el stăpânilor morii, n-ar putea băiatul vostru să ducă o scrisoare reginei? Pentru treaba aceasta l-aş plăti cu doi galbeni.

– Cum porunceşti, Măria Ta, spuseră părinţii adoptivi, care între timp aflaseră cine-i străinul pe care-l adăpostiseră.

Atunci regele i-a scris reginei o scrisoare în care-i spunea: „De îndată ce tânărul acesta aduce scrisoarea, trebuie să fie ucis şi îngropat şi totul să se petreacă înainte de întoarcerea mea la palat”.

Băiatul a plecat la drum cu scrisoarea, dar s-a rătăcit şi către seară a ajuns într-o pădure. Cum era deja întuneric, a zărit în depărtare o luminiţă, a mers spre ea şi a ajuns la o căsuţă. Când a intrat înăuntru, a văzut o femeie bătrână care stătea lângă foc. Ea s-a speriat văzându-l pe băiat şi l-a întrebat:

– De unde vii şi ce vrei?

– Vin de la moară, răspunse băiatul, şi vreau să merg la regină să-i duc o scrisoare din partea regelui. Dar m-am rătăcit în pădure şi de aceea voiam să înnoptez aici.

– Biet copil, zise bătrâna, ai nimerit într-un cuib de hoţi şi, când vor veni acasă şi te vor găsi, te vor omorî.

– N-au decât să vină, eu sunt aşa de obosit, spuse băiatul, că nu pot în nici un chip să plec mai departe. Apoi s-a lungit pe o laviţă şi a adormit buştean.

Nu mult timp după aceea, tâlharii au venit acasă şi au întrebat-o pe bătrână cine-i tânărul care doarme pe laviţă.

– Ah, le răspunse bătrâna, este un copil neprihănit, s-a rătăcit bietul de el în pădure şi mi-a fost milă, aşa că l-am lăsat să intre înăuntru; trebuie să ducă reginei o scrisoare de la rege.

Hoţii au căutat scrisoarea, au desfăcut-o şi au citit acolo cum trebuie să fie ucis băiatul. Atunci tâlharilor le-a fost milă de el, au rupt scrisoarea şi au scris alta în care i se spunea reginei ca, îndată ce tânărul va ajunge la curte, să fie căsătorit cu fiica ei.

Apoi l-au lăsat să doarmă liniştit până a doua zi. Când băiatul s-a trezit, i-au dat scrisoarea şi i-au arătat drumul spre palat.

Când regina a citit ce scria în scrisoare, a poruncit degrabă să se pregătească nuntă mare şi prinţesa să fie căsătorită cu băiatul cel norocos, ba mai mult, cum tânărul era foarte chipeş, fetei i-a plăcut mult de el şi era foarte fericită că-l va avea de bărbat.

Nu la mult timp după aceea, sosi şi regele la palat şi văzu că se pregătea nunta băiatului cu fiica lui, după cum fusese prezis.

– Ce-aţi făcut, începu el să ţipe înfuriat, eu poruncisem cu totul altceva în scrisoare!

Regina îi arătă scrisoarea, să vadă cu ochii lui ce scria acolo. Regele îşi dădu seama că fusese tras pe sfoară şi că scrisoarea lui era schimbată

cu alta. Atunci îl întrebă pe ginerele său cum de ajunsese scrisoarea falsă la palat.

– Nu ştiu nimic despre asta, răspunse el, s-ar putea ca ea să fi fost schimbată când am dormit la casa din pădure.

Negru de mânie, regele strigă:

– Să nu crezi că-ţi va fi uşor cu mine. Cine vrea pe fiica mea de nevastă, trebuie să-mi aducă din iad trei fire de păr de aur smulse din capul diavolului; dacă tu-mi aduci ce-ţi cer, o vei avea pe prinţesă de nevastă.

Băiatul cel norocos îi zise:

– Firele de păr de aur vi le aduc, Înălţimea Voastră, eu nu mă tem nici de dracu'.

Apoi şi-a luat rămas bun de la logodnica lui şi a plecat în călătoria cea mare. Drumul către iad trecea printr-un oraş nou unde, la porţile lui, un străjer îl opri şi-l întrebă ce meserie are şi ce ştie să facă.

– Eu ştiu să fac de toate, răspunse băiatul cel norocos.

– Ai putea să ne faci plăcerea, îi zise străjerul, să ne spui de ce din fântâna pieţii oraşului nostru, din care altădată izvora apă din belşug, ba chiar şi vin, acum nu mai curge nici picătură?

– Asta ai să afli îndată, aşteaptă numai până mă întorc.

Apoi a plecat mai departe şi a ajuns la un alt oraş şi din nou un străjer îl opri la porţile oraşului şi-l luă la întrebări, ce meserie are şi ce se pricepe să facă.

– Eu ştiu de toate, răspunse iar tânărul.

– Ai putea să ne faci binele să ne spui de ce un copac din oraşul nostru, care până mai ieri făcea mere de aur, acum nici frunze nu mai are pe el?

– Asta o vei afla, aşteaptă numai până mă întorc.

Şi a plecat mai departe şi a ajuns la o apă mare peste care trebuia să treacă. Barcagiul l-a întrebat ce meserie are şi ce ştie să facă.

– Eu ştiu să fac de toate, răspunse tânărul.

– Aşaa, atunci fă-mi şi mie o plăcere, spuse barcagiul, şi explică-mi de ce trebuie să mă plimb eu mereu de la un mal la altul, fără să fiu vreodată mântuit de chinul ăsta?

– Aşteaptă până mă întorc şi vei afla de ce.

Se urcă în barcă şi, pe la mijlocul apei, descoperi intrarea în iad. Intră înăuntru, acolo era întuneric şi plin de funingine, iar dracul nu era acasă; o găsi numai pe maică-sa care stătea într-un jilţ.

– Ce vrei? îl întrebă ea pe băiat, fără a-l privi însă cu răutate.

– Aş vrea trei fire de păr de aur din capul dracului, răspunse băiatul, altfel nu-mi pot păstra soţia.

– Ceri prea mult, băiete. Iar dacă vine dracul acasă şi te găseşte aici, te-ar putea costa viaţa. Dar mie mi s-a făcut milă de tine, vreau să văd dacă nu pot să te ajut. Şi pe dată îl prefăcu într-o furnică şi-i zise:

– Strecoară-te între faldurile fustei mele ca să fii cât mai în siguranţă.

– Da, spuse băiatul, e foarte bine, dar mai înainte de a pleca de aici vreau să ştiu trei lucruri: de ce o fântână din care altădată izvora apă, ba chiar şi vin, a secat şi nu mai are nici apă; de ce un copac care altădată avea mere de aur, acum nici măcar frunze nu mai are şi de ce un barcagiu trebuie să vâslească mereu încoace şi încolo cu barca lui, la nesfârşit?

– Astea nu-s întrebări simple, zise bătrâna, dar tu să stai atent şi să asculţi ce spune dracul, în timp ce eu îi voi smulge cele trei fire de păr de aur din cap.

La căderea serii, diavolul veni acasă. Abia intră că şi observă că aerul nu era curat.

– Îmi miroase, îmi miroase a carne de om, zise el, nu-mi place deloc.

Apoi începu să caute în toate colţurile casei. Căută, căută, dar nu găsi nimic. Mumă-sa îl opri, zicând:

– Abia am măturat şi am pus rânduială în casă, iar tu dai totul peste cap; mereu îţi miroase a carne de om! Mai bine aşază-te la masă şi

cinează.

După ce a mâncat şi a băut bine, dracul şi-a pus capul în poala maică-si şi a rugat-o să-l lase să se odihnească oleacă. N-a trecut mult că a şi început să moţăie, apoi să sforăie. Atunci bătrâna a apucat un fir de păr de aur, l-a smuls de pe capul dracului şi l-a pus lângă ea.

– Aoleo, a strigat diavolul, ce faci acolo?

– Am avut un vis rău, zise bătrâna, de aceea te-am tras de păr.

– Şi ce-ai visat? întrebă dracul.

– Am visat că fântâna târgului, din care izvora apă şi vin, a secat de tot. Oare de ce?

– Ei, dacă ar şti ei! Acolo, sub piatră, este o broască ţestoasă. Dacă cineva ar omorî-o, ar izvorî din nou apă şi vin din fântână.

Mama diavolului începu să-l caute în cap, să-l despăduchească, până ce fiul adormi din nou şi începu să sforăie aşa de tare că se zguduiau ferestrele casei. Atunci bătrâna îi mai smulse un fir de păr.

– Hei, ce faci?! a strigat diavolul înfuriat.

– Nimic rău, am făcut-o fără să vreau, în vis.

– Da' ce-ai mai visat iar?

– Am visat un regat cu un copac care până nu de mult rodea mere de aur, iar acum nu mai are nici măcar frunziş. Care să fie cauza?

– Hei, dacă ar şti ei! răspunse diavolul. La rădăcina mărului roade un şoarece. Dacă l-ar omorî, pomul ar avea încă multă vreme roade, dacă nu, copacul se va usca de tot. Dar mai lasă-mă în pace cu visele tale! Să ştii că, dacă mă mai trezeşti o dată, o iei peste ochi!

Mamă-sa însă îi vorbi frumos şi continuă să-l caute de păduchi până ce feciorul ei adormi din nou şi începu să sforăie. Atunci apucă al treilea fir de păr şi i-l smulse de pe cap. Dracul sări ca ars în sus şi urlă cât îl ţinea gura, gata-gata s-o ia la bătaie pe bătrână, dar ea l-a domolit iar cu vorba.

– Ei, câte nu visează omul!

– Da' ce-ai mai visat iar? întrebă el curios.

– Mi-a apărut în vis un barcagiu care se plângea că trebuie să umble mereu încoace şi încolo şi că nu va scăpa niciodată de blestemul acesta. Cu ce-a greşit, bietul de el?

– Ei, cap sec ce eşti, zise diavolul morocănos, păi dacă vine unul şi vrea să treacă, să-i dea lui vâsla să vâslească, iar barcagiul va scăpa.

Mama, care avea acum cele trei fire de păr de aur şi răspunsul la întrebări, îl lăsă în pace să doarmă şi dracul dormi neîntors până a doua zi în zori. Atunci se sculă şi plecă din nou prin lume. Bătrâna ridică furnica din poalele rochiei şi-i redă înfăţişarea omenească. Apoi, îi zise copilului norocos:

– Acum ai firele de păr de aur de pe capul dracului şi răspunsurile la cele trei întrebări. Le-ai auzit bine, nu?

– Da, le-am auzit şi am să le ţin minte.

– Să-ţi fie de ajutor. Şi acum, la drum! îl îndemnă bătrâna.

El îi mulţumi pentru că-l ajutase, apoi părăsi iadul, bucuros că totul îi mersese aşa de bine. Când a ajuns la barcagiu, a trebuit să-i răspundă, aşa cum îi promisese, la întrebare.

– Mai întâi du-mă de partea cealaltă a râului, îi spuse băiatul, şi apoi îţi voi spune cum să te mântuieşti de chinul tău.

Şi, când era deja pe malul celălalt al râului, îi strigă:

– Dacă mai vine unul, care vrea să treacă de partea cealaltă a râului, dă-i vâslele în mână!

Apoi plecă mai departe şi ajunse în oraşul unde era copacul cel sterp. La porţile oraşului, străjerul aştepta şi el un răspuns. Băiatul îi spuse ce aflase de la diavol.

– Omoară şoarecele care-i roade rădăcina şi va face din nou mere de aur.

Străjerul îi mulţumi şi-i dădu ca răsplată doi măgari încărcaţi cu saci plini de aur.

În sfârşit, băiatul cel norocos ajunse în oraşul în care secase fântâna. Străjerul îl aştepta la porţile oraşului, iar el îi spuse ce aflase de la diavol.

– În fântână, sub o piatră, e o broască ţestoasă; trebuie s-o căutaţi şi s-o omorâţi şi numai după aceea va curge din nou apa.

Străjerul îi mulţumi şi îi dărui şi el doi măgari încărcaţi cu saci plini cu aur, care-l urmară.

În sfârşit, norocosul ajunse acasă, la viitoarea lui soţie care se bucură din inimă la vederea lui şi-l puse să-i povestească toate întâmplările prin care trecuse.

Regele primi şi el ceea ce ceruse: trei fire de păr de aur de pe capul dracului. Şi, când mai văzu şi cei patru măgari încărcaţi cu saci de aur, nu mai putu de bucurie şi-i zise băiatului:

– Acum, că ai îndeplinit condiţiile pe care ţi le-am pus, poţi s-o păstrezi pe fiica mea. Dar, iubite ginerică, spune-mi, de unde ai atâta aur? Aici, în sacii ăştia, sunt comori nepreţuite.

– Am trecut peste un râu şi le-am luat de acolo, căci în loc de nisip, pe mal se afla aur, zise băiatul cel norocos.

– Aş putea oare să iau şi eu aur de acolo? întrebă regele.

– Cum să nu, cât vrei, este un barcagiu pe râu, care te va trece de pe un mal pe altul şi de acolo îţi vei putea umple sacii.

Regele cel lacom rege se grăbi să plece îndată la drum şi, când ajunse la râu, îi făcu mai întâi cu mâna barcagiului ca să vină să-l treacă apa. Barcagiul veni, îi spuse să urce şi, când barca aproape atinse malul celălalt, îi puse vâslele în mână şi el sări pe uscat. Aşa că regele rămase să umble cu barca încoace şi încolo, drept pedeapsă pentru cât rău îi făcuse copilului cel norocos. Vă întrebaţi poate dacă şi acum mai călătoreşte? Cum să nu! Nimeni nu i-a luat încă vâslele.

Păducheşul şi puricelul

Un păducheş şi un puricel trăiau odată împreună, în aceeaşi gospodărie, şi-şi pregăteau berea fierbând malţul într-o coajă de ou. Într-o zi, s-a întâmplat că păducheşul a căzut înăuntru şi s-a pârjolit. Puricelul, speriat, a început să strige după ajutor, dar uşiţa camerei s-a răstit la el şi i-a spus:

– Hei, ce strigi aşa, puricelule?

– Pentru că păducheşul s-a pârjolit, de aia strig.

Atunci începu şi uşiţa să scârţâie.

Măturica dintr-un colţ al camerei îi strigă:

– De ce scârţâi aşa, uşiţă?

– Şi de ce n-aş scârţâi?

Păducheşul s-a pârlit,
Puricelul plânge!

Atunci măturica începu să măture peste măsură de repede. O trăsură care trecea pe acolo întrebă:

– De ce mături atâta, măturică?

– Şi de ce n-aş mătura?

Păducheşul s-a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie!

Atunci trăsurica zise:

– Ei bine, dacă-i aşa, voi alerga şi eu. Şi începu să alerge cât putea de repede.

Trecând pe lângă un gunoiaş, acesta îi zise:

– Da' de ce alergi aşa repede, trăsurico?

– Şi de ce n-aş alerga?

Păducheşul s-a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturica mătură!

Gunoiaşul strigă:

– Ah, îmi doresc la nebunie să ard şi eu într-un foc strălucitor! Şi începu să ardă.

Lângă gunoiaş era un copăcel care-i spuse:

– Da' de ce arzi aşa, gunoiaşule?

– Şi de ce n-aş arde?

Păducheşul s-a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturica mătură,
Trăsurica aleargă!

Atunci copăcelul zise şi el:

– Vreau şi eu să mă scutur! Şi începu să se scuture aşa de tare, că-i căzură toate frunzele. O fetiţă, care tocmai trecea pe acolo cu urciorul după apă, văzu ce se petrece şi întrebă:

– Copăcelule, de ce te scuturi aşa?

– Şi de ce nu m-aş scutura?

Păducheşul s-a pârlit,

Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturica mătură,
Trăsurica aleargă,
Gunoiaşul arde!

Atunci fetiţa zise:

– Aşaa? Atunci vreau şi eu să-mi sparg urcioraşul de apă.

Fântâna din care izvora apa a întrebat:

– De ce spargi urcioraşul, fetiţo?

– Şi de ce nu l-aş sparge?

Păducheşul s-a pârlit,
Puricelul plânge,
Uşiţa scârţâie,
Măturica mătură,
Trăsurica aleargă,
Gunoiaşul arde,
Copăcelul se scutură!

– Ei, bine, zise fântâna, atunci voi curge şi eu.

Şi începu să curgă fără întrerupere. Şi, de atâta apă, toţi s-au înecat, fetiţa, copăcelul, gunoiaşul, trăsurica, măturica, uşiţa, puricelul, păducheşul, toţi, până la unul.

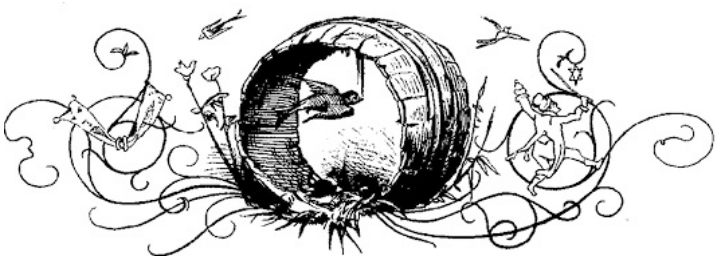

Fetiţa fără mâini

Era odată un morar căruia nu-i mai mergeau treburile şi sărăcea văzând cu ochii de la o zi la alta. Nu-i mai rămăsese decât moara şi mărul din spatele ei. Într-o zi se duse în pădure după lemne. În faţă, îi apăru un bătrân pe care nu-l mai văzuse în viaţa lui, care-i spuse:

– De ce te chinuieşti cu bucăţile astea de lemn? Eu pot să te fac bogat dacă-mi făgăduieşti că-mi vei da ce ai în spatele morii tale.

„Ce poate fi, decât mărul meu”, se gândi morarul şi zise da, vânzându-se în acest fel străinului. Acesta însă râse în sinea lui batjocoritor şi-i aminti:

– Peste trei ani voi veni şi-mi voi lua ce-i al meu!

Apoi plecă mai departe.

Când ajunse acasă, femeia morarului îi ieşi înainte şi-i spuse:

– Ia spune-mi, bărbate, de unde-a venit bogăţia asta în casa noastră, aşa, ca din senin? Pentru prima dată lăzile noastre sunt pline de comori, dar nimeni n-a venit să aducă ceva, nu ştiu, zău aşa, ce s-a întâmplat.

– Toate astea ne vin de la un străin pe care l-am întâlnit în pădure şi mi-a promis comorile pe care le vezi după ce i-am făgăduit, la rândul meu, să-i dau ce se află în spatele morii, adică mărul acela de care ne putem lipsi.

– Vai de mine, bărbate, zise femeia speriată de moarte, ăsta trebuie să fi fost dracul; nu la măr s-a gândit el, ci la fiica noastră, care mătură curtea din spatele morii.

Fiica morarului, o fată frumoasă şi evlavioasă, dusese, vreme de trei ani, o viaţă fără de păcate şi cu frică de Dumnezeu.

Timpul trecu şi sosi ziua când Necuratul veni să-şi ia plata. Ea se spălă, spălă şi locul din jurul ei şi, cu cretă, îşi desenă un cerc în jur. Dracul apăru devreme, dar nu se putu apropie de ea. Furios, îi spuse morarului:

– Varsă toată apa, ca fiică-ta să nu se mai poată spăla pentru că, aşa curată, nu am nici o putere asupra ei.

Morarul, speriat, făcu ce i-a spus dracul.

A doua zi veni iar Necuratul, dar tot nu putu să ia fata, pentru că ea plânsese în mâini şi, de atâtea lacrimi, acestea îi erau curate. Neputând s-o ia nici de data aceasta, îi spuse morarului:

– Taie-i mâinile, altfel n-o pot lua.

Morarul speriat zise:

– Cum să tai mâinile copilului meu?

Atunci Necuratul începu să-l amenințe, spunând:

– Dacă nu faci cum îţi spun, te iau pe tine.

Tatălui i se făcu frică şi-i promise că-i va da ascultare. Se duse spre fată şi-i spuse:

– Copila mea, dacă nu-ţi tai mâinile, dracul mă va lua pe mine şi mă va duce cine ştie unde; mi-e frică şi de aceea i-am promis că voi face ceea ce îmi cere.

Fata îi răspunse:

– Dragă tată, fă cu mine ce vrei, sunt doar copilul tău.

Apoi i-a întins amândouă mâinile şi l-a lăsat să i le taie. Dracul veni s-o ia a treia zi, dar ea plânsese aşa de mult în cioatele mâinilor, că era curată. Atunci Necuratul nu mai avu ce face şi, recunoscând că nu are nici o putere asupra ei, se dădu bătut.

Morarul îi spuse fetei:

– Prin tine, draga mea copilă, am dobândit o avere foarte mare, de aceea aş vrea, cât trăieşti, să-ţi asigur o viaţă minunată.

Ea însă îi răspunse:

– Aici, dragă tată, nu mai pot rămâne. Vreau să plec în lume şi să trăiesc din mila oamenilor.

Apoi a cerut să-i lege la spate mâinile ciuntite şi, la răsăritul soarelui, a pornit la drum şi a mers toată ziua până când s-a făcut noapte. Tocmai ajunsese aproape de grădina unui rege şi, la lumina lunii, a văzut că înăuntru erau copaci încărcaţi cu tot felul de fructe, dar ea nu putea lua, pentru că în jurul zidului grădinii era o apă. Şi, cum mersese toată ziua, foamea o chinuia îngrozitor.

– Ah, dacă aş putea intra să mănânc din fructele acelea! Altfel am să mă prăpădesc de foame.

Apoi căzu în genunchi şi începu să se roage lui Dumnezeu s-o ajute. Dintr-o dată, un înger apăru în spatele ei şi în mijlocul apei se făcu o cărare uscată pe care fata a urmat-o, putând astfel să intre în grădină. Acolo a văzut un pom cu pere foarte frumoase. Perele erau însă numărate. Grădinarul a văzut când fata a luat direct cu gura o pară şi a mâncat-o, dar nu s-a apropiat pentru că în spatele ei era îngerul ce strălucea şi grădinarul a crezut că-i o stafie şi s-a speriat. De aceea n-a strigat la fată şi nici n-a oprit-o să ia para.

După ce a mâncat para, sătulă, fata s-a ascuns într-un tufiş. Regele căruia îi aparţinea grădina a venit acolo a doua zi şi, când a numărat perele, a văzut că una lipsea; l-a întrebat pe grădinar unde-i para, iar acesta i-a spus:

– Noaptea trecută a fost o arătare aici, care nu avea mâini, şi a mâncat o pară pe care a luat-o cu gura.

Regele a zis:

– Dar cum de a trecut apa arătarea asta?

– A apărut ceva îmbrăcat în alb ca neaua, din cer, şi i-a făcut cărare uscată dând apele de o parte şi de alta şi astfel a trecut. Şi, cum nu ştiam ce era, poate să fi fost un înger, mi-a fost frică să întreb sau să strig. După ce arătarea a mâncat para, îngerul a dispărut.

Regele spuse:

– Ei bine, dacă-i aşa, noaptea aceasta voi veghea împreună cu tine.

Când se lăsă noaptea, regele veni în grădină aducând şi un preot care trebuia să-i vorbească arătării. Toţi trei, regele, preotul şi grădinarul se aşezară sub copac şi începură să aştepte.

Spre miezul nopţii, fata se târî dinspre tufiş, ajunse lângă copac, luă cu gura o pară şi începu să mănânce din ea; lângă ea stătea îngerul cu haina lui albă ca neaua.

Atunci preotul ieşi înainte şi-i spuse fetei:

– Eşti tu oare trimisul lui Dumnezeu, eşti o stafie, eşti un om, cine eşti?

Fata răspunse:

– Nu sunt stafie, ci o biată fată necăjită, părăsită de toată lumea, numai de Dumnezeu nu.

Regele îi spuse şi el:

– Dacă te-a părăsit toată lumea, eu n-am să te părăsesc.

Şi o luă în palat şi, cum fata era frumoasă şi credincioasă, regele începu s-o iubească din toată inima, aşa că dădu poruncă să i se facă nişte mânuţe din aur, apoi o luă de nevastă.

La un an de la căsătorie, regele a trebuit să plece la război şi a lăsat pe tânăra regină în grija mamei lui, căreia i-a spus:

– Când va fi să nască, să o îngrijeşti bine şi să-mi dai şi mie de ştire.

După plecarea regelui, tânăra regină aduse pe lume un băieţel. Soacra ei îi scrise regelui şi-i anunţă fericitul eveniment. Solul care ducea vestea bună se aşează să se odihnească lângă un râu şi adormi buştean, căci era foarte obosit. Atunci dracul, care trecea des pe acolo, pentru că-i făcea mereu necazuri regelui cel credincios, luă scrisoarea cea adevărată şi o schimbă cu alta, în care-l anunţa pe rege că tânăra lui soţie a născut o arătare. Când regele citi scrisoarea, fu speriat şi mâhnit totodată, totuşi scrise ca regina să fie bine îngrijită până la întoarcerea lui.

Solul plecă spre palat cu scrisoarea, se odihni în acelaşi loc şi adormi iar. Dracul apăru şi el din nou şi-i puse o altă scrisoare în buzunar, în care scria ca regina şi copilul să fie ucişi.

Bătrâna mamă se sperie îngrozitor când citi răspunsul fiului ei: nu-i venea să creadă că regele îi cere să fie ucişi soţia şi copilul lui; aşa că-i scrise o altă scrisoare, pe care însă regele n-o primi, pentru că dracul îi schimbă din nou solului scrisoarea din buzunar. Ba chiar, în răspuns, i se cerea mamei să trimită regelui limba şi ochii soţiei ca dovadă că-i îndeplinise porunca. Bătrâna plânse amar când citi ce i se cerea, apoi noaptea luă o cerboaică, îi tăie limba şi-i scoase ochii şi le trimise fiului ei.

– Nu pot să te ucid aşa cum porunceşte regele, îi spuse ea reginei, dar nu mai poţi rămâne la palat. Aşa că te rog să pleci împreună cu copilul în lumea largă şi să nu mai pui piciorul aici niciodată.

Şi tânăra regină plecă într-o pădure sălbatecă, se puse în genunchi şi se rugă lui Dumnezeu. Îngerul cel bun îi apăru iar în faţă şi o conduse spre o căsuţă unde era o bucată de lemn pe care scria: „Aici poate locui cine vrea”. Din căsuţă ieşi o fecioară îmbrăcată într-o rochie albă ca zăpada şi-i spuse:

– Bine ai venit, doamnă regină! şi a condus-o înăuntru. Apoi i-a luat băieţelul din spate, i l-a pus la piept ca să sugă, după care l-a aşezat într-un pătuţ pregătit anume pentru el. Fecioara în alb îi spuse reginei:

– Eu sunt un înger trimis de Dumnezeu ca să-ţi port de grijă ţie şi copilului.

Aşa a rămas ea acolo şapte ani şi, prin mila lui Dumnezeu, i-au crescut şi mâinile.

Când regele s-a întors de la război, primul lucru pe care l-a dorit a fost să-şi vadă soţia şi copilul, dar bătrâna lui mamă a început să plângă şi i-a spus:

– Om rău ce eşti, de ce mi-ai scris să ucid două fiinţe nevinovate? Şi i-a arătat scrisorile pe care dracul le falsificase, zicându-i:

– Iată, am făcut precum mi-ai scris! şi i-a arătat limba şi ochii.

Regele începu să plângă amarnic după soţia şi fiul lui şi atunci mamei i s-a muiat inima şi i-a spus:

– Fii liniştit, fiule, ei trăiesc. Am tăiat de la o căprioară limba şi i-am scos ochii ca să-ţi pregătesc aceste dovezi, în schimb, i-am legat soţiei copilul pe spate şi am trimis-o în lumea largă, iar ea a trebuit să-mi promită că nu va reveni niciodată aici, pentru ca tu să nu te înfurii.

Regele zise:

– Voi pleca în căutarea lor şi voi merge cât mă vor ţine picioarele, fără să mănânc şi să beau, până ce îmi voi regăsi soţia iubită şi fiul, dacă între timp n-or fi murit pe undeva de foame.

Astfel a colindat regele şapte ani prin lume, scotocind prin toate văgăunile. Şi, cum nu dădea de ei, gândea că au pierit. Nu a mâncat şi nu a băut nimic, aşa cum a promis, dar Dumnezeu îi dădea puteri să reziste. În sfârşit, ajunse într-o pădure, la o căsuţă cu o inscripţie pe care scria: „Aici poate locui cine vrea”. Bătu la uşă şi apăru fecioara în alb care-l luă de mână şi-l duse înăuntru. Acolo îi spuse:

– Bine ai venit, Măria Ta! Şi l-a întrebat de unde vine.

El îi răspunse:

– De şapte ani colind prin lume în căutarea soţiei şi a copilului meu şi nu-i găsesc.

Îngerul vru să-i dea de mâncare şi de băut, dar el refuză şi ceru doar voie să se odihnească puţin. S-a întins pe o laviţă şi şi-a pus un ştergar pe faţă. Îngerul a intrat în odaia unde se aflau soţia regelui şi fiul ei pe care-l chema Regat-al-durerii.

– Ieşi afară cu copilul, îi spuse, soţul tău a venit.

Atunci ea s-a dus în camera unde dormea el şi, cum ştergarul îi căzuse de pe faţă, i-a spus fiului ei:

– Regat-al-durerii, ridică ştergarul şi acoperă-l pe tatăl tău.

Copilul a ridicat ştergarul şi i l-a pus tatălui său din nou pe faţă. Dar regele, care dormea foarte uşor, s-a trezit şi a tras ştergarul de pe faţă, lăsându-l din nou să cadă. Copilul însă zise:

– Mamă, cum pot eu să acopăr faţa tatălui meu dacă eu n-am tată? Am învăţat rugăciunea „Tatăl nostru care eşti în ceruri”. Tu aşa mi-ai spus, că tatăl meu este în ceruri şi că este chiar Bunul Dumnezeu. Cum să cred că omul acesta sălbatec este tatăl meu? Nu, el nu-i tatăl meu.

Când a auzit toate acestea, regele s-a sculat şi a întrebat-o pe femeia din faţa lui cine este.

– Sunt soţia ta şi acesta-i fiul tău, Regat-al-durerii.

Regele îi privi mâinile şi spuse:

– Soţia mea avea mâini de aur.

Regina răspunse:

– Bunul Dumnezeu a făcut să-mi crească mâini adevărate.

Îngerul intră în cameră şi-i aduse regelui mâinile de aur. Atunci el s-a bucurat şi a spus:

– O piatră grea mi s-a luat de pe inimă.

Apoi au mâncat toţi, împreună cu îngerul, după care au plecat la palat unde-i aştepta regina mamă. Şi acolo a fost mare bucurie, regele şi regina au făcut o petrecere pe cinste şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Hans cel isteţ

Mama lui Hans îl întreabă:

– Încotro, Hans?

Hans răspunde:

– La Gretel, mamă!

– Bine, Hans!

– Adio, mamă!

– Adio, Hans!

Hans vine la Gretel:

– Bună ziua, Gretel!

– Bună ziua, Hans!

– Ce mi-aduci?

– Nimic nu-ţi aduc, nimic nu-ţi dau!

Gretel i-a dăruit lui Hans un ac.

Hans spune:

– Adio, Gretel!

Gretel răspunde:

– Adio, Hans!

Hans ia acul, îl înfige într-un car cu fân şi merge acasă în spatele carului.

– Bună seara, mamă!

– Bună seara, Hans! Unde ai fost?

– Am fost la Gretel.

– Şi ce i-ai dus?

– Nu i-am dus nimic şi nu i-am dat nimic.

– Şi Gretel ce ţi-a dat?
– Mi-a dat un ac.
– Şi unde ai pus acul?
– L-am înfipt în carul cu fân.
– Ai făcut o prostie, Hans, trebuia să-l înfigi în mânecuţă.
– Nu-i nimic, altă dată aşa am să fac, mamă.
Mama lui Hans îl întreabă:
– Încotro, Hans?
– La Gretel, mamă.
– Mergi cu bine, Hans.
– Bine, mamă.
– Adio, Hans!
– Adio, mamă!
Hans vine la Gretel.
– Bună ziua, Gretel.
– Bună ziua, Hans.
– Ce mi-ai adus bun?
– Nimic nu ţi-am adus, nimic nu-ţi dau!
Gretel i-a dat lui Hans un cuţit.
– Adio, Gretel!
– Adio, Hans!
Hans ia cuţitul, îl înfige în mânecă şi vine acasă.
– Bună seara, mamă.
– Bună seara, Hans, unde ai fost?
– La Gretel.
– Ce i-ai dus?
– Nu i-am dus nimic, nu i-am dat nimic.
– Ce ţi-a dat Gretel?
– Mi-a dat un cuţit.
– Şi ce-ai făcut cu el, Hans?

– L-am înfipt în mânecă.

– Ai făcut o prostie, Hans, trebuia să-l pui în traistă.

– Nu-i nimic, altă dată aşa am să fac.

Mama întreabă:

– Încotro, Hans?

– La Gretel, mamă.

– Mergi cu bine, Hans.

– Bine, mamă.

– Adio, Hans!

– Adio, mamă!

Hans vine la Gretel.

– Bună ziua, Gretel!

– Bună ziua, Hans! Ce mi-ai adus bun?

– Nimic nu ţi-am adus, nimic nu-ţi dau.

Gretel îi dăruieşte lui Hans o capră tânără.

– Adio, Gretel!

– Adio, Hans!

Hans ia capra, îi leagă picioarele şi o pune în traistă. Când a ajuns acasă, capra era sufocată.

– Bună seara, mamă!

– Bună seara, Hans! Unde ai fost?

– Am fost la Gretel.

– Şi ce ţi-a dat Gretel?

– Mi-a dat o capră.

– Şi unde-i capra, Hans?

– Am băgat-o în traistă.

– Ai făcut o prostie Hans, trebuia să legi capra cu o sfoară.

– Nu-i nimic, mamă, altă dată aşa am să fac.

Mama întrebă:

– Încotro, Hans?

– La Gretel, mamă.

– Mergi cu bine, Hans.

– Bine, mamă.

– Adio, Hans!

– Adio, mamă!

Hans vine la Gretel.

– Bună ziua, Gretel.

– Bună ziua, Hans. Ce mi-ai adus bun?

– Nu ţi-am adus nimic, nu-ţi dau nimic.

Gretel i-a dat lui Hans o bucată de slănină.

– Adio, Gretel!

– Adio, Hans!

Hans ia slănina, o leagă cu o sfoară şi începe s-o târască după el. Câinii s-au adunat şi au înfulecat slănina. Când a ajuns acasă, avea în mână numai sfoara şi nimic altceva.

– Bună seara, mamă!

– Bună seara, Hans! Unde ai fost?

– Am fost la Gretel.

– Şi ce i-ai dus?

– Nimic nu i-am dus, nimic nu i-am dat.

– Şi ce ţi-a dat Gretel?

– Mi-a dat o bucată de slănină.

– Şi unde-i slănina, Hans?

– De sfoară legată, acasă cărată, de câini mâncată.

– Ai făcut o prostie, Hans, trebuia să duci pe cap slănina.

– Nu-i nimic, mamă, altă dată aşa am să fac.

Hans vine la Gretel.

– Bună ziua, Gretel!

– Bună ziua, Hans! Ce mi-ai adus bun?

– Nu ţi-am adus nimic, nu-ţi dau nimic.

Gretel i-a dat un viţel lui Hans.

– Adio, Gretel!

– Adio, Hans!

Hans ia viţelul, îl pune pe cap şi viţelul i-a strivit faţa.

– Bună seara, mamă!

– Bună seara, Hans! Unde ai fost?

– Am fost la Gretel.

– Şi ce i-ai dus?

– Nimic nu i-am dus, nimic nu i-am dat.

– Şi ea ce ţi-a dat?

– Mi-a dat un viţel.

– Şi unde-i viţelul, Hans?

– L-am pus pe cap şi mi-a strivit faţa.

– Ai făcut o prostie, Hans. Trebuia să duci viţelul de funie şi să-l legi la iesle.

– Nu-i nimic mamă. Altă dată aşa am să fac.

Mama:

– Încotro, Hans?

– La Gretel, mamă.

– Mergi cu bine, Hans.

– Bine, mamă.

– Adio, Hans!

– Adio, mamă!

Hans vine la Gretel.

– Bună ziua, Gretel.

– Bună ziua, Hans. Ce mi-ai adus bun?

– Nu ţi-am adus nimic, nu-ţi dau nimic.

Gretel îi spune lui Hans:

– Eu vreau să mă dăruiesc ţie.

Hans o ia pe Gretel, o leagă cu o funie, o duce la iesle şi o leagă strâns. Apoi se duce la mama lui:

– Bună seara, mamă!

– Bună seara, Hans! Unde ai fost?

– La Gretel.

– Şi ce i-ai dus?

– Nimic.

– Şi ea ce ţi-a dat?

– Nu mi-a dat nimic. A mers cu mine.

– Şi unde ai lăsat-o?

– Am legat-o cu o funie, am dus-o în staul şi i-am dat iarbă.

– Ai făcut o mare prostie, Hans. Trebuia să-i dăruieşti priviri, ochi plini de iubire.

– Nu-i nimic, aşa am să fac.

Hans s-a dus în staul, a luat viţeii, oile, le-a scos ochii şi i-a dăruit lui Gretel. Gretel s-a supărat, şi-a tăiat funia, a fugit din staul şi s-a căsătorit cu Hans.

Cele trei graiuri

În Elveţia trăia odată un conte bătrân care avea un singur fiu, dar aşa de prost, că nu putea să înveţe nimic. Într-o zi, tatăl i-a spus fiului:

– Ascultă, băiete, văd că eu nu reuşesc să-ţi bag nimic în cap. Totuşi, doresc să fac ceva pentru tine. De aceea te sfătuiesc să pleci departe de aici, la un maestru renumit care va încerca să te înveţe ceva.

Tânărul plecă într-un oraş străin şi rămase la maestrul cel renumit vreme de trei ani. Apoi s-a întors la palat şi tatăl său l-a întrebat:

– Ei, fiule, ia spune, ce-ai învăţat?

– Tată, am învăţat graiul câinilor.

– Doamne fereşte, strigă tatăl, asta-i tot ce-ai învăţat? Trebuie să te trimit în alt oraş, la un alt maestru.

Tânărul plecă în alt oraş şi rămase la noul maestru vreme de un an. Apoi s-a întors la palat şi tatăl său l-a întrebat:

– Ei, fiule, ia spune, ce-ai învăţat?

– Tată, am învăţat graiul păsărelelor.

– Doamne fereşte, strigă furios tatăl, nenorocitule, ai pierdut atâta timp şi n-ai învăţat nimic, mă mir că nu ţi-e ruşine să mi te înfăţişezi înainte. Am să te trimit la alt maestru, dar, dacă nici de data asta nu înveţi nimic, nu te mai recunosc de fiu.

Fiul rămase un an la acest maestru şi apoi se întoarse acasă. Tatăl său îl întrebă:

– Ei, fiule, ce-ai învăţat?

– Tată, am învăţat graiul broaştelor.

Tatăl, mai, mai să-şi iasă din minţi de furie, strigă oamenilor lui:

– Netrebnicul ăsta nu mai este fiul meu, îl alung de acasă. Duceţi-l în pădure şi să-l omorâţi.

Slujitorii contelui l-au dus pe tânăr în pădure, dar, când să-l omoare, li s-a făcut milă de el şi l-au lăsat să plece în lume. Au tăiat apoi limba şi au scos ochii unei căprioare ca să-i ducă grafului dovada că i-au îndeplinit porunca.

Tânărul hoinări cât hoinări prin lume până când ajunse la un castel, bătu la poartă şi ceru voie să înnopteze acolo.

Castelanul îi spuse:

– Bine, vei putea rămâne peste noapte aici, dar lângă turnul cel vechi, şi te previn că vei fi în primejdie pentru că acolo sunt nişte câini foarte răi care latră şi urlă, iar din timp în timp trebuie să li se dea un om pe care să-l sfâşie. Tot ţinutul se teme de ei, dar nimeni nu le-a putut veni de hac.

Tânărul, care nu ştia ce-i frica, spuse:

– Lăsaţi-mă pe mine printre câinii aceştia care urlă şi latră, daţi-mi ceva să le arunc şi nu-mi vor face nimic.

Şi, cum el nu ceruse de mâncare, castelanii i-au dat ceva ca să arunce la câini, apoi l-au dus la turnul cu pricina. Când intră, câinii, în loc să latre, începură să dea prietenoşi din coadă, mâncară ce le dădu tânărul şi nu-i clintiră nici măcar un fir de păr de pe cap.

A doua zi dimineaţa, odihnit, tânărul, spre mirarea curtenilor, se înfăţişă la castelan nevătămat şi spuse:

– Câinii mi-au spus în graiul lor de ce fac necazuri castelului şi oamenilor de prin împrejurimi. Ei sunt vrăjiţi şi trebuie să păzească o comoară care se află sub turn. Nu va fi linişte până ce comoara nu va fi luată de acolo. Am aflat de la ei şi ce trebuie făcut.

Castelanul, curtenii şi sătenii din ţinut se bucurară nespus de mult la aflarea acelor veşti, ba chiar castelanul îi spuse că, dacă-l scapă de necaz, îl va considera fiul lui.

Tânărul s-a dus din nou la turn şi, cum ştia ce avea de făcut, a dus treaba la bun sfârşit şi a scos de sub turn o ladă plină cu aur. Urletul câinilor sălbatici nu se mai auzea, ei dispărură cu toţii şi ţara fu salvată de la nenorociri.

După un timp, tânărului îi trecu prin minte să se ducă la Roma. În drum spre marele oraş, trecu pe lângă o mlaştină în care şedeau broaştele şi orăcăiau. Tânărul începu să asculte ce spun şi deveni gânditor şi trist. Când ajunse la Roma află că tocmai murise Papa şi că printre cardinali era mare disperare pentru că nu se hotărau cine să fie urmaşul la Sfântul Scaun. Şi, când în sfârşit luară o hotărâre, apăru tânărul conte în biserica cea mare şi deodată doi porumbei albi zburară pe umerii lui. Preoţii recunoscură în această întâmplare semnul lui Dumnezeu şi-l întrebară dacă nu vrea să fie Papă. La început, el fu nehotărât, apoi se mai gândi ce se mai gândi şi spuse:

– Primesc.

Aşa a fost el uns şi binecuvântat Papă, mirat foarte de întreaga întâmplare. Când trebuia să ţină o slujbă şi nu ştia ce să spună, cei doi porumbei stăteau pe umerii lui şi-i şopteau ce are de zis. Iar el le pricepea graiul, aşa cum îl pricepuse şi pe cel al câinilor sălbatici, şi pe cel al broaştelor, şi era foarte fericit.

Else cea isteaţă

Era odată un om care avea o fiică: pe Else cea isteaţă. Când fata crescu mai mărişoară, tatăl îi spuse:

– Else, noi am dori să te măriţi.

– Da, spuse şi mama, numai să apară peţitorul care să o vrea.

În sfârşit, apăru de departe unul pe nume Hans şi o ceru de nevastă. Însă puse o condiţie: fata să fie isteaţă.

– O, zise tatăl ei, nu isteaţă, Else e foarte deşteaptă.

Iar mama fetei a adăugat şi ea:

– Else poate vedea vântul cum merge pe uliţă şi poate auzi cum strănută gâzele.

– Daa? Atunci – zise Hans – o iau de nevastă. Dar şi dacă n-o fi deşteaptă cu adevărat, să ştiţi că n-o iau.

Apoi se aşezară cu toţii la masă şi mama îi spuse Elsei:

– Else, scumpa mamei, du-te în beci şi adu nişte bere.

Else ridică iute capacul şi coborî în beci cu o ulcică în mână; ajunsă acolo, luă un scăunel şi se aşeză în faţa unui butoi ca să nu trebuiască să se aplece cât curgea berea în cană şi să capete dureri de şale. Ulcica o puse în faţa ei şi dădu drumul la robinetul butoiului, iar în timp ce berea curgea în ulcică, cum nu voia să-şi lase ochii să lenevească, începu să se uite jur-împrejur şi, chiar deasupra capului, zări fierul de la un plug atârnat într-un cui.

Atunci Else cea isteaţă începu să plângă şi să se tânguie:

– Vai de mine şi de mine, dacă eu mă mărit cu Hans şi dacă vom avea un copil şi dacă acesta va creşte mare şi dacă noi îl vom trimite în pivniţă

după bere şi dacă el va trebui să scoată bere din butoi, ar putea să-i cadă în cap fierul de la plug şi să-l lovească de moarte!

Aşa stătea şi plângea de sărea cămaşa de pe ea, din cauza nenorocirilor care ar fi putut să se abată asupra fiului ei. În acest timp, cei de sus aşteptau berea, dar Else cea isteaţă nu mai apărea. Atunci mama spuse unei servitoare:

– Ia mergi tu jos, în beci, şi vezi ce face Else acolo de nu mai vine.

Servitoarea coborî în beci şi o găsi pe fiica stăpânei lângă butoi, stând şi plângând.

– Else, da' de ce plângi? întrebă servitoarea.

– Cum să nu plâng, a răspuns Else printre lacrimi şi sughiţuri, dacă mă mărit cu Hans şi dacă vom avea un copil şi dacă copilul va creşte şi dacă va trebui să scoată bere din butoi, nu s-ar putea să-i cadă fierul de colo în cap şi să-l omoare?

Servitoarea îşi zise în sinea ei: „Ce deşteaptă-i Else a noastră, zău aşa”. Şi se aşează alături şi începu să plângă şi ea împreună cu fiica stăpânei din pricina acelei nenorociri care putea să se abată asupra Elsei.

După o vreme, văzând că nici servitoarea nu mai vine cu berea, cum toţi cei de la masă erau însetaţi, mama îi spuse servitorului:

– Ia mergi tu în pivniţă şi vezi ce fac Else şi servitoarea.

Servitorul se duse jos, acolo le găsi pe Else şi servitoare stând amândouă şi plângând lângă butoi.

Atunci le întrebă:

– Da' de ce plângeţi?

– Ah, spuse Else, cum să nu plâng? Dacă eu mă mărit cu Hans şi dacă vom avea un copil şi dacă copilul va creşte şi dacă va trebui să scoată bere din butoi, s-ar putea să-i cadă în cap fierul plugului şi să-l lovească de moarte. Şi se porni iar pe plâns.

Servitorul zise:

– Ce deşteaptă-i Else a noastră! Se aşează şi el lângă Else şi servitoare şi începu să bocească împreună cu ele şi să se jeluiască. Sus toţi îl aşteptau pe servitor să vină cu berea. Cum servitorul nu mai venea, bărbatul îi spuse nevestei:

– Ia mergi tu jos, nevastă, şi vezi ce-i cu Else şi cu ceilalţi de nu mai vin cu berea.

Femeia coborî şi-i găsi pe toţi trei plângând şi-i întrebă de ce. Drept răspuns, îi povestiră în cor cum, dacă Else se va mărita cu Hans, dacă vor avea un copil, dacă copilul va creşte mare şi dacă-l vor trimite în beci după bere şi dacă va scoate bere din butoi, s-ar putea ca fierul plugului, atârnat în cui, să-i cadă în cap şi să-l omoare. Mama spuse şi ea de îndată:

– Ce deşteaptă-i Else a noastră! şi s-a aşezat şi-a început să plângă împreună cu ceilalţi.

Bărbatul a mai aşteptat o vreme, apoi, văzând că tot nu vine berea, îi spuse lui Hans:

– Trebuie să mă duc eu însumi în beci să văd ce se petrece acolo.

Când coborî şi-i văzu pe toţi plângând şi când mai află motivul, strigă şi el:

– Ce deşteaptă-i Else a noastră! Şi se aşează lângă ceilalţi începând să plângă şi el amarnic la gândul că nepotul lui va muri.

Peţitorul stătu el ce stătu singur, apoi, văzând că nimeni nu se mai întoarce din beci, se gândi: „M-or fi aşteptând pe mine” şi coborî şi el în beci. Văzându-i pe toţi cum plâng, întrebă:

– Dar ce nenorocire s-a întâmplat, oameni buni, de plângeţi aşa?

– Ah, dragă Hans, spuse Else, dacă noi ne căsătorim, dacă vom avea un băieţel, dacă băiatul va creşte, dacă-l vom trimite în beci şi dacă va scoate bere din butoi, atunci ar putea să-i cadă în cap fierul acela din cui şi să-izdrobească capul. Cum să nu plângem când ne gândim ce soartă îl aşteaptă pe copilaşul nostru!

– Ei, nici că-mi doream o nevastă mai înţeleaptă ca tine, dragă Else. Şi o luă de mână şi ieşiră din beci, iar la scurt timp după aceea, făcură nuntă mare.

După un timp, Hans îi spuse soţiei sale:

– Nevastă, eu vreau să merg să muncesc ca să câştig ceva bani. Du-te tu la câmp şi seceră grâul ca să avem pâine.

– Da, iubitul meu Hans, mă duc.

După ce Hans a plecat, a pregătit ea o mâncare, un fel de terci, şi a plecat la câmp. Cum ajunse pe ogor, începu să se gândească: „Oare ce să fac eu mai întâi? Să secer grâu sau să mănânc? Ei, mai bine mănânc”. Şi mâncă toată oala cu terci. Fiind sătulă, îşi spuse iar ca pentru sine: „Ei, acum ce faci, seceri la grâu sau tragi un puişor de somn? Mai bine dormi, Else”. Şi se întinse în lanul de grâu şi adormi.

Hans era de multă vreme deja acasă, dar Else nu mai venea. Atunci îşi zise: „Ce isteaţă-i Else a mea, şi-i şi harnică, ia uite cum munceşte, sărăcuţa, nici măcar n-a venit pe acasă ca să mănânce”. Cum începuse deja să se întunece şi Else tot nu apărea, Hans plecă să vadă ce se întâmplase cu ea. Mare-i fu mirarea când văzu că Else nu secerase nimic şi dormea în lanul de grâu.

Atunci Hans, furios, se repezi acasă, luă o plasă plină cu clopoţei şi o înveli pe Else cu ea. Apoi se întoarse acasă, închise toate uşile, se aşeză pe un scăunel şi începu să aştepte. În sfârşit, pe la miezul nopţii se trezi şi Else cea isteaţă şi, când sări în sus, clopoţeii din plasa cu care era învelită începură să sune la fiecare pas ce-l făcea. Ea se sperie foarte tare şi, ca nebună, spuse: „Sunt eu sau nu sunt eu?” Nu ştia ce să facă şi multă vreme stătu nemişcată. În sfârşit, îşi zise: „Mă duc acasă şi acolo am să aflu dacă sunt eu sau nu sunt eu, ei trebuie să ştie”. Ajunse alergând acasă, dar găsi uşile închise. Bătu la fereastră şi întrebă:

– Hans, Else este înăuntru?

– Da, răspunse Hans, Else este înăuntru.

Atunci Else cea isteaţă, speriată, îşi zise: „Doamne, atunci înseamnă că eu nu sunt eu”. Şi porni cutreierând de la o uşă la alta, dar, când oamenii auzeau clopoţeii sunând, nu-i deschideau. Aşa rătăcea biata Else pe uliţe şi nu-şi putea găsi un adăpost. De la un timp, a plecat din satul acela şi nimeni n-a mai văzut-o vreodată.

Croitorul ajuns în cer

Se spune că odată, vremea fiind frumoasă, Bunul Dumnezeu se plimba prin grădinile cerului împreună cu Sfinţii Apostoli care locuiesc şi ei în Rai şi cu îngerii, lăsându-l doar pe Sfântul Petru la poartă. Domnul îi porunci să nu lase pe nimeni să intre în cer cât urma El să se plimbe. Aşadar, Sfântul Petru şedea cu ochii în patru şi păzea poarta Raiului.

Nu trecu multă vreme şi auzi bătăi în poartă. Sfântul Petru întrebă cine-i şi ce vrea.

– Eu sunt, un biet croitor cinstit, răspunse o voce mieroasă, şi vă rog să mă lăsaţi să intru şi eu în Rai.

– Ba bine că nu, răspunse Sfântul Petru, după ce ai furat cât ai putut din postavul clienţilor, mai bun ai fi de spânzurătoare decât să intri aici. Şi apoi, Domnul mi-a interzis, câtă vreme El e plecat să se plimbe, să primesc pe cineva aici.

– Fie-ţi milă, Sfinte Petre, strigă croitorul, n-am furat, am strâns doar peticile de pe masa de croit. Vezi că şchiopătez de cât am mers ca să ajung aici, iar tălpile îmi sângerează de atâta drum, mi-e imposibil să bat calea-ntoarsă. Lasă-mă dar să intru şi promit să fac muncile cele mai neplăcute. Voi plimba copiii, voi spăla pelinci, băncile pe care ei se joacă, voi face curat după ce se joacă şi mai ales le voi pune petece la hăinuţe.

Lui Sfântu Petru i se făcu milă de el şi întredeschise poarta Raiului, atât cât să poată intra o fiinţă uscăţivă ca aceea a croitorului. Dar trebuia să stea ascuns într-un ungher în dosul porţii pentru ca Domnul Dumnezeu,

când se va întoarce din plimbare, să nu-l vadă, căci s-ar fi înfuriat pentru că-i fusese încălcată porunca. Croitorul a acceptat, dar, cât Sfântul Petru lipsi pentru câteva momente de la postul său, sări de acolo şi începu, plin de curiozitate, să cerceteze ungherele cerului. Aşa ajunse el într-un loc unde era o mulţime de scaune frumoase şi scumpe, iar în mijloc se afla tronul din aur bătut cu pietre scumpe şi un scăunel mai mic, pentru picioare. Pe tronul acesta stătea de obicei Bunul Dumnezeu şi privea de la înălţime la cele ce se petreceau pe pământ. Croitorul privi îndelung la tronul acela care-i plăcea foarte mult. De acolo văzu şi el ce se întâmplă pe pământ; zări o femeie care spăla rufe la râu şi care ascunsese două văluri. Croitorul se înfurie, luă scăunelul pentru odihna picioarelor Domnului şi-l aruncă din cer drept în capul hoaţei. Cum însă nu mai putea lua scaunul înapoi, se dădu repede jos de pe tron şi se ascunse în ungherul de după poartă, ca şi cum nici usturoi nu mâncase, nici gura nu-i mirosea.

Când Domnul, împreună cu suita cerească, se întoarse de la plimbare, nu-l observă pe croitor, dar, când să se aşeze în jilţul divin, văzu că-i lipseşte scăunelul de odihnit picioarele. Atunci îl întrebă pe Sfântul Petru unde era scăunelul, dar nici acesta nu ştia nimic. Apoi îl întrebă dacă lăsase pe cineva să intre în cer. Sfântul Petru mărturisi că lăsase doar un slăbănog de croitor ce şedea ascuns după poartă.

Atunci Domnul l-a chemat pe croitor şi l-a întrebat dacă a luat scăunelul şi ce-a făcut cu el.

– O, Doamne, răspunse bucuros croitorul, l-am aruncat la mânie în capul unei hoaţe bătrâne pe care am surprins-o furând din rufele stăpânei.

– Ei, poznaşule, zise Domnul, dacă eu i-aş judeca pe pământeni cum ai făcut-o tu, n-ar mai fi în cer nici un scaun, nici o bancă, nici jilţul meu, pe toate ar trebui să le arunc în capul muritorilor. Multă vreme nu mai poţi rămâne în cer, trebuie să pleci pe unde ai venit. Dar ţine minte: acolo unde te duci tu, nimeni n-are voie să pedepsească, afară de mine.

Sfântul Petru îl conduse la poartă pe croitor şi, cum acesta avea ghetele ferfeniţă şi tălpile pline de băşici, nu-l dădu afară, ci îi dărui un baston şi-l duse într-un loc unde nişte soldaţi viteji se distrau. Şi rămase şi el acolo să se veselească împreună cu ei.

Pune-te-masă, Măgarul de aur şi Bâtă-ieşi-din-sac

ra odată un croitor sărac care avea doar o capră şi trei feciori. Cum toţi se hrăneau din laptele caprei, aceasta trebuia bine hrănită şi scoasă zilnic la păşune. Fiii croitorului o duceau cu rândul la păscut.

Într-o zi, fiul cel mare a dus capra în curtea bisericii unde creşteau cele mai frumoase ierburi şi a lăsat-o să pască acolo. Seara, când să se întoarcă acasă, întrebă capra:

– Ei, eşti sătulă?

Capra răspunse:

Sunt aşa de sătulă, mee, mee,
Că n-aş mai vrea o frunză, mee, mee!

– Atunci, hai acasă, zise tânărul, şi o duse în staul legând-o bine cu o frânghie.

– Ei, întrebă croitorul, a mâncat capra destul azi?

– Da, e aşa de sătulă, că nu mai vrea nici o frunză.

Tatăl vru să se convingă de adevărul celor spuse de fiul lui. Se duse în staul, mângâie animalul iubit şi-l întrebă:

– Ei, capră, eşti sătulă?

Capra răspunse:

Cum să fiu sătulă, mee, mee,
Am sărit peste morminte, mee, mee,
Şi n-am găsit măcar o frunză, mee, mee!

– Vai de mine, ce-mi aud urechile! strigă furios croitorul şi alergă în casă, urlând către fiu:

– Mincinosule, de ce-ai spus că-i sătulă capra şi tu ai lăsat-o să flămânzească?

Mânios, luă băţul cu care măsura postavul şi începu să-l lovească în timp ce-l scotea din casă.

A doua zi era rândul celui de-al doilea fiu să ducă la păscut capra. El căută în grădină un loc cu iarba grasă şi capra mâncă făcând curăţenie în jur. Seara, când s-o ducă acasă, tânărul o întrebă:

– Ei, eşti sătulă?

Capra răspunse:

Sunt aşa sătulă, mee, mee,
Că n-aş mai vrea o frunză, mee, mee!

– Atunci, hai acasă, zise tânărul. O duse în staul şi o legă bine acolo cu o funie.

– Ei, întrebă croitorul, a mâncat destul capra azi?

– Da, e aşa de sătulă că nu mai vrea nici o frunză în plus.

Croitorului nu-i veni să creadă, merse în staul şi întrebă:

– Ei, capră, eşti sătulă?

Capra răspunse:

Cum să fiu sătulă, mee, mee,
Am sărit peste morminte, mee, mee,
Şi n-am găsit măcar o frunză, mee, mee!

– Monstru fără frica lui Dumnezeu, urlă croitorul către fiul său, aşa un animal credincios şi tu îl laşi să flămânzească? Şi alergă în casă, luă metrul de croitorie şi începu să-l bată pe fiul său şi-l alungă de la casă.

Acu', veni şi rândul mezinului, care şi el vru să-şi facă treaba cât mai bine, căută un tufiş cu frunzele cele mai frumoase şi lăsă capra să mănânce acolo pe săturate.

Seara, când vru să se întoarcă acasă, întrebă:

– Ei, eşti sătulă?

Capra răspunse:

Sunt aşa sătulă, mee, mee,
Că n-aş mai vrea o frunză, mee, mee!

– Atunci, hai acasă, zise tânărul. Şi o duse în staul şi o legă bine acolo cu o funie.

– Ei, zise croitorul, a mâncat pe săturate capra?

– Da, e aşa de sătulă, că nu mai vrea nici o frunză în plus.

Croitorul nu crezu, se duse în staul şi o întrebă:

– Ei, capră, eşti sătulă?

Capra răspunse:

Cum să fiu sătulă, mee, mee,
Am sărit peste morminte, mee, mee,
Şi n-am găsit măcar o frunză, mee, mee!

– Vai de mine, pui de lele, strigă croitorul, leneşule, om fără frica lui Dumnezeu, mincinos ca şi fraţii tăi, n-ai să mai primeşti de acum încolo multă vreme nimic de mâncare. Şi, mânios, a luat iar băţul cu care măsura postavul şi a început să-i care cu sete lovituri pe spinare, până ce mezinul reuşi să fugă din casă.

Croitorul rămase singur, doar cu capra lui. Fiii plecaseră care încotro.

A doua zi se duse în staul, o mângâie pe spinare şi-i zise:

– Hai, scumpul meu dobitoc, azi am să te duc eu la păscut.

A luat-o de funie şi a dus-o la un tufiş cu frunzişul mătăsos şi apoi în alte locuri ca să mănânce după pofta inimii.

– În sfârşit, cred că te-ai săturat, ce zici? Eşti mulţumită?

Capra răspunse:

Sunt aşa sătulă, mee, mee,

Că n-aş mai vrea o frunză, mee, mee!

– Ei, atunci hai acasă, zise croitorul. O duse în staul şi o legă cu o funie acolo.

Când să plece, se mai întoarse o dată spre capră şi o întrebă:

– Eşti sătulă, nu-i aşa?

Dar capra răspunse ca şi alte dăţi:

Cum să fiu sătulă, mee, mee,
Am sărit peste morminte, mee, mee,
Şi n-am găsit măcar o frunză, mee, mee!

Când auzi una ca asta, croitorul mai să cadă din picioare. Atunci îşi dădu seama că-şi alungase feciorii degeaba de la casă.

– Ei, lasă că-ţi arăt eu ţie, creatură nerecunoscătoare, ai să pleci tu de acasă, dar nu oricum. Şi s-a repezit în casă, a luat briciul de bărbierit, a săpunit bine capul caprei, apoi l-a ras făcându-l neted ca în palmă. Îi mai dădu şi câteva lovituri pe spate cu băţul de măsurat postavul, aşa că sări capra ca arsă şi fugi hăt, departe de casă.

Croitorul rămase singur şi trist. Ce mult ar fi vrut să aibă din nou feciorii acasă, dar nimeni nu ştia pe unde ar fi putut ei rătăci după ce el îi alungase.

Cel mare intrase ucenic la un tâmplar, învăţase sârguincios meserie şi, când se împlini termenul să-şi părăsească meşterul, acesta îi dărui o măsuţă, care la prima vedere nu avea nimic deosebit. Era din lemn şi avea o formă obişnuită. În realitate însă, nu era o masă oarecare: dacă stătea cineva la ea şi spunea „pune-te, masă”, atunci apăreau pe ea dintr-o dată o faţă de masă pe care se aranjau farfurii, cuţite, furculiţe, linguri şi pahare, apoi fripturi, tot felul de garnituri şi o cană mare cu vin din cel mai bun, ce licărea de-ţi sălta inima de bucurie numai cât îl priveai.

Tânărul ucenic se gândi: „Asta-ţi ajunge pentru o zi întreagă, după ce cutreieri prin lume, n-ai nevoie să-ţi mai faci griji dacă găseşti un han unde să tragi şi să mănânci; când ai chef, poposeşti undeva pe câmp, într-o poiană, sub un copac, sau te opreşti la o gazdă, scoţi masa, îi zici «pune-te, masă» şi asta-i tot. Ai pe masă ce-ţi doreşte inima şi-ţi potoleşti foamea”. Apoi, se mai gândi că ar fi bine să se întoarcă la tatăl lui: uitase de supărare şi spera să-i câştige iar inima cu Pune-te, masă.

În drum spre casa părintească, se opri la un han care era plin de lume. Câţiva meseni îl invitară la masa lor şi-i oferiră de mâncare, căci cu greu ar mai fi găsit ceva, proviziile hanului fiind pe sfârşite din cauza mulţimii oaspeţilor.

– Nu, răspunse tâmplarul, nu vreau să iau bucăţica de la gura altcuiva, mai curând vă invit eu la masă.

Mesenii, binevoitori, s-au amuzat, crezând că noul venit glumeşte. Tânărul însă puse măsuţa de lemn în mijlocul camerei şi zise „pune-te, masă”. Într-o clipă, ea se acoperi cu mâncăruri aşa de bune, că hangiul n-ar fi putut niciodată să le prepare. Din castroane ieşea un abur ce ajungea pe la nasul oaspeţilor şi-i făcea să înghită în sec. Aşa că nu s-au lăsat invitaţi de două ori la masă şi s-au pus pe treabă curajoşi. Mai ciudat era că, îndată ce se golea un castron, apărea altul plin, aşa că bucatele nu se mai terminau. Şi la fel era şi cu vinul, cum goleau cana, aceasta se umplea din nou.

Hangiul stătea într-un colţ al odăii şi privea uimit la măsuţă, nu ştia ce să creadă. Îşi spunea în sinea lui: „iaca aşa bucătar ar fi bine să am şi eu în hanul meu”. Tâmplarul şi oaspeţii petrecură până pe la miezul nopţii, după care se duseră cu toţii la culcare. Tâmplarul puse masa lângă perete, apoi se întinse în pat şi adormi. Hangiul însă nu avea somn, era muncit de gânduri. La un moment dat, îi veni o idee: căută o masă veche în magazie şi o puse în locul celei fermecate.

A doua zi dimineaţă, tâmplarul plăti pentru dormit, strânse masa de lângă perete şi plecă vesel, nebănuind nimic din cele ce făcuse hangiul. Către prânz, ajunse acasă şi tatăl său, bucuros, îl strânse la piept şi apoi îl intrebă:

– Ei, fiule, ce-ai învăţat de când cutreieri lumea?

– Tată, am învăţat meseria de tâmplar.

– O meserie foarte bună, observă bătrânul. Şi ce-ai adus din călătorie?

– O măsuţă, dragă tată, e singurul lucru pe care l-am adus.

Croitorul se uită la Pune-te-masă, o cercetă pe toate părţile şi zise:

– Dar de ce n-ai făcut şi tu o masă nouă, asta-i veche şi cam stricată.

– Ei, tată, asta-i Pune-te-masă, răspunse fiul, nu-i o masă oarecare; când o aşez şi-i spun „pune-te, masă”, ea se acoperă cu faţă de masă, cu tacâmuri, farfurii şi pahare, apoi apar bucatele cele mai alese şi o cană mare cu vinul cel mai bun şi toate acestea nu se termină până ce mesenii nu sunt sătui. Invită dar neamurile şi prietenii să se bucure şi ei de Pune-te-masă, să mănânce şi să bea pe săturate.

Când toţi oaspeţii se adunară, fiul puse masa în mijlocul odăii şi spuse: „pune-te, masă”. Dar, culmea! masa nici nu se clinti, rămase la fel de goală, veche şi stricată cum era şi mai înainte. Atunci bietul ucenic îşi dădu seama că Pune-te-masă fusese schimbată cu o altă masă, se ruşină foarte tare, mai ales că rudele, flămânde şi însetate, se prăpădeau de râs de el în timp ce plecau pe la casele lor.

Croitorul se întoarse necăjit la cârpele lui şi începu iar să coase, iar fiul se tocmi la un meşter lemnar să muncească.

Cel de-al doilea fiu se dusese, când îl alungase tatăl său, la un morar ca să înveţe meserie. După un an de ucenicie, morarul i-a spus:

– Pentru că te-ai purtat bine şi ai fost silitor, îţi dăruiesc un măgar, dar nu unul obişnuit care trage la căruţă sau cară saci la moară.

– Atunci la ce-i bun? întrebă tânărul.

– Măgarul ăsta balegă aur, răspunse morarul; când îi pui un ştergar şi-i zici „brick le brit!”, începe să plouă de sub coada lui monezi de aur şi tu nu trebuie decât să le aduni.

Tânărul mulţumi şi plecă. Se simţea foarte bine, căci nu mai avea grija zilei de mâine. La un moment dat, se gândi: „Trebuie să te întorci acasă, băiete, să-ţi regăseşti tatăl. Când ai să-i arăţi Măgarul de aur, va uita de supărare şi te va primi foarte bine”.

Dar în drumul către casă se întâmplă că nimeri în acelaşi han unde nimerise şi fratele lui, tâmplarul. Îşi ţinea măgarul pe lângă el şi, când hangiul îi propuse să-l lege în staul lângă ceilalţi măgari, tânărul refuză.

– Nu vă deranjaţi, îl duc eu singur în staul şi-l leg ca să ştiu exact de unde să-l iau mâine când voi pleca.

Hangiului i se păru cam ciudată pretenţia oaspetelui şi se gândi că n-o fi având bani la el, de vrea cu orice preţ să-şi îngrijească singur măgarul. Dar când străinul băgă mâna în buzunar şi scoase două monezi de aur din cele mai

valoroase şi comandă cele mai alese bucate şi cel mai scump vin, hangiul făcu ochii mari şi îi aduse în fugă ce era mai bun în cămara lui. Apoi, când să-i plătească, umflă cât putu socoteala şi-i ceru încă două monezi.

– Aşteaptă o clipă, domnule hangiu, zise oaspetele, mă duc să iau banii! Şi plecă luând o faţă de masă cu el.

Hangiul deveni tot mai curios şi mai bănuitor, aşa că se luă tiptil după el şi începu să pândească printr-o gaură să vadă ce face musafirul cu faţa de masă în staul. Străinul întinse sub măgar faţa de masă şi strigă: „brick le brit”! şi într-o clipă animalul începu să verse pe gură şi să balege pe sub coadă o ploaie de monezi de aur. „Ei, dragă, ăştia-s ducaţi de aur nou-nouţi”, îşi zise hangiul lacom. „Aşa un sac de bani nu mi-ar prinde nici mie rău”.

Oaspetele îşi plăti datoria şi plecă să se culce. Hangiul se strecură în staul prin întuneric, îl luă pe „meşterul” ce vărsa şi bălega aur ca o moară şi-l legă în altă parte, iar în locul lui puse un măgar obişnuit.

A doua zi dis-de-dimineaţă, ucenicul morarului luă din staul măgarul şi plecă privind cu drag la el, crezând că-i Măgarul de aur. Cam pe la ora prânzului, ajunse acasă şi tatăl său se bucură mult când îl revăzu.

– Ce-ai făcut prin lume, fiule? întrebă el.

– Am învăţat morăritul, dragă tată.

– Şi ce-ai adus de pe unde ai hoinărit?

– Nimic altceva decât un măgar.

– Apoi măgari sunt destui şi pe la noi, zise tatăl dezamăgit, mi-ar fi plăcut să fi adus mai curând o capră.

– Da, numai că nu-i un măgar obişnuit, ci un Măgar de aur. Când strig „brick le brit”, bunul animal varsă pe gură şi balegă pe sub coadă, pe un

prosop, monezi de aur. Cheamă rudele şi prietenii, vreau să-i fac pe toţi bogaţi.

– Sunt foarte fericit, spuse croitorul, că nu va trebui de acum încolo să-mi mai câştig pâinea cu acul. Şi sări iute să cheme rudele în vizită.

De îndată ce se adunară cu toţii, morarul ceru să se facă loc liber în mijlocul odăii, întinse un prosop şi aduse Măgarul de aur în casă.

– Acum, atenţie, zise el ca un magician, „brick le brit”! Dar nici urmă de monedă, măgarul rămase nemişcat şi părea că habar n-are de treaba facerii banilor.

Bietului morar i s-a lungit faţa când a văzut că măgarul lui nu-i Măgarul de aur şi-şi dădu seama că fusese înşelat de hangiu. Le ceru iertare rudelor şi prietenilor, care plecară acasă trişti şi dezamăgiţi. Bătrânul luă din nou acul, iar tânărul se duse la un morar să slujească şi să-şi câştige pâinea.

Fiul cel mic ajunsese la un strungar şi se băgase ucenic în atelierul lui; cum meseria era grea, trebui să rămână mult timp la stăpân. Fraţii reuşiră să afle unde-i mezinul şi-l anunţară printr-o scrisoare despre ce li se întâmplase cu hangiul şarlatan.

Când tânărul se consideră destul de bun strungar şi vru să-şi părăsească meşterul, acesta îi dărui un sac şi-i spuse:

– Înăuntru este o bâtă.

– Sacul îl pot atârna pe spate şi folosi cândva la ceva, dar cu bâta ce fac?

– Păi tocmai asta voiam să-ţi spun, răspunse meşterul, dacă cineva îţi va face vreun rău, spune numai atât: „bâtă, ieşi din sac!” şi ea va sări îndată şi va face un dans aşa vesel pe spatele potrivnicului, că cel puţin opt zile nu se va mai ridica din pat; şi nu se potoleşte până ce nu-i comanzi tu: „bâtă, intră-n sac!”

Ucenicul i-a mulţumit meşterului strungar, a luat sacul pe spate şi când cineva îl ataca striga numai bâtei şi aceasta sărea din sac, îşi făcea datoria măsurându-l pe netrebnic pe scurteică şi pantaloni, apoi intra la loc şi aştepta liniştită poruncile stăpânului.

Tânărul strungar ajunse la ora cinei la hanul unde poposiseră şi fraţii lui şi fuseseră traşi pe sfoară de vicleanul hangiu. Se aşeză la o masă cu mai mulţi oaspeţi, puse sacul lângă el, apoi începu să povestească lucruri care de care mai minunate, din cele văzute de el prin lume.

– Ehei, zicea el, aşa, ca din întâmplare, eu cunosc pe Pune-te-masă, pe Măgarul de aur şi multe alte lucruri mai grozave, dar nici unul nu se compară cu ce am eu în sac.

Hangiul îşi ciuli urechile, zicându-şi în sinea lui: „Ce-ar putea fi mai grozav pe lume decât Pune-te-masă şi Măgarul de aur? O fi având pietre

preţioase în sac. Vreau sacul neapărat, căci zice proverbul: lucrurile bune sunt totdea- una trei”.

Când sosi ora de culcare, tânărul se întinse pe o laviţă şi-şi puse sacul sub cap, drept pernă. Crezând că a adormit, hangiul se apropie de el, urni sacul de sub cap cu mare grijă, să nu-l trezească, cu gând să-l schimbe cu alt sac. Strungarul însă atâta aştepta. Sări în sus şi strigă „bâtă, ieşi din sac!”. Şi Bâtă-ieşi-din-sac ieşi îndată şi începu să-l scarpine cum ştia doar ea pe spinare pe hangiu, ba şi pe la încheieturi, ca să-i facă plăcerea mai mare. Hangiul implora milă, dar cu cât urla mai tare, cu atât bâta se mişca mai repede pe spinarea lui, până ce hoţul, sfârşit de puteri, căzu la pământ. Atunci strungarul îi zise:

– Dacă nu-mi dai pe Pune-te-masă şi pe Măgarul de aur, o luăm de la început.

– Vai de mine, strigă hangiul, care abia mai auzea vorbele strungarului, îţi dau ce vrei, numai spune bâtei să înceteze.

– Bine, spuse ucenicul strungar, eu te pot salva; şi strigă „bâtă, intră-n sac!”. A luat apoi pe Pune-te-masă şi Măgarul de aur, a pus pe Bâtă-ieşi-din-sac în sac şi a plecat spre casa părintească.

Croitorul s-a bucurat mult când şi-a revăzut fiul şi l-a întrebat şi pe el ce a făcut prin străinătate.

– Dragă tată, răspunse mezinul, am învăţat meseria de strungar.

– O meserie foarte preţioasă! Şi ce-ai adus de pe unde ai fost?

– Un lucru foarte preţios, tată, o bâtă în sac.

– Ce, a strigat tatăl, o bâtă? Bună treabă! Păi aşa ceva puteai să-ţi faci din orice copac.

– Dar una ca asta nu, dragă tată. Căci eu spun doar „bâtă, ieşi din sac” şi ea sare şi începe un dans de toată frumuseţea pe spatele celui care nu se poartă bine cu mine şi nu-l slăbeşte până ce acesta nu cade la pământ. Vezi, cu Bâtă-ieşi-din-sac am dobândit eu pe Pune-te-masă şi pe Măgarul de aur pe care hangiul le furase de la fraţii mei. Acum invită-ţi neamurile şi prietenii să le dăm de mâncare şi de băut pe săturate şi să le umplem buzunarele cu aur.

Bătrânul croitor nu se prea dădea dus, gândindu-se că s-ar putea face iar de râs, dar până la urmă se lăsă convins şi adună iar neamurile şi prietenii.

Strungarul a întins un ştergar mare în mijlocul odăii şi i-a spus morarului:

– Ei, frate, vorbeşte cu Măgarul de aur.

Morarul strigă „brick le brit!” şi într-o clipă începură să sară monezile de aur, când pe gură, când de sub coadă şi ploua întruna cu bani până ce morarul îl opri pe măgar, fiindcă era aşa de mult aur, că nu-l mai puteau duce oaspeţii. (Ei, cititorule, văd eu că şi tu ai fi vrut să fii printre ei, dar deh!...).

Apoi a luat strungarul măsuţa şi i-a spus lemnarului:

– Dragă frate, ia vorbeşte acum cu Pune-te-masă.

Şi abia spuse tânărul „pune-te, masă”, că ea se şi acoperi cu o faţă de masă, tacâmuri, farfurii, pahare, castroane cu cele mai alese mâncăruri şi o cană mare cu vin. Toţi au mâncat şi au băut până noaptea târziu, apoi, cu buzunarele pline de bani de aur, au plecat veseli pe la casele lor.

Croitorul aruncă acul, postavul, cotul cu care măsura postavul, fierul de călcat într-un dulap, şi începu o viaţă nouă şi fericită împreună cu fiii lui.

Dar unde se afla capra din cauza căreia îşi alungase croitorul feciorii? Am să vă spun îndată. Ruşinată că avea capul chel, s-a ascuns în scorbura unei vulpi. Când vulpea a venit acasă, o pereche de ochi mari străluceau în întunericul scorburii, aşa încât vulpea, speriată, o luă la sănătoasa.

În drum l-a întâlnit pe urs care a întrebat-o:

– Da' ce-i, soro, cu tine, de ce ai mutra asta?

– Vai de mine, zise Roşcata, un animal fioros s-a băgat în culcuşul meu şi se holbează la mine.

– Ei, las’ pe mine, îl vom alunga îndată! zise ursul şi merseră împreună până la scorbura vulpii; dar, când văzu perechea de ochi focoşi, îl cuprinse şi pe el frica şi o luă la fugă.

În drum se întâlni cu albina şi, când îl văzu că nu-i deloc în apele lui, îl întrebă:

– Ce-i, cumetre, cu dumneata de ai faţa asta, unde ţi-ai lăsat umorul?

– Bine zici, numai că în scorbura Roşcatei este un animal fioros şi nu-l putem scoate de acolo.

– Îmi pare rău, ursule, zise albina, eu, ce să zic, sunt o biată creatură care nu ţi-am stat niciodată dinainte, dar acum cred că tot eu am să vă salvez.

Şi a zburat albina la scorbura vulpii, s-a aşezat pe chelia caprei, i-a băgat acul adânc în pielea rasă, de-a sărit capra ca arsă în sus şi, strigând mee, mee!, a fugit înnebunită în lumea largă.

Şi nimeni n-a aflat până în ziua de azi pe unde rătăceşte.

Fetică

Erau odată un bărbat şi o femeie care-şi doreau de multă vreme un copil şi, în sfârşit, Bunul Dumnezeu se îndură de ei şi le împlini dorinţa: femeia rămase grea.

Cei doi soţi aveau în spatele casei o ferestruică de unde se putea vedea o grădină frumoasă, plină de flori minunate şi ierburi alese. Această grădină era însă înconjurată de un zid înalt şi nimeni nu cuteza să intre înăuntru, căci ea aparţinea unei vrăjitoare ce băgase spaima în toţi oamenii de prin împrejurimi.

Într-o zi, femeia stătea la ferestruica ei şi privea în grădina vrăjitoarei; acolo văzu un strat cu salată ce-i zice fetică şi era aşa de proaspătă şi ademenitoare salata aceasta, că femeii îi veni o poftă nebună care începu să-i sporească pe zi ce trecea. Şi cu cât ştia că nu are voie să intre în grădină, cu atât pofta îi era mai mare. De aceea, devenise tristă şi palidă. Bărbatul ei, speriat când o văzu în ce hal ajunsese, o întrebă:

– Oare ce-ţi lipseşte, iubita mea soţie?

– Vai de mine, bărbate, dacă nu mănânc din fetica aceea de creşte în spatele casei noastre, în grădina babei, simt că am să mor.

Omul o iubea tare mult şi se gândi: „Cum să-ţi laşi femeia să moară de poftă? N-ai încotro, trebuie să te duci să iei fetica, orice-ar fi”.

Când soarele era către asfinţit, sări gardul în grădina vrăjitoarei, fură în grabă o mână de fetică şi i-o aduse nevestei. Îndată pregăti ea o salată şi o mâncă lacom. Şi-i plăcu aşa de mult salata, că a doua zi pofta de fetică i se făcu de trei ori mai mare. Ca să aibă linişte, bărbatul hotărî să se ducă

iar în grădină. Când tocmai se căţăra pe zid, se sperie îngrozitor, căci în faţa lui apăruse chiar vrăjitoarea.

– Cum de-ai îndrăznit să intri ca un hoţ în grădina mea şi să-mi furi fetica? se răsti ea la bietul om. Am să-ţi dau eu ţie fetică!

– Ah, spuse omul, fie-ţi milă de mine, am furat de nevoie; nevasta mea a văzut pe fereastră fetica dumitale şi, cum e grea, i-a venit o poftă aşa de mare, că era să moară dacă nu-i aduceam să facă o salată.

Atunci vrăjitoarea se potoli şi spuse:

– Bine, fie cum spui, îţi dau voie să iei fetică oricât vrei, dar cu o condiţie: să-mi dai mie copilul pe care-l va naşte nevastă-ta. La mine are s-o ducă foarte bine căci am să-l îngrijesc minunat.

De frică, omul acceptă condiţiile puse de vrăjitoare şi, când veni sorocul de-i născu nevasta, vrăjitoarea sosi în casă, îi puse copilei numele de Fetică şi dispăru cu ea.

Fetică era cea mai frumoasă fetiţă din câte existaseră vreodată pe pământ. Dar, când împlini doisprezece ani, vrăjitoarea o închise într-un turn din pădure, care nu avea nici uşi, nici trepte, nici o cale de a pătrunde înăuntru, numai sus de tot avea o ferestruică. Când voia să intre înăuntru, vrăjitoarea zicea:

Fetică, Fetică,
Lasă-ţi părul
În jos să cadă!

Fetică avea un păr minunat, blond, cu firul subţire ca de aur. Când auzea vocea vrăjitoarei, îşi desfăcea coada în care era împletit părul şi acesta se revărsa peste fereastra turnului, cădea în jos iar vrăjitoarea se căţăra pe el şi urca în turn.

După mai mulţi ani de şedere în turn, se întâmplă ca fiul regelui, călătorind prin pădure, să ajungă la turn. Acolo auzi un cântec minunat ce venea dinspre ferestruică. Tânărul începu să asculte în linişte.

Fetică era cea care, în singurătatea ei, ca să-şi omoare timpul, umplea pădurea cu vocea-i dulce. Prinţul vru să intre în turn, căută uşi, ferestre, o scară, dar nu găsi nimic. Atunci plecă la palat. Dar cântecul îi răscolise aşa de puternic inima, că în fiecare zi venea în pădure, lângă turn, să-l asculte. Odată, cum stătea el ascuns după un copac, văzu vrăjitoarea care se apropie de turn şi spuse:

Fetică, Fetică,
Lasă-ţi părul
În jos să cadă!

Fetică îşi despleti coada, părul ei de aur se revărsă peste fereastra turnului, iar vrăjitoarea urcă la ea. „Asta-i dar scara prin care se poate intra în turn – îşi zise tânărul –, ei bine, am să-mi încerc şi eu norocul”. Şi, în ziua următoare, aşteptă să vină noaptea, apoi se duse la turn şi strigă:

Fetică, Fetică,
Lasă-ţi părul
În jos să cadă!

De îndată, părul de aur se revărsă peste fereastră, iar prinţul se căţără pe el şi pătrunse în turn. La început, Fetică s-a speriat foarte tare când văzu un bărbat intrând înăuntru, mai ales că nu-l cunoştea. Prinţul însă începu să-i vorbească frumos şi să-i povestească cum nimerise din întâmplare în preajma turnului, cum auzise cântecul şi cum fusese mişcat până în adâncul inimii şi mai ales, cum de atunci nu mai avusese pic de linişte şi dorise s-o vadă. Feticăi îi veni inima la loc şi, când el o întrebă dacă n-ar vrea să-l ia de bărbat, văzându-l cât de frumos era şi gândind în sinea ei „oricum îmi place şi aş scăpa şi de vrăjitoare”, fata răspunse:

– Da, din toată inima! şi-l prinse de mână. Vreau să merg cu tine, adăugă ea, dar nu ştiu cum aş putea ieşi din turnul ăsta. Când mai vii, adu

o frânghie de mătase din care voi face o scară şi, când va fi gata scara, am să pot coborî din turn şi tu mă vei lua pe cal şi vom fugi împreună.

S-au înţeles ei ca totul să se întâmple chiar în seara următoare. Însă în timpul zilei a venit ca de obicei vrăjitoarea, care nu observă nimic. Fata îi spuse:

– Doamnă Gothel (căci aşa o chema), cum se face că vă este mult mai greu să urcaţi la mine decât fiului regelui, care într-o clipă ajunge sus.

– Ah, copil fără de Dumnezeu, strigă furioasă vrăjitoarea, ce mi-e dat să aud din gura ta! Eu credeam că te-am rupt cu totul de lumea de-afară şi tu m-ai minţit. Şi a apucat-o de păr, i l-a răsucit, a luat un foarfece şi ţac, ţac, i l-a tăiat încât cosiţa ei minunată căzu pe podea. Iar pe Fetică a dus-o într-un loc pustiu şi a lăsat-o acolo în mare suferinţă, hăt departe de oameni.

Or, chiar în ziua în care Fetică a fost alungată din turn, vrăjitoarea a legat cosiţa la fereastră şi, când prinţul a venit şi a strigat:

Fetică, Fetică,
Lasă-ţi părul
În jos să cadă!

părul s-a desfăcut, a căzut peste fereastră şi tânărul a urcat în turn. Dar în locul iubitei sale a găsit-o pe vrăjitoare care-l privea cu ochi răutăcioşi.

– Aha, strigă ea batjocoritoare, voiai să-ţi iei iubita, dar păsăruica nu-i în cuib şi nu mai cântă, a mâncat-o pisica! Ha! Ha! Ha! Iar ţie am să-ţi scot eu ochii, aşa că pe Fetică n-ai s-o mai poţi vedea niciodată.

Îndurerat la culme şi speriat, prinţul se aruncă pe fereastră; nu muri, dar spinii îi zgâriară faţa şi ochii. Orb, începu să rătăcească prin pădure. Se hrănea doar cu poame sălbatice şi rădăcini şi jelea pierderea iubitei.

Între timp, Fetică născuse doi gemeni, un băieţel şi o fetiţă. După mulţi ani de rătăcire, prinţul ajunse în pustiul unde vrăjitoarea o dusese pe Fetică şi unde ea şi copilaşii trăiau ca vai de capul lor.

Când a ajuns el acolo, Fetică l-a recunoscut pe iubitul ei care nu era altul decât tatăl copiilor, i-a căzut la piept şi a început să plângă în hohote. Două dintre lacrimile ei au atins ochii prinţului şi, ca prin minune, el începu iar să vadă. Atunci prinţul şi-a luat iubita şi cei doi copilaşi ai lor, i-a dus la palat şi acolo au trăit fericiţi şi mai trăiesc şi azi, dacă n-or fi murit între timp.

Degeţel

Era odată un ţăran care seara se aşeza lângă cuptor şi răscolea focul cu vătraiul. Uneori, îi zicea nevestei lui, care în timpul acesta torcea:

– Ce tristă-i casa noastră fără un copil! E aşa linişte la noi, în timp ce în alte case e larmă şi veselie.

– Da, zicea şi nevasta lui şi ofta, numai unul de-am avea şi noi, fie cât de mic, cât un deget, şi am fi mulţumiţi şi l-am iubi din tot sufletul.

Iată însă că femeia rămase grea şi după şapte luni născu un băieţel care avea tot ce trebuie, numai că era mic cât un degeţel.

– Asta-i de fapt ce ne-am dorit, suntem fericiţi şi, pentru că-i aşa de mic, să-i zicem copilaşului nostru drag Degeţel.

Şi aşa se îngrijeau ei să nu-i lipsească nimic de-ale gurii, dar copilul nu creştea deloc, rămânea la fel de mic cum se născuse. Pe cât era însă de mic, pe atât se dovedi, curând, a fi de isteţ şi dibaci: pe tot ce punea mâna, îi reuşea.

Într-o zi, tatăl său se pregătea să meargă în pădure să taie lemne şi şi-a spus în sinea lui: „Ce bine ar fi fost dacă aş fi avut şi eu pe cineva care să-mi aducă mai târziu carul”.

– Tată, strigă Degeţel, ţi-aduc eu carul, ai încredere în mine, voi fi în pădure la timpul potrivit.

Omul a râs şi a spus:

– Cum ai putea tu, aşa mic cum eşti, să conduci un car cu hăţurile?

– Simplu: dacă mama leagă hăţurile, eu mă bag în urechea calului şi-i spun ce trebuie să facă şi încotro s-o apuce.

– Bine, zise tatăl, să încercăm aşa.

Când sosi ora potrivită, mama legă hăţurile pe cal, Degeţel intră în urechea calului şi începu să-i comande ce să facă: „Dii, cal, dii! la dreapta, dii! la stânga” şi tot aşa înainte. Calul mergea pe drumul cel bun în pădure. La o cotitură, apărură doi oameni care văzură calul, carul, auziră dii! dii!, dar nu văzură pe nimeni.

– Ptiu, drace, ce să fie asta? Calul merge, unul îl conduce, dar nu se vede nimeni.

– Şi mie mi se pare ciudat! Hai să-l urmărim şi să vedem unde se opreşte carul ăsta, zise celălalt.

Carul a mers, a mers până a ajuns la capătul pădurii, chiar în locul unde tatăl lui Degeţel tăia lemne şi acolo s-a oprit. Când l-a văzut pe tatăl său, Degeţel a ieşit din urechea calului şi i-a strigat:

– Vezi, tată, că ţi-am adus carul? Acum ajută-mă să mă dau jos.

Tatăl ţinu calul de hăţuri cu stânga, iar de pe urechea dreaptă l-a luat pe fiul său care s-a aşezat vesel pe un fir de pai. Când cei doi străini l-au văzut pe Degeţel, le-a pierit graiul de uimire. Apoi au început să vorbească între ei:

– Ascultă, fârtate, flăcăiaşul ăsta ne-ar putea ajuta să dăm lovitura cea mare dacă-l ducem la oraş şi-l arătăm mulţimilor. Hai să-l cumpărăm! Şi se duseră la ţăran şi-i spuseră:

– Vinde-ne nouă omuleţul ăsta, ar duce-o bine la noi.

– Nu se poate, spuse ţăranul, e copilul meu şi-l iubesc mult, nu l-aş da pentru tot aurul din lume.

Degeţel însă, auzind ce voiau străinii, se căţără pe umărul tatălui său şi-i şopti la ureche:

– Tată, fă cum îţi zic ei, n-ai nici o grijă, mă întorc înapoi.

Atunci tatăl li-l dădu, pentru o monedă de aur, celor doi oameni:

– Unde vrei să stai? îl întrebară străinii pe Degeţel.

– Puteţi să mă puneţi pe borul pălăriei unuia dintre voi, aş putea să mă plimb în voie şi să privesc lumea, jur-împrejur, fără să cad.

Ei i-au împlinit voia şi, după ce Degeţel şi-a luat rămas bun de la tatăl său, plecară. Au mers ce-au mers până la căderea serii şi atunci Degeţel le-a spus:

– Trebuie să cobor, vreau să fac pipi.

– Fă acolo sus, zise străinul pe al cărui bor de la pălărie stătea Degeţel, numai pentru atât nu te dau jos; şi apoi nu-i problemă, deseori păsările se găinăţează pe pălăria mea.

– Nu, nu vreau, strigă Degeţel, ştiu că aşa ceva nu se cade, vreau jos.

Omul luă pălăria din cap şi-l puse pe mititelul de pe bor pe un ogor de lângă drum. Atunci Degeţel sări, se ascunse după bulgării de pământ, apoi se strecură în gaura unui şoarece de câmp pe care tocmai o descoperise.

– Noapte bună, domnii mei, mergeţi cu bine acasă fără mine! le strigă el, prăpădindu-se de râs. Cei doi alergară spre gaură şi începură să scormonească în ea cu beţe, dar în zadar: Degeţel se târa tot mai în adânc, iar când s-a înnoptat de-a binelea, n-avură încotro şi plecară furioşi acasă, cu punga goală şi fără mititel.

Când observă că s-au depărtat, Degeţel se strecură afară de sub pământ, zicându-şi în sinea lui: „greu e să mergi pe întunericul ăsta, poţi să-ţi rupi gâtul sau un picior”. Spre norocul lui, dădu de căsuţa unui melc. „Slavă domnului că am şi eu unde să înnoptez”, îşi zise, şi se aşeză comod înăuntru.

Nu la mult timp după asta, când tocmai era să adoarmă, auzi doi oameni care treceau pe lângă el, iar unul îi zicea celuilalt:

– Oare ce-am putea face noi ca să-i luăm popii aurul şi argintul, că ştii ce bogat e!?

– Îţi spun eu, strigă Degeţel din cochilia melcului.

– Ce-a fost asta? zise speriat hoţul, am auzit pe cineva vorbind.

Cei doi hoţi s-au oprit şi au început să asculte atent, iar Degeţel vorbi din nou:

– Luaţi-mă cu voi şi jur să vă fiu de ajutor!

– Da' unde eşti?

– Căutaţi pe pământ şi vedeţi de unde vine vocea, le strigă Degeţel.

Cei doi hoţi l-au căutat, l-au găsit şi l-au ridicat în sus.

– Măi, omuleţule, cum vrei tu să ne ajuţi?

– Fiţi atenţi: eu mă voi strecura printre gratii în şura popii şi aduc de acolo afară tot ce vreţi voi.

– Bine, fie şi aşa, să vedem ce poţi.

Cum ajunseră la casa preotului, Degeţel se strecură în şura cu bogăţii şi începu să strige din toate puterile:

– Vreţi să aduc tot ce-i aici?

Hoţii se speriară şi ziseră:

– Vorbeşte mai încet, să nu scoli pe careva.

Dar Degeţel, ca şi cum n-ar fi înţeles, strigă şi mai tare:

– Ce vreţi? Vreţi să scot totul de aici?

Slujnica dormea în cămăruţa ei şi, auzind vorbă, se sculă şi începu să asculte. La început, hoţii se speriară şi fugiră, apoi se întoarseră la fereastra şurii şi-şi spuseră în şoaptă, prinzând curaj: „Flăcăiaşul ăsta vrea doar să ne tachineze”. Apoi, tare:

– Ei, băi, fii serios, ia şi tu ceva şi vino afară.

Dar Degeţel strigă iar cât îl ţinea gura:

– Eu vreau să vă dau tot ce-i aici, băgaţi numai mâinile înăuntru.

Atunci slujnicuţei îi fu clar despre ce era vorba, sări din pat şi, poticnindu-se, ajunse la uşă. Hoţii o luară la fugă ca nişte sălbăticiuni

hăituite de vânători. Slujnica aprinse o lumânare, începu să cerceteze şura, dar nu văzu pe nimeni. Mai controlă o dată toate cotloanele şi tot nu găsi nimic. Apoi se aşeză iar în pat şi crezu că tot ce auzise nu fusese decât în vis.

Degeţel găsi un pai mai comod într-o claie de fân şi se pregăti să se culce căci a doua zi avea de gând să se ducă la părinţii lui.

Ei, bietul Degeţel, prin câte greutăţi avea să mai treacă! Pentru că mult necaz şi multă tristeţe mai există pe lume.

De cum se crăpă de ziuă slujnica se sculă şi se duse ca să dea de mâncare la vite. Primul drum îl făcu în şură şi luă de acolo o mână de fân din claia în care dormea Degeţel. Şi printre firele de iarbă se afla şi Degeţel care, dormind adânc, nu simţi nimic şi se trezi în gura unei vaci. „Doamne fereşte, îşi zise el, cum am ajuns eu oare în piua asta?” Dar îndată îşi dădu seama unde se află de fapt. Aşa că trebui să fie atent să nu nimerească între dinţii vacii, să fie mestecat şi aşa, tocat, să ajungă în pântecele animalului. „În cămăruţa asta, îşi zise el făcând haz de necaz, nu-i deloc lumină” şi mai ales nu-i plăcea că, intrând mereu fân pe „uşă”, „cămăruţa” devenea tot mai îngustă. Înfricoşat, Degeţel începu să strige către slujnică:

– Nu-mi mai da de mâncare, nu-mi mai da de mâncare!

Servitoarea tocmai mulgea vaca şi, când auzi vorbindu-se fără să vadă pe nimeni (ca şi noaptea trecută), se sperie aşa de tare că scaunul lunecă de sub ea, lovi căldarea cu lapte şi o răsturnă. Furioasă la culme, alergă la stăpânul ei şi-i zise:

– Doamne, părinte, vaca noastră a vorbit!

– Ai înnebunit? răspunse preotul. Totuşi se duse în şură să vadă ce se întâmplă. Dar abia intră, că şi auzi pe Degeţel care striga:

– Nu-mi mai da de mâncare, nu-mi mai da de mâncare.

Atunci preotul s-a speriat şi primul lucru care-i veni în minte fu acela că în vaca lui se ascunde un duh rău, aşa că hotărî s-o taie. Stomacul vacii,

unde nimerise între timp Degeţel, fu aruncat la gunoi. Degeţel îşi făcuse anevoie loc printre măruntaiele animalului şi izbutise să ajungă în stomacul vacii, dar ce folos, alte necazuri îl aşteptau! Un lup flămând tocmai trecea pe acolo şi înghiţi cu totul stomacul. Degeţel nu se pierdu nici de data aceasta cu firea şi-i strigă lupului din adâncul pântecelui vrând să cadă la oarece învoială cu el.

– Dragă lupule, ştiu eu undeva o hrană minunată pentru tine.

– Unde, unde? răspunse lupul hulpav.

– Ştiu eu o casă, te poţi strecura în ea printre gratii şi vei găsi slănină, cozonac şi tot ce vrei. Apoi descrise amănunţit casa părinţilor lui.

Lupul nu se lăsă rugat de două ori, o luă la picior, ajunse la casa lui Degeţel, intră printre gratii în cămară şi mâncă după pofta inimii. Apoi vru să iasă pe unde intrase, dar între timp se umflase aşa de tare, că nu mai încăpu. Tocmai la asta se gândise şi Degeţel şi acum făcea un zgomot infernal, strigând şi bătând cu pumnii.

– Da' mai linişteşte-te, scoli toată casa! îi zise lupul.

– Dacă tu te-ai săturat, iaca, vreau şi eu să mă distrez! Şi continuă să strige cât îl ţinea gura. Tatăl şi mama lui auziră strigăte, alergară la cămară şi, privind printr-o crăpătură, văzură lupul. Îndată dădură fuga în şură, bărbatul luă toporul, iar femeia coasa.

– Ascultă, îi zise bărbatul femeii când intrară în cămară, eu dau cu toporul şi, dacă nu moare, vii tu cu coasa şi-i tai capul.

Atunci Degeţel, auzind vocea tatălui său, strigă:

– Tată, sunt eu, Degeţel al tău, aici, în pântecele lupului.

Plin de bucurie, tatăl zise;

– Slavă Domnului că te-am găsit, iubitul nostru copilaş.

Apoi îi strigă nevestei să lase coasa deoparte ca să nu-l rănească pe Degeţel. Îi dădu lupului o lovitură atât de puternică în cap, că acesta căzu la pământ. După care omul aduse un cuţit şi un foarfece, despică burta lupului şi-l scoase pe micuţul lor fiu de acolo.

– Ah, câte griji ne-am făcut pentru tine, dragul tatii!

– Da, tată, am colindat prin lume, slavă Domnului că am ajuns să mai respir şi eu aer curat.

– Unde ai fost, băiatul meu?

– Tată, am fost în gaura şoarecelui, în burta vacii, în pântecele lupului. Acum rămân cu voi, iubiţii mei părinţi.

– Iar noi, scumpul nostru copilaş, nu te vom mai da nici pentru tot aurul din lume.

S-au îmbrăţişat şi au plâns de fericire. I-au dat de mâncare lui Degeţel şi apoi părinţii s-au dus să-i cumpere hăinuţe noi, căci cele de pe el se făcuseră ferfeniţă de atâta umblătură.

Nunta doamnei Vulpi

Prima poveste

Era odată un vulpoi bătrân cu nouă cozi care o bănuia pe nevasta lui că nu-i este credincioasă şi de aceea se gândi s-o pună la încercare. Se băgă sub laviţă şi stătu acolo nemişcat, ca şi cum ar fi fost mort de-a binelea.

Doamna Vulpe se închise în camera ei, iar jupâniţa Pisică, servitoarea casei, se ocupa de casă şi gătea. La vestea că domnul Vulpoi a murit, peţitorii au început să vină la doamna Vulpe. Jupâniţa Pisică, auzind bătăi la uşă, se duse să deschidă şi dădu cu ochii de un vulpoi tânăr care zise:

Ce face jupâniţa,
Doarme sau e trează?

Pisica răspunse:

Nu dorm, veghez.
Vrea domnul să ştie ce fac?
Prepar bere şi unt.
Vrea domnul să-mi fie oaspete?

– Eu mă gândeam nu la tine, jupâniţă, ci la stăpâna ta, doamna Vulpe, zise tânărul vulpoi.

Slujnica răspunse:

Stă în camera ei

Şi-şi plânge necazul.
Ochii-i sunt roşii de plâns
Căci bătrânul vulpoi e mort.

– Spune-i doar, jupâniţă, că la uşă e un vulpoi tânăr care a venit s-o peţească.

– Aşa voi face, tinere domn.

Apoi Pisica se duse trip, trip, trop, trop, bătu la uşă, cioc, cioc şi întrebă:

– Doamnă Vulpe, sunteţi aici?

– Da, pisicuţa mea, aici sunt.

– E un peţitor care aşteaptă afară.

– Şi cum arată, copila mea? Are tot aşa, multe cozi frumoase, ca răposatul, domnul Vulpoi, ierte-l Dumnezeu?

– Ah, nu, răspunse Pisica, peţitorul are numai o coadă.

– Atunci n-am nevoie de el, zise stăpâna.

Jupâniţa Pisică ieşi afară şi-l alungă pe peţitor.

Nu mult după aceea ciocăni la uşă alt vulpoi, venit şi el în peţit la doamna Vulpe. Acesta avea două cozi, dar n-a avut mai mult noroc decât celălalt. Apoi au sosit mereu alţii, fiecare cu câte o coadă în plus şi toţi au fost alungaţi până când, în sfârşit, veni unul care avea nouă cozi ca şi bătrânul vulpoi. Când auzi văduva cine venise s-o peţească, sări bucuroasă şi-i zise jupâniţei Pisică:

Acu' deschide poarta, deschide uşa
Şi mătură-l pe bătrânul Vulpoi afară.

Dar, chiar când ar fi trebuit să aibă loc nunta, bătrânul Vulpoi ieşi de sub laviţă, îi bătu măr pe toţi vagabonzii adunaţi acolo şi, împreună cu doamna Vulpe, îi alungă de la casa lui.

A doua poveste

Când bătrânul domn Vulpoi, în sfârşit, muri, veni în peţit Lupul la văduva doamnă Vulpe, ciocăni la uşă şi Pisica, slujnică la doamna Vulpe, îi deschise. Lupul o salută şi-i zise:

Bună ziua, doamnă Pisică din Mătureşti
Cum se face că acasă singură eşti?
Ce faci bun de mâncare acolo?

Pisica răspunse:

Pregătesc fărâmituri cu lapte,
Vrea domnul să-mi fie oaspe?

– Mulţam, Pisico, dar doamna Vulpe i-acasă?
Pisica zise:

Da, stă colo sus în cameră
Şi-şi plânge durerea,
Îşi plânge nenorocirea,
Bătrânul Vulpoi e mort.

Lupul zise:

Dacă vrea alt bărbat
Spune-i doar să coboare îndat'!

Pisica urcă în grabă treptele, trip, trip, trop, trop şi paşii ei se auziră până ajunse la uşa stăpânei, închisă cu cinci lacăte de aur, şi bătu cioc, cioc.

– Doamnă Vulpe

‘Năuntru sunteţi?
Dacă alt bărbat vreţi,
Coborâţi îndat’.

Doamna Vulpe întrebă:

– Are turul roşu şi botul ascuţit?

– Nu, zise Pisica.

– Atunci dă-l afară.

Plecă lupul, veniră apoi un câine, un cerb, un iepure, un urs, un leu şi aşa, unul după altul, toate animalele pădurii. Dar fiecăruia îi lipsea câte ceva din ceea ce ar fi vrut vulpea să aibă, aşa că Pisica alunga peţitor după peţitor.

În sfârşit veni şi un vulpoi tânăr.

Doamna Vulpe întrebă iar:

– Are labele subţiri, roşii şi puternice şi botişorul ascuţit?

– Da, are, răspunse Pisica.

– Atunci să vină sus.

Cum îl văzu, îi şi porunci jupâniţei Pisică să facă pregătiri de nuntă:

Pisică, Pisică
Mătură casa,
Aruncă-l pe bătrânul Vulpoi,
Adună şoareci graşi,
Singură mănâncă-i,
Mie să nu-mi dai,
Pregăteşte masa,
Pentru mare nuntă.

Şi s-a făcut nuntă mare, s-a băut, s-a mâncat, s-a dansat şi încă se mai dansează, se mănâncă şi se bea dacă n-or fi încetat între timp.

Piticii

Prima poveste

Era odată un cizmar care, nu din vina lui, sărăcise aşa de tare, că-i mai rămăsese piele doar pentru o singură pereche de pantofi. Seara croi pantofii pe care voia să-i lucreze a doua zi şi, cu cugetul împăcat, se întinse în pat liniştit, se închină, apoi adormi.

A doua zi dimineaţa, după ce-şi făcu rugăciunea, se aşează din nou la masa lui de lucru. Şi mare îi fu mirarea când văzu pantofii, gata cusuţi, pe masă. Nici nu ştia ce să creadă de aşa întâmplare. Îi luă în mână să-i cerceteze mai îndeaproape. Erau aşa de bine lucraţi, nici o împunsătură greşită, ce mai, operă de artă şi nimic mai mult. Curând, intră un cumpărător şi, cum pantofii îi plăcură, plăti mai mult ca de obicei, iar cizmarul putu, din banii primiţi, să cumpere piele pentru alte două perechi. Seara-i croi, cu gând ca a doua zi să-i coase frumos, dar nu mai fu nevoie: cum se sculă, văzu că pantofii erau deja gata. Şi ce lucrătură! Nu întârziară nici cumpărătorii, care-i dădură atâţia bani, încât el putu să cumpere piele pentru patru perechi de pantofi. Dis-de-dimineaţă, în ziua următoare, găsi patru perechi de pantofi cusuţi; şi aşa mereu, ce seara croia, dimineaţa afla gata lucrat, aşa că, după scurt timp, avu din nou din ce să trăiască şi devenise chiar un om bogat.

Într-o seară, în Ajunul Crăciunului, când tocmai terminase de croit o mulţime de pantofi şi mergea să se culce, îi zise nevesti-si:

– Ce-ar fi să rămânem treji în noaptea asta, să vedem şi noi cine sunt binefăcătorii noştri?

Femeia se învoi, aprinse o lumânare şi amândoi se ascunseră într-un colţ al camerei, după nişte haine, şi începură să aştepte. Când bătu miezul nopţii, apărură doi omuleţi foarte caraghioşi, dezbrăcaţi, care se aşezară la masa cizmarului, luară bucăţile de piele deja croite şi începură să le coase cu degeţelele lor, să bată cuişoare, să le feţuiască aşa de iute, încât cizmarului nu-i venea să creadă că vede ceea ce vedea. Şi piticii nu s-au mişcat de acolo până ce nu au terminat treaba, iar când pantofii gata lucraţi fură rânduiţi frumos pe masă, dispărură dintr-o dată.

Dimineaţa, femeia zise:

– Piticii ne-au făcut oameni bogaţi, ar trebui să le arătăm recunoştinţa noastră. Ei nu prea au cu ce se îmbrăca, tremură de frig, sărăcuţii. Ştii ceva, eu am să le cos cămăşuţe, pantalonaşi, tunici, am să le împletesc ciorapi, iar tu fă-le câte o pereche de ghetuţe.

– Cu mare plăcere fac asta, zise bărbatul, şi seara, când toate lucrurile fură gata, le puseră pe masă în locul unde stătea de obicei pielea croită. Apoi se ascunseră ca şi noaptea trecută ca să vadă ce vor face omuleţii când vor apărea.

La miezul nopţii, piticii dădură buzna înăuntru şi voiră să se apuce de lucru, dar, în loc de piele croită, găsiră hăinuţe şi ghetuţe. Tare s-au mai mirat, erau grozav de bucuroşi. S-au îmbrăcat şi s-au încălţat repede şi apoi au început să cânte:

Suntem noi flăcăi frumoşi
De ce să mai fim cizmari?

Şi, după ce ţopăiră o vreme în jurul mesei, plecară pe uşă şi duşi au fost. Căci din noaptea aceea n-au mai dat pe la cizmar. Dar omul a dus-o bine până la adânci bătrâneţi şi tot ce făcea îi reuşea.

A doua poveste

Era odată o slujnică săracă, dar harnică şi curată. Toată ziua mătura prin casă şi arunca gunoiul într-un morman din faţa uşii. Într-o dimineaţă, când tocmai se pregătea să se apuce de treabă, găsi o scrisoare în uşă, însă, cum nu ştia să citească, o duse stăpânului ei. Era de fapt o invitaţie de la nişte pitici care o rugau să le boteze un copil. Stăpânul îi spuse despre ce era vorba în scrisoare; fata nu ştia ce să facă, dacă să primească sau nu. În sfârşit, primi şi stăpânul ei îi dădu voie să plece la pitici, să boteze. Atunci au sosit trei pitici, au luat-o cu ei şi au dus-o undeva în munţi, unde locuiau. Totul era mic acolo, dar aşa de frumos, că fetei i se tăie respiraţia, iar eu nici nu pot să povestesc.

Lehuza stătea într-un pătuţ din lemn de abanos, ale cărui capete erau ornate cu perle, învelitoarea era din mătase brodată cu aur, leagănul noului născut era din fildeş, cădiţa din aur. După ce botează, naşa voi să se întoarcă la stăpânul ei, dar piticii o rugară să mai rămână la ei trei zile. Ea se învoi şi timpul trecu repede, căci piticii se străduiau să-i facă mereu câte o surpriză plăcută ca să se simtă bine, mai ales că le era tare dragă. La urmă, când se hotărî să plece, îi puseră în traistă o mulţime de bulgări de aur şi o însoţiră o bucată de drum.

Cum ajunse acasă, slujnica vru să se apuce din nou de treabă şi căută mătura. Atunci apărură trei oameni străini care o întrebară cine-i şi ce caută acolo.

Cele trei zile petrecute la pitici nu fuseseră trei zile, cum crezuse ea, ci şapte ani, fostul ei stăpân murise între timp iar în casă veniseră noii stăpâni.

A treia poveste

Unei mame i-au luat piticii copilul cel frumos din leagăn şi i-au pus în loc un prostănac ce se uita fix şi nu ştia nici măcar să mănânce ori să bea. În disperarea ei, mama alergă la o vecină, îi povesti ce i s-a întâmplat şi o întrebă ce să facă. Vecina o sfătui să ducă prostănacul în bucătărie, să aţâţe focul şi să-l pună la fiert într-o coajă de ou; asta l-ar face să râdă şi, dacă ar râde, s-ar termina cu el.

Femeia se întoarse acasă şi făcu întocmai cum o învăţase vecina. Cum puse apa la fiert în coaja de ou, prostănacul începu să vorbească şi zise:

Iacă sunt aşa bătrân
Ca pădurea din apus
Dar coji de ou la fiert
Pân' acuma n-am văzut.

Şi-ncepu să râdă. Atunci au apărut o mulţime de pitici care au adus copilul cel frumos şi şi-au luat înapoi prostănacul.

Mirele tâlhar

Era odată un morar care avea o fată frumoasă şi, când fetei i-a venit vremea măritişului, tatăl începu să se gândească cum ar putea s-o aranjeze mai bine. „Dacă vine un te-miri-cine în peţit, nu-i dau fata”, îşi zicea în sinea lui.

Nu trecu multă vreme şi apăru un peţitor care părea să fie foarte bogat şi, cum morarul nu ştia nimic despre el, îi promise că-i va da fata de nevastă. Fetei însă nu-i prea plăcea viitorul soţ, nu simţea ceea ce o mireasă simte pentru viitorul ei bărbat şi nu i se părea om de încredere. De câte ori îl privea sau se gândea la el, parcă-i dădea un cuţit prin inimă. Odată, peţitorul i-a zis fetei:

– Tu eşti logodnica mea şi încă nu mi-ai făcut nici o vizită.

Fata îi spuse:

– Dar nu ştiu unde ţi-i casa.

– Casa mea este departe, în întunericul pădurii, îi răspunse peţitorul.

Atunci fata îl puse să-i explice cam pe unde ar fi casa lui şi pe ce drum se putea ajunge acolo. Logodnicul îi zise:

– Uite, duminica viitoare trebuie să vii neapărat s-o vezi, am oaspeţi invitaţi şi, ca s-o poţi găsi prin pădure, am să presar cenuşă pe drum.

Când veni ziua de duminică şi fata trebui să plece, i se făcu frică, nu ştia nici ea de ce, şi îşi umplu buzunarele cu boabe de mazăre şi linte ca să însemne drumul până la casa peţitorului.

La intrarea în pădure, găsi deja împrăştiată cenuşa şi începu să se ia după ea, dar în acelaşi timp lăsa să-i cadă la dreapta şi la stânga drumului boabe de linte şi de mazăre. Aşa merse toată ziua afundându-se în pădure,

unde, la căderea serii, întunericul era şi mai mare. După o vreme, dădu de-o casă singuratică; nu-i plăcu deloc, căci arăta mohorâtă şi avea ceva neobişnuit. Intră în ea şi nu găsi pe nimeni: înăuntru domnea o linişte apăsătoare. Dintr-o dată, auzi o voce care-i striga:

Întoarce-te, întoarce-te, mireasă
Din faţa ucigaşilor din casă.

Fata făcu ochii mari, începu să cerceteze toate ungherele casei şi văzu că vocea era a unei păsări dintr-o colivie. În rest, toate camerele erau goale şi nici un suflet de om nu se afla pe acolo. La sfârşit, ajunse şi în pivniţă, unde stătea o femeie bătrână, bătrână, care-şi tot clătina capul.

– Aţi putea să-mi spuneţi, zise fata, dacă viitorul meu logodnic locuieşte aici?

– Ah, biată copilă, răspunse bătrâna, în ce te-ai băgat! Te afli într-un cuib de tâlhari ucigaşi. Îţi închipui că vei fi curând mireasă şi vei avea nuntă, dar te vei mărita cu moartea. Priveşte acolo, am pregătit cazanul cu apă, când te va avea în mâinile lui, tâlharul te va tăia bucăţele, fără nici o milă, te va fierbe şi apoi te va mânca, întrucât cei de aici sunt nu numai tâlhari, ci şi canibali. Dacă nu m-aş fi îndurat eu de tine şi nu ţi-aş fi spus toate astea, ai fi fost pierdută pentru vecie.

Apoi bătrâna o ascunse după un butoi mare unde n-o putea vedea nimeni şi-i mai zise:

– Stai liniştită, nu te mişca de aici, altfel s-a terminat cu tine. La noapte, când tâlharii vor dormi, vom fugi împreună, de mult aştept ocazia asta.

Abia termină de vorbit, că şi sosi acasă banda de canibali fără frica lui Dumnezeu. Au început să taie o altă fecioară, erau beţi şi nu luau în seamă strigătele ei. Mai întâi i-au dat şi ei să bea trei pahare pline cu vin – unul alb, altul roşu, altul galben –, apoi au legat-o de masă, i-au tăiat trupul în bucăţi şi au pus sare pe toată carnea. Biata fată ascunsă după butoi

tremura de frică văzând ce se petrece şi se gândea cu groază ce o aştepta şi pe ea. Un tâlhar observă pe degetul cel mic al fetei ucise un inel şi, cum nu-l putu scoate, luă o bardă şi tăie degetul, care sări şi nimeri după butoi chiar în poala fetei. Tâlharul luă o lumânare, începu să-l caute, dar nu-l găsi şi se lăsă păgubaş. Atunci un altul îi zise:

– Ai căutat şi după butoiul cel mare?

Bătrâna, care simţi pericolul, îi strigă însă:

– Hai şi mănâncă, ai să-l cauţi mâine, n-are cum să fi căzut prea departe.

Tâlharii au repetat în cor:

– Are dreptate baba, o să-l căutăm mâine, hai să mâncăm.

Şi s-au aşezat la masă. Bătrâna le-a pus în vin câteva picături dintr-o licoare adormitoare, aşa că, îndată ce-au băut, au adormit cu toţii şi au început să sforăie.

Când i-a auzit sforăind, logodnica tâlharului a ieşit de după butoi şi, păşind cu grijă peste trupurile care zăceau pe podea unul lângă altul, a ieşit afară. Bătrâna se ridică şi ea din locul unde stătea de obicei, deschise uşa şi amândouă fugiră, cât de repede putură, departe de casa tâlharilor. Cenuşa o spulberase vântul, dar boabele de mazăre şi linte rămăseseră, încolţiseră şi le arătau drumul spre ieşirea din pădure.

Aşa au mers ele toată noaptea, până când, în zori, ajunseră la moară. Acolo fata îi povesti tatălui ei tot ce văzuse în pădure şi prin câte trecuse până să ajungă acasă.

Când veni ziua în care trebuia să aibă loc nunta, apăru şi logodnicul. Morarul însă chemase o mulţime de rude şi prieteni. S-au aşezat cu toţii la masă şi, la un moment dat, cineva spuse comesenilor să povestească fiecare câte ceva. Mirele îi zise miresei:

– Tu nu ştii nici o poveste, sufleţelule, spune şi tu ceva!

Fata răspunse:

– Aş vrea, dragi oaspeţi, să vă povestesc un vis. Se făcea că mergeam singură printr-o pădure întunecoasă şi am ajuns la o casă în care nu era nici un om, doar o colivie pe perete, din care striga o pasăre:

Întoarce-te, întoarce-te, mireasă,
Din faţa ucigaşilor din casă!

– Iubitule, ăsta a fost doar un vis, îi spuse mirelui, şi-şi continuă povestea.

– Atunci am început să cercetez toate camerele şi am văzut că erau goale. Şi tot ce era în casa aceea îmi părea foarte ciudat. Când am coborât în pivniţă, am dat de o bătrână care clătina din cap. Când am întrebat-o: „Locuieşte mirele meu aici?”, ea mi-a spus: „Ah, biată copilă, ăsta-i un cuib de tâlhari ucigaşi şi mâncători de oameni, mirele tău aici locuieşte, dar el vrea să te taie în bucăţi, să te fiarbă şi să te mănânce.”

– Iubitule, zise iar fata către mire, ăsta a fost doar un vis.

Apoi continuă să povestească:

– Bătrâna m-a ascuns după un butoi şi îndată au sosit tâlharii în pivniţă târând după ei o fecioară căreia i-au dat să bea trei pahare cu vin, alb, roşu şi galben, ca să-i distrugă inima.

Apoi, către mire:

– Iubitule, acesta a fost doar un vis! Şi continuă: după care i-au dezbrăcat hainele frumoase, i-au hăcuit trupul tânăr, au presărat carnea cu sare şi au pus-o la fiert.

– Iubitule, acesta a fost doar un vis! Şi spuse mai departe: apoi un tâlhar vru să scoată de pe degetul fetei un inel de aur, dar nu putu, inelul nu ieşea, aşa că luă o bardă şi tăie degetul care sări după butoi, direct în poală la mine.

– Şi acesta-i, oameni buni, degetul cu inelul! zise mireasa şi-l arătă mesenilor.

Tâlharul, care în timpul povestirii „visului” se făcuse alb ca varul la faţă, sări de pe scaun şi vru să fugă, dar oaspeţii puseră mâna pe el şi-l duseră la judecată.

Judecătorul condamnă pe tâlhar şi întreaga lui bandă la moarte.

Domnul Korbes

Erau odată o găinuşă şi un cocoşel care voiau să plece într-o călătorie. Cocoşelul şi-a construit o trăsurică frumoasă şi a înhămat la ea patru şoricei. Împreună cu găinuşa au luat loc în trăsurică şi au vrut să plece. Dar, când să plece, iată că vine o pisicuţă şi le spune:

– Unde vreţi să ajungeţi?

– Cât mai departe, la casa domnului Korbes, răspunse cocoşelul.

– Luaţi-mă şi pe mine, se rugă pisicuţa.

– Cu plăcere, dragă pisicuţă, urcă în trăsurică şi aşază-te în spate, că în faţă s-ar putea să cazi.

Fiţi atenţi
Rotiţele voastre roşii
Să nu le murdăriţi;
Rotiţele voastre călătoresc,
Şoriceii fluieră;
Cât mai departe,
La casa domnului Korbes.

Apoi veniră: o piatră de moară, un ou, o raţă, un ac cu gămălie şi la sfârşit un ac de cusut. Toţi au luat loc în trăsurică şi au plecat mai departe, la casa domnului Korbes. Dar, când au ajuns, domnul Korbes nu era acasă. Şoriceii au dus trăsurica în şură, găinuşa şi cocoşelul au zburat şi s-au aşezat pe o grindă, raţa într-un butoi cu apă, oul s-a înfăşurat într-un prosop, acul cu gămălie s-a înfipt în scaun, acul de cusut a sărit pe pat şi s-a înfipt în mijlocul pernei, iar piatra de moară s-a ascuns după uşă.

Când domnul Korbes a venit acasă, s-a dus la cuptor să facă focul, dar pisica i-a suflat spuza în ochi. A alergat repede la butoiul cu apă ca să se spele, dar raţa l-a stropit în faţă cu apă. Când să se şteargă cu prosopul, oul se sparse şi-l orbi. Vru să se odihnească, dar, când să se aşeze pe scaun, acul cu gămălie îl împunse. Sări cuprins de mânie în sus, se trânti pe pat, dar, când îşi puse capul pe pernă, îl înţepă acul de cusut. Domnul Korbes, înnebunit, începu să urle şi vru să fugă în lumea largă. Când ajunse la uşă, piatra de moară îl lovi de moarte.

Se pare că domnul Korbes era un om foarte rău, aşa că şi-a primit pedeapsa.

Domnul cumătru

Un om sărman avea atât de mulţi copii, că, de fiecare dată când i se mai năştea unul, era nevoit să roage oameni din toată lumea ca să i-l boteze. De aceea, când i se născu încă un copil, nimeni nu voi să-l mai boteze. Nu ştia ce să facă. Se culcă şi visă că trebuie să se ducă la poartă şi să roage pe primul om care va trece pe drum să-i fie cumătru.

Când se sculă, omul hotărî să urmeze visul, aşa că se aşeză în faţa porţii şi aşteptă să treacă cineva. La o bucată de vreme, iată că vine un străin şi-i dete un păhărel cu apă zicându-i:

– Este o apă miraculoasă cu care-i poţi însănătoşi pe bolnavi, depinde numai de locul unde stă Moartea: dacă e la capul celui bolnav, acesta se va însănătoşi, dacă stă la picioarele lui, va muri.

Omul deveni îndată cunoscut în toată lumea ca vindecător şi se îmbogăţi salvând de la moarte o mulţime de bolnavi. Odată, fu chemat la regele acelui ţinut, al cărui copil se îmbolnăvise şi, de cum intră, văzu Moartea la capul copilului, aşa că-l putu vindeca; apoi fu chemat a doua oară şi iar îl vindecă, a treia oară însă, Moartea era la picioare, aşa că omul îşi dădu seama că fiul regelui nu mai are scăpare.

Într-o zi, vru el să-şi viziteze cumătrul ca să-i povestească ce făcuse cu apa cea miraculoasă.

Când intră în casa cumătrului, acolo era un tărăboi cum nu mai văzuse până atunci: la primul etaj mătura se certa cu lopata şi se îmbrânceau una pe alta. Omul întrebă:

– Nu vă supăraţi, unde locuieşte domnul cumătru?

Mătura răspunse:

– Un etaj mai sus.

Când ajunse la etajul al doilea, văzu o grămadă de degete moarte aruncate pe jos. Omul întrebă:

– Nu vă supăraţi, unde locuieşte domnul cumătru?

Unul dintre degete răspunse:

– Un etaj mai sus.

La etajul al treilea văzu o movilă de capete de morţi şi unul dintre capete îl trimise la un etaj mai sus.

La al patrulea etaj văzu o tigaie deasupra unui foc, iar în tigaie nişte peşti săreau şi se prăjeau singuri. Când a întrebat de domnul cumătru, un peşte i-a spus, la fel ca şi ceilalţi: un etaj mai sus!

Ajunse şi la etajul al cincilea. Acolo dădu de o încăpere şi începu să privească pe gaura cheii. Şi ce-i văzură ochii: cumătrul avea o pereche de coarne lungi! Deschise uşa, intră, iar cumătrul se puse în pat şi se acoperi cu o învelitoare. Atunci omul îi zise:

– Domnule cumătru, da' ce-i cu tărăboiul ăsta în casa dumneavoastră? La etajul întâi mătura se bătea cu lopata.

– Nu fi nerod, zise domnul cumătru, erau slujitorul şi slujnica şi discutau între ei, nu se băteau.

– Dar la etajul al doilea erau degete moarte!

– Nu vorbi prostii! Erau rădăcini de scorţişoară.

– Dar la etajul al treilea era o movilă de capete de morţi!

– Nu fi idiot, erau căpăţâni de varză.

– La etajul al patrulea am văzut cu ochii mei peştii sărind în tigaie şi prăjindu-se singuri.

Şi cum zise asta, un peşte veni şi se aşeză singur pe masă pentru prânz.

– Iar când am ajuns la etajul al cincilea, m-am uitat pe gaura cheii şi v-am văzut pe dumneavoastră, domnule cumătru! Aveaţi o pereche de coarne lungi.

– Asta nu-i adevărat, urlă domnul cumătru.

Atunci omul, speriat, o luă la goană şi cine ştie ce i s-ar fi întâmplat dacă nu fugea la timp, căci domnul cumătru nu era altul decât Necuratul.

Doamna Trude

Era odată o fetiţă obraznică şi încăpăţânată care niciodată nu asculta de părinţii ei. Aceştia se tot întrebau cum s-o aducă pe calea cea bună.

Într-o zi, fata le spuse:

– Am auzit că există o vrăjitoare, doamna Trude, vreau să mă duc la ea. Se spune că în casa ei se petrec lucruri foarte ciudate, aşa că vreau şi eu să văd ce-i acolo, nu mai pot de curiozitate.

Părinţii s-au opus interzicându-i cu străşnicie să se ducă:

– Doamna Trude este o femeie foarte rea care se ocupă cu tot felul de vrăjitorii şi lucruri necurate. Dacă te duci la ea, nu te mai considerăm copilul nostru.

Dar fata nu luă în seamă ce-i spuseră părinţii şi se duse la doamna Trude. Când ajunse la casa ei, doamna Trude o întrebă:

– De ce eşti aşa palidă?

– Ah, zise fetiţa tremurând toată, m-am speriat de ceea ce am văzut la dumneavoastră.

– Şi ce-ai văzut?

– Pe treptele casei am văzut un om negru.

– Era un hornar, fetiţo.

– Apoi am văzut un om verde.

– Era un vânător, fetiţo.

– Apoi am văzut un om roşu ca sângele.

– Era un măcelar, fetiţo.

– Doamnă Trude, spuse fetiţa, ştiţi, când am privit pe fereastră, nu v-am văzut pe dumneavoastră, ci pe Necuratul înconjurat de flăcările unui

foc mare.

– Aha, zise doamna Trude, ai văzut adevărul, draga mea, de când te aşteptam să mă luminezi! Şi o transformă într-o surcică pe care o aruncă în foc. Şi când surcica se prefăcu în cărbuni aprinşi, vrăjitoarea se aşează lângă foc şi zise, bucuroasă: „în sfârşit, iată lumina ce-mi trebuia”.

Cumătra Moarte

Un om sărman avea doisprezece copii şi trebuia să muncească zi şi noapte ca să le poată agonisi pâinea cea de toate zilele. Când apăru pe lume al treisprezecelea copil, nu ştia ce să mai facă de necaz. Nimeni nu voia să i-l boteze, aşa că ieşi pe uliţa satului cu gând să-l roage pe primul om ce-i va apărea în cale să-i fie cumătru. Şi primul pe care-l întâlni nu fu altul decât chiar Bunul Dumnezeu, care bineînţeles că ştia ce avea pe inimă bietul om şi-i spuse:

– Sărmane om, mi-e milă de tine, am să-ţi botez eu copilul, am să-i port de grijă şi am să fac din el cel mai fericit om de pe pământ.

Omul a intrebat:

– Da' cine eşti?

– Sunt Bunul Dumnezeu.

– Nu te vreau de cumătru, tu eşti de partea celor bogaţi, iar pe săraci îi laşi să moară de foame.

Aşa vorbi omul care nu ştia cu câtă înţelepciune împarte Bunul Dumnezeu bogăţia şi sărăcia. Apoi s-a depărtat de Domnul şi a plecat mai departe. Atunci îi apăru Necuratul în faţă şi-i spuse:

– Ce cauţi, omule? Dacă mă vrei de naş la copilul tău, am să-l umplu de aur şi de bogăţii şi de tot ce-i plăcut în lumea asta.

Omul întrebă:

– Da' cine eşti tu?

– Eu sunt Dracul.

– Atunci nu te vreau de cumătru, zise omul, tu îi înşeli şi-i vrăjeşti pe oameni.

Mai merse el o vreme şi-i ieşi în cale Moartea cea cu coasă care-i zise:

– Ia-mă de cumătră!

– Cine eşti? întrebă omul.

– Eu sunt Moartea, cea care-i face pe toţi oamenii egali.

Atunci omul zise:

– Tu eşti dreptatea, tu-i tratezi pe bogaţi şi pe săraci la fel, tu ai să fii cumătra mea.

Moartea îi mai zise:

– Am să-mi fac finul bogat şi cunoscut în toată lumea.

Omul zise:

– Bine, duminica viitoare fac botezul, să vii la timp.

Moartea se ţinu de cuvânt, veni la timp şi deveni cumătra omului sărman şi nănaşa micuţului.

Când băieţelul crescu mare, îşi întâlni într-o zi nănaşa care-i ceru s-o urmeze. Îl duse într-o pădure, acolo îi arătă o poiană cu iarbă grasă şi-i zise:

– A venit timpul să-ţi primeşti darul de botez. Eu vreau să fac din tine cel mai cunoscut doctor din lume. Când vei fi chemat la patul de suferinţă al vreunui bolnav, de fiecare dată am să apar şi eu. Dacă voi sta la capul bolnavului, să vorbeşti cu el cu curaj că ai să-l poţi face sănătos, dându-i din iarba asta; dar dacă voi sta la picioarele lui, atunci el va fi al meu şi tu să-i spui că nimic nu-l mai poate ajuta. Dar nu cumva să te foloseşti vreodată de iarba asta împotriva voinţei mele, căci de o vei face, vei avea multe necazuri.

Nu trecu multă vreme şi tânărul deveni cel mai cunoscut doctor din lume. Numai cât vedea bolnavul, că şi ştia ce-i cu el, dacă se va face sănătos sau dacă va muri. Multe se spuneau despre el şi veneau oameni de pretutindeni, îl luau la patul de suferinţă al bolnavilor şi după ce, cu iarba fermecată, îl lecuia, îl plăteau aşa de bine, încât curând deveni foarte bogat.

Acu' se întâmplă că tocmai regele acelei ţări căzu grav bolnav. Doctorul nostru fu chemat la curte să-l vadă şi să spună dacă va scăpa sau nu. Dar cum ajunse acolo, găsi Moartea la picioarele bolnavului şi înţelese că pentru rege nu mai creştea nici o iarbă. „Ce-ar fi să încalc porunca nănaşei”, se gândi în sinea lui doctorul, „n-are să-i convină ei, dar cum îi sunt fin, are să închidă de data asta ochii. Ia să încerc”. Luă bolnavul şi-l întoarse invers în aşa fel ca Moartea să stea la capul lui. Apoi îi dădu din iarba de leac şi regele îşi veni în fire.

Moartea însă se uită la doctor foarte posomorâtă şi-l ameninţă cu degetul, zicându-i:

– M-ai tras pe sfoară, finule, de data asta te iert pentru că sunt nănaşa ta, dar, dacă mai încerci o dată, te voi omorî chiar pe tine şi te voi lua cu mine.

Nu mult după asta, căzu bolnavă fiica regelui. Era unicul lui copil şi regele plângea zi şi noapte, încât orbi de câte lacrimi vărsase; dădu sfoară

în ţară că acela care-i va salva fiica de la moarte o va primi de soţie şi va deveni moştenitorul tronului.

Doctorul, auzind veştile de la palat, se duse acolo şi, când ajunse la patul bolnavei, o zări pe nănaşa lui stând la picioarele fetei. Văzând cât de frumoasă era prinţesa, uită de toate, ca şi cum i-ar fi zburat minţile, şi uită şi de ceea ce-i spusese Moartea. Nici măcar nu observă că aceasta îi arunca nişte priviri încruntate, ţinea mâinile ei descărnate în sus şi-l ameninţa cu pumnii. Ridică fata şi o întoarse în pat în aşa fel ca Moartea să fie la capul ei. Apoi îi dădu iarba de leac şi îndată obrajii prinţesei se îmbujorară şi ea reveni veselă la viaţă.

Înşelată şi de data aceasta, Moartea îi zise doctorului:

– S-a terminat cu tine, finule, acum ţi-a venit ţie rândul.

Şi l-a cuprins cu mâinile ei reci ca gheaţa aşa de strâns, că el nu mai putea să scape. L-a dus într-o peşteră sub pământ. Acolo văzu mii de lumânări aprinse, unele mari, altele mai mici şi altele şi mai mici. În fiecare clipă o lumânare se aprindea şi alta se stingea, aşa că flăcările păreau că s-ar afla într-o continuă mişcare.

– Vezi tu, zise Moartea, acestea sunt flăcările vieţilor: cele mari, sunt ale copiilor, cele mijlocii, ale soţilor în floarea vârstei, iar cele mici sunt ale bătrânilor. Uneori şi copiii, şi tinerii au şi ei doar câte o lumânare mică.

– Arată-mi care este lumânarea mea, zise doctorul gândindu-se la una mare. Moartea însă îi arătă una care era pe terminate şi-i spuse:

– O vezi? Asta-i a ta.

– Vai de mine, iubită nănaşă, spuse speriat doctorul, aprinde-mi alta, fă-o de dragul finului tău, să-şi trăiască şi el viaţa fericit, însurat cu fiica regelui.

– Asta nu pot, finule, ar trebui să sting alta şi apoi să aprind una mai mare pentru tine.

– Atunci pune una mai mare în locul celei care-i aproape stinsă, îi strigă doctorul disperat.

Moartea se arătă ca şi când ar fi fost gata să-i împlinească dorinţa, luă o lumânare lungă şi neîncepută, dar, cum de fapt voia să se răzbune pe finul neascultător, intenţionat o înfipse greşit, aşa încât ea căzu şi se stinse. Doctorul se prăbuşi pe loc în mâinile cumetrei Moarte.

Bătrânul Sultan

Odată, trăia un ţăran care avea un câine pe nume Sultan. Acesta îmbătrânise, dinţii îi căzuseră, aşa că nu mai putea muşca. Într-o zi, ţăranul stătea de vorbă cu nevasta lui în faţa uşii:

– Mâine am să-l împuşc pe Sultan, zicea ţăranul, că nu mai e bun de nimic.

Nevasta, mai miloasă, îi spuse:

– Pentru că ne-a slujit atâţia ani cu credinţă, am putea şi noi să-i dăm o bucată de pâine din milă.

– Ei, habar n-ai ce vorbeşti, femeie, zise ţăranul. Sultan nu mai are dinţi în gură şi nici un hoţ nu se mai teme de el, aşa că ne putem lipsi de dânsul. Ne-a slujit cu credinţă, noi i-am dat de mâncare, aşa că suntem chit.

Bietul câine, care stătea întins la soare nu departe de stăpânii lui, auzea tot ce vorbeau şi era foarte mâhnit gândindu-se la ce-l aştepta.

Sultan avea un prieten bun, un lup, şi seara s-a strecurat în pădure şi i-a povestit despre soarta pe care i-o hărăziseră stăpânii.

– Ascultă, cumetre, zise lupul, nu-ţi pierde curajul, am să te-ajut. Deja am pus ceva la cale: mâine dis-de-dimineaţă stăpânul şi stăpâna ta vor merge la cosit şi vor lua copilul cel mic cu ei, fiindcă nu rămâne nimeni acasă. Vor pune copilaşul, în timp ce vor munci, la umbră după o tufă. Aşază-te lângă el, ca şi cum ai vrea să-l păzeşti, iar eu voi ieşi din pădure şi voi încerca să fur copilul; tu să sari îndată ca şi cum ai vrea să mă alungi; eu am să-l las să cadă, iar tu ia-l şi du-l înapoi părinţilor care vor crede că l-ai salvat. Îţi vor fi recunoscători şi, în loc să te omoare, vor avea grijă de tine.

Propunerea lupului îi plăcu lui Sultan şi, cum au zis, aşa au şi făcut. Tatăl a strigat când a văzut lupul cu copilaşul în bot alergând pe câmp, Sultan l-a adus înapoi, iar stăpânul, fericit, l-a mângâiat şi i-a spus:

– N-o să te mai necăjim niciodată şi-ţi vom da de mâncare cât vei dori tu! Iar femeii îi zise:

– Du-te acasă şi fă-i lui Sultan un terci ca să-l poată mânca, apoi ia perna mea de pe pat şi pune-i-o lui în culcuş.

Din acea zi Sultan trăi aşa de bine, că nu avea ce să-şi mai dorească.

Curând îl vizită lupul şi se bucură că totul mersese strună.

– Cumetre, îi spuse câinelui, acum tu trebuie să închizi un ochi şi să te prefaci că nu vezi când oi veni eu să fur o oaie de la stăpânii tăi.

– Nici nu mă gândesc, răspunse Sultan, eu rămân credincios stăpânilor mei, îmi pare rău, nu pot să te servesc.

Lupul crezu că prietenul lui glumeşte şi sosi noaptea pe furiş să fure o oaie. Ţăranul, pe care Sultan îl pusese la curent cu ce avea lupul de gând să facă, se aşezase la pândă, aşa că, atunci când lupul veni, îi pieptănă cu îmblăciul părul murdar până ce, nemaiputând de durere, lupul plecă. În fugă îi strigă câinelui:

– Aşteaptă numai, trădătorule, ai să te căieşti pentru ce-ai făcut!

Într-o dimineaţă, lupul trimise un porc mistreţ la câine ca să-l invite în pădure să lămurească lucrurile. Bătrânul Sultan se gândi să-şi ia un martor cu el, dar nu găsi decât o pisică în trei picioare. Şi cum mergeau ei spre pădure, şchiopăta biata pisică şi de durere îşi tot ridica în sus coada.

Lupul avea şi el un martor, pe mistreţ, dar când văzură coada pisicii crezură că-i o sabie pe care o poartă martorul adversarului. Şi cum mai şi şchiopăta bietul animal, crezură că se apleacă mereu să ia pietre ca să arunce în ei. Cuprinşi de spaimă, mistreţul se ascunse în desişul pădurii, iar lupul se căţără într-un copac.

Câinele şi pisica se mirară că nu găsesc pe nimeni la locul unde trebuia să aibă loc înfruntarea. Mistreţul însă nu reuşise să intre cu totul în desiş, urechile îi rămăseseră afară. Când pisica privi în jurul ei, văzu urechile mistreţului şi crezu că-i vreun şoarece, aşa că sări pe el şi începu să-l muşte şi să-i sfârtece fără milă urechile. Mistreţul, urlând de durere, se ridică şi o luă la sănătoasa strigând:

– Colo sus în copac e vinovatul.

Câinele şi pisica s-au uitat în sus şi l-au văzut pe lup.

Acesta, ruşinat că se dovedise laş, încheie pace cu câinele şi, de atunci, rămaseră amici.

Raniţa, pălărioara şi cornul

Erau odată trei fraţi cărora nu le mergea deloc bine, sărăceau de la o zi la alta, încât ajunseră că nu mai aveau nici după ce bea apă. Atunci şi-au spus:

– Aşa nu mai merge. Nu ne-a mai rămas decât să plecăm în lume şi să ne căutăm norocul.

Au plecat ei de acasă şi au mers multă vreme străbătând livezi şi păşuni, dar norocul nu le ieşea în cale. Într-o zi, au ajuns într-o pădure mare în mijlocul căreia era un munte şi, când s-au apropiat, au văzut că muntele era cu totul şi cu totul din argint. Atunci fratele cel mare zise:

– Dragii mei, eu mi-am aflat norocul dorit, mai mult nu-mi trebuie. Şi luă din argint cât putu duce, apoi se întoarse acasă.

Ceilalţi doi însă îşi ziseră: „Noi vrem mai mult de la noroc decât nişte argint!”, aşa că nu se atinseră de munte şi plecară mai departe. După ce au mai mers ei câteva zile, au ajuns în altă pădure unde era un munte cu totul şi cu totul din aur. Fratele cel mijlociu se opri şi se gândi, nu ştia ce să facă: „Să iau oare aur cât pot duce şi să plec înapoi acasă, că voi avea cu ce trăi toată viaţa, sau să plec mai departe?” La urmă, se hotărî, îşi umplu buzunarele doldora, îşi luă rămas bun de la fratele mai mic şi se duse acasă.

Mezinul însă îşi zise: „Argint şi aur! Mă lasă rece. Nu vreau să-mi iau în uşor norocul, cine ştie ce-mi poate oferi!”. Şi merse mai departe. După trei zile ajunse într-o pădure mult mai mare decât celelalte, de părea fără margini. Îi era foame şi sete, de aceea se urcă într-un copac să vadă unde se termina pădurea, dar nu zări decât vârfuri de copaci. Coborî din copac

şi, chinuit de foame, îşi spuse: „Ce fericit aş fi să-mi satur şi eu trupul ăsta măcar o singură zi din viaţă!” Tocmai atunci, văzu cu uimire sub copac o masă bogată cu o mulţime de mâncăruri dintre cele mai gustoase şi care miroseau minunat. „De data asta, îşi zise el, dorinţa mi s-a împlinit la ţanc” şi, fără să se întrebe când şi de unde venise masa ori cine o adusese, se aşeză şi mâncă până-şi potoli foamea. După ce termină, se gândi: „Ar fi păcat totuşi să las faţa de masă să se strice în pădure!”, aşa că o luă, o scutură, o împături şi o puse în buzunar. Apoi merse mai departe şi seara, când începu din nou să-l roadă foamea, vru să pună la încercare faţa de masă, o întinse şi zise:

– Vreau să te acoperi iar cu mâncărurile cele bune!

Numai ce rosti acestea, că şi apărură o mulţime de castroane cu cele mai alese bucate şi erau aşa multe, încât abia încăpeau pe masă. „Ia, acu’ văd eu în ce bucătărie sunt pregătite mâncărurile pentru mine. Tu eşti mai de preţ decât tot aurul şi argintul din lume”, zicea el privind cu plăcere la faţa de masă şi la bunătăţile de pe ea.

Dar, de la o vreme, faţa de masă nu-i mai era de ajuns ca să fie fericit, de aceea vru să plece iar în lume să-şi caute norocul.

Într-o seară, întâlni în pădure un cărbunar* plin de praf negru, care cocea cartofii pe nişte cărbuni încinşi.

– Bună seara, Mierlă Neagră, îi zise tânărul, ei, cum te simţi în singură- tăţile astea?

– Cum să mă simt, în fiecare zi la fel, răspunse cărbunarul, şi în fiecare seară mănânc cartofi; dacă-ţi plac, eşti invitatul meu.

– Mulţumesc frumos, îi răspunse călătorul nostru, dar nu vreau să iau din mâncarea ta, şi aşa pe sponci; dacă vrei să-mi faci o plăcere, consideră-te invitatul meu la masă.

– Dar cine-ţi va pregăti masa? zise cărbunarul, văd că n-ai nimic şi nici n-ai putea găsi ceva de mâncare pe o distanţă de câteva ore de mers.

– Şi totuşi, vei mânca nişte bunătăţi cum n-ai mâncat în viaţa ta!

Apoi luă faţa de masă din raniţă, o întinse pe pământ şi-i zise: „Umple-te” şi îndată sosiră fripturi calde, salate, prăjituri, toate proaspete de parcă ar fi fost atunci gătite. Cărbunarul căscă ochii mari, dar nu se lăsă de două ori invitat, se aşeză comod şi începu să înfulece cu lăcomie. După ce termină de mâncat, spuse zâmbind pe sub mustaţă:

– Ascultă, omule, faţa ta de masă merită toate laudele, aşa mâncăruri bune nu s-ar putea găti niciodată în pădure. Vreau să-ţi propun un schimb: uite colo o raniţă de soldat, care arată rău, că-i veche, dar are puteri miraculoase; eu nu mai am nevoie de ea, ţi-aş da-o ţie dacă-mi dai faţa de masă.

– Mai întâi aş vrea să ştiu ce fel de puteri miraculoase sunt în raniţă, răspunse tânărul.

– Am să-ţi spun îndată: de câte ori vei ciocăni în ea, vor apărea nişte soldaţi înarmaţi până în dinţi care-ţi vor îndeplini ordinele.

– Din partea mea, mă învoiesc la schimb! Şi îi dădu cărbunarului faţa de masă, îşi atârnă raniţa de un cârlig pe spate şi plecă mai departe, după ce-şi luă rămas bun. La un timp, se gândi să probeze puterile miraculoase ale raniţei şi ciocăni în ea. Dintr-o dată în faţa lui apărură şase soldaţi iarcaporalul îi spuse:

– Ce porunceşte stăpânul şi conducătorul meu?

– Marş la cărbunar şi adu-mi înapoi faţa de masă! porunci călătorul.

Soldaţii făcură stânga-mprejur şi, nu mult după aceea, se întoarseră cu faţa de masă luată de la cărbunar fără prea multă tocmeală. Apoi călătorul le porunci să intre în raniţă, o puse din nou pe spate şi plecă mai departe sperând că va întâlni iar norocul în drum. Către seară ajunse din nou la un alt cărbunar care-şi pregătea ceva de mâncare pe nişte cărbuni aprinşi.

– Dacă vrei să mănânci cu mine cartofi cu sare fără unt, zise amicul plin de funingine, atunci ia loc colea.

– Nu, răspunse călătorul, de data asta vei fi tu oaspetele meu. Apoi întinse faţa de masă care, la porunca lui, se acoperi cu bucate alese.

Mâncară ei şi băură pe săturate simţindu-se foarte bine împreună. După masă, cărbunarul îi zise călătorului:

– Colo sus, pe grinda aceea, este o pălărioară veche şi ponosită care mie nu-mi mai foloseşte la nimic, dar să ştii că are nişte însuşiri deosebite: dacă cineva şi-o pune pe cap şi întoarce capul, apar douăsprezece tunuri unul lângă altul care trag aşa de puternic, încât culcă totul la pământ. Mie nu-mi ajută la nimic aici în pădure, ţi-o dau ţie în schimbul feţei de masă.

– Bine, a ta să fie, răspunse călătorul. Îi dădu faţa de masă, luă apoi pălărioara, o puse în raniţă şi plecă mai departe. Dar abia făcu câţiva paşi, că şi bătu în raniţă şi porunci soldaţilor ieşiţi din ea să-i aducă înapoi faţa de masă. „Îmi cade pleaşcă una după alta, am senzaţia că norocul îmi aţine mereu calea”, îşi zise în sinea lui şi plecă mai departe în pădure.

Şi presimţirile nu-l înşelară. După ce merse o zi întreagă, ajunse la un al treilea cărbunar care, ca şi ceilalţi, îl invită la cina cu cartofi fără unt. Călătorul întinse din nou faţa de masă, din nou apărură bucatele cele mai alese şi apoi cărbunarul îi propuse acelaşi târg: să-i dea lui faţa de masă în schimbul unui corn care avea aceleaşi calităţi ca şi pălărioara: de îndată ce suflai în el, orice ziduri, cât de groase, se prăbuşeau, astfel că fortăreţe, castele, oraşe întregi puteau fi prefăcute în grămezi de moloz. Călătorul îi dădu faţa de masă cărbunarului, se depărtă puţin, apoi trimise garda care i-o luă înapoi, aşa încât acum avea şi raniţa, şi pălărioara, şi cornul. „Om m-am făcut”, îşi zicea în sinea lui, „ar fi bine să mă întorc acasă ca să văd ce mai e cu fraţii mei”.

Când ajunse acasă văzu că fraţii lui ridicaseră cu argintul şi aurul adus o casă frumoasă, dar că o ţineau numai în chefuri şi desfrâu. Intră înăuntru, însă cum hainele îi erau numai zdrenţe, pălăria de pe cap veche şi ponosită, iar raniţa din spate jegoasă, fraţii nu-l recunoscură şi începură să-şi bată joc de el, zicând:

– Te dai drept fratele nostru care a lăsat argintul şi aurul şi a plecat în lume ca să-şi afle norocul, dar nu eşti tu acela. El va veni ca un rege, nu ca

un cerşetor! Şi l-au alungat de la uşă.

Atunci mezinul s-a mâniat foarte tare, a ciocănit în raniţă de mai multe ori până când au apărut o sută cincizeci de soldaţi. Le-a poruncit să împresoare casa, iar doi dintre ei să ia o jordie şi să le tăbăcească frăţiorilor pielea până când îşi vor da seama cine-i el. S-a produs o larmă îngrozitoare, vecinii au sărit să-i apere pe cei doi fraţi mai mari, dar n-au putut ţine piept soldaţilor.

Între timp, întâmplarea ajunse la urechile regelui acelui ţinut; acesta trimise o armată să restabilească ordinea în sat şi să-l alunge pe necunoscutul care tulburase tihna unor oameni gospodari. Numai că mezinul, ciocănind în raniţă, scoase din ea o armată cu generali şi soldaţi care bătură măr armata regelui. Atunci regele spuse:

– Flăcăul ăsta, apărut aşa, deodată, ca să ne strice liniştea, trebuie prins şi legat! Şi trimise a doua zi o altă armată mai mare, dar care avu şi mai puţin succes în faţa soldaţilor din raniţă, ba, mai mult, mezinul roti de câteva ori şi pălăria pe cap şi îi sosi şi artileria grea, aşa că oamenii regelui fură puşi repede pe fugă. „Acum n-am să închei pace – îşi zise mezinul în sinea lui – până când regele nu-mi va da de soţie chiar pe fiică-sa şi regatul pe deasupra”. Îi înfăţişă regelui pretenţiile lui, iar acesta îi spuse fetei:

– Copila mea, ce să faci, e o treabă a naibii de grea, dar n-am încotro, am datoria să restabilesc liniştea în regat. Aşa că trebuie să te dau.

Nunta se făcu în grabă, dar fiica regelui era foarte necăjită că fusese silită să se mărite cu un oarecare, pe deasupra mirele ei purtând o pălărie şi o raniţă ponosite. „Nu cumva puterile lui miraculoase s-or fi ascunzând în raniţă?!” se gândi ea şi apoi începu să-i vorbească frumos, ca şi cum s-ar fi topit de dragoste pentru el.

– Iubitule, dacă ai lăsa jos raniţa asta mizerabilă, n-ai mai arăta aşa de caraghios, de mi-e ruşine cu tine.

– Iubita mea soţie, spuse tânărul, raniţa asta-i marea mea comoară, câtă vreme o am cu mine nu mi-e frică de nimic. Şi apoi îi destăinui puterile ei miraculoase. Nevasta îl cuprinse pe după gât cu o mână, ca şi cum ar fi vrut să-l sărute, iar cu cealaltă îi luă iute raniţa din spate şi fugi apoi cu ea. Rămasă singură, ciocăni în raniţă şi porunci armatei care ieşi de acolo să-l prindă pe fostul stăpân şi să-l scoată afară din palat. Soldaţii se supuseră, iar nevasta mincinoasă mai porunci să fie şi alungat din ţară. Bietul băiat ar fi fost pierdut dacă n-ar fi avut pălăria. O învârti de câteva ori pe cap şi apărură artileriştii care începură să tragă de-i puseră pe toţi infanteriştii din raniţă la pământ. Fiica regelui, luată ostatecă, trebui să vină să-şi ceară iertare şi-l rugă s-o lase liberă. Apoi începu să-l mângâie

cu vorbe dulci şi, nu după mult timp, află de la el care sunt puterile pălăriei. Aşteptă până îi adormi bărbatul, îi luă pălărioara şi o aruncă în stradă. Dar ea nu ştia că soţului ei îi rămăsese cornul. Când se trezi, el sună furios în corn şi dintr-o dată începură să se prăbuşească fortăreţele oraşului, zidurile casei, palatul regal. Şi dacă nu s-ar fi oprit din suflat, totul s-ar fi prefăcut în ruină şi n-ar mai fi rămas din oraş nici piatră peste piatră.

Atunci nevasta îşi ceru iertare, nimeni nu mai avu nimic de zis, iar el deveni regele ţării aceleia.

* Om care lucra la exploatarea cărbunelui, un fel de miner (n.t.).

Roland cel iubit

Era odată o vrăjitoare care avea două fiice, una urâtă şi rea – şi pe aceasta o iubea, căci îi era fiică dreaptă – şi alta frumoasă şi bună, pe care însă n-o putea suferi pentru că îi era fiică vitregă.

Într-o zi, fata cea frumoasă şi bună primi un şorţ nou, dar cea urâtă, foarte invidioasă, ceru şi ea unul aidoma.

– Stai liniştită, fata mamei, vei avea şi tu unul. Cu şorţul ăsta sora ta vitregă şi-a grăbit moartea. În noaptea asta, când va adormi, voi intra în cameră şi-i voi tăia capul. Tu ai grijă să dormi la perete şi pe ea s-o pui să doarmă la margine, în dreapta.

Şi ar fi murit, biata fată, nevinovată, dacă, în timp ce mama ei vitregă vorbea cu fie-sa, n-ar fi stat ascunsă într-un colţ al camerei şi n-ar fi ascultat vorbele lor. Toată ziua nu putu ieşi din casă; seara se culcă aşa cum îi ceru sora ei vitregă, la marginea patului, dar când aceasta adormi, o împinse la margine şi se aşeză ea la perete. În timpul nopţii, bătrâna se strecură în cameră cu un topor, se apropie de pat, îl ridică şi lovi cu putere tăind capul propriei fiice.

Când o văzu plecată, fiica vitregă se sculă şi fugi la iubitul ei, Roland; bătu la uşă şi, când el ieşi, îi spuse:

– Roland, iubitule, trebuie să fugim cât mai repede, mama mea vitregă a vrut să mă ucidă, însă şi-a ucis propria fată. Când se va lumina de ziuă şi va vedea ce-a făcut, ne va urmări şi va încerca să ne omoare.

– Iubita mea, nu putem fugi până ce tu nu-i iei bagheta magică, altfel ea ne va lua urmele şi ne va trimite pe lumea cealaltă pe amândoi.

Fata alergă înapoi acasă, luă bagheta magică şi capul surorii ei vitrege, lăsând să cadă pe pământ trei picături de sânge: una în faţa patului, alta în bucătărie şi alta pe scară. Apoi fugi în grabă împreună cu iubitul ei.

Când se sculă dimineaţa, bătrâna vrăjitoare îşi strigă fiica, vrând să-i dea şorţul. Dar fata nu-i răspunse. Atunci începu să strige:

– Hei, unde eşti, copila mea?

– Aici pe trepte, tocmai măturr, spuse picătura de sânge de pe scară.

Bătrâna ieşi afară, dar nu văzu nimic şi strigă din nou:

– Unde eşti, copila mea?

– Aici în bucătărie, mă încălzesc la foc, spuse a doua picătură.

Bătrâna intră în bucătărie, dar nu văzu nimic. Atunci strigă din nou:

– Unde eşti, copila mea?

– Aici în pat, dorm, spuse a treia picătură.

Bătrâna alergă în cameră şi se duse direct la pat. Şi ce văzu acolo? Pe fata ei care plutea într-o baltă de sânge şi căreia ea însăşi îi tăiase capul.

Vrăjitoarea văzu negru în faţa ochilor de mânie, ieşi la fereastră şi, departe de tot, îi descoperi pe cei doi fugari: fiica vitregă şi iubitul ei Roland. „Chiar dacă sunteţi aşa departe, asta nu vă ajută la nimic, nu-mi veţi scăpa voi mie”, răcni mânioasă vrăjitoarea. Îşi încălţă în grabă cizmele fermecate, cu care la fiecare pas parcurgea distanţa de o oră, şi nu dură mult până ce-i ajunse din urmă pe tineri. Când o simţi apropiindu-se pe mama vitregă, fata îl prefăcu pe Roland, cu ajutorul baghetei magice, într-un lac, iar ea însăşi se prefăcu într-o răţuşcă ce plutea pe lac.

Vrăjitoarea se aşeză pe marginea lacului, începu să arunce fărâmituri pe apă şi să-şi dea toată silinţa s-o atragă în cursă pe răţuşcă, dar aceasta nu se lăsa păcălită, aşa că bătrânei nu-i rămase altceva mai bun de făcut decât să se întoarcă acasă fără să-şi fi dus la îndeplinire planul.

Fata şi Roland îşi reluară înfăţişarea omenească şi merseră toată noaptea, până la ivirea zorilor. Apoi fata, cu ajutorul baghetei magice, l-a transformat pe Roland într-un cântăreţ la vioară, iar pe ea într-o floare

frumoasă înconjurată de spini. Nu la multă vreme, sosi în fuga mare vrăjitoarea care-i spuse muzicantului:

– Dragă muzicantule, îmi dai voie să rup floarea aceea frumoasă?

– Cum să nu, răspunse Roland, eu am să cânt la vioară în timp ce tu ai s-o rupi.

Dar, când ea se strecură, plină de ură, printre spini ca să rupă floarea, căci ştia bine că, de fapt, e fata vitregă, muzicantul începu să cânte şi, fără să vrea, vrăjitoarea începu să ţopăie în ritmul muzicii. Şi cu cât cânta el mai repede, cu atât dansa şi ea mai repede; spinii o zgâriau sfâşiindu-i hainele şi faţa, umplând-o de răni, dar muzicantul nu înceta să cânte şi ea nu se putea opri din dans. Până la urmă se prăbuşi moartă la pământ.

Când se văzură salvaţi, Roland spuse:

– Acum vreau să mergem la tatăl meu şi să ne pregătim de nuntă.

– Ştii ce, răspunse fata, eu aş mai rămâne o vreme aici, m-aş preface într-o pietricică roşiatică şi te-aş aştepta fără ca să poată cineva să mă recunoască.

Roland plecă şi fata, transformată în pietricică roşie, rămase să-l aştepte în câmp.

Când ajunse acasă, pe Roland îl aştepta deja o altă fată şi el uită de iubita lui. Pietricica roşie aşteptă multă vreme, se prefăcu apoi într-o floare, gândindu-se mâhnită că poate va trece careva şi o va călca.

S-a întâmplat ca un cioban care-şi păzea turma prin apropiere să vadă floarea şi-i plăcu aşa de mult, că o rupse, o luă în coliba lui şi o puse într-un sipet la păstrare. Şi în colibă se petrecu un lucru nemaipomenit: când ciobanul se trezi dimineaţa, văzu casa măturată, masa aranjată, patul făcut, focul arzând în sobă şi găleţile pline cu apă.

La prânz, când se întoarse acasă, masa era pusă şi pe ea aburea, dintr-un castron, o mâncare foarte gustoasă. Ciobanul nu pricepu nimic, căută peste tot, dar nu găsi vreo fiinţă omenească. La început îi plăcu jocul ăsta,

apoi însă începu să-i fie frică, aşa că se duse la o femeie care trecea drept foarte înţeleaptă, să-i ceară sfatul.

Femeia îi zise:

– În spatele acestor întâmplări se ascund vrăji; fii atent mâine dimineaţă la ce se întâmplă şi, dacă vezi pe cineva, aruncă-i un prosop alb pe cap şi astfel îl vei prinde.

Zis şi făcut. Ciobanul se trezi dis-de-dimineaţă, când abia mijeau zorile, şi văzu cum din sipetul lui ieşea floarea pe care o rupsese în câmp. Sări repede din pat şi aruncă un prosop alb deasupra. Vraja fu alungată şi floarea se transformă într-o fată frumoasă care-i spuse că ea era aceea care-i făcea curăţenie şi pregătea masa. Îi povesti viaţa ei şi, cum lui îi căzu nespus de dragă, o ceru de soţie, dar fata îi zise:

– Nu, eu îl iubesc pe Roland, chiar dacă nu mi-a rămas credincios! Însă îi promise că nu va pleca de la el şi va avea mai departe grijă de casa lui.

Între timp veni şi ziua nunţii lui Roland. După străvechiul obicei, se dădu sfoară în ţară şi toate fetele fură invitate la nuntă să cânte. Fata cea frumoasă şi credincioasă iubitului ei era aşa de tristă, de simţea că-i plânge inima în ea de durere. Nu voia să se ducă la nuntă, dar veniră fetele de prin împrejurimi şi o luară cu ele. Când îi veni şi ei rândul să cânte mirilor, Roland ascultă ce ascultă, apoi tresări şi zise:

– Vocea asta o cunosc, nu ştiu de unde, dar o cunosc cu siguranţă... Doamne, asta-i mireasa mea adevărată, alta nu-mi mai doresc!

Tot ce-i pierise din minte îi reveni ca prin minune. Fericit, o ceru de soţie pe fata cea frumoasă şi credincioasă, făcură nuntă mare şi petrecură zile în şir şi poate că mai petrec şi azi dacă nu s-or fi oprit între timp.

Pasărea de aur

Demult, trăia un rege care avea în spatele palatului său o grădină unde creştea un pom cu mere de aur. Când dădeau în pârg, merele erau numărate, dar, de fiecare dată, chiar de a doua zi, unul dintre ele lipsea. De aceea regele hotărî să pună paznici care să vegheze noaptea lângă pom.

Regele acesta avea trei fii, aşa că mai întâi îl trimise pe fiul cel mare să stea de pază. Când se făcu însă miezul nopţii, pe fecior îl cuprinse un somn adânc; a doua zi dimineaţa un măr de aur lipsea, fără ca el să fi văzut cine-l furase.

În noaptea următoare fu trimis să vegheze cel de-al doilea fiu, dar, cum bătu ora douăsprezece, adormi şi el şi a doua zi dimineaţa văzu că mai lipsea un măr de aur.

Veni şi rândul celui de-al treilea fiu să stea de veghe în grădină; mezinul abia aştepta, dar regele nu mai avea nici o încredere în fiii lui şi se gândi că şi acesta va adormi. După multe rugăminţi, se învoi totuşi să-l lase să păzească şi el. Mezinul se aşează sub copac, spre miezul nopţii simţi că-l cuprinde somnul, dar nu se lăsă învins şi rămase treaz. Când bătu ora douăsprezece, auzi ceva în aer, ca un fâlfâit de aripi, şi văzu venind în zbor o pasăre ale cărei pene, cu totul şi cu totul de aur, străluceau de luminau ca ziua grădina. Pasărea coborî, se aşează pe una dintre crengile copacului cu mere de aur, luă un măr, dar mezinul încordă arcul şi ţinti spre ea. Pasărea zbură, însă o săgeată o atinse şi o pană de aur căzu pe pământ. Tânărul o ridică şi o duse a doua zi tatălui său, regele, căruia îi povesti ce văzuse noaptea.

– Dacă-i o pană aşa preţioasă, una nu mi-e de ajuns, zise regele, vreau pasărea cu toate penele.

Fiul cel mare plecă, încrezător în forţele şi isteţimea lui, să caute pasărea de aur. După ce străbătu o bucată bună de drum, văzu la marginea unei păduri o vulpe şezând, puse puşca la ochi şi vru să tragă în ea. Vulpea însă îi strigă:

– Omule, nu mă împuşca! Îţi dau în schimbul vieţii mele un sfat: căutând pasărea cu pene de aur, vei ajunge în seara asta într-un sat cu două hanuri aflate unul lângă celălalt. Un han va fi luminat din plin şi cu mare veselie înăuntru: tu să nu intri în el, să te duci la celălalt, care n-o să-ţi pară cine ştie ce la prima vedere, şi să înnoptezi acolo, că va fi mai bine pentru tine. „Cum să-mi dea mie sfaturi înţelepte un prostănac de animal”, se gândi fiul regelui în sinea lui şi apăsă pe trăgaci; însă vulpea o zbughise deja în pădure şi doar coada i se mai zărea.

Tânărul îşi văzu mai departe de drum şi seara ajunse în satul unde erau cele două hanuri despre care-i spusese vulpea. Într-unul se cânta şi se juca, celălalt avea o înfăţişare jalnică. „Aş fi nebun – îşi zise el – să înnoptez în sărăcia asta de han în loc să stau şi să mă distrez alături”. Intră deci acolo, chefui toată noaptea şi uită şi de pasăre, şi de sfaturile înţelepte ale tatălui.

După o vreme, văzând că regele nu mai are nici o veste de la fiul cel mare şi că nici acasă nu se întorcea, mijlociul ceru învoire să plece la drum, să caute şi el pasărea de aur. Ca şi fratele lui mai mare întâlni la marginea pădurii vulpea, aceasta îl sfătui şi pe el să nu intre în hanul cel vesel, dar feciorul nu ascultă şi, când ajunse în satul cu pricina, intră în hanul din care se auzea muzică. Acolo îl găsi pe fratele lui şi rămase şi el să chefuiască.

Timpul trecea şi la palat nu se mai auzea nimic despre cei doi fii, aşa că se încumetă şi cel de al treilea şi veni la tatăl lui să-l roage să-l lase ca să-şi încerce norocul, dar bătrânul rege nu se învoi:

– E în zadar, fiule, tu cu atât mai puţin vei găsi pasărea de aur şi, dacă ţi se întâmplă ceva şi ţie, ce mă fac eu la bătrâneţe fără nici un fiu? Ca să nu-ţi mai spun că tu eşti cel mai iubit copil al meu.

Dar mezinul nu se lăsă şi, până la urmă, obţinu de la tatăl lui binecuvântarea să plece. Ajunse şi el la marginea pădurii, văzu vulpea dar, cum era milos din fire, nici nu se gândi să tragă cu puşca în ea, îi cruţă viaţa, iar aceasta îi dădu şi lui sfatul pe care-l dăduse fraţilor mai mari. Tânărul îi spuse:

– Stai liniştită, vulpiţo, nu-ţi fac nici un rău. Am să-ţi urmez sfatul.

– N-ai să regreţi – zise vulpea – şi, ca să ajungi mai repede la han, urcă-te pe spinarea mea şi te duc eu acolo. Numai ce se aşeză flăcăul, că vulpea o şi luă la sănătoasa, sărind peste toate buturugile şi pietrele ce le apăreau în cale. Când ajunseră în sat, tânărul coborî de pe spinarea vulpii şi, urmându-i sfatul bun, intră în hanul sărăcăcios şi acolo îşi petrecu noaptea în linişte.

A doua zi, ieşind el la câmp, întâlni din noua vulpea care zise:

– Vreau să-ţi spun ce ai de făcut mai departe. Mergi tot înainte şi vei ajunge la un castel în faţa căruia este postată o armată întreagă. Dar să nu-ţi faci griji în privinţa asta, căci soldaţii vor dormi şi vor sforăi cu toţii. Tu să te duci direct în palat şi acolo să cercetezi toate încăperile până vei da de o odaie unde se află o colivie din lemn în care este închisă pasărea de aur. Lângă colivia din lemn, se află o alta din aur; tu să fii atent, nu cumva să pui pasărea de aur în colivia de aur, căci dacă vei face aşa, vei avea mari necazuri de înfruntat.

Apoi vulpea îşi ridică din nou coada, tânărul se aşeză comod pe spinarea ei şi plecară în grabă. Când ajunseră la castel, totul era întocmai cum îi spusese vulpea. Fiul regelui cercetă toate încăperile castelului până o găsi pe cea în care era pasărea de aur închisă într-o colivie de lemn pusă lângă o colivie de aur. Cele trei mere de aur furate din grădina tatălui său se aflau jos, pe pardoseală, lângă colivie. Uitând de sfatul vulpii, tânărul

se gândi că ar fi caraghios să lase aşa mândreţe de pasăre în colivia sărăcăcioasă de lemn, aşa că deschise uşiţa coliviei de lemn, o prinse cu mâna şi o puse în colivia de aur de alături. În clipa aceea, pasărea scoase un ţipăt îngrozitor. Soldaţii care păzeau castelul se treziră din somn, năvăliră în castel, îl prinseră pe fecior şi-l băgară la închisoare. A doua zi fu judecat şi, cum era de aşteptat, condamnat la moarte. Totuşi regele acelui ţinut spuse că i-ar dărui viaţa dacă i-ar aduce calul de aur care aleargă mai repede decât vântul, ba mai mult, ca răsplată i-ar da şi pasărea de aur.

Mezinul plecă iar în lume, trist, căci se întreba, cu mare îngrijorare, unde o să găsească el calul de aur? Atunci îi apăru din nou în cale vechea sa prie- tenă, vulpea.

– Vezi, îi spuse ea, dacă n-ai vrut să mă asculţi, ce-ai păţit? Dar nu-ţi pierde curajul, vreau să te ajut să ajungi la calul de aur. Mergi tot înainte şi vei da de un palat în staulul căruia se află calul de aur. În faţa staulului stă grăjdarul, dar el va dormi şi va sforăi când vei ajunge tu acolo, aşa că vei putea scoate calul umblând cu mare grijă. Fii atent ce faci: să-i pui şaua cea de lemn şi piele, şi nu pe cea de aur care se află alături, altfel vei da iar de belea.

Apoi vulpea îşi ridică coada, tânărul se urcă pe spinarea ei şi, cu părul fluturând în vânt, începu să alerge spre palatul cu pricina. Şi toate se petrecură exact cum îi spusese vulpea: ajunse la staulul unde se afla calul, slujitorul care-l păzea dormea, văzu calul, luă însă şaua de aur în loc de cea sărăcăcioasă din lemn şi piele, gândind: „Aşa cal frumos ar fi înjosit dacă i-aş pune o şa urâtă şi nu şaua pe care o merită”. Dar abia atinse calul cu şaua de aur, că acesta începu să necheze foarte tare. Paznicul lui se trezi, sări ca ars în picioare, puse mâna pe hoţ şi-l aruncă în închisoare. A doua zi fu condamnat de judecători la moarte, dar regele îi promise viaţa şi calul de aur dacă i-o va aduce pe Frumoasa din palatul de aur.

Cu inima grea, tânărul plecă iar la drum şi fu nespus de bucuros când o reîntâlni pe credincioasa lui prietenă, vulpea.

– Ar trebui să te las acum în nenorocire, zise vulpea, dar mi-e milă de tine şi vreau să te ajut încă o dată. Drumul acesta duce direct la palatul de aur. Spre seară vei ajunge acolo. Noaptea, când totul e cufundat în somn, fiica regelui obişnuieşte să se ducă într-un mic palat unde face baie. Când ea va intra acolo, sări şi tu pe fereastră înăuntru şi sărut-o. Atunci ea te va urma şi o vei putea lua cu tine. Nu cumva s-o laşi să-şi ia rămas bun de la părinţi, că vei da iar de belea.

Apoi vulpea ridică coada, tânărul se urcă pe ea şi, cu coada fluturând în vânt, vulpea o luă la goană, ajungând îndată la palatul de aur. Acolo totul se petrecu întocmai: prinţul aşteptă miezul nopţii, când totul era

cufundat în somn, şi, văzând fecioara care se ducea să facă baie, o urmări, sări pe fereastră, o sărută şi ea se învoi să plece cu el oriunde în lume. Numai că îl rugă duios şi cu lacrimi în ochi s-o lase să-şi ia rămas bun de la părinţi. El se împotrivi la început, dar apoi cedă la stăruinţele ei. Abia atinse fata patul în care dormeau părinţii, că se făcu o larmă îngrozitoare, toţi slujitorii palatului fură în picioare, iar tânărul prins, legat şi băgat la închisoare.

A doua zi, regele spuse:

– Ai putea să-ţi iei adio de la viaţă, tinere. Noi însă te vom ierta cu condiţia să faci să dispară din faţa geamurilor palatului muntele acela din piatră care mă împiedică să văd ce se petrece în lumea largă, şi pentru asta ai opt zile la dispoziţie. Dacă reuşeşti, fiica mea va fi mireasa ta.

Fiul regelui începu să sape întruna, fără odihnă, dar, după câteva zile de muncă foarte grea, văzu că nu are nici un spor, aşa încât îl cuprinse o mare tristeţe, căci îşi pierduse orice speranţă că va izbuti. În seara zilei a şaptea însă, apăru iar vulpea.

– Nu faci nimic fără ajutorul meu, prietene; mergi dar să te culci, am să fac eu treaba ta.

Dimineaţa, când regele se sculă şi privi pe fereastră, muntele dispăruse. Tânărul se grăbi plin de bucurie să-l anunţe că a îndeplinit porunca, iar regele, vrând-nevrând, trebui să se ţină de cuvânt şi să-i dea fata.

Au plecat amândoi la drum şi, nu după mult timp, le apăru şi vulpea în cale.

– Cel mai de preţ lucru îl ai acum, dar trebuie să ai şi calul de aur pentru Frumoasa din palatul de aur.

– Şi ce să fac să-l pot avea?

– Am să-ţi spun tot eu, răspunse vulpea. Mai întâi, du-i regelui fata după care te-a trimis la palatul de aur. El se va bucura foarte mult şi îţi va da calul de aur. Când te vei vedea în şa, să dai mâna cu fata ca de rămas

bun şi, când, mâna ei va fi în mâna ta, salt-o lângă tine şi dă pinteni calului şi nimeni nu te va putea ajunge, căci calul acesta aleargă mai repede decât vântul.

Totul se petrecu de data aceasta cu mai mult noroc şi prinţul reuşi să fugă cu fata şi cu calul.

Vulpea însă nu-l părăsise; îi ieşi în cale din nou şi-i zise:

– Acum vreau să te ajut să iei pasărea de aur. Când ai să ajungi în apropierea palatului în care se află, lasă fecioara să coboare şi am s-o păzesc eu. Tu du-te cu calul de aur la palat, acolo va fi mare bucurie şi vei putea scoate pasărea de aur afară. Când te vei vedea cu colivia în mână, aleargă spre noi şi ia-ţi fata pe cal, apoi zburaţi iute de aici cât mai departe.

Tânărului îi reuşi şi de data aceasta lovitura şi, când se pregătea să se întoarcă acasă la tatăl lui, vulpea îi ieşi iar în cale:

– Acum, prietene, pentru ajutorul primit, ar trebui să mă răsplăteşti.

– Şi ce-ai vrea să-ţi dau? întrebă tânărul.

– Când vom ieşi din pădure, împuşcă-mă, apoi taie-mi labele şi capul.

– Halal recunoştinţă, zise tânărul mirat, cum aş putea face una ca asta?

Vulpea îi spuse;

– Dacă nu faci cum îţi spun, te voi părăsi. Dar înainte de asta, vreau să-ţi dau un sfat: de două lucruri să te fereşti în drumul tău: să nu cumperi carne de spânzurat şi să nu te aşezi pe marginea fântânii... Apoi vulpea dispăru în pădure.

Tânărul gândi în sinea lui: „Ciudat animal, are tot felul de idei, care de care mai năstruşnice. Cine ar cumpăra carne de spânzurat? Iar plăcerea de a sta pe marginea unei fântâni n-am avut-o niciodată”.

Împreună cu Frumoasa din palatul de aur, pe calul de aur, merse mai departe până ajunse iar în satul unde se aflau cele două hanuri şi unde, la hanul cel vesel, îi lăsase chefuind pe fraţii lui. Acolo era mare vânzoleală şi tărăboi şi, când întrebă ce se întâmplă, auzi că doi nemernici trebuiau

spânzuraţi. Apropiindu-se de spânzurători, văzu că cei doi erau chiar fraţii lui care, din cauza netrebniciilor făcute şi pentru că aveau datorii pe care nu le puteau plăti, fuseseră condamnaţi la moarte. Mezinul întrebă oamenii dacă nu puteau fi eliberaţi.

– Dacă plăteşte cineva pentru ei, răspunseră oamenii, da, numai că cine-i nebunul care să plătească pentru nişte destrăbălaţi ca să-i salveze de la spânzurătoare?!

Tânărul nu stătu mult pe gânduri, plăti datoriile fraţilor lui, îi eliberă şi plecară toţi mai departe.

Ajunseră în pădurea unde, odinioară, îi ieşise în cale vulpea; acolo era plăcut, răcoros, în timp ce soarele ardea puternic. Fraţii îi ziseră:

– Lasă-ne puţin aici la fântână să ne odihnim, să mâncăm şi să bem apă.

Tânărul se învoi şi, cum uită ce-i spusese vulpea, se aşeză pe marginea fântânii fără să bănuiască nimic rău. Atunci fraţii lui îi dădură brânci în fântână, luară fata, calul şi pasărea şi se întoarseră la tatăl lor.

– Vezi, tată, îţi aducem nu numai pasărea de aur, spuseră ei, ci şi calul de aur şi pe Frumoasa din palatul de aur.

Mare bucurie fu la palat, dar calul de aur nu mânca nimic, pasărea nu ciripea iar fata plângea mereu.

Fiul cel mic nu murise însă. Din fericire, fântâna în care-l aruncaseră fraţii lui era secată de multă vreme şi pe fundul ei era un strat moale de muşchi pe care căzuse fără să se lovească. Ca şi altă dată când era la necaz, apăru vulpea, îl dojeni mai întâi că nu-i ascultase sfaturile, apoi îi spuse:

– Dar n-am să te las aici, am să te scot la lumina zilei. Îi dădu coada, el se prinse strâns de coadă şi vulpea îl trase afară.

– Să ştii însă că n-ai scăpat de ghinion, zise vulpea, fraţii tăi nu sunt siguri că eşti mort, de aceea au trimis soldaţi înarmaţi să te caute în pădure şi, dacă te găsesc, or să te ucidă.

Tânărul merse ce merse până întâlni un om sărman cu care-şi schimbă hainele şi, îmbrăcat în zdrenţele acestuia, ajunse la palat.

Nimeni nu-l recunoscu, dar pasărea începu să ciripească, calul să mănânce, iar fata încetă să mai plângă.

Regele o întrebă mirat ce se întâmplă.

– Nu ştiu, zise fecioara, eram aşa tristă şi deodată m-am veselit. Mă simt ca şi cum ar fi venit mirele meu.

Apoi îi povesti regelui tot ce se întâmplase, cum cei doi fraţi mai mari îl aruncaseră în fântână pe cel mic şi cum o ameninţaseră cu moartea dacă va da în vileag netrebnicia lor.

Atunci regele îi adună pe toţi curtenii şi printre ei se afla şi omul în zdrenţe; fecioara îl recunoscu pe iubitul ei şi i se aruncă de gât. Nelegiuiţii lui fraţi au fost prinşi şi condamnaţi la moarte, iar el se căsători cu Frumoasa din palatul de aur şi moşteni tronul tatălui ei.

Dar ce s-a întâmplat cu biata vulpe?

Multă vreme după aceste întâmplări, prinţul trecu din nou prin pădure. Acolo îi ieşi în cale vulpea şi-i zise:

– Acum ai tot ce ţi-ai putea dori, numai nenorocirea mea pare veşnică. Stă în puterea ta să mă salvezi! Şi-l rugă din nou s-o împuşte şi să-i taie gâtul şi labele. Aşa şi făcu mezinul şi, abia termină treaba, că vulpea se prefăcu într-un tânăr, nimeni altul decât fratele Frumoasei din palatul de aur, care fusese vrăjit şi acum în sfârşit scăpase de lungul blestem.

Bucuria revederii fu mare şi nimic nu le mai lipsea ca viaţa să le fie fericită.

Hänsel şi Gretel

La marginea unei păduri uriaşe trăiau odată un sărman tăietor de lemne, nevasta lui şi cei doi copii ai lor: Hänsel şi Gretel. Erau aşa de săraci, că nu prea aveau ce să pună în gură şi după ce să bea apă şi, mai venind şi o scumpete mare în partea aceea a ţării, omul nu mai putea agonisi pâinea cea de toate zilele pentru familie. Seara, când se aşeza în pat, îşi făcea mii de gânduri, se învârtea de pe-o parte pe alta, ofta şi-i zicea nevestei lui:

– Ce-o să se întâmple cu familia noastră? Cum vom putea să ne mai hrănim bieţii copilaşi dacă nici pentru noi doi nu ne-ajunge?

– Ştii ceva, bărbate, zise odată femeia care era mamă vitregă copiilor, ce-ar fi să-i ducem mâine dis-de-dimineaţă în pădure, acolo unde o fi mai deasă? Le facem un foc, le dăm o bucăţică de pâine, apoi noi plecăm la treabă şi-i lăsăm singuri. Ei n-or să mai găsească drumul spre casă şi, uite aşa, ne salvăm măcar pe noi.

– Nu, femeie, nu pot să fac una ca asta, zise bărbatul; cum să-mi las copilaşii singuri în pădure? Fiarele sălbatice îi vor sfâşia.

– Ei, da' prost mai eşti, i-a zis ea, atunci vom muri cu toţii de foame, nu-ţi rămâne decât să ciopleşti scândurile pentru patru sicrie.

Şi nu-i dădu pace până când bărbatul nu se învoi: „Bieţii copii, tare rău îmi pare, dar ce să fac?” se tot jeluia omul.

De flămânzi ce erau, cei doi copii nu puteau dormi, aşa că auziră tot ce vorbeau părinţii lor şi mai ales ce uneltise mama lor vitregă.

Gretel vărsă lacrimi amare şi-i zise frăţiorului ei, Hänsel:

– Ai auzit, frăţioare, ce ne pregătesc părinţii noştri?

– Nu plânge, surioară, zise Hänsel, am eu un plan să ne salvăm viaţa.

Şi, când părinţii adormiră, Hänsel se sculă, îşi puse hăinuţele pe el, deschise încet uşa din spatele casei şi se strecură afară. Luna strălucea luminoasă pe cer; pietricelele albe din jurul casei se vedeau foarte bine şi arătau ca nişte monezi de aur. Hänsel se aplecă şi-şi umplu buzunarele doldora. Apoi se întoarse în casă şi-i spuse lui Gretel:

– Ai încredere în mine, surioară, şi fii liniştită, Dumnezeu va avea grijă de noi. Apoi se aşeză şi el în pat şi adormiră amândoi.

Când se crăpă de ziuă, încă înainte de răsăritul soarelui, mama vitregă veni şi-i trezi pe copii, strigând la ei:

– Sculaţi-vă, leneşilor, trebuie să mergem după lemne în pădure.

Apoi le dădu la fiecare câte o bucăţică de pâine şi le zise:

– Acum aveţi ceva de mâncare pentru prânz, dar să nu mâncaţi înainte, că nu mai primiţi altceva.

Gretel puse pâinea în şorţuleţul ei, căci Hänsel avea buzunarele pline cu pietricele albe. Apoi plecară împreună toţi patru în pădure. Pe drum, Hänsel se opri de mai multe ori şi privi înapoi spre casă. Tatăl îl întrebă:

– Hänsel, la ce te uiţi şi de ce te opreşti şi rămâi mereu în urma noastră? Vezi să nu te pierzi de noi.

– Ei, tată, răspunse Hänsel, mă uitam după pisicuţa noastră albă care stă pe acoperişul casei şi-şi ia adio de la mine.

Femeia zise:

– Prostule, aceea nu-i pisica, ci soarele care răsare şi străluceşte lângă hornul casei.

Hänsel însă nu se uita după pisică ci, de fiecare dată, arunca din buzunar câte o piatră albă pe drum. Când ajunseră în pădure, tatăl spuse:

– Hai să adunăm nişte vreascuri să facem un foc ca să ne încălzim, copii!

Hänsel şi Gretel adunară o grămadă mare de crengi uscate. Aprinseră focul şi, când limbile flăcărilor ajunseră în vârful grămezii de vreascuri, femeia zise:

– Ei, acum aşezaţi-vă lângă foc, copii, şi odihniţi-vă un pic, noi ne ducem în pădure să tăiem lemne. Când vom termina treaba, ne vom întoarce şi vă vom lua de-aici.

Hänsel şi Gretel se aşezară lângă foc şi, când sosi ora prânzului, îşi mâncară bucăţica de pâine. Şi, cum auzeau zgomotul toporului care tăia lemne, ei credeau că tatăl lor este prin apropiere. Dar nu era toporul care lovea lemnul, ci o creangă pe care tatăl copiilor o legase de un copac uscat şi, de câte ori bătea vântul, ea se mişca încoace şi încolo şi lovea copacul.

Au stat ei aşa multă vreme până ce, din cauza căldurii focului şi a oboselii, îi cuprinse somnul şi adormiră. Când se treziră, era deja întuneric. Gretel începu să plângă:

– Frăţioare, cum ieşim noi din pădure?

Hänsel însă îi dădu curaj, spunându-i:

– Aşteaptă, surioară, până răsare luna, atunci vom găsi drumul înapoi spre casă.

Şi, când luna s-a ridicat pe cer, Hänsel şi-a luat surioara de mână şi au pornit la drum, pe urma pietricelelor care străluceau ca nişte monezi de aur şi le arătau drumul spre casă. Au mers ei aşa toată noaptea, iar când se crăpa de ziuă, au ajuns la căsuţa lor. Au ciocănit uşor în uşă, şi, când femeia a deschis şi i-a văzut, le-a strigat:

– Nătărăilor, de ce-aţi dormit aşa de mult în pădure, noi am crezut că aţi hotărât să nu vă mai întoarceţi acasă!

Tatăl lor fu însă foarte bucuros că-şi revedea copilaşii, căci se simţea uşurat de păcatul ce-l săvârşise lăsându-i singuri în pădure.

Nu mult după asta, iar au început necazurile. Copiii o auziră pe mama vitregă, noaptea, în pat, spunându-i tatălui lor:

– Bărbate, s-au terminat toate proviziile noastre, mai avem doar o jumătate de pâine, dacă o terminăm, nu ne rămâne decât să ne aşteptăm sfârşitul. Copiii trebuie îndepărtaţi de casă, îi vom duce în pădure, mai departe ca data trecută, ca să nu mai găsească drumul înapoi; altă scăpare nu avem.

Bărbatul îşi simţea inima grea de durere şi zise:

– Ar fi mai bine să împărţim ultima îmbucătură cu copiii.

Dar femeia nici nu vru să audă şi începu să-l ocărască şi să-i facă reproşuri. Şi cine intră în horă, trebuie să joace: dacă tatăl se învoise prima oară să-şi lase copiii să moară de foame în pădure, acum trebui să facă la fel.

Copiii însă erau treji şi ascultau ce vorbeau părinţii lor. Când aceştia adormiră, Hänsel se sculă şi vru să iasă afară să adune pietricele, dar femeia avusese grijă să încuie uşa şi Hänsel nu putu ieşi din casă. Gretel plângea, dar el o încurajă, zicându-i:

– Nu plânge, Gretel, culcă-te şi dormi liniştită, Dumnezeu va avea grijă de noi şi ne va ajuta şi de data asta.

Dis-de-dimineaţă, femeia sculă copiii. Le dădu o bucăţică de pâine mai mică decât data trecută. În timp ce mergeau prin pădure, Hänsel se

oprea mereu, fărâmiţa pâinea şi lăsa să-i cadă una câte una fărâmiturile însemnând astfel drumul spre pădure.

– Hänsel, de ce te tot opreşti şi te uiţi înapoi?

– Mă uit la acoperişul casei noastre, acolo stă porumbelul meu care vrea să-şi ia rămas-bun de la mine.

– Prostule, zise femeia, nu-i nici un porumbel pe casă, e soarele care răsare şi străluceşte după horn.

Hänsel însă îşi vedea de treabă şi continua să presare fărâmituri.

Părinţii duseră copiii cât mai adânc în pădure, într-un loc unde nici ei nu fuseseră vreodată. Acolo făcură iar un foc şi mama vitregă le spuse:

– Aşteptaţi aici, copii, şi dacă veţi obosi, puteţi să şi dormiţi un pic. Noi ne ducem în pădure să tăiem lemne şi diseară, când vom fi gata, venim să vă luăm.

La vremea prânzului, Hänsel împărţi cu Gretel bucăţica ei de pâine, pentru că pe a lui o fărâmiţase şi o aruncase pe drum. Apoi, obosiţi, copiii s-au culcat şi nimeni n-a mai venit să-i ia. Când s-a întunecat, s-au trezit şi ei şi, cum Gretel plângea, Hänsel o mângâie, zicându-i:

– Aşteaptă numai, Gretel, până apare luna, atunci vom vedea fărâmiturile cu care am însemnat drumul prin pădure şi ne vom putea întoarce acasă ca şi data trecută.

Când răsări luna şi pădurea se lumină de razele ei, copiii plecară, dar nu găsiră nici o fărâmitură, pentru că păsărelele ciuguliseră şi ultima bucăţică de pâine de pe cărare. Hänsel nu se descurajă şi-i spuse lui Gretel:

– Las' că găsim noi drumul.

Dar nu l-au mai găsit. Au mers toată noaptea şi toată ziua următoare, de dimineaţă până seara, şi n-au dat de marginea pădurii. Erau morţi de foame, căci nu mâncaseră decât câteva mure găsite prin tufişuri. Şi cum erau şi morţi de oboseală, că abia-şi mai trăgeau picioarele, se aşezară sub un copac şi adormiră. În zorii zilei se treziră. Era a treia dimineaţă de când

părăsiseră casa părintească. Porniră din nou la drum, dar, în loc să iasă din pădure, se afundau tot mai mult în întunecimea ei şi, fără un ajutor de cine ştie unde, ar fi pierit amândoi. Dar la ora prânzului văzură pe o creangă într-un copac o pasăre albă nespus de frumoasă. Copiii se opriră şi începură să asculte. Când termină de ciripit, pasărea îşi desfăcu aripile şi începu să zboare în faţa lor, iar ei se luară după ea şi merseră aşa până ajunseră la o căsuţă pe al cărei acoperiş se aşeză pasărea. Atunci văzură copiii că această casă era făcută din pâine, acoperişul din turtă dulce, iar ferestrele şi uşile din zahăr alb ca neaua.

– Aici ar fi bine să intrăm, zise Hänsel, şi să luăm un prânz binecuvântat.

– Eu aş mânca o bucăţică de acoperiş, tu poţi mânca ferestrele, zise Gretel.

Hänsel luă o bucăţică din acoperiş, iar Gretel se aşeză în dreptul unei ferestre şi începu să ronţăie din ea. Deodată, auziră o voce frumoasă ce venea dinăuntru şi care zicea:

Roade, roade, roade,
Cine roade din căsuţa mea?

Copiii răspunseră într-un glas:

Zefirul, zefirul,
Copilul ceresc!

Şi mâncară mai departe fără să le fie teamă de ceva.

Lui Hänsel îi plăcea mult acoperişul, aşa că mai luă o bucată mare din el să o mănânce, iar Gretel spărsese şi ea o fereastră şi o ronţăia cu poftă.

Atunci se deschise uşa casei şi apăru o femeie foarte bătrână care se sprijinea într-o cârjă; ea se strecură afară din casă. Când Hänsel şi Gretel o

văzură, se speriară aşa de tare, că le căzu din mână turta dulce şi zahărul. Bătrâna clătină din cap şi zise:

– Ei, dragi copii, cine v-a adus tocmai aici? Veniţi înăuntru şi rămâneţi la mine, n-are să vi se întâmple nimic rău.

Apoi îi luă pe amândoi de mână şi-i duse în căsuţă.

Înăuntru era mâncare bună, lapte, zahăr, clătite cu dulceaţă, mere şi alune. După ce mâncară pe săturate, bătrâna le aranjă copiilor două paturi cu aşternutul alb ca zăpada. Hänsel şi Gretel se întinseră în ele, fericiţi de parcă ar fi fost în cer.

Dar bătrâna care se arătase aşa de prietenoasă era de fapt o vrăjitoare ce-i pândise pe copii în pădure şi anume făcuse căsuţa din pâine, ca să le întindă o cursă şi să-i prindă. Ea voia să-i omoare, să-i pună la fiert şi să-i mănânce într-o zi de sărbătoare. Cum vrăjitoarele au ochii roşii cu care nu pot vedea prea departe, dar mirosul foarte fin, ca animalele, îi adulmecase pe cei doi copii de la distanţă şi apoi îi văzuse. În sinea ei râdea fericită şi-şi zicea: „Hî, hî, hî, acum am ceva bun de pus în oală, ăştia nu trebuie să-mi scape cu nici un chip.”

Dis-de-dimineaţă, când se trezi, se uită la copii şi, văzându-i aşa îmbujoraţi şi drăgălaşi, nu mai putu de bucurie. „Ah, ce mâncare, ce mâncare va fi! Hî, hî, hî”. Apoi îl înşfăcă pe Hänsel cu mâinile ei uscate şi noduroase şi-l duse într-un grajd unde îl închise după o uşă cu gratii. Putea el să strige cât îl ţinea gura, nimeni nu-l auzea. Vrăjitoarea se duse la Gretel şi o trezi urlând la ea:

– Scoală-te, leneşo, adu apă şi fă ceva de mâncare pentru frate-tu care stă colo în staul şi trebuie să se îngraşe. Când va fi destul de gras, am să-l mănânc.

Gretel începu să plângă amarnic, dar în zadar, trebui să facă tot ce-i cerea vrăjitoarea.

Pentru Hänsel se pregăteau cele mai bune mâncăruri, în schimb Gretel primea doar coji de raci. Bătrâna se ducea spre staul şi striga:

– Hänsel, scoate degetele afară să văd dacă în curând vei fi numai bun de gras.

Hänsel scotea afară, în loc de deget, un oscior uscat, iar bătrâna, care abia zărea, credea că-i degetul lui şi se mira că băiatul nu se mai îngraşă.

După ce trecură patru săptămâni, iar Hänsel tot slab rămânea, bătrâna îşi pierdu răbdarea:

– Hei, Gretel, strigă ea către fată, du-te iute şi adu nişte apă. De-o fi gras sau slab, mâine îl mănânc oricum pe Hänsel.

Vai, cum se jeluia biata surioară în timp ce căra apă şi cum îi mai curgeau lacrimile pe obraji! „Doamne, ajută-ne şi pe noi, mai bine ne mâncau fiarele pădurii, măcar muream împreună.”

– Degeaba miorlăi, nu te ajută la nimic, îi zicea vrăjitoarea.

A doua zi dis-de-dimineaţă, Gretel trebui să ia căldarea cu apă şi s-o pună la foc.

– Mai întâi să facem o prăjitură, zise vrăjitoarea, am încălzit deja cuptorul şi am întins foaia de aluat. Apoi, către Gretel:

– Intră înăuntru şi vezi dacă arde focul şi dacă s-a încins cuptorul! Baba avea de gând s-o închidă pe fată în cuptor, s-o prăjească şi apoi s-o

mănânce. Dar Gretel îi citise gândurile şi-i zise:

– Nu ştiu cum să fac să intru în cuptor.

– Gâscă proastă, strigă furioasă vrăjitoarea, cum nu ştii, intrarea-i destul de mare, iaca am să-ţi arăt eu cum se intră. Şi se aplecă şi băgă capul în cuptor. Atunci Gretel luă un vătrai şi începu s-o împingă înăuntru, închise uşa cuptorului şi puse zăvorul.

Vai ce mai începu baba să urle! Dar Gretel o lăsă în cuptor să se frigă, iar ea se duse direct la grajd, deschise gratiile de fier şi strigă bucuroasă:

– Hänsel, frăţioare, suntem salvaţi, vrăjitoarea e moartă.

Atunci Hänsel sări afară ca o pasăre din colivie. Ce s-au mai bucurat copiii! S-au îmbrăţişat, au început să ţopăie ca nişte iepuraşi fericiţi. Şi cum nu se mai temeau, merseră în odaia vrăjitoarei. Acolo erau o mulţime de sipete cu tot felul de pietre preţioase, aur şi perle.

– Astea-s mai bune decât pietricelele noastre albe, glumi Hänsel şi-şi umplu buzunarele cu comorile din lădiţă.

– Şi eu vreau să duc ceva acasă, zise Gretel, şi-şi umplu şi ea buzunarele cu pietre preţioase şi perle.

– Ei, acum hai să plecăm cât mai repede din pădurea vrăjitoarei, zise Hänsel.

După câteva ore de mers, ajunseră ei la o apă mare.

– Ce facem, Gretel, nu putem trece, nu văd nici o barcă, nici o punte, nici un podeţ.

Deodată apăru o lebădă albă. Gretel începu s-o roage:

Lebădă, lebădă,
Aici sunt Hänsel şi Gretel
Nici o punte, nici un pod,
Ia-ne pe spatele tău alb.

Lebăda veni spre ei, Hänsel se sui în spatele păsării şi-i spuse şi lui Gretel să urce:

– Nu, zise Gretel, i-ar fi prea greu lebedei; mai bine să ne treacă pe rând dincolo.

Asta i-a plăcut lebedei. Şi, când amândoi au ajuns de partea cealaltă a apei, începură să recunoască pădurea, drumul de asemenea, şi, în scurt timp, ieşiră la câmp deschis. Nu merseră mult şi zăriră casa părintească. Atunci au început să alerge, intrară în casă, îl luară în braţe pe tatăl lor care, de când îşi lăsase copiii în pădure, nu mai avusese o clipă de linişte. Între timp, nevasta îi murise şi trăia singur şi trist. Gretel îşi scutură şorţul, Hänsel îşi goli buzunarele şi casa lor se umplu de aur, perle şi pietre preţioase. De atunci scăpară de griji şi trăiră fericiţi împreună.

Eu mi-am terminat povestea
Colo aleargă un şoarece,
Cine-l prinde-şi poate face
O haină de blană.

Cei doi fraţi

Erau odată doi fraţi, unul bogat, celălalt sărac. Cel bogat, giuvaergiu de meserie, era un om rău şi zgârcit; cel sărac făcea mături, câştiga puţin cu meseria lui, dar era un om bun şi cinstit.

Săracul avea doi copii gemeni care semănau unul cu altul ca două picături de apă. Uneori, mergeau în casa unchiului bogat, însă nu se pricopseau cu mare lucru, abia dacă primeau ceva resturi de mâncare de la masa îmbelşugatăa acestuia.

Într-o zi, când fratele cel sărac se duse în pădure după vreascuri, zări într-un copac o pasăre de aur aşa de frumoasă, cum nu mai văzuse în viaţa lui. Luă de jos o pietricică, o aruncă în ea şi avu norocul s-o nimerească. Pasărea însă zbură şi doar o pană de aur căzu pe pământ.

Omul luă pana şi se duse să i-o arate fratelui său, giuvaergiul. Acesta o privi cu atenţie şi zise:

– Aur curat, nu alta! Şi-i dădu o grămadă de bani pe ea.

În altă zi, săracul se urcă într-un mesteacăn să taie câteva crengi. Acolo văzu aceeaşi pasăre, dar ea îşi luă zborul chiar de sub nasul lui şi, când căută în cuib, omul găsi un ou de aur. Luă oul şi-l duse fratelui care, după ce-l privi cu atenţie, zise:

– Aur curat, nu alta! Şi iar îi dădu o grămadă de bani. Apoi îi spuse:

– Frate, vreau pasărea cu totul.

Săracul se duse în pădure, văzu pasărea pe creanga unui copac, o ochi cu o piatră şi, lovită în plin, aceasta se prăbuşi la pământ, iar omul o duse fratelui său care-i dădu un morman de bani pentru ea. „De acum încolo

pot să mă descurc şi singur”, îşi spuse în drum spre casă, mulţumit, săracul.

Giuvaergiul era priceput şi viclean, el ştia bine ce avere îi picase în mână. Aşa că o strigă pe nevastă-sa şi-i zise:

– Prăjeşte-mi pasărea de aur, vreau s-o mănânc singur, vezi să nu lipsească ceva din ea.

Pasărea aceasta nu numai că era de aur, dar era şi fermecată: cine îi mânca ficatul şi inima, găsea în fiecare dimineaţă o monedă de aur sub pernă.

Femeia tăie pasărea, o jumuli, o înfipse într-o ţepuşă, apoi o puse la fript deasupra jarului. Nu ştiu cum se făcu, dar chiar când se rumenea pasărea, nevasta trebui să iasă câteva clipe din bucătărie şi tocmai atunci veniră băieţii săracului. Se opriră în faţa focului şi începură să întoarcă ţepuşa. Şi, cum o întorceau ei, din pasăre căzură două bucăţele.

– Hai să le mâncăm, zise unul dintre ei, n-o să bage nimeni de seamă că lipsesc.

– Ce mâncaţi acolo? întrebă femeia care se întorsese în bucătărie.

– Câteva bucăţele care au căzut din pasărea asta, răspunseră copiii.

– Vai de mine, inima şi ficatul! strigă speriată femeia.

Şi, ca să nu observe bărbatul ei paguba şi să se înfurie, tăie repede un cocoş, luă inima şi ficatul şi le puse degrabă în pasărea care se frigea. Când pasărea de aur fu gata friptă, femeia o luă şi o duse soţului, care o mâncă pe toată fără să lase nici o fărâmitură. A doua zi dimineaţa însă, când căută sub pernă, nu găsi nimic, nici o monedă. Copiii nu ştiau nimic despre norocul ce dăduse peste ei. Când se treziră a doua zi, auziră un clinchet şi văzură sub perna lor nişte bani de aur. Luară monezile şi le duseră tatălui lor. Acesta, mirat la culme, zise:

– Ce să fie asta?

În ziua următoare copiii găsiră iar două monezi de aur şi a treia zi la fel, aşa că săracul se duse la fratele lui bogat şi-i povesti despre ciudata

întâmplare. Giuvaergiul se prinse îndată despre ce era vorba, cum că cei doi copii mâncaseră ficatul şi inima păsării de aur, şi, ca să se răzbune, cum era şi plin de invidie şi ură, îi spuse săracului:

– Băieţii tăi au de-a face cu diavolul, nu lua aurul de sub perna lor şi nici nu-i mai ţine acasă, căci Necuratul are mare putere asupra lor şi poţi şi tu intra în cine ştie ce belea.

Omului i se făcu frică auzind că ar putea avea de-a face cu Satana, aşa că luă copiii şi-i duse în pădure unde-i părăsi, deşi inima îi era îndurerată.

Cum mergeau gemenii prin pădure, încoace şi încolo, încercând să găsească drumul către casă, se rătăciră şi mai tare. În cele din urmă, întâlniră un vânător care-i întrebă:

– Ai cui sunteţi voi, măi băieţi?

– Noi suntem fiii săracului care leagă mături, răspunseră ei în cor, apoi îi povestiră vânătorului cum tatăl lor îi alungase de la casă pentru că în fiecare dimineaţă găseau câte o monedă de aur sub perna lor.

– Păi, zise vânătorul, ce-i rău în asta? Important e să fiţi cuminţi şi să nu faceţi pozne.

Omul acesta avea o inimă bună şi i se făcu milă de copii – care-i şi plăceau, şi-i luă la el acasă.

– Am să vă fiu tată, am să vă cresc eu de acum încolo.

Copiii învăţară să vâneze, iar moneda de aur pe care o găseau în fiecare dimineaţă sub pernă o puneau deoparte pentru vremuri grele.

Când se făcură destul de mari, tatăl adoptiv îi luă într-o zi în pădure şi le spuse:

– Azi trebuie să vă supun la o probă, aceea a ochitului cu puşca, pentru ca apoi să vă consider vânători adevăraţi şi să vă las să vânaţi singuri.

Şi începură să aştepte să apară vreun animal sălbatic, dar nu apărea nici unul. Vânătorul se uită în sus şi văzu pe cer un cârd de gâşte sălbatice zburând în formă de triunghi. Atunci zise unuia dintre băieţi:

– Ia, acum împuşcă din fiecare colţ câte una.

Şi băiatul împuşcă bine şi trecu proba.

Când apăru un nou cârd, care avea forma cifrei doi, vânătorul îi spuse celuilalt băiat să doboare câte o gâscă din fiecare colţ. Şi acesta reuşi să treacă proba cu bine. Atunci tatăl adoptiv le spuse:

– Dragii mei, v-o spun deschis, sunteţi vânători adevăraţi.

În altă zi, băieţii se duseră din nou în pădure şi începură să discute între ei. Seara, la cină, îi spuseră vânătorului:

– Nu ne atingem de mâncare dacă nu ne promiţi că ne vei îndeplini o dorinţă.

– Care dorinţă?

– Acum, că suntem vânători de meserie, am vrea să plecăm în lume să ne căutăm norocul.

Bătrânul le răspunse cu prietenie:

– Vorbiţi ca nişte vânători adevăraţi. Ce doriţi voi, am dorit şi eu, aşa că plecaţi cu bine şi vă urez să izbândiţi în tot ce vă veţi propune să faceţi! Apoi băură şi mâncară toţi trei, se veseliră şi după aceea se duseră la culcare.

În ziua hotărâtă pentru plecare, tatăl adoptiv le dădu câte o carabină la fiecare, câte un câine şi banii pe care băieţii îi strânseseră de-a lungul timpului. Apoi îi întovărăşi o bucată de drum, iar la despărţire le dădu un cuţit alb şi le spuse:

– Dacă vreodată vă veţi despărţi, înfigeţi acest cuţit într-un copac din locul unde vă veţi lua rămas bun, pentru ca acela care se va întoarce primul să ştie ce s-a întâmplat cu fratele lui. Dacă unul dintre voi va muri, acest cuţit va rugini; iar dacă veţi rămâne în viaţă, cuţitul va străluci ca şi acum.

Apoi vânătorul plecă, iar cei doi fraţi merseră zi de vară până-n seară până ce ajunseră într-o pădure mare şi întunecoasă unde rămaseră să înnopteze. Au mâncat din ce le pusese bătrânul în traistă şi s-au culcat. A doua zi au mers iar toată ziua, dar n-au reuşit să iasă din pădure. Cum li se

terminase merindea din traistă, iar foamea îi chinuia, unul dintre fraţi îi zise celuilalt:

– Trebuie să împuşcăm ceva, altfel murim de foame.

Îşi luă carabina, începu să cerceteze împrejurimile şi zări un iepure; puse la ochi carabina şi vru să tragă, dar iepurele îi spuse:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi iepuraşi am să te răsplătesc.

Apoi se băgă într-un tufiş şi aduse de acolo doi iepuraşi; micuţii se jucau aşa frumos şi erau aşa drăgălaşi, că vânătorul nu avu inima să-i împuşte şi îi luă cu el.

Nu mult după aceea apăru o vulpe, vru s-o împuşte, dar vulpea strigă şi ea:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi puişori de vulpe am să te răsplătesc.

Şi vulpea aduse dintr-un tufiş doi puişori care erau aşa drăgălaşi, că vânătorul nu putu să-i ucidă, îi lăsă lângă iepuraşi şi acum toţi patru puişorii se ţineau după el.

Nu la mult timp, din pădure apăru un lup şi vânătorul vru să-l doboare, dar şi lupul îi zise:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi puişori de lup am să te răsplătesc.

Şi aduse dintr-un tufiş doi lupişori care se alăturară celorlalţi patru pui de animale şi toţi şase îl urmară bucuroşi pe vânător.

În drum le apăru şi ursul, care nici el nu voia să moară, şi-i zise vânătorului:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi puişori de urs am să te răsplătesc.

Cei doi pui de urs intrară în grupul celorlalţi şi aşa se adunară opt puişori, de iepure, vulpe, lup şi urs. În sfârşit, cine credeţi că mai apăru? Un leu care-şi scutura coama. Vânătorul nu se sperie şi dădu să-l ochească; dar nici leul nu voia să moară şi-i spuse vânătorului:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi puişori de leu am să te răsplătesc.

Tinerii luară puii cu ei şi acum aveau doi lei, doi urşi, doi lupi, două vulpi şi doi iepuri care-i urmau şi erau gata să le asculte ordinele. Dar foamea nu le dădea pace, aşa că le ziseră puilor de vulpe:

– Fiţi atenţi, voi, şmecherilor, faceţi rost de ceva mâncare, sunteţi mai vicleni şi mai descurcăreţi decât ceilalţi toţi la un loc.

Puii de vulpe le spuseră:

– Nu departe de aici se află un sat de unde noi am furat multe găini până acum; îţi arătăm drumul într-acolo.

Au ajuns ei în sat, vânătorii au cumpărat de mâncare pentru ei şi pentru animale şi au plecat mai departe. Au mers ei ce-au mers, dar n-au găsit ceva de lucru ca să poată rămâne cu toţii împreună.

– N-avem încotro, trebuie să ne despărţim, le spuseră vânătorii animalelor.

Se împărţiră în două grupe, astfel ca fiecare grupă să aibă un leu, un urs, un lup, o vulpe şi un iepure. Apoi şi-au luat rămas bun unii de la alţii, promiţându-şi dragoste frăţească până la moarte. Urmând sfatul tatălui lor adoptiv, au înfipt cuţitul într-un copac, după care unii au luat-o spre răsărit şi alţii spre apus.

Unul dintre fraţi ajunse cu animalele lui într-un oraş plin de voaluri negre atârnate peste tot. Intră într-un birt şi-l întrebă pe birtaş dacă are loc pentru el şi pentru animale. Omul îi puse la dispoziţie un staul. În peretele

staulului era o gaură pe care iepurele o găsi îndată, se strecură prin ea afară şi fură o căpăţână de varză pe care o mâncă lacom. Vulpea trecu şi ea prin gaură, fură o găină, o mâncă, apoi mai fură şi un cocoş şi-l mâncă şi pe ăsta, în grabă şi cu poftă. Lupul, ursul şi leul, fiind mai mari, nu putură trece prin gaură dar, când birtaşul îşi aduse vaca de la păscut şi o priponi în staul, ei o mâncară în întregime.

Vânătorul trecu pe la animale să vadă cum se simt şi, văzându-le bine aranjate, intră în birt şi-l întrebă pe stăpân ce se întâmplă în oraş de este doliu peste tot. Birtaşul îi zise:

– Oraşul este îndoliat pentru că mâine unica fiică a regelui nostru va trebui să moară.

– E bolnavă rău? se interesă tânărul.

– Da' de unde, e vioaie, sănătoasă şi frumoasă de-ţi ia ochii, dar trebuie să moară.

– Cum aşa?

– Aşa cum auzi! În afara oraşului este un munte unde sălăşluieşte un balaur căruia în fiecare an trebuie să i se dea câte o fecioară, altfel pustieşte întreaga ţară. Cum până acum i-au fost date toate fecioarele, n-a mai rămas decât prinţesa, aşa că nu există nici o scăpare, mâine trebuie dusă balaurului.

Vânătorul zise:

– Şi de ce nu omorâţi balaurul?

– Ehei, spuse birtaşul, de-ai şti câţi cavaleri viteji au încercat să-l răpună, dar şi-au jertfit viaţa degeaba. Regele a promis că acela care-i va salva ţara învingând balaurul o va primi de soţie pe prinţesă, iar după moartea lui, viteazul va deveni şi moştenitorul tronului.

Vânătorul nu mai spuse nimic, se culcă şi dormi bine. A doua zi dis-de-dimineaţă, îşi luă animalele şi începu să urce pe muntele balaurului. Acolo, sus, era o bisericuţă, cu trei bazine cu apă în altar, iar la intrarea în altar stătea scris: „Cine bea din bazin va deveni cel mai puternic om de pe

pământ şi va putea mânui sabia care se află îngropată sub pragul uşii de la intrarea în biserică”.

Vânătorul nu bău din bazin, dar se duse la pragul uşii, căută sub el şi într-adevăr găsi o sabie mare pe care însă n-o putu mişca. Atunci intră înăuntru şi bău apă din bazin şi dintr-o dată se simţi destul de puternic: scoase sabia din pământ şi i se păru atât de uşoară, că o putea mânui fără greutate.

Se întoarse în oraş tocmai în momentul când curtenii, majordomul curţii, regele şi fecioara se adunaseră şi aşteptau s-o trimită pe fată balaurului. Prinţesa îl zări sus, în vârful muntelui, pe tânărul vânător, dar crezu că-i balaurul care o aştepta. Nu voia să plece pe drumul morţii, dar nu avea ce să facă, oraşul şi întreg ţinutul ar fi fost pustiite, aşa că plecă. Regele şi curtenii se întoarseră îndureraţi la palat, doar majordomul trebui să rămână şi să vadă ce se va petrece acolo sus.

Ajunsă în vârful muntelui, prinţesa văzu că acela pe care-l zărise ea nu era un balaur, ci un tânăr vânător care începu s-o mângâie cu vorba spunându-i că el are s-o salveze. O duse în biserică şi o închise acolo.

Nu la mult timp după aceea, se auzi un vuiet cumplit şi apăru un balaur cu şapte capete cu gurile căscate prin care ieşea foc. Când îl văzu pe vânător, se miră şi zise:

– Ce cauţi aici pe munte, creatură?

– Vreau să ne luptăm.

– Ha, ha, ha, atâţia cavaleri şi-au lăsat aici viaţa, aşa că voi face şi cu tine ce-am făcut cu ei! Şi suflă foc prin cele şapte guri. Focul ar fi trebuit să aprindă iarba uscată şi flăcările să-l ardă pe vânător. Dar animalele care-l însoţeau începură să-l calce cu labele şi-l stinseră. Balaurul se repezi la vânător, acesta ridică sabia în aer, o învârti cu dibăcie şi-i tăie trei capete. Balaurul se înfurie şi începu să verse iar foc asupra vânătorului, dar voinicul îi tăie cu sabia încă trei capete. Lighioana se

prăbuşi la pământ, zvârcolindu-se, şi, când vru să se ridice, vânătorul îi tăie şi ultimul cap. Apoi veniră animalele şi sfâşiară monstrul în bucăţi.

După ce lupta se sfârşi, vânătorul deschise uşa bisericii şi o găsi pe fiica regelui zăcând pe pământ, căci, din cauza fricii, îşi pierduse cunoştinţa în timpul luptei. O scoase afară din biserică şi, când ea deschise ochii, văzu monstrul sfâşiat. Se bucură mult, fiindcă ştia că era salvată, şi-i spuse tânărului:

– În curând tu vei fi soţul meu iubit, pentru că tatăl meu m-a promis aceluia care va ucide balaurul.

Apoi îşi luă din jurul gâtului colierul din coral şi-l împărţi animalelor, făcându-le din el zgărdiţe, ca să le răsplătească şi pe ele, iar leului îi reveni încuietoarea de aur a colierului. Batista pe care era brodat numele ei i-o dărui vânătorului; el merse de tăie limbile balaurului şi le puse în batistă ca într-o bocceluţă.

Cum era foarte obosit, ba, mai mult, focul la care se încălzea îi sporise moleşeala, îi spuse prinţesei:

– Iubita mea, suntem amândoi foarte osteniţi, hai să dormim puţin.

– Da, răspunse ea, ai dreptate.

Şi se întinseră pe pământ, iar vânătorul îi zise leului:

– Tu trebuie să ne păzeşti ca nu cumva să ne atace careva în timpul somnului.

Leul se aşează alături să-i păzească, dar, cum şi el era obosit, îi zise ursului:

– Aşază-te lângă mine, vreau să aţipesc un pic, dacă vine cineva, trezeşte-mă.

Ursul se aşează lângă leu să-l păzească, dar, cum şi el era obosit, îi zise lupului:

– Aşază-te lângă mine, vreau să aţipesc un pic, dacă vine cineva, trezeşte-mă.

Lupul se aşează lângă urs, dar şi el era obosit, aşa că-i zise vulpii:

– Aşază-te lângă mine, vreau să aţipesc un pic, dacă vine cineva, trezeşte-mă.

Vulpea se aşează lângă lup, dar, cum şi ea era teribil de obosită, îi zise iepurelui:

– Aşază-te lângă mine, vreau să aţipesc un pic, dacă vine cineva, trezeşte-mă.

Iepurele se aşează lângă vulpe, dar şi el era tare obosit şi, cum nu avea la cine să mai strige să-l păzească şi să-l trezească, adormi. Şi aşa, vânătorul, fiica regelui, leul, ursul, lupul, vulpea şi iepurele, dormeau cu toţii duşi.

Majordomul curţii regale, cel care trebuia să supravegheze de departe cum avea să ajungă prinţesa la balaur şi tot ce se petrecea pe munte, nemaivăzând balaurul zburând cu fecioara pe spinare, intră la bănuieli şi, de aceea, îşi luă inima-n dinţi şi urcă pe munte. Acolo găsi balaurul sfâşiat de animale, iar lângă trupul lui, cele şapte capete; nu departe, îi văzu dormind pe vânător, fiica regelui şi animalele. Şi, cum era un om rău, fără frică de Dumnezeu, trase din teacă sabia, îi tăie vânătorului capul, apoi o luă pe prinţesă în braţe şi coborî cu ea de pe munte. Fata se trezi şi începu să strige după ajutor, dar curteanul îi zise:

– Acum eşti în mâinile mele, trebuie să spui regelui şi curţii că eu am ucis balaurul.

– Nu pot, spuse fata plângând, asta a făcut-o un vânător cu animalele lui.

Atunci majordomul a scos iar sabia din teacă şi a început s-o ameninţe că, dacă nu-i va da ascultare, o va ucide, şi ea, de frică, se supuse.

Apoi o duse la rege. Regele nu mai ştia ce să facă de bucurie când îşi văzu vie copila cea iubită.

Majordomul îi zise regelui:

– Eu l-am ucis pe balaur, am eliberat prinţesa şi am salvat regatul de teroarea lui, aşa că trebuie să mi-o dai de nevastă.

Regele privi spre fată şi-o întrebă:

– E adevărat ce spune el?

– Da, ăsta-i adevărul adevărat, tată, dar eu aş vrea să amânăm nunta un an şi o zi! În sinea ei însă spera că poate vânătorul şi animalele lui, adevăraţii ei salvatori, se vor întoarce.

În acest timp, pe muntele balaurului, animalele dormeau lângă stăpânul mort. Noroc că veni un bondar care se aşeză pe nasul iepurelui, însă iepurele îl alungă cu laba şi dormi mai departe. Bondarul nu se lăsă, veni iar şi iar iepurele îl alungă. A treia oară când veni bondarul şi se aşeză pe nasul iepurelui, acesta se trezi, în sfârşit. Îndată sculă vulpea de lângă el, vulpea îl sculă pe lup, lupul pe urs, ursul pe leu. Şi când leul se trezi şi-l văzu pe stăpânul lui mort şi fecioara dispărută, începu să urle mânios:

– Cine a făcut asta? Ursule, de ce nu m-ai sculat?

Ursul strigă la lup:

– De ce nu m-ai sculat?

Lupul strigă la vulpe:

– De ce nu m-ai sculat?

Vulpea strigă la iepure:

– De ce nu m-ai sculat?

Bietul iepure nu mai avu la cine să strige, aşa că el rămase vinovatul. Atunci voiră să se năpustească toţi asupra lui, dar el se rugă de iertare şi spuse:

– Nu mă ucideţi, prieteni, eu am să-l readuc la viaţă pe stăpânul nostru. Ştiu un munte unde se află o rădăcină; cine o pune în gură, se vindecă de orice boală sau rană. Numai că muntele se află departe de aici, la două sute de ore de mers.

Leul însă îi porunci:

– Îţi las o zi şi o noapte să ajungi acolo şi să te întorci cu rădăcina.

Atunci iepurele o luă la goană şi alergă aşa de repede, că se întoarse la timp cu rădăcina miraculoasă. Leul îi puse vânătorului capul la loc, iar iepurele îi băgă rădăcina în gură. De îndată ce se trezi, vânătorul se uită împrejurul lui şi se sperie văzând că prinţesa lipseşte. „A plecat şi m-a părăsit”, se gândi în sinea lui. Leul, în graba mare cu care făcuse treaba, îi lipise vânătorului capul invers, dar vânătorul nu-şi dădea seama, aşa era de necăjit că plecase prinţesa. Abia la prânz când vru să mănânce, văzu că faţa lui era la spate şi nu putu să înţeleagă ce se petrecuse cu el, de aceea întrebă animalele ce se întâmplase cât el dormise. Atunci leul îi povesti cum şi ei adormiseră din cauză că erau foarte obosiţi, iar când se treziseră îl găsiră mort, cu capul tăiat, cum iepurele adusese apoi rădăcina vindecătoare, dar că, din grabă, leul îi lipise capul invers, cu faţa la spate, şi că voia să-şi îndrepte greşeala. Vânătorul acceptă, leul îi tăie gâtul şi puse capul la locul lui, cu faţa în faţă şi spatele la spate, iar iepurele îi vindecă rana cu ajutorul rădăcinii şi-l lipi la loc.

Vânătorul însă era foarte trist; de aceea, străbătu lumea în lung şi-n lat punând animalele să danseze în faţa mulţimii. Se întâmplă însă că, după un an de colindat prin lume, ajunse iar în oraşul în care se afla prinţesa pe care o salvase de la moarte. Oraşul era de data aceasta împodobit cu năframe roşii. Vânătorul întrebă ce se întâmplă, iar birtaşul, acelaşi de odinioară, îi zise:

– Ce vrea să însemne asta? Se vede că ai uitat că acum un an oraşul era în doliu pentru că fiica regelui trebuia să fie jertfită balaurului, dar majordomul regelui s-a luptat cu balaurul şi l-a ucis, aşa că mâine are nuntă cu prinţesa. De aceea este oraşul împodobit ca de sărbătoare.

A doua zi, când trebuia să fie nunta, vânătorul îi zise birtaşului:

– Ce-ai zice, domnule birtaş, dacă azi la prânz eu o să mănânc de la masa regelui?

– Pentru asta trebuie să pui pe masă o sută de monezi de aur ca să pariem.

Vânătorul puse punga cu bani pe masă încheind pariul, apoi strigă iepuraşul şi-i zise:

– Du-te repede şi adu-mi nişte pâine din aceea de care mănâncă regele.

Iepurele era singurul care ar fi putut face treaba asta, dar se gândi: „Dacă fug pe stradă până la palat, mă văd câinii şi s-ar putea să se repeadă la mine”. Dar, cum nu putea pune pe altcineva să aducă pâinea, plecă el şi, într-adevăr, abia reuşi să scape, sărind în zig-zag, de haita de câini care-l urmăreau, ascunzându-se apoi în ghereta unui soldat de pază fără ca acesta să-l observe. Câinii se repeziră să-l scoată afară, dar soldatul nu ştia de glumă şi începu să-i bată cu o măciucă până-i puse pe fugă.

Când iepurele văzu că situaţia se liniştise, adică scăpase de urmăritori, se strecură în curtea palatului, apoi în palat, se piti sub scaunul fiicei regelui şi începu s-o zgârie pe la picioare. Prinţesa, crezând că-i vreun câine pe sub masă, zise:

– Pleacă de-aici!

Dar „câinele” nu se lăsă şi o mai zgârie o dată. Atunci, prinţesa se uită sub scaun şi-l văzu pe iepuraş, pe care-l recunoscu după zgărdiţa de coral. Îl luă în grabă, îl duse în camera ei şi el îi spuse:

– Stăpânul meu, cel care l-a ucis pe balaur şi ţi-a salvat viaţa, este în oraş, la birt, şi m-a trimis să-ţi cer puţină pâine de la masa ta, pâine din aceea din care mănâncă regele.

Prinţesa fu cuprinsă de o bucurie nespusă, îl chemă pe brutar şi-i porunci să-i aducă o pâine din acelea din care mănâncă regele. Iepuraşul zise:

– Dar brutarul trebuie să mă ducă înapoi la birt, altfel mă sfâşie câinii măcelarului. Şi brutarul îl duse până la uşa birtului. Acolo, iepurele se aşează pe lăbuţele din spate, prinse pâinea cu cele din faţă şi o duse stăpânului său. Vânătorul strigă:

– Ei, domnule birtaş, am câştigat pariul, banii sunt ai mei!

Mult se minună birtaşul; vânătorul spuse atunci:

– Ei, domnule birtaş, acum, că am pâine, aş vrea să mănânc şi din friptura regelui.

Birtaşul zise:

– Bine, încearcă! Dar refuză să parieze, căci îi era frică să nu-şi piardă banii.

Vânătorul strigă vulpea:

– Vulpiţa mea dragă, mergi să-mi aduci nişte friptură din aceea din care mănâncă regele.

Roşcata ştia să se strecoare mai bine prin colţuri şi unghere decât iepurele, aşa că îi păcăli pe câini şi ajunse lesne sub scaunul prinţesei. Începu şi ea s-o zgârie cu lăbuţa pe picior. Prinţesa se uită sub scaun, văzu vulpea şi-i recunoscu zgărdiţa de coral, apoi o luă în camera ei şi o întrebă:

– Ce vrei tu, vulpiţo dragă?

Aceasta răspunse:

– Stăpânul meu, cel care l-a ucis pe balaur, este aici şi m-a trimis să-i dai o bucată de friptură din care mănâncă regele.

Prinţesa dădu poruncă bucătarului curţii să aducă o bucată de friptură şi s-o conducă pe vulpe până la uşa birtului. Vulpea luă castronul cu labele din faţă, alungă cu coada muştele care bâzâiau, apoi duse castronul stăpânului ei. Vânătorul spuse:

– Vezi, domnule birtaş, ce zici de asta? Am pâine şi friptură, dar aş vrea şi puţine legume din cele din care mănâncă regele. Şi-l strigă pe lup:

– Dragă lupule, mergi la palat şi adu-mi şi mie legume de la masa regelui.

Lupul se duse direct la palat, căci el nu se temea ca iepurele şi vulpea de câinii măcelarului. Intră în sala unde era prinţesa şi o trase de rochie ca să se uite înapoi. Ea se uită, recunoscu zgărdiţa de coral şi-l luă şi pe lup în camera ei.

– Dragă lupule, tu ce mai vrei?

– Stăpânul meu, ştii tu, cel care l-a ucis pe balaur, este aici în oraş şi vrea legume din acelea din care mănâncă regele.

Prinţesa l-a chemat pe bucătar, acesta pregăti o garnitură de legume asemenea celei pe care o mânca regele, îl însoţi pe lup până la birt şi, când ajunseră la uşă, lupul luă castronul cu legume între labele din faţă şi-l dădu stăpânului său.

– Ei, ce zici, domnule birtaş? zise vânătorul. Acum am pâine, friptură, garnitură de legume de la masa regelui, dar aş vrea şi nişte dulciuri din acelea din care mănâncă el. Şi îl strigă pe urs:

– Dragă ursule, ştiu că ţie îţi place dulcele, aşa că te rog să mergi până la palat şi să-mi aduci şi mie nişte zaharicale din acelea din care mănâncă regele.

Ursul se grăbi cât putu el spre palat, nu avu de furcă cu câinii, ba, mai mult, toţi fugeau cât puteau de repede din calea lui, dar, când ajunse la poarta palatului, un soldat de pază ridică flinta la ochi şi vru să tragă în el. Ursul se ridică în două labe şi începu să danseze, apoi se repezi la străjer şi-i arse două labe de-l culcă la pământ, după care intră nestingherit în palat şi se duse direct la prinţesă care, auzind în spatele ei un mormăit, întoarse capul şi-l recunoscu. Îl luă şi pe el în camera ei şi-i zise:

– Dragă ursule, ce mai vrei şi tu de la mine?

– Stăpânul meu, vânătorul, cel care l-a ucis pe balaur, doreşte nişte zaharicale din acelea din care serveşte regele ca desert după masă.

Prinţesa îl strigă pe cofetarul curţii, cel care pregătea dulciurile pentru rege, îi porunci să aducă nişte zaharicale şi să-l însoţească pe urs până la uşa birtului. Ajuns acolo, ursul linse mai întâi cu poftă nişte bomboane ce căzuseră pe jos din castron, apoi dădu castronul stăpânului său.

– Ei, ce zici, domnule birtaş? Am pâine, am carne, am legume, am dulciuri, toate din acelea din care mănâncă regele, dar acum aş vrea să beau şi vin din vinul de la masa lui, zise vânătorul şi-l chemă la el pe leu.

– Dragă leule, şi ţie îţi place din când în când să te chercheleşti, aşa că mergi şi adu-mi din vinul pe care-l bea regele la masă.

Leul plecă păşind mândru pe mijlocul străzii, toţi fugeau înspăimântaţi din faţa lui, iar când ajunse la palat, urlă cum ştia el să urle, o singură dată şi fu destul, şi toţi străjerii o luară la sănătoasa. Leul intră nestingherit în palat, ajunse la uşa sălii celei mari şi bătu cu coada în uşă. Atunci veni prinţesa să vadă cine bate şi mai întâi se sperie la vederea leului, apoi recunoscu la gâtul lui încuietoarea de aur de la colierul ei, îl chemă în camera ei şi-i zise:

– Dragă leule, tu ce mai vrei?

– Stăpânul meu, cel care l-a ucis pe balaur şi v-a scăpat pe toţi de el, vrea să bea din vinul regelui.

Prinţesa îl chemă la ea pe marele paharnic al curţii. Leul zise:

– Vreau să merg cu el în pivniţă să fiu sigur că-mi dă vin din acela din care bea regele.

Paharnicul desfăcu un butoiaş, leul trase pe gât o cană de vin şi spuse:

– Nu, nu-i ăsta adevăratul vin al regelui.

Paharnicul îl privi cruciş şi vru să-l ducă la alt butoiaş, acesta fiind al majordomului. Leul zise iar:

– Stai aşa, mai întâi vreau să gust vinul. Umplu o cană, o bău pe jumătate şi spuse iar:

– Ăsta-i mai bun, dar nu-i cel adevărat din care bea regele.

Paharnicul se înfurie şi zise:

– Cum poate pricepe un dobitoc ca tine care vin e bun şi care nu! Dar leul îi dădu o labă după ureche, că paharnicul se prăbuşi la pământ. Când se ridică, îl duse pe leu în altă pivniţă, unde era de fapt butoiul din care bea vin regele şi din care nici un om obişnuit nu avea voie să bea. Leul bău o jumătate de cană din vinul acela, plescăi de câteva ori din limbă, apoi zise:

– Ei da, ăsta pare a fi cel adevărat. Şi-i ceru paharnicului să-i umple şase butelcuţe. Apoi ieşiră din pivniţă.

Leul se simţea cam ameţit şi se clătina, aşa că paharnicul fu nevoit să-l ducă până la uşa birtului. Apoi leul luă în gură coşul de toartă şi-l duse stăpânului său.

– Ei, ce zici, domnule birtaş? Acum am pâine, carne, legume, dulciuri şi vin din care mănâncă şi bea regele, aşa că vreau să stau la masă cu animalele mele.

Şi se aşezară la masă şi mâncară şi băură pe săturate bucuroşi, mai ales că prinţesa nu-l uitase pe vânător, ba mai mult, îl iubea ca înainte. După ce terminară de mâncat, vânătorul îi spuse birtaşului:

– Domnule birtaş, acum că am băut, am mâncat aşa cum mănâncă şi bea regele, vreau să merg la palat şi să mă căsătoresc cu fiica regelui.

Birtaşul întrebă:

– Cum aşa, păi nu ştii că fiica regelui are un logodnic şi azi va fi nunta?

Atunci vânătorul desfăcu batista în care erau limbile balaurului şi zise către birtaş:

– Astea din bocceluţă mă vor ajuta!

Birtaşul privi în batistă şi zise:

– Sincer să fiu, nu cred nimic din ce-mi spui, aşa că pariez pe casă, curte şi toată averea mea. Vânătorul puse şi el pe masă punga cu o mie de galbeni şi spuse:

– Pe asta pariez eu.

La palat, în timp ce stăteau la masă, regele i se adresă fiicei lui:

– Ce voiau animalele acelea de la tine, că tot au intrat şi au ieşit din palat?

– Tată, eu nu pot să-ţi spun. Trimite pe cineva la birt să le aducă împreună cu stăpânul lor de acolo şi-ţi vor spune ele totul.

Regele trimise un servitor la birt să-l cheme pe străin, iar servitorul ajunse acolo tocmai când vânătorul punea pariul cu birtaşul. Vânătorul zise:

– Vezi, domnule birtaş, regele a trimis să mă cheme la curte, dar eu am să mai zăbovesc. Apoi se adresă servitorului:

– Îl rog pe Măria Sa să-mi trimită nişte haine regeşti, o trăsură cu şase cai şi un slujitor care să mă aştepte.

Când auzi regele răspunsul, îi zise fiicei lui:

– Ce să fac acum?

Fiica îi răspunse:

– Fă ceea ce îţi cere că va fi foarte bine pentru tine.

Atunci regele trimise haine regeşti, o trăsură cu şase cai şi un slujitor care trebuiau să-l aştepte în faţa birtului. Când îl văzu venind, vânătorul zise:

– Ei, ce mai zici, domnule birtaş? Acum voi fi luat şi dus cu trăsura la palat, îmbrăcat în haine regeşti. Şi luă batista în care erau limbile balaurului şi plecă la palat.

Când îl văzu, regele îi spuse fiicei lui:

– Ce fel de primire să-i fac?

Iar fiica:

– Ieşi înaintea lui, are să-ţi prindă bine.

Regele îl întâmpină pe străin şi-l conduse în palat. Acolo îi oferi un loc lângă el şi fiica lui, de partea cealaltă stând majordomul ca mire. El nu-l recunoscuse pe vânător.

Atunci fură puse pe masă capetele balaurului şi regele cuvântă:

– Cele şapte capete ale balaurului le-a tăiat majordomul curţii, de aceea i-o dau de soţie pe fiica noastră.

Vânătorul se ridică în picioare, luă capetele unul câte unul, le desfăcu gurile şi întrebă:

– Dar limbile balaurului unde sunt, Măria Ta?

Majordomul se sperie îngrozitor, deveni alb ca varul la faţă şi nu ştia pe unde să scoată cămaşa. În cele din urmă, spuse cu teamă:

– Măria Ta, balaurii nu au limbi.

Vânătorul însă strigă:

– Mincinosule, balaurii au limbi, uite-le aici!

Şi desfăcu bocceluţa în care erau cele şapte limbi şi începu să le bage în capetele balaurului, în fiecare câte una. Toţi curtenii văzură că se potriveau exact. Apoi luă batista pe care era brodat numele prinţesei, i-o arătă şi o întrebă a cui este şi cui i-o dăduse.

– E batista mea şi a fost dată celui care a ucis balaurul.

Vânătorul chemă şi animalele, le luă zgărdiţele de coral de la gât, luă şi încuietoarea de la gâtul leului, i le arătă prinţesei şi o întrebă ale cui sunt.

– Toate au fost odată colierul meu pe care l-am împărţit şi am făcut din el zgărdiţe pentru aceste animale, care au ajutat şi ele la răpunerea balaurului.

Atunci vorbi şi vânătorul:

– Când, obosit din cauza luptei cu balaurul, dormeam, majordomul a venit şi mi-a tăiat capul. Apoi a răpit-o pe prinţesă şi a silit-o să spună că el este acela care a ucis balaurul. Că a minţit, pot dovedi cu limbile balaurului, cu colierul de coral şi cu batista prinţesei.

Mai povesti apoi cum animalele l-au vindecat cu buruiana fermecată, cum a cutreierat un an întreg cu ele prin lume, în sfârşit, cum a ajuns din nou în oraş şi a aflat de la birtaş despre nuntă şi despre minciunile curteanului.

Atunci regele o întrebă pe prinţesă:

– Este adevărat că acest om a răpus balaurul?

– Da, tată, acum pot să fac cunoscută fapta ruşinoasă a majordomului; el m-a ameninţat cu moartea dacă dau în vileag adevărul. De aceea am amânat ziua nunţii un an şi o zi.

Regele i-a chemat la el pe cei doisprezece sfetnici ai săi ca să se sfătuiască împreună cum să-l pedepsească pe majordom. Acesta fu condamnat la moarte prin sfâşiere, drept pentru care fu legat de patru boi care mergeau în patru direcţii diferite. Regele i-o dădu de soţie pe fiica lui adevăratului ei eliberator, se făcu nuntă mare şi cu multă pompă, apoi vânătorul deveni regele unei părţi a regatului. Avu grijă să-l invite la nuntă şi pe tatăl lui adoptiv şi nu-l uită nici pe birtaş, căruia îi zise:

– Ei, ce mai zici acum, domnule birtaş, m-am căsătorit sau nu cu fiica regelui? Sunt sau nu ale mele casa şi curtea ta?

Birtaşul, mohorât, răspunse:

– Da, aşa ar fi după socoteala dreaptă, ai câştigat pariul.

Tânărul rege îl linişti însă:

– Nu-ţi fă griji, păstrează casa şi curtea şi ia de la mine şi o mie de galbeni.

Regele şi regina trăiau fericiţi şi nimic nu le umbrea buna dispoziţie. Adesea regele pleca la vânătoare – căci aceasta era plăcerea lui – şi împreună cu el plecau şi animalele care-l însoţeau peste tot. În apropierea regatului era o pădure despre care se spunea că ar fi bântuită de un duh necurat şi că cine intră în ea nu mai iese de acolo. Tânărul rege avea însă chef să vâneze tocmai acolo şi nu-i lăsă bătrânului lui socru nici o clipă de linişte până ce nu-i dădu voie să meargă în pădure. Atunci el plecă împreună cu o ceată de vânători şi animalele lui. Când ajunseră la marginea pădurii, văzură o cerboaică albă ca zăpada. Tânărul rege se opri şi le spuse însoţitorilor lui:

– Staţi aici până mă întorc, eu vreau să vânez frumoasa jivină! Şi o luă la galop prin pădure, urmat de animalele lui.

Însoţitorii aşteptară până seara, dar el nu mai venea, aşa că se întoarseră la curte şi-i povestiră tinerei regine cele întâmplate:

– Regele a intrat în pădurea vrăjită, s-a dus să vâneze o cerboaică albă şi nu s-a mai întors, i-au spus ei.

Regina intră la griji, dar nu avea ce face decât să aştepte.

În vremea asta, soţul ei galopa prin pădure, mereu zărea cerboaica, se lua după ea, dar aceasta dispărea din nou şi, tot aşa, se afunda din ce în ce mai mult în pădure. Scoase cornul de vânătoare, suflă în el, dar nu primi nici un răspuns de la oamenii lui, căci aceştia plecaseră de mult. Şi cum deja se întunecase bine, îşi dădu seama că nu se mai poate întoarce acasă în ziua aceea, coborî de pe cal, făcu un foc lângă un copac şi vru să înnopteze acolo. Cum stătea el lângă foc, cu animalele în jurul lui, i se păru la un moment dat că aude o voce omenească. Se uită în jur, dar nu putu să desluşească nimic. Apoi auzi un geamăt care parcă venea de undeva de sus; îşi ridică privirile şi văzu pe o cracă o femeie bătrână care tremura de frig şi zicea: „Vai, vai, vai, ce frig îmi e!”

– Vino jos şi te încălzeşte dacă ţi-e frig, strigă regele.

– Nu pot, mi-e frică să nu mă sfâşie animalele tale.

– Nu-ţi fac nimic, bunico, vino jos colea şi stai lângă foc.

Dar bătrâna care se jeluia în copac era în realitate o vrăjitoare. Ea-i spuse tânărului:

– Ştii ceva, îţi dau o nuieluşă, dacă vei atinge animalele pe spate, nu voi păţi nimic.

Îi aruncă nuieluşa, el atinse animalele pe spate şi... toate se prefăcură în stane de piatră. Liniştită în privinţa animalelor, vrăjitoarea coborî din copac, îl atinse şi pe el cu nuiaua şi-l prefăcu în piatră. Apoi râse mulţumită, luă pietrele şi le aruncă într-o groapă unde mai erau şi altele.

Văzând că soţul ei nu mai vine, tânăra regină intră la griji. Se întâmplă însă că, tocmai în acel timp, fratele vânătorului, care o luase cândva spre răsărit, să poposească în oraşul acela. Căută de lucru peste tot, dar nu găsi nici o slujbă. Îşi puse şi el animalele lui să danseze ca să-i distreze pe trecători şi, cum privea la ele, îşi aduse aminte de fratele lui şi de cuţitul pe care, la despărţirea lor, îl înfipseseră în copac. Şi se gândi: „Oare ce mai face fratele meu? Ia să merg să văd dacă mai trăieşte”. Când ajunse la copacul cu pricina şi se uită la cuţit, văzu că o parte a lui era ruginită. Atunci se sperie şi-şi zise: „Fratelui meu i s-a întâmplat ceva, o nenorocire mare, totuşi poate că-l voi salva, pentru că văd că o parte a cuţitului e încă neruginită”. Îşi luă animalele şi începu să meargă spre apus şi, când ajunse la palat, străjerul îi spuse că tânăra regină este foarte supărată pentru că soţul ei a plecat la vânătoare în pădurea vrăjită şi nu s-a mai întors. Străjerul credea că cel cu care vorbea era regele, deghizat, aşa de bine semăna străinul, mai ales că avea şi animalele după el, ca stăpânul lui. Iar străinul, dându-şi seama de potriveală, îşi zise: „Foarte bine, am să mă dau drept frate-miu şi aşa am să-l pot salva mai uşor”. Intră în palat şi fu primit cu mare bucurie pentru că toţi crezură că e chiar regele. Nici soţia nu bănui nimic şi-l întrebă de ce a întârziat aşa mult.

– M-am rătăcit în pădure, răspunse vânătorul, şi mi-a trebuit multă vreme până să găsesc drumul de întoarcere.

Seara, când să se culce în pat, el puse sabia între ei. Prinţesa nu pricepu ce vrea să însemne asta, nu-i prea conveni, dar nu spuse nimic.

Tânărul rămase câteva zile la curte şi, după ce află totul despre pădurea vrăjită, zise:

– Trebuie să merg să mai vânez o dată acolo.

Bătrânul rege şi tânăra regină, fiica lui, încercară în fel şi chip să-l oprească, dar nu putură: el ţinea morţiş să se ducă, aşa că îi dădură însoţitori şi el plecă împreună cu animalele şi cu ceilalţi vânători spre pădure. Când ajunse acolo, chiar la margine, zări cerboaica albă ca zăpada şi le spuse şi el însoţitorilor:

– Rămâneţi şi aşteptaţi-mă aici până mă întorc, vreau să prind cu orice preţ frumoasa sălbăticiune. Şi plecă în pădure împreună cu animalele. Dar cerboaica acu' apărea, acu' dispărea, n-o putea prinde cu nici un chip; galopă multă vreme, se afundă în pădure şi, când sună din corn, era aşa departe, că nimeni nu-i mai răspunse. Îşi dădu seama că trebuie să înnopteze în pădure, făcu şi el un foc lângă un copac şi, cu animalele în jurul lui, stătea şi se odihnea, când auzi deasupra capului său: „Vai, vai, vai, ce frig îmi e!”

– Dacă ţi-e frig, vino jos, bunico, îi zise el vrăjitoarei, căci ea era cea care se jeluia. Vino să te încălzeşti la foc!

– Aş veni, dar mi-e frică de animale, să nu mă sfâşie.

– Nu-ţi fac nimic, vino jos.

– Vreau să-ţi arunc o vărguţă cu care să le potoleşti dacă se dau la mine!

Dar el nu crezu o iotă din ce-i spunea vrăjitoarea şi-i răspunse;

– Animalele nu le pot bate, vino, cum îţi spun, că nu-ţi fac nimic, sau vin eu după tine şi te dau jos cu forţa.

– Cum adică, strigă bătrâna, ce crezi că-mi poţi face?

– Coboară sau te împuşc, zise vânătorul.

– Trage cât vrei, nu mă tem eu de alicele tale.

Vânătorul trase un foc, dar vrăjitoarea nu păţi nimic şi începu să râdă batjocoritor:

– Nu poţi să mă nimereşti, hi, hi, hi, ha, ha, ha!

Vânătorul ştia şi el unele lucruri mai deocheate: rupse trei nasturi de aur, îi puse în carabină în loc de alice, şi trase. Atunci vrăjitoarea se prăbuşi la pământ, iar el puse piciorul pe ea şi-i zise:

– Afurisito, dacă nu-mi spui îndată unde-i fratele meu, te leg şi te arunc în foc.

Speriată, vrăjitoarea ceru îndurare:

– Fratele tău, împreună cu animalele lui, stă colo în groapă, i-am prefăcut în pietre.

Vânătorul o forţă să-l ducă la groapa cu pricina şi-i zise:

– Hoaşcă nenorocită, acum prefă din nou în fiinţe vii toate pietrele din groapă, sau, dacă nu, te omor pe loc.

Ea luă o nuieluşă, atinse pietrele şi pe dată fratele lui şi animalele prinseră din nou viaţă şi nu numai ei, ci şi celelalte pietre care se prefăcură în fel de fel de chipuri, negustori, păstori, meseriaşi. Toţi erau nespus de fericiţi că fuseseră înviaţi şi plecară la casele lor. Dar ce bucurie fu când cei doi fraţi gemeni se recunoscură! O luară pe vrăjitoare, o legară şi o aruncară în foc; când hoaşca se aprinse, pădurea se lumină dintr-o dată, de se putea vedea palatul de la trei ore de mers depărtare.

În drum spre palat, fraţii îşi povestiră unul altuia păţaniile de când se despărţiseră. Şi când cel înviat zise că el era regele palatului din zare, celălalt îi spuse:

– Ştiu, frate, am fost acolo şi ei m-au luat drept tu, astfel că mi s-au dat toate onorurile regale. Prinţesa, nevasta ta, mă credea soţul ei şi a trebuit să stau la masă lângă ea şi să dorm în acelaşi pat cu ea.

Când regele auzi ultimele cuvinte ale fratelui său, deveni dintr-o dată nebun de gelozie, trase din teacă sabia şi-şi ucise fratele. Dar pe când privea cum curgea sângele din trupul fratelui său, începu să se căiască:

„Frăţioare, frăţioare, tu mi-ai salvat viaţa şi ca răsplată eu te-am ucis”. Şi gemea de durere. Atunci iepuraşul s-a oferit să-i aducă rădăcina fermecată cu care altă dată îl vindecase şi pe el. Alergă cât putu el de repede, aduse rădăcina şi-l înviară pe cel mort. Apoi plecară împreună mai departe spre palat, iar în drum regele îi spuse fratelui său, vânătorul:

– Ştii ceva, hai să-i punem la încercare pe rege, prinţesă, curteni, străjeri. Suntem îmbrăcaţi la fel, semănăm ca două picături de apă, amândoi avem aceleaşi animale, aşa că eu voi intra prin poarta de la apus şi tu pe cea de la răsărit şi amândoi vom merge la rege.

Zis şi făcut. Străjerii le dădură voie să intre, apoi anunţară de la ambele porţi că se întoarce tânărul rege. Bătrânul nu-l recunoscu pe ginerele lui, dar prinţesa, la început fu pusă şi ea în încurcătură, dar îşi reveni îndată, căci, privind la gâtul animalelor, îşi aminti de încuietoarea de aur care era la leu. Şi când regele îi ceru fiicei lui:

– Ia, acum spune tu care ţi-i bărbatul că eu nu pot să-i deosebesc pe cei doi! ea sări de gâtul celui lângă care stătea leul cu încuietoarea zgărdiţei strălucind de departe:

– Acesta-i soţul meu! strigă ea fericită.

– Da, eu sunt adevăratul tău soţ.

Şi s-au aşezat cu toţii la masă, au mâncat, au băut, iar seara, când tânărul rege se duse la culcare, regina îi zise:

– De ce puneai sabia între noi? Am crezut că vrei să mă ucizi.

Atunci îşi dădu seama tânărul rege cât de credincios îi fusese fratele lui şi din ziua aceea începu să-l iubească parcă şi mai mult.

Mojicul

Era odată un sat despre care toată lumea ştia că locuitorii lui sunt oameni foarte bogaţi. Un singur ţăran era sărac şi ceilalţi îi ziceau, dispreţuindu-l, „mojicul”. Omul acesta nu avea nici măcar o vacă. Tare ar fi vrut şi el şi nevasta lui să cumpere o vacă, dar nu aveau bani.

Într-o zi, el i-a spus nevesti-sii:

– Ascultă, femeie, mi-a venit în minte o idee grozavă; cumătrul nostru, tâmplarul, ar putea face din lemn o viţică, am vopsi-o în maro, ca să arate ca oricare altă viţică, iar cu timpul ar creşte şi ar deveni vacă.

Femeii îi plăcu aşa de mult ideea bărbatului, că se şi duse la cumătru şi-i spuse să-i facă o viţică din lemn, iar acesta începu să cioplească, să geluiască şi făcu o viţică, o vopsi în maro, ba, mai mult, îi făcu un cap care se mişca în sus şi în jos, ca şi cum dobitocul ar fi păscut.

A doua zi, când văcarul ducea vitele la păscut, mojicul îi strigă:

– Vezi colo, am şi eu o viţică, e încă mică şi n-o pot duce de sfoară, aşa că ia-o în braţe şi du-o să pască.

Văcarul se învoi, o luă în braţe şi o puse unde era iarba mai grasă. Pe când tot dădea din cap, în sus şi în jos, văcarul o privea şi se minuna: „Ia te uită la ea ce frumos paşte”!

Seara, când vru s-o ducă acasă, îi zise:

– Aşa cum poţi mânca singură toată ziua, ai putea să şi mergi, eu n-am chef să te car în braţe acasă.

Mojicul stătea şi aştepta în faţa uşii să-i vină viţica de la păscut. Când îl zări pe văcar, îl întrebă unde-i, iar acesta îi zise:

– A rămas la păşune să pască în continuare, n-a vrut să mă asculte şi să vină acasă.

– Ei, asta-i bună, zise înfuriat mojicul, îmi vreau dobitocul acasă.

Şi s-au întors amândoi la păşune, dar se vede că cineva furase viţica, fiindcă nu mai era acolo. Văcarul zise:

– Poate că o fi plecat spre casă.

– Cu mine nu-ţi merge aşa, cu una, cu două! strigă mojicul.

Îl duse pe văcar la primar, iar primarul îl găsi vinovat şi-l obligă să-i dea ţăranului o vacă în locul viţeluşei dispărute.

Acum ţăranul şi nevasta lui aveau mult dorita vacă. La început, s-au bucurat foarte tare, apoi însă şi-au dat seama că nu au cu ce s-o hrănească, aşa că au hotărât curând s-o taie. Au sărat carnea şi au pus-o la păstrare, iar pielea s-au gândit s-o vândă la oraş şi cu banii de pe ea să cumpere o viţică adevărată.

În drum spre oraş, mojicul ajunse la o moară şi acolo era un corb cu aripile frânte, ce tremura de frig. Ţăranului i se făcu milă de pasărea suferindă, luă pielea vacii, îl înveli pe corb cu ea şi plecă mai departe. Dar vremea se stricase, bătea vânt şi ploua, aşa că se întoarse la moară şi ceru adăpost. Morăriţa, care era singură acasă, îi zise mojicului:

– Stai şi dumneata pe grămada aceea de paie!

Şi-i dădu să mănânce o bucată de pâine şi o bucăţică de brânză. Mojicul mâncă, apoi puse pielea lângă el şi, cum era obosit, se culcă.

Între timp, la morăriţă veni preotul satului. Ea îl primi bucuroasă şi-i zise:

– Bărbatul meu e plecat, aşa că putem să ne cinstim şi noi un pic.

Mojicul, care nu adormise încă, auzind că-i vorba de ospăţ, se înciudă că lui morăriţa îi dăduse doar pâine şi brânză şi începu să se gândească la bucatele pe care femeia le punea pe masă: friptură, salată, plăcinte şi vin.

Dar nici nu se aşezară bine la masă morăriţa şi preotul, că se auziră bătăi în uşă. Femeia sări ca arsă şi strigă:

– Doamne fereşte, părinte, e bărbatul meu! Şi repede ascunse friptura în cuptor, sticla de vin sub pernă, salata pe pat, plăcintele sub pat, iar pe preot în dulapul din hol. Apoi deschise uşa bărbatului ei şi-i zise drăgăstoasă:

– Bine c-a dat Dumnezeu şi te-ai întors! Ce vreme, parcă ar fi sfârşitul lumii, nu alta!

Morarul îl zări pe ţăran pe grămada de paie şi întrebă:

– Cine-i flăcăul de colo?

– Ah, se grăbi să răspundă femeia, un biet sărac, a ajuns aici pe furtună şi ploaie şi a cerut adăpost. I-am dat şi nişte pâine şi brânză să mănânce şi l-am găzduit, deh, nu m-am îndurat să-l las pe aşa vreme fără adăpost.

Bărbatul îi zise:

– Foarte bine ai făcut, dar să ştii că şi mie mi-e foame, dă-mi ceva să mănânc.

– N-am decât pâine şi brânză, răspunse femeia.

– Din partea mea, fie şi pâine cu brânză, mă mulţumesc cu orice. Apoi se uită spre mojic şi-i strigă:

– Hai şi tu, măi omule, să mănânci cu mine!

Ţăranul nu se lăsă rugat de două ori, se sculă de pe grămada de paie şi începu să mănânce cu morarul. Acesta văzu pielea de vacă în care era ascuns corbul şi întrebă:

– Da' acolo, în pielea aceea, ce ai?

– Am un ghicitor!

– Un ghicitor? Ar putea să-mi ghicească şi mie?

– De ce nu? Dar să ştii, el spune numai patru lucruri, al cincilea îl păstrează pentru el.

– Pune-l să-mi ghicească şi mie, măcar o dată, se rugă morarul.

Atunci ţăranul apăsă pe cap corbul şi se auzi un cârr! cârr!

– Ce-a zis? întrebă morarul.

– A zis că sub pernă ar fi ascunsă o sticlă cu vin.

– Mai departe, zise morarul.

– A mai spus că în cuptor ar fi friptură.

– Ei, nu-mi umbla mie cu astfel de cucuri, strigă neîncrezător morarul. Dar totuşi se duse spre sobă şi, în cuptor, găsi friptura.

Ţăranul îl mai apăsă o dată pe cap şi corbul iar croncăni: cârr! cârr!

– Al treilea lucru pe care îl zice este că pe pat ar fi nişte salată. Apoi apăsă din nou corbul pe cap şi acesta croncăni: cârr! cârr!

– Mai zice că sub pat ar fi şi nişte plăcinte.

– Pe naiba, cucuri, zise morarul. Dar se repezi la pat şi găsi salata şi plăcintele.

Se aşezară la masă şi începură să mănânce şi să bea.

Morăriţa nu mai putea de frică, se gândea mereu la dulapul din hol. Aşa că luă cheile la ea şi se aşeză în pat.

Morarul era foarte curios care-i al cincilea lucru, dar ţăranul îi zise:

– Hai să mâncăm în linişte, căci s-ar putea ca al cincilea lucru să fie ceva rău de tot.

După ce mâncară pe săturate, începură să se tocmească: cât ar da morarul ca să afle şi al cincilea lucru de la pielea vacii. Într-un târziu, se învoiră la trei sute de taleri. Atunci ţăranul apăsă pe capul corbului, se auzi cârr, cârr şi morarul întrebă:

– Ce-a zis ghicitorul?

– A zis că în dulapul din hol s-ar afla diavolul! Morarul, speriat, alergă la nevastă şi-i ceru cheia, ea nu prea vru să i-o dea, dar nu avu încotro.

– Femeie, trebuie să scot diavolul din casă! strigă morarul.

Deschise în grabă dulapul, dar preotul, care stătea chircit acolo, cum văzu uşa deschisă, o zbughi afară.

– L-am văzut pe Negrilă cel cu coadă, strigă morarul, l-am văzut cu ochii mei, el era!

Mojicul murea de râs în sinea lui. Luă banii şi, dis-de-dimineaţă, plecă.

Ajunse în satul lui şi cu banii de la morar îşi construi o casă foarte frumoasă. Sătenii ziceau:

– Mojicul ăsta al nostru a fost sigur undeva unde plouă cu taleri şi a cărat banii cu baniţa acasă.

Primarul îl chemă la el şi-l întrebă de unde-i venea bogăţia. Mojicul zise:

– Am vândut pielea viţeluşei mele în oraş, cu trei sute de taleri.

Când auziră una ca asta, sătenii se gândiră să profite şi ei de pe urma animalelor ce le aveau. Îşi tăiară vacile, le jupuiră de piele şi merseră la oraş cu pieile să le vândă, sperând să ia chiar mai mult de trei sute de taleri pe o piele.

Primarul îşi zise: „Slujnica mea trebuie să ajungă în oraş cu pieile înaintea sătenilor”.

Când ea ajunse la un negustor şi-i arătă pieile, negustorul o întrebă mirat:

– Ce să fac eu cu atâtea piei? Una o cumpăr, îţi dau trei taleri pe ea, celelalte ia-le acasă!

Ţăranii, auzind ce s-a întâmplat cu pieile primarului şi văzând că ei nu pot să vândă nici măcar una, se înfuriară îngrozitor şi-l acuzară pe mojic, în faţa primarului, că i-a înşelat. Mojicul fu condamnat de toţi la moarte. Aduseră un butoi, îl găuriră, îl puseră pe ţăran în butoi şi se gândeau să-i dea drumul pe apă, să se rostogolească în râu, dar mai înainte de aceasta, îl scoaseră afară pentru slujba de înmormântare. Sătenii plecară, şi când preotul se apropie de ţăran, acesta îl recunoscu pe Negrilă din casa morarului. Atunci îi zise:

– Eu v-am scăpat din dulap, părinte, acum scăpaţi-mă şi dumneavoastră de la moarte.

Tocmai atunci trecea pe lângă ei ciobanul cu turma de oi. Ţăranul îl cunoştea bine şi mai ştia că ciobanul voia de mult să fie primar în sat. Şi începu să strige cât îl ţinea gura:

– Nu, asta nu, nici în ruptul capului n-aş face asta!

Ciobanul auzi, se apropie şi întrebă:

– Ce-i, omule, ce nu vrei nici în ruptul capului să faci?

– Vor să mă facă primar dacă mă bag în butoi, dar eu nu vreau.

Ciobanul zise:

– Dacă asta-i calea cea mai bună să ajungi primar, mă bag eu în butoi.

Mojicul îi strigă:

– Dacă te bagi în butoi, ai să ajungi sigur primar.

Ciobanul fu mulţumit, se băgă în butoi, mojicul bătu bine capacul la butoi şi-l lăsă acolo, iar el plecă cu turma. Preotul alergă în sat şi le spuse oamenilor că citise slujba de înmormântare. Sătenii veniră la butoi şi, când se opintiră să-l rostogolească în râu, au auzit strigând dinăuntru: „Vreau să fiu primar! Vreau să fiu primar!!”

Ţăranii răspunseră râzând:

– Asta vrem şi noi, dar mai întâi coboară mata oleacă în fundul râului şi apoi vom mai vedea cum stăm cu primăria.

Apoi plecară mulţumiţi că s-au răzbunat. Dar când să intre în sat, dădură de mojic:

– De unde vii, necioplitule, vii din apă?

– Da, din apă, le răspunse vesel mojicul, am fost până în adânc, am dat de fund. Am reuşit să ies din butoi, m-am târât pe acolo şi am găsit nişte păşuni pe care alergau oi şi mieluţe şi mi-am ales şi eu de-o turmă.

– Şi mai sunt? întrebară curioşi ţăranii.

– O, desigur, mult mai multe decât ar avea cineva nevoie.

Atunci ţăranii s-au vorbit între ei şi au decis să meargă şi ei pe fundul râului să ia oi şi mieluţe, aşa, măcar cât o turmă bunicică.

Primarul zise:

– Mai întâi se cuvine să mă duc eu.

Şi alergară cu toţii la apă. Norii albi care lunecau pe cerul albastru se oglindeau în apă şi sătenilor li se părea că văd oile din fund.

– Uite oile, strigau ei, le vedem colea pe fundul apei.

Primarul îi dădu la o parte şi zise:

– Eu vreau să mă duc primul ca să mă conving că-s oi!

Şi, huştiuluc!, sări în apă. Ţăranilor li se părea că-i strigă, aşa că săriră şi ei în râu. Şi acolo îşi aflară sfârşitul.

Mojicul rămase singurul moştenitor al averilor ţăranilor din satul acela, devenind astfel un om foarte bogat.

Regina albinelor

Doi prinţi au plecat, odată, de acasă şi au început o viaţă plină de aventuri care de care mai deşarte. Fratele lor mai mic, numit de familie Cap-sec, văzând că cei doi nu se mai întorc acasă, plecă să-i caute. Când, după multe căutări, îşi întâlni fraţii, aceştia începură să-şi bată joc de el, mai ales că mezinul le spuse că vrea să-şi facă un rost în lume, ceea ce fraţii lui mai mari nu reuşiseră.

După ce au străbătut împreună o bună bucată de drum, ajunseră la un muşuroi de furnici. Cei doi mai mari se repeziră şi voiră să-l scormonească cu un băţ ca să se distreze privind cum furnicile speriate încep să alerge în toate părţile cărând ouăle după ele. Cap-sec însă le spuse:

– Lăsaţi-le în pace, nu pot suporta să văd că le faceţi rău!

Şi plecară tustrei mai departe. Aşa se treziră lângă un lac unde înotau mai multe răţuşte. Cei doi fraţi mai mari voiră de îndată să prindă câteva, să le frigă şi să le mănânce, dar Cap-sec nu-i lăsă şi le zise:

– Lăsaţi-le în pace, nu-i bine să le ucideţi, eu n-aş suporta să le văd moarte!

Într-un târziu, cum mergeau ei aşa, dădură de o scorbură plină cu albine din care mierea curgea pe tulpina copacului, aşa era de multă. Cei doi voiră să aprindă un foc lângă copac ca să afume albinele şi să le scoată afară, dar Cap-sec le strigă:

– Lăsaţi-le în pace, n-aş suporta să văd cum le afumaţi.

Merseră ei ce merseră, până ajunseră în faţa unui palat în grajdurile căruia erau nişte cai pur-sânge transformaţi în stane de piatră, despre care

se auzise în toată lumea, dar nimeni nu-i văzuse. Ei se furişară în grajd, cutreierară toate încăperile până ce descoperiră o uşă încuiată cu trei lacăte. Privind printr-o gaură înăuntru, au văzut un omuleţ cenuşiu care stătea la o masă. Au strigat la el o dată, de două ori şi abia a treia oară omuleţul se mişcă şi veni să le deschidă uşa. Nu spuse nimic, îi luă şi-i ospătă cu cele mai alese mâncăruri şi băuturi, apoi, după ce fraţii mâncară şi băură pe săturate, îi adăposti pentru noapte.

A doua zi, omuleţul cenuşiu veni la ei, îl luă pe fratele cel mare cu el şi-l duse la o masă de piatră unde erau înscrise trei încercări: odată îndeplinite, palatul urma să scape de vraja sub puterea căreia se afla de multă vreme. Prima dintre încercări suna astfel: în pădure sunt ascunse, sub muşchiul moale, cele o mie de perle ale fiicei regelui; cine le va găsi pe toate, va scăpa de blestem palatul, dacă nu, se va transforma el însuşi în stană de piatră.

Fratele cel mare se duse în pădure, căută ce căută, dar nu găsi decât o sută de perle, aşa că fu transformat în piatră, cum scria pe masă.

A doua zi, fratele cel mijlociu repetă aventura celui mare şi, cum nici el nu reuşi să găsească toate perlele, se transformă şi el în piatră.

Veni şi rândul lui Cap-sec să caute sub muşchi. Începu el treaba, dar îşi dădu seama că nu va reuşi. Se aşeză pe o buturugă şi se puse pe plâns. Cum stătea şi se tot tânguia, se trezi lângă el cu regina furnicilor şi cu cinci mii de furnici cărora le salvase viaţa; acestea căutară iute prin muşchi toate perlele.

A doua încercare era de a aduce de pe fundul lacului cheia de la uşa camerei prinţesei. Cum ajunse la lac, pe Cap-sec îl întâmpinară răţuştele care-i aduseră de pe fundul apei cheia.

A treia încercare era însă cea mai grea: regele avea trei fiice care semănau una cu alta ca trei picături de apă; însă el o iubea mai mult pe cea mică şi tânărul trebuia să o recunoască. Norocul lui că, înainte de culcare, fetele mâncau ceva dulce: cea mare o bucată de zahăr, cea mijlocie puţină

dulceaţă, iar cea mică puţină miere de albine. Când sosi regina albinelor, pe care Cap-sec o salvase de la afumat, ea trecu prin faţa fetelor şi se aşeză pe capul celei care mâncase miere: era tocmai fiica preferată a regelui.

Vraja palatului se risipi şi toate stanele de piatră prinseră viaţă, cei blestemaţi reluându-şi chipurile de altă dată.

Cap-sec se căsători cu fiica cea mică a regelui şi deveni moştenitorul tronului, iar fraţii lui le luară de neveste pe surorile ei. Se făcu nuntă mare, se mâncă şi se dansă, că până şi caii pur-sânge, reveniţi şi ei la viaţă, dădeau voioşi din copite şi-şi scuturau coamele.

Cele trei pene

Era odată un rege care avea trei fii, dintre care doi deştepţi foc şi pricepuţi la toate cele, al treilea, însă, nătâng de nici măcar nu vorbea ca lumea, aşa că-i ziceau Cap-sec.

Când regele îmbătrâni şi puterile începură să-i scadă, se tot gândea la sfârşitu-i apropiat şi nu ştia căruia dintre fii să-i lase moştenire regatul. Îi chemă la el şi le zise:

– Plecaţi în lume şi cel care-mi va aduce covorul cel mai frumos care există, acela va fi, după moartea mea, rege. Şi ca să nu se işte ceartă între ei, îi conduse până la poarta palatului, luă trei pene şi suflă asupra lor.

– Încotro zboară penele, într-acolo va trebui să plecaţi.

Una zbură la răsărit, alta la apus, a treia însă zbură puţin înainte, apoi căzu pe pământ. Atunci un fiu o luă la dreapta, altul la stânga şi mureau de râs în sinea lor când se gândeau la Cap-sec care trebuia să meargă doar puţin şi apoi să se oprească, aşa cum arătase pana.

Cap-sec se aşeză pe pământ foarte trist. Dar cum stătea el aşa şi privea în jos, văzu că lângă pană era o uşă care ducea undeva în adânc. O deschise, dădu de nişte trepte şi începu să coboare. Ajunse la o altă uşă, bătu şi auzi pe cineva înăuntru care-i spunea:

Fecioară verde şi mică,
Oscior uscat, piciorică,
Uscat încoace şi-ncolo,

Hai să vedem cine-i acolo.

Uşa se deschise şi Cap-sec văzu o broască râioasă mare, iar în jurul ei o mulţime de broscuţe râioase. Cea mare îl întrebă ce doreşte.

– Aş vrea cel mai frumos covor din lume.

Broasca mare strigă o broască mică şi-i zise:

Fecioară verde şi mică,
Oscior uscat, piciorică,
Uscat încoace şi-ncolo,
Adu covorul de-acolo.

Broscuţa se duse la un sipet, îl aduse broaştei mari, aceasta îl deschise, scoase din el un covor frumos şi i-l dădu lui Cap-sec.

Fericit că avea un covor aşa de frumos cum nu s-ar fi putut ţese pe pământ, Cap-sec mulţumi broaştei, urcă din nou treptele, deschise uşa, ieşi afară şi alergă la palat.

Fraţii lui erau siguri că prostul de Cap-sec nu va aduce nimic. Şi, cum nu le ardea să se spetească muncind şi căutând, luaseră primele covoare găsite în cale şi le duseseră tatălui lor.

Când veni Cap-sec şi puseră alături de covorul lui minunat gioarsele lor, îşi dădură seama că au pierdut tronul. Aşa că începură să-l piseze la cap pe tatăl lor şi să-i zică:

– Nu poţi să-l laşi stăpân pe tot regatul pe un prost căruia îi lipseşte o doagă. Mai pune-ne o dată la încercare.

Regele acceptă şi zise:

– Regatul va fi moştenit de acela care-mi va aduce inelul cel mai frumos din lume.

Îi conduse iar pe cei trei fii la ieşirea din palat, suflă în cele trei pene, ele zburară una spre apus, alta spre răsărit, iar cea de-a treia căzu din nou nu departe de poarta palatului. Fraţii mai mari plecară unul la dreapta,

altul la stânga, Cap-sec găsi uşa, ciocăni, broasca cea mare îi deschise şi el îi spuse că are nevoie de cel mai frumos inel din lume. Ea porunci unei broscuţe să-i aducă sipetul, scoase de acolo un inel frumos cum nu se afla altul pe pământ, împodobit cu pietre preţioase, o minune nu alta, şi i-l dădu. Fraţii mai mari râseseră de Cap-sec ca şi data trecută. Şi, nevoind să-şi dea cât de cât silinţa, luară un inel de la roţile unei trăsuri vechi şi-l duseră regelui. Când Cap-sec arătă inelul lui făcut de cel mai bun meşter bijutier, regele hotărî din nou să-i lase moştenire tronul.

Dar fiii mai mari începură iar să-l sâcâie şi să-l roage să-i supună la o altă încercare.

Regele le porunci să-i aducă cea mai frumoasă fată din lume.

Din nou ieşiră la poarta palatului, regele suflă în cele trei pene, un frate o luă la dreapta, altul la stânga, Cap-sec se opri nu departe de palat, în dreptul uşii. Coborî treptele, ajunse la broscuţe şi-i spuse broaştei celei mari că vrea cea mai frumoasă fată din lume.

– Ei, zise broasca, cea mai frumoasă fată? Bine, o vei avea.

Şi-i dădu un morcov şi şase şoricei care îl trăgeau ca şi cum morcovul ar fi fost o trăsurică.

– Ce să fac cu astea? zise Cap-sec necăjit.

– Ia o broscuţă, pune-o în trăsurică şi vei vedea că are să fie cum vrei tu.

Zis şi făcut: luă o broscuţă, o puse în morcovul-trăsurică şi, minune, morcovul se transformă într-o caretă luxoasă, şoriceii în şase telegari care parcă scoteau flăcări pe nări, iar broscuţa într-o fată de o frumuseţe nemaivăzută. Se urcă şi el lângă fată (căreia îi dădu şi o sărutare) şi plecă spre palat.

Fraţii lui aduseseră două fete urâte, primele pe care le întâlniseră pe drum. Regele zise:

– După moartea mea, regatul va fi al lui Cap-sec.

– Nu putem lăsa ţara pe mâinile unui nătâng, protestară fraţii mai mari. Regatul să fie al aceluia a cărui fată va reuşi să treacă prin cercul atârnat în holul palatuluui.

Ei se gândeau că gingaşa domnişoară adusă de Cap-sec nu va fi în stare să treacă prin cerc, în schimb fetele lor, două ţărănci zdravene, vor izbuti. Regele se învoi.

Cele două fete se repeziră la cercul atârnat în hol, dar, când să treacă prin el, se împiedicară şi-şi frânseră picioarele.

Fată cea frumoasă adusă de Cap-sec trecu aşa graţioasă prin cerc, fără să-l atingă măcar, încât îi lăsă pe toţi cu gura căscată.

Nimeni nu mai avu ce să zică încât Cap-sec moşteni regatul. Împreună cu frumoasa lui soţie domni mulţi ani, conducând ţara cu înţelepciune.

Gâsca de aur

Era odată un om care avea trei fii. Cei doi fii mai mari erau deştepţi, al treilea, însă, cam prost şi de aceea îi ziceau Cap-sec şi-l ţineau cât mai departe de ei ca să nu-i facă de ruşine.

Într-o zi, cel mai mare dintre fraţi ceru să plece în pădure ca să taie lemne şi, înainte de a pleca, mama i-a pus într-o traistă merinde pentru drum, clătite şi o sticlă cu vin.

Când ajunse el în pădure, întâlni un omuleţ cenuşiu care-i dădu bună ziua şi-i zise:

– Dă-mi şi mie o clătită din acelea pe care le ai la tine în traistă şi lasă-mă să trag şi un gât de vin! Tare mi-e foame şi sete.

Baiatul cel deştept îi răspunse:

– Dacă-ţi dau ţie clătite şi vin, mie nu-mi mai rămâne destulă mâncare, aşa că vezi-ţi de drum!

Şi-l lăsă pe omuleţ, iar el plecă mai departe. Se apucă să taie un copac, dar nu ajunse prea departe cu treaba, că se tăie din neatenţie la o mână, aşa că trebui să lase copacul şi să se ducă repede acasă ca să-şi bandajeze rana.

Atunci plecă cel de-al doilea frate deştept. Mama îi dădu şi lui clătite şi o sticlă cu vin. Şi pe acesta îl întâmpină omuleţul cenuşiu, îi ceru şi lui o clătită şi un gât de vin, dar tânărul i-o reteză înţepat:

– Ce să-ţi dau, nu-ţi dau nimic, ce am abia îmi ajunge mie să mănânc şi să beau! Şi-l lăsă în drum, iar el plecă mai departe, găsi copacul pe care începuse fratele lui să-l taie, dădu de câteva ori cu toporul şi nimeri cu el în picior, aşa că trebui să se ducă îndată acasă şi să-şi bandajeze rana.

Atunci zise şi Cap-sec:

– Tată, lasă-mă şi pe mine să mă duc să tai lemne în pădure.

– Fraţii tăi au avut necazuri la tăiat, lasă-te păgubaş, nu eşti tu în stare de aşa ceva.

Dar Cap-sec se rugă până ce tatăl nu avu încotro şi-i zise:

– Bine, mergi, poate ai să înveţi şi tu ceva din necazuri şi ai să devii mai deştept.

Mama i-a dat o turtă din cenuşă şi o sticlă cu bere înăcrită. Când ajunse în pădure, îi ieşi în cale omuleţul cel bătrân şi cenuşiu, îl salută şi-i zise:

– Dă-mi şi mie o bucăţică din prăjitura ta şi o gură din băutura din sticlă, mi-e aşa de foame şi de sete!

Cap-sec îi răspunse:

– Am doar o turtă de cenuşă şi o sticlă cu bere înăcrită, dacă-ţi convine, stăm colea la masă. Şi se aşezară, dar, când dădu să scoată turta de cenuşă, Cap-sec văzu că erau clătite în traistă, iar în sticlă, în loc de bere înăcrită, un vin tare bun. Au mâncat şi au băut amândoi, apoi omuleţul i-a spus:

– Pentru că ai o inimă bună şi împarţi cu ceilalţi ce-i al tău, am să fac din tine un om norocos. Uite colo un copac bătrân şi scorburos, dacă-l dobori şi cauţi la rădăcina lui, vei găsi ceva. Apoi omuleţul cenuşiu dispăru.

Cap-sec tăie copacul şi, când acesta se prăvăli la pământ, văzu la rădăcina lui o gâscă cu penele din aurul cel mai bun. O ridică, o luă cu el şi merse la un han unde voia să înnopteze. Hangiul avea trei fete care, văzând gâsca, fură tare curioase să ştie ce fel de pasăre era aceea de avea penele de aur, ba, mai mult, tare şi-ar fi dorit câte o pană de la ea. Cea m

ai mare se gândi: „Bine-ar fi să găsesc o ocazie ca să pot rămâne doar cu gâsca şi să-i smulg o pană”.

Când Cap-sec ieşi afară, fata prinse gâsca de aripi, dar degetele şi mâinile i se lipiră de ea. Curând sosi şi sora mijlocie cu acelaşi gând, să ia o pană de la gâscă, dar abia o atinse, că i se prinseră degetele şi mâinile de sora ei. Apoi apăru şi mezina care avea acelaşi gând ca şi surorile ei. Acestea îi strigară:

– Pleacă de aici, pentru Dumnezeu, pleacă de aici!

Dar ea nu înţelese de ce o alungau şi se gândi: „Dacă stau ele lângă gâscă, rămân şi eu”. Se repezi spre gâscă, o atinse şi rămase cu degetele şi palmele prinse de suratele ei. Astfel toate trei îşi petrecură noaptea lângă pasărea de aur.

A doua zi dis-de-dimineaţă, Cap-sec legă gâsca cu o funie de gât şi plecă mai departe, fără să-i pese de cele trei fete agăţate de ea. Aşa că ele trebuiau să se mişte încoace şi încolo, la dreapta şi la stânga, după cum umbla el. În mijlocul câmpului, îi întâlni preotul care, când văzu cortegiul acela caraghios, zise:

– Nu vă e ruşine să vă ţineţi de flăcăul acesta, netrebnicelor? Şi o luă pe cea mică de mână, vrând să o tragă de lângă pasăre, dar se atinse de penele gâştei şi rămase şi el agăţat; ba, mai mult, fu nevoit să-l urmeze pe

Cap-sec, clătinându-se la dreapta şi la stânga, încoace şi încolo, după cum mergea el.

Nu la mult timp, apăru paraclisierul care-l văzu pe preot lângă fete şi începu să strige furios:

– Ei, părinte, încotro aşa repede?

Alergă după preot, îl prinse de mânecă şi rămase şi el agăţat de şir. Cum mergeau cei cinci în cârd, unul după altul, veniră doi ţărani care aveau casele în câmp. Preotul le strigă să-i ajute, dar, numai ce îl atinseră pe paraclisier, că ţăranii rămaseră şi ei agăţaţi de cârd, aşa că acum erau şapte care mergeau după Cap-sec.

Sosiră într-o cetate unde domnea un rege ce avea o fiică aşa de mohorâtă, încât nimeni n-o văzuse vreodată râzând. Regele dăduse sfoară în ţară că acela care o va face să râdă pe prinţesă, o va primi de soţie.

Când auzi Cap-sec tărăşania asta, se înfăţişă la curte cu cei şapte oameni şi cu gâsca, iar fata, văzându-i înşiraţi unul după altul, începu să râdă în hohote de nu se mai putea opri. Apoi vru să-l ia de bărbat pe Cap-sec, însă regelui nu-i prea venea la socoteală să aibă de ginere un vântură-lume, aşa că se gândi cum să-l refuze. Îi spuse în cele din urmă că-i va da pe fiica lui de soţie numai dacă-i aduce un om care să bea tot vinul din butoaiele beciului regal.

Cap-sec îşi aminti de omuleţul cenuşiu care l-ar fi putut ajuta cu siguranţă şi plecă în pădure să-l caute. Îl găsi şezând chiar în locul de unde el tăiase copacul. Avea o faţă posomorâtă şi Cap-sec îl întrebă de ce este aşa de trist, iar omuleţul îi spuse:

– Am o sete îngrozitoare, cu nimic nu reuşesc să mi-o potolesc. Apa rece nu-mi place, nici nu-mi prieşte, abia am băut un butoi de vin, dar a fost ca o picătură pe o piatră fierbinte.

– Aş putea să te ajut eu, vino cu mine şi ai să te saturi de băut.

Îl conduse în beciul regelui, omuleţul bău la rând butoaiele şi aşa mai bău, că, înainte de apusul soarelui, termină tot vinul din beci.

Cap-sec se duse la rege să-şi primească logodnica, dar regele, înfuriat la gândul că trebuie să-şi dea fiica unui neisprăvit, îl puse la o nouă încercare, sperând să-l înfunde:

– Să-mi aduci mai întâi un om care ar putea mânca o grămadă de pâine cât un munte de mare.

Cap-sec nu stătu mult pe gânduri şi se duse în pădure. Acolo, în acelaşi loc, stătea omuleţul cenuşiu care avea o faţă tristă şi-şi împletea o funie.

– Am mâncat un cuptor de pâine, dar nu mi-a ajutat la nimic. Stomacul meu e gol, mor de foame, nu-mi rămâne decât să mă spânzur cu funia asta.

Cap-sec se bucură şi-i zise:

– Ridică-te şi hai cu mine, că ai să mănânci pe săturate.

Îl conduse la curtea regelui care adunase toată făina din regat şi copsese un munte de pâini. Omuleţul începu să mănânce şi muntele de pâine dispăru cât ai clipi.

Cap-sec îşi ceru din nou logodnica.

Regele căută iar o cale să-l refuze şi-i pretinse de data asta să aducă o corabie care să meargă şi pe apă, şi pe uscat.

– Când voi vedea corabia în faţa mea, o vei avea de nevastă pe prinţesă.

Cap-sec se duse în pădure, acolo îl găsi pe omuleţul cenuşiu şi-i spuse necazul lui:

– Foarte bine, zise omuleţul, mi-ai dat să mănânc şi să beau, am să te ajut.

Şi-i dădu o corabie care mergea şi pe apă, şi pe uscat. Regele nu mai putu cârti, aşa că se făcu nuntă mare, iar Cap-sec trăi fericit, împreună cu soţia lui, până la adânci bătrâneţi.

Cenuşăreasa

Odată, unui om bogat i se îmbolnăvi nevasta. Când simţi că i se apropie sfârşitul, femeia o chemă la ea pe unica ei fiică şi-i zise:

– Copila mea, eu am să mă prăpădesc în curând; tu să fii bună şi credincioasă, căci numai aşa Bunul Dumnezeu va fi cu tine mereu. Şi eu, din cer, am să veghez asupra ta şi am să te ajut când vei fi la ananghie. Apoi închise ochii şi-şi dădu obştescul sfârşit. Fata mergea în fiecare zi la mormânt şi plângea, pentru că era aşa cum îi ceruse mama să fie: bună şi credincioasă.

Când veni iarna, un strat de zăpadă pufoasă acoperi mormântul mamei. Primăvara, când soarele străluci din nou, tatăl fetei îşi luă o altă femeie de nevastă. Această femeie avea şi ea două fete pe care le aduse în casa bărbatului. Fiicele ei erau albe la piele şi frumoase la chip, dar afurisite şi negre la suflet. De acum, pentru „sora vitregă” începură vremuri grele.

– Ce stă gâsca asta proastă în camera noastră, ziceau ele. Cine vrea să mănânce, trebuie să muncească şi să-şi câştige pâinea. Afară cu slujnica asta!

Îi luară rochia ei frumoasă, o îmbrăcară în alta ponosită şi urâtă şi-i dădură papuci de lemn.

– Ia priviţi la mândra prinţesă ce curată-i! mai ziceau ele şi se prăpădeau de râs în timp ce o împingeau spre bucătărie.

Acolo fata trebuia să muncească din greu de dimineaţă până seara: să se scoale foarte devreme, să aducă apă, să aprindă focul, să gătească şi să spele rufe. Pe deasupra, cele două surori vitrege îi făceau mereu inimă rea şi, ca să-şi bată joc, îi vărsau mazărea şi lintea în cenuşă, iar ea trebuia s-o culeagă de acolo şi s-o pună în castron. Seara, în loc să meargă într-o odaie să se culce, trebuia să stea lângă sobă şi să doarmă acolo. Cum era mereu murdară de cenuşă, mama şi surorile vitrege o porecliseră Cenuşăreasa.

Într-una din zile, tatăl ei se pregătea să plece la târg şi le întrebă mai întâi pe fiicele lui vitrege ce să le aducă de la oraş. „Rochii frumoase” zise una, „perle şi pietre preţioase” zise cealaltă.

– Dar tu, Cenuşăreaso, tu ce-ai vrea? o întrebă tatăl pe fiica lui.

– Tată, primul vlăstar care-ţi va atinge pălăria în drumul tău, să-l rupi şi pe acela să mi-l aduci mie.

După ce-şi termină treburile în târg, tatăl cumpără pentru fiicele lui vitrege rochii frumoase, perle şi pietre preţioase; la întoarcere, trecând pe lângă o tufă de alun, o creangă îi atinse pălăria şi el îşi aminti şi de dorinţa Cenuşăresei, aşa că rupse un vlăstar şi-l puse alături de celelalte daruri.

Când ajunse acasă, dădu fiicelor vitrege rochiile şi podoabele, iar Cenuşăresei vlăstarul de alun. Aceasta îi mulţumi, se duse apoi la mormântul mamei şi-l înfipse în pământ, udându-l cu lacrimile ce-i curgeau şiroaie din ochi. Din vlăstarul acesta crescu repede un copac mare şi frumos. Cenuşăreasa mergea de trei ori pe zi la mormânt; acolo plângea şi se ruga şi de fiecare dată apărea o păsărică albă care se aşeza pe o creangă a alunului şi, nici n-apuca fata să-şi exprime vreo dorinţă până la capăt, că păsărica i-o şi îndeplinea.

Între timp, regele pregătea o mare petrecere la curte, o petrecere de trei zile, la care le invită şi pe fiicele omului nostru: Prinţul voia să-şi aleagă mireasă dintre fetele cele mai frumoase din ţară. Cele două surori

vitrege săriră în sus de bucurie când auziră că şi ele sunt invitate şi începură să strige la Cenuşăreasă: „Piaptănă-ne părul, perie-ne pantofii, încheie-ne bine paftalele, că ne ducem la palat unde suntem invitate”.

Cenuşăreasa făcu întocmai ce i se cerea, dar avea lacrimi în ochi, căci ar fi vrut şi ea să se ducă la balul de la curte şi să danseze acolo. Dar, când o rugă pe mama ei vitregă să-i dea voie să meargă împreună cu surorile ei, aceasta îi răspunse:

– Cenuşăreaso, aşa plină de praf şi murdară, bal îţi trebuie ţie? Tu n-ai rochii, n-ai pantofi, dar vrei să dansezi? Ha, ha, ha!

Cum Cenuşăreasa nu înceta s-o roage, îi zise:

– Pentru tine, fată, am pregătit un castron de linte pe care l-am vărsat în cenuşă; dacă aduni lintea în două ore, ai voie să mergi cu noi la palat.

Fata ieşi afară, se duse în spatele grădinii şi începu să strige:

– Voi, blânzi porumbei, voi, turturele iubitoare, voi, păsări ale cerului, veniţi să mă ajutaţi!

Cele bune în căniţă,
Cele rele-n guşuliţă!

Atunci, prin fereastra de la bucătărie, sosiră doi porumbei albi, apoi două turturele şi apoi o mulţime de păsări şuierând; se aşezară pe cenuşă şi începură să aleagă lintea. Porumbeii mişcau din cap şi pic, pic, pic, pic, luau boabele rele din grămadă punându-le pe cele bune în castron. Apoi, când terminară de ales lintea, zburară toate afară. Nu trecuse mai mult de o oră de când se apucaseră de treabă. Fata, bucuroasă, duse mamei vitrege castronul, crezând că va putea merge şi ea la bal. Dar mama vitregă i-o tăie scurt, zicându-i:

– Nu, Cenuşăreaso, nu ai haine, nu ştii să dansezi, te vei face acolo de râsul lumii.

Cum fata plângea, îi zise:

– Dacă ai să alegi două castroane de linte vărsată în cenuşă, atunci vei putea merge cu noi. Şi se gândea în sinea ei: „Asta n-are cum s-o facă în vecii vecilor”.

După ce mama vitregă vărsă în cenuşă două castroane de linte, fata ieşi pe uşa din dos în grădină şi începu să strige:

– Voi, blânzi porumbei, voi, iubitoare turturele, voi, păsări ale cerului, veniţi să mă ajutaţi!

Cele bune în căniţă,
Cele rele-n guşuliţă!

Şi, prin fereastra de la bucătărie, sosiră doi porumbei albi, două turturele şi un stol de păsări care se lăsară pe cenuşă. Păsările aleseră lintea din cenuşă, porumbeii mişcară capul şi pic, pic, pic şi iar pic, pic, pic, până la urmă toate boabele bune fură puse în castron. Fata, bucuroasă, duse castronul mamei vitrege şi i-l arătă, crezând că va fi şi ea luată la balul de la palat. Aceasta însă îi zise:

– Nu-ţi ajută la nimic trebuşoara asta. Tu nu vei merge cu noi pentru că nu ai rochie frumoasă şi nici nu ştii să dansezi; nu vreau să ne faci de ruşine.

Apoi îi întoarse spatele şi plecă în graba mare, împreună cu fiicele ei, la palat.

După ce rămase singură acasă, Cenuşăreasa merse la mormântul mamei ei de sub alun şi spuse:

Copăcel, copăcel, scutură-te şi revarsă-te,
Aruncă aur, perle şi argint peste mine!

Şi pasărea, care era acolo, i-a dăruit o rochie din aur, argint şi perle şi o pereche de pantofiori din mătase, brodaţi cu argint.

Surorile şi mama vitregă nu o recunoscură şi crezură că-i fiica vreunui rege străin, aşa era de frumoasă Cenuşăreasa în rochia ei de aur, argint şi

perle. Nici nu se gândeau la ea, credeau că stă acasă şi caută linte în cenuşă.

Prinţul o întâmpină, o luă de mână şi dansă numai cu ea toată noaptea. Când venea alt tânăr s-o invite, el îi spunea: „Dansul acesta mi-a fost mie dinainte promis”.

Aşa dansă fata până la căderea serii, când îi zise Prinţului că trebuie să plece acasă. Acesta sări:

– Merg şi eu cu tine să te conduc!

El voia de fapt să ştie unde locuieşte fata, din ce familie provine. Fata însă pândi un moment de neatenţie şi o şterse pe nevăzute dispărând într-o hulubărie. Când Prinţul îi spuse chiar tatălui ei că misterioasa făptură ar fi dispărut într-o hulubărie, omul se gândi în sinea lui: „Oare nu cumva o fi tocmai Cenuşăreasa noastră necunoscuta cea frumoasă?” şi ceru un topor cu care sparse hulubăria, dar înăuntru nu mai găsi pe nimeni.

Întorcându-se acasă, mama vitregă, fiicele ei şi tatăl o găsiră pe Cenuşăreasă lângă cuptor, îmbrăcată în rochia ei murdară, plină de funingine pe faţă; căci ea fugise din hulubărie prin spate şi alergase la alunul de lângă mormânt; acolo îşi dezbrăcase rochia, îşi descălţase pantofiorii, le dădu păsării, apoi venise şi se aşezase lângă sobă.

A doua zi, sărbătoarea începea iar şi surorile vitrege, împreună cu mama lor şi cu tatăl vitreg, plecară la bal fără Cenuşăreasă. Aceasta merse la alun şi spuse:

Copăcel, copăcel, scutură-te şi revarsă-te,
Aruncă aur, perle şi argint peste mine!

Pasărea aruncă o rochie şi mai mândră decât cea din ziua precedentă. Iar când Cenuşăreasa apăru la bal în rochia minunată, toţi invitaţii rămaseră uimiţi în faţa frumuseţii ei.

Prinţul, care parcă o aştepta să vină, o întâmpină bucuros, o luă de mână şi iar dansă numai cu ea toată noaptea. Când veneau alţi tineri s-o

invite la dans, el le spunea: „Dansul acesta mi-a fost promis mie”. La căderea serii, fata vru din nou să plece, dar Prinţul se oferi, ca şi seara trecută, s-o conducă, să vadă de unde vine. Dar ea reuşi să se strecoare neobservată şi ajunse în grădina din spatele palatului. Acolo era un copac cu pere mari şi frumoase care atârnau pe crengi. Ea se căţără sprintenă ca o veveriţă în vârful copacului şi astfel Prinţul o pierdu din ochi. Aşa că se duse la tatăl fetei (fără să ştie cine era el de fapt) şi i se plânse din nou:

– Iar mi-a scăpat misterioasa frumuseţe şi am impresia că-i ascunsă între crengile părului din fundul grădinii.

Tatăl se gândi: „Mare lucru de nu-i Cenuşăreasa”! Luă un topor, doborî părul, dar.... ia-o pe fată de unde nu-i! Când ajunseră acasă şi se duseră în bucătărie, mama şi fiicele ei o găsiră lângă vatră. Şi cum putea fi altfel, căci ea sărise de partea cealaltă a părului, fugise din grădină la mormântul mamei şi-i dăduse păsării rochia cea frumoasă şi pantofiorii, apoi îşi îmbrăcase zdrenţele murdare şi se aşezase lângă foc.

A treia zi, când ai săi se pregăteau să se ducă iar la bal, Cenuşăreasa îi rugă s-o ia şi pe ea, dar ei nu vrură şi plecară. Fata se duse în grabă la mormântul mamei ei şi-i spuse alunului:

Copăcel, copăcel, scutură-te şi revarsă-te,
Aruncă aur, perle şi argint peste mine!

Atunci pasărea din vârful copacului îi aruncă o pereche de pantofiori de aur şi o rochie atât de bogată şi de frumoasă, cum nimeni nu mai văzuse vreodată. Când veni la palat aşa îmbrăcată, cei de acolo nu mai găseau cuvinte prin care să-şi exprime mirarea în faţa frumoasei necunoscute. Prinţul dansă din nou numai cu ea şi, când venea un alt tânăr s-o invite la dans, el îi spunea:

– E perechea mea, dansul mi-a fost mie promis.

Când se lăsă seara, fata vru să plece ca de obicei, iar fiul regelui dori s-o însoţească până acasă la ea, dar Cenuşăreasa dispăru ca prin minune.

Prinţul însă îi întinsese de data aceasta o cursă: unsese treptele palatului cu păcură. Când ea începu să alerge pe scară, un pantof îi rămase lipit pe una dintre trepte. Tânărul ridică pantofiorul de aur şi a doua zi plecă în căutarea celei care-l pierduse.

Ajunse la casa tatălui Cenuşăresei şi spuse:

– Cea căreia i se va potrivi acest pantofior gingaş va fi soţia mea.

Surorile vitrege se bucurară, mai ales că amândouă aveau picioare mici şi frumoase. Cea mare luă pantofiorul şi se duse în camera ei să-l probeze, iar mama stătea lângă ea. Cum nu-i intra degetul mare, mama aduse un cuţit şi-i zise:

– Taie degetul, căci, dacă vei fi regină, nu va mai fi nevoie să mergi cu piciorul.

Fata o ascultă, îşi tăie degetul, încălţă pantofiorul şi se duse la tânărul rege înghiţindu-şi cu greu durerea. Regele o luă pe calul său şi plecă spre palat. Drumul trecea pe lângă mormânt. Acolo, doi porumbei ce stăteau pe o creangă de alun începură să strige:

Gugu-ştuc, gugu-ştuc,
Sânge în papuc,
Papucu' greu apasă,
Că mireasa-i acasă!

Când se uită la piciorul fetei, regele văzu cum ţâşnea sângele din pantofior. Întoarse calul din drum, duse falsa mireasă înapoi acasă şi-i spuse tatălui că nu ea era adevărata stăpână a pantofiorului.

Sora mai mică merse şi ea în camera ei să probeze pantofiorul de aur, dar nu-i încăpea nici ei piciorul, căci călcâiul era prea mare. Atunci mamă-sa aduse un cuţit şi-i zise:

– Taie călcâiul, fato, dacă vei fi regină, oricum nu va mai trebui să mergi cu piciorul.

Fata îşi tăie călcâiul, încălţă pantofiorul abia stăpânindu-şi un ţipăt de durere, fiul de rege o ridică pe calul său şi porniră spre palat. În drum, trecură din nou pe lângă alun. Pe o creangă stăteau două turturele care strigau:

Priveşte înapoi, priveşte înapoi,
Sânge în papuc,
Papucu' greu apasă,
Că mireasa-i acasă!

Prinţul privi în jos spre piciorul fetei şi văzu sângele ce se scurgea pe marginile pantofiorului şi ciorapii albi plini de pete roşii. Întoarse calul din drum şi o duse la casa ei pe falsa mireasă.

– Nici ea nu-i adevărata stăpână a pantofiorului, nu mai aveţi vreo fiică?

– Ei, zise omul, mai avem noi una, rămasă de la nevasta care mi-a murit, o cenuşăreasă cam prostuţă şi murdară, în nici un caz nu-i ea stăpâna pantofiorului.

Prinţul însă îi spuse că el vrea s-o vadă şi pe Cenuşăreasa. Mama vitregă sări ca arsă:

– Vai de mine, nu se poate, e aşa murdară, că nu poate fi scoasă la vedere.

Dar fiul regelui ţinu morţiş s-o vadă, aşa că nu avură încotro şi o chemară şi pe Cenuşăreasa. Ea îşi spălă mai întâi faţa şi mâinile, apoi apăru în faţa regelui şi se înclină respectuoasă. Luă pantofiorul, se aşeză într-un fotoliu, îşi scoase papucul de lemn, apoi băgă piciorul în pantofiorul care-i venea ca turnat. Şi când se ridică în picioare şi Prinţul o privi, o recunoscu îndată pe frumoasa de la bal care dispărea la căderea serii după ce dansase cu ea.

– Ea este adevărata mea mireasă! exclamă el fericit.

Mama vitregă şi fiicele ei se făcură albe de mânie, căci nu le venea să creadă. Dar Prinţul o săltă pe Cenuşăreasă pe cal şi plecară spre palat. Când ajunseră în dreptul alunului, doi porumbei tocmai strigau:

Uită-te-n spate, uită-te-n spate,
Nu-i sânge-n pantof,
Pantofu' n-apasă,

Du mireasa acasă!

Imediat, cei doi porumbei au zburat pe umerii Cenuşăresei, unul la dreapta, altul la stânga şi acolo au rămas.

Când auziră de nunta Cenuşăresei cu Prinţul, veniră şi surorile vitrege, vrând s-o măgulească pentru a fi şi ele invitate. În ziua nunţii, ajungând alaiul la biserică şi aflându-se cele două surori vitrege una la dreapta şi alta la stânga miresei, porumbeii de pe umerii Cenuşăresei le ciuguliră câte un ochi. Şi când ieşiră afară din biserică, le ciuguliră şi celălalt ochi.

Aşa fură pedepsite cele două fete rele şi mincinoase.

Mireasa iepuraşului

Trăiau odată o mamă şi fiica ei. Singura lor avere era o grădină în care cultivau varză pentru iarnă. S-a întâmplat că un iepuraş a început să dea iama prin varză. Într-o zi, mama îi spuse fiicei:

– Du-te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza.

Fata se duse şi începu să strige:

– Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânca toată varza!

Iepuraşul o îndemnă:

– Vino încoace, fetiţo, aşază-te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină.

Fata însă nu se învoi.

A doua zi, veni din nou iepuraşul şi începu să mănânce varză. Atunci femeia îi spuse iar fiicei ei:

– Du-te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza.

Fata se duse şi începu să strige:

– Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânca toată varza!

Iepuraşul zise:

– Vino încoace, fetiţo, aşază-te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină.

Fata însă nu se învoi.

A treia zi, veni din nou iepuraşul şi începu să mănânce varză. Atunci femeia îi spuse iar fiicei ei:

– Du-te în grădină şi alungă iepuraşul, că ne mănâncă toată varza.

Fata se duse şi începu să strige:

– Şuu, şuu, hei, iepuraşule, nu ne mânca toată varza!

Iepuraşul spuse:

– Vino încoace, fetiţo, aşază-te pe codiţa mea şi hai la mine în vizuină.

De data asta, fata se învoi, se sui pe codiţa iepuraşului, iar iepuraşul o duse, departe, în vizuina lui, poftind-o:

– Acum fă o mâncare din varză cu mei! Eu mă duc să adun oaspeţii pentru nunta noastră.

După un timp, începură să vină nuntaşii. Şi cine erau nuntaşii? Vă spun şi eu ce mi-au spus alţii: toţi erau iepuri, preotul care-i cununa era un corb, iar vulpea, paraclisier. Şi deasupra altarului apăru un curcubeu.

Fata era foarte tristă. Stătea încuiată în vizuina iepuraşului şi ofta. Iepuraşul veni la uşă şi strigă:

– Deschide, deschide, au venit nuntaşii, toţi sunt veseli şi dornici să petreacă.

Mireasa nu spunea nimic. Plângea.

Iepuraşul plecă, apoi se întoarse din nou şi-i zise:

– Deschide, deschide, nuntaşii au venit, sunt flămânzi şi vor să mănânce.

Fata nu spunea nimic. Plângea.

Iepuraşul plecă. Fata făcu o păpuşă din paie, o îmbrăcă în hainele ei, îi puse o lingură în mână, o aşeză lângă castronul cu varză şi mei, iar ea fugi acasă.

Iepuraşul veni din nou şi zise:

– Deschide, deschide! Dar nimeni nu-i deschise, aşa că intră în vizuină şi aruncă în păpuşă cu ceva că-i zbură boneta de pe cap. Atunci văzu iepuraşul că cea de lângă castron nu era mireasa lui. Mâhnit, plecă de acolo şi nu se mai întoarse niciodată în vizuina lui.

Cei doisprezece vânători

Era odată un fiu de rege şi el avea o logodnică pe care o iubea foarte mult. Într-o zi însă, pe când stătea fericit lângă ea, sosi vestea că tatăl său este bolnav şi vrea să-l vadă înainte de a-şi da obştescul sfârşit. Atunci prinţul îi spuse iubitei lui logodnice:

– Scumpa mea, trebuie să mă duc acasă şi să te las singură; îţi dau însă un inel ca să-ţi aminteşti de mine. Şi îndată ce voi deveni rege, mă întorc să te iau la palat.

Apoi urcă pe cal şi plecă. Când ajunse la palat, tatăl lui era pe moarte. Aşa că îi spuse fiului său:

– Iubitul meu fiu, am vrut să te mai văd o dată înainte de a închide ochii pentru vecie. Promite-mi că te vei căsători după dorinţa mea.

Şi-i propuse să ia de nevastă o altă fiică de rege. Fiul era aşa de mâhnit văzându-şi tatăl pe moarte, că vorbi fără să se gândească prea mult:

– Da, dragul meu părinte, voi face precum îţi este voia.

Apoi regele închise ochii pentru vecie, împăcat cu gândul că fiul său îi va împlini dorinţa din urmă.

După ce doliul luă sfârşit şi tânărul deveni rege, trebui să-şi ţină făgăduiala dată tatălui său şi trimise peţitori la prinţesa menită, iar aceasta se învoi să-i devină soţie.

Logodnica părăsită auzi întâmplarea şi se mâhni aşa de tare din cauza necredinţei iubitului ei, că era mai, mai să se prăpădească de supărare. Atunci tatăl ei îi spuse:

– Scumpa mea copilă, de ce eşti aşa tristă? Ce-ţi lipseşte? Poţi avea tot ce-ţi doreşti.

Fata se gândi un pic, apoi zise:

– Dragă tată, îmi doresc unsprezece fete cu înfăţişarea şi talia exact ca ale mele.

Regele îi spuse:

– Dacă-i posibil, dorinţa ta va fi îndeplinită. Şi dădu poruncă să se caute în regatul său peste tot până când vor fi găsite unsprezece fecioare care să semene leit cu fiica lui.

Când sosiră la palat, prinţesa ceru să se facă douăsprezece uniforme de vânători şi ea, împreună cu celelalte fete, se îmbrăcară în haine vânătoreşti. Apoi îşi luă rămas bun de la tatăl ei şi plecă împreună cu cele unsprezece fecioare, toate călare, spre palatul fostului ei logodnic. Ajunse acolo, ea întrebă dacă nu e nevoie de doisprezece vânători. Regele o văzu, dar nu o recunoscu în drăgălaşul vânător pe fosta lui logodnică. Acceptă să-i angajeze şi aşa deveniră cele douăsprezece fecioare vânătorii curţii regale.

Regele însă avea un leu care nu era un animal obişnuit, ci unul fermecat ce ştia să citească toate gândurile oamenilor.

Într-o seară, se strecură în camera regelui şi-i spuse:

– Crezi, Măria Ta, că cei doisprezece vânători sunt vânători adevăraţi?

– Da, răspunse regele.

Leul continuă să vorbească:

– Te înşeli, Măria Ta, sunt douăsprezece fete.

Regele spuse:

– Cu neputinţă, cum ai putea să-mi dovedeşti adevărul celor spuse?

– Foarte simplu: porunceşte să fie împrăştiate boabe de mazăre în holul palatului şi te vei convinge singur: bărbaţii, călcând apăsat, vor zdrobi boabele, femeile, călcând cu paşi mărunţi, se vor strecura printre ele şi le vor rostogoli doar.

Regelui îi plăcu sfatul şi dădu poruncă să fie împrăştiate în hol boabe de mazăre.

La palat, era însă un slujitor al regelui, care se avea bine cu vânătorii. El trase cu urechea în timp ce leul îi vorbea regelui şi, când auzi că prietenii lui vor fi puşi la încercare, merse şi le povesti ce aflase.

– Leul vrea să-i dovedească regelui că aţi fi fecioare, mai zise el.

Atunci logodnica regelui se gândi puţin şi apoi le spuse celorlalte:

– Aveţi grijă să călcaţi cu putere peste boabele de mazăre.

A doua zi, când regele îi chemă la el pe cei doisprezece vânători, în hol erau presărate boabele de mazăre; fecioarele însă păşiră aşa de apăsat pe boabe, că le sfărâmară pe toate, încât nici una nu se rostogoli.

Regele, supărat, i-a spus leului:

– M-ai minţit, uite, merg ca bărbaţii.

Leul răspunse:

– Au ştiut de undeva că vor fi puse la încercare şi au călcat apăsat. Porunceşte să se aducă douăsprezece roţi de tors şi să fie puse în hol şi vei vedea cum se vor repezi bucuroase spre ele, ceea ce nu ar face bărbaţii.

Regelui îi plăcu sfatul şi puse nişte roţi de tors în faţa uşii.

Slujitorul, care voia să fie cinstit cu vânătorii, merse şi le dezvălui ce se pregătea. Când rămaseră singure, logodnica le spuse celorlalte fecioare:

– Nu cumva să priviţi spre roţile de tors.

Când veni regele a doua zi şi-i chemă la el pe cei doisprezece vânători, ei trecură pe lângă roţile de tors ca şi cum nu le-ar fi observat.

Atunci regele îi spuse iar leului:

– M-ai minţit, uite, nici n-au observat roţile de tors.

Leul răspunse:

– Au ştiut de undeva că vor fi puse la încercare şi de aceea nu au făcut-o.

Dar regele nu mai vru să creadă ce-i spunea leul.

Cei doisprezece vânători îl însoţeau oriunde se ducea la vânătoare şi el îi iubea foarte mult.

Acu' s-a întâmplat că odată, fiind el la vânătoare, sosi vestea că viitoarea lui soţie ar fi în drum spre palat. Când adevărata logodnică auzi una ca asta, a cuprins-o aşa o durere, că inima a încetat să-i mai bată şi a căzut fără putere la pământ. Regele crezu că iubitului său vânător i s-a întâmplat ceva, alergă spre el, vru să-l ajute şi-i scoase mănuşa de pe mână. Şi ce văzu? Inelul pe care i-l dăduse odinioară logodnicei lui! Şi când îi privi mai cu atenţie faţa, o recunoscu pe adevărata lui logodnică. Foarte emoţionat, o sărută şi, când ea deschise ochii, el îi spuse;

– Tu eşti iubita mea şi eu sunt iubitul tău şi nici un om din lume nu ne poate despărţi!

Celeilalte logodnice îi trimise o solie prin care o ruga să se întoarcă în regatul ei, căci el are deja o mireasă şi... când cineva şi-a găsit cheia de la uşă nu mai are nevoie de alta.

Apoi se făcu nuntă mare la palat, iar leul rămase la mare cinste pentru că se dovedise că fusese cel care spusese adevărul.

Pungaşul şi maestrul lui

Ian voi ca fiul lui să meargă şi să înveţe o meserie, aşa că se duse la biserică şi se rugă Bunului Dumnezeu să-i arate ce-ar fi mai nimerit pentru el. În spatele altarului era paraclisierul, care-i zise:

– Pungăşia, omule, pungăşia e cea mai bună meserie.

Ian se duse la fiul lui şi-i spuse că trebuie să înveţe meseria de pungaş, că aşa l-a sfătuit chiar Bunul Dumnezeu.

Îşi luă fiul şi plecară împreună să caute pe cineva care cunoştea bine meseria asta. Merseră ei cât merseră, până ce ajunseră într-o pădure şi deteră de o căsuţă în care locuia o femeie bătrână. Ian îi spuse:

– Nu cunoaşteţi un om care ştie bine meseria de pungaş?

– Asta puteţi s-o învăţaţi foarte bine aici, zise bătrâna, fiul meu este meşter în ale tâlhăriei şi vrăjitoriei.

Ian se sfătui cu fiul bătrânei dacă fii-su ar putea fi un bun tâlhar. Meşterul îi spuse:

– Vreau să-l învăţ meserie bună pe fiul dumneavoastră. Veniţi peste un an şi, dacă-l veţi mai recunoaşte, nu voi pretinde nici un ban, iar dacă nu-l veţi recunoaşte, atunci trebuie să-mi plătiţi două sute de taleri.

Tatăl se duse înapoi acasă, iar fiul rămase ca să înveţe şarlatania.

După ce se împlini anul, tatăl veni în pădure, gândindu-se ce va face dacă nu-şi va recunoaşte fiul.

Cum mergea el aşa şi privea înainte, îi ieşi în cale un pitic care-l întrebă:

– Omule, ce ţi s-a întâmplat, de ce eşti aşa trist?

– Eh, zise Ian, mi-am dat fiul să înveţe meseria de şarlatan la un meşter în ale tâlhăriei, care mi-a spus să revin după un an şi, dacă nu-mi recunosc fiul, să-i dau două sute de taleri. De aceea sunt cam speriat, că dacă n-am să-l recunosc, va trebui să dau banii şi nu ştiu de unde să-i iau.

Atunci piticul îl sfătui să ia cu el nişte coajă de pâine uscată şi s-o pună pe cuptor.

– Acolo, pe o grindă, mai zise el, stă un coşuleţ din care priveşte o păsărică şi ăsta-i fiul dumneavoastră.

Ian se duse şi aruncă în faţa coşului o bucăţică de pâine uscată, păsărica privi spre el şi vru să ia pâinea.

– Aoleu, fiul meu, tu eşti! zise tatăl bucuros.

– Aici şi-a băgat dracul coada. Cum ai putut să-ţi recunoşti fiul? spuse mânios meşterul tâlhar.

Dar fiul zise:

– Tată, hai să mergem!

Şi plecară. În drum spre casă, trecu pe lângă ei o trăsură. Atunci fiul îi spuse tatălui:

– Vreau să mă prefac într-un ogar, aşa ai putea să câştigi mulţi bani cu mine.

Cel din trăsură strigă către ei:

– Hei, omule, al tău e ogarul acela?

– Da, răspunse tatăl.

– Şi cât ceri pe el?

– Treizeci de taleri.

– Măi, omule, e cam mult, dar îmi place copoiul ăsta puternic şi-l vreau neapărat.

Îl luă în trăsură, însă nu merseră mult şi câinele sări prin fereastra trăsurii şi se făcu nevăzut, căci îndată se prefăcu iar în om şi se alătură tatălui său.

Şi au plecat împreună acasă.

A doua zi era iarmaroc în satul vecin. Tânărul îi spuse tatălui:

– Acum vreau să mă transform într-un cal frumos, iar tu să mă vinzi; dar ai grijă, când mă vinzi să iei frâul de pe mine, altfel nu mă mai pot preface din nou în om.

Aşa că tatăl se duse cu calul la târg. Acolo veni chiar meşterul pungaş care vru să cumpere calul pentru o sută de taleri. Tatăl însă uită să-i ia frâul. Şarlatanul cumpără calul, îl duse acasă şi-l puse în grajd. Când apăru o slujnică, calul îi strigă:

– Ia frâul de pe mine, ia frâul de pe mine!

Slujnica rămase încremenită şi se minună:

– Cum aşa, calule, tu poţi vorbi? şi-i luă frâul.

Atunci calul se prefăcu în vrabie şi ţâşni pe uşă afară din grajd. Meşterul pungaş se prefăcu şi el în vrabie şi porni în urma lui. Se încăierară în văzduh şi începură să se ciupească unul pe altul. Bătrânul pungaş se cufundă în apă şi se prefăcu în peşte. Tânărul se prefăcu şi el în peşte şi iar începură să se atace unul pe celălalt. Bătrânul se prefăcu atunci în găină, tânărul într-o vulpe şi-i mâncă meşterului capul.

Şi aşa muri maestrul şarlatanilor, şi mort a rămas până în ziua de azi.

Cei trei copii norocoşi

Odată, un tată îşi chemă la sine pe cei trei fii şi le făcu daruri: primului fiu îi dărui un cocoş, celui de al doilea o coasă şi celui de al treilea o pisică.

– Eu sunt deja bătrân, zise el, şi sfârşitul îmi este aproape, de aceea m-am gândit la voi înainte de a închide ochii pentru totdeauna. Bani nu am şi ceea ce pot să vă dau eu acum pare lipsit de valoare, dar nu va trece multă vreme până când totul se va schimba; căutaţi numai o ţară unde asemenea lucruri sunt necunoscute şi veţi fi nişte oameni norocoşi.

După ce bătrânul îşi dădu obştescul sfârşit, cel mai mare dintre fii îşi luă cocoşul şi plecă. În oraşe văzu el mulţi cocoşi pe turlele bisericilor, rotindu-se după cum bătea vântul; în sate se auzea de peste tot cucurigu-gagu, aşa că nimeni nu se interesa de cocoşul lui. La o vreme, nimeri pe o insulă unde oamenii nu mai văzuseră cocoşi şi, mai mult, nu aveau cu ce să măsoare timpul. Vedeau ei bine când e dimineaţă şi când e seară, dar noaptea, când nu puteau dormi, nu ştiau cam ce oră să fie.

– Ia priviţi, zise tânărul, o mândreţe de pasăre! Are o creastă roşie ca rubinul în vârful capului, şi ce pinteni! Ca de călăreţ. Ea cântă noaptea de trei ori şi când cântă a treia oară se crapă de ziuă. Iar de cântă în plină zi, atunci vă anunţă vreme schimbătoare.

Oamenilor de pe insulă le plăcu mult cele auzite, căci nu dormeau toată noaptea şi tare s-ar fi bucurat să ştie când este ora două, patru, şase, când se crapă de ziuă. Îl întrebară pe tânăr dacă pasărea nu-i de vânzare şi cât cere pe ea:

– Atât cât poate duce un măgar, zise tânărul.

– Un preţ de nimic pentru aşa marfă, strigară în cor insularii şi-i dădură cât ceruse.

Când ajunse acasă cu atâta bogăţie, fraţii lui se minunară foarte şi cel de al doilea spuse:

– Vreau şi eu să plec la drum, cine ştie, poate trag lozul cel mare cu coasa mea.

Drept este că nu prea era nimic de văzut la darul său, mai ales că peste tot erau ţărani cu coasa pe spinare şi uneori cu câte una mult mai bună ca a sa.

Totuşi, până la urmă îi surâse şi lui norocul, căci ajunse într-o insulă unde oamenii nu mai văzuseră o coasă. Când se cocea grâul acolo, ei aduceau tunurile pe câmp şi culcau grâul la pământ. Metoda asta nu era prea bună, uneori nu nimereau paiele, ci spicele, şi boabele se scuturau pe pământ.

Tânărul le făcu o demonstraţie localnicilor cu coasa lui: începu să culce la pământ spicele, încât toţi amuţiră când văzură minunea. Atunci se învoiră să-i dea pe coasă cât cere şi el primi un cal pe care fură încărcaţi saci cu bani, cât putea dobitocul duce.

Când se întoarse acasă cu atâta bănet, vru şi fratele mai mic să-şi valorifice darul primit de la tatăl său.

Îşi luă pisica, merse dintr-o aşezare în alta, dar nimeni nu era interesat de ea, toţi aveau pisici de nu ştiau cum să se mai descotorosească de ele. Când se năşteau puii, îi înecau.

După o vreme, poposi şi el pe o insulă şi aici îi surâse şi lui norocul, întrucât nimeni nu văzuse vreo pisică, iar şoarecii se înmulţiseră aşa de mult, că dansau pe mesele şi pe paturile localnicilor cu ei de faţă. Nici regele nu ştia ce să mai facă şi cum să mai lupte împotriva lor, chiţcăiau zi şi noapte prin toate ungherele palatului, ba mai mult, rodeau tot ce apucau cu dinţii lor ascuţiţi ca nişte mici fierăstraie.

Pisica tânărului se puse pe treabă, îşi începu vânătoarea de şoareci şi până seara dădu gata şoricimea din câteva săli ale palatului. Supuşii îl rugară pe rege să cumpere minunata lighioană chiar de-o fi să-l coste tot regatul.

Regele îi dădu stăpânului pisicii aur cât putea duce un catâr şi tânărul plecă acasă cu bogăţiile lui. Pisica, rămasă la palat, se apucă de curăţenie şi făcu atâtea victime printre şoareci, că era cu neputinţă să le numeri. Într-un târziu, încălzită de prea multă treabă, i se făcu sete; atunci stătu pe loc, ridică în sus capul şi mieună: miau, miau! Regele îşi adună oamenii căci cu toţii auziseră miorlăitul acela ciudat şi toţi fugeau speriaţi care-încotro. În sala de consiliu a palatului, sfetnicii adunaţi începură să discute ce era de făcut. În cele din urmă, hotărâră să fie trimis un sol la pisică şi să-i poruncească să părăsească palatul cât mai repede cu putinţă, pentru că, zicea Sfatul Înţelepţilor: „Mai degrabă rămânem cu şoarecii, decât să devenim victimele unui asemenea monstru”.

Aleseră un fiu de nobil ca să se ducă la pisică şi să o roage să părăsească de bună voie palatul. Dar pisica, fiindu-i tot mai sete, făcea doar: „miau, miau”.

Tânărului nobil i se păru că spune: „afară, niciodată” şi merse la Sfatul Înţelepţilor să le dea răspunsul.

– Atunci, ziseră înţelepţii, trebuie să scăpăm cu forţa de ea.

Fură aduse tunurile şi se porni o bubuială şi un foc asupra palatului ca în vreme de război. Încăperea unde era pisica luă foc şi, bucuroasă, ea sări pe fereastră. Dar ostaşii nu văzură nimic şi continuară să tragă în palat până ce îl transformară în ruine.

Cei şase care înfruntă lumea

Era odată un om care se pricepea la fel de fel de lucruri. Slujise multă vreme ca războinic în armata regelui şi se dovedise foarte curajos şi ascultător, dar, când războiul a luat sfârşit, regele îl puse pe liber, dându-i numai trei parale ca bani de drum. „Răbdare, îşi zise oşteanul în sinea lui, nu mă dau eu aşa uşor la fund. Am să-mi găsesc nişte oameni şi am să i-o plătesc eu lui. Are să-mi dea el toate bogăţiile pe care le are”. Şi se duse mânios la culme în pădure, iar acolo văzu un uriaş care smulsese şase copaci ca pe şase spice de grâu. Oşteanul nostru îi zise:

– Vrei să fii slujitorul meu şi să mă urmezi?

– Da, răspunse el, dar mai întâi aş vrea să-i duc mamei nişte lemne de foc. Şi luă un copac în jurul căruia îi răsuci pe ceilalţi cinci, ridică mănunchiul pe umăr şi se depărtă.

Apoi se întoarse şi plecă împreună cu noul lui stăpân, care-i spuse:

– Ştii ceva, noi doi am putea înfrunta lumea întreagă!

Merseră ei ce merseră şi dădură de un vânător care, stând în genunchi, îşi potrivise deja carabina şi ochea ceva. Ostaşul îl întrebă:

– Da' ce vrei să împuşti, vânătorule?

Vânătorul răspunse:

– Cam la două mile de aici se află o muscă pe creanga unui stejar şi aş vrea s-o împuşc în ochiul stâng.

– Ei, mai bine vino cu noi, împreună putem să înfruntăm lumea toată.

Vânătorul acceptă şi plecă împreună cu ceilalţi doi. Ajunseră la o moară de vânt ale cărei aripi se învârteau singure foarte repede, fără pic de vânt, nici cât să mişte o frunzuliţă. Atunci oşteanul spuse:

– Nu ştiu cine învârte aripile morii, pentru că nu se simte urmă de vânt. Şi plecă împreună cu slujitorii lui mai departe, iar după ce străbătură două mile, văzură pe unul într-un copac, ţinându-şi cu mâna o nară şi suflând prin cealaltă.

– Da' ce faci acolo sus, domnul meu? întrebă oşteanul.

Cel de sus răspunse:

– Vedeţi, la două mile de aici, se află şapte mori de vânt şi eu suflu ca să le învârtesc aripile.

– Hai mai bine cu noi, patru dacă vom fi, vom putea învinge lumea toată.

Suflătorul coborî din copac şi porni cu ei. După o vreme, întâlniră pe unul care stătea într-un picior, iar pe celălalt îl tăiase şi-l pusese lângă el.

– Stai foarte comod! îi zise oşteanul.

– Da, ştiţi, eu alerg foarte repede şi, ca să nu alerg prea repede, mi-am tăiat un picior; altfel aş prinde o viteză mai ceva decât păsările.

– Ei, vino cu mine, că de vom fi cinci la un loc, vom putea învinge toată lumea.

Omul se alătură celorlalţi şi plecară. În drum zăriră pe unul care avea o căciulă trasă pe-o ureche. Şeful grupului îi zise:

– Frumoase maniere, n-am ce zice, numai că aşa, cu căciula pe-o ureche, parcă ai fi Hans cel prost.

– Nu pot s-o pun altfel pentru că acuşi vine gerul şi îngheaţă păsările cerului şi cad moarte la pământ.

– Ei, vino cu mine! zise stăpânul. Şase de vom fi, vom putea înfrunta lumea întreagă.

Acu', cei şase ajunseră într-un oraş unde regele făcuse cunoscut locuitorilor că acela care va câştiga un pariu cu fiica lui, o va primi de nevastă; dacă însă va pierde pariul, acela va plăti cu capul îndrăzneala de a fi pariat cu prinţesa.

Oşteanul nostru se anunţă şi el şi zise:

– Eu aş vrea ca slujitorii mei să parieze în locul meu.

Regele răspunse:

– Atunci înseamnă că pui în joc viaţa lor, aşadar vei răspunde cu capul tău pentru soarta lor.

După ce vorbiră între ei, se hotărâră. Alergătorul îşi puse piciorul la loc şi-i spuse cătanei:

– Acum, că sunt aşa sprinten, te voi ajuta, stăpâne, şi vom învinge cu siguranţă.

Şi se învoiră ca acela care va aduce primul apă dintr-o fântână de la mare depărtare, să fie considerat învingător.

Atunci alergătorul luă un urcior, iar prinţesa altul şi începură să alerge; dar abia străbătură ei câţiva metri şi alergătorul nu mai putea fi văzut, ca şi cum l-ar fi suflat vântul. Îndată ajunse la fântână, umplu urciorul cu apă şi se întoarse înapoi. Pe la jumătatea drumului de înapoiere, obosit, puse urciorul jos, se culcă şi adormi buştean cu capul pe o ţeastă de cal pe care o folosea ca pernă. Între timp, prinţesa, care şi ea alerga foarte iute, dar ca un om obişnuit, ajunse la fântână, luă apă şi zori să se întoarcă înapoi cu urciorul ei. În drum dădu peste alergătorul adormit. Se bucură şi zise în sinea ei: „Aha, îl am deja la mână!” Apoi îi goli urciorul şi alergă mai departe spre palat. Pariul ar fi fost pierdut dacă vânătorul nu s-ar fi aflat în turnul palatului şi n-ar fi văzut, cu ochiul lui ager, ce se întâmplă.

„Prinţesa nu trebuie să câştige pariul împotriva noastră”, îşi spuse el, apoi luă carabina şi trase un glonte chiar în ţeasta de cal de sub capul alergătorului fără să-l vatăme pe cel care dormea. Acesta se trezi, văzu urciorul gol şi pe prinţesă mult înaintea lui. Dar nu-şi pierdu cumpătul: alergă din nou la fântână cu urciorul, îl umplu cu apă proaspătă şi ajunse la locul stabilit cu zece minute înaintea fiicei regelui.

– Fiţi atenţi, zise el celor care aşteptau acolo, abia mi-am dezmorţit picioarele, asta nu se poate numi fugă.

Regelui însă nu-i convenea deloc să-şi dea fiica după un soldat oarecare, încă şi fără slujbă, chiar dacă el câştigase pariul. Aşa că se sfătui cu înţelepţii curţii cum să-l despartă de tovarăşii lui.

– Am găsit soluţia, zise în sfârşit regele, fac eu în aşa fel că nu vor mai veni în vecii vecilor aici.

Şi-i pofti pe toţi cei şase necunoscuţi la o petrecere.

– Hai să ne veselim, să bem, să dansăm, să mâncăm! le zise.

Apoi îi duse într-o sală care avea podeaua din fier, la fel uşile, iar ferestrele aveau gratii tot din fier. În cameră era pregătită o masă cu cele mai alese mâncăruri şi băuturi. Regele le spuse celor şase:

– Poftiţi înăuntru, dragi oaspeţi, şi simţiţi-vă cât mai bine.

Apoi îl chemă la el pe bucătar şi-i porunci să aprindă sub podea un foc mare până ce podeaua se va înroşi. Zis şi făcut. Bucătarul aprinse focul sub podea, iar în sală căldura deveni de neîndurat. Când petrecăreţii încercară să iasă afară, găsiră uşile şi ferestrele închise şi atunci îşi dădură seama că regele voise să-i prăjească. Cel cu căciula trasă pe-o ureche, însă, îi linişti:

– Nu vă temeţi, prieteni, n-are să-i reuşească vicleşugul, am să fac aici un ger de are să se ruşineze focul regelui.

Îşi puse căciula drept pe cap şi îndată se făcu aşa un frig, că şi mâncărurile din castroane începură să îngheţe. După câteva ore, când regele era sigur că „băieţii” dăduseră ortul popii de căldură, deschise uşa

încăperii în care, chipurile, îi invitase la masă, şi ce-i văzură ochii? Cu toţii erau veseli, sănătoşi, mâncaseră şi băuseră bine şi-i spuseră regelui că ar vrea să iasă afară pentru că acolo îngheaţă de frig. Regele se înfurie peste măsură, se duse la bucătar şi-l luă la rost, că de ce nu a făcut ce-i poruncise el. Bucătarul îi răspunse:

– E foc din belşug acolo, Măria Ta, poţi să vezi şi singur.

Atunci regele văzu că sub podeaua sălii ardea un foc straşnic, dar că celor şase nici nu le păsa de căldură. Se gândi el ce se gândi cum să scape de mojicii aceia, îl chemă pe stăpânul lor şi-i zise:

– Dacă vrei, îţi dau cât aur doreşti, numai să renunţi la pretenţia de a te căsători cu fiica mea.

– O, da, Măria Ta, zise oşteanul, dacă-mi dai atâta aur cât poate să ducă un slujitor al meu, renunţ la mâna fiicei tale.

Regele fu mulţumit, iar soldatul adăugă:

– Vreau să am tot aurul în paisprezece zile.

Regele chemă pe toţi croitorii din regat ca să coase un sac în paisprezece zile. Când sacul fu gata, cel care smulgea copacii din pământ, îl luă şi veni la rege. Acesta îşi spuse în sinea lui: „Vai de mine, ce soi de om o fi şi ăsta, de poate duce în spate un sac cât casa! Ce de aur va căra!” Şi porunci să i se aducă un butoi plin cu aur. Şi era aşa de greu butoiul ăsta, că trebuiră să-l care cinci dintre slujitorii lui cei mai zdraveni.

Omul apucă aurul cu o mână, îl puse în sac şi zise:

– Nu-i destul, Măria Ta, uite, de-abia am pus ceva pe fundul sacului.

Regele porunci să se aducă toate comorile din regat. Omul nostru cel voinic o băgă în sac şi abia de reuşi să-l umple pe jumătate. Ar mai fi trebuit vreo şapte care pline cu aur ca să se umple sacul, ba încă şi boii trebuiau puşi şi îndesaţi înăuntru.

Regele trimise şapte care în regat să strângă aur, dar, deşi intrau unul după altul în sac, tot mai rămânea loc. Atunci, înfuriat, omul cel puternic zise:

– Să se termine odată cu povestea asta! Şi legă sacul la gură, deşi nu era plin. Îl puse pe umăr şi, împreună cu tovarăşii lui, plecă.

Când văzu regele că un singur om luase întreaga bogăţie din regat, se mânie şi puse toată cavaleria lui pe urmele celor şase, poruncind să-i ia sacul de pe umăr şi să-i alunge pe mârlani din regat.

Două regimente se puseră în mişcare şi începură să le strige celor şase:

– Sunteţi arestaţi, lăsaţi sacul cu bani jos sau veţi fi decapitaţi!

– Nu mai spuneţi, zău, chiar aşa? zise Suflătorul, noi şi arestaţi, bună glumă!

Apoi îşi astupă o nară, iar prin cealaltă suflă un asemenea vânt că ambele regimente începură să zboare pe deasupra munţilor, încoace şi încolo. Un biet plutonier îi ceru iertare, zicând că el era băiat bun, care nu înjură şi pe deasupra avea şi nouă răni. Atunci Suflătorul o lăsă mai moale, aşa fel ca tânărul să poată coborî pe pământ fără să se lovească, şi-i strigă:

– Acum du-te la rege şi spune-i să mai trimită câteva regimente, căci am chef să le suflu în aer.

Când auzi una ca asta, regele zise:

– Lasă-i să plece, că nu sunt oameni ca toţi oamenii.

Astfel, cei şase duseră bogăţiile acasă şi le împărţiră între ei frăţeşte şi trăiră împreună în pace şi bucurie până la sfârşitul vieţii. Poate mai trăiesc şi azi dacă nu s-or fi apucat iar să înfrunte lumea.

Lupul şi omul

Vulpea i-a povestit odată lupului despre puterea omului, cum că nici un animal nu i s-ar putea împotrivi şi că ea trebuie să folosească fel de fel de vicleşuguri ca să nu-i cadă în capcană. Atunci lupul spuse:

– Dacă măcar o singură dată aş avea prilejul să dau de unul, cred că m-aş năpusti asupra lui şi i-aş arăta eu cine-i mai puternic.

– La asta te-aş ajuta şi eu, zise vulpea, vino mâine dimineaţă pe la mine şi am să-ţi arăt unul.

Lupul se trezi dis-de-dimineaţă, iar vulpea îl duse la drumul pe care în fiecare zi trecea un vânător. Cum aşteptau acolo, apăru mai întâi un soldat bătrân, lăsat la vatră.

– Ăsta-i om? întrebă lupul.

– Nu, răspunse vulpea, ăsta-i unul care a fost om.

Apoi trecu un băieţel care mergea la şcoală.

– Ăsta-i om? întrebă iar lupul.

– Nu, ăsta va fi om.

În sfârşit, veni şi vânătorul care avea pe umăr o flintă cu două ţevi şi un cuţit de vânătoare la şold. Vulpea îi zise lupului:

– Priveşte, ăla care trece acum e om. Te las să te năpusteşti asupra lui, eu mă duc în vizuină.

Lupul se repezi spre vânător, dar omul îi zise netulburat:

– Păcat că nu am nici un glonte în flintă, că ţi-aş arăta eu ţie!

Se puse în genunchi şi-i trase lupului doar câteva alice în faţă.

Lupul simţi o durere puternică, dar nu se dădu bătut. Atunci vânătorul îşi descărcă din nou alicele. Lupul îşi stăpâni durerea şi iar se năpusti

asupra lui. Vânătorul scoase cuţitul şi-i dădu câteva lovituri. Urlând de durere şi sângerând, lupul se duse direct la vizuina vulpii.

– Ei, frate lup, zise vulpea, cum a fost?

– Ah, spuse lupul, nu mi-am închipuit că puterea omului este aşa de mare. Mai întâi a luat un băţ de pe umăr şi a suflat în el şi au zburat de acolo nişte aşchii îngrozitoare care m-au pălit drept între ochi; apoi iar a suflat în băţ şi de data asta s-a abătut peste botul meu un fel de grindină. Iar când eram aproape de el, a luat aşa, ca un fel de coastă poleită din trupul lui, a înfipt-o în mine, de era să mă omoare, nu alta. De aceea sunt plin de sânge.

– Vezi, zise vulpea, nu eşti decât un fel de Hans Fanfaronul; dai cu bâta-n baltă. Nu-i nimic de capul tău, eşti ca ăla care aruncă bâta aşa departe, că n-o mai poate lua înapoi.

Lupul şi vulpea

Vulpea era slujnică la lup şi trebuia să facă ce voia el, căci, mai slabă fiind, oricând stăpânul ei ar fi putut s-o nimicească.

Într-o zi, s-a întâmplat că s-au dus amândoi în pădure, iar lupul i-a zis:

– Roşcato, ia fă rost de ceva mâncare, că mi-e foame. De nu, te halesc pe tine.

Vulpea răspunse:

– Stăpâne, ştiu eu o curte a unui ţăran, unde se găsesc nişte miei abia fătaţi; dacă ţi-i voia, mergem să-i luăm.

Lupului îi surâse ideea vulpii, aşa că se duseră la curtea ţăranului. Vulpea fură un mieluţ, îl aduse lupului şi apoi plecară în grabă mai departe. Lupul mâncă mielul, dar nu se sătură şi se întoarse să mai ia unul. Oaia însă sări să-şi apere mielul, începu să behăie cât o ţinea gura, ţăranul auzi şi veni în fugă la staul. Acolo îl găsi pe lup şi-l bătu aşa de crâncen, că lighioana abia putu ajunge şchiopătând şi urlând la vulpe.

– Frumos m-ai păcălit, cumătră. Am vrut să mai iau un miel, dar m-a prins ţăranul şi m-a bătut măr.

Vulpea îi răspunse netulburată:

– Dacă eşti veşnic nesătul, ce să-ţi fac?

– Roşcato, mie mi-e foame, fă-mi rost de ceva mâncare, altfel te halesc pe tine.

Vulpea răspunse:

– Ştiu eu casa altui ţăran, acolo nevasta lui găteşte seara clătite, am putea şi noi să ne înfruptăm din ele.

Şi merseră împreună la casa ţăranului. Vulpea se strecură în bucătărie, se luă după miros şi descoperi castronul cu clătite. Înşfăcă vreo două şi i le duse lupului care le înghiţi cât ai clipi din ochi, apoi zise:

– Clătitele astea au fost tare bune, dar abia mi-au deschis pofta de mâncare. Du-te şi adu-mi tot castronul.

Vulpea se supuse, dar, când să ia castronul, îl scăpă dintre labe făcându-l ţăndări. Auzind zgomot, ţăranca ieşi afară, îl văzu pe lup şi începu să strige vecinii. Aceştia veniră cu bâte, coase, sape, îl bătură şi-l alungară, după ce-i rupseră şi două labe. Urlând de durere, lupul se întoarse la vulpe şi-i zise:

– Ce păcăleală mi-ai tras, cumătră! Ţăranii m-au prins şi mi-au tăbăcit pielea.

Vulpea îi răspunse:

– Aşa-ţi trebuie, nesătulule!

A treia zi, lupul, care abia se târa în două labe, îi zise vulpii:

– Roşcato, fă-mi rost de ceva mâncare, altfel te halesc pe tine.

Vulpea răspunse:

– Ştiu eu un ţăran care a tăiat un viţel şi toată carnea a pus-o la sare într-un butoi în pivniţă; am putea s-o luăm de acolo.

Lupul zise:

– Vreau chiar acum să mergi cu mine şi să mă ajuţi, că nu prea mă pot mişca.

– N-am nimic împotrivă, zise vulpea. Ba îl şi învăţă fel de fel de tertipuri ca să poată ajunge la butoiul din pivniţă. Acolo, într-adevăr, era carne din belşug, iar lupul se puse pe mâncat hotărât s-o termine. Dar vulpea se uita mereu împrejur şi, din când în când, se ducea la gaura prin care intrase, ca să vadă dacă lupul mai poate trece prin ea.

Lupul o întrebă:

– Spune-mi, cumătră, ce tot alergi de colo-colo, când afară, când înăuntru?

– Trebuie să văd dacă nu vine careva, răspunse vicleana. Şi adăugă: nu mai mânca aşa mult!

Lupul însă o puse la punct:

– Nu plec de-aici până nu termin carnea şi nu golesc butoiul.

Între timp, ţăranul veni în pivniţă, căci auzise zgomot de la foiala vulpii. Când apăru, vulpea îl zări şi, cum era cu o labă deja afară, o zbughi îndată. Vru şi lupul să fugă, dar, umflat de atâta carne, nu putu ieşi prin gaură. Atunci ţăranul luă un ciomag şi-l bătu până ce-l omorî. Iar vulpea nu mai putea de bucurie că a scăpat de el.

Vulpea şi cumătra

O lupoaică născu un puişor şi rugă o vulpe să i-l boteze. „E doar rudă cu noi, un animal foarte viclean şi inteligent, aşa că ar putea să-l înveţe şi pe fiul meu lucruri folositoare în viaţă”. Vulpea fu foarte măgulită şi zise:

– Preaiubită cumătră, vă mulţumesc pentru cinstea pe care mi-aţi acordat-o şi, la rândul meu, ţin ca aceasta să fie spre fericirea voastră.

La cumătrie se înfruptă din toate bucatele şi se veseli, apoi spuse:

– Dragă cumătră, este de datoria noastră să ne îngrijim de acum încolo de puişor. Trebuie să aibă mereu mâncare bună ca să ajungă un lup puternic. Ştiu eu un staul cu oi de unde am putea lua ceva bun de mâncare.

Lupoaicei-mame îi plăcură spusele cumetrei şi merse cu ea la curtea ţăranului cu oi. Vulpea îi arătă curtea de departe şi-i zise:

– Acolo va trebui să vă strecuraţi nevăzută, între timp eu voi cerceta pe partea cealaltă, poate prind o găină.

Vulpea însă nu intră şi ea în curte, ci fugi în pădure şi se aşeză să se odihnească.

Lupoaica se strecură în staul, dar acolo era un câine care începu să latre aşa de tare, încât ţăranul o auzi şi veni în grabă, o prinse pe lupoaică şi-i turnă pe blană o căldare de leşie. Cu greu reuşi hoaţa să scape din curtea ţăranului. Nu departe, dădu peste vulpe care o făcea pe nenorocita.

– Vai de mine, cumătră, începu ea să se jeluiască, ce-am păţit! M-a prins ţăranul, mi-a zdrobit oasele în bătaie şi mi-a opărit blana. Dacă nu vrei să rămân şi să mor aici, ajută-mă, te rog.

Lupoaica abia putea merge, dar sări să-şi ajute cumătra, care era sănătoasă tun, şi o cără în spinare acasă.

– Rămâi sănătoasă, cumătră, şi să-ţi fie de bine friptura, îi strigă vulpea râzând batjocoritor, apoi, dintr-o săritură, dispăru în pădure.

Vulpoiul şi pisica

S-a întâmplat odată, de mult, că pisica a întâlnit în pădure un vulpoi. „Ăsta-i priceput la toate, are multă experienţă, nu-i chiar fiştecine”, se gândi pisica şi-i zise foarte prietenoasă:

– Bună ziua, Domnule Vulpoi, ce mai faceţi? Cum vă mai descurcaţi în vremurile astea, cu scumpetea de-acum?

Vulpoiul, foarte arogant, o măsură din cap până în picioare, gândindu-se dacă să-i răspundă sau nu, şi, în sfârşit, răspunse:

– Cum îndrăzneşti tu, măi mustăcioaso, bălţată ce eşti, jigărito, cum de cutezi prinde-şoareci ce eşti, să mă întrebi pe mine cum îmi merge? Ce ştii tu, ce meserie cunoşti?

– O singură meserie, spuse pisica cu modestie.

– Şi ce meserie, mă rog? o întrebă vulpoiul.

– Când câinii se iau după mine, sar în copac şi aşa îmi salvez viaţa.

– Asta-i tot? Păi eu ştiu peste o sută de meserii şi am şi un sac de vicleşuguri pe deasupra. Când te văd, mi se face milă de tine, aşa că hai cu mine să te învăţ eu cum să te aperi de câini.

Între timp, apăru un vânător cu patru câini după el. Pisica sări repede într-un copac şi se ascunse unde era frunzişul mai des. Dintre crengi, îi strigă vulpoiului:

– Deschide sacul, Domnule Vulpoi, şi apără-te acum de câini!

Dar câinii îl prinseseră deja pe vulpoi şi nu-i mai dădeau drumul.

– Ei, Domnule Vulpoi, îi mai strigă pisica, acum te mai poţi salva cu cele o sută de meserii? Dacă ai fi ştiut una singură, ca mine, te strecurai în copac şi nu păţeai nimic. Mult noroc!

Garoafa

Era odată o regină pe care Dumnezeu o pedepsise să nu aibă copii. În fiecare zi mergea în grădina palatului şi se ruga lui Dumnezeu să-i dea şi ei un băieţel. Într-o zi, veni la ea un înger din cer şi-i spuse:

– Bucură-te că vei avea un fiu căruia i se va împlini orice dorinţă.

Regina îi povesti regelui despre buna-vestire şi, când se împlini timpul, născu un băieţel, iar regele se bucură foarte mult.

În fiecare zi mergeau, ea şi copilul, în parcul cu animale de lângă palat, şi acolo se spălau într-o fântâniţă cu apa limpede precum cristalul. S-a întâmplat însă că, odată, ea adormi cu copilul în poală. Atunci sosi bucătarul palatului, care ştia că micul prinţ avea darul de a împlini orice dorinţă, îl luă, apoi tăie un cocoş şi cu sângele lui unse hăinuţele şi pelincile copilului. Pe băieţel îl duse undeva, departe, şi-l dădu unei doici să-l alăpteze, iar el alergă la rege şi-i spuse că regina, adormind, a lăsat copilul pradă fiarelor sălbatice care l-au mâncat. Văzând sângele de pe hăinuţele copilului, regele crezu ce-i spuse bucătarul şi se mânie aşa de tare pe soţia lui, încât dădu poruncă să se clădească un turn înalt, fără ferestre şi fără scară, de unde nici soarele şi luna nu puteau fi văzute, şi o închise acolo.

În turnul acesta trebuia să stea ea şapte ani fără mâncare şi apă. Dar Dumnezeu îi trimise doi îngeri din cer sub formă de porumbei şi aceştia zburau de două ori pe zi la ea şi-i aduceau mâncare şi apă, astfel că cei şapte ani trecură cu bine.

Bucătarul se gândea fericit: „dacă acestui copil i se împlinesc toate dorinţele, s-ar putea să-mi surâdă şi mie norocul”. Aşa că plecă de la palat,

se duse la băiat, care între timp crescuse mare şi putea vorbi, şi-i zise:

– Ce-ar fi să-ţi doreşti un palat frumos cu parcuri, grajduri cu cai şi toate celelalte acareturi?

Abia rosti copilul cuvintele prin care cerea palatul, că dorinţa i se şi împlini.

După o vreme, bucătarul îi zise iar:

– Nu-i bine că eşti aşa singur, doreşte-ţi şi tu o tovarăşă de joacă.

Numai cât prinţul îşi rosti dorinţa şi apăru o fetiţă aşa de frumoasă, că nici un pictor n-ar fi putut să-i zugrăvească chipul. Cei doi copii se jucau împreună şi se iubeau din tot sufletul, iar fostul bucătar trăia ca un mare nobil, vânând toată ziulica sau dând petreceri la palat. Însă mereu se gândea că într-o zi s-ar putea întâmpla ca fiul regelui să dorească să meargă la tatăl lui şi astfel el ar fi dat de belea. Aşa că se duse în palat, şi-i zise fetei:

– În noaptea asta, când băiatul va dormi, să mergi în camera lui şi să-i bagi un cuţit în inimă, iar mie să-mi aduci limba şi inima lui; dacă n-ai să faci cum îţi spun, să ştii că te omor.

Şi plecă la vânătoare.

A doua zi, când se întoarse la palat, află că fata nu făcuse nimic din ceea ce-i poruncise. Ea îi zise:

– Cum să vărs eu sângele cuiva care n-a supărat pe nimeni?

Bucătarul se răsti la ea:

– Dacă nu faci cum îţi spun, vei plăti cu propria-ţi viaţă.

Şi plecă iar la vânătoare.

Fata luă o veveriţă care tocmai sărea pe acolo, o tăie, îi scoase inima şi limba, le puse pe o farfurie şi, când îl zări venind pe bucătar, îi spuse băiatului:

– Aşază-te în pat şi acoperă-te bine cu plapuma.

Bucătarul intră şi începu să strige:

– Unde-i inima şi limba?

Fata îi arătă farfuria. Băiatul aruncă plapuma de pe el şi zise:

– Om ticălos ce eşti, de ce ai vrut să mă ucizi? Acum am să-ţi viu de hac: te vei preface într-un căţel negru, vei purta zgardă la gât şi vei mânca jar aprins ca să-ţi iasă flăcări pe nas.

Şi, cum termină de rostit vorbele acestea, bucătarul se prefăcu într-un pudel cu o zgardă de aur la gât, iar bucătarii ceilalţi îi aduseră cărbuni aprinşi ca să-i iasă flăcări pe gât şi pe nas.

Apoi prinţul mai rămase o vreme acolo, dar se gândea mereu la mama lui, dacă o mai fi sau nu în viaţă. În cele din urmă, îi zise fetei:

– Vreau să mă duc acasă, în ţara mea. Dacă vii cu mine, voi avea grijă de tine.

– Ah, zise ea, drumul e lung şi ce să fac eu într-o ţară străină unde nu cunosc pe nimeni?

Prinţului nu-i căzură prea bine cuvintele ei, dar, pe de altă parte, ar fi vrut s-o aibă cu el, aşa că o prefăcu într-o garoafă frumoasă, o puse printre lucrurile lui şi plecă spre ţara natală. Pudelul venea în urma lui.

Când ajunse în regatul tatălui său, mai întâi se duse la turnul unde era închisă mama lui şi, cum turnul era foarte înalt, comandă o scară ca să poată urca sus. Ajuns în vârful turnului, privi înăuntru şi zise:

– Măria Ta, mai eşti în viaţă sau te-ai prăpădit de mult?

Ea răspunse:

– Tocmai am mâncat şi sunt sătulă, căci ea credea că cel care-i vorbea era îngerul care-i aducea hrană.

Fiul îi vorbi din nou:

– Mamă scumpă, eu sunt, fiul tău, cel despre care s-a spus că l-au sfâşiat fiarele sălbatece. Dar sunt în viaţă şi am venit să te salvez din închisoarea ta.

Coborî apoi de pe scară şi merse la rege, tatăl său. Se anunţă ca un simplu vânător care ar vrea să-l slujească. Regele spuse:

– De ce nu, dacă-i priceput, ar putea aduce mult vânat. Să fie angajat.

Dar nici în toată ţara lui şi nici în împrejurimi nu era nimic de vânat. Noul angajat promise însă că va face rost de atâta vânat cât era nevoie pentru masa regală. Adună pe toţi vânătorii curţii şi-i luă cu el la vânătoare. Când ajunseră în pădure, le porunci să facă un cerc mare în jurul lui şi el se aşeză în mijloc. Apoi începu, în sinea lui, să-şi dorească vânat. Îndată apărură peste două sute de animale iar vânătorii, cum stăteau în cerc, le-au împuşcat. Şaizeci de care fură încărcate cu vânat şi duse la rege, astfel că, mulţi ani, pe masă avea să fie din belşug carne de la animalele cele mai bune de mâncat.

Regele se bucură foarte mult şi porunci a doua zi o petrecere mare la care să fie invitaţi toţi curtenii. Când erau cu toţii adunaţi, el îi spuse vânătorului:

– Fiindcă eşti aşa priceput în meseria ta, vreau să rămâi la curte.

– Măria Ta, răspunse vânătorul, nu sunt un vânator aşa bun pe cât crezi.

Dar regele fu neclintit în hotărârea lui:

– Ba vei rămâne aici!

Vânătorul nu avu încotro şi acceptă să rămână pe lângă rege. Cum stătea el în palat, se gândea la iubita lui mamă dorind să ştie ce face ea în turnul în care fusese închisă. Abia se gândi, că şi veni majordomul palatului care-i spuse regelui:

– Măria Ta, noi ne bucurăm şi ne veselim aici la palat, dar oare regina ce mai face?

Regele răspunse:

– L-a lăsat pe copilul nostru să-l sfâşie fiarele, de aceea nici nu vreau să aud de ea.

Atunci vânătorul luă cuvântul şi zise:

– Măria Ta şi tată al meu, regina trăieşte, iar eu sunt fiul tău; nu m-au sfâşiat fiarele sălbatice, bucătarul cel ticălos m-a furat şi mi-a murdărit hainele cu sângele unui cocoş.

Apoi luă pudelul de zgardă şi i-l arătă regelui:

– Ăsta, care suflă flăcări pe gât şi pe nări, e ticălosul.

Regele îl întrebă dacă l-ar putea transforma din nou în bucătar, tânărul îşi puse dorinţa şi în faţa lor reapăru ticălosul cu şorţul dinainte şi cuţitul în mână. Când îl văzu, regele sări în sus de mânie şi porunci să fie aruncat în carcera cea mai adâncă. Apoi vânătorul îi spuse regelui:

– Tată, vrei să vezi şi fata cu care m-am jucat în copilărie şi care trebuia să mă ucidă din ordinul bucătarului, dar a refuzat?

– Da, cu mare plăcere, spuse regele.

– Am să ţi-o arăt sub formă de floare.

Şi băgă mâna în buzunar, scoase garoafa, o puse pe masă şi regele fu uimit de aşa o frumuseţe cum nu mai văzuse în viaţa lui.

– Şi acum vreau s-o vezi de-adevăratelea la faţă.

Şi-şi dori ca floarea să redevină fecioara care fusese. Ea îşi recăpătă chipul minunat pe care nici un pictor nu l-ar fi putut zugrăvi.

Regele trimise în grabă două cameriste şi doi slujitori la turn ca s-o ia pe regină şi s-o aducă la masă. Ajunsă în sala palatului, regina nu mâncă nimic, ci doar spuse:

– Dumnezeu cel bun care m-a ajutat să supravieţuiesc mă cheamă la el.

A mai trăit trei zile, apoi s-a stins din viaţă cu zâmbetul pe buze. Şi când fu înmormântată, doi porumbei albi o urmară spre locul de veci: erau cei care-i aduseseră mâncare în turn. Iar un înger din cer s-a aşezat pe mormântul ei.

Bătrânul rege a poruncit ca bucătarul să fie sfâşiat în patru bucăţi. Dar mâhnirea îl rodea în adâncul inimii şi muri şi el curând.

Prinţul se căsători cu iubita lui pe care o purtase în chip de garoafă în buzunar. Iar dacă n-or fi murit între timp, mai trăiesc şi azi fericiţi.

Gretel cea isteaţă

Era odată o bucătăreasă care purta pantofi cu tocuri roşii şi, când ieşea încălţată cu ei, se învârtea încolo şi încoace foarte bucuroasă, minunându-se: „Tu, Gretel, ce slujnică frumoasă eşti!”. Iar când sosea acasă, trăgea un gât de vin de bucurie şi, cum vinul îi deschidea pofta de mâncare, mânca tot ce era mai bun din cele ce gătea, până se sătura, şi-şi zicea în sinea ei: „O bucătăreasă bună trebuie să guste din mâncarea pe care o face”.

S-a întâmplat odată ca stăpânul ei să-i poruncească:

– Gretel dragă, în seara asta avem un oaspete, pregăteşte cum ştii tu mai bine două găini.

– Treaba-i ca şi făcută, domnul meu! răspunse Gretel.

Apoi tăie găinile, le opări, le jumuli, le înfipse în două ţepuşe, iar către seară le puse la foc ca să le frigă. Găinile începuseră deja să se rumenească, dar oaspetele nu mai venea. Atunci Gretel îi strigă stăpânului:

– Dacă nu vine oaspetele, trebuie să iau de pe foc găinile! Ce păcat să nu fie mâncate imediat când încă sunt cu zeama în ele! Acum ar fi numai bune!

Stăpânul îi spuse:

– Am să mă duc eu însumi să-l aduc pe invitatul nostru.

Nici nu plecă bine stăpânul, că Gretel luă cele două ţepuşe cu găinile înfipte în ele şi le puse deoparte, gândindu-se în sinea ei: „Dacă stau mult pe foc, găinile se ard! Cine ştie când vine oaspetele! Între timp, ia să dau o fugă în beci să trag un gât de vin”. Luă un urcior, aduse vin, trase o gură bună şi îşi zise: „Dumnezeu să te binecuvânteze, Gretel!” Iar apoi adăugă:

„Vinul băut nu trebuie despărţit de cel rămas în urcior”. Şi bău şi vinul rămas în urcior. Apoi puse din nou găinile deasupra focului, după ce mai întâi le unse din nou cu unt, şi începu să le întoarcă pe o parte şi pe alta ca să se rumenească. Friptura începu să miroase foarte bine, iar Gretel se gândea: „Ar trebui să le încerc, să văd dacă nu lipseşte ceva”. Luă o bucăţică din una dintre ele, îşi linse degetele şi zise: „Vai ce bune-s! E un adevărat păcat şi o mare ruşine să nu fie mâncate acum!” Se uită pe fereastră să vadă dacă nu cumva vine stăpânul împreună cu oaspetele anunţat şi, cum nu zări pe nimeni, se aşeză din nou lângă cele două găini fripte şi-şi zise: „Iaca, uneia i s-a ars deja o aripă, ar fi bine s-o iau ca să n-o vadă stăpânul”. Aşa că tăie aripa, o mâncă şi tare-i mai plăcu. Când termină de mâncat, se gândi: „Trebuie s-o iau şi pe cealaltă, altfel va observa stăpânul că lipseşte ceva”.

După ce înghiţi cele două aripi de la o găină, se duse iar la fereastră şi se uită să vadă dacă nu cumva vine stăpânul cu oaspetele lui. Dar nu văzu pe nimeni. „Cine ştie, s-o fi răzgândit oaspetele şi nu mai vine deloc. Sau poate au tras amândoi la un han?! Hai, Gretel, bucură-te din plin de viaţă. Ai început o găină, dă-o gata, că altfel n-o să ai linişte. De ce să refuzi tu darurile cereşti?” Aşa că alergă iar în beci, mai trase o duşcă de vin, apoi, bucuroasă nevoie mare, mâncă toată găina. Dar stăpânul tot nu venea. Gretel se uită iar pe fereastră, apoi spre cealaltă găină şi-şi zise: „Una fără cealaltă nu merge, unde-i una trebuie să fie şi perechea ei, găinile nu pot sta decât împreună; pentru unii mumă, pentru alţii ciumă, nu se poate. Cred că dacă mai trag încă un gât de vin, n-o să mi se aplece”. Aşa că se duse în beci, bău iar un gât bun de vin şi-i făcu loc şi celei de a doua găini lângă surata ei.

Tocmai atunci, îl auzi pe stăpânul ei strigând:

– Grăbeşte-te, Gretel, iată oaspetele nostru vine îndată!

– Da, domnule, eu tocmai aranjam masa.

Stăpânul intră în sufragerie să vadă cum este pusă masa. Între timp, oaspetele ciocăni la uşă. Stăpânul avea în mână cuţitele ca şi cum ar fi vrut să taie din găinile fripte. Gretel se repezi la uşă, puse degetul la buze şi zise:

– Ssst, ia-o din loc cât mai ai vreme, nu cumva să te prindă stăpânul meu, că va fi vai şi amar de tine. Te-a invitat la cină cu gând să-ţi taie urechile. Ia ascultă cum ascute cuţitele!

Oaspetele ascultă şi într-adevăr auzi zgomot de cuţite, aşa că sări câte două trepte şi fugi cât putu de repede; Gretel nu se lăsă nici ea mai prejos şi alergă la stăpân, ţipând cât o ţinea gura:

– Ăsta-i oaspetele simpatic pe care l-aţi invitat?

– De ce, Gretel, ce ai cu el?

– Iaca, zise ea, mi-a luat găinile pe care le pusesem pe farfurie când tocmai voiam să le aduc la masă şi a fugit cu ele.

– Frumoasă treabă! zise stăpânul cu multă părere de rău, gândindu-se la cele două găini fripte care se făcuseră nevăzute. Dacă mi-ar fi lăsat măcar una să am şi eu ce mânca! Şi-i veni în minte să strige după oaspete, dar acesta fugea de-i scăpărau călcâiele, mai ales că stăpânul era cu cuţitele în mână.

– Numai una, numai una! striga el, cu gând că oaspetele îi va lăsa şi lui o găină. Dar acesta înţelegea cu totul altceva, şi anume că gazda voia să-i taie o singură ureche. Şi fugea, şi fugea, ca şi cum ar fi fost foc pe urmele lui, până ajunse acasă, bucuros că are urechile la locul lor.

Bunicul şi nepotul

Era odată un om bătrân uitat de vremuri, căruia ochii i se împăienjeniseră, urechile îi surziseră, iar genunchii îi tremurau. Când se aşeza la masă, abia lua lingura în mână, iar până o ducea la gură vărsa supa pe faţa de masă sau, dacă reuşea să n-o verse, supa îi curgea din gură. Fiului său şi nurorii lui li se făcea de fiecare dată greaţă când îl vedeau mâncând şi de aceea au hotărât să-l pună pe bunic într-un colţ după sobă şi acolo-i dădeau de mâncare, într-o strachină de lut, cât să nu moară de foame. De acolo, bătrânul privea trist spre masă şi ochii i se umezeau de lacrimi. Odată, castronul îi scăpă din mâinile tremurătoare şi se făcu ţăndări pe duşumea. Nora îl dojeni cu asprime, el nu spuse nimic, ci doar oftă adânc. Atunci ea cumpără pe câţiva bănuţi un castron din lemn, din care ar fi trebuit să mănânce bătrânul.

Cum stăteau ei aşa într-o zi, văzură pe copilul lor de patru ani cărând după el o bucată de lemn.

– Ce faci acolo? întrebă tatăl.

– Fac o troacă, zise fiul, din care să mănânci tu şi cu mama când voi fi eu mare şi voi bătrâni.

Mama şi tata s-au privit un timp unul pe celălalt, apoi au început să plângă şi l-au luat pe bunic din colţul lui de după sobă l-au aşezat la masă iar de atunci nu i-au mai spus nimic atunci când lingura îi tremura în mână.

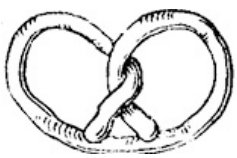

Ştima apei

Un frăţior şi surioara lui se jucau lângă o fântână şi, cum se jucau ei aşa, au căzut amândoi înăuntru. Acolo era Ştima apei care le spuse:

– Acum vă am la mână, aşa că fiţi cuminţi şi treceţi la treabă!

Şi-i duse cu ea undeva în adânc. Fetei îi dădu o grămadă de cânepă murdară şi încîlcită s-o toarcă şi să care apă într-un butoi scobit, iar băiatul trebuia să taie un copac mare cu un topor tocit. De mâncare nu primeau altceva decât nişte găluştele tari ca piatra. Până la urmă, copiii nu mai putură să îndure, aşa că aşteptară şi, într-o duminică, când Ştima apei se duse la biserică, fugiră. Când veni de la biserică, Ştima îşi dădu seama că „păsărelele” au zburat şi se luă în mare grabă după cei doi copii.

Copiii o zăriră de departe. Fata aruncă o perie în spatele ei şi apăru un munte de perii cu ace pe care Ştima se căţără cu greu, dar până la urmă reuşi să treacă dincolo de el. Când au văzut copiii asta, băiatul aruncă un pieptene în urma lui şi apăru un munte cu mii de dinţi, dar Ştima apei se descurcă şi de data asta şi trecu muntele. Atunci fata aruncă o oglindă în spate şi se făcu un munte de oglindă aşa lunecos, încât era cu neputinţă de trecut dincolo de el. Atunci Ştima apei se gândi: „Mă duc acasă, iau toporul şi voi zdrobi cu el muntele de oglindă”. Dar până să se întoarcă să doboare muntele de oglindă, copiii erau deja departe, iar Ştima apei trebui să se cărăbănească înapoi în fântâna ei.

Fluieră-vânt

Odinioară, după un război mare, soldaţii au fost lăsaţi la vatră. Fluieră-vânt a fost şi el eliberat din serviciul militar şi a primit ca plată, nici mai mult nici mai puţin, decât o bucată de pâine cazonă şi patru creiţari. Cu pâinea şi creiţarii în buzunar, el a plecat la drum. Sfântul Petru se aşezase însă în drum ca cerşetor şi, când a venit Fluieră-vânt, i-a cerut de pomană. Omul îi zise:

– Dragă cerşetorule, ce să-ţi dau? Am fost soldat, am fost lăsat la vatră şi drept plată am primit doar o bucată de pâine cazonă şi patru gologani, aşa că, asta fiind toată averea mea, aş putea cerşi ca şi tine. Totuşi, am să-ţi dau şi ţie ceva.

Apoi tăie pâinea în patru şi-i dădu Sfântului Petru o bucată şi un creiţar pe deasupra. Sfântul Petru îi mulţumi, plecă mai departe şi se aşează să cerşească în alt loc, tot în calea soldaţilor, şi când aceştia ajungeau în dreptul lui, le cerea de pomană ca şi data trecută.

Fluieră-vânt îi vorbi şi a doua oară ca la început şi-i dădu din nou o bucată de pâine şi un ban. Sfântul Petru mulţumi, plecă mai departe, se aşează pentru a treia oară în alt loc ca cerşetor şi-i vorbi la fel lui Fluieră-vânt. Acesta-i dădu a treia bucată de pâine şi al treilea ban. Sfântul Petru mulţumi din nou şi Fluieră-vânt plecă mai departe cu ultimul sfert de pâine şi ultimul ban la el. Ajunse la un birt, intră înăuntru, îşi mâncă pâinea şi ceru pentru banul care-l mai avea o bere. După ce termină de băut şi de mâncat, plecă mai departe şi din nou i-a apărut Sfântul Petru în chip de soldat lăsat la vatră şi-i vorbi astfel:

– Bună ziua, camarade, n-ai putea să-mi dai o bucată de pâine şi un creiţar să beau o bere?

– De unde să le iau? răspunse Fluieră-vânt, am fost lăsat la vatră şi am primit drept plată doar o bucată de pâine cazonă şi patru creiţari ca bani gheaţă. În drum mi-au ieşit în cale trei cerşetori, le-am dat din ce aveam la fiecare câte un sfert din pâine şi un creiţar. Ultimul sfert l-am mâncat eu într-un birt, iar din ultimul ban am băut o bere. Acum nu mai am nimic şi dacă nici tu nu ai mai mult, putem cerşi împreună.

– Nu, răspunse Sfântul Petru, nu-i nevoie. Eu mă pricep un pic la vindecarea bolilor şi din aceasta pot să câştig cât am nevoie ca să pot trăi.

– Eu nu mă pricep la nimic, zise Fluieră-vânt, aşa că trebuie să mă apuc de cerşit singur.

– Ba nu, vino cu mine, spuse Sfântul Petru, că, dacă eu voi câştiga ceva, voi împărţi cu tine, juma-juma.

– Asta-mi convine de minune, zise Fluieră-vânt.

Aşa că plecară mai departe împreună.

Ajunseră la casa unui ţăran şi auziră gemete şi strigăte; intrând înăuntru, văzură un om bolnav care trăgea să moară, în timp ce femeia lui plângea în hohote.

– Lasă bocetele, femeie, îi zise Sfântul Petru, am să-ţi fac bărbatul din nou sănătos; şi luă din traista lui o alifie cu care-l vindecă pe bolnav într-o clipă, aşa că el putu să se ridice din pat, deplin sănătos. Bucuroşi nevoie mare, femeia şi bărbatul îi ziseră:

– Cum vă putem răsplăti? Ce v-am putea da?

Sfântul Petru însă nu vru să ia nimic şi, cu cât îl rugau mai mult cei doi ţărani, cu atât îi refuza mai tare. Fluieră-vânt însă îi dădu un ghiont Sfântului Petru şi-i şopti:

– Totuşi ia ceva, trebuie şi noi să trăim.

În cele din urmă, ţăranca aduse un miel şi-i spuse Sfântului Petru să-l ia neapărat, dar Sfântul Petru refuză din nou. Fluieră-vânt îl luă deoparte

şi-i zise:

– Ia-l, prostu' dracului, avem nevoie de el.

Sfântul Petru îi spuse:

– Bine, am să iau mielul, dar nu-l duc eu. Dacă-l vrei, cară-l tu.

– Nu-i nici o nenorocire, zise Fluieră-vânt, chiar îmi face plăcere să-l car! şi-l luă pe umeri.

Apoi plecară şi ajunseră într-o pădure; mielul începuse să-i pară cam greu lui Fluieră-vânt, care era şi flămând, aşa că-i zise Sfântului:

– Ia priveşte, colo este un loc frumos, am putea fierbe mielul să-l mâncăm.

– N-ar fi rău, zise Sfântul Petru, dar habar n-am să gătesc. Dacă vrei s-o faci tu, ai colea o oală; eu am să mă plimb puţin până termini să prepari mielul. Dar nu cumva să începi a mânca înainte să mă întorc, voi fi la timp înapoi.

– Lasă, du-te fără grijă, zise Fluieră-vânt, mă pricep la bucătărit, aşa că am să pregătesc eu mielul.

Atunci Sfântul Petru plecă, iar Fluieră-vânt tăie mielul, făcu un foc bun şi-l puse la fiert în oală. Mâncarea fu gata curând, dar Sfântul nu mai venea. Fluieră-vânt luă mielul din oală, îl tăie şi-i scoase inima. „Asta-i cea mai bună bucăţică”, îşi zise el, o încercă, apoi o mâncă în întregime. În sfârşit, Sfântul Petru se întoarse şi-i zise:

– Poţi să mănânci singur tot mielul, eu aş vrea numai inima din el, pe asta să mi-o dai.

Fluieră-vânt luă cuţitul şi furculiţa şi începu să caute cu mare zel în miel, dar nu putu să găsească inima; după un timp, zise scurt:

– Nu-i nici o inimă înăuntru.

– Cum aşa? se miră Sfântul.

– Nu ştiu nici eu, răspunse Fluieră-vânt. Da' proşti mai suntem amândoi, căutăm inima mielului şi nici unuia nu-i dă prin cap că mielul nu are inimă!

– Ei, asta nu se poate, orice animal are inimă, de ce adică să nu aibă şi mielul?

– Nu, cu siguranţă, frate, mielul nu are inimă, mai gândeşte-te şi ai să vezi, serios, n-are inimă.

– Bine, aşa o fi cum spui tu, zise Sfântul Petru, dacă nu are inimă, eu nu vreau să mănânc nimic altceva, aşa că-l poţi mânca singur.

– Şi ceea ce nu pot mânca, iau în raniţă, zise Fluieră-vânt. Mâncă apoi jumătate din miel, iar ce rămase băgă în raniţă.

După asta, plecară mai departe şi Sfântul Petru făcu aşa fel ca drumul să fie traversat de-o apă mare pe care trebuiau s-o treacă. Sfântul zise:

– Mergi tu în faţă.

– Ba nu, zise Fluieră-vânt, mergi tu în faţă, şi se gândi în sinea lui: „dacă apa-i prea adâncă, eu rămân pe mal”.

Atunci Sfântul Petru intră în apă şi aceasta-i ajungea doar până la genunchi. Vru şi Fluieră-vânt să intre, dar apa crescu şi-i ajunse până la gât. Fluieră-vânt strigă:

– Frate, ajută-mă!

Sfântul îi răspunse:

– Recunoşti că ai mâncat inima mielului?

– Nu, răspunse Fluieră-vânt, n-am mâncat-o eu.

Atunci apa crescu şi mai sus şi-i ajunse până în dreptul gurii.

– Ajută-mă, frate! strigă soldatul.

Sfântul Petru îi zise din nou:

– Recunoşti că ai mâncat inima mielului?

– Nu, răspunse el, n-am mâncat-o eu.

Totuşi Sfântul Petru nu voia să-l lase ca să se înece, aşa că făcu să scadă apa din nou şi-l ajută să treacă pe malul celălalt.

Plecară mai departe şi ajunseră într-o ţară unde auziră că fiica regelui era bolnavă de moarte.

– Aoleu, frate, acum trebuie să dăm lovitura cea mare, zise Fluieră-vânt Sfântului Petru; dacă o lecuim, am scăpat pentru totdeauna de sărăcie.

Şi i se păru că Sfântul nu merge destul de repede, aşa că-i strigă:

– Ia-ţi picioarele la spinare, frăţioare, ca să ajungem la timp!

Dar Sfântul Petru mergea tot mai încet, cu toate îndemnurile lui Fluieră-vânt. Aşa că le ajunse vestea că prinţesa murise.

– Aşa ne trebuie, spuse Fluieră-vânt, dacă mergi dormind.

– Stai liniştit, răspunse Sfântul Petru, eu pot mai mult decât să vindec bolile, pot să-i învii pe morţi.

– Păi spune aşa, zise Fluieră-vânt, asta-mi place! Pentru aşa treabă, ţi se cuvine cel puţin jumătate din regat.

Şi s-au dus la palatul regelui, unde era mare doliu. Sfântul Petru însă îi spuse regelui că el are puterea să-i învie fiica. Atunci fu condus la patul fetei, iar Sfântul zise:

– Aduceţi-mi un cazan cu apă!

Şi, când cazanul fu adus, îi scoase pe toţi cei de faţă afară şi doar Fluieră-vânt avu voie să rămână. Atunci, tăie corpul fetei în bucăţi, aruncă bucăţile în apă, făcu foc sub cazan şi le lăsă să fiarbă. Şi când fierseră

până ce carnea se desprindea de pe oase, luă oasele, le puse pe masă şi le aranjă în ordine. Când termină, se aşeză în faţa lor şi spuse de trei ori:

– În numele Sfintei Treimi, trezeşte-te!

La a treia strigare, fata se ridică vie, sănătoasă şi frumoasă.

Regele se bucură foarte tare şi-i spuse Sfântului Petru:

– Te rog să-ţi iei răsplata, iar dacă-mi ceri jumătate din regat, ţi-o voi da.

Sfântul Petru însă răspunse:

– Nu vreau nici o răsplată.

„O, Hans cel prost”, gândi Fluieră-vânt, şi-i dădu un ghiont, şoptindu-i: „Nu fi prost, dacă tu nu vrei nimic, eu vreau”.

Dar Sfântul Petru nu voia să primească nimic. Cum regele văzu că celălalt ar vrea ceva, îl trimise la vistiernic care-i umplu raniţa cu aur. Apoi cei doi plecară mai departe şi, când ajunseră într-o pădure, Sfântul Petru îi zise lui Fluieră-vânt:

– Acum hai să împărţim aurul.

– Da, hai să-l împărţim.

Atunci Sfântul Petru împărţi banii, dar îi împărţi în trei grămezi. Fluieră-vânt se gândi în sinea lui: „Oare ce ţăcăneală are iar în cap de face trei grămezi deşi noi suntem numai doi?”

Sfântul Petru îi zise:

– Acum, că am împărţit banii în trei părţi egale, uite cum facem: o parte să fie pentru mine, una pentru tine şi una pentru cel care a mâncat inima mielului.

– Oh, da, eu, eu am mâncat-o! strigă bucuros Fluieră-vânt şi se repezi asupra grămezii de aur – te rog să mă crezi!

– Cum aşa, zise Sfântul Petru, doar mielul nu are inimă?!

– Ei, frate, ce părere ai, mielul are inimă ca toate animalele, adică de ce n-ar avea şi el una?

– Bine, zise Sfântul Petru, păstrează banii, dar eu nu vreau să mai merg cu tine şi am să-mi văd de drumul meu.

– Cum vrei, frăţioare – zise Fluieră-vânt – cu bine, aşadar!

Sfântul Petru plecă pe alt drum, iar Fluieră-vânt se gândi: „Mai bine că a luat-o în altă parte, o fi el sfânt care face minuni, are bani destui la el, numai că nu ştie ce să facă cu ei, îi risipeşte, îi dă în dreapta şi în stânga, şi după o vreme nu mai are nici o leţcaie”.

Apoi ajunse într-o altă ţară unde iar auzi că tocmai murise fiica regelui. „Hait!”, gândi el, „a dat norocul peste mine, o voi învia şi mi se va plăti, că aşa-i obiceiul”. Se duse la rege şi-i propuse să-i învie fiica. Regele auzise că un soldat lăsat la vătră este prin împrejurimi şi învie morţii şi s-a gândit că Fluieră-vânt o fi acela, totuşi, cum nu avea încredere în el, se sfătui cu sfetnicii săi, iar aceştia îi spuseră să-l lase să încerce, că doar fiica lui şi aşa era moartă. Fluieră-vânt ceru să i se aducă un cazan cu apă, porunci tuturor celor de faţă să iasă din camera fetei, tăie trupul în bucăţi, le aruncă în apă, făcu focul şi le lăsă să fiarbă exact aşa cum văzuse la Sfântul Petru. Apa începu să fiarbă şi carnea se desprinse de pe oase; el scoase oasele afară şi le puse pe o masă, numai că nu ştia în ce ordine să le aranjeze şi le puse toate invers, răvăşite care încotro. Apoi se aşează în faţa lor şi zise:

– În numele Sfintei Treimi, tu, cea moartă, revino la viaţă! Şi spuse de trei ori aşa, dar oasele nici gând să se mişte din loc. Mai spuse încă o dată de trei ori, dar degeaba.

– Ei, drac împieliţat de fată ce eşti, ridică-te când îţi spun, strigă el, altfel va fi vai şi amar de tine!

Cum zise aceasta, apăru deodată Sfântul Petru cu înfăţişarea lui de odinioară de cerşetor, pătrunse prin fereastră înăuntru şi zise:

– Om fără frica lui Dumnezeu, ce faci aici, cum vrei să se ridice moarta când tu i-ai aruncat la întâmplare oasele?

– Frăţioare, am făcut şi eu cum m-am priceput, răspunse Fluieră-vânt.

– De data asta am să te ajut să ieşi din belea, dar fii atent, dacă mai încerci o dată, vei avea ghinion. Acum nu ai voie să ceri de la rege nici cea mai mică răsplată.

Apoi Sfântul puse oasele în ordinea cuvenită şi spuse de trei ori: „În numele Sfintei Treimi, scoală-te din morţi” şi prinţesa învie; era frumoasă şi sănătoasă ca înainte de a fi murit. După aceea Sfântul Petru dispăru prin fereastră.

Fluieră-vânt era fericit că treaba îi mersese aşa de bine, dar se înfuria la gândul că nu trebuia să ceară nimic drept răsplată. „Tare aş vrea să ştiu ce gărgăuni are el în cap, de-ţi dă cu o mână şi-ţi ia cu cealaltă, şi ce sens au toate astea?”

Regele îl chemă pe Fluieră-vânt şi-l rugă să-i spună ce vrea ca răsplată. El însă nu avea voie să ceară nimic, dar, prin diverse tertipuri şi vicleşuguri, îl făcu pe rege să-i umple raniţa cu aur şi după aceea plecă. Când să iasă din palat, la poartă stătea Sfântul Petru care-i zise:

– Uite ce fel de om eşti! Nu ţi-am spus să nu iei nimic? Iar tu ai raniţa plină cu aur.

– Da' ce vină am eu, răspunse Fluieră-vânt, dacă regele mi-a băgat aurul acolo?

– Îţi spun încă o dată, nu cumva să încerci să mai faci ce ai făcut, că va fi vai şi amar de tine.

– Ei, frate, nu-ţi face griji, acum am destul aur, de ce m-aş mai apuca să spăl oase?

– Da, într-adevăr, aurul îţi ajunge pentru multă vreme. Dar, ca să nu te mai apuci să faci ceea ce n-ai voie, îi voi da raniţei tale puterea ca tot ceea ce ţi-ai dori să fie în ea. Cu bine, n-ai să mă mai vezi de acum niciodată!

– Doamne ajută! zise Fluieră-vânt şi se gândi în sinea lui: „Bine că ai plecat, cucuvea vrăjită, bine că am scăpat de tine”. Dar la puterea miraculoasă a raniţei lui nu se mai gândi, aproape că uită de ea.

Şi plecă Fluieră-vânt cu banii în raniţă, dar, ca şi înainte, dădu în dreapta şi în stânga, cheltui fără măsură şi rămase doar cu patru creiţari, nici mai mult, nici mai puţin. Ajunse la un han şi se gândi: „Trebuie să scap de banii ăştia”. Şi comandă de trei creiţari vin, iar de unul pâine. Cum stătea el aşa şi bea, îi veni pe la nas un miros de gâscă friptă. Fluieră-vânt se uită, cercetă peste tot şi văzu că hangiul avea în rolă două gâşte puse la rumenit. Atunci îşi aduse aminte ce-i spusese tovarăşul lui de drum că tot ce vrea se află în raniţă. Aşa că ieşi afară în faţa uşii şi zise:

– Vreau cele două gâşte rumenite în raniţa mea!

Nici nu termină bine de zis, că deschise raniţa şi văzu gâştele înăuntru. „Ah, minunat, îşi spuse el, sunt un om făcut”.

Se duse într-o poiană şi scoase gâştele. Cum stătea el şi mânca, trecură pe acolo doi muncitori şi, văzând gâsca rămasă, începură să se uite la ea cu jind. Fluieră-vânt se gândi: „Una îţi ajunge” şi îi strigă pe cei doi tineri şi le zise:

– Luaţi gâsca şi vă ospătaţi în cinstea mea.

Ei mulţumiră, merseră cu ea la han, cerură vin şi pâine şi scoaseră gâsca vrând s-o mănânce. Hangiţa îi văzu şi-i spuse bărbatului ei:

– Cei de colo mănâncă o gâscă, ia vezi dacă nu-i din cuptorul nostru. Hangiul alergă spre cuptor, dar cuptorul era gol.

– Aşa, pui de hoţi, vă place gâsca, nu? Plătiţi de îndată sau vă spăl cu zeamă de măturoi verde de alun.

Cei doi spuseră:

– Noi nu suntem hoţi, un soldat mărinimos ne-a dat gâsca afară, în poiană.

– Nu mă duceţi voi de nas, soldatul a fost aici, dar a plecat pe uşă ca un om cinstit, am fost atent la asta. Voi sunteţi hoţii şi trebuie să plătiţi.

Cum nu aveau cu ce să plătească, hangiul luă un ciomag şi-i snopi în bătaie, scoţându-i pe uşă afară.

Cât despre Fluieră-vânt, el şi-a urmat drumul ajungând într-un oraş unde era un palat măreţ şi nu departe de el un han ca vai de lume. Intră în han şi rugă să fie lăsat să înnopteze acolo, dar hangiul îl alungă:

– Nu mai avem locuri, casa-i înţesată de oameni nobili, nu de-alde tine.

– Mă mir, zise Fluieră-vânt, oamenii nobili vin la tine şi nu se duc la palat?

– De, aşa ar fi normal, zise hangiul, numai că acolo se petrece ceva necurat, nici unul dintre cei care a înnoptat la palat nu a mai ieşit viu de acolo.

– Dacă au încercat alţii, aş încerca şi eu, spuse Fluieră-vânt.

– Uite ce, hai s-o lăsăm baltă, ai chef de vorbă!

– Nu-i vorba de asta, zise Fluieră-vânt, dă-mi numai cheile, de mâncare şi de băut şi plec.

Atunci hangiul îi dădu cheile, mâncare şi băutură şi cu ele Fluieră-vânt se duse la palat, se ospătă în voie şi, când i se făcu somn, se întinse pe podea, căci nu era nici un pat acolo. Curând adormi. În toiul nopţii fu însă trezit de o larmă îngrozitoare şi văzu nouă draci care făcuseră un cerc în jurul lui şi dansau. Fluieră-vânt le zise:

– Dansaţi până nu mai puteţi, dar să nu vă apropiaţi prea tare de mine!

Dracii însă, dimpotrivă, se împingeau tot mai mult spre el şi-i atingeau cu copitele lor mizerabile faţa.

– Liniştiţi-vă, stafii îndrăcite! le strigă el, dar ei îl enervau din ce în ce mai tare.

Atunci Fluieră-vânt se supără foarte tare şi strigă:

– Aoleu, am eu ac de cojoc pentru voi! Luă un picior de la scaun şi începu să dea cu el în dreapta şi în stânga în grămada dracilor.

Dar nouă draci contra unui soldat erau prea mult, şi când îi lovea pe cei din faţă, din spate alţii îl apucau de păr şi-l trăgeau nemilos.

– Lua-v-ar dracu', las că vă arăt eu vouă, aşteptaţi numai oleacă! Toţi nouă în raniţa mea, marş!

Şi toţi intrară înăuntru, iar el închise cataramele raniţei şi-o aruncă într-un colţ.

În cameră se făcu linişte şi Fluieră-vânt se întinse din nou şi dormi până dimineaţă. Atunci sosiră hangiul şi stăpânul palatului să vadă ce se petrecuse acolo. Se mirară foarte, văzându-l sănătos şi plin de curaj, şi-l întrebară curioşi:

– Dracii ţi-au dat pace?

– Cum să-mi dea pace? răspunse Fluieră-vânt. Dar i-am băgat pe toţi nouă în raniţa mea. Puteţi de acum să staţi liniştiţi în palat, că nu mai e nici picior de drac prin el.

Atunci nobilul îi mulţumi, îl răsplăti generos şi-l rugă să intre în slujba lui ca să-şi câştige pâinea zilnică.

– Nu, răspunse Fluieră-vânt, eu sunt obişnuit să cutreier lumea, aşa că voi pleca mai departe.

Şi plecă Fluieră-vânt mai departe, intră într-o fierărie, puse raniţa în care se aflau cei nouă draci pe o nicovală şi-l rugă pe fierar şi pe ucenicii lui să bată cu ciocanele în ea. Ei începură să bată cu nişte ciocane mari cu atâta putere, încât dracii urlau ca din gură de şarpe. Când desfăcu raniţa, opt erau morţi, unul însă, care se ascunsese într-o cută a raniţei, mai era în viaţă, şi sări afară fugind din nou în iad.

Apoi Fluieră-vânt plecă mai departe prin lume şi cine ştie câte s-ar mai putea povesti despre el, dacă într-un târziu n-ar fi îmbătrânit şi n-ar fi trebuit să se gândească la propriul sfârşit. Aşa că se duse la un pustnic recunoscut pentru credinţa lui şi-i spuse:

– Sunt un călător obosit care ar vrea să ajungă în lumea de dincolo.

Pustnicul îi răspunse:

– Există două căi, una este largă şi plăcută şi duce la Iad, iar cealaltă este strâmtă şi aspră şi duce spre Rai.

„Ar trebui să fiu nebun, îşi zise Fluieră-vânt, să aleg drumul cel strâmt şi aspru”, aşa că o luă la sănătoasa şi plecă pe drumul larg şi plăcut până ajunse la o poartă mare, neagră care nu era altceva decât poarta Iadului. Fluieră-vânt bătu în poartă, iar străjerul o întredeschise ca să vadă cine bate. Când îl văzu însă pe Fluieră-vânt, se sperie, căci era tocmai cel de al nouălea drac, cel scăpat din raniţă, şi încă mai avea la ochi o vânătaie de pe când fusese bătut de fierar. Aşa că puse repede la loc zăvorul pe poartă, alergă la Tartor şi-i spuse:

– Afară aşteaptă un ins cu o raniţă şi vrea să intre, dar să nu-l lăsaţi înăuntru, că vrea să bage tot Iadul în raniţă. Este cel care m-a bătut crunt când eram ascuns în raniţă.

Aşa că Fluieră-vânt fu dat afară. „Dacă ei nu mă vor”, îşi zise în sinea lui, „să văd, poate în Rai voi fi mai bine primit, trebuie să fie şi pentru mine un loc pe undeva”. Întoarse spatele Iadului şi plecă mai departe, până ajunse la poarta Raiului şi bătu ea. Sfântul Petru stătea de strajă la poartă. Fluieră-vânt îl recunoscu îndată şi se gândi: „Aici ţi-ai găsit un prieten, aşa că-ţi va merge mai bine”. Dar Sfântul Petru îi zise:

– Mi se pare că vrei să vii în cer, nu-i aşa?

– Lasă-mă să intru, frate, trebuie să mă retrag undeva şi eu; dacă cei din Iad m-ar fi primit, n-aş fi venit să te deranjez.

– Nu, spuse Sfântul Petru, n-o să intri în Rai!

– Dacă nu vrei să mă laşi înăuntru, ia-ţi raniţa înapoi; nu vreau să mai am de-a face cu ea! zise Fluieră-vânt.

– Dă-o încoace, zise Sfântul Petru.

Atunci îi dădu raniţa printre gratiile porţii Raiului şi Sfântul Petru o luă şi o atârnă lângă scaunul lui. Fluieră-vânt îi zise:

– Acum aş vrea să intru şi eu în raniţă.

Şi ţuşti, îndată fu înăuntru şi astfel intră în Rai, iar Sfântul Petru nu avu ce face şi trebui să-l lase. Şi Fluieră-vânt stă şi în ziua de azi în Rai.

Hänsel jucătorul

Odată, un om ajunsese în aşa hal, încât nu făcea altceva decât să joace cărţi; de aceea i se zicea Hänsel jucătorul sau Numai-jocu-i-de-el; şi cum nu mai contenea să joace, şi-a pierdut casa şi tot avutul la joc. Acu', chiar în ziua în care trebuia să-şi părăsească el casa, veniră Dumnezeu şi Sfântul Petru şi-l rugară să-i lase să înnopteze. Numai-jocu-i-de-el le-a spus:

– Din partea mea, cu plăcere, puteţi înnopta aici, numai că nu vă pot oferi nici pat de dormit şi nici mâncare.

Atunci Dumnezeu îi zise că el trebuie doar să-i primească, de mâncare se îngrijesc ei. Asta-i plăcu mult lui Hänsel jucătorul. Dumnezeu îi dădu câţiva bani să se ducă la brutărie şi să cumpere pâine. Numai-jocu-i-de-el plecă în grabă. Dar, cum ajunse în dreptul casei unde erau adunaţi ceilalţi nenorociţi de jucători care-i luaseră totul la joc, aceştia l-au strigat:

– Hei, Hänsel, vino încoa!

– Da, zise el, acu' vreţi să-mi luaţi şi cei trei groşeni pe care-i am la mine?

Dar ei nu se lăsară cu una cu două, aşa că intră înăuntru şi jucă şi cei trei groşeni. Sfântul Petru şi Dumnezeu au tot aşteptat şi, cum omul nu mai venea, s-au dus să-l caute. Hänsel jucătorul însă, cum i-a văzut venind, s-a prefăcut că a scăpat cei trei groşeni într-o băltoacă şi căuta cu zel în ea; dar Sfântul Petru ştia bine ce făcuse el cu banii şi-i mai dădu trei groşeni. Hänsel nu s-a mai lăsat înşelat şi a adus pâinea. Atunci Dumnezeu l-a întrebat dacă nu are puţin vin. Hänsel zise:

– O, doamne, butoaiele mele sunt de mult toate goale.

Dar Domnul i-a spus să coboare în pivniţă căci va afla acolo cel mai bun vin. Multă vreme n-a vrut Hänsel să creadă, în cele din urmă a zis:

– Bine, mă duc în beci, dar ştiu sigur că nu este picătură de vin acolo.

Cum a dat cep la butoi, a început să curgă din el un vin dintre cele mai bune. Aduse el vinul şi cei doi rămaseră peste noapte în casa lui. A doua zi, dis-de-dimineaţă, Dumnezeu i-a spus lui Hänsel jucătorul că ar putea să-i împlinească trei dorinţe. El credea că-l va ruga să-i ofere un loc în Rai, dar Hänsel îl rugă să-i dea nişte cărţi mereu câştigătoare, un zar, cu care totul se câştigă, şi un copac cu tot felul de fructe; cel care s-ar urca în copac, să nu mai poată coborî fără voia lui Hänsel. Dumnezeu i-a dat tot ce-i ceruse şi plecă mai departe împreună cu Sfântul Petru.

Hänsel jucătorul a început să joace aşa de bine cu zarul, că în curând a câştigat jumătate din lume. Atunci Sfântul Petru i-a spus lui Dumnezeu:

– Doamne, treaba asta nu-mi place, are toate şansele să câştige întreaga lume; trebuie să trimitem Moartea la el.

Şi i-au trimis Moartea. Când Moartea l-a găsit, jucătorul nostru era, fireşte, la masa de joc; atunci Moartea i-a zis:

– Hänsel, vino te rog puţin afară.

Hänsel jucătorul însă i-a răspuns:

– Aşteaptă numai până ce termin jocul şi, între timp, urcă în copacul de afară şi culege câteva fructe ca să avem ce mânca pe drum.

Moartea s-a urcat în copac, iar Hänsel a intrat în casă, s-a aşezat la joc şi a tot jucat fără să-şi dea seama că au trecut şapte ani, timp în care n-a mai murit nimeni pentru că Moartea stătea sus, în copac.

Atunci Sfântul Petru i-a spus lui Dumnezeu:

– Doamne, treaba nu-i bună deloc; nu mai moare nici un om; trebuie să facem neapărat ceva.

Aşa că veniră ei înşişi la Hänsel şi Dumnezeu îi porunci să dea Moartea jos din copac. Ea s-a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu, care i-a spus:

– Du-te şi ia-l pe Hänsel! Iar ea l-a sugrumat numaidecât.

Şi au plecat toţi trei pe lumea cealaltă. Hänsel jucătorul a ajuns şi el la poarta Raiului şi a bătut.

– Cine-i acolo?

– Hänsel jucătorul.

– Ah, n-avem nevoie de tine, pleacă de-aici!

Hänsel se duse la Purgatoriu şi bătu în poartă:

– Cine-i acolo?

– Hänsel jucătorul.

– Ah, la noi e nenorocire şi necaz, nu avem chef să jucăm. Pleacă de-aici!

Hänsel a mai mers ce-a mers şi a ajuns la Iad şi acolo l-au lăsat să intre; dar nu erau decât Lucifer şi câţiva draci cocoşaţi care tocmai îşi făcuseră de lucru printre pământeni. Hänsel s-a aşezat şi a început să joace cu ei. Lucifer nu avea altă avere decât un drac ghebos. Şi pe acesta l-a câştigat Hänsel, căci, cu cărţile lui, câştiga întotdeauna.

Apoi, cu diavolul ghebos după el, a plecat şi, cu nişte ciomege, a început să lovească cerul de era mai, mai să-l crape.

Atunci Sfântul Petru i-a spus iar lui Dumnezeu:

– Doamne, treaba nu-i a bună deloc, trebuie să-l lăsăm să intre, altfel ne dărâmă cerul.

Şi l-au lăsat să intre.

Dar Hänsel a început să joace cărţi din nou şi s-a făcut aşa o gălăgie şi o hărmălaie, că cei de acolo nu-şi mai puteau auzi nici propriile cuvinte. Atunci Sfântul Petru a zis iarăşi:

– Doamne, treaba nu-i bună deloc, trebuie să-l aruncăm cât mai repede de aici, altfel ne ridică tot cerul în cap.

Dumnezeu s-a învoit, l-au aruncat afară din Rai şi apoi i-au împărţit sufletul şi, până azi, în fiecare jucător, se află o părticică din sufletul lui Hänsel jucătorul.

Baba Dochia

O văduvă avea două fete, una era frumoasă şi harnică, alta urâtă şi leneşă. Dar mama o iubea mai mult pe cea urâtă şi leneşă, pentru că-i era fiică dreaptă, cealaltă, fiica ei vitregă, trebuia să facă toate treburile şi să fie cenuşăreasa casei. Biata fată era în fiecare zi nevoită să bată drum lung până la o fântână, unde se aşeza şi torcea până când îi sângerau degetele. S-a întâmplat însă că, într-o zi, mosorul cu lână fiind plin de sânge, ea s-a aplecat să-l spele în fântână; dar mosorul i-a scăpat din mână şi căzu la fund. Fata începu să plângă, alergă la mama vitregă şi-i povesti ce necaz i s-a întâmplat. Aceasta o bătu foarte crunt şi fu aşa de nemiloasă, că-i spuse:

– Ai lăsat să-ţi scape mosorul în fundul fântânii, du-te după el şi scoate-l afară!

Atunci fata se întoarse la fântână şi, cu inima cât un purice de frică, sări în apă să ia mosorul. Îşi pierdu cunoştinţa, iar când îşi reveni, văzu că se afla pe o câmpie frumoasă şi însorită, cu mii de flori. Merse repede prin poiană şi ajunse la un cuptor plin cu pâine; pâinea îi strigă:

– Ah, scoate-mă afară, scoate-mă afară, altfel mă ard. Sunt de mult răscoaptă!

Fata se apropie şi luă din cuptor cu o lopată pâinile una după alta.

Apoi merse mai departe şi ajunse la un măr plin cu mere care-i strigau:

– Scutură-ne, scutură-ne, că suntem coapte de mult!

Ea scutură copacul până când nu mai rămase nici un măr pe crengi; şi când toate fură laolaltă într-o grămadă, plecă mai departe. În sfârşit, ajunse la o căsuţă pe fereastra căreia privea o femeie bătrână; dar cum baba avea dinţii foarte mari, fetei îi fu frică să mai înainteze şi se opri. Bătrâna însă îi strigă:

– De ce te sperii, draga mea copilă? Rămâi la mine şi, dacă vei ţine casa în bună ordine, tare bine-ţi va merge. Trebuie să fii foarte atentă cum faci patul şi cum scuturi chilota: când ies penele şi zboară, atunci se porneşte ninsoare pe pământ.

Fiindcă bătrâna i-a vorbit aşa de frumos, inima fetei s-a înmuiat îndată şi s-a învoit să intre în slujba ei. Se îngrijea de toate ca s-o mulţumească pe bătrână şi-i scutura bine aşternutul, ca să ningă cu fulgi de nea pe pământ. De aceea o ducea bine, fără nici un cuvânt de reproş din partea mătuşii şi în toate zilele aveau friptură şi legume la masă.

Trecuse multă vreme de când slujea la Baba Dochia (căci aşa se numea bătrâna) şi începu să fie tristă fără să ştie de ce; în sfârşit, îşi dădu

seama: îi era dor de casă. Deşi o ducea de mii de ori mai bine decât acolo, ar fi vrut nespus de mult să se întoarcă. Până la urmă îi zise bătrânei:

– Tare mi-e dor de casă şi, deşi aici, în adâncul pământului, îmi merge atât de bine, nu mai pot rămâne mult timp, trebuie să mă duc la ai mei.

Baba Dochia zise:

– Îmi place că doreşti să te întorci acasă şi, pentru că m-ai slujit cu atâta credinţă, am să te duc chiar eu.

O luă de mână şi o conduse spre o poartă mare. Poarta era deschisă şi, cum fata tocmai stătea sub ea, începu să plouă cu bani de aur şi aurul rămase agăţat de ea până o acoperi cu totul.

– Ăsta-i al tău pentru că ai fost aşa harnică, zise Baba Dochia şi-i dădu înapoi şi mosorul cu lâna toarsă pe care-l scăpase în fântână. Apoi poarta s-a închis şi fata se trezi deasupra, pe pământ, nu departe de casa mamei sale. Când intră în curte, cocoşul o recunoscu şi începu să cânte:

– Cucurigu, cucurigu! Ia uite, fata noastră de aur s-a întors acasă!

Atunci fata intră înăuntru la sora şi mama ei vitregă şi, pentru că era acoperită cu aur, fu bine primită. Fata le povesti tot ce i se întâmplase şi, auzind mama cum s-a îmbogăţit fiica ei vitregă, vru ca şi fiica ei urâtă şi leneşă să aibă o soartă aşa de norocoasă. Se duse şi ea la fântână şi începu

să toarcă; şi, ca să i se umple degetele de sânge, şi le înfipse într-o tufă de spini din apropiere. Apoi aruncă mosorul în fântână şi sări şi ea înăuntru. Ajunse, ca şi cealaltă, în poiana cea frumoasă şi merse pe aceeaşi potecă. Când fu în dreptul cuptorului, pâinea o strigă şi pe ea:

– Ah, ascoate-mă afară, scoate-mă afară, altfel mă ard, că sunt de mult răscoaptă!

Leneşa însă spuse:

– N-am nici un chef să mă murdăresc! şi plecă mai departe.

Curând ajunse la măr, care-i strigă şi el:

– Scutură-mă, scutură-mă, merele sunt de mult coapte! Ea răspunse însă:

– Nu, dacă-mi cade un măr în cap? şi plecă mai departe.

Când ajunse în faţa casei unde locuia Baba Dochia, nu se sperie, pentru că auzise deja de la sora ei despre dinţii ei mari, şi se angajă îndată la ea. În prima zi, făcu ce făcu şi fu harnică, o ascultă pe Baba Dochia în tot ce-i spunea, gândind că astfel îi va da cât mai mulţi bani. Dar patul nu i-l aranjă aşa cum îi ceruse Baba Dochia şi nu scutură chilota, încât penele să iasă din ea şi pe pământ să ningă. Leneşa însă era pe deplin mulţumită şi se gândea că în curând va ploua cu aur. Baba Dochia o conduse la poartă şi pe ea, dar, când se aşeză sub portic, în loc de aur, peste fată începu să curgă smoală dintr-un castron.

– Asta-i răsplata muncii tale, zise Baba Dochia şi închise poarta.

Leneşa ajunse acasă, acoperită din cap până în picioare cu smoală, iar cocoşul, când o văzu, începu să cânte:

– Cucurigu, cucurigu, fata noastră cea murdară s-a întors acasă!

Şi smoala rămase pe ea şi nu mai putu, cât trăi, s-o îndepărteze.

Pasărea măiastră

Era odată un meşter vrăjitor care lua înfăţişarea unui om sărac, mergea din casă în casă, cerşea şi fura fetele frumoase. Nimeni nu ştia unde le duce, căci fetele nu mai apăreau niciodată.

Într-o zi, vrăjitorul ajunse la uşa unui om care avea trei fete foarte frumoase; vrăjitorul luase chipul unui biet cerşetor care ducea o traistă pe spate unde, chipurile, aduna ce i se dădea de pomană. Ceru ceva de mâncare şi, când fata cea mare veni cu o bucată de pâine şi vru să i-o dea, el numai ce-o atinse şi, ca fermecată, fata intră în traistă. Apoi vrăjitorul se grăbi foarte şi o duse într-o pădure întunecoasă în mijlocul căreia se afla casa lui. În casă totul era minunat şi el o asigură:

– Comoara mea, are să-ţi placă mult la mine, vei avea tot ce-ţi doreşte inima.

După ce trecură câteva zile, vrăjitorul spuse:

– Eu trebuie să plec şi să te las singură un timp; uite colo sunt cheile casei, poţi intra peste tot şi vedea totul, numai într-o cameră n-ai voie, aceea care se deschide cu cheiţa asta; dacă vei încălca porunca, vei plăti cu viaţa.

Îi mai dădu şi un ou, sfătuind-o:

– Păzeşte oul acesta cu mare grijă şi poartă-l mereu la tine, căci dacă se pierde, se va abate asupra ta o mare nenorocire.

Ea luă cheile şi oul şi promise că va face întocmai cum i-a spus.

Nici nu s-a îndepărtat bine vrăjitorul, că ea şi începu să umble prin toată casa, de jos până sus, şi să cerceteze totul. Erau multe încăperi strălucind de atâta aur şi argint, cât nu văzuse niciodată în viaţa ei. Când

ajunse în faţa uşii interzise, vru să treacă mai departe, dar curiozitatea nu-i dădea linişte.

Privi cheia, care arăta ca toate celelalte, o băgă în broască şi o întoarse puţin, dar uşa se dădu în lături. Şi ce văzu ea înăuntru? În mijlocul încăperii se afla un bazin plin cu o mulţime de oameni tăiaţi; alături, un butuc şi o secure ce strălucea de ascuţită ce era. Fata se sperie aşa de tare, încât oul pe care-l ţinea în mână căzu în bazin. Îl scoase de acolo, îl şterse şi-l răzui, dar nu putu în nici un chip să îndepărteze petele de sânge.

Nu la mult timp după asta, vrăjitorul se întoarse din călătorie şi, mai întâi, ceru cheile şi oul. Fata i le dădu, dar tremura ca varga de frică şi el pricepu îndată, după petele roşii de pe ou, că fata fusese în camera interzisă.

– De ce ai intrat acolo împotriva voinţei mele? Acum o să intri din nou, dar de data asta împotriva voinţei tale. Eşti condamnată la moarte.

O trânti la pământ, o înşfăcă de păr, îi puse capul pe butuc şi i-l tăie, umplând podeaua de sânge, apoi îi aruncă trupul în bazin.

„Acum vreau s-o am şi pe sora ei mijlocie”, îşi zise vrăjitorul în sinea lui şi luă din nou înfăţişarea unui cerşetor care merge din casă în casă şi cere de pomană. Cea de-a doua fată îi aduse şi ea o bucată de pâine, el luă pâinea şi, numai cât o atinse, o băgă în sac şi plecă departe în pădure. Fata avu aceeaşi soartă ca şi sora mai mare, căci curiozitatea nu-i dădu pace, deschise cămara cu baia de sânge, iar la întoarcerea vrăjitorului plăti şi ea cu viaţa.

Aşa că vrăjitorul merse s-o ia şi pe a treia fată, care însă era deşteaptă şi şmecheră. Când vrăjitorul îi dădu cheile şi oul şi plecă în călătorie, mezina puse bine la păstrare oul, apoi începu să cerceteze camerele una câte una şi ajunse şi la cea oprită. Vai, ce-i fu dat să vadă! Ambele surori zăceau, tăiate în bucăţi, în bazinul cu sânge. Dar ea luă bucată cu bucată, cap, mâini, picioare, trup şi, când toate bucăţile fură unite, surorile ei înviară. Se bucurară foarte mult, se sărutară şi se îmbrăţişară tustrele. La

sosire, vrăjitorul îi ceru cheile şi oul şi, cum nu văzu nici urmă de sânge pe ou, zise:

– Tu ai trecut cu bine încercarea la care ai fost pusă, de aceea poţi să fii mireasa mea.

Dar el nu mai avea acum nici o putere asupra ei şi trebuia să facă ce-i cerea ea:

– Mă mărit cu tine, spuse mezina, dar mai întâi trebuie să duci tatălui şi mamei mele un coş plin cu aur pe care să-l cari singur în spinare; între timp, eu voi pregăti nunta.

Apoi alergă la surorile ei care erau ascunse într-o cămăruţă şi le zise:

– A sosit clipa când pot să vă salvez. Ticălosul trebuie să vă ducă chiar el acasă; dar, de cum veţi ajunge acasă, să-mi trimiteţi ajutoare.

Le puse pe amândouă într-un coş şi le acoperi cu aur în aşa fel încât să nu se vadă nimic din ele, apoi îl strigă pe vrăjitor înăuntru şi-i zise:

– Acum du coşul la mine acasă, dar să ştii că eu mă voi uita de la fereastră şi voi veghea să nu te opreşti pe drum ca să te odihneşti.

Vrăjitorul ridică coşul pe spate şi porni la drum, însă povara îl apăsa aşa de tare, că-i curgeau sudorile pe faţă. La o vreme, se aşează cu gând să se odihnească o clipă, dar îndată un corb îi strigă:

– Eu mă uit prin ferestruica mea şi văd că te odihneşti, scoală-te imediat şi mergi mai departe.

El crezu că logodnica sa e cea care strigă şi se sculă. După altă bucată de drum, vru iar să se aşeze, dar iar auzi:

– Eu mă uit prin ferăstruică şi văd că te odihneşti, scoală-te imediat şi mergi mai departe! Şi, de câte ori se oprea, auzea strigătul şi trebuia s-o ia din loc, până când, gemând şi abia mai putând să respire, ajunse cu coşul în care erau fetele şi aurul la casa lor părintească.

În pădure, mireasa pregătea nunta şi îi invită şi pe prietenii vrăjitorului. Luă un cap de mort cu dinţii rânjind, îl împodobi cu câteva

bijuterii şi o coroană de flori şi-l aşează la o gaură din podul casei, aşa fel ca să fie văzut de afară.

Când toate pregătirile fură gata, se băgă într-un butoi cu miere, apoi desfăcu o chilotă cu pene şi se învârti înăuntru, de arăta ca o pasăre aşa de ciudată, că nimeni nu o putea recunoaşte. După aceea, ieşi din casă şi în drum întâlni o parte din nuntaşi care întrebau:

– Pasăre măiastră, de unde vii?
– Vin de la casa vrăjitorului.
– Ce face tânăra-i mireasă?
– A măturat de jos în sus casa
– Şi priveşte prin pod afară.

În cele din urmă, îşi întâlni şi mirele, care se întorcea încet acasă. El o întrebă ca şi ceilalţi:

– Pasăre măiastră, de unde vii?
– Vin de la casa vrăjitorului.
– Ce face tânăra-i mireasă?
– A măturat de jos în sus casa
– Şi priveşte prin pod afară.

Mirele privi înspre casa lui, văzu capul de mort rânjind în gaura de la pod şi, crezând că e mireasa care-i surâde, se ploconi, salutând-o bucuros. Când adună în casă toţi oaspeţii, ajunseră şi fraţii şi neamurile miresei trimişi în ajutor. Ei închiseră toate uşile casei şi-i dădură foc, ca vrăjitorul cu adunătura lui de şarlatani să ardă împreună.

Hans se însoară

Trăia odată un ţăran tânăr pe nume Hans, al cărui tată ar fi vrut tare mult să-i peţească o fată bogată. Aşa că-l puse pe Hans după sobă ca să se încălzească bine. Apoi luă o oală cu lapte şi o pâine albă, îi dădu şi un ban nou-nouţ şi-i zise:

– Hans, banul ţine-l bine, iar pâinea albă pune-o bucăţele în lapte şi stai acolo, nu cumva să te mişti din locul tău, până nu mă întorc.

– Da, tată, zise Hans, voi face precum ţi-i voia.

Tatăl îmbrăcă o pereche de pantaloni vechi, peticiţi, şi merse în peţit într-un sat vecin la un ţăran bogat şi cu o fată de măritat, pe care o întrebă:

– Nu vreţi, domnişoară, să vă căsătoriţi cu verişorul meu, Hans? Veţi avea un bărbat curajos şi priceput care sigur are să vă placă.

Tatăl ei, zgârcit, întrebă repede:

– Dar cu averea cum stă, are măcar ce mânca?

– Prietene, răspunse peţitorul, vărul meu stă la cald, are un ban în mână şi ce dumica în castron. El nu-i unul ca mine care să-şi numere peticele la pantaloni (şi-şi arătă pantalonii plini de petice). Dacă vreţi să vă osteniţi să veniţi cu mine, vă pot dovedi pe loc că tot ce spun e adevărat.

Zgârcitul nu voia să piardă aşa ocazie şi zise:

– Păi, dacă aşa stau lucrurile, n-am nimic împotriva căsătoriei.

Când veni ziua nunţii iar tânăra soţie ceru să meargă la câmp să vadă averea soţului, Hans se dezbrăcă de hainele de duminică şi îşi îmbrăcă halatul de lucru plin de petice, zicând:

– Nu vreau să-mi pângăresc hainele de sărbătoare.

Apoi merseră împreună la câmp şi, când dădeau de dealuri cu petice de pământ cultivate, de ogoare sau fânaţuri, el îşi punea mâna pe câte un petic de pe halat şi zicea:

– Şi peticul acela-i al meu, comoara mea, priveşte numai! voind ca tânăra soţie să se uite la peticul de pe halat, nu la ogor.

– Ai fost şi tu la nuntă, povestitoareo?

– Da, bineînţeles că am fost acolo, şi încă în straie de sărbătoare. Găteala mea a fost zăpada, dar a venit soarele şi mi-a topit-o; rochia mea era din pânză de păianjen, dar am intrat cu ea în mărăcini şi mi-am sfâşiat-o; pantofii mei au fost de sticlă, dar am nimerit într-o piatră, s-a auzit doar cling! şi s-au spart în două.

Copiii de aur

Au fost odată un bărbat şi o femeie aşa de săraci, că nu aveau decât o colibă şi se hrăneau din pescuit, dar peştele prins le ajungea doar cât să-şi ducă viaţa de pe o zi pe alta.

Într-o zi, bărbatul stătea pe malul apei şi pescuia; când trase plasa la mal, în ea se zbătea un peşte cu totul şi cu totul din aur. Şi cum pescarul îl privea plin de uimire, peştele începu să vorbească:

– Ascultă, pescarule, dacă mă arunci din nou în apă, vei avea în locul colibei tale sărăcăcioase un palat.

Pescarul îi răspunse:

– Ei, la ce-mi trebuie mie un palat, când eu n-am ce mânca?

Peştişorul de aur îi vorbi iarăşi:

– Mă voi îngriji eu să ai de mâncare; în palat vei găsi un dulap de oale pline cu cele mai alese mâncăruri; numai ce-l vei deschide, şi vei avea tot ce-ţi pofteşte inima.

– Bine, dacă aşa stau lucrurile, am să-ţi fac plăcerea şi am să-ţi dau drumul în apă, zise pescarul.

– Dar, adăugă peştişorul de aur, trebuie să îndeplineşti o condiţie: să nu spui la nimeni niciodată, indiferent cine va fi, de unde ţi-a venit norocul; un singur cuvânt dacă sufli despre întâmplarea asta, tot norocul tău se va duce pe apa sâmbetei. Ai înţeles?

Omul aruncă peştişorul în apă şi se întoarse acasă. Acolo unde fusese coliba lui sărăcăcioasă, se înălţa acum un palat mândru. Pescarul făcu ochii mari, nu-i venea să creadă ce vede, apoi intră în palat şi-şi găsi

nevasta, îmbrăcată în haine frumoase, într-o încăpere strălucitoare. Mulţumită foarte, îşi întrebă bărbatul:

– Omule, spune-mi şi mie, ce s-a întâmplat cu noi? Tare îmi place toată povestea asta.

– Da, şi mie îmi place, răspunse bărbatul, dar mi-e foame, aşa că, mai întâi, dă-mi ceva de mâncare.

Nevasta răspunse:

– N-am nimic de mâncare şi nici nu ştiu unde s-ar putea găsi ceva în casa asta.

– Nu-i nici o nenorocire, răspunse bărbatul, uite colo un dulap mare, deschide-l!

Când îl deschise, văzură în el plăcinte, carne, fructe, vin şi toate te îmbiau să le mănânci.

Femeia strigă de bucurie:

– Ce-ţi doreşti, sufleţelule?

Se aşezară amândoi la masă, mâncară şi băură pe săturate, dar femeia nu se lăsă:

– Bărbate, hai, spune-mi, de unde ne vin nouă toate astea?

– Ah, răspunse el, căscând de somn, nu mă întreba, că nu am voie să-ţi spun; dacă aş mărturisi cuiva taina, norocul nostru ar dispărea, ca şi cum nici n-ar fi fost.

– Bine, zise ea, dacă nu trebuie să ştiu, nici nu vreau.

De atunci însă, nevasta pescarului nu-şi mai găsi liniştea zi şi noapte, îl chinuia pe bărbatul ei, bodogănindu-l şi ocărându-l, până ce-l scoase din răbdări şi, neavând încotro, el îi mărturisi că toată bunăstarea le vine de la peştişorul de aur pe care l-a prins într-o zi în plasă şi i-a redat libertatea în schimbul bogăţiei.

Dar nici nu termină bine de spus, că palatul şi dulapul cu mâncăruri dispărură, în locul lor ivindu-se din nou coliba cea sărăcăcioasă de pescar.

Bărbatul trebui s-o ia de la început, să-şi pregătească uneltele de pescuit şi să aştepte pe malul apei să-i cadă ceva în plasă.

Într-o zi însă, norocul îi surâse încă o dată şi prinse iar peştişorul de aur.

– Ascultă, îi zise el pescarului, dacă mă arunci din nou în apă, îţi voi da înapoi palatul şi dulapul cu bunătăţi, dar ţine-te tare şi nu mai povesti nimic nevestei tale, altfel vei pierde totul.

– Doamne fereşte, răspunse pescarul, am să-mi ţin gura! şi-i dădu drumul în apă.

Ajuns acasă, găsi palatul minunat, dulapul cu mâncăruri şi pe nevasta lui frumos îmbrăcată şi strălucind de bucurie. Dar curiozitatea nu-i dădea pace, aşa că, după câteva zile de linişte, se porni să-l sâcâie pe bărbat cu întrebările că de unde s-au procopsit ei cu toate acele bogăţii. O vreme el a tăcut, dar până la urmă s-a mâniat şi i-a spus iar totul. Şi, ca şi data trecută, palatul şi dulapul cu mâncare dispărură într-o clipă, iar ei rămaseră în coliba lor cea veche.

– Ei, eşti mulţumită, femeie? De acum iar o să răbdăm de foame.

– Mai bine să nu am bogăţii, dacă nu ştiu de unde vin, că altfel nu am pic de linişte.

Bărbatul se duse din nou la pescuit şi, după un timp, prinse peştişorul de aur în plasă pentru a treia oară.

– Ascultă, omule, îi vorbi el pescarului, văd bine că mereu cad în mâinile tale! Ia-mă la tine acasă şi taie-mă în şase bucăţele, două dă-le femeii tale să le mănânce, două calului şi două îngroapă-le în pământ şi de aici va veni belşug în casa ta.

Omul luă peştişorul acasă şi făcu întocmai cum îi spusese. Şi din cele două bucăţi pe care le-a îngropat în pământ au crescut doi crini de aur, din cele două pe care le-a mâncat calul, au venit pe lume doi mânji de aur, iar nevasta lui a născut doi copii de aur.

Copiii crescură, se făcură mari şi frumoşi, iar crinii şi mânjii creşteau şi ei tare mândri. Într-o zi, băieţii i-au spus tatălui lor:

– Tată, vrem să ne urcăm pe caii noştri şi să plecăm în lume.

El le răspunse mâhnit:

– Cum voi putea trăi de aici înainte, fără să ştiu nimic despre voi?

Dar copiii îi ziseră:

– Dragă tată, cei doi crini de aur rămân aici şi, după înfăţişarea lor, vei şti cum ne merge nouă; de vor fi mereu înfloriţi, va fi semn că suntem sănătoşi, dacă se vor ofili, va însemna că suntem bolnavi, iar de vor cădea de tot la pământ, va însemna că am murit.

Apoi plecară amândoi călare şi ajunseră la un han plin cu oameni. Şi oamenii aceia, când îi văzură pe băieţii de aur, începură să râdă de ei şi să-i batjocorească. Unul dintre băieţi se ruşină foarte şi nu mai vru să plece în lume împreună cu celălalt, aşa că se întoarse acasă. Fratele lui plecă mai departe şi ajunse în apropierea unei păduri. Când tocmai voia să intre în ea, nişte oameni care se aflau pe acolo îi ziseră:

– Nu e bine să treci singur prin pădure, pe acolo mişună mulţi hoţi care, dacă vor vedea că şi tu, şi calul tău sunteţi de aur, vă vor ucide, cu siguranţă.

Băiatul nu se sperie şi le răspunse:

– Trebuie numaidecât să străbat pădurea asta.

Luă câteva blăni de urs cu care acoperi calul şi se acoperi şi pe el, ca să nu se mai vadă că este de aur, şi începu să străbată liniştit pădurea. Dar nu merse mult că şi auzi foşnete în tufişuri, apoi şoapte. Dintr-o parte, cineva striga:

– Iată un om!

Iar din cealaltă, altcineva:

– Lasă-l să treacă, e un sărăntoc, nu vezi, e prăpădit ca un şoarece de biserică. Ce poţi lua de la unul ca ăsta?

Şi băiatul de aur străbătu pădurea fără să i se întâmple nimic.

Cum mergea el aşa, într-o zi ajunse într-un sat unde văzu o fată atât de frumoasă, că nu-i venea să-şi creadă ochilor. Se îndrăgosti pe loc de ea şi-i spuse:

– Te iubesc din adâncul inimii mele, vrei să-mi fii soţie?

Şi fetei îi căzuse drag tânărul, încât se învoi repede:

– Da, vreau să fiu soţia ta şi să-ţi rămân toată viaţa credincioasă.

Aşa că au pornit ei nuntă mare, dar, chiar în toiul petrecerii, se întoarse acasă tatăl fetei care, mirându-se de atâta grabă, o întrebă:

– Unde-i mirele?

Fata i-l arătă pe băiatul de aur care era îmbrăcat încă în pieile de urs. Atunci tatăl ei se mânie:

– Niciodată un sărăntoc n-o va avea de soţie pe fiica mea! Şi voi să-l omoare.

Dar fata îl rugă cu lacrimi în ochi să-i cruţe viaţa:

– Tată, e bărbatul meu şi îl iubesc din toată inima!

Omul se mai potoli, dar nici prin gând nu-i trecea să dea mâna fiicei lui unui cerşetor.

A doua zi dimineaţa se furişă în camera unde dormea mirele şi văzu un tânăr frumos, de aur, iar blănurile de urs aruncate pe jos. Ieşind, tatăl se gândea în sinea lui: „Ce bine că mi-am stăpânit mânia şi nu l-am omorât! Aş fi făcut nu numai o nelegiuire, dar şi o mare neghiobie”.

În noaptea aceea, tânărul însă avu un vis: se făcea că era la vânătoare şi urmărea un cerb. Când se trezi dimineaţa, îi spuse miresei sale:

– Vreau să plec la vânătoare.

Cuprinsă de teamă, ea îl rugă să renunţe la gândul lui şi să rămână acasă:

– Dacă ţi se întâmplă o nenorocire?

Dar el răspunse:

– Trebuie să plec neapărat!

Ieşi din casă, urcă pe cal şi plecă în pădure. Nu merse mult, că-i şi apăru în faţă un cerb frumos, precum cel din vis. Puse puşca la ochi să tragă, dar cerbul fu mai iute şi se afundă în pădure. Atunci începu să-l urmărească prin tufişuri şi peste dealuri, fără să obosească, până ce spre seară îl pierdu cu totul. Când se uită în jurul lui, băiatul de aur văzu că se află lângă o căsuţă. Acolo locuia o vrăjitoare. Bătu la uşă şi ieşi o femeie bătrână care-i spuse:

– Ce cauţi tu la ora asta aşa de târzie în mijlocul pădurii?

El o întrebă:

– N-aţi văzut cumva un cerb?

– Ba da, răspunse ea, îl ştiu bine.

Şi atunci o căţeluşă, care ieşise şi ea din casă, începu să latre tare la el.

– N-ai de gând să taci, scorpie afurisită, că acuş te împuşc! se răsti tânărul.

Vrăjitoarea strigă mânioasă:

– Cee? Să-mi împuşti tu căţeluşa?

Şi de îndată îl prefăcu pe tânăr într-o stană de piatră. Soţia lui îl aştepta zadarnic şi se gândea: „S-a întâmplat, se vede, tocmai lucrul de care mă temeam şi îmi stătea atât de greu pe inimă”.

Acasă, la părinţii lui, celălalt frate se tot uita la crinii de aur şi, într-o zi, văzu cum unul dintre ei se frânse de la jumătate. „Ah, Doamne”, îşi spuse el, „fratele meu se află în mare primejdie, trebuie să plec repede, poate reuşesc să-l salvez”.

Atunci tatăl său îi zise:

– Rămâi, fiul meu, aici, dacă te pierd şi pe tine, ce mă fac?

La care fiul îi răspunse:

– Trebuie neapărat să plec!

Încălecă pe calul lui de aur şi ajunse după un timp la casa vrăjitoarei unde fratele său era prefăcut în stană de piatră.

Bătrâna vrăjitoare ieşi din casă, îl strigă vrând să-l ademenească, dar el nu se apropie, ci îi spuse:

– Te împuşc, dacă nu-mi readuci la viaţă fratele!

Atunci ea atinse cu năduf stana de piatră care se însufleţi pe loc.

Cei doi băieţi de aur se îmbrăţişară şi se sărutară bucuroşi, apoi, galopând împreună, ieşiră din pădure. Unul se duse la mireasa lui, celălalt la tatăl lor care îi spuse:

– Am ştiut că ţi-ai salvat fratele, pentru că m-am uitat la crinul de aur şi l-am văzut cum şi-a revenit şi a înflorit.

Şi aşa au trăit toţi fericiţi, până la sfârşitul vieţii lor.

Vulpea şi gâştele

Vulpea poposi odată pe o pajişte unde era un cârd de gâşte frumoase şi grase, zicându-şi bucuroasă în sinea ei: „Am venit taman la ţanc, staţi aşa, am să vă mănânc pe rând, una câte una”. Gâştele găgăiră de frică şi începură să se jeluiască şi s-o roage să le cruţe viaţa. Vulpea însă nici nu vru să audă una ca asta şi spuse:

– Nu aveţi nici o scăpare, trebuie să muriţi!

În cele din urmă, o gâscă îşi luă inima în dinţi şi grăi astfel:

– Dacă tot trebuie să murim aşa de tinere, bietele de noi, dă-ne un semn de mărinimie şi lasă-ne să ne rugăm, să nu murim cu sufletele pline de păcate. Apoi ne vom aşeza la rând ca tu s-o alegi pe cea mai grasă.

– Bine, zise vulpea, nu-mi cereţi mult, o rugăciune de căinţă, acolo, treacă de la mine! Rugaţi-vă, eu vă aştept.

Atunci prima gâscă începu să se roage:

– Ga, ga, ga, ga, ga, ga.....!!!

Şi cum nu mai înceta, a doua nu mai avu răbdare să-i vină rândul şi începu şi ea:

– Ga, ga, ga, ga, ga, ga.....!!!

A treia şi a patra o urmară şi curând găgăiau toate.

Şi dacă încă s-or mai fi rugând, mai găgăie şi azi.

Cocârlia care cântă şi dansează

Un om, odată, şi-a pus în gând să plece într-o călătorie lungă, iar la despărţire întrebă pe fiecare dintre cele trei fiice ale lui ce să le aducă în dar. Cea mare îşi dori perle, cea mijlocie diamante, iar cea mică spuse că ea ar vrea o ciocârlie care ştie să cânte şi să danseze.

– Bine, zise tatăl, dacă am să pot prinde una, am să ţi-o aduc.

Apoi le sărută pe toate trei şi plecă la drum.

Când se apropie timpul să se întoarcă acasă, cumpără perle şi diamante pentru cele două fiice mai mari, dar o ciocârlie care să cânte şi să danseze, deşi căută peste tot, nu găsi şi rău îi mai păru, căci mezina era copila lui preferată şi ar fi vrut să-i ducă şi ei ceva.

Drumul spre casă trecea printr-o pădure în mijlocul căreia se afla un castel minunat. Lângă el, un copac şi, tocmai sus, în vârful copacului, zări o ciocârlie care cânta şi sălta de pe o creangă pe alta. „Ei, mi-a ieşit tocmai la timp în cale”, îşi zise el bucuros şi-şi strigă slujitorul, poruncindu-i să urce în copac şi să prindă păsărica. Dar, dintr-o dată, în faţă le apăru un leu, care îşi scutură coama şi urlă aşa de puternic, încât frunzele copacului începură să tremure:

– Cine-i acela care vrea să-mi fure ciocârlia, răcni el, ca să-l mănânc pe loc?!

Atunci omul spuse:

– N-am ştiut că pasărea-i a ta, vreau să-mi repar greşeala şi să-mi răscumpăr vina cu o sumă frumuşică de bani.

Leul zise la rândul lui:

– Nu te iert decât dacă-mi promiţi că-mi vei da mie fiinţa care-ţi va ieşi mai întâi în cale la întoarcerea acasă. Dacă faci cum îţi spun eu, îţi cruţ viaţa şi, pe deasupra, îţi dăruiesc ciocârlia pentru fiica ta.

Omul se codi ce se codi, zicând:

– Dar ar putea fi chiar fiica mea cea mică, copila mea preferată! Ea e cea care îmi iese întotdeauna prima în întâmpinare când mă întorc de undeva acasă.

Slujitorul, căruia îi era foarte frică, spuse însă:

– Ei, stăpâne, dar nu-i musai să vă întâmpine mezina dumneavoastră, poate fi şi un câine sau o pisică.

Atunci omul se lăsă convins, luă ciocârlia şi-i promise leului că-i va da lui fiinţa care-l va întâmpina mai întâi la sosirea acasă.

Când ajunse şi dădu să intre în curte, cine îi ieşi înainte? Nimeni alta decât fiica cea mică, copila lui preferată. Ea alergă spre el, îl sărută şi-l îmbrăţişă, iar când văzu că-i adusese şi cântătoarea, nu mai putu de bucurie.

Tatăl însă nu numai că nu se bucură, ci începu să plângă, zicându-i:

– Copila mea dragă, păsărica asta am cumpărat-o mult prea scump pentru că te-am promis pe tine unui leu, iar dacă te voi da, te va sfâşia şi mânca.

Şi-i povesti mai departe cum se petrecuseră lucrurile, apoi o rugă să nu se ducă în pădure, orice s-ar întâmpla.

Dar fata începu să-l încurajeze:

– Dragă tată, dacă ai promis, trebuie să te ţii de cuvânt, n-ai încotro. Eu mă voi duce la el şi am să încerc să-l înduplec să mă lase să vin înapoi acasă, nevătămată.

A doua zi, îl rugă să-i arate drumul, îşi luă rămas bun de la familie şi se duse curajoasă în pădure.

Leul acesta însă nu era un animal oarecare, ci un prinţ vrăjit care ziua avea chip de leu, iar noaptea redevenea om.

Când sosi, copila fu primită cu multă prietenie şi condusă în castel. La căderea nopţii, leul se transformă într-un tânăr foarte frumos. Aşa că în curând se făcu nuntă mare şi amândoi începură să trăiască fericiţi, ziua dormind, iar noaptea rămânând treji. La un timp, soţul îi zise:

– Mâine în casa tatălui tău e petrecere şi, dacă vrei să te duci şi tu, leii mei te vor însoţi până acolo.

Ea spuse că de mult dorea să-şi revadă tatăl, aşa că hotărî să plece.

Acasă, toţi s-au bucurat nespus de mult când o văzură, mai ales că erau siguri că murise sfâşiată de leu.

Mezina le povesti ce bărbat frumos are şi ce bine se înţelege cu el, rămase cu familia cât ţinu petrecerea de nuntă a surorii ei, apoi se duse din nou în pădure. Când cea de-a doua soră avu nuntă, fu din nou poftită. Atunci ea îi zise leului:

– De data asta nu vreau să mă mai duc singură, trebuie să vii şi tu cu mine.

Leul însă îi spuse că este primejdios pentru el să meargă acolo, că, dacă din întâmplare ar fi atins doar de raza de lumină de la o lumânare, s-ar preface într-un porumbel şi şapte ani ar trebui să zboare împreună cu alţi porumbei.

– Ah, zise nevasta lui, vino cu mine, iubitule, am să te păzesc eu de orice lumină.

Aşa că plecară împreună şi luară cu ei şi copilaşul lor.

La casa părintească dădu poruncă să se construiască o încăpere cu pereţi groşi şi puternici în care să nu poată pătrunde nici o rază de lumină şi unde soţul ei ar fi trebuit să aştepte până ce se termină petrecerea. Uşa încăperii fu însă făcută din lemn nu tocmai uscat, aşa că apăru o crăpătură foarte mică pe care nimeni n-o observă. Când mirii şi nuntaşii s-au întors de la biserică cu lumânările aprinse, au trecut prin dreptul camerei în care era tânărul. Prin crăpătura uşii se strecură o rază de lumină şi-l atinse pe

prinţul vrăijit, aşa că el se prefăcu într-un porumbel alb, iar când soţia lui intră în cameră, nu găsi altceva decât porumbelul care-i spuse:

– Şapte ani de acum înainte va trebui să zbor prin lume; dar la fiecare şapte paşi voi lăsa câte o pană albă şi o picătură de sânge roşu, ca tu să poţi urma drumul meu, iar dacă o vei face, mă vei salva.

Apoi porumbelul zbură afară pe uşă, iar soţia lui începu să-l urmărească şi la fiecare şapte paşi găsea o pată de sânge şi o pană albă care-i arătau drumul mai departe.

Aşa rătăci ea prin lume fără să simtă foame şi oboseală. Cei şapte ani se apropiau de sfârşit şi tânăra soţie se bucura mult la gândul că în curând îşi va găsi soţul iubit, deşi era încă departe de el. Dar, într-o zi, nu mai găsi nici o pată de sânge şi nici o pană albă şi, când se uită mai bine, porumbelul dispăruse. Cum credea că nici un om n-o mai putea ajuta, ridică privirile spre Soare şi începu să-l implore:

– Tu, Soare, care trimiţi razele tale prin toate văgăunile şi peste toate înălţimile, n-ai văzut şi pe soţul meu, un porumbel alb zburând?

– Nu, răspunse Soarele, nu l-am văzut, dar îţi dau o casetă pe care s-o deschizi când te vei afla în mare primejdie.

Ea mulţumi soarelui, plecă mai departe şi merse, merse până seara, când pe cer apăru Luna. O întrebă:

– Lună, tu, care străluceşti întreaga noapte peste câmpii şi păduri, n-ai văzut un porumbel alb zburând?

– Nu, zise luna, nu l-am văzut, dar îţi dăruiesc un ou pe care, în caz de primejdie, să-l spargi.

Ea mulţumi Lunii, plecă mai departe şi merse până când apăru Vântul de seară şi-i atinse faţa. Îl întrebă şi pe el:

– Tu, care adii prin toţi copacii şi le mişti toate frunzele, spune-mi, n-ai văzut un porumbel alb zburând?

– Nu, răspunse Vânticelul, nu l-am văzut, dar am să le întreb pe celelalte trei vânturi, poate l-au văzut ele. Vântul

de răsărit şi Vântul de apus sosiră îndată, dar spuseră că nu au văzut porumbelul alb. Vântul de miazăzi însă îl văzuse:

– Porumbelul alb a zburat peste Marea Roşie şi s-a prefăcut în leu, căci au trecut cei şapte ani, iar acum se luptă cu un balaur care în realitate este o prinţesă vrăjită. Atunci vântul de seară zise şi el:

– Îţi dau un sfat: mergi la Marea Roşie, pe malul drept o să găseşti nişte nuiele pe care să le numeri; pe cea de-a unsprezecea s-o rupi şi să loveşti cu ea balaurul, aşa îl va putea înfrânge leul şi amândoi îşi vor recăpăta chipul de om. Apoi să priveşti în jurul tău şi vei vedea un condor care stă pe faţa Mării Roşii; urcă-te cu iubitul tău pe spatele lui, iar pasărea vă va duce pe amândoi înapoi acasă. Îţi mai dau pe deasupra şi o nucă, iar când vei fi în mijlocul mării, las-o să cadă şi vei vedea cum acolo va creşte un nuc mare pe care se va odihni condorul; căci dacă nu se va odihni, nu va avea destulă putere să treacă marea. Iar dacă vei uita să arunci nuca, veţi cădea cu toţii în mare.

Tânăra făcu întocmai cum îi spusese briza nopţii. Numără nuielele, o tăie pe a unsprezecea, cu ea lovi balaurul şi leul îl învinse. Prinţesa care fusese până atunci balaur îl luă pe tânăr în braţe, urcă repede cu el pe spinarea condorului şi zburară spre cer. Biata femeie care străbătuse lumea ca să-şi salveze soţul, rămasă singură, se aşează pe o piatră şi începu să plângă. Plânse ce plânse, apoi îşi reveni şi-şi zise în sinea ei: „Am să merg până în pânzele albe, cât adie vântul şi cât cocoşul cântă, până am să-l găsesc”. Şi plecă mai departe şi merse, şi merse, cale lungă să-i ajungă, până când se apropie de palatul unde trăise fericită împreună cu soţul ei. Acolo află că în curând va fi nuntă mare. „O, Doamne, ajută-mă”, îşi zise şi deschise caseta pe care i-o dăruise Soarele, iar din ea scoase o rochie minunată ce strălucea ca razele de soare. Se îmbrăcă cu ea, intră în palat şi toţi nuntaşii, dar mai ales viitoarea mireasă, rămaseră uimiţi de frumuseţea rochiei. Şi îi plăcu aşa mult miresei, încât şi-o dori numaidecât şi întrebă dacă nu-i de vânzare.

– E de vânzare, dar nu pe bani, ci pe carne şi sânge, răspunse ea.

Mireasa o întrebă ce înţelege prin asta, iar adevărata soţie a prinţului îi răspunse:

– Să mă laşi să dorm o noapte în camera în care doarme mirele tău.

La început, mireasa nu primi, dar îşi dorea atât de mult rochia, încât până la urmă se învoi. Îl puse însă pe valetul prinţului să-i dea stăpânului său o băutură adormitoare.

Când se făcu noapte şi prinţul adormi, soţia cea adevărată fu lăsată să intre în odaia lui. Se aşeză pe marginea patului soţului ei şi începu să se tânguie, zicându-i:

– Te-am urmat şapte ani, am fost la Soare, la Lună, la Vântul de seară şi am întrebat de tine, apoi te-am ajutat să învingi balaurul, cum de-ai putut să mă uiţi?

Prinţul însă dormea aşa de adânc, încât nu auzea nimic din ce-i spunea ea, i se părea doar că vâjâie vântul printre brazi.

Când se crăpă de ziuă, fu scoasă din cameră şi trebui să dea rochia de aur. Şi, cum şederea în camera mirelui n-o ajutase cu nimic, se duse foarte tristă într-o poiană, se aşeză pe o buturugă şi începu să plângă. Stând acolo, îşi aduse aminte de oul pe care i-l dăduse Luna. Îl sparse şi din el apăru o cloşcă cu doisprezece puişori din aur care se mişcau prin iarbă şi se băgau sub aripile cloştii aşa de frumos, că nimic în lume n-ar fi putut să-i întreacă în drăgălăşenie. Atunci ea se ridică şi începu să-i mâne din urmă până ce-i văzu mireasa care stătea la fereastra palatului; puişorii îi plăcură aşa de mult, că şi întrebă dacă nu-s de vânzare.

– Nu pentru bani şi averi i-aş da, ci pentru carne şi sânge. Lasă-mă să stau o noapte în camera mirelui tău.

Când să se ducă la culcare însă, prinţul îl întrebă pe slujitorul lui ce era cu şoaptele şi murmurele pe care le auzise în timpul nopţii trecute. Atunci valetul îi povesti totul, cum trebuise să-i dea o băutură adormitoare, deoarece o biată copilă a vrut să doarmă în camera lui şi că

urma să-i dea iar băutura aceea, întrucât copila va dormi tot lângă patul lui. Auzind acestea, stăpânul îi porunci valetului:

– Varsă băutura lângă pat.

Noaptea, soţia lui fu adusă din nou în camera unde dormea el şi începu să-i povestească, jeluindu-se, tot ce-i povestise şi noaptea trecută. Atunci tânărul îşi recunoscu după voce soţia iubită, sări din pat şi strigă:

– Abia acum sunt salvat, am trăit ca într-un vis, căci am fost vrăjit de prinţesă. Bine c-a dat Dumnezeu şi am scăpat de vrajă la timp.

Apoi au plecat amândoi, pe ascuns, în toiul nopţii, căci se temeau să nu-i prindă tatăl miresei, mai ales că acesta nu era un rege oarecare, ci un vrăjitor. Se aşezară pe spatele condorului care-i duse peste Marea Roşie şi, la mijlocul apei, ea lăsă nuca să cadă. Imediat apăru un nuc mare pe care se odihni pasărea; apoi au zburat mai departe, până ce au ajuns acasă, unde-i aştepta copilul lor care, între timp, devenise un tânăr frumos şi voinic. Şi aşa trăiră mai apoi fericiţi până la sfârşitul vieţii.

Uriaşul cel tânăr

Un ţăran avea odată un fiu cât degetul cel mare de la mâna lui şi care, pe măsură ce anii treceau, nu mai crescu nici măcar cât grosimea unui fir de păr. Într-o zi, ţăranul vru să se ducă la câmp să are, iar fiul îi spuse:

– Tată, vreau să merg şi eu cu tine!

– Să mergi cu mine? Rămâi acasă, acolo nu mi-ai fi de nici un ajutor, ba te-aş mai putea şi pierde.

Atunci Degeţel (căci aşa se numea băieţelul) începu să plângă şi, ca să aibă linişte, tatăl îl băgă în buzunar, luându-l cu el. Afară, la câmp, îl scoase din buzunar şi-l puse pe o brazdă proaspătă. Cum stăteau ei acolo aşa, văzură coborând dinspre munte un uriaş.

– Îl vezi pe uriaşul de colo? îşi întrebă tatăl fiul, voind să-l sperie pe micuţ. Dacă nu eşti ascultător, o să te ia cu el.

Uriaşul ajunse doar din câţiva paşi lângă brazdă, îl ridică pe Degeţel de jos cu două degete, îl cercetă atent cu privirea fără să-i adreseze vreun cuvânt, apoi îl luă cu sine şi plecă mai departe. Tatăl, care era de faţă, nu putu să scoată o vorbă, aşa de speriat şi de mâhnit era la gândul că nu-şi va mai vedea fiul niciodată.

Uriaşul îl duse pe Degeţel acasă şi-l hrăni cu lapte de uriaş, iar în scurt timp Degeţel crescu şi se făcu mare cât un uriaş. După ce au mers vreo doi ani, uriaşul cel bătrân împreună cu cel tânăr ajunseră într-o pădure şi bătrânul vru să-l pună la încercare, aşa că-i zise uitându-se spre un copac mai tânăr:

– Trage nuiaua asta afară!

Tânărul era destul de puternic şi putu scoate din pământ copacul cu tot cu rădăcini. Totuşi bătrânul uriaş îşi zise în sinea lui: „Mai are până să se coacă”, şi începu iar să-l hrănească cu lapte de la sânul său. Apoi merseră din nou în pădure.

– Acu' scoate din pământ o tufă oarecare!

Tânărul însă scoase un stejar gros şi apoi, ca în joacă, îl crăpă.

– Bine, zise uriaşul, ajunge, de-acum poţi să te descurci şi singur. Şi-l duse înapoi la ogorul de unde-l luase. Tatăl era la plug. Tânărul uriaş îi ieşi în faţă şi-i zise:

– Ia priveşte, tată, ce bărbat s-a făcut Degeţel al tău!

Ţăranul, speriat, zise:

– Nu, tu nu eşti fiul meu, pleacă de aici, nu am nevoie de tine!

– Dar, tată, sunt fiul tău, lasă-mă să te ajut la muncă, pot să ar mai bine decât tine.

– Nu, nu, nu eşti fiul meu şi nici nu poţi să ari, pleacă de aici!

Dar, cum îi era frică de uriaşul din faţa lui, lăsă plugul şi se trase mai la marginea ogorului. Tânărul luă plugul numai cu o mână, îl apăsă o singură dată şi fierul intră adânc în pământ.

Ţăranul, cârcotaş, tot nu vedea cu ochi buni treaba asta, de aceea îi zise băiatului:

– Dacă vrei să ari, nu trebuie să apeşi aşa adânc, nu-i bine.

Atunci tânărul uriaş dezlegă caii, începu să poarte singur plugul şi spuse:

– Du-te acasă, tată, şi roag-o pe mama să facă un castron de mâncare cât mai mare; eu între timp am să trec tot ogorul ăsta prin fierul plugului.

Ţăranul se duse acasă şi-i spuse femeii lui să facă de mâncare. Fiul ară câteva pogoane într-o dimineaţă, apoi se înhămă singur la grape, două deodată, şi grăpă. Când termină treaba, merse în pădure şi scoase din rădăcini doi stejari puternici. Pe unul îl puse pe umeri, cu câte o grapă agăţată în faţă şi în spate, pe celălalt cu câte un cal în spate şi în faţă, şi, aşa împovărat, se duse acasă senin de parcă ar fi purtat doi snopi de paie. Când intră în curte, mamă-sa nu-l recunoscu şi întrebă:

– Cine-i omul ăsta înfricoşător?

Ţăranul zise:

– Fiul nostru, Degeţel.

– Nu, cum să fie Degeţel, noi n-am avut un băiat aşa mare, ci unul mititel!

Şi-i strigă:

– Pleacă de aici, n-avem nevoie de tine!

Tânărul nu zise nimic şi duse caii în grajd; acolo le dădu ovăz şi fân, aşa cum se cădea. Când termină treaba, se duse în casă, se aşeză pe laviţă şi întrebă:

– Mamă, acum aş vrea să mănânc ceva, gata-i mâncarea?

Ea zise că da şi-i aduse două castroane mari pline cu bucate, din care bărbatul ei ar fi mâncat opt zile pe săturate. Tânărul mâncă singur totul şi apoi întrebă dacă mai este ceva.

– Nu, răspunse femeia, ţi-am dat tot ce avem.

– Asta mi-a ajuns cât să-mi deschidă pofta de mâncare, ca să mă satur am nevoie de mult mai mult.

Ea nu se încumetă să-l contrazică, aşa că puse la foc un ceaun mare plin cu carne de porc şi, când totul fu gata, aşeză ceaunul pe masă.

– În sfârşit, bine că mai sosesc câteva bucăţele, zise el şi mâncă tot. Dar nici de data asta nu se sătură. Atunci îi spuse tatălui:

– Tată, după cum văd eu, la voi rămân flămând. Dacă-mi faceţi un baston de fier pe care să nu-l pot frânge, plec în lumea largă.

Ţăranul se bucură, înhămă caii la căruţă, se duse la fierar şi comandă o rangă de fier aşa de lungă şi de groasă, încât doi cai abia puteau s-o care. Tânărul încercă ranga cu genunchiul şi ea trosc! se rupse în două ca un harag de fasole.

De data aceasta tatăl înhămă patru cai la căruţă, se duse la fierar şi comandă o rangă de fier de două ori mai lungă şi mai groasă ca cealaltă. Dar fiul o rupse şi pe aceasta de genunchi şi o aruncă, zicând:

– Tată, văd că nu poţi să-mi faci rost de un băţ aşa cum vreau eu, plec dar de la voi.

Şi plecă să înveţe el însuşi meseria de fierar. Ajunse într-un sat unde trăia un fierar foarte zgârcit, care nu dădea la nimeni nimic şi ţinea totul numai pentru el. Tânărul intră în fierărie şi-l întrebă dacă nu are nevoie de un ucenic.

– Ba da, zise fierarul, privindu-l şi gândindu-se că ăsta-i un flăcău zdravăn şi priceput şi că va bate fierul bine. Şi-l întrebă:

– Ce plată vrei pentru munca ta?

– Nu vreau nimic altceva decât ca la două săptămâni, când ceilalţi ucenici îşi primesc plata, să mă laşi să-ţi dau două lovituri la care tu să rezişti.

Fierarul cel zgârcit se învoi, mulţumit că astfel va economisi câţiva bani.

A doua zi trebui să bată fierul mai întâi ucenicul cel nou, dar, când uriaşul dădu cu barosul în ranga de fier înroşit adusă de fierar, nicovala pe care era pusă ranga intră în pământ aşa de adânc, încât nu o mai putură scoate afară. Atunci fierarul cel zgârcit se supără şi zise:

– Ei, ce treabă-i asta, baţi prea grosolan fierul, n-am ce face cu un ucenic ca tine, pleacă de aici!

Tânărul uriaş răspunse:

– Vreau să-ţi dau o lovitură uşoară, nimic mai mult. Şi aplică fierarului un şut în fund, că acesta ateriză departe, după ce trecu în zbor pe deasupra unui car cu fân. Tânărul căută în fierărie o rangă de fier care i se păru lui potrivită şi plecă mai departe.

Merse el cât merse, întrebând ba ici, ba colo dacă nu au nevoie de un vătaf, până ajunse la un canton forestier. Acolo dădu peste un vechil şi-l întrebă dacă n-are nevoie de un vătaf, iar acesta îi spuse că are mare nevoie de un om care să-i supravegheze slugile.

– Tu arăţi ca un flăcău priceput, ia spune, ce simbrie vrei pe an?

– Nu vreau simbrie anuală, ci doar să mă laşi la soroc să-ţi dau trei lovituri la care să rezişti.

Cum vechilul era şi el foarte zgârcit, se învoi şi-l angajă la canton.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, argaţii trebuiau să meargă în pădure să taie lemne şi să le care la canton. Aşteptară ei cât aşteptară să vină şi vătaful cel nou, dar pace! Uriaşul stătea şi lenevea în pat. Atunci un slujitor îi strigă:

– Scoală-te, omule, e deja târziu, de mult trebuia să fim în pădure.

– Las’că vin eu, zise el arţăgos, duceţi-vă că vă ajung din urmă şi apoi tot eu am să fiu cu lemnele înaintea voastră la canton.

Argaţii s-au dus la vechil să-i povestească ce-i cu noul vătaf, iar vechilul îi trimise din nou la el, să-l scoale din pat. Mai porunci să fie înhămaţi toţi caii.

Vătaful le spuse ca şi data trecută:

– Mergeţi voi înainte, că oricum eu am să vin cu lemnele înaintea voastră.

Şi mai rămase două ore în pat, apoi se ridică agale dintre perne, luă mai întâi două baniţe cu mazăre din pod şi le puse la fiert, îşi făcu un terci gustos, mâncă bine, după care plecă în pădure după ceilalţi.

Nu departe de pădure era un tunel prin care trebuiau să treacă toate căruţele ca să ajungă la locul unde erau lemnele. El deshămă caii şi-i lăsă să pască în linişte, apoi împinse carul la gura tunelului, după care luă vreascuri şi copaci mai mari şi făcu un baraj astfel ca nici un car să nu mai poată trece dinspre pădure spre canton. După aceasta, se duse în pădure la argaţii care tocmai îşi încărcaseră carele şi porneau spre canton.

– Mergeţi cu bine, le spuse el, că oricum voi ajunge înaintea voastră.

Apoi smulse la repezeală cei mai groşi copaci, îi puse în carul lui şi plecă, în timp ce argaţii se opriseră cu carele lor la barajul făcut de el, căci nu puteau trece de gura tunelului.

– Staţi mult şi bine, zise el, dacă m-aţi fi aşteptat şi pe mine, acum aţi fi fost de mult acasă, ba aţi fi putut şi dormi o oră în plus.

Voi să plece, dar carul era prea greu şi caii nu puteau să-l tragă, aşa că îi deshămă, îi urcă în căruţă, se înhămă el singur la ea şi o duse la canton aşa de uşor, de parcă ar fi fost încărcată cu perne de puf, nu cu copaci din cei grei. La plecare le mai strigă în batjocură celorlalţi:

– Vedeţi că am trecut mai repede decât voi prin tunel?!

Ajuns în curtea cantonului, luă un copac în mână şi-l arătă vechilului, întrebându-l:

– Nu-i aşa că sunt câţiva stânjeni buni aici?

Vechilul se duse la nevastă-sa şi-i spuse:

– Vătaful ăsta nou doarme mai mult decât ceilalţi, dar vine mai repede cu lemnele.

Trecu un an şi se împlini ziua când tânărul trebuia să-şi ia simbria. Vechilului îi era cam frică de loviturile vătafului, aşa că-i propuse mai

curând să devină el vechil în locul lui, decât să-i dea loviturile promise.

– Nu, nu vreau să fiu vechil, vreau să rămân vătaf şi mai vreau să mi se dea ce mi se cuvine.

Vechilul îi mai făgădui ba una, ba alta, dar vătaful – nu şi nu, o ţinea pe-a lui. Atunci vechilul îşi chemă sfătuitorii şi-i întrebă ce să facă. Conţopiştii se gândiră, se răzgândiră şi ajunseră la concluzia că viaţa tuturor era în pericol, căci vătaful poate ucide un om cum ai ucide o muscă. Aşa că propuseră să i se poruncească să cureţe fântâna: odată intrat în ea, să se rostogolească o piatră de moară înăuntru şi astfel uriaşul nu va mai ieşi viu de acolo cât îi lumea şi pământul!

Sfatul îi plăcu vechilului şi vătaful acceptă să intre în fântână. Pe când stătea în fundul fântânii şi o curăţa, cei de deasupra rostogoliră o piatră de moară înăuntru şi, tocmai când credeau că gata, l-au omorât, îl auziră strigând:

– Alungaţi găinile celea, scurmă sus şi-mi dau colb în ochi, că nu mai văd.

– Huş, huş, huş! începu să strige vechilul speriat de moarte, ca şi cum ar fi alungat într-adevăr nişte găini.

Când îşi termină treaba, vătaful ieşi afară şi zise:

– Ia priviţi ce medalion frumos am!

Şi le arătă piatra de moară pe care o purta la gât. Apoi spuse din nou că vrea să plece şi să i se dea simbria promisă. Vechilul îl rugă politicos să mai aştepte paisprezece zile şi-şi chemă din nou sfătuitorii. Conţopiştii îl sfătuiră să-l trimită la moara vrăjită din apropiere şi să-l pună să macine grâu noaptea, că de acolo nimeni n-a mai ieşit viu. Sfatul îi plăcu vechilului, care îl strigă pe vătaf şi-i porunci să plece la moară şi să macine o mie de saci de grâu, fiindcă la canton e mare nevoie de făină.

Uriaşul îşi umplu buzunarele cu sacii de grâu, mai puse şi pe spate câţiva şi plecă la moară. Morarul îi spuse că poate să macine oricând,

numai noaptea nu, pentru că moara e vrăjită şi cine intră în ea noaptea, dimineaţa este găsit mort.

– Totuşi, vreau să încerc, îndepărtează-te cât vrei şi astupă-ţi urechile, zise uriaşul cel tânăr.

Apoi intră în moară şi deşertă sacii. Pe la ora unsprezece, se duse într-o cameră şi se aşeză pe o laviţă. Nu trecu multă vreme şi o masă mare, încărcată cu bucate alese şi vinuri, intră singură, fără s-o aducă nimeni. Sosiră şi scaunele, tot singure. Tânărul desluşi însă nişte degete care mânuiau furculiţele şi cuţitele, mâncarea dispărea de prin farfurii, dar nici un chip omenesc nu se arăta. Cum era foarte flămând, văzând atâta mâncare, se aşeză şi el la masă şi începu să mănânce cu poftă. Când se sătură, observă că toate castroanele erau golite şi toate lumânările stinse. Prin întuneric, primi o palmă zdravănă peste urechi. Atunci zise:

– Dacă se mai întâmplă o dată, dau şi eu.

Şi cum din nou primi o palmă, dădu şi el una înapoi. Şi aşa, toată noaptea, dădu palme în dreapta şi în stânga, din belşug. Când se crăpă de ziuă, se aşternu o linişte deplină în întreaga încăpere.

Morarul se sculă şi tare se minună când văzu că tânărul încă mai trăieşte. Ba chiar îi zise vesel:

– Am mâncat pe săturate, am primit ceva scatoalce, dar am împărţit şi eu destule.

Morarul se bucură mult, îi spuse că de acum încolo moara era salvată şi voi să-i dea şi ceva bani drept răsplată.

– Nu vreau bani, am destui.

Apoi luă sacii cu făină la spinare, se duse la canton şi din nou îi ceru vechilului simbria. Când văzu sacii şi auzi că vrea şi simbria, vechilul nu mai ştia ce să facă de frică. Se plimba încoace şi încolo şi broboane de sudoare îi curgeau de pe frunte. Deschise fereastra ca să intre un pic de aer curat, dar vătaful nu aşteptă mult, îi dădu un brânci, de zbură vechilul pe fereastră şi nu se mai văzu. Atunci vătaful îi spuse nevestei vechilului:

– Dacă nu vine înapoi, va trebui să-ţi dau dumitale a doua lovitură.

Ea strigă speriată:

– Nu, te rog, vai, mi-e rău, mă sufoc! Şi deschise a doua fereastră. Tânărul îi dădu şi ei un brânci şi, cum era uşurică, zbură mai sus decât bărbatul ei. Şi începură să-şi strige unul altuia:

– Vino la mine!

– Nu pot, vino tu la mine!

Şi aşa pluteau ei în aer şi nu se puteau apropia unul de altul, că zău de ştiu dacă nu cumva mai plutesc şi azi, strigându-se unul pe altul. Iar uriaşul cel tânăr îşi luă bastonul şi plecă mai departe.

Spiriduşul

ra odată un rege bogat şi el avea trei fete care mergeau în fiecare zi în grădina palatului să se plimbe. Regele acesta iubea mult copacii, dar mai ales unul îi era drag, un măr: cine însă lua un măr din el, se scufunda în adâncul pământului.

Cum era toamnă, copacul era plin cu mere coapte, roşii ca sângele. Fetele mergeau zilnic sub pom şi aşteptau, doar, doar va sufla vântul şi va face să cadă un măr. Dar zadarnic: deşi crengile atârnau până la pământ, grele de fructe, iar fetele aşteptau toată ziua, nici un măr nu cădea. Fiica cea mică nu mai putea de poftă şi le zise surorilor ei:

– Tatăl nostru ne iubeşte prea mult ca să ne interzică să luăm şi noi câte un măr de poftă. Eu cred că el se gândeşte numai la străini, nu şi la noi.

Şi copila luă de pe o creangă un fruct mare, sări într-un picior în faţa surorilor ei şi le zise:

– Ah, gustaţi şi voi, dragele mele surioare, să vedeţi ce bun e. Aşa ceva n-am mâncat în viaţa mea.

Atunci au muşcat şi celelalte două surori din măr şi... toate trei s-au scufundat în pământ la câţiva stânjeni adâncime. Dispărură ca şi când n-ar fi fost niciodată.

Când se făcu ora prânzului, regele vru să-şi cheme fetele la masă, dar ele nu erau nicăieri de găsit. Le căută peste tot, în grădină, în palat... ia-le de unde nu-s! Mâhnit, regele dădu sfoară în ţară cum că, acela care le va găsi, o va primi pe una dintre ele de nevastă.

O mulţime de tineri porniră în căutarea lor pe câmpii şi prin păduri, mai ales că, fiind nişte fete frumoase şi prietenoase, mulţi le iubeau.

Plecară în căutarea lor şi trei fraţi, tineri vânători şi, după opt zile de mers, ajunseră la un palat mare, cu încăperi foarte frumoase, iar într-una din ele se afla o masă pe care erau tot felul de mâncăruri alese, aburind în farfurii, numai bune de mâncat. Dar în tot palatul nu se auzea şi nu se vedea nici ţipenie de om. Cei trei tineri aşteptară acolo o jumătate de zi, mâncărurile rămâneau calde şi aburinde, însă nimeni nu se apropia de ele. Între timp, li se făcu foame, aşa că se aşezară la masă şi mâncară cu poftă. După ce se ospătară din plin, hotărâră să rămână să locuiască acolo. Unul dintre ei urma să stea acasă, iar ceilalţi doi să plece în căutarea fetelor. Traseră ei la sorţi şi cel mai mare dintre fraţi fu ales să rămână acasă în ziua următoare. Era o zi de miercuri. La un moment dat, apăru un omuleţ de-o şchioapă şi-i ceru o bucată de pâine. Tânărul luă o pâine, tăie o felie şi vru să i-o dea piticului. Acesta însă o lăsă să cadă jos, ba îi şi porunci să se aplece şi să o ridice. Când vânătorul se aplecă, piticul luă un băţ, îl prinse de păr şi-i aplică pe spate câteva lovituri aşa cum scrie la carte.

A doua zi rămase la palat cel de-al doilea vânător, mijlociul, dar nu-i merse nici lui mai bine. Când ceilalţi doi veniră seara acasă, cel mai mare dintre ei îl întrebă pe cel mijlociu:

– Ei, cum e, cum ţi-a mers?

– Rău, foarte rău! Şi începu să povestească nenorocirile prin care trecuse şi el, cum venise piticul şi cum se alesese cu loviturile de băţ pe spinare.

A treia zi îi veni rândul şi lui Hans să rămână la palat. Dar cei doi, care-i ziceau „cel prost”, pentru că nu-l prea sufereau, nu-i spuseră nimic despre pitic.

Omuleţul sosi din nou şi-i ceru şi lui, ca şi celorlalţi, o bucăţică de pâine. Şi numai ce i-o dădu, că piticul o şi lăsă să cadă, poruncindu-i să se aplece şi să i-o dea înapoi. Atunci Hans zise piticului:

– Da' ce, singur nu poţi să ţi-o iei? Dacă nici atâta efort nu vrei să faci ca să-ţi câştigi pâinea zilnică, înseamnă că nu meriţi s-o ai.

Piticul se supără şi-i porunci din nou lui Hans să-i dea pâinea de jos. Hans însă nu aşteptă prea mult, îl luă şi-l snopi în bătaie aşa de zdravăn, că omuleţul începu să strige:

– Opreşte-te, dacă nu mă mai baţi, îţi spun unde-s fiicele regelui.

Când auzi una ca asta, Hans încetă să-l mai bată, iar piticul îi povesti că este de fapt un spiriduş şi ca el mai erau câteva mii şi că nu trebuia decât să-l însoţească şi-i va arăta unde sunt prinţesele. Şi-l duse la o fântână adâncă, dar fără apă în ea. Pe drum îi mai spuse că fraţii lui nu erau cinstiţi. Ca să le salveze pe prinţese, Hans trebuia să ia un coş, un cuţit de vânătoare şi un clopoţel şi să coboare în fântână. Acolo urma să dea de trei încăperi; în fiecare era câte un balaur pe care-l scărpina printre capete câte o fiică de rege, în timp ce monstrul dormea cu toate capetele lui în poala ei. Îi mai spuse să taie capetele balaurilor, dar să facă treaba singur, să se ferească de fraţii lui, pentru că îl vor arunca în fântână şi-l vor lăsa acolo să moară de foame şi sete, după ce vor lua fetele eliberate de el. Când termină cu sfaturile, omuleţul se făcu nevăzut.

Seara, cei doi fraţi mai mari se întoarseră de la vânătoare şi-l întrebară cum îi mersese în ziua aceea.

– Ei, până acum bine.

Le mai spuse că nu văzuse nici un om, dar că pe la ora prânzului venise un pitic care-i ceruse o bucată de pâine şi, când i-o dăduse, o lăsase să cadă jos, poruncindu-i să o ridice. Că n-a vrut să se aplece, ba, mai mult, îl bătuse aşa de tare pe leneşul cerşetor, încât acesta îi mărturisise că în realitate era un spiriduş şi că ştia unde-s fetele regelui.

De ciudă, cei doi fraţi mai mari se făcură verzi-galbeni la faţă.

A doua zi, s-au dus toţi trei la fântână şi au tras la sorţi care să coboare primul. Şi cel ales fu cel mai mare dintre ei. Acesta se aşeză în coş, iar

coşul agăţat de funie coborî, vânătorul urmând să sune din clopoţel în caz de primejdie, pentru ca ceilalţi doi să-l tragă înapoi afară.

Dar nu stătu mult jos, că şi sună clopoţelul şi fraţii lui trebuiră să-l scoată din fântână. Atunci coborî cel de-al doilea, dar nici el nu zăbovi multă vreme, sună din clopoţel şi fu tras afară.

Veni şi rândul lui Hans. Acesta se urcă în coş, ajunse iute în fundul fântânii, merse la prima uşă şi începu să tragă cu urechea: îl auzi pe balaur sforăind zgomotos. Deschise încet uşa, iar acolo o văzu pe una din prinţese care ţinea în poală cele nouă capete ale balaurului şi le scărpina. Hans scoase cuţitul de vânătoare pe care-l luase cu el şi tăie dintr-o dată toate capetele monstrului. Prinţesa sări în sus de bucurie, îl îmbrăţişă pe Hans şi-l sărută. Apoi îşi luă medalionul de aur de la gât şi i-l dărui. Salvatorul ei se duse la a doua uşă, o deschise şi văzu pe cealaltă fiică de rege cu balaurul lângă ea, scărpinându-i cele şapte capete, că şapte avea. Scoase cuţitul, îi tăie balaurului capetele, apoi se duse în a treia încăpere şi acolo îl ucise pe balaurul cu patru capete pe care le scărpina a treia dintre surori.

Fericite, cele trei surori săriră în sus de bucurie, se îmbrăţişau, îl sărutau pe Hans. Acesta le urcă în coş, una câte una, şi fraţii le traseră afară. Când veni şi rândul lui Hans, îşi aduse aminte de vorbele spiriduşului, anume să nu se încreadă în fraţii lui, că erau invidioşi şi voiau să scape de el. Aşa că luă o piatră mare de pe fundul fântânii şi o puse în coş. Când coşul ajunse pe la jumătatea drumului, fraţii cei necinstiţi tăiară funia şi coşul cu piatra în el căzu în fundul fântânii, ei crezând că au scăpat de Hans. Apoi plecară împreună cu fetele şi le puseră să jure că-i vor spune tatălui lor că ei le-au eliberat. Ajunseră la rege şi fiecare dintre ei primi câte o fiică de soţie, numai cea care-i dăduse colierul lui Hans rămase tristă şi cu lacrimi în ochi.

Hans, crezând că este sortit morţii, începu să caute prin camere. La un moment dat, văzu atârnat pe perete un fluier.

– De ce stai atârnat acolo, îi zise el, nu-i nici o plăcere să stea cineva aici!

Apoi strânse capetele balaurilor într-o boccea şi-şi zise: „Numai voi mă veţi putea ajuta”.

Şi se tot plimba Hans de ici colo până când lustrui podeaua, de o făcu precum oglinda. Atunci îi veni o idee: luă fluierul şi începu să sufle în el. Şi ce credeţi că s-a întâmplat? La fiecare sunet apărea un spiriduş. Aşa că suflă din fluier până ce camera se umplu de spiriduşi. Şi toţi îl întrebară în cor ce doreşte. El le spuse că vrea să iasă din nou la lumina zilei. Nici una, nici două, spiriduşii se prinseră de păr unii de alţi şi zburară cu Hans afară.

Când ajunse la palat, Hans află că se făceau mari pregătiri de nuntă. Se duse în camera unde regele stătea de vorbă cu fiicele lui. Când prinţesele îl văzură, leşinară de spaimă, dar şi de bucurie. Regele, crezând că tânărul le-a făcut vreun rău, se supără şi-l aruncă în închisoare, însă când fetele şi-au revenit din leşin, îl rugară să-l elibereze. Regele le întrebă de ce vor asta, iar ele îi spuseră că nu pot să-i destăinuie secretul. Atunci regele găsi o ieşire: le povăţui să-i povestească sobei cele ce li se întâmplaseră dacă lui nu aveau voie. Apoi plecă din cameră, dar nu se depărtă prea mult, ci începu să tragă cu urechea şi află totul. Înfuriat peste măsură, porunci ca nemernicii să fie spânzuraţi, iar lui Hans i-o dădu de soţie pe mezină, chiar fata care-i dăruise colierul ei:

Şi-am încălecat pe-o şa
şi v-am spus povestea aşa.
Şi-am încălţat papuci de sticlă,
i-am atins de-o pietricică
şi-au făcut clinc! clinc!
şi n-au mai fost buni de nimic.

Cele trei păstoriţe

Acu’ o mie şi mai bine de ani, aici în ţară erau mai mulţi regi, e drept, nu prea mari, dar fiecare cu pământul lui.

Unul locuia chiar pe vârful muntelui şi de aceea mergea foarte des la vânătoare. Într-una din zile, pe când se afla la vânătoare însoţit de doi vânători, întâlni trei păstoriţe, care îşi păşteau turmele prin apropierea palatului regal. Cum îi văzură, una începu să strige alteia, gândindu-se la rege: „Hei, hei, nici nu vreau să mă gândesc că n-am să-i câştig inima”. „Hei, hei, îi răspunse aceea, şi eu la fel, am de gând să-l dau gata” şi se gândea la vânătorul din partea dreaptă a regelui. „Hei, hei, strigă şi a treia, şi eu îl vreau pe chipeşul vânător din stânga regelui”. De fapt, şi cel din dreapta, şi cel din stânga nu erau alţii decât miniştrii regelui. Regele auzise ce-şi strigau fetele şi, când se întoarse de la vânătoare, dădu poruncă să fie aduse în faţa lui şi le rugă să-l lămurească ce însemnau vorbele lor. Ele refuzară, dar regele o întrebă pe cea mare dacă l-ar vrea de bărbat. Ea răspunse da, apoi fură întrebate şi celelalte două dacă-i vor de bărbaţi pe miniştrii lui. Spuseră şi ele că da şi se făcură trei nunţi.

Curând soţia regelui rămase grea. Regele plecă iar la vânătoare şi le spuse celorlalte două să aibă grijă de soţia lui când va veni sorocul să nască. Regina născu un băieţel cu o stea roşie în frunte. Invidioase, suratele ei se vorbiră între ele să arunce copilul într-un râu. Dar cum îl aruncară, apăru o păsărică şi începu să cânte:

Tom Daude e gata
Să vă spună,
Tom Lilientrus, tânăr curajos,
Care v-a fost fapta!

Când auziră cântecul, ucigaşele s-au speriat şi fugiră de acolo. Ajungând regele acasă, îi spuseră că regina născuse un câine.

– Dacă asta a fost vrerea lui Dumnezeu, omul trebuie să primească, oftă regele. Dumnezeu însă are grijă de toate, mai zise el şi tăcu.

Se întâmplă însă ca pe malul râului să locuiască un pescar care-l pescui viu pe micuţ. Şi cum el şi nevasta lui nu aveau copii, se bucurară mult şi-l crescură ca pe propriul lor copil.

După un an, regele fiind plecat iar la vânătoare, regina născu din nou un băieţel, însă cele două surori îl aruncară şi pe acesta în apă. Şi iar veni păsărica şi cântă:

Tom Daude e gata
Să vă spună,
Tom Lilientrus, tânăr curajos,
Care v-a fost fapta!

Şi când regele s-a întors de la vânătoare, îi spuseră iar că regina a născut un câine.

– Dumnezeu ştie ce face, zise regele mâhnit.

Pescarul scoase şi pe cel de-al doilea băieţel din apă şi-l crescu şi pe el.

Şi iar plecă regele la vânătoare, şi iar născu regina, de data aceasta o fetiţă pe care surorile ei, moarte de invidie, o aruncară în apă. Pescarul o salvă şi pe ea. Apoi, ucigaşele îi spuseră regelui că regina a născut o pisică. Atunci regele se înfurie şi porunci ca regina să fie băgată la închisoare şi să stea acolo mulţi ani.

Între timp, la casa pescarului cei trei copii creşteau văzând cu ochii. Într-o zi, cel mare voi să meargă cu un băiat din vecini la pescuit, dar acesta îi spuse:

– Tu, copil găsit, vezi-ţi de drumul tău, nu vreau să pescuiesc împreună cu tine.

Băiatul se întristă şi-l întrebă pe pescar dacă-i adevărat că el este un copil găsit. Şi atunci pescarul îi povesti cum îl pescuise din apă. Băiatul zise că vrea să se ducă să-şi caute tatăl. Pescarul nu se învoi la început, dar până la urmă îi dădu binecuvântarea şi tânărul plecă.

Merse el multe zile, până când ajunse la o apă mare unde pescuia o femeie:

– Bună ziua, mătuşă, spuse băiatul.

– Foarte mulţumesc, tinere.

– Trebuie să încerci de multe ori până prinzi un peşte?

– Da, dar şi tu va trebui să cauţi mult până să-ţi găseşti tatăl. Cum ai să treci apa asta?

– Dumnezeu ştie!

Atunci femeia îl luă în spinare şi-l purtă multă vreme pe apă şi pe uscat, dar tânărul nu dădu de tatăl lui.

După un an, mijlociul plecă şi el să-şi caute tatăl. Ajunse şi acesta la apă şi totul se petrecu întocmai ca şi cu fratele lui.

Doar fiica reginei mai rămăsese la casa pescarului şi tânjea de dor după fraţii ei. Aşa că îl rugă pe pescar s-o lase să se ducă în căutarea lor. Neavând încotro, pescarul se învoi şi ea plecă. Ajunse şi ea la apa cea mare şi-i spuse bătrânei:

– Bună ziua, mătuşă!

– Foarte mulţumesc, fetiţo.

– Dumnezeu să-ţi ajute la pescuit.

Când auzi aceste vorbe frumoase, bătrâna deveni foarte prietenoasă şi o trecu şi pe ea apa, luând-o în spinare. Apoi îi dădu o nuieluşă şi-i zise:

– Mergi tot înainte, copila mea, şi când vei întâlni un câine mare şi negru să treci liniştită pe lângă el, fără să-l priveşti şi fără să-i spui ceva rău. Ai să ajungi apoi la un palat mare, cu porţile deschise. Tu să laşi nuiaua să cadă pe prag şi apoi să străbaţi palatul până vei ajunge de partea cealaltă. Când vei ieşi din el, vei da de o fântână lângă care creşte un copac, iar în copac este o colivie şi în colivie o pasăre. Tu să iei pasărea din colivie şi o cană cu apă din fântână. După aceea, să te întorci pe acelaşi drum, să iei nuiaua de pe prag şi, când vei ajunge din nou în dreptul câinelui, să-l loveşti cu ea drept în faţă. După ce vei vedea ce se va întâmpla, să vii la mine.

Fata plecă şi toate se petrecură întocmai cum îi spusese bătrâna pescăriţă. Iar când se întoarse, îşi regăsi şi fraţii care, după ce ajunseră unul la un capăt şi altul la celălalt capăt al lumii, se căutaseră unul pe altul şi se întâlniseră. Merseră toţi trei la câinele negru pe care fata îl lovi cu nuiaua în faţă şi dintr-o dată acesta se transformă într-un prinţ frumos care veni cu ei la apă. Aici o găsiră pe bătrână; ea se bucură nespus că erau cu toţii împreună, îi trecu apa de partea cealaltă şi apoi dispăru. Căci, prin fapta ei, şi biata bătrână fusese salvată şi nu mai trebuia să stea mereu pe malul apei. Toţi s-au întors la bătrânul pescar, s-au îmbrăţişat şi nu mai ştiau ce să facă de bucurie. Colivia cu pasărea o atârnară într-un cui.

Cel de-al doilea fiu nu vru însă să rămână multă vreme acasă, îşi luă tolba cu săgeţi, arcul şi plecă la vânătoare. Într-o zi, cum era cam obosit, îşi scoase fluierul de la cingătoare şi suflă în el. Regele, care tocmai vâna prin părţile acelea, auzind fluierul, merse după sunetele lui şi, când îl văzu pe tânăr, îl întrebă:

– Cine ţi-a dat voie să vânezi aici?

– Nimeni.

– Da' cine-s părinţii tăi?

– Sunt fiul pescarului.

– Dar el nu are copii.

– Dacă nu mă crezi, vino cu mine.

Aşa şi făcu regele. Ajunse la pescar şi începu să-l descoase în legătură cu copiii, iar pescarul îi povesti cum îi salvase pe rând de la înec. Iar pasărea din colivie începu să cânte:

Mama-i singură, în carceră,
O, tu, rege, sânge nobil,
Ăştia sunt chiar fiii tăi.
Surorile mincinoase
Au vrut să-i ucidă,
În apă i-au aruncat,
Dar pescarul i-a salvat.

Atunci s-au speriat cu toţii. Regele a luat pasărea, pe pescar, pe prinţul desvrăjit şi pe cei trei copii la palat, a deschis carcera şi a eliberat-o pe soţia lui. Dar ea era foarte bolnavă şi slăbită. Atunci fiica i-a dat să bea din apa fântânii fermecate şi regina s-a făcut veselă şi sănătoasă. Surorile ei au fost arse pe rug, iar prinţesa s-a căsătorit cu prinţul.

Cei şapte corbi

Un om avea şapte feciori, dar el îşi dorea mult o fiică. Se întâmplă că nevasta lui rămase grea şi născu o fetiţă. Bucuria fu mare, numai că acest din urmă copil era mic şi slab şi de aceea hotărâră să-l boteze repede ca să nu moară nebotezat. Tatăl trimise pe unul din fii să aducă apă de la râu pentru botez, dar ceilalţi voiră şi ei să aducă apă, şi fiecare ţinea să fie el primul, aşa că se repeziră toţi la râu şi, la înghesuială, îşi sparseră urcioarele. Acu' stăteau şi se tot gândeau ce să facă. Tatăl, văzând că nu se mai întorc, deveni nerăbdător şi zise:

– Nătărăii ăştia sigur s-au luat cu joaca şi au uitat să mai vină cu apa.

Cum îi era şi tare frică să nu-i moară fetiţa nebotezată, strigă mânios:

– Face-s-ar corbi feciorii ăştia ai mei!

Dar nici nu termină bine vorba, că şi auzi un fâlfâit deasupra capului şi, când se uită în sus, văzu şapte corbi negri ca tăciunele zburând.

Părinţii nu putură să-şi retragă blestemul şi, mâhniţi din cauza pierderii fiilor, începură să se consoleze cu fetiţa care creştea din zi în zi tot mai drăgălaşă şi mai voinică.

Mult timp ea nu ştiu că avusese fraţi, căci părinţii se fereau să vorbească despre ei, ca nu cumva mezina să se simtă vinovată. Dar asta până într-o zi când auzi nişte vecini spunând că-i frumoasă fata, dar că totuşi din vina ei se prăpădiseră mândreţe de băieţi. Atunci ea se întristă foarte tare şi-şi întrebă părinţii ce s-a întâmplat de vorbesc vecinii aşa.

Părinţii nu putură să mai ţină ascunsă întâmplarea, dar îi spuseră că nu-i vina nimănui, aşa a vrut Dumnezeu, iar naşterea ei nu avea legătură cu transformarea în corbi a fraţilor ei.

Fata însă începu să-şi facă zilnic reproşuri şi se gândea mereu cum să-şi salveze fraţii. Nu mai avu pic de linişte până când nu se hotărî să plece în lumea largă, să dea de urma lor şi să încerce să-i elibereze cu orice preţ de sub blestemul vrăjii care-i transformase în corbi. Luă de la părinţi un inel ca amintire, o bucată de pâine ca merinde pentru drum, un urcior cu apă ca să nu sufere de sete şi un scăunel pe care să se odihnească la nevoie.

Merse ce merse, departe de casă, tot mai departe, până la marginea pământului. Ajunse la soare şi se gândi să-i ceară ajutor, dar soarele era prea fierbinte şi rău şi ar fi putut s-o topească sau s-o înghită. Se duse apoi la lună, dar era prea rece şi ar fi putut s-o îngheţe. Ba mai şi spuse:

– Îmi miroase a carne de om, îmi miroase a carne de om!

Fata o luă la fugă şi ajunse la stele care fură prietenoase şi bune cu ea. Fiecare steluţă stătea pe scaunul ei. Luceafărul se ridică, îi dădu o cheiţă şi-i spuse:

– Fără cheiţa aceasta nu vei putea deschide poarta palatului de pe Muntele de sticlă, unde sunt fraţii tăi.

Fata luă cheiţa, o înfăşură cu grijă într-o batistă şi plecă mai departe. Şi merse, şi merse până ce ajunse la Muntele de sticlă. Vru să deschidă poarta palatului cu ajutorul cheiţei pe care i-o dăduse Luceafărul, dar, când desfăcu batista, nu mai era acolo, o pierduse. Ce să facă? Voia să-şi elibereze fraţii, însă nu putea deschide poarta. Luă un cuţit, îşi tăie un degeţel, îl băgă în broască şi descuie. Când pătrunse în palatul din Muntele de sticlă, o întâmpină un pitic, care o întrebă:

– Copila mea, ce cauţi tu aici?

– Îi caut pe fraţii mei, cei şapte corbi.

– Domnii corbi nu sunt acasă, dar, dacă vrei să-i aştepţi până se întorc, pofteşte înăuntru.

Apoi piticul începu să aducă pe masă mâncarea corbilor: şapte farfurioare, şapte păhărele şi din fiecare farfurioară surioara mâncă o pâinişoară şi din fiecare păhărel bău o gură de vin, iar în ultimul păhărel lăsă să-i cadă ineluşul pe care-l luase cu ea.

La un moment dat se auzi în aer un fâlfâit de aripi. Piticul zise:

– Domnii corbi se întorc acasă.

Şi, într-adevăr, corbii intrară şi voiră să mănânce şi să bea, dar, uitându-se în farfurioare şi păhărele, observară că lipsea din mâncare şi din băutură. „Cine a mâncat din farfurioara mea? Cine a băut din păhărelul meu?” tot întrebau ei. „Aici pare să fi fost o gură de om”, mai spuneau. Şi când al şaptelea corb ajunse la paharul lui şi-l bău până la fund, inelul se rostogoli, iar el îl văzu şi-l recunoscu. Atunci zise:

– Slavă Ţie Doamne, surioara noastră a fost pe aici, asta înseamnă că vom fi salvaţi.

Cum surioara stătea ascunsă după uşă şi trăgea cu urechea, auzind ce spune fratele ei, păşi în faţă şi atunci, pe loc, cei şapte corbi îşi reluară

chipul omenesc. Apoi se îmbrăţişară şi se sărutară între ei cu mare bucurie, după care se întoarseră acasă fericiţi.

Pasăre-găsită

Era odată un pădurar care plecă într-o zi la vânătoare şi, cum ajunse în pădure, auzi un plânset de copil mic. O porni înspre locul de unde venea plânsetul şi, ajuns sub un copac înalt, sus de tot văzu un copilaş. Era clar că sub copac stătuse mama cu el în braţe, că adormise, iar o pasăre de pradă, răpind copilul din poala ei, îl urcase printre crengi.

Pădurarul se sui în copac, luă copilul jos şi se gândi: „Ar fi bine să-l duc acasă şi să-l cresc împreună cu Lenchen a mea”. Şi cum nu avea un nume, îl botezară Pasăre-găsită. Lenchen şi Pasăre-găsită se iubeau atât de mult, încât, ce mai încolo-încoace, dacă unul lipsea, celălalt era foarte trist.

Pădurarul acesta avea o bucătăreasă bătrână care într-o seară luă două căldări şi începu să care apă şi nu se duse o singură dată, ci de mai multe ori la fântână. Lenchen observă asta şi o întrebă:

– Ia ascultă, mătuşă, de ce tot cari apă?

– Dacă-mi promiţi că ţii secretul, îţi voi spune. Lenchen promise şi ea îi zise următoarele:

– Mâine dimineaţă, când pădurarul se va duce la vânătoare, vom pune apă la fiert şi, când apa va clocoti în cazan, îl vom arunca pe Pasăre-găsită şi-l vom lăsa acolo să fiarbă.

A doua zi dis-de-dimineaţă, pădurarul se sculă şi plecă la vânătoare, lăsând copiii dormind. Când Lenchen se trezi, îl trezi şi pe Pasăre-găsită şi-i spuse:

– Dacă n-ai să mă părăseşti, n-am să te părăsesc nici eu. Pasăre-găsită răspunse:

– Acum şi în vecii vecilor, niciodată nu te voi părăsi.

Lenchen îi mai spuse:

– Să ştii că bătrâna bucătăreasă a cărat aseară multe căldări cu apă în casă şi, când am întrebat-o de ce face asta, mi-a spus că, dacă pot ţine un secret, voi afla. Eu i-am promis ce mi-a cerut şi astfel am aflat ce are de gând: azi, când tatăl nostru va pleca în pădure, ea va pune cazanul cu apă la fiert şi apoi te va arunca în apa clocotită. Aşa că trebuie să ne sculăm iute şi să fugim cât mai departe de aici.

Zis şi făcut. Cei doi copii se sculară, se îmbrăcară în grabă şi plecară. Când apa tocmai fierbea în cazan, bucătăreasa se duse în camera unde ştia că dorm ei, cu gând să-l ia pe Pasăre-găsită şi să-l arunce în apă. Dar când intră şi se apropie de pat, ia-i pe copii de unde nu-s. Atunci i se făcu îngrozitor de frică: „ce-am să-i spun pădurarului când va veni acasă şi va vedea că lipsesc copiii?”

Aşa că trimise trei slugi în căutarea lor. Copiii se odihneau la marginea pădurii şi văzură de departe iscoadele vrăjitoarei. Lenchen îi spuse lui Pasăre-găsită:

– Dacă n-ai să mă părăseşti, n-am să te părăsesc nici eu.

– Acum şi în vecii vecilor, niciodată n-am să te părăsesc.

Atunci Lenchen îi zise:

– Prefă-te tu în tulpină şi eu într-un trandafiraş.

Când iscoadele ajunseră la marginea pădurii, nu văzură decât un lujer de trandafir cu o floare în vârf. Dar copiii, nicăieri.

– Hai acasă, ziseră ei, că nu-s de găsit. Îi spunem bucătăresei că i-am căutat în zadar, n-am dat decât de o tufă de trandafir cu o singură floare pe lujer, la marginea pădurii. Auzind povestea, bucătăreasa izbucni furioasă:

– Proştilor, de ce n-aţi tăiat lujerul şi n-aţi rupt floarea să mi-o aduceţi mie? Marş înapoi şi faceţi ce v-am spus!

Şi plecară din nou iscoadele babei. Copiii însă le văzură de departe, iar Lenchen zise:

– Pasăre-găsită, dacă n-ai să mă părăseşti, n-am să te părăsesc nici eu.

– Acum şi în vecii vecilor, niciodată n-am să te părăsesc.

– Prefă-te tu într-o biserică şi eu într-o cristelniţă, mai zise Lenchen şi aşa şi făcură.

Când ajunseră la marginea pădurii, iscoadele nu găsiră decât o biserică şi înăuntru o cristelniţă.

– Hai acasă, se îndemnară ei, nu-s şi gata.

Acasă însă, după ce-i ascultă, bucătăreasa strigă iar înfuriată:

– Proştilor, de ce n-aţi dărâmat biserica şi n-aţi adus cristelniţa?

Şi se hotărî să plece chiar ea, împreună cu cele trei slugi, pe urmele copiilor. Dar copiii văzură de departe cele trei iscoade, căci bucătăreasa se ascunsese în spatele lor. Lenchen zise:

– Pasăre-găsită, dacă tu n-ai să mă părăseşti, n-am să te părăsesc nici eu.

– Acum şi în vecii vecilor, niciodată nu te voi părăsi.

– Prefă-te tu în heleşteu, iar eu mă voi preface în răţuşcă, mai zise Lenchen.

Când bucătăreasa văzu heleşteul, se puse în genunchi la marginea lui şi vru să-l soarbă. Dar răţuşca înotă repede, o apucă cu ciocul de cap şi o trase în apă. Aşa se înecă bătrâna vrăjitoare. Apoi copiii merseră împreună acasă, foarte fericiţi, şi rămaseră să trăiască în casa pădurarului şi, dacă n-au murit între timp, mai trăiesc şi acum acolo.

Regele Cioc-de-sturz

Un rege avea o fiică fără seamăn de frumoasă, dar tot pe atât de înfumurată şi năzuroasă, încât nimic şi nimeni nu-i era pe plac. Pe toţi peţitorii îi trimitea cu una, cu două la plimbare şi, pe deasupra, îşi mai şi bătea joc de ei.

Odată, regele dădu o petrecere mare la care invită pe toţi feciorii şi din împrejurimi, şi mai de departe, nu conta de unde veneau. Fură aşezaţi la rând după rang şi avere: mai întâi regii, apoi prinţii, ducii, grafii, baronii şi la urmă nobilii de rând. Prinţesa trecu prin faţa şirului de bărbaţi şi la toţi le găsi câte un cusur: unul era prea gras, butoi de vin, îi zicea ea râzând, altul prea înalt – lung şi prost, parcă ar posti tot timpul –, râdea ea, altul era prea scund – mic şi gras şi fără pic de haz, altul era palid – galben ca moartea, se amuza ea din plin; lemn verde uscat după sobă, i se păru altul, cocoş de aramă următorul şi tot aşa, la fiecare avea ceva de spus şi se prăpădea de râs. Când ajunse la unul, aflat chiar în primul rând, căci era rege, cu barba uşor adusă în faţă, zise:

– Ia te uită, ăsta are barba ca un cioc de sturz! Ha, ha, ha!

Şi aşa a rămas numele regelui peţitor, Cioc-de-sturz.

Când văzu ce face fiica sa, cum îşi bate joc de musafirii lui şi de peţitorii ei, regele se înfurie şi o blestemă să ia de bărbat pe primul cerşetor care le va bate la uşă.

La câteva zile după aceste întâmplări, apăru un cântăreţ rătăcitor şi începu să cânte sub ferestrele palatului, cerşind în schimb ceva de mâncare. De cum îl auzi, regele porunci:

– Să vină înăuntru!

Cântăreţul apăru, murdar şi îmbrăcat ca vai de lume, cântă ceva regelui şi fiicei lui şi, la sfârşit, ceru mai nimic ca plată. Regele spuse:

– Cântecul tău mi-a plăcut aşa de mult, încât m-am hotărât să-ţi dau de soţie pe fiica mea.

Prinţesa se sperie cumplit, izbucni în plâns, însă regele rămase neclintit în hotărârea lui:

– Am jurat să te dau primului cerşetor, aşa că trebuie să-mi ţin jurământul.

Nici o rugăminte, nici lacrimile nu ajutară la nimic. Fu chemat de îndată preotul şi acesta o cunună pe înfumurata prinţesă cu muzicantul cerşetor. Ba, mai mult, regele îi spuse fiicei lui:

– Nu se cuvine ca tu, soţie de cerşetor, să mai locuieşti la palat, aşa că du-te la casa bărbatului tău.

Muzicantul o luă de mână şi amândoi părăsiră palatul. Ajungând într-o pădure mare şi întunecoasă, prinţesa întrebă:

– A cui este pădurea asta?

– A regelui Cioc-de-sturz.

De l-ai fi luat de soţ cândva,
Pădurea ar fi fost a ta,
Dar tu pe Cioc-de-sturz l-ai refuzat.
Slabă la minte-ai fost şi e păcat.

Mai merseră ei ce mai merseră şi ajunseră într-o câmpie.

– A cui este câmpia asta? întrebă iar prinţesa.

– A lui Cioc-de-sturz, a cui să fie?

Dacă de soţ l-ai fi vrut
Câmpia toată ai fi avut,
Dar tu pe Cioc-de-sturz l-ai refuzat.
Slabă la minte-ai fost şi e păcat.

Au mai mers ei o bucată de vreme şi au ajuns într-un oraş mare.
– Al cui este oraşul acesta? întrebă iar prinţesa.
– Al regelui Cioc-de-sturz.

Dacă de soţ l-ai fi vrut
Oraşu-ntreg l-ai fi avut,
Dar tu pe Cioc-de-sturz l-ai refuzat
Slabă la minte-ai fost şi e păcat.

Apoi muzicantul îi zise:

– Ştii ceva, nu-mi place că mereu ţi-e gândul la alt bărbat. Ce, eu nu-ţi sunt de-ajuns?

Ajunseră, în sfârşit, la o căsuţă modestă şi, la întrebarea ei:

– O, doamne, ce mică e casa. Cui aparţine?

Cântăreţul răspunse:

– Asta-i casa mea şi a ta unde-mpreună vom sta.

– Dar unde-s slujitorii? mai întrebă prinţesa.

– Ce slujitori, tu trebuie să faci totul, doar eşti nevastă de cerşetor. Adu apă, fă focul şi pregăteşte ceva de mâncare, că nu mai pot de flămând şi obosit ce sunt.

Fiica regelui habar n-avea să facă focul şi să gătească, iar soţul ei trebuia să-i arate totul, ceea ce înrăutăţea şi mai tare lucrurile. După ce pregăti ea te miri ce de mâncare, se aşeză, moartă de oboseală, pe pat. Dimineaţa, soţul o trezi cu noaptea în cap şi o trimise să caute de-ale gurii.

Şi aşa o duseră ei câteva zile, până când se terminară toate proviziile. Atunci bărbatul zise:

– Femeie, aşa nu mai merge, să mâncăm fără să câştigăm nimic. Trebuie să te apuci să împleteşti coşuri.

Şi tăie nuiele din pădure, le aduse acasă, iar ea începu să împletească coşuri. Nuielele tari îi zdrobeau degetele gingaşe, dar nu avea ce face.

– Văd că nu prea merge treaba. Apucă-te de tors, poate ai să te descurci mai bine, îi zise iar bărbatul.

Ea se aşează şi încercă să toarcă, dar firul tare îi mai tăia degeţelele ei fine şi sângele tâşnea stropind cânepa.

– Vezi, îi spuse morocănos bărbatul, nu eşti în stare de nimic. Cu tine îmi merge mult mai rău decât înainte. Vreau să încerc să fac negoţ cu oale şi farfurii din lut. Ai să stai cu ele în piaţă şi ai să le vinzi.

„Ah, se gândi ea, dacă vor veni în piaţă oameni din regatul tatălui meu şi mă vor recunoaşte, ce vor zice, doamne, când m-or vedea că vând oale din lut?” Dar nu avea ce face, căci nici să moară de foame nu putea.

Prima dată când ieşi cu oalele la vânzare, îi merse bine, fiindcă oamenii, văzând-o aşa de frumoasă, cumpărau de la ea şi-i dădeau cât cerea, ba chiar mulţi îi dădeau banii şi nu luau oalele. Dar nu dură mult, banii se terminară şi iar trebui să vină cu marfă la târg. Se aşeză într-un colţ al pieţii şi începu să aştepte cumpărătorii. Deodată apăru un călăreţ beat şi trecu în galop peste oalele ei pe care le prefăcu în mii de cioburi. Ea începu să plângă şi de frică, şi de ciudă şi nu ştia încotro s-o mai apuce şi ce să facă.

– Vai de mine, ce-o să păţesc acasă, ce-o să-mi facă bărbatul! se jeluia în gura mare.

Ajunsă acasă, îi povesti bărbatului despre nenorocirea ce dăduse peste ea.

– Cine te-a pus să te aşezi cu oalele în colţul pieţii? Acum degeaba plângi, nu-ţi ajută la nimic. Nu eşti în stare să faci şi tu ceva ca lumea. Am fost la palat la bucătărie şi am întrebat dacă n-au nevoie de o slujnică şi mi-au promis că te vor angaja acolo, iar pentru munca ta ai să primeşti de mâncare.

Aşa ajunse prinţesa cea mofturoasă slujnică la bucătăria palatului, unde trebuia să fie mâna dreaptă a bucătarului şi, în plus, să facă treburile cele mai nesuferite. În schimb, în ambele buzunare ale şorţului îşi luase câte o crăticioară în care aducea de mâncare acasă. Şi din asta trăiau ea şi bărbatul ei.

S-a întâmplat însă că la curte se serba nunta fiului cel mare al regelui ţării aceleia. Biata prinţesă merse şi ea la uşa sălii mari a palatului şi începu să privească înăuntru. Când s-au aprins luminile şi începură să vină oaspeţii, totul era aşa de frumos, încât inima i se rupea de durere gândindu-se cât de nesăbuit se purtase şi cum pierduse toate splendorile acelea de care a avut şi ea parte cândva.

Slujitorul care servea la masă oaspeţii îi arunca din când în când bucăţi de carne şi ea le strângea în oalele atârnate de cingătoare, ca să le ducă acasă.

La un moment dat intră şi mirele: era îmbrăcat în catifea şi mătase neagră şi purta la gât un colier din aurul cel mai curat. Când o zări în uşă pe frumoasa slujnică, o luă de mână şi vru să danseze cu ea, dar femeia refuză speriată, pentru că îşi dădu seama că acela care o invita la dans nu era altul decât regele Cioc-de-sturz care o peţise şi de care ea îşi bătuse odinioară, joc. Dar regele nu ţinu seama de refuzul ei şi o trase în mijlocul sălii. Atunci i se rupse cingătoarea de care erau prinse oalele cu mâncare şi acestea căzură pe jos, se sparseră şi toată mâncarea se împrăştie pe pardoseala sălii. Când văzură una ca asta, oaspeţii începură să râdă şi râdeau şi râdeau, de nu se mai puteau opri. Prinţesa ar fi vrut mai curând să se crape pământul şi să dispară în adânc, decât să suporte aşa o ruşine. O zbughi afară şi vru să fugă, dar un bărbat se luă după ea pe treptele palatului, o prinse de mână şi o aduse înapoi. Şi când se uită biata fată, îl recunoscu iar pe regele Cioc-de-sturz. Acesta îi vorbi prietenos:

– Nu te speria, eu sunt cerşetorul muzicant, soţul cu care trăieşti în căsuţa sărăcăcioasă din pădure. De dragul tău m-am deghizat în cerşetor, iar husarul care ţi-a spart oalele tot eu eram. Am vrut să-ţi înfrâng trufia şi să te pedepsesc pentru aroganţa şi cruzimea cu care-ţi băteai joc de peţitorii tăi şi de mine.

Atunci prinţesa, căindu-se, începu să plângă şi zise:

– Nu sunt demnă să fiu soţia ta.

El însă răspunse:

– Curaj, iubita mea, zilele negre s-au dus, acum vom sărbători chiar nunta noastră.

Atunci au venit camerista şi alte slujnice, i-au adus o rochie de mireasă minunată, apoi a sosit şi tatăl ei cu întreaga curte ca să se bucure împreună cu Cioc-de-sturz de nunta lui şi a prinţesei. Şi era aşa de frumos, că sunt sigur că şi tu, cititorule, ai fi vrut să fii de faţă acolo.

Câinele şi vrabia

Un câine ciobănesc nu era mulţumit de stăpânul lui pentru că-l lăsa mereu să flămânzească. Aşa că, într-o zi, nemaiîndurând el să stea, plecă în lume. Pe drum întâlni o vrăbiuţă care-i zise:

– De ce eşti, frate, aşa de trist?

– Sunt flămând şi nu am nimic de mâncare.

– Vino, frate, cu mine la oraş, îi mai zise vrăbiuţa, şi ai să poţi mânca pe săturate.

Aşa că merseră ei împreună ce merseră, până când au ajuns într-un oraş şi s-au oprit în faţa unei măcelării. Vrăbiuţa îi zise câinelui:

– Tu stai şi aşteaptă, intru eu mai întâi şi am să ciupesc ceva carne pentru tine. Apoi se uită în dreapta şi în stânga şi, când nimeni nu era atent, ciuguli dintr-o halcă de carne pusă mai pe marginea tarabei, rupând din ea o bucată mai mare pe care o trase în jos. Câinele se apropie şi o mâncă într-un colţ. Vrăbiuţa zise iar:

– Acum hai la altă măcelărie, să mai iau şi de acolo o bucată, poate aşa ai să te saturi.

Zis şi făcut.

– Frate câine, acum eşti sătul? îl întrebă ea după această ispravă.

– Da, de carne m-am săturat, dar n-am mâncat nici o bucăţică de pâine.

– Bine, spuse vrăbiuţa, hai cu mine şi-ţi voi da şi pâine.

Ajunseră la o brutărie, dădu cu ciocul în câteva pâinişoare care căzură pe jos, câinele le mâncă, dar cum încă mai voia, merseră în altă brutărie şi luară şi de acolo ceva pâine. Apoi vrăbiuţa îl întrebă pe câine:

– Frate câine, eşti sătul?

– Da, acum aş vrea să vizitez şi eu puţin împrejurimile oraşului.

Ieşiră din oraş şi ajunseră pe un drum de ţară. Era o zi de vară călduroasă, aşa că, după multe căutări, găsiră un loc umbros unde se aşezară să se odihnească. Câinele zise:

– Mă simt cam obosit, aş vrea să dorm un pic.

– Bine, dormi, eu am să stau pe o creangă în timpul ăsta.

Câinele se aşează comod şi adormi. După un timp, vrăbiuţa zări venind un căruţaş care avea o căruţă cu trei cai, iar în căruţă două butoaie cu vin. Văzând ea de sus, din copac, că omul nu avea de gând să-l ocolească pe prietenul ei, strigă:

– Hei, căruţaşule, să nu cumva să-mi calci prietenul, că o păţeşti, am să te sărăcesc.

Căruţaşul însă mormăi în barbă: „N-ai să mă faci tu pe mine sărac” şi dădu bici cailor, trecând cu roţile căruţei peste câine. Vrăbiuţa strigă iar:

– Mi-ai ucis prietenul, asta are să te coste rabla ta de căruţă şi mârţoagele tale de cai!

– Da? Căruţa şi caii? Şi ce-ai să le faci, mă rog?

Şi plecă mai departe.

Vrăbiuţa se strecură sub coviltirul căruţei şi începu să lovească cu ciocul într-un butoi până ce îi sări cepul şi vinul curse tot, fără ca omul măcar să observe. Când se uită din întâmplare în urmă, văzu cum curge vinul şi că un butoi era deja gol. „Vai de mine, vai de mine, sărmanul de mine!”, începu el să se jeluiască.

– Încă nu eşti destul de sărman, îi strigă vrăbiuţa şi zbură pe capul unui cal, ciugulindu-i un ochi.

Căruţaşul, furios, luă securea şi o aruncă după vrăbiuţă, dar ea zbură sus de tot, iar securea nimeri un cal care căzu mort. „Vai, sărmanul de mine, vai, sărmanul de mine!” se jeluia căruţaşul.

– Încă nu este destul de sărman, îi strigă vrăbiuţa. Şi când căruţa plecă mai departe, vrăbiuţa se băgă iar sub coviltir, ciocăni în celălalt butoi, cepul sări şi vinul se vărsă. „Vai, sărmanul de mine, vai, sărmanul de mine!” începu iar să strige disperat căruţaşul.

– Încă nu eşti destul de sărman.

Şi se aşeză pe capul celui de-al doilea cal şi-i ciuguli şi acestuia un ochi.

Căruţaşul luă iar securea, o aruncă după vrăbiuţă, dar n-o nimeri pe ea, ci pe cal, care se prăbuşi mort la pământ. „Vai, sărmanul de mine, vai, sărmanul de mine!”

– Încă nu eşti destul de sărman, strigă iar vrăbiuţa, vreau să te sărăcesc de tot, să-ţi distrug gospodăria.

Şi zbură mai departe. Şi la fel se întâmplă şi cu al treilea cal pe care căruţaşul îl omorî aruncând în el cu securea.

Omul fu nevoit să lase căruţa în drum şi se duse mânios acasă.

– Ce ghinion am avut azi, nevastă! Vinul a curs din butoaie, iar caii sunt morţi.

– Vai de mine, omule, zise femeia, asta nu-i tot: o blestemată de vrabie a adunat toate vrăbiile din pădure, s-au aşezat pe recolta noastră şi ne-au ciugulit tot grâul.

Când s-a uitat căruţaşul, a văzut mii de vrăbii care-i mâncau grâul, iar vrăbiuţa cu pricina era în mijloc. „Vai, sărmanul de mine, vai, sărmanul de mine!” se tânguia el.

– Încă nu eşti destul de sărman, ciripi vrăbiuţa. Ai să plăteşti cu viaţa, căruţaşule! şi zbură mai departe.

În felul ăsta şi-a pierdut căruţaşul toată averea. Aşa că nu-i mai rămase decât să între în casă şi să se culce mânios după cuptor. Dar vrăbiuţa apăru la fereastră şi-i strigă:

– Căruţaşule, vei plăti cu viaţa!

Atunci căruţaşul luă securea şi o aruncă după vrabie, dar sparse doar fereastra, fără a reuşi s-o nimerească pe vrăjmaşă. Ea ţâşni înăuntru, se aşeză pe cuptor şi strigă:

– Căruţaşule, ai să plăteşti cu viaţa!

Omul, înnebunit de furie, crăpă cuptorul în două dintr-o lovitură, apoi toate obiectele din casă: masa, laviţa, oglinda, oalele, pereţii, dar vrabia zbura dintr-un loc în altul şi el nu putea s-o atingă. În cele din urmă, îi căzu în mână. Atunci el îşi întrebă nevasta:

– Ce să fac, să-i dau una şi s-o omor?

– Nu, spuse femeia, asta ar fi prea blând, trebuie să moară de mai multe ori! Şi lovi o dată. Dar vrăbiuţa începu să dea din aripi şi zbură chiar în gura omului. Apoi scoase capul afară şi zise:

– Căruţaşule, ai să plăteşti cu viaţa!

Căruţaşul îi dădu securea femeii şi-i zise:

– Nevastă, loveşte-o de moarte în gura mea.

Femeia lovi, dar greşi, îl nimeri pe căruţaş drept în cap, aşa încât el căzu mort la pământ, iar vrăbiuţa zbură şi se făcu nevăzută.

Fredi şi Catrinel

Erau odată un om care se numea Frieder şi o femeie care se numea Katherlieschen. Tineri căsătoriţi, Fredi şi Catrinel (aşa le vom spune), se înţelegeau foarte bine. Într-o zi, Fredi îi zise lui Catrinel:

– Azi mă duc la câmp, Catrinel, şi când mă întorc acasă, deseară, vreau să am pe masă ceva fript, ca să-mi potolesc foamea, şi o băutură răcoritoare, ca să-mi potolesc setea.

– Mergi sănătos, Fredi, răspunse Catrinel, am să pregătesc totul după cum ţi-i voia.

Când se apropie ora mesei, ea luă un cârnat din afumătoare, îl puse în tigaie, adăugă unt şi aşeză tigaia la foc. După puţin timp, cârnatul începu a sfârâi. Catrinel ţinea tigaia de coadă şi se gândea că, până-i gata cârnatul, poate să dea o fugă în pivniţă să tragă nişte bere din butoi. Aşa că puse cât mai bine tigaia, luă o ulcică, se duse în pivniţă, deschise robinetul de la butoi şi lăsă să curgă berea în ulcică. Berea curgea încet şi Catrinel o privea. Deodată, îi veni un alt gând: „aoleu, câinele nu-i legat şi ar putea fura cârnatul din tigaie, bine că mi-am dat seama la timp”. Şi într-o clipă urcă treptele şi ieşi din pivniţă. Dar Şpiţ, câinele lor, luase deja cârnatul şi fugea cu el în bot cât putea de repede. Catrinel nu stătu nici ea cu mâinile în sân, fugi după el şi, urmărindu-l, ajunse în câmp; câinele nu lăsa însă cârnatul, ci fugea cu el în bot pe ogor.

– Vino aici! Vino aici! striga Catrinel, dar degeaba. Moartă de oboseală, se întoarse acasă şi merse să se răcorească; între timp, toată berea cursese din butoi şi umpluse pivniţa, căci femeia nu închisese robinetul. Catrinel văzu încă de pe trepte nenorocirea. „Drace, cum să fac

să nu bage Fredi de seamă?” Se gândi ce se gândi, până îi veni o idee: de la ultimul hram al bisericii din sat îi mai rămăsese un sac cu făină albă, aşa că o luă şi o presură în beci peste berea vărsată. „Iaca, cine ştie şi strânge la timp, are la nevoie”, zise, privind de jur împrejur şi gândindu-se, mulţumită: „Ce curat pare să fie peste tot!” Numai că, din nebăgare de seamă, spărsese şi ulcica lui Fredi, aşa că turnă şi peste cioburi făină, ca să nu se mai vadă pozna făcută.

Seara, Fredi veni acasă.

– Ei, nevastă, ce mi-ai pregătit de mâncare?

– Vai de mine, Fredi, am vrut să-ţi pregătesc un cârnat, dar, când să trag berea, câinele a luat cârnatul din tigaie şi, în timp ce alergam după câine, a curs berea şi când am vrut să usuc berea cu făină, am spart şi ulcica; acu’ fii bucuros că pivniţa-i uscată.

– Catrinel, Catrinel! N-ar fi trebuit să faci una ca asta! Să laşi să-ţi ia câinele cârnatul, berea să curgă şi făina s-o împrăştii peste tot!

– Da, Fredi, ai dreptate, dar eu de unde să ştiu, trebuia să-mi fi spus!

Bărbatul se gândi: „Dacă aşa stau lucrurile cu nevasta, trebuie să fii mai prevăzător tu însuţi”.

Acu’, s-a întâmplat că el avea strânsă o sumă frumuşică de bani pe care o schimbă în aur şi-i spuse lui Catrinel:

– Vezi tu, ăştia-s galbeni, cocoşei pe care am să-i pun într-o oală şi am să-i îngrop în staul, sub ieslea vacilor. Vai de tine dacă ai să te atingi de comoara asta.

– Nu, Fredişor, îţi promit să nu mă ating de cocoşei.

Într-o zi, când Fredi era plecat de-acasă, veniră în sat nişte negustori ambulanţi care vindeau ulcele şi străchini de lut. O întrebară şi pe tânăra nevastă dacă nu cumpără.

– Vai de mine, dragii mei, eu nu am bani ca să cumpăr oale, dar am cocoşei de aur şi pot să cumpăr cu ei ce-mi place.

– Cocoşei de aur? De ce nu? Hai să-i vedem şi noi.

– Mergeţi voi în staul şi săpaţi sub ieslea vacilor, că eu nu am voie să umblu acolo.

Şarlatanii s-au dus direct în staul, săpară şi găsiră monezile de aur curat. Le înşfăcară şi-i lăsară nevestei oalele şi ulcelele lor, apoi se grăbiră s-o şteargă cât mai repede din sat. Catrinel se gândi să folosească îndată noua veselă, dar, cum în bucătărie nu-i prea lipsea nimic, luă oalele, le trânti de podea şi le sparse fundul, apoi le băgă, de frumuseţe, în parii gardului din jurul casei. Când Fredi ajunse acasă şi văzu gardul împodobit, zise:

– Catrinel, ce-ai făcut?

– Am cumpărat oale, Fredişor, în schimbul cocoşeilor, dar eu n-am fost în iesle, vânzătorii de oale i-au scos singuri.

– Ce-ai făcut, femeie? Ăştia nu erau cocoşei, ci aur din cel mai pur şi asta era toată averea noastră. Cum ai putut face aşa o prostie?

– Dar, Fredişor, nu mi-ai spus că e aur din cel mai pur, că dacă-mi spuneai...

Catrinel stătu puţin pe gânduri, apoi adăugă:

– Ascultă, Fredişor, trebuie să ne luăm aurul înapoi, hai repede după hoţi.

– Bine, să încercăm, răspunse fără curaj Fredi. Ia nişte pâine şi brânză la noi ca să avem ce mânca pe drum.

– Da, Fredişor, am să iau.

Plecară aşadar. Şi, cum Fredi mergea mai repede decât Catrinel, aceasta se ţinea după urmele lui şi-şi zicea în sinea ei: „Ăsta-i avantajul meu, la întoarcere am să am mai puţin de mers până acasă”.

Ajunseră ei la un munte unde, de o parte şi de alta a drumului, erau urme adânci de trăsură.

– Ia uite în ce hal a fost strivit bietul pământ, zise Catrinel plină de milă. N-are să se mai facă sănătos cât îi lumea. Şi luă untul pe care-l avea la ea şi unse urmele pe dreapta şi pe stânga. Însă când s-a aplecat să

oblojească brazdele, o bucată de brânză i-a alunecat din traistă şi s-a rostogolit la vale. Catrinel îşi zise: „Drumul ăsta l-am urcat o dată, nici nu mă gândesc să-l cobor, n-are decât s-o facă altul”. Şi luă o altă bucată de brânză şi-i dădu drumul la vale ca s-o aducă pe cealaltă îndărăt. Dar cum brânza nu se mai întoarse, dădu drumul la a treia bucată. Şi nici aceasta nu se mai întoarse. „Nu ştiu ce să mai zic, să nu fi găsit cea de-a treia bucată drumul şi să se fi rătăcit? Nu-mi rămâne decât să trimit şi bucata a patra, să le aducă pe celelalte trei”. Dar nici a patra bucată de brânză nu se descurcă mai bine decât celelalte. Catrinel o aruncă pe a cincea şi pe a şasea, adică ultimele bucăţi. Multă vreme stătu ea şi aşteptă sperând că bucăţile de brânză vor veni înapoi, dar în zadar. „Ah, sunteţi bune de trimis după moarte – îşi zise în sinea ei – aşa de mult întârziaţi. Credeţi că am să vă aştept o veşnicie? Am să-mi văd de drumul meu şi n-aveţi decât să veniţi după mine, că aveţi picioare mai tinere”.

Catrinel plecă mai departe şi-l ajunse din urmă pe Fredi care o aştepta de mult, căci i se făcuse foame şi voia şi el să mănânce.

– Ia dă-mi şi mie ceva din ce-ai luat cu tine, că mor de foame!

Ea îi dădu doar pâine uscată.

– Dar unde-s untul şi brânza?

– Ah, Fredişor, zise Catrinel, cu untul am uns urmele de roţi lăsate de trăsură în pământ, iar brânza are să vină îndată; o bucată mi-a căzut din traistă, apoi le-am trimis pe celelalte după ea s-o aducă înapoi.

– Nu trebuia să faci una ca asta, zise Fredi, să ungi drumul cu unt şi să dai drumul la brânză să se rostogolească la vale.

– Dar, Fredişor, trebuia să-mi fi spus înainte. Apoi mâncară împreună pâinea uscată, iar Fredi o întrebă:

– Catrinel, ai încuiat bine casa când ai plecat?

– Nu, dacă nu mi-ai spus!

– Atunci du-te înapoi şi încuie, apoi o să ne continuăm drumul. Adu şi ceva de mâncare, am să te aştept aici.

Catrinel se întoarse acasă, gândindu-se: „Fredişor al meu vrea să mănânce altceva, brânza şi untul nu-i prea plac, aşa că am să iau o bocceluţă cu fructe uscate şi un cofăel cu oţet de băut”. Închise bine cu zăvorul partea de sus a uşii, oberlichtul adică, iar partea de jos, uşa principală, o luă în spate plecând cu ea. Pe drum, cărând-o din greu, îşi spunea: „De când tot aşteaptă, o fi neliniştit Fredi al meu”. Când ajunse la el, zise:

– Iată, Fredişor, ai uşa de la casă, aşa că poţi s-o păzeşti singur.

– Doamne fereşte, strigă el, deşteaptă nevastă mai am! Scoate uşa de jos, pe unde pot intra hoţii, şi o zăvorăşte pe cea de sus pe unde iese aerul! Acum e prea târziu să mai merg acasă, dacă ai adus uşa până aici, s-o duci de acum încolo în spate.

– Uşa am s-o duc, dar bocceluţa cu fructe uscate şi cofăelul cu oţet nu pot, am să le pun pe uşă, să le ducă ea.

Apoi intrară în pădure să-i caute pe şarlatani, însă nu-i găsiră nicăieri. Cum între timp se întunecase, cei doi s-au urcat într-un copac ca să înnopteze acolo. Dar abia ajunseră sus că şi veniră nişte băieţi de treabă, din aceia care iau ce vor să ia şi găsesc lucruri ce nu au fost niciodată pierdute, înţelegeţi, adică nişte pungaşi. S-au aşezat chiar sub copacul în care stăteau Fredi şi Catrinel, au făcut un foc mare şi s-au apucat să împartă între ei ce furaseră în ziua aceea.

Fredi sări pe partea cealaltă a copacului, adună nişte pietre, urcă din nou în copac şi începu să arunce de sus cu pietre ca să-i omoare. Hoţii îşi dădură cu părerea:

– E aproape de ziuă, vântul mişcă brazii şi cad conurile.

Catrinel, care avea uşa pe umeri şi pe ea poamele, se gândi că poate ele sunt de vină că o apasă aşa de greu, aşa că-i spuse lui Fredi:

– Fredişor, trebuie să arunc poamele astea.

– Nu, nu acum, asta ar putea să ne dea de gol!

– Dar nu mai pot, mă apasă greu, trebuie să scap de ele.

– Bine, atunci dă-le drumul, să fie de sufletul dracului.

Poamele uscate începură să se rostogolească printre crengi, iar hoţii vorbeau între ei:

– Se găinăţează păsările.

Nu la mult timp după asta, cum uşa o apăsa tot mai greu, Catrinel spuse:

– Fredişor, trebuie să vărs şi oţetul.

– Nu, Catrinel, nu fă asta, că am putea să ne dăm de gol!

– Dar nu pot, mă apasă greu, trebuie să scap de el.

– Bine, varsă-l, să fie de sufletul dracului.

Atunci ea vărsă oţetul şi-i împroşcă pe hoţi. Aceştia vorbiră între ei:

– Deja cade roua.

După puţin timp, Catrinel se gândi: „Ce bine ar fi să nu mai port uşa asta grea pe umeri”. Şi zise:

– Fredişor, trebuie să arunc uşa!

– Nu, Catrinel, vrei să ne dăm de gol?

– Da’ nu mai pot s-o ţin, Fredişor!

– Bine, las-o dracului să cadă.

Uşa căzu şi făcu mare zgomot, iar hoţii începură să strige:

– Dracul coboară din copac!

Şi se ridicară în grabă şi plecară lăsând totul baltă.

Dimineaţa, când coborâră, cei doi îşi găsiră cocoşeii, aurul lor. Îl luară şi-l duseră acasă bucuroşi nevoie mare.

În altă zi, Fredi îi zise lui Catrinel:

– Catrinel, de-acum trebuie să fii şi tu mai harnică şi să munceşti.

– Da, Fredişor, abia aştept să merg la câmp şi să secer grâul.

Când ajunse la câmp, Catrinel îşi spuse în sinea ei: „Să mănânc oare înainte de a secera sau să mă culc puţin? Ei, mai bine mănânc”. Şi mâncă

bine, iar după masă i se făcu somn şi cum era pe jumătate adormită, începu să taie, în loc de paie, hainele ei: şorţul, fusta, bluza. Apoi adormi şi visă şi, când se trezi şi se văzu aproape goală, se gândi: „Oi fi eu, n-oi fi eu? Nu, nu sunt eu! Dar unde sunt eu?” Între timp se înnoptase şi Catrinel se duse în sat, ajunse la casa ei, ciocăni la geam şi strigă:

– Fredişor!

– Ce-i?

– Aş vrea să ştiu dacă-i acasă Catrinel.

– Da, de mult, doarme!

„Asta înseamnă că eu sunt de mult acasă”, îşi zise Catrinel şi plecă mai departe. În drum, întâlni nişte tâlhari care mergeau la furat. Se duse la ei şi le zise:

– Vreau să vă ajut să furaţi.

Tâlharii se gândiră că ea cunoaşte bine locurile bune de prădat de prin părţile acelea şi o luară mulţumiţi cu ei.

Catrinel se duse pe la case şi începu să strige:

– Oameni buni, aveţi ceva? Vrem să vă prădăm!

Tâlharii se gândiră: „Asta-i bună!”, dar o lăsară să întrebe mai departe. Apoi îi ziseră:

– Chiar la intrarea în sat preotul are un câmp de morcovi şi napi. Mergi de smulge de acolo morcovi şi napi.

Catrinel se duse, ajunse acolo şi începu treaba, însă, cum era leneşă, nu se mai ridica de jos. Tocmai trecea pe acolo un ţăran care o privi liniştit şi se gândi că cel care scormoneşte printre napi o fi dracul. Alergă în sat la preot şi-i strigă:

– Părinte, părinte, pe ogorul dumneavoastră cu napi scormoneşte dracul.

– Vai, Doamne, zise preotul, am un picior paralizat şi nu pot ieşi afară ca să-l alung.

Omul spuse:

– Vă duc eu în spate, părinte! Şi ieşi afară cu preotul în spinare. Dar, când ajunseră la ogor, Catrinel se ridică în picioare.

– Ptiu, dracul! zise ţăranul. Şi o luă la fugă, iar preotului, de frică, îi trecu paralizia la picior şi fugea şi el mai iute ca omul cu picioarele sănătoase.

Mantia

Era odată un rege care avea o soţie cu un păr de aur aşa de frumos, că nicăieri pe pământ nu se mai afla ceva care să-i semene. Se întâmplă însă că regina se îmbolnăvi foarte tare şi, când simţi că i se apropie sfârşitul, îl chemă pe rege şi-i spuse:

– Dacă vei dori, după moartea mea, să te căsătoreşti din nou, promite-mi că nu vei lua de soţie decât o femeie care să aibă un păr la fel de frumos ca al meu.

După ce regele i-a promis că-i va respecta dorinţa, ea închise ochii pentru totdeauna.

Multă vreme rămase regele neconsolat şi nici nu se gândea să-şi ia altă nevastă. La un timp, sfetnicii se vorbiră între ei: „Nu se mai poate aşa, regele trebuie să se căsătorească, să avem şi noi regină”. Aşa că trimiseră peste tot solie să se caute o mireasă care să semene la frumuseţe cu regina moartă. Dar nicăieri în lume nu se mai găsea o femeie cu părul de aur ca al reginei. Solii se întoarseră până la urmă acasă fără să fi rezolvat treaba.

Regele acesta avea însă o fiică la fel de frumoasă ca mama ei şi tot cu păr de aur. Când se făcu mare, văzu el că seamănă leit la chip cu mama ei şi se îndrăgosti nebuneşte de ea. Atunci le spuse sfetnicilor:

– Vreau să mă căsătoresc cu fiica mea care îi seamănă leit răposatei regine, altfel nu voi găsi niciodată o mireasă aidoma ei.

Când aflară sfetnicii una ca asta, se speriară de moarte.

– Măria Ta, Dumnezeu a interzis ca tatăl să se căsătorească cu fiica lui. Din aşa păcat nu poate ieşi nimic bun, iar peste regat se vor abate mari nenorociri.

Auzind ce gânduri are tatăl ei, fiica regelui se sperie şi mai tare, dar trăgea nădejde să-l facă să renunţe la planul lui. Atunci îi zise:

– Ca să-ţi împlinesc dorinţa, vreau să am mai întâi trei rochii: una aurie ca soarele, alta argintie ca luna şi alta strălucitoare ca stelele; mai vreau şi o mantie făcută din mii de petice de blănuri diferite, şi, de aceea, fiecare animal din regatul tău trebuie să dea câte o bucăţică din blana lui.

Ea se gândi în sinea ei: „Aşa ceva nu e cu putinţă. Poate-l îndepărtez pe tatăl meu de la gândurile lui cele rele”. Dar regele nu se lăsă cu una cu două şi cele mai pricepute femei din regatul lui trebuiră să ţească cele trei rochii, una aurie ca soarele, alta argintie ca luna şi alta strălucitoare ca stelele. Iar vânătorii puseră peste tot capcane şi prinseră toate animalele din regat, le tăiară câte o bucăţică de blană şi, din toate bucăţelele, cusute la un loc, se făcu o mantie pentru prinţesă. Când totul fu gata, regele luă mantia, o întinse în faţa ei şi-i zise:

– Mâine va fi nunta!

Când văzu biata copilă că nu mai are nici o speranţă de scăpare, se hotărî să fugă de la palat. Noaptea, pe când toţi curtenii dormeau, se sculă şi luă cu ea un inel de aur, o roată de tors de aur şi o vârtelniţă tot de aur. Cele trei rochii le băgă într-o coajă de nucă, se îmbrăcă cu mantia din mii de feluri de blănuri, apoi îşi vopsi faţa şi mâinile cu funingine până le făcu negre. Se rugă lui Dumnezeu şi plecă. Şi merse, şi merse toată noaptea, până când ajunse într-o pădure. Cum era foarte obosită, se urcă într-un copac înalt şi adormi.

Soarele era deja sus, dar ea dormi şi dormi, până către amiază. Se întâmplă ca regele acelei ţări, care era şi stăpânul pădurii, să vâneze tocmai prin apropierea copacului în care dormea ea. Când câinii de vânătoare ajunseră în dreptul copacului, începură să amuşine, să se învârtă în jurul copacului şi să latre. Regele le spuse vânătorilor care-l însoţeau:

– Ia vedeţi ce animal se ascunde acolo!

Vânătorii făcură întocmai cum le poruncise stăpânul şi când se întoarseră îi ziseră regelui:

– În vârful copacului se află un animal minunat, cum n-am mai văzut altul până acum. Blana lui este din păr amestecat. Acum animalul acesta ciudat doarme.

– Prindeţi-l, legaţi-l şi aduceţi-l încoace să-l punem în trăsură, mai porunci regele.

Când vânătorii prinseră fata, aceasta se sperie foarte tare şi strigă la ei:

– Eu sunt un biet copil părăsit de mamă şi de toată lumea, fie-vă milă de mine şi lăsaţi-mă în pace, nu mă luaţi de aici.

Dar vânătorii ziseră:

– Eşti numai bună la bucătărie, vino încoace, vei putea să duci cenuşa.

Au pus-o în trăsura regelui şi au dus-o la palat.

Acolo îi arătară un cotlon sub scară, un loc în care abia de pătrundea lumina soarelui, şi-i ziseră:

– Aici vei locui. Ai să dormi în voie, dar mai întâi hai la bucătărie să scoţi cenuşa şi să mai faci şi alte treburi.

Biata fată fu pusă să care lemne, apă, să aţâţe focul, să jumulească orătăniile ce se pregăteau pentru masă, să cureţe legumele, să mături cenuşa din sobă şi să facă tot felul de munci grele. Aşa trăi fata multă vreme ca vai de lume. Ah, frumoasă fiică de rege, ce soartă ai avut!

Odată, când era mare serbare la palat, ea îi spuse bucătarului:

– Pot să mă duc şi eu să mă uit puţin? Am să stau afară, după uşă.

Bucătarul îi răspunse:

– Da, du-te, dar să fii înapoi în jumătate de oră, ca să mături cenuşa.

Atunci fata luă o lampă de gaz, se duse în cotlonul ei, dezbrăcă haina din bucăţele de blană, îşi spălă funinginea de pe mâini şi de pe faţă şi se făcu iar frumoasă cum fusese odinioară. Apoi deschise nuca şi se îmbrăcă în rochia care strălucea ca soarele. După aceea intră în sala de bal şi toţi se dădură la o parte, căci nimeni n-o cunoştea şi toţi se gândeau că aşa

frumuseţe nu putea fi decât o fiică de rege. Regele o întâmpină, îi întinse mâna şi o invită la dans. „Aşa frumuseţe n-am mai văzut în viaţa mea” gândea în sinea lui. În timpul dansului, regele îi puse un inel pe deget. Când dansul se termină, ea se înclină şi, profitând de momentul când regele privi o clipă în altă parte, dispăru fără ca să bage cineva de seamă. Fu chemat străjerul şi întrebat despre frumoasa necunoscută, dar nici el n-o văzuse. Căci fata fugise în cotlonul ei de sub scară, îşi dezbrăcase repede rochia, îşi unsese cu funingine faţa şi mâinile, îşi pusese mantia din blăniţe şi fugise la bucătărie.

Când fata intră acolo, vru să mătură cenuşa, dar bucătarul îi zise:

– Lasă cenuşa, pregăteşte mai bine supa regelui, că vreau să mă duc şi eu un pic sus să privesc. Şi fii atentă, nu cumva să-ţi cadă vreun păr în supă, că nu mai primeşti în vecii vecilor de mâncare.

Bucătarul se duse şi el să tragă cu ochiul în sala de bal, iar fata pregăti o supă cu găluşte, aşa cum numai ea ştia să facă. Când supa fu gata, luă din cămăruţa ei inelul şi-l puse în castronul cu supă. După ce se termină dansul, regele porunci să i se aducă supa, o mâncă şi-i plăcu aşa de mult, că nu-şi amintea să fi mâncat vreodată ceva mai bun. Dar, când dădu de fundul castronului, văzu inelul de aur şi se miră, căci nu ştia cum de-a ajuns acolo. Îl chemă degrabă pe bucătar la el. Bucătarul, auzind că-i chemat la rege, se sperie şi-o întrebă pe fată:

– Ce-ai făcut? Sigur ţi-a căzut un păr în supă, să vezi tu ce bătaie am să-ţi dau!

Se înfăţişă la rege şi acesta îl întrebă cine a pregătit supa.

– Eu, răspunse bucătarul, tremurând de frică.

– Nu-i adevărat, supa a fost mult mai bună decât tot ce ai gătit tu până acum.

– Trebuie să recunosc, spuse bucătarul, că nu eu, ci animalul acela zgribulit de fată care mă ajută la treabă a gătit-o.

– Trimite-o încoace, mai spuse regele.

Şi fata se înfăţişă la rege, iar acesta o întrebă:

– Cine eşti tu?

– Sunt un copil sărman părăsit de mama şi de tatăl lui.

– Şi la ce ai venit în palatul meu?

– Cum se vede, la nimic bun, doar să mi se arunce cu ciubotele în cap.

– Dar de unde ai inelul pe care l-ai aruncat în supă?

Fata răspunse:

– Despre inel nu ştiu nimic.

După un timp, regele dădu iar o petrecere şi fata îl rugă pe bucătar, ca şi cealaltă dată, să-i dea voie să se ducă să privească puţin. Bucătarul îi zise:

– Du-te, numai să vii înapoi într-o jumătate de oră şi să-i pregăteşti regelui supa cu perişoare care-i place aşa de mult.

Ea se duse în cămăruţa de sub scară, se spălă repede pe faţă şi pe mâini, luă din nucă rochia argintie ce strălucea ca luna şi o îmbrăcă. Apoi se duse sus şi iar fu luată drept fiică de rege. Regele îi ieşi înainte bucuros şi, cum tocmai începuse dansul, o invită la dans. Dar când dansul se sfârşi, ea dispăru fără urmă şi fără ca regele să observe încotro a luat-o.

Fata se duse în cămăruţă, îşi reluă înfăţişarea de animal cu păr, apoi se prezentă la bucătărie şi pregăti supa. Cum bucătarul era sus, ea luă roata de tors din aur şi o puse în castron, iar deasupra turnă supa. Supa fu dusă regelui, el o mâncă şi-i plăcu foarte mult. Bucătarul trebui să recunoască cine a pregătit-o şi o chemă iar pe fată la el şi ea îi spuse ca şi data trecută că nu ştie nimic despre roata de tors şi că ea este acolo doar ca să i se arunce ciubotele în cap.

Când regele dădu a treia oară un mare ospăţ, se întâmplă ca şi în dăţile trecute. Bucătarul îi zise fetei:

– Tu eşti o vrăjitoare, pui mereu ceva în supă, de aceea are un gust aşa bun şi-i place regelui mai mult decât cea pe care i-o pregătesc eu! Fata însă îl rugă iar s-o lase puţin sus să privească petrecerea şi el se învoi.

Atunci ea se îmbrăcă în rochia care strălucea precum stelele şi intră în sala de bal. Regele dansă din nou cu ea şi se gândea că nu poate fi pe lume ceva mai minunat decât tânăra aceea misterioasă. Când se termină dansul, voi s-o ţină strâns de mână, ea însă îi scăpă, se furişă printre oaspeţi şi el îi pierdu urma. Fata alergă cât putu de repede în cămăruţa ei. Dar, cum rămăsese în sala de petreceri mai mult de o jumătate de oră, nu mai avu timp să-şi scoată rochia, aşa că îşi aruncă blana pe deasupra şi, tot în grabă îşi dădu cu funingine pe faţă şi pe mâini, încât un deget îi rămase alb. Se duse apoi în bucătărie, îi pregăti regelui supa şi dădu drumul în castron vârtelniţei de aur. Regele mâncă supa şi la fundul castronului găsi vârtelniţa de aur. Atunci o chemă la el şi văzu că are un deget alb pe care se afla inelul dăruit de el când dansaseră. O apucă strâns de mână, ea voi să fugă dar blana se dădu puţin la o parte şi rochia străluci precum stelele. Regele apucă blana şi o rupse. Părul de aur al fetei se revărsă de pe umeri şi ea se înfăţişă în toată frumuseţea ei şi nu putu să se mai ascundă. Şi, când îşi spălă şi funinginea de pe faţă, se văzu că era şi mai frumoasă. Regele îi spuse:

– Tu eşti iubita mea mireasă şi niciodată nu ne vom mai despărţi. Apoi se făcu nuntă mare şi cei doi trăiră fericiţi până la sfârşitul zilelor.

Jorinde şi Joringel

Era odată un palat străvechi în mijlocul unei păduri dese. În el locuia o femeie bătrână. De fapt, era o vrăjitoare. Ziua lua chip de pisică sau cucuvea, iar seara se prefăcea în om. Putea să ademenească la ea animale şi păsări sălbatice, să le taie, să le fiarbă şi să le mănânce. Când se apropia cineva de palat, cam la o sută de metri, era oprit, şi nu mai putea înainta până nu-i dădea ea voie. Dacă însă de palat se apropia vreo fecioară sfioasă, o atrăgea la ea, apoi o prefăcea în pasăre, o băga într-o colivie şi colivia o punea într-o încăpere a palatului. Aşa adunase ea vreo şapte mii de colivii cu tot felul de păsări rare.

Acu', era şi o fecioară care se chema Jorinde. Şi era mai frumoasă decât toate fetele de pe pământ. Jorinde îl iubea pe Joringel, un tânăr la fel de frumos, şi amândoi se promiseseră unul altuia. Ziua, pe când erau deja logodiţi şi voiau să-şi spună câte ceva departe de ochii lumii, plecau să se plimbe în pădure.

– Aveţi grijă să nu vă apropiaţi prea mult de palat, le spuneau ceilalţi oameni care ştiau taina lui.

Dar într-o seară frumoasă, pe când soarele era la apus şi strălucea printre crengile copacilor luminând întunecimile pădurii iar păsărelele cântau peste tot prin fagii cei bătrâni, cei doi îşi dădură seama că se rătăciseră. Jorinde plângea, Joringel şi el, parcă ar fi trebuit să moară, aşa strigau şi se jeluiau. Căci nu mai ştiau cum să se întoarcă acasă şi le era tare frică, mai ales că începuse să se înnopteze. Soarele era numai pe jumătate deasupra muntelui, jumătate se ascunsese după munte.

Joringel se uită printre tufişuri şi zări zidurile vechi ale palatului aproape de ei. Începu să-i fie frică, dar Jorinde cântă:

Păsărica mea cu guler roşu
Cântă-ţi durerea, durerea, durerea,
Porumbelul va muri acuş, acuş,
Cântă-ţi durerea în triste triluri.

Când se uită după Jorinde, Joringel zări în locul ei o privighetoare care cânta foarte trist. Şi o cucuvea cu ochii ca nişte cărbuni aprinşi zbură de trei ori în jurul lui şi-i strigă:

– Şu, şu, şu, hu, hu, hu. Iar Joringel nu se mai putea mişca, era ca o stană de piatră. Nu mai putea să plângă sau să vorbească şi nici nu-şi mai putea mişca mâinile şi picioarele.

Soarele coborâse de tot după munte, cucuveaua zbură în tufiş şi de acolo ieşi o cotoroanţă, cocârjată, galbenă şi slabă, cu ochii roşii şi nasul încovoiat până la bărbie. Bolborosi ceva, luă apoi privighetoarea şi o duse la palat. Joringel nu putea să scoată un cuvânt şi nu se putea mişca. După un timp, bătrâna apăru din nou şi-i zise cu o voce hodorogită:

– Salutare, Sfioşelule. Iată că apare luna şi eşti dezlegat de vrajă.

El o rugă cu lacrimi în ochi să i-o dea înapoi pe Jorinde, dar vrăjitoarea îi întoarse spatele şi se depărtă, strigându-i că nu-şi va mai vedea logodnica niciodată. În zadar se tângui Joringel şi plânse şi o imploră. Atunci îşi făcu singur curaj: „ei, ce-are să mi se întâmple?”, plecă la drum şi ajunse într-un sat. Acolo, multă vreme păzi caprele gospodarilor. Adeseori ajungea până la palatul din pădure, dar nu se apropia prea mult.

Într-o noapte, visă că a găsit o floare roşie în mijlocul căreia era o perlă, că a rupt floarea, s-a dus cu ea la palat şi că tot ce atingea scăpa de puterea vrajei; mai visă că a eliberat-o şi pe Jorinde.

Dimineaţa porni prin munţi şi văi să caute floarea.

Aşa căută el nouă zile la rând şi în ziua a noua, dis-de-dimineaţă, dădu de floarea cea roşie. În mijloc era o boabă de rouă ca o perlă. Luă floarea şi o purtă cu el zi şi noapte până ajunse la palatul vrăjitoarei. Când era la o sută de paşi de palat, nu se mai opri, ci putu să meargă mai departe, până la poartă. Joringel, bucuros, atinse poarta cu floarea şi poarta se dădu în lături. Apoi merse înăuntru prin curte ascultând să afle locul unde erau păsările vrăjite; până la urmă dădu de ele.

Vrăjitoarea îl văzu pe Joringel şi începu să ţipe şi să-l împroaşte cu fiere şi otravă, dar nu se putu apropia la mai puţin de doi paşi de el. Joringel se duse direct în cămara cu cele şapte mii de colivii şi se uită la păsări. Nu ştia cum să o găsească pe Jorinde printre atâtea privighetori. Pe când se tot uita el aşa, văzu că bătrâna vrăjitoare voia să ia o colivie şi să dispară cu ea pe uşă.

Joringel sări iute, puse mâna pe colivie şi atinse cu floarea colivia şi pe vrăjitoarea care îşi pierdu orice putere.

Jorinde scăpă de vrajă, îi sări de gât şi amândoi nu mai ştiau ce să facă de bucurie. Apoi Joringel atinse cu floarea toate coliviile şi păsările îşi redobândiră fiecare chipurile de fecioare.

Jorinde şi Joringel plecară acasă, făcură nuntă mare şi trăiră apoi ani mulţi şi fericiţi.

Moartea găinuşei

Odată, un cocoşel şi o găinuşă s-au dus împreună pe un deal unde creşteau nuci şi s-au înţeles că dacă vor găsi nuci le vor împărţi între ei frăţeşte.

Acu', găina găsi o nucă foarte mare, dar nu spuse nimic, căci voia să-i mănânce ea singură miezul. Numai că, miezul fiind cam mare, i se opri în gât. Şi, cum îi era frică să nu se înece, îl strigă pe cocoşel:

– Cocoşelule, te rog, du-te cât poţi de repede şi adu-mi nişte apă, altfel mă înec.

Cocoşelul alergă cât putu el de repede la un izvor şi-i zise:

– Izvoraşule, trebuie să-mi dai nişte apă; găinuşa este pe dealul cu nuci, a înghiţit un miez prea mare care nu vrea să alunece pe gâtlej şi ea se îneacă.

Izvoraşul răspunse:

– Mergi întâi la o mireasă şi spune-i să-ţi dea nişte mătase roşie.

Cocoşelul alergă după o mireasă şi-i zise:

– Mireaso, trebuie să-mi dai mătase roşie, ca să i-o dau izvorului să-mi dea apă, apa s-o duc găinuşei care stă pe dealul cu nuci căci ea a înghiţit un miez prea mare, iar acum se îneacă.

Mireasa răspunse:

– Du-te mai întâi şi adu-mi coroniţa care a rămas atârnată într-o poieniţă.

Cocoşelul a alergat în poieniţă, a luat coroniţa de pe creanga unui copac şi a dus-o miresei, mireasa i-a dat mătasea roşie şi a dus-o izvorului, izvorul i-a dat apă şi i-a dus-o găinuşei, dar... găinuşa se înecase

de mult şi zăcea moartă. Cocoşelul se întristă foarte tare şi începu să plângă aşa de amarnic, încât toate animalele veniră şi începură s-o bocească pe găinuşa moartă. Iar şase şoricei construiră o trăsurică, puseră găinuşa în ea, se înhămară la trăsurică şi plecară spre groapă. În drum, le apăru vulpea:

– Da' unde mergi, cocoşelule?

– Mă duc să-mi îngrop găinuşa.

– Pot să merg şi eu cu tine?

– Da, dar aşază-te în spate, dragă,

Şoriceii din faţă n-ar putea să te tragă!

Vulpea se aşează la spate, apoi veniră lupul, ursul, cerbul, leul şi alte animale care însoţiră trăsurica până când au ajuns la pârâu:

– Cum trecem apa? zise cocoşelul.

Acolo era şi un pai care le spuse că o să se aşeze el de-a curmezişul apei ca o punte, ca să poată trece alaiul. Când cei şase şoricei voiră să treacă pe pai, acesta căzu în apă, iar şoriceii căzură şi ei şi se înecară. Atunci le sări în ajutor un cărbune care era pe aproape şi le zise:

– Eu sunt destul de mare, mă voi aşeza deasupra apei şi veţi trece peste mine.

Cărbunele se aşează pe apă, fâsâi, se stinse şi se prăpădi şi el.

Când văzu nenorocirea, o piatră miloasă îi sări cocoşelului în ajutor şi se aşează de-a curmezişul apei. Cocoşelul trăgea acum singur trăsura. Abia puse însă piciorul de partea cealaltă a pârâului, că din cauza greutăţii, trăsura se răsturnă şi toate celelalte animale căzură în apă şi se înecară.

Cocoşelul se trezi iar singur cu găinuşa moartă; săpă o groapă şi o puse în ea, adună pământul, făcu deasupra o moviliţă, se aşează pe moviliţă şi muri de supărare.

Şi uite-aşa, până la urmă, şoriceii, lupul, vulpea, ursul, cerbul, leul şi, în sfârşit, cocoşelul au murit cu toţii şi au dispărut ca şi cum n-ar fi fost pe

pământ, din cauza lăcomiei găinuşei care voise să mănânce singură miezul de nucă.

Hans cel norocos

Hans îşi slujise cu credinţă stăpânul şapte ani şi într-o zi îi spuse:

– Stăpâne, mi-am făcut datoria, acum aş vrea să mă întorc acasă la mama, aşa că vă rog să-mi daţi ce mi se cuvine pentru munca mea.

Stăpânul îi răspunse:

– M-ai slujit cu credinţă şi ai fost cinstit, după muncă, şi răsplată, deci! Şi-i dădu un bulgăre de aur mare cât capul lui Hans.

Hans îşi scoase batista din buzunar, înfăşură bucata de aur, puse bocceluţa pe umăr şi plecă spre casa părintească. Cum mergea el aşa, trăgând un picior după altul, în faţă îi apăru un călăreţ care, vioi şi vesel, trecu în galop pe lângă el.

– Ei, zise Hans, ce bine trebuie să fie să călăreşti! Stai colo în şa, nu te loveşti de nici o piatră, nu-ţi strici pantofii şi nici nu simţi că mergi.

Călăreţul, care-l auzi, se opri şi zise:

– Ei, Hans, dar tu de ce mergi pe jos?

– De nevoie, răspunse Hans, am bocceluţa asta pe care trebuie s-o duc acasă. În ea este un bulgăre de aur care mă apasă greu pe umăr, de aceea sunt nevoit să ţin capul strâmb.

– Ştii ceva, zise călăreţul, ce-ar fi să facem schimb? Tu să-mi dai bocceluţa şi eu îţi dau calul!

– Cu dragă inimă, zise Hans. Dar va trebui s-o căraţi cu dumneavoastră.

Călăreţul sări degrabă de pe cal, luă aurul, îl ajută pe Hans să urce în şa, îi dădu frâiele în mână şi-i zise:

– Dacă vrei să mergi mai repede, nu-i nevoie decât să plescăi din limbă şi să strigi: hop! hop!

Când se văzu urcat pe cal, Hans se bucură nespus. Călărea liber şi voios, iar când îşi aduse aminte că ar putea să meargă mai repede, începu să plescăie şi să strige: „hop! hop!” Calul o luă la trap şi, mai înainte ca Hans să-şi dea seama, zăcea trântit într-un şanţ care despărţea drumul de ogoare. Calul ar fi fugit dacă nu l-ar fi ţinut un ţăran care tocmai trecea pe drum mânând din urmă o vacă. Hans abia îşi adună oasele şi se ridică în picioare. Era însă foarte posomorât şi-i zise ţăranului:

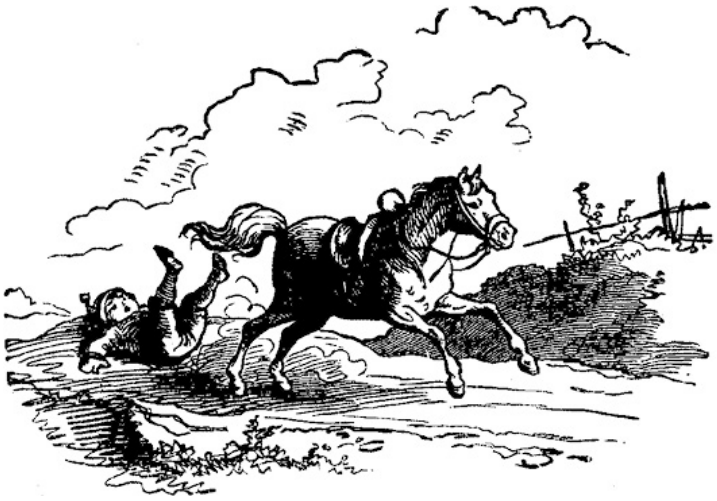

– Frumoasă distracţie să călăreşti pe spinarea dobitocului ăsta care, după ce că te zdruncină, te mai şi aruncă pe jos, de poţi să-ţi frângi gâtul. În viaţa mea nu mă mai sui în spinarea lui. Ce bine de dumneavoastră că aveţi o vacă! Puteţi merge încet, pe lângă ea şi pe deasupra mai aveţi şi lapte, unt şi brânză în fiecare zi. Ce n-aş da să am şi eu aşa o vacă!

– De, zise ţăranul şmecher, păi dacă ţi-a căzut aşa de dragă vaca mea, putem face un schimb, îţi dau vaca şi-mi dai calul.

Hans se învoi, tare fericit. Ţăranul săltă în şa bucuros şi el şi se depărtă în grabă.

Hans mâna vaca din urmă şi se gândea ce afacere norocoasă făcuse: O bucată de pâine să am, că altceva nu-mi mai trebuie. Pot mânca oricând

brânză şi unt; dacă mi-e sete, mulg vaca şi beau lapte. Ah, inimă, inimioară, ce-ţi poţi tu dori mai mult?!”

Ajungând la un han, trase acolo şi mâncă tot ce avea la el, şi pentru prânz, şi pentru seară, iar din cei câţiva bani rătăciţi prin buzunare bău o bere. Apoi plecă şi mână iar vaca din urmă spre satul unde trăia mama lui. Căldura devenea tot mai apăsătoare şi aproape de amiază Hans găsi o poiană unde se aşeză ca să se odihnească. Parcă i se lipea limba de cerul gurii de sete ce-i era. „Acu-i momentul să mă bucur de vacă, am s-o mulg şi cu laptele am să-mi potolesc setea” se gândi el. Zis şi făcut: legă vaca de un copac şi, cum nu avea nici o găleată la el, puse căciula sub uger şi începu să tragă de ţâţe. Însă, cu tot chinul lui, nu ieşi nici strop de lapte. Ba mai mult, cum stătea lângă ea, stângaci, vaca îi mai trase şi o copită în cap, de-l trânti la pământ şi multă vreme nu-şi mai reveni. Aproape că nu mai ştia cum îl cheamă şi unde se află. Din fericire, apăru un măcelar pe drum, care ducea un purcel într-o roabă.

– Vai, săracu' om! strigă el şi-l ajută pe Hans să se ridice, iar Hans îi povesti ce i se întâmplase. Măcelarul îi întinse atunci o sticlă şi-i zise:

– Ia, bea o gură să te întremezi. E o vacă bătrână, nu dă lapte, nu-i bună decât de pus la jug sau de tăiat.

– Ei, zise Hans şi se luă cu mâinile de cap, cine s-ar fi gândit la aşa ceva. Sigur, e bine să ai acasă un dobitoc de tăiat. Ce de carne! Dar mie unul nu-mi prea place carnea de vită, nu-i destul de gustoasă. Cea de purcel, în schimb, e cu totul altfel; are gust! plus că din ea poţi face nişte cârnăciori pe cinste!

– Ascultă, Hans, zise măcelarul, de dragul tău aş schimba purcelul meu pe vaca ta.

– Dumnezeu să vă răsplătească pentru prietenia dumneavoastră, zise Hans. Apoi îi dădu vaca, luă porcul din roabă şi-l legă cu sfoara cu care legase vaca de copac.

Hans plecă mai departe, gândindu-se ce bine-i merge treaba şi cum, după supărare, vine o bucurie şi totul se repară. Apoi se întovărăşi la drum cu un băieţandru care ducea o gâscă albă în braţe. După un timp, Hans începu să-i povestească despre norocul lui, cum mereu schimbă un lucru cu altul şi totdeauna în favoarea lui. Băiatul îi spuse şi el că duce gâsca la un botez.

– Ia încearcă s-o ridici, apuc-o de aripi şi vezi ce grea e. Şi ce grasă! Când o vrea cineva s-o facă friptură, va trebui să dea grăsimea la o parte de pe toate părţile.

– Da, zise Hans, cântărind-o în mână, e grea, nimic de zis, dar nici purcelul meu nu-i de lapte. Între timp, băieţandrul se tot uita la purcelul lui Hans şi clătina gânditor din cap. În cele din urmă, zise:

– Ascultă, cu porcul tău ceva nu-i în regulă. În satul de unde vin primarului tocmai i-a fost furat purcelul din coteţ. Tare mă tem să nu fie ăsta şi să nu cazi în mâinile lui. A trimis o mulţime de oameni să caute purcelul şi ar fi o treabă urâtă dacă te-ar prinde cu el. Cel puţin ascunde-te undeva, într-o văgăună sau gaură întunecoasă.

Bietul Hans începu să tremure de frică.

– Doamne Dumnezeule, scoate-mă din încurcătură!

Apoi către băieţel:

– Tu ştii mai bine împrejurimile, îţi dau porcul şi dă-mi gâsca.

– De, am să risc, n-am încotro. Nu vreau să am o nenorocire pe conştiinţă, zise băiatul. Şi luă degrabă funia plecând cu porcul pe un alt drum.

Lipsit de griji, cu gâsca în braţe, Hans se îndrepta spre casă. „Dacă mă gândesc bine, îşi zicea în sinea lui, am câştigat prin schimbul ăsta: mai întâi o friptură bună, apoi grăsimea care va curge din ea, că poţi mânca pâine cu untură un an întreg, şi apoi penele astea frumoase, albe, din care am să-mi fac o pernă pe care am să dorm nelegănat. Ce bucuroasă va fi mama!”

Aproape de sat, îi apăru înainte un tocilar cu căruţa lui; roata tocilei se învârtea şi zicea:

Ascut foarfeci şi mă-nvârt
De e soare, de e vânt...

Hans se opri lângă căruţă, privi curios şi, în sfârşit, îi zise tocilarului:

– Vă merge probabil bine de sunteţi aşa vesel!

– Da, răspunse tocilarul, maşinăria asta e aur, nu alta. Un tocilar adevărat este un om care, de câte ori bagă mâna în buzunar, găseşte bani.

Dar de unde ai cumpărat gâsca?

– N-am cumpărat-o, am primit-o în schimbul unui porc.

– Şi porcul?

– Pe acela am dat o vacă.

– Şi vaca?

– Pe ea am dat un cal.

– Şi calul?

– Pe el am dat o boccea cu un bulgăre de aur cât capul meu de mare.

– Şi aurul?

– Ei, aurul a fost plata mea pentru şapte ani de muncă.

– Mereu ai ştiut să ieşi din încurcătură, îi zise tocilarul hâtru. Poţi să faci şi acum ceva ca banii să-ţi salte în buzunar! Dacă te prinzi, eşti un om făcut.

– Şi ce trebuie să fac? zise Hans curios.

– Să devii tocilar ca mine. Pentru asta nu-ţi trebuie altceva decât o piatră de ascuţit, celelalte vin de la sine. Eu am una puţin cam tocită, dar nu-ţi cer pentru ea decât gâsca. Vrei să facem târgul?

– Mai întrebaţi, răspunse Hans. Sunt cel mai fericit om de pe pământ! Dacă voi avea bani de câte ori voi băga mâna în buzunar, ce-mi trebuie mai mult?

Şi-i dădu tocilarului gâsca, iar el luă piatra de ascuţit.

– Acum, zise tocilarul – şi ridică de pe jos un pietroi obişnuit care era lângă el–, ai încă o piatră grozavă pe deasupra. Pe ea poţi să baţi orice, şi să îndrepţi cuiele vechi. Ia-o şi pe asta.

Hans ridică piatra şi, cu inima săltând de bucurie, plecă mai departe; ochii îi străluceau fericiţi. „Cred că m-am născut într-o zodie norocoasă, tot ce-mi doresc obţin, ca un copil născut dumineca”.

Între timp, cum umblase toată ziua, se simţea foarte obosit. Îl chinuia şi foamea, căci toate proviziile lui le mâncase la han când cumpărase vaca. Abia se mai putea ţine pe picioare, mai ales că-l apăsau şi pietrele.

Dar un gând nu-i dădea pace: „Bine ar fi să nu mai am nimic de cărat!” Se târî ca melcul spre o fântână să se răcorească şi să-şi umezească buzele. Şi ca să nu-l stingherească pietrele la băut, le puse pe marginea fântânii. Apoi se aplecă şi vru să bea apă, dar, din nebăgare de seamă, le atinse şi pietrele căzură în fântână. Când le văzu în fundul apei, Hans nu mai putu de bucurie. Căzu în genunchi şi îi mulţumi lui Dumnezeu cu lacrimi în ochi că-l salvase şi de data asta cu mila lui şi-l scăpase de pietrele acelea grele care nu-i erau decât o povară fără folos şi făcuse în aşa fel, ca el să nu aibe nimic să-şi reproşeze. „Aşa fericit ca mine nu cred că mai e cineva sub soare”, strigă el. Şi, cu inima uşoară şi liber ca pasărea-n zbor, începu să alerge spre casa părintească unde îl aştepta mama lui.

Om sărac, om bogat

Demult, foarte demult, la începuturile lumii, când Dumnezeu mergea din când în când pe pământ să vadă ce mai fac oamenii, s-a întâmplat ca, într-o seară, obosit fiind, să nu mai poată ajunge în Rai unde locuieşte el. În cale îi apărură două case, una peste drum de cealaltă. O casă era mare şi frumoasă, cealaltă mică şi dărăpănată. Cea mare era a unui om bogat, cea mică a unui om sărac. Atunci Dumnezeu se gândi: „Bogatului n-o să-i fie greu să-mi dea şi mie adăpost peste noapte, aşa că am să rămân la el”. Când auzi pe cineva bătând la poartă, bogatul deschise fereastra şi-l întrebă răstit pe străin ce vrea.

Dumnezeu răspunse:

– Aş vrea un adăpost pentru o noapte.

Bogatul îl privi pe călător din cap până în picioare şi, cum Dumnezeu era îmbrăcat ca un om modest şi nu arăta deloc ca unul care ar fi avut bani mulţi în buzunar, dădu din cap şi strigă:

– Nu te pot găzdui. Camerele mele sunt pline de seminţe şi ierburi şi, dacă i-aş primi pe toţi cei care-mi bat la uşă cerându-mi adăpost, aş ajunge să iau şi eu cârja în mână şi să plec în lume să cerşesc. Caută-ţi în altă parte loc de înnoptat.

Apoi trânti fereastra şi-l lăsă pe Bunul Dumnezeu în drum.

Atunci, Dumnezeu întoarse spatele casei bogatului şi se duse peste drum la casa cea mică şi sărăcăcioasă. Nici nu apucă bine să bată la uşă, că omul apăru în pragul casei şi-l pofti înăuntru.

– Rămâneţi la noi peste noapte, zise el. E deja întuneric şi nu puteţi merge mai departe.

Asta-i plăcu lui Dumnezeu şi intră înăuntru.

Nevasta săracului îi întinse prietenoasă mâna, îi ură bun-venit, apoi îl rugă să se simtă în largul lui. Îi mai zise că nu au cine ştie ce de mâncare, dar cât au o vor împărţi bucuroşi cu el. Puse cartofii la fiert şi, când fură gata, Bunul Dumnezeu se aşeză la masă împreună cu ei şi mâncă tare mulţumit că era oaspetele unor oameni aşa de buni şi de primitori. După ce terminară cu mâncatul, cum se apropia ora culcării, femeia îl chemă deoparte pe bărbatul ei şi-i zise:

– Ştii ceva, dragul meu, omul ăsta trebuie să fie foarte ostenit după atâta drum, aşa că ar fi bine să-l lăsăm pe el să doarmă în patul nostru, iar noi ne vom aşterne nişte paie drept culcuş.

– Foarte bine, răspunse bărbatul, mă duc să-l poftesc. Şi se duse la Bunul Dumnezeu şi-l rugă să doarmă el în patul lor ca să-şi odihnească în tihnă ciolanele, iar Bunului Dumnezeu îi plăcu mult ce-i propuneau oamenii aceia sărmani.

A doua zi, sărmanii se sculară dis-de-dimineaţă să-i pregătească musafirului micul dejun. Se gândeau să pună pe masă tot ce aveau ei mai bun în casă. Când soarele dimineţii pătrunse prin ferestruică, Bunul Dumnezeu se trezi şi toţi trei mâncară, apoi oaspetele se pregăti de drum. Din uşă, se întoarse spre ei şi le zise:

– Pentru că sunteţi oameni buni şi cu milă în suflet, puneţi-vă trei dorinţe căci se vor îndeplini.

Atunci săracul zise:

– Ce să ne dorim mai mult decât sănătate şi, cât vom trăi, să avem ce pune pe masă. A treia dorinţă nu ştiu care ar mai fi.

Bunul Dumnezeu zise:

– N-ai vrea să ai şi tu o casă nouă?

– Ba cum să nu, dacă s-ar putea, am fi foarte bucuroşi.

Atunci Bunul Dumnezeu le împlini dorinţa şi transformă căsuţa lor sărăcăcioasă într-una nouă. Apoi, le dădu binecuvântarea şi plecă în drumul lui.

Era deja ziuă de mult când se trezi bogatul de peste drum. Se duse ca să deschidă fereastra şi văzu o casă mare, nouă, acoperită cu ţiglă roşie, exact pe locul unde cu o zi înainte fusese casa cea veche a săracului. Făcu ochii mari, o chemă şi pe nevastă-sa şi-i zise:

– Ei poftim, spune-mi şi mie ce s-a întâmplat? Aseară acolo era o colibă veche, acum e o casă nouă. Du-te repede la vecin şi vezi care-i treaba.

Femeia bogatului trecu drumul şi-l întrebă pe sărac cum se petrecuse minunea, iar acesta îi povesti:

– Aseară a venit la noi un drumeţ sărman care căuta adăpost pentru o noapte. Azi dimineaţă ne-a spus să ne punem trei dorinţe pe care ni le-a îndeplinit: sănătate, pâinea cea de toate zilele şi o casă nouă în locul celei vechi.

Nevasta bogatului se duse repede acasă şi-i povesti bărbatului ei cele aflate. Acesta zise:

– Îmi vine să-mi dau cu pumnii în cap de prost ce-am fost; dacă aş fi ştiut! Străinul acela a bătut mai întâi la noi să ceară adăpost. Eu însă l-am refuzat.

– Du-te repede, zise femeia, ia calul şi aleargă după el, poate-l prinzi şi adu-l înapoi să-i spunem şi noi trei dorinţe.

Bogatul urmă sfatul cel bun, alergă pe cal şi-l ajunse din urmă pe Bunul Dumnezeu. Îi vorbi frumos, plin de dragoste şi omenie şi-l rugă să nu-i ia în nume de rău că nu l-a primit seara trecută să doarmă la el, că ar fi căutat cheia şi n-a găsit-o, şi aşa mai departe. Dar că, la întoarcerea din drumul lui, ar putea sta oricât ar pofti la ei.

– Da, răspunse Bunul Dumnezeu, dacă mai trec vreodată pe-aici, am să vin la tine.

Apoi bogatul îl întrebă dacă n-ar putea să-şi pună şi el trei dorinţe aşa cum făcuse vecinul lui. Bunul Dumnezeu îi spuse că n-are decât să-şi pună dorinţele, dar că ar fi mai bine să n-o facă. Totuşi bogatul se gândi ce l-ar putea face fericit. Atunci Bunul Dumnezeu îi spuse să se ducă acasă că-i vor fi împlinite dorinţele.

Acu’, bogatul era mulţumit că i se vor împlini dorinţele şi plecă spre casă. Cum mergea el călare, gândindu-se ce şi-ar putea dori, lăsă hăţurile din mână şi simţi dintr-o dată o zdruncinătură puternică. Trezit parcă din somn, văzu cum calul său se ridicase în două picioare. Îl bătu pe gât să-l

liniştească, îi zise ca de obicei „stai cuminte, Lisa”, dar Lisa nu-l mai asculta.

– Rupe-ţi-ai gâtul! strigă el atunci furios. Şi, cum zise, calul se prăbuşi la pământ şi nu se mai ridică. Aşa îi fu împlinită cea dintâi dorinţă.

Cum era de felul lui zgârcit, nu vru să lase şaua acolo, o luă şi şi-o puse în spate. „Mai ai două dorinţe de împlinit”, îşi făcu el curaj. Şi mergea pe jos, prin praf şi nisip, la vreme de amiază, când soarele arde puternic, gândindu-se ce şi-ar mai putea dori, dar nimic nu-i venea în cap. „Parcă mi-aş dori tot ce-i pe lumea asta, toate bogăţiile ei, aşa mi-s de amestecate toate în cap. Ba vreau una, ba alta, şi până la urmă parcă nimic nu vreau”. Începuse să asude şi se gândi: „Dacă aş fi un simplu ţăran bavarez care ar trebui să-şi pună trei dorinţe, n-aş avea probleme. Mi-aş dori mai întâi bere de-ajuns, apoi bere cât pot bea şi apoi un butoi de bere în plus”. Când se gândea că a găsit în sfârşit ceva ce să-şi dorească, îndată i se părea că-i prea puţin. Îi era ciudă că, în vreme ce el, flămând şi însetat, căra în spate şaua aceea nenorocită pe aşa căldură, nevasta lui stătea în casă la răcoare, bea şi mânca liniştită. Asta îl înfurie peste măsură şi, fără să-şi dea seama ce face, îşi zise: „Bine ar fi să scap de şaua asta şi să stea ea acasă în şa, să nu se poată da jos, în loc s-o car eu”. Dar nici nu termină de spus ultimul cuvânt, că-i şi dispăru şaua din spate, aşa că socoti că şi a doua dorinţă îi fusese împlinită.

Se cătrăni şi mai tare şi se grăbi să ajungă acasă, căci voia să se închidă în odaia lui şi să găsească ceva de preţ ce şi-ar putea dori. Dar când ajunse acasă, numai ce deschise uşa că-şi şi văzu nevasta călare pe şa fără să poată să se dea jos.

Femeia gemea şi striga după ajutor.

– Stai aşa, ai răbdare, ai să fii îndată mulţumită. Căci îţi voi da toate bogăţiile din lume, numai nu te mişca de acolo, îi zise bărbatul.

Ea însă îl facu în toate felurile şi-i strigă:

– La ce-mi folosesc mie toate bogăţiile din lume când trebuie să stau într-o şa? Tu mi-ai făcut-o, acum trebuie să mă ajuţi să cobor din şa.

De voie – de nevoie, trebui să-şi pună a treia dorinţă: să fie nevasta lui dezlegată de pocinog. Şi dorinţa îi fu îndată îndeplinită.

Aşa că s-a ales cu nimic altceva decât cu supărare, chin, batjocură şi cu un cal pierdut. Săracul însă trăi fericit, credincios şi cu frica lui Dumnezeu şi, dacă n-o fi murit între timp, mai trăieşte şi azi.

Regele muntelui de aur

Un negustor avea doi copii: o fată şi un băiat. Erau încă mici: nici nu puteau să meargă. Odată, negustorul trimise pe mare două corăbii, încărcate cu mărfuri. În ele era, de fapt, toată averea lui. Şi tocmai când se aştepta să câştige mulţi bani, veni ştirea că i s-ar fi scufundat corăbiile. Aşa că peste noapte el deveni, dintr-un om bogat, unul sărac. Rămase doar cu ogorul de lângă oraş. Ca să-şi mai alunge gândurile negre, se duse la ogor şi, cum se plimba încolo şi încoace, îi apăru în faţă un omuleţ negru care-l întrebă de ce este aşa de trist şi, dacă vrea să-şi uşureze inima, să-i povestească lui necazurile pe care le are. Atunci negustorul îi zise:

– Dacă m-ai putea ajuta, ţi-aş spune cu bucurie.

– Cine ştie, zise omuleţul, poate că te-aş putea ajuta.

Atunci negustorul povesti cum i se scufundase întreaga avere în mare şi că nu mai avea nimic decât ogorul acela.

– Nu-ţi mai face atâtea griji, îi spuse omuleţul. Dacă îmi promiţi că peste doisprezece ani îmi vei aduce aici prima fiinţă ce te va apuca de picior când ajungi acasă, vei avea bani câţi vei dori. „Cine m-ar putea apuca de picior decât câinele meu?” se gândi negustorul, fără să-şi amintească de copilul lui mic, şi-i spuse da, îi dădu şi scris omuleţului şi mai puse şi o pecete pe hârtie. Apoi se duse acasă. Când ajunse în curte, băieţelul, care abia se ţinea de laviţă, bucuros că-şi vede tatăl, veni clătinându-se spre el şi-l apucă strâns de picior. Tatăl se sperie îngrozitor, căci ştia ce legământ făcuse şi ce scrisese. Dar cum nu găsi nici un ban în casetă şi prin sertare, se gândi că tot ce i se întâmplase cu omuleţul nu fusese decât o glumă. La o lună după cele întâmplate, aplecându-se jos ca

să adune de pe podea nişte cositor vechi pe care voia să-l vândă, îi apăru o grămadă mare de bani. Îi adună, cumpără o mulţime de lucruri şi redeveni negustorul bogat de altădată, rămânând un om bun şi cu frica lui Dumnezeu.

Între timp, băieţelul se făcu mare şi era deştept şi priceput la toate. Şi aşa, cei doisprezece ani trecură pe nesimţite şi se apropiau de soroc. Negustorul devenea tot mai neliniştit şi oricine îi putea citi pe faţă îngrijorarea.

Odată fiul îl întrebă ce i s-a întâmplat. La început tatăl nu voi să-i spună. Dar băiatul insistă aşa de mult, încât nu mai avu încotro şi-i povesti cum, odinioară, fără să ştie ce promite, îl menise omuleţului negru, primind în schimb mulţi bani; că dăduse scris şi pusese chiar şi sigiliul, iar acum trebuia, la împlinirea celor doisprezece ani, să-şi ţină promisiunea. Dar băiatul grăi:

– Nu fi necăjit, tată, totul va fi bine. Negrul nu are putere asupra mea.

Apoi fiul primi binecuvântarea preotului şi, când se apropie timpul, se duseră la ogor, iar fiul făcu un cerc şi intră, împreună cu tatăl lui, în mijloc. Atunci apăru omuleţul negru şi-i zise bătrânului:

– Ai adus ce mi-ai promis?

Negustorul tăcu, dar fiul spuse:

– Ce vrei tu?

– Eu cu tatăl tău am de discutat, zise omuleţul, nu cu tine.

– Tu l-ai minţit pe tatăl meu, îi răspunse fiul. L-ai înşelat, dă încoace hârtia scrisă.

– Nu, zise omuleţul negru, eu nu renunţ la drepturile mele nici mort.

Au mai discutat ei multă vreme, fără să cadă la vreo învoială. Fiul înţelese însă că nu mai aparţinea tatălui său, ci omuleţului. Ba, mai mult, trebuia, la porunca omuleţului negru, să se îmbarce pe o corabie care aştepta în josul râului şi să plece departe, pe mare, lăsându-se în voia valurilor. Îşi luă rămas bun de la tatăl lui, se urcă pe corabie şi ancoră pe

malul unei ţări necunoscute. Acolo, băiatul coborî pe uscat, văzu în faţa lui un palat foarte frumos şi porni spre el. Cum intră înăuntru, îl cuprinse o mare uimire. Merse prin toate încăperile şi văzu că sunt goale, doar în ultima era un şarpe mare ce se mişca în cerc. Şarpele acesta însă era, de fapt, o fecioară vrăjită care se bucură mult când îl văzu şi-i zise:

– Oare nu cumva eşti tu salvatorul meu? Vino! De doisprezece ani te aştept. Palatul ăsta e vrăjit şi tu trebuie să-l salvezi.

– Cum aş putea s-o fac? întrebă tânărul.

– În noaptea asta vor veni doisprezece omuleţi negri care sunt legaţi cu un lanţ, te vor întreba ce faci aici, dar tu să nu scoţi nici un cuvânt, orice s-ar întâmpla. La miezul nopţii vor pleca. În noaptea următoare vor veni tot doisprezece, dar în a treia vor veni douăzeci şi patru care-ţi vor tăia capul. La miezul nopţii însă puterea lor va dispărea, iar tu vei fi salvat; eu voi veni la tine cu apa vie pe care o am într-o sticluţă, te voi unge cu ea şi vei învia.

Tânărul spuse:

– Bine, te salvez bucuros.

Şi aşa se petrecură toate după cum îi spusese şarpele-femeie. Omuleţii negri nu au putut să scoată un cuvânt de la el, iar în cea de a treia noapte şarpele deveni o frumoasă fiică de rege care aduse apă vie, îl unse pe gât şi-l readuse la viaţă. Apoi îi căzu la piept, îl sărută şi în tot palatul fu mare bucurie şi sărbătoare. Curând avu loc nunta, iar el deveni regele Muntelui de aur.

Trăiră ei mulţi ani fericiţi şi regina născu un băieţel foarte frumos. Trecuseră opt ani de când regele se despărţise de tatăl său; îşi aduse însă aminte de el şi inima începu să-i bată de emoţie şi de dor, de aceea hotărî să se ducă acasă. Regina însă nu voia să-l lase să plece.

– Presimt că asta îmi va aduce o mare nenorocire.

Dar regele nu se lăsă până ce ea nu se învoi să plece. La despărţire, regina îi dărui un inel fermecat şi-i spuse:

– Ia inelul acesta şi pune-l pe deget, aşa vei avea numaidecât ce-ţi doreşti; dar promite-mi că nu-l vei folosi ca să mă chemi, prin puterea lui, la tatăl tău.

El îi promise, băgă inelul pe deget şi primul lucru pe care şi-l dori fu să ajungă în oraşul în care locuia tatăl său. Şi într-o clipă se trezi la poarta oraşului. Dar când voi să intre în oraş, străjerul nu-l lăsă, căci avea nişte haine ciudate, deşi erau bogate şi pline de podoabe. Atunci se duse la muntele din apropierea oraşului, la coliba unui cioban şi schimbă cu el hainele, îmbrăcă hainele vechi ale ciobanului şi intră nestingherit în oraş. Când ajunse la tatăl său, îi spuse cine este, dar acesta nu voi nici în ruptul capului să-l creadă, adăugând că fiul lui a murit de mult. Mai zise că, văzând că-i un biet cioban, îi va da o farfurie cu mâncare. Atunci falsul cioban le spuse:

– Eu sunt fiul vostru, credeţi-mă, poate am vreun semn pe trup, după care să mă recunoaşteţi.

– Da, zise mama, sub braţul drept fiul nostru avea o pată ca o zmeură.

El îşi scoase cămaşa, iar mama recunoscu semnul şi nu mai avu nici o îndoială că acela este fiul ei.

Apoi el le povesti cum devenise regele Muntelui de aur şi că avea un fiu frumos, care împlinise deja şapte ani.

Tatăl îi zise:

– În veci de veci nu-i adevărat ce spui. Ce fel de rege-i acela care umblă îmbrăcat în zdrenţele unui cioban?

Atunci fiul se mânie foarte tare şi, uitând ce-i spusese nevasta la plecare, întoarse inelul pe deget şi-şi dori să vină la el soţia şi fiul lui. Într-o clipă fură acolo, dar fiica de rege se căina şi plângea că o nenorocise.

Regele spuse:

– Am făcut-o fără să-mi dau seama şi nu din rea-voinţă. Îi vorbi foarte frumos, ea se prefăcu doar că-l crede, nutrind însă gânduri rele.

El o duse afară din oraş să-i arate ogorul şi apa unde fusese îmbarcat pe corabie. Apoi îi zise:

– Sunt foarte obosit, şezi jos, vreau să dorm puţin şi să-mi pun capul în poala ta! Aşa şi făcu, iar ea începu să-l caute în păr, până ce adormi. Atunci regina îi scoase inelul din deget, îşi trase uşor picioarele de sub capul lui, îşi luă copilul şi fugi, lăsându-şi doar papucii lângă el.

Când se trezi, regele se văzu părăsit, soţia şi copilul nu mai erau, inelul nu-l mai avea pe deget, pantofii reginei fiind unica dovadă că fusese cândva rege. „Acasă la părinţii mei nu mă mai pot întoarce, ar spune că sunt un şarlatan de magician, aşa că nu am altă cale decât să plec în lume şi să-mi caut regatul”, se gândi el şi plecă la drum. Merse ce merse până ce ajunse la un munte în faţa căruia stăteau trei uriaşi care se certau între ei pentru că nu ştiau cum să-şi împartă moştenirea de la părinţi.

Când îl văzură trecând pe acolo, îl strigară şi-i spuseră că oamenii mici sunt de obicei deştepţi, aşa că el ar putea să-i ajute să-şi împartă moştenirea. Această moştenire consta în trei lucruri: o sabie – când cineva o lua în mână şi zicea: „toate capetele la pământ, numai al meu nu”, aşa se întâmpla; o mantie cu care, îmbrăcându-te, deveneai nevăzut şi o pereche de cizme cu care cine se încălţa ajungea într-o clipă acolo unde voia. Regele spuse:

– Daţi-mi mie cele trei lucruri să le probez ca să văd dacă mai sunt în bună stare.

Uriaşii îi dădură mantia. El şi-o puse pe umeri, se făcu nevăzut şi apoi se transformă într-o muscă. După aceea îşi reluă înfăţişarea şi zise:

– Mantia e bună, ia să vedem acum sabia.

– Nu, sabia nu ţi-o dăm. Dacă spui „toate capetele la pământ, numai al meu nu”, s-ar putea să ne decapitezi pe noi şi tu să rămâi cu sabia şi cu celelalte lucruri.

Totuşi îi dădură voie s-o probeze pe un copac şi într-adevăr sabia tăie tulpina copacului ca şi cum ar fi fost un pai. O păstră fără ca uriaşii să

bage de seamă.

Regele ceru în cele din urmă şi cizmele.

– Nu, cizmele nu, ai putea să ajungi cu ele în vârful muntelui, iar noi să rămânem aici pentru totdeauna.

– Vai de mine, cum să fac aşa ceva? răspunse el convingător.

Atunci ei îi dădură şi cizmele.

Când se văzu încălţat, cu sabia în mâini şi cu mantia pe el, tânărul rege se gândi numaidecât la nevastă şi la copil şi-şi zise în sinea lui: „Ah, de-aş fi pe Muntele de aur” şi dispăru pe dată din faţa uriaşilor cărora, în felul ăsta, le rezolvă şi problema moştenirii. Când se apropie de palat, auzi chiuituri, muzică şi oamenii îi spuseră că e nuntă mare: regina tocmai se mărită. Atunci regele, înfuriat, zise:

– Mincinoasa, m-a minţit şi m-a părăsit când dormeam.

Îşi puse mantia pe umeri şi intră nevăzut în palat. În sala de bal văzu întinsă o masă mare pe care erau cele mai alese bucate, iar oaspeţii mâncau, beau şi se veseleau. Regina, îmbrăcată într-o rochie bogat împodobită, stătea pe un tron, purtând coroana pe cap. Când i se aducea pe farfurie câte o bucată de carne, soţul ei, invizibil, care se aşezase lângă tron, o lua şi o mânca; apoi i se aducea un pahar de vin, şi el îl lua şi-l bea, aşa că mereu regina nu avea nici de mâncare, nici de băut. Uimită şi rănită în orgoliul ei, regina se ridică, se duse în camera ei şi începu să plângă. Soţul o urmă. Ea spunea mereu: „Dracu' se ţine de mine sau salvatorul meu nu mai apare niciodată”.

Atunci el îi zise:

– Nu vine salvatorul tău, zici? El e lângă tine, mincinoaso! Şi-şi arătă chipul. Apoi intră în sala de bal şi strigă:

– Nunta s-a terminat, adevăratul mire a venit.

Regii, prinţii, nobilii şi toţi curtenii care erau acolo începură să râdă. El însă le curmă veselia, zicând:

– Vreţi să ieşiţi afară, sau nu?

Ei voiră să lupte cu el, dar regele comandă sabiei: „capetele lor jos, numai al meu nu”. Şi toate capetele mesenilor se rostogoliră la pământ, iar el redeveni regele Muntelui de aur.

Corbul

Era odată un rege care avea o fiică: o fetiţă mică de tot, ce trebuia purtată în braţe. De la o vreme, fetiţa deveni neliniştită; mama ei ar fi vrut să ştie ce are, dar ea nu vorbea. Într-o zi, când nişte corbi zburau deasupra palatului, mama, furioasă, deschise fereastra şi zise fetiţei:

– Mai bine ai fi şi tu un corb şi ai zbura, atunci aş avea şi eu linişte!

Abia termină de spus vorbele, că îndată copilul se transformă într-un corb, zbură din mâinile ei afară pe fereastră şi se îndreptă spre pădure, iar părinţii nu mai ştiură nimic de ea.

Într-o zi, un om, mergând spre pădure, auzi nişte strigăte; se duse să vadă de unde vine vocea şi văzu corbul care-i zise:

– Eu sunt fiică de rege, aşa m-am născut, dar am fost prefăcută în corb şi tu m-ai putea salva.

– Ce trebuie să fac? întrebă omul.

– Mergi în pădure, zise ea, şi vei găsi o casă; acolo locuieşte o femeie bătrână care-ţi va da de mâncare şi de băut. Tu nu trebuie să primeşti însă nimic de la ea; dacă vei mânca şi vei bea, vei cădea într-un somn adânc şi nu mă vei putea salva. În grădina din spatele casei este o pajişte mare, să stai acolo şi să mă aştepţi. Trei zile la rând voi veni la tine la amiază, pe la ora două, într-o caleaşcă la care vor fi înhămaţi mai întâi patru armăsari albi, apoi patru roşii, apoi patru negri. Dacă vei dormi, nu mă vei putea salva.

Omul promise că va face întocmai ce-i spusese ea.

Dar fata-corb îi mai zise:

– Ştiu deja că nu mă vei salva, sigur că vei mânca şi vei bea din ce-ţi va oferi bătrâna.

Omul îi promise din nou că nu se va atinge de nimic, nici de mâncare, nici de băutură.

Dar, cum păşi în casa bătrânei, aceasta îl întâmpină şi-i zise:

– Bea ceva, mănâncă şi te veseleşte, drumeţule.

– Nu, zise el, nu vreau nici să mănânc, nici să beau.

Ea însă nu-i dădea pace şi-i tot repeta:

– Dacă nu vrei să mănânci, măcar bea o gură, o dată e ca nici o dată.

Atunci el se lăsă convins şi bău.

După masă, la ora două, se duse în grădină pe pajişte şi începu să aştepte venirea caleştii cu fata-corb. Dar, cum stătea el aşa, simţi o oboseală mare pe care n-o putea învinge şi se aşeză puţin jos, cu gândul să nu adoarmă. Însă nici nu se întinse bine, că ochii i se şi închiseră şi adormi. Şi dormi adânc, aşa de adânc, că nimic din lume nu l-ar fi putut trezi. La ora două veni corbul cu cei patru armăsari albi înhămaţi la caleaşcă. Fata-corb spuse tristă, înainte chiar de a ajunge pe pajişte:

– Ştiu că doarme!

Acolo, într-adevăr, îl găsi dormind, vru să-l trezească, dar îi fu cu neputinţă. Aşa se petrecu şi a două zi. A treia zi, bătrâna începu din nou să-l întrebe, de ce nu mănâncă, nici nu bea, ce, vrea să moară?

El răspundea mereu:

– Vreau să mănânc şi să beau, dar nu pot.

Bătrâna îi puse în faţă un castron cu mâncare ademenitoare şi un pahar de vin şi, când mirosul îi ajunse pe la nas şi mai privi şi la pahar, el nu se mai putu abţine şi trase o mâncare bună.

Când veni timpul întâlnirii cu fata-corb, se duse iar pe pajişte, vru iar s-o aştepte, dar din nou i se făcu somn, ca şi în zilele trecute; se întinse pe iarbă şi adormi buştean. La ora două, fata-corb veni în caleaşca trasă de cei patru armăsari negri. Era sigură că iar îl va găsi dormind pe salvatorul

ei, totuşi începu să-l zgâlţâie şi să-l strige, în speranţa că poate se va trezi. Dar el dormea mai departe. Atunci puse o bucată de pâine, o bucată de carne şi o sticlă cu vin lângă tânăr pentru ca să poată mânca şi bea, fără ca merindele să i se termine. Apoi luă inelul de aur de pe degetul ei şi i-l vârî în deget. Mai puse alături şi o scrisoare în care-i scria despre cele lăsate, iar, ca încheiere, vorbele: „Văd bine că nu mă poţi salva cât timp stai aici... dacă totuşi vrei s-o faci, vino la palatul de aur din Muntele fluviului”. După care se urcă în caleaşcă şi plecă la palatul de aur.

Când se trezi şi văzu că iar a adormit, omul nostru fu foarte mâhnit şi-şi zise: „Sigur a plecat pentru totdeauna şi eu n-am salvat-o”. Apoi văzu lângă el merindele şi scrisoarea. Citi răvaşul fetei-corb, sări în picioare şi vru să plece la palatul de aur din Muntele fluviului, dar nu ştia încotro s-o apuce.

Aşa călători el multă vreme prin lumea largă, până ajunse într-o pădure întunecoasă şi merse prin ea vreo paisprezece zile şi tot nu-i dădu de capăt. Cum se făcuse seară şi era obosit, intră într-un tufiş şi adormi.

A doua zi, îşi continuă drumul şi seara, când vru iar să se culce într-un tufiş, auzi un geamăt şi apoi un urlet aşa de puternic, că nu putu adormi. La vremea când oamenii încep să aprindă lumina în casă, văzu în depărtare o luminiţă licărind şi se îndreptă într-acolo. Ajunse la o casă în care însă locuia un uriaş. Se gândi în sinea lui: „Dacă intri şi te vede uriaşul, îţi poate uşor lua viaţa”. Într-un târziu, prinse curaj şi intră. Când îl văzu, uriaşul îi zise:

– Ai picat tocmai la timp, de mult n-am mâncat ceva bun, aşa că am să te pregătesc pentru cină.

– Lasă-te păgubaş, omule, îi zise tânărul, am destulă mâncare să te saturi, nu-i nevoie să mă mănânci pe mine.

– Dacă ce spui e adevărat, poţi să stai liniştit. Eu voiam să te mănânc pe tine pentru că nu aveam altceva.

Apoi se aşezară amândoi la masă şi omul scoase carne, pâine şi vin cât nici nu gândise uriaşul şi nici chiar el.

– Îmi place, am mâncat după pofta inimii, zise uriaşul. Omul îi spuse:

– Nu ştii unde se află palatul de aur de pe Muntele fluviului?

– Trebuie să cercetez harta, zise uriaşul, acolo sunt toate oraşele, satele, munţii şi apele ţinutului. Şi luă el harta pe care o avea într-un sertar, căută palatul, dar nu-l găsi nicăieri.

– Nu-i nimic, zise el, am sus, într-un dulap, o hartă mai mare, poate îl găsim acolo.

Dar în zadar căutară, nu găsiră palatul.

Atunci omul vru să-şi continue drumul. Uriaşul însă îl rugă să mai aştepte câteva zile până vine acasă un frate al lui care plecase după mâncare.

Când se întoarse fratele uriaşului, fu întrebat despre palatul de aur de pe Muntele fluviului. El spuse:

– După ce am să mănânc şi am să fiu sătul, am să-l caut pe hartă.

Apoi urcară toţi trei în camera uriaşului şi căutară, şi căutară până când găsiră palatul de aur de pe Muntele fluviului: era la câteva mii de mile depărtare de căsuţa din pădure.

– Cum aş putea să ajung acolo? întrebă omul.

Uriaşul spuse:

– Te-aş putea duce eu preţ de câteva ore, dar apoi trebuie să mă întorc acasă, ca să-mi hrănesc copilaşul.

Şi îl duse cam o sută de ore depărtare de palat.

– Restul de drum poţi să-l faci şi singur.

Zmeul se întoarse acasă, iar omul merse zi şi noapte până ce, în sfârşit, ajunse la palatul de aur din Muntele fluviului. Dar acest munte era de cleştar. O văzu pe fecioara vrăjită care se plimba în caleaşca ei în jurul

palatului de pe creasta muntelui, apoi intră în palat. El se bucură când o zări şi vru să urce la ea, însă nu putu pentru că luneca pe cleştar al vale şi cădea îndărăt. Mâhnit, îşi spuse: „Am să rămân aici jos şi am s-o aştept”. Aşa că îşi construi o colibă la poalele muntelui şi un an întreg o urmări pe prinţesă cum se plimba ziua în jurul palatului de aur de pe creasta Muntelui de cleştar, fără ca el să poată urca la ea.

Într-o zi văzu trei hoţi care se luaseră la bătaie. Atunci el le strigă: „Dumnezeu să vă binecuvânteze” şi hoţii se opriră, se uitară să vadă de unde venea strigătul, dar nu-l descoperiră şi începură iar să se bată. El le strigă din nou: „Dumnezeu să vă binecuvânteze”. Ei auziră, se uitară împrejur, nu văzură pe nimeni şi începură iar să se bată. Şi iar auziră strigând: „Dumnezeu să vă binecuvânteze”. Tânărul se gândi apoi să se ducă la ei şi să vadă ce au de gând şi de ce se bat mai să se omoare. Unul spuse că el ar fi găsit un băţ cu care dacă bate într-o uşă, uşa sare în lături; altul zise că el a găsit o mantie: dacă cineva se înfăşoară cu ea, devine invizibil. Al treilea spuse că are un cal cu care putea merge oriunde, chiar şi sus, pe muntele de cleştar; iar acum nu se înţelegeau dacă să le păstreze în comun sau să se despartă fiecare cu lucrul lui. Atunci omul le spuse:

– Dacă vreţi, vă pot eu schimba cele trei lucruri, nu cu bani, că nu am, ci cu alte obiecte foarte preţioase. Însă mai întâi aş dori să le probez să văd cu ochii mei dacă nu mă minţiţi.

Ei îl lăsară să urce pe cal, îi puseră mantia pe umeri şi-i dădură băţul în mână.

Tânărul se făcu nevăzut şi le strigă peste umăr:

– Acum fiţi mulţumiţi, trândavilor!

Urcă pe muntele de cleştar şi, când ajunse pe creastă, palatul de aur era ferecat. Atunci bătu cu băţul în poartă şi aceasta sări în lături. Intră în palat, urcă treptele, ajunse în sala cea mare şi se duse lângă jilţul în care stătea prinţesa. Nimeni nu-l vedea, căci era înfăşurat în mantie. Scoase inelul de pe deget, îl aruncă în cupa ei cu vin şi se auzi un clinchet.

Prinţesa tresări şi strigă:

– Acesta-i inelul meu, prin apropiere trebuie să fie şi omul care a venit să mă salveze.

Puse străjerii să-l caute peste tot prin palat, dar nu-l găsiră. El ieşise deja afară, aruncase mantia de pe umeri şi se urcase pe cal. Prinţesa, care nu mai putea de bucurie, îl ajunse din urmă la poartă. El coborî de pe cal, o luă în braţe, ea îl sărută şi-i zise:

– Acum, că m-ai salvat, vom face nuntă mare.

Şi aşa au şi făcut, şi au petrecut şi s-au veselit şi, dacă n-au murit între timp, mai petrec şi se veselesc şi azi.

Scufiţa Roşie

Era odată o fetiţă fermecătoare pe care oricine, de cum o vedea, o îndrăgea. Dar cel mai mult o iubea bunica ei care nu mai ştia ce să-i dea când venea s-o vadă. Într-o zi, i-a dăruit o căciuliţă de catifea roşie şi, cum fetiţei i se potrivea de minune şi nu voia s-o mai scoată de pe cap, i se spuse de atunci Scufiţa Roşie.

– Ia vino încoace, Scufiţă Roşie, îi zise într-o dimineaţă mama ei, uite ce ai în coşuleţul ăsta: plăcinte şi o sticlă cu vin. Mergi la bunica şi du-i-le, căci e tare bolnavă şi slăbită şi poate s-o mai întrema puţin dacă va mânca ceva şi va bea o gură de vin. Trebuie să porneşti până nu se face prea cald, copila mea, iar când vei ajunge în pădure, vezi să urmezi calea ştiută, să nu te abaţi din drum şi să fii atentă să nu spargi sticla, căci altfel nu-i vei mai duce nimic bunicuţei. Şi când vei ajunge în cămăruţa ei, nu uita să-i spui „bună dimineaţa” şi să te uiţi de jur împrejur, în toate ungherele.

– Da, mămico, voi face întocmai cum spui, zise Scufiţa Roşie şi-şi luă rămas bun de la mama ei.

Bunica locuia undeva în pădurea din apropierea satului, cam la jumătate de oră de mers. Cum ajunse în pădure, Scufiţei Roşii îi apăru în faţă lupul. Scufiţa Roşie nu ştia însă ce animal ticălos e el şi nu se temu.

– Bună dimineaţa, Scufiţă Roşie, îi zise el mieros.

– Mulţumesc frumos, lupule, răspunse Scufiţa Roşie.

– Da' unde te duci aşa de dimineaţă?

– La bunica.

– Şi ce ai în coşuleţul acela?

– Plăcinte şi o sticlă cu vin. Ieri a copt mama plăcinte şi de aceea trebuie să-i duc şi bunicii care este bolnavă şi slăbită, poate se va întrema puţin.

– Scufiţă Roşie, dar unde locuieşte bunica ta?

– La un sfert de oră de mers de aici prin pădure, într-o căsuţă străjuită de trei stejari mari sub care sunt trei tufe de alun, cred că ştii tu cam pe unde-i asta.

Lupul se gândi în sinea lui: „Fragedă, copila asta, bună bucăţică va fi după ce-oi mânca-o pe bunică-sa. Acu’ să te văd, cumetre, cât de şiret eşti ca să le înşfaci pe amândouă.”

O bucată de drum o însoţi pe Scufiţa Roşie, apoi îi zise:

– Ia te uită, Scufiţă Roşie, ce floricele frumoase sunt peste tot. Priveşte în jurul tău, ascultă ce frumos cântă păsărelele. Ce mergi aşa întins, de parcă te-ai duce la şcoală? Nu vezi ce plăcut e să stai în pădure?

Scufiţa Roşie se opri din drum, făcu ochii mari şi, când văzu ce frumos dansează razele soarelui printre copaci, cum peste tot erau flori şi de prin copaci se auzea cântat de păsărele, îşi zise în sinea ei: „Ce-ar fi să-i duc bunicuţei un bucheţel de flori? S-ar bucura mult, biata de ea; am încă destulă vreme ca să ajung la timp”. Apoi se abătu din drum prin pădure şi începu să cânte şi să culeagă flori. Şi când rupea una, cealaltă de mai încolo i se părea şi mai frumoasă şi se ducea s-o culeagă, până când se rătăci în adâncul pădurii.

Între timp, lupul se duse direct la casa bunicuţei şi bătu la uşă.

– Cine-i acolo? întrebă bunicuţa.

– Scufiţa Roşie, răspunse el cu glas piţigăiat, îţi aduc plăcinte şi o sticlă cu vin, deschide uşa.

– Apasă numai pe clanţă, strigă bunica, eu sunt prea slăbită şi nu pot să mă dau jos din pat.

Lupul apăsă pe clanţă, uşa se dădu în lături, el se duse direct la patul bunicii şi o înghiţi fără ca ea să poată scoate o vorbă. Apoi îmbrăcă hainele bunicii, îşi puse boneta ei pe cap şi trase perdelele de la pat.

În acest timp, Scufiţa Roşie alerga încolo şi încoace şi, după ce culese ea un braţ de flori aşa de mare că abia îl putea duce, îşi aminti de bunicuţă şi o luă repede spre ea. Când ajunse la căsuţa de lângă cei trei stejari, se miră că uşa era deschisă şi, când păşi pragul şi intră în casă, ceva i se păru ciudat şi o cuprinse teama. „Doamne fereşte, îşi zise în sinea ei, ce frică mi-e! Deşi îmi place mult la bunica.” Apoi spuse tare:

– Bună dimineaţa, bunico!

Dar nu-i răspunse nimeni.

Se duse la pat şi trase perdeaua. Acolo stătea întinsă „bunicuţa” care îşi trăsese boneta mai jos de sprâncene, aşa că arăta foarte caraghios.

– Bunicuţo, de ce ai urechile aşa de mari? întrebă Scufiţa Roşie.

– Ca să te aud mai bine, răspunse „bunica”.

– Bunicuţo, de ce ai ochii aşa de mari?

– Ca să te văd mai bine!

– Bunicuţo, de ce ai mâinile aşa de mari?

– Ca să te apuc mai bine!

– Bunicuţo, de ce ai botul acesta aşa de mare?

– Ca să te pot mânca pe tine! Şi abia termină de spus lupul, că o şi înghiţi pe Scufiţa Roşie.

După ce şi-a potolit foamea, s-a aşezat din nou în pat şi, obosit, a început să sforăie.

În vremea aceea, vânătorul tocmai trecea pe lângă casa bunicuţei şi îşi zicea: „Ce mai sforăie bunicuţa asta! Ar trebui totuşi să văd ce se-ntâmplă”. Intră în casă şi, când se apropie de pat, îl văzu pe lup întins în pat şi sforăind. „Ia te uită unde era să te găsesc eu pe tine, păcătos bătrân, de când te tot caut!” Şi scoase arma să tragă în el, dar se gândi că, dacă lupul a mâncat-o pe bătrână, încă ar mai putea-o salva, aşa că luă o

foarfecă şi începu să taie burta lupului care dormea. După ce făcu el mai multe tăieturi, văzu strălucind o scufiţă de catifea roşie şi, după alte câteva tăieturi, fetiţa ieşi afară şi zise:

– Vai ce groaznic, ce întuneric era în burta lupului!

Apoi ieşi bunicuţa, încă vie şi ea, abia de mai putea respira. Scufiţa Roşie luă repede nişte pietre mari cu care umplu burta lupului şi, când acesta se trezi şi vru să sară din pat, se prăbuşi mort la pământ din cauza greutăţii lor.

Toţi trei erau fericiţi: vânătorul luă blana lupului şi plecă acasă cu ea, bunica mâncă plăcintele şi bău vinul pe care-l adusese Scufiţa Roşie, după care se aşeză în pat să se odihnească. Iar Scufiţa Roşie se gândi: „Niciodată, cât vei trăi, să nu te mai abaţi din drum când mergi prin pădure, ci să faci aşa cum ţi-a spus mama ta”.

Se mai spune că altă dată, când Scufiţa Roşie s-a dus iar la bunica să-i ducă nişte cozonac, i-ar fi ieşit în cale un alt lup care, şi el, voia s-o abată din drumul ei. Scufiţa Roşie însă nu l-a ascultat şi s-a dus direct la casa bunicii, căreia i-a povestit că l-a întâlnit în drum pe lup şi că acesta i-a

urat „zi bună”, dar că se uita aşa de urât la ea, încât, de n-ar fi fost la drumul mare, sigur ar fi mâncat-o.

Bunica i-a spus:

– Vino, o să încuiem uşa, ca nu cumva să intre lupul în casă.

Nu mult după asta, cică lupul ar fi bătut la uşă şi ar fi zis prefăcându-şi glasul:

– Deschide uşa, bunică, sunt eu, Scufiţa Roşie, îţi aduc cozonac.

Ele tăcură mâlc şi nu-i deschiseră.

Atunci Cap Cenuşiu (cum i se mai spunea lupului) cică ar fi dat târcoale casei de mai multe ori, s-ar fi căţărat pe acoperiş ca să aştepte acolo până seara, când Scufiţa Roşie urma să se întoarcă acasă, cu gând să se ia după ea prin întuneric şi s-o mănânce.

În faţa casei bunicii era o troacă de piatră. Cică bunica ar fi bănuit ce avea de gând lupul şi i-a spus Scufiţei Roşii:

– Ia căzănelul acela de colo, adu apa în care am fiert ieri cârnaţii şi vars-o în troacă.

Scufiţa Roşie cără apă în troacă până o umplu.

Mirosul de cârnaţi îi ajunse lupului pe la nas; se uită în jos să vadă de unde vine şi îşi lungi gâtul aşa de tare, că nu se mai putu ţine şi alunecă de pe acoperiş direct în troaca plină cu apă unde se şi înecă.

Iar Scufiţa Roşie, se spune, s-ar fi dus veselă acasă pentru că de atunci încolo nimeni nu putea să-i mai facă vreun rău.

Ţărăncuţa cea isteaţă

Era odată un ţăran sărac care nu avea pământ, ci doar o casă mică. Ţăranul avea şi o fiică. Într-o zi, aceasta i-a spus:

– Ar trebui să-i cerem Măriei Sale, regele, un petic de pământ.

Când regele află despre sărăcia lor, le dărui o bucăţică de fânaţ pe care ea şi tatăl ei o săpară, cu gând să semene grâu şi alte cele. Când aproape să termine săpatul, găsiră în pământ o piuă de aur. Tatăl îi spuse fiicei:

– Ascultă, ştii ceva, fiindcă regele a fost aşa de mărinimos şi ne-a dat acest ogor, trebuie să-i dăruim piua de aur.

Fata însă nu se învoi:

– Tată, noi avem piua de aur, dar nu avem şi pisălogul, aşa că eu cred că-i mai bine să tăcem, poate facem rost şi de el.

Tatăl însă nu-i dădu ascultare, luă piua şi o duse la rege, spunându-i că a găsit-o pe ogorul pe care i-l dăruise Măria Sa şi că voia, ca semn de recunoştinţă, să i-o dea lui.

Regele luă piua şi-l întrebă dacă n-a mai găsit ceva.

– Nu, răspunse ţăranul.

Atunci regele îi spuse că trebuie neapărat să fi găsit şi pisălogul. Ţăranul jură că nu l-a găsit, dar asta nu-l ajută la nimic, ca şi cum ar fi vorbit la pereţi, aşa că regele îl aruncă în închisoare unde urma să rămână până se va fi găsit pisălogul. Servitorii, care trebuiau să-i aducă zilnic apă şi pâine – că asta se dă la închisoare –, îl auzeau pe ţăran jeluindu-se: „Ah, de ce n-am ascultat-o pe fiica mea! Ah, dacă aş fi ascultat-o pe fiica mea!”

Atunci s-au dus ei la rege şi i-au povestit ce striga ţăranul din închisoare şi că nu voia să mănânce şi să bea. Regele porunci ca ţăranul să

fie adus în faţa lui şi-l întrebă de ce strigă mereu: „Ah, dacă aş fi ascultat-o pe fiica mea!”

– Dar ce-a spus fiica ta, mă rog?

– Deh, ea mi-a spus să nu vă aduc piua, căci va trebui să găsesc şi pisălogul.

– Ei, dacă ai o fată aşa de isteaţă, să vină la curte.

Fata ţăranului fu nevoită să se înfăţişeze la rege. Acesta o întrebă ba de una, ba de alta şi, ca să se convingă că-i într-adevăr deşteaptă, o puse să dezlege o ghicitoare. Ba îi mai spuse că, dacă va dezlega ghicitoarea, o va lua de nevastă.

Ţărăncuţa acceptă numaidecât.

Atunci regele îi spuse:

– Să vii la mine nici îmbrăcată, nici dezbrăcată, nici călare, nici în trăsură, nici pe drum, nici pe lângă drum şi, dacă faci toate astea, mă voi însura cu tine.

Fata plecă acasă. Acolo se dezbrăcă şi, goală puşcă, se înveli cu o plasă de prins peşte, aşa că nu era nici îmbrăcată, nici dezbrăcată. Împrumută un măgar, legă plasa de coada lui, aşa că nu era nici călare, nici în trăsură, iar măgarul o ducea unde voia ea, şi cum voia ea, ca numai cu degetul de la picioare să atingă pământul, astfel că nu era nici pe drum, nici pe lângă drum.

Ţărăncuţa ajunse la rege, el fu mulţumit de felul cum rezolvase ghicitoarea şi hotărî s-o ia de nevastă. Porunci să fie eliberat ţăranul din închisoare, apoi făcu nuntă mare şi-i dădu în grijă ţărăncuţei celei deştepte tot regatul.

Trecură mulţi ani de la această întâmplare şi, într-o zi, regele se hotărî să iasă la paradă. Tocmai atunci s-a întâmplat că nişte ţărani care vânduseră lemne se opriseră cu carele lor în faţa palatului. Unii aveau înjugaţi boi la car, alţii cai. Acolo era şi un ţăran care avea trei cai şi un mânz, dar mânzul se ascunsese printre boii altui ţăran. Cei doi ţărani se

luară la bătaie, căci fiecare pretindea că mânzul e al lui. Când regele ieşi din palat, auzi cearta lor şi le spuse că mânzul este al aceluia la carul căruia era legat; ţăranul cu caii însă strigă că-i mânzul lui. El auzise că regina, şi ea fiică de ţăran, era foarte mărinimoasă, de aceea rugă să vină ea să le facă dreptate.

Regina îi spuse:

– Dacă-mi promiţi că nu vei spune la nimeni ce sfat îţi voi da, am să te ajut. Mâine dimineaţă, când regele va fi la parada militară, aşază-te în mijlocul străzii pe unde trebuie să treacă el, ia o plasă mare de peşte şi prefă-te că pescuieşti: scutur-o, trage-o în sus ca şi cum ar fi plină. Şi-i mai spuse şi ce să-i răspundă regelui dacă îl va întreba ce face acolo.

Zis şi făcut. A doua zi, ţăranul păgubit stătea în mijlocul drumului, pescuind pe uscat. Când regele ajunse în dreptul lui şi-l văzu, trimise un slujitor să întrebe ce face acolo nebunul acela. Ţăranul răspunse:

– Prind peşte. Câtă vreme un bou poate făta un mânz, de ce n-aş putea şi eu să pescuiesc pe uscat?

Slujitorul îi duse răspunsul regelui. Regele îl chemă pe ţăran la el şi-i spuse că răspunsul acela nu era din capul lui şi că-l roagă să-i spună cine-l învăţase. Ţăranul însă o ţinea pe-a lui:

– Dumnezeu mi-e martor că eu m-am gândit la asta.

Atunci slujitorii regelui îl legară ca pe un mănunchi de paie şi începură să tragă în el ca în fasole. Până la urmă, ţăranul recunoscu că regina îl sfătuise să răspundă aşa.

Când ajunse la palat, regele îi spuse nevestei lui:

– De ce nu eşti cinstită cu mine? Nu te mai vreau de soţie, s-a terminat, du-te de unde ai venit, acolo, în casa ta ţărănească!

Îi dădu însă voie să ia din palat ce-i plăcuse ei mai mult.

Ea se duse la rege, îşi luă rămas bun şi-i zise:

– Da, iubitul meu soţ, dacă aşa porunceşti, aşa voi face.

Se aruncă în braţele lui şi-l sărută. Apoi porunci în taină să i se aducă o licoare adormitoare, iar regelui îi spuse că la despărţire ar vrea să bea o cupă de vin cu el. Regele bău o gură bună, în timp ce ea doar atinse cupa cu buzele. Regele căzu într-un somn adânc, ea ceru un prosop mare de la un slujitor şi-l înveli, apoi îl puse într-o caleaşcă deja trasă la scară şi plecă, luând şi „balotul”, la căsuţa ei.

Acolo îl puse în patul ei şi regele dormi mai multe nopţi şi zile, apoi se trezi şi privi în jurul lui, strigă slujitorii, dar nimeni nu apăru: „Ah, Doamne, unde sunt oare?”, se întreba el uimit şi speriat.

În sfârşit, veni lângă pat soţia lui şi-i zise:

– Iubitul meu, mi-ai poruncit să iau din palat ce mi-e mai drag şi ce putea să-mi fie mai drag pe lume decât soţul meu? Aşa că te-am luat pe tine.

Regelui îi dădură lacrimile de emoţie şi spuse:

– Iubita mea, tu trebuie să rămâi pentru totdeauna a mea şi eu al tău şi nimic nu trebuie să ne mai despartă.

Şi o luă iar la palat şi făcu o serbare mare acolo.

Şi au trăit mulţi ani fericiţi, iar, dacă n-or fi murit între timp, încă mai trăiesc şi azi.

Doctorul Ştie-Tot

Era odată un ţăran sărac care se numea Krebs (adică rac). Dusese, cu cei doi boi pe care-i avea, un car cu lemne la oraş, la un doctor care i-a plătit doi taleri.

Când i s-au dat banii, doctorul tocmai şedea la masă. Atunci văzu ţăranul ce bine, ce frumos mănâncă şi bea doctorul şi începu să se gândească să devină şi el doctor. Aşa că nu stătu mult pe gânduri şi întrebă dacă nu s-ar putea şi el face doctor.

– O, cum să nu, răspunse amuzat doctorul, asta se poate oricând doreşti.

– Şi ce trebuie să fac? întrebă Krebs.

– Întâi cumpără-ţi un abecedar, din acelea care au înăuntru un cocoş; apoi, din banii care i-ai putea lua pe boi şi pe căruţa ta, cumpără-ţi nişte haine din acelea din care poartă doctorii; în al treilea rând, fă-ţi o firmă pe care să scrii: „Eu sunt doctorul Ştie-Tot” şi bate-o bine în cuie deasupra uşii de la casă.

Ţăranul făcu totul întocmai cum i s-a spus.

Şi nu apucă el să se îndeletnicească multă vreme cu noua meserie, că se întâmplă ca un om bogat să fie prădat de toţi banii. I s-a povestit omului în ce sat se află doctorul Ştie-Tot, pentru că toată lumea credea că el îl va găsi pe hoţ.

Bogatul prădat înhămă caii la trăsură, se duse în satul lui Krebs, ajunse în faţa casei lui şi întrebă dacă acolo stă doctorul Ştie-Tot.

– Da, răspunse Krebs.

– Atunci, caută-mi tu banii furaţi, poate-i găseşti.

Acesta acceptă, însă cu o condiţie: Grete, nevasta lui, să meargă şi ea.

Bogatul fu mulţumit şi-i pofti pe amândoi în trăsură, apoi plecară tustrei mai departe.

Când ajunseră la casa bogatului, masa era deja pusă, căci mai întâi se cuvenea ca „doctorul” să mănânce.

– Da, dar să mănânce şi nevastă-mea, Grete, zise Krebs.

– Să mănânce şi ea, răspunse nobilul.

Când slujitorul aduse primul castron cu mâncare, ţăranul îi dădu un ghiont lui Grete şi-i zise: „Ăsta-i primul”, adică primul fel de mâncare. Slujitorul însă crezu că doctorul Ştie-Tot se referă la hoţi şi, cum era chiar el unul dintre hoţi, începu să tremure de frică, se duse afară şi le spuse complicilor lui:

– Doctorul Ştie-Tot m-a recunoscut, a spus că sunt primul. Va fi vai de capul nostru.

Al doilea slujitor nu mai vru să intre. Dar trebuia. Abia intră şi el cu castronul, că ţăranul doctor îi zise iar nevestei:

– Grete, ăsta-i al doilea!

Servitorul începu să tremure de frică, făcu ce făcu şi ieşi cât putu de repede afară.

Celui de-al treilea servitor i se întâmplă la fel.

Ţăranul spuse:

– Grete, ăsta-i al treilea.

Al patrulea servitor trebuia să aducă în castronul acoperit raci şi bogatul, ca să-l pună la încercare pe Ştie-Tot, îi spuse că vrea ca el să ghicească ce-i în castron.

Ţăranul se uită la castron şi, neştiind ce era înăuntru şi ce să spună, strigă:

– Ah, sărmane Krebs! (Adică: Ah, sărmane rac!)

Când auzi una ca asta, bogatul sări în sus de bucurie şi zise:

– Poftim, ştie ce-i în castron, înseamnă că ştie tot, va afla şi unde-s banii mei.

Slujitorului însă îi era cumplit de frică, îl ţinti pe „doctor” cu privirea şi-i făcu semn să iasă un pic. Afară, apărură toţi patru în faţa lui Ştie-Tot şi-i spuseră că ei furaseră banii. Şi au căzut la învoială să-i dea lui o parte din bani ca să nu-i trădeze, altfel îi sar la gât. Apoi îl duseră şi-i arătară unde erau ascunşi banii furaţi. Doctorul fu mulţumit, intră în casă, se aşeză la masă şi spuse:

– Domnule, acum să caut în cartea mea şi să văd unde-s banii.

Al cincilea servitor însă se furişase în cuptor pentru că voia să afle dacă doctorul acela vestit mai ştie şi altceva.

Ţăranul doctor începu să răsfoiască abecedarul: dădea paginile una după alta şi căuta cocoşul. Cum nu dădea de el, spuse nervos:

– Da' ieşi odată la iveală, ştiu doar că eşti aici înăuntru.

Servitorul din cuptor, crezând că la el se referă, sări afară speriat şi strigă:

– Omul ăsta chiar ştie tot.

Apoi doctorul Ştie-Tot îi arătă bogatului unde sunt banii, nu spuse nimic despre cei care-i furaseră, primi din ambele părţi răsplata cuvenită şi plecă bucuros acasă.

Împărăţelul şi ursul

Într-o vară au ieşit la plimbare, în pădure, lupul şi ursul. Deodată, ursul auzi ciripitul foarte frumos al unei păsăruici şi zise:

– Frate lup, ce pasăre-i asta de cântă aşa de frumos?

– Ăsta-i regele păsărilor, în faţa lui trebuie să ne înclinăm cu respect.

În realitate, era un împărăţel, pasăre căreia i se mai zice şi pănţăruş.

– Dacă-i aşa, atunci să mergem să-i vedem şi noi „palatul”. Hai, du-mă şi pe mine acolo.

– Ei, nu merge chiar aşa cum crezi tu, ursule, trebuie s-o aşteptăm pe regină.

Curând apăru şi regina cu hrana în cioc şi, împreună cu domnul rege, începură să-şi hrănească pănţăruşii.

Ursul voia să meargă chiar atunci la „palat”, dar lupul îl opri, ţinându-l de labă.

– Aşteaptă, frate, până pleacă domnul rege şi doamna regină.

Aşa că luară aminte la gaura unde se afla cuibul şi se depărtară de locul acela. Împărăţelul şi nevasta lui zburară iar în căutare de hrană, iar ei se apropiară de cuib şi văzură cinci sau şase puişori.

– Ăsta ţi-i palatul regal? zise ursul. Ăsta-i un bordei de milogi. Apoi, către pănţăruşi:

– Hei, voi de colo, nu sunteţi copii de împărăţel sau de rege, sunteţi nişte bastarzi.

Când auziră puii de împărăţel ce le spunea ursul, se supărară foc şi începură să strige în cor:

– Ba nu-i adevărat, părinţii noştri sunt părinţi adevăraţi. Lasă că-ţi arătăm noi ţie, ursule!

Ursului şi lupului începură să le fie cam frică, aşa că plecară la bârlogul lor. Puii de împărăţel însă strigau cât îi ţineau gura, iar când veniră părinţii cu hrană, le spuseră:

– Noi nu ne mai atingem de mâncare până nu ne veţi dovedi că suntem copii de împărăţel, şi nu bastarzi cum ne-a făcut ursul.

Împărăţelul-tată se mânie foarte tare:

– Staţi liniştiţi, totul se va lămuri.

Zbură împreună cu împărătiţa la bârlogul ursului şi-i strigară:

– Bătrâne Mormăilă, de ce i-ai jignit pe copiii noştri? Dacă vrei război, bine, vei avea de luptat cu noi.

Şi pe loc declarară ursului război.

Ursul chemă în ajutor patrupedele pădurii: lei, măgari, căprioare, cerbi; împărăţelul chemă şi el tot ce zboară: păsări mari şi mici, albine, viespi, ţânţari.

Armatele stăteau gata de luptă. Împărăţelul trimise spioni la comandamentul general al duşmanului. Ţânţarul se dovedi cel mai iscusit: el zbură în pădure, direct în tabăra duşmanului, şi se piti sub o frunză, într-un copac, chiar în locul unde şefii stabileau parolele. Acolo se afla chiar ursul care o chemase pe vulpe la el şi-i spunea:

– Vulpe, tu eşti cea mai şireată dintre toate dobitoacele, aşa că trebuie să ne conduci, să fii general de armată.

– Bine, spuse vulpea, dar care să fie consemnul nostru?

Toţi tăcură. Care să fie semnul? Atunci tot vulpea zise:

– Eu am o coadă lungă, frumoasă şi stufoasă care arată ca un smoc de pene roşii; când o voi ridica în sus, înseamnă că lucrurile stau bine şi voi trebuie să porniţi în marş ca să înfruntaţi duşmanul; dacă am s-o las în jos, înseamnă că e primejdie şi fiecare trebuie să se descurce cum poate, ca să-şi salveze pielea.

Când ţânţarul auzi care-i consemnul, zbură la adunarea păsărilor şi-i spuse totul, de-a-fir-a-păr, împărăţelului.

În zori, lupta trebuia să înceapă. Hu, hu, hu! se porniră patrupedele cu vuiet mare, de tremura pământul. Împărăţelul cu armata lui veni şi el prin aer: zbârnâiau păsările şi gâzele aşa de tare, că băgară spaima în animalele ce atacau din ambele părţi.

Împărăţelul trimise viespea cu porunca să se bage sub coada vulpii şi s-o înţepe astfel încât s-o ridice în sus. La prima înţepătură, vulpea a tresărit şi a ridicat un picior în sus; la a doua nu s-a mai putut abţine şi a ridicat coada; la a treia însă, lăsă coada între picioare şi urlă de durere. Animalele crezură că au pierdut lupta şi începură să fugă fiecare spre bârlogul lui.

Şi aşa au câştigat păsările lupta împotriva animalelor. Împărăţelul şi nevasta lui au zburat la cuib unde-i aşteptau puişorii.

– Copii, bucuraţi-vă, beţi şi mâncaţi după pofta inimii, am câştigat războiul!

– Nu mâncăm, strigară micuţii, până când nu vine ursul să-şi ceară scuze pentru că ne-a făcut mincinoşi. Să recunoască aici, de faţă cu voi, că noi suntem adevăraţii voştri copii.

Atunci împărăţelul zbură la bârlogul ursului şi-i zise:

– Ascultă, Mormăilă, trebuie să vii la cuib să-ţi ceri scuze de la puii mei şi să le spui că-s copii de împărăţel, şi nu sunt nişte bastarzi. Altfel îţi rup coastele, mă auzi?

Înfricoşat, ursul se târî spre cuibul împărăţeilor şi le ceru iertare. Mulţumiţi, puii se aşezară la masă şi mâncară, băură şi se veseliră toată noaptea.

Proştii

Într-o zi, un ţăran luă dintr-un ungher un par din lemn de carpen şi-i zise nevestei lui:

– Trine, eu plec la câmp şi s-ar putea să lipsesc de acasă trei zile. Dacă între timp vine negustorul pe aici şi vrea să ne cumpere vacile, poţi să le vinzi, dar nu cu mai puţin de două sute de taleri, ai auzit?

– Mergi cu Dumnezeu înainte, aşa voi face, zise femeia.

– Fii atentă, ştiu că ai căzut când erai copilă în cap şi asta se vede şi acum că are urmări. Ai grijă să nu faci vreo prostie, că-ţi învineţesc coastele, şi nu cu vopsea, ci cu băţul pe care-l am în mână; îţi fac nişte dungi care să dureze un an, te asigur de asta.

Apoi ţăranul plecă în drumul său.

A doua zi veni şi negustorul de vite şi femeia nu trebui să irosească prea multe vorbe cu el. Omul s-a uitat la vite, le-a aflat preţul şi ea a zis:

– Vi le dau cu plăcere, chiar atât preţuiesc.

– Vreau să le iau imediat.

Şi femeia se duse la staul, dezlegă animalele din lanţuri şi le scoase afară. Când negustorul ajunse la poartă, femeia îl apucă de braţ şi-i spuse:

– Mai întâi trebuie să-mi plătiţi cei două sute de taleri, altfel nu vă pot lăsa să plecaţi cu vitele.

– Aşa-i, zise negustorul, numai că am uitat acasă chimirul cu bani. Dar nu vă faceţi griji, până vă aduc banii, vă las zălog o vacă şi celelalte două le iau cu mine.

Femeia se lăsă convinsă şi-l lăsă să plece cu celelalte două vaci, gândind în sinea ei: „Ce-are să se mai bucure Hans când o să vadă ce bine

m-am descurcat”.

Ţăranul se întoarse acasă, aşa cum spusese, după trei zile şi întrebă dacă vânduse vacile.

– Desigur, Hans, după cum mi-ai spus, cu două sute de taleri; în treacăt fie spus, nu făceau ele chiar atât, dar negustorul le-a luat fără să facă mofturi.

– Şi unde-s banii? întrebă ţăranul.

– Nu-i am, pentru că el şi-a uitat chimirul acasă, dar mi-i va aduce curând, mi-a lăsat un gaj bun.

– Ce gaj? se miră ţăranul.

– Una dintre cele trei vaci pe care n-o va avea până ce nu le va plăti pe celelalte două. Am lucrat cu înţelepciune, am oprit-o pe cea mai mică pentru că nu prea mănâncă.

Omul se înfurie groaznic şi ridică băţul cu gând să-i învineţească coastele. Dar dintr-o dată lăsă băţul să-i cadă din mână şi zise:

– Eşti cea mai proastă gâscă de pe pământul făcut de Dumnezeu, dar mi-e milă de tine. Am să ies în uliţa mare şi am să aştept trei zile să văd dacă apare cineva mai prost ca tine. De-i avea noroc, vei scăpa, de nu, îţi vei primi plata în întregime.

Ieşi în uliţa mare, se aşeză pe o piatră şi începu să aştepte. Atunci văzu venind spre el un car cu o femeie care stătea la spate, pe paie, în loc să meargă pe lângă boi ca să-i mâne. „Asta-i cea pe care o cauţi”, se gândi omul; se duse repede spre car şi începu să se învârtească în jurul lui ca şi cum n-ar fi fost în toate minţile.

– Da' ce vrei, cumetre? întrebă femeia. Nu te cunosc, de unde eşti?

– Sunt căzut din cer, zise omul, şi nu ştiu cum să fac să mă întorc înapoi acolo, n-ai putea să mă duci cu carul tău?

– Nu, zise femeia, nu cunosc drumul. Dar dacă zici că vii din cer, nu-mi poţi spune ce face acolo răposatul, bărbatul meu, că-i de trei ani în cer? Sigur trebuie să-l fi văzut.

– L-am văzut, cum să nu, răspunse omul făcând-o mai departe pe nebunul, dar ştii, nici acolo nu le merge la toţi bine. El păzeşte oi şi animalele îi fac multe necazuri, sar peste dealuri, se rătăcesc şi el trebuie mereu să alerge după ele şi să le adune. Hainele îi sunt numai zdrenţe şi în curând nu va mai avea cu ce să se îmbrace. Croitori nu sunt pe acolo, Sfântul Petru nu-i lasă să intre pentru că au furat din materialul clienţilor, după cum ştii din altă poveste.

– Cine s-ar fi gândit la una ca asta, zise femeia. Ştii ceva, vreau să iau hainele lui de duminică, ce stau încă în dulap, şi ţi le dau să i le duci acolo sus. Te rog, ia-le!

– Nu pot, zise ţăranul, n-am voie să duc haine în cer, o să mi le confişte la poartă.

– Ascultă, ieri am vândut grâul şi am luat o sumă frumuşică pe el, aşa că am să-i trimit bani. Dacă-i bagi în buzunar, n-are să ştie nimeni unde-s ascunşi când vei fi controlat.

– Deh, dacă altfel nu se poate, am să încerc aşa, zise ţăranul abia stăpânindu-se să nu izbucnească în râs.

– Stai aşa, mă duc acasă ca să aduc punga, dar mă întorc numaidecât. Mă aşez pe stinghia asta din spatele carului ca să le fie mai uşor vitelor. Apoi începu să mâne boii.

Ţăranul se gândi: „Multă prostie în capul ei dacă aduce într-adevăr banii. Păi înseamnă că nevasta mea nu va mai lua bătaie”.

Nu după mult timp, femeia veni în fugă, îi aduse banii şi-i băgă cu mâna ei în buzunar. La plecare, îi mulţumi de mai multe ori pentru cumsecădenia lui.

Când ajunse acasă, femeia îl găsi pe fiul ei care tocmai se întorsese de la câmp şi-i povesti toate cele întâmplate, adăugând:

– Mă bucur nespus de mult că am avut ocazia să-i trimit bietului meu bărbat ceva, pentru că cine şi-ar fi închipuit că în cer sunt atâtea lipsuri!

– Vai de mine, mamă, ce-ai făcut, unul din cer nu vine în orice zi, mă duc să văd, poate-l găsesc, să-mi spună şi mie cam care-i treaba pe-acolo.

Urcă repede pe cal şi, nerăbdător la culme, o luă la goană.

Îl găsi pe ţăran aşezat pe iarbă, la umbra unui copac. Tocmai voia să numere banii din pungă.

– N-aţi văzut un om, strigă tânărul, care a picat din cer?

– Ba da, a luat-o spre munte că-i mai aproape să urce de-acolo înapoi în cer. Dacă o iei la galop, îl poţi ajunge din urmă.

– Ah, toată ziua am muncit din greu la câmp, apoi am venit în fugă încoace, nu mai pot de obosit ce sunt! Dacă vă dau calul, nu vreţi să vă duceţi dumneavoastră după el? Îl şi cunoaşteţi, convingeţi-l să vină aici, vă rog din suflet!

Aha, gândi ţăranul, „omul ăsta n-are pic de minte”.

– Cum să nu, îi spuse tânărului, de ce să nu te ajut, o fac cu plăcere. Urcă în şa şi o luă la galop.

Tânărul rămase pe câmp, în aşteptare, până la căderea nopţii, dar omul nu mai veni. „Omul acela sigur se grăbea să ajungă în cer şi n-a vrut să se mai întoarcă, iar ţăranul i-a dat calul ca să i-l ducă tatălui meu” se gândea în sinea lui. Apoi se duse acasă şi-i povesti mamei. Era bucuros că tatăl lui nu trebuie să mai alerge după oi pe jos, ci călare.

– Bine ai făcut, îi zise mama lui, tu ai picioare tinere, poţi alerga, pe când bietul taică-tu e bătrân, vai de el, săracul.

Când ajunse acasă, ţăranul duse calul în grajd lângă vaca lăsată de negustor drept gaj şi apoi îi spuse nevestei:

– Trine dragă, ai avut noroc, am găsit doi mai proşti ca tine. De data asta ai scăpat de bătaie, o păstrez pentru altă ocazie. Am făcut amândoi o afacere bună: pentru două vaci slabe am primit o pungă de galbeni şi un cal cu părul lucios. Dacă prostia ar aduce mereu aşa noroc, află că aş ţine-o la mare cinste.

Povestea unei cucuvele

I

Era odată un copil mic căruia mama lui îi dădea în fiecare zi după amiază un castron de lapte şi bucăţele de pâine, iar copilul stătea şi mânca în curte. Când începea să mănânce, dintr-o crăpătură a zidului casei venea o cucuvea care îşi băga căpşorul în lapte şi mânca împreună cu copilul. Copilul se bucura foarte mult şi când cucuveaua nu apărea, el o striga:

Vino, cucuvaie,
Vino aici, micuţă,
Pâine dacă vrei
Din castron să iei.

Atunci cucuveaua venea şi se înfrupta. Şi îşi arăta recunoştinţa aducându-i copilului dintr-o comoară numai de ea ştiută nişte lucruri foarte frumoase: pietre preţioase şlefuite, perle, jucării de aur. Cucuveaua aceasta bea însă numai laptele şi pâinea o lăsa în castron. Odată, copilul luă linguriţa şi-i dădu uşor peste cap zicându-i: „Fată, ia şi pâine”. Mama lui auzi din bucătărie când o bătea cu linguriţa în cap, veni cu o bucată de lemn şi omorî pasărea.

Din acel moment copilul începu să se schimbe. Câtă vreme cucuveaua mâncase cu el, fusese voinic şi mare, acum îşi pierdea pe zi ce trecea roşeaţa din obraz şi devenea tot mai slab, până ce muri. Noaptea începu să

cânte o cucuvea, iar alte păsări adunară frunze şi crenguţe, făcând din ele o coroană pe care o puseră pe sicriul copilului.

II

O fată orfană şedea pe zidul ce înconjura un oraş şi torcea. Într-o zi văzu o cucuvea ieşind dintr-o crăpătură a zidului. Întinse baticul ei albastru, din mătase, iar cucuvelei îi plăcu şi veni singură pe batic. Apoi se duse într-o crăpătură a zidului şi aduse o coroniţă de aur pe care o puse lângă fată. Copila ridică coroniţa lucrată în fir de aur şi o puse în alt loc. Nu mult după aceea veni cucuveaua pentru a doua oară; cum nu mai văzu coroana, se duse în crăpătura zidului şi începu să se bată cu capul de pereţi, până ce muri. Dacă ar fi lăsat coroniţa la locul ei pe batic, cucuveaua i-ar fi adus bucuroasă şi alte lucruri de preţ din lăcaşul ei.

III

Cucuveaua strigă: „Huhu, huhu”. Copilul spuse: „Vino aici”. Cucuveaua veni la el, copilul o întrebă despre surioara lui: „N-ai văzut-o pe Ciorăpel-roşu?” Cucuveaua spuse: „Oh, n-am văzut-o. Huhu, huhu, huhu, huhu!”

Calfa de morar cea sărmană şi pisicuţa

Odată, într-un oraş, trăia un morar care nu avea nevastă şi copii, ci doar trei calfe ce slujeau la el. Cum deja petrecuseră câţiva ani buni în slujba lui, într-o zi morarul îi chemă la el şi le zise:

– Eu sunt bătrân şi aş vrea să mai stau după sobă la odihnă. Plecaţi în lume şi, celui care-mi va aduce cel mai bun cal, aceluia îi voi lăsa moara moştenire, iar el va trebui să mă îngrijească la bătrâneţe.

Cel de-al treilea dintre băieţii care-l slujeau era mic şi sfrijit, fiind socotit de ceilalţi doi şi cam prost; la început nu voiră să-l ia cu ei, însă acesta nu se lăsă deloc, aşa că îl luară şi pe el.

Plecară tustrei şi, când ajunseră într-un sat, cei doi mai deştepţi îi spuseră lui Hans cel prost:

– Tu poţi să rămâi aici, fiindcă nu vei găsi în vecii vecilor nici o mârţoagă măcar.

Hans însă nu se învoi, merse împreună cu ei şi, când se lăsă întunericul, înnoptară într-un loc ce semăna cu o peşteră. Cei doi mai deştepţi aşteptară până ce Hans adormi şi plecară mai departe. L-au lăsat pe bietul Hänsel dormind, gândind că au făcut ceea ce trebuia făcut. Numai că nu ştiau că nici lor nu le va merge tocmai bine.

Când, la primele raze ale soarelui, Hans se trezi, văzu că se află într-o groapă. Se uită în jur şi începu să strige: „Doamne, oare unde sunt?” Se ridică, se târî afară, merse apoi în pădure şi se gândi: „Sunt singur şi părăsit. Cum să fac eu rost de un cal?” Şi cum stătea el aşa cufundat în gânduri, îi ieşi în cale o pisicuţă cu blana pătată, care-i spuse prietenoasă:

– Unde mergi, Hans?

– Ah, chiar de ţi-aş spune, oricum nu mă poţi ajuta.

– Ce doreşti tu, ştiu eu bine, zise pisicuţa, tu vrei un cal. Vino la mine şi slujeşte-mă şapte ani cu credinţă şi-ţi voi da un cal mai frumos decât tot ce s-a văzut până acum pe lume.

„Asta-i o pisicuţă fermecată”, gândi Hans, „să o pun la încercare”.

Pisica îl luă în palatul ei fermecat unde avea o mulţime de pisici gălăgioase care o slujeau: săreau sprintene pe trepte în sus şi în jos şi erau foarte nostime şi simpatice. Seara, când stăteau la masă, trei dintre ele cântau – una la vioară, alta la contrabas şi alta sufla într-o trompetă umflându-şi obrajii cât putea. După ce au mâncat, strânseră masa, iar pisica îi zise lui Hans:

– Ei, acum, Hans, hai să dansăm!

– Nu, zise el, cum am să dansez eu cu o mâţă, n-am făcut-o niciodată până acum.

– Bine, atunci duceţi-l în pat, zise pisica-stăpână.

Şi-l duseră în camera lui, una îi aprinse lumina, alta îi scoase pantofii, alta ciorapii şi, la sfârşit, stinseră lumina.

A doua zi veniră din nou să-l ajute să se îmbrace: una-i băgă ciorapii, alta-i puse jartierele, alta îl încălţă, alta îl spălă pe faţă şi-l şterse cu coada.

„Ce plăcut” îşi zise Hans în gândul lui.

Dar şi el trebuia să slujească pisicile şi să taie zilnic lemne. Pentru aceasta primi un topor, o pană şi un fierăstrău de argint precum şi un baros din aramă.

După ce tăia lemnele, intra în casă; avea de mâncare şi de băut, dar nu vedea pe nimeni altcineva decât pe pisica cea cu blana pestriţă şi pe slujitoarele ei. Odată, pisica-stăpână îi zise:

– Hans, mergi în poiană, coseşte iarba şi usuc-o.

Şi-i dădu o coasă de argint şi o piatră de ascuţit din aur, poruncindu-i să le aducă înapoi în stare bună.

Hans se duse în poiană şi făcu ceea ce i se ceruse. După ce termină treaba, aduse acasă coasa, ascuţitoarea şi fânul cosit şi întrebă dacă n-ar fi cazul să i se dea plata.

– Nu, zise pisica, trebuie să mai faci multe treburi: ai aici lemn de construcţie, colţarul de măsurat, barda dulgherului şi tot ce trebuie, toate-s din argint şi tu trebuie să-mi faci o casă.

Hans construi casa, dar se tot gândea că el făcuse tot ce i se ceruse, însă calul nu-l primise. Petrecuse şapte ani la pisici şi era ca şi cum ar fi fost o jumătate de an. Pisica pestriţă îl întrebă într-o zi dacă vrea să-şi vadă calul.

– Da, zise Hans.

Ea deschise uşa unui grajd unde erau doisprezece cai, dar ce cai! strălucitori de-ţi luau ochii. Hans se bucură din toată inima.

Pisica pestriţă îi dădu iar de mâncare şi de băut şi-i zise:

– Du-te acasă, calul nu ţi-l dau acum, dar peste trei zile vin eu şi ţi-l aduc.

Hans plecă la drum, iar pisicuţa pestriţă îi arătă drumul către moară. Cât timp slujise la pisică nu primise haine, aşa că cele pe care le avea erau acum mici şi zdrenţuite. Când ajunse acasă, tovarăşii lui de morărit deja veniseră cu caii lor, dar unul era chior şi altul şchiop. Ei îl întrebară:

– Ei, Hans, unde-i calul tău?

– În trei zile va fi aici, le răspunse el.

Atunci cele două calfe au început să râdă:

– Da' de unde l-ai câştigat? Mă rog, cine ştie, locul tău o fi la moară!

Hans se duse în casă, dar bătrânul morar îi spuse că nu are voie să stea la masă: arăta aşa de murdar şi zdrenţăros, că i-ar fi ruşine dacă ar veni cineva şi l-ar vedea.

Îi dădură totuşi un blid cu mâncare, apoi trebui să se culce pe nişte paie în poiata gâştelor, fiindcă nu primi un pat.

A doua zi tocmai se împlineau cele trei zile şi la poarta morarului sosi o caleaşcă trasă de şase cai strălucitori şi un slujitor care-l aducea pe al şaptelea, cel pentru Hans, calfa morarului. Din trăsură coborî şi întră în moară o prinţesă, nimeni alta decât pisicuţa pătată pe care o slujise sărmanul Hans. Ea-l întrebă pe morar unde-i calfa lui care o slujise timp de şapte ani. Morarul spuse:

– Nu putem să-l primim în moară, e tare zdrenţăros, aşa că-i cu gâştele în poiată.

Prinţesa insistă să fie adus îndată la ea.

Calfele celelalte îl scoaseră afară, iar Hans trebui să-şi tragă peticele ca să se acopere. Prinţesa îi dădu nişte haine noi şi frumoase, el se spălă, se găti, iar când fu gata îmbrăcat, arăta ca un prinţ.

Prinţesa porunci să i se aducă mai întâi caii calfelor, cel chior şi cel şchiop. Apoi dădu ordin să i se aducă cel de-al şaptelea cal, purtat până aici de slujitorul ei. Morarul se uită la el şi zise:

– Aşa ceva n-am mai văzut vreodată.

– Şi încă de la sărmana calfă, zise prinţesa.

– Atunci lui Hans i se cuvine moara, spuse morarul.

Prinţesa îi spuse morarului că poate să-şi păstreze calul şi averea, îl luă pe Hans de mână, urcară în caleaşcă şi plecară împreună. Mai întâi se duseră la căsuţa pe care el o construise cu uneltele de argint; acolo era un palat din aur şi argint.

Hans şi pisicuţa pestriţă, care era o prinţesă vrăjită, s-au căsătorit şi au trăit în bogăţie şi fericire mulţi ani.

Şi nimeni nu mai poate spune că cine-i prost nu poate să ajungă domn. Vorba ceea: prost să fii, noroc să ai.

Croitoraşul cel isteţ

Era odată o prinţesă peste măsură de mândră. Cum sosea un peţitor, îl şi punea să ghicească o ghicitoare şi, dacă nu reuşea, îl alunga bătându-şi joc de el. Se dăduse sfoară-n ţară că prinţesa aceasta se va căsători doar cu acela care-i va dezlega ghicitoarea şi că oricine voia putea să încerce.

Trei croitori, care se aflau din întâmplare împreună, se gândiră că n-ar fi rău să-şi încerce şi ei norocul, mai ales că în meseria lor păreau isteţi. Doi dintre ei erau oameni serioşi, al treilea însă, un ştrengar şi un zănatec ce nu pricepuse niciodată nimic din meseria de croitor. Şi el se gândea că ar putea avea noroc, oricum din altă parte tot nu avea ce să-i pice.

Cei doi mai serioşi îi spuseră celui de-al treilea:

– Rămâi acasă, căci cu mintea-ţi scurtă nu poţi să ajungi prea departe.

Croitoraşul nu se lăsă îmbrobodit şi le spuse că vrea şi el să-şi pună mintea la lucru şi să contribuie la reuşita lor şi, de-ar fi să se dărâme lumea, tot nu rămâne acasă.

Atunci s-au anunţat la prinţesă tustrei şi i-au spus că ar vrea să-i dezlege ghicitoarea, că ei sunt oamenii potriviţi, au o minte aşa de ascuţită că ar putea trece prin urechile acului.

Prinţesa le spuse:

– Am pe cap păr de două feluri. Ce fel de păr am?

– Dacă nu mai este şi altul, atunci alb-negru, ca stofa care se numeşte sare şi piper, zise primul croitor.

– Fals, n-ai ghicit, zise prinţesa. Ia să vedem ce spune al doilea.

– Dacă nu-i alb-negru, atunci o fi maro-roşcat ca haina de sărbătoare a lui taică-meu.

– Fals, n-ai ghicit nici tu, zise prinţesa. Să răspundă al treilea! După cât îl văd eu, el va şti, zise prinţesa zâmbind ironic.

Atunci croitoraşul păşi ţanţoş şi zise plin de trufie:

– Prinţesa are pe cap un păr auriu-argintiu, aste-s cele două culori.

Când auzi prinţesa, se făcu palidă la faţă şi era cât pe ce să se prăbuşească de spaimă, căci croitoraşul reuşise, iar ea crezuse că nu există pe lume om care să ghicească. Când îşi reveni din leşin, zise:

– Cu asta nu ai câştigat nimic încă, trebuie să mai faci ceva. Jos, în staul, este un urs cu care trebuie să-ţi petreci noaptea; dacă mâine când mă scol eşti încă în viaţă, atunci te vei căsători cu mine.

Croitoraşul nu se sperie de propunere, ba chiar fu încântat şi zise:

– Cine nu riscă, nu câştigă.

Când veni seara, croitoraşul nostru fu dus în staulul ursului. Acesta vru de îndată să termine cu flăcăul şi să-i ureze bun-venit strângându-l vârtos între labele lui.

– Mai domol, mai domol, zise croitoraşul, te liniştesc eu îndată. Şi calm, ca şi cum nu şi-ar fi făcut nici o grijă, luă nişte nuci din buzunar, le sparse şi mâncă miezul. Când văzu asta, ursului i se făcu poftă şi vru şi el câteva nuci. Croitoraşul băgă mâna în buzunar şi-i dădu câteva pietre în loc de nuci. Ursul le băgă în bot, dar nu le putu sfărâma.

– Nici măcar nişte nuci nu eşti în stare să spargi, Cap-de-lemn ce eşti!

– Sparge-mi tu câteva, zise ursul mort de poftă.

– Na, iaca ce flăcău, să-i sparg nucile, zise croitoraşul, ai un bot aşa de mare şi nu poţi muşca nici o nucşoară cu el! Apoi luă piatra, o schimbă repede cu o nucă pe care o băgă în gură şi cranţ! o sparse în două.

– Ia dă să probez obiectul ăsta a doua oară, căci, după câte văd eu, nu-i aşa greu, ar trebui să-mi reuşească şi mie.

Croitoraşul îi dădu din nou pietre tari şi ursul se munci cu ele muşcând din toate puterile. Dar să nu credeţi că a reuşit! Atunci croitoraşul scoase de sub haină o scripcă şi începu să cânte. Când auzi ursul muzica, nu se

putu abţine şi începu să danseze şi aşa-i plăcu de mult, că-i spuse croitoraşului:

– Ascultă, e greu să cânţi la drăcovenia asta?

– Da de unde, e o joacă de copii, vezi tu, cu stânga o ţin, iar cu dreapta plimb arcuşul peste coarde. Totu-i simplu şi plăcut. Hop-ş-aşa, viva la muzica!

– Aş vrea să cânt şi eu la vioară, zise ursul, ca să pot dansa de câte ori îmi place. Ce zici? Îmi dai nişte lecţii de muzică?

– Cu toată plăcerea, zise croitoraşul, numai să ai ceva înclinaţie, talent adică. Şi mai e ceva: cu unghiile astea aşa mari, nu prea se poate cânta la vioară, trebuie să le tai.

Atunci aduse o menghină, ursul băgă laba, croitoraşul i-o prinse bine şi zise:

– Acum aşteaptă până aduc foarfeca.

Şi îl lăsă pe urs mormăind, iar el se aşează pe o grămadă de paie şi adormi.

Când prinţesa auzi ursul mormăind aşa tare, se gândi cu bucurie că-l dăduse gata pe pretendentul ei. Dimineaţa se sculă lipsită de griji şi bine-dispusă. Dar, când privi în staul, îl văzu pe croitoraş vesel şi sănătos, simţindu-se ca peştele în apă.

De data aceasta nu se mai putu împotrivi căsătoriei, aşa că veni o caleaşcă ce trebuia să-i ducă, pe ea şi pe croitor, la biserică pentru cununie. Dar când să urce ei în caleaşcă, apărură ceilalţi doi croitori care erau nişte prefăcuţi şi nu-l puteau suporta pe Hans, intrară în staul şi-l eliberară din menghină pe urs. Ursul ieşi afară şi începu să alerge după trăsură. Prinţesa îl auzi mormăind şi pufăind şi i se făcu frică.

– Ah, strigă ea, ursul e după noi, vrea să te ia.

Croitoraşul rămase nemişcat, ţinu capul drept, scoase picioarele pe fereastră şi strigă:

– Vezi menghina? Dacă nu pleci, iar te pun cu ghearele în ea.

Când auzi aceasta, ursul se întoarse înapoi la staul. Croitoraşul nostru merse liniştit la biserică şi prinţesa îi acordă mâna ei, fericită ca o ciocârlie. Cine nu crede, plăteşte un taler.

Cei doi drumeţi

Deal cu vale nu se întâlnesc, omul bun cu omul rău însă da, şi încă cum! Aşa s-au întâlnit odată, la drumeţie, un cizmar şi un croitor. Croitorul era un băieţandru simpatic, mereu vesel şi bine dispus. Îl zări pe cizmar venind din partea opusă şi, când îi văzu raniţa de piele, îşi dădu seama ce meserie are şi-i strigă glumeţ:

Coase-mi cusătura bine,
Trage-mi sfoara după tine,
Dă-mă cu negru catran,
Bate-mi cuiul c-un ciocan.

Cizmarul însă nu prea ştia de glumă; se schimbă la faţă ca şi cum ar fi băut oţet şi fu gata să-l ia la rost pe croitoraş. Bietul băiat începu să râdă, îi dădu sticla cu vin ce-o avea la el şi-i zise:

– Doar am glumit, frate, ia bea o gură şi varsă-ţi veninul.

Cizmarul trase o duşcă bună şi furtuna de pe faţă începu să i se risipească. Apoi îi dădu sticla înapoi croitoraşului. (Ar trebui să adaug că la băut se închină un singur pahar, dar pentru potolit setea nu-i de-ajuns.)

– Vrei să călătorim împreună? zise cizmarul.

– Mie-mi convine, numai dacă ai chef să mergem într-un oraş mare unde se pot câştiga ceva bani.

– Asta şi visam, într-un sătuc sau orăşel nu poţi câştiga mare lucru cu meseria noastră, mai ales că la ţară toţi oamenii umblă desculţi.

Aşa începură ei să colinde lumea împreună, cizmarul cu paşii măsuraţi, croitorul sărind ca nevăstuica pe zăpadă.

Timp la dispoziţie aveau berechet, de mâncare însă abia dacă aveau după ce să bea apă.

Când ajunseră în oraşul cel mare, merseră încolo şi încoace pe la breslele de meseriaşi; croitorul era simpatic, rumen în oraji, vesel, aşa că găsea repede câte un meşter care să-i dea de lucru. Şi dacă îi mai surâdea norocul şi meşterul avea şi vreo fiică, îi mai fura şi acesteia câte un sărut. Invidios pe succesele croitorului, cizmarul cel posac strâmba din nas şi zicea: „Cu cât eşti mai şmecher, cu atât ai mai mult noroc”. Dar croitorul nu se supăra, ci, vesel şi cu dragă inimă, împărţea tot ce câştiga cu cizmarul. Dacă se întâmpla să-i sune ceva monede în buzunar, le arunca pe masă, de săreau paharele în sus şi striga: „Cum au venit, aşa să se ducă!”

După ce au mers ei o bună bucată de vreme împreună, ajunseră la un han dintr-o pădure care ducea spre oraşul regelui. Erau acolo însă două

drumuri: pe unul se ajungea în oraş în şapte zile, pe altul numai în două. Doar că nu se ştia care dintre ele este mai lung şi care mai scurt.

Drumeţii se aşezară sub un stejar şi începură să socotească ce au de făcut, pentru câte zile să ia pâine ca să le ajungă.

Cizmarul spuse:

– Trebuie gândit bine când pleci la drum, eu vreau să iau pâine pentru şapte zile.

– Ce? Să cărăm în spinare pâine pentru şapte zile ca nişte animale de povară care nu se mai pot uita împrejur? Eu mă încredinţez lui Dumnezeu şi de nimic nu-mi pasă. Banii pe care-i mai am în buzunar sunt la fel de buni şi vara, şi iarna, dar pâinea se usucă pe căldură şi, pe deasupra, mucegăieşte. Haina mi-ajunge dacă-i până la glezne. De ce adică să nu găsim noi drumul cel bun? Pentru două zile pâine şi cu asta... basta.

Aşa că îşi cumpără fiecare pâine cât să-i ajungă şi porniră prin pădure la noroc.

În pădure era linişte ca într-o biserică. Nici un foşnet de vânt, nici un murmur de pârâu, nici un cântec de pasăre, iar printre crengile copacilor nu răzbătea nici o rază de soare.

Cizmarul nu scotea o vorbă, şi aşa de greu îl apăsa pâinea din spate, că-i curgea sudoarea pe faţa-i morocănoasă şi întunecată. Croitorul însă era în mare formă, sărea de ici colo, sufla în câte o frunză sau cânta un cântecel şi se gândea: „Dumnezeu din cer trebuie să se bucure că sunt aşa de vesel”.

Două zile trecură repede, dar în a treia zi, cum pădurea nu se apropia de capăt şi croitoraşul îşi mâncase deja pâinea, începu să nu mai fie aşa de vesel. Dar nu-şi pierdu curajul şi nici nu se lăsă pradă disperării. Căci se credea în mâinile norocului şi ale lui Dumnezeu.

A treia zi se culcă flămând sub un copac şi în dimineaţa următoare se sculă şi mai flămând. Aşa se întâmplă şi a patra zi şi, când cizmarul se

aşeza sub un copac şi prânzea în linişte, croitorul nu făcea decât să se uite la el. Dacă-i cerea o bucăţică de pâine, celălalt râdea batjocoritor şi zicea:

– Ai fost mereu vesel, iată, acum poţi să vezi şi cum este când nu eşti vesel: păsările care cântă vesele dimineaţa, seara le răpeşte uliul.

Pe scurt, cizmarul era fără de milă.

A cincea zi croitorul nu se mai putu ridica de slab ce era şi nu mai putea să scoată nici un cuvânt; obrajii îi erau albi şi ochii roşii. Atunci cizmarul îi spuse:

– Îţi dau azi o bucăţică de pâine, dar pentru asta să mă laşi să-ţi scot ochiul drept.

Nefericitul croitor ştia că altfel nu se poate salva şi, cum ţinea la viaţă, mai plânse pentru ultima oară cu amândoi ochii, apoi îl lăsă pe cizmar să-i scoată cu un cuţit ochiul drept. Croitorul îşi aduse aminte de ce-i spusese mama lui când mâncase dulciuri din cămară: „Omul mănâncă cât îi place şi suferă cât trebuie”. După ce savură bucăţica de pâine atât de scump plătită, se puse din nou pe picioare, uită ghinionul şi se consolă în sinea lui spunându-şi că, în fond, poate vedea şi cu un ochi. Dar în a şasea zi foamea îl încercă din nou şi inima-i slăbită abia de mai bătea. Seara căzu sub un copac, iar în a şaptea zi dimineaţă nu se mai putea ridica de istovit ce era şi trăgea să moară. Atunci cizmarul spuse:

– Vreau să-mi dovedesc mărinimia şi să-ţi dau din nou pâine, dar nu degeaba, pentru asta îţi iau şi celălalt ochi.

Croitorul se gândi la viaţa fluşturatică pe care o dusese, apoi se rugă lui Dumnezeu să-l ierte şi zise:

– Fă ce trebuie să faci, voi suferi ce va trebui să sufăr. Dar nu uita prietene, Dumnezeu nu ne judecă în fiecare zi, va veni ziua judecăţii când răul pe care mi l-ai făcut fără să fi avut vreo vină va fi pedepsit. În zilele mele bune am împărţit totul cu tine. Meseria mea este din acelea în care trebuie să împung punct cu punct. Dacă nu mai am ochi şi nu mai pot

coase, va trebui să cerşesc. Te rog, când voi fi orb, să nu mă laşi aici ca să mor.

Cizmarul însă era om fără frica lui Dumnezeu, aşa că luă cuţitul şi-i scoase şi ochiul stâng. Apoi îi dădu o bucată de pâine să mănânce, îi aduse un toiag şi plecară mai departe.

La apusul soarelui ieşiră din pădure şi ajunseră pe o câmpie unde era o spânzurătoare. Cizmarul îl lăsă pe orb lângă spânzurătoare şi îşi văzu mai departe de drum.

De oboseală, de durere şi de foame, nefericitul croitor adormi şi dormi toată noaptea. Când miji de ziuă, se trezi, dar nu ştia unde se află. În spânzurătoare atârnau doi bieţi păcătoşi, iar pe capul unuia dintre ei şedea o cioară. Deodată, unul dintre spânzuraţi începu să vorbească:

– Frate, eşti treaz?

– Da, sunt treaz, răspunse celălalt.

– Aş vrea să-ţi spun ceva, zise primul spânzurat: roua care a căzut azi dimineaţă pe noi cei spânzuraţi redă vederea celor care se spală cu ea. Dacă orbii ar şti, s-ar vindeca. Pare de necrezut, dar aşa este.

Când croitorul auzi una ca asta, luă batista, o udă cu roua de pe iarbă şi îşi frecă găvanele ochilor cu ea. De îndată golurile prinseră a se umple şi o pereche de ochi proaspeţi apăru în ele. Nu mult după aceea, croitorul văzu iar soarele ridicându-se de după deal în faţa lui; cetatea regelui, cu turnuri înalte şi porţi bogat împodobite, cu capiteluri şi cruci de aur în vârf începu să strălucească în lumina razelor de soare. El distingea acum frunzele copacilor, zărea păsările care zburau pe lângă el, gâzele care dansau în aer. Luă din buzunar nişte aţă de cusut şi când reuşi s-o bage prin urechile acului la fel de bine ca odinioară, inima-i tresăltă de bucurie. Se aruncă în genunchi, îi mulţumi lui Dumnezeu pentru mare mila lui şi-şi spuse rugăciunea de dimineaţă; nu uită să se roage şi pentru bieţii păcătoşi care atârnau în spânzurătoare ca limba în clopot şi pe care vântul îi bătea

ciocnindu-i unul de altul. Apoi îşi puse raniţa în spate, uită îndată de necaz şi plecă mai departe cântând şi fluierând.

Prima fiinţă care-i ieşi în cale era un mânz maroniu la culoare zburdând vesel pe câmpie. Îl prinse de coamă, săltă pe spatele lui şi vru să-i dea pinteni ca să-l ducă în oraş. Mânzul însă îl rugă să-l lase liber:

– Eu sunt încă prea tânăr, zise el, şi chiar un croitor uşurel şi subţirel ca tine mi-ar putea frânge spinarea; lasă-mă să alerg până ce voi deveni puternic. Va veni timpul când am să te răsplătesc pentru fapta ta cea bună.

– Eşti liber să alergi, zise croitorul, văd şi eu că nu eşti decât un mic zvăpăiat. Îi dădu o lovitură uşoară cu nuiaua pe spate, mânzul sări de bucurie în două picioare, apoi o luă la fugă peste şanţuri şi tufişuri.

Croitoraşul era flămând, nu mâncase nimic din ziua trecută. „Soarele mi-a umplut ochii, dar nu şi stomacul. Primul lucru ce poate fi mâncat şi-mi apare în cale al meu va fi!”. Între timp apăru o barză care se plimba prin iarbă plină de importanţă.

– Stai, opreşte-te, strigă croitorul şi o prinse de picioare. Nu ştiu dacă eşti bună de mâncat, dar foamea e aşa de mare, că nu am de ales, trebuie să-ţi tai capul şi să te frig.

– Să nu faci una ca asta, îi zise barza. Eu sunt o pasăre sfântă care aduce omului mult folos şi nimeni nu-i face vreun rău. Cruţă-mi viaţa şi cândva vei fi răsplătit.

– Bine, atunci pleacă, picioroango, zise croitorul.

Barza se ridică de la pământ şi zbură liniştită mai departe.

„Ce-o să mă fac, îşi zicea croitorul în sinea lui, foamea mă chinuie tot mai tare, stomacul mi-e gol, am să mor.”

În acest timp văzu pe apa unui heleşteu câteva răţuşte înotând înspre el. „Vin ca şi cum le-aş fi chemat eu” zise el şi-o prinse pe una dintre ele cu gând să-i sucească gâtul. Atunci raţa bătrână care stătea în stuf începu să măcăie tare, înotă cu ciocul deschis spre el şi-l rugă fierbinte să-i fie milă de copilaşul ei iubit.

– Nu te gândeşti, zise ea, cât ar suferi mama ta dacă te-ar răpi cineva şi ar vrea să-ţi sucească şi capul?

– Stai liniştită, spuse croitorul, ia-ţi copilul înapoi. Şi puse răţuşca la loc pe apă. Când se întoarse, dădu de un copac bătrân şi scorburos în care intrau albine şi apoi ieşeau, şi iar intrau şi iar ieşeau. „Aici am să-mi găsesc răsplata pentru faptele mele bune, îşi zise croitoraşul, mierea mă va întrema puţin.” Dar regina albinelor ieşi afară şi începu să-l amenințe:

– Dacă te atingi de poporul meu şi-i strici stupul, pielea îţi va fi înţepată de zece mii de ace. Dacă însă ne laşi în pace şi pleci în drumul tău, odată şi odată vei fi răsplătit.

Croitorul văzu că nici de data asta nu i-a mers. „Trei castroane goale şi-n al patrulea nimic, ăsta-i prânzul meu”, îşi zise. Apoi începu să se târască flămând către un oraş şi, cum se făcuse ora prânzului, intră într-un birt, se aşează la masă şi mâncă pe săturate. După asta îşi spuse: „Acum aş vrea şi eu să mă apuc de o treabă”. Merse prin oraş, căută un meşter şi găsi o slujbă bună. Cum îşi ştia bine meseria, deveni îndată renumit şi toţi orăşenii voiau să-şi facă haine la tânărul croitor. Preţuirea de care se bucura creştea de la o zi la alta. Şi de la o zi la alta creştea şi calitatea lucrului său, astfel încât chiar regele îl numi maestrul croitor al curţii.

Ei, dar lumea-i cum este! În aceeaşi zi, fostul lui tovarăş de drum, cizmarul, fu numit maestru cizmar al curţii regale. Când dădu de croitor şi văzu că are iar ochii întregi, îl cuprinse panica. „Înainte ca să se răzbune el pe mine, trebuie să-l bag eu în groapă”, gândi el. Dar, cine sapă groapa altuia, cade singur în ea.

Seara, după încetarea lucrului, aşteptă să se facă întuneric, apoi se strecură la rege şi-i şopti:

– Măria Ta, croitorul ăsta este un om foarte curajos şi el se încumetă să aducă îndărăt coroana de aur care s-a pierdut cu mulţi ani în urmă.

– Asta mi-ar face mare plăcere! zise regele.

A doua zi îl chemă la el pe croitor şi, în loc să-i comande haine pentru curteni, îl trimise să caute coroana de aur dispărută cu mulţi ani în urmă. Dacă nu, să facă bine şi să părăsească oraşul.

„Oho, gândi croitorul, un şmecher dă mai mult decât are. Dacă posacul de rege cere de la un om mai mult decât poate el face, atunci am să plec din oraş chiar în noaptea aceasta.”

Îşi strânse catrafusele şi plecă. Dar, când să iasă pe poarta cetăţii, începu să-i pară rău că dă bir cu fugiţii şi întoarce spatele norocului. Ajunse la heleşteul unde cunoscuse răţuştele; acolo, pe mal, se afla chiar bătrâna lor mamă, cea căreia îi lăsase puii nevătămaţi. Tocmai îşi curăţa penele cu ciocul şi, când îl văzu pe croitor aşa descurajat, îl întrebă ce i s-a întâmplat.

– Te vei minuna când vei auzi ce mi s-a întâmplat. Şi-i povesti amănunţit soarta lui.

– Dacă numai despre asta-i vorba, zise raţa, nu-i nici o problemă. Coroana a căzut în apă, stă pe fundul heleşteului, o scoatem îndată de acolo. Întinde numai batista pe mal.

Raţa se scufundă în adâncul heleşteului împreună cu cele douăsprezece răţuşte ale ei şi, după cinci minute de aşteptare, ieşiră la suprafaţă înotând de jur-împrejurul coroanei. O aduseră la mal şi o puseră pe batistă. Nu vă puteţi imagina ce minunată era coroana, strălucea mai puternic decât soarele cu miile de granate, rubine şi diamante care o împodobeau.

Croitorul legă cele patru colţuri ale batistei şi o duse regelui, care se bucură nespus şi-i atârnă ca dar un lanţ de aur în jurul gâtului.

Când văzu cizmarul că nu-i reuşise mişelia, se gândi la alta şi mai mare şi se duse la rege zicând:

– Măria Ta, croitorul se dă iar mare, zice că ar putea face o copie a palatului, cu tot ce are mişcător şi nemişcător, înăuntru şi în afară, din ceară.

Regele îl chemă pe croitor la el şi-i porunci să-i facă palatul şi, dacă nu-l va meşteşugi aşa fel încât să nu-i lipsească nici un cui, va zăcea pentru totdeauna sub pământ.

Croitorul se gândi: „Necazurile-s pe oameni, nimeni nu poate scăpa de ele”; şi-şi luă iar catrafusele şi plecă în lumea largă. Ajunse tocmai la copacul scorburos unde era stupul albinelor şi se aşeză jos cu capul plecat. Albinele zburară prietenoase spre el, iar regina lor îl întrebă, glumind, dacă n-ar vrea să-i dea o proptea ca să-şi ţină capul sus.

– Ah, zise croitorul, dacă ai şti ce mă apasă, n-ai mai râde. Şi-i povesti ce i-a cerut regele.

Albinele începură să zumzăie între ele şi să bâzâie şi matca, regina adică, zise:

– Du-te înapoi acasă acum, mâine însă vino cam tot pe la ora asta şi adu cu tine un prosop. Totul va fi bine.

El se întoarse la palat, iar albinele zburară şi ele tot într-acolo, se strecurară înăuntru şi iscodiră prin toate ungherele palatul. Apoi veniră înapoi în pădure şi construiră din ceară o copie aidoma celui văzut şi lucrau cu aşa viteză, că-l vedeai crescând cu ochii. Deja spre seară erau gata cu treaba, iar a doua zi dimineaţă, când sosi croitorul, minunea de palat din ceară se afla în faţa lui şi nu-i lipsea nici un cui din perete şi nici o ţiglă de pe acoperiş. Ba, pe deasupra, era gingaş şi alb ca zăpada şi mirosea a miere. Croitorul îl înveli cu mare grijă în batistă şi-l duse regelui care nu mai avu cuvinte ca să-şi exprime admiraţia. Îl puse în marea sală a palatului şi-i dărui croitorului, ca răsplată, o casă mare din piatră.

Cizmarul însă nu se lăsa cu una cu două, merse pentru a treia oară la rege şi-i zise:

– Măria Ta, croitorului ăstuia i s-a urcat de tot la cap; el crede că poate să facă în curtea palatului o fântână din care să ţâşnească apă limpede precum cristalul.

Regele îl chemă pe croitor la el şi-i zise:

– Dacă mâine nu am în curtea mea o fântână aşa cum te-ai lăudat că poţi face, vei fi scurtat de un cap.

Bietul croitor nu se gândi mult şi se grăbi să iasă pe poarta palatului şi, cum viaţa îi era din nou în primejdie, lacrimile îi curgeau din belşug pe obraji. Deodată îi apăru în faţă mânzul pe care îl lăsase liber odinioară: devenise un cal frumos.

– A venit momentul, îi spuse el croitorului, să te răsplătesc pentru fapta bună de odinioară. Ştiu de ce ai nevoie, dar nu-ţi fă griji, totul se va rezolva. Urcă-te în spinarea mea, acum pot să duc doi ca tine.

Croitorului îi veni inima la loc, sări în şa, iar calul alergă în oraş, direct la palat. Acolo se plimbă de trei ori jur-împrejur, repede ca fulgerul şi a treia oară se prăbuşi la pământ. Într-o clipă se auzi o plesnitură îngrozitoare şi o bucată de pământ din curtea palatului sări în sus ca un cartuş, iar din locul acela ţâşni un şuvoi puternic de apă limpede precum cristalul. Razele soarelui începură să danseze printre picăturile de apă şi era aşa de frumos totul, că regele nu înceta să se mai minuneze; îl îmbrăţişă pe croitor de faţă cu toţi ceilalţi curteni şi-i promise daruri bogate.

Dar fericirea nu dură mult pentru că cizmarul cel invidios nu avea pic de somn.

Regele avea mai multe fiice, una mai frumoasă decât alta, dar nici un fiu. Atunci nemernicul de cizmar se duse la rege şi-i spuse:

– Măria Ta, croitorului nu i-a scăzut orgoliul lui nemăsurat. Acum s-a lăudat că, dacă vrea, poate face să-i sosească regelui prin aer un fiu.

Regele trimise după croitor şi-i zise:

– Dacă tu-mi vei aduce în nouă zile un fiu, ţi-o voi da de soţie pe fiica mea cea mare.

„Răsplata este desigur mare”, se gândi croitorul, „dar cireşele sunt prea sus pentru mine, dacă mă urc şi le iau, s-ar putea să se rupă craca şi

să cad.” Se duse acasă, se aşează cu picioarele încrucişate sub el la masa lui de lucru şi începu să se gândească ce să facă. „Şi totuşi va trebui să plec, n-am încotro, altfel s-ar putea să-mi pară rău toată viaţa.” Îşi luă raniţa în spate şi ieşi pe poarta palatului. Când ajunse pe câmpie, văzu o veche prietenă, barza, care se plimba ca un filosof: din când în când se oprea şi privea la câte o broscuţă, o lua în cioc şi-i dădea drumul pe gât. Barza se apropie bucuroasă şi-l salută:

– Văd că ai raniţa în spate, zise ea, asta să însemne că vrei să părăseşti oraşul? De ce?

Croitorul îi povesti ce-i cere regele, că nu poate să nu îndeplinească porunca, în sfârşit, se jelui berzei ca unei adevărate prietene şi-i spuse toate necazurile prin care trecuse de când nu se mai văzuseră.

– Ia nu-ţi mai face singur sânge rău din orice, că încărunţeşti devreme, zise barza. Las’ că te-ajut eu. Cum eu car mereu copii în oraş, pot lua din fântână şi un prinţişor pentru regele tău. Mergi acasă şi stai liniştit. De azi în nouă zile să fii la palat că voi veni şi eu acolo.

Croitoraşul se duse acasă, aşteptă în linişte şi, la timpul potrivit, barza sosi.

Bătu la fereastră, croitorul îi deschise şi cumătra picioroangă intră păşind gravă pe pardoseala de marmură; în cioc avea un copil frumos ca un înger, care întindea mânuţele spre regină. I-l puse în poală, iar ea îl sărută cu multă dragoste. Barza luă, înainte de a zbura, raniţa ei de călătorie şi i-o dădu reginei. În ea erau punguţe cu mazăre zaharată şi boabele fură împărţite prinţeselor. Cea mai mare nu primi nici o boabă. Ea îl luă de soţ pe croitor. „E ca şi cum aş fi câştigat lozul cel mare, îşi zise croitorul, avea dreptate mama când îmi spunea că cel care crede în Dumnezeu, acela-i om norocos.”

Cizmarul trebui să facă pantofii cu care croitorul dansă la nuntă, iar nu mult după asta, i se porunci să părăsească oraşul. De ciudă şi de căldură nu observă că apucase tocmai pe drumul spre spânzurătoare. Obosit, se

culcă în iarbă şi, când închise ochii şi vru să doarmă, cele două ciori de pe capetele spânzuraţilor se repeziră la el şi-i ciuguliră ochii. Înnebunit, cizmarul fugi în pădure şi trebuie să fi murit, că nimeni nu l-a mai văzut şi n-a mai auzit de el.

Hans, ariciul

Era odată un ţăran care avea multă avere, dar, cu toată bogăţia lui, era nefericit: el şi nevasta lui nu aveau copii. Ades, când mergea cu alţi ţărani în oraş, aceştia făceau glume pe seama lui şi-l întrebau de ce nu are copii. El se înfuria şi, când venea acasă, zicea:

– Vreau să am şi eu un copil, chiar de-ar fi un arici.

După o vreme, nevasta lui rămase grea şi născu. Dar nu un băieţel obişnuit, ci unul care avea partea de sus a corpului ca un arici.

– Vezi, îi zise ea speriată, ne-a ajuns un blestem, tu eşti de vină, tu ai spus că vrei un arici.

– Ce să ne mai certăm, nu ne foloseşte la nimic. Acum să botezăm copilul. Va fi greu să găsim un cumătru.

– Va trebui să-l numim Hans, ariciul.

La botez preotul le spuse:

– Din cauza ghimpilor nici într-un pătuleţ normal nu poate sta.

Aşa că-l puseră după sobă. Nu putea bietul Hans nici să sugă la sânul mamei lui, pentru că o înţepa cu ghimpii. Stătu opt ani după cuptor şi părinţii se cam săturaseră de el. Când părea obosit, se gândeau că poate va muri. Dar nu murea, ci stătea mereu culcat după sobă.

Acu’ se întâmplă că ţăranul trebui să plece la târg şi o întrebă pe nevasta lui ce să-i aducă, iar ea îi zise să-i aducă puţină carne, chifle şi franzeluţe, cam cât ar fi nevoie pentru casă. Slujnica vru şi ea o pereche de papuci şi ciorapi cu jartiere. La urmă, tatăl îl întrebă pe copil:

– Hans, tu ce-ai vrea de la târg?

– Tăticule, mie să-mi aduci un cimpoi.

Când se întoarse de la târg, omul dădu nevestei carnea şi pâinea, slujnicei papucii şi ciorapii, iar lui Hans cimpoiul. Acesta zise:

– Tăticule, du-te la fierar şi spune-i să potcovească cocoşul, că vreau să plec în lume şi să nu mă mai întorc niciodată aici.

Tatăl răsuflă uşurat că scapă de copil şi se duse la fierar să potcovească cocoşul. Hans luă cu el nişte măgari şi nişte porci şi se urcă pe spinarea cocoşului care zbură în pădure poposind în vârful unui copac. Acolo Hans începu să pască porcii şi măgarii. Anii trecură, băiatul crescu, se făcu mare, iar tatăl lui nu mai ştia nimic de el. Când se urca în copac, Hans cânta din cimpoi.

Odată, trecu prin apropiere regele care ieşise la vânătoare şi se rătăcise în pădure. Auzind muzica aceea frumoasă, trimise un slujitor să vadă de unde vine. Servitorul se uită peste tot, dar nu văzu decât un mic animal în vârful copacului, urcat pe un cocoş şi cântând din cimpoi. Regele îl puse pe slujitor să-l întrebe dacă nu ştie un drum ca să iasă din pădure şi să ajungă la regatul lui. Hans coborî împreună cu cocoşul din copac şi-i spuse regelui că o să-i arate drumul, dacă acceptă să-i dea în scris că-i va dărui în schimb ce va întâlni în cale când se va întoarce la curte.

„Îi dau în scris, tot nu ştie să citească, aşa că pot scrie ce vreau eu”. Luă pana şi cerneala, scrise ceva pe un petic de hârtie, i-l dădu lui Hans, iar acesta îi arătă drumul spre palat. Când îl văzu de departe, prinţesa îi ieşi înainte ţopăind de bucurie, îi sări în braţe şi-l sărută. Atunci regele se gândi la Hans-ariciul şi-i povesti fiicei lui ce i se întâmplase în pădure: cum stătea animalul acela ciudat pe un cocoş şi cânta din cimpoi, cum îi promisese că-i va da ce întâlneşte în drum când ajunge acasă şi că-i scrisese promisiunea gândind că dihania oricum nu ştie să citească.

Prinţesa fu foarte bucuroasă şi-i spuse că a făcut foarte bine şi că ea nici în ruptul capului nu se duce în pădure.

Între timp, Hans-ariciul plecă şi el din pădure spre regat. Regele poruncise ca, dacă vine unul călare pe un cocoş şi are un cimpoi la el,

străjerii toţi să tragă cu puşca în el, să-l împungă cu baionetele, ca nu cumva să intre în palat.

Aşa se şi întâmplă, toţi străjerii se pregăteau să-l împungă cu baionetele, numai că Hans-ariciul dădu pinteni cocoşului şi zbură direct la fereastra regelui, se lăsă jos şi începu să strige că trebuie să-i dea ce-i promisese, altfel îl va ucide pe el şi pe fiica lui.

Atunci regele, speriat de moarte, îi spuse fiicei să se ducă afară. Ea se îmbrăcă în rochie albă, tatăl ei îi dădu o caleaşcă trasă de şase cai, câţiva slujitori foarte buni, bani şi alte averi. Hans-ariciul se urcă lângă ea în caleaşcă, îşi luă rămas bun de la rege şi plecă mai departe. Regele plângea gândindu-se că n-are să-şi mai vadă fiica niciodată.

Dar lucrurile se petrecură cu totul altfel.

Abia ieşiră din oraş că Hans o şi dezbrăcă pe fată de rochia ei albă şi o împunse cu ţepii săi aşa de tare, că o umplu de zgârieturi.

– Asta-i plata pentru necinstea voastră, zise Hans, du-te înapoi la tatăl tău să trăiţi de acum încolo în batjocură.

Hans plecă mai departe călare pe cocoşul potcovit.

Ajunse într-un alt regat, la alt rege căruia îi arătase şi lui cândva drumul ca să iasă din pădure. Regele acesta însă porunci că, dacă va veni Hans, să i se dea toate onorurile şi să fie invitat în palat.

Când îl văzu prinţesa, se sperie cumplit, dar îşi aduse aminte că nu poate face altfel decât îi poruncise tatăl ei. Aşa că-i ură bun venit, se căsători cu el, iar Hans luă loc la masa regelui, unde mâncă şi bău. Când se apropie seara şi trebuiau să meargă la culcare, ei i se făcu frică de ghimpii de pe ţeasta lui Hans. Acesta îi spuse că nu are de ce să se sperie, că n-o să i se întâmple nimic rău. Îi ceru câţiva slujitori cărora le spuse să aprindă un foc mare pentru că el, când se va duce la culcare, îşi va lepăda pielea cu ţepi şi o va lăsa lângă pat; ei s-o ia, s-o arunce în foc şi s-o păzească până ce flăcările o vor mistui.

Când cocoşul anunţă miezul nopţii, Hans intră în camera de culcare, dezbrăcă pielea de arici, slujitorii o aruncară în foc unde se prefăcu în cenuşă. Iar Hans arăta acum ca orice om normal, numai că era negru de parcă ar fi fost ars.

Regele trimise după vracii cei mai vestiţi care-l dădură cu tot felul de alifii şi balsamuri şi el se făcu alb şi frumos ca un prinţ din poveste. Când îl văzu aşa chipeş, prinţesa nu mai putu de bucurie şi în curând fu serbată şi nunta, iar Hans-ariciul deveni regele acelei ţări.

Cum trecuseră mulţi ani de când plecase de acasă, se duse împreună cu soţia lui la părinţi şi le spuse că el este fiul lor, dar bătrânul lui tată îi spuse că el nu a avut nici un fiu, ci doar un arici care a plecat în lume călare pe un cocoş potcovit.

În cele din urmă, recunoscură în tânărul chipeş pe Hans-ariciul şi, bucuroşi, plecară cu toţii la palat şi au trăit acolo mulţi ani fericiţi, iar dacă n-or fi murit între timp, mai trăiesc şi azi.

Cămaşa mortului

O mamă avea odată un băieţel de şapte ani aşa de frumos şi drăgălaş, că oricine îl vedea îl îndrăgea, iar ea îl iubea mai mult decât orice pe lume.

Acu’, se întâmplă că băieţelul se îmbolnăvi grav şi, aşa deodată, Dumnezeu îl luă la el. Mama lui plângea zi şi noapte, nimic nu putea s-o mângâie. La scurt timp după înmormântare, băieţaşul îi apăru în vis, chiar în locul unde se juca el de obicei când trăia. Mama plânse şi plânse şi, când se lumină de ziuă, băieţelul dispăru. Cum însă ea nu înceta să plângă, îi apăru din nou într-o noapte, în vis, îmbrăcat în cămăşuţa albă cu care fusese înmormântat şi cu o coroniţă pe cap; se aşeză lângă pat şi-i zise:

– Mamă, nu mai plânge, că dacă tu plângi eu nu pot dormi în sicriul meu; cămăşuţa mea este mereu udă de lacrimile tale şi nu se mai usucă.

Când auzi aceasta, mama se sperie şi nu mai plânse.

În noaptea următoare, copilaşul îi apăru iar în vis, ţinând o luminiţă în mână şi zicându-i:

– Vezi, cămăşuţa mea-i uscată şi eu pot să dorm liniştit în sicriul meu.

Atunci mama îi încredinţă Bunului Dumnezeu suferinţa ei şi răbdă în tăcere durerea despărţirii, iar copilul nu-i mai apăru în vis şi dormi liniştit în mormântul lui de sub pământ.

Călătoria lui Degeţel

Un croitor avea odată un fiu care nu era mai mare decât degetul mare de la mână şi de aceea se numea Degeţel. Dar pe cât era băieţelul de mic, pe atât de curajos, şi-i spunea mereu lui tată-su:

– Tată, eu trebuie să plec neapărat în lumea largă.

– Bine, fiule, zise bătrânul croitor într-o zi, şi luă un ac de cârpit ciorapii, topi nişte ceară roşie şi-i făcu o gămălie, apoi îi spuse:

– Uite, ai şi o săbiuţă s-o iei cu tine, are să-ţi prindă bine.

Degeţel vru să mai mănânce, înainte de a pleca, încă o dată împreună cu părinţii lui. Dădu o raită prin bucătărie, văzu oala care fierbea pe plită ca în fiecare zi şi întrebă:

– Mamă, ce avem azi de mâncare?

– Vezi şi tu singur, îi răspunse mama.

El vru să se uite în oală şi, cum stătea pe marginea ei, aburul îl luă pe sus şi-l azvârli pe horn afară. O vreme călători pe abur prin aer, apoi căzu pe pământ. Era în sfârşit liber, în lumea largă. Începu să umble de ici, colo, ajunse la un meşter, începu şi el să lucreze, dar nu-i plăcea mâncarea pe care o primea.

– Doamnă, dacă nu faceţi o mâncare mai bună, îi zise Degeţel soţiei meşterului, eu plec de aici, iar mâine dimineaţă am să scriu pe uşa dumneavoastră „cartofi prea mulţi, carne prea puţină, adio rege al cartofilor”.

– Ei bine, ce vrei tu în fond, lăcustă? răspunse nevasta meşterului furioasă, luând o cârpă de bucătărie şi vrând s-o arunce după Degeţel; dar croitoraşul cel mic cât degetul mare de la mână se vârî cu dibăcie sub un

degetar şi privea de acolo cum stăpâna îl căuta peste tot cu limba scoasă. Ea ridică degetarul, el se vârî într-o cârpă şi când ea începu să caute printre cârpe, el se vârî într-o crăpătură a mesei.

– He, he, strigă el, doamnă meştereasă, şi ridică în sus capul, iar când ea voi să-l lovească, sări în sertarul mesei. În sfârşit, femeia reuşi să-l prindă şi să-l azvârle afară din casă.

Degeţel hoinări el cât hoinări până când ajunse într-o pădure mare. Acolo întâlni o bandă de tâlhari care voiau să fure comoara regelui. Când îl văzură pe Degeţel, se gândiră: „aşa un flăcăiandru care se poate strecura pe gaura cheii ne-ar trebui şi nouă, ne-ar servi drept şperaclu”.

– Hei, alo, tu Goliat uriaşul, vii cu noi la tezaurul regelui, ai să intri înăuntru să ne arunci banii afară!

Degeţel se gândi puţin şi acceptă să meargă la furat cu hoţii. Ajunseră la tezaurul regal, găsiră uşa deschisă şi el dădu să se strecoare prin gaură, dar îl zări un străjer şi-i zise celuilalt:

– Ce-o fi năzbâtia aceea care se târăşte ca un păianjen scârbos pe lângă uşă? Mă duc să-l zdrobesc.

– Lasă arătarea în pace, zise celălalt, ce rău ţi-a făcut ca s-o omori?

Aşa că Degeţel se strecură bucuros prin gaura cheii în cămara unde era tezaurul, deschise fereastra sub care aşteptau hoţii şi începu să arunce talerii unii după alţii. Când era în toiul muncii, croitoraşul îl auzi venind chiar pe rege care voia să facă un control al tezaurului. În mare grabă ieşi afară. Regele observă că lipsesc taleri şi nu putea înţelege cum de au dispărut: lacătul era pe uşă, la locul lui, zăvorul în bună stare şi totul părea bine păzit. La plecare le spuse străjerilor:

– Fiţi atenţi, se întâmplă ceva cu banii.

Când Degeţel, care se strecurase iar în cămara tezaurului, îşi începu din nou munca, banii aruncaţi afară sunau ca şi cum ar fi plouat: clip-clap, clip-clap, clip-clap. Străjerii sosiră în grabă şi voiră să prindă hoţul. Dar Degeţel, auzindu-i, fu mai ager decât ei: sări într-un colţ şi se ascunse bine

sub un taler, ca să nu fie văzut, ba, mai mult, începu să-i tachineze pe străjeri, strigându-le:

– Eu sunt aici! Eu sunt colea!

Străjerii alergau încolo şi încoace după el, dar abia ajungeau într-un colţ, că Degeţel era deja în altul, sub alt taler, şi striga:

– Sunt aici, he, he, he!

Străjerii se repezeau într-acolo, Degeţel era deja în al treilea colţ şi striga:

– Sunt aici! He, he, he!

Şi aşa îşi bătu joc de ei, îi alergă prin cămară până când, morţi de oboseală, străjerii ieşiră de acolo.

Apoi Degeţel începu iar să arunce taleri, unul câte unul, pe fereastră. Pe ultimul îl aruncă din toate puterile şi zbură o dată cu el pe fereastră. Hoţii îl lăudară foarte tare:

– Eşti un adevărat erou, nu vrei să devii şeful nostru?

Degeţel se gândi, apoi le spuse că el ar vrea mai întâi să vadă lumea.

Hoţii împărţiră prada, Degeţel nu dori decât un creiţar, căci atât putea duce. Apoi îşi agăţă săbiuţa la şold, le spuse bună ziua hoţilor şi o luă la picior.

Munci din nou la câţiva stăpâni, dar nici o muncă nu-i plăcu. În sfârşit, intră slugă la un birtaş. Slujnicele nu-l puteau suferi deloc pentru că el vedea, fără ca ele să ştie, tot ce făceau pe ascuns, cum furau din farfuriile clienţilor şi din beci, şi-i spunea totul stăpânului.

Încât se vorbiră între ele să scape de el.

– Aşteaptă numai, îi spuseră într-o zi, că o să-ţi plătim cu aceeaşi monedă!

Curând o slujnică se duse în grădină să taie iarba, iar Degeţel sărea de pe o frunză pe alta şi privea pe deasupra şi pe dedesupt; ea îl cosi împreună cu iarba şi-l puse într-un ţol mare, apoi dădu iarba s-o mănânce vaca. Vaca îl înghiţi odată cu iarba şi el se trezi în întuneric fără să i se fi

întâmplat ceva. I se făcu rău acolo, în întunecimea aceea, şi, în timpul mulsului, începu să strige:

Strip, strap, strol,

Ciubărul încă-i gol?

Dar, din cauza zgomotului ce se făcea la muls, nu fu auzit.

Stăpânul veni în staul şi zise:

– Mâine vaca asta va fi tăiată!

Lui Degeţel i se făcu frică şi strigă cu o voce clară:

– Lasă-mă, stăpâne, să ies afară, sunt aici, înăuntru.

Birtaşul auzea bine, dar nu ştia de unde venea vocea.

– Unde eşti? întrebă el.

– În Neagra, răspunse Degeţel.

Dar stăpânul nu pricepu ce vrea să zică. A doua zi dimineaţă, vaca cea neagră fu tăiată.

Din fericire, Degeţel nu fu atins cu satârul şi nu se alese cu nici o zgârietură. Dar se rătăci tocmai în carnea din care se făceau cârnaţii. Când sosi cârnăţarul şi vru să se apuce de treabă, Degeţel începu să strige:

– Nu toca aşa adânc, nu toca aşa adânc, eu sunt dedesubt!

Din cauza zgomotului maşinii de tocat cârnăţarul nu auzea nimic.

Acu’, micul Degeţel se afla în mare primejdie, dar nevoia te face priceput, aşa că băiatul sărea încoace şi încolo printre cuţitele maşinii, reuşind să scape nevătămat, dar nu şi să iasă de acolo. Împreună cu bucăţile de slănină, se trezi într-un caltaboş şi, de câte ori hangiţa tăia câte o felie, el era atent ca nu cumva lama cuţitului să-i taie capul. În sfârşit, când crezu că nu mai e nici o primejdie, îşi făcu loc şi tâşni afară.

Dar în casa în care suferise atâtea nu voi să mai rămână şi plecă din nou să colinde lumea.

Ieşi la câmp deschis şi întâlni în cale un vulpoi care mergea cufundat în gânduri. Vulpoiul îl înghiţi pe Degeţel.

– Hei, domnule vulpoi, îi strigă, eu sunt cel care-ţi stă în gât. Lasă-mă să ies de aici.

– Ai dreptate, de la tine n-am cu ce să mă aleg. Promite-mi că mă vei ajuta să fur găinile din curtea tatălui tău şi te las liber.

– Cu dragă inimă, îţi promit să te ajut să le iei pe toate.

Şi vulpoiul îl lăsă să iasă, ba îl duse şi în spate până acasă.

Când tatăl îşi revăzu fiul iubit, îi dădu vulpoiului cu plăcere toate găinile pe care le avea.

– Ba am să-ţi dau şi bani, zise Degeţel, şi-i dădu creiţarul pe care-l avea de când fusese la furat cu hoţii.

„De ce i-a dat vulpoiului găinile să le halească?” te întrebi, poate, cititorule. Ei bine, ce nu dă un tată ca să-şi recapete fiul?!

Vânătorul cel iscusit

Era odată un flăcău care învăţase meseria de lăcătuş. Într-o zi, îi spuse tatălui său că vrea să plece în lume ca să-şi pună la încercare priceperea.

– Da, zise tatăl, sunt mândru de hotărârea ta. Şi-i dădu câţiva bani de drum, iar tânărul plecă în lumea largă să-şi caute de lucru.

De la un timp, după ce lucră el la mai mulţi meşteri, începu să nu-i mai placă meseria de lăcătuş, în schimb căpătă gust pentru cea de vânător. Hoinărind el aşa încoace şi încolo, întâlni un vânător în haine verzi care-l întrebă de unde vine şi încotro se duce. Flăcăul îi spuse că el este lăcătuş, dar că nu-i prea place lăcătuşeria şi că ar vrea să se facă vânător, întrebându-l apoi dacă nu vrea să-l ia de ucenic.

– O, cum să nu, dacă vii cu mine, te învăţ cu dragă inimă.

Flăcăiaşul nostru se angajă pentru mai mulţi ani slugă la vânător şi învăţă să vâneze. Apoi, vru iar să plece în lume să-şi încerce norocul, dar vânătorul nu-i dădu ca simbrie decât o puşcă cu aer, care avea însă calitatea că, atunci când se trăgea cu ea, nimerea la ţintă fără greş.

El plecă de îndată şi ajunse într-o pădure atât de mare, de nu puteai s-o străbaţi de la o margine la alta într-o singură zi.

Cum se făcuse deja seară, se urcă într-un copac înalt ca să nu vină la el niscaiva jivine şi să-l sfâşie. Către miezul nopţii i se păru că undeva departe licărea o luminiţă. Dădu crengile la o parte, şi începu s-o observe mai atent ca să-şi dea seama de unde venea. Aruncă mai întâi pălăria jos, apoi coborî şi el din copac, îşi puse pălăria pe cap şi plecă spre locul unde se vedea luminiţa. Cu cât mergea însă mai mult, cu atât luminiţa îi părea mai mare şi, când fu aproape de ea, văzu că de fapt era un foc mare în

jurul căruia stăteau trei uriaşi care învârteau o ţepuşă cu un bou pus la frigare.

Acu’, unul dintre uriaşi zise:

– Trebuie să gust carnea să văd dacă-i destul de friptă. Rupse o bucată şi vru s-o bage în gură, dar vânătorul îi zbură carnea din mână.

– Ia uite, vântul mi-a luat carnea; şi luă altă bucată, dar când tocmai voia s-o muşte, vânătorul trase iar o rafală cu puşca lui cu aer şi hartanul de friptură dispăru din nou din mâna uriaşului. Uriaşul, crezând că vecinul îi făcea glume proaste, îi arse o palmă zdravănă, strigându-i:

– De ce-mi tot iei bucata de carne?

– Eu nu ţi-am luat nimic, ţi-a luat-o un glonte trimis de undeva.

Uriaşul luă a treia bucată de carne, dar vânătorul iar i-o împuşcă.

Atunci cei trei uriaşi grăiră:

– Bun trăgător trebuie să fie ăsta care-ţi ia mâncarea de la gură; aşa unul ne-ar fi de folos. Vino aici lângă noi, maestre trăgător, stai lângă foc şi mănâncă pe săturate că este de unde. Noi nu-ţi facem nici un rău, dar, dacă nu vii şi aştepţi să te luăm cu forţa, atunci vei fi pierdut.

Flăcăul se apropie, le spuse că este vânător foarte iscusit şi că încotro ţinteşte cu flinta lui nimereşte la fix. Uriaşii i-au promis că, dacă merge cu ei, va avea numai de câştigat, povestindu-i apoi că la marginea pădurii se află un lac mare şi după acest lac un turn unde stă închisă o preafrumoasă prinţesă pe care ei ar vrea s-o răpească.

– Merg, zise vânătorul cel iscusit, chiar acum vreau să mă apuc de treabă.

– Dar mai e ceva, i-au zis ei. Acolo se află un căţel care, îndată ce se apropie cineva, începe să latre şi cum latră se scoală toată curtea regală. Noi de aceea n-am putut merge până la turn. Te încumeţi să împuşti câinele?

– Cum să nu, asta-i nimica toată pentru mine.

Apoi se îmbarcă împreună cu uriaşii pe o corabie şi plecară pe apă; când era aproape de mal, apăru câinele, dar nu apucă să latre, că vânătorul îl doborî cu puşca de îndată ce-l văzu. Uriaşii nu mai puteau de bucurie şi deja se gândeau la prinţesa din turn. Vânătorul însă le spuse să aibă răbdare cât va merge el să vadă cum stau lucrurile cu turnul şi să nu vină până ce nu-i va striga.

Se îndreptă spre turn. Acolo era aşa o linişte, că şi zborul muştii s-ar fi auzit, pentru că toată lumea dormea. Intră, deschise uşa la prima cameră şi văzu pe un perete o sabie din argint curat şi o stea de aur pe care era gravat numele regelui; alături, pe o masă, era o scrisoare şi, când o desfăcu, află din ce era scris acolo că cine are sabia aceea poate ucide pe oricare i s-ar opune. Tânărul luă sabia de pe perete, şi-o atârnă la şold şi plecă mai departe. Ajunse în camera în care tocmai dormea prinţesa. Era aşa de frumoasă, că vânătorului nostru i se tăie răsuflarea când o privi şi rămase multă vreme ca fermecat. „Cum aş putea eu să dau aşa mândreţe de fată unor uriaşi sălbateci care numai ticăloşii au în minte!”, gândea vânătorul şi începu să se uite în jurul lui. Văzu o pereche de pantofi sub pat, pe cel drept era scris numele tatălui şi alături era o stea, pe cel stâng era scris numele ei şi alături era o stea. Mai văzu acolo un batic de mătase brodat cu aur, pe partea dreaptă era scris numele tatălui, pe partea stângă numele fiicei şi totul cu fir de aur.

Vânătorul luă un foarfece, tăie partea dreaptă şi o băgă în raniţă, apoi luă pantoful drept, cel cu numele regelui, şi-l băgă şi pe el în raniţă. Mai tăie un mic petic şi din cămaşa cu care era îmbrăcată prinţesa, care dormea, şi făcu în aşa fel încât să n-o atingă, deşi tare ar fi vrut, ca să n-o trezească. Apoi plecă la uriaşii care îl aşteptau la poartă, crezând că le-o va aduce pe fiica regelui. Tânărul îi strigă spunându-le că prinţesa este în mâinile lui, dar că nu le poate deschide poarta, aşa că-i roagă să vină unul câte unul la o gaură din zidul ce înconjura turnul ca să se strecoare prin ea.

Zis şi făcut. Primul uriaş veni, îşi băgă capul în gaură, vânătorul îl prinse de păr, îi tăie gâtul cu sabia, apoi îi trase trupul înăuntru. Aşa se petrecu şi cu al doilea şi cu al treilea uriaş. După ce isprăvi treaba, le tăie şi limbile şi le băgă în raniţă, foarte fericit c-o salvase pe prinţesă. „Vreau să mă duc acasă ca să le arăt alor mei ce isprăvi am făcut, iar după aceea am să plec din nou în lume să-mi întâlnesc norocul pe care mi l-a hărăzit Dumnezeu.”

Dimineaţa, când se trezi, regele văzu cei trei uriaşi care zăceau morţi lângă zidul turnului. Se duse repede în camera fetei, o trezi şi o întrebă dacă nu ştie cine era acela care i-a ucis pe uriaşi.

– Nu ştiu, dragă tată, am dormit.

Dar când se sculă şi vru să-şi încalţe pantofii, observă că cel drept îi lipsea; şi, când se uită la batic, văzu că şi marginea baticului îi lipsea şi chiar o bucăţică din cămaşa de noapte.

Regele convocă întreaga curte şi întrebă cine o apărase pe fiica lui de uriaşi.

Acu’, el avea o căpetenie, un bărbat urât ca dracul şi chior de un ochi. Acesta se înfăţişă cu îndrăzneală la rege şi zise că el i-a ucis pe uriaşi. Atunci regele îi spuse că, dacă aşa stau lucrurile, o va primi pe prinţesă de nevastă. Fata, speriată, se împotrivi tatălui ei:

– Tată, decât să mă mărit cu omul acesta, mai bine plec în lume şi am să merg unde m-or duce picioarele.

Regele se supără şi-i spuse că, dacă nu-i dă ascultare şi nu se mărită cu salvatorul ei, va trebui să dezbrace hainele regale, să se îmbrace ca o ţărancă săracă şi aşa să plece de la curte, să se ducă la un olar şi să vândă oale.

Prinţesa îşi dezbrăcă hainele scumpe, merse la olar, închirie o chilioară şi începu să vândă oale ca să-şi plătească găzduirea şi să poată trăi de azi pe mâine.

Regele primi ştire unde se afla fiica lui şi trimise o căruţă care trecu peste oale şi le făcu pe toate numai cioburi. Ea începu să plângă şi să se jeluie:

– Doamne, cum am să plătesc eu oalele sparte?

Regele făcu isprava asta ca s-o oblige să se mărite cu nemernica de căpetenie care se dădea drept salvatorul ei. Dar fata se duse iar la olar şi-l rugă să-i dea alte oale să le vândă; îi spuse că nu se va mai aşeza la stradă ca să fie în calea căruţelor. Olarul însă o refuză. Neavând încotro, prinţesa se întoarse la tatăl ei, plânse şi-i spuse că vrea să plece în lumea largă. Regele îi zise:

– Am de gând să-ţi fac în pădure o căsuţă unde ai să stai cât vei trăi şi unde vei găti mâncare pentru toţi care vor trece pe acolo şi vor opri, fără să le iei un ban.

Când căsuţa fu gata, deasupra uşii fu atârnată o scândură pe care scria: „Azi degeaba, mâine cu bani”.

Acolo stătu prinţesa multă vreme, până se auzi în toată lumea că în pădure este o fecioară care face mâncare şi o dă „azi degeaba, mâine cu bani”. Zvonul ajunse şi la urechile vânătorului care gândi: „Aici e de tine, căci eşti sărac şi n-ai un ban în buzunar”. Aşa că-şi luă flinta şi raniţa unde se aflau dovezile că el îi omorâse pe uriaşi, se duse în pădure şi găsi căsuţa la intrarea căreia scria clar: „Azi degeaba, mâine cu bani”.

Vânătorul era încins cu sabia cu care tăiase capetele uriaşilor. Intră în cămăruţă şi îndată primi ceva de mâncare. Se bucură mult când văzu mân-dreţea aceea de fată. Ea îl întrebă de unde vine şi încotro merge, iar el îi răspunse:

– Cutreier lumea de-a lungul şi de-a latul.

Fata văzu sabia şi-l întrebă de unde o are, căci pe sabie era înscris numele tatălui ei. Iar el o întrebă dacă nu cumva este fiica regelui.

– Ba da, răspunse fata.

– Cu sabia asta am tăiat capetele uriaşilor care voiau să te răpească. Şi-i arătă, ca semne doveditoare, limbile din raniţă, apoi pantoful ei, bucata de batic şi peticul din cămaşa de noapte.

Fata se bucură nespus când descoperi cine era adevăratul ei salvator.

Şi împreună se duseră la bătrânul rege. Ea îi spuse tatălui că vrea să i-l prezinte pe adevăratul salvator. Şi când bătrânul văzu dovezile, se bucură şi el din toată inima şi-l puse pe tânăr să-i povestească cum se petrecuseră lucrurile. Iar fetei îi porunci să-l ia de bărbat, lucru care, ei, îi umplu inima de bucurie.

Apoi îl îmbrăcară în haine bogate, ca şi cum ar fi fost un nobil străin, se dădu un mare ospăţ şi căpetenia fu aşezată la masă lângă fiica regelui, în stânga, iar vânătorul în dreapta ei. Căpetenia trăgea cu ochiul la străin şi credea că-i vreun nobil venit în vizită la rege.

Şi, după ce mâncară şi băură pe săturate, regele îi spuse căpeteniei că ar dori să-i ghicească o ghicitoare: „dacă unul ar zice că a omorât trei uriaşi şi ar fi întrebat unde-s limbile lor, şi de s-ar cerceta capetele şi s-ar vedea că le lipsesc, ce ar însemna toate acestea?”

Căpetenia se grăbi să răspundă:

– Că aceste vieţuitoare nu au limbă.

– Ei, nu-i chiar aşa, zise regele, orice vieţuitoare are limbă. Şi mai departe îl întrebă ce i se cuvine celui care minte că i-a ucis pe uriaşi.

– Să fie tăiat în bucăţi! zise căpetenia.

Atunci regele spuse că el însuşi îşi rostise sentinţa. Căpetenia fu aruncată în închisoare, apoi tăiată în patru bucăţi, iar vânătorul se căsători cu fiica regelui. El îşi luă părinţii la palat şi trăiră cu toţii fericiţi, iar după ce regele îşi dădu obştescul sfârşit, moşteni şi regatul.

Ovreiul în mărăciniş

Era odată un om bogat care avea un argat harnic şi supus ce muncea din răsputeri; dimineaţa, el se scula cel dintâi, seara se culca ultimul. Şi, când se întâmpla să fie o muncă neplăcută, pe care toţi ceilalţi o refuzau, el se oferea primul s-o facă. Mai mult, sluga aceasta nu se plângea niciodată, omul era totdeauna mulţumit şi voios. Întâmplându-se ca la sfârşitul anului stăpânul să nu-l plătească, el se gândi: „Foarte bine, în felul ăsta am să economisesc ceva bani şi-mi păstrez şi slujba”. Aşa că tăcu şi-şi văzu mai departe de munca lui, iar când nici la sfârşitul celui de al doilea an nu primi plata, chiar se bucură că poate rămâne mai departe la stăpânul lui. Dar se apropie şi sfârşitul celui de al treilea an: stăpânul se codi, se chiti, băgă mâna în pungă, însă nu scoase nici un bănuţ. Atunci argatul n-a mai putut totuşi răbda şi i-a zis:

– Stăpâne, am muncit din răsputeri la dumneavoastră timp de trei ani, fiţi bun şi daţi-mi ce credeţi că mi se cuvine, căci aş vrea să plec să cutreier lumea.

Atunci Zgârie-brânză îi răspunse:

– Da, iubită slugă, e drept, m-ai slujit fără să ştii ce-i oboseala, de aceea se cuvine să te răsplătesc omeneşte. Şi băgă mâna în pungă, scoase trei bănuţi, heleri cum li se mai spune, şi i-i dădu, zicând:

– Pentru fiecare an de slujbă câte un heler; o plată mai bună ca asta nimeni nu ţi-ar fi dat.

Cum habar n-avea de valoarea banilor, bietul argat îi luă, crezându-se foarte bogat; îşi băgă întregul „capital” în buzunar şi-şi spuse bucuros: „Ei, ai teşchereaua plină, nu va trebui să mai munceşti şi să-ţi faci griji”.

Acu’, se-ntâmplă ca, ajungând el în dreptul unui mărăciniş, să-i apară în faţă un omuleţ care-l întrebă:

– Încotro, tinere? După câte văd eu, eşti voios şi de nimic nu-ţi pasă.

– Şi de ce mi-ar păsa şi aş fi trist? Uite, aici am leafa mea pe trei ani de muncă, bani cinstiţi şi buni.

– Şi cam cât valorează „comoara” ta? întrebă curios omuleţul.

– Cât? Exact trei heleri, plătiţi la chit.

– Ascultă, zise omuleţul, eu sunt un biet nevoiaş, dă-mi mie banii; vezi şi tu, un biet bătrân ca mine nu mai poate munci, tu eşti tânăr, îţi poţi câştiga pâinea cea de toate zilele.

Şi, cum argatul nostru era bun la suflet de felul său, i se făcu milă de omuleţul din faţa lui, aşa că-i dădu cei trei heleri, zicând:

– Mare-i numele lui Dumnezeu, ce mare brânză trei heleri, ori cu ei, ori fără ei, tot aia! Ţine-i şi zi mulţam.

Atunci omuleţul îi spuse:

– Pentru că ai o inimă atât de bună, vreau să-ţi împlinesc trei dorinţe, câte una de fiecare bănuţ pe care mi l-ai dat.

– Aha, râse argatul, tu eşti vasăzică unul din acei panglicari ce şuieră albastru. Bine, dacă-i aşa, uite eu îmi doresc mai întâi o trestie din acelea ca un tub găurit prin care poţi sufla pietre şi ochi păsări; apoi o scripcă după care, atunci când îi atingi strunele cu arcuşul, toţi cei ce-o ascultă să danseze şi, în al treilea rând, când voi ruga pe cineva ceva să nu mă refuze.

– Le vei avea pe toate, zise omuleţul, după care se strecură într-un tufiş de unde luă ţeava de trestie şi scripca cu arcuşul ca şi cum le-ar fi avut deja pregătite. Le dădu slujitorului, adăugând:

– Şi nimeni pe lumea aceasta nu se va putea opune dorinţelor tale.

„Inimioară, ce-ţi puteai dori mai mult?” se gândea argatul vesel şi plecă mai departe să cutreiere lumea.

Dar nu merse mult şi îi ieşi în cale un ovrei cu o barbă ca de ţap, care stătea şi asculta cum cânta în vârful unui copac o păsărică.

– Vai de mine, minune dumnezeiască, striga el, ia uite, aşa un animal micuţ şi o voce aşa puternică! Ei, dacă ar fi a mea! Dar cine să-i poată pune sare pe coadă!

– Dacă numai asta-i problema – zise argatul –, păsăruica va fi a ta. Şi luă ţeava, suflă în ea şi nimeri chiar în biata creatură care se prăbuşi într-un mărăciniş apropiat.

– Ei, acum du-te şi-ţi ia pasărea, amice, îi zise argatul ovreiului.

– Pe Dumnezeul meu, mă duc îndată, să nu vină câinele s-o ia! Şi se târî până în mijlocul mărăcinişului.

Când îl văzu ascuns între mărăcini, pe argat începu să-l zgândăre parcă ceva şi luă scripca de după gât, o puse sub bărbie, apoi începu să tragă cu arcuşul pe strune. Îndată ovreiul sări în sus şi se porni pe joc, ridica picioarele şi, cu cât argatul trăgea mai cu foc din arcuş, cu atât sărea mai repede şi mai sus ovreiul. Spinii îi sfâşiară haina, îi sfârtecară pielea, îi pieptănară barba, ce mai, bietul ovrei arăta jalnic.

– Doamne păzeşte, omule, ce rău ţi-am făcut, lasă scripca, nu-mi place să dansez şi uite în ce hal am ajuns!

Argatul însă cânta mai departe. „Ai jupuit tu oamenii destul, acum lasă că te jupuiesc şi pe tine spinii!” gândea el satisfăcut şi cânta mai departe, mai cu foc, iar ovreiul sărea şi mai sus, în timp ce bucăţile din hainele lui rămâneau în spini ca nişte petice.

– Oh, vai, oh, vai, îţi dau ce vrei, numai lasă scripca, uite punga mea cu bani, ia-o!

– Ei, dacă domnul plăteşte bine, zise argatul, atunci am să încetez să mai cânt, dar nu înainte de a-l lăuda: dansezi într-un fel cu totul aparte!

Ovreiul s-a oprit şi a rămas nemişcat privindu-l pe argat care se depărta şi, când acesta era destul de departe ca să nu-l mai vadă, începu să strige din toate puterile:

– Lăutar mizerabil, cântăreţ de cârciumă, aşteaptă că te prind eu la strâmtoare; am să te urmăresc până ai să-ţi rupi pingelele la ghete. Calicule, bagă-ţi în bot o para ca să valorezi trei heleri! Şi înjura mai departe cum îi venea la gură. Şi, când s-a liniştit şi a mai prins ceva puteri, s-a dus în oraş direct la judecător.

– Domnule judecător, ascultaţi ce mi s-a întâmplat din cauza unui om fără frică de Dumnezeu. M-a jefuit şi m-a batjocorit. Vai, vai, şi o piatră din pământ cred că ar fi avut mai multă milă decât nelegiuitul ăsta. Hainele mi le-a făcut ferfeniţă, trupul mi-e plin de împunsături şi zgârieturi, ca să nu mai spun, domnule judecător, că mi-a luat ducaţii mei sunători, banii mei de aur, unul mai strălucitor ca altul. Pentru numele lui Dumnezeu, porunciţi să fie dus la închisoare, nemernicul!

Judecătorul spuse:

– Era cumva un soldat acela care te-a zgâriat, a făcut-o cu spada lui?

– Doamne apără şi păzeşte, răspunse ovreiul, nici vorbă de sabie trasă din teacă. Avea doar o ţeavă de trestie şi o scripcă atârnată de gât. Monstrul e uşor de recunoscut!

Judecătorul îşi trimise oamenii să-l caute pe făptaş, aceştia îl prinseră pentru că mergea alene şi, când îl cercetară, aflară la el punga cu bani a ovreiului.

La judecată, argatul spuse:

– Nu l-am atins pe ovrei şi nici banii nu i-am luat, de bună voie mi-a dat punga, ca să încetez să mai cânt pentru că nu-i plăcea muzica mea.

– Doamne apără şi păzeşte, strigă ovreiul, ăsta toarnă minciuni cu ghiotura!

Judecătorul spuse:

– Nu-i adevărat, tinere, aşa ceva nu face un ovrei, să-ţi dea punga cu bani degeaba.

Şi-l condamnă pe argat la spânzurătoare pentru jaf la drumul mare. În drum spre spânzurătoare, ovreiul îi striga:

– Aşa, trândavule, lăutar la câini, acum îţi primeşti plata ce ţi se cuvine cu vârf şi îndesat!

Slujitorul urcă liniştit pe eşafod urmându-l pe călău dar, când fu pe ultima treaptă a scării, se întoarse către judecător şi-i zise:

– Îndepliniţi-mi o dorinţă înainte de a muri.

– Da, răspunse judecătorul, cu condiţia să nu ceri viaţa.

– Nu, nu-i vorba despre viaţă, eu vă rog să mă lăsaţi să mai trag o dată cu arcuşul pe scripca mea, înainte de a mi se pune funia în jurul gâtului.

Atunci ovreiul începu să strige disperat:

– Pentru numele lui Dumnezeu, nu-i daţi voie, nu-i daţi voie!

Dar judecătorul zise:

– Şi de ce nu i-aş face o mică plăcere? Aşa stă scris la lege şi aşa trebuie să rămână. Nu-i putem refuza ultima dorinţă.

Ovreiul însă striga:

– Oh vai, oh vai, legaţi-mă, legaţi-mă!

Atunci bunul nostru argat şi-a luat scripca de pe spate, a aşezat-o cum trebuie şi a tras o dată cu arcuşul pe strune. Judecătorului, notarului, slujbaşilor care erau de faţă începură să li se mişte încet picioarele iar celui care trebuia să-l lege pe ovrei îi căzu funia din mână. La al doilea arcuş, ridică picioarele şi călăul, îl lăsă pe argat şi începu să sară în sus. La al treilea arcuş toţi cei de faţă săreau de zor, dar cel mai bine săreau judecătorul şi ovreiul. Curând toţi dansau, oamenii curioşi adunaţi în piaţă să privească la execuţie, tineri şi bătrâni, graşi şi slabi, ba chiar şi căţeii s-au aşezat pe labele din spate şi ţopăiau de mama focului. Şi, pe măsură ce se înteţea muzica, săreau tot mai sus şi mai repede, bătându-se cap în cap, gemând de durere, jeluindu-se şi implorându-l pe argat să înceteze. Judecătorul, care abia mai respira, strigă:

– Îţi dăruiesc viaţa, numai încetează!

Argatul se înduplecă, îşi atârnă scripca de gât, apoi coborî scara ce ducea la spânzurătoare. Se repezi direct la ovreiul care zăcea fără suflare

şi-i zise:

– Şarlatanule, acum spune cinstit, de unde aveai tu banii, ei? De nu, iau scripca din nou şi cânt!

– I-am furat, i-am furat, striga ovreiul, tu i-ai câştigat pe drept!

Atunci judecătorul l-a trimis pe ovrei la spânzurătoare, condamnându-l fiindcă era un hoţ.

Îmblăciul de aur

Odată, un ţăran s-a dus cu boii la câmp să are câteva brazde. Când ajunse la ogor, celor doi boi începură să le crească coarnele şi crescură, şi crescură încât la întoarcere nu mai încăpeau pe poartă.

Din fericire, sosi un măcelar şi ţăranul îi dădu boii în seamă, încheind amândoi un târg: el să-i ducă măcelarului un căuş de boabe de rapiţă, iar măcelarul să-i dea câte un taler pentru fiecare bob. „I-am dat bine” se gândea în sinea lui ţăranul în drum spre casă. Apoi a luat un căuş de boabe de rapiţă, a pierdut un bob pe drum, i-a dus măcelarului boabele, acesta i-a dat talerii şi totul a mers foarte bine. Numai că ţăranul era cam nemulţumit: dacă n-ar fi pierdut bobul acela, măcelarul i-ar fi dat un taler mai mult. Pe drumul de întoarcere spre casă însă, descoperi că din bobul acela crescuse un copac până la cer şi atunci îi veni ideea să vadă ce fac îngerii acolo sus. S-a urcat în copac şi a văzut cum îngerii treierau ovăz. Şi cum stătea el aşa şi se uita la îngeri, a simţit că pomul se clătina şi, când a privit în jos, a zărit pe unul care începuse să taie copacul. „Dacă aş cădea de aici de sus, ar fi rău” se gândi ţăranul şi, de nevoie, n-a ştiut altceva ce să facă aşa că a luat paiele de la ovăz împletindu-şi cu ele o funie. Apoi a luat un îmblăciu de aur din cer, din acelea cu care se bate ovăzul, şi s-a lăsat să lunece în jos, pe pământ. Dar pe pământ s-a trezit într-o groapă, noroc de sapă, că o avea la el: a săpat nişte trepte şi a ieşit la suprafaţă, cu îmblăciul de aur în mână, ca dovadă, pentru cei ce nu l-ar fi crezut, că a fost în cer şi a văzut ce fac îngerii acolo.

Amândoi copii de rege

Era odată un rege care avea un fiu. Cititorii în stele îi preziseseră micului prinţ că la vârsta de şaisprezece ani va muri ucis de un cerb.

Când se făcu mare, prinţul se duse în pădure cu vânătorii la vânat şi luă alt drum decât însoţitorii lui. La un moment dat, văzu un cerb mare, vru să-l împuşte, dar nu putu. Cerbul începu să alerge prin faţa lui şi-l purtă prin toată pădurea. Dintr-o dată, în loc de cerb, în faţa prinţului apăru un uriaş, care-i zise:

– Ei bine, acum eşti al meu. Mi-am stricat şase perechi de botine de cleştar alergând după tine şi nu te-am putut prinde.

Îl luă pe prinţ cu el şi-l târî printr-o apă mare până-n faţa unui palat regesc. Acolo trebuiră să se aşeze la masă şi, după ce mâncară ceva, regele spuse:

– Eu am trei fiice: pe cea mare trebuie s-o veghezi tu în noaptea asta, de la nouă seara până dimineaţa la şase. Eu voi veni de fiece dată când va bate ceasul şi te voi striga, iar de nu vei răspunde, mâine vei fi omorât; dacă-mi vei răspunde, o vei primi de soţie pe fiica mea.

Când tinerii intrară în camera de dormit, acolo era un Cristofor[*] din piatră, căruia prinţesa îi spuse:

– După ora nouă, tata va veni la fiecare ceas, până la ora trei. Când îl va striga pe prinţ, tu să răspunzi în locul lui.

Cristofor cel din piatră încuviinţă dând mai întâi repede din cap, apoi mai încet, tot mai încet, până când se opri.

Prinţul se aşează pe treptele de la uşă, îşi puse mâna sub cap şi adormi.

A doua zi, regele spuse:

– Ai vegheat bine, dar pe fiica mea nu ţi-o pot da încă. Eu am o pădure mare pe care până diseară la ora şase trebuie s-o tai şi să stivuieşti lemnele. După ce vei face asta, am să mă mai gândesc. Şi-i dădu un topor de cleştar, un baros şi o pană tot de cleştar. Când ajunse în pădure, prinţul mai întâi despică un copac folosind barosul şi pana, apoi cu toporul tăie lemnul în bucăţi mici. Dar cum nu prea avea spor la treabă, îl cuprinse o mare deznădejde, se aşeză jos şi începu să plângă. Când veni vremea prânzului, regele spuse:

– Una dintre voi, fetelor, să-i ducă ceva de mâncare.

– Nu, ziseră cele două mai mari, noi nu vrem să-i ducem. Să-i ducă cea pe care a vegheat-o noaptea trecută.

Acu’, cea mică n-avu încotro şi trebui să se ducă la prinţ cu mâncarea. Când ajunse în pădure, îl întrebă cum îi merge:

– Rău, zise el.

Dar ea îl îmbie să mănânce puţin.

– Nu, oricum am să mor, că nu pot să tai pădurea toată. De ce să mai mănânc?

Ea încercă să-l ia cu vorba ca să-l convingă şi el mâncă în sfârşit din cele aduse. După ce luase deja câteva îmbucături, fata îi zise:

– Ca să-ţi vină inima la loc, vino să te cat în cap puţin.

Ea începu să-l cate în cap şi, cum era obosit, el adormi îndată. Atunci fata îşi luă năframa din cap, îi făcu un nod şi lovi cu el pământul strigând:

– Lucrători, ieşiţi afară!

O grămadă de spiriduşi apărură de peste tot şi întrebară:

– Care-i porunca?

– În timp de trei ore să tăiaţi întreaga pădure şi să prefaceţi lemnul în surcele.

Spiriduşii îşi chemară toate neamurile ca să-i ajute la treabă, se apucară de lucru şi în trei ore pădurea era prefăcută în stive de surcele. Se

prezentară la prinţesă, ea luă din nou năframa şi bătu cu nodul în pământ, strigând:

– Lucrători, acasă, marş!

Şi toţi dispărură în pământ ca şi cum n-ar fi dat pe acolo vreodată.

Când prinţul se trezi, se bucură din toată inima văzând isprava necunoscuţilor, iar ea îi zise să vină la palat după ora şase.

Regele îl întrebă:

– Ei, ai doborât pădurea?

– Da, răspunse prinţul.

Şi, când stăteau la masă, regele spuse:

– Tot nu pot să-ţi dau pe fiica mea de nevastă, trebuie să mai faci ceva.

– Şi ce-ar mai fi de făcut?

– Eu am un heleşteu mare, zise regele, mâine să te duci acolo şi să-l cureţi de nămol, apa să fie clară şi în ea să fie peşti.

A doua zi dimineaţă, regele îi dădu o lopată din cleştar şi-i zise:

– La ora şase heleşteul să fie gata.

Dar, cum băgă lopata în mlaştină, i se rupse coada şi tânărul nu ştia ce să facă. Încercă să cureţe mai departe, dar cleştarul se sparse.

La prânz, fata îi aduse de mâncare şi-l întrebă cum se descurcă. Prinţul îi spuse că e rău de tot, că i se rupsese coada lopeţii, că se spărsese şi lopata şi că s-a săturat, mai curând şi-ar dori moartea decât să mai fie pus la atâtea încercări. Dar fata îi zise:

– Ia mai bine vino şi mănâncă ceva şi după aceea ai să-ţi mai schimbi tu gândurile astea negre.

– Nu, nu pot să mănânc, sunt prea necăjit ca să-mi fie foame. Ea însă nu se lăsă, îi vorbi frumos până îl convinse. Apoi îi luă capul în poală şi începu să-l cate în cap. Şi el adormi. Ea luă din nou năframa, îi făcu un nod şi lovi pământul cu nodul strigând:

– Spiriduşi, afară!

De îndată apărură spiriduşi câtă frunză şi iarbă şi o întrebară ce doreşte.

– Să curăţaţi heleşteul!

Spiriduşii îşi chemară neamurile şi cu toţii trecură la treabă şi în două ore o terminară. Apoi se înfăţişară la prinţesă, zicându-i:

– Am făcut ce ne-ai poruncit.

Prinţesa luă năframa, bătu iar de trei ori pământul cu nodul şi strigă:

– Lucrători, acasă! Şi toţi spiriduşii dispărură.

Când se trezi prinţul, heleşteul era curăţat. Înainte de plecare, prinţesa îi spuse că, după ce bate ora şase, să se întoarcă la palat. El ajunse la palat şi regele îl întrebă:

– Ai terminat de curăţat heleşteul?

– Da, răspunse prinţul.

În timp ce stăteau la masă, regele hotărâ:

– Tu ai curăţat heleşteul, dar eu tot nu ţi-o dau de soţie pe fiica mea, mai trebuie să faci încă ceva pentru asta.

– Ce anume? întrebă tânărul.

Regele îi spuse că are un deal foarte înalt pe care cresc numai spini; prinţul trebuia să-i taie, iar apoi să ridice un palat sus, pe vârful dealului, care să fie mai frumos decât şi-ar putea închipui un om şi să aibă tot ce trebuie înăuntru.

Dimineaţa, când se sculă, regele îi dădu prinţului un burghiu şi un târnăcop, amândouă din cleştar.

– La ora şase treaba să fie gata.

Când să scoată tufele de spini cu târnăcopul, acesta se făcu bucăţi-bucăţele, care zburară în jurul lui. Ba şi burghiul se rupse. Disperat, prinţul se puse din nou s-o aştepte pe iubita lui ca să-l scoată din nenorocire. Şi ea nu întârzie să apară, spre prânz. Îi aduse, ca de obicei, de mâncare, iar el o întâmpină cu lacrimi în ochi şi-i povesti cele întâmplate. Dar fata îi întinse masa, apoi îl pofti să se aşeze cu capul în poala ei,

începând să-l caute prin păr, şi tânărul adormi. Fata luă năframa, făcu nodul, bătu cu el în pământ, spiriduşii veniră din nou, întrebară care-i porunca, îşi chemară toate neamurile de sub pământ şi se puseră pe treabă. Mergând care încotro, în trei ore terminară de smuls toţi spinii de pe deal, apoi construiră palatul şi, când prinţesa le porunci, dispărură sub pământ.

Când se trezi, prinţul era bucuros ca pasărea-n zbor văzând că iar a scăpat de necaz.

La ora şase veni în faţa regelui.

– Gata-i palatul?

– Da, răspunse el mândru.

Şi, pe când stăteau la masă, regele zise:

– Nu-ţi pot da fata de nevastă până când nu se mărită celelalte două.

Atunci prinţul şi fiica cea mică a regelui se supărară foarte tare şi noaptea fugiră de la palat. După ce merseră o bucată de vreme, fata se uită în spate şi-l văzu venind pe tatăl ei.

– Vai de mine, tata ne urmăreşte, o să ne prindă şi-o să ne ducă înapoi. Am să te prefac pe tine într-o tufă de spini, iar pe mine într-un trandafir în mijlocul spinilor.

Când tatăl ei se apropie, găsi o tufă de spini cu un trandafir în mijloc. Vru să rupă trandafirul, dar spinii îl înţepară în deget şi trebui să se întoarcă acasă cu mâna goală. Regina îl întrebă mânioasă de ce nu i-a adus pe fugari, dar regele spuse că n-a găsit decât o tufă de scaieţi cu un trandafir în mijloc.

– Prostule, dacă ai fi rupt trandafirul, ai fi avut şi spinul, îi zise ea.

Atunci regele plecă din nou cu gând să ia trandafirul, dar cei doi tineri erau deja departe, fugind pe o câmpie întinsă. Când privi înapoi, prinţesa îl văzu iar pe tatăl ei alergând pe urmele lor.

– Vai de mine, tata-i iar după noi. Am să te prefac într-o biserică, iar pe mine în preot care predică din amvon.

Când regele sosi în dreptul lor, găsi biserica şi preotul slujind în ea. Ascultă şi el predica, apoi se duse acasă şi-i povesti nevestei totul. Ea, mânioasă, zise:

– Trebuia să aduci preotul şi ar fi venit şi biserica. Dar nu mai am încredere în tine, am să mă duc chiar eu să-i prind.

Alergă ea un timp şi, în sfârşit, îi zări pe fugari.

Fata privi înapoi şi o zări pe maică-sa.

– Vai de mine, acum vine chiar mama după noi. Am să te transform într-un lac, iar eu am să mă prefac într-un peştişor.

Când regina ajunse în dreptul lor, găsi un lac mare, iar în mijlocul lacului era un peşte care scotea din când în când capul deasupra apei şi privea vesel. Atunci ea se înfurie cumplit şi bău toată apa lacului ca să-l poată prinde pe peştişor. Dar îndată i se făcu rău şi trebui să verse apa înapoi, aşa că zise:

– Văd bine că nu mai e nimic de făcut.

Atunci îi dădu fiicei ei trei alune şi-i zise:

– Acestea îţi vor fi de ajutor când vei fi la ananghie.

Şi aşa tinerii plecară mai departe.

După vreo zece ore de mers, ajunseră la palatul de unde plecase fiul regelui. În apropierea lui era un sat. Prinţul spuse:

– Tu rămâi aici, iubita mea. Vreau să mă duc mai întâi eu singur acasă, apoi voi veni să te iau şi pe tine cu o caleaşcă minunată şi o mulţime de slujitori.

Când ajunse la palat, toţi curtenii se bucurară nespus de mult că prinţul se întorsese acasă, iar el le povesti despre logodnica lui şi despre felul cum o va aduce în caleaşcă din satul vecin. Zis şi făcut, înhămă caii la caleaşcă, alese câţiva slujitori şi se pregăti de plecare. Când însă vru să urce în caleaşcă, mama lui îl sărută ca să uite de logodnică şi de toate cele văzute prin străinătăţi. Şi aşa s-a şi întâmplat. Prinţul porunci să se deshame caii şi cu toţii s-au întors acasă.

Prinţesa rămasă în sat aştepta şi plângea, sperând că prinţul va veni totuşi s-o ia de acolo. Dar nu venea nimeni.

Atunci ea ceru găzduire la moara din apropierea palatului. În schimb, trebuia ca să stea în fiecare după-amiază pe malul apei şi să spele vasele.

Odată, regina, plimbându-se pe malul lacului, se opri în dreptul ei, o văzu cât e de harnică şi-şi zise: „Ce fată, e tocmai pe placul meu”. La fel şi suita ei, toţi o priveau cu admiraţie, fără ca să bănuiască cineva cine-i ea, de fapt.

Trecu multă vreme de când cu credinţă şi cinste îl slujea fata pe morar. Între timp, regina căutase de zor o nevastă pentru fiul ei şi găsise una venită de undeva de departe. Toţi curtenii şi sătenii de prin împrejurimi se strânseseră să asiste la cununie şi să privească mireasa. Printre ei, era şi slujnica morarului.

Însă înainte de-a merge la biserică, ea deschise una din cele trei alune; acolo se afla o rochie foarte frumoasă. Îmbrăcă rochia şi se duse la cununie. În biserică se aşeză foarte aproape de altar. Când mirele şi mireasa ajunseră în faţa altarului, preotul începu slujba, dar tocmai în momentul unirii pe viaţă a tinerilor, mireasa zări fata şi spuse că nu se cunună până când nu va avea o rochie la fel de frumoasă ca aceea pe care o purta necunoscuta.

Toţi nuntaşii s-au întors acasă. Un sol fu trimis la frumoasa necunoscută ca să cumpere rochia, aceasta însă zise că n-o vinde, dar dacă vrea, mireasa o poate câştiga. Solul o întrebă care-s condiţiile.

– Să-mi daţi voie să dorm o noapte la uşa camerei prinţului, a mirelui.

Mireasa se învoi şi acceptă târgul. Dar avu grijă să pună pe slujitorul prinţului să-i toarne acestuia o licoare adormitoare în vin.

Fata se aşeză la uşă şi plânse şi povesti toată noaptea cum tăiase pentru el pădurea toată, cum curăţase heleşteul, cum scosese spinii şi construise palatul în vârful dealului, cum fugiseră de la castel, cum îl prefăcuse pe el într-o tufă de spini şi ea în trandafir, mă rog, tot ce li se

întâmplase până atunci. Dar povestea ei nu fu auzită de prinţ, ci numai de un slujitor care trăgea cu urechea fiind curios să ştie ce înseamnă toate acestea.

A doua zi, când se sculă, mireasa îmbrăcă rochia şi plecară din nou la biserică toţi: mireasa, mirele, şi curtenii.

Între timp, fata deschise cea de-a doua alună şi în ea găsi o rochie şi mai frumoasă. O îmbrăcă, se duse la biserică şi se aşeză iar lângă altar. Şi totul se petrecu la fel ca data trecută: mireasa o văzu, nu mai vru să se cunune până nu are rochia, fata i-o dădu în schimbul unei nopţi petrecute la uşa mirelui. Numai că slujitorul îi dăduse prinţului vinul fără somnifer, aşa că el stătea treaz şi numai se prefăcea că doarme.

Fata de la moară plânse iar şi povesti tot ce făcuse pentru el. Şi fiul regelui auzi şi se întristă foarte tare, fiindcă îşi aminti de toate cele întâmplate. Vru să se ducă îndată la fată, dar mama lui încuiase uşa. A doua zi dimineaţă, se duse direct la iubita lui şi-i povesti tot ce se întâmplase, cum îl sărutase mamă-sa ca să-şi uite trecutul tocmai când el se pregătea să se ducă s-o ia din satul acela, şi-şi ceru iertare pentru tot. Atunci, fiica regelui desfăcu a treia alună şi scoase din ea cea mai frumoasă rochie din lume. Se îmbrăcă repede şi plecă împreună cu prinţul la biserică; acolo veniră mulţi copii care-i aduseră flori şi pănglicuţe colorate. Preotul le binecuvântă cununia, iar mama cea mincinoasă şi logodnica mofturoasă trebuiră să plece de la palat.

Şi cel care mi-a povestit toate aceste întâmplări am aflat că încă mai trăieşte.

* Unul din cei 14 sfinţi care vin în ajutorul celor aflaţi în necaz (n. tr.).

Apa vieţii

Era odată un rege care căzuse bolnav la pat şi-i era aşa de rău, că nimeni nu credea că avea să-şi mai revenă. Cei trei copii ai lui erau foarte necăjiţi din cauza bolii tatălui lor şi se duceau ades în grădina palatului, unde plângeau.

Într-una din zile întâlniră acolo un bătrân care-i întrebă de ce jelesc aşa. Îi spuseră că tatăl lor suferă aşa de tare, că şi-ar dori mai curând să moară şi că ei nu-l pot ajuta să se însănătoşească.

Atunci bătrânul le zise:

– Ştiu un leac numit apa vieţii; cine bea din ea îşi recapătă sănătatea, da'-i tare greu de găsit.

Cel mai mare dintre fraţi spuse:

– Plec să caut apa vieţii şi sunt sigur că am s-o găsesc.

Apoi se duse la tatăl său bolnav şi-l rugă să-i dea binecuvântarea să meargă în căutarea apei vieţii, care l-ar putea vindeca.

– Nu, zise regele, primejdia-i prea mare, mai curând mor decât să ţi se întâmple ţie ceva rău.

Dar tânărul se tot rugă până când regele se învoi. Căci se gândea în sinea lui: „Dacă aduc apa vieţii, pe mine mă va iubi mai mult şi mie îmi va lăsa moştenire regatul”.

Aşa că se urcă pe cal şi după ce merse o bucată bună de vreme, îi ieşi în cale un pitic care-l strigă:

– Unde te grăbeşti aşa, tinere?

– Măi năpârstocule, da' ştii că ai tupeu? Ce te interesează pe tine, nătâng mic, unde mă duc eu? Şi plecă mai departe.

Piticul, jignit, îi puse gând rău prinţului. Acesta se trezi curând lângă o prăpastie, drumul începu să se îngusteze, muntele să se apropie de genune, aşa că nu mai avea loc pe unde să treacă; nici calul nu putea înainta, nici el nu putea să coboare din şa, şi rămăsese prins acolo ca într-o capcană.

Bătrânul rege bolnav îl aştepta, dar el nu mai venea.

Atunci, al doilea fiu se duse la patul de suferinţă al tatălui şi-i zise:

– Tată, lasă-mă să plec să caut apa vieţii. Şi în sinea lui se gândea: „Dacă frate-meu o fi mort, mie îmi va rămâne întreg regatul”. La început regele nu voi, dar, într-un târziu, acceptă. Prinţul urmă acelaşi drum ca şi fratele lui mai mare şi întâlni şi el piticul care-l opri şi-l întrebă încotro se grăbeşte.

– Piciule, zise mijlociul trufaş, nu-i treaba ta să ştii unde mă duc! Şi călări mai departe fără să observe că drumul se îngustează, că muntele era tot mai aproape de genune şi că, la un moment dat, nu mai era loc de trecut nici cu piciorul, darămite cu calul. Ca şi fratele lui, nu mai putea să meargă nici înainte, nici înapoi. Iac’aşa li se întâmplă celor trufaşi.

Cum nici al doilea prinţ nu se mai întorcea la palat, iar regelui îi era şi mai rău, se duse la patul de suferinţă şi cel de-al treilea fecior şi-l rugă să-i dea binecuvântarea ca să încerce şi el. Regele nu vru mai întâi, apoi nu mai avu ce face şi-l lăsă să plece.

Când îi ieşi piticul în cale şi-l întrebă unde se duce, el îi spuse:
– Caut apa vieţii, mititelule, căci tatăl meu este foarte bolnav.

– Şi ştii unde s-o găseşti?

– Nu, zise prinţul.

– Pentru că te-ai purtat cuviincios, nu trufaş ca fraţii tăi lacomi şi mincinoşi, am să-ţi spun eu cum poţi găsi apa vieţii. Ea izvorăşte într-o fântână din curtea unui palat vrăjit. Acolo tu nu vei putea pătrunde decât dacă am să-ţi dau o vergea de fier şi două pâini. Cu vergeaua să baţi de trei ori la poarta palatului şi ea va sări în lături; înăuntru sunt doi lei care stau de pază şi vor sări la tine. Tu să le arunci însă pâinile şi se vor linişti. Apoi să te grăbeşti să iei apa vieţii până nu bate ora douăsprezece, altfel poarta se va închide, iar tu vei rămâne înăuntru.

Prinţul îi mulţumi pentru vergeaua de fier, pentru pâine şi pentru sfaturi şi plecă la drum. Şi totul se petreacu întocmai cum îi spusese piticul: poarta palatului se dădu în lături la a treia lovitură de vergea, leii îşi potoliră foamea şi se îmblânziră, el intră în curtea palatului, apoi în sala cea mare. Acolo văzu o mulţime de prinţi vrăjiţi care stăteau nemişcaţi precum stanele de piatră; el le luă inelele de pe mâini şi mai luă o sabie şi o pâine. În altă cameră, era o fecioară foarte frumoasă care se bucură foarte tare când îl văzu, îl sărută şi-i zise că el a salvat-o, fapt pentru care i se cuvine regatul tatălui ei, iar dacă se va întoarce la ea în ţară, se vor căsători şi vor face nuntă mare. Tot ea îi arătă unde se afla fântâna cu apa vieţii; trebuia însă să se grăbească, să nu-l prindă miezul nopţii. Prinţul se duse însă într-o cameră unde era un pat curat şi se întinse ca să aţipească puţin, căci era mort de oboseală. Când se trezi, mai erau trei sferturi de oră până la douăsprezece. Sări speriat din pat, alergă la fântână şi luă apă într-o căniţă aflată pe marginea fântânii, apoi se grăbi să plece. Fericit că reuşise să ia apa vieţii, luă drumul către casă şi ajunse din nou la locul unde era piticul. Când văzu sabia şi pâinea, piticul se bucură şi zise:

– Valorează o avere! Cu sabia poţi bate o armată întreagă, iar cu pâinea pe mulţi vei putea sătura.

Dar prinţul nu voia să se întoarcă acasă fără fraţii lui şi-i zise piticului:

– Dragă omuleţule, n-ai putea să-mi spui unde-s fraţii mei? Au plecat înaintea mea să aducă apa vie şi nu s-au mai întors.

– Hm, se află prinşi între munte şi prăpastie, eu i-am vrăjit să se ducă acolo pentru că erau peste măsură de trufaşi.

Atunci prinţul se rugă de pitic, până când acesta acceptă să-i elibereze. Dar îl făcu atent:

– Fereşte-te de ei, căci sunt oameni răi la suflet.

Revăzându-şi fraţii, mezinul le povesti cum ajunsese la apa vie şi luase o căniţă din ea, cum o salvase pe frumoasa prinţesă ce i-a promis să-l aştepte un an pentru a face nuntă cu el, cum va primi el un regat pe care-l dezlegase de vrajă şi multe altele.

Apoi au plecat tustrei şi au ajuns într-o ţară unde era foamete şi război, iar regele acelei ţări credea deja că trebuie să se declare învins, aşa de mare era nenorocirea. Prinţul mezin se duse la el şi-i dădu pâinea cu care regele sătură întreg regatul; apoi, cu săbia îi bătu şi-i alungă pe duşmani, aşa că regele acelei ţări rămase să trăiască mai departe în linişte.

Prinţul îşi luă pâinea şi sabia îndărăt şi plecă mai departe împreună cu fraţii lui. Ajunseră ei în alte două ţări în care stăpânea foamea şi războiul şi de fiecare dată mezinul dădea pâinea fermecată din care mâncau toţi şi pâinea rămânea întreagă, iar cu sabia îi alunga pe duşmani. Aşa a salvat el trei regate. Apoi se îmbarcară toţi trei pe o corabie şi plecară pe mare.

În timpul călătoriei, cei doi fraţi mai mari se vorbiră între ei:

– Mezinul are apa vieţii şi noi nu, de aceea tata lui îi va da regatul moştenire. El ne va lua norocul nostru.

Mânioşi, hotărâră să scape de el. Într-o zi, aşteptară până când mezinul adormi dus, vărsară apa vieţii din căniţă într-un pocal ce-l aveau cu ei, iar în căniţă puseră apă de mare, sărată şi amară.

Când ajunseră acasă, mezinul îi duse mândru şi bucuros regelui căniţa cu apă să bea ca să se facă sănătos. Dar, după ce bău numai o gură din apa

de mare, regele se îmbolnăvi şi mai tare. Şi, cum se chinuia îngrozitor, ceilalţi doi fii îl acuzară pe fratele lor mai mic că a vrut să-şi otrăvească tatăl, apoi spuseră că ei au adevărata apă vie. Abia înghiţi o gură din apa vie, că regele se simţi mai bine, apoi, pe măsură ce tot bea, devenea viguros şi sănătos ca în tinereţe. Cei doi fraţi râdeau şi-i ziceau mezinului:

– Tu ai găsit apa vieţii, rămâi cu fapta, iar noi cu răsplata. Dacă nu erai aşa de prost şi nu dormeai, n-am fi putut să-ţi luăm apa în timpul călătoriei pe mare; iar peste un an tot unul dintre noi o va lua de nevastă pe fiica regelui. N-ai decât să încerci să te opui, nu poţi dovedi nimic, tata nu te va crede, iar dacă nu-ţi vei ţine gura, îţi vei pierde capul, aşa că e mai bine să taci!

Bătrânul rege era într-adevăr furios pe fiul lui mai mic şi credea că acesta voise să-l omoare ca să moştenească regatul. Adună întreaga curte şi hotărâră ca mezinul să fie împuşcat pe ascuns.

Ducându-se odată la vânătoare fără vreo urmă de bănuială, voinicul nostru îl văzu pe însoţitorul lui foarte trist.

– Ce-ai păţit, dragă vânătorule?

– N-am voie să vă spun, zise vânătorul, dar trebuie.

– Orice vei spune, te voi ierta.

– Ştiţi, eu trebuie să vă împuşc, aşa a poruncit regele.

– Să mă împuşti? se miră prinţul. Cruţă-mi viaţa, uite, ia hainele mele scumpe şi dă-mi hainele tale de vânător şi lasă-mă să plec.

– Asta şi voiam să fac, oricum nu v-aş fi omorât.

Îşi schimbară hainele, vânătorul se duse acasă, iar prinţul se pierdu în pădure.

După un timp, sosiră la curtea bătrânului rege trei care pline cu aur şi nestemate: erau darurile celor trei regi pe care mezinul îi salvase cu sabia şi pâinea lui.

Bătrânul căzu pe gânduri: „Să fi fost oare nevinovat băiatul?” şi le spuse curtenilor că ar fi bucuros dacă fiul lui ar trăi, că-i pare rău că a dat

poruncă să fie ucis.

– Dar trăieşte, zise vânătorul care ar fi trebuit să-l împuşte pe la spate. Eu n-am putut să-mi calc pe inimă şi să fac ceea ce mi-aţi poruncit. Apoi îi povesti cum se petrecuseră lucrurile.

Între timp, iubita mezinului, prinţesa salvată de el din palatul vrăjit în curtea căruia se afla fântâna cu apă vie, dădu poruncă să se facă în faţa palatului un drum pavat în întregime cu aur şi le spuse slujitorilor că acela care va veni călare pe acest drum, acela este salvatorul ei şi pe el să-l lase să intre în palat, nu pe cei care o vor lua pe de alături.

Cum tocmai trecuse anul de la întâmplările petrecute, fiul cel mare îşi aminti de fiica regelui şi se gândi că-i timpul să se grăbească să ajungă la ea ca să moştenească regatul şi s-o ia de nevastă. Plecă, merse ce merse şi, când ajunse în dreptul palatului, îşi zise: „Ar fi mare păcat să galopezi pe aşa drum poleit cu aur” şi începu să meargă pe o margine a lui. Slujitorul aflat de pază la poarta palatului îl văzu cum merge şi respectă porunca: îi spuse că nu-i el salvatorul adevărat şi-l alungă de acolo.

Nu mult după aceea veni al doilea prinţ. Şi lui i se păru că-i păcat să calce calul pe drumul de aur, aşa că o luă pe cealaltă margine şi ajunse la poarta palatului. Străjerul îi spuse şi lui că nu-i adevăratul salvator şi-i făcu vânt să plece cât mai repede.

Când tocmai se împlinea anul, cel de-al treilea fiu, stând ascuns în pădure, îşi aduse aminte de iubita lui şi hotărî să se ducă la palatul fermecat aşa cum îi promisese. Porni la drum şi se gândea fericit ce minunat va fi când se vor întâlni. Aşa că, neluând în seamă pe unde calcă, lăsă calul să galopeze nestingherit pe calea poleită.

Străjerul îi deschise poarta şi prinţesa îl primi cu mare bucurie şi-i zise că el este salvatorul şi stăpânul palatului. Şi se porni nuntă mare şi petrecură zile şi nopţi în şir. Şi după ce nunta se termină, fata îi povesti că tatăl lui trimisese după el, căci voia să-şi ceară iertare pentru nedreptatea ce i-o făcuse. Mezinul se duse acasă, povesti cum îl minţiseră fraţii lui, cum îl amenințaseră cu moartea dacă vorbeşte despre cele întâmplate drept care el tăcuse. Regele, înfuriat, îi chemă cu gând să-i pedepsească, dar ei fugiseră deja cu o corabie pe mare. Şi niciodată nu s-au mai întors acasă.

Sicriul de cleştar

Să nu zică nimeni că un croitor sărman nu poate să ajungă la mare cinste; după cum nu stă scris nicăieri că orice lucru, cât o fi el de important şi de bine făcut, trebuie să-ţi reuşească.

Astfel, un croitoraş deosebit şi foarte iscusit plecase odată să colinde lumea şi ajunse într-o pădure mare. Şi, cum nu cunoştea drumul, se rătăci. La căderea nopţii nu-i mai rămăsese, în singurătatea aceea înfiorătoare, decât să-şi caute un adăpost. Desigur, muşchiul moale ar fi fost un pat minunat, numai că se temea de fiarele pădurii, căci ar fi putut să-l atace. De aceea hotărî să se urce şi să doarmă într-un copac. Căută un stejar înalt şi se căţără în vârful lui mulţumind din inimă lui Dumnezeu că avea la el fierul de călcat (pe care-l folosea atunci când îşi făcea meseria de croitor) încât vântul nu putea să-l deie jos.

După ce petrecu în întuneric câteva ore, nu fără să tremure de frică, văzu în depărtare, abia licărind, o luminiţă şi se gândi că acolo ar putea fi o casă unde, oricum, s-ar fi simţit mai bine decât între crengile unui copac. Coborî şi porni înspre acea lumină. Drumul îl duse la o căsuţă din papură împletită şi stuf. Bătu la uşă cu mult curaj, uşa se deschise şi, la lumina pâlpâitoare a unei lumânări, văzu un bătrân îmbrăcat în haine din petece colorate cusute una lângă alta.

– Cine eşti şi ce vrei? întrebă bătrânul cu o voce hârâită.

– Sunt un biet croitor pe care l-a surprins noaptea rătăcind prin pădure şi vă rog mult să mă primiţi până mâine dimineaţă în coliba dumneavoastră.

– Vezi-ţi de drumul tău, îi răspunse morocănos bătrânul, nu vreau să am de-a face cu toate haimanalele. Caută-ţi adăpost în altă parte.

După ce rosti aceste vorbe, vru să se furişeze înapoi. Dar croitorul îl apucă de colţul hainei şi-l rugă aşa de fierbinte să-l lase să intre, încât bătrânul, care nu era chiar aşa de rău precum voia să pară, se înduioşă şi-l luă în coliba lui unde îi dădu de mâncare şi apoi îi arătă într-un colţ un loc de dormit.

De obosit ce era, croitorul nu avea nevoie să fie legănat ca să doarmă liniştit până dimineaţă. Nici prin gând nu i-ar fi trecut să se scoale dacă n-ar fi auzit un zgomot asurzitor care l-a speriat. Un strigăt ciudat şi un vâjâit puternic pătrundeau prin pereţii colibei.

Croitorul deveni, aşa din senin, foarte curajos. Trase pe el ceva de îmbrăcat şi ieşi în grabă din căsuţă. Lângă colibă văzu un taur mare şi negru şi un cerb foarte frumos care se luptau între ei; cu aşa furie se izbeau unul în altul, că tremura pământul şi aerul vuia de răgetele lor. Multă vreme nu se putu şti care va învinge, în cele din urmă, cerbul îşi înfipse coarnele în taur încât animalul se prăbuşi la pământ zbierând puternic şi, după ce mai primi de la cerb câteva lovituri de copită, muri.

Croitorul urmărise uimit lupta stând nemişcat; deodată, cerbul ajunse dintr-o săritură în faţa lui, mai înainte ca el să o fi luat din loc, şi cu coarnele se repezi direct în el şi-l trânti la pământ. Multă vreme nu-şi veni în fire, dar, când îşi reveni, începu să fugă pe urmele cerbului, sărind peste buturugi şi pietre, alergând pe dealuri şi văi, peste câmpii şi păduri. La un timp îl ajunse, îl apucă de coarne cu ambele mâini şi străbătu aşa, în voia soartei, o bucată de drum. În sfârşit, cerbul se opri într-un loc stâncos şi croitorul se lăsă să cadă pe pământ. După ce se odihni un pic, cerbul împunse puternic cu coarnele într-o uşă care sări în lături. Limbi mari de foc şi un fum gros izbucniră afară încât cerbul trebui să-şi ferească ochii. Croitorul nu ştia încă unde se află şi cum să facă să se întoarcă iar între oameni, să părăsească pustietatea aceea.

În timp ce stătea aşa, nehotărât, de undeva dintre stânci răsună o voce care-i striga:

– Intră fără teamă înăuntru, ţie nu ţi se va întâmpla nimic rău.

Croitorul şovăi o clipă, apoi, împins parcă de o putere interioară, ascultă de vocea aceea şi ajunse prin uşa de fier într-o sală mare şi spaţioasă; tavanul, podeaua, pereţii din pietre şlefuite, pe care erau gravate tot felul de semne, străluceau ca soarele. Tocmai le cerceta minunându-se, când auzi din nou aceeaşi voce:

– Mergi spre piatra din mijlocul sălii, acolo te aşteaptă norocul tău.

Cum deja mai prinsese ceva curaj, croitorul urmă porunca. Piatra de sub picioarele lui, cea din mijlocul sălii, începu să se clatine şi apoi se lăsă în jos şi coborî în adânc. Când se opri şi croitorul privi în jurul lui, văzu că se afla într-o sală asemănătoare cu cea în care fusese la început. Pe pereţi erau nişte vase din sticlă închise pline cu ulei aromat, de diferite culori, care revărsa o lumină când aurie, când albăstruie, când roşie sau verde, şi totodată un fum înmiresmat. În mijlocul sălii, pe pardoseală, stăteau unul lângă altul două sicrie de cleştar. Curios, croitorul se apropie de ele. Văzu într-unul o clădire frumoasă şi măreaţă, asemenea unui palat, în jurul căreia se aflau ateliere de lucru, hambare, staule, grajduri şi alte lucruri, toate mici, dar lucrate cu o asemenea fineţe, de un mare artist probabil, că erau de o precizie extraordinară. Nu şi-ar mai fi luat ochii de la cele văzute dacă n-ar fi auzit iar vocea care, de data asta, îi cerea să se întoarcă şi să privească spre celălalt sicriu. Şi croitorul văzu ce nu-i venea să-şi creadă ochilor: în celălalt sicriu era o fată de o frumuseţe nemaipomenită. Stătea întinsă ca şi cum ar fi dormit, învăluită în părul galben ca aurul care o acoperea precum o mantie de preţ. Ochii îi ţinea închişi, totuşi în obraji avea o culoare vie, iar o pănglicuţă ce se mişca dintr-o parte în alta nu lăsa nici o îndoială că fata cea frumoasă respira. Croitorul, privea uimit. Inima începu să-i bată mai să-i iasă din piept. Şi cum o privea el aşa, deodată fata deschise ochii şi se uită ţintă în ochii lui:

– Dreptate cerească, strigă, iată că a venit timpul eliberării mele. Repede, repede, scoate-mă din închisoarea asta! Dacă poţi să dai la o parte zăvorul de la sicriu, sunt salvată.

Croitorul nu ezită să-i dea ascultare. Mişcă zăvorul, ridică încet capacul de pe sicriu, fata sări afară, se duse într-un colţ al sălii şi se acoperi cu o mantie lungă. Apoi se aşeză alături pe o piatră, îl strigă pe tânăr să vină alături şi, după ce-i dădu o sărutare drept pe gură, îi zise fericită:

– Eliberatorul meu mult aşteptat, cerul te-a trimis ca să pui capăt suferinţelor mele. În aceeaşi zi în care ele au luat sfârşit, a început norocul tău. Tu vei fi soţul meu pe care cerul mi l-a hărăzit. Te iubesc mai mult decât orice pe pământ şi vreau să te fac fericit. Stai lângă mine şi ascultă povestea vieţii mele. Sunt fiica unui nobil bogat. Părinţii mei au murit când eram încă foarte mică şi am rămas în grija fratelui mai mare la care a trebuit să mă mut. Noi doi, eu şi fratele meu, ne iubeam nespus de mult şi ne înţelegeam foarte bine. Aveam aceleaşi gânduri şi ne plăceau aceleaşi lucruri, aşa că am hotărât să nu ne căsătorim, ca să putem trăi până la sfârşitul vieţii împreună. Casa noastră era mereu plină de oaspeţi: vecini, prieteni, rude ne vizitau adesea şi noi ne străduiam ca oaspeţii să se simtă cât mai bine cu putinţă. Aşa a fost viaţa noastră până când, într-o seară, a apărut călare un străin care ne-a rugat să-l găzduim pentru o noapte; se ducea spre aşezarea vecină şi-l prinsese noaptea pe drum. I-am ascultat rugămintea şi l-am ospeţit cum se cuvine, iar el, toată seara cât a durat cina, ne-a întreţinut cu tot felul de poveşti şi glume, care de care mai fermecătoare. Fratelui meu i-a plăcut aşa de mult de el, încât l-a rugat să rămână la noi câteva zile, iar oaspetele, după o scurtă şovăială, a acceptat. Am stat la masă până noaptea târziu, până când obosită, m-am dus în camera mea să mă culc, iar străinul a fost condus în camera lui. M-am băgat în aşternutul moale şi cald şi eram gata să adorm când, deodată, m-a trezit sunetul unei muzici plăcute şi duioase. Cum nu ştiam de unde venea

muzica, am dat s-o strig pe camerista care dormea alături. Începusem să simt o apăsare puternică în piept şi nu mai puteam scoate o vorbă. Între timp, am văzut la lumina lămpii pe străinul ce intra în cameră: mi-a spus că, prin puterile lui magice, a făcut să se audă muzica aceea minunată ca să mă trezească, să se descuie toate lacătele pentru ca el să poată veni la mine. În sfârşit, mi-a mai spus că mă vrea de nevastă. Furia mea faţă de tertipurile lui de vrăjitor era aşa de mare, că l-am refuzat; el, care se aştepta să accept, a stat o clipă, apoi s-a mâniat şi mi-a spus că va găsi mijlocul să se răzbune şi să mă pedepsească pentru trufia mea. A părăsit apoi camera în care mă aflam. Am petrecut înfricoşată noaptea întreagă şi abia în zori am aţipit. Dis-de-dimineaţă, m-am trezit şi am alergat la fratele meu să-i povestesc ce mi s-a întâmplat, dar nu l-am găsit în camera lui. Slujitorul mi-a spus că a plecat în zori, când abia se crăpa de ziuă, cu străinul la vânătoare. Mie nu mi-a mirosit a bine toată povestea asta. M-am îmbrăcat repede, m-am urcat pe cal şi am alergat, urmată doar de un slujitor, în pădure. La un moment dat, în timp ce galopa, calul slujitorului se poticni, îşi frânse un picior, aşa că slujitorul nu mai putu să mă urmeze. Fără să zăbovesc o clipă, mi-am urmat drumul şi, la scurt timp, l-am văzut pe străin cu un cerb pe care-l ducea de o zgardă, venind spre mine. Eu l-am întrebat unde îl lăsase pe fratele meu şi de unde avea cerbul acela care mă privea cu ochii în lacrimi. În loc să-mi răspundă, străinul începu să hohotească de râs. Eu m-am mâniat foarte tare, am scos puşca şi am tras în el, dar glonţul a ricoşat când i-a nimerit pieptul, s-a întors spre mine şi s-a înfipt în calul meu. Atunci m-am prăbuşit de pe cal, în timp ce străinul mormăia ceva, şi mi-am pierdut cunoştinţa. Când mi-am venit în fire, mă aflam în această hrubă sub pământ, aşezată într-un sicriu de cleştar. Magicianul a venit aici, mi-a spus că el l-a prefăcut pe fratele meu în cerb, iar casa împreună cu toate acareturile fusese micşorată şi se afla în sicriul de alături; pe pereţi, în vasele cu uleiuri parfumate, erau slujitorii mei. Dacă accept să mă mărit cu el, îmi mai spuse, toate vor fi aşa cum erau odată.

Trebuia doar să deschidă vasele şi toate şi-ar fi reluat înfăţişarea normală. Eu l-am refuzat din nou. El a dispărut şi m-a lăsat închisă în acest sicriu, căzută parcă într-un somn adânc. Între imaginile care-mi veneau în minte, era şi una care-mi dădea curaj: se făcea că venea spre mine un tânăr să mă scape de vrajă. Azi, când am deschis ochii şi te-am văzut, mi-am dat seama că visul mi se împlineşte. Ajută-mă să duc la capăt ceea ce îmi apărea în vis. Mai întâi să pun pe piatra asta sicriul în care se află casa.

Îndată ce piatra de sub ei fu îngreunată, începu să se ridice, trecu prin tavan şi astfel cei doi tineri ajunseră în libertate. Aici fata, ajutată de tânărul croitor, deschise capacul sicriului şi palatul împreună cu toate celelalte dependinţe îşi recăpătară înfăţişarea măreaţă de altădată. Ei se întoarseră în hrubă, luară de pe pereţi vasele cu uleiurile colorate şi, când ajunseră iar sus, le-au deschis şi servitorii au apărut pe dată unul câte unul.

Bucuria fu şi mai mare atunci când fratele ei, cerbul care-l ucisese pe vrăjitorul prefăcut în taur, apăru şi el sub înfăţişarea unui tânăr frumos.

Şi chiar în acea zi tânăra domniţă îl luă de mână pe croitor şi se duse cu el la biserică unde se cununară.

Servitorul cel deştept

Fericit stăpânul care are un servitor ascultător şi destul de deştept ca să facă şi ce-l taie capul; aceluia îi merg toate din plin.

Un asemenea Hans deştept fu trimis odată de stăpânul lui să caute o vacă ce nu se întorsese acasă de la păşune împreună cu celelalte. El întârzie mult şi stăpânul se gândi că Hans al lui cel credincios şi deştept îşi dă toată osteneala ca să găsească vaca rătăcită. Dar cum nu mai apărea, stăpânul începu să se teamă că i s-a întâmplat ceva şi plecă el însuşi să-l caute.

După multă umblătură, în sfârşit, îl zări pe servitor care alerga de ici-colo pe câmp.

– Păi, dragul meu Hans, zise stăpânul, tot n-ai găsit vaca după care te-am trimis?

– Nu, domnule, nici n-am găsit vaca, nici n-am căutat-o!

– Dar atunci ce-ai făcut, Hans?

– Am făcut ceva mai bun şi am găsit, din fericire, ceva mai bun.

– Ce anume, Hans?

– Trei mierle!

– Şi unde-s?

– Pe una o văd, pe alta o aud şi pe alta o fugăresc.

Băieţi, băgaţi bine de seamă, dacă nu veţi face ce vă spune stăpânul, ci doar ce vă dă prin minte, veţi păţi ce-a păţit bietul Hans. Vai de pielea lui!

Fantoma din sticlă

Era odată un biet tăietor de lemne care muncea cât îi ziua de mare, din zori şi până la căderea nopţii. Când, în sfârşit, reuşi să strângă ceva bani, îi spuse fiului său:

– Tu eşti unicul meu copil. Vreau ca banii aceştia să-i folosesc pentru educaţia ta. Dacă ai să înveţi ceva ca lumea, vei putea, când eu voi fi bătrân şi ciolanele înţepenite nu-mi vor mai da ascultare, să-mi dai şi mie o lingură de mâncare.

Tânărul plecă să înveţe într-o şcoală înaltă şi învăţa aşa de bine, încât profesorul lui îl lăuda mereu. A rămas o bucată de vreme acolo, apoi s-a dus la alte şcoli, dar pe niciuna n-a terminat-o. Şi cum sărăcia pusese stăpânire pe întreaga ţară, iar tatăl lui devenise şi mai sărac, îi trimise vorbă să se întoarcă acasă, fiindcă iroseşte banii degeaba.

– Ah, zise tatăl supărat, nu mai pot să-ţi dau bani în vremuri ca astea în care nu câştigi nici cât să ai pentru mâncarea cea de toate zilele.

– Dragă tată, nu-ţi face sânge rău, dacă aşa stau lucrurile, înseamnă că asta e voia lui Dumnezeu şi nu poate fi decât spre binele meu. Mă voi lăsa în voia sorţii.

Când tatăl voi să se ducă în pădure să taie nişte lemne pe care apoi să le stivuiască şi să le vândă ca să ia ceva bani pe ele, fiul îi zise:

– Vreau să merg cu dumneata şi să te ajut, tată!

– Deh, fiule, dar nu-ţi va fi uşor, tu eşti învăţat cu cartea, nu cu munca grea. Şi nu cred că vei putea să faci ceea ce fac eu; şi apoi nu am decât un topor iar bani să cumpăr altul, de unde?

– Du-te la vecinul nostru şi roagă-l să-ţi împrumute un topor până când vom cumpăra noi încă unul.

Zis şi făcut: tatăl împrumută de la vecin un topor şi, a doua zi dimineaţă, când se crăpă de ziuă, merseră în pădure. Fiul îşi ajuta tatăl şi era puternic şi foarte priceput. Când soarele se ridicase către amiază, tatăl îi spuse:

– Hai, fiule, să ne odihnim puţin şi să mâncăm ceva. După aceea treaba va merge şi mai bine.

Fiul îşi luă bucata lui de pâine şi zise:

– Dumneata mănâncă şi odihneşte-te un pic, tată, eu nu mă simt obosit, aşa că am să mă duc prin pădure să mă plimb şi să caut cuiburi de păsări.

– Ei, tu, fanfaron ce eşti, răspunse tatăl, ce ţi-a venit să hoinăreşti acum? Ai să fii obosit de n-ai să poţi ridica mâna. Stai mai bine colea lângă mine şi te odihneşte.

Fiul însă nu-i dădu ascultare şi plecă mâncând din pâine şi, bine dispus, se uita printre crengile copacilor după cuiburi de păsări. Cum hoinărea fără ţintă, ajunse el în dreptul unui stejar mare şi bătrân de peste trei sute de ani şi aşa de gros, că nu l-ar fi putut cuprinde cinci oameni. Rămase pe loc şi se uită la copac, apoi îşi zise în sinea lui: „Trebuie ca măcar o pasăre să-şi fi făcut cuibul în el”. Deodată i se păru că aude o voce care zicea:

– Scoate-mă afară, scoate-mă afară să pot pleca!

Se uită împrejur, dar nu putu descoperi nimic. Totuşi i se părea că vocea venea de undeva de sub pământ. Atunci strigă:

– Unde eşti?

Vocea răspunse:

– Sunt dedesupt, sub rădăcina stejarului. Scoate-mă afară, scoate-mă afară!

Învăţăcelul nostru începu să scormonească sub stejar şi să caute printre rădăcini până ce, într-o gaură, dădu de o sticluţă. O ridică în sus, privi în ea la lumină şi văzu ceva înăuntru care arăta ca o broască sărind în sus şi în jos.

– Scoate-mă afară, scoate-mă afară! striga arătarea aceea.

Nebănuind ceva rău, învăţăcelul scoase dopul de la sticlă. Şi dinăuntru ieşi arătarea, care începu să crească şi să crească până când se făcu un flăcău uriaş, mare cât jumătate de stejar.

– Ştii care-ţi va fi plata pentru că m-ai eliberat?

– Nu, răspunse învăţăcelul fără teamă, de unde s-o ştiu?

– Am să-ţi spun eu: drept plată am să-ţi frâng gâtul.

– Păi asta trebuia să-mi fi spus înainte, că te-aş fi lăsat închis în sticlă. Dar ca să faci ce vrei cu capul meu, ar trebui să întrebi mai mulţi oameni.

– Ce mai la deal la vale, vorbe de clacă, nu am să întreb pe nimeni. Am să-ţi frâng gâtul, aşa am să-ţi plătesc că m-ai eliberat. Sau poate crezi că am stat de plăcere atâta amar de vreme în sticlă? Eu, marele Mercurius, am fost închis acolo de oameni şi acum vreau să mă răzbun şi am s-o încep chiar cu salvatorul meu! Ha, ha, ha!

– Domoleşte-te, Mercurius sau cum zici că te cheamă, îi spuse învăţăcelul vorbind ca la carte. Mai întâi trebuie să mă conving că tu, uriaşul ce stai acum în faţa mea şi mă ameninţi, eşti una şi aceeaşi creatură cu cea din sticlă, că eşti o fantomă adevărată. Faci ce vrei cu mine dacă te mai bagi o dată în sticlă ca să-mi demonstrezi că eşti ce eşti.

Mercurius răspunse cu multă aroganţă:

– Asta-i o nimica toată! Apoi se făcu iar mic de tot şi subţire, cum fusese la început, şi se strecură prin gâtul sticlei înăuntru. Atunci învăţăcelul apăsă cu forţă dopul şi aruncă din nou sticla la rădăcina stejarului, păcălind astfel fantoma şi scăpând de ameninţarea ei.

După aceea, se gândi să se întoarcă la tatăl său. În urma lui însă, auzi iar tânguielile de mai înainte:

– Lasă-mă afară, lasă-mă afară!

– Nu, a doua oară nu-ţi mai merge. Cine mi-a ameninţat o dată viaţa, nu va mai scăpa după ce l-am închis din nou.

– Dacă mă laşi liber, strigă fantoma din sticlă, am să-ţi dau aşa de mulţi bani, că au să-ţi ajungă toată viaţa.

– Nu, vrei să mă înşeli ca data trecută, dar nu-ţi mai merge.

– Dai cu piciorul la noroc, nu vreau să-ţi fac nici un rău, vreau doar să te răsplătesc regeşte.

Învăţăcelul se gândi în sinea lui: „Hai să mai încerc o dată, cine ştie, poate o fi norocul meu fantoma asta şi mă va răsplăti regeşte. Doar nu vrea să-mi ia, ci să-mi dea”.

Scoase dopul de la sticlă, fantoma ieşi afară, luă chip de om şi începu să crească până se făcu un uriaş, ca şi data trecută.

– Şi acum îţi vei primi răsplata, zise Mercurius, şi-i dădu un petic mic de pânză. Dacă vei atinge cu unul din capetele acestui petic o rană, ea se va vindeca; iar dacă vei atinge cu celălalt fierul sau oţelul, se vor preface în argint.

– Mai întâi să încerc să văd dacă nu mă duci cu preşul! Făcu o crăpătură cu toporul într-un copac, atinse apoi crăpătura cu peticul de cârpă şi crăpătura dispăru: părţile se lipiră la loc, una lângă alta, şi totul arăta ca mai înainte.

– Vezi, i-aşa cum ţi-am spus, putem să ne despărţim acum prieteni. Fantoma îi mulţumi că o salvase, tânărul că primise peticul miraculos, şi fiecare se duse în drumul lui.

Când ajunse la tatăl său, acesta îl întrebă pe învăţăcel:

– Da' unde ai hoinărit atâta vreme? Ai uitat că ai treabă, cărturarule? Am spus eu că nu vei reuşi nimic în viaţă!

– Stai liniştit, tată, am să te ajung din urmă!

– Ei da, ai să mă ajungi tu, asta n-ai s-o faci, ştiu eu bine! bombănea bătrânul cu necaz.

– Fii atent, tată, uite copacul acela de colo, vreau să-l cioplesc împrejur, ca apoi să se frângă.

Luă peticul, înfăşură lama toporului în el, dar, cum fierul se prefăcu în argint din cauză că stătuse înfăşurat în petic, la prima lovitură dată copacului, lama se îndoi.

– Uite ce topor mi-ai dat, i s-a îndoit lama.

Atunci tatăl s-a speriat rău de tot şi a zis:

– Vai de mine, ce-ai făcut, e toporul vecinului, cu ce-am să-l plătesc? Iaca ăsta-i ajutorul pe care mi l-ai dat!

– Nu fi supărat, toporul am să ţi-l plătesc chiar eu.

– Tu, nătărău ce eşti, tu să-l plăteşti, cu ce bani? Nu ai nimic din ce ţi-am dat, umbli numai cu şiretlicuri cărturăreşti, habar n-ai să tai nişte lemne.

După un timp, învăţăcelul zise:

– Tată, eu unul nu mai pot munci, ce-ar fi să ne luăm şi noi măcar o seară liberă?

– Ce? Crezi că am de gând să stau cu braţele încrucişate, ca tine? Eu trebuie să lucrez mai departe, tu n-ai decât să te duci acasă.

– Dar, tată, eu sunt pentru prima oară în pădure şi nu cunosc drumul. Vino cu mine.

Când îi mai trecu mânia, tatăl se lăsă convins şi merse cu el acasă. Acolo îi spuse:

– Du-te şi încearcă să vinzi toporul ăsta îndoit, poate iei ceva pe el; restul am să-l câştig eu prin muncă, să putem cumpăra vecinului un topor nou.

Fiul luă toporul la târg şi ajunse la un fierar; acesta îl puse pe cântar şi-i zise:

– Valorează patru sute de taleri, dar nu am atâţia bani.

– Daţi-mi câţi aveţi, restul vi-i las ca împrumut.

Şi fierarul îi dădu trei sute de taleri, rămânând dator cu o sută.

Învăţăcelul se duse acasă şi-i zise tatălui:

– Tată, am banii, du-te şi întreabă-l pe vecin cât vrea pe topor.

– Asta ştiu deja, un taler şi şase groşi.

– Atunci dă-i doi taleri şi doisprezece groşi, dublu adică. Vezi şi dumneata, acum am prea mulţi bani. Şi-i dădu şi tatălui său o sută de taleri, iar restul îi păstră pentru el.

– De acum încolo nu-ţi va mai lipsi nimic şi vei putea duce un trai mai uşor.

– Doamne fereşte, zise bătrânul, de unde ai aşa bogăţie?

Atunci fiul i-a povestit întâmplarea din pădure şi cum făcuse el totul crezând mereu în norocul lui.

Cu banii rămaşi plecă iar pe la şcoli să înveţe, iar cu peticul fermecat vindecă bolnavi şi astfel deveni cel mai renumit doctor din lume.

Odată s-au întâlnit şapte şvabi la un loc. Primul era domnul Schulz, al doilea Jackli, al treilea Marli, al patrulea Jergli, al cincilea Michael, al şaselea Hansli, al şaptelea Veitli. Toţi şapte aveau de gând să meargă în

lume, să caute aventuri şi să facă fapte măreţe. Ca să nu plece neînarmaţi, îşi propuseră să ia doar o armă, anume o suliţă, lungă şi bine ascuţită, pe care o duceau toţi şapte: în faţă mergea cel mai curajos şi mai bărbat dintre ei şi acesta nu era altul decât domnul Schulz. Apoi veneau la rând ceilalţi, Veitli fiind ultimul.

Într-una din zilele lui Cuptor, după ce străbătuseră o bună bucată de drum şi mai aveau puţin până să ajungă în satul unde voiau să înnopteze, s-a întâmplat că, în amurg, pe o câmpie, o muscă de bălegar sau poate o viespe, nu se ştie sigur ce, a zburat de după o tufă şi bâzâi ameninţător pe lângă ei. Domnul Schulz se sperie aşa de tare, că era să scape suliţa din mână şi o sudoare rece începu să-l inunde de frică.

– Ascultaţi, ascultaţi, mi se pare că aud o tobă.

Jackli, care ţinea de suliţă în spatele lui şi căruia îi venea un miros, n-aş putea preciza ce fel, pe la nas, zise:

– Ceva se petrece, fără îndoială, că mie îmi miroase a praf de puşcă şi a fitil de tun, aprins.

La auzul acestor vorbe, domnul Schulz o rupse la fugă şi se ascunse după un gard; dar, când sări, căzu pe dinţii unei greble lăsată acolo de la cositul fânului, coada îi veni drept în faţă şi-i dădu o lovitură cruntă.

– Văleu, văleu, strigă domnul Schulz, mă predau, luaţi-mă prizonier!

Ceilalţi şase săriră şi ei după gard şi ziseră în cor:

– Dacă te predai tu, mă predau şi eu, dacă te predai tu, mă predau şi eu! şi tot aşa...

În sfârşit, cum nu apărea nici un duşman care să-i lege şi să-i ia, îşi dădură seama că se înşelaseră. Şi pentru ca nu cumva întâmplarea să ajungă la urechile oamenilor şi să fie luaţi de proşti, jurară să tacă şi să nu povestească ce li se întâmplase până ce unul, întâmplător şi fără voia lui, i-ar fi dat de gol.

Acestea fiind zise, plecară mai departe.

A doua aventură primejdioasă pe care o trăiră nu se putea compara cu prima. După mai multe zile de mers, drumul îi conduse la un ogor lăsat pârloagă unde dormea un iepure la soare. Când îi simţi pe cei şapte apropiindu-se, ciuli urechile şi deschise ochii mari ca de sticlă, apoi începu să-i ţintească cu privirea. Ei se speriară de privirile fiorosului animal pe care nu-l distingeau prea bine şi se sfătuiră ce-ar trebui să facă mai întâi. Ar fi vrut s-o ia la fugă, dar se temeau ca fiara să nu se ia după ei şi să-i înghită cu piele şi păr cu tot. Aşa că spuseră:

– Ne aşteaptă o luptă crâncenă; cine atacă primul, câştigă, asta-i legea războiului.

Apucară suliţa, domnul Schulz înainte, apoi ceilalţi, iar domnul Veitli la urmă. Domnul Schulz voia să mai ţină pe loc suliţa, dar pe Veitli îl apucă un curaj nebun, că voi să pornească de îndată şi strigă celui dinaintea lui, Hans:

Atacă în numele tuturor şvabilor,
Altfel o fac eu, dacă ţi-au sleit puterile!

Dar Hans ştia şi el să lupte, aşa că-i strigă lui Michael:

Fără să-mi clatin un fir de păr,
Îl dau şi pe dracu’ gata!

Michael, la rândul lui, îi zise vecinului din faţă, Jergli:

De nu-i dracu’ ăsta, îi mama dracului
Sau fratele lui vitreg!

iar Jergli, lui Marli:

Dă-i înainte, nu te sfii,

iar Marli, lui Veitli:

Du-te, Veitli, du-te înainte,

Eu am să stau în spatele tău.

Veitli nu-l auzi şi atunci Jackli strigă:

Schulz trebuie să fie primul,
Căci el este şeful nostru!

Schulz prinse curaj şi le vorbi plin de gravitate:

Aprinsa ceartă dintre voi
Arată ce curajoşi suntem noi.

Şi se năpustiră cu toţii asupra „balaurului”, după ce mai întâi domnul Schulz îl imploră pe Dumnezeu să fie de partea lor şi le dădu tovarăşilor lui binecuvântarea. Cum fiara nu părea să vină asupra lor, începură să strige: Hei, Hau, Hei, Hau! Urletele acestea îl treziră pe iepure care, speriat, sări din locşorul lui şi dispăru printre bălării. Când văzu duşmanul fugind pe câmpie, domnul Schulz strigă plin de bucurie:

Vedeţi, vedeţi ce-i ăsta,
Balaurul e-un iepuraş!

Dar banda celor şapte şvabi căuta în continuare aventura. Aşa ajunseră ei la Mosel, un râu nu prea adânc, nu prea repede, peste care nu sunt poduri, astfel că de pe un mal pe altul se traversa cu barca.

Cum cei şapte şvabi nu ştiau că se traversează cu barca, văzând un om pe malul celălalt al apei, îl întrebară în graiul lor cum să treacă apa.

Omul, din cauza depărtării, nu înţelese ce vor şi întrebă în graiul lui, în trieră:

– Ce? Ce?

Dar domnul Schulz înţelese în şvabă „treceţi prin apă” şi se aruncă în apă. Ceilalţi şase, văzând ce face şeful lor, zărindu-i pălăria plutind pe

valuri (în timp ce el se cufundase în nămol) şi auzind şi o broască orăcăind „oac, oac, oac”, ziseră:

– Domnul Schulz ne cheamă la el, îl auziţi? Dacă el a putut să treacă dincolo prin apă, noi de ce n-am putea?

Şi săriră degrabă în apă şi se înecară cu toţii.

Şi uite-aşa, o broască fu în stare să omoare şapte şvabi care nu s-au mai întors niciodată acasă.

Cei patru fraţi meşteri mari

Era odată un om sărac. El avea patru fii. Când au crescut mari, omul le-a zis:

– Dragii mei, de acum trebuie să plecaţi în lume să vă câştigaţi pâinea cea de toate zilele pentru că eu nu mai am nimic să vă dau; duceţi-vă şi învăţaţi o meserie şi veţi vedea ce bine veţi răzbi în viaţă.

Cei patru băieţi îşi făcură câte un toiag de călătorie, îşi luară apoi rămas bun de la tatăl lor şi ieşiră pe poarta oraşului. După ce pribegiră un timp împreună, ajunseră la o răscruce de drumuri care duceau în patru direcţii diferite. Atunci fratele mai mare zise:

– Aici trebuie să ne despărţim. Fiecare s-o apuce pe drumul lui să-şi caute norocul, dar peste patru ani să ne întâlnim tot aici.

Şi aşa îşi văzu fiecare de drumul lui.

Băiatul cel mare întâlni un om care-l întrebă unde se duce şi ce are de gând să facă.

– Vreau să învăţ o meserie, zise tânărul.

– Vino cu mine şi te învăţ meseria de hoţ. Ai să devii un hoţ grozav de priceput, un adevărat meseriaş.

– Nu, asta nu-i meserie cinstită şi, vorba cântecului: la capătului drumului te aşteaptă spânzurătoarea unde vei atârna ca limba de clopot.

– Ei, nu-i chiar aşa, zise omul. Hoţia este o meserie bună dacă ştii cum s-o faci, nu trebuie neapărat să te gândeşti la spânzurătoare. Eu te pot învăţa cum să faci rost de ceea ce nu are nimeni şi nimeni să nu-ţi poată da de urmă.

Atunci băiatul se lăsă convins şi în scurt timp deveni un hoţ aşa de meşter, că nu rămânea la locul lui nici un lucru dacă el voia să-l aibă.

Al doilea frate întâlni şi el un om care-i puse aceeaşi întrebare, ce caută el prin lume.

– Nu ştiu sigur, însă vreau să învăţ o meserie.

– Vino la mine şi am să te fac cititor în stele, astrolog. Nu-ţi va rămâne ascunsă nici o taină.

Băiatului îi plăcu ideea şi deveni un cititor în stele aşa de iscusit, că meşterul de la care învăţase meseria, când plecă, îi dădu o lunetă, zicându-i:

– Cu ea poţi vedea ce se petrece în cer şi pe pământ, la orice depărtare, şi nimic nu-ţi poate scăpa. Ia-o!

Pe cel de-al treilea frate îl luă drept ucenic un vânător şi, în scurt timp, stăpânea aşa de bine meseria, că deveni vestit. La despărţirea de stăpân, acesta îi dădu o carabină şi-i zise:

– Eşti un vânător „meseriaş”, şi un bob de grâu dacă vrei să-l nimereşti, poţi.

Cel mai mic dintre fraţi întâlni şi el în drumul lui un om care-i vorbi şi-l întrebă unde se duce şi ce vrea să facă. Auzind că vrea să înveţe o meserie, îl întrebă:

– Nu ţi-ar place să te faci croitor?

– Dacă n-aş şti cât de greu e să stai pe scaun, cu acul şi cu fierul de călcat în mână, de dimineaţă până seara, pentru un te-miri-ce câştig, poate că aş primi. Dar aşa...

– Ei, asta-i, zise străinul, vorbeşti ca şi cum te-ai pricepe deja. La mine ai să înveţi o adevărată artă, vei fi un croitor vestit, adică aşa de bun, că toţi oamenii te vor respecta şi vei câştiga bine.

Tânărul se lăsă convins, se duse acasă la croitor şi învăţă meseria cu de-amănuntul. La despărţire, croitorul îi dădu un ac şi-i zise:

– Cu acul acesta poţi coase orice, fie că e moale ca un ou sau tare ca oţelul, totul devine o singură bucată fără să se vadă urmele cusăturii.

După ce trecură cei patru ani, fraţii se întâlniră întocmai cum hotărâseră, la răscrucea de drumuri, se îmbrăţişară şi se sărutară şi apoi plecară acasă la tatăl lor.

– Ei, zise bătrânul bucuros nevoie mare, ce vânt v-a adus din nou la mine?

Băieţii îi povestiră ce se întâmplase şi cum învăţaseră toţi câte o meserie.

Odată, cum şedeau ei în faţa casei sub un copac mare, tatăl lor le zise:

– Acum vreau să vă pun la încercare, să vedem ce poate fiecare. Se uită el în sus şi-i spuse celui de-al doilea fiu:

– Sus în vârful copacului acela, între două crengi, se află, un cuib de piţigoi; ia spune-mi, câte ouă sunt în el?

Cititorul în stele luă luneta, privi prin ea, văzu cuibarul, ouăle şi răspunse:

– Cinci!

Tatăl îi spuse celui mare:

– Tu ia ouăle jos fără ca pasărea care stă pe ele şi le cloceşte să simtă.

Hoţul cel iscusit urcă în copac şi fură ouăle de sub pasăre fără ca ea să observe şi le aduse tatălui său. Tatăl le luă, puse patru dintre ele în colţurile mesei, iar pe al cincilea în mijloc. Apoi îi zise vânătorului:

– Tu încearcă să împuşti dintr-un singur foc cele patru ouă din colţuri, iar pe cel din mijloc să-l împarţi în două.

Vânătorul puse carabina la ochi şi făcu pulbere ouăle din colţuri, iar pe cel din mijloc îl împărţi în două.

– Acum e rândul tău, zise tatăl privindu-l pe fiul cel mic. Tu să-mi coşi toate ouăle la loc, aşa fel ca puii care erau înăuntru să nu aibă câtuşi de puţin de suferit.

Croitorul îşi luă acul şi cusu aşa cum îi spusese tatăl. Când termină, hoţul trebui să le ducă înapoi în cuib şi să le pună sub pasăre fără ca ea să simtă. După câteva zile, puii au spart cu ciocul coaja şi toţi aveau, în locul în care cususe croitorul, o dunguliţă roşie.

– Da, le zise tatăl fiilor, ar trebui să vă cânt osanale, nu v-aţi pierdut vremea degeaba, aţi învăţat meserie. Deocamdată n-aş putea spune care merită întâietatea, dar cum mi se va ivi ocazia să vă pun la treabă, am să vă spun.

Nu mult după aceea se făcu mare vâlvă în ţară, cum că fiica regelui ar fi fost furată de un balaur. Regele, disperat, promisese că o va da de soţie celui care o va salva.

Cei patru fraţi se vorbiră între ei: „Asta ar fi o ocazie să ne facem şi noi cunoscuţi lumii”. Şi hotărâră să plece tuspatru ca s-o salveze pe prinţesă.

– Vă voi spune eu îndată unde este! zise cititorul în stele şi privi prin luneta lui. O văd deja, stă undeva pe o stâncă în mijlocul mării, iar lângă ea stă balaurul care o păzeşte.

Atunci se duseră împreună la rege şi-l rugară să le dea o corabie, apoi plecară pe mare şi ajunseră la stânca unde erau balaurul şi fata. Balaurul stătea cu capul în poala ei şi dormea. Vânătorul le zise fraţilor lui:

– Nu pot să trag cu puşca, aş risca s-o ucid pe prinţesă.

– Nu-i nimic, zise hoţul, abia am ocazia să-mi încerc eu norocul. Se strecură până la stâncă şi uşurel, uşurel, trase fata de sub capul balaurului aşa de dibaci, că monstrul nu simţi nimic, ba încă sforăia mai departe.

Se grăbiră să plece cu corabia şi să se depărteze de stânci. Dar balaurul se trezi între timp şi, când n-o văzu pe fată, îşi dădu seama că fusese furată şi se luă după corabie. Spumegând de mânie, zbura prin aer şi, ajungând din urmă corabia, vru s-o scufunde, dar vânătorul îşi puse repede flinta la ochi şi-i trimise un glonte chiar în inimă. Monstrul se prăbuşi mort peste corabie şi, cum era foarte mare, în cădere sfărâmă

corabia, dar nici croitorul nu se lăsă mai prejos, luă acul fermecat, cusu toate bucăţile corăbiei una de alta şi o făcu la loc. Gata de plecare, se urcară din nou toţi şi, fericiţi, plutiră spre casă.

Când îşi văzu fiica, regele nu mai putu de bucurie. El le spuse celor patru fraţi:

– Unul dintre voi trebuie să-i devină soţ, care-i acela, rămâne să hotărâţi voi.

Atunci se porni între fraţi o ceartă cumplită, fiecare pretindea că lui i se cuvine fata.

– Dacă n-aş fi văzut-o eu, meşteşugurile voastre n-ar fi servit la nimic; aşa că mie mi se cuvine.

– Ba nu, ce folos că ai văzut-o, de n-aş fi furat-o eu de sub balaur; a mea este, să fie clar pentru toţi.

– Nu, zău, balaurul v-ar fi mâncat pe toţi dacă nu-l ocheam eu în inimă. Prinţesa e a mea, eu am salvat-o.

– Ehe, şi dacă prin meşteşugul meu n-aş fi făcut corabia la loc, nu v-aţi fi înecat cu toţii? De aceea socot că eu sunt alesul.

Regele privea la ei cum se certau, apoi îşi spuse şi el părerea:

– Toţi patru aveţi în egală măsură dreptate. Dar cum nu se poate ca o singură femeie să se împartă la patru bărbaţi, n-am să dau nici unuia prinţesa de nevastă. În schimb, ca răsplată că aţi salvat-o, am să vă dau la toţi patru o jumătate din regat.

Fraţii răspunseră în cor:

– E foarte bine aşa, vom fi din nou uniţi.

Aşa că împărţiră între ei jumătatea de regat primită şi trăiră în pace şi bună înţelegere până la moarte.

Blană-de-urs

A fost odată un flăcău care s-a înrolat ca soldat în armată. Era foarte curajos şi mereu se afla în fruntea oastei unde ploaia de gloanţe era mai mare.

Cât timp dură războiul îi merse şi lui bine. Dar când războiul se sfârşi şi generalul le spuse tuturor că sunt liberi să se întoarcă pe la casele lor, băiatul, ai cărui părinţi muriseră între timp, îşi dădu seama că, de fapt, el nu mai are unde să se întoarcă. Aşa că se duse la fraţii lui şi-i rugă să-l întreţină cu masă şi casă până s-o ivi iar vreun război. Dar fraţii lui erau foarte răi.

– Ce să facem noi cu tine, îi ziseră, nu ne poţi fi de nici un folos, aşa că, descurcă-te singur.

Soldatul nu avea altă avere decât puşca. Şi-o puse pe spate şi plecă în lume. Ajunse într-o câmpie stearpă unde nu se vedea nimic altceva decât un pâlc de copaci. Se aşează sub unul din ei şi începu să cugete trist la soarta lui: „N-am un ban, nu ştiu nici o meserie, cea de războinic nu mai e de folos pentru că s-a încheiat pacea, nimeni nu mai are nevoie de mine. Ce-mi rămâne de făcut decât să aştept să mor de foame?” Deodată auzi un vuiet puternic şi, când privi în jurul lui, văzu un om îmbrăcat în haine verzi, foarte chipeş, doar că de sub mantie i se vedea o copită de drac, urâtă foc.

– Ştiu eu ce-ţi lipseşte, zise dracul – căci el era –, dacă vrei, poţi avea bogăţie şi putere pe săturate, dar mai întâi să ştiu dacă nu ţi-e frică, să nu dau banii în vânt.

– Hm, un soldat şi frică! De când se potrivesc împreună? Pune-mă la încercare.

– Ei bine, zise străinul, priveşte în spate.

Soldatul se întoarse şi văzu un urs mare care mormăia şi tropăia.

– Oho, strigă soldatul, am să te gâdil puţin pe la nas ca să-ţi piară cheful de mormăit. Apoi puse puşca la ochi şi-i trimise fiarei un glonţ drept în bot, că se prăbuşi ursul şi rămase lat.

– Văd bine că nu-ţi lipseşte curajul, zise străinul, dar mai este o condiţie pe care trebuie s-o îndeplineşti.

– Dacă nu are de-a face cu sufletul meu, zise soldatul, care-şi dădea bine seama cu cine stă de vorbă, nu mă dau în lături de la nimic.

– Asta ai să hotărăşti tu, îi spuse Haină-verde. Trebuie ca următorii şapte ani să nu te speli, să nu-ţi dai cu pieptenele prin păr şi prin barbă, să nu-ţi tai unghiile şi să nu spui *Tatăl nostru*. Îţi voi da o mantie şi o haină pe care le vei purta în tot acest răstimp; dacă ai să mori înainte de împlinirea celor şapte ani, vei fi al meu, dacă nu, vei avea tot ce-ţi doreşte inima, şi asta toată viaţa.

Soldatul se gândi la marea primejdie care-l pândea, dar, cum trecuse de multe ori pe lângă moarte, îşi zise că n-ar fi rău să încerce şi căzu la

învoială.

Diavolul dezbrăcă haina verde şi i-o dădu soldatului, zicând:

– Când vei fi îmbrăcat cu ea, dacă vei băga mâna în buzunar, vei găsi totdeauna bani. Apoi jupui ursul de blană şi-i mai zise:

– Asta-i mantia ta; ea te va face nevăzut şi-ţi va servi şi de pat; în plus, te vei numi de acum încolo Blană-de-urs.

Şi diavolul se făcu nevăzut.

Soldatul îmbrăcă haina, băgă mâna în buzunar şi constată că lucrurile erau în ordine: în buzunar găsi bani. Apoi se înveli în mantia de urs şi plecă în lume. Şi ce bine-i când nu duci lipsă de bani!

Primul an trecu el cum trecu, dar în al doilea soldatul arăta deja ca un monstru: părul îi acoperea faţa, barba i se încâlcise, la mâini avea gheare în loc de unghii, iar pe faţă se adunase atâta mizerie că, dacă cineva ar fi semănat ciuperci pe ea, ar fi obţinut o recoltă bunişoară. Mirosea urât – după cum îi plăcea dracului – şi, deşi dădea bani la toţi săracii şi oricui voia să se roage pentru el ca să nu moară timp de şapte ani, oamenii fugeau speriaţi când îl vedeau şi abia de-şi putea afla loc de dormit, plătindu-l foarte scump.

În al patrulea an de mizerie şi vagabondaj, ajunse la un han, ceru un loc de dormit, dar hangiul îl fugări; se gândea că nici în grajd nu l-ar putea culca, s-ar fi speriat vitele şi câinele de monstrul ăsta. Totuşi, când Blană-de-urs băgă mâna în buzunar şi scoase un pumn de ducaţi, hangiul se muie la vederea banilor şi-i dădu o cămăruţă în spatele hanului; Blană-de-urs promise că nu se va arăta nimănui, fiindcă hangiul nu voia să strice reputaţia hanului.

Cum stătea Blană-de-urs aşa singur şi se gândea cât de greu trec cei şapte ani, auzi în camera de alături gemete puternice. Având o inimă bună şi fiind milos din fire, crăpă uşa puţin şi văzu un om bătrân care plângea amarnic şi se bătea cu pumnii în cap. Blană-de-urs dădu să se apropie, dar bătrânul speriat sări în sus şi o luă la goană. Când auzi însă o voce de om

ce-l luă cu binişorul, se lăsă înduplecat să-i povestească necunoscutului necazul lui: îşi pierduse pe rând toate bunurile şi nu mai avea cu ce plăti nici măcar hangiului, aşa că urma să meargă la închisoare.

– Păi, dacă numai despre asta-i vorba, spuse Blană-de-urs, nu-ţi fă griji, eu am destui bani. Îl chemă îndată pe hangiu, îi plăti datoria bătrânului şi-i mai băgă nefericitului şi o pungă cu bani în buzunar.

Când se văzu scăpat de griji şi de închisoare, bătrânul nu ştia cum să-i mai mulţumească şi să-şi arate recunoştinţa.

– Vino la mine, zicea el, fiicele mele sunt foarte frumoase. Alege-ţi una dintre ele de soţie. Când vor auzi ce-ai făcut pentru mine, ele, care mă iubesc aşa de mult, n-or să te refuze. E drept, arăţi cam ciudat, dar toate se vor aranja.

Lui Blană-de-urs i-au plăcut mult spusele bătrânul, aşa că se învoi să meargă cu el. Când fiica cea mare îl văzu, se sperie aşa de tare, că fugi ţipând. A doua rămase liniştită, anume ca să-l cerceteze din cap până în picioare, apoi spuse:

– Cum aş putea lua de bărbat un om care nu mai are înfăţişare omenească? Mai bine mă mărit cu un urs ras şi tuns, unul care a fost odată pe aici şi se dădea drept om, purtând o haină de husar şi mănuşi albe. Că de-ai fi numai urât, n-ar fi nimic, dar eşti murdar şi miroşi cumplit.

Cea mică zise:

– Dragă tată, s-ar putea să fie om bun cel care te-a salvat pe dumneata şi pe noi şi, dacă i-ai promis o mireasă, trebuie să-ţi ţii cuvântul dat.

Păcat că faţa lui Blană-de-urs era aşa de murdară şi plină de păr, altfel s-ar fi putut vedea cât de fericit îl făcuseră spusele mezinei. El luă de pe degetul lui un inel, îl frânse în două, îi dădu ei jumătate, cealaltă jumătate şi-o opri lui: pe jumătatea pe care i-o dăduse ei îşi scrise numele, pe cea pe care şi-o oprise lui, înscrise numele ei. După ce o rugă să păstreze bine bucăţica aceea, îşi luă ziua-bună şi plecă, spunându-i:

– Eu trebuie să mai colind lumea încă trei ani; dacă nu mă întorc, înseamnă că am murit şi vei fi liberă. Roagă-te pentru mine lui Dumnezeu să mă ţină în viaţă.

Biata logodnică se îmbrăcă îndată în negru şi, când se gândea la Blană-de-urs, îi curgeau lacrimile. Surorile ei nu încetau să-şi bată joc de ea:

– Fii atentă, când îi vei da mâna, te va lovi cu laba.

– Ai grijă, spunea cealaltă, urşilor le plac dulciurile şi, dacă eşti bună la gust, te va mânca şi pe tine.

Şi continuau:

– Ei, dar nunta va fi de toată nostimada, urşii dansează bine!

Mireasa tăcea şi înghiţea.

Blană-de-urs cutreiera lumea din oraş în oraş, făcea fapte bune unde putea şi mai ales îi ajuta pe săraci cu bani ca să se roage pentru el să trăiască. În sfârşit, când veni ultima zi a celor şapte ani, se duse iar pe câmpia stearpă şi se aşeză sub unul dintre copaci. Nu la mult timp se porni vântul şi diavolul apăru în faţa lui privindu-l posac. Apoi îi aruncă haina lui cea veche şi i-o ceru pe cea verde.

– Stai aşa, n-am terminat încă, zise Blană-de-urs, mai întâi trebuie să mă cureţi.

Dracul, de voie de nevoie, trebui să se ducă la apă, să-l spele pe Blană-de-urs, să-i pieptene părul şi să-i taie unghiile. Arăta acum din nou ca un războinic curajos şi era mai chipeş decât înainte. Când dispăru şi dracul, inima i se uşură de tot. Se duse în oraş, îşi cumpără haine scumpe, o caleaşcă la care înhămă nişte cai albi, se urcă în ea şi plecă spre casa miresei.

Acolo nimeni nu-l recunoscu. Bătrânul îl luă drept un mare general şi-l conduse în camera unde erau fetele. El trebuia să aleagă pe una dintre cele două mai mari. Ambele fete îl serviră cu vin, îi puseră în faţă cele mai alese bucate, căci nu mai văzuseră un bărbat aşa de frumos. Mireasa stătea

de o parte, cu straiele ei negre şi nu spunea nici un cuvânt, privind numai în jos. Când, în sfârşit, el îl întrebă pe tatăl fetelor dacă nu-i dă una de nevastă, cele două mai mari săriră în sus de bucurie şi se duseră să se îmbrace în rochiile lor cele mai frumoase. Fiecare dintre ele îşi imagina că ea va fi aleasa.

De îndată ce rămase singur cu mireasa lui, străinul luă jumătatea de inel ce o purta la el şi o aruncă într-o cupă de vin de pe masă. Ea luă cupa, bău şi, când ajunse la fund şi văzu jumătatea de inel, inima începu să-i bată puternic în piept. Luă cealaltă jumătate pe care o ţinea legată cu o pănglicuţă la piept, o puse alături de cea din cupă şi văzu că se potrivesc. Atunci tânărul spuse:

– Eu sunt mirele tău pe care l-ai cunoscut ca Blană-de-urs, dar prin mila lui Dumnezeu mi-am recăpătat chipul de altădată şi m-am curăţat şi de murdărie. Se îndreptă spre ea, o îmbrăţişă şi-i dădu o sărutare. Tocmai când se îmbrăţişau fericiţi, apărură şi cele două surori gătite şi, când au văzut că frumosul străin o alesese pe mezină şi au mai auzit că e chiar Blană-de-urs, s-au înfuriat îngrozitor şi au ieşit afară. Şi aşa au fost de mânioase, că una s-a înecat într-o fântână, iar cealaltă s-a spânzurat de un copac.

Seara s-a auzit o bătaie în uşă. Când mirele a deschis, a dat cu ochii de diavol. Era în haina lui verde de sub care îi ieşea copita. Diavolul spuse:

– Vezi, acum am două suflete pentru al tău! He, he, he!

Cele şase lebede

Odată, un rege vâna într-o pădure mare şi urmărea un animal cu aşa patimă, că nici unul dintre însoţitorii lui nu se putea ţine după el. În amurg, regele se opri şi privi în jurul lui; nu mai cunoştea locurile, se rătăcise. Căută zadarnic o potecă să iasă din pădure, dar nu găsi nici una. Atunci văzu venind spre el o femeie bătrână care clătina din cap: era o vrăjitoare.

– Mătuşă dragă, i se adresă regele, n-ai putea să-mi arăţi un drum ca să ies din pădure?

– O, cum să nu, Măria Ta, răspunse vrăjitoarea, aş putea foarte bine, dar cu o condiţie, pe care dacă n-ai s-o respecţi, nu vei mai putea niciodată să părăseşti locurile acestea şi vei muri de foame.

– Şi care-i, mă rog, condiţia? zise regele.

– Eu am o fiică, spuse bătrâna, care-i aşa de frumoasă, cum nu se află alta pe lume şi, dacă primeşti s-o iei de nevastă şi s-o faci regină, eu am să-ţi arăt drumul ca să ieşi din pădure.

Cuprins de frică, regele se învoi, iar bătrâna îl conduse spre căsuţa ei unde, într-o încăpere, lângă vatră, stătea fiica ei.

Fata îl întâmpină pe rege ca şi cum l-ar fi aşteptat de mult şi el văzu bine că era într-adevăr frumoasă. Dar regele nu ştia de ce nu-i plăcea şi de ce, când se uita la ea, îl treceau fiori de gheaţă. Nu avu însă încotro, luă fata pe cal, bătrâna le arătă drumul şi plecă spre palat unde făcu nuntă mare.

Regele acesta mai fusese o dată însurat şi avea de la prima nevastă şapte copii (şase băieţi şi o fetiţă) pe care-i iubea nespus de mult. Cum se

temea ca nu cumva mama lor vitregă să se poarte rău cu ei şi să le aducă vreo supărare, îi duse într-un palat ascuns în mijlocul pădurii. Palatul era bine ascuns şi drumul spre el aşa de greu de aflat, că nici el nu l-ar fi găsit dacă o femeie isteaţă nu i-ar fi dat un ghem de sfoară fermecat: când îl arunca înaintea lui, ghemul se desfăşura şi-i arăta drumul.

După ce-i ascunse acolo, regele începu să lipsească de acasă, pentru că se ducea să-i vadă; regina deveni curioasă şi vru şi ea să ştie ce face soţul ei singur în pădure. Îi dădu slujitorului care-l însoţea pe rege mulţi bani, iar el îi dezvălui secretul, vorbindu-i despre ghemul fermecat care putea să-i arate drumul.

Acu', ea nu-şi mai găsea liniştea tot gândindu-se cum să ajungă acolo unde se ducea regele aruncând ghemul; între timp, făcu nişte cămăşuţe albe şi cusu în ele şi ceva vrăji pe care le ştia de la mama ei. Şi când, odată, regele era plecat la vânătoare, luă cămăşuţele şi se duse în pădure, iar ghemul îi arătă drumul. Copiii, care puteau să vadă de departe când venea cineva spre palat, crezură că-i iubitul lor tată şi săriră în sus de bucurie repezindu-se să-l întâmpine. Atunci ea aruncă peste fiecare câte o cămăşuţă şi, când trupul le fu atins, se prefăcură îndată în lebede şi zburară pe deasupra pădurii, nu se ştie unde. Dar fata, care nu alergase spre ea, scăpă nevătămată, aşa că fiica vrăjitoarei, mama lor vitregă, nu ştia de ea.

A doua zi regele se întoarse de la vânătoare şi se duse să-şi vadă copiii, dar când ajunse la palat n-o mai găsi decât pe fată.

– Unde sunt fraţii tăi? o întrebă regele.

– Tată, au plecat şi m-au lăsat singură! Apoi îi povesti cu lacrimi în ochi ceea ce văzuse de la fereastra palatului, cum fraţii ei fuseseră prefăcuţi în lebede şi zburaseră, şi-i arătă câteva pene căzute în curte pe care ea le culesese.

Regele se întristă foarte tare, dar nu se gândi nici o clipă că regina e făptaşa; cum se temea că fata ar putea fi răpită, hotărî s-o ia cu el. Fetei

însă îi era frică de mama ei vitregă şi-l rugă s-o mai lase măcar în noaptea aceea în palatul din pădure. Biata fată gândea în sinea ei: „Nu rămân eu mult aici, vreau să mă duc să-mi caut frăţiorii”. Şi, la căderea nopţii, fugi din palat direct în pădure. Merse toată noaptea şi apoi toată ziua următoare până ce obosi aşa de tare, că nu se mai putea ţine pe picioare. Atunci văzu o colibă, intră în ea şi găsi o încăpere cu şase paturi, dar nu vru să se culce într-unul din ele, ci preferă să se întindă pe duşumeaua goală şi să petreacă acolo întreaga noapte.

Îndată ce soarele apuse, auzi un fâlfâit de aripi şi văzu şase lebede intrând pe fereastră. Ele se aşezară pe podea şi începură să sufle una asupra alteia până când le căzură penele, iar pielea lor arăta ca nişte cămăşi albe. Atunci fata văzu că lebedele erau fraţii ei, aşa că ieşi de sub pat şi, bucuroasă, îi întâmpină. Dar nici fraţii nu erau mai puţin bucuroşi când îşi văzură sora. Însă bucuria nu durează, cum se ştie, mult. Ei îi spuseră fetei:

– Nu poţi rămâne aici, surioară, ăsta-i adăpost de hoţi. Dacă te găsesc aici când vor veni acasă, te vor ucide cu siguranţă.

– Dar voi nu mă puteţi apăra? întrebă ea surprinsă.

– Nu, deoarece nu ne puteam lepăda penele de lebădă decât pentru un sfert de oră, la căderea serii, atât avem noi înfăţişare omenească. După aceea ne prefacem iar în lebede.

Surioara plânse şi zise:

– Şi nu puteţi fi salvaţi?

– Ah, nu, răspunseră ei, condiţiile salvării noastre ar fi mult prea grele. Tu ar trebui să nu vorbeşti şi să nu râzi vreme de şase ani şi în acest timp să coşi pentru noi cămăşi din florile care poartă numele de „ochiul-boului”. Dacă scoţi un singur cuvânt, toată munca ta devine de prisos.

Şi, cum terminară de spus acestea, sfertul de oră trecând, ei îşi reluară înfăţişarea de lebede şi zburară pe fereastră afară.

Fata însă luă hotărârea să-şi scape fraţii de blestem chiar cu preţul vieţii ei. Părăsi coliba şi se duse în mijlocul pădurii, se urcă într-un copac înalt şi-şi petrecu acolo noaptea. A doua zi, plecă mai departe, culese multe flori de ochiul-boului şi începu să le coasă una lângă alta. De vorbit nu avea cu cine, iar să râdă nu-i venea, aşa că stătea într-o poieniţă şi-şi vedea atentă de lucrul ei. Petrecuse deja o bucată de timp acolo, când se întâmplă că regele ţării aceleia, care ieşise la vânătoare, ajunse împreună cu tovarăşii lui sub copacul în care stătea fata şi cosea flori. Ei o strigară, întrebând-o cine este şi ce face acolo, dar nu primiră nici un răspuns.

– Vino la noi, nu-ţi facem nici un rău.

Fata clătină din cap.

Cum tot o sâcâiau cu întrebări, ea le aruncă jos colierul gândind că se vor mulţumi cu asta şi o vor lăsa în pace. Dar ei continuară s-o cheme jos şi atunci ea le aruncă şi centura, dar cum nici asta n-o ajută să scape de ei, le aruncă şi jartierele, apoi, unul câte unul, toate lucrurile pe care le avea, până când rămase doar în cămaşa de pe ea. Dar vânătorii nu se lăsară, unul urcă în copac, o luă cu forţa de acolo şi o duse la rege.

– Cine eşti şi ce făceai în copac? o întrebă regele.

Dar ea nu scoase nici un sunet.

Regele începu să o întrebe în toate limbile pe care le ştia, ea însă tăcea ca peştele-n borş.

Dar, cum era neasemuit de frumoasă, regele se îndrăgosti lulea de ea. Îi puse mantia lui pe spate, o luă pe cal şi o duse la palat. Acolo îi dădu haine de prinţesă şi ea strălucea acum ca un giuvaer de preţ în lumina soarelui, de vorbit însă nu vorbea. O aşeză lângă el la masă şi îi plăcură manierele ei alese. Aşa că îi spuse:

– Vreau să mă căsătoresc cu tine şi numai cu tine. Şi, într-adevăr, la câteva zile, avu loc cununia.

Regele acesta însă avea o mamă afurisită căreia nu-i plăcea de loc nora şi mereu o vorbea de rău:

– Cine ştie de unde o mai fi şi stricata asta, nici să vorbească nu poate, zicea soacra. Numai a regină nu arată, nenorocita. Şi multe altele asemenea boscorodea afurisita.

La un an de la cununie, regina aduse pe lume primul copil. Cum fiul ei nu era acasă, mama-soacră fură copilul reginei în timp ce ea dormea şi-i murdări fetei gura cu sânge. Apoi îi spuse fiului ei că nevasta lui mănâncă oameni. Regele însă nu vru s-o creadă pe maică-sa şi prinţesa rămase mai departe nevătămată, cosând la cămăşile din ochiul-boului.

Din nou rămase ea grea şi din nou ticăloasa de soacră îi răpi copilul. Cu toate acestea, regele nu-i dădea crezare mamei spunându-i:

– Mamă, e prea bună şi credincioasă ca să facă ce-mi spui tu; dacă n-ar fi mută şi s-ar putea apăra, atunci s-ar vedea clar nevinovăţia ei.

Dar când şi la a treia naştere soacra luă copilul şi o acuză din nou pe regină că l-ar fi mâncat, iar aceasta nu se putu apăra, regele nu mai avu încotro, aşa că trebui să se ducă în faţa judecătorilor cu nevasta lui, şi aceştia o condamnară la moarte prin ardere pe rug.

Ziua în care sentinţa trebuia să fie pusă în practică era tocmai ultima zi a postului tăcerii; ultima zi în care, ca să-şi salveze fraţii, fata nu avea voie să vorbească şi să râdă. Cele şase cămăşi din flori albe de ochiul-boului erau gata, numai uneia îi lipsea mâneca stângă.

Când rugul pe care urma să fie arsă fu aprins, ea ţinea cele şase cămăşi pe braţ şi aştepta să apară cele şase lebede. Şi, într-adevăr, deasupra capului ei începură să fâlfâie aripile lebedelor. Apoi păsările se lăsară în jos ca să ia cămăşile şi, cum le atinseră, penele de lebădă căzură şi fraţii ei apărură, puternici şi frumoşi. Numai celui mic îi lipsea o mânecă, aşa că rămase cu o aripă de lebădă pe spate. Se îmbrăţişară, se sărutară de bucurie, iar tânăra regină se duse la soţul ei ce rămăsese uluit şi-i zise:

– Dragul meu soţ, acum, că mi-am dezlegat fraţii de vrajă, pot să vorbesc şi să-ţi spun că sunt nevinovată şi că fiii noştri au fost furaţi de mama ta.

Atunci judecătorii curţii o condamnară pe soacra cea ticăloasă la ardere pe rug în locul norei.

Regele, regina şi cei şase fraţi ai ei trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Frate cu dracul

Odată, un soldat lăsat la vatră nu avea cu ce trăi de la o zi la alta şi nu ştia ce să facă fiindcă nu cunoştea nici o meserie. Aşa că se duse la întâmplare într-o pădure şi, cum mergea fără ţintă, întâlni un omuleţ. De fapt, era dracul în persoană. Omuleţul îi spuse:

– Ce-ai păţit, omule, de arăţi aşa abătut?

– Mi-e foame, zise soldatul, şi nu am nici o leţcaie în buzunar.

– Dacă vrei să stai în gazdă la mine, zise dracul, şi să mă slujeşti cu credinţă, vei avea tot ce-ţi trebuie pentru traiul de zi cu zi. Şapte ani să mă slujeşti şi vei fi liber. Dar un lucru trebuie să ştii: în acest timp n-ai voie să te speli, să te tunzi, să te piepteni, să-ţi tai unghiile sau să-ţi freci mizeria de pe faţă.

„Cine nu riscă, nu câştigă”, gândi soldatul în sinea lui şi plecă împreună cu omuleţul care-l duse în iad. Acolo află ce are de făcut: să aţâţe focul la cazanele unde se afla fiertura diavolilor, să mătură şi să dea gunoiul după uşă, să facă ordine peste tot. Dar dacă se va uita vreodată în ceaun, va fi vai şi amar de el.

Soldatul acceptă:

– Ei bine, am să fac întocmai cum spui.

Apoi bătrânul drac plecă din nou în călătorie să mai cumpere ceva suflete de creştini, iar soldatul se puse pe treabă. Făcu focul sub cazane, mătură casa şi dădu gunoiul după uşă, întocmai cum primise poruncă. La întoarcere, bătrânul diavol se uită peste tot să vadă ce s-a petrecut în absenţa lui. Fu mulţumit de rezultat şi plecă din nou în călătorie pe pământ. Soldatul şedea şi privea cum arde focul sub cazan şi tare ar fi vrut

să afle şi el ce-i înăuntru, dar nu avea voie. Totuşi, nu se putu stăpâni şi ridică puţin capacul. Când colo, ce să vezi: fostul lui subofiţer!

– Aşa, puiule, tocmai aici era să te întâlnesc? Altădată mă aveai tu pe mine la mână, acum te am eu pe tine! Şi lăsă capacul la loc pe cazan, apoi suflă în cărbuni şi aţâţă focul. În al doilea cazan, când ridică capacul, îl văzu pe colonelul său din vremea când lupta în războaie:

– Aha, aici erai, puiule, altădată mă aveai tu pe mine la mână, acum te am eu pe tine! Şi trânti capacul la loc, apoi puse câţiva buşteni pe foc şi suflă până ce flăcările se înălţară. Acu' era curios să vadă şi ce-i în al treilea cazan. Acolo era chiar generalul. Îi zise şi acestuia:

– Aşa, puiule, aici erai deci, altădată mă aveai tu la mână, acum te am eu pe tine! Luă nişte scânduri uscate şi le puse pe foc, iar limbile flăcărilor se ridicară până deasupra cazanului.

Trecură cei şapte ani cât se învoise el să slujească în iad, să nu se spele, să nu se pieptene, să nu-şi taie unghiile şi să nu dea cu apă pe faţă, dar lui îi părea că se scursese abia o jumătate de an de când făcuse pactul cu diavolul. Apăru şi dracul care-i zise:

– Ei, Hans, ia să vedem ce-ai făcut!

– Păi, am aţâţat focul sub cazane, am măturat casa şi am dus gunoiul după uşă şi nu m-am spălat.

– Da, dar te-ai uitat prin cazane. Marele tău noroc este că ai pus lemne pe foc, altfel s-ar fi zis cu viaţa ta. Acum vrei să te întorci acasă, nu?

– Da, zise soldatul, aş vrea mult să văd ce mai face tatăl meu.

Diavolul îi spuse:

– Uite, Hans, cu ce ţi se cuvine pentru muncă du-te şi cumpără-ţi o raniţă şi pune în ea gunoiul pe care l-ai strâns după uşă. Să mergi nespălat, nepieptănat, cu părul şi

unghiile netăiate, iar când vei fi întrebat de unde vii, să spui: „din iad”, iar când vei fi întrebat cine eşti, să spui: „frate cu dracul!”.

Soldatul tăcu, dar cu plata nu era deloc mulţumit. Deîndată ce fu iar în pădure, luă raniţa din spate şi vru s-o scuture de gunoi. Dar când o deschise, văzu că gunoiul devenise aur din cel mai pur. „Nici că mi-ar fi trecut prin minte”, îşi spuse în sinea lui şi plecă foarte bucuros spre oraş.

În faţa unui birt stătea birtaşul şi, când văzu arătarea venind spre el, i se făcu părul măciucă de spaimă, căci Hans era ca o sperietoare de ciori. Îl strigă însă şi-l întrebă:

– De unde vii, străine?

– Din iad.

– Şi cine eşti?

– Frate cu dracul.

Acu’, hangiul nu vru să-l lase înuntru, dar când Hans îi arătă aurul, îi deschise chiar el uşa şi porunci să i se dea musafirului cea mai bună cameră şi să fie servit politicos cu cele mai alese mâncăruri şi băuturi.

Hans mâncă şi bău, dar de spălat, tot nu se spălă şi se duse la culcare. Birtaşul însă nu-şi lua ochii de la raniţă şi nu avu linişte până când, în timpul nopţii, nu se furişă în camera în care dormea Hans şi i-o fură. Când se trezi dimineaţa şi vru să plătească birtaşului, Hans văzu că-i dispăruse raniţa. Pricepu repede ce se întâmplase şi-şi zise: „Ai avut ghinion, Hans. Nu e vina ta, întoarce-te dar în iad”. Acolo se plânse diavolului şi-l rugă să-l ajute:

– Spală-te, taie-ţi părul, unghiile, freacă-ţi faţa şi ochii şi când termini, îţi dau o raniţă nouă plină cu gunoi. Du-te la birtaş şi spune-i să-ţi dea banii înapoi, altfel vin eu să-i iau şi el va trebui să atâţe focul în locul tău.

Hans plecă, ajunse la birtaş şi-i zise:

– Tu mi-ai furat banii, dacă nu mi-i dai înapoi, ai să ajungi în iad în locul meu şi ai să vezi tu ce praznic e acolo!

Atunci birtaşul îi dădu banii şi încă ceva pe deasupra şi-l rugă să nu spună la nimeni ce se întâmplase.

Acu’ Hans era un om bogat şi se hotărî să plece la drum, spre casa tatălui său. Îşi cumpără o cămaşă din in alb şi hoinărea cântând cum învăţase el în iad când îl slujise pe diavol. Se opri mai întâi la regele acelei ţări şi când îi cântă, acesta îi promise de nevastă pe fiica lui cea mare, aşa de mult îi plăcu cântecul. Fata însă nici nu vru să audă să se mărite cu un individ oarecare. Atunci regele îi dădu de nevastă pe fiica lui cea mai mică. Hans moşteni regatul şi amândoi trăiră mulţi ani fericiţi.

Terciul dulce

Era odată o fată săracă şi credincioasă care trăia împreună cu mama ei. Într-o zi s-au pomenit că nu mai au ce mânca. Atunci copila plecă de acasă în pădure, unde întâlni o femeie bătrână. Aceasta îi cunoştea deja necazul şi-i dărui o oală fermecată. Dacă-i ziceai: „Oală, fă mâncare”, făcea un terci dulce, iar dacă-i ziceai: „Oală, opreşte-te!”, înceta să mai gătească.

Fata îi duse maică-sii oala şi acum aveau destul terci ca să-şi potolească foamea, aşa cum doriseră ades.

După un timp, fata plecă iar şi mama, rămasă acasă, spuse: „Oală, fă mâncare”. Oala făcu, ea mâncă pe săturate, dar când voi s-o oprească, nu mai ştiu ce să zică. Aşa că oala gătea mereu terci, acesta dădu pe dinafară, umplu bucătăria, casa, casa vecină, strada, şi deja devenise o primejdie pentru toată lumea şi nimeni nu ştia cum să oprească revărsarea terciului. În sfârşit, când mai rămăsese doar o casă din oraş neacoperită de terci, veni şi fata care zise: „Oală, opreşte-te!” şi oala încetă să mai facă terci. Dar, de atunci, cine venea în oraş trebuia să mănânce terci.

Adevărul iese la lumina soarelui

O calfă de croitor plecase în lume să-şi caute norocul cu meseria lui, dar nu găsi nicăieri de lucru şi deveni aşa de sărac, încât nu mai avea nici de mâncare, nici de băut. Într-o zi, întâlni pe drum un evreu. Se gândi că acesta are bani la el şi, uitând de Dumnezeu, se duse la evreu şi-i zise:

– Banii sau viaţa!

Atunci, speriat, evreul grăi:

– Dăruieşte-mi viaţa! Cât despre bani, am nici mai mult, nici mai puţin de opt taleri.

Croitorul însă îi zise:

– Ba ai tu mai mulţi bani şi trebuie să mi-i dai! Şi începu să-l bată crunt. Când să-şi dea duhul, evreul îi zise:

– Soarele va da la iveală fapta pe care ai comis-o. Apoi muri.

Calfa de croitor băgă mâna în buzunarul evreului şi căută bani, dar nu găsi mai mult de opt taleri, aşa cum îi spusese evreul.

Luă mortul, îl duse după o tufă şi plecă mai departe să caute de lucru. După ce colindă lumea în lung şi-n lat, ajunse într-un oraş la un meşter şi găsi de lucru. Meşterul acesta avea o fată frumoasă de care calfa se îndrăgosti şi se căsători cu ea.

Cum se iubeau mult, aveau o căsătorie fericită. După un timp, avură şi doi copii, apoi muri tata-socru şi mama-soacră, iar ei rămaseră stăpâni în toată casa.

Într-o dimineaţă, cum stătea croitorul la măsuţa lui de lucru de lângă fereastră, nevasta îi aduse cafeaua şi, când vru s-o toarne în ceaşcă, tocmai apăru soarele. Razele lui pătrunseră în cameră şi reflexul luminii desenă

pe perete un cerc ce se muta de ici, colo. Croitorul privi în sus, pe tavan, unde era cercul luminos, şi zise:

– Vor razele să dea ceva în vileag şi nu pot.

Femeia zise:

– Ce bodogăneşti acolo, omule?

– Nu pot să-ţi spun.

– Dacă mă iubeşti, trebuie să-mi spui. Şi-l luă ea cu vorba dulce, îi zise că nimeni nu va afla ce-i va spune şi nu-i dădu pace până când nu-i mărturisi secretul lui. El îi povesti cum, cu mulţi ani în urmă, cutreiera lumea sărac şi fără nici un ban în buzunar şi cum întâlnise un evreu pe care-l jefuise după ce îl bătuse aşa de tare, că acesta îşi dădu duhul; înainte de a muri însă, îi spusese: „Soarele va scoate la iveală fapta asta a ta”. Acum soarele apăruse tocmai să dea în vileag omorul şi jaful; el vedea cercul perfect, dar nu putea înţelege ce vrea să însemne. După ce termină, croitorul o rugă pe nevastă-sa să nu spună la nimeni ce-a auzit, altfel el va muri şi ea îi promise că aşa va face. Dar, când el stătea la lucru, ea se duse la o cumătră şi îi povesti amănunţit totul. Nu trecură nici trei zile şi tot oraşul află povestea, iar croitorul fu dus la judecată şi condamnat la moarte.

Şi uite aşa, cum spusese evreul înainte de a muri, adevărul ieşi la lumina soarelui.

Lumina albastră

Era odată un soldat care-l slujise mulţi ani pe rege. Când războaiele pe care le purta suveranul luară sfârşit, soldatul, care avea şi o mulţime de răni primite în luptă, nu mai folosea nimănui şi la nimic, aşa că regele îi zise:

– Poţi să te întorci acasă, nu mai avem nevoie de tine. În ce priveşte plata, nu-ţi dau nici o leţcaie, fiindcă numai cel ce slujeşte are drept la bani.

Soldatul nu mai ştia acum cu ce-şi va duce zilele. Plecă mâhnit şi plin de griji de la palat şi merse, zi de vară până-n seară, până când, în amurg, ajunse într-o pădure. La căderea nopţii zări o luminiţă, porni spre ea şi, în sfârşit, ajunse la o căsuţă în care, de fapt, locuia o vrăjitoare.

– Dă-mi şi mie ceva de mâncare şi de băut şi un loc unde să mă culc, altfel mă prăpădesc şi de foame, şi de oboseală.

– Oho, zise vrăjitoarea, da' unde te crezi, cine ar da de mâncare unui biet soldat pribeag, şi încă şi adăpost? Dar eu sunt miloasă de felul meu şi am să te primesc cu o condiţie: să faci ceea ce-ţi spun eu.

– Şi ce vrei de la mine? întrebă soldatul.

– Păi, să-mi sapi mâine grădina.

Soldatul se învoi, iar a doua zi munci cât putu, dar nu reuşi s-o termine de săpat.

– Văd bine, zise vrăjitoarea, că nu poţi s-o termini azi; aşa că am să-ţi mai dau o noapte adăpost şi mâncare, ca mâine să-mi crapi şi să-mi faci surcele un car de lemne.

Soldatul nu avu încotro şi primi. Seara, bătrâna îi promise din nou de mâncare şi adăpost, cu o condiţie:

– Mâine trebuie să faci un lucru de nimic: în spatele casei mele se află o fântână veche, secată, în care mi-a căzut lumânarea mea cu flacăra ce lumina albastru şi nu se stingea niciodată. Tu să mi-o aduci înapoi.

Soldatul coborâ, luă lumânarea şi, când ajunse cu ea sus, bătrâna vru s-o apuce.

– Nu, zise soldatul, bănuind că s-ar fi putut să-i fi pus gând rău, nu-ţi dau lumânarea până nu voi fi şi eu cu ambele picioare pe pământ.

Atunci vrăjitoarea se înfurie cumplit şi-i dădu un brânci în fântână. Apoi plecă de acolo.

Bietul soldat căzu fără să se lovească pe fundul umed al fântânii părăsite, iar lumânarea ardea mai departe. Dar la ce-i ajuta asta? Vedea din ce în ce mai clar că este sortit morţii. Stătu o vreme trist, apoi băgă mâna în buzunar şi găsi pipa care era pe jumătate plină cu tutun. Se gândi să-şi facă o ultimă plăcere, o aprinse la flacăra albăstruie şi începu să tragă din ea. Când fumul se ridică în sus şi umplu fântâna, îi apăru în faţă un omuleţ negru care-l întrebă:

– Omule, ce-mi porunceşti?

– Da' ce am eu să-ţi poruncesc? răspunse uimit soldatul.

– Eu trebuie să fac tot ce-mi ceri tu.

– Bine, atunci ajută-mă să ies din fântână.

Omuleţul îl luă de mână şi-l conduse printr-un tunel pe sub pământ, iar soldatul nu uită să ia cu el lumânarea cu lumină albastră. În drum, omuleţul îi arătă comori pe care le adunase vrăjitoarea şi le ascunsese acolo, iar soldatul luă atât cât putea el duce. Când ajunseră afară, îi spuse omuleţului:

– Acum du-te colo la căsuţă, leag-o pe vrăjitoare şi du-o în faţa judecăţii.

Dar nu trecu mult şi vrăjitoarea trecu pe lângă el călare pe un motan sălbatic ce urla cumplit şi alerga ca vântul. Omuleţul veni mai apoi şi el şi-i spuse să nu se teamă, că deja vrăjitoarea atârnă în ştreang.

– Ce-mi porunciţi să fac mai departe, stăpâne?

– Pentru moment, nimic, zise soldatul, poţi să te duci la casa ta. Dar să fii pregătit, în caz că am nevoie de tine, te strig.

– Nu-i nevoie să strigi, trebuie doar să-ţi aprinzi pipa de la flacăra albastră şi eu sosesc.

Apoi omuleţul dispăru.

Soldatul se întoarse înapoi în oraşul din care venise. Merse el la cel mai bun birt de acolo după ce, mai întâi, îşi cumpără haine scumpe şi comandă birtaşului să-i pregătească cea mai luxoasă cameră pe care o avea.

Când totul fu gata şi soldatul se instală în cameră, îl chemă pe omuleţul negru şi-i zise:

– L-am slujit pe rege cu credinţă, el însă m-a alungat când n-a mai avut nevoie de mine şi m-a lăsat să mor de foame, de aceea vreau să mă răzbun.

– Ce trebuie să fac? întrebă omuleţul.

– La noapte, când fiica regelui va dormi, ia-o şi adu-o aici, vreau s-o fac slujnica mea.

Omuleţul spuse:

– Pentru mine ăsta-i lucru de nimic, pentru tine însă este foarte periculos: dacă faci asta, s-ar putea să ai mari necazuri.

Când bătu miezul nopţii, uşa se deschise şi omuleţul apăru cu prinţesa în braţe.

– Aha, aici îmi eşti, ia treci îndată la treabă! Ia mătura şi să faci camera lună!

Prinţesa nu avu încotro şi mătură. Când termină, soldatul o chemă la el, întinse picioarele spre ea şi-i zise:

– Ia trage-mi cizmele! Apoi, după ce ea făcu ce i se poruncise, i le aruncă în faţă şi-i porunci să le curăţe până ce vor luci precum oglinda.

Prinţesa, cu ochii pe jumătate închişi, făcu totul aşa cum i se cerea. La cântatul cocoşilor, omuleţul o duse înapoi la palat şi o aşeză în patul ei. Dimineaţa, când se trezi, prinţesa se duse la rege şi-i povesti ce vis ciudat avusese:

– Se făcea aşa, parcă aş fi fost dusă pe nişte străzi necunoscute, cu iuţeala fulgerului. Apoi am ajuns într-o cameră şi acolo era un soldat care m-a pus să-l slujesc ca servitoare, să fac treburi înjositoare precum măturatul camerei şi curăţatul cizmelor. Şi, deşi a fost doar un vis, mai zise ea, mă simt foarte obosită, ca şi cum aş fi robotit toată noaptea.

– S-ar putea ca visul să fi fost adevărat, spuse regele, îţi dau un sfat: pune-ţi în buzunar nişte boabe de mazăre şi lasă o mică gaură; dacă vei fi din nou luată şi dusă în locuri necunoscute, boabele vor cădea din buzunar şi vor lăsa o dâră pe stradă.

Numai că, în timp ce regele vorbea, omuleţul stătea nevăzut în apropiere şi auzea totul.

Noaptea, când o duse iar la birt, din buzunarul ei căzură într-adevăr câteva boabe, dar omuleţul cel viclean împrăştiase şi el mai înainte boabe

la fel cu ale prinţesei pe tot drumul. Şi aşa roboti ea din nou întreaga noapte slujindu-l pe soldat. La cântatul cocoşilor, omuleţul o duse iar la palat.

Regele, a doua zi, puse oamenii lui să caute boabele prinţesei, dar era imposibil să dea de vreo urmă adevărată: copiii săraci adunau boabele împrăştiate din belşug de omuleţ şi ziceau: „Astă noapte a plouat cu mazăre”.

– Trebuie să scornim altceva, spuse regele mânios. Înainte de a te culca, fata mea, nu-ţi descălţa pantofii; iar înainte de a te întoarce de acolo, ascunde unul în acel loc şi eu îl voi găsi.

Omuleţul nevăzut asculta însă şi, când soldatul îi spuse s-o aducă iar pe prinţesă, el îi atrase atenţia că de data aceasta regele era mai viclean decât fusese noaptea trecută şi că, dacă se va găsi pantoful, va fi vai şi amar de el.

– Fă ce-ţi spun! se încăpăţână soldatul.

Fiica regelui trebui din nou să părăsească palatul şi să muncească la birt ca servitoare. Ea ascunse însă, înainte de a fi dusă înapoi la palat, un pantof sub pat, în camera soldatului.

A doua zi regele porunci să fie căutat în tot oraşul pantofiorul prinţesei; acesta fu găsit la birt, în camera soldatului care voise să fugă, dar, chiar când să iasă pe poarta oraşului, fu prins şi aruncat în închisoare. Când o luase la fugă, sărmanul soldat uitase la han ce-avea el mai de preţ: lumânarea cu lumina albastră şi aurul. Se trezi că nu are nici un ducat în buzunar. Legat în lanţuri, privea printre gratiile celulei disperat; deodată, văzu un fost camarad al lui trecând pe sub fereastră. El îl strigă şi, când acesta se apropie, îi zise:

– Fii bun, prietene, du-te la birtul cel mai bun din oraş şi adu-mi de acolo o punguţă şi o lumânare cu lumină albastră pe care le-am uitat în camera unde am locuit. Pentru asta vei primi un ducat drept răsplată.

Cunoscutul alergă la birt şi-i aduse punguţa şi lumina albastră. De îndată ce rămase singur, soldatul scoase pipa, o aprinse şi omuleţul reapăru.

– Fii fără grijă, îl linişti el, lasă totul în seama mea. Să ai însă la tine mereu lumina albastră.

A doua zi trebuia să aibă loc judecarea soldatului; deşi acesta nu făcuse nici o crimă, judecătorii îl condamnară la moarte.

Când urma să fie dus la spânzurătoare, îl rugă pe rege să-i împlinească o ultimă dorinţă.

– Care? întrebă regele încruntat.

– Ca în drum spre spânzurătoare să pot trage un fum din pipă.

– Poţi să tragi şi trei fumuri, dar să nu crezi că am să-ţi redau viaţa.

Soldatul scoase pipa, o aprinse la flacăra albastră şi, de îndată ce se ridicară doar câteva cerculeţe de fum, apăru omuleţul care avea în mână un ciomag şi zise:

– Ce-mi porunceşti să fac, stăpâne?

– Culcă-i pe toţi la pământ; pe judecătorii nedrepţi şi pe portărei, ba nici pe rege să nu-l cruţi, că m-a tratat tare rău.

Omuleţul, ca un fulger, a început a bate în cruciş şi-n curmeziş, la dreapta şi la stânga şi, numai ce-i atingea cu măciuca lui, că toţi se prăbuşeau şi nu se mai clinteau de jos.

Regelui i se făcu frică şi începu să se roage să-i fie cruţată viaţa. Apoi îi dădu soldatului pe fiica lui de soţie şi jumătate din regat, pe deasupra.

Copilul cel încăpăţânat

Era odată un copil foarte încăpăţânat care nu voia să facă nimic din ce-i spunea mama lui. De aceea, mama nu-l iubea şi, când copilul acesta se îmbolnăvi, nu chemă doctorul şi-l lăsă aşa, să moară.

După ce fu pus în mormânt şi acoperit cu pământ, mânuţele lui ieşiră afară; şi iar le puseră în sicriu şi turnară deasupra pământ, dar mânuţele copilului apărură din nou.

Atunci mama coborî în mormânt cu o nuieluşă şi începu să-l bată peste mânuţe şi numai după ce a făcut ea asta, copilul şi-a găsit liniştea sub pământ şi nu i-au mai apărut mâinile afară.

Un-ochişor, Doi-ochişori, Trei-ochişori

Era odată o femeie care avea trei fiice. Pe cea mare o chema Un-ochişor, fiindcă avea un singur ochi în mijlocul frunţii; pe cea mijlocie o chema Doi-ochişori, iar pe mezina cu trei ochi, dintre care unul chiar în mijlocul frunţii, o chema Trei-ochişori. Pentru că numai Doi-ochişori arăta ca toţi ceilalţi copii, surorile ei n-o puteau suferi. Mereu îi spuneau:

– Tu, care ai doi ochi, nu eşti de-a noastră, arăţi ca toată prostimea. Şi, de câte ori aveau ocazia, o înghionteau şi-i aruncau rochiile lor vechi şi urâte să le poarte ea, iar de mâncare îi dădeau ce rămânea de la masa lor. Nu scăpau nici un prilej s-o facă să sufere.

Se întâmplă ca Doi-ochişori să plece într-o zi cu capra la păşune. Era foarte flămândă, pentru că surorile îi dăduseră puţină mâncare. Se aşeză pe un hat şi începu să plângă şi să plângă, încât din ochii ei lacrimile curgeau ca două izvoraşe. La un moment dat, când privi într-o parte, văzu lângă ea o femeie necunoscută care începu să-i vorbească:

– Doi-ochişori, de ce plângi aşa de tare?

Doi-ochişori răspunse:

– Cum să nu plâng, dacă surorile mele şi mama mea nu mă pot suferi pentru că eu am doi ochi ca toţi ceilalţi oameni? Mă alungă dintr-un colţ în altul, îmi dau să port numai haine vechi şi aproape nimic de mâncare, abia de capăt resturile de la masă. Azi mi-au dat aşa de puţin, că sunt moartă de foame.

Femeia cea înţeleaptă îi spuse:

– Doi-ochişori, şterge-ţi faţa de lacrimi. Am să-ţi spun eu un secret ca să nu mai suferi de foame. Ia zi-i caprei tale aşa:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, pune-te!

şi ai să vezi că de fiecare dată va apărea o măsuţă cu cele mai bune mâncăruri din care poţi să te-nfrupţi pe săturate; şi când te vei sătura să spui:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, strânge-te!

Doi-ochişori se gândi: „Ar trebui să încerc să văd dacă totuşi este adevărat ce-a spus, mai ales că mi-e şi foame”. Şi începu a zice:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, pune-te!

Şi abia termină de rostit aceste vorbe, că şi apăru o măsuţă acoperită cu o faţă de masă albă pe care erau farfurii, linguri, furculiţe, linguriţe, toate din argint şi cele mai alese mâncăruri ce miroseau de-ţi lăsa gura apă, numai bune de calde, ca şi cum atunci ar fi fost luate de pe plită.

Doi-ochişori spuse mai întâi o rugăciune pe care o ştia de acasă: „Doamne, fii oaspetele nostru pururea. Amin!” şi apoi se aşeză la masă şi începu să mănânce cu poftă. Şi când se sătură, spuse cum o învăţase femeia înţeleaptă:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, strânge-te!

Şi, de îndată, masa dispăru cu tot ce era pe ea. „Un prânz pe cinste, bucate alese şi gustoase” îşi zise mulţumită, în sinea ei, Doi-ochişori.

Seara, când veni cu capra de la păşune, găsi o strachină cu ceva de mâncare, pregătită de surorile ei, dar nici nu se atinse de ea.

A doua zi se duse iar la câmp cu capra la păscut şi aruncă pe drum bucăţelele de pâine uscată pe care surorile ei i le dăduseră ca hrană. O dată, de două ori, surorile găsiră pâinea aruncată şi începură să intre la idei. „Ceva nu-i în ordine cu Doi-ochişori, mereu aruncă mâncarea, doar n-o fi stând flămândă. Înseamnă că are ea altă sursă”.

Ca să afle adevărul, Un-ochişor se hotărî să meargă cu Doi-ochişori cu capra la păscut, să afle cine-i aduce de mâncare şi de băut suratei lor.

Cum plecă la drum Doi-ochişori, Un-ochişor îi apăru în cale şi-i zise:

– Vreau să merg cu tine la păşune ca să văd de-i bine hrănită capra noastră.

Doi-ochişori îşi dădu seama că nu asta avea în gând Un-ochişor şi mână capra la iarba cea mai grasă, cât mai departe, apoi zise:

– Vino, Un-ochişor, să ne aşezăm pe iarbă, vreau să-ţi cânt ceva.

Un-ochişor se aşeză pe iarbă, dar, din cauză că nu era obişnuită să meargă aşa de mult şi pentru că era foarte cald afară, se simţea obosită. Doi-ochişori începu să-i cânte:

Un-ochişor veghează?
Un-ochişor e trează?

Atunci Un-ochişor închise singurul ochi pe care-l avea şi adormi. Şi când Doi-ochişori văzu că Un-ochişor a adormit şi nu poate vedea ce face ea ca să trădeze secretul, zise:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, pune-te!

Se aşeză ea la masă, bău şi mâncă pe săturate şi apoi din nou strigă:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, strânge-te!

şi toate dispărură cât ai clipi din ochi.

Doi-ochişori o trezi pe Un-ochişor şi-i zise:

– Aşa vii tu, Un-ochişor, să păzeşti capra, dormind? Hai să mergem acasă.

Se duseră ele acasă şi Doi-ochişori din nou nici nu se atinse de strachina cu mâncare. Un-ochişor nu putu spune nimic mamei şi surorii ei, de ce nu mănâncă Doi-ochişori. Recunoscu că a dormit în loc să vegheze.

A doua zi mama îi spuse lui Trei-ochişori:

– De data asta să te duci tu să vezi dacă lui Doi-ochişori îi aduce cineva de mâncare şi de băut pe ascuns sau stă flămândă.

Doi-ochişori plecă la drum cu capra şi-i apăru în cale Trei-ochişori care-i spuse:

– Vreau să merg şi eu cu tine să văd dacă păzeşti bine capra şi dacă o hrăneşti cum se cuvine.

Dar Doi-ochişori îşi dădu seama de intenţiile surorii ei şi duse capra cât mai departe de casă, într-un loc unde iarba era înaltă.

– Hai să stăm oleacă, Trei-ochişori, vreau să-ţi cânt ceva.

Trei-ochişori se aşează moartă de oboseală şi de căldură şi Doi-ochişori încep să cânte ca şi data trecută:

Trei-ochişori veghează?

Apoi, în loc de asta, trebui să cânte:

Trei-ochişori nu-i trează?,

şi cântă, ca să fie mai sigură:

Doi-ochişori nu-i trează?

şi apoi din nou:

Trei-ochişori veghează?
Doi-ochişori nu-i trează?

Atunci Trei-ochişori închise doi ochi, dar al treilea, care nu fusese pomenit în descântec, rămase deschis să vegheze. Trei-ochişori se prefăcu că doarme, închizând şi al treilea ochi, dar vedea totul. Şi când Doi-ochişori crezu că Trei-ochişori doarme, spuse descântul mesei, căci îi era tare foame:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, pune-te!

şi se aşează la masă, mâncă şi bău pe săturate, apoi, din nou, zise:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, strânge-te!

şi toate dispărură ca şi cum n-ar fi fost acolo niciodată.

Dar Trei-ochişori văzuse cu ochiul al treilea totul.

Doi-ochişori se duse spre ea, o trezi şi-i zise:

– Ei, Trei-ochişori, ai dormit? Bine mai ştii să păzeşti. Hai să mergem acasă!

Şi când ajunseră acasă, Doi-ochişori nu mâncă nimic, iar Trei-ochişori îi spuse mamei:

– Acum ştiu de ce îngâmfata asta nu mai mănâncă ce-i dăm noi. Când este pe câmp, descântă capra şi-i spune:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, pune-te!

şi apare o masă plină cu tot felul de mâncăruri mult mai bune decât cele pe care le mâncăm noi şi, când e sătulă, spune:

Căpriţă, behăie,
Măsuţă, strânge-te!

şi toate dispar din nou. Am văzut totul cu ochiul meu. Doi ochi mi i-a adormit cu un descântec, unul a rămas treaz însă, cel din frunte.

Atunci mama, cuprinsă de gelozie, strigă spre Doi-ochişori:

– Vrei s-o duci mai bine ca noi, aşadar! Ei bine, am să-ţi tai eu cheful! Şi luă un cuţit pe care-l înfipse drept în inima caprei care se prăbuşi moartă la pământ.

Când văzu asta, Doi-ochişori ieşi afară mâhnită, se duse la câmp, se aşeză pe un hat şi începu să verse lacrimi amare. Atunci îi apăru din nou în faţă femeia înţeleaptă şi-i zise:

– De ce plângi aşa de tare, Doi-ochişori?

– Cum să nu plâng, dacă mi-au omorât capra mea dragă ce-mi dădea de mâncare numai cât rosteam descântecul? De acum va trebui din nou să flămânzesc.

– Doi-ochişori, te-nvăţ eu ce să faci: roagă-le pe surorile tale să-ţi dea ţie măruntaiele caprei pe care au tăiat-o şi îngroapă-le în faţa uşii şi ai să vezi că acolo va răsări norocul tău.

Apoi femeia dispăru, iar Doi-ochişori se duse acasă şi le spuse surorilor ei:

– Dragele mele surioare, daţi-mi şi mie ceva din capra pe care aţi tăiat-o, nu cer ceva bun, mă mulţumesc cu măruntaiele.

– Bine, dacă nu vrei altceva, poţi să le iei.

Doi-ochişori luă măruntaiele şi seara, după ce mama şi surorile ei se culcară, le îngropă aşa cum o sfătuise femeia înţeleaptă, în faţa uşii de la casă.

A doua zi, când se sculară, mama şi surorile lui Doi-ochişori văzură în faţa uşii un copac minunat, cu crengi şi frunze de argint, printre care atârnau fructe de aur, că nu-ţi puteai închipui ceva mai de preţ şi mai

frumos pe lume. Dar ele nu ştiau cum apăruse copacul acolo, numai Doi-ochişori avea habar; căci ea îngropase măruntaiele caprei în locul acela.

Atunci mama îi zise lui Un-ochişor:

– Urcă-te în copac, copila mea, şi adu nişte fructe.

Un-ochişor urcă în grabă, dar, cum voia să culeagă un măr, acesta îi scăpa din mâini şi aşa se întâmplă de fiecare dată, încât nu putu lua nici unul.

Atunci mama spuse:

– Trei-ochişori, urcă-te tu, cu cei trei ochi ai tăi poţi să culegi mai bine merele.

Un-ochişor coborî din copac, iar Trei-ochişori urcă. Dar nici ea, chiar dacă avea trei ochi, nu putu să ia mere, căci îi scăpau mereu printre degete.

În sfârşit, mama deveni foarte nerăbdătoare şi se urcă ea însăşi în copac, dar avu şi mai puţin succes decât fiicele ei iubite: în loc să apuce merele, apuca mereu aerul.

Atunci Doi-ochişori zise:

– Vreau să urc şi eu, poate reuşesc să apuc un măr.

Surorile ei săriră ca arse:

– Tu, cu doi ochi ai tăi, crezi că vei reuşi?

Dar Doi-ochişori nu le băgă în seamă, urcă în copac şi merele de aur nu se mai feriră de ea, dimpotrivă, îi veneau la mână, aşa că le culese unul câte unul până îşi umplu şorţul, apoi coborî din copac mulţumită.

Mama ei însă i le luă; în loc să se poarte mai bine cu Doi-ochişori, ea şi surorile lui Doi-ochişori începură s-o batjocorească, mai ales că erau foarte invidioase pentru că nu reuşiseră să culeagă merele de aur.

Odată, când stăteau toate trei fetele sub măr, se întâmplă că trecu pe acolo un tânăr călăreţ.

– Dispari imediat de aici, îi strigară cele două surori lui Doi-ochişori, bagă-te undeva ca să nu ne faci de ruşine. Şi o siliră să intre într-un butoi

gol şi puseră acolo şi merele pe care ea tocmai le culesese.

Când călăreţul se apropie, văzură că era un tânăr nobil foarte frumos care se opri şi începu să se mire de copacul cu crengi şi frunze de argint printre care străluceau merele de aur.

– Al cui este copacul acesta? întrebă el. Şi adăugă:

– Cine-mi dă şi mie o crenguţă, poate să-mi ceară orice.

Atunci Un-ochişor şi Trei-ochişori răspunseră că-i al lor copacul şi că-i dau cu plăcere o crenguţă. Dar, când să rupă crenguţa, cu toate că-şi dădură întreaga silinţă, nu reuşiră; crenguţa, cu fructele de pe ea, le scăpa mereu din mână. Atunci călăreţul cel frumos spuse:

– Ciudat, copacul este al vostru şi voi nu puteţi să rupeţi o crenguţă din el.

Ele însă continuau să susţină că este al lor.

În timp ce vorbeau cele două fete cu frumosul călăreţ, Doi-ochişori, din butoi, dădu drumul la câteva mere care se rostogoliră la picioarele călăreţului. Un-ochişor şi Trei-ochişori nu spuseseră adevărul şi asta o supărase pe Doi-ochişori.

Când văzu merele, străinul se minună şi întrebă de unde vin. Un-ochişor şi Trei-ochişori îi spuseră că de fapt mai aveau o soră care însă avea doi ochi şi de aceea n-o lăsau să iasă în lume. Călăreţul vru s-o vadă.

– Doi-ochişori, vino încoace, strigă el.

Şi apăru Doi-ochişori care era aşa de frumoasă, că nobilul se îndrăgosti îndată de ea. El îi zise:

– Poţi tu, Doi-ochişori, să rupi din copacul acesta o crenguţă pentru mine?

– Da, cum să nu, răspunse Doi-ochişori, copacul este al meu.

Urcă în copac, rupse o crenguţă de argint cu mere de aur şi i-o dădu cavalerului. Atunci acesta spuse:

– Doi-ochişori, ce-ai vrea tu să-ţi dau în schimb?

– Ah, ştiţi, eu de fapt sufăr de foame şi de sete şi sunt ocărâtă din zori şi până-n noapte, aşa că, dacă m-aţi putea lua de aici, v-aş rămâne îndatorată.

Atunci cavalerul o ridică în şa, o luă la palatul tatălui său, acolo îi dădu straie dintre cele mai frumoase, de mâncare şi de băut şi, cum îi căzuse dragă, se cunună cu ea şi făcu o nuntă mare de se duse vestea în toată lumea.

Acu’, după ce Doi-ochişori plecă cu străinul, cele două surori ale ei deveniră şi mai invidioase. „Copacul fermecat e aici, dar noi nu putem lua fructe din el. Măcar bine că-l putem privi, cine ştie unde o fi stând şi norocul nostru”, încercau ele să se mângâie cu gândul.

Numai că, chiar de-a doua zi, copacul dispăru şi cu el şi speranţele lor. Copacul o urmase pe Doi-ochişori şi apăruse la fereastra camerei unde locuia ea. Şi ce bucuroasă fu Doi-ochişori când îşi revăzu copacul care-i purtase atâta noroc!

Aşa trăi Doi-ochişori mulţi ani fericiţi. Într-o zi, apărură la palat două femei sărmane şi, când se uită la ele, le recunoscu pe surorile ei, bătrâne, slabe, două cerşetoare ca vai de lume. Doi-ochişori însă le întâmpină cu „bun-venit”, le dădu să mănânce, să bea, haine frumoase şi cele două surori se căiră mult că se purtaseră, odinioară, aşa de rău cu mijlocia. Şi aşa se iertară între ele şi trăiră mulţi ani fericiţi împreună.

Cei trei leneşi

Un rege avea trei fii pe care-i iubea deopotrivă, de aceea nu ştia căruia dintre ei să-i lase tronul moştenire după moartea lui. Când simţi el că i se apropie sfârşitul, îşi chemă fiii la patul lui de suferinţă şi le spuse:

– Dragii mei, m-am gândit mult şi vreau să vă fac şi vouă cunoscută hotărârea mea: regatul îl voi lăsa moştenire celui mai leneş dintre voi.

Fiul cel mare zise:

– Atunci, tată, regatul mi se cuvine mie pentru că eu sunt aşa de leneş încât, atunci când stau întins şi vreau să adorm, dacă-mi cade o picătură de apă în ochi, prefer să adorm cu ea decât să fac ceva ca s-o îndepărtez.

Al doilea zise şi el:

– Tată, regatul mi se cuvine mie, căci eu sunt aşa de leneş, încât atunci când stau lângă foc să mă încălzesc, abia când îmi ajunge focul la călcâie şi mă arde, îmi trag picioarele.

Al treilea zise:

– Tată, regatul mi se cuvine mie, căci eu sunt aşa de leneş, încât, dacă aş fi spânzurat şi aş avea funia în jurul gâtului, iar cineva mi-ar da un cuţit ca să-mi tai funia, m-aş lăsa mai curând spânzurat decât să ridic mâna şi s-o tai.

Când auzi una ca asta, regele spuse:

– Ei bine, fiule, tu eşti culmea leneviei, aşa că ţie ţi se cuvine moştenirea. Căci, de, cine a văzut rege harnic?

Mireasa albă şi mireasa neagră

O femeie, odată, s-a dus împreună cu fiica ei şi cu fiica bărbatului ei pe câmp să adune nutreţ pentru vite. Atunci veni spre ele Bunul Dumnezeu sub înfăţişarea unui om sărac şi le întrebă:

– Care-i drumul către sat?

– Dacă vrei să-l ştii, zise mama privind cu dispreţ la sărmanul din faţa ei, n-ai decât să-l cauţi singur.

Iar fiica ei dreaptă adăugă şi ea, batjocoritoare:

– Nu-ţi face griji, dacă n-ai să-l găseşti, ai să-ţi plăteşti o călăuză.

Atunci fiica vitregă spuse cu glas scăzut:

– Lasă, omule, am să te conduc eu spre sat, vino cu mine.

Bunul Dumnezeu se supără foarte tare pe mama şi fiica ei dreaptă, le întoarse spatele şi le bestemă ca să devină negre ca noaptea şi urâte ca păcatul. Fiica vitregă însă îi plăcu mult, merse împreună cu ea şi, când fură aproape de sat, o binecuvântă şi zise:

– Alege-ţi, copila mea, trei lucruri pe care să ţi le dau.

– Aş vrea să fiu frumoasă şi curată ca soarele.

Şi îndată deveni aşa de frumoasă, că la soare te puteai uita, dar la dânsa ba. Şi era albă ca o zi însorită de vară.

– Apoi aş vrea să am o pungă de bani care să nu se golească niciodată.

Şi Bunul Dumnezeu îi îndeplini şi această dorinţă, dar îi spuse:

– Nu uita însă ce-i mai de preţ!

– Îmi doresc cerul veşnic după ce voi muri!

– Ei da, asta voiam să nu uiţi, răspunse Bunul Dumnezeu şi se depărtă de ea.

Când mama şi fiica ajunseră acasă şi văzură cât de urâte erau şi negre ca tăciunele, în timp ce fiica vitregă era albă şi frumoasă, duşmănia faţă de ea nu mai avu margini; făceau tot ce puteau ca să-i aducă suferinţă.

Fiica vitregă însă avea şi un frate pe nume Reginer, pe care-l iubea mult şi căruia îi povesti ce i se întâmplase pe câmp. Deodată, Reginer îi zise:

– Dragă surioară, aş vrea să-ţi fac un portret, pentru că te iubesc aşa de mult, încât aş vrea să te privesc mereu.

Fata răspunse:

– Da, însă cu o condiţie: să nu laşi pe nimeni să privească tabloul.

Reginer o pictă şi atârnă tabloul în camera lui. El locuia în palatul regelui, căci slujea la curte ca vizitiu. Toată ziua se uita la tablou şi-i mulţumea Bunului Dumnezeu că-i dăruise o surioară aşa de frumoasă.

Acu’, s-a întâmplat că regelui la curtea căruia slujea el să-i moară soţia. Aceasta fusese aşa de frumoasă, că alta nu se mai găsea pe lume ca ea şi de aceea regele se cufundă într-o tristeţe adâncă. Majordomul curţii văzuse însă că vizitiul se uită toată ziua la un tablou şi, cum de multă vreme îl pizmuia, se duse şi-l pârî la rege. Acesta îi porunci vizitiului să-i aducă tabloul şi, când văzu că cea din tablou semăna reginei moarte, ba era chiar mai frumoasă, se îndrăgosti pe dată de ea.

Într-o zi îl chemă pe vizitiu la el şi-l întrebă ce-i cu portretul acela. Vizitiul îi spuse că este sora lui. Regele hotărî îndată să se căsătorească cu ea, îi dădu vizitiului o rochie minunată, ţesută numai din fir de aur, o caleaşcă cu cai şi-l trimise să-i aducă mireasa. Când Reginer sosi la casa fetei cu vestea cea mare, sora lui se bucură nespus de mult, dar mama şi sora ei vitregă deveniră şi mai negre de ciudă. Fiica dreaptă începu să strige la mama ei, furioasă:

– La ce-ţi foloseşte vrăjitoria ta dacă nu poţi să-mi faci şi mie rost de un aşa noroc?

– Stai liniştită, copila mea, zise bătrâna, am să întorc eu norocul spre tine.

Şi, prin puterile ei vrăjitoreşti, îl orbi pe vizitiu, iar fetei îi astupă urechile, aşa fel că nu mai auzea nimic. Apoi se urcară amândouă în trăsură, mai întâi mireasa în rochie regală, apoi mama vitregă şi fiica ei, iar Reginer stătea pe capra trăsurii ca să mâne caii. După ce au mers o bucată bună de drum, vizitiul strigă:

Acoperă-te, surioară,
Să nu te ploaie
Şi vântul să nu te prăfuiască
S-ajungi la rege frumoasă!

Mireasa, care nu auzea, întrebă:

– Ce zice iubitul meu frate?

– Ce să zică, se răsti mama vitregă – să dezbraci rochia ta frumoasă şi s-o dai surorii tale.

Şi merseră mai departe.

După un timp, fratele strigă iar:

Acoperă-te, surioară,
Să nu te ploaie
Şi vântul să nu te prăfuiască
S-ajungi la rege frumoasă!

Mireasa întrebă:

– Ce spune iubitul meu frate?

– Ei, ce să zică – răspunse bătrâna – trebuie să-i dai surorii tale scufia de aur. Şi fata cea frumoasă i-o dădu şi rămase cu părul descoperit.

Şi merseră mai departe.

După un timp strigă iar fratele:

Acoperă-te, surioară,
Să nu te ploaie
Şi vântul să nu te prăfuiască
S-ajungi la rege frumoasă!

Mireasa întrebă:

– Ce spune iubitul meu frate?

– Ei, ce să spună – răspunse bătrâna – că poţi să cobori puţin din caleaşcă. Tocmai treceau pe un pod peste o apă adâncă. Mireasa coborî şi se aplecă să privească apa. Mama şi sora ei vitregă îi dădură un brânci şi fata căzu în mijlocul apei şi se înecă. Pe locul unde căzu, apăru îndată o răţuşcă albă ca zăpada ce plutea uşor pe apă.

Fratele miresei, orb fiind, nu observase nimic din cele petrecute pe pod şi conducea mai departe trăsura. Ajunseră la curtea regelui şi acolo o duse pe mireasa cea neagră la rege, crezând că-i mireasa adevărată, căci el îi pipăise rochia.

Când văzu urâţenia pe care i-o adusese ca soţie, regele se mânie şi porunci ca vizitiul să fie aruncat într-o închisoare plină de şerpi veninoşi.

Vrăjitoarea, cu arta ei, îl făcu pe rege să nu-i mai pară aşa de urâtă fiică-sa şi, până la urmă, regele se căsători cu Neagra.

Odată, seara, când mireasa cea neagră stătea în braţele regelui, pe oglinda pârâiaşului din faţa bucătăriei palatului apăru o răţuşcă albă care-i spuse bucătarului:

Tinere, aprinde focul,
Penele să-mi încălzesc.

Asta şi făcu bucătarul: aprinse focul în sobă, raţa veni şi se aşeză alături, se scutură de câteva ori şi-şi curăţi penele cu ciocul. În timp ce stătea ea acolo, îl întrebă pe bucătar:

– Ce face fratele meu, Reginer?

– Stă-ntr-o hrubă plină de şerpi.

– Dar mireasa cea neagră ce face?

– Stă la căldură, în braţele regelui.

– Aşa să-i ajute Dumnezeu! mai zise răţuşca şi plecă înotând pe pârâiaş.

În seara următoare veni din nou, puse aceleaşi întrebări şi la fel făcu şi a treia seară. Atunci bucătarul nu mai putu să ţină secretul, îşi călcă pe inimă, se înfăţişă la rege şi-i spuse cele întâmplate.

Regele însă voia să vadă cu ochii lui cum stăteau lucrurile, aşa că în seara următoare se duse la bucătărie şi, când răţuşca scoase capul din apă, luă sabia şi i-l tăie. Atunci ea se prefăcu în fata frumoasă din tabloul pe care fratele ei i-l făcuse odinioară. Regele se bucură nespus şi, cum ea era udă, porunci să i se aducă cele mai preţioase straie aflate în palat, pregătite pentru mireasa pe care o aştepta. Apoi ea îi povesti cum fusese amăgită şi aruncată în râu de mama şi sora ei vitregă şi-l rugă pe rege să-l elibereze din groapa cu şerpi pe fratele ei. După ce i-a îndeplinit dorinţa, regele s-a dus în camera unde era vrăjitoarea şi a întrebat-o:

– Ce se cuvine uneia care a făcut aşa şi aşa şi aşa... Şi-i povesti tot ce aflase de la mireasa cea albă. Vrăjitoarea, proastă, nu-şi dădu seama că despre ea era vorba şi zise:

– Să fie dezbrăcată şi pusă într-un butoi şi la butoi să fie înhămat un cal şi lăsat să plece în lume.

Şi chiar aşa i se întâmplă ei şi fiicei ei. Regele făcu apoi nuntă mare cu mireasa cea albă, iar fratelui ei îi dădu mulţi bani de aur. Şi trăiră mulţi ani fericiţi la curte.

Cei trei meseriaşi

Erau odată trei flăcăi, buni meseriaşi, care se sfătuiră să plece să cutreiere lumea şi să încerce să-şi găsească ceva de lucru în fiecare oraş în care vor ajunge. De la un timp însă, nu reuşeau să câştige mai nimic şi erau deznădăjduiţi pentru că nu mai puteau să-şi asigure pâinea cea de toate zilele. Atunci primul flăcău zise:

– Ce ne facem, fraţilor? Aici nu mai putem rămâne multă vreme, trebuie să plecăm şi, dacă nici în oraşul în care vom merge nu vom găsi de lucru, trebuie să aranjăm cu hangiul să-i spunem că-i vom scrie lui unde ne aflăm fiecare dintre noi şi apoi să ne despărţim.

Plecară mai departe şi întâlniră un nobil îmbrăcat foarte bine care-i întrebă cine sunt şi ce caută.

– Suntem nişte meseriaşi şi căutăm de muncă; până acum am lucrat împreună, dar, dacă nu găsim nimic, trebuie să ne despărţim.

– Asta nu-i o nenorocire, zise nobilul acela, dacă vreţi să faceţi ce vă voi spune eu, n-are să vă lipsească nici slujba şi nici banii; ba chiar veţi deveni nobili şi veţi călători în caleaşcă.

Unul dintre cei trei flăcăi spuse:

– Dacă nu vă atingeţi de sufletul şi de credinţa noastră, facem cum spuneţi.

– Nu, răspunse nobilul, eu nu mă amestec în sufletul vostru.

Însă unul dintre flăcăi intră la bănuieli când văzu că străinul avea un picior ca de cal şi unul ca de om. Aşa că nu vru să accepte ajutorul. Diavolul (căci el era) zise:

– Staţi linştiţi, nu am nici o intenţie în ce vă priveşte, eu urmăresc alt suflet, îl am deja pe jumătate, dar îl vreau în întregime.

Acu’, fiind ei siguri că diavolul nu le vrea sufletul, căzură la învoială, iar acesta le ceru următorul lucru: primul dintre ei să răspundă la orice întrebare cu „noi toţi trei”; al doilea cu „pentru bani”, iar al treilea cu „aşa-i drept”. Asta trebuiau să zică şi nici un cuvânt în plus. Le mai atrase atenţia că, de vor încălca porunca, toţi banii le vor dispărea ca prin minune; câtă vreme o vor respecta, le va fi buzunarul mereu plin.

Pentru început, le dădu bani mulţi cât puteau ei duce şi le spuse în ce oraş şi la ce han să tragă. Ajunseră acolo, hangiul le ieşi înainte şi-i întrebă:

– Vrea cineva să mănânce?

Primul flăcău răspunse:

– „Noi toţi trei”.

– Da, zise hangiul, aşa cred şi eu.

Al doilea flăcău interveni:

– „Pentru bani”.

– Se-nţelege, zise hangiul.

Al treilea flăcău:

– „Aşa-i drept”.

Mâncară şi băură pe săturate. După ce terminară masa, hangiul le aduse nota de plată pe care era scris: „noi toţi trei, pentru bani, aşa-i normal”.

Ei plătiră mai mult decât li se cerea. Ceilalţi oaspeţi văzură şi începură să şuşotească: „Ăştia-s nişte granguri”.

– De, zise hangiul, or fi ei granguri, dar prea înţelepţi nu-mi par, habar n-au să vorbească.

Flăcăii rămaseră la han şi nu spuneau nimic în plus decât: „noi toţi trei”, „pentru bani” şi „aşa-i drept”. Însă observau tot ce se petrece în jurul lor, cine intră şi cine iese, care ce face.

Într-o zi veni un negustor mare, cu bani mulţi, care zise:

– Domnule hangiu, ţine-mi dumneata banii, căci aici sunt trei flăcăi, meseriaşi ticăloşi care vor să mă prade.

Hangiul făcu ce i se spuse. Când însă îi duse mantaua în cameră, simţi că era grea de cât aur avea în buzunare. De aceea le dădu celor trei flăcăi meseriaşi o cameră dedesuptul celei pe care i-o rezervase negustorului.

La miezul nopţii, crezând hangiul că dorm toţi, intră împreună cu nevasta lui, care avea un topor, în camera negustorului şi-l lovi de moarte. Apoi se duseră amândoi la culcare ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Când se lumină de ziuă, se făcu mare larmă: negustorul fusese omorât şi zăcea în patul lui plin de sânge. Oaspeţii de la han alergară la hangiu ca să-i spună despre oribila faptă.

Hangiul zise:

– Asta-i isprava celor trei meseriaşi.

Oaspeţii îi întăriră cuvintele.

– Nimeni altul n-ar fi putut face aşa ceva!

Hangiul îi chemă la el pe cei trei şi-i întrebă:

– Voi l-aţi ucis pe negustor?

– „Noi toţi trei”, spuse primul.

– „Pentru bani”, zise al doilea.

– „Aşa era drept”, zise al treilea.

– Aţi văzut, oameni buni, şi-au recunoscut fapta.

Fură îndată duşi la închisoare şi acolo aşteptară să fie judecaţi. Când au văzut ei că se îngroaşă gluma, li s-a făcut frică, dar noaptea diavolul veni la ei şi le zise:

– Abţineţi-vă încă o zi ca să nu pierdeţi norocul şi nici un fir de păr din cap nu vi se va clinti.

A doua zi fură duşi la judecător. Procesul se desfăşură aşa:

– Voi sunteţi ucigaşii?

– „Noi toţi trei.”

– De ce l-aţi omorât pe negustor?

– „Pentru bani.”

– Monştrilor, vă pare măcar rău de ce aţi făcut?

– „Aşa era drept.”

– Auziţi, oameni buni, nu numai că au recunoscut, dar sunt şi obraznici. La moarte cu ei!

Fură scoşi afară din sala de judecată, legaţi şi duşi la eşafod ca să li se taie capul. Hangiul privea liniştit de pe podiumul judecătorilor. Dar când tocmai trebuia să li se taie capul, apăru o caleaşcă cu patru cai roşii înhămaţi la ea care alergau de săreau scântei de sub copitele lor. De la fereastra caleştii cineva flutura o batistă albă. Atunci călăul spuse:

– A venit iertarea!

Şi, într-adevăr, din trăsură se striga: „Iertare, iertare!” Diavolul, îmbrăcat şi arătând ca un nobil adevărat, coborî din trăsură şi zise:

– Voi sunteţi nevinovaţi. Acum puteţi spune ce aţi văzut şi ce aţi auzit.

Primul meseriaş luă cuvântul şi zise:

– Noi nu l-am ucis pe negustor, ucigaşul stă colo pe podiumul de judecată! Şi arătă spre hangiu. Apoi continuă:

– Ca dovadă că spun adevărul, mergeţi în pivniţă şi veţi găsi cadavrele multor oameni pe care i-a jefuit şi apoi i-a ucis.

Judecătorul îl trimise pe călău să vadă dacă era adevărat ce spune tânărul acela şi călăul se convinse de adevărul spuselor lui. Aşa că, în locul celor trei meseriaşi, fu dus pe eşafod hangiul şi i se tăie capul. Atunci diavolul le spuse celor trei meseriaşi:

– Ei, acum am sufletul pe care-l doream de mult. Voi sunteţi liberi şi să nu ziceţi că nu aveţi cu ce să trăiţi bine toată viaţa. Rămâneţi dar cu bine. Apoi se urcă în caleaşcă şi dispăru.

Cei trei felceri

Trei felceri care credeau că-şi cunosc bine meseria călătoreau odată prin lume. Într-o seară ajunseră la un han unde voiau să înnopteze. Hangiul îi întrebă de unde vin şi încotro se duc.

– Noi colindăm, cu meseria noastră, toată lumea.

– Arătaţi-mi şi mie ce puteţi să faceţi.

Primul zise că el ar putea să-şi taie mâna, iar a doua zi să şi-o vindece; al doilea că ar putea să-şi scoată inima şi a doua zi să se vindece, iar al treilea că ar putea să-şi scoată ochii, iar a treia zi să se vindece.

– Dacă puteţi într-adevăr face toate acestea, atunci înseamnă că vă ştiţi foarte bine meseria.

Felcerii aveau însă nişte sticluţe cu o alifie care vindeca orice rană, iar sticluţele le purtau cu ei totdeauna. Aşa că-şi tăiară unul mâna, altul îşi scoase inima iar altul ochii, le dădură hangiului, şi acesta le încredinţă unei slujnice care le puse pe o farfurie. Ea trebuia să le bage într-un dulap şi să le păstreze bine. Dar slujnica asta avea un drăguţ soldat. Când hangiul cu cei trei felceri şi ceilalţi oaspeţi din han adormiră, veni la ea soldatul şi-i ceru ceva de mâncare. Fata luă ceva din dulap, uită să-l închidă şi, în timp ce el mânca şi mai stăteau de vorbă, ba de una, ba de alta, pisica se strecură în dulap, luă mâna, inima şi ochii celor trei felceri şi fugi repede afară.

Soldatul termină de mâncat şi fata, după ce puse înăuntru farfuria şi tacâmurile şi vru să închidă dulapul, văzu că farfuria pe care i-o încredinţase hangiul era goală. Speriată de moarte, îi spuse drăguţului ei:

– Vai, nenorocita de mine, ce mă fac eu acum? Mâna nu mai este, inima şi ochii la fel, ce păţesc eu mâine dimineaţă!

– Stai liniştită, zise soldatul, te scot eu din încurcătură. Afară atârnă în spânzurătoare un hoţ căruia am să-i tai o mână. Ce mână zici că era?

– Dreapta.

Fata îi dădu un cuţit şi el merse la spânzurătoare, tăie mâna dreaptă a păcătosului ce atârna acolo şi o aduse la han. Apoi prinse pisica şi-i scoase ochii. Acu’ mai lipsea doar inima.

– N-ai ceva tăiat de curând în beci, ceva carne de porc?

– Ba da, spuse fata.

– Atunci e bine, zise soldatul şi coborî în beci ca să ia inima de la porc.

Apoi fata puse la loc pe farfurie mâna spânzuratului, ochii pisicii şi inima porcului, băgă farfuria din nou în dulap şi, după ce-şi luă rămas-bun de la iubitul ei, se duse liniştită la culcare.

A doua zi, când se treziră, felcerii îi spuseră slujnicei să le aducă farfuria cu pricina. Ea o luă din dulap şi primul felcer luă mâna hoţului, o puse la loc, dădu cu alifie şi ea se lipi. Al doilea luă ochii pisicii şi se vindecă şi el. Al treilea îşi puse în piept inima de porc. Hangiul nu încetă să se mire de arta lor, căci aşa vindecători, zicea el, nu mai văzuse în viaţa lui. Şi-i lăudă peste tot şi-i recomandă celor bolnavi.

Felcerii îi plătiră consumaţia şi plecară mai departe să cutreiere lumea.

Pe drum, cum mergeau ei aşa, cel cu inima de porc nu se mai putea ţine de ceilalţi doi, pentru că mereu căuta prin fel de fel de cotloane şi râma. Tovarăşii lui trăgeau de el, dar el se băga unde era murdăria mai mare. Al doilea felcer începu să-şi frece ochii şi zise:

– Colega, ce-i asta, ăştia nu-s ochii mei, nu mai văd nimic, condu-mă, că altfel cad. Aşa merseră ei cu chiu, cu vai până la căderea nopţii, când ajunseră la o căsuţă. Intrară înăuntru şi, într-un colţ, îl văzură pe stăpânul căsuţei care şedea şi număra bani. Cel cu mâna de hoţ se apropie, simţi

nişte furnicături în mână şi, când stăpânul se întoarse puţin, băgă mâna în grămada de bani şi luă un portofel plin. Felcerul cu inima de porc îl văzu şi-i zise:

– Colega, ce faci, e ruşine!

– Ei, păi ce să fac, mă furnică prin mână, trebuie să apuc ceva, altfel nu pot.

Apoi se culcară toţi trei.

Şi, cum stăteau ei aşa, pe întuneric, aşteptând să aţipească, deodată se trezi cel cu ochii de pisică şi-i zise felcerului de alături:

– Frate, ia uită-te, vezi şi tu nişte şoareci care aleargă încoace şi încolo?

Ceilalţi doi se ridicară în capul oaselor, dar nu văzură nimic.

Atunci el zise:

– Ceva nu mi se pare în ordine, trebuie să ne întoarcem la han, am impresia că n-am primit ce era al nostru.

A doua zi se sculară şi se duseră la han şi-i spuseră hangiului că ei nu şi-au primit „obiectele” lor, că unul are mână de hoţ, altul ochi de pisică, iar al treilea inimă de porc. Hangiul le spuse că sigur slujnica e de vină şi o strigă, dar ea, când îi văzu pe cei trei la uşă, fugi ca din puşcă pe portiţa din spate a hanului.

Atunci cei trei felceri îi spuseră hangiului că trebuie să-i despăgubească, altfel îi va zbura cocoşul roşu pe casă, adică îi vor da foc la casă.

Speriat, hangiul le dădu toţi banii pe care-i avea şi, cum erau mulţi, le ajunse să trăiască în îndestulare până la adânci bătrâneţe. Şi, deşi o duceau bine, sufereau mult că nu aveau mâna, ochii şi inima lor, dar... le păpase pisica!

Prinţul care nu se temea de nimic

Era odată un prinţ căruia începuse să nu-i mai placă să stea în casa părintească şi, cum nu se temea de nimeni şi de nimic, îşi zise: „Vreau să merg în lumea largă, acolo n-am să mă mai plictisesc şi am să văd şi lucruri minunate”. Aşa că-şi luă rămas-bun de la părinţi şi plecă. Merse el ce merse, cale lungă ca s-ajungă, de dimineaţă până seara, unde-l ducea drumul.

Se întâmplă că ajunse în faţa casei unui uriaş şi, fiind foarte obosit, se aşează în faţa uşii să se odihnească. Cum privea el curios încoace şi încolo, văzu în curtea uriaşului o jucărie ciudată: două bile şi două popice mari cât un stat de om. La un timp îi veni cheful să vadă ce-i cu drăcoveniile acelea, luă bilele şi începu să le rostogolească şi când bilele atingeau popicele şi le culcau la pământ, prinţul se distra de minune şi striga de plăcere.

Uriaşul auzi larma de afară, îşi scoase capul pe fereastră şi văzu un om nu mai mare decât cei obişnuiţi, dar care avea neobrăzarea să se joace cu popicele şi bilele lui.

– Vierme, strigă el înfuriat, ce faci tu acolo cu bilele mele? Cine ţi-a dat ţie voie să faci asta?

Prinţul privi în jur, îl văzu pe uriaş şi zise:

– Da' ce crezi, bădăranule, că numai tu ai braţe puternice? Eu fac ce-mi place, mă-nţelegi?

Uriaşul veni aproape de el şi văzu popicele doborâte.

– Pui de om, dacă din ăştia îmi eşti, hai cu mine şi ajută-mă să iau un măr din pomul vieţii.

– Da' ce vrei să faci cu el?

– Nu pentru mine îl vreau, răspunse uriaşul, ci pentru logodnica mea care mi-l cere; am străbătut lumea toată şi n-am dat de el.

– Lasă că ţi-l găsesc eu, bădie, zise prinţul, ce m-ar putea împiedica să iau acest măr din copac?

Uriaşul spuse:

– Da' crezi că-i aşa de simplu? Grădina unde se află copacul este înconjurată cu gratii de fier, iar în faţa gratiilor păzesc animale fioroase, mereu treze, mereu la pândă şi nu lasă picior de om să pătrundă înăuntru.

– Pe mine or să mă lase, ai să vezi, zise fiul de rege.

– Dar chiar dacă intri în grădină şi ajungi la copac şi te uiţi la măr, tot nu poţi zice că-l ai; acolo atârnă un inel prin care trebuie să bagi mâna ca să ajungi la măr şi să-l culegi şi nimeni n-a reuşit asta până acum.

– Eu am să reuşesc, zise prinţul.

Apoi îşi luă rămas-bun de la uriaş, străbătu văi şi dealuri, păduri şi câmpii, până când dădu în sfârşit de grădina fermecată. Fiarele sălbatice stăteau de jur-împrejurul zidului, dar aveau capetele plecate şi dormeau. Nu se treziră nici când se apropie prinţul, ba chiar el călcă pe ele şi pătrunse în grădină.

Acolo, chiar în mijloc, se afla pomul vieţii şi în el merele roşii parcă surâdeau printre crengi. Prinţul se căţără pe tulpină, ajunse sus şi, când vru să apuce un măr, văzu un inel atârnând în faţă, dar el băgă fără greutate mâna prin inel şi rupse un măr. Inelul însă îi cuprinse braţul şi prinţul simţi o strânsoare puternică care-i ştrangula venele de la mână. Coborî cu mărul în mână, dar nu vru să mai sară peste gratiile zidului înconjurător, ci se duse direct la poarta cea mare şi o zgudui de câteva ori aşa de puternic, încât aceasta se deschise şi sări în lături cu un zgomot asurzitor. Atunci leul, care dormise, se trezi, dar nu era furios, dimpotrivă, îl urmă aşa umil, ca şi cum şi-ar fi urmat stăpânul.

Prinţul îi aduse uriaşului mărul şi-i zise:

– Vezi, l-am luat fără prea mult chin.

Uriaşul fu bucuros că dorinţa i-a fost împlinită şi se duse degrabă la logodnica lui să-i dea mărul. Aceasta însă era o fecioară frumoasă şi deşteaptă şi, când nu văzu inelul pe braţul uriaşului, îi zise:

– Nu cred că tu ai cules mărul, nu văd inelul pe braţul tău.

– Trebuie doar să mă duc acasă să-l iau, l-am lăsat acolo. Gândea că-i va fi uşor să i-l ia prinţului cu forţa, dacă nu de bună-voie. Aşa că-i ceru inelul, dar fiul de rege se împotrivi:

– Unde-i mărul, trebuie să fie şi inelul, spuse uriaşul, dacă nu mi-l dai de voie, ai să mi-l dai de nevoie.

Şi se luară la luptă; uriaşul însă nu-l putu învinge pe prinţ, pentru că inelul de pe braţ îi dădea prinţului puteri deosebite. Atunci uriaşului îi veni în minte un vicleşug şi zise:

– M-am înfierbântat din cauza luptei şi cred că şi tu ai păţit la fel, hai la râu să ne scăldăm şi să ne răcorim înainte de a începe iar să ne luptăm.

Prinţul, care nu înţelesese că uriaşul îi întindea o capcană, se duse la râu, îşi scoase hainele şi inelul şi sări în apă. Uriaşul luă îndată inelul şi vru să alerge cu el la logodnica lui, dar leul, care observase hoţia, sări la uriaş, îi luă din mână inelul şi-l duse îndărăt stăpânului său. Uriaşul se ascunse după un copac şi, când prinţul începu să se îmbrace, sări şi-i scoase ochii.

Acu’ prinţul, sărmanul de el, era orb şi neajutorat. Atunci veni la el din nou uriaşul, îl luă de mână ca şi cum ar fi vrut să-l conducă şi-l duse pe vârful unei stânci înalte. Îl lăsă acolo gândind: „numai un pas dacă mai face înainte, cade şi moare şi pot să-i scot inelul de pe mână”. Numai că leul credincios nu-l părăsise pe prinţ, îl ţinea strâns de haină şi-l trăgea încet înapoi. Când uriaşul veni să-l jefuiască pe prinţul despre care credea că-i mort, văzu că vicleşugul lui dăduse greş. „Aşa un prăpădit de om şi nu poate fi învins?” gândea el mânios în sinea lui şi-l apucă pe prinţ din nou ca să-l ducă pe marginea prăpastiei. Dar leul, care observase intenţiile

rele ale uriaşului, îl ajută iar pe prinţ. Când ajunseră din nou pe marginea prăpastiei, uriaşul îi dădu drumul la mână şi vru să-l lase să meargă singur, însă leul sări în spatele uriaşului şi acesta căzu în prăpastie şi acolo îşi lăsă oasele.

Credinciosul animal îl trase iar pe prinţ de pe marginea prăpastiei şi-l conduse sub un copac pe lângă care trecea un pârâiaş cu apă limpede. Fiul regelui se aşeză jos, iar leul luă apă între labele lui şi-l stropi pe locul ochilor. Numai ce-l atinseră câţiva stropi, că şi începu să zărească câte ceva; astfel, zări o pasăre care zbura aproape de el, ciocăni în tulpina unui copac, apoi coborî în apă şi începu să se scalde, după care zbură iar în copac. Prinţul recunoscu de îndată că acesta este semnul lui Dumnezeu, se aplecă deasupra apei şi-şi spălă faţa, iar după ce se răcori, îşi dădu seama că vedea ca şi mai înainte de a fi fost orbit de uriaş.

Îi mulţumi din suflet lui Dumnezeu pentru mare mila lui şi plecă împreună cu leul lui cel credincios, mai departe, să colinde lumea.

Aşa mergând, se întâmplă că ajunse la un palat vrăjit. La o fereastră stătea o fecioară mândră la vedere, cu un chip atrăgător, dar cu pielea neagră. Ea îi spuse prinţului:

– Tinere, dacă ai putea să mă salvezi de vrăjitorul cel rău care mă urăşte pentru că nu vreau să fiu nevasta lui, ce bine ar fi!

– Şi ce trebuie să fac?

– Trebuie să-ţi petreci trei nopţi în sala mare a palatului vrăjit fără să-ţi fie frică; dacă vei rezista la tot ce se va petrece acolo fără să ţipi, voi fi salvată.

Atunci prinţul zise:

– Eu nu mă tem de nimic şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, am să încerc.

Aşa că se duse bucuros la palat şi, cum era întuneric peste tot, intră în sala mare şi începu să aştepte. Până la miezul nopţii fu linişte în palat, apoi, dintr-o dată, începu o larmă cumplită şi din toate colţurile şi ungherele apărură nişte diavoli şi erau aşa de mulţi, parcă izvorau, nimeni

nu i-ar fi putut număra. Începură să-l târască pe prinţ pe jos, să-l înghiontească, să-l împungă, să-l bată, dar prinţul nu zicea nimic. Către ziuă, diavolii dispărură, dar el era aşa de sfârşit, că abia-şi putea târî picioarele. Când însă afară se făcu lumină, fecioara neagră apăru. Ducea cu sine o sticluţă cu apă vie cu care-l spălă şi, dintr-o dată, prinţul simţi cum îi dispar toate durerile şi cum îi cresc din nou puterile. Ea îi spuse:

– O noapte ai petrecut-o cu bine, dar mai ai două înaintea ta. Apoi plecă şi fiul de rege observă cum picioarele fetei se albiseră deja.

În noaptea următoare, veniră iar dracii şi-şi începură jocul. Tăbărâră asupra lui, îl bătură mai crunt decât nopatea trecută, trupul i se umplu de răni şi vânătăi. Totuşi el nu scoase nici un vaiet, aşa că în zori trebuiră să-l părăsească. Apoi, când se lumină de-a binelea, apăru şi fecioara cea neagră şi-l vindecă cu apa vieţii. Şi, când plecă, el văzu cu bucurie că era deja albă până la vârful degetelor.

Acu’ mai avea o noapte de petrecut în palat, dar asta fu cea mai cumplită. Dracii veniră iar. „Tot aici eşti?” strigară în cor. Şi începură să-l înţepe, să-l bată cu multă cruzime, să-l arunce dintr-un colţ în altul, să-l tragă de mâini şi de picioare ca şi cum ar fi vrut să-l sfâşie. El însă suportă totul fără să spună nici pâs! În sfârşit, către ziuă, dracii dispărură, dar el zăcea fără putere. Nici măcar nu putea să deschidă ochii s-o vadă pe fecioara care venise cu apa vieţii şi o vărsa deasupra lui. Şi deodată scăpă de toate durerile, se simţi vioi şi sănătos de parcă atunci s-ar fi sculat din somn şi, când deschise ochii, o văzu pe fecioară stând lângă el, albă ca zăpada şi frumoasă ca o zi însorită.

– Scoală-te, zise ea, învârteşte-ţi sabia de trei ori deasupra scării, şi astfel totul va fi eliberat de vrajă.

Şi când el făcu ce i s-a spus, palatul fu scăpat într-adevăr din puterea vrajei, iar fecioara, care era o prinţesă, acceptă să se mărite cu salvatorul ei. În sala cea mare a palatului se puse masă mare şi toţi mâncară şi băură

şi se veseliră zile în şir şi poate că se mai veselesc încă, dacă n-or fi încetat între timp.

Povestea salatei verzi

Era odată un vânător care s-a dus în pădure să vâneze. Voios, cânta din frunză când, deodată, îi apăru în faţă o bătrână zbârcită şi urâtă, care-i spuse:

– Bună ziua, dragă vânătorule, tu eşti plin de voie bună, iar eu sufăr de foame. Dă-mi ceva de pomană.

Bătrâna aşteptă un timp până ce vânătorul băgă mâna în buzunar ca să scoată ceva să-i dea. După ce-i dădu şi el ce avea, voi să plece mai departe, dar bătrâna îl ţinu de mână şi-i spuse:

– Ascultă, dragă vânătorule, pentru inima ta bună, vreau să-ţi dăruiesc şi eu ceva: urmează-ţi drumul până când vei ajunge la un copac unde vei vedea stând pe ramuri nouă păsări care ţin cu ciocurile şi cu ghearele o manta, trăgând-o în toate părţile. Atunci să pui carabina la ochi şi să împuşti în mijloc; mantaua va cădea şi, o dată cu ea, o pasăre rănită. Ia mantaua aceea cu tine, căci ea îţi va îndeplini orice dorinţă atunci când o vei pune pe umeri. Dacă vei dori să ajungi undeva, într-o clipă vei fi acolo. Iar dacă vei mânca inima păsării, în fiecare dimineaţă vei găsi sub pernă o monedă de aur.

Vânătorul mulţumi înţeleptei femei şi-şi zise în sinea lui: „Frumoase promisiuni, numai de-aş putea duce la bun sfârşit ce mi-a spus”.

După ce merse el câteva sute de metri, auzi printre crengile unui copac ţipăt şi ciripit de păsări; se uită în sus şi văzu o grămadă de păsări care trăgeau de o manta cu ciocurile şi cu ghearele, se zbuciumau, cârâiau, săreau care încotro, ca şi cum fiecare ar fi vrut s-o aibă pentru ea.

„Acu-i acu”, îşi zise vânătorul, „totu-i cum a zis bătrâna”. Luă carabina, o puse la ochi şi trase un foc în mijloc; prin aer începură să zboare pene, o pasăre căzu la pământ, timp în care celelalte, ţipând, o luară la goană. Mantaua căzu şi ea la pământ. Vânătorul făcu întocmai cum i se spusese: luă pasărea, o spintecă, îi smulse inima, o mâncă, apoi luă mantaua şi plecă mai departe la drum spre casa lui.

A doua zi, când se trezi, îşi aduse aminte de vorbele bătrânei şi vru să se convingă de adevărul lor. Când ridică perna, sub ea strălucea o monedă de aur. În dimineaţa următoare găsi o alta şi tot aşa, mereu, de fiecare dată când se scula. După un timp, se adunase o grămadă de bani şi vânătorul se gândi: „La ce-mi trebuie mie atâţia bani dacă tot stau şi mă plictisesc acasă? Mai bine mă duc să cutreier lumea”.

Îşi luă rămas bun de la părinţi, îşi puse raniţa şi flinta pe spinare şi plecă încotro îl duceau picioarele.

Merse el ce merse până când, într-o zi, ajunse într-o pădure mare; o străbătu de la o margine la alta şi dădu de o câmpie unde se afla un palat măreţ. La o fereastră stăteau o bătrână şi o fată nemaipomenit de frumoasă şi priveau în jos. Bătrâna nu era o femeie oarecare, ci o vrăjitoare. Ea îi spuse fetei:

– Uite, dinspre pădure vine unul care are asupra lui un lucru miraculos; trebuie să i-l luăm, scumpa mea, căci avem şi noi nevoie de lucrul acela. Îl vezi, are în el o inimă de pasăre şi de aceea, în fiecare dimineaţă, sub perna lui se află un ban de aur... Şi-i povesti mai departe fetei cum trebuie să facă să-l joace pe degete, iar la sfârşit începu s-o ameninţe cu ochii plini de mânie:

– Iar dacă nu vei da ascultare celor ce ţi-am spus, asupra ta se vor abate numai nenorociri.

Când se apropie de palat şi văzu fata de la fereastră, vânătorul îşi zise în sinea lui: „Am colindat toată lumea, bani am, de ce nu m-aş aciua în palatul ăsta lângă fata cea minunată?”

Intră dar înăuntru şi fu bine primit, ba i se pregăti şi un ospăţ, aşa cum se cuvine unui om de rang mare. Nu dură multă vreme, că se îndrăgosti atât de tare de fata vrăjitoarei, încât nu se mai putea gândi la altceva, nu mai vedea altceva şi orice i-ar fi cerut ea, devenea lege pentru el.

Bătrâna îi zise într-o zi fie-sii:

– Ei, acu-i timpul să avem inima păsării, el nu-şi va da seama când o va pierde.

Îi pregăti o băutură şi, când fu gata fiartă, o puse într-o cupă, i-o dădu fetei, iar aceasta i-o duse tânărului.

– Acu’, iubitule, bea în cinstea mea.

El luă cupa şi, de cum înghiţi o gură din băutură, începu să verse, şi vărsă, şi vărsă până când ieşi afară şi inima păsării. Fata trebui s-o ia pe ascuns şi s-o înghită, ca să găsească ea bani de aur pentru mama ei.

Chiar de a doua zi, tânărul începu să nu mai găsească banul sub pernă; în schimb, moneda apărea sub perna fetei şi de acolo o lua, în fiecare dimineaţă, bătrâna. Vânătorul însă era aşa de îndrăgostit şi înnebunit, că nu se gândea la nimic altceva decât cum să stea mai mult cu fata.

Atunci vrăjitoarea zise:

– Inima păsării o avem, dar şi mantaua dorinţelor trebuie s-o luăm.

– De ce să nu i-o lăsăm, şi aşa şi-a pierdut toată averea.

– Aşa o manta este un lucru minunat, cum rar se află pe lume, de aceea trebuie s-o avem numaidecât.

Îi dădu fetei câteva sfaturi cum să pună mâna pe manta, apoi o ameninţă că, de nu se va supune, nu-i va fi bine deloc.

Ea făcu întocmai cum îi poruncise bătrâna: se aşeză la fereastră, privind tristă în depărtare. Vânătorul o întrebă:

– De ce eşti aşa tristă, iubita mea?

– Ah, dragule, vezi tu, colo în faţa noastră este Muntele granatelor pe care cresc cele mai preţioase pietre. Aşa de mult aş vrea să am şi eu din pietrele acelea încât, numai când mă gândesc, mă apucă o tristeţe

îngrozitoare. Dar cine le-ar putea lua! Doar păsările care zboară ajung acolo, picior de om în nici un caz.

– Nu mai fi mâhnită, zise vânătorul, dacă ăsta-i necazul, eu i-s naşul!

Apoi se înfăşurară amândoi în mantie, el îşi dori să ajungă sus, pe Muntele granatelor, şi, într-o clipă, dorinţa s-a împlinit. Pe munte aşa mai străluceau pietrele preţioase, de era o plăcere să le priveşti. Fata le adună pe cele mai frumoase şi le puse la un loc, într-o grămăjoară.

Vrăjitoarea însă menise în aşa fel lucrurile, ca vânătorului să i se facă somn. După un timp el îi spuse fetei:

– Hai să stăm puţin şi să ne odihnim, sunt aşa de obosit, că abia mă mai pot ţine pe picioare.

Atunci se aşezară amândoi, el îşi puse capul în poala ei şi adormi. Când îl văzu adormit, fata luă mantaua de pe umerii lui şi şi-o puse pe ai ei, lăsă grămăjoara de granate şi-şi dori să ajungă acasă. Aşa se şi întâmplă.

Când vânătorul se trezi din somn, îşi dădu seama că iubita îl înşelase şi că-l lăsase singur pe muntele acela pustiu. „Oh, îşi zicea în sinea lui, cât de mare-i necinstea în lume!” Stătea acolo cu inima sfâşiată de durere şi nu ştia ce să facă.

Muntele acesta însă aparţinea unor zmei care locuiau acolo. Nu după multă vreme de când stătea şi se jeluia, vânătorul zări trei zmei venind spre el. Atunci se culcă pe pământ ca şi cum ar fi fost cufundat într-un somn adânc. Când ajunseră în dreptul lui, primul zmeu îl împinse cu piciorul şi zise:

– Ce-i cu viermele ăsta aici? Şi începu să-l cerceteze cu atenţie.

Al doilea zise:

– Striveşte-l, frate!

Iar al treilea adăugă şi mai dispreţuitor:

– Ce să te mai osteneşti degeaba, lasă-l mai bine în viaţă, aici nu poate rămâne şi, dacă va urca până în vârful muntelui, îl vor cuprinde norii şi-l

vor trage în sus.

Acestea fiind zise, plecară mai departe. Vânătorul însă luase aminte la vorbele lor şi, îndată ce se depărtară, se ridică în picioare şi urcă pe munte până ajunse în vârf. După ce stătu o vreme acolo, apăru un nor, îl apucă şi-l purtă o vreme prin cer, apoi coborî şi-l lăsă pe zidul ce înconjura o grădină cu salată verde, aşa că el căzu pe un strat moale de frunze. Se uită în jurul lui şi-şi zise: „Dacă aş avea ceva de mâncare, ce bine ar fi! Sunt aşa de flămând şi-mi va fi din ce în ce mai rău. În grădina asta nu văd nici un păr, nici un măr, numai salată verde peste tot”. Dar apoi se gândi: „Ce-ar fi totuşi să mănânc nişte salată verde, poate am să mă mai înviorez niţel”. Căută o căpăţână de salată cât mai mare şi începu să mănânce din ea. Luă câteva guri şi, după ce înghiţi, văzu cu spaimă că-i crescuseră încă două picioare şi două urechi mari, într-un cuvânt, se prefăcuse în măgar. Dar îi era prea foame, aşa că lăsă grija pentru cum arăta deoparte, şi începu să mănânce cu lăcomie din salata gustoasă. Norocul lui că, în timp ce mânca, dădu de un alt soi de salată şi, după ce luă câteva guri şi din ea, îşi recăpătă chipul omenesc.

Bucuros, vânătorul se aşeză pe un strat de salată mai pe lângă zidul grădinii şi îşi zise: „Salata asta are să mă ajute să-mi răsplătesc prietenii şi să-mi pedepsesc duşmanii”. Luă câteva căpăţâni din ambele feluri de salată, le ascunse şi sări gardul; apoi plecă mai departe să caute castelul iubitei sale.

Hoinări câteva zile încoace şi încolo şi, printr-un noroc, găsi castelul. Se dădu pe faţă cu o humă maro, că nici mama lui nu l-ar fi recunoscut.

Se duse la castel şi ceru adăpost.

– Sunt foarte obosit, îi zise el vrăjitoarei, nu pot merge mai departe, lăsaţi-mă să înnoptez aici.

– Dar cine eşti, întrebă vrăjitoarea, şi ce meserie ai?

– Eu sunt un slujbaş al regelui şi am fost trimis să-i aduc o salată anumită, foarte bună la gust. Am avut noroc că am găsit-o, dar de căldură

s-a cam ofilit, că-i tare fragedă. Nu ştiu ce să fac acum cu ea, să i-o duc, să nu i-o duc?

Când auzi bătrâna de salata cea fragedă, i se făcu o poftă, de-i lăsa gura apă.

– Măi, omule, dă-mi şi mie s-o gust, că mor de poftă.

– De ce nu? răspunse vânătorul şi-i dădu să mănânce din căpăţâna care te prefăcea în măgar.

Vrăjitoarea nu se gândi la nimic rău, băgă repede câteva frunze în gură, dar abia le înghiţi, că se şi prefăcu în măgăriţă şi ieşi iute în curte, răgând cât o ţinea gura.

O slujnică, auzind-o, veni iute la bucătărie, văzu salata pregătită şi vru s-o ducă la masă stăpânei, dar fiind şi ea pofticioasă, mâncă din castronul cu salată; îndată se transformă în măgăriţă, scăpă castronul şi se duse după stăpâna ei în curte.

Aşa-zisul slujitor al regelui se înfăţişase între timp la fiica vrăjitoarei, care nu-l recunoscu, pentru că avea pielea maro. Cum slujnica nu mai venea cu salata, fata deveni nerăbdătoare şi zise:

– Nu ştiu ce se întâmplă de se întârzie cu salata la masă.

– Mă duc eu la bucătărie, zise vânătorul, să văd ce se petrece cu slujnica.

Şi când ajunse acolo, văzu cele două măgăriţe în faţa uşii, alergând jur-împrejurul salatei. „Bun” îşi zise el mulţumit că se răzbunase, „amândouă au primit ce-au meritat”. Luă frunzele care mai rămăseseră nemâncate, le puse în castron şi le duse fetei.

– Vă aduc chiar eu preţioasa salată ca să nu trebuiască să mai aşteptaţi.

Atunci mâncă şi ea şi... căpătă înfăţişare de măgăriţă, după care începu să alerge prin curte împreună cu mama şi slujnica ei.

Vânătorul îşi spălă faţa ca să-l recunoască măgăriţele, ieşi în curtea palatului şi le zise:

– Acum v-aţi primit plata pentru necinstea voastră.

Le legă cu o sfoară pe toate trei şi le duse la moară. Bătu la fereastră, morarul scoase capul pe geam şi întrebă ce doreşte.

– Am nişte animale din cale afară de rele şi vreau să scap de ele.

– Le iau eu, dar să-mi spui cum trebuie să mă port cu ele, răspunse morarul.

– Uite, zise vânătorul, arătând spre măgăriţa bătrână care nu era alta decât vrăjitoarea, ăsteia să-i dai bătaie de trei ori pe zi şi numai o dată mâncare; celei de a doua – şi arătă spre slujnică –, o bătaie şi două mâncări; celei mai mici – care era fata, se-nţelege – să nu-i dai nici o bătaie şi de trei ori pe zi mâncare bună. Se vede că o iubea încă pe fată, deşi ea îl înşelase.

Apoi se duse la castel şi acolo găsi tot ce-şi dorea.

După două zile veni morarul şi-i spuse că măgăriţa bătrână murise.

– Celelalte două, mai zise el, stau aşa de pleoştite, că zău dacă o mai duc mult şi ele.

Atunci vânătorului i se făcu milă de ele, lăsă la o parte mânia şi-i ceru morarului să le aducă înapoi. Când le văzu la castel, le dădu să mănânce din cealaltă salată şi ele redeveniră femei.

Frumoasa fată căzu în genunchi şi zise:

– Iartă-mă, iubitule, ţi-am făcut mult rău, ştiu asta, dar mama mea e de vină, ea m-a obligat să mă port aşa, eu însă te iubesc nespus de mult. Mantia ta fermecată se află pe un cuier într-un dulap, iar ca să-ţi dau inima păsării înapoi, trebuie să beau o fiertură şi apoi s-o vărs.

Vânătorul avea însă alte gânduri, aşa că-i zise:

– Păstreaz-o, de-acum încolo e a noastră, căci eu vreau să te iau de soţie.

Şi se porni nuntă cu mare alai şi fast şi ei trăiră mulţi ani fericiţi, iar dacă n-or fi murit între timp, înseamnă că mai trăiesc şi azi.

Bătrâna din pădure

Mergea odată printr-o pădure întunecoasă o caleaşcă în care erau doi boieri şi slujnica lor. Nişte tâlhari se năpustiră asupra caleştii, îi uciseră pe stăpâni, prădară totul, dar slujnica scăpă ca prin minune, căci, răsturnând tâlharii caleaşca, ea căzuse şi se ascunsese după un copac. Când tâlharii erau deja departe, slujnica se apropie de caleaşcă, văzu nenorocirea şi începu să plângă:

– Vai de mine, ce mă fac, nu ştiu cum să ies din pădurea asta unde pare că nu locuieşte nici un suflet de om. Nu-mi rămâne decât să flămânzesc şi să mor.

Cercetă ea împrejurimile, căută un drum, dar nu găsi nici unul. Către seară se aşeză sub un copac, se rugă lui Dumnezeu şi se hotărî să rămână acolo, indiferent ce s-ar fi întâmplat.

Dar nu trecu multă vreme şi văzu o porumbiţă cu o cheiţă de aur în cioc. Porumbiţa coborî din zbor, îi puse cheiţa în mână şi-i zise:

– Vezi colo un copac mare? În el este un pălăţel a cărui uşă poate fi deschisă cu cheiţa asta; acolo vei găsi de mâncare pe săturate şi nici de sete n-ai să suferi.

Atunci ea se duse la copac, deschise uşa de la palat şi găsi înăuntru lapte într-un castron şi pâine albă; mâncă ce mâncă, până se sătură. „Acu-i ora când se culcă şi găinile mele de acasă, se gândi ea, şi eu sunt aşa de obosită! Ce bine ar fi dacă aş avea patul meu, m-aş culca şi eu”. Şi oftă tristă. Dar din nou apăru porumbiţa în zbor şi-i aduse altă cheiţă în cioc, zicându-i:

– Deschide uşa palatului şi vei găsi un pat moale şi frumos.

Aşa şi făcu, se rugă şi mulţumi Bunului Dumnezeu, se întinse apoi pe pat şi adormi. Dimineaţa apăru iar porumbiţa, îi dădu cheiţa de aur şi-i zise:

– Deschide uşa palatului şi vei găsi într-o încăpere haine.

Aşa făcu şi găsi haine minunat lucrate din fir de aur şi pietre preţioase, cum numai o prinţesă ar fi putut să aibă.

Multă vreme trăi slujnicuţa la palatul din copac. Porumbiţa venea zilnic şi se îngrijea de toate cele şi astfel ea ducea o viaţă liniştită şi era mulţumită.

Odată însă porumbiţa o întrebă:

– Vrei să-mi faci şi mie o plăcere?

– Cum să nu, cu mare bucurie, răspunse fata.

Atunci porumbiţa zise:

– Vreau să te duc la o căsuţă: tu să intri acolo, iar în mijlocul încăperii, lângă sobă, vei vedea o femeie bătrână care-ţi va spune bună ziua. Tu nu cumva să-i răspunzi, orice ţi-ar spune, ci să mergi spre dreapta, la o uşă, s-o deschizi şi vei da de o masă plină cu inele de tot felul; printre ele sunt unele cu pietre preţioase, lasă-le acolo şi caută unul foarte modest care trebuie să fie pe undeva pe dedesupt şi să mi-l aduci cât mai repede cu putinţă.

Fata merse la căsuţă, deschise uşa şi intră înăuntru; acolo era o bătrână care făcu ochii mari când o văzu şi-i zise:

– Bună ziua, copila mea!

Slujnicuţa nu-i răspunse şi merse direct spre uşa din dreapta.

– Încotro? strigă bătrâna şi o apucă zdravăn de fustă, nimeni nu are voie să intre acolo dacă nu doresc eu asta.

Dar fata nu scoase o vorbă, scăpă din mâinile bătrânei, se duse la uşă, o deschise şi intră în camera cu pricina. Acolo, pe masă, era o grămadă de inele care străluceau de-ţi luau ochii; ea căută printre ele unul modest, însă nu găsi. Dar cum tot căuta ea aşa, o văzu pe bătrână că vrea să plece

cu o colivie în mână. Se luă după ea, îi smulse colivia din mână şi, când privi înăuntru, văzu o pasăre care avea un inel foarte simplu în cioc. Îl luă şi fugi bucuroasă din casă, aşteptând ca porumbiţa să vină să-l ia, dar nu veni.

Atunci se aşeză sub un copac şi începu s-o aştepte. Dar cum stătea şi aştepta, copacul se încovoie şi crengile sale se aplecară spre pământ şi o prinseră de jur-împrejur ca nişte braţe. Şi când se uită ea mai bine, văzu un tânăr frumos care o îmbrăţişa şi o săruta cu foc, zicându-i:

– Tu m-ai salvat de vrajă. Baba m-a prefăcut în copac şi, în zilele, cât am avut inelul, eram un porumbel alb; dar atâta vreme cât ea stăpânea inelul, nu puteam să-mi redobândesc înfăţişarea omenească.

Nu numai el, ci şi servitorii şi caii lor erau transformaţi în copaci. Acum toţi fuseseră eliberaţi de vrajă şi-l aşteptau.

Apoi plecară spre regatul tânărului, căci acesta era un prinţ, şi acolo se căsătoriră şi trăiră o viaţă fericită până la adânci bătrâneţi.

Frumoasa din pădurea adormită

Demult, foarte demult, trăiau un rege şi o regină care ziceau în fiecare zi:

– Ce bine ar fi dacă am avea şi noi un copil! Dar nu li se năştea nici unul.

Se întâmplă însă că, odată, când regina se scălda, o broscuţă sări din apă pe uscat, se târî spre ea şi-i zise:

– Dorinţa ta se va îndeplini! Înainte de a sfârşi anul, vei naşte o fetiţă.

Şi aşa cum a spus broscuţa, aşa s-a şi întâmplat. Regina născu o fetiţă care era atât de frumoasă, că regelui nu-i venea să creadă ce vede şi pregăti o mare serbare. Invită la palat nu numai neamuri şi cunoscuţi, dar şi nişte ursitoare. În regatul acela erau treisprezece ursitoare, dar la palat erau numai douăsprezece farfurii, aşa că una rămase acasă îmbufnată.

Petrecerea fu cu mare fast şi, când toate se sfârşiră, ursitoarele o copleşiră pe fetiţă cu darurile lor: una cu virtute, alta cu frumuseţe, alta cu bogăţie şi tot aşa mai departe, cu tot ce-i mai bun pe lume. Când cea de-a unsprezecea tocmai îşi prezenta darul, intră a treisprezecea. Ea voia să se răzbune că nu fusese invitată şi, fără a saluta pe careva sau a privi în jur, strigă cu glas tare:

– Când prinţesa va împlini cincisprezece ani, se va înţepa într-un fus şi va muri.

Curtenii s-au înspăimântat cu toţii şi atunci a intrat şi a douăsprezecea ursitoare, care încă nu-i numise nimic prinţesei. Dar, cum nu putea să ia înapoi blestemul ursitoarei rele, ci doar să-l îmblânzească, a spus:

– Prinţesa nu va muri, ci va cădea într-un somn adânc de o sută de ani...

Regele, care voia să-şi ferească de nenorociri copila, dădu poruncă să fie ascunse toate fusele din regat.

Prezicerile celorlalte ursitoare se împliniră: fata era din ce în ce mai frumoasă, prietenoasă, bună, înţeleaptă şi aşa de plină de calităţile cele mai alese, că cine o vedea, o şi îndrăgea.

S-a întâmplat ca în ziua în care prinţesa împlinea cincisprezece ani, regele şi regina să plece din palat şi ea să rămână singură. Începu să umble peste tot, să cerceteze toate camerele palatului, până ajunse la turnul cel înalt. Urcă scara lui strâmtă şi, sus de tot, dădu de o uşă mică. În lacăt era o cheiţă ruginită şi, când o întoarse, uşa se dădu în lături şi ea văzu, în acea încăpere, o bătrână cu un fus pe care punea un fir şi-l torcea.

– Bună ziua, bunicuţo, zise prinţesa, da' ce faci acolo?

– Torc, fata mea, torc! şi clătină din cap.

– Ce-i ăla care se învârteşte aşa de nostim? întrebă prinţesa şi puse mâna pe fus vrând şi ea să toarcă. Îndată ce atinse fusul, se împlini prezicerea ursitoarei celei rele: fata se înţepă în deget. Iar în clipa când simţi înţepătura, căzu pe patul care era în încăperea aceea şi adormi. Dar nu numai ea adormi, ci tot ce era în palat: regele şi regina, care între timp se întorseseră acasă, slujitorii, oaspeţii, ba chiar şi caii din grajd, câinii de vânătoare, porumbeii de pe acoperiş, muştele de pe pereţi, focul care ardea în sobă se stinse, friptura nu se mai rumeni, iar bucătarul, care tocmai îl apucase de chică pe ajutorul lui pentru că făcuse o poznă, adormi şi el în poziţie de luptă împreună cu băiatul. Ba chiar şi vântul se potoli, iar frunzele copacilor încetară să se mai mişte. Pădurea întreagă fu cufundată într-un somn adânc.

Împrejurul palatului crescură tufe de mărăcini, care de la an la an deveneau tot mai înalte, până când năpădiră cu totul palatul, de nu se mai vedea nimic din el, nici măcar steagul de pe turlă.

Prin împrejurimi începu să se audă tot mai des povestindu-se despre „Frumoasa din pădurea adormită”, cum fusese numită prinţesa, aşa că mereu veneau tineri care se încumetau să pătrundă prin hăţişul spinos încercând să ajungă la turnul palatului unde se afla fata. Dar nu era cu putinţă să înainteze prea mult din cauza spinilor ce-i cuprindeau ca şi cum ar fi avut mâini şi tinerii rămâneau acolo şi apoi mureau în chinuri groaznice.

După mulţi ani, sosi un tânăr prinţ în ţara aceea adormită şi auzi şi el povestea pe care i-o spuse un bătrân: despre palat, despre fiica de rege neasemuit de frumoasă, despre mărăcinii care cuprindeau totul. Ba chiar îi spuse că trecuseră o sută de ani de când Frumoasa din pădurea adormită stătea acolo şi dormea în turn şi tot ce ţinea de palat era cufundat într-un somn adânc. El ştia povestea de la bunicul lui; iar acesta de la bunicul lui

şi aşa mai departe. Îi mai spuse că de-a lungul timpului mulţi prinţi voiseră să străbată mărăcinii, dar că-şi găsiseră sfârşitul între spini.

Tânărul nu se sperie, dimpotrivă, spuse:

– Eu nu mă tem de moarte, vreau s-o văd pe Frumoasa din pădurea dormită.

Bătrânul dădu să-l oprească, dar prinţul nici nu vru să audă.

Tocmai se împlinea o sută de ani şi sosise ziua în care prinţesa ar fi trebuit, după cele prezise de ursitoare, să se trezească.

Când se apropie de mărăciniş, prinţul văzu nişte flori uriaşe care se dădeau la o parte lăsându-l să treacă nestingherit; iar după ce trecea, în urma lui se închidea calea şi apărea un zid de verdeaţă prin care nu se mai putea pătrunde. Ajuns la palat, văzu caii, câinii, porumbeii, slujitorii, oaspeţii, pe rege şi pe regină dormind cu toţii. Până şi slujnica dormea cu un cocoş negru în mâini pe care voise să-l jumulească. Merse mai departe, ajunse la turn şi deschise uşa de la cămăruţa unde dormea Frumoasa din pădurea adormită: era întinsă pe pat, părul de aur i se revărsa în valuri galbene şi era aşa de minunată, că nu-şi putea lua ochii de la ea. Se aplecă, într-un târziu, şi o sărută. Şi cum o atinse cu buzele, prinţesa se trezi şi privi surâzând spre el:

– Ce mult am dormit! zise ea.

Apoi coborâră amândoi din turn şi atunci regele şi regina, curtenii, muştele de pe pereţi, bucătarul şi ajutorul lui, slujnica şi cocoşul, caii, câinii, porumbeii începură să se trezească, focul începu să ardă, mâncarea să fiarbă în oale, carnea să se rumenească, bucătarul îi arse ajutorului câteva palme zdravene, iar slujnica termină de jumulit cocoşul.

Şi se făcu nuntă mare, iar frumoasa şi prinţul au trăit mulţi ani fericiţi.

Cei trei fraţi

Era odată un om care avea trei fii şi nici o altă avere decât casa în care locuiau.

Acu’, fiecare dintre ei ar fi vrut să moştenească după moartea tatălui casa, dar tatăl îi iubea la fel pe toţi şi nu ştia ce să facă, să nu-i supere cumva. Să vândă casa, nu voia, pentru că o moştenise de la părinţii lui, deşi aşa ar fi putut să împartă banii în mod egal fiilor lui.

Se gândi el ce se gândi şi-i veni în minte un plan; de aceea îi chemă pe cei trei fii şi le zise:

– Mergeţi în lume şi încercaţi să învăţaţi câte o meserie; când vă veţi întoarce, acela dintre voi care se va dovedi cel mai priceput, va primi casa ca moştenire.

Fiii lui fură mulţumiţi şi plecară să înveţe câte o meserie: primul vru să devină potcovar, al doilea bărbier şi al treilea maestru în scrimă. Stabiliră un timp anume când să se întoarcă acasă şi apoi plecară în lume. Se întâmplă ca fiecare dintre ei să-şi găsească un meşter foarte bun unde să înveţe meserie. Potcovarul potcovea caii regelui şi se gândea în sinea lui: „Acu’ nu-ţi lipseşte decât să devii stăpânul casei”. Bărbierul rădea numai bărbi de nobili vestiţi şi de aceea se gândea că lui i s-ar cuveni, pe drept, casa. Cel cu scrima primise deja câteva lovituri, dar strângea din dinţi şi nu spunea nimic, căci se gândea: „dacă ţi-e frică de o lovitură, nu mai primeşti în vecii vecilor casa”.

Când se împlini timpul stabilit de ei, se întoarseră acasă la tatăl lor. Abia aşteptau ocazia să-şi demonstreze măiestria. Cum se sfătuiau ei aşa, apăru ca din senin, alergând dinspre câmp, un iepure.

– Ei, strigă bărbierul, parcă l-am fi chemat, a venit la ţanc iepurele ăsta.

Şi luă apă şi săpun, le amestecă, făcu spumă şi când iepurele trecu prin faţa lui, îl săpuni în plină fugă, îi rase bărbia, fără să-i clintească nici un alt fir de păr sau să-i facă vreo zgârietură.

– Îmi place, zise tatăl, dacă ceilalţi n-or să fie mai ceva ca tine, casa va fi a ta.

Nu se scurse multă vreme şi trecu în fuga mare o caleaşcă luxoasă, în care era un nobil de prin împrejurimi.

– Acum ai să vezi, tată, de ce sunt eu în stare, zise potcovarul. Şi, într-adevăr, bătu din fugă potcoave la toate copitele cailor înhămaţi la caleaşca nobilului, deşi aceştia zburau, nu mergeau.

– Eşti un flăcău grozav, zise tatăl, îţi faci treaba ca şi tatăl tău; zău că nu ştiu cui ar trebui să-i dau casa.

Atunci, al treilea fiu spuse:

– Tată, lasă-mă să-mi arăt şi eu meşteşugul. Şi, cum începuse să plouă, îşi scoase spadele şi le flutură deasupra capului aşa fel, că nici un strop de apă nu-l udă. Şi când ploaia se înteţi de turna cu găleata, aşa învârti de dibaci spadele, că rămase neatins de parcă ar fi stat sub un acoperiş.

Văzând una ca asta, tatăl său se minună şi zise:

– Tu mi-ai dat cea mai bună probă de măiestrie, a ta va fi casa.

Ceilalţi fraţi nu fură nemulţumiţi, dimpotrivă, se înţeleseră să trăiască toţi trei în aceeaşi casă şi să-şi facă meseria. Şi cum erau foarte pricepuţi, câştigau bani mulţi şi o duceau foarte bine. Iar când unul dintre ei muri de bătrâneţe, ceilalţi doi se stinseră de supărare. Şi pentru că toţi trei fuseseră meseriaşi vestiţi şi se iubiseră cum ar trebui să se iubească fraţii între ei, fură îngropaţi în acelaşi mormânt.

Dracul şi bunica lui

Odată, undeva peste mări şi ţări, era un război mare şi regele care purta acest război avea mulţi soldaţi cărora le dădea o leafă aşa de mică, încât nu puteau trăi din ea.

Într-o zi, un soldat mai răsărit dintre ceilalţi le zise confraţilor de arme:

– Hai să dezertăm!

Altul însă spuse:

– Dacă vom fi prinşi, ne vor duce la spânzurătoare. Ce facem atunci?

– Priviţi colo, lanul acela de grâu, dacă ne ascundem în el, nu ne mai găseşte nimeni. Vedeţi şi voi că nu mai putem înainta şi va trebui să ne retragem înfrânţi.

Trei dintre ei se târâră în lanul de grâu şi aşteptară să se retragă armata, dar aceasta rămânea pe poziţii. Stătură în lanul de grâu două zile şi două nopţi şi li se făcu aşa de foame, că erau gata-gata să moară, dar şi dacă ar fi ieşit afară, ar fi fost ca şi morţi.

– La ce ne ajută că am dezertat, dacă trebuie să murim aici de foame? se jeluiau ei.

Între timp, apăru zburând prin aer un balaur care scotea flăcări pe nas; se lăsă jos în lanul de grâu şi-i întrebă de ce stau acolo.

– Suntem trei soldaţi care au dezertat pentru că solda era prea mică; am crezut că armata se va retrage din faţa duşmanului şi noi vom scăpa, ieşind apoi din ascunzătoare. Dar n-a fost aşa. Acum suntem morţi de foame şi dacă ieşim de aici ne aşteaptă spânzurătoarea. Aşa că trebuie să alegem între a muri de foame şi a ne bălăbăni în spânzurătoare.

– Vreţi să mă slujiţi şapte ani? zise balaurul. Dacă da, atunci vă duc eu prin mijlocul armatei fără să fiţi văzuţi sau prinşi.

– Oricum nu avem de ales, aşa că trebuie să primim.

Atunci se agăţară de ghearele balaurului şi acesta îi duse prin aer trecând chiar prin mijlocul armatei, şi-i lăsă departe de locul acela, pe pământ.

Numai că balaurul acela nu era un balaur adevărat, ci dracul în persoană. Le dădu un bici mic şi le spuse:

– Pocniţi din bici şi îndată veţi avea câţi bani doriţi. Veţi putea trăi pe picior mare ca nişte nobili, cu trăsură la scară. Dar, după ce vor trece şapte ani, va trebui să-mi daţi şi mie ce mi se cuvine. Apoi le puse în faţă o carte în care trebuiau să semneze învoiala.

– Şi mai e ceva: va trebui să-mi răspundeţi la o ghicitoare ca să fiţi liberi, mai spuse dracul. Apoi zbură de lângă ei. Cei trei luară biciul, pocniră din el, apărură bani mulţi, îşi luară haine bogate de nobili şi porniră să colinde lumea. Pe unde ajungeau, o duceau minunat: se plimbau în caleaşcă trasă de cai frumoşi, mâncau şi beau pe săturate ca nişte nobili adevăraţi, ferindu-se în acelaşi timp să facă vreun rău cuiva. Dar timpul zbură şi cei şapte ani se duseră ca şapte zile.

Celor doi mai mari dintre ei începu să le fie frică, al treilea luă însă totul în uşor şi le zise celorlalţi:

– Fraţilor, nu vă speriaţi, doar nu-s căzut în cap să nu pot dezlega ghicitoarea dracului.

Plecară mai departe, însă ceilalţi doi erau trişti. Atunci le apăru în faţă o bătrână care-i întrebă ce au de-s aşa de pleoştiţi.

– Ei, mătuşico, degeaba îţi spunem, nu poate nimeni să ne ajute.

– Nu se ştie, nu vă uitaţi la mine că-s gârbovă şi urâtă, aveţi încredere, spuneţi-mi ce vă doare.

Soldaţii îi povestiră cum ajunseseră slujitorii diavolului, cum cei şapte ani se apropiau de sfârşit, cum, dacă nu-i vor ghici ghicitoarea, nu-i va

elibera, căci semnaseră un pact cu diavolul ca să primească bani câţi voiau.

– Dacă vreţi să vă ajut, atunci unul dintre voi trebuie să meargă în pădure. Acolo va da de nişte ziduri ruinate semănând cu o căsuţă. Să intre înăuntru şi va găsi acolo ajutorul de care aveţi nevoie.

Cei doi, trişti, se gândiră: „Asta n-are cum să ne ajute” şi rămaseră pe loc să se jeluiască mai departe; al treilea cel vesel, porni curajos la drum, ajunse în pădure şi găsi căsuţa în ruină. În căsuţă locuia o bătrână uitată parcă de vremuri, care nu era alta decât bunica dracului.

– Cine eşti şi ce cauţi aici? îl întrebă ea pe tânăr.

El îi povesti totul, aşa cum se întâmplase, şi-i căzu drag bătrânei care se îndură de el şi-i zise că vrea să-l ajute. Ridică o piatră mare care acoperea gura unui beci şi-i zise:

– Ascunde-te aici şi ascultă ce-mi va spune nepotul meu; nu cumva să te mişti, că-i de jale. Când va veni, eu am să-l întreb despre ghicitoarea aceea şi el îmi va spune răspunsul; tu să ciuleşti urechile mai ales la răspuns.

Către miezul nopţii balaurul-drac apăru zburând şi ceru de mâncare. Bunica puse masa cu ce ştia ea că-i place lui mai mult, mâncară împreună şi stătură la taclale vreme îndelungată. Apoi ea începu să-l descoase, ce s-a întâmplat în timpul zilei, pe unde a mai umblat, câte suflete reuşise să cumpere şi aşa mai departe.

– Azi nu mi-a mers prea bine, zise dracul, dar am la mână trei soldaţi care neapărat vor fi ai mei.

– Trei soldaţi zici? Şi cum de eşti aşa de sigur că n-or să-ţi scape?

Diavolul îi răspunse trufaş:

– Sunt ai mei băieţii, le-am pregătit o ghicitoare pe care n-or s-o dezlege în veci de veci şi, pentru că au semnat pactul cu mine... ai mei vor fi!

– Ce ghicitoare? întrebă, făcând pe proasta, bătrâna.

– Am să ţi-o spun, bunicuţo, numai ţie, că te ştiu secretoasă şi nici nu ai cu cine pălăvrăgi în pustietatea asta: în Marea Nordului se află o focă moartă care trebuie să le fie hrană, coasta de la o balenă le va fi lingură, iar piciorul de la un cal bătrân să le fie paharul de vin.

Apoi diavolul începu să caşte somnoros şi se duse la culcare. Bunică-sa ridică piatra de la gura beciului şi-l lăsă pe soldat să plece.

– Ai auzit totul bine? îl întrebă ea.

– Da, zise soldatul, ştiu destul ca să ne putem salva.

Tânărul apucă pe alt drum decât cel pe care venise şi se duse la tovarăşii lui. Le povesti cum fusese tras pe sfoară dracul de propria lui bunicuţă şi cum reuşise el să afle răspunsul la ghicitoare. Toţi se bucurară nespus de mult, luară biciul, pocniră din el şi adunară o grămadă mare de bani care parcă izvora din pământ.

Taman când se împliniră cei şapte ani, veni dracul cu cartea, le arătă unde semnaseră şi grăi:

– Vreau să vă iau în iad, acolo veţi lua prânzul; dacă-mi răspundeţi însă ce friptură veţi avea la masă, veţi fi liberi.

Cel mare spuse:

– În Marea Nordului este o focă moartă şi asta va fi friptura noastră.

– Hm, hm, făcu diavolul nervos. Dar cu ce o veţi mânca?

Al doilea soldat spuse:

– Cu o coastă de balenă, asta va fi lingura noastră.

Diavolul strâmbă din nas, se încruntă şi zise:

– Hm, hm, şi ştiţi voi din ce veţi bea vinul?

– Dintr-un picior gol de cal bătrân, răspunse al treilea.

Atunci balaurul-drac îşi luă zborul urlând de mânie şi nu mai avu nici o putere asupra lor. Soldaţii păstrară biciul şi astfel au avut bani câţi au voit şi au trăit fericiţi până la sfârşitul vieţii.

Ferdinand cel credincios, Ferdinand cel necredincios

Au fost odată un bărbat şi o femeie care nu avuseseră, cât timp fuseseră bogaţi, nici un copil, dar, după ce sărăciseră, li se născu un băieţel. Săraci şi dispreţuiţi de toată lumea, nu găseau naş de botez pentru micuţ. Aşa că tatăl spuse că se va duce în alt sat unde nu-l cunoaşte nimeni şi acolo va convinge el pe unul să-i fie cumătru.

Şi cum mergea el aşa pe drum, întâlni un om sărman, un cerşetor, care-l întrebă unde se duce. Omul nostru îi spuse că se duce să caute nănaş pentru fiul lui pentru că este sărac şi nimeni nu vrea să se încumetrească cu el în satul unde locuia.

– Ei, zise străinul, dumneata eşti sărac, eu sunt sărac, aşa că vreau să-ţi fiu cumătru, dar să ştii că nu am nimic ce să-i dau finului. Du-te şi spune-i moaşei să vină cu micuţul la biserică.

Când moaşa ajunse la biserică, cerşetorul era deja acolo. Preotul îl botează şi-i puse numele de Ferdinand cel credincios.

Dar la ieşirea din biserică, cerşetorul îi zise moaşei:

– Acum duceţi-vă acasă, îmi pare rău că n-am ce să-i dăruiesc finului şi nici părinţii lui nu au ce să-mi dăruiască mie, după datină. Dar nu-i nimic. Am această cheie pe care ţi-o dau şi tu s-o duci tatălui lui Ferdinand cel credincios s-o păstreze bine până când finul meu va împlini paisprezece ani; atunci să se ducă în păduricea din apropiere şi acolo va găsi un palat la uşa căruia se potriveşte cheia aceasta. Şi tot ce va fi acolo îi va aparţine lui.

Când copilul avea doar şapte ani şi se făcuse un băieţel frumos şi priceput în toate, se duse odată la joacă împreună cu alţi copii de vârsta lui. Fiecare se lăuda cu darul primit de la naşul de botez, numai Ferdinand cel credincios nu putea să spună că a primit şi el ceva. Atunci începu să plângă, se duse acasă la tatăl lui şi-i zise:

– Tată, eu n-am primit nimic de la nănaşul meu?

– Ba da, zise tatăl, cum să nu, tu ai primit o cheie de la uşa unui palat minunat care se află în pădurice; du-te şi deschide uşa.

Băiatul se duse în pădurice, dar nu găsi nici un palat.

După încă şapte ani, când împlini paisprezece ani, se duse din nou în pădurice şi, de data aceasta, găsi un palat. Descuie uşa: înăuntru nu era decât un cal bălan. Băiatul se bucură însă foarte mult că avea un cal, îi sări în spate şi galopă spre casă.

– Acum, că am un cal bălan, vreau să călătoresc! zise el. Şi plecă. În drum găsi o pană de scris. Vru mai întâi s-o ia, apoi se răzgândi: „Mai bine-o las la locul ei, am s-o iau când mă întorc acasă dacă-mi va trebui pană de scris”. Dar cum mergea el aşa, auzi deodată pe cineva strigând în urma lui:

– Ferdinand cel credincios, ia-mă cu tine!

Se uită în jurul lui, dar nu văzu pe nimeni, aşa că se întoarse din drum şi luă pana gândindu-se că ea l-a strigat. Mai merse el o vreme, trecu pe lângă o apă, iar pe mal stătea un peşte care sufla din greu. Ferdinand cel credincios îi spuse:

– Aşteaptă, peştişorule, că te ajut eu îndată să intri iar în apă. Îl apucă de coadă şi-l aruncă în lac. Peştele scoase capul din apă şi-i zise:

– Pentru că m-ai scos din noroi, am să-ţi dau un fluier; când vei avea necazuri, cântă din el şi atunci eu voi veni şi te voi ajuta, iar dacă vei scăpa vreodată ceva în apă, cântă numai puţin şi eu am să-ţi aduc lucrul pierdut.

Băiatul călări mai departe şi, de pe un drum lăturalnic, veni spre el un om care-l întrebă unde se duce şi cum îl cheamă.

– Mă duc în satul vecin şi mă cheamă Ferdinand cel credincios.

– Eu am aproape acelaşi nume cu tine – zise necunoscutul –, doar că mă cheamă Ferdinand cel necredincios. Nu vrei să călătorim împreună?

Şi amândoi plecară mai departe şi, după un timp, ajunseră la un han.

Rău în toată afacerea aceasta era faptul că Ferdinand cel necredincios ştia tot ce voia să facă Ferdinand cel credincios, căci se pricepea la trucuri vrăjitoreşti.

La han era o slujnică de treabă şi harnică, o fată drăgălaşă, cu faţa luminoasă. Cum îl văzu pe Ferdinand cel credincios, se îndrăgosti de el şi-l întrebă unde se duce. El îi spuse că doar cutreieră de plăcere lumea. Fata îl sfătui să rămână în localitatea aceea unde era hanul, deoarece regele are nevoie de slujitori pricepuţi, mai ales de călăreţi chipeşi care să meargă în fruntea alaiului. Ferdinand cel credincios însă îi spuse că el nu se poate prezenta aşa, de unul singur, să ceară o slujbă, mai ales că nu cunoştea pe nimeni.

– N-ai nici-o grijă, aranjez eu totul!

Se duse îndată la rege şi îi spuse că ea cunoaşte un tânăr chipeş care ar fi numai bun de slujbaş la curte. Mulţumit, regele îl chemă la el să-l cunoască, fu încântat de tânăr şi-i dădu o slujbă importantă la curte. Şi, cum lui îi plăcea să călărească, deveni călăreţ în suita regelui.

Când Ferdinand cel necredincios prinse de veste, îi spuse slujnicuţei:

– Pe el îl ajuţi şi pe mine nu?

– De ce spui asta, te ajut şi pe tine! răspunse fata.

Şi se gândi în sinea ei: „E bine să păstrezi şi prietenia aceluia în care nu ai încredere”. Aşa că se duse la rege şi-l rugă să-l ia în slujba lui şi pe celălalt Ferdinand. Şi dorinţa îi fu împlinită: Ferdinand cel necredincios trebuia să-l îmbrace dimineaţa pe rege. Şi în timp ce-l îmbrăca, regele se căina:

– Ei, dacă aş avea iubita lângă mine, ce bine ar fi!

Cum Ferdinand cel necredincios îl duşmănea, de fapt, pe Ferdinand cel credincios, se gândi să-i facă un rău. Şi, într-o dimineaţă, când îl auzi pe rege suspinând după iubita lui, îi zise:

– Măria Ta, dar îl ai pe călăreţul acela grozav, de ce nu-l trimiţi după iubită, el trebuie să reuşească, iar de nu, unde-i stau picioarele, să-i stea şi capul.

Atunci regele îl chemă la el pe Ferdinand cel credincios şi-i spuse că trebuie să-i aducă o iubită, de nu, va fi condamnat la moarte.

Ferdinand cel credincios merse în grajd unde se afla calul lui bălan şi începu să plângă şi să se jeluiască:

– Cât sunt de nefericit, cât sunt de nefericit!

Deodată auzi o voce în spatele lui:

– Ferdinand cel credincios, oare de ce plângi?

Se uită peste tot, dar nu văzu pe nimeni şi continuă să se plângă:

– Oh, dragul meu căluţ, va trebui să te părăsesc şi să mor.

Însă din nou auzi:

– Ferdinand cel credincios, oare de ce plângi?

Atunci se dumiri Ferdinand că acela care vorbea era chiar calul cel bălan.

– Tu eşti, căluţul meu? Poţi oare să vorbeşti?

Apoi continuă:

– Trebuie, mort-copt, să-i aduc regelui mireasa. Nu ştii cumva ce-aş putea să fac?

Căluţul îi răspunse:

– Mergi la rege şi spune-i că, dacă-ţi dă ce-ţi trebuie, îi vei aduce mireasa. Pentru asta ai nevoie de o corabie plină cu carne şi una plină cu pâine. Căci monştrii din apă, dacă nu le dai să mănânce carne, te vor sfârteca pe tine. Mai sunt acolo şi păsări uriaşe care-ţi ciugulesc ochii din cap dacă nu le dai fărâmituri de pâine.

Atunci regele dădu poruncă: toţi măcelarii din regat să-şi taie vitele şi toţi brutarii să coacă pâine. Şi umplură corăbiile cu pâine şi carne. Când treaba fu gata, calul îi spuse lui Ferdinand cel credincios:

– Acum încalecă pe spinarea mea şi hai la corabie. Când vor veni monştrii, să le zici aşa:

Uşor, uşor, monştrişorilor,
La voi m-am gândit
De mâncare v-am pregătit.

Iar când vor veni păsările, să le zici:

Uşor, uşor, dragi păsărele,
La voi m-am gândit
Şi de mâncare v-am pregătit.

Nimeni nu-ţi va face nici un rău, şi când vei ajunge la palat, monştrii te vor ajuta; de aceea, să iei câţiva cu tine. Acolo, în palat, se află o prinţesă adormită. Tu să n-o trezeşti; să laşi monştrii s-o ducă pe corabie cu pat cu tot.

Şi aşa s-au petrecut toate, cum spusese calul bălan: Ferdinand cel credincios le dădu monştrilor şi păsărilor carnea şi pâinea, monştrii se învoiră să meargă la palat şi să aducă prinţesa pe corabie şi, de îndată, corabia pluti înapoi spre palatul regelui. Când ajunse la rege, prinţesa îi spuse acestuia că ea nu poate trăi fără scrierile ei şi fără pana de scris pe care le lăsase la palat.

Atunci, sfătuit iarăşi de intrigantul Ferdinand cel necredincios, regele îl chemă la el pe Ferdinand cel credincios şi-i porunci să-i aducă din palat scrierile şi pana prinţesei. De nu, va muri.

Iar se duse bietul Ferdinand cel credincios la grajd şi iar începu să plângă şi să spună:

– Dragul meu căluţ, trebuie să plec iarăşi. Ce mă fac?

Calul bălan îi spuse că trebuie să încarce din nou corăbiile ca să sature monştrii şi păsările cu carne şi pâine. Când ajunseră la palatul prinţesei, căluţul îi zise că scrierile şi pana pe care le doreşte ea s-ar afla în camera ei de dormit. Ferdinand cel credincios intră în camera aceea şi le luă. Dar, când pluteau pe mare, pana de scris căzu în apă. Căluţul îi spuse lui Ferdinand cel credincios că nu-l mai poate ajuta. Acesta îşi luă fluierul şi începu să cânte. De îndată apăru peştele cu pana în gură şi i-o dădu lui Ferdinand cel credincios. El duse scrierile şi pana prinţesei la palat şi se făcu apoi nuntă mare.

Dar tinerei regine nu-i plăcea deloc soţul ei, care era urât, fără nas şi... ce mai, ea se îndrăgostise de Ferdinand cel credincios. Odată, când toţi nobilii erau adunaţi la curte, regina spuse că ea poate să facă vrăjitorii: anume, că poate să taie un cap şi apoi să-l lipească la loc. Întrebă cine ar vrea să încerce, dar nimeni nu se oferi. Ferdinand cel necredincios îi şuşoti ceva la ureche regelui, iar acesta îi porunci lui Ferdinand cel credincios să încerce primul. Lui îi tăie capul prinţesa, apoi i-l lipi la loc atât de bine, că nu rămase drept urmă decât o dungă roşie în jurul gâtului, în rest totul era ca înainte. Mirat, regele o întrebă:

– Iubita mea, unde ai învăţat tu asta?

– Ei, am învăţat-o şi eu undeva. Acum aş vrea s-o probez şi pe tine, iubitul meu soţ, zise regina.

– Cum să nu, cu dragă inimă, răspunse el.

Atunci ea îi tăie capul dar... făcu în aşa fel ca să nu se mai prindă capul de gât şi astfel scăpă de soţul ei. Regele fu înmormântat, dar Ferdinand cel credincios hotărî să plece de la curte. Urcă pe calul bălan şi se duse într-o pădurice. Acolo, calul bălan începu să alerge cu Ferdinand cel credincios în şa, apoi se ridică în două picioare şi... deveni un frumos prinţ.

Şi aşa se sfârşeşte povestea despre Ferdinand cel necredincios, Ferdinand cel credincios şi calul bălan.

Cuptorul de fier

Demult, trăia un prinţ care fusese vrăjit de o vrăjitoare să stea în mijlocul unei păduri închis într-un cuptor de fier. Mulţi ani petrecuse el acolo şi nimeni nu putea să-l salveze.

Odată, se rătăci pe acolo o prinţesă şi nu mai ştia cum să ajungă la tatăl ei. Nouă zile a colindat ea pădurea, în lung şi-n lat, până când, în sfârşit, a ajuns la cuptorul cu pricina. Când s-a apropiat, a auzit dinăuntru o voce care-i striga:

– De unde vii şi încotro te duci?

– M-am rătăcit în pădure, răspunse fata, şi nu mă mai pot întoarce în regatul tatălui meu.

Atunci vocea din cuptor îi zise:

– Am să te ajut să ajungi la palat, şi asta în foarte scurt timp, dacă te învoieşti să faci ceea ce-ţi cer. Sunt un prinţ, aşa cum şi tu eşti prinţesă, stau închis în acest cuptor şi, ca să te ajut, trebuie să te căsătoreşti cu mine.

„Doamne fereşte”, îşi zise fata în sinea ei, „cum să mă căsătoresc cu un cuptor de fier?” Dar, cum voia să ajungă acasă cât mai repede, căzu la învoială.

– Bine, am să mă mărit cu tine!

– Atunci du-te acasă, caută un cuţit şi fă o gaură în acest cuptor de fier.

Apăru ca din pământ o călăuză care tot drumul nu scoase un cuvânt şi în două ore prinţesa ajunse la palat. Regele se bucură nespus de mult când îşi regăsi fiica, o îmbrăţişă, făcu mare serbare la curte, dar prinţesa era tristă şi îngândurată. Regele o întrebă ce are de-i aşa mohorâtă, iar ea zise:

– Dragă tată, dacă ai şti ce mi s-a întâmplat! Eu n-aş fi ieşit din pădurea aceea mare şi întunecoasă, dacă nu m-ar fi ajutat un cuptor de fier căruia i-am dat cuvântul meu că mă căsătoresc cu el şi că am să mă întorc să-l salvez din vraja în care stă cufundat de mulţi ani.

Când auzi regele una ca asta, se sperie aşa de tare, încât căzu jos leşinat. Căci avea o singură fiică şi cum ar fi putut s-o mărite cu un cuptor de fier? Atunci, sfetnicii se adunară şi hotărâră ca, în locul prinţesei, să trimită în pădure pe frumoasa fiică a unui morar din apropierea palatului. Îi dădu un cuţit, îi spuseră ce să facă şi o duseră în pădure. Fata morarului începu să răzuiască din răsputeri tabla cuptorului, dar, după douăzeci şi patru de ore de muncă, nu reuşise nici măcar să o subţie. Când se crăpă de ziuă, auzi vocea cuptorului care-i spunea:

– Sunt sigur că s-a făcut ziuă afară.

– Şi eu cred, mai ales că aud cum huruie moara tatălui meu.

– Aşa deci, tu eşti fiica morarului, nu a regelui! Du-te înapoi şi spune-i prinţesei să vină aici, cum ne-am înţeles.

Fata morarului făcu întocmai: se duse la rege şi-i spuse că nu pe ea, ci pe prinţesă o voia cuptorul de fier. Regele se sperie, iar prinţesa începu să plângă.

Dar în regat mai era o fată, fiica porcarului, la fel de frumoasă ca şi fiica morarului. Porcarul ceru ceva bani pentru trebuşoara asta şi se învoi să-şi trimită fiica în pădure la cuptorul de fier. Şi fiica porcarului începu să răzuie şi răzui douăzeci şi patru de ore, dar degeaba, nu se făcea nici măcar o găurică în tablă. Când se crăpă de ziuă, cuptorul de fier zise către fată:

– Mi se pare că se face ziuă!

– Şi mie, căci îl aud pe tatăl meu sunând din corn ca să adune porcii ca să iasă cu ei la păscut.

– Aşa, prin urmare tu eşti fiica porcarului, nu prinţesa! Du-te la palat şi spune-i prinţesei să vină, aşa cum a promis, că de nu-şi va ţine cuvântul,

din palatul regelui nici piatră peste piatră nu va rămâne.

Când auzi fiica regelui ce-i transmisese cuptorul, începu să plângă cu sughiţuri, dar nu mai avea ce să facă, trebuia să-şi ţină promisiunea. Atunci îşi luă rămas bun de la tatăl ei, puse un cuţit în traistă şi plecă în pădure la cuptorul de fier. Ajunsă acolo, începu să răzuie cu sârg şi după numai două ore de muncă apăru o gaură în cuptorul de fier şi prin gaură prinţesa văzu un tânăr neasemuit de frumos, îmbrăcat în haine ce străluceau ca soarele, aşa de încărcate erau de aur şi pietre preţioase. Se îndrăgosti pe loc de el şi începu să răzuiască mai departe până când făcu o gaură destul de mare ca tânărul să poată ieşi afară. Atunci prinţul ieşi din cuptor şi zise:

– Tu eşti a mea şi eu sunt al tău, tu eşti mireasa mea căci mi-ai salvat viaţa. Şi vru s-o ducă direct la tatăl său, dar fata îl rugă s-o lase să meargă mai întâi la tatăl ei. Prinţul se învoi cu o condiţie: să nu vorbească mai mult de trei cuvinte cu tatăl ei şi apoi să vină înapoi.

Aşa că se duse ea acasă, dar... vorbi mult mai multe cuvinte cu tatăl ei. Atunci cuptorul de fier dispăru: începu să zboare peste munţi de cleştar şi dealuri de săbii şi peste mări întinse. Prinţul salvat dispăruse şi el. Fata îşi luă rămas bun de la tatăl ei, plecă în pădure şi începu să caute cuptorul de fier, numai că nu mai era acolo unde îl ştia. Nouă zile orbecăi prin pădure în căutarea lui, foamea începu s-o chinuie, îi era frică, dar nimeni nu putea s-o salveze, aşa că deja se obişnuise cu gândul morţii. Într-o seară se urcă într-un copac cu gând să înnopteze acolo, căci se temea de fiarele pădurii. Pe la miezul nopţii zări o luminiţă în depărtare şi se gândi în sinea ei: „Poate acolo o fi salvarea mea”. Coborî din copac şi începu să meargă în direcţia luminiţei şi, în timp ce mergea, se ruga lui Dumnezeu.

Ajunse în sfârşit la o căsuţă în jurul căreia crescuse iarba înaltă, iar alături era o grămăjoară de lemne. „Ah, ce bine ai nimerit-o”, se gândea fata. Privi pe fereastră înăuntru, dar nu văzu nici un om; erau numai nişte

broaşte mari şi o masă acoperită cu farfurii, pahare şi mâncăruri dintre cele mai alese. Bătu la uşă şi o broască mai mare zise către o broscuţă:

Mică şi verde fecioară,
Uscat picioruş,
Uscat căţeluş,
Uscat peste tot
Vezi cine-i afară!

Broscuţa veni şi-i deschise uşa. Când fata intră, îi spuseră bun-venit şi o invitară la masă. Apoi o întrebară de unde vine şi încotro se duce.

Ea le povesti totul aşa cum se petrecuse: cum încălcase legământul de a nu vorbi decât trei cuvinte, cum dispăruse cuptorul de fier cu tot cu prinţul care era iubitul ei, că se hotărâse să cutreiere lumea, să umble peste dealuri şi văi, până când îşi va regăsi mirele.

Atunci broasca cea mare zise iar:

Mică şi verde fecioară,
Uscat picioruş,
Uscat căţeluş,
Uscat peste tot
Vezi cine-i afară!

Broscuţa se duse şi aduse o cutie verde.

După aceea îi dădură fetei de mâncare şi de băut şi îi aşternură un pat moale cu cearceafuri din catifea şi mătase; ea se întinse pe pat şi adormi cu gândul la Dumnezeu căruia îi mulţumi şi-l rugă s-o ajute pe mai departe.

Când se trezi, dimineaţa, broasca cea mare scoase din cutia verde trei chiroane şi i le dădu fetei, spunându-i că-i vor fi de folos când va trebui să urce muntele de cleştar, să treacă printre săbii ascuţite şi peste o apă. Şi

numi dacă va reuşi să treacă prin toate acestea îşi va recăpăta iubitul. Îi mai dădu, afară de cele trei chiroane, o roată de plug şi trei nuci.

Fata porni în pribegie şi, când ajunse la muntele de cleştar, care era foarte lucios, se folosi de cele trei chiroane pe care le bătu în munte şi reuşi să se caţere sus. Apoi îi apărură cele trei săbii ascuţite, dar ea se aşeză pe roată şi trecu peste ele. În sfârşit, ajunse la o apă mare pe care o trecu şi se trezi în faţa unui palat mare şi frumos. Intră înăuntru şi se dădu drept o fată săracă, cerând adăpost. Numai că ea nu ştia că în palat era prinţul, cel pe care-l salvase din cuptorul de fier. Fu primită ca slujnică la bucătărie pentru o plată foarte mică.

Prinţul se îndrăgostise de altă prinţesă şi voia să se căsătorească, întrucât crezuse că logodnica lui, cea care-i salvase viaţa, murise de mult.

Seara, după ce se spălă, fata căută în buzunar şi găsi cele trei nuci pe care i le dăduse broasca; sfărâmă una dintre ele ca să-i mănânce miezul, dar văzu că înăuntru era o minunată rochie regească. Logodnica prinţului auzi că slujnica are o rochie foarte frumoasă şi veni îndată cu gând s-o cumpere, spunându-i că nu era potrivită pentru o slujnică.

Atunci fata zise:

– Rochia mea nu-i de vânzare, dar ţi-o dau cu o condiţie: să mă laşi să dorm o noapte în camera mirelui tău.

Mireasa primi: rochia era prea frumoasă şi o voia cu orice preţ. Când veni seara, îi spuse mirelui:

– Proasta aia de slujnică vrea să doarmă în camera ta.

– Dacă tu n-ai nimic împotrivă, las-o să doarmă, zise el.

Logodnica însă îi dădu prinţului un pahar cu vin în care pusese o băutură adormitoare. Aşa că atunci când se duse la culcare în aceeaşi cameră cu slujnica, el adormi îndată ce se întinse pe pat. Şi dormea aşa de adânc, încât nimic nu-l putea trezi.

Fata începu să plângă şi să se jeluiască:

– Eu te-am salvat din pădurea pustie când erai închis în cuptorul de fier, te-am căutat cutreierând lumea, am urcat muntele de cleştar, am trecut printre săbii ascuţite, iar acum te-am găsit şi tu nu vrei să mă asculţi.

Servitorii însă trăgeau cu urechea la uşa camerei şi auzeau tot ce spunea ea, iar dimineaţă îi povestiră stăpânului tot.

Seara următoare, după ce se spălă, fata sparse iar o nucă, vrând să-i mănânce miezul, dar acolo găsi o rochie şi mai frumoasă. Logodnica auzi de rochie, vru s-o cumpere, dar slujnica îi spuse că n-o vinde, ci i-o dă dacă o lasă să doarmă o noapte în camera mirelui. Mireasa îi dădu iar prinţului băutura adormitoare, iar mirele adormi din nou şi nu auzi nimic.

Fata plânse şi se jelui toată noaptea:

– Eu te-am salvat din vrajă, te-am scos din cuptorul de fier, te-am căutat urcând muntele de cleştar, trecând printre săbiile ascuţite şi peste apa cea mare, iar acum, că te-am găsit, nu vrei să mă auzi.

Slujitorii stăteau la uşă şi ascultau. Dimineaţă, îi povestiră prinţului tot.

A treia seară, după ce se spălă, fata sparse a treia nucă şi găsi acolo o rochie şi mai frumoasă, lucrată din fir de aur şi perle; şi pe aceasta vru s-o cumpere mireasa. Fata îi spuse din nou că n-o vinde şi că i-o dă dacă o lasă să doarmă o noapte în camera mirelui. Logodnica se învoi.

Numai că prinţul nu mai bău de data aceasta vinul cu băutura adormitoare. Se prefăcu doar că l-a cuprins somnul. Când fata începu din nou să se jeluiască şi să plângă, el auzi totul:

– Comoara mea, iubitul meu – spunea ea –, eu ţi-am salvat viaţa, te-am scos din cuptorul de fier, din pădurea pustie, te-am căutat peste tot şi tu nici nu vrei să te uiţi măcar la mine.

Atunci fiul de rege sări în sus şi zise:

– Tu eşti adevărata mea mireasă, eu sunt al tău şi tu eşti a mea, nimeni nu va putea să ne mai despartă de acum încolo.

Apoi, chiar în noaptea aceea se urcă împreună cu ea într-o caleaşcă, după ce mai înainte îi luase rochiile celeilalte mirese, care nu putuse să se împotrivească. Şi când ajunseră la apa cea mare, plutiră peste ea; cu ajutorul roţii de la plug trecură printre săbiile ascuţite iar de chiroane se folosiră ca să coboare muntele de cleştar. Ajunseră, în sfârşit, la căsuţa din pădure. În locul ei, era acum un palat măreţ. Broaştele erau şi ele dezlegate de vrajă şi deveniseră prinţi şi prinţese ce-l slujeau pe rege. Bucuria revederii fu nespus de mare. Se făcu o nuntă de pomină şi fata rămase cu iubitul ei soţ în palatul acesta care era mult mai mare şi mai frumos decât al tatălui ei. Iar când bătrânul rege începu să se plângă de singurătate, îl aduseră la ei să-l îngrijească. Regatele se uniră şi ei trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Atunci un şoricel veni
Şi povestea se sfârşi.

Torcătoarea cea leneşă

Trăia odată într-un sat un bărbat care avea o nevastă aşa de leneşă, că nu voia niciodată să facă treabă. Când bărbatul ei îi dădea de tors, ori nu trăgea firul cât trebuie, ori nu-l uda suficient, ori nu-l depăna pe vârtelniţă şi-l lăsa să cadă şi să se încurce pe jos, grămadă. Ce mai, nimic nu făcea ca lumea! Când el voia să-i spună că nu-i bine cum a lucrat, o lua cu gura înainte zicându-i:

– Ei, cum vrei să dau firul pe vârtelniţă, dacă n-am vârtelniţă? Du-te în pădure şi fă-mi o vârtelniţă.

– Păi, dacă numai asta-i dandanaua, bine, am să mă duc în pădure şi am să-ţi fac o vârtelniţă.

Femeia însă se temea grozav că el chiar se va duce în pădure şi-i va face vârtelniţa şi ea va trebui să se apuce de tors. Se gândi puţin şi-i veni o idee: îl urmări pe bărbatul ei pe furiş în pădure şi, când el se urcă într-un copac să taie o cracă din care să facă o vârtelniţă, ea, dintr-un tufiş, îi strigă:

Cine taie de-o vârtelniţă va muri,
Cine învârteşte pe vârtelniţă va pieri.

Omul auzi, puse pentru un moment toporul deoparte şi începu să se gândească ce-ar putea să însemne asta. Apoi îşi făcu singur curaj:

– Ei asta-i, ce-o fi, o fi! Nu trebuie să iei în seamă tot ce-ţi ţiuie în urechi.

Însă, când luă iar toporul şi vru să taie craca, auzi din nou:

Cine taie o vârtelniţă va muri,
Cine învârteşte pe vârtelniţă va pieri.

Omul se opri iar: începu să-i fie frică. Dar, după câteva momente, îi veni inima la loc şi luă toporul în mână ca să se apuce de tăiat. Dar pentru a treia oară auzi strigând:

Cine taie o vârtelniţă va muri,
Cine învârteşte pe vârtelniţă va pieri.

Atunci chiar nu-i mai trebui nimic, îi pieri pofta să mai taie crengi din copac, se dădu repede jos şi plecă acasă. Nevastă-sa ajunsese deja, pe un drum mai scurt şi, când el intră în casă, ea o făcu pe nevinovata, ca şi cum n-ar fi ştiut ce se întâmplase, şi întrebă mieroasă:

– Ei, mi-ai adus o vârtelniţă bună?

– Nu, zise el, văd că nu-mi merge bine cu vârtelniţa asta. Şi-i povesti ce i se întâmplase în pădure. Apoi nu-i mai zise nimic, o lăsă în pace, aşa leneşă cum era. Dar, nu mult după aceea, bărbatul începu iar să se înfurie din cauza dezordinei ce domnea în casa lor.

– Femeie, e o ruşine că firul tors rămâne claie peste grămadă, încurcat pe jos.

– Da, asta pentru că nu am vârtelniţă. Aşa că stai tu în picioare şi eu jos şi îţi aduc firul sus şi iar cobor cu el în jos şi aşa mereu, facem un scul.

Zis şi făcut.

– Sculul este bine împletit, trebuie numai pus la fiert.

Femeii nu-i conveni ce-i propunea bărbatul.

– Da, dar o lăsăm pe mâine dimineaţă, zise, gândindu-se în sinea ei să-i joace iar un renghi.

A doua zi dis-de-dimineaţă se sculă, făcu focul în sobă şi puse un cazan pe plită; dar, în loc de scul, aruncă claie peste grămadă în apa care fierbea nişte câlţi şi-i lăsă să fiarbă cât mai mult. Se duse apoi la bărbatul ei, care încă nu se dăduse jos din pat, şi-i zise:

– Trebuie să plec puţin de acasă, ai grijă de sculul care fierbe în cazan; scoală-te şi uită-te din timp în timp la el. Când cântă cocoşul, atunci să te duci.

Omul, grijuliu, se duse în bucătărie să vadă cum fierbe sculul, dar în cazan văzu doar o grămadă de cârlţi. Crezând că-i vinovat, că nu se dusese la timp să se uite la cazan, bietul om tăcu chitic. Şi de atunci nu mai aduse niciodată vorba despre tors.

Trebuie să recunoşti, cititorule, că i-a făcut-o muierea dracului şi că-i groaznic să ai de nevastă o femeie aşa leneşă.

Frumoasa Catrinel şi Pif Paf Poltrie

– Bună ziua, tată Olandez!

– Mulţam fain, Pif Paf Poltrie!

– Aş vrea să mă căsătoresc cu fiica dumneavoastră, frumoasa Catrinel.

– Desigur, dacă mama ei Mulge-vacă, fratele ei Nas-în-vânt şi sora ei Brânză-bună vor, treaba se face.

– Unde-i mama Mulge-vacă?

– E în staul, mulge vaca.

– Bună ziua, mamă Mulge-vacă!

– Mulţam fain, Pif Paf Poltrie.

– Aş vrea să mă căsătoresc cu fiica dumneavoastră.

– Da, cum să nu, dacă tatăl Olandezul, fratele ei Nas-în-vânt, sora ei, Brânză-bună şi frumoasa Catrinel vor, treaba se face.

– Unde e Nas-în-vânt?

– E în casă, taie lemne.

– Bună ziua, Nas-în-vânt.

– Mulţam fain, Pif Paf Poltrie.

– Aş vrea să mă căsătoresc cu soră-ta.

– Da, cum să nu, dacă tatăl Olandezul, mama Mulge-vacă, sora ei Brânză-bună şi frumoasa Catrinel vor, treaba se face.

– Unde-i sora Brânză-bună?

– E-n grădină, taie varză.

– Bună ziua, soră Brânză-bună!

– Mulţam faim, Pif Paf Poltrie.

– M-aş putea căsători cu soră-ta?

– De ce nu, dacă tatăl Olandezul, mama Mulge-vacă, fratele Nas-în-vânt şi frumoasa Catrinel vor, treaba se face.

– Unde-i frumoasa Catrinel?

– E-n cameră, îşi numără bănuţii.

– Bună ziua, frumoasă Catrinel.

– Mulţam fain, Pif Paf Poltrie.

– Vrei să devii iubita mea soţie?

– Da, de ce nu, dacă tatăl Olandezul, mama Mulge-vacă, fratele Nas-în-vânt, sora Brânză-bună vor, treaba se face.

– Bine, Catrinel, da’ ia zi-mi, ce ai tu ca zestre?

– 15 fenici, 3 groşeni şi jumătate datorie, o jumătate de fund de scrijele şi o mână de rădăcini. Ce zici, o avere frumuşică pentru asemeni nevestică! Dar, Pif Paf Poltrie, ce meserie ştii tu? Eşti croitor?

– Mai bine.

– Eşti cizmar?

– Mai bine.

– Ţăran?

– Şi mai bine.

– Morar?

– Mult mai bine.

– Poate legător de mături?

– Da, asta sunt. Şi ce, nu-i frumoasă meseria?

Vulpea şi calul

Demult, un ţăran avea un cal foarte credincios. Calul însă îmbătrânise şi nu-i mai era omului de nici un folos. De aceea gospodarul nu-i mai dădea de mâncare şi-i zicea:

– Mârţoagă, nu mai avem nevoie de tine; totuşi, dacă te învredniceşti şi-mi aduci un leu, o să te ţinem mai departe pe lângă casă. Dar acum, valea! din grajdul meu.

Trist, calul plecă şontânc, şontânc, în pădure ca să-şi găsească acolo măcar un adăpost de vreme rea. Pe drum se întâlni cu o vulpe care-i zise:

– Da’ ce ţii capul plecat, cumetre, şi mergi aşa, de unul singur, la întâmplare?

– Ah, ştii tu, credinţa şi zgârcenia nu fac împreună casă bună. Stăpânul meu a uitat câte am făcut pentru el, câţi ani l-am slujit şi acum, pentru că sunt bătrân şi nu mai pot trage la plug, nu-mi mai dă de mâncare, ba m-a şi alungat de acasă.

– Chiar aşa, fără nici-o speranţă să te primească înapoi? întrebă vulpea mirată la culme.

– Speranţă ar fi: mi-a spus că dacă-i aduc un leu acasă, m-ar ţine mai departe şi pe mine; dar el ştie bine că nu pot să fac aşa ceva.

Vulpea însă îi zise:

– Las’ că te-ajut eu. Aşază-te colea, cât eşti de lung, şi nu te mişca. Stai ca şi cum ai fi mort.

Calul făcu întocmai cum îi spusese vulpea, iar cumătra se duse la un leu, al cărui bârlog nu era departe de locul acela, şi-i zise:

– Domnule Leu, afară este un cal mort, hai du-te să-l vezi, ai putea avea un prânz pe cinste.

Leul o urmă şi, când ajunsese lângă cal, vulpea îi spuse:

– Ei, nu-i cazul să mănânci aici, asta contravine manierelor tale; ştii ceva, am să-l leg de coadă şi tu o să-l târâi în bârlog şi acolo îl vei mânca în linişte.

Leului îi plăcu de sfatul vulpii, stătu liniştit ca să-i poată lega vulpea strâns calul de coadă. Vulpea însă, îi legă de coadă şi labele din spate şi învârti părul cozii de mai multe ori astfel ca leul să nu poată scăpa nicicum. După ce şi-a terminat treaba, l-a bătut pe cal pe spate şi i-a zis:

– Trage, balaurule, trage!

Atunci calul sări în sus şi începu să tragă leul după el. Acesta începu să urle aşa de îngrozitor, încât se zburliră penele păsărilor din pădure de frică; calul însă se făcea că nu aude şi duse leul la casa stăpânului. Când văzu stăpânul una ca asta, se cruci de mirare şi tare-i păru rău că se purtase atât de rău cu animalul ce-l slujise toată viaţa cu credinţă. Aşa că-i zise înduioşat:

– Căluţul meu, vei rămâne la mine şi o să ai de mâncare până la sfârşitul zilelor tale.

Pantofii cu găuri în talpă

Era odată un rege care avea douăsprezece fiice, una mai frumoasă decât alta. Şi toate dormeau în aceeaşi cameră, unde paturile erau aranjate unul lângă celălalt. Seara, când prinţesele mergeau la culcare, regele încuia uşa camerei şi lua cheia la el. Dimineaţa însă, toţi pantofii fetelor erau găuriţi în talpă. Şi nici el, nici sfetnicii lui nu ştiau care-i misterul. Atunci regele dădu sfoară în ţară că acela care va afla ce fac noaptea fetele lui, va putea să-şi aleagă de soţie pe una dintre ele şi va moşteni regatul după moartea lui; cel care însă va încerca şi nu va reuşi după trei nopţi să afle secretul, va plăti cu capul.

Nu la multă vreme după aceea, se şi înfiinţă la palat un tânăr prinţ care voia să-şi încerce norocul. Regele se bucură, dădu poruncă să i se pună un pat într-o cameră vecină cu a fiicelor lui şi lăsă uşa la camera lor deschisă ca nu cumva prinţesele să plece pe furiş. Dar, de cum se întinse pe pat, tânărul simţi că pleoapele îi devin grele ca de plumb şi el adormi, iar dimineaţa regele văzu că pantofii prinţeselor erau ca de obicei cu găuri în tălpi. Şi nici în a doua şi a treia seară nu se întâmplă altfel, aşa că tânărului îi fu tăiat capul fără milă, după cum fusese înţelegerea.

Mulţi tineri veniră apoi la curte ca să-şi încerce şi ei norocul şi toţi îşi pierdură viaţa.

Acu’, se întâmplă că un soldat sărac, care era rănit şi nu mai putea sluji în armată, se afla în drum spre oraşul în care era palatul regelui. Îi ieşi în cale o femeie bătrână care-l întrebă unde se duce:

– Nu ştiu nici eu, zise soldatul, şi apoi adăugă în glumă: mai că aş avea chef să văd ce fac prinţesele în fiecare noapte ca apoi să devin rege.

– Chiar aşa greu nu-i, spuse bătrâna, trebuie numai să nu bei vinul care ţi se va aduce seara în camera de pândă. Apoi să te prefaci că dormi dus.

Îi mai dădu şi o manta şi adăugă:

– Dacă te înfăşori în ea, devii nevăzut şi aşa le vei putea urmări pe fete.

După ce primi sfatul bătrânei, soldatul îşi luă treaba în serios şi inima îi fu cuprinsă de o mare dorinţă de a deveni rege. Aşa că se anunţă ca peţitor, fu primit cu mare bucurie de rege, i se dădură haine frumoase iar seara fu dus în camera vecină cu aceea a fetelor. Când să se întindă în pat, apăru fiica cea mare a regelui cu o cupă de vin. Soldatul însă îşi pusese sub barbă un burete şi lăsă vinul să curgă fără să guste o picătură din el. Apoi se culcă şi începu să sforăie ca şi cum ar fi dormit adânc.

Fetele auzeau sforăiturile soldatului şi se prăpădeau de râs. Cea mare zise:

– Sărmanul, ar fi putut să-şi păstreze viaţa!

Apoi se ridicară din paturi, deschiseră dulapurile cu rochii, sipetele cu bijuterii, se îmbrăcară, îşi puseră podoabele cele mai frumoase, se încălţară cu pantofi de mătase, se mai învârtiră de câteva ori în faţa oglinzii, gata să plece. Doar cea mică zise:

– Nu ştiu de ce nu-mi vine să mă bucur cu voi, am nişte presimţiri rele, sunt aproape sigură că ne paşte o mare primejdie.

– Gâscă ce eşti – zise cea mare –, mereu te sperii. Ai uitat câţi prinţişori au încercat să ne spioneze şi şi-au pierdut capul? Mojicului de alături (şi arătă spre camera unde sforăia soldatul) nici nu mai trebuia să-i dau băutura adormitoare, că tot nu s-ar fi trezit, bădăranul. Dar, ca să fie totuşi sigură că nu le urmăreşte cineva, se mai duse o dată şi aruncă o privire spre soldatul care se prefăcea foarte bine că-i căzut într-un somn adânc.

Apoi sora cea mare ciocăni de trei ori în patul ei, acesta se scufundă în pământ, apăru o gaură mare şi una după alta prinţesele dispărură în ea.

Soldatul văzuse totul. Fără să mai piardă vremea, îşi agăţă mantia şi sări şi el (invizibil cum era) după prinţesa cea mică. Pe la mijlocul scării care ducea în adânc o călcă puţin pe trena rochiei, iar prinţesa, speriată, strigă:

– Ce-i asta, cine mă ţine de rochie?

– Nu fi proastă – zise cea mare –, cred că ţi-ai agăţat rochia de tocul de la pantof.

Apoi merseră ele mai departe şi după ce coborâră toate treptele, ajunseră într-o alee străjuită de copaci. Trunchiurile, crengile şi frunzele erau din argint şi străluceau că-ţi luau ochii. Soldatul se gândi: „Trebuie să ai o dovadă că ai fost pe aici” şi rupse o crenguţă dintr-un copac. Atunci se auzi un zgomot puternic şi fata cea mică spuse:

– Ceva nu-i în ordine, suratelor, aţi auzit pocnetul?

Dar cea mare îi răspunse:

– Sunt focurile de armă trase de bucurie că în curând îi vom elibera pe prinţi.

Ajunseră la o altă alee, străjuită de copaci cu trunchiuri, crengi şi frunze din aur. Soldatul rupse iar o crenguţă, iar se auzi un pocnet şi iar sora cea mică nu fu luată în seamă. La fel se întâmplă şi când ajunseră la o alee străjuită de copaci cu totul şi cu totul din diamante.

Merseră încă o bucată de drum şi dădură de o apă mare unde aşteptau douăsprezece corăbioare; în fiecare era câte un prinţ frumos care o aştepta pe câte una din cele douăsprezece prinţese. Soldatul (care, datorită mantiei fermecată, era nevăzut) se aşeză în corabia prinţului ce o aştepta pe mezină. Prinţul îi zise fetei:

– Nu ştiu de ce, dar corabia îmi pare astăzi mai grea ca de obicei şi trebuie să vâslesc din toate puterile ca să înaintez.

– Ce să fie oare? Şi mie parcă mi-e prea cald!

De partea cealaltă a lacului era un palat minunat de unde se auzea o muzică de dans. Intrară cu toţii în palat şi începură să danseze. Iar soldatul nevăzut dansă şi el cu ei şi, când unul dintre prinţi lua un pahar de vin în mână, el i-l fura şi-l dădea pe gât, aşa că prinţul îl ducea gol la gură. Prinţesa mezină era tot mai neliniştită, dar de cum dădea să zică ceva, cea mare îi şi tăia vorba, aşa că, de la un timp, nu mai spuse nimic. Dansară până pe la ora trei dinspre ziuă şi tălpile de la pantofi se făcură ferfeniţă. Încetară dansul, prinţii le trecură apa cu corăbiile, iar soldatul se aşeză de data aceasta în faţă, în corabia prinţului care o conducea pe fiica cea mare. La mal, fetele îşi luară rămas bun de la prinţi, promiţând că în noaptea următoare or să vină iarăşi.

Când ajunseră pe scările aflate sub camera lor, soldatul care le urmărise, nevăzut, tot timpul, o luă înainte, se duse în camera lui, se aşeză pe pat şi începu să sforăie de zăngăneau ferestrele.

– Din partea ăstuia suntem sigure că nimeni nu ne va şti taina!

Îşi dezbrăcară în grabă rochiile, îşi puseră podoabele în sipete, pantofii rupţi sub paturi şi se culcară.

A doua zi soldatul nu spuse nimic, ci aşteptă să vadă ce se petrece şi în a doua şi a treia noapte. Şi totul se întâmplă ca în prima noapte: prinţesele plecau şi dansau de-şi făceau găuri în tălpile pantofilor. Ca să fie mai sigur că va avea dovezi suficiente, soldatul şparli şi un pahar din acelea din care beau prinţii.

Sosi, în sfârşit, şi vremea când trebuia să dea răspuns regelui. Soldatul puse în paharul furat cele trei crenguţe – de aur, de argint şi de diamante – şi se duse la rege. Fetele aşteptau la uşă şi trăgeau cu urechea să audă ce va spune mojicul acela grosolan.

Când regele puse întrebarea: „Ce fac fetele mele noaptea de-şi găuresc pantofii în talpă?”, el răspuse:

– Dansează, Măria Ta, cu doisprezece prinţi într-un palat de sub pământ. Şi povesti apoi tot ce văzuse, aducând drept dovezi crenguţele şi paharul.

Regele îşi chemă la el fiicele şi le întrebă dacă soldatul spune sau nu adevărul.

Când văzură că fuseseră trădate şi minciuna nu mai ţinea, ele recunoscură că într-adevăr dansau noaptea. Regele îl întrebă pe soldat pe care dintre ele ar vrea-o de soţie. Soldatul răspunse:

– Cum nu mai sunt aşa tânăr, aş prefera-o pe cea mare.

În aceeaşi zi se făcu nunta şi soldatul urmă, după moartea regelui, la tron.

Ce s-a întâmplat cu prinţii? Şi ei, după ce au încetat să mai danseze cu prinţesele, s-au eliberat de vrajă şi s-au căsătorit cu celelalte fete ale regelui.

Cei şase slujitori

Demult, trăia o regină care era şi vrăjitoare. Şi avea regina aceasta o fată foarte frumoasă, cum alta nu se afla sub soare. Vrăjitoarea însă nu se gândea la nimic altceva decât cum să le facă rău oamenilor. Aşa încât, atunci când sosea un peţitor să-i ceară mâna fiicei, vorbea ea mai întâi cu peţitorul şi-i spunea că fiica ei, înainte de a accepta să se mărite cu cineva, trebuie să-l pună la încercare pe pretendent. Dacă reuşeşte, bine, dacă nu, plăteşte cu viaţa.

Mulţi tineri orbiţi de frumuseţea fetei îşi puseseră în joc viaţa pentru ea, dar nu reuşiseră să facă ceea ce le cerea bătrâna, aşa că sfârşiseră prin a îngenunchea şi a-şi pune gâtul sub sabia călăului.

Un prinţ, auzind şi el despre nemaipomenita frumuseţe a fetei, îi spuse într-o zi tatălui său:

– Lasă-mă şi pe mine, tată, să mă duc în peţit la fata vrăjitoarei.

– Nici să-ţi treacă prin minte, zise tatăl, dacă pleci acolo înseamnă că te duci sigur la moarte.

Atunci fiul regelui căzu la pat foarte bolnav. Şi zăcu el aşa aproape şapte ani fără ca vreun doctor să-i dea de leac. Când regele văzu că nu există nici o speranţă ca fiul lui să se însănătoşească, îi vorbi cu inima zdrobită de tristeţe:

– Du-te, fiule, şi încearcă-ţi norocul, eu nu ştiu cum te-aş putea ajuta.

Cum auzi acestea, tânărul sări din pat, sănătos şi vesel, şi plecă îndată la drum.

Mergând el aşa călare, ajunse într-o câmpie şi văzu din depărtare ceva care semăna cu o claie de fân. Când se apropie, îşi dădu seama că de fapt

era pântecele unui om care stătea întins la soare; şi aşa era de mare acest pântece, că semăna cu un mic deal. Văzându-l pe distinsul călăreţ, grăsanul se ridică şi zise:

– Dacă ai nevoie de un lacheu, ia-mă în slujba ta!

Prinţul zise:

– Da’ ce să fac eu cu un grăsan ca tine?

– Ei, nici nu ştii tu că eu, dacă mă pun la ambiţie, pot să mă fac de trei mii de ori mai mare.

– Bine, dacă-i aşa, cine ştie, poate voi avea cândva nevoie de tine, măi Flămânzilă.

Şi plecară împreună, grăsanul mergând în urma fiului de rege; după un timp, dădură de unul care stătea întins pe pământ şi asculta cu urechea în iarbă.

Prinţul îl întrebă:

– Ce faci, omule, acolo?

– Ascult!

– Şi ce asculţi aşa atent?

– Păi, ascult tot ce se petrece pe lumea asta, urechii mele nu-i scapă nimic, uite, chiar acum ascult cum creşte iarba.

Prinţul întrebă:

– Ia spune-mi atunci, măi Urechilă, te rog, ce se petrece la curtea reginei vrăjitoare care are o fată frumoasă cum alta nu-i pe pământ?

Cel care asculta zise:

– Aud cum şuieră sabia cu care va fi tăiat capul unui prinţişor ca tine.

Fiul regelui spuse:

– Cred că am nevoie de tine, hai şi tu cu noi.

Şi plecară tustrei mai departe şi ajunseră într-un loc unde văzură nişte tălpi şi ceva din picioare, dar nu în întregime. În sfârşit, descoperiră un trup şi apoi un cap.

– Hei, zise prinţul, cine eşti tu, măi funie?

– Ei, răspunse lunganul, asta nu-i nimic, dacă-mi întind cu adevărat ciolanele, sunt de trei mii de ori mai lung şi mai înalt decât cel mai înalt munte de pe pământ. Eu v-aş sluji cu plăcere dacă m-aţi lua cu dumneavoastră.

– Hai încoace – zise prinţul –, s-ar putea să-mi fii de folos cândva, măi Lungilă.

Şi plecară tuspatru mai departe şi merseră, şi merseră până când dădură de unul care stătea în drum şi avea ochii legaţi.

Prinţul îl întrebă:

– Ai vreo boală de ochi, omule? De ce umbi legat şi nu suporţi lumina soarelui?

– Da’ de unde, nu pot să iau legătura de pe ochi pentru că la ce privesc se sfarmă în bucăţi care sar peste tot, aşa-i de puternică privirea mea. Dacă v-aş putea fi cândva de folos, v-aş urma şi v-aş sluji cu plăcere.

– Bine, hai cu noi, măi Sfarmă-piatră zise prinţul, s-ar putea să am nevoie de tine.

Aşa merseră ei mai departe şi întâlniră un om care stătea la soare şi tremura din toate mădularele de frig.

– Da’ ce ai, omule, de tremuri în halul ăsta? întrebă prinţul.

– Ei, eu sunt altfel decât oamenii obişnuiţi: cu cât este mai cald, cu atât eu tremur mai tare de frig; şi cu cât e mai frig, cu atât mi-e mai cald, încât mă simt bine în mijlocul gheţii şi tremur ca varga într-un cuptor încins.

– Eşti un flăcău pe cinste, zise prinţul, păi ce mai aştepţi, hai cu noi, măi Gerilă, dacă vrei să mă slujeşti.

Porniră mai departe şi dădură de un altul care-şi lungea gâtul şi privea jur-împrejur pe deasupra munţilor.

– Da’ la ce te uiţi cu atâta interes, omule?

– Eu, ştiţi, am nişte ochi care văd foarte departe, peste păduri, câmpii, munţi, peste întreaga lume.

– Dacă vrei să mă slujeşti, vino cu noi, măi Ochilă, de unul ca tine s-ar putea să avem nevoie.

Şi uite-aşa avea acum prinţul şase lachei, unul şi unul, şi, împreună cu ei, se duse la curtea vrăjitoarei. Nu suflă un cuvânt despre cine ar fi el, ci doar îi spuse:

– Dacă-mi dai fata de soţie, voi împlini tot ce-mi ceri.

Vrăjitoarea se bucură când văzu ce tânăr frumos îi căzuse în plasă şi-i zise:

– Am să-ţi dau trei sarcini pe care trebuie să le duci la bun sfârşit. Iar dacă le îndeplineşti pe toate, vei deveni soţul fiicei mele şi stăpânul regatului.

– Care ar fi prima? întrebă tânărul.

– Să-mi aduci inelul meu pe care l-am pierdut în Marea Roşie.

Prinţul se duse la casa unde erau lacheii lui şi zise:

– Dragii mei, prima încercare la care m-a supus vrăjitoarea nu mi se pare deloc uşoară: trebuie să aducem un inel de pe fundul Mării Roşii. Ce credeţi că-i de făcut?

Atunci vorbi Ochilă, cel care vedea foarte departe:

– Eu am să văd unde anume se află inelul.

Privi în fundul mării şi zise:

– Iată-l colo, pe o piatră ascuţită.

Lunganul ieşi înainte şi spuse:

– Eu l-aş lua uşor de acolo dacă l-aş vedea.

– Dacă asta-i beleaua, zise grăsanul, vă ajut eu. Şi se aşeză pe malul mării şi începu să soarbă apa până apăru piatra pe care era inelul. Lunganul se aplecă şi luă inelul cu mâna.

Prinţul se bucură foarte mult când se văzu cu inelul în mână şi-l duse vrăjitoarei.

Ea se minună şi spuse:

– Da, ăsta-i inelul. Prima încercare ai trecut-o cu bine, urmează a doua. Vezi colo, pe pajiştea din faţa palatului, trei sute de boi graşi care pasc? Trebuie să mi-i aduci şi să-i mănânci cu carne, piele, oase şi păr cu tot; iar jos, în beci, sunt trei sute de butoaie de vin pe care trebuie să le bei. Şi dacă vor rămâne un singur fir de păr şi o singură picătură de vin, atunci viaţa ta e în mâinile mele.

Fiul regelui spuse:

– Aş putea să-mi invit şi nişte oaspeţi la masă? Ştiţi, fără societate, nu prea are gust mâncarea.

– Unul poţi să inviţi, ca să ai companie, mai mulţi, nu.

Atunci prinţul se duse la slujitorii lui şi-l chemă la el pe grăsan.

– Azi trebuie să-mi fii oaspete la masă şi sper să fii şi tu o dată măcar sătul.

Grasul se puse pe treabă şi mâncă cei trei sute de boi cu carne, oase şi păr cu tot, apoi bău vinul din cele trei sute de butoaie. După care întrebă dacă acesta fusese micul dejun.

Fiul regelui se duse la vrăjitoare şi-i spuse că a trecut şi de a doua încercare. Ea se minună şi zise:

– Aşa departe n-a ajuns nici un peţitor de până acum. Dar mai ai una de trecut. Şi se gândea: „nu-mi scapi tu mie cu capul pe umeri”.

– În seara aceasta o voi aduce pe fiica mea în camera ta şi va trebui s-o mângâi şi s-o îmbrăţişezi. Dar fii atent, nu cumva să adormi. Eu voi veni s-o iau când va bate ora douăsprezece şi vai de tine dacă n-o voi găsi în braţele tale. Atunci ai pierdut totul.

Prinţul se gândi: „Încercarea asta nu pare grea, dar cine ştie ce se ascunde în spatele ei; să ţin ochii deschişi nu-i greu, iar s-o ţin pe fată în braţe... ar fi prea frumos”. Se duse totuşi la slujitorii lui şi le spuse ce-i cerea vrăjitoarea.

– Fiţi atenţi ca nu cumva să adorm şi fata să plece din camera mea.

La căderea nopţii, vrăjitoarea veni cu fiica ei şi o conduse în camera prinţului, iar acesta o luă în braţe. Lunganul îi cuprinse cu mâinile lui foarte lungi pe amândoi, ca într-un cerc, grăsanul se aşeză la uşă, aşa că nici o vietate nu putea ieşi de acolo.

Cei doi, prinţul şi fata vrăjitoarei, stăteau fără să-şi spună o vorbă; luna îşi trimitea razele ei prin fereastră şi el putea să vadă cât de frumoasă era. Şi cum o privea uimit de frumuseţea ei, era aşa de îndrăgostit, că n-ar fi putut nicicum adormi. Dar asta dură numai până pe la ora unsprezece. Atunci vrăjitoarea făcu aşa fel că toţi adormiră şi ea luă fata din braţele prinţului. Pe la ora douăsprezece fără un sfert vraja se risipi, toţi se treziră şi, speriaţi, văzură că fata dispăruse. „Sunt pierdut” striga prinţul, „vai, nenorocitul de mine”.

Atunci cel care asculta firul ierbii zise:

– Staţi aşa, ea se află pe o stâncă la trei ore depărtare de aici şi-şi deplânge soarta. Numai tu, Lungilă, ne poţi ajuta. Dacă te întinzi, din câteva mişcări pui mâna pe ea.

– Da, zise lunganul, dar trebuie să mă ajute ochiosul ca să-mi arate stânca.

Îl mai puse şi pe cel cu ochii legaţi pe spinare şi, cât ai bate din palme, era cu mâna pe stânca vrăjită. Lunganul îi luă ochiosului legătura de pe ochi, el azvârli o privire spre stâncă şi aceasta sări în aer prefăcută în mii de bucăţi. Lunganul o luă în braţe pe fată şi, într-o clipă, o aduse înapoi la palat, apoi îl legă iar la ochi pe Sfarmă-piatră. La ora douăsprezece aşteptau toţi liniştiţi de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Bătrâna apăru privind batjocoritor, ca şi cum ar fi vrut să spună: „ei, acum eşti al meu, puiule”, crezând că fiica ei se află departe pe stâncă. Când colo, o găsi în braţele prinţului. Se sperie şi-şi zise: „Vai de mine, ăsta-i mai mare vrăjitor decât mine!”.

Dar nu mai putea da înapoi şi trebui să-i dea fiica de soţie. Însă la ureche îi tot spunea fetei: „Ruşine să-ţi fie, te măriţi cu un oarecare, n-ai

putut să alegi ceva mai de soi”.

Aşa, încet-încet, inima fetei fu otrăvită şi în ea se trezi un orgoliu nemaipomenit şi o dorinţă extraordinară de a se răzbuna.

A doua zi, porunci să se aducă trei sute de stânjeni de lemne şi-i spuse prinţului că nu-l poate lua de bărbat dacă nu stă în mijlocul grămezii de lemne arzând.

Ea se gândea că nici unul dintre slujitorii prinţului nu va fi gata, din dragoste pentru stăpânul lui, să se arunce în foc. Numai că printre ei era şi Gerilă, cel care, cu cât focul era mai mare, cu atât tremura mai tare de frig. Şi Gerilă se ascunse sub grămada de lemne. Prinţesa aprinse focul şi lemnele arseră trei zile şi trei nopţi, dar, când flăcările îl cuprinseră, Gerilă tremura ca varga de frig şi striga:

– Aşa un ger n-am apucat până acum, noroc că s-a terminat şi lemnele s-au făcut cenuşă.

Acu’, nu mai era nimic de făcut. Frumoasa fiică de vrăjitoare trebuia să se mărite cu necunoscutul.

Când să se ducă la biserică, vrăjitoarea îi zise:

– O astfel de ruşine nu pot să suport.

Aşa că trimise poruncă la căpeteniile armatelor să adune oştenii, să pornească război împotriva regatului unde se vor duce prinţul şi fata şi să-i aducă înapoi copila.

Numai că Urechilă, cel care asculta cum creşte iarba, trăgea cu urechea şi află la timp ce punea la cale vrăjitoarea.

– Ei, Flămânzilă, ce ne facem?

Grăsanul însă ştia ce are de făcut. În urma caleştii care-i ducea la palatul prinţului pe miri, el vărsă o parte din apa ce o sorbise din Marea Roşie când căutaseră inelul vrăjitoarei. Şi deodată apăru un lac mare în care toţi oştenii se înecară. Când află una ca asta, vrăjitoarea trimise la luptă cavalerii înşeuaţi şi înarmaţi până în dinţi. Dar Urechilă auzi în spate zăngănit de arme, zornăit de zale şi zgomot de copite şi atunci îl dezlegă

la ochi pe Sfarmă-piatră care, privind spre călăreţi, îi transformă în bucăţi-bucăţele, ca şi cum ar fi spart o sticlă. Apoi plecară mai departe şi, când erau la biserică, mirii îşi luară rămas bun de la cei şase slujitori, care spuseră:

– Dorinţa, stăpâne, ţi s-a împlinit. Nu mai ai nevoie de noi, vrem să plecăm. Mergi cu bine în ţara ta.

Cam la jumătate de oră de mers de la palatul vrăjitoarei, într-un sat, era un porcar care-şi păzea turma de porci. Când ajunseră lângă el, prinţul îi spuse nevestei lui:

– Ştii cine sunt eu cu adevărat? Eu nu sunt un prinţ, ci un porcar, iar cel de colo, cu turma de porci, e taică-meu. Noi doi va trebui să-l ajutăm să păzească porcii.

Coborâră din caleaşcă, intrară într-un han şi spuse slujitorilor ca, în timpul nopţii, să ascundă hainele regeşti ale nevestei lui. Când se trezi dimineaţa, tânăra soţie nu mai avea nimic de îmbrăcat, aşa că hangiţa îi dădu o fustă şi nişte ciorapi de lână, spunându-i că i-a făcut un cadou. Apoi adăugă:

– Io, dacă aş fi bărbatul dumneavoastră, nu v-aş da nici atât.

Fata crezu că într-adevăr bărbatul ei era porcar şi începu să pască porcii împreună cu el, spunându-şi în sinea ei: „Iată ce am câştigat cu trufia mea”.

După opt zile nu se mai putea ţine pe picioare şi era plină de răni.

Atunci veniră la ea câţiva oameni care o întrebară dacă ştie cine-i soţul ei:

– Da, zise ea, este porcar şi tocmai a plecat cu funii şi legători la el ca să facă ceva negoţ la târg.

Ei însă îi spuseră:

– Hai cu noi, vrem să te ducem la el.

Ea credea că o vor duce la iarmarocul de vite şi, când colo, o duseră la palat. Când se deschise uşa cea mare a sălii de primire, îl văzu pe soţul ei,

îmbrăcat în haine regale. Dar nu-l recunoscu până când acesta nu o luă în braţe şi o sărută plin de iubire.

– Am îndurat atâtea necazuri ca să te câştig, trebuia să suferi şi tu pentru mine.

Apoi se făcu nuntă mare, iar cel care mi-a povestit toate acestea tare ar fi vrut să fie şi el de faţă, dar nu primi invitaţie.

Omul de fier

Era odată un rege care avea în vecinătatea palatului său o pădure mare unde se plimbau tot felul de dobitoace.

Într-o zi trimise acolo un vânător ca să împuşte o căprioară. Dar vânătorul nu se mai întoarse. „Poate i s-a întâmplat vreo nenorocire” se gândea regele şi a doua zi trimise alţi doi vânători ca să-l caute. Dar nici aceştia nu s-au mai întors. A treia zi chemă pe toţi vânătorii curţii la el şi le spuse:

– Mergeţi şi căutaţi peste tot în pădure, nu lăsaţi nici un ungher necercetat şi găsiţi-i pe cei trei.

Dar nici aceştia nu se mai întoarseră, nici măcar unul dintre ei şi nici măcar haita de câini care-i însoţise nu se mai arătă la curte.

De atunci, nimeni nu mai avea curajul să se ducă în pădurea care se cufundă într-o singurătate şi linişte depline, tulburată din când în când de câte un vultur sau uliu care zbura pe deasupra copacilor.

Aşa trecură mulţi ani, când un vânător, pus pe căpătuială, se anunţă la rege şi-i spuse că el se încumetă să se ducă în pădurea cea misterioasă.

Regele se învoi, dar îl avertiză:

– E ceva necurat la mijloc şi de aceea mă tem că nici ţie nu-ţi va merge mai bine decât celorlalţi şi n-ai să mai ieşi de acolo niciodată. Vânătorul însă răspunse:

– Stăpâne, iau totul asupra mea. Vreau să-mi pun puterile la încercare, eu nu prea ştiu ce-i frica.

Şi, luându-şi câinele, se duse în pădure.

Nu trecu mult şi câinele începu să urmărească un animal. Dar, când ajunse la câţiva paşi de el, se trezi în faţa unei mlaştini din care ieşi o mână care-l trase înăuntru. Vânătorul se feri la timp şi se duse să aducă oameni cu căldări ca să cureţe mâlul. Când, în sfârşit, dădură de fundul mlaştinei, văzură acolo un om sălbatec, cu trupul maroniu ca de fier ruginit şi al cărui păr, netăiat parcă de veacuri, îi ajungea până la genunchi. Îl legară cu funii şi-l duseră la palat unde curtenii şi slujitorii regelui se minunară grozav la vederea lui. Regele porunci să fie închis într-o cuşcă de fier şi-l puse în curtea palatului amenințând cu moartea pe cel care ar fi încercat să-l elibereze. Iar cheile de la cuşcă le ţinea regina însăşi.

Regele acesta însă avea un fiu de opt ani care, odată, jucându-se în curtea palatului, scăpă mingea de aur în cuşcă. Băiatul se duse acolo şi spuse:

– Dă-mi mingea înapoi!

– Nu mai înainte ca tu să-mi deschizi uşa de la cuşca în care mă ţine prizonier regele, tatăl tău.

– Nu, asta nu pot, regele a interzis tuturor să-ţi dea drumul.

Şi a plecat în fugă de acolo.

A doua zi însă veni iar lângă cuşcă şi, cum mingea strălucea în cuşcă, i-o ceru din nou:

Omul de fier îi zise:

– Deschide uşa şi-ţi voi da mingea!

Băiatul nu ascultă şi fugi ca şi data trecută.

A treia zi regele era la vânătoare, iar băieţelul veni la cuşcă şi zise:

– Chiar dacă aş vrea, tot n-aş putea să-ţi deschid uşa, căci nu am cheia la mine.

Atunci Omul de fier îi zise:

– Ea se află sub perna pe care doarme mama ta, poţi s-o iei de acolo.

Băiatul, care dorea din tot sufletul să aibă iar mingea lui de aur, lăsă totul deoparte, uită de porunca regelui, fură cheia şi i-o aduse Omului de fier. Uşa s-a deschis cu greu şi, când s-a dat în lături, băiatul şi-a prins degetele. Omul de fier ieşi afară, îi dădu mingea, apoi plecă în grabă.

Băiatului i se făcu frică şi strigă după el:

– Omule, nu pleca, am să iau o bătaie soră cu moartea dacă pleci.

Omul de fier se întoarse, îl luă pe umeri şi plecă în pădure cu paşi grăbiţi.

Când regele se întoarse acasă, observă cuşca goală şi o întrebă pe regină ce se întâmplase. Ea nu ştia nimic, căută cheia şi abia atunci observă că dispăruse. Îl strigă pe băiat, dar nu-i răspunse nimeni. Regele trimise slujitorii să-l caute pe câmp, însă nu-l găsiră. Atunci, în sfârşit, regele şi regina şi-au dat seama ce se întâmplase. O mare tristeţe se abătu asupra curţii.

Când Omul de fier ajunse în pădure, luă băiatul de pe umeri şi-l dădu jos, apoi îi zise:

– Pe tatăl şi pe mama ta n-ai să-i mai vezi niciodată, dar eu am să-ţi port de grijă, pentru că tu mi-ai redat libertatea şi mi-e milă de tine. Dacă vei face întocmai ce-ţi voi spune eu, o vei duce bine. Căci, vezi tu, comori am mai multe decât oricare rege din lume.

Îi făcu băiatului un culcuş moale din muşchi şi, obosit, acesta se culcă. A doua zi dimineaţa, Omul de fier îl duse la o fântână şi-i zise:

– Vezi fântâna asta? Nu-i o fântână oarecare şi apa ei este limpede ca un cristal. Trebuie să stai lângă ea şi s-o păzeşti, să nu cadă ceva în apă, care s-o tulbure. În fiecare seară voi veni să văd dacă mi-ai respectat porunca.

Băiatul se aşeză pe marginea fântânii şi privea cum apăreau în apa clară ba un peştişor de aur, ba un şarpe de argint. Şi era foarte atent ca nu cumva să cadă ceva în apă. Dar, cum păzea el aşa, începu să-l doară un deget. Şi fără să-şi dea seama ce face, gândind că-i va mai trece durerea, băgă degetul în apă. Deîndată îşi aminti de Omul de fier, trase degetul afară, dar acesta era acoperit cu o pojghiţă de aur. Încercă să îndepărteze aurul, însă totul era în zadar. Seara, Omul de fier veni la fântână şi-l întrebă pe băiat:

– Ce s-a întâmplat cu fântâna?

– Nimic, totu-i în ordine, zise băiatul ţinând mâna la spate ca să nu i se vadă degetul aurit.

Omul de fier însă zise:

– Ai băgat degetul în apă. De data asta te iert, ai grijă să nu se mai întâmple.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, băiatul stătea iar pe marginea fântânii şi o păzea. Dar din nou începu să-l doară degetul şi atunci îşi puse mâna în cap. Din nenorocire un fir de păr se desprinse şi căzu în apă. El îl scoase repede afară, dar şi firul de păr se aurise. Omul de fier veni şi văzând firul de păr aurit nu i-a trebuit mult ca să afle cele întâmplate.

– Ţi-a căzut un fir de păr în fântână, dar am să trec şi de data asta cu vederea, numai să nu se mai întâmple ca fântâna să fie şi a treia oară tulburată, căci atunci nu vei mai putea rămâne la mine.

A treia zi băiatul stătea lângă fântână şi nu-şi mişca degetul ca nu cumva iar să-l doară. Timpul trecea greu. Băiatul începu să-şi privească chipul în oglinda apei. Şi cum se apleca din ce în ce mai mult, părul lui se revărsă peste marginile fântânii şi se muie în apă. Se ridică repede, dar tot părul îi era aurit şi strălucea precum soarele. Vă puteţi închipui ce speriat era băiatul! Îşi luă batista şi îşi înfăşură capul pentru ca Omul de fier să nu observe ce se întâmplase. Când acesta însă veni, deja ştia şi spuse:

– Desfă batista!

Atunci părul de aur se revărsă pe umeri şi băiatul nu avu cum să mai ascundă adevărul.

– N-ai reuşit să treci cu bine probele la care ai fost supus. De aceea nu mai poţi rămâne multă vreme la mine. Mergi în lumea largă să înveţi şi tu ce-i sărăcia. Dar, pentru că nu ai o inimă rea şi am cele mai bune intenţii cu tine, vreau să-ţi dau o speranţă: dacă ţi se va întâmpla vreo nenorocire, vino în pădure şi strigă: „Hans cel de fier!!!” (căci pe mine Hans mă cheamă) şi am să vin să te ajut. Puterea mea este mare, mult mai mare decât crezi tu, iar aur şi argint am foarte mult.

Prinţişorul părăsi pădurea şi merse pe căi umblate şi neumblate până ajunse, în sfârşit, într-un sat. Căută ceva de muncă, dar, deşi devenise între timp un flăcăiaş chipeş, de învăţat nu învăţase nici o meserie de folos. În cele din urmă, merse la palatul unui graf[*] şi întrebă curtenii dacă n-au nevoie de el. Curtenii nu prea ştiau la ce le-ar putea fi folositor, dar le plăcu mult tânărul şi-i spuseră că poate să rămână. Spre norocul lui, bucătarul îl luă pe lângă el şi-i zise că trebuie să care apă, să taie lemne, să aprindă focul şi să cureţe cenuşa din vatră.

Odată, cum nu avea pe altcineva care să-l ajute să ducă mâncărurile în sala mare a palatului unde erau adunaţi oaspeţii, bucătarul îl strigă pe

tânărul care-şi ţinea părul de aur ascuns sub o pălărie să-l ajute. Grafului i se păru ciudat că tânărul ajutor de bucătar nu scoate pălăria din cap în faţa lui şi-i zise:

– Când vii în faţa unul nobil, trebuie să-ţi scoţi pălăria din cap.

– Vai de mine, Înălţimea Voastră, nu pot, am pe cap o pecingine foarte urâtă.

Atunci nobilul îl strigă pe bucătar şi-l certă că a luat un aşa individ ca ajutor la bucătărie. Şi-i porunci să-l alunge cât mai repede de la palat.

Bucătarului însă i se făcu milă de băiat şi-l duse la grădinar. Aşa rămase el să muncească în grădina palatului: să planteze flori, să le ude, să le taie, să le apere de vânt şi de vreme rea. Odată, vara, cum lucra el în grădină, se făcu aşa de cald, încât trebui să-şi scoată pălăria de pe cap şi să lase vântul să-l răcorească. Cum razele soarelui îi atinseră părul, acesta începu să strălucească atât de puternic, încât ajunse să lumineze camera fiicei grafului şi ea sări din pat să vadă de unde venea lumina aceea. Atunci îl zări pe tânăr şi-i strigă:

– Tinere, adu-mi un bucheţel de flori.

El îşi puse îndată pălăria pe cap ca să-şi acopere părul, rupse nişte flori de câmp la repezeală, le legă la un loc făcând un bucheţel şi vru să urce în fugă scările palatului. Atunci îl văzu grădinarul şi-i zise:

– Cum poţi să apari înaintea unei nobile prinţese cu un buchet de flori de câmp? Du-te repede şi caută cele mai scumpe şi mai frumoase flori.

– Dar florile de câmp, spuse băiatul, miros mai puternic şi mai frumos decât cele din grădină. Şi se duse cu cele pe care le avea.

Când intră în camera ei, fiica grafului îi zise:

– Cum îţi permiţi să apari în faţa mea cu pălăria pe cap?

– Nu pot, domniţă, să-mi scot pălăria.

Ea însă se repezi direct la pălărie şi i-o luă cu forţa, iar părul lui de aur se lăsă pe umeri de era o minune să-l vezi. Băiatul vru să fugă, dar tânăra

îl prinse de braţ şi-i dădu un pumn de ducaţi. El plecă în grabă şi-i oferi banii grădinarului, spunându-i:

– Îi dăruiesc copiilor tăi ca să se joace cu ei.

A doua zi, fiica grafului îl chemă iar la ea ca să-i aducă un bucheţel de flori de câmp şi, când el intră, se repezi din nou la pălăria lui şi vru să i-o dea jos de pe cap, dar de data aceasta el şi-o ţinu bine cu amândouă mâinile. Fata îi dădu iar un pumn de ducaţi şi el iar nu-i păstră şi-i dădu grădinarului spunându-i să-i dea la copiii lui să se joace cu ei. A treia zi se întâmplă la fel: prinţesa nu putu să-i ia pălăria de pe cap, iar el îi dădu grădinarului ducaţii de aur primiţi.

Nu mult timp după aceste întâmplări, asupra ţării aceleia se abătu un război greu. Graful adună oastea, dar nu ştia dacă va putea ţine piept duşmanului care era mult mai numeros.

Atunci ajutorul de grădinar se înfăţişă la graf şi-i zise:

– Eu sunt acum destul de mare şi puternic şi vreau să merg la război. Daţi-mi numai un cal.

Ceilalţi oşteni râseră de el şi-i spuseră:

– După ce vom fi plecat noi, caută-ţi şi tu un cal, şi cel care va fi rămas, să fie al tău.

Când oastea grafului era deja departe de palat, tânărul cu părul de aur se duse în grajd şi găsi acolo o mârţoagă oloagă. Se ridică şi începu şontâc, şontâc să se mişte. Băiatul o încălecă totuşi şi plecă în pădurea întunecoasă. Când ajunse la marginea ei, îl strigă pe Hans cel de fier aşa de tare, că se cutremurară copacii. Îndată Omul de fier apăru şi-i zise:

– Ce vrei de la mine?

– Un cal puternic căci vreau să mă duc la război.

– Poţi avea mai mult decât atât.

Apoi dispăru şi veni un rândaş cu un cal de căpăstru, care sufla puternic pe nări şi abia dacă putea fi ţinut în frâu. Iar în urma lui apăruse

deja o oaste numeroasă gata să se arunce în luptă. Soldaţii erau îmbrăcaţi în zale, iar săbiile lor străluceau puternic în lumina soarelui.

Tânărul îi dădu rândaşului mârţoaga lui cu trei picioare şi el plecă în fruntea armatei pe armăsarul care parcă zbura.

Când ajunse pe câmpul de bătaie, deja o mare parte dintre oamenii grafului căzuseră în luptă, situţia era disperată, nu mai lipsea mult ca toată oastea să-i fie nimicită. Atunci tânărul nostru şi războinicii lui se năpustiră asupra duşmanului şi-l doborî la pământ. Cei care au scăpat cu viaţă au vrut s-o ia la fugă, dar tânărul şi oştenii lui i-au urmărit şi i-au făcut una cu ţărâna.

Apoi, în loc să se ducă la graf, tânărul se duse în pădure şi-l strigă pe Omul de fier.

– Ce mai vrei acum? zise acesta.

– Să-ţi dau calul şi armata şi tu să-mi înapoiezi mârţoaga.

Aşa se şi petrecură lucrurile. Şi el se duse la palat cu calul lui olog.

Când graful se întoarse la palat, îi ieşi înainte fiica lui şi-l felicită pentru victoria din război.

– Nu eu sunt învingătorul – spuse graful –, ci un viteaz cavaler care mi-a venit în ajutor cu oastea lui.

Fata voi să ştie cine era acel cavaler, dar regele habar nu avea şi-i zise:

– I-a alungat pe duşmani, copila mea, apoi a dispărut şi nu l-am mai văzut.

Fata se interesă la grădinar despre ajutorul acestuia, iar grădinarul râse şi-i spuse:

– Da, a venit cu mârţoaga lui oloagă, şi erau aşa de caraghioşi, că se prăpădeau curtenii de râs. Toţi îi strigau: „Iaca vine acum şi Şontâc al nostru de la război”. Apoi l-au întrebat: „Unde, lângă ce gard ai stat şi te-ai hodinit în timpul luptei?”. El însă le-a răspuns scurt: „Am făcut ce era mai bine şi fără mine războiul ar fi fost pierdut”. Şi asta-i făcu să se prăpădească de râs. Auzi, eroul Şontâc!

Graful însă îi spuse fiicei lui:

– Ştii ceva, copila mea, am să dau o serbare care să dureze trei zile. Tu vei arunca un măr de aur, cine ştie, poate apare necunoscutul.

Cum auzi de serbarea de la curte, tânărul se duse în pădure şi-l strigă pe Hans, Omul de fier:

– Ce mai vrei de la mine?

– Să primesc eu mărul de aur de la fiica grafului.

– Nimic mai simplu, e ca şi al tău. Numai că trebuie să îmbraci o armură roşie şi să încaleci un cal roşcat.

În ziua serbării, ajutorul de grădinar dispăru din grădină, încălecă pe calul roşcat ce-l primise de la Omul de fier şi aşa înzăuat în roşu se amestecă printre ceilalţi cavaleri. Şi nimeni nu-l recunoscu.

Fiica grafului le ieşi înainte şi aruncă mărul de aur cavalerilor, dar nici unul nu reuşi să-l prindă. Ajutorul de grădinar însă puse mâna pe el şi, de cum îl avu în mână, dispăru.

A doua zi, Hans cel de fier îl îmbrăcă în armură albă şi-i dădu un cal bălan. Din nou prinse mărul şi din nou dispăru alergând în pădure.

Graful era supărat şi zicea:

– Asta nu-i cuviincios din partea lui, ar trebui să vină la mine şi să-mi spună cine este. Şi porunci că, dacă va veni iar cavalerul necunoscut şi va prinde mărul de aur, să fie poftit la el. Iar dacă nu va vrea de bună voie, să fie adus cu forţa, între săbii şi suliţe.

A treia zi, tânărul primi de la Omul de fier o armură neagră şi un cal murg. Când prinţesa aruncă mărul de aur, el îl prinse din nou. Dar când o luă la fugă vrând să dispară fără urmă, oamenii grafului îl urmăriră, unul reuşi să-l ajungă şi-l împunse cu vârful suliţei. Totuşi, tânărul reuşi să scape, însă calul speriat se ridică în două picioare şi stăpânului îi căzu coiful de pe cap. Părul de aur i se revărsă pe umeri. Atunci slujitorii grafului galopară spre palat şi-i spuseră stăpânului ce văzuseră.

Grădinarul zise:

– Tânărul acesta lucrează în grădină la mine. Aseară le-a arătat copiilor mei trei mere de aur pe care le-ar fi câştigat la serbarea Înălţimii Voaste.

Atunci graful porunci să fie adus ajutorul de grădinar. Acesta se înfăţişă cu pălăria pe cap. Dar fiica grafului se repezi şi-i smulse pălăria. Părul de aur i se revărsă pe umeri. Şi era aşa de frumos, că toţi curtenii care erau de faţă rămaseră uimiţi.

– Tu eşti cavalerul care a venit în fiecare zi la serbare, mereu cu un alt cal şi o altă armură. Tu ai câştigat merele de aur?

– Da, răspunse tânărul, şi aici sunt merele.

Băgă mâna în buzunar, le scoase şi i le dădu grafului.

– Dacă vreţi şi alte dovezi, vă pot arăta rana pe care mi-au făcut-o oamenii dumneavoastră când m-au urmărit. Şi tot eu sunt cavalerul care v-a ajutat să înfrângeţi duşmanul.

– Dacă tu poţi să faci astfel de lucruri extraordinare, înseamnă că nu eşti un simplu ajutor de grădinar. Spune-mi dar, cine eşti şi cine-i tatăl tău!

– Tatăl meu este un rege puternic, iar eu am aur din belşug, oricât aş vrea.

– Văd bine că-ţi datorez nişte scuze, spuse graful, ce-aş putea face oare pentru tine?

– Păi, ce să faceţi, daţi-mi-o de soţie pe fiica dumneavoastră!

Fata începu să râdă şi zise:

– Cu cea mai mare plăcere, eu de mult ştiam după părul lui de aur că nu-i un grădinar oarecare.

Apoi se duse şi-l sărută. La nuntă veniră părinţii lui şi fu aşa o veselie, mai ales că ei îşi pierduseră orice speranţă că-şi vor mai vedea fiul vreodată.

Şi pe când stăteau la masă, dintr-o dată muzica încetă, uşile se deschiseră în lături şi intră un rege cu o mare suită după el. El se duse la tânărul cu părul de aur, îl îmbrăţişă şi-i spuse:

– Eu sunt Omul de fier, Hans cel de fier şi am fost prefăcut într-un sălbatic, dar tu m-ai salvat. Toate bogăţiile pe care le am sunt ale tale!

* Conte german (n.t.).

Cele trei prinţese negre

Demult, în India de la miazăzi, un oraş a fost ocupat de un duşman care nu voia să-l părăsească până când nu primea şase sute de taleri. Se dădu de ştire, cu surle şi trâmbiţe, că cel care va plăti suma aceasta va fi primarul oraşului.

Acu' trăia în acel oraş un pescar sărac care pescuia, împreună cu fiul lui, într-un lac. El îl dădu duşmanului pe fiul lui pentru şase sute de taleri. Apoi se duse la mai-marii oraşului, le dădu banii, aceştia îi dădură duşmanului şi, când duşmanul se retrase, pescarul fu ales primar. Pescarul-primar deveni însă aşa, peste noapte, foarte trufaş şi important şi dădu sfoară în oraş că cine nu-i va spune „Domnul primar" va fi condamnat la spânzurătoare.

Între timp, fiul pescarului-primar reuşi să fugă de la duşmanul unde era ţinut prizonier şi ajunse într-o pădure mare ce se afla pe un munte înalt. Trecu muntele şi se trezi în faţa unui palat fermecat în care mese, scaune, paturi toate erau acoperite cu pânză neagră ca de doliu. Apoi veniră trei prinţese negre la înfăţişare, îmbrăcate în negru din cap până în picioare; doar foarte puţin alb se mai putea zări pe faţa lor. Cele trei prinţese negre îi spuseră să nu se sperie, că ele nu-i vor face nici un rău, dimpotrivă, el ar putea să le scape de vraja de care erau cuprinse. Atunci el le zise că le scapă cu plăcere, numai să ştie cum. Cele trei prinţese negre îi cerură ca timp de un an de zile să nu schimbe nici un cuvânt cu ele şi nici să nu le vadă; să le spună de la început ce doreşte să aibă şi, dacă vor putea, îi vor satisface dorinţa. Cum era de multă vreme plecat din oraşul lui, el le spuse că ar dori să se ducă până acasă ca să-şi vadă tatăl.

Prinţesele acceptară, îi dădură nişte haine bogate şi o pungă cu bani şi-l rugară ca în opt zile să se întoarcă înapoi la palat.

Şi, dintr-o dată, ceva îl luă pe sus şi-l duse chiar în oraşul din India de miazăzi. Dar nu-l găsi pe tatăl său în coliba de pescar unde locuiseră împreună şi-i întrebă pe vecini unde putea fi găsit pescarul cel sărman. Vecinii îi spuseră să nu-l numească aşa, că va plăti cu spânzurătoarea.

Tânărul ajunse la tatăl lui, primarul, şi-i zise:

– Hei, pescarule, cum de-ai ajuns aşa de bine?

Tatăl, care nu-l recunoscu, îi răspunse:

– N-ai voie să-mi spui aşa, tinere, dacă te aud nobilii oraşului, vei ajunge la spânzurătoare, căci aşa s-a hotărât.

Dar tânărul nu vru să asculte, i se părea caraghios să-i spună tatălui său „domnul primar”, aşa că fu dus la spânzurătoare. Când ajunse la locul unde trebuia să fie spânzurat, zise:

– Domnii mei, daţi-mi voie să mă mai duc o dată la coliba pescărească. Acolo îmbrăcă vechea lui cămăşuică, veni înapoi la nobili şi le zise:

– Vedeţi, sunt sau nu sunt fiul unui pescar sărac? În această cămaşă mi-am câştigat, ani de zile, pâinea, eu şi tatăl meu, un biet pescar şi el.

Pescarul-primar îşi recunoscu fiul, îi ceru iertare şi amândoi se duseră la vechea lor colibă. Acolo tânărul îi povesti tot ce i se întâmplase de când fusese luat prizonier: cum, după eliberare, ajunsese într-o pădure, trecuse un munte şi se trezise în faţa unui palat unde totul era în doliu, chiar şi cele trei prinţese ce erau acolo şi pe care el avea de gând să le scape de vrajă.

Mama băiatului ascultă multă vreme poveştile fiului, apoi îi spuse că ceva nu i se pare curat în toată treaba asta cu prinţesele negre şi-l sfătui să ia o lumânare şi să le dea cu ceară fierbinte pe faţă.

Zis şi făcut. Se duse el înapoi la palat, topi lumânarea şi le aruncă stropi de ceară pe faţă pe când ele dormeau. Şi deveniră pe jumătate albe.

Atunci săriră furioase în sus şi strigară la el:

– Câine blestemat, ne vom răzbuna! Căci acum nu mai este om pe pământ şi nici nu se va mai naşte vreunul care să ne salveze. Noi mai avem trei fraţi care sunt legaţi în lanţuri. Ei te vor sfâşia.

Îndată se auzi în tot palatul un urlet ca de fiară. Speriat, tânărul sări pe fereastră şi-şi rupse un picior. Când privi spre palat, îl văzu cum se scufundă. Apoi muntele se închise la loc şi nimeni n-a mai auzit vreodată de palatul prinţeselor negre.

Knoist şi cei trei fii ai lui

Între oraşele Werrel şi Soest, trăia odată un om care se numea Knoist. El avea trei fii. Unul era chior, altul paralitic şi altul gol-puşcă. Într-o zi, se duseră tustrei la câmp şi acolo văzură un iepure. Chiorul trase cu puşca, paraliticul se duse să-l aducă iar cel gol-puşcă îl băgă în buzunar. Nu mă credeţi? Ei bine, aşa a fost.

Ajunseră apoi la o apă mare pe care pluteau trei bărci. Una se depărtă de ţărm, alta se scufundă iar a treia nu avea fund. Şi în cea fără fund se îmbarcară flăcăii. Plutiră o vreme, ajunseră la ţărm şi apoi într-o pădure. În pădure era un copac mare şi puternic, în copac o capelă mare şi în capelă un paraclisier de carpăn şi un preot din cimişir. Şi ei împărţeau aghiazmă cu o măciucă.

Fericit e omul ce poate
De aghiazmă să scape.

Nu mă credeţi? Ei bine, convingeţi-vă singuri.

Fata din Brakel

O fată mergea, odată, spre Capela „Sfânta Ana” din partea de jos a oraşului Hinnenburg şi, pentru că tare ar fi vrut să aibă şi ea un bărbat, când ajunse la capelă, gândind că nu-i nimeni acolo, a început să cânte încetişor:

O, sfântă Ana,
Ajută-mă să-mi găsesc un bărbat,
Şi ştii tu care-i
El locuieşte lângă Suttmertore
Şi are părul galben
Tu sigur îl ştii care-i!

Paraclisierul însă stătea după altar şi asculta. De acolo strigă cu o voce piţigăiată ca de femeie:

– N-ai să-l ai niciodată! N-ai să-l ai niciodată!

Fata crezu că vorbeşte Maria-copil care stătea în braţele maicii sale Ana şi, înfuriată, strigă:

– Ia tacă-ţi fleanca, copil idiot ce eşti. Lasă-o pe mamă-ta să vorbească!

Slugile

– Unde te duci?

– La Walpe.

– Tu la Walpe?

– Da, eu la Walpe.

– Hai împreună atunci.

– Ai bărbat? Cum îl cheamă?

– Cham!

– Cham? Pe-al tău Cham, pe-al meu tot Cham; eu la Walpe, tu la Walpe. Hai împreună, împreună să mergem atunci.

– Ai copil? Cum îl cheamă?

– Grind!

– Pe-al tău Grind, pe-al meu tot Grind, pe-al tău Cham, pe-al meu tot Cham, tu la Walpe, eu la Walpe, hai împreună, împreună să mergem atunci.

– Ai un leagăn? Cum se cheamă leagănul tău?

– Hippodeige!

– Pe-al tău Hippodeige, pe-al meu Hippodeige, pe-al tău Grind, pe-al meu Grind, pe-al tău Cham, pe-al meu Cham, tu la Walpe, eu la Walpe. Hai împreună, împreună să mergem atunci.

– Ai şi un servitor? Cum îl cheamă pe servitorul tău?

– Machmirsrecht!

– Pe-al tău Machmirsrecht, pe-al meu Machmirsrecht, leagănul tău Hippodeige, leagănul meu Hippodeige, copilul tău Grind, copilul meu

Grind, bărbatul tău Cham, bărbatul meu Cham, tu la Walpe, eu la Walpe. Hai împreună, împreună să mergem atunci.

Mieluţa şi peştişorul

Erau odată un frăţior şi o surioară care se iubeau foarte mult. Mama lor adevărată murise şi ei aveau mamă vitregă care nu-i înghiţea deloc şi-i făcea să sufere. Se întâmplă odată că ei, împreună cu alţi copii, se jucau într-o poieniţă de lângă casă, iar acolo era un heleşteu care se întindea până la gardul casei. Copiii se duceau mereu în poieniţă şi se jucau de-a prinselea şi de-a numărătoarea:

Enke, Benke, lasă-mi viaţa
Că-ţi voi da o păsărea
Păsăreaua-mi va da paie
Paiele le-oi da la vacă
Vaca o să-mi deie lapte
Lapte oi da la brutar
Prăjituri mi-o da în dar.
Prăjitură dau la mâţă
Şoarecii ca să mi-i prinză.
Ş-oi avea eu de mâncat
Şoareci puşi la afumat.

Ei stăteau în cerc şi la care ajungea cuvântul „puşi”, trebuia să fugă iar un altul fugea după el să-l prindă. În timp ce săreau ei bucuroşi pe câmpie, mama lor vitregă se uita plină de ură pe fereastră. Şi cum se pricepea la vrăjitorii, îi prefăcu într-o mieluţă pe fetiţă şi într-un peştişor pe băieţel.

Peştişorul începu să înoate în heleşteu încoace şi încolo şi era foarte trist, iar mieluţa se plimba şi ea prin poiană, tristă, şi de iarbă nici nu se

atingea. Trecu aşa mai mult timp. Într-o zi, veniră la palat oaspeţi străini. Mama vitregă cea rea gândi în sinea ei: „Acu-i acu’”, şi strigă bucătarul, căruia îi zise:

– Du-te în poiană şi ia mieluţa de acolo, taie-o, că altceva nu avem ce să dăm oaspeţilor să mănânce.

Bucătarul se duse şi luă mieluţa, îi legă picioarele şi o duse în bucătărie. Şi ea aştepta răbdătoare. Dar, când bucătarul luă cuţitul şi începu să-l ascută pe muchea scării, zări, în canalul din faţa bucătăriei, înotând un peştişor. Era chiar frăţiorul prefăcut în peştişor, care, văzând că bucătarul a luat mieluţa, înotă din heleşteu pe canal până acasă. Atunci mieluţa strigă:

Ah, frăţioare din adânca apă,
Ce rău mă doare inima!
Bucătarul ascute cuţitul
Şi vrea să mi-l înfigă-n inimă.

Peştişorul însă răspunse:

– Ah, surioară de sus,
Ce rău mă doare inima
În apa asta adâncă.

Când auzi bucătarul că mieluţa poate vorbi şi-i striga aşa cuvinte triste peştişorului, se sperie şi se gândi că asta nu poate fi o mieluţă oarecare, ci una vrăjită de stăpâna lui cea afurisită.

Atunci zise:

– Fii liniştită, nu te voi tăia!

Şi luă altă mieluţă şi o pregăti pentru musafiri, iar pe mieluţa fermecată o duse la o ţărancă bună, căreia îi povesti tot ce auzise. Ţăranca era chiar doica surioarei şi, bănuind de îndată cine-i mieluţa, merse cu ea la o femeie înţeleaptă. Femeia aceea răsti câteva cuvinte magice şi

amândoi, surioara şi frăţiorul, îşi recăpătară înfăţişarea omenească. Apoi, ea îi duse într-o pădure mare, la o căsuţă unde ei trăiră singuri, dar mulţumiţi, toată viaţa lor.

Albă-ca-Zăpada

Era mijlocul iernii şi fulgi de zăpadă cădeau din cer pe pământ ca nişte pene albe de lebădă. O tânără regină stătea la fereastra camerei ei şi fereastra aceea avea rama din lemn de abanos. Cosea şi, din când în când, privea la fulgii de zăpadă. Şi cum împungea ea cu acul, din neatenţie se înţepă la un deget şi trei picături de sânge roşu căzură pe zăpada albă care se aşternuse într-un strat moale pe jos. I se păru că roşu cu alb se potriveşte foarte bine şi se gândi: „Ce minunat ar fi dacă aş avea un copilaş alb ca zăpada, roşu ca picăturile de sânge şi negru ca lemnul pervazului!”

Nu la mult timp după asta născu o fetiţă care era albă la piele ca zăpada, cu obrajii şi buzele roşii ca sângele şi părul negru ca abanosul. Şi toţi curtenii îi spuseră Albă-ca-Zăpada. Dar, la scurt timp după ce apăru fetiţa pe lume, regina muri.

După un an de tristă văduvie, regele îşi luă altă nevastă. Era o femeie frumoasă, dar încrezută şi orgolioasă peste măsură şi nu putea suporta gândul că ar exista pe lume o femeie mai frumoasă ca ea. Avea o oglinjoară fermecată şi, când se privea în ea, o întreba:

Oglindă, oglinjoară,
Cine-i mai frumoasă-n ţară?

iar oglinda îi răspundea:

Cea mai frumoasă-i Măria Ta.

Albă-ca-Zăpada creştea în timpul acesta şi se făcea din ce în ce mai frumoasă. Şi când avea doar şapte ani era frumoasă ca o zi de primăvară şi mai mândră decât regina, mama ei vitregă. Când aceasta întrebă odată oglinda:

Oglindă, oglinjoară,
Cine-i mai frumoasă-n ţară?

oglinda răspunse:

Cea mai frumoasă Măria Ta-i
Dar Albă-ca-Zăpada e de o mie de ori mai!

Atunci regina se supără foc şi se făcu galbenă, apoi vânătă de invidie. Din acel moment, când o privea pe Albă-ca-Zăpada, prin inimă parcă i se răsucea un cuţit, aşa de tare o ura pe fată. Şi invidia ca şi trufia crescură în inima ei ca o buruiană, mereu mai înaltă, că nu mai avea linişte nici zi, nici noapte.

Într-o zi, chemă la ea un vânător şi-i zise:

– Du copila asta afară în pădure, nu vreau s-o mai văd în faţa ochilor, căci n-o pot suferi. Îţi poruncesc s-o omori şi să-mi aduci ficatul şi plămânii ei.

Vânătorul se supuse, luă fata, o duse în pădure, dar când vru să înfigă cuţitul de vânătoare în inima nevinovatei copile, aceasta începu să plângă şi să se roage de el:

– Vânătorule, cruţă-mi viaţa! Am să mă pierd în desişul pădurii şi n-am să mă mai întorc niciodată la palat. Nimeni nu va şti că sunt în viaţă! Şi cum era aşa de gingaşă şi frumoasă, vânătorului i se rupea inima la gândul că ar fi trebuit s-o sacrifice.

– Bine, zise el, du-te în lumea ta, biată copilă! Oricum te vor sfâşia fiarele sălbatice!

Totuşi, gândindu-se că n-a omorât-o, vânătorul se simţea uşurat de parcă i s-ar fi luat o piatră de pe inimă.

Şi cum tocmai îi sări în cale un pui de mistreţ, îl înjunghie, îi scoase plămânii şi ficatul şi le duse reginei ca dovadă că i-a îndeplinit porunca. Bucătarul trebui să le fiarbă şi ticăloasa le mâncă presărate cu sare crezând că-s ale fiicei vitrege, rivala ei întru frumuseţe.

Biata copilă rămase în pădure singură-cuc. Îi era tare frică. Se uita la copaci, la frunzele care se mişcau la orice adiere de vânt şi parcă ar fi vrut să le ceară ajutor. Merse ea ce merse, peste stânci ascuţite şi prin văi pline de mărăcini, şi fiarele sălbatice săreau pe lângă ea, dar nu-i făceau nici un rău. Nu avea nici o ţintă, încotro o duceau picioarele, într-acolo o lua. Se făcuse seară şi îi era şi mai frică. Atunci zări o căsuţă şi intră înăuntru ca să se odihnească. În căsuţa aceea toate lucrurile erau foarte mici, dar străluceau de curăţenie. Era acolo o măsuţă acoperită cu o faţă de masă albă şi pe ea se aflau şapte farfurioare, şapte păhărele, şapte linguri, şapte furculiţe, şapte cuţite şi şapte linguriţe. Pe lângă pereţi erau şapte pătuţuri, aranjate unul lângă altul, acoperite cu cearşafuri albe.

Albă-ca-Zăpada, flămândă şi însetată, luă din fiecare farfurioară câte puţină pâine şi legume şi bău din fiecare pahar de vin câte un strop, căci nu voia decât să-şi astâmpere foamea, nu să ia din ce-i al altuia. Apoi, obosită, vru să se întindă pe un pătuţ, dar unul era prea mic, altul prea strâmt. Abia pătuţul al şaptelea i se potrivi şi acolo se culcă şi ea, nu înainte de a-şi spune rugăciunea prin care-i mulţumea lui Dumnezeu că o salvase şi-i ajutase să-şi găsească un adăpost.

Când se întunecă de-a binelea, veniră stăpânii căsuţei: şapte pitici care săpau ziua în mină ca să găsească aramă. Îşi aprinse fiecare câte o lumânărică

şi în căsuţă se făcu lumină; atunci văzură că pe acolo fusese cineva, că nu mai erau toate în ordinea pe care o lăsaseră.

Primul zise:

– Cine a stat pe scăunelul meu?

Al doilea:

– Cine a muşcat din pâiniţa mea?

Al treilea:

– Cine a mâncat din farfurioara mea?

Al patrulea:

– Cine a mâncat din legumele mele?

Al cincilea:

– Cine a folosit linguriţa mea?

Al şaselea:

– Cine a tăiat cu cuţitaşul meu?

Al şaptelea:

– Cine a băut din păhărelul meu?

Apoi, privind spre pătuţuri, primul pitic zise:

– Cine s-a culcat în pătuţul meu?

Ceilalţi veniră şi ei şi strigară:

– Şi în al meu? Şi în al meu? Şi în al meu? Şi în al meu? Şi în al meu? Până la al şaptelea pitic care, când se uită, văzu în pătuţul lui pe Albă-ca-Zăpada dormind. Atunci el îi strigă şi pe ceilalţi, ei se apropiară cu lumânările în mână şi se mirară în cor:

– Doamne Sfinte, ce copilă frumoasă!

Şi bucuroşi de aşa oaspete, o lăsară să doarmă mai departe în pătuţ. Iar piticul al şaptelea dormi câte o oră, pe rând, în pătuţurile tovarăşilor lui şi aşa trecu noaptea.

Dimineaţa, Albă-ca-Zăpada se trezi şi, când îi văzu pe cei şapte pitici, se sperie. Ei însă o întrebară prietenoşi:

– Cum te cheamă?

– Albă-ca-Zăpada.

– Şi cum ai ajuns în căsuţa noastră?

Atunci ea le povesti cum mama ei vitregă voise s-o omoare, cum vânătorul îi cruţase viaţa, cum apoi mersese toată ziua prin pădure până ce găsise căsuţa lor. Piticii spuseră:

– Dacă vrei să ai grijă de casa noastră, să găteşti, să faci paturile, să speli, să coşi, să împleteşti, să ţii totul în ordine şi curăţenie, poţi să rămâi să locuieşti la noi şi nimic n-are să-ţi lipsească!

– Cu dragă inimă, răspunse Albă-ca-Zăpada.

Şi rămase în căsuţa piticilor. Dimineaţa ei plecau la mină să caute aramă, seara se întorceau acasă şi găseau casa măturată, mâncarea aburind în oale, paturile scuturate. Cum fata stătea toată ziua singură acasă, piticii se gândiră să o prevină asupra unor pericole care o păşteau.

– Ai grijă, mama ta vitregă ţi-ar putea face rău; ea va afla curând, de la oglindă, că trăieşti, te va căuta şi, dacă te va găsi, te va ucide. Să nu dai la nimeni drumul să intre în căsuţă.

Regina, crezând că mâncase plămânii şi ficatul fiicei vitrege, se gândea că ea rămăsese cea mai frumoasă din lume, de aceea se duse la oglindă şi zise:

Oglindă, oglinjoară,
Cine-i mai frumoasă-n ţară?

Oglinda răspunse:

Cea mai frumoasă aici Măria Ta-i,
Dar între munţi, la cei şapte pitici,
Albă-ca-Zăpada-i de o mie de ori mai.

Atunci regina se înfurie îngrozitor; ea ştia că oglinda nu minte şi-şi dădu seama că vânătorul o înşelase. Şi începu să născocească tot felul de căi s-o omoare; căci atâta vreme cât nu rămânea cea mai frumoasă din ţară, nu avea linişte.

În sfârşit, făcu ea un plan: îşi vopsi faţa şi se îmbrăcă în negustorească de mărunţişuri, de n-o mai recunoştea nimeni. Astfel deghizată se duse, trecând peste munţi şi văi, la casa celor şapte pitici. Bătu la uşă şi strigă:

– Mărfuri frumoase de vânzare, mărfuri frumoase de vânzare!

Albă-ca-Zăpada privi pe fereastră şi zise:

– Bună ziua, doamnă, ce aveţi de vânzare?

– Marfă bună: cordoane frumoase de toate culorile!

Şi luă unul de mătase şi i-l arătă. „Pe această cinstită negustorească pot s-o las să intre” se gândi Albă-ca-Zăpada, trase zăvorul de la uşă şi-şi cumpără un cordon frumos. Vânzătoarea însă îi zise:

– Vai cum arăţi, copilă! Stai aşa să te leg eu cu cordonul! Şi-o legă aşa de strâns, că fata nu mai putu să respire şi căzu leşinată.

– Acu’, ai fost cea mai frumoasă, nu mai eşti! zise mama vitregă. Trânti uşa căsuţei piticilor şi plecă în grabă.

Nu la mult timp după aceasta, piticii s-au întors obosiţi la cină. Şi ce s-au mai speriat când au găsit-o pe Albă-ca-Zăpada stând nemişcată pe podea! O ridicară şi, când văzură că era strânsă cu un cordon, îl tăiară în două. Atunci ea începu să respire încet şi apoi, după un timp, îşi reveni. Le povesti piticilor ce i se întâmplase, iar ei i-au spus:

– Bătrâna vânzătoare de mărunţişuri nu-i alta decât blestemata de regină, mama ta vitregă. Ai grijă şi nu mai lăsa pe nimeni să intre când nu suntem noi acasă.

Ticăloasa de regină, cum ajunse acasă, se şi duse în faţa oglinzii şi întrebă:

Oglindă, oglinjoară,
Cine-i mai frumoasă-n ţară?

Oglinda răspunse ca şi altă dată:

Cea mai frumoasă aici Măria Ta-i,
Dar între munţi, la cei şapte pitici
Albă-ca-Zăpada-i de o mie de ori mai.

Când auzi una ca asta, sângele-i năvăli în faţă de mânie. „Cum, trăieşte nemernica aceea?” Şi îi zise mânioasă: „Am să născocesc eu ceva să scap de tine”. Cum se pricepea la vrăjitorie, făcu un pieptene foarte frumos care însă

era otrăvitor. Se îmbrăcă de data aceasta în straie de bătrână şi, străbătând şapte munţi şi şapte văi, ajunse la căsuţa celor şapte pitici. Bătu la uşă şi strigă:

– De vânzare mărfuri bune!

Albă-ca-Zăpada se uită pe fereastră şi-i strigă:

– Pleacă de aici, nimeni n-are voie să intre în căsuţa piticilor!

– Dar să priveşti ai voie, nu-i aşa, copila mea? Ia uite ce pieptene frumos are baba! Şi ce bine ţi-ar sta cu el!

Se înţeleseră la preţ, ea ridică pieptenele în sus ca să-l vadă Albă-ca-Zăpada şi apoi o rugă s-o lase s-o pieptene. Albă-ca-Zăpada îi dădu drumul în casă, dar cum îi atinse părul, căzu leşinată la pământ.

– Tu, întruchipare a frumuseţii, îi strigă regina, acum am scăpat de tine! Şi plecă repede.

Din fericire, era deja seară şi piticii se întorceau de la muncă acasă. Când o văzură pe Albă-ca-Zăpada aproape moartă, căzută jos, îşi dădură seama că regina fusese iar pe acolo, căutară peste tot şi găsiră pieptenele otrăvit. Şi cum i-l luară din păr, Albă-ca-Zăpada îşi reveni şi le povesti ce se întâmplase.

Piticii îi spuseră din nou să nu mai dea drumul la nimeni când nu sunt ei acasă.

Regina ajunse la palat şi se duse direct la oglindă:

Oglindă, oglinjoară,
Cine-i mai frumoasă-n ţară?

Iar oglinda îi răspunse:

Cea mai frumoasă aici Măria Ta-i,
Dar între munţi, la cei şapte pitici
Albă-ca-Zăpada-i de-o mie de ori mai!

Când auzi iar una ca asta, regina se făcu neagră de mânie. „De-ar fi să-mi risc viaţa, Albă-ca-Zăpada trebuie să moară”. Se duse apoi într-o cameră secretă, ştiută doar de ea, şi alese un măr otrăvit. Pe din afară arăta foarte frumos, jumătate alb, jumătate roşu, că oricui l-ar fi privit i-ar fi făcut poftă. Dar cine ar fi mâncat doar o bucăţică din el, ar fi căzut pe loc mort. Îşi vopsi faţa, se îmbrăcă aşa fel ca să arate ca o precupeaţă, trecu peste şapte munţi şi şapte văi şi ajunse la casa celor şapte pitici.

Bătu iar la uşă şi iar Albă-ca-Zăpada scoase capul pe fereastră şi zise:

– Nu am voie să las pe nimeni să intre în casă. Cei şapte pitici mi-au interzis să deschid uşa!

– Nu te supăra, eu voiam doar să-ţi arăt nişte mere. Pe unul chiar ţi-l dăruiesc.

– Nu, nu am voie să-l iau.

– Te temi că-i otrăvit? zise precupeaţa. Uite, îl tai în două: partea roşie o mănânci tu, partea albă o mănânc eu. (Făcuse în aşa fel, că numai jumătate din

măr era otrăvită.)

Albă-ca-Zăpada se uită la măr şi, când văzu că ţăranca muşcă din el, nu se mai putu abţine, întinse mâna pe fereastra deschisă şi luă jumătatea cea roşie. Dar abia înghiţi o gură, că se şi prăbuşi moartă la pământ. Regina o privi cu ochi plini de răutate şi, hohotind de râs, zise:

– „Albă-ca-Zăpada”, „roşie ca sângele”, „neagră ca abanosul”, de data asta n-or să te mai poată învia piticii tăi!

Se duse la palat şi se repezi la oglindă:

Oglindă, oglinjoară,
Cine-i mai frumoasă-n ţară?

Iar oglinda îi spuse:

Cea mai frumoasă Măria Ta-i!

De atunci inima reginei îşi recăpătă liniştea, atât cât poate avea linişte o inimă plină de invidie şi răutate.

Când piticii sosiră la cină, o găsiră pe Albă-ca-Zăpada întinsă pe podea, fără să respire, moartă. O ridicară, o puseră pe un pat şi încercară să vadă dacă nu-i otrăvită, o dădură apoi cu apă, cu vin, totul însă fu în zadar. Copila, de data aceasta, era moartă de-a binelea. O puseră dar pe năsălie şi începură s-o bocească, şi plânseră, şi plânseră, trei zile în şir. Apoi voiră s-o înmormânteze, însă, când se uitară bine la ea, arăta ca vie, ba chiar avea obrajii roşii.

Piticii îşi spuseră atunci:

– Nu putem băga în pământ aşa frumuseţe! Îi făcură o raclă din sticlă transparentă, că se putea vedea în el pe toate părţile, o puseră înăuntru şi scriseră cu litere de aur: „Aici zace o fiică de rege care se numeşte Albă-ca-Zăpada”. Apoi duseră sicriul pe vârful muntelui şi unul dintre ei rămânea mereu de pază. Era aşa o jale, că şi animalele pădurii o boceau. Ba chiar bufniţa, cerbul şi porumbelul stăteau de pază lângă racla de sticlă.

Deşi trecuse multă vreme de când stătea în racla de sticlă, Albă-ca-Zăpada nu se ofilea deloc, dimpotrivă, era mereu proaspătă, cu obrajii îmbujoraţi, cu

buzele roşii, părul negru ca abanosul.

Se întâmplă ca, odată, prin pădurea aceea de pe vârful muntelui să se rătăcească, pe când era la vânătoare, un prinţ. El ajunse la casa piticilor şi-i rugă să-l lase să înnopteze la ei. Pe munte însă văzuse deja sicriul pe care scria cu litere de aur numele fetei. Într-un târziu le spuse piticilor:

– Daţi-mi mie sicriul acesta, sunt foarte bogat, pot să plătesc oricât îmi cereţi.

– Sicriul nu-l dăm pentru tot aurul din lume.

– Atunci dăruiţi-mi-l, mai spuse prinţul, pentru că, de când am văzut-o pe Albă-ca-Zăpada, nu mai pot trăi fără ea. Am s-o venerez ca pe o prinţesă şi am s-o iubesc toată viaţa.

Când îl auziră vorbind aşa de frumos, piticilor li se făcură milă de el şi-i dăruiră sicriul. Prinţul puse doi slujitori de-ai lui să-l ducă pe umeri. Dar se întâmplă că, pe când mergeau, din neatenţie, cei doi lachei se poticniră de un ciot şi, din cauza zguduiturii, bucăţica de măr sări din gâtul fetei. La scurt timp după asta ea deschise ochii, ridică în sus capacul sicriului şi se sculă ca şi cum ar fi înviat.

– Doamne, unde mă aflu?

– Eşti cu mine, frumoasa mea!

Şi prinţul îi povesti toate cele ce se întâmplaseră. Apoi îi zise:

– Eu te iubesc mai mult decât orice pe lumea asta. Vino cu mine în palatul tatălui meu şi primeşte să-mi devii nevastă.

Albă-ca-Zăpada se bucură, primi să se căsătorească şi să plece cu prinţul la palat. Acolo se făcu nuntă cu mare pompă, iar ei se îmbrăcară în haine minunate. Dar printre invitaţi era şi ticăloasa de mamă vitregă care, auzind cât este de frumoasă mireasa, începu să spumege de invidie. Se duse repede la oglinda ei şi întrebă:

Oglindă, oglinjoară,
Cine-i mai frumoasă-n ţară?

Iar oglinda:

Cea mai frumoasă aici Măria Ta-i,
Dar mireasa-i de o mie de ori mai!

Atunci maştera începu să blesteme şi mai că nu voia să se mai ducă la nuntă, dar era tare curioasă să vadă cum arată mireasa. Şi când intră în sala cea mare a palatului, văzu că mireasa nu era alta decât Albă-ca-Zăpada.

Ca pedeapsă pentru ticăloşia ei, fu obligată să încalţe nişte pantofi înroşiţi în foc şi să danseze cu ei până ce căzu moartă. Iar Albă-ca-Zăpada, prinţul şi cei şapte pitici trăiră fericiţi mulţi ani şi, dacă n-or fi murit între timp, mai trăiesc şi azi.

Muntele Semsi

Erau odată doi fraţi, unul bogat şi altul sărac. Bogatul nu-l ajuta deloc pe fratele lui sărac încât acesta era nevoit să-şi întreţină familia doar cu banii câştigaţi din vânzarea paielor rămase de la secerat. De multe ori nu reuşea să agonisească nici măcar pâinea cea de toate zilele pentru nevastă şi copii.

Într-o zi, săracul mergea cu căruţa prin pădure şi acolo, la o margine, dădu cu ochii de un munte pleşuv. Cum până atunci nu avea habar de existenţa lui, se opri şi începu să privească mirat. În timp ce stătea şi se tot uita, văzu doisprezece oameni sălbatici, foarte înalţi, care veneau către munte. Pentru că-i credea niscaiva tâlhari, îşi ascunse căruţa în tufiş şi se urcă într-un copac, aşteptând să vadă ce-o să se întâmple. Cei doisprezece hoţi ajunseră în faţa muntelui şi începură să strige: „Semsi, deschide-te!” Şi muntele pleşuv se deschise la mijloc, iar cei doisprezece intrară înăuntru şi, după ce şi ultimul dispăru în adâncul muntelui, gaura se închise la loc.

Nu după mult timp, muntele pleşuv se deschise din nou iar cei doisprezece hoţi ieşiră ducând cu ei pe spate câte un sac foarte greu şi, când toţi fură la lumina zilei, strigară: „Semsi, închide-te”, şi muntele se închise la loc, de nu se mai vedea nici o intrare în el, iar cei doisprezece plecară de acolo. După ce nu-i mai văzu, săracul coborî din copac, foarte curios să ştie şi el ce se ascunde în pântecele muntelui. Aşa că merse în faţa lui şi zise şi el: „Semsi, deschide-te!” Şi muntele se deschise. Întră înăuntru şi dădu de o peşteră mare plină cu aur şi argint, iar în fundul ei

străluceau grămezi de perle şi pietre preţioase ca nişte grămezi de boabe de grâu treierate.

Săracul, uimit, nu ştia ce să facă: dacă să ia ceva, ce să ia, dacă avea voie să ia şi aşa mai departe. În sfârşit, se hotărî şi-şi umplu buzunarele cu aur, argint, perle şi pietre preţioase, ieşi afară şi spuse: „Semsi, închide-te”. Şi muntele se închise.

Plecă acasă cu căruţa lui, bucuros că de acum încolo avea cu ce să-şi hrănească familia. Putea cumpăra pâine, carne, ba chiar şi vin. Şi aşa au început să trăiască, el şi familia lui, în cumpătare, dând şi săracilor de pomană şi, de câte ori i se ivea ocazia, făcea câte un bine.

Când i se terminară banii, se duse la fratele lui, împrumută o baniţă şi o luă cu el, ducându-se din nou la muntele pleşuv, de unde lua aur şi argint. De celelalte comori însă nu se atinse. A treia oară când ceru baniţa, bogatul intră la idei. Şi aşa îl pizmuia de mult pentru averea ce-i venise peste noapte şi se tot gândea ce-o fi făcând fratele lui cu baniţa şi, mai ales, de unde-i venea atâta bogăţie.

Atunci scorni un vicleşug: dădu fundul baniţei cu păcură.

Şi, într-adevăr, după ce săracul răsturnă monezile acasă, una rămase lipită de fundul baniţei. Bogatul găsi moneda şi îndată se duse la fratele lui şi-i zise:

– Ce-ai măsurat, frate, cu baniţa?

– Grâu şi orz, răspunse săracul.

Atunci bogatul îi arătă moneda şi-l ameninţă că, dacă nu-i spune adevărul, îl va duce în faţa judecăţii.

Săracul, de frică, povesti totul, aşa cum se întâmplase.

Bogatul înhămă repede caii la căruţă, alergă în pădure, cu gând să profite din plin de ocazie şi să ia cât mai multe comori. Cum ajunse în faţa muntelui pleşuv, strigă: „Semsi, deschide-te”. Muntele se deschise şi el pătrunse înăuntru. Când văzu atâtea bogăţii, rămase uluit, neştiind ce să ia mai întâi; în cele din urmă se repezi la pietrele preţioase şi luă câte putea

duce. Când vru să iasă cu sacul pe care abia îl târa după el, cum mintea îi era numai la bogăţii, greşi numele muntelui: în loc de „Semsi, deschide-te”, zise „Simeli, deschide-te”. Uitase numele muntelui, aşa că muntele nu se deschise. Pe măsură ce timpul trecea, începu să-i fie frică. Seara, când veniră cei doisprezece tâlhari şi-l găsiră acolo, se porniră să râdă în hohote şi să-i zică în batjocură:

– Puiule, în sfârşit, te avem la mână, am observat că ai mai fost pe aici, dar nu te-am putut prinde! Nu mai pofteşti tu afară cât îi lumea!

Bogatul, speriat de moarte, striga:

– Nu eu am fost, ci fratele meu.

Dar în zadar se rugă de hoţi să-l lase să plece, ei îi tăiară fără milă capul. Şi aşa sfârşi bogatul cel lacom.

Călătoria

Era odată o femeie care avea un fiu şi acesta tare ar fi vrut să călătorească. Mama lui însă îi zicea:

– Cu ce să călătoreşti, dragul mamei, tu nu vezi că noi nu avem bani nici cât să ne ajungă să ne ducem zilele?

Fiul însă îi răspunse, voind să dea dovadă de cumpătare:

– Am să mă descurc eu cum am să pot şi, mai ales, am să spun mereu: „nu mult, nu mult, nu mult”.

Aşa că plecă el şi merse, şi merse, până când, în sfârşit, ajunse la un pescar căruia îi zise:

– Dumnezeu să te ajute, nu mult, nu mult!

– Ce tot spui acolo, flăcăule, cum adică „nu mult”?

Şi se întâmplă că tocmai trase plasa din apă şi nu prea era peşte în ea.

– Ei las’ că-ţi arăt eu ţie! Şi începu să-l bată crunt pe tânărul care voia să fie cumpătat.

– Dar ce trebuia să spun? întrebă tânărul printre lovituri.

– Cât mai mulţi, cât mai mulţi, asta trebuia să spui.

Scăpat din mâinile pescarului, mergea zicând mereu, uitând ce-şi pusese în gând la plecarea de-acasă: „cât mai mulţi, cât mai mulţi”. Aşa ajunse la o spânzurătoare unde un biet nenorocit, condamnat la moarte, tocmai urma să fie spânzurat.

Tânărul zise atunci:

– Cât mai mulţi, cât mai mulţi!

– Ce tot spui acolo, nemernicule, adică tot mai mulţi tâlhari, nu-i de-ajuns ăsta?

Şi iar luă bătaie.

– Dar ce trebuia să spun?

– Trebuia să spui: Dumnezeu să te aibe în pază, suflete nenorocit!

Tânărul plecă mai departe, repetând cu glas tare:„Dumnezeu să te aibe în pază, suflete nenorocit!”

Ajunse la o groapă unde un om tocmai îşi jupuia calul înainte de a-l îngropa.

Tânărul zise:

– Bună dimineaţa! Dumnezeu să te aibă în pază, suflete chinuit!

– Ce-ai spus, flăcăule? şi omul îi dădu două labe zdravene, de văzu stele verzi.

– Da’ ce trebuia să zic, omule?

– Trebuia să zici: „Pune mortăciunea aceea în groapă!”

Plecă mai departe şi tot repeta: „Pune mortăciunea aceea în groapă!”

Aşa ajunse el în dreptul unei căruţe pline cu oameni şi zise:

– Bună dimineaţa! Pune mortăciunea aceea în groapă!

Şi carul tocmai atunci căzu într-o groapă. Vizitiul luă biciul şi-l snopi în bătaie.

Tânărul, bătut şi amărât, se întoarse acasă la mama lui şi se jură că nu va mai pleca în vecii vecilor într-o călătorie.

Măgăruşul

Trăiau, demult, un rege şi o regină care erau foarte bogaţi, nimic nu le lipsea, în afară de un copil. De aceea se jeluiau zi şi noapte şi regina plângea şi spunea: „Sunt ca un ogor sterp”.

În sfârşit, se îndură Dumnezeu de ei şi regina rămase grea. Dar, când născu, copilaşul nu arăta ca un om, ci ca un măgăruş. Văzându-l, mama începu să plângă disperată, spunând că mai bine n-ar fi avut deloc copii decât să nască un măgar. Şi le porunci slujitorilor să-l arunce în apă ca hrană pentru peşti. Regele însă zise:

– Nu, Dumnezeu ni l-a trimis, el este deci fiul nostru şi moştenitorul meu la tron, iar după moartea mea va sta pe tron şi va purta coroana regală pe cap.

Aşa că măgăruşul creştea la curte, iar urechile îi erau mari şi drepte ca la orice măgar. Era însă foarte drăgălaş, vesel, sărea de ici, colo şi mai ales îi plăcea mult muzica. De aceea, fu dus la un cunoscut muzicant şi măgăruşul îi spuse:

– Învaţă-mă şi pe mine arta de a cânta la alăută!

– Dar, Alteţea Voastră, asta s-ar putea să nu vi se potrivească, „degetele” Alteţei Voastre nu sunt făcute pentru alăută. Sunt prea mari, mă tem că strunele se vor rupe când le veţi atinge, zise el privind copitele măgarului.

Dar argumentele nu-i fură de folos muzicantului, căci măgăruşul voia cu orice preţ să înveţe să cânte la alăută.

Şi se dovedi că era dotat în mod deosebit pentru că, până la urmă, ajunse să cânte mai bine decât maestrul său.

Odată, domnişorul nostru se duse să se plimbe, poposi la o fântână, se uită în apă şi văzu un chip de măgar. Fu tare trist, fiindcă până atunci nu ştia cum arată. Atunci se hotărî să plece în lumea largă şi luă cu el numai un slujitor.

Merseră ei cât merseră până ce ajunseră la o împărăţie unde împăratul avea o fiică foarte frumoasă pe care voia s-o mărite.

Măgăruşul zise:

– Să stăm o vreme aici.

Bătu la poarta palatului şi strigă:

– Este un oaspete afară, deschideţi ca să intre! Cum nimeni nu deschidea, se aşeză jos, îşi luă alăuta şi începu să cânte foarte duios, atingând strunele cu copita din faţă.

Atunci străjerul deschise poarta, făcu ochii mari când văzu cine-i cântăreţul şi alergă la rege, căruia îi spuse:

– Măria Ta, afară este un măgăruş care cântă cu copita la alăută ca un mare maestru.

– Lasă muzicantul să intre, zise regele, nu contează cum arată.

Când văzură măgăruşul cu alăuta, curtenii începură să râdă. Totuşi, regele îl invită să stea printre curteni la masă ca un oaspete de vază. El spuse:

– Eu nu sunt un măgar oarecare, ci o persoană de vază.

– Bine, atunci stai lângă generali, spuseră curtenii.

– Nu, vreau să stau lângă rege, pentru că sunt o persoană de vază.

Regele râse amuzat când auzi una ca asta şi spuse:

– Ai dreptate, măgăruşule, locul tău e lângă mine.

Apoi îl întrebă:

– Măgăruşule, ia spune, îţi place fiica mea?

Măgăruşul întoarse capul către ea, o privi îndelung, o cercetă cu atenţie, se aplecă apoi la urechea regelui şi-i şopti:

– Peste măsură de mult, e aşa de frumoasă, cum alta nu-i pe pământ.

– Atunci poţi să stai lângă ea, zise regele.

– Asta îmi convine de minune. Şi se aşează lângă prinţesă, mâncă, bău şi se comportă respectând cele mai alese maniere.

După ce petrecu o vreme la curte, măgăruşul, trist, îşi spuse într-o zi, lăsând capul în jos: „La ce-ţi ajută toate astea, întoarce-te acasă!”. Se duse la rege să-şi ia rămas bun.

Regelui îi căzuse drag măgăruşul şi-i spuse:

– Măgăruşule, ce ai, ce ţi s-a întâmplat? Ai o mutră acră de parcă ai fi băut oţet. Rămâi la mine. Îţi dau tot ce vrei tu. Vrei aur?

– Nu, răspunse măgăruşul dând din cap.

– Vrei pietre preţioase?

– Nu!

– Vrei jumătate din regatul meu?

– Ah, nu!

– Atunci ce vrei? Nu cumva pe fiica mea de soţie?

– Ba da, zise măgăruşul, pe ea o vreau. Şi faţa i se lumină de bucurie.

Regele acceptă şi se făcu nuntă mare.

Seara, când mirele şi mireasa se duseră la culcare, regele vru să ştie dacă măgăruşul, ginerele lui, se va purta după toate manierele cuvenite unui ginere de rege, aşa că puse un slujitor să se ascundă într-o cameră alăturată şi să pândească.

Când mirii intrară în camera de culcare, măgăruşul trase zăvorul la uşă şi... dintr-o dată dădu jos pielea de măgar şi se înfăţişă ca un tânăr prinţ extraordinar de frumos.

– Acum vezi cine sunt eu, iubita mea, şi că nu sunt nedemn de tine.

Mireasa se bucură nespus de mult, îl sărută şi-l îmbrăţişă cu dragoste, dându-şi seama că-l iubea din tot sufletul.

Dar când se crăpă de ziuă, soţul ei sări din pat, îmbrăcă pielea de măgar şi nimeni nu bănuia cine se ascundea sub pielea aceea. Curând apăru şi regele, tata-socru.

– Ei, ce fac tinerii? Ce face măgăruşul nostru? Este el un mire bun? Mai eşti tristă că l-ai luat de bărbat, că nu ai ca soţ un bărbat adevărat?

– Nu, dragă tată, îl iubesc ca pe cel mai frumos prinţ din lume şi vreau să trăiesc cu el până la sfârşitul vieţii.

Regele se miră, dar slujitorul, care stătuse ascuns în camera alăturată şi văzuse totul, îi povesti regelui ce era de povestit.

– Nu se poate, pe toţi dracii, nu se poate!

– Duceţi-vă atunci, Măria Voastră, şi veţi vedea cu ochii Dumneavoastră că se poate. Şi încă ceva: eu zic să luaţi pielea de măgar şi s-o aruncaţi în foc, ca să fie nevoit să se înfăţişeze înaintea Măriei Voastre cu chipul lui de mire.

– Bine, zise regele, am să fac precum îmi zici tu. Şi noaptea, cu puţin înainte ca tinerii să se ducă la culcare, s-a furişat în camera lor şi s-a ascuns sub pat: la lumina lunii văzu cum măgăruşul îşi aruncă pielea de pe el, apărând sub înfăţişarea unui tânăr prinţ, neasemuit de frumos. Regele luă pielea, porunci să se facă un foc mare şi stătu el însuşi lângă foc până când pielea se prefăcu în cenuşă.

Apoi, cum voia să vadă ce va face prinţul fără pielea de măgar, se aşează iar la pândă.

Când tânărul se trezi la primele ore ale dimineţii, sări în picioare şi vru să-şi îmbrace pielea de măgar, dar pielea nu mai era de găsit. El se sperie cumplit şi zise plin de tristeţe:

– Acum trebuie să mă duc să văd unde a dispărut.

Când ieşi din cameră, îl văzu pe rege, care-i spuse:

– Fiule, unde te grăbeşti aşa, ce ai de gând? Rămâi aici, eşti un băiat frumos, nu trebuie să pleci de la mine. Îţi dau acum jumătate din regat, iar după moartea mea îl vei primi în întregime.

– Asta vreau şi eu, ca să se sfârşească cu bine ceea ce a început cu bine.

Atunci regele îi dădu jumătate de regat, iar după moartea lui ginerele moşteni şi cealaltă jumătate, la care se adăugă şi regatul tatălui său. Şi aşa deveni măgăruşul de odinioară un rege foarte bogat, care trăi alături de iubita lui soţie în glorie şi fericire până la adânci bătrâneţi.

Ondina

Era odată un morar care trăia fericit împreună cu nevasta lui. Aveau bani, averi şi bunăstarea lor creştea de la un an la altul. Dar, cum se întâmplă uneori, ghinionul vine peste noapte. De la un timp, aşa cum crescuse de la un an la altul, tot aşa începu bogăţia lor să scadă de la un an la altul. Până la urmă rămaseră doar cu moara, dar şi pe aceasta erau gata s-o piardă. Seara, după o zi de muncă, de îngrijorat ce era, morarul nu-şi putea afla odihna. Se răsucea de pe o parte pe alta în pat, chinuit de gânduri.

Într-o dimineaţă se sculă în zorii zilei, ieşi afară să se răcorească şi, când să păşească peste zăgazul morii, o rază de lumină îi învălui faţa, iar din apă auzi un murmur. Se uită spre locul de unde veneau şoaptele şi văzu o femeie foarte frumoasă şi gingaşă, al cărei păr lung şi auriu îi învăluia trupul alb ca de marmură. El îşi dădu seama că nu putea fi altcineva decât Ondina sau Ştima lacurilor, cum i se mai zicea, şi despre care mulţi oameni povesteau că au văzut-o. Îl cuprinse frica, neştiind ce să facă, să fugă sau să rămână acolo. Dar frumoasa zână îi vorbi duios, îi spuse pe nume şi-l întrebă de ce-i aşa de trist.

Morarul amuţise la început, apoi prinse curaj când auzi vocea prietenoasă a Ondinei. Îşi luă inima-n dinţi şi-i povesti cât de bogat fusese odinioară, cum sărăcise şi că nu mai ştia ce să facă să-şi salveze atât cât îi mai rămăsese din averea de demult.

– Fii liniştit, îi zise Ondina, eu am să te fac din nou bogat şi fericit, aşa cum ai fost odinioară. Dar trebuie să-mi promiţi că-mi vei da ce-i mai tânăr în casa ta. „Ce poate fi mai tânăr în casa mea decât puiul pisicii sau

al căţelului?” se gândi morarul şi căzu îndată la învoială. Ondina se cufundă în apă, iar morarul se grăbi bucuros spre casă, plin de speranţă. Dar nici n-apucă bine să intre în casă, că-l întâmpină slujnica anunţându-l că tocmai i se născuse un băieţel.

Atunci morarul se opri ca lovit de trăsnet, dându-şi seama că vicleana Ondina ştiuse şi-l păcălise. Cu capul plecat se duse la patul soţiei şi, când ea îl întrebă de ce nu se bucură că i s-a născut băieţelul, el îi povesti cele întâmplate şi ceea ce-i promisese Ondinei.

– La ce-mi folosesc acum bogăţia şi norocul, mai zise el, dacă îmi voi pierde copilul? Ce să fac?

Nici rudele şi nici cunoscuţii care veniseră cu daruri pentru noul-născut nu ştiură ce sfat să-i dea.

Între timp, averile se întorceau în casa morarului. De orice lucru se apuca, îi reuşea; era ca şi cum toate lăzile şi seifurile cu bani s-ar fi deschis şi ar fi început să-i umple lăzile lui. Banii se tot înmulţeau şi dulapurile îi deveneau tot mai neîncăpătoare. Averea morarului se făcu la loc, ba chiar se înmulţi.

Dar el nu se bucura, căci îşi aducea aminte de cuvântul dat Ondinei. De câte ori trecea pe lângă iaz, i se făcea teamă că Ondina ar putea ieşi din nou să-i amintească de datoria ce o avea faţă de ea.

Pe băiat nu-l lăsa să se apropie niciodată de locul acela.

– Ai grijă, îi spunea el, dacă te apropii de iaz, iese de acolo o mână care te înşfacă şi te duce la fundul apei.

Dar cum anii treceau şi Ondina nu se mai arăta, morarul începuse s-o uite.

Băiatul crescuse între timp şi intrase ucenic la un vânător să înveţe meserie. După ce învăţă tot ce era de învăţat şi deveni un vânător priceput, nobilul şi stăpânul satului îl luă la el în slujbă. În sat era o fată frumoasă şi cuminte care-i plăcea vânătorului. Când stăpânul văzu una ca asta, le dădu o căsuţă şi tinerii făcură nuntă mare, trăind apoi în pace şi iubire.

Odată, vânătorul urmărea o căprioară. Când ieşi din pădure la câmp deschis, vânătorul se luă pe urmele ei şi, în sfârşit, o culcă la pământ cu un glonte. El nu observă însă că se afla chiar în apropierea iazului şi se duse, după ce spintecă animalul şi-i scoase intestinele, să-şi spele mâinile. Dar abia-şi băgă mâinile în apă, că şi apăru Ondina râzând, îl apucă de braţe şi-l trase aşa repede în iaz, că valurile l-au înghiţit imediat.

Cum se făcuse seară şi el tot nu mai venea acasă, nevesti-sii începu să-i fie teamă că i s-a întâmplat ceva. Ieşi afară, îl căută peste tot, dar cum el îi povestise deja că fusese promis chiar de la naştere Ondinei şi că aceasta sigur îl urmărea ca să-l ia – de aceea nu avea voie să se ducă la iaz – soţia pricepu de îndată ce se întâmplase. Fugi pe mal şi, găsind tolba cu săgeţi a soţului ei, nu mai avu nici o îndoială. Plângând şi implorând cerul cu mâinile ridicate, începu să-şi strige zadarnic bărbatul. Alergă de partea cealaltă a iazului, dar tot degeaba. O blestemă pe Ondina cu vorbe de ocară, dar nu primi nici un răspuns. Faţa apei rămânea liniştită, iar luna se oglindea în iaz şi privea indiferentă la disperarea femeii.

Însă ea nu plecă de la iaz. Cu paşi mărunţi îi dădea ocol fără încetare, când liniştită, când urlând de disperare şi agitându-se, când suspinând aproape fără glas. De la un timp, îşi pierdu puterile: se aşeză pe pământ şi căzu într-un somn adânc. Şi începu să viseze: se făcea că urca înfricoşată nişte stânci; mărăcini şi cârcei îi zgâriau picioarele, ploaia îi biciuia faţa şi vântul îi ciufulea părul lung. Când ajunse în vârf, i se arătă o altă imagine: cer albastru, aer plăcut, pământ cu iarba mătăsoasă sub picioare, iar într-o poiană plină de flori de toate culorile o colibă ce strălucea de curăţenie. Se duse acolo şi deschise uşa: înăuntru era o bătrână cu părul alb care-i făcea cu mâna semne prietenoase. Şi dintr-o dată se trezi. Tocmai se lumina de ziuă. Tânăra soţie se gândi să-şi urmeze visul şi să plece să-şi salveze soţul.

Începu cu greu să urce pe muntele din apropiere şi totul se petrecu întocmai ca în vis: bătrâna o primi înăuntru prietenoasă şi o invită să ia loc pe un scaun.

– Trebuie să fi avut vreo nenorocire de-ai ajuns la căsuţa asta a mea.

Printre lacrimi, femeia îi povesti ce i se întâmplase.

– Curaj, zise bătrâna, eu am să te ajut. Uite, ţine acest pieptene de aur. Aşteaptă până se face lună plină şi apoi du-te la iaz, aşază-te pe mal şi piaptănă-ţi părul tău lung cu el. Când vei termina pieptănatul, pune pieptenele pe malul iazului şi aşteaptă să vezi ce are să se întâmple.

Femeia se întoarse acasă să aştepte luna plină, dar timpul trecea greu. În sfârşit, apăru crai nou, o semilună perfectă, apoi luna plină. Se duse repede pe malul iazului, se aşeză acolo şi începu să-şi pieptene părul negru cu pieptenele de aur; iar când fu gata, îl puse pe malul apei. Nu trecu multă vreme şi în adâncul apei se auzi zgomot, se ridică apoi un val, se rostogoli pe mal şi luă pieptenele de aur care dispăru în apă. Mai trecu ceva timp, cât să ajungă pieptenele la fund, şi la suprafaţa apei apăru capul vânătorului. Dar nu spuse nimic, ci doar îşi privi foarte trist nevasta.

Imediat apăru alt val care făcu să dispară capul. Apa se linişti şi în oglinda ei se vedea doar luna plină.

Disperată, femeia se întoarse acasă, dar în vis îi apăru din nou coliba şi bătrâna. A doua zi se duse iar în munţi la ea şi începu să se jeluiască. Atunci bătrâna îi dădu un fluier de aur şi-i zise:

– Aşteaptă până apare luna plină. Atunci să iei fluierul acesta, să te aşezi pe malul apei şi să cânţi o melodie frumoasă şi, când vei termina de cântat, să pui fluierul pe nisip; ai să vezi ce se va întâmpla.

Femeia făcu întocmai cum îi spusese bătrâna. Abia puse fluierul pe nisip, că se auzi o bolboroseală în adâncul iazului. Un val se ridică, se revărsă pe mal, şi, când se retrase, fluierul dispăruse şi el. Curând apele se dădură de-o parte şi apăru, de data aceasta, nu numai capul soţului ei, ci şi trupul lui până la brâu. El îşi întindea mâinile implorând ajutor, dar un alt val veni peste el, îl acoperi şi dispăru în adânc. „Ah, la ce-mi ajută mie” – se gândea femeia disperată – „că-mi văd bărbatul şi apoi dispare iar”. Şi inima i se umplu de mâhnire.

Se culcă plângând şi visă iar şi iar se duse, a treia oară, la coliba bătrânei din pădure. Aceasta îi dădu o roată de tors din aur, o mângâie cu vorba şi-i zise:

– Nu-i totul pierdut, aşteaptă până se va face lună plină, apoi ia roata de tors, aşază-te pe malul apei şi toarce un fus plin, iar când vei termina, pune roata pe mal şi vei vedea ce se va întâmpla.

Femeia urmă întocmai sfatul bătrânei. Îndată ce apăru luna plină, duse roata de tors pe malul apei şi începu să toarcă până ce termină toată lâna iar fusul fu plin cu fir. Dar abia puse roata pe mal, că în fundul apei se auzi o şi mai mare bolboroseală decât altă dată, iar un val puternic se abătu peste mal şi luă roata. Apoi, din apa strălucind la lumina lunii, apăru mai întâi capul soţului ei, apoi trupul lui în întregime. El sări repede pe mal, o luă de mână pe soţia lui şi plecară de acolo în fugă. Abia se depărtară de iaz, că apa se şi ridică, se revărsă peste maluri, ajunse pe

câmpie şi mătură tot ce întâlni în cale. Când fugarii văzură că li se apropie sfârşitul, femeia înfricoşată o strigă pe bătrână şi-i ceru ajutor. Îndată se prefăcură, ea într-o broască râioasă, el într-un broscoi. Apa ajunse până la ei fără să-i înece, încât reuşiră să scape şi să fugă mai departe, dar fiecare în altă parte.

Când apele se retraseră şi pământul se uscă, cei doi îşi recăpătară înfăţişarea omenească. Însă nu mai ştiau unul de altul, nici unde se află fiecare, ba erau şi printre străini şi habar nu aveau unde-i casa lor. Munţi înalţi şi văi adânci îi despărţeau. Ca să-şi poată câştiga pâinea cea de toate zilele, amândoi trebuiră să se facă ciobani. Un an de zile îşi mânară turma de oi la păşune, trişti, suferind unul de dorul celuilalt.

Când primăvara veni din nou, se duseră iar cu turmele la păşune şi întâmplarea făcu aşa fel ca ei să se întâlnească. Mai întâi el văzu pe coama unui deal o turmă de oi şi le mână şi pe ale lui într-acolo. Nu se recunoscură, dar se bucurară mult că nu mai erau singuri. În fiecare zi îşi duceau în acelaşi loc oile la păscut; nu prea vorbeau între ei, dar se simţeau bine împreună.

Într-o seară, când luna plină strălucea pe cer şi oile stăteau liniştite, păstorul luă fluierul din desaga lui şi începu să cânte un cântec trist. Când termină, văzu că păstoriţa vărsa lacrimi amare.

– De ce plângi? o întrebă el.

– Ah, spuse ea, uite aşa era o lună plină când mi-am văzut ultima oară bărbatul ieşind din apă.

El o privi atent şi, dintr-o dată, parcă i se luă un văl de pe ochi. Îşi recunoscu soţia pe care o uitase, şi ea, la rândul ei, când se uită mai bine, văzu că acela care cânta din fluier era chiar soţul ei. Se îmbrăţişară şi se sărutară, plini de bucurie. Nici să-şi pună vreo întrebare nu mai aveau timp, aşa erau de fericiţi că s-au regăsit.

Iepurele şi ariciul

Povestirea aceasta pare o născocire, băiete, şi totuşi ea este adevărată, căci bunicul meu de la care am auzit-o şi eu o ştia de la bunicul lui şi, de fiecare dată când ne-o spunea, avea grijă să adauge tihnit la sfârşitul povestirii: „Trebuie să fie adevărată, fiule, că de n-ar fi, nu s-ar povesti”.

Se spune că totul a început într-o duminică dimineaţă la început de toamnă, pe vremea când înfloreşte hrişca. Soarele strălucea luminos pe cerul albastru, zefirul adia călduţ pe deasupra miriştii, ciocârliile cântau în aer, albinele zumzăiau printre florile de hrişcă, oamenii se duceau la biserică şi toate vieţuitoarele pământului păreau mulţumite, chiar şi ariciul cârcotaş şi mofturos. El stătea în faţa uşii casei sale cu braţele încrucişate şi se bucura de adierea zefirului îngânând un cântecel, nici prea bine, nici prea rău, cum poate cânta un arici duminica dimineaţa. Şi aşa, privind el peste câmpia întinsă şi fredonând o melodie cunoscută, îi veni un dor de ducă şi se gândi ca, până ce nevasta lui termina de spălat şi îmbrăcat copiii pentru mers la biserică, el să se plimbe puţin şi să vadă ce mai este cu recolta lui de gulii.

Zis şi făcut. Închise uşa după el şi plecă la câmp. Dar, nu departe de casă, se opri la o tufă de porumbele coapte, ce crescuse pe câmp, chiar lângă napii lui: acolo dădu de un iepure, care, şi el, se dusese la câmp să vadă ce-i mai face varza. Când ariciul văzu iepurele, îi spuse frumos „bună dimineaţa”. Iepurele însă, din cauza blănii lui albe, se ţinea cu nasul pe sus, aşa că, încruntat şi trufaş, nu se osteni să răspundă la salutul ariciului. Ba îl şi întrebă răstit:

– Ce cauţi aşa de dimineaţă pe câmp, cumetre?

– Mă plimb puţin, ştii, eu...

– Te plimbi? – râse iepurele batjocoritor. Părerea mea este că ai putea să-ţi foloseşti picioarele la ceva mai bun.

Aceste cuvinte îl scoaseră din sărite pe arici, căci suporta orice, numai să se lege cineva de picioarele lui nu, fiindcă natura era vinovată că le avea aşa strâmbe, şi nu el.

– Îţi închipui, poate, că tu, cu picioarele tale, reuşeşti mai bine? îl întrebă ariciul pe iepure.

– Da, aşa îmi închipui, răspunse iepurele şi mai înfumurat.

– Hai să ne luăm la întrecere şi pariez, zise ariciul, că te întrec la fugă.

– Ei, asta-i culmea caraghioslâcului, tu, cu picioarele tale strâmbe, să mă întreci pe mine!... Din partea mea, n-am nimic împotrivă, pe ce punem pariu?

– Pe un ludovic de aur şi o butelcă de rachiu, zise ariciul.

– De acord, răspunse iepurele şi dădu pornirea. Hai, ce mai aştepţi?

– Nu aşa deodată, eu sunt un tip practic. Mă duc mai întâi acasă, mănânc bine şi apoi pornim întrecerea. Peste o oră, după ce mi-am luat micul dejun, am să fiu din nou aici.

Şi plecă. Iepurele nu-şi făcu gânduri, era mulţumit şi aşa.

În drum spre casă, ariciul îşi zicea în sinea lui: „Iepurele ăsta-i tare înfumurat fiindcă are două picioare lungi. Dar tot eu am să câştig întrecerea. Ha, ha, ha! S-o fi crezând el mare mahăr, persoană de vază, dar în realitate e un prostănac înfumurat. Şi am să-l fac eu să plătească pentru că m-a jignit”.

Când ajunse acasă, ariciul îi zise nevestei lui:

– Femeie, îmbracă-te repede că trebuie să mergi cu mine la câmp.

– Da’ de ce mă rog?

– Am pus pariu cu iepurele, pe un ludovic de aur şi o butelcă de rachiu, şi vreau ca tu să fii martoră că eu alerg mai repede şi câştig pariul.

– Doamne fereşte, omule, începu să se caine femeia, nu ţi-i bine? Ţi-ai pierdut minţile de tot? Cum vrei tu să te iei la întrecere cu iepurele, doar ştii ce iute aleargă.

– Tacă-ţi fleanca, asta-i treaba mea. Tu trebuie numai să fii martor. Şi să nu te mai bagi în treburile bărbaţilor, auzi? Marş de te îmbracă şi hai cu mine!

Ce putea biata femeie să facă? Trebuia să-l urmeze pe nebunul de bărbatu-său, n-avea încotro.

Cum mergeau ei aşa pe câmp, ariciul îi zise nevestei lui:

– Acum fii atentă la ce-ţi spun. Vezi tu ogorul acela lung? Acolo trebuie să alergăm, eu şi iepurele. Chipurile, eu pe o brazdă şi el pe cealaltă. Vom începe din capătul de sus, de pe deal. Tu nu trebuie să faci altceva decât să stai ascunsă aici în brazdă şi, când iepurele va veni pe cealaltă parte a brazdei, tu să-i strigi: „Am ajuns”.

Aşa ajunseră ei la ogor. Ariciul îi arătă nevestei locul şi urcă pe deal. Când ajunse sus, iepurele era deja acolo.

– Ei, putem începe? întrebă iepurele.

– Desigur, răspunse ariciul.

– Atunci, start!

Şi fiecare o luă la fugă pe brazda lui. Iepurele numără până la trei – unu, doi, trei –, îşi făcu vânt şi o luă la goană în jos ca o furtună. Ariciul însă merse cam trei paşi, apoi se ascunse după o brazdă şi rămase acolo liniştit. Când, gâfâind, iepurele ajunse la capătul de jos al ogorului, nevasta ariciului îi strigă de pe cealaltă brazdă:

– Am ajuns, am ajuns!

Mare fu mirarea iepurelui! Căci el nu putea face deosebire între vocea ariciului şi cea a nevestei lui. Totuşi, îşi zise: „Ceva nu-i în ordine în

afacerea asta”. Şi strigă:

– Hai încă o dată, să alergăm în sens invers.

Şi o luă la fugă ca o furtună de părea că-i zburau urechile de pe cap. Nevasta ariciului rămase la locul ei. Când ajunse în culmea dealului, îl întâmpină ariciul în persoană care-i strigă:

– Am ajuns! Am ajuns!

Iepurele îşi ieşi din fire şi strigă:

– Încă o dată înapoi!

– Cum vrei, zise ariciul, mie chiar îmi face plăcere şi am să alerg de câte ori vrei tu.

Şi aşa alergă iepurele de şaptezeci şi trei de ori, iar ariciul stătea la soare pitit în brazdă. Când iepurele ajungea sus, ariciul striga: „Am ajuns!” şi când iepurele ajungea jos, nevasta ariciului striga şi ea „Am ajuns!”.

A şaptezeci şi patra oară, iepurele nu mai putu ajunge până la marginea ogorului. Pe la mijlocul drumului căzu jos, cu sângele curgându-i pe nas, şi-şi dădu obştescul sfârşit. Ariciul îşi luă ludovicul de aur şi butelca de rachiu, îşi strigă nevasta de pe brazdă şi amândoi, bucuroşi nevoie-mare, plecară acasă.

Şi uite-aşa s-a întâmplat odată ca niciodată că un arici l-a fugărit pe un iepure până când urechilă şi-a dat duhul. Şi de atunci nici un iepure n-a mai pus pariu cu vreun arici.

Învăţătura ce se trage din această poveste este mai întâi aceea că nimeni, chiar dacă se consideră persoană de vază, nu trebuie să-şi bată joc de altcineva, fie şi de un arici; apoi, că acela care merge în peţit să-şi aleagă nevastă asemenea lui: de-i arici, să se însoare tot cu o aricioaică. Altfel, căsnicia nu merge bine, căci femeia trebuie să asculte de bărbatul ei.

Fiul nerecunoscător

Odată, un om şedea cu nevasta lui în pragul uşii. Tocmai fripseseră o găină şi voiau să se ospăteze. Atunci îl văzură venind pe bătrânul tată al omului acestuia şi ascunseră găina ca să nu-i dea şi lui din ea. Bătrânul se opri în dreptul lor, bău o gură de apă şi plecă. Fiul vru să aducă iar găina friptă pe masă, dar când s-o ia de unde o ascunsese, găsi o broască râioasă care-i sări în faţă, se aşeză pe masă şi nici că vru să mai plece. Şi când voiau s-o atingă, el sau nevasta lui, se uita la ei de parcă ar fi vrut să-i otrăvească din priviri. Ba încă mai şi cerea de mâncare mereu.

Până la urmă, fiul nerecunoscător şi nevasta lui nu avură altceva de făcut decât să-şi ia lumea în cap.

Şi duşi au fost, nimeni nu i-a mai văzut de atunci.

Ploaia de stele

Era odată o fetiţă căreia îi muriseră mama şi tata şi ea rămăsese aşa de săracă, încât nu mai avea nici o cămăruţă unde să locuiască, nici un pat unde să doarmă, în sfârşit, nimic altceva decât hainele de pe ea şi bucăţica de pâine pe care unii trecători miloşi i-o dădeau din când în când.

Ea era însă o fetiţă bună şi credincioasă.

Şi, cum era părăsită de toată lumea, plecă, cu Dumnezeu în gând, pe câmp, la voia-întâmplării. La un moment dat, se întâlni cu un om sărac care-i spuse:

– Dă-mi şi mie ceva de mâncare, sunt mort de foame.

Ea îi dădu ultima bucăţică de pâine ce-o avea la ea, zise: „Dumnezeu să te binecuvânteze”, şi plecă mai departe.

În drum, întâlni un copil care-i spuse:

– Mi-e tare frig la cap, dă-mi ceva să mă acopăr.

Fetiţa nu stătu mult pe gânduri, îşi luă căciuliţa de pe cap şi i-o dădu. Şi iar plecă la drum. Şi iar apăru un copil gol-goluţ, tremurând de frig. Îi dădu hăinuţa ei şi plecă mai departe. Ajunse într-o pădure pe înserat; o femeie sărmană veni la ea şi fetiţa ei dădu şi cămăşuţa pe care o mai avea, gândind: „E noapte, nu mă vede nimeni, pot să stau şi dezbrăcată”.

Şi, cum stătea ea aşa, deodată văzu deasupra capului o ploaie de stele care, când cădeau pe pământ, se prefăceau în monezi de aur. Din cer îi căzu la picioare o tunică ţesută din fir de aur şi un inel preţios. Ea îmbrăcă tunica, îşi puse inelul pe deget, apoi începu să adune monedele de aur; deveni, astfel, foarte bogată şi trăi apoi în belşug şi fericire toată viaţa.

Sfecla

Erau odată doi fraţi care slujeau amândoi ca soldaţi, numai că unul era bogat, celălalt sărac. Cel din urmă se gândi că trebuie să scape de sărăcie. Îşi dezbrăcă uniforma ostăşească şi se făcu ţăran: ară un ogor şi semănă pe el sfeclă. Din tot ce-a semănat el, numai o sămânţă a încolţit şi din ea a răsărit o sfeclă mare, care tot creştea şi creştea şi nu se mai oprea din crescut. Putea fi numită regina sfeclelor, pentru că aşa ceva nu se mai văzuse şi nu se va mai vedea niciodată. La sfârşit, era aşa mare, încât ocupa, ea singură, o căruţă pe care nu o puteau trage doi boi. Nici ţăranul nu ştia ce să creadă, dacă era norocul sau ghinionul lui sfecla aceasta. Mai întâi se gândi s-o vândă, „dar ce mare brânză iei pe ea?”, apoi s-o mănânce, dar „poţi mânca şi sfecle mai mici!”, aşa că hotărî s-o ducă regelui căruia spera să-i facă o mare onoare.

Îşi luă căruţa, înjugă la ea doi boi, puse sfecla în căruţă şi se duse la palat.

– Ce-i lucrul acela uriaş de colo? întrebă Măria Sa. Multe minuni mi-a fost dat să văd, dar aşa un monstru încă nu. Sau e ceva ce numai tu ştii, vei fi fiind unul din cei cu stea în frunte; sau născut cu căiţa în cap, copil cu noroc cum se zice.

– Vai de mine, Măria Ta, zise ţăranul, nu-s deloc un copil cu noroc, sunt un biet soldat sărac şi, pentru că nu mai aveam ce mânca, mi-am atârnat uniforma în cui şi m-am făcut ţăran. Am un frate care este bogat şi probabil că-l cunoaşte şi Măria Ta. Eu, fiind aşa sărac, nu mă ştie nimeni.

Regelui i se făcu milă de ţăran şi zise.

– Lasă că ai să scapi şi tu de sărăcie. Am să te răsplătesc, am să fac din tine un om la fel de bogat ca fratele tău. Şi-i dărui, pe lângă o grămadă de bani, păduri, păşuni, turme, că deveni săracul aşa de bogat, încât nici nu se mai putea compara cu fratele lui.

Când fratele bogat auzi că numai cu o sfeclă celălalt ajunsese mare bogătan, se îngălbeni de invidie, gândindu-se tot timpul cum să facă să-i surâdă şi lui norocul. Atunci, plănui să facă ceva şi mai grozav; luă nişte bani şi nişte cai şi-i duse regelui în dar, aşteptându-se să primească înapoi un dar şi mai mare. Dacă fratele lui a primit aşa bogăţie pentru o sfeclă, cum să nu primească el ceva şi mai şi?

Regele primi darurile şi-i spuse că nu avea ce să-i dea în loc decât sfecla fratelui lui. Aşa că i-o puse în căruţă şi-i porunci s-o ducă acasă.

Ajuns acasă, mânios la culme, îşi pierdu liniştea tot gândindu-se cum să se răzbune; până la urmă hotărî să-şi omoare fratele. Căută nişte ucigaşi care să facă treaba în locul lui, se duse la frate-său şi-i zise:

– Dragă frate, eu ştiu undeva o comoară ascunsă pe care am putea s-o avem amândoi şi s-o împărţim între noi. Nu te duci s-o cauţi?

Celuilalt îi surâse ideea şi plecă fără să şovăie o clipă.

Dar, când ieşi la câmp, ucigaşii plătiţi săriră pe el cu gând să-l spânzure de un copac. În timp ce se târguiau ei cum să-şi ducă fapta la bun sfârşit, din depărtare se auzi un tropot de copite. Îi cuprinse frica, băgară ostatecul în sac, îl atârnară de creanga unui copac şi-o luară la goană. Când ajunseră la drum deschis, văzură că nu era decât un student care călărea şi cânta. Dar şi cel din sacul atârnat în copac îl auzi pe drumeţ şi-i strigă:

– Binecuvântată fii, oră a salvării!

Studentul se uită peste tot şi nu văzu nimic. De unde putea veni vocea? se mira el. În sfârşit, zise:

– Cine mă strigă?

– Ridică-ţi ochii în sus, sunt aici, în sacul înţelepciunii, în scurt timp am învăţat tot ce era de învăţat: ştiu să citesc în stele, înţeleg foşnetul vântului, murmurul nisipului mării, ştiu să vindec bolile, ştiu puterea pietrelor, ierburilor, păsărilor. Dacă vii şi tu aici poţi să cunoşti izvorul înţelepciunii.

Tare se mai minună studentul auzind toate acestea.

– Binecuvântată fie ora în care te-am întâlnit! N-aş putea să intru şi eu în sacul înţelepciunii? zise la rândul lui.

Cel de sus răspunse ca şi cum n-ar prea fi vrut.

– Mde, câteva minute am să te las, dar mai mult nu, şi asta în schimbul unei plăţi bune; mai trebuie să aştepţi încă o oră, căci mai am ceva de învăţat.

După ce aşteptă ce aşteptă, studentul începu să se plictisească şi-l rugă pe ţăran să-l lase totuşi să intre mai repede în sac, setea lui de cunoaştere fiind teribil de mare.

Atunci ţăranul se învoi şi, ca şi cum i-ar fi făcut o mare favoare, îi zise:

– Ca să pot ieşi eu de aici şi să intri tu în locul meu, trebuie să dai jos sacul pe o frânghie.

Zis şi făcut. Studentul dădu sacul jos, îl desfăcu la gură şi ţăranul strigă:

– Acu’ ajută-mă să ies repede!

Studentul îl ajută şi se grăbi să intre el înăuntru.

– Stai aşa – zise ţăranul –, nu oricum se intră în sacul înţelepciunii.

Şi-l apucă de cap, apoi îl băgă cu capul în jos în sac, strânse sacul la gură şi-l urcă în vârful copacului lăsându-l să se balanseze în aer. De jos îi strigă:

– Ei, care-i situaţia, tinere? Nu simţi deja cum îţi vine înţelepciunea la cap? Vei avea o bună experienţă, te asigur de asta. Aşa că stai binişor acolo până vei deveni mai înţelept.

Apoi urcă pe calul studentului şi plecă. După o oră, trimise pe cineva să-l dea pe nefericit jos din copac şi să-l elibereze din sac.

Grinda cocoşului

Era odată un vrăjitor care stătea în mijlocul unei mulţimi ce privea cu gura căscată şi ochii cât cepele la minunile pe care el le făcea. Chemase la el un cocoş care ridicase de jos o grindă şi o aduse ca şi cum ar fi fost un pai.

Printre cei care priveau se afla şi o fată deşteaptă care găsise un trifoi cu patru foi şi asta o făcuse şi mai isteaţă; aşa că nici un truc de-al vrăjitorului nu putea s-o păcălească, ea pricepea totul.

– Oameni buni – striga ea mulţimii de gură-cască –, nu vă lăsaţi înşelaţi, căci cocoşul duce nişte paie, nu o grindă.

Atunci vrăjitorul dispăru şi oamenii văzură că totul fusese o iluzie: cocoşul ridicase câteva paie şi nu o grindă. Care mai de care începu să-l înjure pe şarlatan, iar el se gândea cum să se răzbune pe fată.

Nu trecu multă vreme de la întâmplarea aceasta că fata se mărită şi, gătită frumos, la braţ cu mirele, urmaţi de săteni, se îndrepta spre biserica înălţată pe câmp, lângă sat. Dintr-o dată, în calea lor apăru un râu peste care nu era nici un pod, nici o punte de trecut. Cum stăteau mirii şi invitaţii pe malul apei, de partea cealaltă o voce de bărbat, nu alta decât a vrăjitorului, strigă batjocoritor:

– Ei, frumoaso, tu, care le ştii pe toate, unde ţi-s ochii de iei drept apă ceea ce-ţi stă în faţă? De ce stai cu poalele ridicate?

Când privi mai bine, fata văzu că într-adevăr se afla pe câmp, în faţa unui lan cu flori albastre ce se unduiau în bătaia vântului.

Nuntaşii care o urmau se dezmeticiră şi ei şi o alungară pe fată cu vorbe de ocară.

Bătrâna cerşetoare

Era odată o femeie bătrână şi foarte săracă. Ai văzut vreodată, cititorule, o bătrână cerşetoare? Ei, femeia aceasta cerşea ca toate celelalte şi, când cineva îi dădea un bănuţ, zicea:

– Dumnezeu să-ţi ajute!

Într-o zi, ajunse ea la o uşă după care era un ştrengar de băiat care se încălzea la un foc. El îi spuse prietenos bătrânei care tremura de frig la uşă:

– Vino şi mata bunicuţo, la foc şi te încălzeşte puţin.

Bătrâna intră înăuntru, dar se aşeză prea aproape de foc, aşa că zdrenţele ei începură să ardă şi arseră până ce nimic nu mai putu fi salvat.

Tânărul stătea şi o privea plângând.

Nu-i aşa că ar fi putut stinge focul? Chiar dacă n-ar fi avut apă, din lacrimile lui poate că s-ar fi făcut două fântânele din care ar fi putut să curgă apă şi să stingă focul. Dar n-a făcut nimic. Ei, ce zici de asta, cititorule?

Copt şi răscopt

Pe vremea când Dumnezeu încă mai umbla pe pământ însoţit de Sfântul Petru, ajunse într-o seară la un fierar şi primi adăpost pentru o noapte.

Acu’, se întâmplă că mai veni acolo şi un biet cerşetor bătrân şi cocârjat şi-i ceru fierarului de pomană. Bunului Petru i se făcuse milă de el şi zise:

– Domnule fierar, dacă nu vă e cu supărare, eu l-aş ajuta pe omul ăsta să-şi câştige bucăţica de pâine.

Dumnezeu vorbi şi el cu blândeţe:

– Fierarule, fă un foc bun în cuptorul tău şi eu am să fac aşa fel ca bătrânul acesta cocârjat şi bolnav să se transforme într-un tinerel.

Fierarul se învoi, Sfântul Petru trase la foale ca să aprindă focul şi, când focul se aprinse şi cărbunii ardeau, Dumnezeu îl luă pe bătrânel, îl băgă în cuptor şi el arse acolo ca o tufă uscată de trandafir. După ce se stinse focul, Dumnezeu îl scoase afară pe moşneguţul copt şi răscopt, îl udă cu apă şi, după ce-l răci bine, îi dădu binecuvântarea; şi omul se făcu deodată puternic, sănătos, tânăr ca la douăzeci de ani.

Fierarul, care urmărea totul cu atenţie, îi invită apoi la cină. El avea însă o soacră bătrână, cocârjată, chioară, vai de capul ei, care se duse la tânăr şi începu să-l descoase cum fusese în cuptor şi de ce nu-l arsese focul. Tânărul îi spuse că nu se simţise niciodată mai bine ca atunci când era în cuptor, că parcă ar fi fost într-o baie de rouă, nu în flăcări.

Vorbele tânărului îi sunară bătrânei toată noaptea în urechi.

Când Domnul plecă dimineaţa şi-i mulţumi pentru ospitalitate, fierarul se gândi şi el că n-ar fi rău s-o bage pe bătrână în cuptor s-o întinerească. Doar văzuse totul şi ştia cum să facă. O strigă şi o întrebă dacă n-ar vrea să fie iar ca odinioară, o fată de optsprezece ani.

– Cu dragă inimă! zise ea. (Mai ales că ştia de la tânăr ce plăcut era în cuptor.)

Aşa că făcu el un foc zdravăn şi o băgă în cuptor pe mama-soacră. Bătrâna începu să urle şi să se zvârcolească de durere.

– Stai liniştită, ce ţipi aşa, ca să fii tânără şi frumoasă trebuie să mai şi suferi!

Şi în timpul acesta trăgea la foale şi înteţea focul. Hainele ei arseră. Bătrâna răcnea însă ca din gură de şarpe. Fierarul se gândi: „Totuşi, ceva nu-i în ordine, de ce ţipă aşa?” O scoase de acolo şi o băgă în apă. Răcni ea şi mai tare. Casa se umplu de ţipete şi o auziră fiicele şi nurorile. Alergară spre troaca cu apă, o scoaseră de acolo, zbârcită, neagră, ca o maimuţă. Cum două dintre fete erau gravide, născură chiar în noaptea aceea din cauza spaimei. Dar nu doi copii aduseră ele pe lume, ci două maimuţe. Le duseră în pădure şi se spune că de la cei doi născuţi ai lor se trage neamul maimuţelor.

Animalele Domnului şi animalele Diavolului

Dumnezeu, stăpânul lumii, a creat toate animalele cu rostul lor, iar pe lupi i-a ales să-i fie câini. Dar a uitat să facă şi căprioara. Atunci diavolul ce s-a gândit? Să facă şi el ceva. Şi a făcut căprioara: delicată, cu picioarele lungi şi fine, pielea catifelată, dar şi cu o coadă lungă. Când mergea în poieniţă, rămânea cu coada prinsă în mărăcini şi mereu trebuia să vină diavolul ca s-o elibereze de acolo. Asta începu să-l sâcâie, aşa că, într-o zi, muşcă el coada căprioarei şi ea rămase ciuntită. Şi arăta aşa cum arată şi azi. Şi toate căprioarele sunt la fel.

Acu’ zburdau ele vesele, dar se întâmplă că Bunul Dumnezeu le văzu cum rodeau pomii cu dinţii, stricau viţa-de-vie cea nobilă şi alte plante. Asta îl necăji pe Dumnezeu, aşa că, din milă pentru plante, dădu drumul la lupii care stăteau închişi, iar aceştia mâncară îndată căprioarele. Cum află diavolul despre isprava asta, se înfăţişă la Dumnezeu şi-i zise:

– Creaturile tale mi le-au ucis pe ale mele!

– De ce ai făcut ceva care strică?

– Am făcut ceva după chipul şi asemănarea mea, cum şi tu ai făcut după chipul şi asemănarea ta.

– Să-mi plăteşti pagubele!

– Bine, ţi le voi plăti atunci când vor cădea toate frunzele din toţi stejarii.

Veni toamna, căzură frunzele de pe stejari şi diavolul se înfăţişă la Domnul să-şi ia plata.

Domnul îi zise:

– În biserica din Constantinopol se află un stejar care are toate frunzele pe el.

Diavolul fugi să vadă cu ochii lui acel stejar care încă purta frunze pe el. Rătăci şase săptămâni prin pustiu şi, într-adevăr, când ajunse la Constantinopol, văzu acolo un stejar înalt plin de frunze verzi. Atunci îşi dădu seama că a pierdut şi trebuie să renunţe la pretenţiile lui. De ciudă, însă, le scoase ochii la toate căprioarele şi le puse ochi de drac în loc. De atunci, căprioarele au coada ciuntă şi ochi de diavol, iar diavolul îşi ia ades, cu drag, chip de căprioară. Şi aşa, din multe poveşti, aflăm cum vânătorul este atras în desişul pădurii de către o căprioară care nu-i altceva decât diavolul.

Cei doisprezece servitori leneşti

Odată, doisprezece servitori leneşi nu făceau mai nimic toată ziua; stăteau pe iarba moale şi se lăudau care mai de care cât de leneş era.

Primul zicea:

– Ce-mi pasă mie de lumea voastră! Eu am destulă treabă cu a mea. Grija pentru trup îmi este îndeletnicirea de căpetenie; nu mănânc pe sponci şi beau cât pot duce. Dacă aş avea patru prânzuri şi dacă nu mi-ar fi mereu foame, mi-ar fi şi mai bine. Să mă scol, ca alţii, cu noaptea-n cap, nu-i în firea mea, iar dacă mă scol totuşi, către amiază, caut un loc cât mai ferit, că, de mă strigă stăpânul, să mă fac că nu l-am auzit, iar dacă mă strigă a doua oară, mai aştept o vreme până ce mă ridic. Apoi o pornesc cât mai încet cu putinţă. Numai în felul ăsta e suportabilă viaţa.

Al doilea zicea şi el:

– Eu am de îngrijit un cal, dar îi las zăbala în bot şi, când nu am chef, nu-i dau nimic de mâncare şi-i spun stăpânului că a mâncat deja. Apoi mă aşez în căpiţa cu fân şi dorm cel puţin patru ore. Îmi întind din când în când un picior afară, dau de câteva ori cu el pe cal, aşa că pare ţesălat şi curat. La ce să mă omor cu treaba? Ei, şi cu toate astea, slujba mi se pare grea.

Al treilea zise:

– Nici eu nu mă dau peste cap cu treaba. Nimic nu-ţi iese din asta. Mai bine mă aşez la soare şi dorm. Începe să plouă? Ei şi? N-are decât să plouă cât vrea Domnul! Odată a fost o ploaie torenţială aşa de puternică, încât mi-a smuls părul din cap, mi-a făcut chiar o gaură în căpăţână, ei şi?

Am pus o oblojeală pe gaură şi mi-a trecut. Necazurile ce-ţi vin de la muncă sunt mai grele, am avut şi eu multe, şi nu o dată.

Al patrulea zise:

– Dacă trebuie să mă apuc de o treabă importantă, mă aşez şi picotesc cam o oră, aşa ca să-mi adun forţele. Apoi, tihnit, mă întreb dacă are rost să mă apuc de treaba aceea. Şi dacă găsesc una mai uşoară, o las pe cea de căpetenie şi mă apuc de cealaltă. Şi tot mi-e prea mult.

Al cincilea zise:

– Ce să mai spun! Gândiţi-vă şi voi, eu ar trebui să curăţ gunoiul din grajd, să-l încarc în căruţă şi să-l duc de acolo. Dar nu mă-ntrec cu graba, nu, dacă iau ceva în furcă, fac aşa fel să fie cât mai puţin, o ridic apoi pe jumătate, mă hodinesc un sfert de oră şi abia după aceea arunc în căruţă gunoiul. N-am chef să-mi dau duhul muncind.

Al şaselea zise:

– Să vă fie ruşine! Pe mine nu mă sperie nici o muncă, dar eu mă aşez în pat câte trei săptămâni, nu mă dezbrac de haine şi nici nu mă descalţ. De ce să mă chinui cu şireturile şi cataramele de la bocanci? N-au decât să-mi cadă din picioare. Vreau să urc pe o scară? Pun piciorul pe o treaptă, celălalt pe a doua, apoi mă opresc şi număr câte mai sunt până în vârf ca să văd unde şi de câte ori mă voi putea odihni.

Al şaptelea zise:

– La mine nu merge aşa. Stăpânul meu controlează ce-am făcut, numai că lipseşte de acasă toată ziua. Eu nu pierd însă nici un moment ca să mă fofilez, să trec uşurel pe lângă treabă. Dacă mă trimite undeva, patru vlăjgani trebuie să mă împingă din spate. Dacă pe un pat de campanie dorm şase, unul lângă altul, mă aşez şi eu alături. Şi, cum nu mă pot trezi, mă cară ei acasă. Nu-i grozav?

Al optulea zise:

– Văd bine că sunt singurul flăcău mai curajos. Stă o piatră în faţa mea, îmi dau toată silinţa s-o păşesc, apoi mă aşez pe pământ şi dacă sunt

ud, plin de noroi, rămân aşa până mă usucă soarele. Ba mai mult, mă întorc de pe o parte pe alta ca să mă prindă pe toate părţile razele lui.

Al nouălea zise:

– Să vă spun eu una şi mai bună! Era azi în faţa mea o bucată de pâine, dar mi-era aşa de lene, că n-am întins mâna s-o iau, deşi muream de foame. Alături era şi un urcior, mare şi greu, pe care n-am avut chef să-l ridic deşi mi-era sete. Să mă întorc de pe o parte pe cealaltă mi se pare deja prea mult, aşa că am rămas ca un lemn toată ziua.

Al zecelea zise:

– Mie lenea mi-a adus necazuri, un picior rupt şi o gambă umflată. Stăteam liniştit într-un şanţ şi cu picioarele întinse pe şosea. N-am auzit că vine o căruţă şi nu mi-am tras picioarele. Aşa că roţile au trecut peste mine. Poate că mi le-aş fi tras dacă auzeam căruţa, dar n-am auzit-o, căci muştele îmi zumzăiau în urechi şi mişunau pe la nasul meu, îmi intrau şi-mi ieşeau din gură, şi n-avea cine să le alunge.

Al unsprezecelea zise:

– Ieri mi-am părăsit slujba. Răspundeam de biblioteca stăpânului. Nu mai aveam chef să-i aduc şi să duc înapoi cărţoaiele. Şi asta în fiecare zi. Mai bine zis, el m-a dat afară, căci şi-a găsit cărţile mâncate de şoareci şi hainele, de care tot eu mă ocupam, găurite de molii. Avea dreptate stăpânul.

Al doisprezecelea zise:

– Azi trebuia să mă duc cu căruţa la câmp. Eu mi-am făcut un culcuş într-o claie de paie şi m-am culcat. Hăţurile mi-au scăpat din mâini şi, când m-am trezit, calul era deja departe. Ba mai mult, îi lipseau zăbala, căpăstrul, hamurile, şaua, totul. Calul nimerise într-un smârc şi rămăsese prins acolo. Eu, ce era să fac, m-am culcat iar în paie. Norocul meu a fost că a venit stăpânul şi a scos calul afară, că de nu venea el şi nu făcea larmă, dormeam şi acum acolo.

Şi uite-aşa, cei doisprezece slujitori erau foarte fericiţi şi mulţumiţi de viaţa lor trândavă. Dar mult nu le-a mers. Până la urmă toţi au rămas fără slujbe.

Ciobănaşul

Era odată un ciobănaş care, din pricină că putea răspunde la orice întrebare ce i se punea, devenise foarte cunoscut în lumea întreagă. Până şi regele auzise de el şi, cum nu-i venea să creadă, porunci ca băiatul să fie adus în faţa lui. Când acesta se prezentă la rege, Măria Sa îi zise:

– Poţi să-mi răspunzi la trei întrebări pe care aş vrea să ţi le pun? Dacă-mi dai răspunsul corect, te vei putea considera copilul meu şi vei locui în palatul regal.

Băieţaşul răspunse:

– Care sunt cele trei întrebări?

– Prima întrebare sună aşa: câte picături de apă sunt în mările din lumea asta?

– Măria Ta, răspunse ciobănaşul, porunceşte mai întâi ca toate râurile de pe pământ, care se varsă în mare, să se oprească, astfel ca să nu mai curgă nici o picătură de apă în mare până ce nu termin eu de numărat, apoi îţi voi spune câte sunt în mare.

– Cealaltă întrebare sună aşa: câte stele sunt pe cer?

– Dă-mi, Măria Ta, o coală de hârtie mare cât cupola cerească şi pe ea voi însemna toate stelele, chiar şi pe cele mai mici, pe care ochiul nu le poate zări. Apoi adăugă: sunt atâtea stele câte puncte pe hârtia asta. Cine le poate număra, să le numere.

Regele zise iar:

– A treia întrebare sună aşa: câte secunde are eternitatea?

Atunci ciobănaşul spuse:

– În spatele Pomeraniei este un munte de diamant care măsoară o oră de mers în înălţime, o oră în lăţime şi una în adâncime; aici vine o dată la o sută de ani o păsărică să-şi ascută ciocul şi, când tot muntele va fi tocit, atunci va fi trecut prima secundă din eternitate.

Regele zise mulţumit:

– Ai răspuns la cele trei întrebări ca un mare înţelept. Te poţi considera fiul meu şi poţi locui la palat.

Helerii furaţi

Odată şedeau la masă mama, tata, copiii şi un bun prieten venit în vizită. Cum şedeau ei aşa mâncând şi vorbind ba de una, ba de alta, bătu ora douăsprezece. Atunci, străinul văzu cum uşa camerei se dă în lături şi în cameră intră un copil îmbrăcat în haine albe ca zăpada. Faţa îi era palidă. Nu se uită la ei, nu scoase nici un cuvânt, ci se duse în camera alăturată. La scurt timp se întoarse şi, la fel, fără să privească sau să spună vreun cuvânt, părăsi încăperea pe uşa prin care intrase. Şi a doua seară, şi a treia seară se întâmplă la fel. În cele din urmă, musafirul întrebă cine era copilul acela frumos care vine în fiecare zi la cină.

– N-am văzut nimic, spuse tatăl şi nici n-am habar cine ar putea fi.

Într-o seară, când copilul apăru iar, oaspetele i-l arătă, dar tatăl spuse că nu vede nimic, la fel şi mama şi ceilalţi copii. Atunci străinul se ridică de la masă, merse în camera alăturată, întredeschise uşa şi privi înăuntru. Acolo îl văzu pe copilul în alb stând pe podea şi scormonind cu degetul; când îl zări pe străin, dispăru.

Acu’, prietenul povesti cu de-amănuntul ce văzuse, descriind copilul iar tatăl spuse:

– Ah, ăsta-i copilaşul meu iubit care a murit acum câteva săptămâni.

Atunci se duseră, sparseră podeaua şi găsiră acolo câţiva heleri (bănuţi) pe care mama îi dăduse copilaşului, ca să-i dea unui cerşetor. Băiatul însă îi strânsese gândind: „nu se ştie când voi avea nevoie de aceşti bănuţi să cumpăr măcar câţiva pesmeciori”. Şi, uite-aşa, bietul copilaş nu avea linişte în mormânt şi venea să-şi caute helerii.

Atunci părinţii dădură bănuţii unui om sărac şi de atunci copilul nu mai apăru niciodată.

Cum să-ţi cauţi o nevastă

Era odată un cioban tânăr care voia să se însoare numaidecât. Îşi aduse el aminte de trei surori pe care le ştia de mult, una mai frumoasă decât cealaltă, şi nu se hotăra pe care dintre ele s-o aleagă. Atunci îi ceru sfatul mamei lui, iar aceasta îi zise:

– Invită-le pe toate trei la tine, pune-le dinainte un caş cu tot cu coajă şi vezi cum taie fiecare din el.

Zis şi făcut. Prima tăie caşul cu tot cu coajă, a doua îndepărtă în pripă coaja dar, cum făcuse în grabă treaba, tăiase pe lângă coajă şi multă brânză pe care apoi o aruncă; a treia îndepărtă cu atenţie coaja de pe caş, nici prea mult, nici prea puţin.

Ciobănaşul îi povesti cele văzute mamei lui.

– Ia-o pe a treia de nevastă!

Şi aşa făcu ciobănaşul. Şi trăiră fericiţi şi mulţumiţi până la sfârşitul vieţii.

Ce lunecă pe jos

Era odată o fată frumoasă, dar leneşă şi delăsătoare. Când torcea in, dacă firul se înnoda, nu-l desfăcea; lăsa firul tors să cadă în dezordine pe pământ, în loc să-l facă ghem, şi aşa mai departe.

Acu', era şi o slujnică harnică; într-o zi, ea luă inul, îl curăţă, îi scoase nodurile şi apoi ţesu din el o pânză foarte subţire. Din pânză îşi făcu o cămăşuţă albă şi frumoasă.

Între timp, un tânăr venise în peţit la fata aceea frumoasă şi leneşă şi trebuia să aibe loc nunta. În ajunul cununiei, slujnica cea harnică se îmbrăcă în rochia ei de in şi începu să danseze. Mireasa îi spuse:

Ah, cum poate-o slujnicuţă
Să danseze-n cămăşuţă?

Mirele auzi vorbele ei şi întrebă mireasa ce vor să însemne. Ea îi spuse că slujnica luase inul tors de ea şi aruncat pe podea şi-şi ţesuse din el o cămăşuţă.

Atunci, mirele se uită la fata cea leneşă, apoi la cea harnică şi, renunţând la bogăţia celei leneşe, se însură cu cea săracă şi harnică.

Rândunelul şi puişorii lui

Un rândunel avea în cuibul lui patru puişori. Când ajunseră deja în stare să zboare, „băieţii” părăsiră cuibul şi-şi luară zborul în vânt. Rândunelul suferea că-i plecaseră fiii în lume, că nu-i mai putea feri de primejdii ca înainte.

Toamna, în lanul de grâu, veniră patru rândunele şi erau tocmai fiii lui pe care-i recunoscu de îndată. Toţi zburară fericiţi spre cuibul părintesc.

– Ah, copiii mei, câte griji mi-am făcut toată vara gândindu-mă că aţi zburat în lume fără ca eu să vă fi învăţat ce aveţi de făcut în viaţă. Ascultaţi ce vă spun: pentru o pasăre mică primejdia-i totdeauna mare.

Apoi rândunelul-tată îl întrebă pe fiul cel mare ce făcuse, pe unde umblase vara, ce mâncase şi aşa mai departe.

– M-am dus în grădini, am căutat insecte şi viermişori până ce s-au copt cireşele. Apoi n-am avut probleme.

– Ei, fiule, n-ai mâncat rău, dar ai fost mereu în pericol, vezi, de aceea mi-am făcut griji, pentru că prin grădini se plimbă oameni cu nişte prăjini lungi cu o găurică în vârf şi cu ele prind păsărele mici ca tine.

– Da, zice rândunelul tânăr, dar dacă în găurica aceea ar fi lipită o frunză? Ei, ce zici?

– Unde ai văzut aşa ceva? se miră rândunelul-tată.

– În grădina unui negustor, zise rândunelul-fiu.

– Ei, fiule, negustorii-s oameni umblaţi. Ai devenit om de lume, ai învăţat cum se mişcă azi oamenii, trebuie numai să fii atent şi să nu te încrezi prea tare în forţele tale, adică să nu ţi-o iei în cap.

Apoi rândunelul-tată îl întrebă pe cel de al doilea fiu:

– Tu ce-ai făcut, dragul tatei, pe unde ai umblat?

– Pe la curţile regilor, zise rândunelul-fiu.

– Ei, fiule, rândunelele nu prea au ce căuta în locurile unde este mult aur, catifea, mătase, metereze, platoşe, şoimi. Locul lor este pe câmp sau în grajd la cai, acolo se pot ascunde în fân dacă sunt în pericol; dar tot mai bine e să stea pe lângă o treierătoare, acolo sunt boabe din belşug şi pot mânca pe săturate.

– Da, dar dacă grăjdarii afânează iarba şi se pun caii pe halit, abia de mai rămâne ceva neînghiţit de ei.

– Unde ai văzut tu aşa cai nesătui?

– La curte, caii de călărie.

– Ei, fiul meu, aşa-i la curte, ai dreptate. Dar dacă tu ai fost la domnii aceia mari şi nu ţi-ai pierdut nici o pană, înseamnă că poţi merge mai departe în lume, fără griji, numai fii atent, este o vorbă din bătrâni care spune că lupii îi mănâncă ades şi pe câinii cei mai isteţi.

Apoi veni rândul celui de al treilea rândunel-fiu să-i povestească tatălui său ce făcuse prin lume:

– Tu unde ţi-ai căutat norocul?

– Pe şosele şi drumuri, am căutat saci cu grâu sparţi şi găleţi cu măzăriche şi m-am hrănit foarte bine.

– Da, într-adevăr, o hrană bună. Cu toate astea, să fii atent şi să te uiţi mereu în jur: când se apleacă cineva să ia o piatră, tu să nu mai rămâi mult acolo.

– Ei, bine-ar fi, dacă nu ar purta ei pietrele în traistă sau în buzunare!

– Unde ai văzut aşa ceva?

– La mineri. Când ies din mină au buzunarele pline.

– Da, vezi, dacă ai trăit printre mineri şi nu răsfăţat în cuibuşorul tău, ştii şi asta. Fii foarte atent şi ia lucrurile cât mai în serios.

În sfârşit, veni la rând al patrulea fiu.

– Tu, guralivule, ai fost mereu mai prostuţ şi mai slăbuţ decât ceilalţi. Rămâi cu mine, lumea-i plină de păsărele, eu însă sunt singur. Ai să cauţi ca mai înainte musculiţe şi păianjeni şi vei fi în siguranţă, iar eu voi fi fericit.

– Tată dragă, fericit cel ce se hrăneşte fără să facă pe nimeni să sufere; şi nici un uliu, vultur sau altă pasăre de pradă n-au să-i facă vreun rău, atâta vreme cât el îşi caută cinstit hrana şi se roagă şi-i mulţumeşte lui Dumnezeu care este creatorul şi stăpânul tuturor păsărilor şi care ia aminte până şi la rugăciunile micilor corbi, căci fără voia lui până şi puiul de corb ar cădea pe pământ ca un fir de măzăriche!

– Unde ai învăţat toate astea?

– Când vântul m-a smuls din cuib, am ajuns într-o biserică. Acolo am cules mai întâi ţânţarii şi muştele prinse în pânza de paianjen, la ferestre, apoi am început să ascult predica. Părintele mi s-a părut vara foarte bine hrănit şi iarna la cald adăpostit. Şi ce frumos vorbea!

– Păi dacă-i aşa, du-te la biserică, fiul meu, zboară la biserică şi haleşte tot ce-i pe acolo: muşte, ţânţari, păianjeni şi apoi ciripeşte-i şi tu, ca părintele, o rugăciune lui Dumnezeu şi ai să te simţi sătul şi la adăpost chiar dacă ar fi toată lumea plină numai de păsări de pradă.

Căci cine Domnului îşi încredinţează lucrarea,
Tace, suferă, aşteaptă, se roagă şi face bine.
Cine păstrează credinţa şi conştiinţa curată are
Pe acela îl apără Dumnezeu şi la el ţine.

Ţara mincinoşilor sau lumea pe dos

Într-o ţară nu prea îndepărtată, în timpurile când Roma şi Lateranul (palatul papilor de altă dată) atârnau de un fir de mătase, mergeam şi vedeam multe: cum, de pildă, un om fără picioare alerga pe un cal iute şi cum cu o sabie foarte ascuţită făcea un pod. Tot în ţara aceea am văzut un măgăruş cu nas de argint care alunga din spate doi iepuri iuţi, sau un tei pe care creşteau plăcinte calde. Apoi am văzut o căprioară bătrână şi uscată care ducea pe ea o sută de butoaie cu untură şi şaizeci de butoaie cu sare. Ei, am minţit sau nu de-ajuns? Bine, să continuu. Am văzut un plug fără cal şi boi, un copil de patru ani care arunca pietre din Trier la Regensburg şi un uliu care înota în Rin. Apoi am auzit peşti care vorbeau aşa de tare, că se auzea la cer; cum într-o vale curgea din vârful unui munte un râu de miere; cum două ciori coseau iarba pe o câmpie şi două muşte construiau un pod; cum doi porumbei sfâşiau un lup, doi copii aruncau doi iezi şi două broaşte treierau cereale; sau doi şoareci care hirotoniseau un episcop şi două pisici care-i zgâriau limba unui urs; sau un melc ce veni în fugă şi bătu zdravăn doi lei sălbatici; sau un bărbier care a tuns barba unei femei şi doi sugari care îi porunceau mamei lor să tacă din gură; sau doi ogari care scoteau o moară din apă iar o mârţoagă şmecheră stătea lângă ei şi zicea că foarte bine fac; sau, într-o curte, cum caii băteau grâul cu copitele iar două capre coceau pâine în cuptor. Şi tot aşa.

Cucurigu
Cocoşul a strigat
Povestea cu minciuni s-a terminat.

Poveştile mincinoase ale lui Dithmar

Vreau să vă povestesc şi eu ceva. Am văzut două găini fripte care zburau prin aer, aveau pântecele spre cer şi spinarea spre iad; apoi am văzut o nicovală şi o piatră de moară înotând în Rin, foarte încet şi delicat; sau o broască împingând un plug, de Rusalii, pe gheaţă; sau trei flăcăi care voiau să prindă un iepure, unul avea cârje, altul catalige, unul era surd, altul orb, al treilea mut. Vreţi să ştiţi ce s-a întâmplat? Chiorul e cel care a zărit mai întâi iepurele de câmp alergând, mutul l-a strigat, iar paraliticul l-a prins de guleraş; sau nişte navigatori care pluteau cu corabia cu pânzele întinse pe uscat: au ajuns pe un deal şi acolo, din păcate, s-au înecat; sau un rac care alerga după un iepure pe un acoperiş unde era o vacă; sau la ţară am văzut muşte cât caprele de aici.

Acu’, dragii mei, daţi drumul la fereastră să iasă minciunile prin ea.

Heinz cel leneş

Heinz era leneş şi, deşi altceva nu avea de făcut decât să-şi ducă zilnic capra la păscut, când venea acasă ofta ca şi cum ar fi fost la capătul unei zile grele de muncă. „Ăsta-i adevărul, zicea el, munca mea e foarte grea; să te ocupi o zi întreagă de o treabă chinuitoare, cu o capră, până toamna târziu, s-o duci zilnic la păşune. Şi măcar dacă ai putea sta undeva la umbră să tragi un pui de somn! Da' de unde! Trebuie să fii cu ochii pe ea să nu strice puieţii sau să nu intre în grădina cuiva sau să nu plece undeva. Cum ar putea cineva, în locul meu, să spună că-i fericit şi mulţumit?"

Aşa stătea el tot adunându-şi gândurile şi meditând cum să-şi ia povara asta de pe umeri. Multă vreme nu-i veni în minte nimic, dar dintr-o dată îl străfulgeră un gând: „Ştiu ce am de făcut!" strigă el bucuros, „mă însor cu Trine, grasa care are şi ea o capră şi ar putea s-o ducă şi pe a mea cu a ei ca să nu mă mai chinuiesc".

Heinz se ridică, îşi puse cu greu în mişcare oasele trudite de atâta stat, trecu strada, ajunse la casa unde locuiau părinţii lui Trine cea grasă şi le vorbi despre fata lor cea harnică şi plină de virtuţi. Părinţii nu stătură mult pe gânduri: „Spune-mi cu cine te însoţeşti ca să-ţi spun cine eşti" se gândiră ei şi se învoiră.

Acu', deveni Trine cea grasă nevasta lui Heinz cel leneş şi ea mâna la păşune cele două capre. Heinz o ducea din ce în ce mai bine, căci i se luase grija caprei de pe cap şi altă preocupare decât lenea lui nu-i mai tulbura liniştea. Din când în când ieşea din casă şi zicea:

– O fac numai ca odihna să mi se pară şi mai plăcută după aceea; altfel, Heinz, îţi pierzi cheful!

Dar nici Trine cea grasă nu era mai puţin leneşă.

– Dragă Heinz, îi zise ea soţului într-o zi, de ce trebuie să ne amărâm noi zilele fără să fie nevoie, în loc să ne petrecem tinereţea cât mai plăcut? N-ar fi bine să dăm caprele astea, care ne trezesc din somnul cel mai dulce cu behăitul lor, vecinului în schimbul unui stup de albine? Îl punem într-un loc din spatele casei şi nu avem altă grijă decât să luăm mierea din el. Albinele nu trebuie duse la păscut; ele zboară peste tot, găsesc singure drumul înapoi spre casă şi adună polenul din care pregătesc mierea fără ca noi să ne dăm nici o osteneală.

– Ai vorbit ca o femeie înţeleaptă, dragă Trine, zise Heinz, propunerea ta e minunată şi o vom urma fără întârziere. Afară de asta, mierea are un gust mult mai bun decât laptele de capră şi se păstrează şi mai multă vreme.

Vecinul le dădu bucuros în locul caprelor un stup. Albinele zburau neobosite de dimineaţă până seara târziu afară şi înăuntru şi umplură stupul cu miere, aşa că, toamna, Heinz şi Trine aveau un urcior plin. Îl urcară pe o policioară din camera lor de dormit, bine prinsă sus, în perete, şi, pentru că se temeau ca nu cumva să-l fure careva sau să nu dea şoarecii la miere, Trine luă un băţ de alun şi-l puse lângă pat pentru ca la nevoie să-l folosească împotriva oaspetelui nepoftit.

Heinz cel leneş nu se scula înainte de ora prânzului. „Cine se scoală de dimineaţă, îşi zicea el, mănâncă mult”.

Într-o dimineaţă, când se luminase de mult de ziuă, iar el încă stătea între perne, se trezi şi-i spuse nevestei cu oarecare ciudă:

– Femeilor le plac dulciurile şi am impresia că tu mănânci pe furiş din mierea aceea; aşa că ar fi mai bine ca, înainte s-o termini, să dăm urciorul cu miere pe o gâscă şi un boboc.

– Dar nu înainte să avem şi noi un copil, zise Trine, să păzească gâsca şi bobocul. Doar nu-ţi închipui că am să mă obosesc eu să alerg după bobocul de gâscă!

– Crezi tu, spuse Heinz, că băiatul nostru are să aibă grijă de gâscă şi de boboc? În ziua de azi copiii nu mai ascultă de părinţi. Fac ce vor, căci se cred mai deştepţi ca ei. Exact ca-n povestea aceea, când servitorul a fost trimis să caute vaca stăpânului şi el alerga după mierle.

– Ei, răspunse Trine, nu i-ar merge lui cu mine, şi-ar primi pedeapsa dacă n-ar face cum îi spun. Îi tăbăcesc pielea cu băţul dacă nu ascultă. Vezi tu, Heinz – striga ea tot mai mânioasă luând şi băţul cu care voia să apere oala de şoareci sau de alţi poftitori de miere –, uite-aşa am să-l bat. Şi ridică băţul. Din nenorocire, nimeri chiar în urciorul cu miere. Urciorul se lovi de perete şi se sparse într-o grămadă de cioburi; iar de pe policioară curse toată mierea cea dulce.

– Acolo-i gâsca şi bobocul pe care nu va mai fi nevoie să-i păzească fiul nostru, strigă Heinz, uitându-se cum curgea mierea din urciorul spart. Dar, dragă Trine, am avut totuşi noroc, putea să ne cadă urciorul în cap şi să ne omoare. În fond, avem motive să fim mulţumiţi de soartă.

Şi, cum într-un ciob mai era un pic de miere, îl luă şi zise:

– Ultima porţie de miere, nevastă, s-o mâncăm amândoi cu plăcere ca să ne mai vină inima la loc după spaima pe care am tras-o. Ce-ar fi să ne sculăm oleacă mai târziu, şi aşa ziua-i prea lungă!

– Da, se învoi Trine, nu trebuie să ne grăbim. Ştii tu povestea: odată, melcul fu invitat la o nuntă, dar ajunse la botez. Ajungând în faţa casei unde era invitat, strigă vesel: „Graba strică treaba”.

Poveste-ghicitoare

Trei femei au fost prefăcute în trei flori care stăteau pe câmp; una dintre ele putea sta noaptea la casa ei. Odată, tocmai când se crăpa de ziuă şi trebuia să plece pe câmp, ea îi zise bărbatului ei.

– Dacă vii azi în timpul dimineţii să mă rupi, voi fi salvată şi voi rămâne tot timpul cu tine.

Şi aşa s-a şi întâmplat.

Acu’, întrebarea este: cum a ştiut bărbatul pe care dintre cele trei s-o rupă, întrucât tustrele arătau la fel?

Răspunsul: pe cea care stătuse noaptea în casă nu căzuse rouă ca pe celelalte două. Aşa a putut bărbatul s-o deosebească pe nevasta lui de celelalte două femei.

Spiriduşul Rumpelstilzchen

Era odată un morar foarte sărac. Morarul avea o fiică nemaipomenit de frumoasă. Acu’, s-a întâmplat că a ajuns să stea el de vorbă chiar cu regele şi, ca să-şi dea şi el aere, a zis:

– Eu am o fiică ce poate să toarcă din paie fir de aur.

Regele îi spuse morarului:

– Minunată artă! Dacă-i aşa cum spui, ad-o mâine la palat pe fiica ta că vreau să văd şi eu minunea asta.

Fata fu adusă la palat într-o cameră unde era o căpiţă de paie, i se dădu o roată de tors şi un mosor şi i se porunci:

– Acu’, la treabă! Şi dacă în noaptea asta, până mâine în zori, nu vei toarce fir de aur din paiele astea, vei fi condamnată la moarte.

Apoi regele însuşi a încuiat uşa camerei, iar fata a rămas acolo singură. Stătea ca năucită şi nu ştia ce să facă să-şi salveze viaţa. Căci nu torsese niciodată fir de aur din paie. Spaima ei era din ce în ce mai mare. Începu să plângă. Atunci uşa camerei se deschise brusc şi apăru un omuleţ care o întrebă:

– Bună seara, fecioară morăriţă, dar de ce plângi aşa de tare?

– Cum să nu plâng dacă eu trebuie să torc fir de aur din claia asta de paie şi nu ştiu cum să fac aşa ceva?

Omuleţul zise:

– Ce-mi dai dacă torc eu?

– Colierul meu, zise fata.

Omuleţul luă colierul, se aşează apoi în faţa roţii de tors şi şnur, şnur, şnur, de trei ori şnur – mosorul fu plin cu fir de aur. Apoi iar şnur, şnur,

şnur, de trei ori şnur şi iar mosorul fu plin cu fir de aur. Şi aşa, până dimineaţa, toate paiele fură toarse şi toate mosoarele pline cu fir de aur.

Când soarele răsări, regele veni repede şi, văzând el atâta fir de aur în locul grămezii de paie, se miră şi se bucură, dar în acelaşi timp în inima lui începu să încolţească lăcomia.

A doua zi o duse pe fata morarului în altă încăpere plină cu paie şi-i porunci iar să toarcă toată noaptea dacă vrea să rămână în viaţă.

Din nou fata nu ştia ce să facă, se porni iar pe plâns şi iar apăru omuleţul care-i zise:

– Ce-mi dai dacă-ţi torc eu paiele?

– Inelul meu de pe deget, spuse fata.

Omuleţul luă roata de tors, începu s-o învârtească şi, şnur, şnur, şnur, de trei ori şnur şi mosorul fu plin cu fir de aur. Şi tot aşa până ce termină grămada, iar a doua zi dimineaţa în locul paielor erau mosoare cu fir de aur strălucitor.

Regele se bucură văzând bogăţia dar, nesătul cum era, duse fata într-o încăpere unde era o grămadă şi mai mare de paie şi-i zise:

– Astea trebuie să le torci la noapte. Dacă reuşeşti, vei deveni soţia mea. Căci se gândea regele: „chiar dacă-i fată de morar, una mai bogată ca ea nu găsesc”.

Când rămase singură şi începu să plângă, apăru iar omuleţul, care-i zise:

– Ce-mi dai ca şi de data asta să-ţi torc paiele?

– Nu mai am nimic ce ţi-aş putea da, omuleţule!

– Atunci promite-mi că, dacă vei deveni regină, îmi vei da primul tău născut.

„Cine ştie ce va mai fi, acu’ să scap cu viaţă, că văd eu ce fac”, se gândea fata morarului şi, cum nu avea de ales, îi promise omuleţului să-i dea ceea ce-i ceruse, iar acesta toarse paiele şi le prefăcu în fir de aur. Şi dimineaţa când sosi iar regele şi văzu mosoarele pline cu fir de aur, aşa

cum îşi dorise, o luă de nevastă pe fata morarului, făcu nuntă mare şi frumoasa morăriţă deveni regină.

La un an după nuntă, născu un băieţel. Era fericită şi nu se mai gândea la omuleţ. Numai că acesta n-o uitase şi, într-o noapte, veni în camera ei şi-i zise:

– Acum dă-mi ce mi-ai promis!

Regina se sperie, îi oferi toate bogăţiile regatului, numai să-i lase copilul, dar omuleţul îi zise:

– Nu, ceva viu îmi este mai de preţ ca orice bogăţie din lume.

Atunci regina începu să plângă şi să se roage, încât omuleţului i se făcu milă de ea.

– Îţi dau trei zile, timp în care tu trebuie să afli care este numele meu: dacă vei reuşi, îţi las copilul.

Toată noaptea se gândi regina care ar putea fi numele acelui omuleţ. Trimise un sol să se informeze despre toate numele existente în ţara aceea.

A doua zi când sosi omuleţul, ea începu: Kaspar, Melchior, Baltazar (numele magilor care au venit să se închine în faţa micuţului Isus) şi alte nume obişnuite, dar nici unul nu se potrivea şi omuleţul zicea de fiecare dată:

– Nu mă cheamă aşa, nu mă cheamă aşa!

Regina trimise oameni de-ai ei prin ţările vecine să se informeze cum se numesc pe acolo oamenii şi i se spuseră tot felul de nume neobişnuite.

– Te cheamă poate Rippenbiest sau Hammelswade sau Schnürbein? întreba ea, pomenind nume de spiriduşi pe care le ştia.

Dar omuleţul răspundea mereu:

– Nu, nu mă cheamă aşa.

A treia zi, după ce iar colindase lumea, iscoada veni către seară şi-i spuse reginei:

– N-am găsit nimic nou, dar pe vârful unui munte, într-un colţ de pădure unde vulpea şi iepurele îşi spun prietenoşi „noapte-bună”, am

văzut o căsuţă şi în faţa ei ardea un foc; în jurul focului un omuleţ caraghios sărea într-un picior şi zicea:

Azi coc, mâine fierb
Poimâine iau copilul reginei
Ah, ce superb,
Că nimeni nu ştie
Că mă numesc Rumpelstilzchen.

Vă puteţi închipui ce bucuroasă a fost regina când a aflat cum îl chema pe omuleţ: Rumpelstilzchen, Rumpelstilschen! striga ea.

Veni şi omuleţul:

– Ei, doamnă regină, cum mă numesc eu?

– Te numeşti Kung!

– Nu!

– Heinz?

– Nu!

– Cumva Rumpelstilzchen?

– Asta diavolul ţi-a spus-o, blestemat fie el de mii de ori! Şi începu să bată cu piciorul drept în pământ cu atâta ciudă, că-i intră în pământ, iar pe celălalt, stângul, şi-l rupse în două.

Şi aşa se termină povestea omuleţului furios că i s-a aflat numele.

Hoţul meşter mare

Într-o zi stăteau în faţa casei lor un ţăran bătrân şi sărac cu nevasta lui şi se odihneau după muncă. Atunci trecu pe acolo o caleaşcă elegantă la care erau înhămaţi patru roibi şi, din caleaşcă, se dădu jos un om îmbrăcat în haine bogate ce arăta ca un adevărat nobil.

Ţăranul se ridică de îndată, îl întâmpină pe domnul ce coborâse şi-l întrebă politicos cu ce i-ar putea fi de folos.

Domnul întinse mâna ţăranului şi-i zise:

– Nu vreau nimic altceva decât să mănânc o mâncare ţărănească. Pregătiţi nişte cartofi aşa cum faceţi de obicei şi voi sta la masă împreună cu voi cu mare plăcere.

Ţăranul râse şi zise:

– Dumneavoastră trebuie să fiţi vreun graf sau poate chiar un prinţ, da’ ce zic eu, poate chiar şi un duce, căci numai oamenii de vază au din când în când chefuri din astea. Vă vom îndeplini dorinţa.

Femeia se duse la bucătărie, începu să spele cartofii şi îi curăţă gândindu-se să gătească nişte găluşte, din acelea din care mănâncă ades ţăranii. În timp ce ea pregătea masa, ţăranul îi spuse străinului:

– Veniţi puţin cu mine în grădina din spatele casei, că mai am ceva treabă.

În grădină săpase nişte gropi şi voia să planteze nişte copaci.

– Nu aveţi copii care să vă ajute la treabă? întrebă musafirul.

– Nu, am avut un fiu, dar a plecat de mult în lume. Era un băiat deştept, dar rău şi viclean, nu a vrut să înveţe şi a făcut numai lucruri rele; în cele din urmă a plecat în lume şi de atunci nu mai ştim nimic de el.

Bătrânul luă un copăcel, îl puse în groapă, bătuci pământul în jur, apoi înfipse un par de care legă cu o sforicică pomişorul plăpând.

– Da’ ia spune-mi, zise străinul, de ce nu legi tot aşa de frumos şi copacul acela noduros şi strâmb de colo ca să crească şi el drept, să nu se mai îndoaie?

Bătrânul zâmbi şi zise:

– Domnule, vorbiţi ca şi cum v-aţi pricepe, dar se vede cât de colo că habar nu aveţi de grădinărit. Pomul de colo e bătrân şi de un soi cioturos, care niciodată nu creşte drept. Pomii trebuie susţinuţi numai cât sunt tineri.

– Asta-i valabil şi pentru fiul tău, spuse străinul. Dacă l-ai fi educat când era mic, n-ar fi plecat; acum şi el e bătrân şi cioturos şi nimic nu se mai poate face cu el.

– Desigur, răspunse bătrânul, e mult de când a plecat. Trebuie să se fi schimbat mult.

– L-aţi recunoaşte dacă l-aţi vedea? întrebă străinul.

– După figură, cu greu, dar el are un semn, o aluniţă pe un umăr, care arată aşa, ca o boabă de fasole.

Abia termină ţăranul, că străinul îşi şi scoase haina, îşi dezveli umărul şi-i arătă semnul.

– Doamne sfinte, strigă ţăranul, tu eşti într-adevăr fiul meu!

Şi dragostea pentru copilul său pe care-l credea pierdut îi renăscu în inimă.

– Dar, adăugă el, cum poţi să fii tu, fiul meu, aşa un domn bogat? Pe ce căi ai ajuns la această bunăstare?

– Ei, tată, răspunse fiul, pomişorul nu a fost legat la timp de un par bun şi a crescut strâmb, iar acum e prea bătrân, nu va mai fi niciodată drept. Cum am dobândit eu totul? Am devenit hoţ de meserie, şi nu un hoţ oarecare, ci un hoţ meşter mare. Pentru mine nu există lacăt sau zăvor; tot ce-mi place devine al meu. Şi, crede-mă, eu nu fur de oriunde şi orice, ci numai ceea ce le prisoseşte bogaţilor. Oamenii săraci sunt cinstiţi, lor le dau cu plăcere din ce fur eu. Uite-aşa, nu mă ating de ce nu e dobândit prin înşelăciune şi dibăcie.

– Vai, fiule, zise tatăl, nu mă pot totuşi obişnui cu gândul, pentru mine hoţul tot hoţ rămâne. Ţi-o spun eu, n-ai să sfârşeşti bine.

Apoi îl duse la mama lui şi, când ea auzi că i-a venit fiul pe care-l credea mort de mult, plânse de bucurie. Dar când află că meseria lui era aceea de hoţ, începu să hohotească de plâns. În cele din urmă, îşi zise: „Ei, chiar dacă-i hoţ, e totuşi copilul meu şi sunt fericită că mi-a fost dat să-l mai văd o dată în viaţă!”

Apoi se aşezară toţi trei la masă şi el mâncă împreună cu părinţii hrana lor săracă pe care de multă vreme nu o mai mâncase. Tatăl zise:

– Dacă stăpânul nostru, graful din palatul de colo, ar afla cine eşti şi cu ce te ocupi, nu te-ar ţine şi nu te-ar legăna cum a făcut-o când te-a botezat, ci te-ar trimite direct la spânzurătoare.

– Fii fără grijă, tată, n-au să-mi facă nimic, căci îmi cunosc meseria. Chiar azi am de gând să-i fac o vizită.

Spre seară, hoţul meşter mare urcă în caleaşca lui şi se duse la palat. Graful îl primi cu multă politeţe, după toate regulile nobililor, deoarece credea că-i cineva de vază. Când însă străinul îi spuse că-i... finul lui şi-i mai spuse şi ce meserie are, graful se îngălbeni, tăcu multă vreme, după care, în sfârşit, zise:

– Tu eşti finul meu, de aceea am să nesocotesc legea şi am să am milă de tine. Dacă tot te lauzi că ai devenit hoţ mare, am să te supun la o probă: dacă n-o treci cu bine, ai să te cununi cu funia de spânzurat, iar corbii îţi vor cânta la nuntă.

– Domnule graf, răspunse hoţul, gândiţi-vă la trei probe şi, dacă nu reuşesc să le trec, faceţi cu mine ce vreţi.

Graful se gândi câteva clipe, apoi zise:

– Bine, mai întâi trebuie să-mi furi calul din grajd, apoi să-i furi nevestei mele aşternutul de sub ea în timp ce doarme, fără ca să bage de seamă, şi pe deasupra şi inelul de pe deget; al treilea şi ultimul lucru ar fi să-i răpeşti din biserică pe preot şi pe paraclisier. Fii atent că în joc este capul tău.

Maistrul hoţ se duse în oraşul vecin. Acolo cumpără de la o ţărancă o rochie şi o îmbrăcă. Apoi îşi vopsi faţa în culoarea maro, îşi pictă nişte zbârcituri, astfel ca nici un om să nu-l recunoască. Umplu un butoiaş cu vin unguresc în care puse nişte prafuri puternice de adormit. Butoiaşul îl legă de un coş pe care-l purta în spinare şi merse aşa, cu paşi legănaţi, spre palatul grafului. Deja se întunecase când ajunse acolo. Se aşeză pe o piatră, începu să tuşească hârcâit ca o bătrânică şi să-şi frece mâinile ca şi cum i-ar fi fost frig. În faţa uşii de la grajdul cailor stăteau câţiva soldaţi care se încălzeau la un foc. Unul o văzu pe femeie şi-i zise:

– Vino aici, bunicuţo, să te încălzeşti puţin. Oricum n-ai unde să înnoptezi, aşa că aciuiază-te şi tu pe lângă noi.

Bătrâna se apropie, îi rugă să-i ia coşul din spinare şi se aşeză lângă foc.

– Da’ ce ai în butoiaşul acela, hârcă?

– Ce să am, o gură de vin bun, răspunse ea. Mă întreţin din ce vând, aşa că, pentru câţiva bănuţi şi o vorbă bună vă dau şi vouă câte un păhărel.

– Adu-l aici! zise soldatul şi, după ce gustă un pahar, strigă:

– Dacă vinu-i bun, de ce să nu mai beau un pahar? Şi mai luă unul, iar ceilalţi făcură şi ei la fel.

– Hei, camarazi, strigară cei de afară celor care stăteau în grajd şi păzeau calul grafului, este aici o bătrână care are un leac pentru încălzit stomacul, ia veniţi de luaţi şi voi un gât! Că te încălzeşti cu leacul ăsta mai bine decât cu focul vostru.

„Bătrâna” duse butoiaşul în grajd. Acolo un soldat stătea în şa, altul ţinea hăţurile, iar altul ţinea calul de coadă. Ea le dădu să bea cât le-a fost voia, apoi pecetlui „izvorul”.

Nu la multă vreme după aceea, unuia îi căzură hăţurile din mână, se prăbuşi la pământ şi începu să sforăie, iar cel de-al doilea scăpă coada calului şi adormi şi el. Cel care stătea în şa rămase acolo, dar se aplecă de

ajunse cu capul în ceafa calului unde adormi şi sufla ca foalele de la fierărie. Nu mai spun de soldaţii de afară care sforăiau de mult.

Când văzu maistrul hoţ că treaba i-a reuşit, îi puse celui cu hăţurile o sfoară în mână, celui care ţinea coada calului un mănunchi de paie, dar nu ştia ce să facă cu cel ce stătea în şa. Nu putea să-l dea jos pentru că se temea că s-ar putea trezi. Îi veni în minte ceva mai bun: desfăcu chinga, legă câteva sfori care atârnau de nişte inele pe pereţi de şa şi-l trase pe soldat cu tot cu şa în sus, apoi legă sforile de un stâlp de la uşa grajdului. După aceea desfăcu lanţul cu care era legat calul, dar se gândi că zgomotul copitelor pe pavaj i-ar putea trezi pe curteni. Aşa că înfăşură copitele în cârpe, scoase calul afară, se urcă pe spinarea lui şi plecă în goană de la palat.

Dimineaţa, pe drum apăru călărind calul grafului chiar maistrul hoţ.

Graful tocmai se uita pe fereastră:

– Bună dimineaţa, domnule graf! îi strigă hoţul, ăsta-i chiar calul pe care, cum vedeţi, l-am luat din grajdul domniei-voastre. Priviţi ce frumos dorm paznicii lui!

Graful râse mânzeşte, apoi spuse:

– De data asta ţi-a mers, dar n-o să-ţi meargă şi a doua oară. Şi, fii atent, dacă te porţi ca un hoţ, şi eu tot ca hoţ am să te tratez.

Seara, când nevasta grafului se duse la culcare, graful îi zise:

– Toate uşile sunt încuiate şi zăvorâte, eu rămân treaz şi aştept hoţul; dacă vrea să intre pe geam, îl împuşc.

Maistrul hoţ se duse însă la o spânzurătoare, tăie un biet păcătos care atârna acolo şi-l cără în spinare la palat. Aici puse o scară la fereastra dormitorului, şi, cu mortul pe umeri, începu să urce scara.

Când capul mortului apăru la fereastră, graful, care pândea din patul lui, apăsă pe trăgaciul pistolului. Hoţul lăsă mortul să cadă, sări şi el de pe scară şi se ascunse într-un boschet. Noaptea era aşa de luminată de razele de lună, că hoţul văzu ca ziua cum graful veni la fereastră, coborî pe scară, luă mortul şi-l duse în grădină. Acolo începu să sape o groapă. „Acu’”, îşi zise hoţul „a sosit clipa cea mare!” Se strecură din colţul lui, urcă pe scară, intră în cameră şi se duse direct la patul nevestei grafului.

– Scumpa mea soţie, începu el prefăcându-şi vocea ca şi cum ar fi fost a grafului, hoţul e mort. Totuşi rămâne finul meu; nu vreau să dau pe faţă fapta săvârşită, mi-e ruşine de părinţii lui. Vreau să-l îngrop în grădină până la răsăritul soarelui, ca să nu se afle nimic. Dă-mi aşternutul tău, să înfăşor în el trupul hoţului, să nu-l îngrop ca pe-un câine.

Nevasta îi dădu cearşaful.

– Şi, ştii ceva, spuse hoţul mai departe, dă-mi şi inelul tău să-l îngrop cu el, m-a cuprins aşa o milă, nefericitul şi-a riscat viaţa ca să-l ia cu el în mormânt. Femeia nu vru să se împotrivească soţului, scoase inelul de pe deget şi i-l dădu. Hoţul luă cearşaful şi inelul şi plecă fericit acasă, înainte ca graful să fi terminat treaba în grădină.

Vă închipuiţi ce mutră a făcut graful a doua zi dimineaţa când s-a întors hoţul la curte şi i-a arătat cearşaful şi inelul!

– Ai cumva puteri vrăjitoreşti? Cum ai putut învia ca să ieşi din groapa în care chiar eu te-am pus?

– Nu pe mine m-aţi îngropat, zise hoţul, ci pe amărâtul acela din spânzurătoare! Şi povesti amănunţit totul aşa cum se petrecuse; iar graful trebui să recunoască faptul că era cel mai priceput şi mai şiret dintre toţi hoţii din lume.

– Dar n-ai terminat treaba, adăugă el, trebuie să treci şi a treia încercare şi, dacă nu reuşeşti, nu-ţi ajută la nimic ce-ai făcut până acum. Hoţul meşter mare surâse şi nu spuse o vorbă.

La căderea nopţii, cu nişte saci pe spate, o bocceluţă sub braţ şi un felinar în mână, se duse la biserica din sat. În saci avea raci, în legăturică lumânări mici. Se duse în cimitir, luă câte un rac, îi lipi pe spate o lumânărică şi-i lăsă pe toţi să mişune pe jos. Apoi se îmbrăcă într-o haină lungă, neagră, îşi lipi o barbă cenuşie ca să arate ca un călugăr în rasă monahală, puse pe spate sacii în care fuseseră racii şi intră în amvon.

În turnul bisericii bătu ora douăsprezece noaptea; când ultima bătaie încetă, el strigă cu voce lugubră:

– Oameni păcătoşi, a sosit ceasul judecăţii de apoi! Cine vrea să ajungă în cer să intre în sacii aceştia! Eu sunt Sfântul Petru, cel care deschide şi închide poarta Raiului. Vedeţi, afară în cimitir, morţii îşi adună oasele şi învie. Veniţi, veniţi cât mai repede în saci, sfârşitul lumii e aproape!

Strigătul lui se auzi în tot satul. Preotul şi paracliserul care locuiau foarte aproape de biserică au auzit cei dintâi şi, când au văzut luminile care se mişcau prin cimitir, şi-au dat seama că ceva neobişnuit se întâmplă şi s-au dus repede la biserică. Acolo ascultară o vreme predica hoţului, apoi paraclisierul îl înghionti pe preot şi-i zise:

– N-ar fi rău, părinte, să ne folosim de ocazie şi, înainte de sfârşitul lumii, să ajungem în Rai.

– Că bine zici, tot aşa mă gândeam şi eu; dacă ai chef, putem s-o pornim la drum, spuse preotul.

– Cum să nu, dar dumneavoastră aveţi întâietate, părinte, eu vin după dumneavoastră.

Aşa că preotul urcă primul în amvon unde predica hoţul care-i deschise sacul. După popă intră în sac şi paraclisierul. Hoţul legă îndată sacul la gură, îl puse pe spate şi coborî în grabă scările amvonului. De câte ori capetele celor dinăuntru se loveau de vreo treaptă, el striga: acum trecem peste crestele munţilor.

Aşa îi cără el prin tot satul şi, când ajunse într-o mlaştină, le spuse:

– Acum trecem prin norii umezi.

Iar când urcă, în cele din urmă, treptele palatului, le strigă:

– Ei, acum am ajuns pe treptele Raiului, curând vom fi în Rai.

Când ajunse sus, îi băgă într-o hulubărie. Hulubii guguiau între ei, iar hoţul zise:

– Auziţi cântecul îngerilor? Cum se mai bucură ei de venirea voastră!

Apoi puse zăvorul şi plecă.

A doua zi se duse la graf şi-i spuse că trecuse cu bine şi a treia încercare: i-a furat din biserică pe preot şi pe paraclisier.

– Şi unde i-ai pus? întrebă graful.

– Într-un sac, sus, în hulubărie, şi-şi închipuie că sunt în Rai.

Graful se duse el însuşi să se convingă de adevărul celor spuse de hoţ. După ce i-a eliberat pe preot şi paraclisier, zise:

– Eşti cel mai mare şarlatan din lume. Ai câştigat prinsoarea. De data asta ţi-ai salvat pielea, dar să nu te mai prind pe aici, altminteri poţi să iei locul spânzuratului pe care mi l-ai adus să-l împuşc.

După ce şi-a luat rămas bun de la părinţi, hoţul meşter mare a plecat iar în lume şi nimeni nu l-a mai văzut de atunci.

Grifonul

A fost odată un rege despre care nimeni nu mai ştie când şi unde a domnit. Nu avea nici un fiu, doar o fiică mereu bolnavă căreia doctorii nu-i găseau leacul. Un înţelept i-a spus regelui că fiica lui se va vindeca numai dacă va mânca un anume măr. Regele dădu sfoară în ţară că acela care-i va aduce mărul vindecător o va primi pe fată de soţie şi va moşteni şi tronul. Vestea ajunse şi într-un sat unde trăia un ţăran care avea trei fii. Ţăranul îi spuse fiului său mai mare:

– Du-te în cămară, ia un coş cu mere frumoase, cu pete roşii, şi du-l la curte; poate se face sănătoasă prinţesa dacă le mănâncă, iar tu ai să devii rege.

Zis şi făcut. Băiatul luă coşul cu mere şi plecă la drum. După ce merse un timp, întâlni un omuleţ cărunt care-l întrebă ce are în coş. Ulrich – ăsta era numele tânărului – îi răspunse:

– Picioare de broască, asta am.

Omuleţul răspunse:

– Da, bine, atunci aşa să fie.

Şi fiecare plecă în drumul lui. Ulrich ajunse la palat, se anunţă la rege şi zise că are merele care o vor însănătoşi pe prinţesă. Regele se bucură foarte mult şi-l chemă pe Ulrich la el. Dar, Doamne! Când desfăcu el coşul, ce credeţi că era acolo? În loc de mere, taman picioare de broască ce se zbăteau ca şi cum ar fi fost broaşte vii. Vă închipuiţi cum s-a înfuriat regele când a văzut aşa ceva şi cum l-a gonit pe Ulrich de la palat! Întors acasă, băiatul îi povesti tatălui său ce i se întâmplase. De aceea, tatăl îl trimise pe fiul mijlociu, pe numele lui Samuel. Dar nici lui Samuel nu-i

merse mai bine, şi lui i se întâmplă ceea ce i se întâmplase lui Ulrich: îl întâlni pe omuleţul cărunt, acesta îl întrebă ce are în coş, Samuel îi spuse batjocoritor că are păr de porc, omuleţul îi spuse şi lui „păr de porc să fie”, el se înfăţişă la palat, anunţă pe străjeri că are leacul în coş, străjerii spuseră că a mai fost unul şi în loc de mere adusese picioare de broască, Samuel nu se lăsă, până la urmă intră în palat, ajunse la rege şi, când desfăcu coşul... ce văzură acolo? Păr de porc. Regele s-a înfuriat aşa de tare, că a dat ordin ca Samuel să fie biciuit.

Întors acasă, îi povesti şi el tatălui său ce i se întâmplase. Acum era rândul mezinului pe care toţi îl numeau, nu se ştie de ce, Hans cel prost. Băiatul îşi întrebă tatăl dacă-i dă voie să se ducă şi el cu mere la palat.

– Da, zise tatăl ironic, eşti chiar omul potrivit pentru aşa ceva. Unde nu au reuşit deştepţii, or să reuşească proştii.

Băiatul însă nu se lăsă cu una cu două:

– Bine, tată, oi fi eu prost, dar vreau să încerc.

– Pleacă din faţa mea, dobitoc ce eşti, aşteaptă poate-ţi vine ceva minte în tărtăcuţă! Şi-i întoarse furios spatele.

Hans însă îl apucă de pulpana hainei şi-i zise:

– Tată, vreau să-ncerc şi eu!

– Din partea mea, du-te! Ai să vii înapoi cum te-ai dus, dar... ce mai contează.

Băiatul sări în sus de bucurie.

– Acu’, eşti tu prost, dar văd că te prosteşti din zi în zi mai tare, îi zise tatăl înciudat.

Dar Hans nu se supără şi nu-şi strică bucuria. Cum venise deja noaptea, se hotărî să aştepte până a doua zi. Nu putea însă dormi şi, când, în sfârşit, aţipi, visă numai fete frumoase, palate, aur, argint, tot felul de bogăţii. Dis-de-dimineaţă plecă la drum şi în cale îi ieşi omuleţul morocănos, îmbrăcat în haina lui cenuşie, cu părul cărunt, şi-l întrebă ce

are în coş. Hans îi spuse că are merele care o vor face sănătoasă pe fiica regelui.

– Bine, zise omuleţul, mere zici că ai, mere să rămână.

La poarta palatului însă nu voiau în nici un chip să-l lase să intre, căci, spuneau străjerii, mai fuseseră doi nebuni, unul cu picioare de broască în coş, altul cu păr de porc şi se anunţaseră la rege spunând că ar avea mere. Hans o ţinea pe-a lui, că el are mere. Cum vorbea deschis şi părea sincer, străjerul de la poarta turnului de pază se gândi că s-ar putea să nu mintă şi-l lăsă să intre. Şi bine făcu, deoarece, atunci când ajunse în faţa regelui şi deschise coşul, în el erau mere roşii, din cele mai frumoase care se văzuseră vreodată. Regele se bucură, îi dădu fiicei lui să mănânce şi aşteptă să vadă ce se întâmplă. Şi, minune! Cum mâncă un măr, fata sări din pat, voioasă şi sănătoasă, ca şi cum n-ar fi fost niciodată bolnavă. Cât de bucuros a fost regele nu se poate spune în cuvinte. Numai că, văzând-o sănătoasă, nu mai voia s-o dea de soţie unui ţărănoi. Aşa că se gândi să-l pună pe Hans la grele încercări. Trebuia să facă mai întâi o barcă în stare să meargă pe uscat mai bine decât pe apă. Hans primi vestea cu uimire, apoi se duse acasă şi povesti ce i s-a întâmplat. Tatăl îl trimise pe Ulrich în pădure să facă barca, iar Ulrich îşi dădea toată silinţa să iasă cât mai bine. Spre prânz, apăru omuleţul cărunt şi-l întrebă ce face. Ulrich răspunse:

– O covată!

– Bine, covată să fie şi covată să rămână!

Spre seară, când Ulrich gândea că în sfârşit a terminat barca, s-a urcat în ea şi şi-a dat seama că era doar o covată.

A doua zi se duse în pădure Samuel, dar şi lui i se întâmplă la fel ca lui Ulrich.

A treia zi veni rândul lui Hans cel prost. Muncea dându-şi toată silinţa, încât răsuna pădurea de şuieratul toporului. Între timp cânta voios. Veni şi la el omuleţul şi-l întrebă, tocmai când era în toiul muncii, ce face. Hans îi răspunse:

– O barcă ce trebuie să meargă mai bine pe uscat decât pe apă şi, dacă voi reuşi, o voi primi pe fiica regelui de soţie.

– Aşa să fie şi aşa să rămâie!

Seara, când soarele apunea ca un bulgăre de aur, Hans terminase barca. Se aşeză în ea şi vâsli pe uscat până la reşedinţa regelui. Iar barca mergea ca vântul de repede.

Regele îl zări de departe, însă nu-i venea să creadă şi apoi tot nu avea de gând să-i dea fiica de soţie. De aceea îi spuse că, dacă vrea să-i devină ginerică, trebuie să păzească o turmă de iepuri de dimineaţă până seara. Şi dacă fuge chiar şi numai unul, nu-i mai dă fata. Hans era mulţumit şi aşa. Chiar a doua zi se duse cu o turmă de iepuri la păşune şi-i păzea atent ca nu cumva să fugă vreunul. Nu mult după aceea veni o slujnică de la palat şi-i zise lui Hans că trebuie să-i dea repede un iepure pentru că s-a anunţat o vizită neaşteptată. Hans însă mirosi despre ce era vorba şi-i zise că nu-i dă, că regele poate să mai amâne tocăniţa de iepure pentru a doua zi. Slujnica, furioasă, începu să-l drăcuiască. Atunci Hans îi spuse că, dacă vine prinţesa în persoană să-i ceară iepurele, i-l dă. Slujnica anunţă vestea la palat şi fiica regelui veni. Între timp însă, omuleţul cărunt apăruse şi el şi-l întrebase pe Hans ce face:

– Ei, ce să fac, trebuie să păzesc o sută de iepuraşi, aşa fel ca nici unul să nu-mi scape, altfel nu mă mai pot însura cu prinţesa.

– Uite, ai aici un fluieraş şi, dacă vreunul vrea să fugă, suflă în el şi va veni înapoi.

Cum sosi fiica regelui, Hans îi dădu un iepure pe care ea îl puse în şorţ. Dar, după ce făcu doar câţiva paşi, Hans luă fluieraşul şi începu să fluiere, iepurele sări din şorţ şi, ce n-ai văzut în viaţa ta, cititorule, urechilă se întoarse înapoi la turmă. Când se făcu seară, păstorul de iepuri mai suflă o dată din fluier, toţi iepurii se adunară în jurul lui şi aşa plecară spre palat.

Regele era foarte mirat că Hans fusese în stare să păzească o sută de iepuri fără ca vreunul să fugă. Dar tot nu voia să-i dea fiica de soţie şi-i zise că mai întâi să-i aducă o pană din coada unui grifon.

Hans porni la drum mărşăluind voiniceşte în căutarea grifonului. Spre seară ajunse la un castel şi ceru adăpost pentru noapte, căci pe vremea aceea nu erau hanuri.

Stăpânul castelului îi spuse că-l primeşte cu plăcere şi-l întrebă încotro merge.

– Să caut pasărea numită grifon.

– Aşa deci, spre grifon te duci? Hans, ştii ceva, se spune că pasărea asta ştie totul. Eu mi-am pierdut cheia de la lada cu aur, întreab-o dacă o vei întâlni, poate ştie unde am pus-o.

– Da, desigur, zise Hans.

A doua zi dis-de-dimineaţă plecă mai departe şi, pe-nserat, ajunse la un palat unde ceru să înnopteze. Când auziră oamenii de acolo că merge să caute pasărea grifon, îi spuseră că fiica nobilului care era stăpânul palatului acela este foarte bolnavă şi să întrebe el pasărea grifon cum s-ar putea însănătoşi fata. Hans le promise că o va întreba cu plăcere şi plecă mai departe.

Ajunse la o apă şi acolo, în loc de punte, era un uriaş care trecea oamenii de pe un mal pe celălalt. Uriaşul îl întrebă pe Hans încotro se duce, iar acesta îi spuse:

– Mă duc să găsesc pasărea grifon.

– Acu’, dacă ai să ajungi la ea, întreabă de ce trebuie să-i trec eu de-o viaţă pe alţii mereu de pe o parte pe cealaltă a râului.

– Da, cum să nu, o fac cu plăcere.

Uriaşul îl luă pe umeri şi-l trecu apa.

În sfârşit, Hans ajunse la casa grifonului, dar o găsi numai pe nevasta lui, nu şi pe el. Aceasta îl întrebă ce vrea. Hans îi povesti totul: cum trebuia să ducă la palat o pană din coada păsării, cum unul îşi pierduse cheia de la lada cu bani şi trebuia s-o întrebe pe pasăre unde-i cheia, cum într-un palat fiica nobilului era bolnavă şi el trebuie să întrebe ce să facă să se însănătoşească şi cum, în sfârşit, trebuie să întrebe de ce omul care

era pe malul apei, nu departe de casa lor, îi trecea mereu apa pe cei care voiau fără să poată să se odihnească. Atunci nevasta grifonului îi zise:

– Fii atent, prietene, nu există creştin care să fi vorbit cu soţul meu: el îi mănâncă pe toţi; dacă ai curaj, eu te bag sub pat şi la noapte, când va dormi, poţi să ieşi de acolo ca să-i iei o pană din coadă. Cât priveşte cele ce vrei să ştii, am să-l întreb eu însămi.

Hans fu mulţumit şi se ascunse sub pat.

Seara, pasărea grifon sosi acasă. Şi, cum intră, zise:

– Nevastă, îmi miroase a creştin! Mi-e poftă să mănânc un om.

– Da, zise nevasta, a fost unul azi pe aici, dar a plecat mai departe.

Iar pasărea grifon nu mai spuse nimic.

Pe la miezul nopţii, când grifonul sforăia, Hans ieşi de sub pat şi-i luă o pană din coadă. Atunci grifonul sări în sus şi strigă:

– Nevastă, mie-mi miroase a om şi simt că mi-a umblat cineva pe la coadă!

– Ai visat, îi zise nevasta, ţi-am spus doar că a fost un om pe aici, dar a plecat. Totuşi mi-a povestit nişte lucruri curioase: de pildă, că unul a pierdut cheia de la lada cu bani şi n-o mai găseşte.

– Prostii, cheia este la o casă de lemn de lângă castel, sub prag.

– Şi apoi mi-a spus că ar fi o fată bolnavă şi nimeni nu-i dă de leac.

– Prostii, sub scara de la beci şi-a făcut o broască ţestoasă cuib din părul ei: când îşi va lua părul înapoi, se va însănătoşi.

– Apoi a mai zis că ar fi o apă undeva şi un om care trebuie mereu să-i treacă pe ceilalţi.

– Prostul, dacă i-ar lăsa o singură dată în mijloc, pe urmă n-ar mai trebui să-i treacă.

A doua zi dimineaţa pasărea grifon plecă.

Atunci Hans ieşi de sub pat cu o pană frumoasă în mână. Auzise şi ce spusese grifonul despre cheie, fată şi omul de la râu. Nevasta grifonului îi mai povesti o dată totul, ca să nu uite ceva, şi apoi Hans plecă spre palat.

Mai întâi, ajunse la omul de la apă care-l întrebă îndată ce a spus pasărea. Trebuie, a spus Hans, ca mai întâi să-l treacă dincolo şi-l lămureşte el după aceea. Omul îl trecu de partea cealaltă a râului. Hans îi spuse să-l lase pe unul în mijlocul apei şi după aceea nu va mai fi obligat să-i treacă pe toţi de pe o parte pe alta. El se bucură şi-i zise lui Hans că ar vrea, ca recunoştinţă, să-l treacă pe malul celălalt. Hans însă nu se învoi şi plecă mai departe. Ajunse la palatul unde fiica stăpânului era bolnavă, o luă pe umeri, căci fata nu putea merge, coborî cu ea pe scări în beci, găsi cuibul broaştei ascuns sub ultima treaptă şi i-l dădu fetei în mâini. Ea sări sănătoasă de pe umerii lui. Mama şi tatăl ei se bucurară mult şi-i dăruiră lui Hans aur, pietre preţioase şi tot ce a mai vrut el.

Când a ajuns la castel, s-a dus la casa de lemn şi a luat cheia de sub prag. Stăpânul s-a bucurat mult şi l-a răsplătit şi el cu aur, vaci, oi, capre şi tot ce şi-a dorit Hans.

Întorcându-se la rege aşa de bogat, acesta îl întrebă mai întâi de unde are bogăţiile acelea. Hans îi spuse că pasărea grifon i-a dat tot ce i-a cerut.

Atunci regele se gândi că n-ar fi rău să mai adune şi el ceva bogăţii, aşa că se duse glonţ la pasărea grifon. Când ajunse la apă, omul îl luă pe umeri şi, ca să scape de blestem, îl lăsă în mijlocul apei, apoi fugi de acolo.

Regele se înecă, iar Hans se căsători cu fiica lui şi ajunse rege.

Ţăranca în rai

Odată, o ţărancă săracă şi foarte credincioasă ajunse la poarta Raiului. În acelaşi timp sosise acolo şi un nobil bogat care voia să intre şi el în Rai. Atunci apăru Sfântul Petru cu cheia, deschise poarta şi-l lăsă pe bogat să intre, pe ţărancă însă o tratã ca şi cum n-ar fi văzut-o. Şi închise cu cheia poarta Raiului. De afară ţăranca auzea cu câtă bucurie era primit nobilul în cer, cu muzică şi cântece din cele mai frumoase. Apoi se aşternu tăcerea, iar Sfântul Petru veni din nou, deschise poarta şi o lăsă şi pe ţărancă să intre. Ţăranca se gândea că şi ea va fi primită cu muzică, dar, când colo, domnea o linişte deplină. Desigur, au întâmpinat-o îngerii, a fost primită cu dragoste, dar de cântat nu-i cânta nimeni. Atunci ţăranca l-a întrebat pe Sfântul Petru de ce nu au cântat îngerii şi când a intrat ea în Rai, aşa cum s-a întâmplat când a intrat nobilul; i-a mai spus că nici în cer, cum nici pe pământ, nu este egalitate.

Sfântul Petru i-a răspuns:

– Da’ de unde, tu ne eşti la fel de dragă ca şi nobilul bogat şi poţi să te bucuri de frumuseţea Raiului ca şi el, dar vezi, câte o sărmană ţărancă, aşa cum eşti tu, intră în fiecare zi în Rai, pe când un nobil bogat, dacă se întâmplă o dată la o sută de ani să fie primit aici, e mare lucru.

Hans cel puternic

Erau odată un bărbat şi o femeie care aveau un singur copil şi trăiau departe de lume, într-o vâlcea ascunsă în munţi.

Se întâmplă că mama plecă într-o zi în pădure să culeagă muguri de brad şi-l luă şi pe micuţul Hans cu ea. Cum era primăvară, iar copilul se bucura de libertate şi culegea flori, se depărtă cam mult de locul unde era mama lui, aşa că femeia se duse după el să-l caute. Tocmai îl luase de mână, când, deodată, săriră dintr-un tufiş doi tâlhari, înhăţară pe mamă şi pe copil şi-i duseră în adâncul întunecat al pădurii, într-un loc pe unde nu trecea nici un om. Biata femeie se ruga cu lacrimi în ochi să le dea drumul, dar inima hoţului era ca de piatră; tâlharii parcă nici nu-i auzeau rugăminţile şi o împingeau să meargă înainte. După vreo două ore de mers prin hăţişuri şi mărăciniş, ajuseră la o stâncă unde era o uşă la care tâlharii bătură, iar ea se deschise îndată. Apoi merseră printr-un coridor şi ajunseră într-o peşteră unde era un foc mare şi flăcările luminau încăperea. Pe pereţi atârnau săbii, paloşe, fel de fel de obiecte de ucis care luceau la lumina focului, iar în mijloc era o masă neagră la care stăteau patru tâlhari şi jucau cărţi, în capul mesei aflându-se şeful lor. Acesta veni spre femeie, când o văzu intrând, şi-i spuse să fie liniştită, să nu-i fie teamă că ei nu-i vor face nici un rău şi, dacă le va ţine casa în ordine, are să-i fie bine. Apoi îi dădură de mâncare şi-i arătară un pat unde să se culce cu copilul.

Femeia a rămas la hoţi să-i slujească, mulţi ani după această întâmplare. În acest timp, Hans a crescut, s-a făcut un băiat mare, frumos şi puternic. Mama lui îi povestea tot felul de istorioare şi-l învăţa să

citească într-o carte veche pe care o găsise în peşteră. Când împlini nouă ani, Hans făcu dintr-o creangă de brad un ciomag puternic şi-l ascunse sub pat. Apoi se duse la mamă-sa şi-i spuse:

– Dragă mamă, spune-mi te rog, cine este tatăl meu? Vreau să ştiu neapărat.

Mama tăcu şi nu vru să-i spună ca nu cumva să-l apuce dorul de casă. Ea ştia bine că tâlharii aceia nemiloşi nu l-ar lăsa să plece; pe de altă parte inima îi era zdrobită de tristeţe când se gândea că fiul nu-şi poate cunoaşte tatăl.

Dar, într-o noapte, când tâlharii se întorceau de la prădat, Hans a luat ciomagul de sub pat, a ieşit în calea lor şi i-a zis căpeteniei:

– Vreau să ştiu cine-i tatăl meu şi, dacă nu-mi spui îndată, îţi crăp capul.

Căpetenia a râs şi i-a tras lui Hans una zdravănă, de l-a rostogolit sub masă. Hans s-a ridicat fără o vorbă, gândind în sinea lui: „Am să mai aştept un an şi am să încerc din nou, poate reuşesc”. Când anul trecu, luă iar ciomagul, îl curăţă bine de praf, se uită la el şi zise: „Acum eşti un ciomag mai priceput şi mai curajos”. Noaptea veniră tâlharii, băură vin, urcior după urcior, că la urmă le căzu capul pe masă de beţi ce erau. Atunci Hans luă ciomagul, se duse în faţa căpeteniei şi-l întrebă cine-i tatăl lui. Căpetenia însă îi dădu iar două labe, că Hans se rostogoli sub masă; dar nu dură mult, se ridică şi începu să-i bată de la un cap la altul, că tâlharii nu-şi mai puteau mişca braţele şi picioarele. Mama stătea într-un colţ şi era foarte mirată văzând ce puternic şi curajos e fiul ei. Când termină treaba, băiatul se duse şi-i zise:

– De data asta mi-a mers, am scăpat de ei, dar eu vreau să ştiu cine-i tatăl meu.

– Bine, Hans, îl vom căuta până când îl vom găsi, îi răspunse ea.

Hans şi mama lui îi luară căpeteniei tâlharilor cheia de la uşa prin care se intra în peşteră, iar Hans umplu un sac cu aur, argint şi pietre preţioase

şi-l puse pe spinare. Apoi părăsiră peştera. Şi ce ochi făcu Hans când văzu lumina zilei, pădurea verde, florile, păsările şi soarele strălucind încă pe cer dis-de-dimineaţă! Tânărul se opri în loc şi nu se mai sătura admirând ceea ce vedea. Mama începu să caute drumul către casă şi, după câteva ore de mers, ajunseră în vâlceaua singuratică, aproape de căsuţa lor. Tatăl şedea în faţa uşii şi începu să plângă de bucurie când îşi recunoscu nevasta şi află că Hans era fiul lui. El îi credea de mult morţi, sfâşiaţi de fiare în pădure. Intrară în casă. Dar abia intră Hans înăuntru că începu să se clatine casa, pereţii să se crape, laviţele să se rupă, scaunele să se strice, chiar podeaua se găuri şi sacul cu aur căzu în beci.

– Doamne apără şi ajută, strigă tatăl speriat, dar ce se întâmplă, mi-ai stricat casa!

– Nu-ţi face griji, tată, că eu în sacul căzut în beci am mult mai mulţi bani decât ne-ar trebui pentru o casă.

Într-adevăr, tatăl construi o casă nouă, cumpără vite, pământ şi alte acareturi. Hans ara ogoarele şi, când mergea în spatele plugului şi fierul plugului intra în pământ, boii aproape că nu aveau nevoie să mai tragă.

Primăvara următoare însă Hans le spuse părinţilor:

– Tată şi mamă, păstraţi voi banii, lăsaţi-mă să-mi fac un toiag şi să plec în lume.

După ce toiagul care cântărea cincizeci de kilograme a fost gata, Hans a părăsit casa părintească şi a plecat în lume. A mers el cât a mers, până când a ajuns într-o pădure întunecoasă. Acolo auzi ceva trosnind şi pârâind. S-a uitat în jurul lui şi a văzut un brad mare şi un individ uriaş care se ţinea de copac şi-i răsucea crengile ca pe nişte nuiele de salcie:

– Hei, strigă Hans, ce faci acolo sus?

Flăcăul din vârful bradului răspunse:

– Ieri mi-am strâns pânzele corăbiilor şi acum vreau să-mi fac o funie ca să le leg la un loc.

„Asta-mi place, are putere tipul” se gândi Hans şi-i strigă:

– Fă-mi plăcerea şi hai cu mine în lume.

Tipul coborî din vârful bradului. Era cu un cap mai înalt decât Hans, care nici el nu era scund.

– Ai să te numeşti Răsuceşte-brazi, îi zise Hans.

Şi merseră ei mai departe împreună până ce auziră nişte lovituri de ciocan aşa de puternice, că la fiecare lovitură tremura pământul. Curând ajunseră la un munte stâncos. În faţa lui stătea un uriaş şi sfărâma stânci prefăcându-le în pietre.

– Da’ ce faci aici, prietene? întrebă Hans.

– Păi ce să fac, vreau să-mi construiesc o casă. Noaptea, când să dorm şi eu, vin fiarele pădurii şi mă adulmecă, nu mă lasă în pace; de aceea vreau să-mi fac şi eu o casă şi să mă bag înăuntru ca să am linişte.

„Foarte bine, ne poţi fi de folos” îşi zise Hans în sinea lui, apoi, cu glas tare:

– Lasă construitul casei şi hai cu mine; ai să te numeşti Sfarmă-piatră.

Omul se învoi şi o luară la picior toţi trei prin pădure. Unde apăreau ei, se speriau fiarele sălbatice şi o luau la sănătoasa. Seara ajunseră la un palat părăsit, intrară înăuntru, urcară scara şi se culcară în sala mare. A doua zi dimineaţă, Hans coborî în grădina palatului care era năpădită de buruieni şi scaieţi. Şi, cum mergea el aşa, deodată apăru un mistreţ. Hans îi dădu o lovitură puternică cu toiagul şi-l ucise. Apoi îl luă pe umeri, îl duse la palat, acolo îl băgă într-un ţăpoi, făcu un foc mare şi prânziră pe cinste. După aceea se înţeleseră ca în fiecare zi doi dintre ei să plece la vânătoare, iar unul să rămână acasă să gătească şi să fie atent ca fiecăruia dintre ei să-i revină câte patru kilograme jumătate de carne. În prima zi, rămase acasă Răsuceşte-brazi, iar Hans cu Sfarmă-piatră se duseră la vânătoare.

Când Răsuceşte-brazi tocmai pregătea mâncarea, în palat întră un omuleţ mic, cocârjat, şi-i ceru o bucăţică de carne.

– Valea, mâţă blândă ce zgârie rău, carne-ţi trebuie ţie?

Dar, spre marea lui mirare, omuleţul sări la el şi începu să-i care la pumni, că nu mai putu să se apere şi căzu la pământ fără suflare. Omuleţul nu plecă de acolo până ce nu-şi vărsă în întregime focul.

Când ceilalţi doi veniră acasă, Răsuceşte-brazi nu le spuse nimic, dar îşi zise în sinea lui: „Când veţi rămâne acasă, veţi avea singuri de-a face cu musafirul nepoftit”. Şi murea de râs la gândul ăsta.

În ziua următoare rămase la palat Sfarmă-piatră şi i se întâmplă şi lui la fel; fu bătut măr de omuleţ, căci nici el nu voise să-i dea carne. Când veniră acasă Hans şi Răsuceşte-brazi, Sfarmă-piatră nu le spuse nimic; cei doi abia aşteptau să mănânce din supa pregătită de el.

Veni şi rândul lui Hans să rămână acasă în ziua următoare; el îşi făcea treaba în bucătărie, punând în castronul fiecăruia porţia de carne cuvenită. Omuleţul apăru, ceru o bucăţică de carne şi Hans se gândi: „Ia, o biată fiinţă nenorocită acolo, am să-i dau din porţia mea ca să nu fie mai puţin la ceilalţi”. Şi-i dădu o bucăţică. Piticul o mâncă şi mai ceru încă o bucăţică. Hans îi dădu şi-i spuse că i-a dat o bucată destul de mare. Dar omuleţul încă mai voi. Atunci Hans îi spuse:

– Eşti de-a dreptul neruşinat. Şi nu-i mai dădu nimic.

Drept răsplată, piticul vru să sară la el şi să-l bată cum făcuse cu Răsuceşte-brazi şi Sfarmă-piatră, dar de data aceasta dădu greş. Hans îi pocni două peste cap, că piticul se prăvăli pe trepte, jos. Hans vru să-l urmărească, dar căzu şi el cât era de lung, iar când se ridică, piticul dispăruse. Hans se luă după el, îl urmări şi îl văzu intrând într-o peşteră. Se întoarse la palat, dar îşi întipări în minte locul unde se făcuse nevăzut piticul.

Când sosiră acasă, ceilalţi doi fură miraţi că Hans arăta aşa bine. El le povesti ce păţise şi atunci nici fârtaţii lui nu mai ţinură secret ce li se întâmplase lor.

Hans le spuse amuzat:

– Bine v-a făcut, sunteţi zgârciţi şi asta-i ruşinos; dar mai ruşinos este că, aşa mari cum sunteţi, v-aţi lăsat bătuţi de un cocârjat nevrednic.

Atunci ei au luat un coş şi nişte funii şi s-au dus la peştera unde intrase omuleţul. Hans, cu coşul atârnat pe toiag, intră înăuntru. Merse el ce merse şi dădu de o uşă care se deschise şi apăru o fecioară foarte frumoasă, aşa de frumoasă că nu s-ar putea descrie în cuvinte. Lângă ea stătea omuleţul care se uita la Hans ca o pisică de mare, rânjind.

Fata era legată în lanţuri şi-l privea tristă. Lui Hans i se făcu milă de ea şi se gândi: „trebuie s-o salvez pe fata asta din mâinile omuleţului”. Îi dădu acestuia o lovitură de toiag şi-l doborî la pământ. Îndată căzură şi lanţurile de care era legată fata.

Hans, vrăjit de frumuseţea ei, se îndrăgosti numaidecât. Fata îi povesti că era o prinţesă, că o furase un fiu de nobil pe care ea nu-l voia de bărbat şi-o adusese în peştera asta, unde omuleţul acela cocârjat, la ordinul răpitorului, trebuia s-o păzească. Hans o puse în coş şi atârnă coşul de funie; coşul fu ridicat în sus de tovarăşii lui împreună cu fata. Apoi ar fi trebuit ca şi el să se aşeze în coş şi să fie tras în sus, dar nu avea încredere în tovarăşii lui. De aceea puse toiagul şi, într-adevăr, pe la jumătatea drumului, ei dădură drumul coşului şi, dacă Hans ar fi fost în el, ar fi murit.

Acu’, nu ştia el ce să facă să iasă din adânc şi, oricât îşi frământa mintea, nu găsea nici o ieşire. „E trist, dragă Hans”, îşi spunea el, „să putrezeşti în adâncul pământului”. Şi cum se tot învârtea încoace şi încolo, intră iar în încăperea unde fusese legată fata; şi, cum se uita la omuleţ, zări pe degetul lui un inel. Îl luă şi-l puse pe deget şi, când îl răsuci, auzi şoapte deasupra capului. Privi în sus şi văzu nişte spiriduşi care-i spuseră că de acum înainte el e stăpânul lor în locul omuleţului şi-l întrebară ce doreşte. La început, Hans amuţi, habar n-avea ce înseamnă să fie stăpân de spiriduşi, apoi le spuse că vrea să iasă din adânc. Zis şi făcut, spiriduşii îl scoaseră într-o clipă.

Dar, când ajunse sus, nu văzu pe nimeni şi nici la palat nu găsi pe cineva. Răsuceşte-brazi şi Sfarmă-piatră fugiseră împreună cu fata. Hans însă roti iar inelul şi apărură spiriduşii care-i spuseră că prietenii lui erau pe mare. Ajuns la malul mării, Hans zări o barcă în care erau trădătorii. Plin de mânie sări fără să se gândească prea mult cu toiagul lui de cincizeci de kilograme în apă, însă toiagul greu îl trăgea la fund şi nu-i dădea voie să înoate. Cât pe ce era să se înece. Întoarse atunci iar inelul; îndată veniră spiriduşii şi-l duseră la barcă. Acolo el îi bătu măr, cu toiagul, pe trădători şi-i aruncă în apă. Şi, împreună cu fata, vâsli, ajunse la mal, se duseră la tatăl ei, făcură nuntă mare şi trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţe.

Lisa cea slabă

Exact invers decât Hans cel leneş şi Trine cea grasă, despre care vă spuneam că nimic nu-i scotea din starea lor de linişte continuă şi de lene, era Lisa cea slabă. Toată ziua trebăluia, lustruia tingirile la bucătărie, ştergea praful, nu stătea o clipă. Şi-l punea la treabă şi pe lunganul Lenz, bărbatul ei, de-i era bietului om mai greu decât unui măgar ce trebuie să care trei saci.

Dar, deşi munceau atât de mult, totul părea zadarnic: erau săraci şi nu reuşeau să agonisească nimic.

Într-o seară, pe când stăteau în pat, aşa de obosiţi că nu-şi mai puteau mişca oasele, gândurile nu le dădeau pace să doarmă. Lisa îl îmboldi cu cotul într-o coastă pe bărbatul ei şi-i zise:

– Auzi tu, Lenz, ştii la ce m-am gândit? Dacă aş găsi un gulden iar unul l-aş primi în dar de la cineva, eu ţi-aş împrumuta unul ţie iar tu ar trebui să-mi dai unul dobândă. De îndată ce aş avea patru guldeni adunaţi, mi-aş cumpăra o vacă tânără.

Bărbatului îi plăcu ce zicea nevasta.

– Numai că nu ştiu de unde aş putea lua guldenul pe care tu vrei să ţi-l dau dobândă la guldenul pe care mi-l împrumuţi, dar dacă totuşi reuşeşti să strângi banii aceştia şi să cumpărăm o vacă, n-ai decât să ajungi la bunăstarea ce ţi-o doreşti. M-ar bucura mult, mai adăugă el, dacă vaca va avea şi un viţel; în felul ăsta aş mai bea şi eu câte o cană de lapte din când în când.

– Laptele nu-i pentru tine, zise Lisa, trebuie să-l lăsăm viţelului ca să se facă mare şi gras şi să-l putem vinde bine.

– Bineînţeles că am să-l las viţelului, dar aşa, un pic, dacă am să iau şi eu, cred că nu-i va dăuna mititelului.

– Cine te-a-nvăţat pe tine să creşti animale? Îi va dăuna sau nu, eu n-am să pun la fiert nici măcar o picătură de lapte. Tu, lunganule, tu niciodată nu eşti sătul, auzi, să mănânci tu ceea ce eu voi agonisi cu trudă. Ştii că eşti bine?

– Femeie, zise Lenz mânios, taci odată sau îţi pun botniţă!

– Ceee? strigă Lisa, tu mă ameninţi pe mine, tu, nesătulule, lunganule, leneşule? Şi vru să se repeadă spre el şi să-l ia de păr, dar Lenz cel lung se ridică, o apucă pe Lisa cea slabă, o ţinu întinsă pe pat, îi puse o pernă peste gură şi o ţinu aşa până când ea adormi.

Dacă a doua zi dimineaţa vor fi continuat cearta sau se vor fi dus să caute guldenii de care aveau nevoie ca să-şi cumpere vaca, asta nu mai ştiu.

Casa din pădure

Un sărman tăietor de lemne trăia împreună cu nevasta lui şi cele trei fiice într-o colibă la marginea unei păduri. Într-o dimineaţă, când voia ca de obicei să se ducă la treabă, îi spuse nevestei:

– Trimite pe fiica noastră cea mare să-mi aducă mâncarea la prânz, altfel nu mai termin treaba până seara. Şi, ca să nu se rătăcească pe drum, adăugă el, am să iau cu mine o pungă cu boabe de mei şi grâu şi am să le presar ca să însemn cărarea.

Când soarele se ridicase sus şi strălucea deasupra pădurii, fiica cea mare plecă la drum cu o oală plină cu supă în coş. Dar ciocârliile, sturzii, mierlele, cintezoii, scatiii şi alte păsări mâncaseră toate boabele de mei şi grâu şi fata nu putea găsi drumul spre locul unde muncea tatăl ei. Aşa că mergea cam anevoie tot înainte, şi aşa a mers până când soarele a asfinţit. Apoi se întunecă. Bufniţele ţipau, copacii foşneau şi fetei începu să-i fie frică. În depărtare zări o luminiţă care licărea printre copaci. „Acolo trebuie să locuiască cineva” se gândi ea, „care mi-ar putea oferi un adăpost pentru noapte”. Şi o luă spre luminiţă. Nu merse mult şi dădu de o casă. Bătu la uşă. O voce răguşită îi strigă:

– Intră!

Fata străbătu un coridor întunecos şi ajunse la o uşă.

– Da’ intră o dată! strigă iar vocea răguşită.

Când deschise uşa, văzu la masă un om care-şi sprijinea faţa cu ambele mâini iar barba-i albă se revărsa pe masă ajungând până la pământ. Lângă sobă stăteau trei animale; o găină, un cocoş şi o vacă pestriţă.

Fata îi povesti bătrânului ce i se întâmplase şi-l rugă să-i dea adăpost. Acesta zise:

Frumos cocoşel,
Frumoasă găinuşă,
Frumoasă pestriţă,
Ce-aveţi de zis?

Toate dădură din cap.

– Plecăciune! asta au spus, zise bătrânul, înseamnă că sunt de acord. Aşa că, mâncare avem din belşug, poţi să rămâi la noi. Mergi să pregăteşti cina.

Fata se duse în bucătărie, acolo erau de toate, pregăti o mâncare foarte bună, apoi aranjă pe masă două castroane şi mâncă împreună cu bătrânul.

– Acum sunt obosită, zise fata, aş vrea să mă culc.

Ai mâncat cu el,
Ai băut cu el,
La noi nu te-ai gândit,
Caută-ţi loc de dormit,

strigară animalele.

Atunci bătrânul zise:

– Urcă scara aceea şi vei găsi o cameră cu două paturi; scutură-le, pune-le aşternut din pânză albă, că am să vin şi eu să mă culc.

Fata urcă şi, când paturile fură scuturate şi aşternute, se întinse în unul dintre ele fără să mai aştepte să vină şi bătrânul. Acesta veni mai târziu, se uită la ea, clătină din cap, deschise apoi o trapă din podea şi-i dădu drumul să cadă cu tot cu pat într-un beci.

Tăietorul de lemne veni târziu acasă şi începu s-o certe pe nevasta lui că-l lăsase să flămânzească o zi întreagă.

– N-am nici o vină, zise femeia, fata a plecat la tine cu mâncare. S-o fi rătăcit pe drum, mâine va veni sigur înapoi acasă.

Dis-de-dimineaţă tăietorul de lemne se trezi iar ca să plece la lucru în pădure şi ceru ca de data aceasta să vină fata mijlocie cu mâncare.

– Am să iau o traistă cu linte, zise el, boabele sunt mai mari decât cele de mei şi grâu şi sigur le va vedea şi nu se va mai rătăci.

Spre prânz plecă mijlocia cu mâncare, dar boabele de linte dispăruseră; păsările din pădure le ciuguliseră de nu mai rămăsese nici una măcar. Fata rătăci prin pădure până căzu noaptea, apoi ajunse şi ea la casa luminată a bătrânului; fu poftită să intre înăuntru, ea intră şi ceru ceva de mâncare şi un loc în care să doarmă peste noapte. Bătrânul cu barba albă întrebă iar animalele:

Frumos cocoşel,
Frumoasă găinuşă,
Frumoasă pestriţă,
Ce-aveţi de zis?

Ele dădură din cap iar, asta însemnând că spun:

– Plecăciune! Suntem de acord.

Şi apoi totul se petrecu la fel ca în ziua precedentă.

Fata pregăti în bucătărie o mâncare bună, se ospătă şi bău împreună cu bătrânul, iar de animale nu i-a păsat deloc. Şi când întrebă unde poate să doarmă, ele răspunseră:

Ai mâncat cu el,
Ai băut cu el,
La noi nu te-ai gândit
Caută-ţi loc de dormit.

Bătrânul o trimise în camera de sus să pregătească paturile, fata se culcă, adormi şi apoi, prin trapă, el îi dădu drumul în beci.

A treia zi, tăietorul de lemne îi spuse nevestei:

– Trimite-mi azi de mâncare prin fiica noastră cea mică; ea a fost întotdeauna ascultătoare şi descurcăreaţă, va găsi cu siguranţă drumul, nu ca surorile ei neascultătoare şi aiurite. Mama nu vru să audă aşa ceva şi spuse:

– Să-mi pierd şi ultimul copil care mi-e şi cel mai drag? Nici nu mă gândesc să trimit fata în pădure.

– Stai liniştită, zise tatăl, fata nu se va rătăci, e prea deşteaptă. În plus, voi lua boabe de mazăre în traistă şi voi presăra pe drum, sunt mai mari ca acelea de linte şi le va vedea cu siguranţă.

Dar nici nu plecase fata de acasă cu coşul de mâncare, că porumbeii şi ciuguliseră boabele, aşa că mezina nu mai găsi drumul şi nici nu mai ştia unde se află. Îşi făcea mari griji, mai ales când se gândea la tatăl ei care din nou flămânzea sau la mama ei care plângea văzând că ea nu mai vine acasă. În cele din urmă, zări şi ea lumina licărind printre copaci, se îndreptă spre locul de unde venea, ajunse la căsuţă, acolo îi deschise bătrânul şi totul se petrecu la fel ca şi cu surorile ei. Bătrânul întrebă animalele:

Frumos cocoşel,

Frumoasă găinuşă,
Frumoasă pestriţă,
Ce-aveţi de zis?

– Plecăciune! ziseră ele prin semne. Adică „suntem de acord”. Fata se duse la cuptor unde stăteau animalele şi le mângâie cu mare dragoste şi recunoştinţă; iar pe văcuţa cu pete colorate o scărpină între coarne. Şi după ce, la porunca bătrânului, pregăti mâncarea şi o puse pe masă, îi zise acestuia:

– Cum vine asta? Eu să mănânc pe săturate, iar animalele să le las flămânde? În şură este mâncare din belşug, mai întâi vreau să mă ocup de ele.

Ieşi afară şi aduse boabe de grâu pentru păsări, apoi un braţ de iarbă pentru vaca pestriţă.

– Poftă bună, dragi animale, zise ea, şi, când vă va fi sete, să-mi spuneţi ca să vă aduc apă proaspătă. Şi le duse o căldare de apă înăuntru, iar cocoşelul şi găinuşa săriră pe margine, îşi plecară capul, apoi îl ridicară în sus şi băură aşa cum beau păsările. După aceea bău şi vaca pe săturate.

Mulţumită, fata se aşeză la masă şi mâncă ce-i mai lăsase bătrânul care între timp se ospătase de unul singur.

Nu mult după asta, găinuşa şi cocoşelul îşi băgară capul sub aripă, iar vaca închise ochii. Atunci fata zise:

– N-ar fi timpul să ne culcăm şi noi?

Frumos cocoşel,
Frumoasă găinuşă,
Frumoasă pestriţă,
Ce-aveţi de zis?

– Plecăciune!

De băut şi de mâncare,

Tu ne-ai dat.
Somn uşor,
E vremea de culcare!

Fata se duse la culcare în camera de sus; scutură patul, îl înfăţă cu aşternut curat şi, când totul fu gata, veni şi bătrânul, se întinse în patul lui iar barba i se revărsa pe jos ajungând la podea. Fata se aşează în celălalt pat şi-şi spuse rugăciunea de seară.

Pe la miezul nopţii, în casă începu să se audă un zgomot puternic care o trezi din somn. Pereţii trosneau şi plesneau din toate încheieturile, uşa sări în lături, grinzile tremurau ca şi cum ar fi fost gata să se prăbuşească, iar acoperişul era cât pe ce să cadă şi el.

Apoi totul se linişti ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Dar, dimineaţa, când fata se trezi şi privi de jur-împrejur la lumina soarelui, ce-i văzură ochii? Camera se transformase într-o sală măreaţă, totul arăta ca în palatele regale. Pe pereţii tapisaţi cu mătase verde crescuseră flori mari de aur, ea stătea sub un baldachin din perle şi mătase, iar patul, din fildeş, era acoperit cu mătase vişinie; pe scaun, alături de pat, se afla o pereche de pantofi brodaţi cu perle.

Fata credea că visează, de aceea se tot freca la ochi.

Între timp, intrară trei lachei care o întrebară ce le porunceşte.

– Plecaţi de aici, eu mă scol îndată, pregătesc masa bătrânului şi dau de mâncare la animale. (Căci ea credea că bătrânul se sculase de mult.) Dar când privi în patul de alături, în locul bătrânului era un tânăr frumos care se trezi, se frecă la ochi şi zise:

– Eu sunt un tânăr prinţ, dar o vrăjitoare m-a prefăcut într-un bătrân cărunt şi m-a blestemat să locuiesc în adâncul pădurii într-o casă mizeră unde să am ca lachei un cocoş, o găinuşă şi o vacă. Şi vraja n-ar fi încetat până ce n-ar fi venit la noi o fată cu o inimă aşa de bună care să arate nu numai dragoste de oameni, ci şi de animale; şi fata asta ai fost tu, iar astă-noapte, prin cutremur, ne-am salvat cu toţii, casa a redevenit palat, eu

prinţ, animalele lachei. Iar tu, iubita mea, dacă vei dori, poţi să devii soţia mea.

Fata spuse „da”.

Începură pregătirile de nuntă.

Atunci prinţul trimise după mama şi tatăl ei.

– Dar unde sunt surorile mele? întrebă fata.

– Amândouă sunt închise în beci. Mâine vor fi duse în pădure ca să slujească la un cărbunar până când vor deveni mai bune la suflet şi vor iubi animalele ca pe oameni şi nu le vor mai lăsa flămânde şi însetate aşa cum au făcut până acum.

Să-mparţi cu nevasta şi bucuriile, şi necazurile

Era odată un croitor cârcotaş şi certăreţ care avea o nevastă harnică şi credincioasă dar, oricât s-ar fi străduit, tot nu-l mulţumea. Nimic nu-i plăcea, toată ziua o boscorodea, striga la ea, ba chiar o şi bătea. Când au auzit judecătorii oraşului ce face el, l-au condamnat la închisoare ca să-şi schimbe purtările. Aşa stătu el o vreme numai cu pâine şi apă, apoi fu eliberat cu condiţia să nu-şi mai ocărască şi bată nevasta ci, dimpotrivă, să trăiască în armonie cu ea, şă împartă şi cele bune, şi cele rele, aşa cum trebuie să fie într-o familie. O bună bucată de vreme treaba a mers bine, apoi croitorul şi-a reluat vechile obiceiuri, deveni iar morocănos şi pus pe ceartă. Şi cum jurase că n-are să-şi mai bată nevasta, acu’ o lua de păr şi o scărmăna cu ciudă. Femeia îi scăpa cu greu din mâini, fugea apoi în curte, striga cât o ţinea gura, el alerga cu metrul şi cu foarfecele după ea, arunca în ea cu ce-i cădea la mână; dacă o nimerea, se prăpădea de râs, iar dacă n-o nimerea, urla furios. Aşa făcea până când femeii îi veneau în ajutor vecinii. Croitorul fu dus în faţa judecătorilor oraşului din nou, dar el spuse:

– Stimaţi domni, eu mi-am ţinut promisiunea, n-am bătut-o, ci am împărţit cu ea şi cele bune, şi cele rele.

– Cum aşa, a sărit judecătorul, atunci de ce a depus iar plângere împotriva ta?

– Eu n-am bătut-o, ci numai i-am aranjat părul ca să nu arate aşa caraghioasă; ea însă a fugit şi m-a lăsat singur la greu. Atunci am alergat după ea şi, ca să-i reamintesc îndatoririle de soţie, am aruncat în ea cu anumite obiecte cunoscute de care ne leagă amintiri comune. Eu am împărţit astfel cu ea bucuriile şi suferinţele, căci de câte ori aruncam cu ceva în ea, mă bucuram c-o nimeresc dar sufeream că s-ar putea strica obiectul. Mie îmi părea bine, ei îi părea rău, mie îmi părea rău, ei îi părea bine şi tot aşa...

Dar cu toate aceste vorbe meşteşugite, croitorul nu reuşi să-i împuie capul judecătorului, aşa că acesta îl condamnă iar la închisoare.

Împărăţelul sau alegere de rege

În vremurile de demult, orice lucru avea şi el ceva de spus, iar oamenii înţelegeau graiul lui. De exemplu, când ciocanul fierarului bătea, el striga: „mai tare, mai tare”; când rindeaua dulgherului geluia, ea striga:„mai repede, mai repede”; când roata morii se învârtea, ea striga: „Doamne ajută, Doamne ajută!”; iar dacă se întâmpla ca morarul să-i înşele pe oameni la făină, când pornea moara, roata întreba încet: „cine-i acolo?” şi apoi răspundea, în timp ce se învârtea tot mai repede: „morarul, morarul” şi mai apoi: „nu o optime, ci trei şesimi” (adică să-i dea omului cât i se cuvenea, nu mai puţin, cum intenţiona morarul şmecher).

În vremurile acelea şi păsările vorbeau ca să le înţeleagă şi oamenii. Acum se aude doar un ciripit, un fluierat, un uguit sau, la unele, un cântec fără cuvinte; atunci totul era pe înţelesul oamenilor.

Ei, în vremea aceea, le-a venit păsărilor ideea că ar trebui să aibă şi ele un conducător, un stăpân, un rege, mă rog, ceva de felul acesta. Numai nagâţul se împotivi, spunând că liber a trăit până atunci, liber vrea să moară. Ţipa cât îl ţinea gura: „Nu mai am ce căuta aici, nu mai am ce căuta aici”. Şi se retrase în singurătatea unui smârc de unde nu s-a mai arătat printre semenii lui.

Celelalte păsări discutară îndelung şi, într-o frumoasă dimineaţă de mai, veniră din păduri şi de pe câmpii vulturi, piţigoi, corbi, bufniţe, ciocârlii, vrăbii, rândunele, cintezoi, codobaturi şi câte alte păsări al căror nume nu-l mai ştiu! Veni chiar şi cucul, şi pupăza, numită şi „paraclisierul cucului”, pentru că ea cântă pu! pu! pu! pu! pu! câteva zile mai înaintea cucului care zice şi el: cucu cuc! cucu cuc! cucu cuc! În carul plin de

păsări care se duceau la alegerea regelui se îmbarcă şi o păsărică foarte mică, fără nume.

Cocoşul, care nu fusese înştiinţat despre marea adunare, se miră foarte văzând păsările adunate:

– Ce-i asta, ce se întâmplă aici?

O iubită de-a lui, o găinuşă, îi zise:

– Nu te nelinişti, iubitule! Şi-i povesti pe îndelete despre ce era vorba.

Aşadar, se hotărî să fie votată rege al păsărilor acea pasăre care va zbura mai sus decât toate celelalte. Un brotăcel, auzind despre soborul păsărilor, începu şi el să strige: „Nu, nu, nu”, pentru că se gândea că multe lacrimi se vor vărsa din momentul în care vor apărea un stăpân şi supuşii lui. Corbul însă îl puse la punct:

– Termină cu pisălogeala asta. Totul are să se petreacă în linişte şi aşa e normal, să aibă şi păsările rege. Se hotărî ca zborul decisiv să aibă loc chiar în dimineaţa aceea, cât mai devreme, să se noteze exact cine şi când a sosit la adunare, ca nu cumva să vină vreo pasăre către seară şi să spună: „uite, aş fi vrut şi eu să zbor, dar e prea târziu”.

Când se dădu semnalul, toate păsările din căruţe îşi luară zborul. Se stârni aşa un praf, de nu se mai vedea nimic, era o vâjâială şi o huruială în aer şi atâtea aripi care băteau, încât părea că s-a abătut un nor ameninţător deasupra câmpiei. Păsările mici rămaseră în urmă şi se întoarseră primele, obosite, pe pământ. Cele mai mari au rămas multă vreme în înălţimile cerului, dar nici una nu se putea ţine după vultur, care zbura aşa de sus, că era gata să orbească din cauza soarelui. Şi, când văzu că celelalte păsări nu se mai puteau ţine după el, se gândi: „De ce să zbori mai sus, şi aşa eşti rege al păsărilor”. Şi începu să coboare. Atunci păsările începură să strige în cor: „Regele, regele, trăiască regele!”.

– Ba pardon, se auzi o voce piţigăiată, nu vă grăbiţi. Eu am zburat mai sus, m-am ascuns între penele vulturului şi când el a obosit şi a coborât, eu am zburat şi mai sus. Aşa de sus că l-am putut vedea pe Dumnezeu

care stătea pe tronul său în cer. De aceea regele sunt eu, spuse îndesat împărăţelul sau sfredeluşul ori ochiul boului, cum i se mai spune.

– Tu, regele nostru? strigară revoltate celelalte păsări, ai reuşit prin vicleşug.

Atunci născociră altă încercare pentru alegerea regelui, anume, care dintre ele poate ajunge cel mai adânc în pământ. Ce mai bătu din aripi gâsca cea pieptoasă! Ce mai începu să scurme cocoşul! Chiar raţa o luă repede, se grăbi şi căzu într-un iaz din fundul căruia striga: „minunată realizare! minunată realizare!”

Împărăţelul căută o gaură de şoareci, se strecură înăuntru şi cu voce piţigăiată strigă şi de astă dată:

– Regele sunt eu! Regele sunt eu!

– Tu, regele nostru? strigară celelalte păsări furioase, crezi că-ţi merge cu şiretlicurile tale? Neobrăzatule!

Cum se apropia seara, puseră bufniţa de strajă la gaură s-o păzească, să nu iasă şmecherul de acolo înaintea altor păsări cinstite. Celelalte păsări, obosite, plecară acasă la culcare. Bufniţa rămase la gaură cu ochii mari, dar, de la un timp, îi veni şi ei somnul. „Ei, am să închid un ochi şi am să ţin numai unul deschis ca să păzesc gaura” se gândi bufniţa. „Flăcăiaşul” crezu că bufniţa doarme, dădu să iasă din gaură şi scoase capul, dar bufniţa se repezi şi el se ascunse repede iar în gaură. Bufniţa închise din nou un ochi, pe celălalt vrând să-l ţină deschis toată noaptea. Voia, dar de putut, nu prea putea. Până la urmă, îi închise pe amândoi şi adormi. Şmecherul dinăuntru, împărăţelul nostru, văzând isprava bufniţei, o zbughi afară. (De atunci, de ruşine, bufniţa nu mai are curajul să se arate la lumina zilei, căci toate păsările s-ar repezi la ea şi i-ar reproşa neglijenţa din noaptea aceea de pomină; unele ar mânca-o cu pene cu tot de ciudă. Ea zboară numai noaptea şi-i urmăreşte pe şoareci, căci ei sunt cei care fac nenorocitele de găuri în care s-a ascuns atunci împărăţelul.)

Dar nici împărăţelul nu se arată de atunci cu plăcere, pentru că se teme că, dacă l-ar prinde celelalte păsări, i-ar sosi ceasul din urmă. El zboară prin tufişurile gardurilor verzi şi, când nu-l vede nimeni, strigă: „eu sunt rege, eu sunt rege”. Celelalte păsări îi şi zic, în batjocură, împărăţel. Aşadar, păsările nu l-au vrut nici în ruptul capului ca rege. Ciocârlia însă se bucură cel mai mult de asta, ea nu voia să aibă rege, îi plăcea să zboare cât de sus dorea, să se înalţe în văzduh şi să strige: „Vai, ce minunat este să zbori liberă!”

Şi aşa au rămas păsările fără stăpân, libere. De aceea şi este o vorbă: „liber ca pasărea-n zbor”. Şi ce-i mai minunat decât să fii „liber ca pasărea-n zbor”?

Plătica invidioasă sau alegere de rege

Tot pe vremea când păsările au vrut să-şi aleagă rege, s-a întâmplat că şi peştii erau nemulţumiţi de faptul că trăiau în dezordine. Nici unuia nu-i păsa de altul, fiecare înota la dreapta, la stânga, înainte, printre ceilalţi, cum îi era voia. Dacă avea chef şi era mai mare, stătea în calea celor mici sau îi lovea cu coada ca să treacă el mai departe.

– Ce bine ar fi să avem şi noi un conducător, un rege care să ne facă ordine, dreptate, spuneau mai ales peştii obişnuiţi. Şi se adunară şi hotărâră să-l aleagă rege pe cel care înota mai repede în râu: astfel putea ajunge în cel mai scurt timp să dea ajutor cuiva aflat la strâmtoare.

Se aliniară la malul apei şi ştiuca dădu semnalul de pornire. Toţi s-au pus pe înotat. Ca o săgeată, ştiuca o luă înainte, după ea heringul, apoi plevuşca, bibanul, crapul şi mulţi alţii ale căror nume nu le mai ştiu. Plătica înota şi ea cât putea de repede sperând să ajungă prima. La un moment dat, se auzi un strigăt:

– Heringul e înainte! Heringul e înainte!

– Cinee? strigă înfuriată plătica, rămasă cam în urmă.

– Heringul, heringul! strigară peştii.

– Heringul gol, heringul fără solzi! Ce nerozie, cum să ne fie el rege?

Şi de invidie îşi strâmbă plătica botul. Şi strâmb i-a rămas. Dar nici heringul, cum nici împărăţelul, nu a ajuns rege şi peştii, ca şi păsările, au rămas fără conducător şi azi.

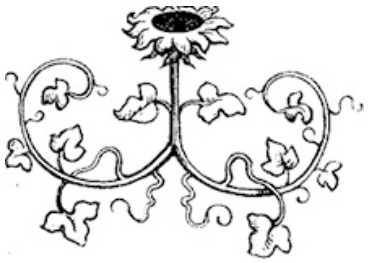

Boul-de-baltă şi pupăza

– Unde-ţi paşti mai cu plăcere cireada? îl întrebă, odată, un domn pe un văcar.

– Aici, aici unde-i iarba nici prea grasă, nici prea săracă; altfel nu-i bună.

– De ce nu? întrebă domnul.

– Ascultaţi, răspunse văcarul, aici este un bou-de-baltă care şi el a fost cândva văcar şi mai este şi o pupăză care, şi ea, tot văcar a fost demult. Am să vă povestesc îndată: boul-de-baltă îşi mâna cireada la iarba cea grasă unde înfloreau cele mai frumoase flori; de aceea cireada lui a devenit neascultătoare, vite puternice dar obraznice. Pupăza îşi ducea vitele sus, pe muntele stâncos, unde bate vântul şi se ridică nisipul; de aceea vitele ei deveniseră slabe ca vai de lume şi lipsite de putere. Seara, când văcarii îşi adună turmele, boul-de-baltă nu reuşea; el striga la vite: „veniţi aici, floreanelor”, dar degeaba, nu-l ascultau. Pupăza în schimb nu le putea ridica în picioare, aşa de leşinate şi lipsite de putere erau şi rămâneau acolo în nisip. Aşa-i când în lucruri nu există o măsură, domnule! Şi azi, când nu mai sunt păzitori de vite, boul-de-baltă strigă: „Veniţi aici, floreanelor”, iar pupăza „sus, sus, sus”, dar în zadar. Asta-i!

Bufniţa

Demult, când oamenii nu erau aşa de pricepuţi şi deştepţi ca acum, într-un mic orăşel de provincie s-a întâmplat un lucru foarte neobişnuit pentru locuitorii lui. O bufniţă din acelea mari, numită şi bou-de-noapte, a venit parcă pe aripile vântului şi s-a oploşit în hambarul unui cetăţean onorabil. Era clar că stătea ascunsă şi nu voia să dea ochii cu celelalte păsări de când era să iasă tocmai „împărăţelul”, adică sfredeluşul, rege, pentru că ea adormise în loc să păzească gaura şoarecelui.

Când servitorul a venit dimineaţa să dea iarbă şi apă la vite, s-a speriat văzând bufniţa care parcă îl hipnotiza cu ochii ei mari şi rotunzi. Alergă la stăpân şi, cum nu mai văzuse în viaţa lui o bufniţă, îi spuse că în hambar este un monstru îngrozitor, cu nişte ochi cum nu mai văzuse până atunci. Îi mai spuse că pur şi simplu nu poate să-l alunge. Stăpânul se supără şi-i zise:

– Bine, va să zică după mierle poţi fugi de le prinzi chiar din zbor, dar, dacă vezi un pui de găină, te temi chiar şi cu băţul în mână. Ia să văd şi eu ce fel de monstru o fi acolo de ţi-a pierit de tot curajul.

Şi se duse şi stăpânul în hambar. Dar când văzu animalul acela înspăimântător care-şi rotea ochii ameninţător, stăpânul se sperie şi el. Din câţiva paşi ajunse afară, alergă la un vecin si-l rugă din tot sufletul să-l ajute să alunge monstrul din hambarul lui. Că dacă nu fac ei asta, s-ar putea ca întreg orăşelul să aibă de suferit şi să fie în mare primejdie.

Între timp, se află despre existenţa „monstrului” şi începu o larmă îngrozitoare pe străzile orăşelului; oamenii luară ciomege, topoare, coase, sape, mă rog, se înarmară ca pentru un duşman foarte puternic. După ce se

adunară în piaţa oraşului, se organizară şi porniră spre şura concetăţeanului lor şi o înconjurară din toate părţile ca şi cum s-ar fi pregătit să asedieze o cetate. Apoi dădură atacul. Mai întâi, intră unul cu o ţepuşă lungă, dar ieşi repede fără să mai poată scoate un cuvânt; apoi încă doi îndrăzniră să intre, dar nici lor nu le merse mai bine. În sfârşit, ieşi în faţa cetăţenilor un om înalt şi puternic, vestit în orăşelul acela pentru faptele de vitejie săvârşite în război. Omul spuse:

– Numai cu privitul nu veţi putea alunga monstrul. Aici trebuie acţionat cu multă seriozitate şi profesionalism, dar, după câte văd eu, am de-a face cu muieri, nu cu bărbaţi adevăraţi şi nimeni nu are curajul să ia taurul de coarne.

Îşi puse apoi armura, îşi luă paloşul şi suliţa şi toţi îi lăudară vitejia, sperând că le va salva viaţa. Ambele uşi ale hambarului fură deschise, încât se putea vedea bufniţa care-i privea de sus, de pe o grindă. El lăsă mai întâi avangarda să intre şi, când se pregăti să atace, mulţimea strigă aţâţată de parcă l-ar fi văzut pe Sfântul Gheorghe omorând balaurul. Bufniţa, speriată şi de strigătele de afară, şi de atacul ostaşului, începu să-şi rotească ochii, îşi întinse aripile, îşi zburli penele, deschise pliscul şi începu să ţipe pe limba ei, „hu, hu, hu!”, foarte răguşit. „Ucide-o, împunge-o” strigau cei de afară.

– Cine ar fi în situaţia în care sunt eu – zise eroul încercând să atace bufniţa– n-ar mai striga. Şi abia puse piciorul pe prima treaptă a scării, ca să urce spre grindă, că şi începu să tremure de frică: puterile îl lăsară, aşa că dădu îndărăt. Parcă era hipnotizat.

Acu’, nu mai era nimeni care să se încumete să se bage în primejdie. „Păi dacă monstrul l-a înfricoşat şi l-a făcut să dea înapoi şi pe eroul nostru, nouă ce ne mai rămâne de făcut?” Şi, speriaţi, se gândeau că în curând tot oraşul va fi distrus.

Multă vreme au discutat între ei, până când primarul găsi o soluţie:

– Eu mă gândesc să adunăm tot ce-i în hambar, toate uneltele, fânul, paiele omului, să le scoatem afară şi să dăm foc hambarului ca să ardă animalul acela fioros fără ca vreunul din cetăţenii oraşului să-şi pună viaţa în primejdie. Nu trebuie să pierdem timpul, orice amânare s-ar putea să ne coste viaţa.

Dădură foc la hambar din patru locuri şi, împreună cu hambarul, se pare că a ars în chinuri groaznice şi bufniţa.

Cine nu mă crede, să se ducă acolo şi să întrebe ce a fost şi cum a fost. Eu unul nu sunt sigur că a ars şi bufniţa, dacă bufniţă o fi fost sau cine ştie ce altceva cu chipul ei. Dar nu pot spune prea multe că nu ştiu.

Luna

Demult, exista undeva o ţară unde toată noaptea era întuneric, iar cerul arăta precum un cearceaf negru întins pe deasupra pământului; pe el nu apărea nici luna, nici vreo stea care să lumineze cât de cât întunecimea. Se părea că, atunci când Dumnezeu crease lumea, nu-i mai rămăsese pentru bucăţica aceasta de pământ nici măcar o stea.

Din ţara aceasta fără lună, fără stele s-au pornit odată, în călătorie, patru tineri. Ei au ajuns într-o altă ţară unde seara, când soarele dispărea după creasta muntelui, pe vârful unui stejar uriaş apărea un glob luminos care-şi revărsa razele de aur peste tot. Şi se putea vedea noaptea la fel de bine ca ziua, chiar dacă luna nu strălucea la fel de puternic precum soarele.

Călătorii, miraţi, opriră un ţăran care tocmai trecea cu carul pe lângă ei şi-l întrebară ce lumină-i aceea care se vede în vârful stejarului.

– Păi asta-i luna, zise ţăranul, primarul nostru a cumpărat-o pe trei taleri şi a agăţat-o acolo ca felinar. Zilnic trebuie să fie curăţată şi să i se pună gaz ca să lumineze. Pentru asta el pretinde săptămânal de la noi câte un taler.

După ce ţăranul se depărtă, unul dintre băieţi zise:

– Am putea lua lampa asta, avem şi noi un stejar în sat, e la fel de înalt ca acesta şi am putea-o atârna în el. Ce frumos ar fi să nu mai orbecăim noaptea prin întuneric!

– Ştiţi ceva, zise al doilea, haideţi să facem rost de o trăsură cu cai ca să ducem luna; ăştia de aici n-au decât să-şi cumpere alta.

– Eu mă pot căţăra cu uşurinţă în copac, zise al treilea, şi o pot aduce jos.

Al patrulea făcu rost de o trăsură cu cai, al treilea se urcă în stejar, făcu o gaură în lună, băgă o sfoară, o legă şi o dădu jos.

După ce puseră în trăsură globul strălucitor, îl acoperiră cu un ştergar ca nimeni să nu observe furtişagul şi plecară spre casă. Ajunşi acolo, o urcară în vârful unui stejar înalt. Bătrâni şi tineri laolaltă se bucurau când vedeau luna care-şi arunca razele de lumină peste casele lor şi peste câmpii. Chiar şi piticii au coborât din vârful munţilor şi, îmbrăcaţi în hainele lor roşii, au încins o horă de toată frumuseţea în mijlocul câmpiei.

Cei patru tineri aveau grijă să pună gaz şi să cureţe globul lunii şi pretindeau în schimb câte un taler pe săptămână. Dar timpul trecea şi ei îmbătrâneau şi nu se mai puteau ocupa de treaba asta. Când primul dintre ei era pe patul de moarte, ceru ca un sfert de lună, pe care îl considera proprietatea lui, să fie îngropat o dată cu el. Când muri, primarul se urcă în stejar, tăie cu un foarfece un sfert din lună şi i-l puse în mormânt. Lumina lunii slăbi, dar nu se prea observa.

Când muri al doilea frate, i se dădu şi lui un sfert din lună şi lumina se micşoră şi mai mult. Mai slabă deveni când muri al treilea dintre fraţi care-şi luă şi el partea lui, iar când al patrulea frate intră în mormânt, se aşternu din nou peste ţara aceea întunericul. Dacă oamenii mergeau noaptea fără felinar se ciocneau unii de alţii, aşa o beznă era.

Când cele patru sferturi ale lunii se reuniră pe tărâmul celălalt, care era al morţilor, aceştia deveniră neliniştiţi şi se treziră din somnul lor veşnic. Ei se mirau că pot vedea din nou lumina lunii şi le era de-ajuns această lumină pentru că ochii lor slăbiţi şi învăţaţi cu întunericul n-ar fi putut suporta lumina soarelui. Aşa că morţii se ridicară veseli şi-şi reluară obiceiurile pe care le avuseseră pe lumea asta, când erau vii: unii dansau, alţii jucau cărţi, alţii s-au dus la han şi au început să bea, ba unii, după ce

s-au îmbătat, au început să se bată între ei. Scandalul era aşa de mare, că zgomotul a ajuns până în cer.

Sfântul Petru, care păzea ca de obicei poarta Raiului, credea că lumea de pe tărâmul celălalt s-a răsculat şi a chemat şi el armatele de îngeri ca să înfrunte fluviul de morţi ce ameninţa Raiul. Dar, cum nimeni nu veni spre el, se urcă pe cal şi plecă să vadă ce se întâmplă pe lumea cealaltă. Acolo îi linişti pe morţi, le porunci să intre în mormintele lor, apoi luă luna şi o atârnă pe cer. De atunci, oamenii din toate colţurile pământului se bucură de lumina ei.

Durata vieţii

Când Dumnezeu crea lumea şi stabilea pentru fiecare vieţuitoare durata vieţii, a venit măgarul care l-a întrebat:

– Doamne, cât voi trăi eu?

– Treizeci de ani, răspunse Bunul Dumnezeu, îţi convine?

– Vai, Doamne, e prea mult. Gândeşte-te la mine: de dimineaţă până noaptea târziu car numai greutăţi, duc saci cu grâu la moară ca alţii să mănânce pâinea şi altceva decât lovituri de picioare în spate nu primesc.

Atunci Domnul se îndură de el şi-i dărui optsprezece ani.

Măgarul fu mulţumit şi se dădu deoparte.

Atunci apăru înaintea lui Dumnezeu câinele:

– Cât vrei să trăieşti, măgarului i s-au părut prea mulţi treizeci de ani, ţie ţi-ar conveni?

– Doamne, zise câinele, asta-i voia ta? Gândeşte-te cât trebuie să alerg, abia de mă mai ţin picioarele, şi dacă-mi pierd vocea ca să latru şi dinţii ca să muşc, la ce bun să mai trăiesc? Ce-mi rămâne decât să fiu alungat dintr-un colţ în altul şi să mârâi?

Dumnezeu văzu şi el că are dreptate bietul câine şi-i dădu doisprezece ani de viaţă.

Atunci veni maimuţa la el.

– Ţi-ar plăcea să trăieşti treizeci de ani? Doar tu nu trebuie să munceşti ca măgarul sau să alergi precum câinele, tu eşti mereu veselă.

– Vai, Doamne, răspunse maimuţa, aşa s-ar părea la prima vedere. Dar adevărul este altul: când plouă cu păsat, nu am lingură, cu alte cuvinte eu nu pot profita de cele bune. Mereu trebuie să-mi schimonosesc faţa ca să-i fac pe oameni să râdă, să inventez tot felul de giumbuşlucuri şi, când mi se aruncă un

măr şi vreau să-l muşc, constat că-i acru. De-ai şti, Doamne, câtă tristeţe se ascunde în spatele râsului meu! Nu, treizeci de ani e prea mult, nu pot primi.

Dumnezeu fu bun şi cu maimuţa şi-i dădu doar zece ani.

În sfârşit, apăru şi omul: vesel, sănătos, vioi, îl rugă pe Dumnezeu să-i stabilească durata vieţii.

– Treizeci de ani vei trăi, îi zise Bunul Dumnezeu, îţi sunt de-ajuns?

– Aşa de puţin? strigă omul. Când îmi voi termina şi eu de construit casa şi focul va arde în căminul meu, când voi putea mânca fructe din pomii plantaţi de mine, când voi avea mai mult chef să-mi petrec în fericire viaţa, tocmai atunci să mor? O, Doamne, prelungeşte-mi viaţa!

– Îţi voi da şi cei optsprezece ani de la măgar.

– Nu, nu-i de-ajuns!

– Bine, vei avea şi doisprezece ani de la câine.

– Tot nu-i de-ajuns!

– Ia şi zece ani de la maimuţă, dar mai mult să nu-mi ceri.

Omul plecă, dar nu era mulţumit deloc: „Şaptezeci de ani! Prea puţin”, se gândea el.

De atunci, primii treizeci sunt anii omeneşti, aceştia trec repede căci omul este sănătos, vesel, puternic, munceşte cu plăcere şi se bucură de viaţă. Apoi urmează cei optsprezece ani ai măgarului când greutăţile vieţii vin una după alta; trebuie să muncească să-şi hrănească familia şi de multe ori răsplata muncii sunt picioarele primite în fund de la cei care ar trebui să-i mulţumească. Apoi vin cei doisprezece ani ai câinelui, când stă într-un colţ, mormăie câteva cuvinte şi n-are nici dinţi să mănânce. Şi, când au trecut aceştia, vin cei zece ani ai maimuţei: mintea-i slăbeşte, faţa i se zbârceşte, face tot felul de prostii şi copiii se distrează pe seama lui.

Aceasta-i povestea duratei vieţii.

Solii morţii

Odată, în timpurile străvechi, un uriaş se plimba pe drum şi-i apăru în faţă un om care-i strigă:

– Stai aşa, nu te mişca, nici-un pas înainte!

– Ce spui, creatură nevrednică, dacă vreau te strivesc între degete, tu să-mi stai mie în cale? Cine eşti mă rog de vorbeşti cu atâta obrăznicie?

– Eu sunt Moartea, răspunse creatura, mie nu mi se poate opune nimeni, chiar şi tu eşti supusul meu.

Uriaşul refuză să stea cum îi poruncise Moartea şi începu să se bată cu ea. A fost o luptă crâncenă la sfârşitul căreia uriaşul îi dădu Morţii un pumn de se prăbuşi la pământ pe o piatră. Uriaşul îşi văzu mai departe de drumul lui, iar Moartea rămase acolo lipsită de puteri. Era foarte îngrijorată, căci îşi zicea: „Ce se va întâmpla dacă rămân aici? Nu va mai muri nimeni şi lumea va fi plină de oameni până la refuz, nu vor mai avea nici măcar loc să stea unul lângă altul.”

Între timp, apăru pe drum un tânăr vesel şi sănătos care cânta şi se uita peste tot. Când o zări pe bătrâna neputincioasă, îi fu milă de ea, o ridică şi-i dădu să bea dintr-o sticlă ca să se învioreze puţin.

– Ştii tu – zise Moartea după ce-şi reveni şi se putu ridica – pe cine ai pus pe picioare?

– Nu – zise tânărul –, nu te cunosc.

– Eu sunt Moartea, nu iert pe nimeni şi nici cu tine nu pot face excepţie. Dar, ca să vezi că ştiu să fiu recunoscătoare, îţi promit că n-am să te iau la mine prin surprindere, nepregătit, ci am să-ţi trimit mai întâi nişte soli şi apoi am să vin să te iau.

– Foarte bine, oricum este un avantaj pentru mine să ştiu, măcar cât trăiesc, că sunt în siguranţă. Apoi plecă mai departe vesel şi bine dispus şi-şi trăi viaţa în linişte. Dar tinereţea şi sănătatea nu durează veşnic, îndată apar bolile, durerile care te chinuiesc şi nu te lasă în pace nici ziua, nici noaptea. „Parcă Moartea şi-ar fi trimis deja solii”, îşi zicea în sinea lui. Dar se făcu sănătos şi începu iar să se bucure de viaţă, uitând de solii Morţii. Într-o zi, îl bătu cineva pe umăr, el se uită în spate şi o văzu pe Moarte care-i zise:

– Urmează-mă, a venit ceasul să-ţi iei adio de la lumea aceasta.

– Cum? Asta înseamnă că n-ai cuvânt! Nu mi-ai spus tu că înainte de a mă lua îmi vei trimite solii tăi? Eu n-am văzut nici unul.

– Păi bine, omule, nu ţi-am trimis eu soli unul după altul? N-ai avut febră, ameţeli, dureri în oase? Nu ţi s-a făcut negru înaintea ochilor? Toate astea, frăţioare, nu ţi-au amintit de mine? Ăştia erau solii mei pe care nu i-ai văzut tu, dar i-ai simţit din plin.

Omul nu ştiu ce să răspundă, aşa că plecă împreună cu Moartea.

Maistrul cizmar

Cizmarul despre care vă vom povesti era un om mic de statură, dar vioi, harnic, de nu avea o clipă de linişte. Faţa lui, din care numai nasul coroiat se vedea, era plină de ciupituri de vărsat de vânt şi palidă, părul cărunt şi ciufulit, ochii mici, privind fără încetare în dreapta şi în stânga. Observa totul, găsea pretutindeni numai cusururi, ştia orice mai bine decât alţii şi avea totdeauna dreptate. Când mergea pe stradă, gesticula puternic cu mâinile şi, odată, lovi o fată ce căra apă de-i sări găleata din mână şi apa se vărsă udându-l şi pe el.

– Cap de oaie! îi strigă el fetei în timp ce se scutura de picturile de apă, nu puteai să vezi că vin din spatele tău?

Când lucra, trăgea aţa cu aşa putere că, de nu era atent cineva şi nu stătea destul de departe, îl lovea cu pumnul în cap. Nici un ucenic nu rămânea mai mult de o lună la el, căci şi la cea mai bine făcută treabă avea ceva de reproşat: ba nu erau împunsăturile egale, ba un pantof era mai lung decât celălalt, ba nu era pielea bine bătută, ba un toc era mai înalt şi tot aşa... „Aşteaptă”, îi zicea el ucenicului, „că-ţi arăt eu cum trebuie lucrată pielea”. Lua cureaua şi-i trăgea pe spate fără milă. Pe toţi îi considera leneşi, el însă mare lucru nu făcea, pentru că nu avea răbdare să stea locului nici măcar un sfert de oră. Dacă nevasta lui se scula dis-de-dimineaţă şi aprindea focul, el sărea din pat şi, cu picioarele goale, se ducea în bucătărie şi striga la ea:

– Vrei să dai foc la casă, ăsta-i foc la care poţi să frigi un bou! Sau nu ştii că lemnul costă bani?

Dacă slujnicele stăteau la balie şi mai glumeau sau mai povesteau ce auziseră şi ele, le striga:

– Gâştelor, staţi şi clevetiţi în loc să vă vedeţi de treabă. Şi pentru ce consumaţi atâta săpun? De lene, ca să vă cruţaţi mâinile.

Şi, din nebăgare de seamă, vărsa o căldare de apă şi spumă de săpun umplând toată bucătăria de apă.

Dacă cineva îşi construia o casă, mergea la fereastra casei şi striga:

– De ce puneţi cărămidă roşie, nu-i sănătoasă, asta nu se usucă niciodată cum trebuie. Şi fiţi atenţi ce prost sunt puse cărămizile şi mortarul nu-i bun, trebuie mai mult pietriş înăuntru şi mai mult nisip.

Uneori se aşeza şi făcea câteva împunsături, apoi îşi dădea şorţul de piele deoparte şi zicea:

– Mă duc să-i mai dăscălesc pe unii ce nu-şi fac treaba cum se cuvine.

Într-o zi, nimeri la nişte dulgheri care ridicau o casă.

– Ce-i asta, strigă el, nu tăiaţi cu firul de plumb grinzile? Păi nu vedeţi că nu sunt drepte? Se va prăbuşi casa. Şi-i smulse unui dulgher toporul din mână ca să-i arate cum trebuie să taie, dar tocmai trecea pe acolo o căruţă încărcată cu lut şi toporul sări chiar în capul ţăranului care mergea pe lângă căruţă.

– Nu eşti în toate minţile, îi strigă tot el ţăranului, cine înhamă cai tineri la un car atât de greu? Sărmanele animale, ar putea oricând să cadă de oboseală.

Ţăranul se văicărea însă de durere şi nici nu apucă să-i mai dea un răspuns, că maistrul cizmar se şi întorsese la atelierul lui. Dar nu se aşează bine la lucru, când un ucenic îi aduse un pantof.

– Ce, iar aţi făcut pantofi din ăştia? Nu v-am spus să nu mai croiţi alţii până nu-i vindem pe cei deja făcuţi? De ce nu-mi respectaţi ordinele?

– Stăpâne, spuse ucenicul, e adevărat că nu-i prea reuşit, dar e cel făcut de dumneavoastră. Când aţi plecat a căzut de pe masă şi eu l-am

ridicat şi l-am păstrat să vi-l aduc. Dar, ce mai încoace şi încolo, pe dumneavoastră nici îngerii din cer nu v-ar putea mulţumi.

Într-o noapte, maistrul nostru cizmar visă că a murit şi urca spre cer. Când ajunse acolo, puse mâna pe veriga de metal şi bătu la poartă puternic, vorbind ca pentru sine: „Mă mir că ăştia nici măcar un belciug ca lumea nu au la poartă, trebuie să baţi până te răneşti la degete”. Între timp, l-a auzit Sfântul Petru şi a deschis să vadă cine-i aşa nerăbdător să intre.

– A, dumneavoastră eraţi, maistre cizmar – zise Apostolul –, vă dau voie să intraţi, dar vă fac atent, lăsaţi-vă de obiceiul de a cârti până şi aici, în cer. S-ar putea să aveţi neplăceri.

– Eu ştiu ce se cuvine şi ce nu se cuvine şi mulţumesc lui Dumnezeu, aici totul este perfect şi nu-i nimic de criticat ca pe pământ, răspunse cizmarul.

Apoi intră şi începu să cutreiere cu mâinile la spate încăperile şi grădinile minunate ale cerului. Se uita şi din când în când dădea din cap sau mormăia ceva ca pentru sine. Deodată, văzu doi îngeri ce cărau o bârnă. Dar nu duceau bârna în lungime, ci de-a curmezişul. „Aşa ceva este imposibil!”, gândi maistrul cizmar, dar totuşi se abţinu şi nu scoase o vorbă. Ba chiar încercă să se consoleze: „Ei, de fapt câţi nu duc bârna drept sau strâmb şi ajung cu ea unde trebuie fără să lovească pe nimeni”. Apoi văzu alţi doi îngeri ce cărau apă din fântână într-un butoi plin de găuri încât apa curgea din el peste tot. De fapt, atunci ploua pe pământ. „Ei, drăcia dracului” îşi zise el şi iar se abţinu să cârtească, începând să caute o explicaţie: „Probabil că asta o fac numai aşa, să-şi umple timpul cu ceva; o fi o plăcere de-a lor să facă lucruri nefolositoare, mai ales aici în cer unde, după câte am văzut, domneşte lenea”. Merse mai departe şi văzu un car ce rămăsese blocat într-o groapă adâncă.

– Dar cine l-a încărcat fără măsură? îi zise îngerului care stătea lângă el. Ce ai acolo?

– Dorinţe nevinovate! N-am putut ajunge cu ele pe drumul cel bun, dar totuşi am reuşit să scot carul afară şi sper să nu rămână aici!

Într-adevăr, apăru alt înger şi înhămă doi cai.

– Foarte bine, zise cizmarul, dar doi cai n-au să poată duce căruţa, trebuiau măcar patru pentru asta.

Un alt înger veni şi mai aduse doi cai, dar nu-i înhămă în faţă, ci la spate.

Asta îl scoase din sărite pe cizmar care-şi dădu drumul la gură:

– Neghiobilor, ce faceţi? S-a văzut vreodată, de când e lumea şi pământul, să se tragă o căruţă aşa?

Şi continuă să bodogănească, dar veni un înger, îl luă de guler şi-l dădu afară din cer. În poartă mai întoarse capul o dată spre căruţă şi văzu cum trăgeau la ea cei patru cai...

În acest moment se trezi din vis. „Cu siguranţă că în cer treburile merg altfel, nu ca pe pământ”, îşi zise în sinea lui şi căuta mereu scuze celor văzute în vis: nu-i venea la îndemână să creadă că acolo treburile merg ca şi pe pământ. Dar cum să tolerezi ca nişte cai să fie astfel înhămaţi, în spatele căruţei? „Poate au aripi, că de, sunt în cer, cine poate şti? Şi apoi, ce prostie să ai cai cu patru picioare şi să le pui aripi!... Ei, dar iaca trebuie să mă scol, altfel au să facă ăştia de pe pământ lucrurile pe dos. Acu’, bine că n-am murit, le arăt eu lor”. Şi se sculă făcând mult zgomot ca să se ştie că-i treaz şi cu gând să pună ordine în lume.

Slujnică la gâşte

Trăia odată o regină bătrână căreia îi murise de mulţi ani soţul. Regina avea o fiică foarte frumoasă. Cum se făcu mai măricică, prinţesa fu promisă de nevastă unui prinţ bogat dintr-un ţinut îndepărtat. Când îi veni timpul să se mărite şi trebuia să părăsească regatul, bătrâna îi strânse lucruşoarele din zestre, tacâmuri preţioase, bijuterii, pocaluri din aur, în fine, tot ce se dă de zestre unei fete de rege, mai ales că regina îşi iubea mult fiica. Şi-i mai dădu şi o cameristă care trebuia să însoţească mireasa şi s-o ducă la palatul mirelui. Cele două tinere, prinţesa şi camerista, primiră şi câte un cal pe care aveau să meargă până în ţara mirelui. Numai că Falada, calul prinţesei, nu era unul obişnuit, ci unul care vorbea.

Când sosi ora despărţirii, mama se duse în camera ei, luă un cuţit, se tăie la un deget lăsând să-i picure pe o batistuţă câteva picături de sânge şi dădu batistuţa fiicei ei spunându-i:

– Scumpa mea fetiţă, păstreaz-o cu grijă, s-ar putea să-ţi fie de mare ajutor pe drum.

Triste, cu lacrimi în ochi, cele două fete îşi luară rămas bun de la locurile copilăriei şi plecară călare acolo, departe, unde trăia prinţul căruia fiica de rege îi fusese promisă. După o oră de mers, prinţesei i se făcu sete şi-i spuse cameristei:

– Coboară şi adu-mi în cupă puţină apă din izvorul acela, mi-e tare sete.

Camerista răspunse înţepată:

– Dacă vă e sete, coborâţi singură şi vă luaţi apă, eu doar nu sunt slujnica dumneavoastră.

Prinţesa coborâ, îşi umplu cupa cu apă, o bău şi zise „Ah, Doamne”. Când să se urce pe cal, auzi din batistuţa ascunsă în sân cele trei picături de sânge spunând: „Dacă ar şti mama ta, i-ar crăpa inima de necaz”. Dar prinţesa nu era orgolioasă şi plecă mai departe fără să spună nimic.

Merseră ele ce merseră şi, cum soarele ardea cu putere, prinţesei i se făcu iar sete. Cum ajunseră în dreptul unui pârâiaş, îi spuse din nou cameristei:

– Coboară şi adu-mi în cupă puţină apă din pârâiaşul de colo.

Camerista îi răspunse şi mai trufaşă:

– Vreţi să beţi, coborâţi de pe cal şi luaţi-vă apă singură, eu nu sunt sluga dumneavoastră.

Atunci prinţesa coborâ, se aplecă deasupra pârâiaşului şi începu să ofteze: „Ah, Doamne!” Iar cele trei picături din batisă îi spuseră ca şi data trecută: „Dacă ar şti mama ta, i-ar crăpa inima de necaz”. Când se aplecă deasupra apei să bea, batistuţa cu cele trei picături de sânge îi căzu din sân şi lunecă la vale pe apă, fără ca fata să observe.

Camerista însă văzuse totul şi nu mai putea de bucurie căci puterea prinţesei dispăruse o dată cu batista şi acum era slabă şi fără sprijin din partea mamei ei. Când vru să urce pe Falada, camerista spuse:

– Falada este calul meu şi gloaba mea e calul tău.

Şi prinţesa nu se împotrivi.

Apoi camerista îi porunci cu vorbe aspre să-şi dezbrace hainele regale şi să le schimbe cu ale ei şi să jure pe ce are mai sfânt că nu va dezvălui la curtea mirelui adevărul; ba încă o şi ameninţă că, de nu va păstra secretul, va fi omorâtă pe loc. În timpul acesta, Falada însă vedea totul şi înţelegea totul.

Camerista coborî de pe calul ei, îmbrăcă hainele prinţesei şi urcă pe Falada; prinţesa coborî de pe Falada, îmbrăcă hainele cameristei şi urcă pe gloaba acesteia. Plecară mai departe şi, după un timp, ajunseră la palatul mirelui. Acolo fură primite cu multă bucurie, prinţul le întâmpină şi luă

camerista de pe cal crezând că-i mireasa lui. O duse în braţe pe scările palatului în timp ce adevărata mireasă rămase locului, ca o slujnică.

Tatăl mirelui privea pe fereastră şi o văzu cât este de delicată şi frumoasă, încât o întrebă pe „mireasă” cine e tânăra care-i cu ea şi rămăsese în curte.

– A, o slujnică pe care am luat-o cu mine la drum să-mi ţină de urât, daţi-i ceva de lucru ca să nu se plictisească.

Bătrânul parcă bănuia ceva, treabă nu prea avea ce să-i dea, aşa că zise:

– Am o fată care-mi păzeşte cârdul de gâşte, ar putea să-i fie de ajutor.

Fata pe care trebuia s-o ajute prinţesa se numea Kürdchen.

Curând mireasa cea falsă îi spuse tânărului prinţ:

– Iubitul meu soţ, te rog, fă-mi o plăcere!

El răspunse:

– Cu dragă inimă.

– Cheamă grăjdarul şi porunceşte-i să taie capul calului pe care am călărit, căci tare m-a mai necăjit pe drum.

În realitate, se temea că Falada ar putea da în vileag ce se întâmplase pe drum.

Curtea întreagă a aflat că Falada trebuie să moară şi vestea ajunse şi la urechile prinţesei care-i promise grăjdarului un ban de aur dacă-i face un mic serviciu. În oraş era o poartă întunecoasă prin care ea, în fiecare seară şi dimineaţă trecea cu gâştele. Sub poarta aceea voia să-i fie atârnat capul Faladei ca să-l poată vedea mereu. Grăjdarul îi promise că aşa va face, tăie capul calului, şi-l bătu într-un cui în poarta întunecoasă.

Dis-de-dimineaţă, când ea şi Kürdchen trecură pe sub poartă, îi spuse Faladei din mers:

– O, tu, Falada mea, acolo atârni?

Iar capul răspunse:

O, tu, fiică de rege, ce-ai ajuns!

Dacă ar şti mama ta
Ar crăpa de durere inima-n ea!

Apoi fetele plecară mai departe, în afara oraşului, să ducă gâştele la păscut. Acolo, prinţesa îşi desfăcu părul de aur, iar Kürdchen, uimită de strălucirea părului, vru să-i smulgă câteva fire:

Suflă, suflă, vânticelule,
Ia-i lui Kürdchen pălăria
Ca să fugă după ea
Până-mi strâng eu pletele.

Atunci se stârni un vânt puternic care începu să poarte pe câmpie pălăria lui Kürdchen; prinţesa se pieptănă şi-şi împleti în linişte părul de aur. Până să vină Kürdchen, ea terminase deja şi aceasta nu putu să-i mai smulgă nici un fir de păr. Apoi păziră gâştele până seara, când trebuiau să se întoarcă la palat.

A doua zi, în timp ce treceau prin poartă, prinţesa zise iar:

– O, tu, Falada mea, acolo atârni?

Falada răspunse:

O, tu, fiică de rege, ce-ai ajuns!
Dacă ar şti mama ta
Ar crăpa de durere inima-n ea!

La câmp, din nou se aşezară pe iarbă, din nou prinţesa îşi desfăcu părul de aur ca să-l pieptene, Kürdchen vru iar să-i smulgă câteva fire şi prinţesa iar invocă vântul:

Suflă, suflă, vânticelule,
Ia-i lui Kürdchen pălăria
Ca să fugă după ea
Până-mi strâng eu pletele.

Atunci vântul suflă, îi luă lui Kürdchen plălăria, aceasta alergă pe câmp după ea şi, până să se întoarcă, prinţesa îşi strânsese părul în coadă şi nu putu să-i mai ia nici un fir.

Seara, când ajunseră acasă, Kürdchen se duse la bătrânul rege şi îi spuse:

– Nu mai vreau să pasc gâştele cu fata asta.

– De ce? întrebă regele.

– Pentru că mă enervează mereu.

Atunci regele o puse să-i povestească ce se petrece.

Kürdchen îi povesti:

– Dimineaţa, când trecem pe sub poarta cea mare cu cârdul de gâşte, unde este un cap de cal atârnat, ea îi spune: „O, tu, Falada mea, acolo atârni?”, iar calul răspunde:

O, tu, fiică de rege, ce-ai ajuns!
Dacă ar şti mama ta
Ar crăpa de durere inima-n ea.

Apoi ajungem pe câmpie, ea îşi desface părul de aur şi, când vreau şi eu să iau câteva fire, strigă vântul, acesta îmi ia pălăria şi, până mă întorc, ea îşi strânge părul în coadă şi nu pot să-i mai iau nici un fir.

Auzind acestea, regele îi porunci ca în ziua următoare să facă la fel şi el însuşi se ascunse la poarta neagră dimineaţa şi auzi cum fata vorbea cu Falada. Apoi se duse şi pe câmpie şi acolo se ascunse după o tufă de unde văzu cum slujnica şi ajutoarea ei păzeau gâştele, cum ajutoarea îşi despletea părul de aur, strălucitor ca soarele, cum, la chemarea ei, vântul îi luă pălăria lui Kürdchen şi cum, apoi, fata îşi pieptăna în linişte buclele pe care le împletea într-o coadă.

Seara regele o chemă la el pe prinţesă şi o întrebă ce înseamnă toate acestea.

– Nu pot să vă spun, căci am jurat.

Regele insistă, dar nu putu scoate un cuvânt de la ea. Atunci regele folosi un alt şiretlic:

– Dacă mie nu-mi poţi spune, atunci povesteşte-i cuptorului de fier necazul tău.

Şi se făcu că pleacă, dar, de fapt, se ascunse în cuptor.

Fata începu să plângă cu sughiţuri şi să povestească:

– Am rămas părăsită de toată lumea, deşi sunt prinţesă, şi ticăloasa de cameristă m-a forţat să-i dau hainele mele şi eu să le îmbrac pe ale ei, apoi mi-a luat locul lângă mirele meu. Acum trebuie să pasc gâştele; dacă ar şti mama mea, ar crăpa inima-n ea de durere.

Regele ascuns în cuptorul de fier asculta totul.

Apoi ieşi de acolo, veni lângă ea şi-i spuse să plece de lângă cuptor.

Porunci să fie îmbrăcată în haine regeşti şi, aşa gătită, era o minune de fată. Fu chemat prinţul căruia tatăl său îi spuse că, de fapt, cea care se dădea mireasa lui era o cameristă, adevărata prinţesă fiind ajutoarea slujnicei de la gâşte.

Când văzu fata aceea atât de frumoasă, cu părul de aur revărsat pe umeri, tânărul prinţ se îndrăgosti nebuneşte de ea. Apoi pregăti o mare petrecere. În fruntea mesei stătea mirele, prinţesa la dreapta şi camerista la stânga. Camerista nu o recunoscu însă pe prinţesă. După ce mâncară şi băură pe săturate, când toţi mesenii erau în bună dispoziţie, regele cel bătrân o întrebă pe cameristă ce i se cuvine cuiva care făcuse asta şi asta şi asta... adică tot ce făcuse ea.

– Nimic altceva decât să fie pus într-un butoi în care să fie cuie ascuţite şi doi cai înhămaţi la căruţa cu butoiul să-l poarte pe stradă.

– Ei, zise regele, aceea eşti tu, singură ţi-ai hotărât soarta, ticăloaso!

La palat prinţul se căsători cu adevărata mireasă şi au trăit împreună ani mulţi şi fericiţi.

Păzitoarea de gâşte

Era odată o bătrânică uitată de oameni care trăia, cu cârdul ei de gâşte, retrasă într-o gospodărie ascunsă în munţi. Acolo avea o căsuţă înconjurată de copaci. În fiecare dimineaţă, îşi lua cârjele şi pleca în pădure, unde nu mai prididea de treburi: aduna iarbă pentru gâştele ei, culegea fructe sălbatice de pădure, atât cât putea ea să ajungă cu mâinile-i bătrâne, şi apoi căra totul acasă. S-ar fi putut crede că era istovită de atâta muncă; ajungea însă foarte veselă la căsuţa ei şi, în drum, dacă se întâlnea cu cineva, saluta prietenoasă.

– Bună ziua, dragă consătene, ce frumoasă vreme e azi! Poate că te miri că duc iarba asta în spate, dar ştii, fiecare dintre noi avem în spinare greutatea noastră, zicea ea cu tâlc, făcând-o pe înţeleapta.

Totuşi, fără să ştie de ce, oamenii nu prea erau bucuroşi s-o întâlnească, de aceea foloseau adesea drumuri ocolite şi, când vreun tată era cu fiul lui şi-o zărea, îi spunea fiului la ureche: „Să fii atent cu cotoroanţa asta, e o şmecheră fără pereche şi vrăjitoare.”

Într-o dimineaţă, prin pădure trecea un fiu de graf, tânăr şi frumos. Soarele strălucea luminos, păsărelele ciripeau, iar printre frunzele copacilor adia un vânticel răcoros. Tânărul era voios şi încântat de frumuseţea pădurii. Încă nu întâlnise vreun om când, deodată, o văzu pe bătrână. Stătea în genunchi pe pământ, cu două coşuri cu mere şi pere sălbatice lângă ea, şi tăia iarbă pentru gâşte, punând-o apoi într-o boccea.

– Dar, bunicuţo, cum crezi că vei duce toate astea de una singură?

– Trebuie, domnul meu, copiii de oameni bogaţi nu fac asta, dar la ţărani altfel merge treaba. Nu vă uitaţi la cocoaşa mea. Dacă vreţi totuşi să

mă ajutaţi, ajutaţi-mă. Aveţi picioare puternice şi sănătoase, n-are să vă fie greu. Şi, pe deasupra, casa mea nu-i departe, colo după deal, într-o poieniţă. Ce repede veţi ajunge acolo, dintr-o săritură!

Tânărului îi fu milă de bătrână. Se gândea în sinea lui: „Şi tatăl meu e, de fapt, tot ţăran, dar bogat.” Şi zise:

– Am să-ţi duc eu sacul cu iarbă, bunicuţo!

– Dacă vreţi să încercaţi, ar fi foarte bine pentru mine. Nu-i decât o oră de mers. Are să fie mai greu cu coşurile cu mere şi pere.

Când auzi şi de coşuri, tânărului nu-i prea veni la socoteală, însă bătrâna i le şi pusese în mâini. Apoi plecară.

– Vedeţi că nu e greu? zicea bătrâna.

– Dar nici uşor, răspunse fiul grafului cu o faţă crispată de efort; iarba mă apasă pe spate ca şi cum ar fi pietre în sac, iar merele şi perele sunt şi ele grele ca plumbul; abia de mai pot respira.

Tare-i venea să lase totul baltă şi să fugă, dar bătrâna nu-l lăsa, ba îşi mai şi bătea joc de el.

– Na, sigur, tânărul domnişor nu poate duce nişte greutăţi pe care o biată bătrână le duce zilnic. Cât timp rămâne la vorbe şi promisiuni, totul i se pare simplu, cum trece la treabă, gata, începe să şovăie. Haideţi, că de nu o faceţi, n-are s-o mai facă nimeni.

Cât drumul a mai fost drept, treacă-meargă, dar la deal, când trebuiau să urce, cu pietrele rostogolindu-se de sub picioare ca şi cum ar fi fost vii, nu-l mai ţineau puterile. Picăturile de sudoare îi curgeau de pe frunte şi îl lua pe spate când cu căldură, când cu frig.

– Bunicuţo, nu mai pot, zicea tânărul, vreau să mă odihnesc puţin.

– Nu aici, răspundea bătrâna, când ajungem acasă la mine, acum trebuie să mergi mai departe. Cine ştie la ce-ţi va folosi asta?!

– Babo, eşti o neruşinată! zise furios tânărul graf şi vru să arunce bocceaua cu iarbă de pe spate. Se suci, se învârti, însă degeaba, nu putea scăpa de ea. Bătrâna murea de râs şi sărea în sus cu cocoaşa ei cu tot.

– Nu fi aşa nervos, stimate domnişor, ai devenit roşu la faţă ca un cocoş de aramă. Du bocceaua răbdător şi acasă am să-ţi dau un bacşiş bun.

Ce putea face bietul de el? Trebuia să-şi îndure ghinionul şi să meargă în urma bătrânei. „Cum şi-o face omul cu mâna lui, nici dracul nu i-o face”, se gândea el. Ea părea din ce în ce mai sprintenă, iar el, din ce în ce mai neputincios. Deodată, bătrâna făcu o săritură şi se cocoţă pe bocceaua cu iarbă în spatele lui; şi oricât ar fi fost ea de slăbănoagă, el tot avea în spate o greutate mai mare decât dacă ar fi cărat cea mai durdulie fată de ţăran din satul lui.

Îi tremurau genunchii, iar când nu mai putea înainta, baba îl lovea cu o nuieluşă pe spate şi cu o urzică pe la picioare. Gemând şi oftând mereu, trecu în sfârşit dealul cu chiu cu vai şi ajunse la casa bătrânei.

Când gâştele o văzură pe bătrână, îşi întinseră aripile în aer şi gâtul înainte, începură să strige ga! ga! ga! şi să vină spre ea. În spatele cârdului era o fată urâtă ca noaptea, care le mâna cu o nuia.

– Doamnă mamă, zise fata, vi s-a întâmplat ceva rău de aţi întârziat aşa de mult?

– Stai binişor, copila mea, nu mi s-a întâmplat nimic rău, zise bătrâna. Dimpotrivă, am întâlnit acest tânăr boieraş, care a fost aşa de bun şi s-a oferit să-mi ducă el povara; ba, mai mult, când eram obosită, m-a luat şi pe mine în spate. Drumul nu mi s-a părut lung, pentru că am fost veseli şi am glumit mereu. A fost o plăcere!

În sfârşit, bătrâna se dădu jos, îi luă bocceaua din spate şi coşurile din mâini, îl privi prietenoasă şi-i zise:

– Acum, domnul meu, luaţi loc pe banca aceea de colo şi odihniţi-vă! Odihnă binemeritată ce nu trebuie neglijată!

Apoi, către păzitoarea de gâşte:

– Tu, fiica mea, du-te în casă, nu se cade să rămâi singură cu un tânăr aşa de chipeş, căci ar putea să se îndrăgostească de tine şi... nu-i bine să

torni gaz pe foc.

Între timp, bătrâna mângâia gâştele ca pe nişte copii şi apoi intră împreună cu păzitoarea în casă.

Tânărul se culcă pe banca ce se afla sub un măr sălbatic. Adia un vânticel uşor şi răcoros; în jurul lui, se întindea o poiană plină de ciuboţica-cucului, albăstrele, maci şi alte flori frumos mirositoare şi colorate; prin mijlocul poieniţei trecea un pârâiaş cu apă clară în care se oglindea soarele, unde gâştele albe mergeau şi se plimbau din când în când pe apă. „Într-adevăr, e tare frumos aici”, îşi zicea tânărul „dar sunt aşa de obosit, că nu-mi mai pot ţine ochii deschişi; ce-ar fi să dorm puţin? Abia de mă mai pot ţine pe picioare, le simt fragile ca iasca, după atât drum şi aşa o greutate”.

După ce dormi el o vreme, bătrâna veni să-l trezească.

– Scoală-te, nu poţi rămâne aici, că s-ar putea să te coste viaţa. E drept că ţi-am făcut şi eu multe necazuri, de aceea aş vrea să te răsplătesc. Ştiu că bani şi avere ai din belşug, aşa că-ţi dau o cutiuţă tăiată dintr-un singur smarald. Păstreaz-o bine, are să-ţi aducă noroc.

Tânărul graf se sculă şi simţi că are iar putere ca mai înainte. Îi mulţumi bătrânei pentru dar şi plecă mai departe la drum, nu înainte de a-i arunca o privire „frumoasei” fiice. Merse el o bucată bună de drum şi încă mai auzea strigătul caraghios al gâştelor. Rătăci trei zile prin pădurea sălbatică şi, în sfârşit, reuşi să iasă din ea. Ajunse într-un oraş şi, cum nimeni nu-l cunoştea, străjerii îl duseră la palat unde el îngenunche în faţa regelui şi a reginei, apoi scoase cutia de smarald şi le-o puse la picioare. Regele îi porunci să se ridice şi-i dădu reginei cutia s-o deschidă. Dar abia dădu ea capacul la o parte, că se şi prăbuşi moartă la pământ. Atunci regele porunci ca graful să fie băgat la închisoare; însă, când tocmai se pregăteau să-l ia străjerii, regina îşi reveni, deschise ochii şi strigă să-l lase liber şi să iasă toţi cei de faţă afară, căci ea voia să-i vorbească străinului

între patru ochi. Când rămase doar cu tânărul graf, începu să plângă amar şi să zică:

– La ce-mi foloseşte mie bogăţia şi gloria care mă înconjoară când în fiecare dimineaţă mă scol plină de griji şi de necazuri! Am avut trei fiice dintre care cea mică era aşa de frumoasă, că toată lumea o considera un fel de minune. Era albă ca zăpada, cu obrajii rozalii ca florile de măr, cu părul blond ce strălucea precum razele de soare. Când plângea, nu-i picurau din ochi lacrimi, ci pietre preţioase şi perle. Într-o zi, pe când avea doar cincisprezece ani, regele le-a chemat în faţa tronului pe toate trei şi curtenii au rămas uimiţi de frumuseţea mezinei; era ca şi cum soarele ar fi pătruns în sala tronului.

Regele le-a spus: „Copilele mele, eu nu ştiu ziua în care îmi voi da obştescul sfârşit şi vreau, chiar de azi, să hotărăsc ce va moşteni fiecare dintre voi după moartea mea. Toate trei mă iubiţi, dar cea care mă iubeşte cel mai mult va trebui să aibă mai mult.” Şi fiecare a spus că ea îl iubeşte cel mai mult. „N-aţi putea să-mi şi dovediţi, aşa, ca să mă conving şi eu?” Cea mare zise: „Eu îl iubesc pe tata ca pe zahărul cel dulce”. A doua: „Eu îl iubesc pe tata ca pe rochiile frumoase”. Mezina însă tăcea. Atunci regele

o întrebă: „Şi tu, copilul meu iubit, tu cum mă iubeşti?” „Nu ştiu ce să zic” a spus fata, „nu pot să compar dragostea mea cu nimic”. Regele însă insistă şi ea îi spuse: „Mâncarea fără sare nu are gust, de aceea eu te iubesc ca sarea în bucate”. Când auzi una ca asta, regele sări ca ars; „Dacă mă iubeşti ca sarea în bucate, cu sare va fi răsplătită dragostea ta”. Şi a împărţit regatul celor două fiice mai mari, iar celei mai mici i-a dat un sac cu sare, i l-a pus pe spinare, doi slujitori trebuind s-o ducă în pădure. Noi toţi ne-am rugat pentru ea, dar mânia regelui era aşa de mare, că n-a putut fi îmbunat. Cât a mai plâns sărmana de ea când a plecat! Tot drumul a fost presărat cu perle care-i picurau din ochi. Regelui i-a trecut curând furia şi a trimis după fată s-o caute în pădure, dar n-a mai fost găsită. Când mă gândesc că ar fi putut sfârşi sfâşiată de fiare, mă cuprinde o tristeţe îngrozitoare. Uneori, mă mai mângâi cu gândul că ar putea fi totuşi în viaţă, că s-a ascuns în vreo peşteră sau a găsit adăpost la niscaiva oameni cumsecade. Ştiţi, când am deschis cutia de smarald, am găsit în ea o perlă din lacrimile ei. De aceea mi-a venit rău şi am leşinat. Vă rog să-mi spuneţi cum aţi ajuns să aveţi această perlă?

Graful îi povesti atunci că avea cutia de la o bătrână din pădure, care trebuie să fi fost o vrăjitoare, dar că despre copila ei nu auzise nimic.

Regele şi regina luară hotărârea s-o caute pe bătrână. Ei se gândeau că de acolo de unde era perla, se puteau afla veşti şi despre copila lor.

Bătrâna şedea în casa din vâlceaua singuratică şi torcea într-o încăpere luminată de o surcică ce ardea în sobă. La un moment dat, se făcu larmă în curte: gâştele veneau de la păşune şi găgăiau ca să fie auzite. Bătrâna nu se sinchisi de ele şi clătină doar din cap. Fiica ei şedea lângă ea, torcea şi trăgea firul pe ghem cât putea ea de iute. De două ore şedeau una lângă alta fără să scoată o vorbă. În sfârşit, apărură la fereastră doi ochi ca de cărbune. Era o bufniţă care strigă: „uhu-hu, uhu-hu, uhu-hu”, de trei ori. Bătrâna se opri din tors şi spuse:

– A sosit timpul, fata mea!

Ea se ridică şi ieşi afară. Unde se duse? Peste câmpii, departe, într-o vale. Acolo ajunse la o fântână lângă care erau trei stejari. Luna mare şi rotundă strălucea în vârful muntelui şi era aşa o lumină, că puteai să găseşti şi un ac pierdut. Fata îşi trase de pe faţă o piele, se aplecă deasupra fântânii şi începu să se spele. Când termină, băgă pielea în apă, apoi o puse pe iarbă ca să se usuce la razele lunii. Dar cum arăta acum fata! Aşa ceva nu se mai văzuse niciodată! Coada căruntă îi căzuse şi în locul ei apăruse un păr de aur ce i se revărsa pe tot trupul şi o înfăşura ca o mantie de raze de soare. Ochii îi străluceau ca stelele cerului, iar obrajii îi deveniseră rozalii ca florile de măr.

Numai că frumoasa fată era foarte tristă. Stătea jos şi plângea amar. O lacrimă după alta îi picura din ochi şi cădea pe pământ printre firele de păr. Aşa stătu ea multă vreme acolo şi ar mai fi stat încă, de n-ar fi auzit printre crengile copacilor un foşnet. Atunci sări ca o căprioară care fuge de puşca vânătorului. Luna se acoperi de un nor negru şi, cât ai clipi din ochi, îşi puse iar pielea aceea urâtă pe faţă şi dispăru cum dispare o flacără pe care o stinge vântul.

Tremurând ca o frunză de plop, fata ajunse acasă.

Bătrâna stătea în faţa uşii şi fata voi să-i povestească ce i se întâmplase, dar ea râse prietenoasă şi-i zise:

– Ştiu tot.

Apoi o duse în casă şi aprinse iar o surcică. Bătrâna însă nu se mai aşează lângă roata de tors, ci luă o mătură şi începu să măture şi să frece podelele.

– Trebuie să fie foarte curat, îi zise ea fetei.

– Dar, mamă, ce te-a apucat în toiul nopţii? Ce ai de gând?

– Ştii tu ce oră-i asta? o întrebă bătrâna.

– Nu-i încă miezul nopţii, răspunse fata, e abia trecut de ora unsprezece.

– Nu-ţi aminteşti că exact acum trei ani ai venit la mine? S-a împlinit sorocul, nu mai putem rămâne împreună.

Fata se sperie şi-i zise:

– Ah, dragă mamă, vrei să mă alungi? Unde să mă duc? Nu am prieteni, nu am casă, încotro s-o apuc? Am făcut tot ce mi-ai cerut şi ai fost întotdeauna mulţumită de mine. Nu mă alunga, nu mă alunga!

Bătrâna nu voia însă să-i dezvăluie fetei ce avea de gând.

– Nici eu nu mai rămân multă vreme în casa asta, dar dacă plec trebuie să las totul curat. De aceea m-am apucat de treabă. În ce te priveşte, stai fără grijă, vei găsi un acoperiş sub care să locuieşti şi, cu plata pe care ţi-o voi da eu, vei fi foarte mulţumită.

– Dar spune-mi, ce ai de gând? întrebă iar fata.

– Nu mă deranja de la treabă, du-te în camera ta, ia-ţi pielea de pe faţă, îmbracă hainele în care ai venit la mine şi aşteaptă acolo până te voi chema eu.

Dar acum să vă povestească mai departe despre ce s-a întâmplat cu regele şi regina care plecaseră împreună cu tânărul graf în singurătatea munţilor s-o caute pe bătrână. Noaptea, graful se despărţise de ei şi plecase de unul singur. Când se lumina de ziuă, se afla deja pe drumul cunoscut. El merse tot înainte până la căderea întunericului, apoi se urcă într-un copac unde voia să înnopteze, căci se temea să nu se rătăcească. Când luna apăru şi lumină locul, văzu o figură omenească ce venea pe deal. Nu avea nici o nuia în mână, dar îşi putea da seama că era păzitoarea de gâşte a bătrânei. „Aha, iaca vine – îşi zise în sinea lui – şi dacă tot trebuie să mă întâlnesc cu o vrăjitoare, e bună şi asta”. Dar mare îi fu mirarea când o zări la fântână luându-şi pielea cea urâtă de pe faţă şi desfăcându-şi părul de aur ce-i acoperea trupul. Aşa o frumuseţe nu mai întâlnise în viaţa lui. Îşi lungi cât putu gâtul prin frunziş ca să poată vedea mai bine şi rămase cu ochii aţintiţi spre fântână. Dar fie că s-a mişcat, fie

că o crenguţă din copacul unde era trosni, că fata, auzind zgomot, îşi trase pielea pe faţă şi dispăru cât ai clipi din ochi, cum v-am povestit deja.

Graful însă nu pierdu timpul, coborî din copac şi se luă pe urmele ei. Nu merse mult şi zări două figuri omeneşti în poiană. Erau regele şi regina care zăriseră din depărtare lumina de la casa bătrânei şi mergeau într-acolo. Graful le povesti ce frumuseţe văzuse la fântână şi ei nu se îndoiră de faptul că era fiica lor. Cuprinşi de bucurie, se îndreptară spre casa bătrânei pe care tânărul o ştia bine; gâştele stăteau grămadă, cu capul băgat sub pene, şi dormeau. Se uitară înăuntru prin fereastră şi o văzură pe bătrână torcând la lumina flăcării de la surcică. Mai observară că era foarte curat, ca şi cum acolo n-ar fi locuit nişte fiinţe umane. Dar pe fiica lor n-o aflară. Priviră multă vreme şi, în cele din urmă, îşi luară inima în dinţi şi bătură la fereastră. Bătrâna părea că-i aşteaptă, căci sări în sus şi strigă bucuroasă:

– Poftiţi înăuntru, ştiu eu cine sunteţi!

Când intrară în casă, bătrâna zise:

– N-aţi fi avut de bătut atâta cale, dacă nu v-aţi fi alungat fiica. Nu i s-a întâmplat nimic rău, a păzit trei ani gâştele. N-a învăţat nimic rău, ci doar să-şi păstreze sufletul curat. Voi însă, trăind în spaimă şi regrete, v-aţi primit pedeapsa.

Apoi se duse la uşa camerei fetei şi strigă:

– Vino afară, fetiţa mea!

Atunci uşa se dădu în lături şi apăru fiica lor îmbrăcată în veşmânt subţire de mătase, cu părul de aur lăsat să curgă în jos, cu ochii albaştri strălucitori ca două steluţe: era ca şi cum un înger din ceruri ar fi coborât pe pământ. Se duse spre mama şi tatăl ei, îi sărută şi-i îmbrăţişă. Toţi plângeau de bucurie. Şi cum ar fi putut fi altfel!

Tânărul graf stătea mai deoparte şi, când îl văzu, fata se înroşi precum un boboc de trandafir, nici ea nu ştia de ce.

– Scumpa mea copilă, regatul meu l-am dat deja surorilor tale, ţie ce să-ţi dau? spuse regele.

– N-are nevoie de nimic, zise bătrâna, îi dăruiesc eu lacrimile pe care le-a vărsat în aceşti trei ani şi care s-au transformat în cele mai frumoase perle de pe pământ. Şi sunt mult mai preţioase decât regatul! Iar ca răsplată pentru că m-a slujit, îi dau căsuţa asta!

Şi nici nu termină bine de spus vorbele acestea, că bătrâna şi dispăru din faţa lor. Atunci pământul începu să se cutremure, pereţii casei să se crape şi, în locul colibei sărăcăcioase, apăru un palat măreţ în care foiau din toate părţile străjeri, lachei, nobili, sfetnici, prinţi şi prinţese.

Povestea aceasta probabil nu s-a sfârşit, dar bunica mea, de la care o ştiu, nu mi-a spus ce-a mai urmat. Eu cred că fiica regelui s-a căsătorit cu graful şi că au rămas la palat şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi; că apoi gâştele acelea s-au transformat în nişte prinţese frumoase şi au devenit şi ele neveste de regi. Ceea ce ştiu sigur este faptul că bătrâna era o vrăjitoare, dar nu una rea, ci una bună; ea a făcut ca lacrimile fetei să se prefacă în perle. Unde mai găseşti azi unele ca ea! Că n-ar mai fi atâta sărăcie şi atâţia oameni necăjiţi pe lumea aceasta!

Copiii Evei

După ce Adam şi Eva au fost alungaţi din Rai, au trebuit să-şi facă o casă pe pământul sterp şi să-şi câştige pâinea cea de toate zilele cu sudoarea frunţii. Adam ara ogorul şi Eva torcea. În fiecare an ea năştea câte un copil, unul frumos, unul urât, unul frumos, unul urât şi tot aşa. După ce trecu un timp de la izgonirea lor din Rai, Dumnezeu trimise un înger să-i anunţe că va veni la ei să-i viziteze.

Eva, bucuroasă că Bunul Dumnezeu însuşi le va face aşa o onoare, venind să-i viziteze, curăţă casa, o împodobi cu flori şi puse rogojini noi pe podea. Apoi îşi luă lângă ea copiii, dar numai pe cei frumoşi. Îi spălă, îi îmbăie, le pieptănă părul, le puse cămăşi curate şi îi sfătui cum să se poarte în faţa Bunului Dumnezeu ca să dovedească faptul că sunt nişte copii bine crescuţi. Trebuiau să se încline cuviincios, să-şi arate mâinile şi să răspundă frumos la întrebările lui. Copiii urâţi nu aveau însă voie să se arate. Pe aceştia Eva îi ascunsese: pe unul într-o căpiţă de fân, pe altul în pod, pe altul în paie, pe altul în cuptor, pe al cincilea în beci, pe al şaselea într-un hârdău, pe al şaptelea într-un butoi cu vin, pe al optulea în blana ei cea veche, pe al nouălea şi al zecelea sub o pânză din care făcea hainele, pe al unsprezecelea şi al doisprezecelea sub o piele din care făcea pantofi.

Totul era deja gata când se auzi un ciocănit la uşă. Adam privi printr-o crăpătură şi văzu că era Dumnezeu. Foarte politicos, deschise, şi Tatăl ceresc intră. Copiii cei frumoşi stăteau înşiraţi ca mărgelele, unul lângă altul, se înclinară, îi dădură mâinile şi îngenunchiară în faţa lui Dumnezeu. Domnul începu să-i binecuvânteze, îşi puse mâinile pe primul şi-i zise:

– Să fii un rege puternic.

Celui de al doilea:

– Să fii un principe.

Celui de al treilea:

– Să fii un graf.

Celui de al patrulea:

– Să fii un cavaler vestit.

Celui de al cincilea:

– Să fii un nobil.

Celui de al şaselea:

– Să fii un orăşean.

Celui de al şaptelea:

– Să fii un negustor.

Celui de al optulea:

– Să fii un învăţat.

Şi aşa mai departe, îi binecuvântă el pe toţi copiii frumoşi. Când Eva văzu că Domnul era aşa de blând şi generos, se gândi: „Ce-ar fi să-i aduc şi pe ceilalţi copii, poate primesc şi ei o binecuvântare de la Dumnezeu”. Fugi îndată şi-i aduse din fân, din paie, din pod, din cuptor, din hârdău, din butoi, de sub blană, de sub pânză, de sub piele, de pe unde erau ascunşi. Toţi murdari, ciufuliţi, arătau ca vai de lume. Domnul râse, îi cercetă cu privirea şi zise:

– Şi pe aceştia vreau să-i binecuvântez.

Îşi puse mâinile pe primul şi zise:

– Să fii ţăran.

Celui de al doilea:

– Să fii pescar.

Celui de al treilea:

– Să fii fierar.

Celui de al patrulea:

– Să fii tăbăcar.

Celui de al cincilea:

– Să fii ţesător.

Celui de al şaselea:

– Să fii cizmar.

Celui de al şaptelea:

– Să fii croitor.

Celui de al optulea:

– Să fii olar.

Celui de al nouălea:

– Să fii vizitiu.

Celui de al zecelea:

– Să fii marinar.

Celui de al unsprezecelea:

– Să fii curier.

Celui de al doisprezecelea:

– Să fii servitor.

Când auzi toate acestea, Eva îşi spuse în gândul ei: „Doamne, ce nedrept eşti când îţi împarţi binecuvântările. Doar toţi sunt copiii mei, pe care eu i-am născut; graţia ta ar fi trebuit să se reverse asupra tuturor în mod egal”. Domnul îi citi gândurile şi-i zise:

– Eva, tu trebuie să înţelegi un lucru: eu mă îngrijesc de toată lumea asta. Dacă toţi ar fi nobili şi prinţi, cine ar mai semăna grâul, cine ar mai secera, măcina şi coace pâine? Cine ar mai potcovi caii, ar ţese, ar face pantofi, ar face scânduri, ar construi case? Fiecare are locul lui în lume şi oamenii trebuie să-şi fie de folos unii altora, aşa fel ca unii să fie trupul, iar alţii membrele care-l hrănesc.

Eva răspunse:

– Doamne, iartă-mă că am fost aşa de nesocotită şi am pus la îndoială dreapta orânduială a ta; iar înţelepciunea ta cerească am s-o împărtăşesc şi

copiilor mei.

Darurile piticilor

Un croitor şi un giuvaergiu călătoreau împreună şi, într-o seară, când soarele tocmai se ascunsese după munte, auziră o muzică îndepărtată care era din ce în ce mai clară: suna oarecum neobişnuit, dar aşa de atrăgătoare, că ei îşi uitară oboseala şi se grăbiră spre locul de unde veneau sunetele acelea minunate. Luna era deja sus pe cer când ajunseră ei pe un deal unde văzură nişte pitici, bărbaţi şi femei, care se ţineau de mâini şi se învârteau veseli într-o horă. Ei erau cei care cântau şi muzica lor o auziseră cei doi, croitorul şi giuvaergiul. În mijlocul horei şedea un bătrân care era ceva mai înalt decât ceilalţi, purta un veşmânt pestriţ şi avea o barbă lungă şi căruntă ce-i atârna până aproape de pământ. El făcea din când în când din mână, dansatorii se apropiau de el şi iar se depărtau într-un cerc mare.

Giuvaergiul, uşor cocoşat ca orice meseriaş de felul lui, era neastâmpărat şi avea tupeu, croitorul era mai timid, aşa că, nici una, nici două, mai întâi cocoşatul şi apoi croitorul păşiră înainte şi se prinseră în hora piticilor. Dar cum dansau ei aşa, la un moment dat hora se deschise, cercul se lărgi în jurul bătrânului care luă cuţitul ce-l purta la brâu şi începu să-l ascută; când fu destul de tăios, se uită spre străini. Lor li se făcu frică, însă nu avură prea mult timp să se gândească pentru că bătrânul îl şi înhăţă pe giuvaergiu şi-i rase părul de pe cap, la fel şi barba, apoi îl luă la rând şi pe croitor. Frica ce-i cuprinsese pe cei doi călători le dispăru îndată ce bătrânul le spuse că au făcut bine că s-au lăsat raşi pe cap şi pe bărbie fără să opună vreo rezistenţă. Le arătă apoi o grămadă de cărbuni ce se afla în apropiere şi le dădu a înţelege prin semne că-şi pot umple

buzunarele. Cei doi, mai de frică, mai de curiozitate, se supuseră, deşi nu aveau habar la ce le-ar putea folosi cărbunii. Apoi plecară mai departe ca să-şi caute un adăpost pentru noapte.

Găsiră în sfârşit o colibă, se aşezară pe o grămadă de paie, se înveliră cu surtucele de pe ei, dar uitară să scoată cărbunii din buzunar. O greutate apăsătoare ce o simţeau prin toate mădularele îi făcu să se trezească mai devreme ca de obicei. Băgară mâna în buzunar şi mare le fu mirarea când, în loc de cărbuni, găsiră aur; ba mai mult, părul de pe cap şi din barbă era la locul lui.

Astfel deveniră, giuvaergiul şi croitorul, oameni bogaţi, numai că giuvaergiul, lacom din fire, luase mai mulţi cărbuni, aşa că acum avea şi bani de două ori mai mulţi decât croitorul. Dar un lacom nu-i sătul niciodată şi de aceea el îi făcu o propunere croitorului: anume, să-şi amâne cu o zi călătoria şi să mai meargă o dată pe dealul piticilor ca să mai ia cărbuni. Croitorul nu se învoi şi zise:

– Eu mă mulţumesc cu cât am. Voi deveni maistru, mă voi însura cu iubita mea şi am să fiu cel mai fericit om din lume.

Totuşi, până la urmă nu putu să-i reziste tovarăşului de drum şi-şi amână cu o zi plecarea, lăsându-l să-şi facă cheful. Seara, giuvaergiul luă câteva trăişti pe umăr care să facă împreună cât un sac şi plecă la drum pe dealul piticilor. Acolo, ca şi în noaptea trecută, îi găsi pe pitici dansând şi cântând, bătrânul îl bărbieri iar pe cap şi-i spuse să ia cărbuni. El nu aşteptă să fie invitat de două ori, îşi umplu trăiştile şi plecă repede spre colibă; se înveli din nou cu surtucul, gândind: „Dacă are să mă apese iar aurul, am să-l suport cu plăcere”. Apoi adormi cu sufletul împăcat, socotind cu bucurie ce bogat va fi când se va trezi. Dar, când făcu ochi, dimineaţa, şi căută în trăişti, găsi acolo numai cărbuni. „Îmi rămâne totuşi aurul pe care îl am de noaptea trecută” îşi zise şi se duse la locul unde-l avea. Acolo găsi tot cărbuni negri, ba, mai mult, când îşi atinse barba şi capul, văzu că era ras şi tuns, iar pe cocoaşa lui îi mai crescuse una la fel

de mare. Atunci îşi dădu seama că fusese pedepsit pentru lăcomia lui şi începu să plângă amarnic.

Croitorul, trezit din somn de plânsul giuvaergiului, începu să-l ia cu vorba pe tovarăşul lui de drum, aşa cum se pricepea şi el, şi-i zise:

– Tu eşti tovarăşul meu de drum, nu-ţi fă griji, îţi voi da jumătate din aurul meu.

Numai că lacomul giuvaergiu rămase cu două cocoaşe, iar pe cap trebui să poarte mereu o căciulă ca să-şi ascundă chelia.

Uriaşul şi croitorul

Era odată un croitor fanfaron şi, pe cât era de lăudăros şi îngâmfat, pe atât era de rău platnic. Într-o zi, îi veni chef să se plimbe prin pădure. Aşa că îşi părăsi atelierul.

Se plimba pe drumuri,
Pe poteci şi poduri,
Ba ici, ba colea,
Îşi urma el calea.

Când ajunse la câmp deschis, văzu în depărtările albastre un munte pietros de după care se ridica, din pădurea neagră şi sălbatică, un turn.

– Ei, drăcia dracului, ce-o mai fi şi asta? Curiozitatea îi dădea ghes, aşa că o luă într-acolo. Dar când se apropie, rămase cu gura căscată de uimire, căci văzu că turnul avea picioare şi de fapt era un uriaş care-l luă la întrebări:

– Ce cauţi aici, măi, mască? tună vocea uriaşului.

Croitorul, înfricoşat, murmură:

– Mă uitam, aşa, ce să fac eu în pădurea asta ca să-mi câştig o bucată de pâine.

– Păi, ai sosit la timp, poţi intra în slujbă la mine.

– De ce nu? Dar ce plată îmi dai?

– Ce plată primeşti – zise uriaşul – ai să vezi îndată! Trei sute şaizeci şi cinci de zile pe an, iar în anii bisecţi încă ceva în plus. Primeşti?

„Din partea mea – se gândea croitorul – lasă că-ţi vin eu de hac, şi asta cât de curând”.

Apoi uriaşul îi zise:

– Mergi, derbedeule, şi adu-mi un urcior cu apă!

– De ce nu, ţi-aduc, de vrei, chiar din fântâna în care se adună izvoarele, răspunse croitorul şi o luă la fugă cu urciorul în mână.

„Cee? Fântâna izvoarelor? mormăi uriaşul care era cam prostănac. Flăcăul ăsta-i dat dracului. Fii cu ochii în patru, Hans ăsta are mătrăgună în cap, nu-i bun de slujitor pentru tine.”

Când croitorul se întoarse cu apa, uriaşul îi porunci să se ducă în pădure şi să-i aducă nişte surcele.

– De ce nu întreaga pădure? întrebă croitorul fanfaron.

Pădurea toată,
Cu mic, cu mare,
Cu tot ce are,
Neted copac sau grosolană cioată.

Şi plecă repede în pădure.

Uriaşul intră la griji: „Fântâna izvoarelor, pădurea toată, neted copac sau grosolană cioată? Băiatul ăsta are pe dracul în el, zău aşa, ăsta frige mere pe vătrai şi nu-şi arde degetele. Trebuie să fiu atent cu el”.

Cum aduse lemnele, uriaşul îi porunci să-i împuşte doi-trei mistreţi ca să-i aibă pentru cină.

– De ce nu o mie de mistreţi? Îi împuşc dintr-o ochire şi-i aduc aici, zise lăudărosul nostru.

– Cee? urlă uriaşul, fă-ţi treaba pe azi şi atât. Iar în gândul lui: „Că azi te pun eu la somnul de veci”.

Aşa era de înfricoşat când se gândea ce slugă îşi luase, că nu mai putu închide toată noaptea un ochi, făcând planuri cum să scape de servitor. În sfârşit îi veni în minte o idee. A doua zi, se duse împreună cu croitorul la o mlaştină înconjurată de sălcii şi răchite. Uriaşul zise:

– Uite, croitoraşule, aşază-te colea pe o ramură de răchită, vreau să văd ce putere ai, dacă poţi s-o îndoi.

Croitoraşul se căţără pe o creangă de răchită şi-şi ţinu respiraţia până când, tot umflându-se, deveni foarte greu şi creanga de sub el se îndoi până ajunse la pământ. Atunci el începu să dea drumul la aer şi deveni iar uşor, creanga se ridică în sus şi cu ea şi croitoraşul care zbură în aer. Uriaşul hohotea de râs şi nu mai putea de bucurie că scăpase de sluga nedorită. Căci, dacă între timp n-o fi căzut, înseamnă că şi azi croitoraşul fanfaron zboară prin aer.

Cuiul

Un negustor a făcut odată afaceri bune la târg; el şi-a vândut toate mărfurile şi avea punga burduşită cu monezi de aur şi argint. Tocmai voia să se întoarcă acasă, de aceea îşi îmbrăcă mantaua şi urcă pe cal. Când dădu să plece, apăru servitorul care-i spuse:

– Stăpâne, calului îi lipseşte un cui la potcoava de la copita stângă din spate.

– Lasă, n-are decât să-i lipsească, şase ore, cât avem noi de mers, poate să mai ţină potcoava şi fără cuiul ăsta. Mă grăbesc.

După-masă, când coborî de pe cal să-i dea de mâncare, servitorul îi zise din nou:

– Stăpâne, calului dumneavoastră îi lipseşte un cui la potcoava de la copita stângă din spate. N-ar fi mai bine să-l ducem la un fierar?

– Lasă, n-are decât să-i lipsească, mai avem puţin şi ajungem îndată acasă. Ştii că mă grăbesc.

Şi plecă mai departe. De la o vreme, calul începu să şchiopăteze. Nu mult după aceea începu să se poticnească şi apoi se prăbuşi. Îşi rupsese un picior. Negustorul n-avu încotro, trebui s-o ia la picior. „Ce ghinion”, îşi zise în sinea lui, „de vină-i blestematul ăsta de cui. Dreptu-i că e mai bine să te grăbeşti încet, cum zice latinul”.

Sărmanul tânăr din mormânt

Era odată un ciobănel sărac. Îi muriseră părinţii şi de aceea primarul satului îl dăduse să slujească la un ţăran bogat care şi-a luat obligaţia să-l hrănească şi să-l găzduiască în schimbul muncii lui.

Bogatul acesta şi nevasta lui erau însă oameni răi la inimă, nişte zgârie-brânză care, când trebuiau să dea cuiva o bucată de pâine, o făceau cu năduf. Bietul băiat muncea din răsputeri şi primea ca plată mâncare cât mai puţină şi bătaie cât mai multă.

Într-o zi i se dădu în grijă să păzească o cloşcă cu puişorii ei. Cloşca ieşi din ogradă printr-o spărtură a gardului verde şi un uliu, apărut ca din senin, o răpi şi dispăru cu ea în aer. Băiatul începu să strige: „Hoţii, hoţii, tâlharul!” Dar cine să-l audă şi să-l ajute? Uliul nu mai dă niciodată înapoi ce fură. Stăpânul auzi strigătul, alergă spre băiat şi, când află că fusese furată cloşca, orbit de furie, începu să-l bată şi-l bătu aşa de rău, că băiatul nu se mai putu mişca din pat câteva zile. Apoi trebui să pască puişorii fără cloşcă, dar necazul abia acum începea, căci fiecare alerga care-ncotro. Atunci se gândi el că ar fi cu cap să-i lege unul de altul cu o sfoară, aşa fel ca uliul să nu mai poată răpi vreun puişor. Dar s-a înşelat amarnic. La câteva zile, când flămânzise din nou, uliul veni şi prinse un puişor; când îl ridică în văzduh, ceilalţi puişori, legaţi cu sfoară, îl urmară, aşa că uliul se aşează pe craca unui copac şi-i înghiţi unul după altul.

Stăpânul tocmai se întorcea acasă şi, când văzu nenorocirea, se supără cumplit şi-l bătu aşa de nemilos, că băiatul iar nu putu să se mai mişte din pat câteva zile.

Când se puse din nou pe picioare, stăpânul îi zise:

– Eşti prea prost, nu mai am nevoie de tine. Dar ştii ce, ai putea să fii poştaş. Aşa că-l trimise la judecător cu un coş de struguri şi cu o scrisoare. Pe drum, băiatului i se făcu foame şi sete, de aceea mâncă doi struguri. Îi dădu judecătorului coşul, dar acesta, după ce citi scrisoarea în care se spunea câţi struguri sunt, numărându-i, strigă:

– Doi struguri lipsesc!

Tânărul recunoscu că pe drum i-a fost foame şi sete şi că i-a mâncat el.

Judecătorul îi scrise bogatului şi-i ceru din nou cei doi struguri.

Stăpânul îl trimise iar cu un coş de struguri şi cu o scrisoare în care scria câţi struguri erau. Tânărului i se făcu iar foame şi sete, dar, de data aceasta, puse mai întâi scrisoarea sub o piatră ca să nu-l vadă când mănâncă strugurii. Judecătorul însă, după ce citi scrisoarea, iar văzu că nu ies strugurii la număr.

– Vai, zise tânărul, dar de unde ştiţi? Scrisoarea n-a avut cum să vadă, că doar am pus-o sub o piatră înainte de a mânca.

Judecătorul râse de se prăpădi auzind spusele băiatului şi-i scrise bogatului să se poarte mai bine cu el şi să-i dea de mâncare şi de băut; de asemenea, să-l înveţe ce se cuvine şi ce nu se cuvine, ce e drept şi ce e nedrept.

– Am să-ţi arăt eu îndată care-i deosebirea între ce se cuvine şi ce nu, îi zise stăpânul băiatului: vrei să mănânci, bine, atunci la treabă şi, de n-o vei face cum se cuvine, vei primi, în loc de mâncare, câteva pe spinare. Iaca asta e drept şi se cuvine.

A doua zi îl puse la o muncă foarte grea: trebuia să taie nişte snopi de paie şi să-i dea de mâncare la cai; mai mult, îi porunci să termine totul în cinci ore.

– Şi, când mă întorc, îi mai zise stăpânul, dacă nu va fi treaba gata, am să te bat până când ai să rămâi ţeapăn, că aşa-i drept şi asta ţi se cuvine.

Ţăranul cel bogat se duse la târg cu nevasta, slujnica şi servitorul şi-l lăsă pe băiat acasă fără pic de mâncare. Acesta se aşeză în faţa căpiţei de paie şi începu să muncească din greu. Cum i se făcu dintr-o dată cald, se dezbrăcă de cămaşă, aruncând-o pe claia de paie. De teamă că nu va termina treaba la timp, tăia în mare viteză paiele şi, din nebăgare de seamă, îşi tăie şi cămaşa. La sfârşit, când îşi dădu seama ce nenorocire i se întâmplase, îl cuprinse o frică îngrozitoare.

– S-a terminat cu mine – se tânguia el –, când o vedea stăpânul ce-am făcut, o să mă ucidă în bătaie. Mai bine mă omor.

O auzise pe stăpână spunând odată că ar avea sub pat o oală cu otravă. Dar ea spusese doar aşa, ca nu cumva pofticioşii să umble la oală şi să se înfrupte din ea; în realitate era o oală cu miere.

Tânărul se băgă sub pat, luă oala şi mâncă tot ce se afla în ea. „Nu ştiu cum pot spune unii că moartea-i amară, mie mi se pare foarte dulce. Nu-i de mirare că stăpâna îşi doreşte ades moartea”. Se aşeză pe un scăunel şi aşteptă să moară. Dar, în loc să-i scadă puterile, era din ce în ce mai puternic, căci mâncase tare bine. „Se pare că n-a fost otravă, îşi zise, stăpânul însă a spus de multe ori că în dulapul lui cu haine este o sticlă cu otravă pentru molii, aceea sper să fie otravă adevărată şi să mor”. Dar în sticlă nu era otravă, ci vin unguresc din cel mai bun. Tânărul scoase sticla şi-o bău. „Ce bun gust are moartea!” îşi spuse. Când vinul i se urcă la cap, începu să creadă că i-a venit sfârşitul. „Mă simt ca şi cum moartea ar fi aproape. Trebuie să mă duc la cimitir să-mi caut un mormânt!”

Ajunse clătinându-se în cimitirul din spatele bisericii şi se aşeză într-un mormânt proaspăt săpat. Treptat, îşi pierdea cunoştinţa. În apropierea cimitirului se afla un han unde era o nuntă. Când auzi muzica, bietul băiat crezu că-i deja în Rai. Adormi şi, cum roua nopţii era rece, nu se mai trezi: răceala îl răpuse.

Ţăranul, văzându-l pe băiat mort, se sperie foarte tare, căci se temea că va fi dat în judecată. Şi teama l-a cuprins aşa de puternic, încât s-a

prăbuşit la pământ. Femeia, care avea în mână o tigaie, vru să-i sară în ajutor, dar grăsimea din tigaie luă foc, focul cuprinse întreaga casă şi, după câteva ore, totul era cenuşă.

Şi anii care le-au mai rămas de trăit, îi petrecură în sărăcie şi necazuri.

Din mormânt, bietul băiat parcă se răzbunase pentru chinurile pe care le-a îndurat cât timp îi slujise.

Mireasa cea adevărată

Era odată o fată foarte frumoasă a cărei mamă adevărată murise când ea era foarte mică, iar mama vitregă îi făcea viaţa amară. De câte ori îi dădea câte o treabă, ca să-i fie greu, căuta ceva peste puterile ei. Şi chiar dacă biata fată se descurca, maştera se arăta mereu nemulţumită, mereu avea ceva de cârtit. Cu cât muncea biata copilă mai mult şi mai bine, cu atât zilele ei erau mai pline de ocară.

Într-o zi, maştera îi zise:

– Colo ai şase kilograme de pene, trebuie să le scarmeni până diseară şi vai de capul tău dacă nu le termini. Ai să iei o bătaie soră cu moartea. Ce crezi, că-ţi merge să leneveşti ziua întreagă şi să mănânci degeaba?

Fata, cu lacrimi în ochi, se aşează la treabă, dar era foarte speriată când se uita la grămada de pene, căci îşi dădea seama că era imposibil s-o termine de scărmănat într-o zi. Ba mai mult, când o grămadă de pene era gata şi ea voia să le adune la un loc, penele mai uşoare zburau prin odaie şi ea le aduna cu greu. Timpul trecea şi biata copilă era disperată. Îşi puse coatele pe masă, se apucă de cap cu mâinile şi începu să plângă în hohote şi să strige printre sughiţuri:

– Oare pe pământul tău, Doamne, nu este nimeni care să mă ajute şi pe mine?

Atunci auzi o voce blândă care-i spuse:

– Linişteşte-te, copila mea, am venit să te ajut.

Fata se uită şi văzu o bătrânică lângă ea. Aceasta o luă prietenoasă de mână şi-i spuse:

– Ai încredere în mine şi spune-mi ce ai pe suflet.

Văzând cât de blând şi frumos îi vorbea, fata prinse curaj şi începu să-i povestească bătrânei despre viaţa ei tristă, cum rămăsese ca o povară pentru tatăl ei şi cum o asuprea mama vitregă, dovadă fiind şi treaba pe care i-o dăduse.

– Şi dacă nu termin de scărmănat până diseară penele, mama mea vitregă mă va bate; m-a ameninţat şi să ştii că se ţine de cuvânt.

Lacrimile începură să-i curgă iar pe obraji. Bătrâna însă îi zise:

– Fii fără grijă, copila mea, linişteşte-te, între timp am să aranjez eu lucrurile cum e mai bine.

Fata se culcă şi adormi îndată. Bătrâna se aşeză lângă pene şi, abia-şi băgă mâinile ei uscate printre grămezi, că penele fură gata scărmănate. Când se trezi, în faţa fetei se afla un munte de puf alb ca zăpada, dar bătrâna dispăruse. Fata îi mulţumi lui Dumnezeu pentru ajutorul pe care i-l trimisese şi aşteptă liniştită până la venirea serii, când maştera îi spuse:

– Vezi tu, leneşo, ce face un om dacă munceşte? La aşa ceva nici nu te gândeai, ha? Ai stat destul cu mâinile în poală! În sinea ei însă îşi zicea: „Creatura asta nu-i chiar aşa proastă cum credeam, aşa că am să-i dau mai mult de lucru”.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, o chemă la ea şi-i spuse:

– Colo ai o lingură. Ia-o şi goleşte iazul din grădină cu ea. Şi atâta-ţi trebuie, să nu termini până deseară. Ai să iei o bătaie soră cu moartea!

Fata nu spuse nici o vorbă, luă lingura şi văzu că are o mulţime de găuri, dar chiar şi fără găuri, tot n-ar fi putut goli până seara iazul. Se puse totuşi pe treabă şi, cu lacrimi în ochi, începu să scoată apă. Însă în urmă nu se cunoştea nimic, apa în iaz nu scădea.

Atunci apăru iar bătrâna şi, când află motivul necazului ei, îi zise:

– Nu fi necăjită, copila mea, du-te colo în tufiş şi culcă-te. Am să fac eu treaba asta în locul tău. Când rămase singură, bătrâna abia de atinse iazul; ca şi cum s-ar fi evaporat, apa se ridică în sus ca o ceaţă şi dispăru printre nori. Iazul fu golit de tot, iar când fata, la apusul soarelui, îl privi,

văzu doar peştii care se zbăteau în mâl. Se duse la mama vitregă s-o anunţe că a terminat treaba.

– Trebuia să fi fost gata de mult! îi zise maştera, vânătă de ciudă. Apoi începu să se gândească ce-ar mai putea scorni ca s-o chinuie pe fiică-sa vitregă.

A treia zi, îi spuse:

– Colo, pe câmpia aceea, trebuie să-mi construieşti un palat frumos. Şi asta, până la căderea serii.

Fata se sperie şi zise:

– Cum să fac eu un palat? Nu pot.

– Pe mine să nu mă contrazici, ai auzit? Dacă vrei, poţi să clădeşti şi un palat! Şi chiar deseară doresc să mă mut în el. Vai de tine dacă va lipsi ceva, un lucru cât de neînsemnat, în bucătărie sau în pivniţă, ştii tu bine ce te aşteaptă!

Fata plecă şi, când ajunse pe câmpie, văzu stâncile cum stăteau una peste alta; cu toată forţa ei n-ar fi putut s-o clintească din loc nici pe cea mai mică. Aşa că se aşeză jos şi începu să plângă, sperând însă că bătrâna îi va veni din nou în ajutor. Şi, într-adevăr, aceasta nu se lăsă mult aşteptată, veni îndată şi începu s-o mângâie cu vocea ei blândă:

– Du-te şi te aşază la umbră şi dormi puţin, am să clădesc eu palatul, fii fără grijă. Şi dacă-ţi va plăcea, vei locui chiar tu în el.

Fata făcu întocmai, bătrâna doar atinse stâncile cenuşii şi îndată acestea începură să se mişte, se aşezară una peste alta şi apăru un zid, apoi palatul, şi era ca şi cum mii de mâini nevăzute ar fi pus piatră peste piatră. Pământul vuia, colonade înalte se ridicau şi se aşezau în ordine. Pe acoperiş ţigla se aşeza şi ea aşa cum se cuvine şi, la amiază, palatul era gata. Ba chiar în vârful turnului se învârtea şi arăta direcţia vântului o fecioară de aur, îmbrăcată parcă într-un veşmânt uşor. Până seara era deja aranjat şi interiorul palatului. Ce-a făcut bătrâna, nu ştiu, ceea ce ştiu este că pereţii încăperilor erau acoperiţi cu mătase şi catifea, că în jurul unei

mese mari de marmură se aflau scaune frumos ornate, că din tavan atârna un candelabru alcătuit din mii de cristale ce se oglindeau în podeaua lucioasă, că peste tot erau colivii cu păsări aduse din toate colţurile lumii, păsări cu pene minunat colorate şi care ciripeau încântător, că se afla acolo un tron de aur, în sfârşit că era un lux şi o bogăţie cum numai în palatele regilor se pot vedea. Tocmai când soarele apunea, fata se trezi şi strălucirea miilor de lumini aprinse în palat o lăsă cu gura căscată de uimire. Se grăbi să intre înăuntru: treptele erau acoperite cu un covor roşu, balustradele de aur erau împodobite cu flori de toate culorile, iar când mai văzu şi cum arătau odăile, rămase fără grai. Cine ştie cât ar mai fi stat ea acolo, dacă nu şi-ar fi adus aminte de mama ei vitregă. „Ah, îşi zise ca pentru sine, poate că în sfârşit va fi mulţumită şi mă va lăsa în pace”!

Se duse la ea şi o chemă să vadă palatul.

– Vreau să mă mut îndată! zise maştera. Când intră în palat, trebui să-şi pună mâinile la ochi, aşa strălucea.

– Vezi ce uşor ţi-a fost – îi zise fetei –, dacă eram o mamă rea, puteam să-ţi dau ceva mai greu de făcut! Începu apoi să cerceteze toate colţurile palatului, să vadă dacă nu lipseşte ceva, dar nu putu descoperi nimic.

– Acum să văd bucătăria, dacă ceva nu-i în ordine, vai de capul tău. Însă focul ardea în cuptor, în oale clocotea mâncarea, tigăile de aramă străluceau aranjate pe pereţi, lada era plină cu cărbuni şi găleata cu apă.

– Unde-i intrarea la beci? Vreau să văd dacă butoaiele sunt pline cu vinul care-mi place. Vai şi amar de tine de nu va fi aşa!

Ridică singură uşa la beci şi coborî pe trepte, dar, abia făcu câţiva paşi, că uşa se trânti pe gura beciului. Fata auzi un ţipăt, şi când ridică uşa beciului şi coborî pe trepte, o găsi căzută jos, fără suflare.

Acu’, palatul cel luxos era în întregime al ei.

Nu ştia de ce să se bucure mai mult: în dulapuri erau rochii frumoase, sipetele erau pline de aur, pietre preţioase şi perle şi tot ce şi-ar fi dorit cineva se găsea acolo.

Începură să se anunţe şi peţitorii, numai prinţi, grafi, tineri arătoşi, bogaţi, dar nici unul nu-i era pe plac.

În sfârşit, sosi un fiu de rege care îi pică cu tronc şi se logodi cu el. În grădina palatului era un tei înflorit şi stăteau sub el amândoi, mână în mână, şi-şi vorbeau. Prinţul îi spuse:

– Iubita mea, eu vreau să mă întorc acasă şi să-i cer tatălui meu binecuvântarea. Tu aşteaptă-mă aici, sub teiul nostru, căci eu în câteva ore mă întorc.

Fata îl sărută pe obrazul stâng şi-i spuse:

– Să-mi fii credincios, iubitule, şi să nu laşi pe altcineva să te sărute pe obrazul acesta. Am să te aştept aici, sub tei, până când te vei întoarce.

Aşa rămase ca să aştepte până la apusul soarelui. Nu s-a mişcat de sub tei trei zile şi trei nopţi, dar în zadar, prinţul nu mai venea. În a patra zi, îşi spuse în sinea ei: „Sigur i s-a întâmplat ceva rău, trebuie să mă duc să-l caut şi nu mă voi întoarce la palat până când n-am să-l găsesc”.

Şi-a luat cu ea câteva rochii frumoase, una brodată cu stele strălucitoare, alta cu luna de argint şi alta cu soarele de aur, a legat într-o batistă un pumn de pietre preţioase şi a plecat. Pe drum întreba în toate oraşele unde ajungea despre logodnicul ei, dar nimeni nu-l văzuse, nimeni nu ştia despre el ceva. Aşa străbătu ea lumea în lung şi-n lat, doar, doar l-o afla. În cele din urmă, se angajă văcăriţă la un ţăran şi îşi îngropă rochiile şi pietrele preţioase sub un bolovan.

Acu’, trăia ea ca văcăriţă şi-şi păzea cireada cu grijă, dar era tare nefericită. Printre animalele pe care le avea în grijă, era şi un viţeluş ce stătea mai mult pe lângă ea şi era aşa de prietenos, că-i mânca din palmă. Ea-i cânta:

Viţeluş, viţeluş, îngenunchează
Şi n-o uita pe păzitoarea ta
Cum prinţul a uitat
Pe fata care sub tei l-a aşteptat.

Şi viţeluşul se aşeza jos, iar fata îl mângâia.

La câţiva ani de când slujea ca văcăriţă, se auzi că fiica regelui acelei ţări se mărită şi că va fi nuntă mare la palat. Drumul spre oraş străbătea satul unde trăia fata şi se întâmplă ca odată, pe când ea îşi păştea cireada, să treacă pe acolo chiar logodnicul ei. Mergea mândru pe calul lui şi nu se uita în jur, dar fata, cum îl văzu, îl recunoscu. Şi simţi o durere în piept ca şi cum ar fi fost străpunsă de un cuţit. „Doamne, credeam că-mi va rămâne credincios, iar el se însoară cu alta şi pe mine m-a uitat”.

A doua zi, nu ştiu cum s-a întâmplat, că el iar i-a apărut în cale. Fata i-a spus atunci viţeluşului care stătea lângă ea:

Viţeluş, viţeluş, îngenunchează
Şi n-o uita pe păzitoarea ta
Cum prinţul a uitat
Pe fata care sub tei l-a aşteptat.

Şi viţelul s-a aşezat jos, iar ea a început să-l mângâie duios.

Când a auzit vocea, prinţul a strunit calul şi s-a oprit; a privit spre fată, şi-a pus mâna la frunte ca şi cum ar fi vrut să-şi aducă aminte ceva, însă a dat pinteni calului şi a plecat în galop. „Doamne, îşi zise fata, nu mă mai recunoaşte”.

Curând, la curtea regelui urma să aibă loc nunta. Trei zile urma să ţină şi la ea erau invitaţi toţi cei ce voiau să se ducă. „Acum am să mai încerc să-i amintesc de mine, poate reuşesc”, îşi spuse fata şi se duse la bolovanul sub care îşi ascunsese rochiile şi pietrele preţioase. S-a îmbrăcat în rochia pe care era brodat soarele de aur şi şi-a pus podoabe dintre cele mai frumoase. Apoi şi-a luat broboada de pe cap, lăsând să-i cadă pe umeri părul ce se revărsa în bucle de aur. Aşa gătită s-a dus în oraş, la palat, şi a stat ascunsă până seara, când a intrat în sala cea mare unde petreceau nobilii. Toţi cei de faţă au rămas uimiţi de frumuseţea ei şi nimeni nu ştia cine era. Prinţul uită de nuntaşi, o invită la dans şi dansă

numai cu ea, dar nu o recunoscu. Când serbarea din ziua aceea s-a terminat, fata dispăru şi dimineaţa era ca de obicei lângă cireada ei.

În seara următoare, ea a îmbrăcat rochia brodată cu luna de argint şi şi-a pus în păr o semilună bătută în diamante. Când a apărut în sala palatului, toţi oaspeţii de vază au privit-o uimiţi, prinţul i-a ieşit înainte şi iar a invitat-o la dans, apoi, uitând de mireasa lui, a dansat cu ea toată noaptea, îndrăgostit de necunoscuta aceea frumoasă cum nu mai văzuse vreodată. Înainte de a se termina ultimul dans, o rugă să-i promită că va veni şi în seara următoare, iar ea îi făgădui că aşa va face.

Şi fata s-a ţinut de cuvânt. A îmbrăcat rochia pe care erau brodate stelele de argint, şi-a pus un cordon bătut în diamante şi o panglică lucrată cu pietre scumpe şi aşa a intrat în sala de bal. Prinţul o aştepta cu emoţie şi, când o văzu, se repezi spre ea s-o primească.

– Spune-mi, cine eşti? Uneori mi se pare că te cunosc, dar nu ştiu de unde.

– Nu ai observat ce fac eu când mă despart de tine? Şi atunci îl sărută pentru a treia oară pe obrazul stâng. Prinţului îi căzu parcă un văl de pe ochi şi-şi recunoscu iubita.

– Vino, draga mea, n-am ce să mai caut aici. O luă de mână, alergară împreună afară unde-i aştepta caleaşca, urcară în ea şi armăsarii gata înhămaţi o luară la galop de parcă se întreceau cu vântul.

Curând, văzură de departe ferestrele luminate ale palatului. Când ajunseră lângă tei, troiene de flori parfumate acopereau locul unde stătuseră fericiţi, mână în mână, altădată. Printre ele, licuricii străluceau ca diamantele. De o parte şi de alta a treptelor ce duceau spre palat, înfloriseră toate florile, în colivii cântau vesel păsările iar în marea sală a palatului se adunaseră curtenii care, fericiţi, îi întâmpinară. De faţă era şi preotul şi îndată i-a cununat. Şi s-a pornit nuntă mare la care s-a mâncat şi s-a dansat zile şi nopţi în şir, iar tu, cititorule, bine ar fi fost dacă erai acolo, dar n-ai fost nici tu, nici eu.

Roata de tors, suveica şi acul

A fost demult o fată căreia i-au murit mama şi tatăl când era foarte mică. La marginea satului, într-o căsuţă, trăia naşa ei de botez, o biată femeie ce-şi ţinea zilele din tors, ţesut şi cusut. Femeia aceasta luase la ea copila şi o învăţase să fie harnică, înţeleaptă şi cuminte. Între timp, naşa a îmbătrânit şi, când trăgea să moară, o chemă pe fată la ea şi-i zise:

– Fiica mea, simt că nu mai am multe zile de trăit; îţi las ca moştenire căsuţa aceasta în care vei fi apărată de vânt şi de ploaie, apoi roata, suveica şi acul cu care îţi vei putea câştiga pâinea cea de toate zilele. Îşi puse mâinile pe creştetul fetei şi o binecuvântă, spunându-i:

– Păstrează-ţi credinţa în Dumnezeu, că numai aşa îţi va fi bine.

Apoi închise ochii pentru totdeauna şi, când fu dusă la groapă, fata plânse mult în urma sicriului, căci o iubise din toată inima pe nănaşa ei.

Cum împlinise deja cincisprezece ani, încercă să se descurce singură. Trăia în căsuţa de la marginea satului, torcea, ţesea şi cosea cât era ziulica de mare şi în tot ce făcea simţea binecuvântarea bătrânei. Căci nici nu termina bine de ţesut o bucată de pânză, că şi găsea un cumpărător care o plătea regeşte, aşa că nu avea motive să se plângă: nu-i lipsea nimic din cele necesare traiului.

În vremea aceasta, fiul regelui acelei ţări cutreiera ţara în lung şi-n lat să-şi găsească o mireasă pe potrivă. O fată săracă nu putea duce la palat, iar cele bogate nu-i plăceau defel. „Nevasta mea trebuie să fie în acelaşi timp cea mai săracă şi cea mai bogată fată” îşi zicea el.

În sfârşit, tânărul prinţ a ajuns şi în satul unde trăia fata cea harnică şi a început să întrebe peste tot unde se află cea mai bogată şi cea mai săracă

fată. Oamenii i-o prezentară întâi pe cea mai bogată, apoi îi spuseră că cea mai săracă trăieşte la marginea satului.

Prinţul ajunse la cea mai bogată fată; aceasta era îmbrăcată cu hainele ei cele mai frumoase şi, când îl văzu, se înclină în faţa lui. El însă nu-i spuse nici o vorbă şi plecă mai departe. Ajunse la capătul satului. În faţa casei celei mai sărace fete din sat nu-l aştepta nimeni. Prinţul privi prin fereastră şi o văzu pe fată torcând. Când îl zări pe fiul regelui, se înroşi de emoţie, lăsă ochii în jos şi continuă să toarcă până ce acesta plecă. În urma lui, fata se duse la fereastră, o deschise şi zise:

– Vai ce căldură-i în casă! Şi privi lung după calul care se depărta în galop, şi plecă de la fereastră numai când penele de la pălăria stăpânului abia se mai zăreau.

Apoi s-a aşezat din nou pe scăunelul ei şi a început să toarcă.

Atunci i-a venit în minte un cântecel pe care bătrâna ei naşă obişnuia să-l îngâne în vremea când lucrau împreună:

Roată, roată, te învârte
Şi-adu peţitori la fete.

Ce credeţi că s-a întâmplat? Numai cât a spus cuvintele acestea, că roata a şi sărit de la locul ei, a ieşit afară pe uşă şi, când fata s-a dus s-o caute, a văzut-o dansând pe câmpie şi trăgând după ea un fir de aur. Apoi a dispărut.

Biata fată nu mai avea roată de tors, aşa că luă suveica şi începu să ţese.

În acest timp, tot sărind şi dansând, roata, cu firul de aur după ea, a ajuns la palat.

– Roata asta, spuse prinţul uimit când o văzu, vrea să-mi arate un drum. Aşa că urcă iar pe cal şi se întoarse, urmărând firul de aur, până la căsuţa fetei. Acolo ea ţesea şi cânta:

Suveică, suveică, ţese pânză fină
Pentru mirele ce-are să vină.

Îndată suveica îi sări din mână, ieşi afară şi începu să ţese singură un covor atât de frumos, cum altul nu mai existase vreodată: pe margini erau trandafiri şi crini, în mijloc, pe un fundal auriu, erau tufe verzi în care se ascundeau iepuraşi, căprioare, cerbi, iar pe crengile lor erau păsărele ce parcă abia aşteptau să cânte. Şi suveica nu înceta să sară dintr-o parte în alta.

Cum îi plecase şi suveica şi prinţul, fata se apucă de cusut; făcu perdele din pânză de borangic la ferestre, feţe de masă brodate şi cuverturi din catifea pentru laviţe.

Şi abia termină de cusut, că şi văzu penele de la pălăria prinţului care, urmând firul de aur de la roata de tors, ajunsese la căsuţa ei. Coborî de pe cal, păşi pe covorul acela minunat şi intră în casă.

Obrajii fetei se făcură de culoarea trandafirilor roşii.

Prinţul îi spuse:

– Tu eşti cea mai săracă şi cea mai bogată fată, pe tine te căutam, vino cu mine la palat şi vei fi mireasa mea!

Biata fată, sfioasă şi emoţionată, ieşi din casă, urcă lângă prinţ pe calul acestuia şi îl urmă la palat. Acolo se făcu îndată nuntă mare. Roata de tors, suveica şi acul, după ce luară parte la serbare, fură puse în camera cu comorile palatului şi ţinute la mare cinste.

Firimiturile de pe masă

Un cocoşel le-a spus într-o zi găinuşelor din jurul lui:

– Hai să intrăm repede în sufragerie, să ciugulim firimiturile de pâine de pe masă, căci stăpâna este plecată de acasă.

Atunci găinuşele îi răspunseră în cor:

– Nu, noi nu vrem să mergem! Ştii doar cât de afurisită şi cârcotaşă este stăpâna noastră!

Cocoşelul însă nu se lăsă cu una, cu două:

– Dar nu va şti nimic despre asta, haideţi, fetelor, curaj, nu vedeţi că nu ne dă nimic bun de ciugulit?

Găinuşele însă o ţineau pe-a lor:

– Nici vorbă să facem aşa ceva, noi nu intrăm!

Cocoşelul însă nu s-a dat bătut şi le-a convins să intre în casă, să se urce pe masa din sufragerie, unde au început a ciuguli în grabă, foarte emoţionate.

Dar când tocmai erau în toiul ciugulitului, iacă şi stăpâna se întoarce, ia o mătură şi le alungă, chemându-le pe toate la judecată. Atunci găinuşele începură să strige: „cotcodac, cotcodac, ţi-am spus c-o păţim!” Iar cocoşul le răspunse: „Cucurigu gagu, cucurigu gagu, he, he şi eu ştiam asta! Ei şi?”

Ţăranul şi diavolul

Era odată un ţăran deştept, cu o minte foarte ascuţită, un om despre care multe ar fi de povestit, dar cea mai frumoasă poveste este aceea în care el l-a păcălit chiar pe diavol.

Într-o zi, îşi arase ţărănuşul nostru ogorul şi, în amurg, se pregătea să vină acasă. Atunci, zări pe ogorul lui o grămadă de cărbuni aprinşi. Când s-a apropiat, de cine credeţi că a dat cu ochii? De un diavol negru ca smoala, ce stătea lângă jăratec.

– Păzeşti, matale, cumva vreo comoară? întrebă ţăranul.

– Bineînţeles, zise diavolul, o comoară care are mai mult aur şi argint decât ai văzut tu în toată viaţa ta.

– Dar comoara se află pe pământul meu şi este a mea.

– Este a ta numai cu condiţia să-mi dai mie jumătate din recolta de pe ogorul tău timp de doi ani. Bani am destui, dar tânjesc după roadele pământului.

Tărănuşul se învoi şi îi mai spuse diavolului:

– Ca să nu fie ceartă la împărţire, ţie îţi aparţine ce-i deasupra, mie ce-i dedesubt.

Diavolului îi plăcu învoiala. Numai că ţăranul semănă sfeclă. Când să-şi ia recolta, diavolul luă doar nişte frunze galbene, iar ţăranul, bucuros, rădăcinile.

– Ei, acum a fost în avantajul tău, data viitoare va fi al meu ce este dedesubt, a spus diavolul.

– Foarte bine, zise, la rândul lui, ţăranul, aşa să fie!

Şi semănă grâu. Când grâul s-a copt, ţăranul a secerat şi dracului i-au rămas rădăcinile. „Aşa ca mine numai vulpile ştiu să înşele”, zise ţăranul în sinea lui, mulţumit. Şi îşi luă comoara şi plecă acasă.

Iepuraşul de mare

Era odată o fiică de rege care avea în palatul tatălui ei, sub acoperiş, o sală cu douăsprezece ferestre prin care se putea vedea cerul în toată măreţia lui sau regatul în toate colţurile lui. De la prima fereastră, putea vedea mai bine decât toţi oamenii; de la a doua, şi mai mult, de la a treia, şi mai mult şi, tot aşa, până la a douăsprezecea fereastră, de unde putea vedea absolut totul, în cer, pe pământ şi sub pământ.

Dar, cum era foarte mândră şi nu voia să împartă cu nimeni puterea, dădu de ştire că nu se va căsători decât cu acela care se va putea ascunde aşa de bine, încât ea să nu-l poată vedea. Cine însă va încerca şi nu va reuşi, îşi va pierde capul, care îi va fi înfipt într-un par. Deja erau nouăzeci şi şapte de pari cu nouăzeci şi şapte de căpăţâni şi de multă vreme nu mai îndrăznea nimeni s-o peţească. Fiica regelui era mulţumită: „Foarte bine, voi rămâne liberă toată viaţa”. Tocmai atunci au apărut trei fraţi care i-au spus că vor şi ei să-şi încerce norocul. Cel mai mare se credea foarte deştept şi se gândi că, dacă se bagă în gaura unei stânci de calcar, nu va fi văzut, dar... a fost: prinţesa îl văzu chiar de la prima fereastră şi porunci să i se taie capul. Al doilea se băgă în beciul palatului, ea îl văzu de la a doua fereastră şi tânărul păţi la fel ca fratele său; capul lui a fost al nouăzeci şi nouălea în par.

Atunci apăru şi mezinul care o rugă să-i dea o zi de gândire şi, dacă-l va găsi, să fie aşa de bună să-i mai dea o zi şi, dacă va da iar greş, încă o zi. Apoi nu va mai avea nici o pretenţie să-i cruţe viaţa.

Cum era băiat frumos şi se ruga din inimă, prinţesa zise:

– Da, am să-ţi îndeplinesc dorinţa, deşi nu cred că vei avea mai mult noroc decât ceilalţi.

Ziua următoare se gândi el unde ar putea să se ascundă ca să nu-l vadă prinţesa de la fereastră. Dar degeaba, nimic nu-i venea în minte. De aceea îşi luă carabina şi se duse la vânătoare. Trecând pe lângă un lan de grâu, văzu un corb şi se pregăti să-l omoare. Pasărea însă îi zise:

– Nu mă împuşca, omule, cine ştie, poate am să-ţi fiu şi eu de folos.

Tânărul îi cruţă viaţa şi plecă mai departe. În sfârşit, ajunse la un lac şi, la suprafaţa apei, văzu un peşte care voia să ia o gură de aer. Când dădu să-l ochească, peştele îi spuse:

– Nu mă împuşca, omule, cine ştie, poate am să-ţi fiu cândva de ajutor.

Omul îl ascultă şi peştele se duse la fundul apei, iar el merse mai departe. În drum, întâlni o vulpe, care-şi prinsese coada într-un mărăciniş; vru s-o împuşte, dar vulpea îi zise:

– Nu mă împuşca, omule, cine ştie, poate am să-ţi fiu cândva de ajutor, mai bine ajută-mă să ies de aici.

Tânărul o ajută să iasă din scaieţi şi plecă mai departe. Spre seară, ajunse la palat. Ziua următoare trebuia să se ascundă, însă, oricât s-a gândit, nu i-a venit nimic în minte. De aceea, s-a dus în pădure la corb şi a început să-i vorbească:

– Eu ţi-am lăsat viaţa, ajută-mă şi tu să mă ascund aşa de bine, încât să nu mă găsească fiica regelui.

– Am găsit! croncăni corbul şi luă un ou din cuib, îl crăpă în două, îi vărsă conţinutul şi-l băgă pe tânăr înăuntru, apoi lipi la loc cele două jumătăţi.

Când fiica regelui se uită prin a treia fereastră, nu-l descoperi, nici prin a patra, a cincea, a şasea, a şaptea, a opta, a noua, a zecea dar... prin fereastra a unsprezecea îl văzu. Porunci să fie ucis corbul, oul să fie spart şi tânărul scos dinăuntru.

– De data asta te iert, aşa cum ţi-am promis, dar, dacă nu te ascunzi mai bine, eşti pierdut.

În ziua următoare se duse la lac, strigă peştele, acesta veni şi tânărul îi zise:

– Ţi-am dăruit viaţa, ajută-mă şi tu pe mine!

Peştele se gândi o vreme, apoi spuse:

– Am găsit! Te bag în pântecele meu! Şi-l înghiţi; apoi se cufundă în fundul lacului.

Fata privi prin a unsprezecea fereastră, nu văzu nimic, dar prin a douăsprezecea îl zări. Vă puteţi imagina cât de îngâmfată era acum!

– Îţi dăruiesc viaţa pentru a doua oară, dar capul tău va sta sigur în al o sutălea par.

Tânărul, îngândurat, se duse pe câmp şi o căută pe vulpe.

– Tu te pricepi să găseşti tot felul de ascunzişuri... Eu ţi-am dăruit viaţa, dă-mi un sfat: unde să mă ascund ca să nu mă găsească prinţesa?

– Grea treabă, zise vulpea, şi-şi luă o mutră ca şi cum ar fi gândit profund. În sfârşit, strigă:

– Am găsit! Se duse la un izvor, se băgă în apă şi ieşi sub chipul unui negustor. Tânărul se băgă şi el în apă şi se transformă în iepure de mare, adică un peştişor spinos. Negustorul se duse la oraş şi începu să-şi laude marfa. Multă lume s-a adunat în jurul lui şi, printre curioşi, veni şi fiica regelui care cumpără iepurele de mare. Înainte de a i-l da, negustorul îi şopti:

– Când prinţesa se uită pe fereastră, bagă-te sub coada ei, după gât.

Acu’, veni timpul ca ea să-l caute. Trecu repede pe la celelalte ferestre, ajunse la a unsprezecea, apoi la a douăsprezecea, însă nu-l găsi. Atunci s-a înfuriat îngrozitor şi a spart toate ferestrele şi întreg palatul s-a cutremurat de zăngănitul lor.

La un moment dat, simţi ceva sub coada ei şi, când căută, dădu de iepuraşul de mare; îl luă, îl trânti de podea şi-i strigă:

– Piei din faţa mea, creatură!

El alergă la vânzător, amândoi alergară la izvor, acolo se băgară în apă şi... negustorul redeveni vulpe, iar iepuraşul de mare, tânărul peţitor.

El îi mulţumi vulpii şi-i zise:

– Corbul şi peştele sunt nişte idioţi faţă de tine!

Apoi s-a dus direct la palat. Prinţesa îl aştepta, împăcată cu gândul că va trebui să se mărite. Se făcu nuntă mare şi tânărul deveni rege. Cum el nu i-a spus niciodată unde stătuse ascuns şi cum ajunsese acolo, deşi o iubea foarte mult, ea se gândea mulţumită: „Trebuie să recunoşti că-i mai deştept decât tine”.

Toboşarul

Într-o seară, un toboşar mergea, aşa, de unul singur, pe o câmpie. Ajuns lângă un lac, văzu întinsă, pe mal, o bucată de pânză de in. „Ce pânză fină!”, îşi zise în sinea lui şi o băgă în buzunar. Ajunse acasă şi, fără să-şi mai amintească de bucata de pânză, se întinse pe pat cu gând să se culce. Dar, pe când era gata să adoarmă, i se păru că cineva îl strigă pe nume. Ciuli urechile şi auzi o voce care-i zicea:

– Toboşarule, toboşarule, trezeşte-te!

Cum era întuneric şi nu putea vedea nimic, i se păru că, pe deasupra patului, plutea o figură stranie.

– Ce vrei de la mine? spuse toboşarul.

– Dă-mi înapoi cămăşuţa – răspunse vocea –, aseară mi-ai luat-o de pe malul apei.

– Ţi-o dau numai dacă-mi spui cine eşti, îi zise toboşarul.

– Ah, răspunse vocea, eu sunt fiica unui rege puternic, dar mă aflu în puterea unei vrăjitoare pe Muntele de cleştar. În fiecare zi, eu şi surorile mele trebuie să ne scăldăm în lac, dar fără cămăşuţa mea nu pot să mai zbor înapoi. Surorile mele s-au dus, iar eu am fost nevoită să rămân. Te rog din suflet, dă-mi înapoi cămăşuţa.

– Stai liniştită, sărmană copilă, îi spuse blând toboşarul, ţi-o dau îndată. Şi scoase bucata de pânză, aşa, pe întuneric, şi i-o înapoie fetei.

Ea apucă pânza şi vru să fugă, dar toboşarul îi spuse:

– Stai o clipă, nu-ţi pot fi de folos, nu te-aş putea ajuta?

– Mă poţi ajuta numai dacă ajungi la Muntele de cleştar şi mă eliberezi din puterea vrăjitoarei. Dar nu poţi să ajungi acolo şi, chiar dacă

ajungi, nu poţi urca pe el.

– Ce ştii tu, dacă-mi pun ceva în gând, reuşesc. Mi-e foarte milă de tine şi nu mă tem de nimic. Numai că nu ştiu drumul care duce la Muntele de cleştar.

– Drumul trece printr-o pădure unde locuiesc nişte căpcăuni, mai mult nu-ţi pot spune.

Apoi el o auzi cum zboară afară.

Când se crăpă de ziuă, toboşarul se sculă, îşi atârnă toba de gât, plecă la drum şi, fără pic de teamă, intră în pădure. Merse ce merse şi nu văzu nici un căpcăun. „Trebuie să-i scol pe trântorii aceştia”, îşi zise în gând şi începu să bată toba făcând un zgomot aşa de mare, că toate păsările de prin copaci zburară ţipând. Curând, un căpcăun înalt cât un brad se trezi în sfârşit din iarba unde dormea şi strigă:

– Hei, tu, creatură, de ce faci atâta zgomot? M-ai trezit din somn!

– Eu bat toba pentru că în urma mea vin mii de oameni care trebuie să ştie pe unde-i drumul.

– Şi ce căutaţi, mă rog, aici în pădurea mea?

– Vin să-ţi sucească gâtul şi să cureţe pădurea de creaturi ca tine!

– Hm, am să-i calc pe toţi în picioare ca pe nişte furnici.

– Crezi că vei putea lupta cu ei? zise toboşarul ţanţoş. Păi, când ai să te apleci să prinzi unul, el va fugi şi se va ascunde; când însă vei dormi, vor veni toţi de prin tufişuri şi se vor căţăra pe tine şi, cum fiecare din ei are un ciocan la brâu, vor bate în tine ca într-o nicovală.

Căpcăunului i se făcu frică. „Aşa-mi trebuie, îşi zise, dacă mă pun cu golanii; eu care-i strivesc pe lupi şi pe urşi ca pe nişte castraveţi, acu’ iaca mă tem de nişte viermi”.

– Ascultă, flăcăule, pleacă de aici şi-ţi promit că în viitor am să te las în pace pe tine şi pe oamenii tăi! În schimb, spune-mi, poate ai vreo dorinţă să ţi-o îndeplinesc.

– Tu ai picioare lungi şi poţi merge mai repede decât mine, du-mă la Muntele de cleştar, iar eu am să le fac un semn oamenilor mei să se retragă şi să vă lase în pace.

– Vino încoace, zise căpcăunul, urcă-te pe umerii mei şi te duc unde vrei tu.

Îl ridică pe umeri şi toboşarul începu să bată toba din toate puterile, iar căpcăunul se gândea: „Ăsta trebuie să fie semnalul ca să se retragă oamenii lui”.

După un timp, apăru alt căpcăun care-l luă pe toboşar de pe umerii celuilalt şi-l atârnă la butoniera de la haină. Toboşarul se prinse cu mâinile de nasturele cât un castron de mare, privind în toate părţile voios. Apoi veni al treilea căpcăun care-l luă de la butonieră şi-l puse pe borul de la pălărie. Acum toboşarul putea vedea şi mai sus, deasupra copacilor şi, când în depărtare zări un munte strălucind, se gândi: „Ăsta-i Muntele de cleştar”. Şi, într-adevăr, aşa era. Căpcăunul ajunse la poalele muntelui din câţiva paşi, iar acolo îl dădu jos. Toboşarul îi spuse să-l ducă pe vârful muntelui, căpcăunul însă dădu din cap, mormăi ceva şi se întoarse în pădure.

Acu’, stătea bietul toboşar în faţa muntelui care era aşa de înalt, de parcă ar fi fost trei munţi puşi unul peste altul şi, pe deasupra, era ca oglinda de lunecos încât nu ştia cum să-l urce. Încercă să se caţere, dar zadarnic, luneca înapoi. „Dacă aş fi o pasăre!” se gândea el. „Ei, dar la ce-ţi ajută dorinţele, cu ele nu-ţi cresc aripi”. Cum stătea el aşa şi se gândea, văzu doi oameni care se certau cumplit. Se duse la ei ca să afle de ce se ceartă şi află că motivul era o şa.

– De ce sunteţi proşti şi vă certaţi pentru o şa fără să aveţi cal?

– Şaua este importantă, merită să te cerţi pentru ea, zise unul dintre ei. Cine se urcă în ea poate să meargă unde vrea, chiar la marginea pământului, după dorinţă.

– Am să vă împac eu îndată, le zise toboşarul, daţi-vă de o parte şi înfigeţi câte un par alb în pământ. Apoi adăugă:

– Acu’ alergaţi la el. Cel care ajunge primul va călări în şa.

Amândoi au luat-o la trap dar, abia de făcură câţiva paşi, că toboşarul şi sări în şa, îşi puse în gând să ajungă în vârful Muntelui de cleştar şi, cât ai clipi, iată-l acolo. Pe culmea muntelui era un platou şi pe el o casă veche din piatră; în faţa casei era un heleşteu mare cu peşti, în spate, o pădure întunecoasă. Oameni şi animale nu văzu, era linişte, numai vântul şuiera printre crengile copacilor, iar norii călătoreau pe deasupra capului. Ajunse la uşa casei şi ciocăni de trei ori. În uşă apăru o bătrână cu faţa cafenie, doi ochi roşii, iar pe nasul ei lung purta o pereche de ochelari. Mai întâi, îl scrută din priviri, apoi îl întrebă acră:

– Ce doreşti, ha?

– Să mă laşi să intru în casă şi să-mi dai ceva de mâncare.

– Vei avea ce vrei, dar pentru asta trebuie să te învoieşti la nişte treburi.

– De ce nu? Nu mi-e ruşine să muncesc, chiar de-ar fi o muncă foarte grea.

Bătrâna îl lăsă înăuntru, îi dădu ceva de mâncare şi un pat bun.

Dimineaţa, când se trezi, ea luă un degetar de pe unul dintre degetele ei uscate, i-l dădu toboşarului şi zise:

– Acu’ mergi la treabă şi goleşte heleşteul de colo cu acest degetar şi toţi peştii să fie puşi la rând după soiul şi mărimea lor.

Toboşarul s-a pus pe treabă şi a început să scoată apa; dar, ca să scoţi cu un degetar atâta apă, n-ar fi fost de ajuns nici o mie de ani.

Când fu ora prânzului, se gândi: „Totul este în zadar, muncesc sau nu, oricum nu voi reuşi”. Şi se aşează pe iarbă. Atunci, dinspre casă, veni o fată cu un coş plin cu mâncare şi-i zise:

– De ce eşti aşa trist, ce ţi s-a întâmplat?

Văzând cât de frumoasă era copila aceea, toboşarul i-a spus:

– Cum să nu fiu supărat dacă nu pot termina treaba aceasta. E prima încercare la care m-a pus bătrâna. Cu celelalte ce mă fac? Am plecat în lume să caut o fiică de rege ce trebuia să locuiască aici. Cum n-am găsit-o, voi părăsi locul acesta.

– Rămâi, îi spuse fata (care nu era alta decât prinţesa întâlnită la lac), am să te ajut eu să te descurci, numai să nu pleci. Ştiu că eşti trist şi obosit, pune-ţi capul în poala mea şi dormi; când te vei trezi, treaba va fi gata.

Toboşarul nu aşteptă să fie invitat de două ori. Îndată ce adormi, fata învârti un inel şi zise: „Apă sus, peşti afară!”. Şi apa se evaporă ridicându-se în nori, iar peştii săriră pe mal şi se aşezară la rând, unul după altul, după mărime şi soi. Când se trezi, toboşarul văzu cu uimire că apa dispăruse din heleşteu şi peştii erau pe mal. Fata îi zise:

– Vezi, unul dintre peşti nu-i la rând cu ceilalţi, ci stă singuratic. Atunci când va veni bătrâna şi va întreba: „Dar cu ăsta ce-i?”, tu să i-l azvârli între ochi şi să-i spui: „Ăsta-i pentru tine, vrăjitoare bătrână”.

Seara, când sosi bătrâna, toboşarul făcu întocmai cum îl învăţase fata; bătrâna îl privi cu ură, dar liniştită. A doua zi dimineaţa îi zise:

– Ieri ai avut o treabă prea uşoară, trebuie să-ţi dau ceva mai greu de făcut. Să tai azi toată pădurea, să despici lemnele în bucăţele şi să le aşezi în stive, iar deseară să fie gata totul.

Îi dădu un topor, un baros şi o pană. Însă toporul era din plumb, barosul şi pana din aluminiu, aşa că, atunci când începu să taie copacii, toporul se rupse, iar barosul şi pana se îndoiră, încât nu mai avea cu ce să-şi facă treaba. Se aşeză trist pe o buturugă şi stătea pe gânduri. Spre prânz veni iar fata cu coşul plin cu mâncare şi începu să-l mângâie cu vorba:

– Ia şi mănâncă, apoi odihneşte-te cu capul în poala mea, am eu grijă cât aţipeşti tu să fac trebuşoara asta.

Toboşarul o ascultă, ea roti inelul şi într-o clipă lucrul fu gata: pădurea tăiată, lemnele stivuite şi totul parcă se făcuse de la sine sau parcă nişte

uriaşi ar fi pus mâna acolo.

– Vezi tu, pădurea toată e acum stive de lemne; numai o creangă a rămas deoparte. Deseară, când va veni bătrâna şi te va întreba ce-i cu creanga, arde-i una pe spinare şi zi-i:

– Asta-i anume pentru tine păstrată, vrăjitoare afurisită!

Bătrâna veni şi-i spuse toboşarului:

– Vezi ce uşoară-i munca ta? Dar ce-i cu creanga aceea de colo?

– Asta-i pentru tine, vrăjitoare, răspunse el şi o plesni pe spate. Ea însă, ca şi cum nu ar fi simţit nimic, râse mieros şi zise:

– Mâine va trebui să aduni tot lemnul într-o grămadă şi să-i dai foc să ardă.

Toboşarul s-a sculat dis-de-dimineaţă, când se crăpa de ziuă, şi s-a dus să stivuiască lemnele din pădure. Dar cum ar fi putut aduna un om singur o pădure întreagă? Treaba nu mergea deloc. Fata nu l-a uitat nici de data asta şi, când era din nou la necaz, veni la prânz cu un coş cu mâncare. Apoi, după ce a mâncat, l-a poftit să-şi pună capul în poala ei şi să aţipească. Când s-a trezit, toboşarul văzu o grămadă uriaşă de lemne care ardeau şi flăcările ajungând la cer.

– Ascultă aici, zise fata, când vine vrăjitoarea, are să-ţi propună tot felul de lucruri; fă tot ce-ţi cere fără frică, nu ţi se va întâmpla nimic. Dacă însă te vei teme, ea te va arunca în flăcări şi te va mânca fript. La sfârşit, după ce vei fi făcut tot ce-ţi va cere, apuc-o cu amândouă mâinile şi arunc-o în jăratic.

Fata plecă şi în urma ei apăru bătrâna care strigă:

– Aoleu, mor de frig, iată un foc ce arde şi care mi-ar putea muia oasele, numai că este un ciot ce nu vrea să ardă, aşa că scoate-l afară. Dacă faci asta, eşti liber să pleci unde vrei. Curaj!

Toboşarul nu stătu mult pe gânduri, sări în flăcări, însă nu i se întâmplă nimic, nici un fir de păr nu i se clinti pe cap. Scoase ciotul din foc şi i-l puse babei în faţă. Şi, cum atinse pământul, ciotul se prefăcu într-

o fată frumoasă care nu era alta decât cea care-i salvase viaţa de atâtea ori. Era îmbrăcată în rochie de mătase brodată cu fir de aur şi toboşarul îşi dădu seama că era vorba despre o prinţesă. Bătrâna hohoti plină de venin şi zise:

– Tu crezi, flăcăule, că deja ai câştigat-o, dar nu-i chiar aşa.

Şi vru să apuce fata, dar toboşarul, mai iute, o înşfăcă pe vrăjitoare şi o aruncă în flăcările care o cuprinseră îndată, de parcă abia o aşteptau.

Prinţesa privi spre toboşar şi, când îl văzu cât este de frumuşel şi-şi mai aduse aminte şi că-şi riscase viaţa pentru ea, îi întinse mâinile şi-i spuse:

– Tu ai făcut tot ce-ai putut ca să mă salvezi. Dacă îmi promiţi că-mi vei fi credincios şi... dacă mă iubeşti, aş vrea mult să fii bărbatul meu. Cât priveşte bogăţia, avem destul aici cât a adunat vrăjitoarea.

Apoi l-a luat de mână şi l-a condus în casă, unde erau sipete şi lăzi pline cu tot felul de comori. Lăsară aurul şi argintul surorilor prinţesei şi luară numai pietrele preţioase; voiau să plece de pe Muntele de cleştar cât mai repede.

– Aşază-te în şaua mea, iubito, şi vom zbura mai repede ca pasărea în zbor.

– Şaua asta nu-mi place, zise fata. Eu am un inel şi, dacă-l răsucesc, orice dorinţă mi se împlineşte.

– Foarte bine, atunci pune-ţi dorinţa să fim la poarta oraşului.

Aşa şi făcu fata şi îndată ajunseră acolo. Atunci toboşarul zise:

– Vreau acum să mă reped la părinţii mei şi să le dau şi lor de ştire că m-am întors. Tu aşteaptă-mă aici pe câmp, că mă întorc îndată.

– Ah, iubitule, ia seama ce faci, spuse fata. Vezi, nu cumva să-ţi săruţi părinţii pe obrazul drept când vei ajunge acasă, căci dacă o vei face, vei uita totul şi eu voi rămâne aici singură şi părăsită.

– Cum aş putea să te uit, dragostea mea? Şi-i promise că se va întoarce negreşit.

Când intră în casa părintească, nimeni nu-l recunoscu, aşa de mult se schimbase; căci fiecare trei zile pe care le petrecuse pe Muntele de cleştar făceau cât trei ani. El le spuse cine este şi părinţii se bucurară nespus de mult şi atunci, emoţionat din cale-afară, îi sărută pe obraji, uitând ce-l rugase logodnica lui. Îndată ce atinse obrazul drept al tatălui său, uită de prinţesă. Îşi goli buzunarele de pietrele preţioase ce le avea la el şi le puse pe masă. Părinţii nu mai văzuseră aşa ceva în viaţa lor şi nici nu ştiau ce să facă cu ele. Tatăl se gândi să construiască un palat înconjurat de grădini, crânguri, un lac şi alte frumuseţi. Când fu totul gata, mama îi spuse toboşarului:

– Ei, acum trebuie să găsim şi o fată potrivită, de neam mare şi bogată. Zis şi făcut: fata a fost găsită şi au început pregătirile de nuntă.

În timpul acesta, biata prinţesă aştepta în faţa porţii oraşului întoarcerea iubitului ei. Când se făcu seară, în prima zi chiar, văzând ea că nu mai vine, îşi zise: „Sigur şi-a sărutat părinţii pe obrazul drept şi a uitat de mine”. Inima i se umplu de o tristeţe adâncă, de aceea nu-şi mai dori altceva decât să trăiască în inima pădurii ca o pustnică şi nu se mai întoarse la poarta oraşului.

Într-o zi, află de la nişte necunoscuţi care treceau prin pădure că toboşarul se pregăteşte de nuntă. „Am să încerc să-i recâştig inima” şi-a spus ea. Aşa că, în ziua nunţii, a rotit inelul fermecat, dorindu-şi o rochie care să strălucească precum soarele. Îndată rochia i-a stat la picioare şi era aşa de fină, parcă ar fi fost ţesută din raze de soare.

Când oaspeţii se adunaseră deja în sala palatului, ea intră şi toţi se minunară cât de frumoasă era şi ce rochie minunată avea. Dar mai ales mireasa murea de invidie şi-şi dorea cu orice preţ rochia. Se şi duse la străină şi-o întrebă dacă nu vinde rochia.

– Pentru bani, nu, zise ea. Dar, dacă mă laşi să stau o noapte în faţa uşii mirelui tău, îţi dau rochia.

Miresei nu-i prea convenea propunerea, dar nici la rochie nu putea să renunţe, aşa îi plăcuse de mult. De aceea acceptă târgul. Numai că îi turnă mirelui o licoare în cupa cu vin şi acesta căzu, îndată ce se întinse în pat, într-un somn adânc. Când se făcu linişte în palat, fiica regelui se ghemui în faţa uşii în care dormea toboşarul, o întredeschise şi începu să se tânguie:

Toboşarule, toboşarule, ascultă-mă!
De ce aşa repede m-ai uitat?
La mine, pe Muntele de cleştar,
Viaţa de multe ori ţi-am salvat,
Mâna ca semn de credinţă ţi-am dat!
Toboşarule, toboşarule, ascultă-mă!

Totul fu însă zadarnic, toboşarul nu s-a trezit şi, când s-a crăpat de ziuă, fata a trebuit să plece.

A doua seară a rotit ea din nou inelul şi şi-a zis în gândul ei: „Vreau o rochie argintie ca luna”.

Când a apărut în sala în care se serba nunta, îmbrăcată în rochia aceea minunată, ţesută parcă din fire de raze de lună, dorinţa miresei de a avea rochia se trezi din nou, iar prinţesa îi ceru iar s-o lase noaptea la uşa camerei de dormit a mirelui. Şi din nou mireasa i-a turnat acestuia o licoare adormitoare în vin, iar când fata a început să cânte:

Toboşarule, toboşarule, ascultă-mă,

acesta nu a auzit nimic.

A doua zi, tristă, fata a plecat iar de la palat. Servitorii însă o auziseră cum se jeluia la uşa toboşarului şi-i povestiră totul acestuia. Ba chiar îi spuseră că s-ar putea să i se fi turnat ceva în cupa cu vin, de n-a auzit nimic.

A treia seară, prinţesa, logodnica adevărată a toboşarului, roti iar inelul şi-şi dori o rochie strălucitoare ca stelele de pe cer.

Când apăru în sala de bal şi mireasa văzu rochia necunoscutei, şi-o dori numaidecât. Fata îi dădu rochia şi, ca de obicei, o rugă să o lase să-şi petreacă o noapte la uşa camerei de dormit a mirelui. Numai că de data aceasta mirele vărsă vinul în care era licoarea adormitoare şi, când în palat se făcu linişte şi toţi dormeau, auzi tânguielile fetei:

Toboşarule, toboşarule, ascultă-mă!

Dintr-o dată, îşi reaminti tot ce se petrecuse înainte de a se întoarce acasă.

– Doamne, zise el, nu mi-am ţinut promisiunea, sărutul de bucurie pe care l-am dat părinţilor mei este de vină, el m-a făcut să uit totul. Iubita mea a rămas la poarta cetăţii!

Atunci a sărit din pat, a luat-o de mână pe prinţesă şi a dus-o la părinţii lui, zicând:

– Aceasta este mireasa mea adevărată.

Părinţii nu se împotriviră, mai ales când au auzit că-i fiică de rege, şi se făcu nuntă mare la palat, iar prima mireasă păstră rochiile şi se mulţumi cu ele, aşa că nimeni nu era supărat.

Trandafirul alb, Trandafirul roşu

O văduvă săracă trăia într-o colibă şi în faţa colibei avea o grădiniţă unde creşteau doi trandafiri: unul cu flori albe şi unul cu flori roşii. Văduva avea şi două fete care erau asemenea celor două tufe de trandafiri, aşa că le-a şi pus numele Trandafir alb şi Trandafir roşu. Amândouă erau cuminţi şi harnice. Când Trandafir roşu alerga pe câmpii şi prin poieni şi culegea flori sau prindea păsările, Trandafir alb rămânea acasă şi o ajuta pe mama lor la treburile gospodăriei. Fetele se iubeau mult una pe cealaltă: „Noi nu ne vom despărţi niciodată”, zicea Trandafir alb; „Atâta vreme cât vom trăi”, adăuga Trandafir roşu. Iar mama lor spunea şi ea: „Ce are omul, trebuie să împartă cu celălalt”.

Când se plimbau prin pădure şi culegeau zmeură, niciodată vreun animal nu le ataca, dimpotrivă, lângă ele veneau căprioare, cerbi, veveriţe, iar în copaci cântau păsărelele cum numai ele ştiau, ca să le facă şi mai plăcută munca. Dacă trebuiau să înnopteze în pădure, se culcau pe muşchiul moale şi dormeau vegheate de animale până dimineaţa, iar mama lor ştia că nu vor păţi nimic şi nu-şi făcea griji.

Odată, când au dormit în pădure, dimineaţa au găsit lângă ele un copil foarte frumos, îmbrăcat în haine strălucitoare. Stătea în picioare şi le privea prietenos fără să scoată însă nici un cuvânt. Apoi se afundă în pădure şi dispăru fără urmă. Şi, când fetele se uitară în jur, văzură îngrozite că adormiseră pe marginea unei prăpastii şi ar fi putut, la cea mai mică mişcare greşită, să cadă şi să se prăpădească în fundul văgăunii. Când îi povestiră mamei lor toate acestea, ea le spuse că trebuie să fi fost

îngerul păzitor cel care le-a vegheat şi le-a salvat de primejdie, pentru că orice copil are un înger care-l apără.

Trandafir alb şi Trandafir roşu ţineau coliba mamei lor aşa de curată, că era o plăcere să intri înăuntru. Vara se îngrijea de casă Trandafir alb şi nu uita ca, în fiecare dimineaţă, să pună lângă patul mamei lor un bucheţel de flori, din fiecare tufă câte o floare. Iarna, Trandafir alb făcea focul şi punea o oală mare de alamă ce strălucea ca aurul, de-ţi lua ochii, aşa de curată era, cu apă la fiert pentru mâncare. Seara, când fulgii de zăpadă dansau în aer şi cădeau pe pământ, mama le spunea:

– Du-te, Trandafir alb, şi pune zăvorul la uşă.

Apoi se aşezau lângă sobă tustrele, mama îşi punea ochelarii pe nas, lua o carte, iar fetele ascultau ce citea în timp ce ele torceau. Lângă sobă stătea un miel, iar sus, pe grindă, era un porumbel alb ce-şi băga capul sub aripă şi dormea.

Într-o seară, când stăteau aşa lângă sobă şi ascultau ce le citea mama lor, cineva a bătut la uşă. Mama zise:

– Du-te repede, Trandafir roşu, şi deschide, s-ar putea să fie un pribeag ce caută adăpost.

Trandafir roşu se duse şi, când deschise, văzu un urs care împinsese cu capul lui mare şi negru în uşă. Trandafir roşu strigă speriată şi fugi, mielul se ascunse, porumbelul zbură, iar Trandafir alb se băgă în patul mamei. Ursul însă începu să vorbească şi spuse:

– Nu vă speriaţi, nu vă fac nici un rău, sunt pe jumătate îngheţat şi nu vreau decât să mă lăsaţi să mă încălzesc puţin la foc.

– Sărmane urs, spuse mama, aşază-te lângă sobă şi fii atent să nu-ţi pârleşti blana. Apoi strigă:

– Trandafir alb, Trandafir roşu, ursul nu vă face nimic, aveţi încredere în ce vă spune el.

Atunci fetele s-au apropiat încet, încet de urs şi, după ele, au venit mielul şi porumbelul. Ursul le-a spus prietenos:

– Hai, copii, scuturaţi-mi puţin blana de zăpadă.

Fetele au luat mătura şi au curăţat blana ursului care, cuibărindu-se lângă foc, mormăia de plăcere.

Nu trecu mult şi fetele prinseră curaj şi se simţeau foarte bine cu noul oaspete; îl trăgeau de blană, îşi puneau picioarele pe spatele lui sau luau o nuia şi-l plesneau, iar când ursul mormăia, se distrau şi râdeau.

Ursul le lăsa să se bucure, numai când întreceau măsura şi-l enervau, le striga:

– Cruţaţi-mi viaţa, măi, copii, şi apoi mormăia:

Trandafir roşu, Trandafir alb
Nu vă bateţi peţitorul!

Când sosea ora de culcare şi se duceau în pat, mama îi spunea ursului:

– Poţi să rămâi, pentru numele lui Dumnezeu, aici lângă foc. Aşa vei fi apărat de frig şi de vremea asta rea.

A doua zi, îndată ce se crăpa de ziuă, fetele îi deschideau uşa şi el pleca în pădure. Seara se întorcea, bătea la uşă, intra, se aşeza lângă foc, fetele se jucau cum le plăcea cu el, apoi se duceau la culcare. Aşa se obişnuiseră cu vizita oaspetelui, că nu mai puneau zăvorul pe uşă decât după ce apărea el.

Curând sosi primăvara şi natura renăscu la viaţă. Pădurea era verde, florile străluceau pe câmpie. Ursul îi spuse Trandafirului alb:

– Acum voi pleca şi toată vara n-o să ne mai vedem.

– Şi încotro te duci, ursule?

– Trebuie să mă duc în pădure să-mi păzesc comorile de piticii cei răi; iarna, când pământul este îngheţat, ei rămân sub pământ şi nu pot ieşi la suprafaţă, dar acum, când soarele a apărut şi pământul s-a dezgheţat, piticii vor putea ieşi şi vor începe să cotrobăiască peste tot şi să fure. Iar dacă apucă să ia ceva şi să ducă în peştera lor, nu mai poţi niciodată să scoţi de la ei ce-au furat.

Trandafir alb era necăjită că trebuia să se despartă de urs. Când trase zăvorul şi ursul ieşi pe uşă, o bucată din blana lui se prinse într-un cui; lui Trandafir alb i se păru că străluceşte ceva ca aurul, însă nu era sigură că vede bine. Între timp, ursul dispăru în pădure.

După o vreme, cele două fete s-au dus să culeagă vreascuri şi au găsit un copac mare scos din rădăcini şi trântit la pământ. Printre rădăcini parcă sărea ceva încoace şi încolo, dar ele nu-şi dădeau seama ce-ar putea fi. Când se apropiară de copac, văzură un pitic cu faţa bătrână şi barba albă, lungă. Vârful bărbii i se prinsese într-o crăpătură a copacului, iar mititelul sărea şi nu ştia cum să scape. Le fixă mai întâi cu o privire tulbure, apoi le spuse:

– Ce staţi şi vă uitaţi aşa? Nu puteţi să vă apropiaţi şi să mă ajutaţi să ies de aici?

– Dar cum ai ajuns acolo, omuleţule? întrebă Trandafir alb.

– Proasto, gâscă curioasă ce eşti. Am vrut să crăp copacul acesta ca să-mi fac lemne pentru cuptorul de la bucătărie; pe jar fierbe o oală mică pentru omuleţii mei, că, ştiţi, ei nu mănâncă aşa de mult ca voi, oamenii, lacomi şi grosolani ce sunteţi. Am reuşit să bag pana înăuntru, totul a mers strună, dar copacul ăsta vrăjit e lunecos, de aceea pana a ieşit afară, cele două părţi s-au unit, mi-au prins barba şi iaca, nu mai pot pleca. Râdeţi cât vreţi, feţe palide, că urâte mai sunteţi amândouă!

Fetele îşi dădură toată silinţa, dar nu putură să-i scoată barba afară, căci era bine prinsă.

– Mă duc repede să aduc mai mulţi oameni, zise Trandafir alb.

– Oaie proastă, strigă piticul, la ce să chemi oamenii? Voi două îmi sunteţi de-ajuns. Altceva mai bun nu v-a dat prin minte?

– Nu fi aşa nerăbdător, zise Trandafir alb, voi născoci eu ceva.

Şi luă din traistă un foarfece cu care-i tăie colţul bărbii. Îndată ce fu eliberat, piticul apucă în grabă sacul cu aur ascuns între rădăcinile copacului, îl săltă pe spate şi plecă mormăind: „Necioplita, auzi, să-mi

strice ea mie barba. O să primiţi ca răsplată... cucu!” Şi plecă fără să le arunce măcar o privire.

Fetele voiră apoi să pescuiască un peşte, ca să-l mănânce. Cum şedeau ele pe malul râului, văzură ceva care semăna cu o lăcustă săltând pe apă spre ele. Fetele l-au recunoscut pe pitic.

– Încotro? a întrebat Trandafir roşu, nu vrei să mai intri în apă? De ce stai la suprafaţă şi salţi de colo-colo?

– Aşa prost nu sunt eu, strigă piticul, nu vedeţi că peştele ăsta vrăjit vrea să mă răpească?

Ce se întâmplase? Piticul pescuise acolo dar, din nenorocire, i se încurcase barba în undiţă; când peştele muşcase din nadă, îi prinsese şi vârful bărbii şi, de când se zbătea să scape, îi slăbiseră puterile; ba mai mult, peştele era gata-gata să-l înghită. Cu toate eforturile lui, piticul nu se putea elibera, aşa că era obligat să urmeze mişcările peştelui. Fetele apăruseră la timp; l-au apucat şi au încercat să-i desprindă barba din firul undiţei, dar degeaba, barba şi firul erau strâns împletite. Nu le rămânea decât să ia din nou foarfecele şi să-i taie barba. Când văzu una ca asta, piticul se răsti la ele:

– Ce maniere sunt astea? Râioaselor, proastelor, să-mi mutilaţi voi chipul? N-a fost de ajuns că mi-aţi tăiat o dată vârful bărbii, acum îmi tăiaţi şi cea mai bună parte a ei? Cum am să mă prezint eu în faţa alor mei? Să mergeţi până au să vi se tocească tălpile!

După ce se văzu scăpat, îşi luă sacul cu perle şi pietre preţioase pe care le ascunsese în mare secret în stuf şi plecă, dispărând fără urmă.

S-a întâmplat că, nu mult după aceea, mama şi cele două fiice se duseră în oraş ca să cumpere aţă, ace, sfoară şi panglici. Drumul trecea printr-un crâng unde erau împrăştiate o mulţime de stânci. Acolo văzură un uliu plutind în aer cu ceva în cioc, care apoi începu să se rotească în jurul lor, să coboare tot mai jos până când se aşeză pe una dintre stânci. Dintr-o dată, se auzi un geamăt. Fetele şi mama lor au alergat şi au văzut

cu spaimă că geamătul venea de la piticul nostru, zbătându-se în ciocul păsării. Îl traseră într-o parte şi alta până când îl eliberară. După ce-şi reveni din spaimă, strigă cu vocea lui ascuţită de-ţi zgâria auzul:

– Aţi făcut treabă de mântuială! Mi-aţi rupt haina, uite, e numai zdrenţe şi găuri, ţărănci proaste şi neajutorate ce sunteţi!

Apoi şi-a luat iar sacul cu aur şi pietre preţioase şi s-a furişat, printre stânci, într-o peşteră.

Fetele erau deja învăţate cu nerecunoştinţa lui, aşa că plecară mai departe în oraş, după cumpărături. La întoarcere, trecură printr-o poiană şi pe cine au văzut iar? Pe piticul cârcotaş. Tocmai îşi întinsese pietrele preţioase pe un loc neted, gândind că la ora aceea nu mai vine nimeni pe acolo. Ultimele raze ale soarelui le mângâiau făcându-le şi mai strălucitoare. Uimite, fetele s-au oprit să le privească. Piticul se răsti la ele:

– Ce v-aţi oprit şi vă uitaţi, gură-cască ce sunteţi?

Şi-şi strânse în grabă comoara.

Dar tocmai când voia să dispară înjurând, dintre copaci se auzi un mormăit şi ursul negru, prietenul lor, apăru din desişul întunecat al pădurii. Speriat, piticul sări în sus, însă nu putu să ajungă în ascunzătoarea lui, căci ursul pusese deja laba pe el. Atunci strigă înfricoşat:

– Dragă domnule urs, cruţă-mă, te rog, îţi dau toate bogăţiile mele, toate pietrele preţioase din comorile mele. Dăruieşte-mi viaţa, la ce ţi-ar folosi să omori un nevrednic ca mine? Cele două fete de colo ar fi o mâncare delicioasă pentru tine, grase, fragede ca nişte prepeliţe, mănâncă-le pe ele, pentru Dumnezeu Sfântul!

Dar ursului se vedea cât de colo că nu-i pasă de vorbele piticului, aşa că-i dădu o lovitură cu laba lui puternică, încât creatura nu mai mişcă.

Fetele tocmai se pregăteau să-şi continue drumul, când ursul le strigă:

– Trandafir alb, Trandafir roşu, nu vă speriaţi, aşteptaţi-mă, vreau să merg şi eu cu voi.

Atunci ele îi recunoscură vocea şi se opriră; când ursul ajunse lângă ele, dintr-o dată îi căzu blana şi în locul lui apăru un tânăr chipeş, îmbrăcat în haine ţesute din fir de aur.

– Eu sunt un prinţ şi am fost vrăjit de nemernicii aceştia de pitici care mi-au furat şi comorile. Tot ei m-au transformat în urs sălbatic şi m-au condamnat să orbecăiesc prin pădure. Acum şi-au primit pedeapsa şi m-am salvat şi eu.

Trandafir alb s-a căsătorit cu tânărul prinţ, iar Trandafir roşu cu fratele lui, ba, mai mult, au împărţit între ele comorile pe care piticul le ascunsese în peşteră.

Bătrâna lor mamă trăi şi ea fericită alături de fiicele ei. Fetele au luat tufele de trandafiri şi le-au răsădit sub fereastra palatului în care locuiau şi, în fiecare an, tufele înfloreau, una – trandafiri albi, cealaltă – trandafiri roşii.

Spicul de grâu

Demult, pe când Dumnezeu umbla pe pământ, acesta era mai darnic iar recoltele mai bogate ca acum. Atunci un pai de grâu avea cincizeci sau chiar şaizeci de spice, iar spicele creşteau pe un pai de sus şi până jos. Dar când oamenii trăiesc bine şi au de toate, încep să uite de Dumnezeu şi-şi pierd credinţa şi bunul-simţ.

Într-o zi, o femeie trecu pe lângă un lan de grâu şi copilul ei, care era cu ea, căzu într-o băltoacă şi-şi murdări hăinuţele. Mama rupse un mănunchi de spice şi începu să-l cureţe de noroi. Când Domnul Dumnezeu, care tocmai trecea pe acolo, văzu asta, se supără foc şi-i spuse:

– De acum încolo, paiele nu vor mai purta spice de grâu, căci oamenii nu preţuiesc darurile cereşti.

Oamenii, auzind vorbele lui Dumnezeu, căzură în genunchi speriaţi şi începură să-l roage să lase totuşi câteva spice, dacă nu pentru ei, măcar pentru nevinovatele lor găini care altfel ar fi trebuit să moară de foame.

Domnul, îndurător, se milostivi şi le îndeplini dorinţa.

Aşa că rămaseră spice doar sus, în vârful paiului, cum vedeţi că sunt şi astăzi, şi nu pe tot paiul, cum era pe atunci.

Mormântul

Un ţăran bogat stătea odată în curtea lui şi privea mândru spre grădina şi ogoarele pe care le avea. Spicele de grâu creşteau puternice, iar crengile copacilor se aplecau sub greutatea poamelor. Recolta din anul ce trecuse umplea încă hambarele şi coşarele erau pline. În staul avea boi puternici, vaci grase şi cai cărora le strălucea pielea ca oglinda. Se duse şi în casă şi aruncă o privire în sipetele pline cu aur. Cum stătea el aşa şi-şi admira bogăţiile, i se păru că bate cineva la uşă. Dar nu la uşă, ci în inima lui se auzeau bătăile şi o voce parcă-i şoptea: „Ai făcut vreun bine în viaţa ta? Ai ajutat pe cineva la necaz? Ai împărţit pâinea ta cu vreun sărac? Ţi-e de-ajuns averea pe care o stăpâneşti, sau vrei mai mult?” Şi răspunsul îl dădu tot inima lui: „Eu am fost rea, nu mi-a păsat de nimeni, nu am făcut nimănui nici un bine. Dacă am văzut un om sărac, am întors capul în partea cealaltă. Nu m-am gândit la Dumnezeu, ci numai cum să-mi sporesc averea. Şi dacă aş stăpâni tot ce se află sub cerul albastru, tot nu mi-ar fi de-ajuns”.

Când pricepu el acest răspuns, se sperie îngrozitor, începură să-i tremure genunchii de trebui să se aşeze. Auzi din nou o bătaie, dar de data aceasta chiar la uşa lui. Vecinul, un om sărac cu o grămadă de copii mereu flămânzi, se gândise că poate bogatul are să-l ajute, chiar dacă se purta aşa de nemilos cu cei din jur. „Nu prea sper să se îndure de mine – se gândea el – dar n-am ce să fac, copiii strigă după pâine, am să încerc”. Şi începu să-i vorbească bogatului:

– Nu mi-a fost uşor să vin la dumneavoastră, ştiu că nu vă place să fiţi deranjat, dar sunt la capătul puterilor, ca unul care-i gata să se înece;

copiii mei flămânzesc, împrumutaţi-mi câteva baniţe de grâu.

Bogatul îl privi multă vreme şi, deodată parcă, o rază de soare începu să-i topească inima de gheaţă.

– Patru baniţe nu-ţi împrumut, ci îţi dăruiesc opt baniţe, dar cu o condiţie.

– Ce trebuie să fac? se grăbi săracul bucuros să întrebe.

– Când voi muri, să veghezi trei nopţi la mormântul meu.

Ţăranul cel sărac era mai mult decât de acord cu condiţia pusă şi apoi, în nevoia în care se afla, s-ar fi învoit să facă orice. Bătu aşadar palma şi plecă mulţumit cu cele opt baniţe de grâu.

Era ca şi cum bogatul ar fi prevăzut ce se va întâmpla curând, căci, la trei zile după întâmplarea aceasta, căzu mort la pământ. Nu se ştie de ce, dar nu-l plânse nimeni. După ce fu înmormântat, ţăranul sărac îşi aduse aminte de promisiune; tare ar fi vrut să nu se ţină de cuvânt, dar se gândea: „Totuşi a fost bun cu mine, cu grâul de la el mi-am hrănit copiii; şi am promis, n-am încotro, trebuie să veghez”.

La căderea nopţii veni, aşadar, la cimitir şi se aşeză lângă mormânt. Era o linişte desăvârşită, deasupra strălucea luna şi, din când în când, se auzea bătând din aripi câte o cucuvea care zbura de pe o cruce pe alta. Când răsări soarele, săracul se întoarse nevătămat acasă şi, apoi, veghe în linişte şi noaptea următoare. A treia seară îl apucă un fel de frică, parcă presimţea că i se va întâmpla ceva rău. Când plecă de acasă, zări lângă zidul cimitirului un om pe care până atunci nu-l mai văzuse. Nu era la prima tinereţe, avea nişte cicatrici pe faţă, iar ochii lui priveau în jur, strălucind ca doi cărbuni aprinşi. Era înfăşurat într-o mantie veche de sub care se vedeau doar pintenii de la cizmele de călărie.

– Ce căutaţi aici, domnule? Nu vă este frică noaptea în cimitir?

– Nu caut nimic, răspunse necunoscutul, dar nici nu mă tem. Eu sunt ca tânărul acela din poveste, care pleacă să înveţe ce-i frica şi degeaba se străduieşte. El însă a devenit până la urmă soţul unei prinţese şi a primit

ca moştenire un regat, eu însă am rămas sărac. Nu sunt decât un soldat lăsat la vatră şi-mi caut aici un adăpost ca să înnoptez, căci alt acoperiş nu am.

– Dacă zici că nu ţi-e frică de nimic, atunci rămâi lângă mine să păzim mormântul ăsta.

– Păi, a sta de strajă e treaba ostaşului, răspunse necunoscutul şi, de aceea, orice s-ar întâmpla, bine sau rău, voi sta de pază cu tine.

Şi aşa rămaseră ei să vegheze mormântul bogatului. Până la miezul nopţii a fost linişte, ca de obicei, dar după miezul nopţii s-a auzit în aer aşa, ca un şuierat care-ţi ia auzul, şi amândoi păzitorii l-au văzut atunci pe diavolul apărând în faţa lor.

– Plecaţi de aici, netrebnicilor, căci cel din groapă este al meu. Am venit să-l iau şi, dacă nu pieriţi din calea mea, vă sucesc gâtul! strigă diavolul.

– Domnule, întrucât nu sunteţi superiorul meu, nu pot să ascult de ordinele dumneavoastră, zise soldatul, iar ce-i frica încă nu am apucat să învăţ. Aşa că, vezi-ţi de drum, că noi aici rămânem.

Dracul însă se gândi: „Îi cunosc eu pe ăştia, cu aur poţi să-i convingi mai bine decât cu vorba”. Scoase câteva monede strălucitoare şi-i întrebă prietenos dacă le-ar fi de-ajuns o pungă cu galbeni ca să se ducă acasă.

– Cu o pungă nu faci nimic, aşa să ştii matale, zise oşteanul. Umple-mi o cizmă cu galbeni şi mai vedem noi.

– Aşa mult aur nu am la mine, spuse diavolul, dar mă duc să aduc. În oraşul vecin este un cămătar care-i prieten bun cu mine şi-mi poate da bani câţi vreau.

După ce-l văzu dus, soldatul îşi scoase ciubota stângă şi-i zise ţăranului:

– O să-l ducem de nas pe Scaraoţchi. Ia dă-mi un cuţit, cumetre!

Şi tăie talpa de la ciubotă, apoi o puse în iarbă, dar dedesubt săpă o groapă.

– Bun, acum poftim, încornoratule! zise soldatul.

Amândoi stăteau şi aşteptau. Nu trecu mult şi dracul apăru cu un sac mare pe care abia îl putea duce.

– Răstoarnă-l înăuntru, zise soldatul şi ridică numai puţin tureatca cizmei, dar nu cred că va fi de-ajuns.

Negrilă goli sacul, banii se scurseră în groapă, iar cizma rămase goală.

– Prostănacule, strigă soldatul, vezi că n-ajunge? Doar ţi-am spus. Du-te înapoi la cămătar şi adu mai mult.

Diavolul clătină din cap, se duse şi, după o oră, veni cu un sac şi mai mare.

– Acu’ răstoarnă-l, îi zise soldatul, dar mă îndoiesc că ciubota mea se va umple.

Diavolul, care privea cu ochii lui ca de jăratec, se convinse că soldatul avea dreptate: ciubota nu se umplu.

– Ai o tureatcă neruşinată, strigă el, dar apoi îşi ţinu gura.

– Da’ ce crezi, amice, că eu am un picior de cal ca tine? Şi, mă rog, de când eşti aşa calic? Fă cum poţi şi adu banii.

Diavolul plecă iar şi, de data asta, întârzie mai mult, căci mergea greu, apăsat cum era de greutatea sacului pe care-l căra în spate. Era aşa de furios, că voia să-i smulgă soldatului cizma şi să i-o rupă, dar tocmai se iveau zorile şi diavolul dispăru urlând de mânie.

Şi uite aşa a fost salvat un suflet de bogat.

Ţăranul a vrut să împartă banii cu soldatul, dar acesta i-a zis:

– Dă celor săraci ca tine şi partea mea de bani; eu aş vrea să mă mut în casa ta şi să trăim ca fraţii în belşug şi pace, câte zile vom mai avea de trăit.

Şi aşa au şi făcut.

Bătrânul Rinkrank

Era odată un rege care porunci să i se facă un munte din cleştar; apoi dădu sfoară în ţară că acela care va reuşi să-l urce, o va lua de soţie pe unica lui fiică.

Acu’, cică era unul care o iubea pe prinţesă şi a venit în peţit la rege.

– Da, zise regele, îţi dau fata, dar cu o condiţie: să urci pe muntele din cleştar.

Fiica lui însă ceru învoire să urce şi ea pe munte ca să-l ajute.

Merseră ei amândoi, urcară până pe la jumătate, dar atunci fata a lunecat, muntele s-a crăpat şi ea a dispărut fără urmă, aşa că mirele nu ştia unde ar putea fi. Începu el să se vaite, să strige, regele însuşi era trist, de aceea porunci să se spargă muntele, căci credea că o va găsi în locul unde căzuse.

Între timp însă, prinţesa ajunsese într-o grotă adâncă; acolo veni un bătrân pezevenchi cu o barbă căruntă şi lungă şi-i zise că aceea este casa lui şi că, dacă vrea să-l slujească şi să facă tot ce-i va cere el, îi va lăsa viaţa, dacă nu, o va ucide.

Fata, neavând încotro, s-a învoit.

Dimineaţa, bătrânul îşi lua scara dintr-un sac, o punea pe marginea grotei şi urca. Apoi trăgea scara după el. Cât lipsea de acasă, fata trebuia să deretice şi să gătească. Bătrânul, de câte ori se întorcea acasă, aducea câte o grămadă de aur şi argint cu el.

Tot slujind ea la bătrân, acesta a început să-i spună Doamna Mansrot, iar ea trebuia să-i zică lui Bătrânul Rinkrank. Într-o zi, când bătrânul Rinkrank plecă, ea îi făcu patul, deretică, făcu mâncare, apoi închise bine

uşile, încât lumina soarelui pătrundea doar printr-un ochi de geam. Bătrânul Rinkrank veni acasă, bătu la uşă şi zise:

– Doamnă Mansrot, deschide-mi uşa!

– Nu, n-o deschid, Bătrâne Rinkrank, răspunse ea.

Bătrânul spuse la rândul lui:

Aici stă bietul Rinkrank,
De picioare dus,
Pe tălpi aurite pus,
Doamnă Mansrot,
Spală vasele!

– Ţi le-am spălat, strigă ea dinăuntru.

Iar el răspunse:

Aici stă bietul Rinkrank,
De picioare dus,
Pe tălpi aurite pus,
Doamnă Mansrot,
Fă-mi patul!

– Eu patul l-am făcut, zise Doamna Mansrot.

Iar Rinkrank din nou:

Aici stă bietul Rinkrank,
De picioare dus,
Pe tălpi aurite pus,
Doamnă Mansrot,
Deschide uşa!

Dar ea nu-i deschise.

Atunci el începu să alerge în jurul grotei şi văzu ceva ca un ochi de geam deschis. „Trebuie să te uiţi bine înăuntru, bătrâne, să vezi de ce nu-ţi deschide”, îşi zise în sinea lui. Îşi băgă mai întâi barba prin ferestruică şi Doamna Mansrot i-o legă strâns cu o sfoară. Începu să strige şi să se tânguie că-l doare, dar ea îi zise:

– Nu-ţi dau drumul înainte de a-mi da scara pe care o foloseşti ca să ieşi afară.

Acu’, de voie, de nevoie, trebui să-i zică unde este scara. Ea o găsi, o legă de fereastră şi ieşi afară, iar Rinkrank intră în grotă. Când fu deasupra, ea închise fereastra şi pe Rinkrank înăuntru, fără să-i lase cheia de la uşă. Apoi s-a dus la tatăl ei şi i-a povestit ce i s-a întâmplat. Mirele s-a bucurat când a văzut-o şi amândoi s-au pus pe săpat în munte ca să-l găsească pe Rinkrank. Când au dat de el, l-au scos afară, iar regele a poruncit să fie omorât şi i-a luat tot aurul şi argintul. Prinţesa s-a măritat cu iubitul ei şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Mărgica de cristal

Era odată o vrăjitoare care avea trei fii. Ei se iubeau între ei cum se iubesc fraţii buni. Dar bătrâna se gândea mereu că băieţii ar putea cândva să-i ia puterea şi se temea de ei. Aşa că, pe unul îl prefăcu într-un vultur care trebuia să locuiască pe un vârf pleşuv de munte şi numai uneori să zboare, rotindu-se în cercuri mari pe cerul albastru; pe al doilea îl prefăcu într-o balenă care trebuia să stea pe fundul mării şi numai uneori să se ridice spre suprafaţa apei şi să arunce jeturi de apă în sus. Şi amândoi îşi păstrau chipul omenesc doar două ore pe zi. Al treilea fiu, temându-se că va păţi şi el ce au păţit fraţii lui şi că va fi prefăcut în vreun urs, lup sau alt animal, fugi de acasă pe ascuns. Auzise că în Palatul soarelui de aur s-ar afla ascunsă o fată foarte frumoasă, o prinţesă care aşteaptă să fie eliberată. Dar mai aflase el că toţi cei care încercaseră s-o elibereze, vreo douăzeci şi trei de tineri, muriseră în chinuri groaznice şi numai unul mai avea voie să-şi pună viaţa în joc. Şi, cum nu ştia ce-i frica, s-a hotărât să plece la Palatul soarelui de aur. Merse el multă vreme prin lume fără să dea de palatul cu pricina, când se trezi într-o pădure din care nu mai ştia cum să iasă. Deodată, văzu în depărtare doi uriaşi care-i făceau semne cu mâna şi, când ajunse lângă ei, îi ziseră:

– Noi ne certăm de la o pălărie, nu ştim cui i se cuvine de drept şi, cum suntem amândoi la fel de puternici, nici unul nu poate să-l învingă pe celălalt. Oamenii obişnuiţi sunt de multe ori mai deştepţi decât noi, uriaşii, aşa că te lăsăm pe tine să hotărăşti.

– Dar cum puteţi să vă certaţi pur şi simplu de la o pălărie?

– Ei, nu ştii tu ce pălărie este asta, nu-i orice fel de pălărie, ci una care-ţi îndeplineşte dorinţele; cine-o pune pe cap şi-şi doreşte să ajungă undeva, într-o clipă e acolo.

– Ia daţi-mi şi mie pălăria asta s-o probez. Am să mă îndepărtez puţin şi, când am să strig, voi s-o luaţi la fugă şi cel care ajunge primul va avea parte de pălărie.

El însă şi-a pus pălăria pe cap, s-a gândit la prinţesa din Palatul soarelui de aur şi, lăsându-i pe uriaşi cu gura căscată, ajunse într-o clipă la palat. Intră înăuntru, cercetă încăperile până ce, în ultima, o descoperi pe fată. Dar ce spaimă a tras când a dat cu ochii de ea! Avea faţa pământie, ochii tulburi şi părul roşu.

– Sunteţi cumva prinţesa despre a cărei frumuseţe se vorbeşte în lumea întreagă? întrebă el sfios.

– Ah, da, eu sunt, numai că ce vezi nu-i chipul meu adevărat; ochii oamenilor nu pot să mă vadă decât aşa, urâţită, dar dacă vrei să mă vezi cu adevărat, atunci priveşte în oglinda care nu minte şi ea îţi va arăta faţa mea adevărată.

Îi dădu o oglindă şi, când se uită în ea, văzu întocmai chipul adevărat al prinţesei căreia îi curgeau lacrimile şiroaie pe obrajii trişti.

Tânărul îi spuse:

– Cum aş putea să te salvez? Mie nu mi-e frică de nimic pe lume.

Prinţesa îi spuse:

– Cine va ajunge la mărgica de cristal şi-o va duce în faţa vrăjitorului care m-a răpit, va face să dispară puterea lui, iar eu îmi voi putea relua înfăţişarea. Însă, tinere, nu te sfătuiesc să încerci, aş suferi mult dacă te-ai prăpădi ca şi ceilalţi care au vrut să mă salveze.

– Nimic nu mă poate opri, numai spune-mi cum să fac.

– Bine, am să-ţi spun: dacă vei coborî de pe muntele pe care e ridicat palatul, vei da de un izvor şi acolo vei vedea un zimbru cu care trebuie să te lupţi; dacă reuşeşti să-l omori, din el va ieşi o pasăre de foc ce poartă cu

sine un ou arzând; în oul acesta se află, ca un gălbenuş, mărgica de cristal. Pasărea însă nu va lăsa să-i cadă oul căci, dacă se întâmplă ca el să ajungă pe pământ, totul ia foc, pământul întreg arde şi o dată cu el şi mărgica de cristal.

Tânărul coborî la izvor şi acolo dădu de zimbrul cel fioros care scotea nişte răgete îngrozitoare. S-a luptat tânărul cu el şi a reuşit să-i înfigă sabia în trup. Zimbrul s-a prăbuşit la pământ şi din el a ieşit pasărea de foc care vru să zboare. Dar, din înaltul cerului apăru un vultur, care nu era altcineva decât fratele tânărului, apucă pasărea cu ciocul şi o duse spre mare. Atunci ea lăsă oul să cadă şi acesta căzu peste coliba unui pescar; coliba luă foc, însă valurile mării se năpustiră asupra flăcărilor ce se înălţau la cer şi le stinseră. Dar cine stinsese de fapt focul? Celălalt frate, balena, care aruncase trombe de apă peste casa în flăcări. După ce focul fu stins, tânărul căută oul şi, din fericire, îl găsi, doar coaja era puţin crăpată, aşa că scoase mărgica de cristal din el.

Alergă la vrăjitor, îi puse mărgica în faţă şi acesta începu să strige:

– Puterea mea nu mai există, tu vei fi de acum regele din Palatul soarelui de aur şi vei putea să redai fraţilor tăi chipul lor adevărat.

Atunci tânărul se grăbi să ajungă la prinţesă şi, când intră în camera ei, o văzu frumoasă şi strălucind de bucurie. Fericiţi, îşi schimbară îndată inelele între ei şi deveniră soţ şi soţie. Apoi făcură o nuntă mare despre care se auzi în toată lumea.

Fecioara Maleen

Odată, un rege avea un fiu care a peţit-o pe fecioara Maleen, frumoasa fiică a altui rege. Dar tatăl ei voia s-o mărite cu altcineva, aşa că l-a refuzat pe tânărul nostru. Cei doi însă se iubeau foarte mult şi Maleen i-a spus tatălui ei:

– Nu pot şi nici nu vreau să mă mărit cu altcineva.

Furios, regele a poruncit să fie construit un turn în care să nu pătrundă nici rază de soare nici de lună. Când turnul a fost gata, i-a spus fiicei lui:

– Aici ai să stai şapte ani şi după aceea vom mai vedea dacă tot ai să te încăpăţânezi să te măriţi cu cel care nu-mi place mie.

I s-a dus acolo mâncare şi băutură pentru şapte ani, apoi a fost închisă împreună cu camerista în turnul acela izolat de lume, de cer şi pământ. Acolo şedeau în întuneric, nu ştiau nici de-i zi sau noapte. Prinţul venea des aproape de turn şi-i striga numele, dar nici un zgomot nu pătrundea înăuntru, aşa de groase erau zidurile. Ce puteau face acolo bietele fete, decât să se jeluiască şi să plângă?

Aşa trecu timpul şi, după cât se împuţinaseră mâncarea şi băutura, cele două prizoniere îşi dădură seama că cei şapte ani erau pe sfârşite. Se gândeau mereu că a sosit clipa eliberării, dar nu auzeau nici o mişcare, nici o lovitură de ciocan sau pietre din zid care să cadă; era ca şi cum regele ar fi uitat de ele. Când mâncarea şi băutura aproape că se sfârşiseră şi le ameninţa o moarte cumplită, fecioara Maleen îi zise cameristei:

– Trebuie să facem o ultimă încercare şi să vedem dacă nu putem sparge zidul.

Ea luă un cuţit de tăiat pâine şi începu să sape în zid ca să facă o gaură; şi când obosea, continua camerista. În sfârşit, reuşiră să scoată o cărămidă, apoi încă una şi încă una, iar după trei zile de muncă, în turnul întunecat pătrunse prima rază de lumină şi, odată cu ea, speranţa că vor putea ieşi de acolo. Cerul era albastru, adia un vânt răcoros, dar ce trist era totul în jur! Palatul părintesc zăcea în ruină, oraşele şi satele din jur parcă fuseseră arse, ogoarele pustiite, nici suflet de om nu părea să se afle prin preajmă. Prima sări din turn camerista, apoi fecioara Maleen. Dar încotro s-o apuce? Plecară în pribegie, să găsească un loc unde să se adăpostească sau un om bun care să le dea ceva de mâncare, dar nu se zărea nicăieri nici măcar o colibă ca să se odihnească şi să-şi potolească foamea; trebuiau să mănânce numai urzici. Mergeau din regat în regat şi se ofereau să muncească, dar nicăieri nu erau primite, nimeni nu voia să fie milostiv cu ele.

În cele din urmă, au ajuns într-un oraş mare şi s-au dus la curtea regelui. Dar şi de aici au fost alungate; doar bucătarului i se făcu milă de ele şi le spuse că pot rămâne pe lângă el ca cenuşărese.

S-a întâmplat că fiul regelui aceluia era chiar tânărul care o peţise pe fecioara Maleen. Tatăl lui îi găsise o altă mireasă, care, pe cât de urâtă, pe atât de rea la suflet era. Data nunţii fusese deja stabilită, dar, ca să nu se vadă cât este de urâtă mireasa, fusese închisă într-o cameră şi fecioara Maleen trebuia să-i ducă mâncarea.

În ziua în care mirii trebuiau să meargă la biserică să se cunune, mireasa, ruşinată de urâţenia ei, s-a gândit că, dacă o va vedea lumea adunată pe stradă, va râde de ea. De aceea îi zise fecioarei Maleen:

– Mare noroc ai: eu mi-am rupt un picior şi nu pot merge, aşa că îmbracă tu rochia mea de mireasă şi ţine-mi locul la biserică, o onoare mai

mare nici că ai fi putut visa.

Fecioara Maleen însă îi zise:

– Eu nu doresc o asemenea onoare dacă nu mi se cuvine.

Mireasa a început să-i ofere aur, pietre preţioase, dar în zadar. Fecioara Maleen nu voia s-o înlocuiască. Atunci mireasa, furioasă, i-a zis:

– Dacă nu faci cum îţi poruncesc, vei plăti cu viaţa nesupunerea ta! Un cuvânt să spun şi ţi se va tăia capul.

Fecioara Maleen, nemaiavând ce face, a trebuit să se supună. A îmbrăcat rochia de catifea, şi-a pus toate podoabele şi, când a intrat în sala mare a palatului, toţi cei de faţă au rămas uimiţi de frumuseţea ei, iar regele a zis către fiul său:

– Iată ce mireasă ţi-am adus ca s-o conduci la altar.

Mirele, care ştia cât de urâtă era „aleasa”, se miră şi el şi-şi zise în sinea lui: „Ce bine seamănă cu biata mea Maleen, ca şi cum chiar ea ar fi, dar Maleen stă închisă în turn sau poate o fi murit de mult”. O luă de mână şi o conduse la biserică. În drum, le apăru o tufă de urzici şi fecioara Maleen spuse:

– Tufă de urzici,
Tufă mică de urzici,
Ce faci singură aici?
– Rău nu ţi-am făcut
Când te-am săturat,
Nu te-am urzicat.

– Ce tot spui acolo, draga mea?

– Nimic, mă gândeam doar la fecioara Maleen.

Tânărul se miră că mireasa ştie de fecioara Maleen, dar tăcu.

Când ajunseră la podeţul care ducea la biserică, mireasa zise:

Podeţule, nu te frânge,

Că nu-s mireasa adevărată.

– Ce spui?

– Nimic, mă gândeam la fecioara Maleen.

– O cunoşti?

– Nu, dar aş vrea.

La uşa bisericii, mireasa zise:

Uşă, nu te-nchide,
Că nu-s mireasa adevărată.

– Ce tot spui acolo?

– Nimic, mă gândeam doar la fecioara Maleen.

Tânărul scoase un colier şi i-l puse în jurul gâtului.

Apoi au intrat în biserică, iar preotul le-a unit mâinile în faţa altarului şi i-a declarat soţ şi soţie. Prinţul a condus-o înapoi la palat, dar pe drum ea nu scoase nici o vorbă. Când au ajuns, ea s-a dus repede în camera miresei, i-a dat rochia şi podoabele, dar colierul l-a păstrat. Apoi s-a îmbrăcat în zdrenţele ei.

Seara, când fu condusă în camera mirelui, mireasa şi-a lăsat voalul pe faţă ca el să n-o vadă cât este de urâtă. Îndată ce au plecat cei ce o aduseseră acolo, soţul a întrebat-o:

– Ce i-ai spus tufei de urzici care ţi-a ieşit în cale?

– Care tufă de urzici, eu nu vorbesc cu urzicile!

– Dacă nu ştii asta, înseamnă că nu eşti tu mireasa cu care m-am cununat.

Mireasa cea urâtă îşi zise:

Trebuie să mă duc la servitoare,
Să-mi dea ideea salvatoare.

S-a dus şi a întrebat-o:

– Fetiţo, ce-ai spus în drum spre biserică tufei de urzici?

– Tufă de urzici,
Tufă mică de urzici,
Ce faci singură aici?
– Rău nu ţi-am făcut,
Când te-am săturat,
Nu te-am urzicat.

Mireasa a alergat în cameră şi i-a spus mirelui:

– Acum ştiu ce i-am spus tufei de urzici! Şi-i repetă poezia pe care o aflase de la fecioara Maleen.

– Dar ce-ai spus când ai trecut podeţul spre biserică?

– Care podeţ? Habar n-am despre ce vorbeşti.

– Atunci înseamnă că nu eşti tu mireasa cea adevărată.

Ea îşi zise iar:

Trebuie să mă duc la servitoare,
Să-mi dea ideea salvatoare.

– Fetiţo, ce-ai spus când ai ajuns la podeţ?

Podeţule, nu te frânge,
Că nu-s mireasa adevărată.

– Ai să plăteşti cu viaţa jocul ăsta! îi strigă mireasa cea urâtă şi alergă în camera unde o aştepta mirele.

– Acum ştiu ce-am spus în faţa podeţului! Şi repetă ce auzise de la fecioara Maleen.

– Dar ce-ai spus la uşa bisericii? o întrebă mirele.

– La uşa bisericii? Eu nu vorbesc cu uşile.

– Atunci nu eşti tu mireasa adevărată.

Ea alergă iar la slujnică şi aceasta îi spuse:

Uşă, nu te frânge,
Că nu-s mireasa adevărată.

– Am să-ţi sucesc gâtul pentru asta! strigă mireasa şi alergă în camera mirelui.

– Dar unde ai pus colierul pe care ţi l-am dăruit?

– Care colier, nu mi-ai dăruit nici un colier!

– Ba da, eu însumi ţi l-am pus în jurul gâtului. Dacă nu ştii asta, nu eşti tu mireasa cea adevărată. Şi atunci îi trase voalul de pe faţă. Speriat de ce văzu, se dădu câţiva paşi înapoi şi strigă:

– Cine eşti? Cum ai ajuns aici?

– Eu sunt logodnica şi mireasa ta. Dar, pentru că mi-a fost frică de oameni că ar putea să râdă că sunt aşa urâtă, am rugat-o pe cenuşăreasă să mă ajute. Am îmbrăcat-o în rochia mea de catifea, i-am pus podoabele mele şi am trimis-o în locul meu la biserică.

– Şi unde-i fata aceea, vreau s-o văd, adu-o aici! strigă mirele.

Ea însă le-a spus slujitorilor că cenuşăreasa este o mincinoasă şi să-i taie capul. Servitorii au luat-o, dar fata nu se lăsa dusă şi striga aşa de tare după ajutor, că a auzit şi prinţul şi a alergat afară să vadă ce se întâmplă. Apoi a poruncit să fie adusă cenuşăreasa în camera lui şi să fie aprinse lumânările ca s-o vadă mai bine. Şi mare i-a fost surpriza când, la gâtul ei, a descoperit colierul pe care i-l pusese chiar el.

– Tu eşti mireasa adevărată, a strigat el. Cum ai ajuns aici? În drum spre biserică te-am auzit pomenind-o pe fecioara Maleen care a fost iubita mea şi, când mă uit la tine, mă gândesc dacă nu cumva eşti chiar tu fecioara Maleen, aşa de bine semeni cu ea.

Fata răspunse:

– Da, eu sunt fecioara Maleen; am stat şapte ani în turn, am suferit de foame şi de sete, am stat în întuneric, apoi am fost săracă, vai de capul

meu. Dar astăzi simt că soarele străluceşte iar pentru mine, căci am fost cununată cu tine şi eu sunt nevasta ta.

Cei doi tineri s-au îmbrăţişat fericiţi. Şi au trăit o viaţă lungă şi plină de bucurii, căci se iubeau foarte mult. Camerista a rămas şi ea s-o slujească pe stăpâna ei cu credinţă. Miresei celei false i se tăie capul. Turnul în care fusese închisă fecioara Maleen a dăinuit multă vreme şi, când copiii treceau pe lângă el, ziceau:

Ding, dang, dong,
Cine stă închisă-n turn?
Fata regelui bătrân.
Tare-aş vrea ca să-l dărâm,
Pietrele le-aş scoate,
Hans, cu hainele bălţate
Hai şi tu cu mine, frate!

Ciubotele din piele de bivol

Era odată un soldat, ce nu se temea de nimic şi nici nu-şi făcea griji pentru ziua de mâine. Lăsat la vatră, cum nu avea casă şi nu cunoştea o meserie, a început să pribegească prin lume cerând de pomană. Pe umeri purta o manta pentru vreme rea şi în picioare avea o pereche de ciubote din piele de bivol; asta era toată averea lui.

Într-o zi, mergând cu capul în nori, fără să fie atent pe unde calcă şi încotro duce drumul, s-a trezit într-o pădure. Habar nu avea unde se află. Şi, cum stătea pe o buturugă, a venit la el un om bine îmbrăcat, care purta un surtuc verde de vânător. Soldatul i-a întins mâna şi străinul s-a aşezat pe iarbă.

– Văd că ai nişte cizme foarte frumoase pe care tocmai le-ai văcsuit, dar dacă ai merge ca mine, nu te-ar ţine mult. Uită-te la ale mele, sunt din piele de bivol şi m-au slujit multă vreme în orice împrejurare, i-a zis soldatul străinului.

Apoi s-a sculat în picioare şi a spus:

– Nu mai pot rămâne, foamea mă alungă de aici. Dar spune-mi, domnule Ciubote-văcsuite, încotro duce drumul acesta?

– Nici eu nu ştiu, a zis vânătorul, de fapt m-am rătăcit în pădure.

– Aşadar ai păţit ca mine? Ei, spune-mi cu cine te însoţeşti, ca să-ţi spun cine eşti! Hai atunci să căutăm împreună drumul.

Vânătorul primi cu un zâmbet propunerea şi plecară împreună, şi merseră, şi merseră până la căderea nopţii.

– Nu cred că putem ieşi din pădure, zise soldatul, dar văd o luminiţă care abia pâlpâie. Acolo sigur găsim ceva de mâncare.

Într-adevăr, dădură de o casă din piatră, bătură la uşă şi, în cele din urmă, le deschise o femeie bătrână.

– Căutăm un adăpost pentru noapte şi ceva de-ale gurii, căci stomacul meu este gol ca o raniţă, a zis soldatul.

– Aici nu puteţi rămâne, ăsta-i un cuib de hoţi şi ar fi mai cu cap din partea voastră să vă căraţi cât mai repede, căci, dacă se întorc hoţii şi vă găsesc, va fi vai şi amar de voi.

– Ei lasă, nu ne speria, a spus soldatul, eu n-am pus de două zile nimic în gură, aşa că nu pot merge mai departe, mi-e indiferent dacă mor de foame sau din cauza hoţilor.

Vânătorul se feri să-l urmeze, dar soldatul îl trase de mânecă:

– Vino, frate, nu-ţi fie frică, nu ne-a sunat nouă încă ceasul din urmă.

Bătrânei i se făcu milă de ei şi le zise:

– Ascundeţi-vă în spatele cuptorului; dacă rămâne ceva mâncare de la masa lor, când ei se vor culca, am s-o pun în rolă.

Abia se pitiseră într-un colţ, că şi apărură doisprezece hoţi zgomotoşi, se aşezară la masa care era deja aranjată şi-i făcură semn bătrânei să le dea ceva de mâncare. Bătrâna le aduse o bucată mare de friptură, iar hoţii se ospătară în voie. Când mirosul ajunse pe la nasul soldatului, acesta îi zise vânătorului:

– Eu nu mai pot de poftă, mă duc şi mă aşez cu hoţii la masă.

– Vrei să murim amândoi? zise vânătorul şi-l ţinu strâns de mânecă.

Soldatului îi veni să tuşească şi nu se putu abţine. Hoţii auziră, aruncară cuţitele şi furculiţele în grabă şi săriră în sus: nu le trebui mult ca să-i descopere pe cei doi după cuptor.

– Aha, domnii mei, aici îmi eraţi? Ce căutaţi în casa noastră? Aţi fost trimişi să ne spionaţi! Ei, aşteptaţi, că îndată vă veţi primi răsplaţa. În şireang cu voi.

– Fiţi îngăduitori, strigă speriat soldatul, sunt mort de foame, daţi-mi să mănânc ceva şi apoi faceţi ce vreţi cu mine.

Hoţii şuşotiră ceva între ei, apoi şeful le zise:

– Vei primi ceva de mâncare, dar după aceea vei muri. Văd că nu prea ştii ce-i frica, dar ai să afli.

– Cum veţi găsi de cuviinţă, zise soldatul şi luă loc la masă, după care atacă friptura curajos.

– Frate Ciubote-văcsuite, vino şi dumneata şi mănâncă, îi strigă vânătorului. Cred că eşti la fel de flămând ca mine, iar aşa friptură n-am mâncat nici la mama acasă.

Hoţii priveau uimiţi la soldat şi-şi ziceau:

– N-are treabă, flăcăul, joacă tare!

Soldatul spuse:

– Mâncarea a fost foarte bună, acum s-ar cuveni să-mi daţi şi ceva de băut.

Şeful era bine dispus, aşa că-i făcu şi plăcerea aceasta şi aduse cel mai bun vin. Soldatul scoase cu o pocnitură dopul, apoi se duse la vânător şi spuse:

– Fii atent, frate, aşa ceva n-ai băut în viaţa ta. E sănătate curată, nu alta, în şipul ăsta. Apoi învârti sticla peste capetele hoţilor zicând:

– Să trăiţi, hai noroc, gura deschisă şi mâna dreaptă sus! Şi trase o duşcă din sticlă. Atunci, ca prin minune, rămaseră toţi nemişcaţi, ca şi cum ar fi fost din piatră, cu gura deschisă şi cu mâna dreaptă sus.

Vânătorul îi spuse soldatului:

– Văd că ai şi puteri vrăjitoreşti, dar acum hai să plecăm cât mai repede de aici.

– Stai aşa, frăţioare, nu trebuie să ne retragem înainte de a învinge definitiv duşmanul şi de a lua prada de război. Uite-i cum stau nemişcaţi, cu gura căscată, datorită vrajei; şi nu vor putea să se mişte până nu le voi da eu ordin. Vino, hai să mai mâncăm şi să bem în linişte, apoi vom pleca.

Bătrâna le-a mai adus o sticlă de vin bun şi soldatul nu s-a ridicat de la masă până când nu a mâncat cât pentru trei zile. În cele din urmă, când se crăpa de ziuă, zise:

– Ei, acum hai „să ridicăm corturile”, cum se spune la noi, în armată, şi în scurt timp să mărşăluim spre oraş, iar bătrâna să vină să ne arate drumul.

În oraş când ajunse, le zise vechilor lui camarazi de arme:

– Tovarăşi, prieteni, am descoperit cuibul hoţilor care fac mare prădăciune în oraşul vostru. Veniţi să-i prindem! Apoi, către vânător:

– Tu trebuie să vii cu mine, ca să-i vezi cum vor da din aripi când îi vom prinde. Ha, ha, ha!

Ajunşi la casa hoţilor, camarazii o înconjurară; soldatul luă o sticlă de vin, îi scoase dopul cu zgomot, sorbi din ea, apoi o ridică deasupra capului şi strigă:

– Hai noroc şi la mulţi ani!

Atunci hoţii prinseră iar a mişca şi voiră să fugă, dar soldaţii îi prinseră şi-i doborâră la pământ, apoi îi legară fedeleş, îi puseră în saci şi-i duseră direct la închisoare.Vânătorul chemă pe unul dintre camarazii de odinioară ai soldatului deoparte şi-i şopti ceva la ureche.

Soldatul îi zise vânătorului:

– Frate Ciubote-văcsuite, am salvat oraşul şi am mâncat bine. Acum, să mărşăluim către oraş.

Şi au plecat. Încă de la porţile oraşului oamenii i-au întâmpinat cu urale ca pe nişte adevăraţi eroi. Soldatul îl întrebă pe vânător:

– Dar ce-i asta? Chiar suntem primiţi cu onoruri?

– Ce să fie, frate, vine regele.

În fruntea unei gărzi regale veni un colonel care-i dădu onorul vânătorului.

– Eu nu mai pricep nimic, zise soldatul.

– Ai să pricepi, prietene, căci regele sunt chiar eu, spuse vânătorul.

Apoi şi-a desfăcut haina de vânător şi soldatul recunoscu hainele regeşti. Căzu în genunchi şi-şi ceru iertare căci, în neştiinţa lui, nu fusese destul de politicos şi-l poreclise Ciubote-văcsuite.

Regele însă îi zise:

– Tu eşti un soldat adevărat şi ne-ai salvat cetatea de hoţi. Nu trebuie să mai suferi de foame şi de sete, voi avea eu grijă să nu-ţi mai lipsească nimic şi să nu trebuiască să mai cerşeşti. Şi, când vei dori să mai mănânci o bucată bună de friptură ca aceea de la cuibul hoţilor, să vii la bucătăria palatului; iar dacă vei voi să ciocneşti un pahar de vin bun, atunci să vii la mine.

Cheiţa de aur

Într-o iarnă cu zăpadă multă, un băiat sărac trebui să plece de acasă şi să aducă lemne pe o săniuţă. După ce a adunat o sarcină de vreascuri şi le-a pus pe sanie, înainte de a se întoarce acasă, se gândi să facă un foc şi să se încălzească, pentru că îi îngheţaseră mâinile de frig. Curăţă locul de zăpadă şi ce găsi? O cheiţă de aur. „Acu'" se gândi el, „unde-i cheia-i şi palatul". Săpă în pământ şi găsi o casetă de fier. „Numai de s-ar potrivi cheia" gândi ca pentru sine, „căci sigur sunt lucruri de preţ în ea". Cercetă cutia pe toate părţile, dar nu găsi gaura petru cheie; în sfârşit, găsi una, dar aşa de mică, încât abia se putea vedea. Încercă şi, din fericire, cheiţa se potrivea. Atunci întoarse o dată şi... ce credeţi că a găsit în ea?

Motanul încălţat

Era odată un morar care avea trei fii. Pe lângă moară, mai avea un măgar şi un motan. Fiii trebuiau să macine, măgarul să aducă grânele şi să ducă făina, motanul să prindă şoareci.

Când morarul muri, cei trei fii trebuiră să-şi împartă între ei moştenirea: primul luă moara, al doilea, măgarul şi al treilea, motanul. Altceva nu mai era de împărţit. Mezinul, trist, îşi zicea în sinea lui: „Eu am ieşit cel mai păgubit din afacerea asta, m-am ales cu un motan! Fratele meu mai mare cu o moară în care macină grăunţe, cel mijlociu cu un măgar pe care poate călări, eu, cu motanul, ce să fac? Doar o pereche de mănuşi din blana lui, asta-i tot, altceva nu-mi rămâne de făcut”.

Motanul ăsta însă era unul fermecat şi înţelegea gândul oamenilor. Ba mai şi vorbea, aşa că-i zise stăpânului:

– Ascultă, omule, nu trebuie să mă omori şi să-ţi faci mănuşi din blana mea ca vai de lume. Fă-mi mai bine o pereche de cizme cu care să pot ieşi în lume şi ai să vezi curând că pot să-ţi fiu de mare ajutor.

Fiul morarului se miră că motanul lui vorbeşte, dar, cum tot avea de gând să treacă pe la cizmar, îi luă măsură de cizme şi le comandă. Când fură gata, motanul se încălţă cu ele, luă un sac în care puse nişte grâu, îl legă bine la gură ca să-l poată ţine, apoi plecă pe uşă, mergând în două labe ca şi cum ar fi fost un om.

Pe atunci, domnea în ţara aceea un rege căruia îi plăcea să mănânce potârnichi. Era însă o lipsă aşa de mare de astfel de părări, că nu se mai găsea nici una. În pădure se aflau multe, dar stăteau bine ascunse, încât nici un vânător nu le putea dibui. Motanul ştia ce nenorocire e la curte, că

regele poftea la masă potârnichi şi nimeni nu i le putea aduce, aşa că se gândi să facă el o treabă mai bună decât toţi vânătorii. Când a ajuns în pădure, a desfăcut sacul, a lăsat la vedere boabele de grâu şi s-a ascuns într-un tufiş, la pândă, ţinând de sfoara care lega sacul. Potârnichile au venit, au început să ciugulească boabele din sacul deschis, iar motanul din tufiş a tras de sfoară şi a închis sacul. Apoi l-a pus pe spate şi s-a dus la palat. Străjerul îi strigă:

– Stai aşa! Încotro, amice?

– La rege, răspunse motanul, scurt şi arogant.

– Eşti nebun, un motan la rege, da' unde s-a mai pomenit aşa ceva?

– Lasă-l să se ducă, interveni alt străjer, şi aşa regele nostru se plictiseşte de moarte, s-ar putea ca miorlăilă ăsta aiurit să-l distreze.

Ajuns la rege, motanul făcu o plecăciune adâncă şi zise:

– Stăpânul meu, graful... – şi începu să-i enumere o grămadă de titluri de nobleţe pe care chipurile le-ar fi avut stăpânul lui –, a dorit mult să împlinească dorinţa Înălţimii Voastre de a mânca potârnichi şi v-a trimis un sac cu asemenea păsări năzdrăvane.

Când auzi regele una ca asta, nu ştia ce să mai facă de bucurie şi-i porunci vistiernicului său să-i dea motanului aur cât putea el duce.

– Este pentru stăpânul tău, graful – îi zise regele motanului –, ca răsplată pentru darul pe care mi l-a făcut.

În vremea asta, bietul fiu de morar stătea la fereastra casei sale sărăcăcioase, cu capul în mâini şi se gândea că ultimii bani pe care-i mai avea îi dăduse cizmarului pentru cizmele motanului care nu-i adusese nimic în schimb. Tocmai atunci apăru şi motanul, dădu jos sacul de pe spinare, îi desfăcu gura şi răsturnă aurul în faţa stăpânului, zicând:

– Uite, stăpâne, ceva aur aici şi ai şi complimente de la rege. Te salută şi-ţi mulţumeşte pentru potârnichile trimise.

Omul era bucuros nevoie mare văzând atâta aur, dar nu înţelegea nimic, ce potârnichi, ce rege?! Motanul, între timp, îşi descălţa tacticos

cizmele povestind ce-a făcut, apoi i-a zis stăpânului:

– Acum ai bani destui, dar nu trebuie să te mulţumeşti cu atât; mâine îmi încalţ iar cizmele şi tu ai să devii şi mai bogat, mai ales că eu deja i-am spus regelui că eşti graf cu o mulţime de titluri de nobleţe.

A doua zi, după cum spusese, motanul încălţat se duse iar la vânătoare de potârnichi, oferindu-i regelui o captură şi mai mare. Aşa se întâmpla zilnic şi de fiecare dată primea aur în loc, ba, mai mult, regele îl îndrăgi aşa de tare, că motanul intra şi ieşea din palat când voia el.

Odată, şedea în bucătăria palatului, lângă sobă, şi se încălzea, când sosi şi vizitiul care începu să suduie şi să blesteme:

– Lua-i-ar dracu pe rege şi pe prinţesă! Voiam şi eu să mă duc la birt, ca omul, să joc cărţi şi să beau o bere şi tocmai acum le-a venit cheful să se plimbe, n-ar mai ajunge...

Când auzi motanul una ca asta, se furişă la stăpânul său şi-i zise:

– Dacă vrei să fii cu adevărat un graf bogat, atunci hai repede cu mine la lac.

Morarul cel tânăr nu ştia ce să zică, dar se luă după motan, se dezbrăcă şi sări în apă. Motanul îi luă hainele şi le ascunse. Abia termină el treaba, că şi sosi regele în caretă. Motanul începu să se lamenteze:

– Ah, Măria Ta! Stăpânul meu a vrut să se scalde în lac, a venit însă un hoţ şi i-a furat hainele de pe mal. Acum domnul graf este în apă, cu siguranţă că va răci şi va muri.

Când auzi regele una ca asta, porunci să fie oprită careta şi trimise la palat un servitor să-i aducă grafului haine regale. „Domnul graf” îmbrăcă noile haine elegante şi, cum regele şi aşa avea de gând să-l invite la palat ca să-i mulţumească direct pentru potârnichile pe care i le trimitea, tânărul fu poftit să ia loc în caretă lângă el.

Prinţesei nu-i displăcu mezinul morarului, care era foarte chipeş în noile lui haine, ba chiar îi căzu nespus de drag.

Motanul plecă şi-şi văzu mai departe de treburile lui. Ajunse la o fâneaţă unde oamenii adunau fânul.

– Măi, oameni buni, a cui este fâneaţa asta? întrebă motanul.

– A Marelui Vrăjitor! răspunseră ei.

– Fiţi atenţi, în curând va trece pe aici regele, fiica lui şi un mare nobil; dacă vă întreabă a cui este fâneaţa, voi să ziceţi: „a marelui graf”. Iar de nu veţi face cum vă spun, veţi fi ucişi, m-aţi înţeles?

Apoi motanul plecă în drumul lui şi ajunse la un lan mare de grâu unde nişte oameni, vreo două sute la număr, treierau.

– Al cui este grâul ăsta, oameni buni? întrebă motanul.

– Al Marelui Vrăjitor!

– Fiţi atenţi, în curând va trece pe aici regele, prinţesa şi un mare nobil; dacă vă întreabă al cui este grâul, să ziceţi: „al marelui graf”. Altfel veţi pieri până la ultimul.

În sfârşit, ajunse motanul şi într-o pădure nesfârşită unde lucrau peste trei sute de tăietori de lemne.

– A cui este pădurea asta, oameni buni? întrebă motanul.

– A Marelui Vrăjitor.

– Fiţi atenţi, în curând va trece pe aici, în caretă, regele, prinţesa şi un mare nobil; dacă vă întreabă regele a cui e pădurea, să spuneţi: „a marelui graf”, că de nu, veţi muri cu toţii.

Motanul plecă mai departe, oamenii se uitară după el, dar văzând că-i încălţat cu cizme, li se păru ciudat şi începu să le fie teamă de el. „O fi vreun motan fermecat?!”

Motanul ajunse curând la palatul Marelui Vrajitor. Acesta îl privi cu dipreţ şi-l întrebă ce vrea. Motanul se înclină adânc şi spuse:

– Am auzit, Mărite Vrăjitor, că vă puteţi preface în orice animal doriţi: într-un câine, lup, vulpe, şi eu cred asta, dar nu cred că v-aţi putea preface într-un elefant. De aceea am venit să mă conving.

Vrăjitorul trufaş îi zise:

– Păi asta-i o bagatelă pentru mine! Şi într-o clipă se prefăcu în elefant.

– Da, aşa-i, e grozav, spuse motanul, dar în leu?

– Nici asta nu-i o problemă pentru mine! zise vrăjitorul şi se prefăcu într-un leu.

Motanul o făcea pe miratul şi strigă:

– De necrezut, nici în vis nu m-am gândit că s-ar putea aşa ceva. Dar aţi putea să vă prefaceţi şi în animale mici? Să zicem aşa, de exemplu, într-un şoarece? Sigur, puteţi orice, ca mare vrăjitor, dar în ochii mei asta v-ar ridica prestigiul.

Marele Vrăjitor, foarte măgulit de cuvintele motanului, a zis:

– Da, dragă pisicuţă, pot, dacă vreau, pot să mă prefac în şoarece.

Şi pe dată luă chip de şoarece şi începu să alerge prin cameră. Motanul făcu o săritură, îl prinse şi-l mâncă dintr-o înghiţitură.

Între timp, regele, prinţesa şi „graful” au ajuns cu careta la fâneaţă.

– A cui este fâneaţa asta?

– A domnului graf, au răspuns oamenii.

– Frumuşică bucăţică de pământ, domnule graf, îi spuse regele fiului de morar.

– Mda, răspunse cu teamă bietul băiat.

Apoi au ajuns la ogorul cu grâu.

– A cui este ogorul acesta?

– Al domnului graf!

– Frumoasă moşie aveţi, îi zise regele oaspetelui său.

– Mda, îngână acesta, neştiind exact ce năzdrăvănie făcuse motanul.

Apoi careta cu cei trei a ajuns la pădure.

– Cui aparţine lemnul acesta?

– Domnului graf.

Regele se miră:

– Trebuie să fiţi foarte bogat, domnule graf, nu cred să mai existe altul ca dumneavoastră care să aibă o pădure aşa splendidă.

În sfârşit, au ajuns şi la palatul Marelui Vrăjitor. Motanul aştepta sus, în capul scării şi, când careta opri pe peronul din faţă, se repezi şi deschise uşa zicând:

– Măria Ta, ce onoare pentru stăpânul meu, graful, să vă aibă o noapte oaspete în palatul lui. Această onoare îl va face fericit pentru câte zile va mai avea de trăit.

Regele şi prinţesa coborâră din caleaşcă şi nu se mai săturau să se minuneze cât de frumos era palatul acela. „Graful” a luat-o de mână pe prinţesă şi a condus-o pe scări, apoi au intrat toţi în sala cea mare, aşa de împodobită cu aur, argint, catifea, încât îţi lua ochii.

Atunci „graful” îi ceru mâna prinţesei, şi ea se învoi să-i devină soţie. Şi făcură nuntă mare, iar când regele muri, mezinul morarului deveni moştenitorul tronului. Şi nu-l uită nici pe motan pe care-l făcu ministrul său. Şi au trăit mulţi ani fericiţi şi, dacă între timp n-or fi murit, mai trăiesc şi azi.